

मनाजी, मास्तिवजी,
चेनाजी, गजाजी.
गुरा, मासाजी.
ग. ब्रुवारमद्व, चेनाजी.
ग. मोटाजी, वीराजी.

॥ अहोकार्कश्रीराजेंद्रसुरिविरचिदः ॥
॥ कल्पसूत्रस्य बालावबोधः समाप्तः ॥

शा. वज्रा, खुशालजी.
 गामश्री रवीमेजना पंचोनी तरफश्री.
 गामश्री. कोसीजावनां पंच समस्त.
 गामश्री. शुभो बालोतरानो तेना पंच
 समस्तनी तरफश्री.
 शा. नीखाजी, कुशनाजी पाडीवना.
 दोसी. कृष्णाजी, वनेचंदजी गामश्री
 कब मुंदरांबंदरना रेवासी.
 शा. गोकलनाइ, लहेरा गोधावी.
 शा. जेवाजी, जवेरचंदजी. अलीराजपुर.
 शा. हीराचंद, कुंवरजी. अलीराजपुर.
 शा. नीखानाइ, रतनजी. धोणा
 शा. केशवजी, लहेरा नाइ. गाम श्रीक
 राचीबंदर वाजा.
 शा. मोटाजी, वडाजी. कालीआवाडी.
 शा. नगाजी, कुशनाजी. रेवतरा वाजा.
 शा. लकाजी, कुपाजी. धानपुर वाजा.
 शा. रूपाजी, प्रेमाजी.

३ शा. लका, हीरजी. अमदानगर वाजा.
 ५ गामश्री. अमदावादुर्मा अमदावाइनी
 ५ पांजरपोल वाजी जैनसजानी तरफश्री.
 ५ शा. पुनमचंद, ताराचंद.
 ५ शा. पन्नाजी, सनाजी.
 ५ शा. बालानाइ, ककल.
 ५ शा. लखमीचंद, जेवा.
 ५ शा. मयारामजी ते शेवजी धूनाजीना
 सुपुत्र गामश्री मांदवडा.
 ३ मुंता. जमेद मल्लजी, चंदरनाथजी. गा
 ५ मश्री एनेरानें मुडे.
 ३ शा. खिखनाजी ते शेव खुमाजी लखा
 ३ जीना बेटा गामश्री चूतिना.
 ३ शा. मोतीजी, नगाजी. गामश्री कवला.
 ३ शा. नगवान, लवजी कोलीआकवाजा.
 ५ गामश्री मुंबइना आवको तरफश्री.
 ३ बाइ प्रेमाबाइ ते शा. नागसी शिवजी
 ३ नेणसीनी घरवाली.

नी डुकान धाबुरोड खराडीमां.
 गामश्री चिन्नमाजना आवको तरफशी.
 शा. द्वीराजी, लखमाजी, नावाजी,
 माफावाजा.
 शा. केराजी, कानाजी.
 शा. छुवारमह, शिरदारमहज्जी.
 शा. गुलाबचंद, खूपचंद.
 शा. लखमाजी, कस्तूरचंद.
 सुंता. केवलचंदजी, नगवानचंद ए बे
 नाइ ते सुंता तोजाजीना सुपुत्र.
 गामश्री धरादना आवको तरफशी.
 वोरा. जीवा, बाछु.
 दोस्ती. लडा, लाजजी.
 वोरा. मोतीचंद, चंदाया.
 दोस्ती. द्वीरा, वीसदा.
 गामश्री धानेराना आवकोनी मदत.
 मेता. तलकचंद, नोजराज.
 शा. मूलजी, दानासिंह.

गामश्री शिवगंजनी तरफशी.
 शा. मोतीजी, हुलसाजी, वन्नाजी, पो
 माजी, द्वीराचंदजी धने रामाजी ए व
 नाइव गेव मेगाजीना सुपुत्र डुकान सुं
 बइमां मेगा मोतीजीना नामनी बे.
 शा. छुंवाजी, जेवाजी.
 शा. रतनाजी, ह्हाजी.
 शा. पन्नाजी, कलाजी. गामकोसीलाव.
 गाम नैसावडाना आवकोना तरफशी.
 शा. नथाजी, मनरूपजी पोरवाड. १००
 शा. जीफाजी, जोधाजी.
 शा. मढोनदासजी.
 शा. खराजी, वदाजी.
 शा. वन्ना, कल्लाजी.
 गामश्री हरजीना आवको तरफशी.
 शा. खरतिनजी, मनाजी.
 शा. नबला, वंमाजी.
 शा. चैला, गजाजी.

ગામશ્રી આહોરના આવકો તરફથી.
શા. વનેચંદ્ર, કેશરમજી, ઇ બે નાદ તે રોવ
નૂતાજીના સુપુત્ર હકાન શ્રી મુંબઈમાં છે.
મુંતા. કર્તૂરચંદ્ર, વાલાજી, ઇ બે નાદ તે
રોવ ઝંમાજીના સુપુત્ર છે, એમની હકાન
ગામશ્રી કલ્યાણીમાં છે.

સંઘવી. લલ્લમાજી, આનાજી, તે રોવ
રૂપાજીના સુપુત્ર છે.

રોવ. ગોહીદાશજી, વાગમલજી.

શા. પન્નાજી, હુવારમલજી, તે રોવ
કુસાજીના સુપુત્ર.

નંનારી. નૂતાજી, દેમાજી, નીમાજી, ઇ
ત્રણે નાદ તે રોવ અવલાજીના સુપુત્ર છે.

શા. દેસરાજ તે રોવ નાથાજીના સુપુત્ર
એમની હકાન ગંવૂલમાં છે.

મુંતા જવાનજી, કેશરમજી, ઇ બે નાદ
તે રોવ અવલાજીના સુપુત્ર.

મુંતા સૂરજમલજી, ચંદનમલજી, ઇ બે

તે રોવ હુકુમચંદ્રજીના સુપુત્ર.
શા. પ્રેમચંદ્રજી, મનજી, મોતીજી, ઇ
ત્રણે નાદ રોવ મકનાજીના સુપુત્ર એમ
ની હકાન ગામશ્રી પિંજરતમાં છે.

રોવ પ્રતાપજી, લાલચંદ્રજી, પુનમચં
દ્રજી, તે રોવ જીવમલજીના સુપુત્ર.

શા. રાઈચંદ્ર, શોનાજી.

શા. શુલાવચંદ્ર તે ગોનાજીના બેટા.

શા. ધન્ના, પનાજી.

શા. સેરા, રૂપાજી.

ગામશ્રી જાહોરના આવકો તરફથી.

મુંતા. ધનરાજજી, જસવંતરાજજી, મુનિ
લાલજી, ઇ ત્રણે નાદ તે મુંતા લાલચં
દ્રજી નાપાં વાલાના બોકરા.

મુંતા. સુલતાનમલજી, તે મુંતા જતમચં
દ્રજીના સુપુત્ર.

નદારક નૈરચંદ્રજી દયાલચંદ્રજીનાં પૈલા
નાર. સીતારામજી જવાનમલજી એમ

ये नाइ ते शेव सदाजीना सुपुत्र बे एम
नी डुकान विद्याडीमां बे.

३५

शा. मनाजी, छुठाजी, नरसिंघजी, ए त्रये
नाइ ते शेव नगवानजीना सुपुत्र बे तथा
शा. धूलाजी ते शेव पन्नाजीना सुपुत्र बे
ए बे काकाइ नाइ बे एमनी डुकान गा
मश्री तालिकोटमां बे.

५०

शा. रतनाजी, मथुराजी, चेनाजी, दंसा
जी ए चार नाइ ते शेव अमरिंगजीना सु
पुत्र बे एमनी डुकान गामश्री विद्याडीमां बे. १ ५
शा. जिवाजी ते शेव धूलाजीना सुपुत्र बे
एमनी डुकान चितोरडर्गेमां बे.

३५

शा. खुशालजी, जेसाजी, ए बे नाइ ते
शेव पेयाजीना सुपुत्र थाय एमनी डुकान
दहएदेशनां गामश्री विजयपुरमां बे.

७

शा. खुमाजी, नरसिंघजी, लाजाजी मेना
जी, मोतीजी ए पांच नाइ ते शेव पन्नाजी
ना सुपुत्र बे एमनी डुकान धारवाडमां बे.

५

शा. मथुराजी, प्रेमाजी ए बे नाइ ते शेव
शुलाबजीना सुपुत्र थाय एमनी डुकान
चितोरडर्गेमां बे.

५

शा. मगाजी ते शेव चेलाजीना सुपुत्र
खुमाजी ते शेव चूताजीना सुपुत्र थाय.

५

शा. दंसाजी ते शेव लुंवाजीना सुपुत्र.

५

शा. मोतीजी ते शेव छलाजीना सुपुत्र.

५

शा. फुशाजी ते शेव धूनाजीना सुपुत्र.

५

बाइ नाछु शा. मोतीजीनी घरवाली.

५

शा. गोमाजी ते शेव जिवाजीना सुपुत्र.

५

गामश्री स्तीयाणाना आवकोनी तरफथी.

५

शा. केशरीमह, देमराज, ए बे नाइ ते
शेव कस्तूरजीना सुपुत्र थाय, एमनी
डुकान देवल गाममां बे.

५०

शा. लुंवाजी ते शेव प्रेमाजीना सुपुत्र.

५

शा. कस्तूरजी, कुशनाजी.

५

शा. सेराजी, देवाजी, लखमाजी.

५

शा. जेसाजी, खुशालजी.

५

આગલથી આશ્ચ આપનાર સાદ્દેઓનાં સ્મરણ કરવા યોગ્ય નામો નીચે લખીએ છે. ગામશ્રી વાગરાનાં આવકોનાં નામ

લેનારનું નામ.

વ્રત. સંખ્યા.

શા. મોતીજી ગજાજી ઓસવાલ એમની હુકાન કોંકણદેસના ગામશ્રી પેનમાં શા.

ગજાજી કેસવજીના નામશ્રી ચાલે છે. ૧ ૨ ૧

શા. તૂતાજી, કેશાજી, કુશનાજી, પેરા

જજી, ધૂનાજી, એ પાંચે નાદ રોવ

ચુસાલજીના સુપુત્ર છે એમની હુકાન

કરણાટક દેસમાં ગામશ્રી નિહચુંદીમાં છે. ૧ ૧ ૧

શા. વન્નાજી કરતૂરચંદ તે રોવ ચિમના

જી હુકુમાજીના સુપુત્ર છે એમની કોલા

પુરમાં હુકાન છે.

૧ ૦ ૦

શા. ચુમાજી, દેવરાજજી, કુશનાજી,

નથાજી, નરસિંવજી, એ પાંચે નાદ રોવ

મનરૂપજીના સુપુત્ર છે એમની ગામશ્રી

લિહાહીમાં હુકાન છે.

૧ ૦ ૦

શા. વાનાજી, ચુમાજી, હકમાજી, વન્ના

જી, એ ચારે નાદ રોવ સવાજીના સુપુત્ર

છે એમની હુકાન ગામશ્રી બાલાજીના

દેવલ ગામમાં છે.

૧ ૦ ૦

શા. મનાજી, જેવાજી, સદાજી, એ ત્રણે

નાદ રોવ મોટાજીના સુપુત્ર છે એમની

હુકાન તાલિકોટમાં છે.

૦ ૫

શા. રાજાજી, મોતીજી, કુશનાજી, વન્ના

જી, લખમાજી, એ પાંચે નાદ રોવ વરગા

જીના સુપુત્ર એમની હુકાન તાલિકોટમાં છે. ૫ ૧

શા. નરસિંહજી તે રોવ મોટાજીના સુપુત્ર છે એમની હુકાન તાલિકોટમાં છે. ૪ ૧

શા. ચુનીલાલજી તે રોવ દેવરાજજીના સુ

પુત્ર છે જે ગામશ્રી સીરોદવાલાને નામે

લંલવાય છે એમની હુકાન પેનવંદરમાં છે. ૪ ૧

કસુરજી, જેનાજી, ચિમનાજી, લખમાજી

એ ચારે નાદ તે રોવ ચેલાજીના સુપુત્ર છે એમની હુકાન ગામશ્રી તાલિકોટમાં છે. ૩ ૫

શા. રાજાજી, વ્રતાપજી, સરૂપજી, એ ત્ર

जयस्तस्य, प्रमोदश्च प्रमोदयुक् ॥ ४ ॥ सौधर्मस्वामिनो गढे, संति राजेन्द्रस्वरयः ॥ तेनेयं कल्प
सूत्रस्य, वार्त्ता बालावबोधिनी ॥ ५ ॥ कृता सूत्रपदैर्युक्ता, सर्वसारग्रसंयुता ॥ सायोगोपहृनं
येन, न कृतं तस्य हेतवे ॥ ६ ॥ अर्धे खवेदनेदके, (१ ए४०) माधवे च सितेतर ॥ पक्षे दिने
द्वितीयायां, मंगले लिखिता लिपयम् ॥ ७ ॥ इति श्रीराजेन्द्रस्वरिविरचितायां प्राकृतनाषायां बालाव
बोधिनी टीका कल्पसूत्रस्य समाप्ता ॥ श्रीरस्तु, कथाएवमस्तु ॥ संवत् १ ए४० ना वैशाखवदि
बीजना दिवसे बालावबोधिनी टीका संपूर्ण षई ॥ जांबुवा नगरे ॥

॥ न्हारक श्रीराजेन्द्रसुरिकृता
श्रीकल्पसूत्रस्य बालावबो
धिनी वार्त्ता समाप्ता ॥

नर्वे सीजे, यावत् मोक्ष जाय परंतु सात आव जवतो जंवे नद्दी तेमज केटलाएक सातमे तथा आवमे नर्वे तो अवरय मोक्ष जाय ॥ ६३ ॥ ए चोमासानी मर्यादा पाळे ते साधुने जे फल थाय तेनी अठावीसमी समाचारी जाणवी ॥ ३७ ॥ ॥ ते काळने विषे, ते समयने विषे अमणजनावंत श्रीमद्धावीर स्वामी राजगृही नगरीये गुणशील नामे चैत्यने विषे इहां जे बागमां यद्दुं देहरं ह्योय ते बागने चैत्य कद्दीये ते चैत्यने विषे घाला साधुजमां, घाली साध्वी जमां, घाला आवकोमां, घाली आविकाजमां, घाला देवोमां, घाली देवीजमां बेठा थका अर्थात् जगवान् बार परषदामां बेठा थका एवां वचने करीने कर्हे ए कल्पने पालवाजुं फल वतावे एवो प्ररूपे, ए पंजुसणकल्पनामा अध्ययन दशाश्रुतस्कंधनो आवमो अध्ययन, ते अर्थस हित, देहुसहित, कारणसहित, सूत्रसहित, अर्थसहित, दृष्टांतसहित, वारंवार उपदेश करीने देखावे एवो जे. जंबू (मे के०) हुं आ सूत्र नडवाडु स्वामीये रच्युं जे दशाश्रुतस्कंधमां आवमो अध्ययन करीने रच्यो जे पण वाचना सर्व सुधर्मस्वामी अने जंभुस्वामीनी जाणवी ॥ ६४ ॥ ग्रंथार्थ ॥ १३१६ ॥ इति नक्षत्रं व्याख्यानम् ॥ १८ ॥ ॥ इति श्रीकल्पसूत्रस्य बाळावबोधिनी नाभा समाप्ता ॥ ए कल्पसूत्र दशाश्रुतस्कंधसूत्रनो आवमो अध्ययन जे, तिहां पण एतुं सहिनाय जे ॥ सर्वेणु सूत्रेणु वरप्रशस्ति, र्यस्यास्ति सर्वेणवतिमुख्यता च ॥ तत्कल्पसूत्रं मम कल्पदुर्लभं, चारित्र्यकार्यं शुच्युक्तसदास्तु ॥ १ ॥ सौधर्मपदे सुपरंपरायां, सूरीश्वरा ये च वरा बज्जुः ॥ वंदे सदा तान् वरसूत्रदान्वा, श्रीरत्नसूरीन्सुमुनींस्तथापि ॥ २ ॥ श्रीमद्व्यमादिसुलवान् यशवाज्जमीशो, जातः कुमण्यधरः प्रवरान्जकर्चा ॥ चित्रा लता चरणसेवनतत्परान्नुत् तस्या पि तां हृदि गुरुः स च नो दधार ॥ ३ ॥ देवेंद्रविजयो वंद्यः, तडिष्यो बहुकीर्तिनाक् ॥ कल्याणवि

पूववाहुं प्रयोजन कहुं ठे ? शुरु कहे ठे, साधु जे ठे ते चोमासा विना शेषकालमां तो सा
 मान्य प्रकारना तप करे ठे परंतु चोमासाना कालमां घणा प्रकारना विशेष तप करे ठे माटे
 कोड तपस्वी डुर्वल होय अने किहू सुर्वा खाइ पडीजाय तो, जे दिशार्ये गयो होय ते दिशार्ये
 आचार्ये याद राखीने निगाह करावे, खबर काढाडावे, शोध करावे जे एटलो वखत केम ला
 ग्यो तेमाटे खबर करावे ते सार आचार्येने पूढीने बाहार जहुं जोड्ये ॥ ६१ ॥ ए प्रतिज्ञाग
 राय करवान्नी बवीसमी समाचारी जाणवी ॥ ६२ ॥ ॥ वर्षीकालमां चोमासुं रहेला साधु
 साध्वीजिने औषध प्रमुख कामने लीधे वैद्यनी पासं जहुं पडे तो चार योजन तथा पांच यो
 जनपर्यंत पोताना गामथी जे गाम दूर होय ते गामे जहुं एटले सोल तथा बीस कोश दूर जाइने
 ते गाममांथी औषध लाइ पावो फरी आवीने जो पोते रहेला गामनी मांहे जपासरामां दिवस
 वतां आवी न शकाय तो तेज गामनी बाहेर आवी रहेहुं पण जे गाममां औषधादिक लेवा
 गया ते गाममां राजे रहेहुं नही. अथवा दिवस वतां गामनी बाहेर न पोहोची शकाय तो
 मार्गेमां रहेहुं ॥ ६३ ॥ ए औषधादिक लेवा माटे चारथी पांच योजन लगे जवानी सत्तावी
 समी समाचारी जाणवी ॥ ६४ ॥ ॥ इत्यादिक संवत्सरीनो थविरकल्प जेवीरीतें कल्पसू
 त्रमां कह्यो ठे तेवी विधिथी करे, ज्ञान, दर्शन अने चारित्रिनो मार्ग जेरीतें जगवाने कह्यो ठे
 तेम करे, नजा प्रकारथी मन, वचन अने कार्याये करी फरजे, अतिचाररहित पाजे, विधि
 सहित शोना करी दीपावे, जाव जीव सुधी आराधे, कांठे पडोचाडे, लोकोमां कीर्ति करे,
 आराधीने आझासहित पाळीने केटलाएक निर्देष तो तिहिज नवमां सीजे, तत्त्वने जाणी,
 कर्मोथी रहित थइ, सर्वसंतापरहित थइने सर्व डःखथी हटे, मोक्ष जाय, केटलाएक त्रीजे

एहुं जाणीने तिह्वांणी जवयो. जइने. मुनिने वंदना करी जोयुं. तो साधु महातपस्वी देखाय ते. तेने आवर्कें प्रवहुं महाराज आपने हुं जोइयें हैयें? मुनियें कहुं सिंद्केसरीया मोदक खपे ते! आवर्कें कहुं सुखें द्यो, अमारें घेर घणा ते निर्दोष ते. एहुं कद्दीने सिंद्केसरीया मोदकनो थाल जरी लाव्यो. अने मुनिने वद्दोराय्या. तेवारे मुनिजुं मन तेकाणे आव्युं आवक बोव्यो स्वामी. पुरिमार्वना पञ्चरकाणनो वखत आव्यो के नद्दी? मुनियें उपदेश आपी आकाशमां जोहुं तो निर्मल तारा, नक्जनी श्रेणिसहित चंडमाने जोइ. चित तेकाणे आवी गहुं तेवारे विचाहुं जे धिक्कार ते! में आहुं कहुं! जे हुं राजीनो गोचरी करवा निकव्यो! महारो साधुनो आचार किह्दां गयो! एम पश्चात्ताप करतो. थको नगरनी बाहेर आवीने सज्जोकविधिसहित मोदक परववतो थको विचारे ते के अरे कर्मने जीतहुं. घयुं सुसकीज ते! अरे में आ खोहुं काम कहुं धर्मनी निंदा करावी, एवीरीतें पश्चात्ताप करतो करतो झुझयान थावतो थको दूपकश्रेणी चढीने केवळज्ञान पाव्यो. इह्दां परमार्थ ए ते के जेम एणे जोनना वयथी सिंद्केसरीया मोदक वद्दोया तेम बीजा साधुयें लेवा नद्दी. एवां इह्दां घणा दृष्टांतो ते पण अमे केदला ल खीयें. ए जोनर्पिम जपर दृष्टांत कह्यो ॥ ४ ॥ ए पर्वमां सर्व प्रकारें क्रोधादिक नद्दी करवा ॥ हवे वर्षादमां पंछुसण करीने रद्देजा साधु साध्वीज्यें जीवादिकनी जत्पत्तिने लीधे त्रण जपा सरा राखवा तेमां जे जपासरामां पोतें रद्दे ते जपासरानें तो प्रतिदिवस जणवार पडिजेह्वाण क रहुं पूंजवो अने बीजा के जपासराने एकवार पूंजवा पडिजेह्वाण करवां ए पूंजवा पडिजेह्वानो पञ्चीसमी समाचारी जाणवी ॥ ५ ॥ ॥ वर्षादमां रद्देजा साधु साध्वीजने पोतानी मरजीमां आवे तिह्दां जहुं ह्योयतो शुरूने पूढीने जाहुं. दिशि वतावीने जाहुं. शिष्य पूढे ते के सा वास्ते

आवो. ते स्त्री धृत गोल लेवा सार नीसरणी उपर चढी ते वेलायें साधुने बोलाव्यो. साधु बोळ्यो देवदत्त आ नीसरणी जरा अलग्गी लइ ल्यो तो सारीरीतें वद्दोरेश, देवदत्ते नीसरणी दूर करी साधुर्यें रुढी रीतथी सेवों अने धृत गोलना पात्रा जरी लीथो; स्त्री उपर उनी उनी हांको करवा लागी, के अरे एने कां वद्दोरवे ठे; आ मुंनो ठे एरीरीतें बकवाद करवा लागी पण जोर चाव्युं नद्दी साधु पण पात्रा जरीने निकलतो अको नाक उपर आंगुली फेरवीने स्त्रीने जणायुं के तहारं नाक कपाड गयुं. एवी संझा करी उपसरे आवीने सर्व साधुयोने जमा ह्या एम जे रीतें ए साधुर्यें अन्निमान करीने आहार लीथो ते रीतें बीजा साधुर्यें आहार लेवो नद्दी. ए कथाळ जो विस्तारें जेवी ह्योयतो पिंनतिरुकिनी टीकाथी जोइ लेवी आर्हीं संक्षेप मात्र लखेली ठे. ए मानपिंन उपर दृष्टांत कह्यो ॥ हवे मायापिंन उपर आषाढनूतिनो दृष्टांत कहे ठे; जेणे राजगुद्दी नगरीमां नटवाना घेरथी रूपपरवर्त्तन करीने पांच लाडु वद्दोखा ठे ए कथा असिद्ध ठे माटे लखी नथी तेवीरीतें पण साधुर्यें नद्दी वोद्दोरवुं. ए मायापिंन उपर दृष्टांत कह्यो ॥ ३ ॥ ॥ हवे लोचपिंन उपर सिंद्दकेसरीया साधुनो दृष्टांत कहे ठे. चंपानगरीमां उत्सवना दिवसें एक साधुर्यें मासखमणने पारणे अन्निग्रह लीथो के महारे आज सिंद्दकेसरीया मोदक वद्दोरवा. पढी घरघर नथ्यो पण लाडवा कोइ आपे नद्दी. अने बीछुं अन्न तो साधु पण ले नद्दी. पढी लाडु नद्दी मजवाथी सुनिडुं मन संक्लिष्ट अइ गयुं. ते अर्द्ध राजी लगण घरघर धर्मज्ञान देतो फ़खो. लोचना वयथी राजनी खबर पण रद्दी नद्दी. राजीयें कोइएक आवकने घेर जाइ धर्मज्ञान दीथो. ते आवक महाराज्जीर ठे. मातापितासमान ठे तेणे राजानो धर्मज्ञान सान्जलीने विचारुं जे कोइ कर्मना वयथी. साधुडुं मन नगमग अइ गयुं ठे.

બોલી મારવીયો ઝપાડ, મારવીયો ઝડાપીને વલી પૂલ્યું. હવે શું કરું ? સ્ત્રી બોલી મલમૂત્ર પરતી આવ, તે પરતી આવ્વીને ફરી બોલ્યો. હવે શું કરું ? સ્ત્રી બોલી હું સુંદર હું તું મહારા પગ માવ વંપી કર, તેવારે પગ માવવા લાગ્યો તે જોઈ લોક બોલ્યા; એ સ્ત્રીકેંકર હે. તેમ હે દેવદત્ત ? તું પણ તેના બેવો હોય તો હું યાચના કરું નહીં દેવદત્તે કહ્યું હું એવો નથી ॥ ફરી ચોથી કથા પૂ વવાચી સાથુ કહેવા લાગ્યો. એક કુલપુત્ર સ્ત્રીને વશ થઈને તેના વલ્લભપુત્ર ધોવાનું કાર્ય નિત્ય કરે તેનું લોકોયે તીર્થસ્નાતા એવું નામ દીધું એમજ પાંચમાનું નામ ગદાપરચી જાણું ॥ હવે હ લાની કથા કહે હે. એક કુલપુત્ર સ્ત્રીને વશ થયો, તેને પુત્ર થયો. સ્ત્રી કહે બોકરાને હંગાવી લાવ તે નિત્ય બોકરાને હંગાવે, સ્નાન કરાવે, તે દેવવી લોકોયે હૃદનીયો એવું નામ આપ્યું. માટે એની પેરેં તું જો સ્ત્રીને વશ ન હોય તો તહારી પાસેં યાચના કરું. દેવદત્ત બોલ્યો હું તેવો નથી તમે સુલે માગો ॥ તેવારે બીજા સર્વ પંચાયતી લોક બોલ્યા. હે વેંજાજી, સ્ત્રીને વશ થયેલાના સર્વ દોષ એમાં હે. એવું હાસ્યપૂર્વક બોલ્યાં. તેવારે દેવદત્ત બોલ્યો હે નગવાન્ ! एतो महारी हस्यी करे हे. आपने जे चाहना होय ते सुखे मागो. तेवारें वेजो बोधो घृत थने खांग सहित सेवो वहोरावो. देवदत्त कहुं चाजो हुं आपने वहोरावुं. एवुं कही तिहंथी चाख्यो. थने सा थुने सार्थे लइ वर आव्यो. तेने रस्तामां साधुर्ये कहुं કે तहारी स्त्रीतो महारी सार्थे लडी हे. तेने देवदत्त कहुं तमे घरनी बाहेर जना रहेजो हुं बोलावुं तेवारें आवजो. पढी साधु बाहेर जनो रह्यो; देवदत्त घरमां जइने स्त्रीने कहेवा लाग्यो; आज ब्राह्मणोने जमवावुं कहुं हे, ते जमवा आवयो कांड घरमां रांथेवुं अन्न हे ? ते बोली सेवों तयार हे. देवदत्त जाएयुं ए स्त्री वतां तो देवाय नही. एवुं चिंतवीने स्त्रीने कहुं કે नीसरथी चडीने उपरथी घृत गोल लइ

अयो. एम नित्य करतो जाय. प्रजातना नित्य चूजानी राख काढाडवी पडे तेने लीथे आंशु लीज धोली पडी गइ; लोकोये तेहुं श्वेतांशुली एहुं नाम आण्युं. तेम हे देवदत्त तुं पण स्त्रीने वश न होय तो हुं याचना करूं. तेवारें देवदत्त बोल्हो हुं स्त्रीने वश नथी ॥ वली बीजा शुवान पुरुषें पूबहुं. आ तो तें लमांशी एक वार्त्ता कही पण बीजी पांच वार्त्ता संजलाव. साधु बो ल्यो एक कुजपुत्र दत्तो ते स्त्रीने वश अयो तेने स्त्री ढोलीया उपर बेठी बेठी कहेवा लागी के हुं पाणी नही लावीश माटे हुं जइ तलाव उपरशी पाणी नरी लाव तो रोटला हुं बनावी आ पीश. तेपण स्त्रीने वश अयो अको लोकोनी लाजथी, जेवारें पावली एक पहोर राजी रहे तेवारें नित्य माथे घडो लइ पाणी नरी लइ आववा लाग्यो. राजीना बनाला प्रमुख जनावर बीक पामीने तलाव उपरशी जडवा लागे तेनो गडबडाट थाय तेथी लोकोये जाण्युं; आ हुं नित्य उपरुच थाय ठे ! बनाला केम जडे ठे ! पवी शोध कराव्यो तेवारें जाणवार्मा आव्युं जे कुज पुत्र पाणी नरवा जाय ठे तेथी बनालाप्रमुख जडे ठे. पवी लोकोए बगोमो एहुं नाम पाडी दीहुं माटे साधुये कहुं जो तुं पण एवो न होय तो हुं जाचूं. देवदत्तें कहुं हुं एवो नथी ॥ ते वारें वली बीजा शुवाने पूबहुं त्रीजानी कथा कहे. साधु बोल्हो एक कुजपुत्र स्त्री परणीने तेने वश अयो; पवी नित्य प्रजातें जवी हाथ जोडी स्त्रीने कहे के हे स्त्री हुं हुं काम करूं ? स्त्री बोली सर्व रसोइ कर; तेवारें तेथे रसोइ तयार करी वली स्त्रीने कहेवा लाग्यो; हवे हुं करूं ? स्त्री बोली गादी विजावीने पाटलो सूक; ते पण कहुं; वली पूबहुं हवे हुं करूं ? स्त्री बोली म हारी बाह पकडीने मने गादी उपर बेसाड, तेथे बाह पकडीने गादी उपर बेसाडी वली पूबहुं हवे हुं करूं ? स्त्रीयें कहुं रसोइ पीरस; रसोइ पीरसीने वली पूबहुं हवे हुं करूं ? स्त्री

હાહી સૂંકપો. તેવારેં ચેલો બોલ્યો હું જોતો સ્વરી કેમ હું રસ તાહારો પાસેંથીજ સેવો લઈ જાવું
 તો મહારં નામ સાધુ જાણજે. કોઈ પણ રીતે અવશ્ય લઈ જઈશ. તેવારેં મોગાણી બોલી. જો
 હું સેવો લઈ જાય તો મહારં નાક ગયું એમ જાણજે પરંતુ મહારં નાક હોયતો હુને સેવો લઈ
 જવા દેશ્ય નહી, તે સાંનલી સાધુ તિહાંથી નિકલી અગલ જઈ કોઈને પૂછ્યું કે આ ઘર કોનું
 છે? એના ઘરનો માલક કિહાં છે? તેવારેં કોઈએ કહ્યું, એ દેવદત્તનું ઘર છે, તે હમણા પંચાય
 તીમાં વેતો છે, તેવારેં તે સાધુ તિહાં ગયો અને કહેવા લાગ્યો અરે પંચાતીયો તમારામાં દેવ
 દત્ત કોણ છે? તે બોલ્યા હું કામ છે? સાધુએ કહ્યું તેની પાસેંથી કાંઈ માગવું છે, પંચાતીયો
 બોલ્યા અરે એ હપણ પાસેંથી હું માગવા વાદે છે? તાહારે માગવું હોયતો અમારી પાસેંથી
 માગ કે બેચો તાહારં કાર્યે સરે. તેવારેં દેવદત્ત બોલ્યો દે સાધુજી બે તમે માગશો તે હું
 આપીશ. તેને ચેલાર્યે કહ્યું. દે દેવદત્ત બેવીરીતેં જ જાણા. સ્ત્રીયોને વશ હત્તા, તેવીરીતે
 જો હું સ્ત્રીને વશ ન હોય તો હું કહું હું કે તહારી પાસેંથી કાંઈ માગું. તે સાંનલી પંચ-બોલ્યા;
 તે જ જાણા કોણ હત્તા? બે સ્ત્રીયોને વશ થયા હત્તા તેની કથા કહો. તેવારેં ચેલો
 બોલ્યો. એક કુલપુત્ર હતો તે પરણીને પત્ની સ્ત્રીને વશ થયો, પ્રજાતે તુલ્ય લાગી સ્ત્રીની પાસેંથી
 સ્વાવા માગ્યું, સ્ત્રી ઢોલીયા અપર વેતી થકીજ કહેવા લાગી કે જો હું છુલ્યો હોય તો તુલ્યા
 માંથી રાશ્વ કાહાહી બાદેર નાશ્વ, ફંથણ લાવ, તુલ્યામાં અમી બાલ, માથે હાંખી ચઢાવ, તેમાં
 પાણી નાશ્વ, કોગામાંથી ચાવલ લાવી તેને સોથી સ્નાપ કરીને હાંખીમાં નાંચી પચાવીને ત
 ધાર કર; તયાર થયા પત્ની મને હાંક મારજે તો હું જીતીને પીરતી આપીશ. એ વાત સાંનલી
 કુલપુત્ર બોલ્યો હું કદે છે તે સત્ય છે. એમ કહી તહલિ કરીને પૂર્વોક્ત સર્વે કામ કરવા લા

बोढ्यो जे आ आजना जमणमां नही आपो तो फरी जमण थाहो तेवारें आपजो. एवुं कही चालतो थयो, साधुजुं बोजवुं छुवुं थाय नही. एटलामां बीजा महीनाने पारणो फरी पण कोइक ब्राह्मण मरण पाभ्यो. तेना जमणमां वली साधु पण पारणुं करवा माटे गोचरीयें आब्यो. परंतु कोइयें वद्दोराव्युं नही, तेवारें वली क्रोधथी बोढ्यो, त्रीजाना जमणमां वद्दोरावजो, एवुं कही जतो रह्यो. एम वली पण त्रीजा महीनामां कोइ मरण पाभ्यो तेना जमणमां पण वद्दोराव्युं नही. तेवारें साधु क्रोधथी चोथाना जमणमां वद्दोरववाजुं बोढ्यो. ते शब्द कोइ मोकरो पाज उपर बेगो हतो तेना काने पड्यो. तेवारें मोशायें धरना थलीने कहुं के आ साधुने वेवर आपीने खुसी करो नही तो वली पण कोइ मरहो. एवुं समज्जी साधुने बोजावी वेवर वद्दोराब्यो जेम ए साधुयें क्रोधथी वेवर वद्दोखो तेवीरीतें कोइ पण साधुयें वद्दोरवुं नही ॥ ए क्रोधपिंम उपर जेवरीया साधुनो दृष्टांत ॥ १ ॥ ॥ हवे मानपिंम उपर से वेया साधुनो दृष्टांत कहे जे. कोशलदेशमां गिरिपुष्पनामा नगरने विषे एक सेवोडुं पर्व आब्युं तेवारें शुवान साधु एकठा मिठ्या तेमां एक साधु बोढ्यो आजतो सेवेया पर्व जे माटे सेवो ला वीह्युं तेमां ह्युं वधाइ जे ! परंतु काले प्रजातें खांम धी सहित जे सेडुं लावीने सर्वे साधुजनें ज माडे ते लब्धिवान् जाणवो. तेवारें वली एक शिष्य अग्निमान करीने बोढ्यो जे हुं कालें सेवो जइ आवीने सर्व साधुजनें जमाहुं. तो महारुं नाम फलाणुं ते खरे खरुं करी जाणजो एवो अग्निमान करी बीजे दिवसें महोटा महोटा पात्रा जोलीमां नारवीने गोचरी गयो. तिहां एक जेवने घेर सेवो देखीने मागवा लाभ्यो. के जेवाणीजी अमने सेवो वद्दोरव. पण ते जेवाणी जोनणी हती माटे बोली, अरे जा जा, दूर जा, तुने सेवो नही मजे, ए प्रमाणे ललकारीने का

के हे जमाइजी आजे तमारे अमारे रंसणुं हे ते सर्व चांगो. माटे आपणे वे नेजा बेसी जमीये. एम कही जमाइनी नेली सार्थे जमचा वेठी पण जमाइनी तरफ आलीहुं नीचाण बाळु आवेहुं दहुं तेथी धी सर्वे जमाइ तरफ थइ गहुं दहुं. एहुं जाणीने सासु जलंजाहुं मिस करीने आंशुली सुधी पोतानी तरफ खेंचती जाय ने जमाइजीने कहेती जाय के तदारामां एटला वांक हे के प्रथमतो हुं होली उपर नही आव्यो, बीजो बीवाली उपर नही आव्यो, बीजो जमाइयें जाणुं जे सासूतो धणी समजणवाली देखाय हे. धीतो सर्व पोतानी तरफ खेंची लीहुं एहुं जाणी आलीमां हाथ फेरवीने बोव्यो, सासुजी ! जे थवाहुं दहुं ते थयुं पण हवे तमारं अने महारं वेहुहुं मन एक करी व्यो. अदिया गदिया आज पवी सर्व अपराध ॥ एहुं कही आली उपाडीने धी खांन सहित सर्व खीर जमाइ पीगयो अने बोव्यो हवे आपणुं सर्व रुसणुं मटी गहुं माटे तमें खुशीमां रहेजो ॥ ॥ एवी रीतें धर्माधि जीवनें पण कोइ राग द्वेष उपज्यो होय ते सर्व स्वभाववो पण पंजुरणमां राग द्वेप राखवो नही मिहामिड्कडं दे वो ॥ १ ॥ ॥ वली आ पंजुरण पर्वेमां कोध, मान, माया अने लोन करवो नही एनी उपर अनेक दृष्टांत हे पण पंजुरण पर्वेने विपे गोचरीमां कोध, मान, माया अने लोन ए चार वाना सर्वथा न करचा तेनी उपर दृष्टांत कहेतो थको प्रथम कोधया आद्वाराविक लेंवा आश्या दृष्टांत कहे हे. दस्तिकवपनामा नगरमां एक सासु मासितपने पारणे गोचरी क रचा माटे ब्राह्मणोमां कोइ मरण पासेजाहुं जमण थयुं हे तिदां गयो, तिदां ब्राह्मणो वेवर खाय हे सासु धणो वखत जनी रह्यो पण कोइये सासुने दीहुं नही. तेवारें सासु कोध करीने

झकड़ आपे माटे ए प्रकारें भिन्नाभिझकड़ देवाथी कार्यस्मिद्दि न थाय, वारंवार पाप करवा. अपने वारंवार भिन्नाभिझकड़ देवो ते काममां न आवे. तो छुं करवुं ? तोके सासु जमाइनी पेरें सर्व अलिया गलिया करवा; ते कथा कहे हे. एक तुद् स्त्री हत्ती तेनी पारें घणुं ड्व्य हवुं परंतु जुन न हत्तो अपने पोतें विधवा घणो लोन्नी अपने कंजुस हत्ती. धननो संग्रह करे पण पेटमां खाय नही तेने एक दीकरी हत्ती तें कोइ कुलवान् लोकरानें परणावी पण पोतें लोन्नी हत्ती माटे जमाइने दायजो प्रमुख कांड दीहुं नही. तेथी जमाइ कचवाणो, नाखुश थयो. होली दीवाली प्रमुख कोइ पर्व जमवा आव्यो नही; तेवारें लोको तुद् स्त्रीने कहेवा लाग्यां के अरे पापणी ! आ तहारो एकज जमाइ हे तेने पण जमाइती नथी ! लोकरोतो ताहारे हे नही. तो तहारुं आ धन ते कोण खाजो ! अपने कोने काम आवजो ! तेवारें लौकिक रीती साचववा माटे जमाइने घणी मनवार करीने बोलाव्यो, अपने कहेवरायुं के हे जमाइनी आज तमे एकलाज पधारजो. ते सांजली जमाइना भिन्नो कहेवा लाग्या के आज तुजने सासु बहुं ड्व्य आपीदेजो. पही जमाइ सासुने घेर एकलो जमवा गयो, तेने सासुर्ये खीर पीरसी वली वाटकीमां रुनो पुंजडो नाखीने धृत पीरसवा आवी, वाटकी मांहेथी धृतहुं टीपुं टीपुं आ लीमां पडे पण वधारे पडे नही. तेथी घणी देर लागी. सासुर्ये विचाहुं जे जमाइ ह्मणा नाकारो करजो; अपने जमाइयें जाणुं जे आ तो मने गनवा आवी हे. तेथी सासुनो ह्वाथ प कडी वाटकीहुं मद्दोहुं आलीमां उंहुं करी लीहुं अपने सासुने कहेवा लाग्यो के जीजी घणुं थयुं हवे म नाखो, सासुर्ये जाणुं जे, अरे वाटकीतो खाली थइ गइ, धीतो बहुं जमाइजी खाइ जाजो एतो ठीक थयुं नही माटे कांड जुक्ति करवी एम विचारिने जमाइने कहेवा लागी

इहां आवी एथी डुं अपराधथी थइ माटे आप महारो ए आपराध खमजो, तेने चंदनार्ये कहुं दे नइ ? तुं उत्तम कुजनी उपनी वो माटे तारे एम न करवुं. मुगावतीये कहुं. हवे डुं एम केवारे पण करं नही. एवुं कहेती वारंवार चंदनवाजाने पगे लागती खुद मनथी खमावती थकी तत्पर रहेलीने केवलज्ञान उपजी गयुं अने चंदनाने तो चंपी करावतां निझा आवी गइ. एवामां अंधकारने विपे सर्व आवतो जाथीने मुगावतीये चंदनानो ह्याथ उपाडीने संथारा उपर मुक्यो; तेवारे चंदना जायत थइने पूढवा लागी के महारो ह्याथ कोणे उपाड्यो; तेने मुगावतीये कहुं सर्वनो संघटो थवाने लीथे में तमारो ह्याथ उंचो राख्यो; चंदनार्ये पूढयुं. एवां अंधकारमां सर्व आवतो तमारो जाणवामां केवीरीतें आथ्यो ? मुगावतीये कहुं आपना प्रतापथी ! चंदनार्ये कहुं, हुं ! तमोने केवलज्ञान उपन्युं वे ? मुगावती बोली आपनी कपाथी. तेवारे चंदनार्ये जाणुं जे, अरे में केवलीनी आथातना करी. एवुं चिंतवीने वारंवार खमावती खमावती मिहामिडकडं देवो. परंतु कुंनार अने चेजानी पेरे नही करवुं. ते कथा कहे वे. जेम एक लघु शिष्य हूतो ते कुंनारनां नांभा तावडे सूके तेने कांकरा मारे; ते जोइ कुंनारें कहुं ह्यांभा म फोडो; तेवारे शिष्य बोड्यो “ मिहामिडकडं ” ते सांजली कुंनारें जाणुं जे हवे नांभा फोड्यो नही. पण शिष्यतो फरीने तेवीज रीतें कांकराथी कुंनारनां नांभा फोडवा जाय्यो अने कुंनार नाकारो करे तेने शिष्य वारंवार मिहामिडकडं देवा जाय्यो; ते जोइ कुंनारें पण एक कांकरो लाइ शिष्यना कानमां नारवीने कान मसड्यो, तेवारे शिष्य बोड्यो. अरे कान डखे वे ते सांजली कुंनार बोड्यो. मिहामिडकडं एवीरीतें वारंवार चेजो कहे; अने कुंनार मिहामि

संघर्षी बाह्यैर कदाही मूकवो, तेना जपर दृष्टांत कहे ठे. एक खेडा गामनो रद्देवासी कोइ ब्राह्मण हतो; ते खेतीनो धंधो करे; तेनो हज खेडवामां बलद हांकतां हांकतां गळीयो अइ बेसी गयो, तेने जठाडवानां धया प्रयत्न कखां पराणानी मार आपी, पाटुर्ये माखो तो पण जरीने चाळे नही; तेवारें ब्राह्मण रीसें धमधमतो ते बलदनी जपर खेजना ठेफा नाखवा लाण्यो ते ठेफा नाखतां बलद आखो ठंकाइ गयो, कदर्थनाथी ते बलदनुं थास रुं धाणुं तेथी मरण पाव्यो ब्राह्मणने गोहृत्यानुं पाप लाणुं, ब्राह्मण्ये महागुरुषोनी पासेथी प्राय श्रित छेवा माणुं कहुं के गोहृत्यानो दंभ आपो, महागुरुषोर्ये कहुं ताहारो क्रोध जतखो के नथी जतखो ? ब्राह्मण बोव्यो ह्मण बलदने देवुं तो मारी नाखुं. तेवारें महागुरुषोए कहुं के आ पापीनें शो दंभ आपीर्ये के जेथी ए छुड थाय. एतो अछुड ठे. एवुं कही न्यात बाहार कदाही मूकयो. एवीरीतें साधुपण जे क्रोधने त्यागे नही तो तेने संघ बाहार करी मूकवो ॥ हवे पोताथी अपराध थयो ह्योय तो मुगावतीनी घेरें खमाववो. पोतानुं मन छुड करीने मिहामिडकडं देवो. ते कथा कहे ठे. एक दिवस श्रीमहावीरस्वामी कोसंबी नगरी समो सखा, तिहां चंड ने सूर्य बे मूल विमाने वांदवा थाव्या, चंदनबाला, मुगावती प्रमुख तिहां बेवी हती; तेमां चंदनबाला तो सूर्य अस्त थतो जाणी तिहांथी जरी पोताने जपासरे आवी अने मुगावती तो जगवाननी देशनामां मोहित अइ थकी तिहांज बेसी रही, पढी सूर्य ने चंड जेवारें पोताने स्थानकें गया तेवारें अंधकार अइ रह्यो तिहां मुगावतीर्ये चंदनाने दीवी नही तेथी एकजीज नय पामती जपासरे आवी. तिहां इरियावहि पडिकमि चंदनवा लाने नमती थकी, पगचंपी करती थकी कहेवा लागी के हे स्वामिनी ? हुं राजनी एकजी

एक बलद देवा सारु गामना धूर्त लोक बोध्यां. झुंड आ एक बलदनी गाडी चाले ले. एहुं बीजा लोकोये पण सांजलुं अने गाडावाले जाएलुं जे आ छुल लोको महारो एक बलद खोसी देवानो जपाय करे ले माटे ए प्रत्यक्ष चोर ले केमके महारा तो बे बलद ले तेने तुपा बीने ए लोको एक बलद कहे ले; माटे कपटी ले. एमधितवीते कुंनार पोताना ठामडा वेचवामां एकचिते तत्पर थइ गयो तेवारें बलदीयाने धूर्त लइ गया पढी कुंनार जेवारें वासण वेची तयार थयो तेवारें जोवा मांमहुं तो एक बलद दीवो नही पढी धली हांको मारी के अरे महारो बलद कोण लइ गयो !! तेने लोको कहेवां लाग्या के अमेतो एकज बलदनी गाडी सांजली हती. ते सांजली कुंनार धणुं डःख करवा लाग्यो लेवट निराश थइने पोताने स्थानके जतो रह्यो पण क्रोध करीने सात वर्ष लगण खेजखलां बाध्यां, एकदा कोइ थइनी यात्रामां गामना लोको एकठा थया ले; ते वखत गामना लोकोये पडह वजाव्यो के जे अमारा धानना खेज बाले ले ते प्रगट थाव. ते सांजली कुंनार पोतानो वेब बलदावीने बोध्यो के जेनी एक बलदनी गाडी तमे दीवी हती ते तमारो धान बाले ले. तेवारें लोकोयें जाएलुं जे एनी गा डीनो बलदीज आपणा लोकोये लीखेलो ले ते वेब बलदावीने बोले ले; माटे हवे एनो बल दीज आपी द्यो नही तो फरी धान बाजवो; पढी कुंनारने बलदीयो आपीने सर्व लोकोयें अपराध खमाव्यो तेमाटे प्रथम वनता सुधी अपराधतो करवोज नही. एवीज देव राखवी परंतु कदापि थइ जाय तो तरत खमतखामया करी अपराधनी क्मा मानी लेवी; के जेथी कोइ अनर्थ थाय नही. ए क्रोध जपर कुंनारनो हष्टांत. ॥ १ ॥ ॥ हवे जे पंछलणमां क्रोध धनो त्याग नही करे तेने जेम सडेला पानने बाहेर कहाडीने फेंकी आपीयें डैयें तेनी पेठें

द्योतन ठे एवीरीतनो भान तेनी लजाटमां देइने जदायीराजा प्रतिमा लेवा लाप्यो तो प्रतिमा तिहांथी जठे नह्नी. एटलामां आकाशवाणी थइ जे, प्रतिमा लइ जासो नह्नी, कारणके वीत नय नगरमां धूलनो कोट पडवावालो ठे. तेवारें प्रतिमाने तिहांज राखी पोतें चंनप्रद्योतनने बांधी लइने चालतो थयो. मार्गमां पंजुसए पर्व आवा. जदायीराजार्ये तिहां पडाव कखो, पंजुसए कखा, अठाइ महोत्सव कखा, पोते उपवास कखो रसोइ करनाराजने कहुं के चंनप्र द्योतनने जे रुचे ते रसोइ करी जमाइजो. एहुं कहीने जदाधिराजा पोतानी जिनपूजादिक करणीमां प्रवर्त्त थइ गयो; रसोइ करनारें चंनप्रद्योतनने पूवहुं के आपना सारु केवी रसोइ वनाहुं ? चंनप्रद्योतन बोळ्यो जे जदाधि कहे ते वनावो, रसोइर्ये कहुं तेमणे तो आज पंजु सए पर्व ठे माटे उपवास कखो ठे ते सांजली चंनप्रद्योतने विचाखुं जे आज एणे मने जहेर आपवानो विचार राख्यो ठे तेमाटे जूदी जूदी रसोइ करव ठे. एवा नयथी बोळ्यो जे हुं पण आज उपवास करीश; जदायी राजा अमारो साधर्मी नाइ ठे, अमेपण एज धर्म पाळीये डैर्ये. एहुं रसोइ करनारे जइ जदायी राजाने कहुं तेवारें जदायीर्ये जाएहुं जे ए धूर्त्तताथी बोळ्यो ठे खरो तो पण महारोतो साधर्मी थयो. माटे एने स्वभाव्या विना पडिकमणुं करहुं सूजे नह्नी. एहुं जाणी चंनप्रद्योतनने वंदीखानामांथी कहाडावी पोतानी पासें बोलावी तेना लजाटे सोनानो पड्ड वंधावी स्वमतखामणा करी सत्कार आपीने पावो अयवंती नगरीर्ये मोकली दीधो. एवी रीतें वीजा नव्यजीवोर्ये पण जदायी राजानी पेरें स्वभावहुं; क्रोधनो त्याग करवो के जे थकी आराधकपणुं थाय ॥ वली जो अपराध करीने स्वभाव नह्नी तो अनर्थनी वुडि थाय. तेनी उपर दृष्टांत कहे ठे. एक नाममां कोइक कुंनार नांनहुं गाहुं नरीने वेचवा आवापो तेवारें तेनी

दासीहुं रूप वर्धन करी राजाने दासीउपर रागी करी गयो, पढी राजा अनलनिरि ह्याथीनी उ
 पर स्वारी करीने तिहां गयो, तिहां दासीने बोजावी, तेवारें दासी बोली, हुंतो प्रतिमा विना
 आहुं नही तेवारें चंनप्रद्योतन राजा फरी पाढो उक्कयणीयें आवीने ते प्रतिमा सरखी बीज्जी
 प्रतिमा करावी तेने लहने वली वीतनय पाटण लहने. ते नवी प्रतिमा तिहां राखीने देवें
 दीधेली प्रतिमाने दासीसहित लहने उक्कयणीयें चाढ्यो आव्यो. हवे प्रनातें उदायी राजार्ये
 पोताना हाथीजना मद उत्तरी गया देखीने जाणुं जे अनलनिरि हाथीनी उपर चढीने चंन
 प्रद्योतन राजा आव्यो हतो; ते वली सुवर्णशुटिका दासी अने प्रतिमा लहने जतो रह्यो.
 एहुं जाणाने क्रोधसहित दय्य सुशुटबद्ध राजाजने साथें लहने उक्कयणी नगरी सदासुं चाढ्यो
 मार्गमां जेसलमेर ब्रह्मसर पासें आव्यो, पण मार्गमां पाणी पीवाने मळे नही तेथी विलखो
 थयो थको राजार्ये चिंतापूर्वक प्रनावती देवीने याद कखो. तेवारें तेथें आवीने तिहां अखूट
 पाणी करी दीहुं ते स्थानकें पुष्करज प्रमुख वया तलावो अखूट पाणी वाजा थयां. एवीरीतें
 उदाधिराजए सेना लहने उक्कयणीनी सीमामां आवीने रेरा दीधा अने चंनप्रद्योतन उपर दूत
 मोकली कहेवरायुं के दासी पाढी नही आपे तो नळे हुं राखजे परंतु अमारी प्रतिमाजी
 अमोने पाढी आप. एवी मागणी करी; पण चंनप्रद्योतन राजार्ये प्रतिमाजी दीधी नही. अने
 चौद बीजा सुशुटबद्ध राजा साथे लहने उदायी राजाने सासुं लडवा आव्यो; तेवारें तिहां
 अनलनिरि हाथी विना लडाइ करवानो तेराव कखो, तोपण चंनप्रद्योतन प्रतिज्ञा तोडीने
 अनलनिरि हाथी उपर चढीने संप्राममां आव्यो; पढी मांडोमांडे शुद्ध करता चंनप्रद्योतन
 हारी गयो. तेने अनलनिरि हाथी उपरथी उत्तारी नीचे नाखी मद्दारी दासीनो नरतार चंनप्र

શુષ્ક શેષ ઠં મહીનાનું રહું હે તે માટે રાજાને જઇ કહું કે મને આજ્ઞા આપો તો હું દીક્ષા લેવું રાજા બોલ્યો હું દેવલોક જાય તેવારે અને મહારે કહ્યુંની વેળા આવે તેવારે આવી સંનિધ્ય કરવાનું કહ્યુંલ કરે તો આજ્ઞા આપું. તે વાત પ્રજાવતીયેં માની પઢી રાજાર્યે આજ્ઞા આપી. પ્રજાવતીયેં દીક્ષા લીધી, સંયમ પાલી આશુષ્ય પૂરણ કરી દેવલોક ગઇ. તિહાંથી આવી યો ગીનું રૂપ કરીને રાજાને અમૃતફલ દેરવાડી જંગલમાં લફગઇ તિહાં ઘણા યોગીયો વેગ લૂતા તે રાજાને મારવા જવથા રાજાર્યે વીક પામીને દેવતાને યાદ કહ્યો તેવારે દેવે આવી રાજાને તિહાંથી જ પાઠી સાથુજ પાસે સૂવ્યો, રાજાર્યે જાણું જનતમાં સ્વરા આધારનૂતતો ઇજ હે. પઢી તેમની પાસેથી આવકના વ્રત લઇ આવક થયો. હવે પૂર્વેલી શ્રીવર્દમાન સ્વામીની પ્રતિમાને પ્રજાવતી રાણી દીક્ષા લેતી વચ્ચે દેવદત્તા દાસીને પૂજવાનું કહ્યું ગઇ હતી. તે પ્રમાણે તે દાસી નિત્ય પ્રત્યે પૂજા કરે હે. એક દિવસ કોઇ ગંધાર નામે આવક સર્વે ગામોના દેરાસર વાંદવાને નિકલ્યો હે તે વીતનય પાટણ આવ્યો, તેણે તે પ્રતિમાને પૂજી, તિહાં તે ગંધાર આવક અજારી થયો તેની દેવદત્તા દાસીયેં ચાકરી કરી તેથી આવકને રોગ મટી ગયો અને નિરોગી થયો તેણે જીવકાર કરવાવાંલી દેવદત્તા દાસીને બે ગોલીજ આપીને કહું કે આ બે ગોલીમાંથી એક ગોલી સ્વામી મહાસ્વરૂપવાલી થઇશ અને બીજી ગોલી સ્વાવાથી હે મનમાં ચાહીશ તે પુરુષ વશ થઇ જાવો, એહું કહ્યીને ગંધાર આવક જતો રહ્યો પઢી દેવદત્તાર્યે પહેલી ગોલી સ્વામી તેથી દિવ્ય રૂપ થયું તેણે કરી સુવર્ણશુભિકા એહું નામ દાસીનું પઢી ગયું. વલી બીજી ગોલી સ્વામી અને ચંદ્રપ્રયોતન રાજા સ્ત્રીયોનો લોહુપી હે તેને મનમાં ચાહીને ધાસ્યો હે મારો ચંદ્રપ્રયોતન રાજા નર તાર હોજો તેવારે શુભિકાના અધિષ્ઠાધિકે દેવે ચક્રપણીમાં આવી ચંદ્રપ્રયોતન રાજાની આગલ

खलतो ? तेवारें देवे उपयोग आपीने कहुं के ह्यां महारा मित्र नागिल तें घणो ए मने वज्यो
 पण हुं तुह जोगने माटे व्यर्थ मनुष्य जन्म गमावीने आवा पुण्यहीन देवोमां आपी उपन्यो
 हुं तो ह्वे महारे खुं करहुं ! तेवारें नागिल बोधो हुं गोशीर्षचंदननी श्रीमहावीरस्वामीनी प्र
 तिमा बनावीने तेनी पूजा कर के जेथकी तने समकेतनी प्राप्ति आय. पढी ते विदुन्मालीथें
 पण तेमज श्रीमहावीरजीनी प्रतिमा बनावीने केदलाएक काल पर्यंत पूजी. बेवट पोताहुं अ
 प्पायुष्य रहुं जाणुं; तेवारें प्रतिमाने पेटीमां नारवीने जहाजोवाला लोकोनी जहाजो अटकी
 रही ह्ती ते देवतार्यें देव प्रयोगशी काहाडी आपी. अने तेमने पेटी सोंपीने कहुं के आ
 पेटीमां श्रीदेवाधिदेवनी प्रतिमा हे ते तमे वीतजय पाटणमां जइने. उदाद राजाने आपजो.
 तेवारें जहाजना लोकोये ते पेटी लावीने उदादराजानी सजामां मूकीने कहुं के आ श्रीदेवा
 धिदेवनी प्रतिमा हे तमोने कोइ देवतार्यें मोकली हे ते व्यो. तेवारें राजार्यें जाणुं जे देवाधि
 देव तो ब्रह्माहुं नाम हे माटे ब्रह्माहुं नाम लइने उवाडवा लाया तो पण उघडी नही. ए
 मज वली विष्णुना नामशी पण उघडी नही, मधेश्वरना नामशी पण उघडी नही, रा
 जाने नोजननी वेजा वीती गइ पण पेटी उघडी नही. तेवारें राजानी राणी प्रजावती बोली
 जे “ देवाधिदेव श्रीअरिहंत वीतराग देव ह्योय तो पेटी उघडजो ” एहुं कहेवाशी पेटी उघडी
 पडी तेमांशी प्रतिमा निकली ते लइ देरासरमां थापन करी तेने प्रजावती राणी आविका हे
 ते नित्य पूजे हे एक दिवस प्रजावती राणीथें पूजाना श्वेतवस्त्र दासीना हाथे मगाव्या दासी
 ए लावी आप्या पण राणीथें पोतानी ह्छीनी जमतआशी लाज वस्त्र जाएया, तेथी दासी साथे
 लडवा लागी पण थोडी वार पढी वली तेज वस्त्रने श्वेत वीठा तेवारें जाणुं जे ह्वे महारुं आ

हॉंथी नारंग पंखीना पगमां बंधाईने ह्रासा प्रह्रासानी पासें गयो, तेनी आगल जोग जोगववा माटे याचना करी, देवीज बोली आ तहारी अचुद्ध देह हे ते देह्यी अमे जोग करीयें नही. तेवारें ते देवीयोयें फरी तेने चंपानगरीमां मूक्यो अने कहुं के जे ह्रमणा अमारो देवपति हे ते चवसे तिहां तुं मरण पामीने ते देवनी शय्यामां जपजजे तो तहारुं काम अहो तेवारें सोनार पण काष्ठ बाळीने अज्ञानकष्ट करी मरवा लाग्यो ते अवसरमां ते सोनारनो मित्र नागिलनामा आवक हतो ते बोळ्यो, अरे तुं आवीरीते मरवानुं मकर आ प्रकरें देवीजने माटे मरवुं योग्य नथी तो पण तेथे मान्युं नही काष्ठमां बली मरण पामीने ह्रासा प्रह्रासाना आनथी तेम नो पति देव अयो. अने तेजनी सार्थे जोग जोगवतो रहे हे एकदिवस इंद्रमहाराज, सर्व देव देवी सहित नंदीश्वरदीपें देवयात्रायें जवाने माटे तयार अया, तेवारें ह्रासा प्रह्रासानो पति जे देव हे तेनी जपर एवो ह्छुम आव्यो के तुं सर्व देवोनी आगल मुदंग बजावतो चाळजे ते वारें, ह्रासा प्रह्रासायें ते देवना गजामां मुदंग नारव्यो, देवें ते मुदंग पोताना गजामांथी काह्वा डीने फेंकी दीथो अने कहुं के हुं मुदंग बजावीस नही. एटलामां तो फरी ते मुदंग तेना ग. जामां आवी बाळी गहुं, फरी देवे फेंकी दीथो, एम बे त्राणवार कहुं तयार ह्रासा प्रह्रासा बोली अमारा नरतारनी एज मर्यादा हे के मुदंग बजाव्या विना ते हूटेज नही “ह्रासा प्रह्रासानो मुदंग गजामां पड्यो ते वजावे हूटको” एवी लोकमां पण कहेवत हे. हवे ए विडु न्माळी देव ह्रासाप्रह्रासासहित मुदंग वजावतो आगल चावे हे तिहां मद्धीर्क्षक देवोने देखीने पोताना नवनी निंदा करे हे. एटलामां नागिल आवकनो जीव वारमां देवलोकमां जपव्यो हे, ते पण तिहां आव्यो अने विद्युन्माळीने कहेवा लाग्यो के अरे तुं मने जेजवे हे के नथी जेज

છઃસ્વી ધ્યો તેવારે દેવતાયે આવી કહું કે આગલ દેવે તમારે એમ કોફારે પણ કરવું નહીં, જો
 કદાપિ જીવ મરે તો પણ એ કેવલીની આજ્ઞા હે માટે ચતરીને જાવું પણ કુદ્ધકો મારીને જાવું
 નહીં. ફતિ કાયશુસિદ્ધાંત ॥ ૩ ॥ ॥ દેવે વલી આ પંજોસણ આવ્યાં થકાં સર્વની સાથે સ્વ
 મત સ્વામણા કરવા, કારણકે સ્વમતસ્વામણા કરવા વિના પઢિકમણાદિક ક્રિયા કરવી સુજે
 નહીં માટે જો કોફની સાર્થ મહોટો વૈર હોય તો પણ જદાફરાજાની પેરે સ્વમાવવું. જેમ ચંપાન
 ગરીમાં કુમારનંદી નામાં એક સોનાર રહે હે તે જન્મથી સ્ત્રીનો લોહુપી હે, ધન આપીને મહા
 સ્વરૂપવાળી પાંચરો સ્ત્રીઝ પરણ્યો હે. એક વિવસ તે, હાસા અને પ્રહાસાં એ બે દેવીયોને ફેરવી
 તેહું સ્વરૂપ જોઈ મોહિત થયો, તેથી દેવીયોને કહું કે તમે મહારીસાર્થે ધોગ કરો. દેવીયો બોલી
 હું પંચરોજ પર્વત દીપે આવજે તો અમારે ધોગયોગ્ય હોફાણ એહું કહીને દેવીયો પોતાને સ્થા
 નકે ગફ-સોનારે ગામમાં આવી પહલ વજાડાવ્યો કે જે કોઈ સુજને પંચરોજદીપે હફ જાય તેને
 હું. ક્રોહ સોનામોરો આણું. તે સંનલની એક લુધ સ્વલાસી (નાવનો સેહનાર) દ્વ્યનો જોની
 હે તેણે જાણું ધરના માણસો દ્વ્યતો સ્વારો એહું વિચારી બોલ્યો કે હું હફ જફશ પહી બેહું જ
 હાજમાં વેગા જહાજ વાહ્યું આગલ જર્તા એક વહલુદ્ધ આવ્યો તેવારે નાવહ્યો બોલ્યો આ
 વહની ડપર હું વહી જાજે અને હુંતો આંદીઆં જહાજ પાણીના ચક્રમાં બૂહરો તેની સાથે ફૂ
 વીને મરીશ પણ હું વહ ડપર વેચી રહેજે, રાત્રનાં નારંદ પંચી આવશે તેના પગોમાં તહારા
 શરીરને વાંધી મૂકજે, તે પંચરોજ દીપમાં ચૂગવા જાશે તિહાં તને મૂકી ફેરો પહી હું તિહાં
 વંધનશુક થફ હાસા પ્રહાસા દેવીઝની પાસે જાજે એહું કહું ઇટલામાં તે વાહણ વહની પાસે
 આવ્યું, સોનાર વહ ડપર વહ્યો અને જહાજ નાંગી પહરું, નાવહ્યો મરણ પામ્યો, સોનાર તિ

केम लाय्यो ? साधु बोध्यो; जीवदया आयी; शुरु बोल्या केवी जीवदया आयी ? साधु बोध्यो मद्दारा घरमां लोकरा आलखुं ठे ते खूड निदानादिक करयो नही। तो धान थोडो नीपजरो; तेथी छःखी थरो, शुर्ये कहुं तमे सावद्य चिंतव्युं माटे मित्राभि झकडं थो. साधु पण मित्राभि झकडं देतो ह्वो ॥ इति मनशुसि दृष्टांत ॥ १ ॥ ॥ हवे वचनशुसि जपर शुणद्धन साधुनो दृष्टांत कहे ठे. शुणद्धन साधु; एक दिवस पोतानी संसारसंबंधि धनवती नामे माताने वदा ववा जातो हतो; रस्तामां चोर मद्या; तेथे साधुने पकड्यो अने कहेवा लाय्या अरे साधु ! आ रस्ताथी ज्ञान आवारो तेनी आगल हुं अमरुं नाम लइश नही जे आ ठेकार्थे चोरो रहें ठे. साधुयें कहुं हुंतो बोलीश नही. तेवारें चोरोये तेने ठोडी सूक्यो; ते पोताने स्थानके जइ पोताना कुटुंबने वदावीने फरी तेवोज ज्ञाननी साथे तेहज मार्ग आयो. तेवारें चोरोये ज्ञान छुंटी लीथी अने वली बोलवा लाय्या के छूज आ साधु कहेवो सत्यवादी ठे के पोताना घरस माणसो आगल पण चोर रस्तामां वेग ठे एहुं कहुं नही. ते वचन साधुनी मातायें सान्हनु; तेवारें मद्दाडःख करती थकी साधुने कहेवा लागी के अरे छष्ट ! तें ताहारे हाथे चोरोने माल छुंटावी दीथो; हुं केम प्रथमथी बोध्यो नही !! पढी साधुने थणो कष्ट अतो देखीने चोरोयें छुंटेछुं धन सर्व पाहुं आपी दीधुं; तेवारें ज्ञानवाला सर्व खुशी थया पण साधु बोध्यो नही; ए वचन शुसि जपर कथा कही ॥ २ ॥ त्रीजी कायशुसि जपर अर्द्धन्नक साधुनी कथा कहे ठे. अर्द्धन्नक साधु, विहार करतां कोइ स्थानके पाजो वहेतो देखीने विचारवा लाय्यो के जो हुं आ खालमां पण ईइश तो जीवविराधना थारो माटे. छुइको मारीने आंहीथी निकली जावं. एहुं चिंतवी बलांग मारीने पेजी तरफ गयो एथी आझा नंग करी माटे कोइक देवे ते साधुना पण ठेदी नारया. तेथी

ડાઘ પહિલેહણ કરી; શુર્યે સોમિલસાધુને કહું કે ! હું પણ પહિલેહણ કર. સોમિલ બોલ્યો
 હજી! હમણાતો પહિલેહણ કરી છે તો હવે ઇટલામાં હું કોંઈ સર્પ હુંસનિયો છે ? છું! ઝંઝંઠ
 વચન બોલ્યો પઢી જેવારે પ્રનાતે પહિલેહણ કરી તેવારે શુભામાંહે પાતરા બાંધેલા હતા તેમાંથી
 કોઈ દેવપ્રયોગથી સર્પ નિકલ્યો ઢીંગો. તેથી બીક પામીને શુરુપાસેં આવી કહેવા લાગ્યો
 મહારાજ સર્પ નિકલ્યો; તેવારે શુરુ બોલ્યા હું ઝંઝંઠ વચન શામાટે બોલ્યો ? હે વરસ! એવાં
 વચન તાહારે આજ પઢી બોલવાં નહીં. પહિલેહણ કરવામાં તો ઘણીજ નિર્જેરા છે. પઢી તે
 સાધુર્યે એવો અનિપદ લીધો જે આજથી સર્વ સાધુઝના દંપ હું પહિલેહીશ, સર્વને હું હાથ આ
 પીશ; એવો અનિપદ પાલતાં તે સાધુર્યે ઘણા કર્મ ક્રૂપ કયા. ક્ષતિ આદાનનંનનિદેપણસમિતિ
 દહાંત ॥ ૪ ॥ ॥ હવે ઝઘાર પ્રશ્નવણ સમિતિમાં સુવ્રતાચાર્યનો દહાંત કહે છે. સુવ્રતાચાર્યનો
 એક લાધુ શિષ્ય હતો તેને શુર્યે કહું; અરે માંનલા કર; તોપણ તેણે માંનલા કીધા નહીં
 અને કહેવા લાગ્યો હું બાહારે ઝંટલા બેઠાહે કે ? પઢી રાત્રિયેં બાહેર માઝું પરવવા ગયો.
 તેને તિહાં કોઈક દેવે આવી ઝંટનું રૂપ કરીને બીવરાલ્યો અને બોલ્યો; અરે આ ગજમાં એક
 સાધુ પણ મંનલ કયા વિના માત્રા પ્રમુલ્લ કરે નહીં. પઢી વલી એક દિવસ મંનલ ઢીંગો નહીં
 અને રાત્રે માત્રાની ઘણી બાધા ષડ પણ પરતે નહીં. તેવારે દેવતાયેં ઝલ્યોત કહ્યો. પઢી. તે
 શિષ્યેં જગા જોડને માત્રા પરવવી. તેમાટે જે કોઈ મંનલ દેહી પરવવણા કરશે તેને દેવતા સ
 હાથ આપશે. એવો નિશ્ચયકરી કુલ્લક પણ પારિવાણિયા સમિતિમાં સાવધાન થયો. ઇ પારિવા
 વણિયા સમિતિનો દહાંત કહ્યો ॥ ૫ ॥ ૫ પાંચ સમિતિ સાધુર્યે ચોમાસામાં વિશેષ પાલવી ॥
 હવે મનશુંસિ ડાપર કોંકુણ સાધુને કાઝસગ્ગમાં ઘણી દેર લાગી તેને શુર્યેં ડુલ્યું. ઘણો વસવત

વરદત્તદૃષ્ટાંતઃ ॥ ૧ ॥ ॥ હવે નાષાસમિતિ ડપર સંગત સાધુનો દૃષ્ટાંત કહે છે. જે નગરમાં સંગત સાધુ હતા તે નગરની બાદેર કોઈ વૈરીરાજાર્યે સેન્યા લઈ આવીને નગરને વીંટી લીધો, તેવારે સંગત સાધુ નગરમાંથી નિકળીને બાદેર આબ્યા, તેને શશુની ફોજવાલાયે પુલ્લું કે હે સાધુ નગરની માંહેલી કોરે કેટલિક ફોજ છે? તેવારે સાધુ બોલ્યા કે ઘણો સાંનલ્યો કાને, ઘણો જોયો આંરબોથી (ચકુથી), નહીં ફેરબો સર્વે સાંનલ્યો, નહીં સુણ્યો સર્વે લીલો, એવી રીતે બોલ્યો વલી પણ ડ્યારે ડ્યારે તે પૂલે સ્યારે વારંવાર એમજ બોલવા લાગ્યો, તેવારે સેન્યાના લોકે જાણું જે આ નાણી નાણીને ઘડેલો ષડ ગયો છે, એમ વિચારી મૂકી લીધો. એ બીજી નાષા સમિતિ ડપર દૃષ્ટાંત કહ્યો ॥ ૨ ॥ ॥ હવે ત્રીજી ઇષણાસમિતિમાં નંદીબેણનો દૃષ્ટાંત કહે છે. વસુદેવજીનો જીવ પૂર્વેના નવમાં નંદીબેણ હતો, તેણે ગ્લાનીની વૈયાવચ્ચ કરવાનો અભિપ્રાય કયો હતો. પોતે ઘઉં ઘઉં પારણું કરે તેની ફેંદે પ્રયાંસા કરી, તેવારે કોઈક દેવે આવી અતિસારના રોગવાલો સાધુ બનાવીને નંદીબેણ પાસે મોકલ્યો. નંદીબેણ તેના સાર પાણી લેવા ગયો તે દેવતાર્યે અચુદ કરી આણું, નંદીબેણે લીધું નહીં, એવી રીતે ઇષણા સોધી છે. ગ્લાનને ર્યાંધે વેસાડયું, ગ્લાને તેને અચુચીયે સ્વરહયું, દેવે સ્તુતિ કરી એ કથા આ ગ્લા શ્રીનેમિસર નગવાનના ચરિત્રમાં લખાઈ ગઈ છે. હિતિ ઇષણા સમિતિ દૃષ્ટાંત ॥ ૩ ॥ ॥ હવે આદાનાદિ પહિલેહણ કરવાની ચોથી સમિતિમાં સોમિલ સાધુનો દૃષ્ટાંત કહે છે. એક દિવસ સાધુ વિદ્યાર કરીને કોઈ ગામે આબ્યા તિહાં દિવસ કેટલો છે એવી બરાબર સ્વબર ન પડવાંથી વહેલી પહિલેહણ કરી લીધી. ઇટલામાં પાલલથી વચતની સ્વબર પંડી તેવારે શુરુયે કહ્યું પહિલેહણ કરવાનો વચત તો હમણાં છે; માટે પહિલેહણ કરો. તે સાંનલી સર્વે સાધુ

आचार्य प्रमुखने खमावहुं अने आचार्य प्रमुखें शिष्यने खमावहुं ॥ १.२०० ॥
 एरीते पोते खमहुं, बीजाने खमावहुं, पोते उपशम करवो, बीजाने उपशम कराववो, घणा
 प्रकारे करी रागद्वेषरहित थाहुं, जे क्रोधादिकने उपशमावहो ते ज्ञानादिकनो आराधक यहो
 अने जे क्रोधादिकने नहो उपशमावहो ते ज्ञानादिकनो विराधक यहो, एहुं जाणीने निश्चयें
 पोते उपशम करवो, जगवान् ए उपशमनेज सार पदार्थ कहे जे माटे हे शिष्य उपशम अ
 वश्य अंगीकार करवो ॥ ९९ ॥ ॥ ए परस्पर खमत खामया करवा संबंधिनी चोवीशमी
 समाचारी जाणवी ॥ २३ ॥ ॥ इहां पांच समिति, त्रय शुसि अने चार कपायोना दृष्टांत
 कहेवा ॥ साहु साध्वीयें चोमासामां वली विशेषें करीने पांच समिति आदिक पाजवी.
 तिहां प्रथम इरिया समिति पाजवा आशी वरवत्त मुनिनो दृष्टांत कहे जे. एक दिवस इंद्रम
 हाराजे पोतानी सत्तामां कहुं के आज नरत द्वेजमां वरवत्त मुनि समान कोइ इरिया समि
 तिनो पाजवावाजो नथी. एवी इंद्रना मुखयी वरवत्त मुनिनी प्रशंसा ययेली सान्जलीने
 कोइक देव परीक्षा करवा सार आर्यो तेयो लायीहुं रूप करी सुंदमां पकडीने मुनिने आका
 शमां उवाच्यो अने देवमायायी जमीन उपर न्हानी घणी भेडकीज विबुधी.
 तेवारें मुनि आकाशयी नीचे पडतां विचार करवा लाय्या के मने तो मरवाहुं नय नथी
 पण आ जीणी जीणी भेडकीज महारा शरीरना पडवायी मरण पामहो, तेनी विराधना
 यहो, एहुं जाणीने आकाशयी पडतां यकां पण उवाच्यो जमीन धुंजवा लाय्या ते देवी देवताए
 जाणुं के धन्य जे एने जे एवी रीते जीव विराधनायी बीये जे. पवी ते देवता प्रगट अइने
 साहुनी साथे अपराध खमावी नमस्कार करीने पोताने स्थानके गयो. इति इरिया समिति

मात्रा राखवा कल्पे. तेमां एक तो वलाडुं, बीजो मात्रानो, त्रीजो खेज प्रमुखनो एवं त्रण जाणवा ॥ ५६ ॥ ए त्रण मात्रा राखवा संबंधि एकवीशमी समाचारी जाणवी ॥ २१ ॥ पंजोसण करीने रहेला एवा साधु साध्वीजने, गायना केस जेवडा सूक्ष्म केस पण पोताना मस्तके राखवा नही. केमके पांचभिनी राजे जो मस्तके केस रही जाय तो दंभ भ्रावे. ते माटे जो कोइ अशक्त भिलान टाठियो होय तो तेणे बरीषी सुंभो नाखवा, कतरणीषी कतरवा अपने उत्सर्गमां तो लोच करवो तथा जो कतरवा होय तो पाडा पंदर पंदर दिवसें कतरवा, गुरु मासी दंभ आपवो, महीने महीने गुर सुंभ करवो, लाडु मासी प्रायश्चित देवो, गुवान साधुने चार मासे लोच करवो, स्थविरने अपने जर्जर थरोला साधुने चहुनो तेज राखवा माटे ह महीने लोच करवो, अथवा थविर वर्षे वर्षे लोच अवश्य करे ॥ ५७ ॥ ए लोच करवा आशी बावीशमी समाचारी जाणवी ॥ २२ ॥ ॥ वर्षादमां चोमाहुं रहेला साधु साध्वीजने संवत्सरी थया पढी पहेला थरोलो कलह खमाववो पण क्रोध राखवो नही, जे कोइ निर्दय अपने निर्दयणी पंजोसण वीत्या पढी क्रोध करे, क्रोध राखे, ते अनाचारी हे एम जाणवुं. तेमने बीजा साधुजण कहेवुं के हे आर्य ? तमे अयोग्य काम करो हो एहुं कहेवाशी नही समजे अपने पंजोसण वीत्या पढी कषाय खमावे नही तो जेम तंबोली सडी गयेला पानने बाहेर काढाडी फेंकी आपे हे तेनी पेरें ते क्रोधी साधु साध्वीने पण संघमांदेखी बाहेर काढाडी मूकवो ॥ ५८ ॥ ए अधिकरणने नही उदिरवा संबंधि त्रेवीशमी समाचारी जाणवी ॥ २३ ॥ ॥ वर्षाकालमां रहेला साधु साध्वीजने, जो पंजोसणना दिवसोमां कलह थयो होय, कटुक बोलवुं पडवुं होय, उदेंग कखो होय तेवारे शिष्ये जाइ-रजाधिक

जातुं नह्यी, आहार करवो नह्यी, चैत्यें जातुं नह्यी, ठवें जातुं नह्यी, सबाय करवी नह्यी, काव
 रसग्ग करवो नह्यी, जो एटला काम करवां ह्योय तो बीजा कोइ साधुने कहेवुं के हे आर्य !
 मने गोचरीप्रमुख अमुक कार्य करवुं ठे, माटे तमे अमारी उपधीनी निगा राखो तो हुं गो
 चरी प्रमुखजुं काम करुं तेवारें ते साधु कहे के हुं निगा राखीश तो गोचरीप्रमुख कार्य करवुं
 कव्हे पण कदापि ते कहे के महारे बीजां काम ठे तेथी बेथी नह्यी शकुं तो पूर्वोक्त गोचरीप्रमुख
 करवी कव्हे नह्यी ॥ ५३ ॥ ए उपधि तावडे तपाववा संबंधि अटारमी समाचारी जाण
 वी ॥ १७ ॥ ॥ वर्षादमां रहेला साधु साध्वीजने, एक द्वाय उंची अने बोले नह्यी एटले
 शब्द नकरे एवी वली मने नह्यी, फरती काठी बांधेली एवा शय्या विना रहेवुं कव्हे नह्यी
 जो एवा शय्यासन विना रहे तो कर्मबंधजुं कारण थाय. वली ते शय्यासनने बारंवार पडि
 लेह्य करवुं, तावडे नाखवो, पूंजवो प्रमुख जो नकरे तो तेने चारित्र पाजवुं छुर्तन थावो
 ॥ ५३ ॥ अने ते शय्यासनने जे साधु तावडो प्रमुख थापे, पूंजे ते साधु चारित्र सुरें
 पाजवो ॥ ५४ ॥ ए शय्या प्रमुख अह्य करवान्नी उंगलीशमी समाचारी जाणवी ॥ १८ ॥
 चोमासामां रहेला साधु साध्वीजने तजा मात्रानी त्रय जगाज राखवी अने ते जगाजने पडि
 लेह्यी परंतु स्तीयाला अने उनालानी पेठे चोमासामां न रहेवुं जोइयें. इहां शिष्य पुठे ठे
 के स्तीयाला अने उनालाना धिक्सोनी पेठे चोमासामां शा वास्ते न करवुं ? गुरु उत्तर कहे
 ठे के प्रायः चोमासामां नीली वनस्पतिप्रमुख जीवो धया उत्पन्न थयेला ह्योय ते माटे ते
 नाथी चोमासानो छुवो प्रकार कह्यो ॥ ५५ ॥ ए तजा अने मात्रानी जगा पडिलेह्य
 करवा संबंधि वीशमी समाचारी जाणवी ॥ ३० ॥ ॥ चोमासामां साधु साध्वीजने त्रय

तो आचार्यदिकोने पूढ्या विना विगय जेवी कल्पे नही माटे आचार्यदिकोने पूढवुं के दे महराज आपनी आझा ह्येय तो हुं ह्य प्रमुख विगय गृहस्थना घरेखी एह आवीने आहार करुं ? तेवारे आचार्यदिक कहे के अमुक प्रमाणवाली विगय लावीने आहार करजे इहां शिष्य आशंका करे ते के एमां आझा जेवानुं भुं प्रयोजन ते ! तेवारे गुरु उत्तर आपे ते के विगयादिक स्वावा के नही स्वावा, तेखी थता गुण तथा अवशुण ए सर्व आचार्यदिक जाणे ते माटे पूढवुं जोइये ॥ ३८ ॥ ॥ तथा चोमासामां कोइ साधु पोतानी आरोग्यता माटे औषध करवानी चाहना राखता ह्येय तो पण आचार्यदिकने पूढीने औषध करवुं ॥ ३९ ॥ ॥ तथा चोमासामां कोइ साधु; सारुं, कव्याणकारि, जपइवरहित, धन्यकारि मंगलिकनुं करनार, सोजावंत तथा महाप्रज्ञाविक एवुं तप करवानी चाहना राखतो ह्येय, तेणे पण आचार्यदिकने पूढीने पढी ते तप करवुं ॥ ४० ॥ ॥ तथा कोइ साधु अन्नशन करवानी चाहना राखतो ह्येय, आत्माने जूबे नात पाणीनो त्याग करी पादोपगमन संयारो प्रमुख करे, काळने वांढे नही, तेणे पण आचार्यदिकने पूढ्या विना करवुं नही. एमज आहार करवो, ठळे जावुं, माजी परवववी, सवाय ध्यान करवुं, धर्मजागरणा करवी, काळ स्सग प्रमुख करवुं ते सर्व आचार्यदिकने पूढीने करवुं परंतु आचार्यदिकने पूढ्या विना पूर्वोक्त कोइ पण काम करवुं कल्पे नही. ॥ ४१ ॥ ॥ ए वोहोरवा प्रमुख जे कार्य करवां ते सर्व आचार्यदिकने पूढीने करवा, ते संबंधिनी सत्तरमी समाचारी जाणवी ॥ १७ ॥ ॥ वर्षीकाळमां पंजोसण करीने रद्देजा साधुजने कोइ जपथी तपाववी ह्येय, तावडामां ना खवी ह्येय तो पोते तिहां खबर राखवी, पासं बेसवुं, परंतु जपधिने तावडे नाखीने गोचरीये

રચા ધર કરેલા હોય તે, બીજા પાણી સુકાદ ગયા પઢી પાપઢી નૂમિ ઝપર પહે તે, ત્રીજા બિલ
 ધર, ચોથા તાડ પ્રમુલ્લ લુક્કોના મૂલમાં ન્હાના ન્હાના ધર થાય હે તે ધર, અને પાંચમાં નમરાનાં
 ધર એ પાંચે પ્રકારનાં ધરોની પહિલદેણા કરવી. એ ધર સૂક્ષ્મ કહ્યા ॥ ૭ ॥ ॥ હવે અત્તમો
 સ્નેહસૂક્ષ્મ તે કોને કહીયે ? શુરુ કર્હે હે એ પાણી સૂક્ષ્મ પણ પાંચ પ્રકારનો હે; એકનો ઝસઝું
 પાણી, બીજું હેમારાઝું પાણી, ત્રીજું ઝુંદરિ થાય હે તે, ચોથું કરાઝું પાણી અને પાંચમું નાન
 પ્રમુલ્લની અણી ઝપર જે પાણીનાં બિંહ રહે હે તે, એ પાંચ પ્રકારનું પાણી હે તેને પણ તક્કરથે
 જાણીને પહિલેહું જોઈયે. એ સ્નેહ સૂક્ષ્મ કહ્યો ॥ ૮ ॥ ॥ ૪૫ ॥ એ અત્ત સૂક્ષ્મ ત્રીજા અશ્વી
 જોવારે મમાચારી જાણવી ॥ ૧૬ ॥ ॥ હવે વર્ષાદિમાં ચોમાસું રહેલા સાધુ સાધ્વીઝને
 જોવારે મહસ્થોને ઘેર ગોચરી કરવા આદાર પ્રમુલ્લ લેવાને માટે જાઝું હોય તેવારે આ
 ચાર્ય, ઝપાથ્યાય, અવિર, પ્રવર્તક, ગણિ, ગણધર, ગણાવહેદક, તથા જેની આક્રામાં
 ચાલતા હોઈયે તેમને પૂઢીને પઢી નાત પાણી પ્રમુલ્લ લેવાને માટે જાઝું તેમને એમ
 કર્હેવું કે હે નગવન્ આપની આજ્ઞા હોય તો મહસ્થોને ઘેર નાત પાણી લેવાને વાસ્તે જાઝું
 તેવારે તે પૂર્વોક્ત આચાર્યાદિકો જો જવાની આજ્ઞા આપે તો જાઝું નહીકાં જાઝું કલ્પે નહી.
 ફહાં શિષ્ય પૂઢે હે કે શા વાસ્તે ? શુરુ કર્હે હે કે આચાર્યાદિક જે હે તે ઝપડવ ટાલવાનાં ઝ
 પાય જાણે હે જે તે સાધુ અમુક દિશા ગયા તેને ઘણો વચ્ચત કેમ લાગ્યો ! એટલા માટે ॥ ૪૬ ॥
 એવીજ રીતે જો અજિનચૈત્યે દર્શન કરવા જાઝું હોય તથા તંમેલ નૂમિયે જાઝું હોય અથવા
 બીજા કોઈ પણ કામને માટે જાઝું હોય, ગામોગામ વિચરજું હોય તોપણ પૂઢયા વિના જાઝું નહી
 ॥ ૪૭ ॥ ॥ તથા ચોમાસું રહેલા સાધુ સાધ્વીઝને જો વિનયનો આદાર કરવાની ફહા હોય

॥ ૨૨ ॥ હવે શિષ્ય પૂઠે હે, હું નગવન પાળાણ એટલે ફૂલણ સૂક્ષ્મ તે કોને કહીયેં ? શુરુ કહે છે. કાલી, લીલી, રાતી, પીલી અને ધોલી એવા પાંચ પ્રકારની ફૂલણ થાય છે; તે જીવો જે વસ્તુમાં પડે તે વસ્તુનાં રંગ જેવા દીવામાં આવી જાય. હૃદયસ્થને નજરે નહીં આવે માટે તેને પણ વારંવાર ફેરવતાં તપાસતાં રહેવું, એ બીજી નીલ ફૂલ સૂક્ષ્મ કહી ॥ ૨ ॥ હવે ત્રીજા બીજ સૂક્ષ્મ કોને કહીયેં ? શુરુ કહે છે તે પણ કાલા, નીલા, ધોલા, પીલા અને રાતા એરીતેં પાંચ પ્રકારના છે. શાલ પ્રમુલવના જેવા વર્ણવાલા થાય છે, તેપણ હૃદયસ્થને જાણવામાં નહીં આવે માટે તેની પણ વારંવાર પહિલેહણા કરવી એ બીજ સૂક્ષ્મ કહ્યા ॥ ૩ ॥ હવે ચોથા હરિત સૂક્ષ્મ કોને કહીયેં ? શુરુ કહે છે કે હરિત એટલે નીલોત્ત્રી સૂક્ષ્મ થાય છે ! તે પણ પૂર્વોક્ત પાંચ રંગવાલી થાય છે તે ઇશ્વરીના રંગ સદૃશ હોય અને ઘણી ઊણી બારીક હોય; તેને પણ સાધુ સાધ્વીયે ઘણીજ રૂઢીરીતેં દૃષ્ટી વડે જોઈને પહિલેહણ કરવી; એ હરિત સૂક્ષ્મ કહી ॥ ૪ ॥ પાંચમાં ફૂલ સૂક્ષ્મ કોને કહીયેં ? શુરુ કહે છે એ પણ ઊણા ફૂલ તે પૂર્વોક્ત કાલાથી માંનીને યાવત્ ધોલા પર્યંત પાંચ પ્રકારના થાય છે તે રૂંચના જેવા એટલે રૂંચનો જેવો રંગ થાય તેવા રંગવાલા થાય છે તે પણ જાણવામાં નહીં આવે, તેની પણ પહિલેહણ કરવી. એ ફૂલ સૂક્ષ્મ કહ્યા ॥ ૫ ॥ હવે ઠઠા અંધ સૂક્ષ્મ તે કોને કહીયેં ? શુરુ કહે છે તિહાં પ્રથમ મધુમારવીનાં ફંખાં, બીજાં કુલાતરાનાં ફંખાં, ત્રીજાં કોહીનાં ફંખાં, ચોથાં ગિરોલીનાં ફંખાં અને પાંચમાં કાર્કિનાનાં ફંખાં એ સર્વે જીવોનાં ફંખાં પણ સૂક્ષ્મ થાય છે; માટે એને વારંવાર જોવા અને પહિલેહણ કરવી એ અંધ સૂક્ષ્મ કહ્યા ॥ ૬ ॥ હવે સાતમાં ઘર સૂક્ષ્મ પણ પાંચ પ્રકારના છે; તે શિષ્યના પૂલવાથી શુરુ કહે છે કે એકતો ત્રીસીમાં ગદ્ગદા સ

આદ્યાર જાવવો નહીં ॥ ૪૧ ॥ ૯ પૂજ્યા વિના બીજા સાધુજીને માટે આદ્યાર નહીં જાવવો તે
 સંબંધી ચોદમી સમાચારી જાણવી ॥ ૧૪ ॥ ॥ વર્ષાદિમાં રહેલા સાધુ સાધ્વીને જિહ્વાં સુધી શ
 રીર નીજેહું દોય તિહાં સુધી અશનાદિક ચાર આદ્યાર કરવા નહીં ॥ ૪૨ ॥ ૯મ શાવાસ્તે
 કહું હે, કે ઘણુ કરી સાત ઠેકાણા નીજેલા રહે હે, તેમાં એક દાશ, બીજી દાશની રેલા,
 ત્રીજા નર, ચોથી નરની અણીઠ, પાંચમાં હુંદારા, ઠા નીચલા દોઠ અને નીચલી વાઢીની
 જના, સાતમા ઝપરલા દોઠ અને ઝપરની મૂલો, ૯ સાત સ્થાનક આજા રહે હે તિહાં સુધી
 અશનાદિ ચાર આદ્યાર ન કરવા અને જિવારે જાણવામાં આવે કે ૯ સાતે ઠેકાણા આજા
 રહ્યા નથી તદ્દન સુકી ગયા હે તેવારે ચાર આદ્યાર કરવા ॥ ૪૩ ॥ આ શરીર આહું દોય તેવારે
 આદ્યાર નહીં કરવા સંબંધી પન્નરમી સમાચારી જાણવી ॥ ૧૫ ॥ ॥ વર્ષાદિ વરધ્યા થકા;
 સાધુ સાધ્વીયોને સૂક્ષ્મ આવ વસ્તુજીને વારંવાર સૂત્ર જ્ઞાનેકરી જાણવી અને ચહુર્યે કરી
 દેશવી, પહિલેદણ કરવી જોઈયે; તેના નામ કહે હે. એક પ્રાણ સૂક્ષ્મ, બીહું પણક સૂક્ષ્મ, ત્રીહું
 બીજ સૂક્ષ્મ, ચોથું દહરિતસૂક્ષ્મ, પાંચમું ફ્રજસૂક્ષ્મ, ઠહું કીડી પ્રસુરવના અંનસૂક્ષ્મ, સાતમું કોળી
 આવહા પ્રસુરવના ઘર સૂક્ષ્મ અને આવમું રનેહ સૂક્ષ્મ, ૯ આવનાં નામ કહ્યા. હવે એને ઝલ
 રવા માટે વિશેષ સ્વોજાસો શુરુ શિષ્યના પ્રશ્નોત્તરરૂપે લખીયે હૈયે. તિહાં પ્રથમ પ્રાણ ઇટલે
 સૂક્ષ્મ જીણા જીણા જંતુઝં કાળા, નીલા, રાતા, પીલા અને ધોલા એવા પાંચ પ્રકારના રંગ
 વાળા કુંશુઆ જીવ ધાય હે, અણુધરી ઇહું ઇહું નામ હે ૯ જીવ એકસ્થાનકે અણવાજતા રહે,
 જ્ઞાનરહિત ભક્ષસ્થ સાધુ સાધ્વીજીને નજરથી દેશાય નહીં માટે તે જીવોને સાધુ સાધ્વીયે
 વારંવાર સૂત્ર સંનિહવે કરી જાણતાં રહેહું, ચહુર્યે કરી દેશતાં રહેહું. ૯ પ્રાણ-સૂક્ષ્મ કહ્યા

रवी अने चावल बहोरवा नही ॥ ३४ ॥ अने जो चावल तथा दाल बेहु पहेला उतखा होय तो बेहु लेवा कल्पे अने जो बेहु पवी उतखा तो बेहु चीज लेवी कल्पे नही ॥ ३५ ॥ तथा गोचरी गयेला साधुने आहार मध्ये ठे अने वर्षाद रहीरहीने वर्षतो होयतो बागमां, जपासरामां, ढां केनी जगामां, छाडनी नीचें एटली जगार्ये आवीने आहार खाद जुं पण आहारने घणो वख त राखी मूकवो नही तरत आरोगी पातरा पुंठी एकठा बांधीने वर्षाद पडतो होय तोपण दिवस बर्तेज जपासरामां आववुं पण राजियें बाहेर रहेतां घणा दोष जपजे ठे माटे राजें तो जपास राखी अजयुं रहेजुंज नही ॥ ३६ ॥ एम वर्षादमां रहा साधु गृहस्थने घेर गोचरी गथा थकांने रहीरही वर्षाद वर्षवा जाग्यो तो बागादिकमां अथवा जपासरे आववुं कल्पे ॥ ३७ ॥ परंतु बागादिकस्थानके एक साधु अने एक साध्वीने एक स्थानके रहेजुं तथा एक साधु अने बे साध्वी तथा बे साधु अने एक साध्वी तथा बे साध्वी अने बे साधुज ए चारे जांगार्ये एकतुं रहेजुं नही कल्पे तथा पांचमें जांगे बे साधु अने बे साध्वी होय तेमां एक तुद्र साधु साध्वी होय तथा एक जधु साधु साध्वी होय अने जगा घणी मोकली होय जिहां सर्वलोक देखता होय एवी जगामां रहेजुं कल्पे. एवाज चार जांगा साधुने आविकानी सार्थे कहेवा तेमज वली एवाज चार जांगा साध्वीने आवकनी सार्थे कहेवा ॥ ३८ ॥ अने पूर्वोक्त पांचमें जांगें एकठा रहेजुं कल्पे ॥ ३९ ॥ आ थविरकल्पी साधु साध्वीजने गोचरी तथा साधु साध्वीजने एकत्र रहेवा संबंधिनी तेरमी समाचारी जाणवी ॥ ४० ॥ वर्षादमां चोमाजुं रहेला साधु अथवा साध्वीर्ये कोइ साधुना कहा विना तेमना माटे अशनादिक चार आहार लाववा नही ॥ ४० ॥ ते शामाटे के तेनी इडा होय तो ते आहार खाय अने इडा न होय तो न खाय ते माटे कहा विना

સરા સહિત આવ ધર લગણ વોદોરહું નહી ॥ ૨૭ ॥ ॥ ૫ સાંવહી સંબંધિ અગીઆરમી સ
 માચારી જાણવી ॥ ૧૧ ॥ ॥ વર્ષકાલમાં જિનકલ્પી સાથુને તો ઘુસાર ઇટલે હુંઅરી માત્ર
 પાણી વર્ષે તો ગોચરીયેં જાહું નહી ॥ ૨૮ ॥ તથા અભાયો ધર ઇટલે અણઠાંકેહું ધર દોય તિહાં
 વદોરવા જાહું નહી કેમકે જો વદોરતાં વદોરતાં તત્કાલ અકસ્માત વર્ષાદ આવી જાય તો
 પ્રથમ લીધેલો આદાર જે કાંઈક રવાણો દોય કાંઈક રહેલો દોય તે બન્ને લાખમાં ઠાંકીને
 જાતી નીચે લફને જિહાં ઠાંકેલી જગા દોય તિહાં અથવા ળાડની નીચેં લફ જાવો. પહે તિહાં
 જો આદારમાં પાણી નહી લાગ્યું દોય તો આરોગી જાહું અને જો પાણી લાગ્યું દોય તો સ્વાહું નહી
 ॥ ૨૯ ॥ ૫ જિનકલ્પી સાથુજની ગોચરી આશ્રયી બારમી સમાચારી જાણવી ॥ ૧૨ ॥
 વર્ષાદમાં ચોમાસું રહેલા પાંચાનાં ધારવાવાલા સાથુ અર્થાત્ સ્થવિરકલ્પી સાથુજને તો, જેની
 ધારા રોકાય નહી ઇવો અર્ચન ધારાર્યે મેષ વર્ષે તો ગોચરીયેં જાહું નહી ॥ ૩૦ ॥ જો કદાચ
 કોઈક સાથુ બિજાન દોય અથવા અશક્ત દોય એક બે દિવસનો છુલ્લો દોય અને અધિક નૂલ
 રૂમવાની તેમાં શક્તિ ન દોય તો ॥ ઇંચામંચ ॥ ૧૧૦ ॥ ॥ એક સૂતરનો કપડો તેની
 ડપર કનડું વચ્ચ ઝંઢીને થોડા ઢાંટા પહતા દોય તો ગોચરીયેં જાહું કલ્પે ૫ અપવાદ સૂંઝ બે.
 તથા યુદ્ધસ્થને ધરે ગોચરી ગયા કેહે રહીરહીને થોડો થોડો વર્ષાદ વરસો તો આરામમાં, ડપા
 સરામાં, મંનપની નીચેં તથા ફંચની નીચેં આવહું કલ્પે ॥ ૩૧ ॥ તથા યુદ્ધસ્થને ધરે ગોચરી
 ગયેલા સાથુને વર્ષાદ આવ્યો તો તેના ધરે જે વચ્ચત સાથુ આવ્યો તે વચ્ચતથી પહેલા જો નાત
 ઝતલા દોય અને પહી ઢાલ ઝતરી દોય તો સાથુર્યે નાત વદોરવા અને ઢાલ વદોરવી
 નહી ॥ ૩૨ ॥ અને જો ઢાલ પહેલી ઝતરી દોય અને ચાવલ પહી ઝતલા દોય તો ઢાલ વદો

જ્ઞાનકાણ જે સાધુર્યે કરેહું હોય તેમને ગાયેહું ગ્રહ્ય પાણી હેતું કલ્પે ॥ તથા અનશનવાલા સાધુને એક ગ્રહ્ય પાણીજ કલ્પે તેપણ વળી ગાયેહું હોય તે કલ્પે તે પણ થાહું થોહું પીહું પરંતુ ઘણું પીહું નહીં, પરિમાણસહિત પીહું. એ પાણી પીવા સંબંધિ નવમી સમાચારી જાણવી ॥ ૯ ॥ ॥ વર્ષાદિમાં રહેલા સાધુ જે હોય તેણે મર્યાદ કરી હે કે પાંચ દાત પાણીની અને પાંચ દાત નોજનની હેવી પણ જો પાણીની ચાર દાત મળી અને નોજનનની પાંચ દાત મળી પણ તે પાંચ દાતમાં નોજન સ્વલ્પ આવ્યું હે તેનાથી પૂરણ પેટ નરાય નહીં તેવારે વિચાર કરે જે પાણીની ચાર દાત મળી હે પણ પાંચ મળી નથી તો હવે એક દાત નો જનમાં મેલવી આપું એમ કરહું કલ્પે નહીં જે જેટલું મહ્યું તે તેટલુંજ રવાફને સંતોષ કરવો પણ દાત આગી પાહી અદલ બદલ કરવી નહીં તેમ વળી બીજી વચ્ચત ગોચરીયે પણ જાહું નહીં. હવે દાત કેને કહેહે જે વોહોરતી વેળાર્યે પાત્રામાં જો માત્ર એકજ ચાવલનો દાણો આવી પહ્યો તો તે એક દાત જાણવી તેમજ સર્વ અન્ન સાર્થજ પાત્રામાં પહી જાય તો પણ તે એકજ દાત જાણી હેવી. એમજ પાણીહું પણ વહોરતી વચ્ચતે જો એકજ ટીપું આવી પાત્રામાં પહે તો તે એકજ દાત જાણવી અને પાણીની ધારા સ્વંપાદ ન હોય, અસ્વલિત ધાર વહેતાં સંપૂર્ણ પાત્ર નરાદ જાય તોપણ એક દાત સમજવી પરંતુ ધાર સ્વંપાયા પહી વળી બીજી ધારાર્યે જે પાણી પાત્રામાં પહે તે બીજી દાત કહેવાય ॥ ૨૬ ॥ ॥ એ દાત આશ્ચર્ય દશમી સમાચારી જાણવી ॥ ૧૦ ॥ ॥ તથા વર્ષાકાલે જે ગ્વાસરામાં સાધુ ચોમાણું રહ્યા હોય તે જગાથી માંનીને સાત ઘર પર્ચત ગોચરીયે જહું નહીં. ગામમાં જમણ હોય તો કેટલા એક આચાર્ય કહે હે કે ગ્વાસરા સહિત સાત ઘર અને કેટલા એક આચાર્ય કહે હે કે ગ્વા

હરથોને ઘેર ગોચરીયેં જાહું તે પણ એકવારજ કહ્યે પણ આચાર્ય, ગુપાધ્યાય, તપસી, નિલાંન, ન્હાની વચના શિષ્ય અને શિષ્યણીડાં ઇટલે ઝીને ઢાઢી મૂલ આપ્યા ન હોય એવા લાહુ વચના શિષ્ય તથા ઝીને સ્તન ન હોય એવી લાહુવચની શિષ્યણીડાં પ્રમુલ્લ જી હોય તેમની વૈયાવૃત્ત્ય કરવાને સારુ જો એક દિવસમાં બે ગ્રાણ વચત મુદ્દરથને ઘેર જાહું પહે તો પણ તેની મનાઈ નથી પરંતુ પોતાને માટે તો એક વારજ જાહું કહ્યે ગુપરાંત જાહું કહ્યે નહીં ॥ ૪૦ ॥ ॥ તથા એક ગુપવાસ કરવાવાલાને, જો એકવાર ગોચરી ગયા થકા સ્વાદ પીને તુલ્ય મુદ્દરહ્યા, પાતરાં પ્રમુલ્લ પુંઢી રાહ્યા, તો ફરી બીજી વચત ગોચરી ન જાહું અને જો નહીં ધાયા હોય તો બીજી વાર ગોચરીયેં જાહું ॥ ૪૧ ॥ ॥ તથા બેલાની તપસ્યાવાલાને ઇટલે ગળું તપ ઝીણે કરેહું હોય તેને તો બે વચત ગોચરી જાહું કહ્યે ॥ ૪૨ ॥ ॥ અને તેલાની તપસ્યાવાલાને ઇટલે અઠમ તપ કરનારને ગ્રાણ વાર ગોચરીયેં જાહું કહ્યે ॥ ૪૩ ॥ ॥ વળી ગ્રાણ ગુપવાસથી ગુપરાંત તપસ્યાના કરનારા જી હોય તેમને તો મરજીમાં આવે તેટલા વચત ગોચરીયેં જાહું કહ્યે ॥ ૪૪ ॥ ॥ ગોચરીયેં જવાની આવમી સમાચારી જાણવી ॥ ૫ ॥ ॥ વર્ષાદમાં રહેલા સાહુ સાધવી જી નિત્ય જમવાવાલા હોય તેમને શ્રીઆચારાંને કહેલા સર્વે એકવીશે પ્રકારના પાણી લેવા કહ્યે ॥ ૪૫ ॥ ॥ તથા એક ગુપવાસવાલા સાહુને એક આટાહું ધોવણ, બીહું પાનહું ધોવણ અને ત્રીહું ચાવલાહું ધોવણ એ ગ્રાણ પ્રકારહું પાણી લેહું કહ્યે ॥ તથા ગળના તપવાલા સાહુને તુલ્યહું કુકસાહું ધોવણ, જાવહું ધોવણ, અને તિલહું ધોવણ, એ ગ્રાણ જાતહું પાણી લેહું કહ્યે ॥ તથા અઠમ તપવાલા સાહુને એક ગુસામણ, બીહું કાંજી, અને ત્રીહું વર્ષ પાલટેહું ગળહું પાણી એ ગ્રાણ પ્રકારનાં પાણી લેવાં કહ્યે ॥ તથા ગ્રાણ ગુપવાસથી ગુપરાંત પ

लइ आहुं ? शुरु कहे केटलीक मगावे ठे ? तेवारें गिलायने पूढे अने गिलाय कहे के आटली चीज
 जोइयें ठैयें. पढी वली शुरुने कहे स्वामी ! अमुक चीज आटली. गिलान मगावे ठे. त्यारें
 शुरु कहे एटली चीज एटला प्रमाणनी लावजे. पढी ते साहु जेवारें गोचरी जाय तेवारें गि
 लायने खपती चीजथी वधारे आवक देवा लागे, तेने साहु कहे के एटलीज गिलायने खपे
 ठे. तेम लतां वली आवक कहेके वधारे लइ जाड आपपण खाजो, पीजो, वापरजो, महारा
 घरमां धणी ठे माटे सुखे ध्यो. तो लेवी. पण गिलायना नामथी पोते लइने वापरवी नही ॥
 ॥ १७ ॥ ॥ ए गिलायने खपती वस्तु लावी आपवा संबंधि ठी समाचारी जायवी ॥
 ॥ ६ ॥ ॥ हवे वर्षादिमां रहेला खिर कटपी साहुजने आवकोना घरमां जे नवा आवक
 शयेला होय तेमने धेर हरकोइ न्हाना अथवा महोटा साहु जाय अने ते जे कांइ मागे ते
 आपे, पण नाकारो करे नही, न्हाना महोटा साहु साहासुं छुए नही पण चोरसी गहना साहुजने
 दान देवानीज इहा राखे ते अने ज्यां साहुजने पण एवो विश्वास होय के जे चीज कपांय पण नही
 मलशे ते एमना घरमां तो जर मलशे. एवा आवको जे होय तेमना घरमां साहुजयें विना
 देखती चीज मगावी नही कारण के ते आवक तो हरेक चीजनुं दान आपहुं एवी बांढा
 वालो ठे तेथी ते आवक एहुं जाणे जे ए चीज एमने कपांय पण नही मली हशे माटे मा
 गवा आव्या ठे. तेथी ते बजारमांथी बेचाती लइने अथवा अणसमछु नवो शयेजो आवक
 होय तो ते बाहेरथी चोरी लावीने पण साहुने आपे ते माटे एवा घरोमां अणदीवी वस्तु
 साहुयें मगावी नही ॥ १८ ॥ ॥ ए अदृष्टयाचनावर्जनसंबंधि सातमी समाचारी जा
 यवी ॥ ७ ॥ ॥ हवे वर्षादिमां चोमासुं रहेला साहुजयें नित्य एकवार जमहुं अने पु

૧
 રીની પાસેં ઘેરાવતી નદી હે તે નિત્ય વહેતી રહે હે પણ તેનો પાટ ઘણો પહોળો હે, પાણી સ્વલ્પ હે,
 માટે એક પગ જાલમાં અને એક પગ ઝંચો આકાસેં ષલમાં રાખતો ચતરે તો ચોફેર પાંચ
 કોણ જાહું આવહું કહ્યે ॥ ૧૨ ॥ એવી નદી ન હોય તો ન કહ્યે ॥ ૧૩ ॥ એ નદી ચતરવાની
 ઝીંજી સમાચારી જાણવી ॥૩॥ ॥ હવે વર્ષદિમાં રહેલા સાધુ અને સાધ્વીને શુરુચેં કહું હોય
 કે તો સાધુજ તમે ગિલાણને આદાર આણી આપજો. તો તેને માટે આદાર લાવી દેવો
 કહ્યે. પરંતુ પોતાની મતિચેં ગિલાનને માટે આદાર લાવી દેહું કહ્યે નહી ॥ ૧૪ ॥ ॥ અને
 જો શુરુચેં કહું હોય કે હું તદારે માટેજ લઇ આવ, તો પોતાને માટેજ લઇ આવહું કહ્યે
 પણ બીજાને આપહું ન કહ્યે ॥ ૧૫ ॥ ॥ વળી શુરુચેં કહું હોય કે હું ગિલાણને આદાર
 લાવી આપજે અને હું પણ સ્વાજે, તો લાવહું અને દેહું વેઢુ કહ્યે ॥ ૧૬ ॥ ॥ એ સાધુજને
 પરસ્પર દેવા લેવાની ચોથી સમાચારી જાણવી ॥ ૪ ॥ ॥ હવે ચોમાસે પંજોસણ કરી ર
 હેલા સાધુ સાધ્વીને નવ વિગય લેવી કહ્યે નહી તેના નામ કહે હે. ૧ દૂધ, ૨ દહિ, ૩ મા
 સ્વણ, ૪ ઘૂત, ૫ તેલ, ૬ ગોલ, ૭ સહત, ૮ મદિરા અને ૯ માંસ એ નવ વિગય હે તેમાં મદિરા,
 માંસ, માસવણ અને સહત એ ચાર વિગય તો સર્વ સાધુજને પ્રથમથીજ સર્વપ્રકારે વર્જીની
 હોય હે. માટે તે મૂકીને બાકીની પાંચ વિગય જે હે તે બલવાન્ રોગરહિત શરીરવાજાને,
 લેવી કહ્યે નહી અને કારણે લેવી પહે તો લેવાય પણ પંજોસણમાં લેવી નહી ॥ ૧૭ ॥
 એ વિગય નિષેધ નામે પાંચમી સમાચારી જાણવી ॥ ૫ ॥ ॥ ચોમાસું રહેલા સાધુ સાધ્વી જે
 હોય તેને કોઇ ગિલાણ કહે કે માદારા માટે અમુક ચીજ મુદ્દસ્થના ધરથી લઇ આવજો
 તેવારેં તે લાવવાવાલો સાધુ શુરુને પુહે દે સ્વામી ગિલાણ સાધુ અમુક ચીજ મગાવે હે, તે

॥ ३ ॥ ॥ अने जो गणधर पण पचाश दिन गथा केडे पंजोसण करे तो गणधरोना शिष्यो पण वर्षादिना पचाश दिवस गये शके पंजोसण करे ॥ ४ ॥ ॥ जो गणधरोना शिष्यो पचाश दिन गये पंजोसण करे तो शविर पण वर्षादिना पचाश दिवस गये पंजोसण करे ॥ ५ ॥ ॥ जो शविर, वर्षादिना पचाश दिवस गये पंजोसण करे तो जे आज्ञा समयमां श्रमण निर्धेश विचरे ते पण पचाश दिन गये पंजोसण करे ॥ ६ ॥ ॥ जो आज्ञा वर्तमान श्रमण निर्धेश वर्षादिना पचाश दिवस गये शके पंजोसण करे तो अमारा आचार्य उपाध्याय पण पचाश दिवस गये पंजोसण करे ॥ ७ ॥ ॥ जो अमारा आचार्य उपाध्याय पचाश दिवस गये पंजोसण करे तो अने पण वर्षादिना पचाश दिवस गये पंजोसण करीये हेयं. इहां अपवाद कहे जे के नादरवा शुद्धि पांचमना एक दिवस आगल अर्थात् नादरवा शुद्धि चोशने दिवसे पंजोसण करवुं कल्पे परंतु नादरवा शुद्धि पांचमीने उतंघवी कल्पे नही एटले एकावन्नमे दिवसे संवहरी करवी कल्पे नही परंतु जण पचाशमे दिवसे कारणे करवी कल्पे माटे कारणे चोशनी संवत्सरी करवी कल्पे पण ठकनी संवत्सरी तो अपवादे पण करवी न कल्पे ॥ ८ ॥ ए आठ आज्ञावे करी पंजोसण करवा आश्रयी प्रथम समाचारी जाणवी ॥ १ ॥ ॥ हवे वर्षाकालमां चोमासुं रहेजा साधु अने साधवी तेमने पांच कोशनो चोफेरे अवग्रह राखवो पण अवग्रहची कारणे ह्याय सके तिहां सुधी पण उखुं रहेवुं नही ॥ ९ ॥ साधु साधवीने वर्षादे चोमासामां गोचरीने माटे पांच कोश जावुं आववुं कल्पे ॥ १० ॥ ए जावा आववानी बीजी समाचारी जाणवी ॥ ११ ॥ जिहां विचाळे नित्य नदी वहेती रहेती ह्योय तिहां नदी उतरीने पांचकोश जण पण जावुं आववुं कल्पे नही ॥ १२ ॥ अने कुणाजाना नग

॥ स्निग्धर्षिगणી हता ते बौधोनी पासे एकवीश वार गया अने आया. तेमणे बौधोने प्रतिबोधवा
 ॥ माटे लजितविस्तरा शक्रस्तवनी वृत्ति बनावी. ए बीजा हरिन्द्र स्वरिनी सामान्य कथा कहे ॥
 ॥ हवे त्रीजा हरिन्द्रस्वरि विक्रम संवत्तना बारसेना सैकामां थया तेमणे बनावेला मुनिप्रति
 ॥ चरित्र आदिक ग्रंथो आजें प्रसिद्ध हे ए त्रीजा हरिन्द्रस्वरि थया. तथा वली श्रीजिनन्द्र
 ॥ गणिक्रमाश्रमणप्रमुख थया आचार्यो स्थविर थइ गया हे, तेमणे विशेषावश्यकतुं नाथ
 ॥ बनाव्युं हे. तेमज बीजा वली श्रीशीलिंगाचार्य, अन्वय देवस्वरि अने मलयगिरिप्रमुख टीका
 ॥ उना करवावाला थया हे. ए सर्व स्थविरा ज्ञायावा. इति स्थविरावली शेषसंबंध संपूर्ण ॥
 ॥ हवे अठावीश प्रकारनी साधु समाचारी लखीर्ये हेर्ये ॥ ते कालने विषे, ते समर्थने विषे,
 ॥ अमण जगवंत श्रीमहावीर स्वामी आषाढ शुद्धि पूर्णिमाथी लइने एक महीनो अने वीश
 ॥ दिवस वरसादना गये थके पंजोसण करे एवो नियम हे. इहां शिष्य जुळे हे के चोमासाना
 ॥ पचाश दिवस गया पढी पंजोसण केम करे ॥ १ ॥ तेने शुरु कहे हे हे शिष्य ! गृहस्थ आवको
 ॥ पोताना घरने खडी प्रमुखथी थोइ उपर लाया करी, घतारे, मतारे, धूप आपे, परनाल प्रमुख
 ॥ पाणीना मार्गे काढाडे. इत्यादिक सर्व काम गृहस्थ पोताने माटे कथा होय. अने पोते वापरी
 ॥ फास करी सूक्या होय, ते कारण माटे हे शिष्य ! वर्षादना पचाश दिवस गया थकां पंजो
 ॥ सण करे. अने कदाचित् जो साधु पहेजाथीज कहे के हुं चोमासुं रदीश, तो ते गृहस्थ
 ॥ साधुनुं निमित्त करीने घर प्रमुखनो आरंभ करे. ते माटे पचाश दिन गया पढा साधु कहे
 ॥ के अमे चोमासुं आदी करीथुं. एम कहे ॥ २ ॥ ॥ एवी रीते जो जगवान् पोते पचाश
 ॥ दिन गये थके पंजोसण करे तो तेमना गणधर पण पचाश दिन गये थके पंजोसण करे ॥

शीयाज उपर जैनप्रतिमा झूकी ढीधी, तेनी उपर पग आपीने बौधनां शिष्यो तो सर्वे उत्तरी गया
 परंतु हंस अग्ने परमहंस जैनप्रतिमा देखीने प्रतिमाना हृदयमां खडीनी जतोइ करी उत्तया.
 तेवारें बौधोर्ये जाणुं जे आ निश्चर्ये जैनीज हे अग्ने शिष्योने पण खबर पडी के ए आपणने
 जाणी गया हे. तेवारें मरणना नयथी ते बे जण पोतपोतानी नखवाना पोथीयो ह्यायमां
 लइने पोताने देश चालता थया. बौधोर्ये राजाना सीपाइयो ते बे शिष्योने मारवा माटे मो
 कल्या. तेथे जइ प्रथम तो हंसने मारी नाख्यो अग्ने परमहंस नागी गयो परंतु चितोड
 गढना कोट पासें तेने पण मारी नाख्यो. पढी राजाना सुनटो राजापासे गया हरिजिह्सुरि
 ए वात सांजलीने मला कोपायमान थया थका. मंजना बलेकरी एक तेलनी कढाइ उका
 लीने पढी मंत्र जपता जाय अग्ने एकेक कांकरी. कढाइमां नाखता जाय. जे वखत कांकरी
 नाखे ते वखत मंजना प्रजावथी बौधनो एक तपस्वी ते कढाइमां पढी नरम थइ जाय. एम
 करी १ ४ ४ ४ बौधोने हल्या. तेवारें एक आवक गाथा बोखो ॥ जइजलइजलजलोए ॥ एटहुं
 सांजलतांज क्रोध उत्तरी गया. वली केटलाएक ग्रंथोमां एम लखुं हे के याकनी महंजरा
 साध्वीर्ये एक आविकाने लावीने शुरुने कहुं के एथे पंचेई जीवना वध कखो हे. तेनो
 दंभ हुं आपो वो ? तेवारें शुरु बोख्या पंच कल्याणानो दंभ आपीर्ये हैये ते वखत साध्वी बोली.
 महाराज ! एक पंचेईना वधनो एटलो महोदो दंभ आपाय हे ? एहुं आप जाणो वो तो आ
 बौधोने केम मारो वो ? तेवारें शुरुनो क्रोध उत्तरी गया पढी प्रायश्चित्त शोधवाने माटे चौदशें
 ने जुमाजीश पंचाशक प्रमुख प्रकरण बनाव्यां. ए प्रथम हरिजिह्सुरिनी संक्षेप कथा कही ॥
 ॥ १ ॥ ॥ वला बीजा हरिजिह्सुरि विक्रमसंवत्तना ८६२ मां वर्षमां थया. तेमना शिष्य

જેણે સૌથર્મીંડને નિગોદને વિચાર કહ્યો, કોહક આચાર્ય કહે છે કે ગાથા દેશવાથી એ કાલિકા
 ચાર્ય વીર સંવત્થી ત્રણસોને વીશ વર્ષે થયા છે, કોહ કહે છે ત્રણસો પચીશ વર્ષે થયા છે, કોહ કહે
 છે કે ચોથની સંવત્સરી થાપવાવાળા પણ એજ કાલિકાચાર્ય છે. એમાં સ્વરં સ્વોટું કેવળી નગવાન્
 જાણે. ગ્રંથોમાં તો સંવત્નો ફેર છે. વળી બીજા કાલિકાચાર્ય તો પૂર્વે કાલિકાચાર્ય કહ્યા તેમના
 માંમાં થાય. અને ત્રીજા કાલિકાચાર્ય તો શ્રીવીરનગવાન્ મોહ્ ગયા પ્રતી ૯૯૨ મેં વર્ષે અને
 વિક્રમાદિત્યના સંવત્ ૫૨૨ મેં વર્ષે જેણે ચોથની સંવત્સરી કરી તે છે તેમાં વળી કોહકોહ ચૂષિ
 કાર; એવીરીતેં લાસે છે કે કેટલાએક કાલિકાચાર્યના શિષ્યોયે ચોથની સંવત્સરી માન્ય કરી,
 અને કેટલાએક શ્રીસુથર્મસ્વામીના શિષ્યોએ પાંચમની સંવત્સરી માની. તત્ત્વ કેવળી જાણે. એ
 વિવાદમાં તંત નથી સ્વર વિના જોર લગાવડું મુનાસેવ નથી રૂતિ રહ્સ્યં ॥ ॥ વળી હરિન્નહ્ સ્થરિ
 પણ ત્રણ થયા છે. તેમાં એકતો હરિન્નહ્ નામા બ્રાહ્મણ હતો તે બ્યાકરણાદિ નાયા પત્રી પ્રતિજ્ઞા
 કરીકે જેનો અર્થ હું સમજી શકું નહીં તે પદનો અર્થ જે કહીં આપે તેનો હું શિષ્ય થાવં.
 પત્રી એક દિવસ સાધ્વીજ ગાથા નાણે છે તે આવીરીતેં ॥ વક્ષિજ્ઞા હરિ પણં, પણં વક્ષીય
 કેસવો વક્ષી ॥ દસ્યાદિ એ ગાથાનો અર્થ એ બ્રાહ્મણથી થદ શ્વયો નહીં. તેવારેં જાણુંં જે હું
 હાથો પત્રી સાધ્વીને અર્થ પુઢયો તેવારેં સાધ્વીયેં કહુંં શુરને પુઢો. શુર પાસેથી ગાથાનો
 અર્થ સાંજલી પ્રતિજ્ઞા પાલવા સારુ લીધી, આચાર્યપદ પામ્યો તે આચાર્યેં વિક્રમસંવ
 તના ૫૮૫ મેં વર્ષે આવશ્યકનિયુક્તિ પ્રમુલ્લ ગ્રંથોની ટીકાજ કરી તથા એમના એક હંસ અને
 બીજા પરમહંસ એવા નામે બે શિષ્ય બૌધ્લોકોનુંં મત જાણવા માટે બૌધ્લોની પાસેં નાણવા ગયા
 હતા તિહાં બૌધ્લોયેં જાણુંં કે એ બે જેની જેવા દેશવાય છે. તેવારેં પરીક્ષા કરવા માટે દાદરાના પગ

जायावा हवे एक दिवसें इंडमहाराजें सीमंभरस्वामीने निगोव विचार पूढ्यो नगवाने वरुने करी संजगाव्युं तेवारें इंदू पूढ्युं. नरतक्षेत्रमां कोइ एवो विचार कहेवावालो दालमां हे ? नगवाने कहुं आर्यरक्षित सूरि हे पढी इंडमहाराज वृद्धरूप करी आर्यरक्षितजी पासें आनीने पूढवा लाज्यो के हे महाराज ? महारुं आयुष्य हजी केटलुं हे ? तेवारें शुरुयें श्रुतजपयो गयी कहुं के हुं पहेला देवलोकनो इंड वो पढी निगोदना सूक्ष्म विचार पूढया शुरुयें ते सर्व खुलासापूर्वक कहा तेवारें इंडमहाराज शुरुनी स्तवना करी उपरसरानुं दर फेरवीने चाव्या गया, शिष्यने खबर पढी जे इंड आब्यो हतो. हवे वली आर्यरक्षित सूरियें बुद्धिनी दानी यती देखीनें सूत्रोना जूदा जूदा चार अनुयोगदार, कखा एवा ए आर्यरक्षित स्थविर थया॥ हवे ए प्रमाणे विद्याधरगह्वीय वृद्धवादीना शिष्य सिद्धसेन दिवाकर थया तेनो संबंध आ प्रमाणे हे के एक साधु वृद्धपणामां महोटा खरयी जणतो हतो तेने देखीने राजार्ये कहुं के हुं मुसलजो फुलावीश ? जे एटलो जतावलो गोखे हे ! तेवारें तेणे सरस्वतीने बोलावी विद्या पामीने चोवटा मांदे मुसलजो जन्मो करी राजासहित सर्वलोकोने देखतां फुल्लवित काव्य कहुं तेथी मुसलजो फुल्यो ते जोइ सर्व राजा प्रमुख चमत्कार पाया एवो वृद्धवादि थयो. तेमणे सिद्धसेन ब्राह्मणने प्रतिबोध्यो अपने ते सिद्धसेने वली विक्रमादित्यराजाने प्रतिबोध आय्यो, श्रीशत्रुंजयनो संघ चलाव्यो, तेना संघमां एकशोने सीतेर शोनाना देवल चालता वली शत्रुंजानो उदार कराव्यो तथा श्रीसिद्धसेन सूरिना सहाययी विक्रमादित्य राजार्ये संवत् चलाव्यो, आगल श्रीवीरनगवाननो संवत् हतो, ए वृद्धवादी अपने सिद्धसेन ए पण बेड्ड थविर थया॥ ॥ तथा वली त्रय कालिकाचार्य थया हे तेमां एकतो श्रीवीरनगवानयी त्रयनेने व्होतेर वर्षे थया. तेमणे श्रीपद्मवया सूत्र बनाव्युं

कद्दी मुक्कुं कें तमे गोचरी लावी आपशो नद्दी; ए वुक् पोतें जइ लइ आवचो. एवुं कद्दीने
 शुरु अन्य नामे चाव्या गया. पावलाथी साहुजए पोतपोतानो आदार लइ आवीने जमी
 लीथो अने वुक् तो नूरव्यो बेवो रह्यो. बीजे दिवसें शुरु आव्या तेमणे साहुजने कहुं. केम
 रे वुक् साहुने आदार शा वास्ते नद्दी लइ आप्युं ? एवीरीतें कजिम कोप कखो. तेवारें सा
 हुज बोव्या. ए वुक् पोतें गोचरी केम जाता नथी ! पढी शुरु पोतें गोचरी जवा लाव्या.
 वुक् जाणुं जे आतो शुरुनो अविनय थाय ठे. एवुं कितवीने वुक् पोतेंज गोचरी गयो तिद्दां
 एक शेवने घेर खरा दरवाजाने तो जाणुं नद्दी अने पावलाता बारणाथी तेना घेरमां घुसवा
 लाव्यो, तेवारें घरना माणसो बोव्यां, सादामा बारणामांथी आवो. एवुं सान्जली वुक् साहु
 बोव्या अरे लक्की ठे ते तो मरजीमां आवे ते तरफथी आवे. जे तरफथी आवे ते तरफथी सारी
 जाणवी, एनो कांड विचार राखवो नद्दी. तेवारें शेठें खुशी यइने बजीश लाहु वढोराव्या. ते
 लइने वुक् साहुर्ये आवी शुरुने देखाव्या. ते जोइ शुरुयें विचार कखो जे बजीश शिष्य मद्दारा
 थासो, वुक् बोव्यो पद्देजो जान थयो ते सर्व साहुजने देवो जोइयें, एम विचारी सर्व मोदक सा
 हुजने आपी दीधा. फरी गोचरीयें जइने खीरजुं नोजन लइ आवी पोते पारणुं कहुं. एम ए
 वुक्साहु निक्कामां लब्धिवंत थयो, ज्यां जाय त्यां जो ते दातार मद्दालोजी ह्योय तोपण च
 तम नोजन एने वढोरावे एम अजुक्रमे ते वुक्साहु गह्वनो आधारचूत थयो ए श्री आर्यरक्षित
 जीना गह्वमां त्रय साहु लब्धिवंत थया तेना नाम कदे ठे. एक छर्विलिका पुष्पमित्र, बीजो
 धूतपुष्प मित्र अने त्रीजो वखपुष्पमित्र तथा चार साहुज मद्दार्पणित थया तेना नाम कदे
 ठे. एक छर्विलिका पुष्पमित्र, बीजो वुक्, त्रीजो फलशुरक्षित अने चोथो गोष्ठामाहिल ए चार

तमे तो लज राखो जो पढी लोकराजए तेमज कहुं तेवारें तुके कहुं के दे वत्सो ! साधु लज नही राखे तो महारे पण नही राखवुं एम कही लज नाखी दीधुं एमज जनोइ, पावडी अने कमंजल सर्वनो त्याग करी दीधो पण कहुं के धोतीधुं तो महाराखी मुकाशो नह। तेवारें आर्यराहतजी बोल्या एमज रद्देवा आपो नले धोतुं पद्देरेहुं हे एटलामां एकदिवस एक सा धुर्ये अनशन करीने काल कखो तेवारें आर्यरक्षितजीयें बीजा साधुजने शीखवी मुक्युं के तमे मांहोमांहे विवाद करजो पण साधुने परववा माटे जपाडशो नही. एहुं शीखवीने पढी बोल्या के आ साधुना शरीरने जे परववी आवे तेने महाजान थाय तेवारें साधुज मांहोमांहे बोलवा जाण्या तेमां एके कहुं हुं लहजाजं, बीजाये कहुं हुं लहजाजं. तेमने देखीने सोमदेव तुदसाधु बोल्या जे हुं ए कार्य करवामां घयी निर्जोरा थाय हे ? शुरु बोल्या ह्या घयी निर्जोरा थाय हे तेवारें तुद साधु बोल्या के ए काम हुंज करीश शुर्ये कहुं इहां जपसर्ग घया हे माटे जपसर्ग सहन करवानी शक्ति होय तो ए काम करवुं नर्दीकां अरिष्ट थइ जाय तेवारें तुद साधु बोल्या ह्या, हुं सर्व जपसर्ग सहन करीश, एम कही ते अनशनी साधुना शरीरने जपा डीने लइ चाव्यो, तिहां आचार्ये आवकोना लोकराजने शीखवी मुक्युं; तेथी लोकराये ह्याको करी पावज पढीने तुदहुं धोतीधुं खोंसी जीधुं तेवारें तुद जाणुं जे जपसर्ग तो हे. पढी आचार्ये सर्व परिवार लइने तुदनी पावज गया, तेने देखीने तुद लळा पाम्यो शुरु बोल्या महोटी जपसर्ग थयो, हवे बीजो चोलपट्टो जावो तिहां साधुज बोल्या; महोटी चोलपट्ट तो जइने लइ आवो तो थाय; तुद कहुं चोलपट्टोज आपो. लाजतो गइ हवे हुं ! ! एम करी चोलपट्टो पद्देराव्यो. हवे ते तुद गोचरी करवा जाय नही तेवारें शुर्ये साधुजने

વાનો રહ્યો હે ? શુર્યેં કહું. હજી ઘણો હે હું. હથમ કર. તેવારેં તિહાંજ રહી. નણવાનો
 હથમ કચો. વલી કેટલાણક દિવસ પહી માતાપિતાની પાસેં જવાહું મનમાં ઘણું ઝમંગ
 ઘયો તેવારેં ફરીથી શુર્યે પુલહું. મહારાજ દશમો પૂર્વે હજી કેટલો શેપ રહ્યો હે ! શુર્યે
 કહું દશમા પૂર્વે હું વિહમાત્ર તો હું શીરખો અંને સમુદ્દ જેટલો શેષ નણવો રહ્યો હે પણ
 હથમ કર તેવારેં વલી પણ નણવાનો હથમ કરવા માંખયો પણ ચિત્ત બરાબર લાગો
 નહી, તેવારેં કહું હવે તો હું જાદશ ત્યારેં વજસ્વામીયેં જાણું જે એટલો પૂર્વલો પૂર્વનો
 જાગ હવે શેપ રહેશે; બાકી વિહેદ યદ જાશે; કારણકે હમણા બીજો કોઈ એટલા પૂર્વનો
 નણનાર હે નહી, એવો મનમાં વિચાર કરીને શ્રી આર્યરક્તિતને માવિત્રો પાસેં જવાની રજા
 આપી તેવારેં બેહુ નાદજ્ઞ દશપુર નગરેં આઘ્યા; તેમને રાજાર્યેં મહોટા મહોત્સવસહિત ગામમાં
 પ્રવેશ કરાવ્યો પહી માતાપિતા પ્રમુખ સર્વ કુટુંબને ધર્મોપદેશ દેદ સર્વને દીક્ષા આપી, એક
 પિતાર્યેં દીક્ષા લીધી નહી. તે કુટુંબના મોહને લીધે તેમની પાસેંજ રહે પણ દીક્ષા લીધે નહી
 તેવારેં આર્યરક્તિતજીયેં કહું તમે દીક્ષા શામાટે લેતા નથી ? પિતાર્યેં કહું કે મને એકતો મ
 હોઈ ધોતીહું, બીજી જનોઈ, ત્રીજું ભજ, ચોથા પગરવા અંને પાંચમું કમંખલ એ પાંચ વસ્તુ
 વિના ચાલે નહી જો એ પાંચ વાના વિના ચાહું તો મને લજ્જા ધ્યાય તેવારેં શુર્યેં પાંચ વાના
 વાપરવાની ભૂટ આપીને પણ દીક્ષા લીધી. પહી શુર્યેં જાણું જે આ વૃદ્ધને તો જરૂર તારવો
 જ જોઈયેં એવો નિશ્ચય કરી લોકરાજને શીશવાવી સુવહું જે, અમે જેવારેં હૈત્યના ધર્મન કરવા
 જાઈયેં તેવારેં તમે સર્વે સાધુજને વંદના કરજો, પણ એક એ વૃદ્ધ સાધુને વંદશો નહી, જેવારેં
 તમોને કહે કે અમને કાં વંદતા નથી ? તેવારેં તમે કહેજો કે તમે સાધુ કેમ કહેવાજ ?

शुरुनां वचन सांजली तिद्दां अन्नशनमां सद्दायी धयो, नश्युस स्वरियं कहुं के तुं वज्रस्वा
मीनी पासें नणजे पण तेमनी संघाते राजें जेजो रद्दीश नद्दी. जुदा जपासरामां राजें रहेजे,
केमके जे श्रीवज्रस्वामीनी साथे एक राजीज रहे ते जो सोपक्रमी आज्ञावाजो होय तो
पण वज्रस्वामीनी साथेज मरण पाये. ए बात सांजलीने तद्धति करी संघारो करावीने श्रीव
ज्रस्वामीना पासें आब्यो. राजें नगरने बाहेर रह्यो. अने तेज राजीयें. श्रीवज्रस्वामीने सुपहुं
आब्युं जे महारी पासें पाजमां दूध नरेजुं हहुं ते कोइ प्राहुणो आवीने पी गयो स्वल्पमात्र
शेप रहुं एवामां प्रजातना श्रीआर्यरक्षितजी पण तेमनी पासें आब्या. तेमने वज्रस्वामीयें
पुवहुं. तुं किद्दांथी आब्यो? तेवारें सर्व हकीगत कहीने कहुं के हुं बीजा जपासरामां रद्दीने
आपनी पासें नणीश. वज्रस्वामीयें पूवहुं महारी पासें नणहुं ने बीजा जपासरामां रहेहुं एम
तने शामाटे करहुं पडे वे? तेवारें नश्युसाचार्यें कहेजुं वृत्तांत तेमने संजलाव्युं ते सांजली
वज्रस्वामीयें जपयोग आपीने जाणुं जे आ बात सत्य वे; महाशुरुपनां वचन प्रमाण वे.
हवे श्रीआर्यरक्षितजीयें नवपूर्व शास्त्र तो संपूर्ण सुख पावे करी लीधो अने दशमो पूर्व नणे
वे, एटलामां माता पिताजने यणा दिवस पर्यंत श्रीआर्यरक्षितहुं कोइ पण समाचार न मल
वायी मातापितायें आर्यरक्षितनो न्हानो नाइ फलशुरुक्षित वे तेने बोलावीने आर्यरक्षितनी
पासें मोकव्यो. तेणे आवी कहुं के तमे माता पितानी पासें चालो. आर्यरक्षितें कहुं के चा
लीने झुं करुं? तेणे कहुं धर्मोपदेश आपो, केमके तेमने दीक्षा लेवानी इहा थइ वे. तेने
आर्यरक्षितें कहुं. तुंतो दीक्षा जइ जे. फलशुरुक्षितें कहुं हुं दीक्षा जेइ जेउं तुं अने तमे तिद्दां
चालो. तेवारें फलशुने दीक्षा आपीने शुरुने पूवहुं हवे दशमो पूर्व केटलो शेप महारे नण

साडा नव संख्यायें अथा तेवारें विचाखुं जे हुं दृष्टिवादना साडा नव नाग नखीख एवुं चिं
 तवी ते ब्राह्मणने कहुं के तमे महारी माता पासें जाव हुं आबुं हुं वली तमे माताजीने
 कहेजो के आर्थरहित मने मढ्या दता. एवुं कहीने आगल चाख्यो अने पहेजा ब्राह्मणे पण
 एमनी माता पासें जइ होजली आपीने कहुं के तमारो पुत्र आर्थरहित मने रस्तामां मढ्यो.
 ते सांजली मातायें जाणुं जे महारा पुत्रने शुकन तो सारा अथा. ए साडा नव पूर्व नख्यो.
 एवुं मनमां जाणी लीधुं. दवे आर्थरहित जिहां शिष्य पाठ करे ते तिहां गया अने विचारवा
 लाग्या जे एमने केवी रीते वंदना करं एवुं चिंतवीने उपसरानी बाहेर बेग एटजामां दह्वर
 नामे कोइ आवर्के, निसिद्धि कही उपसरामां जइने उंचे स्वर वांदला देवानी जे इरियावहि प्रमुख
 किरिया ते ते कही वंदना करी ते विधि सर्व आर्थरहित सीखी गया. पढी शुरु पासें आवा तेवाज
 विधिणी शुरुने वांदीने विनयपूर्वक आगल बेग. शुर्यें जाणुं जे आ कोइ नवो आवक ते
 पण वांदवानो विधि तो बराबर जाणे ते पढी दह्वर आवकने शुर्यें पुबहुं तेवारें दह्वरें उ
 लख्यो जे आ शुरुनो जाणेज ते. पढी शुरुने कहुं आ तो आर्थरहित आपनो जाणेज ते.
 तेने शुर्यें धर्मोपदेश आप्यो तेवारें आर्थरहितें कहुं मने दीक्षा आपो. महारी मातायें
 तो दृष्टिवाद नखवानी आका आपी ते. तेवारें शुर्यें लोकोना नखयी अन्यस्थानके जइने
 दीक्षा दीधी. पढी पोतानी पासें जेटली विद्याव दत्ती ते तो सर्व शुर्यें नखावी. वली अ
 धिक पूर्व नखाववाने माटे श्रीवज्रस्वामीनी पासें मोकख्यो. तिहां जातां रस्तामां उज्जयणी
 नगरी आवा तिहां आनइशुसद्वरि मढ्या ते खुशी अथा. अने बोध्या के तें सार काम कखुं
 पण दवे मने दाल अनशन करवुं ते माटे हुं अनशनने सदाय आपीने पढी जाजे. एवा

तेनी रुद्रा नामे नार्थ तेमना पुत्र आर्थरक्षितजी परदेश गया; तिहांथी चौदे विद्या नथीने आब्या तेमने राजार्थे हाथी उपर बेसाडी, महोत्सवसहित नगरमां प्रवेश कराब्यो. इहां सर्व सज्जन कुटुंब मित्रादिक आवीने मद्या परंतु एमनी माता मली नही माताने पर्जे ला गया तो पण माता खुसी थद नही तेवारे आर्थरक्षितजीथें पूबहुं माताजी तमे आमणां छमणा देखाव बो पण कांद हर्ष अनंद दर्शवता नथी तेहुं कारण महारा उपर कृपा करीने प्रकाश करो! ते सांजली माताजी बोद्या हे पुत्र हुं जे विद्या शीखी आब्यो वो ते सर्व नरकपतननी विद्याव हे. कारण के हुं घणा होमादिक लौकिक कृत्य करवानां शाख नथी आब्यो वो. ते हुं जैनी हुं माटे ए दुर्गतिना देवावादाने केवी रीते रुद्रा करी माहुं! हुंतो जेथकी ताहारा आत्ममाहुं कद्याण थाय एवां शाख हुं नथो होय तो सुबुद्धिमान् करी माहुं. ते सांजलीने पुत्र बोद्यो हे माताजी आत्मने तारनार कथां शाख हे? ते मने कहो तो हुं तेनी पण अन्यास करूं. मातार्थे कहुं के दृष्टिवाद नथो. तेवारे आर्थरक्षितजीथें जाणुं जे सर्व मतनां शाख नथवा योग्य हे माटे महारे ए शाख पण नथहुं पढी राजीथें माता जीने पूबहुं. हुं दृष्टिवाद कथां नथवा जावं मातार्थे कहुं. तोसली पुत्राचार्यनी पासे जइ ए शाख नथो. हवे आर्थ रक्षितजीथें महोटे परोडीथें जतीने नथवा माटे प्रयाण कहुं केट हुं क दूर गयो के पोताना पितानो मित्र एक ब्राह्मण शेलडीना सांग हाथमां जइने आवतो हतो ते साहामो मद्यो. तेथे पूबहुं हुं कोण वो? एथे कहुं हुं आर्थरक्षित हुं. तेवारे तेथे कहुं के हुंतो तने परदेशथी आब्यो सांजलीने मजवा सार आब्यो हुं. अपने आ शेलडीना सांग पण ताहारे वास्ते लाब्यो हुं ते सांजली आर्थरक्षितें सेजडीना सांग गथी जोया तो

मने मस्तर्के करी वांढीने वली चारित्र ज्ञान सहित एवा स्थविर संघपाजक गौतमगोत्रीयाने
 वांढं ठुं ॥ ५ ॥ ॥ वली आर्य द्दस्ति काश्यपगोत्रीया, द्दमावंत समुद्र सरखा धैर्यवंत; जे च
 नाजाना पद्देला महीनामां एटवे चैत्रमहिनाना शुक्लपद्मां काजगत थाया तेमने वांढं ॥ ६ ॥
 वली जला वत शील लधिसहित जेमना दीदामहोत्सवमां देवतार्ये आवीने मस्तर्क चंपर
 वज सरखुं एवा स्थविर आर्यधर्म ते प्रत्ये वांढं ॥ ७ ॥ ॥ तथा एक द्दस्ति, बीजा धर्म अने
 त्रीजा सिंद ए त्राय काश्यपगोत्रीया मोद्दमार्गीना साधक तेमने वांढं ॥ ८ ॥ ॥ तेमने म
 स्तर्के करी वांढीने पढी स्थिर ठे चारित्र अने ज्ञान जेमना एवा अविर आर्य जंबु गौतमगोत्री
 याने वांढं ॥ ९ ॥ ॥ तथा जे कोमल रुद्रयवाला अने मानरहित तेमज घणुंज वंजुं च
 तम ठे ज्ञान, दर्शन अने चारित्र जेमजुं एवा नंदिक पिता काश्यपगोत्रीयाने वांढं ॥ १० ॥
 तथा स्थिर ठे चारित्र जेमजुं वली उत्तम सम्यक्त्व अने सत्व तेणे करी सहित एवा देसि गणि
 द्दमाश्रमए माढरगोत्रीयाने वांढं ॥ ११ ॥ ॥ तेवार पढी वली जे अनुयोगना धारक, सागर
 जेवा धैर्यवान् गंजीर, मद्दा सत्ववंत एवा अविर उत्तम द्दमाश्रमए वहगोत्रीयाने वांढं
 ॥ १२ ॥ ॥ पढी वली जे ज्ञान, दर्शन, चारित्र अने तप तेमां थिर अयेला, मद्दायुषवान्
 एवा अविर कुमार धर्मगणी शुषवानने वांढं ॥ १३ ॥ ॥ वली सूत्र अने अर्थ रूप रत्नेकरी
 नरेला अने द्दमासार्द्धवादिशुषसंपन्न; जेणे सर्व सूत्र पुस्तकारुढ कखा एवा देवर्दिगणिद्द
 माश्रमए काश्यपगोत्रीयाने वांढं ॥ १४ ॥ ॥ इति स्थविरावली सूत्रार्थः ॥ ॥ हवे यद्यपि
 इहां आ स्थविरावलीमां श्रीआर्यरक्षित प्रमुखना नाम कद्दा नर्था तथापि ए पए स्थविर
 सरखाज थाया ठे तेमनो संबंध लखीये ठेये. ॥ ॥ द्दशपुर नाम नगरमां, सोमदेव पुरोहित

इयें केवी मजा थाय हे पण बाह्यारथी तेने स्थानकें पोहोचाडवाडुं मोल घालीने तेनी साथे वलावा गथा सर्व नदीकिनारे आवी उना तेवारें तापसें विचाडुं जे थोडोसो जेप ह्यो तो पण नदी उतरी जइश एम विचारी नदीमां पण दीथो के तरत हुबचा लाग्यो तेवारें लोकोमां निंदा थइ पढी दया लावीने आवकोये नदीमांथी खेंची पाढो बाहेर काढाड्यो, नदीकां तणाइ जतो हतो, एटलामां लोकोने प्रतिबोध आपवाने माटे श्रीअर्थसमित खरि पण तिहां आब्या अने चिपटी वजाडी बोध्या के हे वेनाह नदी ! महारे पहेले पार जाडुं हे माटे मार्गे आप ए टडुं आचार्यना मुखमांथी वचन निकलतांज नदीना बेड्ड कांठा जेला मली गथा तेवारें लोक विस्मय पाव्या. पढी आचार्य तथा बीजा नगरना लोको सर्व मली ब्रह्मदीप गथा तिहां तापसोने धर्मोपदेश आपी प्रतिबोध पमाड्यो तेवारें पांचसें तापसोये दीक्षा लीथी अने चूर्णना प्रयोगथी तापस नदी उपरथी चालतो हतो परंतु तपस्थानो प्रभाव न हतो एवी वात सर्व लोकोमां प्रसिद्ध थइ, जैनधर्मनो महिमा वुडि पाव्यो पढी संवसहित गुरु पोताने स्थानकें आब्या, तिहां तापस साधुजंथी ब्रह्मदीपिका नामे शाखा थइ ॥ ॥ हवे थविर आर्थस्वर्गजिननी पढी चौद गथाजंनो अर्थ कहीये ह्यें ॥ गौतमगोजीया फळ्यु मित्रने वांडं तुं, बीजा वशिष्ठगोजीया धनगिरिने वांडं तुं, कांडक शिवनूति कौशिक गोजीया डुळांत अने कण्ठने वांडं ॥ १ ॥ ॥ एमने मस्तकें करी वांढीने वली नइ, नकुज अने रक्षित ए त्रणे काश्यप गोजीयाने वांडं ॥ २ ॥ ॥ तथा एक आर्थ नाग गौतमगोजीया, बीजा आर्थ जेह्लि वासिष्ठगोजीया, जीजा आर्थ विष्णु माढरगो जीया अने चोथा आर्थ कालक गौतमगोजीया ए चारने वांडं ॥ ३ ॥ ॥ गौतमगोजीया कु मरसंपटिअंक तथा नइक तथा स्थविर आर्थवुडि गौतमगोजीयाने डुं वांडं तुं ॥ ४ ॥ ॥ ते

સંબંધ આ પ્રમાણે હે તે કહે હે. આત્મીર દેશમાં, અવનગર નગરની નજીક એક કન્યા બીજી
 બેઝા એ બે નદીયો હતી, તેની વચ્ચેના બ્રહ્મ નામા દીપ હતો તિહાં પાંચવોં તાપસ વસતા
 હતા તેમાં એક તાપસ પોતાના પગમાં લેપ લગાડી પાવડીયો પહેરી દરદમેસ બેઝા નદીના
 પાણીમાંથી ઝતરતો હતો પણ પાણીમાં મૂલે નહીં જેવી રીતે થલ ઝપર સુકા માર્ગમાં ચાલ્યા
 જઈયે તેવી રીતે પાણીમાંથી ચાલીને ગામમાં પારણું કરવા આવે તેવારેં લોક તેની પ્રશંસા
 કરતાં થકા બોલે જે આ તાપસની જૂઝે કેવી અથાગ તપની શક્તિ હે, એવા નર્મમાં ઘણા
 લોકો મિથ્યાત્વી થઈ ગયા અને તાપસની નક્તિ કરવા લાગ્યા વળી આવકોને કહે જે જૂઝે
 અમારા શુરુનો કેવો પ્રજાવ હે ? એના પ્રજાવમાં કાંઈ ન્યૂનતા નથી. એવા ઝપદેશથી ઘણા
 લોકો મિથ્યાત્વી થતા દેસવીને આવકોયે શ્રીવજ્રસ્વામીના મામા શ્રીઅર્પસમિતસ્વરિને બો
 લાવ્યા, સ્વરિ આવ્યા, તેવારેં આવકોયેં જુલહું સ્વામીજી આ તાપસની કેવા પ્રકારની તપશક્તિ
 હે ? આચાર્યે કહું કે તપશક્તિ કાંઈ પણ નથી પરંતુ પાદલેપશક્તિ હે તેવારેં આવક લોક
 સર્વ સમજી ગયા, પહી તાપસનું બિડ ઝઘાડું પાડવા માટે તે તાપસને આવકોયેં પોતાને ઘેર
 નોજનને અર્થે નિમંત્રણ કરી તેવારેં મિથ્યાત્વી લોક ઘણા રુશી થયા અને જાણવા લાગ્યા
 જે આવકો પણ હવે આપણા ધર્મમાં આવી જાયોં એવું જાણીને આવકોને ઘેર યોગીને લઈ
 ગયા તિહાં આવકોયેં નક્તિના મિસે કરીને પાવડી ઝપર તાપસના પગ ધોઈ નચાવ્યા તેવારેં
 યોગીના મનમાંતો મહોઈડું હઃસ્વ થયું પણ શરમનો માથો છું કરે ! નાકારો કહેવાય નહીં પહી
 કાંઈ નોજન કહું કાંઈ નહીં કહું અને તરત તાપસ તિહાંથી ઝઘો તેને આવકો આદર દેઈને
 પાલા તેના સ્થાનક ઝપર પોલોચાડવાને સાર્યેં ચાલ્યા, મનમાંતો એવું સમજતા હતા જે જો

હારી વાત સાંનલો જે તમે બિચારા આવા કોમલા કોમલા પચુર્જને હ્ણો હો, તે પચુર્જને હ્ણવાનું પાપ સાન્નહ્યું હે ? જો નહીં સાંનહ્યું હોય તો હું તમોને કહી સંનજાવું હું તે સાંનલો. જે પચુને મારીયે તે પચુના જેટલા રોમ હોય તેટલા હજાર વર્ષ પર્યંત તે પચુનો મારનારો પ્રાણી નરકમાં પડી હ્રઃસ્વ જોગવે હે. વલી જે કોઈ સોનાનો મેરુપર્વત બનાવીને દાનમાં આપી દીયે અથવા પૃથ્વીનું દાન આપે તેટલા દાનથી પણ અધિક ફલ જે એક પ્રાણી મરતો હોય તેને બચાવે તે જીવને મલે હે માટે મરતા પ્રાણીને બચાવવા જેટલું ફલ સોનાના દાનથી તથા પૃથ્વીના દાનથી હોય નહીં કેમકે બીજા સર્વ પ્રકારના દાન જે હે તેનું ફલ તો કાલાં તરમાં યૂટી જાય હે, જોગવાઈ જાય હે, પરંતુ અન્નદાનનું ફલ કેવારેં પણ યૂટે નહીં, સર્વથી ઐહ્ય ફલ તે અન્નદાનનું જ હે. એવા તેના વચન સાંનલી યદ્ધ કરનારા નિર્દયી બ્રાહ્મણ લોકો બોલ્યા તું કોણ હો ? બકરો બોલ્યો હું અગ્નિ દેવ હું, બકરો મહારો વાહન હે, તમે પચુર્જને મારો હો તેના યોગે મહાહ્રઃસ્વ તમને વેઠવા પડશે, માટે તમારાં જપર મને દયા આવી તેથી જપવેશ કરવા આવ્યો હું. બ્રાહ્મણો બોલ્યા અમે ધર્મ ધર્મ ધર્મ બોલો તે માટે મારીયે હૈયે, બકરો બોલ્યો અરે હુણો પચુવધ કરવાથી વલી ધર્મ તે ક્યાંથી ધવાનો હે ? હતો મહોહું જવરજસ્ત પાપનું સ્થાનક હે જો હતો મુદ્ધો તમારે પૂઠવો હોય તો, જૈનાચાર્ય શ્રીપ્રિયંબશ્ચરિ હિને પૂઠો, તે મહાકપાપાત્ર હે માટે તમોને સમજાવી તમારો નિસ્તાર કરશે. તેવારેં બ્રાહ્મણો સર્વ પ્રિયંબશ્ચરિ પાસેં પૂઠવા આવ્યા, તેમણે દયા રૂપ શુદ્ધ ધર્મ બતાવ્યો તે વચ્ચે ત બ્રાહ્મણપ્રમુલ્લ વણા લોકો જૈની ધયા, એવા શ્રીપ્રિયંબશ્ચરિ હતા એમનાથી મધ્યમશાસ્ત્રા નિકલી ॥ તથા અવિર આર્ય સમિત ગૌતમ ગોત્રીયાથી બ્રહ્મદીપિકા શાસ્ત્રા નિકલી તેનો

मित्रामि छक्कडं आप ते सांजली शिष्य बोव्यो एम कांड हुं मातुं नद्दी तेवारें शुरुने रीश चडी
 तेथी नरुमनुं कुंनो तेना माथा उपर नारवीने गह्वथी बाहेर काढाडी मूक्यो तेथे जाइ वैशे
 धिक मत थापन कसुं तेमां नव डव्य, सत्तर गुण, पांच कर्म, त्रण सामान्य, एक विशेष, एक
 समवाय, ए व पदार्थ प्ररुप्या एना प्ररुपवाथी चौदशें चुमाडीश नेद थया तिहां षट्गोत्रथी
 जल्का षटुचासौजल्कश्रवहुल्कः ॥ एवा नाम अने गोत्रना मिजापथी नाम स्थापन थयुं,
 इहांथी त्रैराशिक शाखा थइ इति रोह्युस कथा संपूर्य ॥ ॥ हवे थविर प्रियग्रंथथी मखिमशाखा
 निकली तेनो अधिकार आ प्रमाणे ते ते कहे ते श्रीहर्षपुरनामा नगर जेने ह्मया अजमेर
 कहे ते तेमां त्रणशें जैनमंदिर अने चारशे अन्यवर्दीनीजना देरा हता तथा आठ हजार घर
 बाहायोना अने उन्नीश हजार घर वाणीयाजना हता वली नवसें बाण, सातसें वावडी, सा
 तसें दानशाला हती तिहां सुनदपाल नामे राजा राज्य करतो हतो एक दिवसें बाहायोथे
 थइ मांथथो एवामां तिहां प्रियग्रंथखरि पथाखा तेथे वासहेप मंजीने आवकोना ह्ममां
 आप्यो आवकोथे जइने, थइमां जिहां बाहायो होम करवाने सारु वकरो लाव्या हता ते
 वकरानी उपर वासहेप नारयो तेना योणें ते वकराना शरीरमां अंधिका देवीथें प्रवेश कखो
 तेवारें ते वकरो तिहांथी उडी आकाशमां उनो रहीने मनुष्य वाणीथें बोलवा लाग्यो के अरे
 निर्दय्यी बाहायो तमे सांजलो के तमे जेम निरपराधि जीवोने निर्दय्यी थइने मारी नारवो वो
 तेम जो हुं पण ह्मया निर्दय्य थइ जावं तो तमो सर्वेने मारी नारुं, जेवी रीतें ह्नुमाने रा
 द्दसोमां करी देखाडयुं तेम हुं पण तमोने करी देखाहुं परंतु महाराथी दयानो गुण दूर थइ
 शकतो नथी माटे हुं तमारी पेंतें राद्दसो जेवो निर्दय्यी यतो नथी तथापि हे पापीयो तमे म

कहूं के तुं महारी साथें पण जो वाद करवा इह तो होय तो चाल राजसन्नामां जइ आ पण बे वाद करीयें एम कह्नी शुरु पोताना शिष्यने लेइने राजान्नी पासें आख्या अपने कहेवा लाख्या के हे राजन् आ महारा शिष्ये वादीने जीतवा माटे जे त्रण राशि आपन करी ते बात जूनी हे, ए अमारुं कहूं मानतो नथी ने महारी साथे वाद करो तेनी वचमां आप सादी धर रहो तो अमे वाद करीयें. राजार्ये कहूं सुखे वाद करो पढी ते बेहु शुरु शिष्य वाद क रवा लाख्या तिहां ल महीना सुधी वाद कखो १ ४ ४ ४ प्रश्न कुतर्कना शिष्ये आपन करी पूछ्या ते सर्व प्रश्न शुरुयें जोडी नाख्या तो पण समज्यो नही राजाने घणो वरत खोवो पछ्यो ते वारें राजार्ये जाणुं जे हुं केटला दिवस एउना जगडामां खोटी आलं ! एम विचारी शुरुने कहूं हे स्वामी आपनुं बोलहुं सर्व साहुं हे पण महारा राज्यसंबंधि कामकाजमां बिगाड थाय हे माटे हवे मने सादीथी सुक करो. शुरुयें कहूं आवती काले सर्व रगडो मटाडी आपीश एम कह्नी बीजे दिवसें वाद ठहरावीने कुत्रिकापणमां जे वस्तु त्रण लोकमां होय ते मले हे माटे जो तुं साचो होइश तो नोजीव ए चीज पण मलये; ते लइ आवीश? ते बात चेलायें पण मान्य करी अपने राजा लोकोये पण कहूं के ठीक हे पढी चेलायें कुत्रिकापण जइने जीव, अजीव अपने नोजीव माया तेवारें देवें जीवने वदले तो डंदर लावीने आप्यो तथा अजीव माणुं तेवारें पडर लावीने आप्यो पढी चेलायें जेवारें कहूं के नोजीव लाव तेवारें बे त्रण वार तेहिज पूर्वली चीज लावीने आपे पण नोजीव आपे नही एवामां आकाश वाणी अइ के जगतमां जीवने अजीव ए बेज राशि हे पण जीजी कोइ राशि नथी तेवारें सर्व लोक बोख्या शुरु साचा हे शुरुयें शिष्यने कहूं केम हवे समज्यो के नथी समज्यो ? जो समज्यो होय तो

અજીવ અને જીજો નોજીવ એવી ત્રણ રાશિ છે. તેવારે યોગી બોલ્યો હું નોજીવ રાશિ કેવી રીતે કહે છે? શિવ્યે તરત એક દોરો વાટીને ત્રૂમિ ચપ્પર નારવ્યો તે હાલવા લાગ્યો ત્યારે કહ્યું કે જો આ નો જીવ છે, એવી ઘણી શુકિયો લગાડીને સંસારમાં સર્વ મલી જીવ, અજીવ અને નોજીવ એ ત્રણ પ્રથમતો મહોટા મંકને મારવાવાલા એવા વીંડીડ બનાવ્યા તેવારે ચેલાયે શુરવે બતાવેલી વિ તિહાં ચેલાયે નોજીયાં બનાવ્યાં, યોગીયેં ઝંઘર બનાવ્યા તેવારે ચેલાયે શુરવે બતાવેલી વિ હરિણોને મારી નારવ્યા, યોગીયેં સૂચર બનાવ્યા તેવારે ચેલાયે ચિતરા બનાવ્યા તેણે આવીને સર્વ બનાવ્યા, ચેલાયેં ઘૂડ બનાવ્યા, યોગીયેં પંચી બનાવ્યા, ચેલાયેં બાજ બનાવ્યા, યોગીયેં કાક હાર રવાડ બેઠો તેવારે ગર્દની વિચા ચલાવી તેવરવત ચેલાયેં ઝંઘો ફેરવ્યો તેથી તેની વિચા નાશિ ગઈ, ધરીતેં યોગી હારીગયો અને ચેલો જીત કરીને ઘણા લોકોની સાર્થે પરિવર્યો ધકો શુરુની પાર્સે આવ્યો શુરવેં પુલહું કેવીરીતેં જીતી આવ્યો તેવારે ત્રણ રાશિ ધાપી તેથી જીત્યો એહું કહ્યું ત્યારે શુરુ બોલ્યા હે વત્સ તેં આ સારી વાત નહીં કરી, નગવાનના મતથી હું વિપરીત બોલ્યો, માટે રાજસનામાં જઈને મિહામિ હકકં વડ આવ અને વાદીને જીતવાને માટે જે શુકિ લગાડી તેનો સંઘમાં મિહામિ હકકં વડ આવ, જો મિહામિ હકકં નહીં ફેર્ય તો જૈનમ તો મિહામિ હકકં ફેવાય નહીં, મેં રવોટું ઘોડુંજ ધાપન કહ્યું છે ! રાશિતો ત્રણ જ છે, શુરવેં

महारो पेट फाटीने कदाच विद्या बाहेर चाली जाय तेना नयथी में महारा पेट उपर पाटा बांधी राख्या हे एवा अग्निमाननी वातो करे वली एक जांबुनी माली द्वायमां राखे अग्ने लोको आगल एवुं कहे के आ जंबुदीपमां महारी साथे जीतवावालो कोइ नथी एवी रीते ते तापसे आवीने नगरीना राजाने पण कहुं वली कहुं के तमारा नगरमां कोइ वाद करवा वालो द्योय तो सुखेथी तेने तेडावीने महारी साथे वाद करावो नद्दीकां मने जीतपताका आपो. तेवारें राजार्यें पडद वजडाव्यो के जे वाद करवाने इह्वा राखतो द्योय ते आ पडद रोकी राखे एटलामां ते सुसनामा रोदुसमाचार्यनो शिष्य गममां गोचरीयें आव्यो हे ते पडद सांजलीने बोव्यो हुं वाद करीश एवुं कद्दी शुरुनी पासे आवी पडदनी द्दकीगत कद्दी शुरु बोव्या ए वात तें ठीक करी नद्दी केमके ते योगी कोथी हे माटे तद्वारा उपर विद्या च लावचो तेवारें शिष्यें कहुं आप जैनी बेठा थका ते जितपताका लइ जाय तो पढी आपणी शी विशेषता कहेवाय ! एवो शिष्यनो निश्चय जाणीने शुरुयें तेने सात विद्याज आपी वली पण कहुं जो कदापि तने कोइ अधिक उपद्रव थाय तो आ उधो मंजी आपुं हुं तेने हुं फेर वजे तेथी सर्व उपद्रव निवर्ते थइ जाचो एवी रीते शुरु पासेथी आद्रा लइने बलश्रीनामा राजानी सज्जामां आवी योगीने कहेवा लाग्यो जे तद्वारो वाद हुं हे ते सांजलाव योगी लज करीने बोव्यो अमारा मतमां एक जीवराशि बीजी अजीवराशि ए बे राशि कद्दी हे एवुं यो गीतुं बोलतुं सांजलीने शिष्यें विचायुं जे आ वातनो जो हुं द्दकारो करीश तो ए कहेचो के में महारी वात एने मंजुर करावी, महारुं मत एणे मान्युं, तेथी लोको जाणचो के शिष्य द्दारीनयो. एम चिंतवीने शिष्यें पण कुतर्क करी कहुं के बे राशि तुं कहे हे ते खोटुं कहे हे परंतु जीव,

माटे बोली के जो सुगल थद जवो तो आ भेदारा चारे पुत्र हुं आपने आपीश ने तमे चा
 रेने दीक्षा आपजो एवी प्रतिज्ञा करी द्वांमीमां जहेर नाखवुं बंध कहुं तेवार पढी बार प
 हरेर गया केडे केटलाक वाहायो जन्ड वायराना योगयी ठेडे निकली गया हता ते सारो
 वायरो वाहायी पाढां आप्या तेमां जुवार जरेली हती ते लोकोयें लीधी, सुगल थयो, ते
 थान्ययी जुगज्दर थयो तेथी जुगंधरी एहुं नाम थानहुं थयुं एने लोक नाषामां जुवार कहे
 ले पढी होव थने होगणीयें एक नार्गेड, बीजो चंड, ज्रीजो निर्दुति थने चोथो विद्याधर ए
 चारे पुत्रोने दीक्षा आपावी थने पोते पण दीक्षा लीधी. ते चारे साधुं बहुश्रुत आचार्य
 थया तेनी चार शाखा निकली. हवे विस्तार वाचनामां केटलाएक कुल, केटलाएक गण,
 केटलाएक शाखाज कहेली हे ते सूत्रथा सुगम हे माटे लखता नयी सूत्र जपरथीज जायी
 लेहुं थने थर्थ पण सूत्र बोले ते प्रमाणे करी देवो ॥ पुणोअज्जसन्हाजपुरज ॥ वली थार्थ
 थयोन्जनी आगल थविरावली आ प्रमाणे जोवी ते कहे हे ॥ थेरस्तांअज्जसन्हाजपुरज ॥ गिया
 थणयुत्तस्स ॥ थविर थार्थ जसन्ड तुंगीयाथण गोत्रीयाना ए बे शिष्य एवो थर्थ सूत्रनो
 समजी लेवो बाकी थमे तो मात्र कोइक शाखानो संबंध लाखियुं ॥ थविर लुण्ण रोह्युते
 कोस्त्रियुते ॥ एनाथी त्रैराशिक मत निकल्युं तेनी कथा कहीयें हेयें श्रीमहावीरथी पांचवो
 जुमालीश वर्ष गया पढी श्रीरोह्यसाचार्यनो शुस नामा शिष्य हतो तें अंतरंजिका नामे नग
 रीमां आप्यो ते वखत एक मढोटो वादी पोइशाला नामे तापस हे ते पण ते नगरीमां आप्यो
 ते कहेवो हे तो के वीढो, साप, उंदर, हरिण, सूअर, काग, थने परवी ए सात चीजो
 बनावी आपवानी सात विद्याज्जो धरनारो हे तेना मदथी ते, सर्व लोकोने एम कहेके

उपर ते चेलायें अनशन करी दीधो, ते बालक हत्तो माटे सुकुमार पणायी तत्काल शुन
 ध्याने मरण पायी देवलोक गयो, देवताज्यें नेला अहने तेनो महिमा कखो, तेवारें बीजा
 साधुज्यें पण विशेष दृढ अहने अनशन कखां परंतु मिथ्यात्वी देवो आवीने साधुजने अ
 नशनमां मोदकनी निमंत्रणा करवा लाय्या अने बोव्या के हे महाराज आ खुद निर्दोष आ
 हार वे ते व्यो तेवारें साधुज्यें जाणुं जे एने अप्रीति वे एवुं जाणी नजीकना बीजा पर्वत उपर
 जहने अनशन कखुं शुन ध्यानयी काल करीने वज्रस्वामी प्रमुख देवलोक गया, तेवारें इंद्र
 महाराजे रथ उपर बैशी पर्वतने प्रदक्षिणा देइ सर्व साधुजने वांघा तिदां ते इंद्र महाराजना र
 थनी रेखा मंभाणी तेथी ते पर्वतजुं रथावर्त एवुं नाम अहुं तथा तिदांना वृह पण साधुजने
 नमवायी नमेला अकाज आज पर्वत देखाय वे श्रीवज्रस्वामी देवलोक गया पढी दशमो पूर्व
 तथा चौथो अर्द्धनाराच संवयण विभेद गया तेवार पढी वज्रसेनाचार्य सोपारा नगरमां
 जिनदत्त आवक तथा तेनी चार्या ईश्वरी नामे वे ए बेडुने प्रथम श्री वज्रस्वामीनो प्रतिबोध
 अयो हत्तो तेमने घेर गोचरी गया तिदां देखे तो धान मळे नही तेवारें शेव अने शेवा
 णीयें पोताना चार पुत्रो सहित लाख भूद्य धान्यनी ह्वांणी चढावीने विचार कखो के सर्व
 आपणो व जणायें आ रांधेला अनाजमां जहेर मेलवी खाहने पढी अनशन करी छेवुं एवुं
 चिंतवी ह्वांणीमां जहेर नाखवाने तयार अया वे एटलामां वज्रसेन आव्या तेमणे ते कल्प
 देखीने पुढ्युं के, हुं ? मरवानो जपाय करो हो ! ! तेवारें शेवाणी बोली धन तो अमारा पासे घणुं
 वे परंतु धान्य मलजुं नथी तेवारें वज्रसेन बोव्या. गुरुयें कहुं वे के लाख ड्यनी ह्वांणी च
 डरो तेने बीजे दिवरो सुगाल आहो ते सान्जली शेवाणीने पण पूज्यना वचननी प्रतीति वे

વિમાનમાં બેશીને પૂર્વજવનો મિત્ર તિર્યક્ જુનંક જાતિનો ફેવ હે તે પણ આચાર્યની સાથે
 ગીત, નૃત્ય, વાજિત્ર પ્રમુખ મહોત્સવ કરતો થકો રહ્યો હે તેના સહિત આવીને પુષ્પો આવ
 કોને આપ્યા અને જૈનના ચૈત્યનો મહિમા વધાવ્યો, શ્રીસંઘ પણ ઘણોજ આનંદ પામ્યો, તે
 નગરનો રાજા પણ બૌદ્ધધર્મ મૂકી જિનધર્મી થયો ॥ તથા વલી એક દિવસ દક્ષિણ માર્ગમાં
 જાતા થકા શ્રીવજ્રસ્વામીને શ્લેષ્મ થઈ આવ્યું તેવારે સાધુજની પાસેથી ગોચરીમાં શુંવ મ
 ગાવી તે સાધુજ હઈ આવ્યા તેને પોતે કાનમાં ધરી રાશ્વીને વિચાશું જે પઢી રવાઈશું પણ મ
 લમાં ઇમજ રહી ગઈ, રવવાણી નહી તે પઢિક્રમણો કરતી વચ્ચે પહિલેદ્યાં કરતાં નીચે પહી
 ગઈ તેવારે શુર્યે વિચાશું જે હું દશ પૂર્વધર હું તેને આવી ચૂંદ તે વલી કેમ પહી ? ઇથી જાણું
 જે હવે મહારં આશુષ્ય સ્વદપ રહેલું જણાય હે માટે અનશન કરવાનો વિચાર કયો અને
 પોતાના શિષ્ય વજ્રસેનને કહું કે બાર હકાલી પહો તેવારે હું સોપારાપુર પાટણ જાજી, કોઈ
 તને પૂછે કે સુનિહ્ ક્યારે થશે તેવારે તાહારે એમ ધ્યાનમાં રાશ્વહું કે જે દિવસે જાશ્વ મૌ
 લ્યની એક દાંખી વહે તે દિવસથી બીજે દિવસે સુગાલ થાશે એવું થતો ફેસીને જવાબ આપજે
 અમે તો હવે અનશન કરીશું એમ કહીને વજ્રસેનને સોપારા પાટણ જવાને વિદાય કયો,
 પોતાની પાસે રહેલા સાધુજને જેવારે નિહા નહી મલે તેવારે વિદ્યાપિંડ કરીને કેટલા એકને
 જમાણ્યા, પઢી પાંચશે સાધુજને હાને અનશન કરવાને માટે વાધ્યા તેમાં એક ન્હાનો ચેલો
 હતો તેને નોજવ્યો કે હું ફહાં બેશ હું આહું હું પણ તે ચેલાર્યે મોહથી કહું જે હું તો તમારી
 પલવાહે આવીશ તો પણ શુર્યે સમજાવીને રાશ્વો તેવારે ચેલાર્યે જાણું જે શુર મહારાજને
 અપ્રીતિ ન થાય તેમ કરું તો ઠીક એવું ચિંતવીને ફરી પર્વતના મૂલમાં આવી તપેલી શિલા

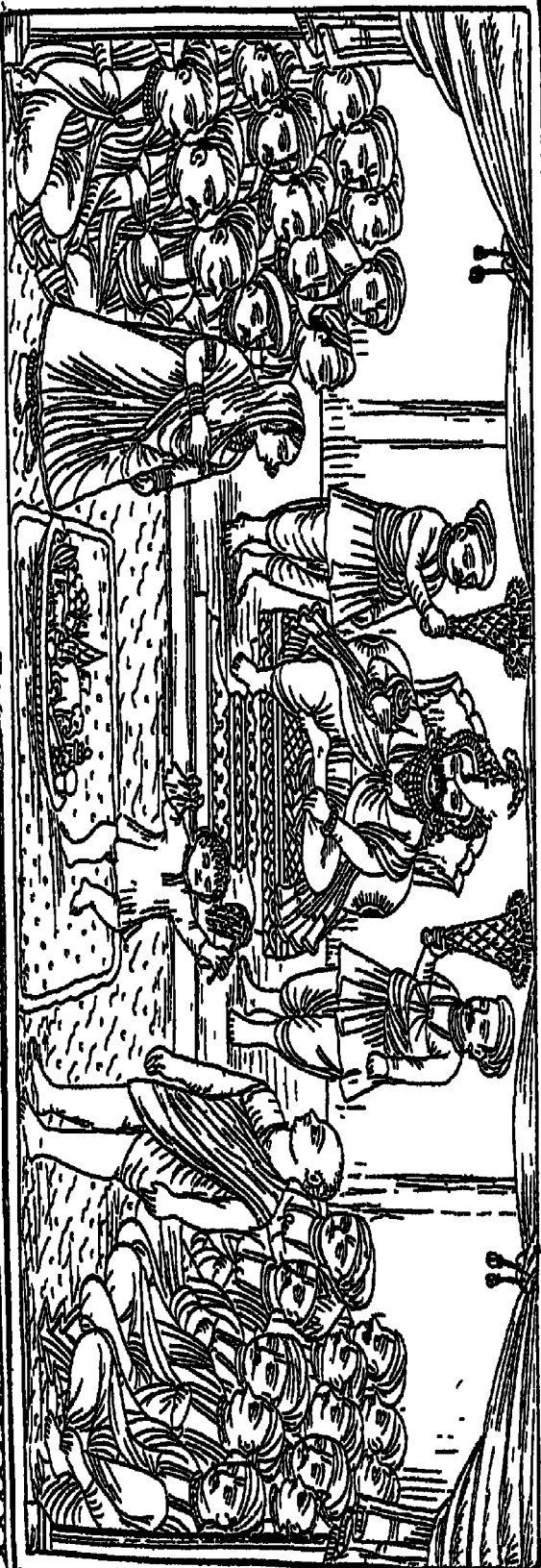
ते जोइ सर्व लोक विस्मय पाया, धनवेठ पण पोतानी महारूपवाली रुक्मिणी नामा पुत्री
 अपने एक क्रोड सोनामोरो लइ शुरुनी पासे आबी नेट करवा लाग्यो शुरुयें कन्याने प्रति
 बोध आपी धर्म पमांडीने पोतानी शिष्यणी करी ॥ हवे एकदा वज्रस्वामीयें पद्मानुसारिणी
 लब्धियें करीने श्रीआचारंग सूत्रना महापरिद्धा नामा अध्ययनमांथी मानुष्योत्तर पर्वत प
 र्वत जइ शकाय एवी आकाशगामिनी विद्या काहाडी वली एक समय उत्तर दिशामां हु
 काल पढतो जाणी श्रीसंघने पट कपडा उपर बेशाडीने अन्यस्थानके लइ जवा तयार अया
 एवामां तिहां स्थान्तर बोधो महाराज हुं पण एमनो साधभिं हुं तेवारें तेने पण पट उपर
 बेशाडीने आकाशमां रह्या अकाज स्थानके स्थानके श्रीजिनचैत्य वंदावता अका महानिशि
 नामा नगरीयें गया. तिहां यद्यपि सुगल तो ठे तथापि राजा बौधमतवालो ठे माटे तेशे
 बौधदहीनीना जक्त लोकोना कहेवा उपरथी. पंजोसणना द्विस्वामीं जैनमंदिरमां पूज लइ
 जवा देवा नही एवो बंदोबस्त कयो ते जोइने संघे श्रीवज्रस्वामीने विनंति करी महाराज
 पूजनो अटकाव थाय ठे ? वज्रस्वामीयें कहुं तमे चिंता करयो नही हुं एनो उपाय करुं हुं
 एम कही आकाशमां उडीने माहेश्वरी पुरीमां हुताशन नामा देव तेना वनमां पोताना
 पितानो मित्र वनमाली हतो तेने जइ कहुं के तमे पूज तयार राखजो एहुं कहीने पवी हि
 मवंत पर्वत उपर गया तिहां पद्मइहना कमलनिवासिनी लक्ष्मीदेवीयें श्रीवज्रस्वामीने बांधा
 अपने कहेवा लागी हे स्वामी ! आपनी दासीने कांड डुकुम फरमावो. तेवारें आचार्यें कहुं
 पूजाने अर्थें पूज जोइयें डैयें तिहां लक्ष्मीदेवी देव पूजाने अर्थें लक्ष्मल कमल लइ आबी
 हती ते हाजर कथां तेने लइने फरी पाठा वजतां हुताशन वनथी वीश लाख पूज लइ

विमानमां बेशीने पूर्वजवनो भिन्न तिर्यक् जुंनक जातिनो देव हे ते पण आचार्यनी साथे
 गीत, नृत्य, वाजिन्न प्रमुख महोत्सव करतो अको रह्यो हे तेना सहित आवीने पुष्यो आव
 कोने आप्या अने जैनना चैत्यनो महिमा वधाखो, श्रीसंघ पण घणोज आनंद पाप्पो, ते
 नगरनो राजा पण बौद्धधर्म भूकी जिनधर्मी अयो ॥ तथा वली एक विवस दक्षिण मार्गमां
 जाता अका श्रीवज्रसामीने भूजेम अइ आव्युं तेवारें साधुजनी पासेयी गोचरीमां छुंव म
 गावी ते साधुज लइ आप्या तेने पोते कानमां धरी राखीने विचाछुं जे पढी खाइछुं पण न
 लमां एमज रही गइ, खवाणी नही ते पडिक्कमणो करती वखते पडिछेदयां करतां नीचे पढी
 गइ तेवारें शुर्ये विचाछुं जे हुं दश पूर्वधर तुं तेने आवी नून ते वली केम पढी ? एयी जाणुं
 जे हवे महारं साधुष्य स्वल्प रहेछुं जणाय हे माटे अनशन करवानो विचार कखो अने
 पोताना शिष्य वज्रसेनने कहुं के बार झकाळी पड्यो तेवारें तुं सोपारापुर पाटण जाजे, कोइ
 तने पूढे के सुनिक्क क्यारे अयो तेवारें ताहारे एम आनमां राखहुं के जे विवसें लाख भौ
 ल्यनी एक दांणी चडे ते दिवसयी बीजे विवसें सुगल आओ एहुं अतो देखीने जवाब आपजे
 अमे तो हवे अनशन करीछुं एम कहीने वज्रसेनने सोपारा पाटण जवाने विदाय कखो,
 पोतानी पासे रहेला साधुजने जेवारें निहा नही मळे तेवारें विद्यार्पिन करीने केटला एकने
 जमाख्या, पढी पांचओ साधुजने जइने अनशन करवाने माटे चाध्या तेमां एक न्हानो चेडो
 हतो तेने नोजव्यो के हुं इहां बेअ हुं आहुं तुं पण ते चेजायें मोहयी कहुं जे हुं तो तमारी
 पडवाडे आवीश तो पण शुर्ये समजावीने राख्यो तेवारें चेजायें जाणुं जे शुरु महाराजने
 अग्नीति न आय तेम करं तो ठीक एहुं चिंतवीने फरी पर्वतना मूजमां आवी तपेली शिला

ते जोइ सर्व लोक विस्मय पाप्मा, धनशेठ पण पोतानी महारूपवाली रुक्मिणी नामा पुत्री अने एक क्रोड सोनामोरो लइ शुरुनी पासे आवी नेट करवा लाग्यो शुरुयें कन्याने प्रति बोध आपी धर्म पमाडीने पोतानी शिष्यणी करी ॥ हवे एकदा वज्रस्वामीयें पद्मानुसारिणी लब्धियें करीने श्रीआचारंग सूत्रना महापरिज्ञा नामा अध्ययनमांथी मानुष्योत्तर पर्वत प र्धेत जइ शकाय एवी आकाशगामिनी विद्या काहाडी वली एक समय उत्तर दिशामां ऊ काल पडतो जाणी श्रीसंघने पट कपडा उपर बेशाडीने अन्यस्थानके लइ जवा तयार थया एवामां तिहां सध्यात्तर बोधो महाराज हुं पण एमनो साधर्मिं हुं तेवारें तेने पण पट उपर बेशाडीने आकाशमां रह्या थकाज स्थानके श्रीजिन्वैत्य वंदावता थका महानिशि नामा नगरीयें गया. तिहां यद्यपि सुगल तो हे तथापि राजा बौधमतवालो हे माटे तेथे बौधदर्शनीना नक्त लोकोना कहेवा उपरथी. पंजोसणना द्विचसोमां जैनर्मदिरमां फूल लइ जवा देवा नही एवो बंदोबस्त कथो ते जोइने संघे श्रीवज्रस्वामीने विनंति करी महाराज फूलनो अटकाव थाय हे ? वज्रस्वामीयें कहुं तमे चिंता करशो नही हुं एनो उपाय करुं हुं एम कही आकाशमां उडीने माद्देश्वरी पुरीमां हुताशन नामा देव तेना वनमां पोताना पितानो मित्र वनमाली हतो तेने जइ कहुं के तमे फूल तयार राखजो एहुं कहीने पढी हि मवंत पर्वत उपर गया तिहां पद्मइहना कमलनिवासिनी लक्ष्मीदेवीयें श्रीवज्रस्वामीने वांछा अने कहेवा लागी हे स्वामी ! आपनी दासीने कांइ हुकुम फरमावो. तेवारें आचार्यें कहुं पूजाने अर्थें फूल जोइयें हैयें तिहां लक्ष्मीदेवी देव पूजाने अर्थें लक्ष्मल कमल लइ आवी हती ते हजर कक्षां तेने लइने फरी पावा वजतां हुताशन वनथी वीश लाख फूल लइ

कना गुण प्रगट करवाने माटे कहुं के दे साहुं तमे दहां रदेजो हुं एक गामे जइने आहुं
 हुं तेवारें साहुं बोधा अमोने वाचना कोण आपरो ? शुर्ये कहुं वज्ररुषी आपरो. एहुं
 कहीने शुरु बीजे गाम गया. दहे ते साहुं शुरुं वचन प्रमाण करवावाला, विनयवंत हे
 माटे वज्रमुनिनो विनय करीने वज्रनी पारें वाचना लेवा लाग्या तेमने वजें पण एवी वा
 चना आपी के शुरु षणी वाचनारुषी जेटहुं नणावे तेदहुं वज्रमुनियें एक वाचनामां न
 लावी दीहुं तेवारें साहुंण विचाहुं के शुरु गामे गया हे तेने जो चार दिवस वधारे जाने
 तो तीक तेदजामां अमारो आ अमुक श्रुतस्कंध पुरण षड जाय पढी केदलाक दिवस वीत्या
 केडे शुरु आवा तेमणे पुढुं जो साहुं तमारे वाचना सुरवे षड ? साहु बोधा द्वा
 महाराज दहे अमारें वाचनाचार्य ए वज्रजहोजो तेवारें शुर्ये अणीअारे अंग वज्रने आपीने
 वाचनाचार्य कखो. दहे शुरुनी आझाषी वज्रमुनि श्री जङ्गयाणी नगरीमां नइशुसाचार्य
 पारसेषी दश पूर्व जख्या पढी आचार्य पद पाया एक दिवस पाटली पुरमां धनगोवने घरे
 साध्वीज चतरी हे तेणे वज्रस्वामीना गुण अने रूपहुं वर्णन कहुं तिहां गोवनी पुत्री रुक्मि
 णीयें एवी प्रतिज्ञा करी के वज्रस्वामी विना बीजाने महारे परणहुं नही एदजामां वज्रस्वामी
 पण पाटली पुरमां आवा अने विचाहुं के महारा रूपषी लोको द्वाज पामे हे ते नही
 पामे एदला माटे विद्याना वलषी रूप संक्षेप करी सामान्य रूपषी धर्मदेशना आपवा
 मांणी. तेवारें साहुंजयें लोकोना मुखषी सांजदुं जे शुरुनी देशनातो अमृत सरखी हे पण
 रूप तो सामान्य हे ए बात साहुंयें वज्राचार्यने कही तेवारें बीजे दिवसे हजार दजहुं सुवर्ण
 कमल करीने तेनी उपर बेग अने पोताहुं जेहुं मूलरूप हतुं तेवाज रूपषी देशना दीषी

चित्र ८३

नष्टवर्ष श्रया पवी सुनंदायें राजसभामां फरीयाद कसी परंतु राजाये न्याय कसी ते बीकरी अपाव्युं नदी.

आप्या राजार्ये एवी रीते न्याय आप्यो के जेना उपकरण ए बालक लइ लीथे तेनो ए पुत्र जाणवो. तेवारें मातार्ये लाहु तथा दुंधरा प्रमुख बालकने देखाव्या परंतु बालके तेनी सा हासुं पण जोथुं नही पढी शुरुयें बालकने कहुं के आ उधो ताहारें लेवो होय तो लइ ले तेवारें बालकें उधो भइल कखो अने नाचवा कूदवा लाग्यो राजार्ये कहुं न्याय भइ चुक्यो. एम कही बालक शुरुने आपी दीधो ते जेवारें आव वर्षनो थयो तेवारें दीक्षा लीधी ते वखत सुनंदार्ये कहुं के महारो पुत्र पण तमे लइ लीधो तो हवे मने पण दीक्षा आपो, शुरुयें सुनं दाने पण दीक्षा दीधी ॥ एक दिवस उक्तायलीना मार्गमां वज्र ऋषीना पूर्वजवनो मित्र कोइ देव हतो ते मनुष्यहुं रूप करीने वज्र ऋषीनी परीक्षा करवाने अर्थे कोलानी नीक्षा देवा लाग्यो वज्र ऋषीयें जाणुं जे कोलानी क्रुतु तो हमया नथी तो आ वखतमां ए कोला कपांथी लाग्यो, ए तो कोइ देवतार्ये लज कखो होय एम जाणाय ठे माटे देवपुंन न लेवो एहुं जाणी निक्षा लीधी नही तेवारें देवें संतुष्ट भइने वैक्रिय लबिध आपी फरी वली उ नालाना दिवसोमां जेवरनी परीक्षामां देव चलाववा आप्यो तेमां पण वज्रमुनि चलायमान थया नही तेवारें देवतार्ये आकाश गामिनी विद्या आपी हवे एक दिवस शुरु तंमिल नूभिये गया अने केटलाएक साहुल गोचरीयें गया तेवारें वज्रमुनि बालक्रीडाथी साहुलना संधारा दिक चारे बाहु सूकी पोते वचमां बेथीने जेवी रीते शुरु वाचना आपे तेवी रीते छुद्दी छुद्दी अग्नीधारे अंगनी वाचना देवा लाग्यो शुरुयें पण बारणो बाना उना रहोने सर्व वाचना सान्जली पढी बालकने कांड पण शंका पडे नही तेवी रीते महोटा स्वरथी निस्सिद्धि कहीने शुरु उपरास रामां आप्या तेवारें वज्रऋषीयें पण पोताहुं करेहुं सर्व कृत्य समेटी लीहुं. हवे शुरुयें ते बाल

ताने राज्ञी राखीश तो ए महारो माता सुजने गोडये नही माटे कोइ रीते एने कंटाजो उ
 पजे तेवो जपाय करुं तो ए मने त्यागी देसो, तेवारें हुं दीक्षा लइय एहुं जाणी माताने उद्देग
 कराववाने माटे तित्य रुदन करवाहुं चाहुं कहुं केमके एने तो चारित्र्य जेवानो नाव वर्त्त जे
 तेवारें बाजकना रुदनथी माता धणी उद्देग करवा लागी अपने विचारुं जे हुं आ पुजने हुं
 करुं ! कोइने आपी देउं तो ठीक एवा अपसरमां सिंहगिरि आचार्य तिलां पथाखा तेवारें धन
 गिरि गोचरीयें जवा लाग्या तेने शुरुयें ज्ञान दृष्टीयें विचारिने कहुं के आज तमोने गोच
 रीमां सचित्त अचित्त वस्तु जे मळे ते लइ जेवी, हवे धनगिरि गोचरी फरतां फरतां सुनंदांने
 धरे गया सुनंदा बोली आ तमारा पुजे तो मने जलटो संताप करी दीधो जे माटे एने लइ
 जाउ. साधुयें कहुं हमाणा तो हुं आपे जे पण पावलाथी डःख करीश, सुनंदा बोली हुं डःख
 नही करुं तमे सुखे लइ जाउ. तेवारें धनगिरिजी धणी स्वीयोने तथा बीजा लोकोने साक्षी
 करी पुजने लइ जोजीमां नारवी अपसरें आप्या शुरुयें जोजी जपाडी तेमां नार धणो जाण्यो
 तेवारें बोल्या के आ हुं वज्र जे के ? एहुं कहीनें जोजी जपाडी तेमां नार धणो जाण्यो
 तेहुं वज्र एहुं नाम कीहुं हवे जपासरामां आप्या पढी बालकें रुदन करहुं बंध कहुं शुरुयें
 सध्यातरनी देवावाली आविकाने ते बाजक सोंप्यो. तेणे पारयामां राखुं ते जेवारें उ
 महीनानो धयो तेवारें तिलां शालामां साध्वीज नएया करे जे तेमना वचन सांजली पार
 यामां सुतां सुतां अणीअर अंग नथी गयो. अमुकमे जेवारें त्रय वर्षेनो धयो तेवारें सुनंदा
 बोली जे हुं महारो पुत्र पावो लइय. तेने संवे कहुं के ए शुरुनो माज जे ते शुरु जाये पण
 अमाराथी अपाय नही पढी राज दरबारमां गइ तिलां संघनी विनंतिथी शुरु पण दरबारमां

સુનંદા પોતાના અસાર ધનગિરિજીને ઢોકરી વહોરાવે. દ્વિતીયાં નારી સાધુ લઈ જાય છે.

एक सांनोनिपणो आचार्योनि चोढ्यो. परंतु आंही श्रीआर्य सुहस्ति स्वरिणी सांनोण निन्न
 थयो आर्यसुहस्ति चारिज पाळी देवलोक गया ए आठमो पाट जाणवो ॥ ७ ॥ ॥ हवे श्री
 आर्यसुहस्तिना बे शिष्य थया तेमां एकतो सुस्वित अने बीजो सुप्रतिबद्धक एमणे कोटी
 वार स्वरिमंज जप्यो कांकंदी नगरीमां जन्म्या तेमनो व्याघ्रापत्य गोत्र हवुं ए नवमो पाट ॥
 ॥ ८ ॥ ॥ एमने पाटे श्रीआर्य इंद्रविजस्वरि कौशिक गोत्रीया थया ए अग्नीआरमो पाट ॥
 श्रीआर्य इंद्रविज स्वरिने पाटे श्रीआर्य विजस्वरि गौतम गोत्रीया थया ए अग्नीआरमो पाट ॥
 ॥ ११ ॥ ॥ श्रीआर्यविजने पाटे श्रीआर्य सिंहागिरि कौशिक गोत्रीया थया जे जातिस्मरण
 ज्ञान पाप्मा हता ए बारमो पाट ॥ १२ ॥ ॥ आर्य सिंहागिरिने पाटे आर्यवजस्वरि गौतम
 गोत्रीया थया ए तेरमो पाट ॥ १३ ॥ ॥ आर्यवज स्वरिने पाटे आर्यवजस्वरि गौतम
 शिक गोत्री थया ए चौदमो पाट ॥ १४ ॥ ॥ एमना चार शिष्य थया एक नाइल, बीजो
 पोमिल, ज्ञाजो जयंत अने चोथो तापस ए चारने नामे एमनी चार शाखा निकली ए पन्न
 रमो पाट ॥ १५ ॥ ॥ हवे तेरमा आर्यसिंहागिरिणी मांभीने त्रय पाटहुं वर्धुन कही देखा
 डीसं हैयें ते आवी रीते ठे के श्रीसिंहागिरिनी पासेथी सुनंदानो जाइ आर्यसमित तथा
 बीजो सुनंदानो नरतार धनगिरि ए बे जणे दीक्षा लीधी अने सुनंदा पोते गर्भवती हती तेने
 तुंबवन गाममां मूकी दीधी पढी सुनंदाने पुत्र थयो ते वखतमां बीजी पडोसीनी स्त्री बोली
 के बाइ जो आज एना बाप धनगिरिं दीक्षा न लीधी हती तो आ पुत्रना जन्मनो मढोटो
 मढोत्सव थात पण हमणा तो पिता विना बीजो कोण आवीने मढोत्सव करे. एवी वात
 सांजलीने ते बालकने जातिस्मरण ज्ञान जपन्तु तेवारें बालके जाणुं जे हुं जो महारी मा

ठोडाव्या, साधुजना वेश पहेरावीने पोताना छुनटोने अनार्य जेवा देशोमां मोकली तित्हांना लोकोने समजावीने साधुजने अनार्य देशोमां विचराव्या तथा बीजा घृत, गोड, वस्त्र प्रभु खना सर्व व्यापारीजने तेमज कंदोइ लोकोने कहेवरावी मूक्युं के तमे छुद् आदारादिक सु निजने वहेरावजो तेना पैशा जे थाय ते राजानी पासेथी लइ जाजो पण ए वातनी साधु जने खबर पडवा देशो नही लोको पण तेमज साधुजने देवा लाण्या, साधुज पण अशुक् न जाणता थका आदारादि जेवा लाण्या, जाणे छुद्ज जे एम समजवा लाण्या, एटलामां आर्यमहानिरिजी बोव्या हे शिष्यो आ एवो स्निग्ध आदार नित्य केम लइ आवो जो? तेवारें शिष्यो बोव्या अमे चोकसी तो नित्य करीयें हेयें पण एनी माळम पडती नथी वली शुर्यें कहुं हवे सारी रीते चोकशी करो पवी शिष्यो ए गोचरी करतां लोकराजने पुवहुं अरे तमने नित्य लाहु प्रमुख किट्हांथी आवे जे? तेवारें लोकरा बोव्या महाराज सर्व आपणो प्रताप जे अमे पण तमारे प्रतापे लाहु प्रमुख खाइयें हेयें अने आपने पण वहेरावीयें हेयें राजानो नं नार अखूट जे ते सांजली शिष्यो ए आवीने आर्यमहानिरिजीने कहुं आर्यमहानिरिजें जाणुं आ राजडव्य जे पवी आर्यसुदस्तिने कहुं हे देवाणुप्रिया तमे आदारनी चोकशी करो जो के नथी करता? आपणने राजडव्य आवे जे ते केम? तेवारें आर्यसुदस्ति विना उपयोगथी बोव्या के राजडव्य तो सर्वज जे, कहे राजडव्य कथां नथी? आर्यमहानिरिजी बोव्या आवी शिखिलपणानी वात तमे केम करो जो? आजो तमे पोतेंज एहुं बोजो जो तेवारें तो प्रसिद्धपणे दोष लागवाहुं थावो माटे हवे तमारे ने अमारे सांनोनिकपणुं नथी एहुं कहीने अन्यत्र स्थानके विहार करी गया इहां सुधी तो एकज समाचारी हती अने एकज गह हतो तथा

चित्र ८१

संप्रति राजा न्याय्य रक्षितजी ने नमस्कार करे।

होय तेने अमे आपीथें. निखारीथें कहुं के नळे तमारा जेवो मने पण करी द्यो. ते सांजली शुरथें पण जान जाणी तेने दीहा आपीने तेनी इहा सुजव नोजन कराव्युं अने सुहस्ति स्वरिथें कहुं के शुद्ध नाव राखजो एटलामां तेने जलटी अइ तेवारें सर्व साधु तेनो वैयावच्च करवा लाण्या तेथी निहुयें चारित्रनी अजुमोदना कीथी अने मरण पाम्यो तिहांथी मरीने जळायली नगरीमां श्रेणिक राजाने पाटे कोणिक राजा, तेना पाटे ज्वायिन राजा, तेना पाटे नंद नामे नव राजानां नव पाट अथा अहींसुधी श्रेणिकथी मांमी बार पाट अथा तेरमे पाटे चंद्रशुस, चौदमे पाटे विंङ्गसार, पन्नरमे पाटे अशोकथी अने शोजमे पाटे अशोकथीनो पुत्र कुणाल अथो ते कुणालनो पुत्र संप्रतिनामे राजा अथो, जनमतांज तेना दादार्थे तेने राज्य आप्युं ते अजुकमे त्रण खंन पृथ्वीतुं राज्य नोगवनारो अथो. हवे एक दिवस ते संप्र तिराजा गोखमां वेवो ठे तेणे रथयाजामां अपार्थ सुहस्तिस्वरि जाय ठे तेने दीहा तेना थोणें जातिस्मरण झान जपन्युं तेथी पूर्वे निहुना नवमां पोते साधु अथो हत्तो ते सर्व दीगामां आप्युं तेवारें गोखथी नीचे जतरी शुरुने पगे लागीने पुढ्युं के हे स्वामी अव्यक्त सामाधिकजुं ह्युं फल ? शुरथें कहुं राज्यादिप्राप्ति थाय ते सांजली संप्रति राजा वली विशेष दृढ अइने शुरुने पूढवा लाग्यो के हे स्वामी मने आप जलखो वो ? तेवारें शुरु जपयोग आपीने बोध्या के तुं निहुना नवमां अमारो शिष्य हत्तो तो हवे तने राज्य मळ्युं माटे धर्मवुद्धि कर एवुं शुरुतुं वचन सांजलीने राजार्ये थावकपणुं जीहुं अने सवालाख जिनमंदिर नवा कराव्या, सवाकोटी जिनर्विव प्रतिष्ठाव्या, तेर हजार जीर्णोद्धार कराव्या, पंचाणु हजार पीतजनी प्रतिमाज नरावी, सातसे दानशालाज करावी, देवालयोथी सर्व पृथ्वी शोनायमान करी, कर

विनंति करी जे महारामां चूक पढी माटे शुरू वाचना आपता नथी श्रीसंघें मली शुद्धिना
 इने वाचना आपवा माटे श्रीशुरुने अरजी करी तें जपरथी शुरुयें चार पूर्व मूल पाठे वं
 चाव्या पण अर्थे श्रीखव्यो नही वली एहुं पण कहुं के ए चार पूर्व तमारे बीजा कोइने हवे
 जणाववा नही तिहांथी पावला चार पूर्वनो ज्ञान विहेद अयो अने दश पूर्वतुं ज्ञान रहुं ए
 श्रीशुद्धिनाइ आचार्य श्रीमहावीर स्वामीना निर्वाण पढी बरोने पत्तर वरें देवलोक गया ए
 सातमो पाठ कह्यो ॥ ७ ॥ ॥ आंदी सुधी एक श्रीजंबुस्वामी केवली अथा अने बीजा पाठ
 सर्वश्रुत केवली अथा. हवे श्रीशुद्धिनाइना पाठे बे शिष्य अथा एक तो श्रीआर्य महागिरि ए
 लावच्च गोत्री अने बीजा श्रीआर्य सुद्धस्ति वाशिष्ठ गोत्री ए बे आचार्य बेग तेमां आर्य सु
 दस्तिस्सरिनो संबंध कहे हे. ते वरवत जिनकल्प विहेद गयो हतो तो पण श्रीआर्य महागिरि
 जीयें जिनकल्पनी तुलना करी एटले जिनकल्पनी पेठे चाव्या. एक दिवस श्रीआर्य सुद्धस्ति
 स्सरि कोइ जेवने घेर जपदेश आपे हे एटलामां श्रीआर्य महागिरिजी गोचरीयें आव्या तेमने
 देखीने श्रीआर्य सुद्धस्ति तरत जरीने कजा अथा तेवारें जेते जुबहुं के ए महात्मा कोण हे ?
 त्थारें आर्यसुद्धस्ति स्सरियें जेवनी आगल आर्य महागिरिजीनी स्तवना करी सर्व वृत्तांत कहुं ॥
 एकं समये क्काल पछ्यो धान खावाने मजतुं मुरकिल अहुं तेथी लोक सर्व डःखी अथा हे, जे
 राजा जेवा हता तें पण रांक जेवा अइ गया हे तो पण आवक लोको साधुजने दान आवे
 हे. साधुजने धणी निह्ना मजती देखीने एक निखारी साधुनी पलवाडे चालवा लाग्यो अने
 बोव्यो के मने खावाने आपो तमारे धणुं खावातुं मले हे साधुर्ये कहुं के अमारा शुरुने पूढी
 तेनी आइना लइ आव. तेवारें नीखारी शुरुनी पासें आव्यो शुरुये कहुं के जे अमारा जेवो

बेगो हे तेवारें गुरुयें जाणुं एणें विद्या प्रगट करी जणाय हे एम विचारीने वली कहुं के हवे
 तमे जाड शुक्तिनड्जी तिदांज हे तेवारें ते फरी तिदां गड जाडने देखी हर्षसहित वंदना
 करी वली गुरु पार्सें आंवीने पूढवा लागी के महाराजें अमारी सार्थे सिरिये दीक्षा लीधी
 तेने अमारांमंथी यक्षणीयें उपवास कराव्यो ते देवलोक गयो पढी यक्षणीने प्रायश्चित्त
 लेवा मांटे श्रीसंघने कहुं तेवारें श्रीसंघे काजसग करीने शासनदेवी इहां आवी. एवुं कही गुरुने
 मोकली सीमंधरस्वामीना मुखथी बे चूटिका लडने शासनदेवी इहां आवी. एवुं कही गुरुने
 वांईने पोताने स्थानके गड. हवे एक दिवस श्रीशुक्तिनड्जी पोतानो एक ब्राह्मण भिन्न हतो
 तेने घेर गया तिदां ते ब्राह्मणनी स्त्रीने पुढहुं महारो भिन्न किदां हे ? स्त्रीयें कहुं अमने दा
 रिडीपणुं प्राप्त अयुं हे माटे नीख मागवा गयो हे तेवारें श्रीशुक्तिर्हें ज्ञानबलथी जोखुं तो
 एना घरमां वडिलोपार्जित अणुं धन जरेखुं दीतुं पण ब्राह्मणने तेनी खबर नथी माटे नीख
 मागे हे पढी श्रीशुक्तिनड्जीयें पोतानी हथीथी दाटेला धनजुं ठेकाणुं तेनी स्त्रीने बताव्युं अने
 पोतें चाव्या गया ब्राह्मणे आवीने पोतानी स्त्रीना कहेवा उपरथी दाटेला धनजुं स्थानक
 जाणुं अने विचाणुं जे पक्का मुद्रा विना मुनिराज हथी आपे नही. माटे तेणें धरती खोदी
 जोड तो तेमांथी अणुं धन निकल्युं तेना योगें ब्राह्मण सुखी अयो. एवी रीते एक सिंदनी
 विदुर्वेणा करी अने बीजुं ब्राह्मणने धन देखाड्युं ए बे वातो अयोग्य करीने वली श्रीशुक्ति
 नड्जी गुरुनी पासे वाचना लेवा आव्या तेवारें गुरुयें कहुं के पूर्वोक्त बे काम करवा अकी
 तमे वाचना लेवाने अयोग्य अया जो, फुटेला नाजनमां दूध नाखीयें तो ठेरे नही, तेम त
 मोने पण वाचना. हवे देवाय नही. एवुं. सान्जली श्रीशुक्तिनड्जी उदास अया अका श्रीसंघने

मय्यो नद्दी धन्य हे एमना मातपिताने के जेना कुलमां एवो पुरुष उत्पन्न भयो एवो उपदेस्यो
 आपी रथकारहुं मन फेरवीने श्रीशुद्धिन्द्जी पार्सें मोकव्यो तेणु जइ दीक्षा लीधी ॥ ह्वे को
 इक समये बारवर्ष पर्यंत काल पछ्यो तेवारें त्यां सर्व मुनिराजो अग्यार अंगना जाणनारा
 रह्या पण दावशांगीना जाणनारा कोइ न हता तेवारें सर्व संघे बे मनुष्य मूकीने श्रीनइ
 बाहु स्वामीने बोलाव्यो, नइबाहु स्वामीसैं कहुं में प्राणायाम ध्यान चाहुं कहुं हे तेमांटे म
 द्वाराधी आवाी शकासो नद्दी. तेमने श्रीसंघे फरीषी कहेवरायुं के हे महाराज जे श्रीसंघनी
 आझा न माने तेने केवा प्रकारनो दंड करवो? श्रीनइबाहुजी बोल्या तेने गह्र बाहेर करवो
 एवी चाल हे पण मने ध्याननो अंतराय धाय हे माटे श्रीसंघने एम करवुं योग्य हे के न
 एवावाला साधुजने इहां महारी पार्सें मोकली आपवा जोइसैं तो तेमने नणवाहुं बनी श
 कसो तेवारें श्रीसंघे मली श्रीशुद्धिन्द् प्रमुख पांचसो साधुजने श्रीनइबाहुस्वामी पार्सें मो
 कल्या तिहां शुरुसैं सर्व साधुजने सात वाचना दीधी तेमां बीजा सर्व साधुजतो नणवाधी
 हारी गया परंतु एक श्रीशुद्धिन्द्जी बे वस्तुसैं जणा दश पूर्व जणी गया एवामां श्रीशुद्धि
 नइजीनी सात बदेनो यद्वा, यद्द्विजा, चूता, चूतद्विजा, सेणा, वेणा अने रेणा ए साते
 साध्वीज श्रीसंघतिविजयजीनी शिष्यणीज अयेली हे ते श्रीशुद्धिन्द्जीने वांदावा सार अवाी
 तेणो प्रथम श्रीनइबाहु स्वामीने वांवीने पुबहुं के शुद्धिन्द्जी किहां हे? शुरु बोल्या परवतनी
 शुफामांहे नणेला पूर्वहुं शुणु करे हे तेवारें साते जणी तिहां गइ तेमने आवती जोइ झा
 नना बलेकरी चमत्कार देखाडवामाटे श्रीशुद्धिन्द् सिंहुं रूप करी बेवो तिहां सिंहुने देखा
 साध्वीज नय पामी धकी फरी शुरु पार्सें आवीने केहेवा जानी के महाराज तिहां तो सिंहु

चित्र ८०

आचार्य

शुद्धि-भद्रजीनी सात
बहेनी

शुद्धि-भद्रजीनें सिद्धि-भद्र कर चुके हैं-

તાહું તો એ મહારા ગુણ જાણ્યો ને મહારી સ્તુતિ પણ કર્યો છું ચિંતવીને ગોસ્વમાં બેચી
 એક બાણથી સાત કેરીનો જીમરવો વીંધ્યો તથા તેની પલવાડે વલી બીહું બાણ સાધ્યું એમ
 એકેકની પલવાડે બાણો સાધીને ગોસ્વમાં બેઠા થકાંજ આંવાની હુંબ તોડીને વેચ્યાને આપી
 દીધી અને કહેવા લાગ્યો કે જો આ મહારી કલા કેહેવી હે ! તેવારે કોચ્યાર્યે એક રાડના
 વાણાનો ઢિંગલો કરી તેના ઝપર ફૂલ રાખ્યું તેમાં એક દોરો શીવવાની સૂડે ઝની રાખીને
 તેની ઝપર નાટક કહ્યું તે નૃત્ય જોડને રથકાર અત્યંત સુશી થઈ ગયો અને કહેવા લાગ્યો જે
 માગ માગ હું તાહારી ઝપર સંતુષ્ઠ થયો હું કોચ્યાર્યે કહ્યું તેં કહેવોક તમાસો જોયો કે જે
 થકી સુશી થડને મહારા ઝપર પ્રસન્ન થયો ? આ મેં જે સૂડેની આપી ઝપર નૃત્ય કરી વતાવ્યું
 એવી કલાજી જો શીસ્વવા બેસીયે તો હજારો શીસ્વી શકાય હે તેમજ તેં જે આઝની હુંબ
 તોડી આપી એ પણ શીસ્વવું સહેજ હે. એમાં કાંઈ કવણ નથી અન્યાસ કરવાથી બધી કલા
 શીસ્વી શકાય તેવી હે. પરંતુ મહારા જેવી સ્વરૂપવાલી સ્ત્રી પાસેની પાસે ઝની રહેલી હતી,
 અને વલી ચોમાસાના દિવસ હતા તેમજ કામને જાણત કરનારી એવી આ ચિત્રશાલા
 હતી તથા શરીરને પુષ્ટીના કરનારા મન્મથને ઝતેજન આપનારા એવા ઘણા શ્રેયમાં
 શ્રેય ઝોજન મળતા હતા તે આરોગી ને વલી રાત્રિદિવસ મહારી પાસે રહેતા તેમ હું પણ
 તેમના ઝપર અત્યંત મોહિત થઈ થકી સરાગ દૃષ્ટીયે બહુપ્રીતિપૂર્વક વિષયસેવન ક
 રવાની યાચના કરી રહી હતી આટલું બતા એક ક્ષણમાત્ર પણ જેવું મન ચલાયમાન
 થયું નહીં એવી કલા શીશુલિન્નઝ્જીની પાસે હતી તે શીસ્વવી ઘણીજ કવણ હે. મહા
 ઝર્તન હે. જેની આગલ મેં ઘણા પ્રકારના ચાલા કયા તથાપિ તે મહાપુરુષ કિંચિન્માત્ર

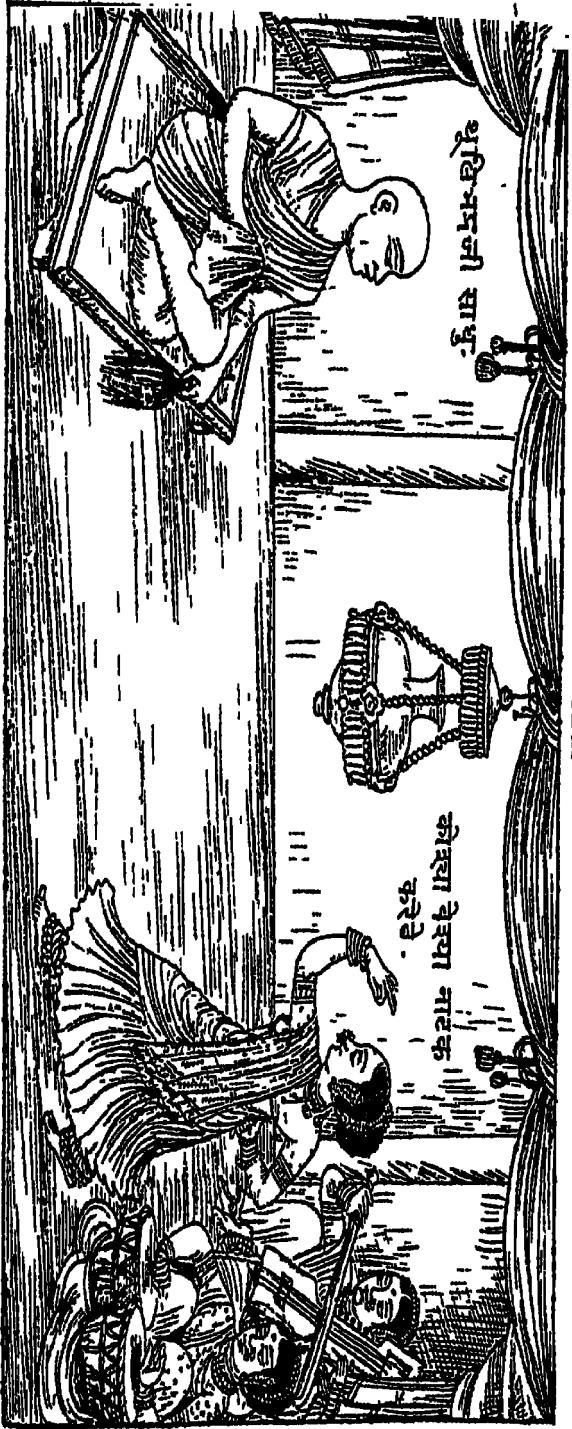
बोव्यो “जव्हं याति” चोरोयें खड्यानी बाणी सांजलीने साधुनी पासेंचो रत्नकंबल खोंची
 लीधो फरी पावो राजा पासें जइ कव्हेवा जाण्यो के कंबल चोरोयें हुंटी दीधो तेचारें राजार्यें
 वांसनी लाकडीमां कंबल नाखीनें दीधो पावो फरतां वली पण रस्तामां खूबो बोव्यो “जव्हं
 याति” ते चोरोयें सांजल्युं परंतु कंबल दीगमां न आव्यो तो पण चोरोयें जाण्युं जे अ
 मारो खूबो छुतुं बोवो नव्ही तेथी सुनिने कहुं हवे तंमारो कंबल अमे जइयें नव्ही पण सत्य
 कव्हो जे तंमारी पासें कंबल ते के नथी सुनियें सत्य कहुं, चोरोयें जोडी दीधो, सुनियें रत्नकं
 बल जावीने वेरयाने दीधो, वेरयार्यें खान करी कांबलथी शरीर जुडीने खालमां पटक्री दीधो
 ते जोइ साधु बोव्यो हे जोली एवा अमूख रत्नकंबलने खालमां केम नाखी दीये ते ? त्यारें
 वेरया बोली अरे मूर्खी तुं पण सुं करे ते ! जे आ महाडर्जन इहलोकमां अने परलोकमां सु
 खकारी रत्नकंबलथी पण अत्यंत अधिक मूखवान् एवुं चारित्र रूप रत्न ते तेने मजमूजे करी
 नरेलुं एवुं जे महाकं शरीर रूप दुर्गंधित खाल तेमां केम नाखी आपे ते ? माटे तुं महाराथी
 अधिक मूर्ख वेरया ते एवुं सांजली प्रतिबोध पामी पावो शुरुनी पासें आवीने साधुयें फ
 रीथी चारित्र लीधुं ॥ हवे एक दिवस राजाना रथकारें कोरया वेरयानें घणीज स्वरूपवाली
 सांजली तेथी तेनी पासें जवानी इहा थइ पण राजाना हुकुम विना बीजाने वेरया राखे
 नव्ही एवो तेनो निधम जाणीने रथकारे राजाने कोइ पोतानी कटा बतावीने राजी कखो
 तेचारें राजा प्रसन्न थइने बोव्यो के माण जे तुं माणे ते हुं आपुं. रथकारें कोरयानी मागणी
 करी राजार्यें हुकुम आप्यो अने कोरयाने रथकार सोंप्यो. हवे कोरया नित्य प्रत्ये रथका
 रनी पासें श्रीशुद्धिजिनीना सुखगान करे ते जोइ रथकारें जाण्युं जे हुं एने कोइ कटा व

मग्नं नदी सेवट वेद्या बोली जे हुं आटला विलाप करुं हुं तेजुं कांइ प्रत्युत्तर तो आपो तेवारें मुनियें उपदेश दीधो के दे जौली धर्मविना सर्व अवतार निष्फल ठे इत्यादिक उपदेश सांजलीने कोझ्या आविका थइ, एक राजाना हुकुमदार पुरुष विना बीजा कोइ पण पुरुषने घरमां पेसवा देवो नही एवी आविका करी चोमासुं पूरण थये मुनि शुरु पासे आब्या अने बीजा जण साधु पण आब्या तेमने तो शुरुयें किंचित् जवीने कहुं के नळे आब्या दे डकरकारक ! अने शुनिजइने तो आवतो देवतांज तत्काल शुरु जवी जना थइने बोल्या नळे आब्या अहो डकरडकरकारक एवुं सांजली सिंद्गुफावासी साधुर्यें अमर्ष आणीने विचासुं के जुज आ शुरु पण धनवंतना गरजु देखाय ठे केमके जे खूब माल खाइने मातो थइ आब्यो तेने तो अहो डकरडकरकारक एवुं कहुं अने में एवुं कवण तप कहुं तेने तो डकरकारक एट जुंज कहुं एवुं जाणीने आवते चोमासे सिंद्गुफावासी साधुर्यें शुरुने कहुं के हुं वेद्याने घेर चोमासुं करवा जइश तेने शुरुयें कहुं दे वत्स, कामदेवनी राजधानी सरखा घरमां जइ चो मासुं करवाजुं काम अत्यंत कवण ठे हुं जइ थइ जइश माटे ताहारे जावुं नही. तो पण तेणे मान्यु नही अने कोझ्याने घेर चोमासुं रद्देवा गयो तिहां एक सामान्य जगा वेद्यायें तेने रद्देवा माटे आपी अने तेनी पासे सामान्य वेष करीने वेवी तो पण तेजुं रूप देखीने मुनि मणी गयो अने जोग करवाजुं कहुं तेवारें वेद्या बोली नेपाल देशनो राजा रत्नकंबल आपे ठे ते जइ कहुं के धन किहांथी जइ आहुं ? वेद्या बोली नेपाल देशनो राजा रत्नकंबल आपे ठे ते जइ आवा. साधु जोग करवानो मतलबी थयो माटे चोमासाना दिवसोमां कीचड धूंटतो धूंटतो नेपाल देशे गयो तिहांना राजा पासेथी रत्नकंबल जइने पावो वयो तेवारें रस्तामां चोरोनो खडो

बाढीमां जइने विचार कखो के छुउ आ संसारतो मतलबी हे, मद्दारा पित्तानी एवी अवस्था
 थइ माटे राज्यना काममां, आ लोकहुं पण सुख नथी अने परलोकमां तो नरकनी प्राप्ति
 थाय एवो संसार असार जायी रत्नकंबलनो उधो बनावी, लोच करी, साहु थइने राजाने
 जइ धर्मज्ञान आप्यो अने तिद्दांथी निकट्यो राजार्ये जाएहुं जे आ व्यसंती हे माटे वेदयाने
 घेर जग्गे एहुं विचारीने जोवा लाग्यो तेवारें ते तो कोइ मद्दाहर्भित गलीमांथी थइने
 गाम बाहेर निकली गयो पण डूर्ध्वथी नाक ढांकहुं नद्दी तेथी राजार्ये जाएहुं जे ए स्वरेखरो
 बैराज्यवान् हे पढी शुद्धिन्ह जइने श्रीसंचूति विजयजीनी पासे दीक्षा लीथी अने राजार्ये
 स्त्रियाने मंजीपद आप्युं, मद्दोर सोंपी. ह्वे चोमासुं आवे श्रीशुद्धिन्हजी शुरुना आदेशथी
 वैदयाने घेर चोमासुं रह्या अने एक साहु सिंद्दनी शुफार्ये चोमासुं रह्या तथा त्रीजो शिष्य
 सर्पबिहें चोमासुं रह्या, चोथो साहु कूथाना वचला काष्ठ उपरे चोमासुं रह्या ए चारेमांथी
 शुद्धिन्हजी वैदयाने घेर चोमासुं रह्या हे तिद्दां चोमासुं काह्लाडहुं धणुं कवण हे कारण के
 एकतो वर्षाकरु हे ते कामनी जगाववा वाली हे केम के जे कालमां मेघ गङ्गादेव करे, वी
 जाली चमके, मोर बोले, पपइया पिउ पिउ करे, एवा कालमां जोगनी वांढा धणी थाय
 वली रद्देवाने चित्रामणवाली जगा, अने खावाने षड्रस जोजन नित्य मले, ए सर्व जोग
 गना छंग मले अने जो खी रागवाली न मले तो सर्व निष्फल थाय परंतु अर्द्धी शुद्धिन्ह
 जीने तो कोइया वेइया सरखी सर्वमां अमेसर रागवाली मली हे तेथे मद्दोटा उमेदथी चित्र
 शालिमां जताया, अनेक प्रकारना जोजन कराया, अनेक तरेना ह्वाव नाव कया, कुल उ
 पर नाटक कीहुं, जोग विजासना वचन बोली, तथापि ए मद्दाधुरुवहुं एक रोम पण

शुद्धि-मन्त्री साधु-

कीर्त्या वेदया नाटक
करेवे-

करी पढी सकनछि राजाने प्रणाम कखो राजार्ये मद्दोछुं फेरवी नारव्युं प्रधाने पोताना सुखमां ताजपुट विष नाखी लीधो दहतो तिहां स्त्रियो बोढ्यो के जे कोइ राजानो देखी ह्योय तेने तो मारवुंज जोइये एवुं कहीने तरवार मारी तेथी मस्तक कपाइ गहुं राजा घयो स्वेद करीने पढी संतुष्ट थइ स्त्रियाने कहेवा लाग्यो के ताहारा पितानो अधिकार हुं छे, स्त्रियो बोढ्यो महारो मद्दोटो नाइ श्रुतिनइ हे तेने अधिकार आपवो जोइये, राजार्ये पूवहुं ते किहां हे त्यारे स्त्रियें कहुं ए महारो नाइ न्हानपणमां पोथी वांचवा जपर कालनिर्गम करतो दहतो ते परएयो दहतो पण पोतानी स्त्रीपासैं जतो नही तेवारें माहारा मातपितार्ये जाएछु ए संसारनी कला शीखने नही एवुं विचारीने कोइया वेइयाने कला शीखाववा माटे सोंप्यो हे तेने बार वर्ष थया वेइयाने तिहांहीज लोनाइ गयो हे बार क्रोड सौनैया खाइ गयो हे माटे तेने बोलावीने अधिकारी करो. राजार्ये श्रुतिनइने तेडवा माटे व डीद्वार मोकढ्यो, तेवारें वेइया बोली राजा पासैं म जाउ केम के जासो तो फरी राजा तमोने महारी पासैं आवावा देओ नही अने महारे पण तमारा विना केवीरीते रहुं जाये ते विचार करो जे एक ह्यणवार पण तमारा वगर मने चेन पडहुं नथी ते तमे जाणोज बो माटे तमारे जाहुं नही तेवारें श्रुतिनइ बोढ्यो एकतो महारा पिताहुं मरण थहुं हे अने बीजो वली राजानो डुकुम आब्यो हे ते फरी शके नही तो पण एकवार तने मलवा माटे तो जरूर आवीश एवुं कहीने पोताने घेर आब्यो तिहां सर्व नदना प्रपंचनी वात तथा पिताना मरणानी वात सांजलीने पढी राजापासैं आब्यो राजार्ये तेने कहुं के हुं प्रधानपद भदण कर-श्रुतिनइ बोढ्यो विचारीने भदण करीश, तेवारें राजार्ये कहुं तुरत विचारी छे. पढी अशोक

गंगादेवीज झूब्य आपे बे ए वात राजार्ये सांनल्ली त्यारें प्रधानने कहुं के आपये पण जोवा
 चालीये, प्रधाने कहुं आवती काले चालीहुं. पढी प्रधाने तिह्वां ठाना हूपा माणसो बे
 साब्बा ते जेवारें सांजनी वखते न्हइ सोनामोरोनो पोटकरी यंत्रमां राखी आव्यो तेवारें ते
 ठाना बेठेला माणसोये पोटकरी काह्वाडी लइने प्रधानने आवी सोंपी दीधी. प्रजाते तो राजा
 प्रमुख सर्व लोको जोवा गया तेवारें ते वररुची पण गंगादेवीनी स्तुति करी घणा जोरथी
 कल दाबे बे तो पण ह्वायमां कांइ आवे नह्दी तेवारें राजा बोव्यो आम केम थयुं ते वरवत
 प्रधाने सर्व प्रपंच प्रगट करी आप्यो ने पोडली पण बतावी आपीने पाढी न्हइने सोंपी दीधी
 तेथी लोकोमां न्हइनी घणी निंदा थइ. हवे न्हइ मंजी उपर द्वेष करवा लाग्यो एवा अवरसरमां
 प्रधानना बोकरा सिरियानो विवाह मंयाणो बे तेवारें प्रधानना घरमां शस्त्रप्रमुख अनेक
 तरेनी तयारीयो देखीने न्हंइ एक झुहो बनावी पोतानी पासो नणवा आवनार लोकुराने
 शिखाव्यो ते दोहो कहे बे ॥ नंदराय जाये नह्दी, जे सिकमाल करेसि ॥ नंदराय मारी करी,
 सिरियो रक्त ठवेसि ॥ १ ॥ ॥ ए झुहो बोकरा राजाना मदेन पासो आवीने कहेता थका
 निकट्या, राजार्ये न्हइने पूबहुं आ वात केम बे न्हंइ कहुं तसे चोकथी करावो सर्व जातिना
 शस्त्र तयार थाय बे. राजार्ये चोकसी करावी शुद्धसामग्री जाणीने कोपानल थयो अने निर
 धार कथो जे सकमालना सर्व कुंडुवने मरावी नाहुं आ वात सकमाले जाणी तेवारें राजा
 पासें आव्यो, राजार्ये सकमालने जोइ मद्दोहुं फेरवी नारथुं तेवारें प्रधान घरे आवीने सि
 रियाने कहेवा लाग्यो के मद्दारी वात सांनल जेवारें हुं जइ राजाने नमस्कार करुं ते
 वरवत हुं मद्दारुं मस्तक तरवारथी कापी नारवजे ए वात घणीज मदेनतथी सिरिये मान्य

वररुचीनद्वे प्रधाननी स्त्री लाबलदेने कहुं स्त्रीयें प्रधानने कहुं के ते विचारानद्वेने कांडक अपावजो तेवारें प्रधानना मनमांतो अपाववानो विचार न दहतो पण स्त्रीना कहेवा उपरसी राजसनामां कहुं के ए काव्य सारा हे त्यारे राजार्यें संतुष्ट थइने नित्य तेने एकशोने आव सोनैया आपवा मांन्या एम घणादिवस देतां थया तेवारें प्रधाने जाएयुं के आवी रीतें तो सर्व धन नाश थइ जाओ एवुं चिंतवीने पोतानी सात पुत्रीयो हे ते एवी बुद्धिमान् हे के पहेली पुत्रीतो एक वार कांड काव्यप्रमुख सांजळे तो ते काव्य तेने मुखपाव थइ जाय अने फरी तेनो पाव कही आपे एमज बीजी पुत्री बे वार सांजळे तो तेने मुखपाव थइ जाय, त्रीजी त्रयवार, चोथी चारवार, एम यावत् सातमी सातवरवत सांजळीने पावो कही संजळावे. एम साते पुत्रीयो मद्दा चतुरहे तेने सीखावी भूक्युं के तमे राजसनामां एवुं कहेजो जे ए काव्य छुना हे अमोने आवडे हे एम कही मुखपाव संजळावजो. प्रजातें वररुची पण नवा एकशो आव काव्य बनावीने सनामां आवी कहेवा लाग्यो ते वरवत प्रधान बोव्यो हे महाराज, आगलना आपणा वडेरा नंदराजानी पास कहेला काव्य हे ते नित्य आवी कहे हे ए काव्य तो सर्व महारी पुत्रीयोने पण आवे हे तेवारें राजार्यें पुत्रीयोने बोलावी सर्व काव्य कहेवराव्या ते साते जालीयें अलुक्रमे एक बीजानी पाबल मुख पावें कही देखाव्या तेवारें राजार्यें नद्वेने निर्भवना करी काहाडी भूक्यो पढी ते वररुचीयें वली गंगानदीमां एक यंत्र नाखीने तेनी उपर ठानो पांचशे सोनोमोरोनो दडो नित्य भूकी आवे अने प्रजाते लोक जेला करी तिहां जइ गंगानी स्तुतिना काव्य कही कल खटकावे के पांचशे सोनामोरोनो दडो द्वायमां आवी पडे ते कौतुक जोइने लोको बोलवा लाग्या के छुज राजार्यें आपवानुं बंध कयुं तो पण आ पंथितने

तेणें जाणुं जे रोटलो बली जावो त्याचें उवसगदरनां पाठ कथां कें तरत नागराजा आर्वीने कदेवा लाग्यो के छुं काम ते ? खोथे कहुं लोकरो रडे ते तेने राखो तेवारें ते लोकरो शौच करावी रोटो रखाव्यो एतुं प्रार्थें सांजलीये हेंय एवीरीतें नीच कामो लोको कराववा लाग्या तेवारें नागराज रवीजीयो अने शुरुपासें आर्वी विनंति करी के हे महाराज संघर्षी हुं एक दृष्टमात्र पण अलगो रही शकतो नथी लोकोतो पूर्वोक्त दृष्टका दृष्टका काम ते पण मादरी पासें करावे ते तेवारें शुरुयें जाणुं जे ए निर्जिण्य लोको देवने रवीजावचो तो जलटो अनर्थ थद पडचो माटे आ सतोत्र जंगरी मूकवुं शुक्त ते तेमने नागेंडें कहुं हे स्वामी नाथ आप तळी गाथा जंगरी मूको अने शेष पांच गाथाधीज हुं महारे स्थानके बेवो थको सर्व जपद्व टा लीश एतुं सांजलीने शुरुयें तळी गाथा जंगरी मूकी. बली श्रीजद्वबाहु स्वामीना करेला आवश्य कनिर्युक्ति प्रमुख अनेक ग्रंथ द्वालां विद्यमान ते ए श्रीजद्वबाहु स्वामी श्रीमहावीर स्वामीथी एकसो सितेर वर्षे देवलोक गया तथा बीजा श्रीसंज्ञतिविजयजी जाणवा ए तळो पाट ॥ ६ ॥ हवे श्रीसंज्ञतिविजयजी मादरगोत्रीया दत्ता तेमना पाटें आर्य धृतिजद्वजी गौतम गोत्रीया थया तेमनो संबंध आर्वीरीतें ते के पाणजोपुर नगरमां नवमो नंदराजा राज्य करे तेने शकनाज नामे प्रधान ते तेनी लाबलदे नामा चार्पांना बे पुत्र थया एक धृतिजद्व अने बीजो सिरियो. एक दिवस वररुची नामा ब्राह्मण राजा पासें आर्वो तेणें एकशोने आव काव्य नवा बनावीने संजलाव्या एम ते ब्राह्मण नित्य आर्वीने एकशोने आव काव्य नवा बनावीने राजा आगज कदे पण जेवारें प्रधान तेनी प्रशंसा करे तेवारें राजा दान आपे नदीकां दान आपे नदी अने प्रधान तो वररुचीने सिध्याची जाणो तेनी प्रशंसा करे नदी तेवारें

तेवारें नड्बाडु बोल्या वारंवार केम जवाय एकवार जड्डुं आवक बोल्या केम जाणो शुरु बोल्या आवमे दिवसे राज्नीने वखते बिछाडीना योग्धी पुत्र मरण पाम्मो तेवारें देखाडी आवचुं ए वात आवकोये जड राजाने कही, राजार्ये सर्व बिछाडीयोने आखा गाममांथी बा देर काहाडी मूकावी तथा बिछाडी कोडना घरमां अथवा गाममां न आवी शके तेना म्ने कडो गमे जावता कखा परंतु आवमे दिवसे देवयोर्गे दासीना हाथ्थी कमाडनी वंसणी बा लकना माथा उपर आवी पडी तेथी बालक मरण पाम्मो तेवारें वराहमिहिर बोल्हो बिछाडीथी तो मरण पाम्मो नही ? पढी शुर्ये वंसणीनी उपर बिछाडीना मुखनो आकार लाकडामां करेलो हतो ते देखाड्यो तेथी वराहमिहिर जळा पाम्मो माटे तिहांथी निकली अन्यत्र रथा नके जड अज्ञानकछ्थी मरण पामीने व्यंतर देवता थयो तेणे आवी श्रीसंधमां मरकीना रोगनो उपड्व कखो तेथी घणा लोक मरवा जाण्या तेवारें आवकोनो उपड्व टालवाने माटे महा महिमावंत एहुं “उवसग्गहर” नामे स्तोत्र शुर्ये बनावुं तेनो घरघरने विषे गण एो सरु थयो तेथी सर्व उपड्व दूर थड गयो. पढी सर्व आवकोना घेरमां जो थोडुं शो काम होय तो पण ते उवसग्गहरनो पाठ करे के ते काम पार पडी जाय, एम करतां करतां डेवट लोकोमां एवी चाल पडी गड के जो गाय दूध न आपे तो पण उवसग्गहर स्तोत्र शुणे तेवारें गाय पण दूध आपती थाय एमज वली कोडक बाणा वीणवा गड ते एकली हती तेनी बाणानी पोटली उपाडी आपवाने कोड बीजो माणस ते वखत तिहां हाजर हतो नही तेवारें तेणे पण उवसग्गहरनो पाठ कखो तेवारें नागें पोते आवीने नारी उपाडी तेना माथा उपर राखी दीधी एमज एक खी रोटला करवा बेवी हती तेनो ओकरो फाडे गयो ते रोवा जाण्यो

राजाने कहेवा लाग्यो के आजखी पांचमे दिवसे पूर्व दिशाखी वर्षाद आवहो ते त्रीजे पद्दोरे
 वरसरो आ हुं कुंनलुं करुं हुं तेना वच्चमां बावन पजनो मालजुं पडरो एहुं निमित्त कहुं
 ते वात आवकोये आवीने नड्बाहु स्वामी आगल कही के हे स्वामी आ वराहमिहिरि क
 हेजी वात सत्य हे किंवा असत्य हे तेवारें नड्बाहु बोव्या कांदक सत्य हे अने कांदक अ
 सत्य हे केमके पूर्व दिशाखी नही पण इशान कोणोखी आवहो ते ल घडी दिवस पालजो रद्देशे
 तेवारें पडरो पण त्रीजो पद्दोर कह्यो ते जूजो कह्यो हे वली बावन पजनो नही परंतु वायु
 खी सुकाइ जासे माटे साडी एकावन पजनो मत्स्य रद्देशे तथा कुंनलानां मध्यनागमां नही
 पडे पण कुंनलानां कोर उपर एक बाछुर्ये पडरो माटे ते वराहमिहिर मिथ्यात्वना योगखी
 आटलुं छुहुं बोले हे ए वात पण आवकोये राजाने कही राजा बोव्यो साच जूवनी खबर द्दवे
 तरत पांच दिवसमां जणाइ आवहो एटजामां पांचमो दिवस आव्यो तेवारें वर्षाद वरझ्यो
 अने श्रीनड्बाहु स्वामीना कहेवा प्रमाणे सर्व वात सत्य अइ तेवारें राजा प्रमुख सर्व जो
 कोये श्रीनड्बाहु स्वामीहुं इजान वरवाणुं अने वराहमिहिरिनी कांद साची कांद छुवी वात
 पडी गइ तेखी तेनी मानता कमती थवा लागी. वली एक दिवस राजाने घेर पुत्रजन्म
 थयो तेनी वराहमिहिरि जन्मपत्रिका बनावीने एकशो वर्षेहुं आशुष्य वर्ति काहाडहुं. त्यारे
 सर्व लोक अद्भुत लहने राजाने वधाववा आव्या. अन्यदरीनी योगी संन्यासी प्रमुख
 सर्व आशीर्वाद आपवाने आव्या, परंतु एक श्रीनड्बाहु गया नही तेवारें वराहमिहिरि रा
 जाने कहेवा लाग्यो के हे राजन् ! तमारे घेर पुत्रजन्म थयो ते नड्बाहुने रुच्यो नही तेखी
 आंदी आशीर्वाद आपवा आव्यो नही ए वात पण आवकोये जइ श्रीनड्बाहु स्वामीने कही

अविनीत अयोग्यने आपे तो ते शुरु जे आचार्य पदना आपनार होय ते पण अनंत स
 सारी थाय. हवे नडबाडुने आचार्य पद मळुं जोडने वराहमिहिर कोपानल थयो थको ग
 ह्यथी बार्देर नीकलीने शुरुनी उपर देप धरवा लाग्यो चौदे पूर्व ज्येजो हतो तेथी नवीन
 ज्योतिषना वाराहीसहिंता प्रमुख ग्रंथो बनावी साधुनो वेष भूकीने ब्राह्मणनो वेष धारण
 करी लोकोनी आगल निमित्त कहीने तेनाथी आज्ञाविका चलाववा लाग्यो तेने लोक पूढे
 के एटळुं तमे क्पांथी जाला, तेवारे लोकोनी आगल एहुं कहे के में एक दिवस नगरनी
 बारणे लग कुंभली मांभी ते कुंभलीने जांभ्याविना एमज पाढो चाली निकळ्यो पढी जेवारे
 याद आव्यो तेवारे नूसाडी नारववा गयो अने तिहां जडने जोडं तो कुंभलीमां सिंहलग्नो
 स्वामी सिंह ते पूढुं वधारीने उपर उजो हे पढी में लगनी जक्तिने लीधे महारी बाती क
 ठय करीने सिंहनी नीचे धुंसीने लग झुसाडी नारवुं महारी जक्ति जोडने सिंहनो अधिपति
 जे सूर्य ते आव्यो अने महारा उपर तुष्टमान थडने बोड्यो के माग माग तेवारे में कहुं मने
 नहज्जादिकनो चार खरेखरो जेवो हे तेवो बलावो पढी सूर्य पोताना ज्योतिषना मंगल
 चारमां मुजने लड गयो तिहां मने सर्व चार बलाव्या, उदयास्तचक्र बलावुं ते ज्योतिषना
 बलथी हुं त्रय कालनी वात जाणुं हुं एवी कठिपत वातो कहीने लोकोमां पूजाय, राजा
 प्रमुखने निमित्त कहीने खुशी करे अने चमत्कार पमाडे एम घणा लोकोने मिथ्यात्वी कथा
 एवा अवसरमां श्रीनड्वाडु स्वामी पण ते नगरमां आव्या तेमने आवकोयें महोटा महो
 त्सवसहित गाममां प्रवेश कराव्यो पण वराहमिहिरथी ते सहन थयुं नही तेवारे विचारुं
 जे एहुं मान खंभित करुं तो सारी वात थाय. एहुं चिंतवी एक दिवस राजसनामां जडने

યશોનદ્વસહિત સંઘના માણસો બોલ્યા હે પૂજ્ય આપના અનેક સાથુડ પરલોક જાય હે પરંતુ
 આપની આંત્રમાંથી આંહુ પડતાં કેવારેં પણ દીઠાં નથી અને આજ આંહુ કેમ પડ્યાં ? તેવારેં
 શુરુ બોલ્યા મોહથી આંહુ પડ્યાં સંઘે પુલયું. કયો મોહ હતો ! ત્યારેં શુરુ બોલ્યા એ અમારે સંસારી
 પણાનો પુત્ર હતો પરંતુ સ્વપ્ન કાલ ચારિત્ર પાલ્યું તેથી મોહ આવી ગયો તેવારેં સાથુડ બોલ્યા
 મહારાજ તમે અમને ક્યારેં પણ કહ્યું નહીં જો એ અમારો પુત્ર હે ! તેવારેં શુરુ બોલ્યા હું જો તમને
 છું કહેત કે એ મહારો સંસારીપણાનો પુત્ર હે તો પહો તમે એની પાસેં વૈયાવચ્ચ કરાવત નહીં તેથી
 એને શો જ્ઞાન થાત ? માટે એના અલ્પ આચરવામાં છટલો જ્ઞાન જાણીને તમોને મેં કહ્યું નહીં
 એ તાત્પર્યાર્થેં હે પહો શુરુ, દશવૈકાલિકને પાહું સિદ્ધાંતોમાં નાચવા લાગ્યા તેવારેં સંઘે વિનંતિ
 કરી કે હે સ્વામી એ અલ્પ ગ્રંથ હે તે આગલ જતાં અલ્પહુર્દિ અને અલ્પાશુભવાલા લોકોને
 ઘણોજ હપકારી ધારો માટે એમજ રહેવા આપો. તે સાંનલી દશવૈકાલિક એમજ રાખ્યો પહો
 સંબંન્નવસ્ત્રરિ પોતાના પાટે શ્રીયશોનદ્વ સ્થરિને બેશાહીને શ્રીમહાવીર સ્વામીથી અઠાણુમે વર્ષે
 સ્વર્ગે ગયા. એ ચોથો પાટ ॥ ૪ ॥ હવે પાંચમે પાટે શ્રીયશોનદ્વસ્થરિ ટુંગીયાયણગોત્રીયા બેઠા
 તેના પાટે બે શિષ્ય બેઠા તેમાં એકતો આર્યસંનૃતિવિજયજી માદરગોત્રીયા અને બીજા આર્ય
 શ્રીનદ્વબાહુસ્વામી પાર્શ્વે ગોત્રીયા તેમાંથી નદ્વબાહુજીનો સંબંધ આવીરીતેં હે કે પ્રતિષ્ઠાન પુ
 રના રહેવાસી એક વરાહમિહિર અને બીજા નદ્વબાહુ એ બે નામે બે બ્રાહ્મણ નાહજ હતા તેમણે
 શ્રીયશોનદ્વસ્થરિની પાસેં ધર્મદેશના સાંનલીને દીક્ષા લીધી, ચૌદ પૂર્વે નાચા પહો શુરુયે વિનીત
 પણાનો શુણ જોડેને નદ્વબાહુને આચાર્યપદ આપ્યું અને વરાહમિહિરને અવિનીતપણાને લીધે
 આચાર્યપદ આપ્યું નહીં કારણકે જે આચાર્યપદ ગણધરોયે ધારણ કહ્યું તે આચાર્યપદ જો

करो एक दिवस पाठशालायें गयो तिहां लोकराजनी साथें नख्यो तेवारें बीजे बोकरे मेयुं माछुं के दे निःपितृक ! धयो तने जाणीये हैयें तहारो बापतो ठेज नही. आ बात सांजलीने बोकरो छःखी धयो धको पोतानी माता पासें आब्यो. माताने पुबहुं दे माता ! महारो पिता नथी ? तयारें मातायें कहुं. दे पुत्र ! ताहारो बाप नही ते वली होय ! ताहारो बाप सखंनवन्नद ठे. बोकरायें पुबहुं. ते किहां ठे ? तेवारें मातायें कहुं दे पुत्र ताहारो बापने जैनना साधुज नो लवीने लह गया तेथी तेथो दीक्षा लीधी ठे एवुं सांजली जे गाममां सखंनव खरि हता ते गामनी बाहेर ते मनक पण आब्यो तेने साहामा ठंझिं जाता शुरु मया तेमने मनके पुबहुं के महाराज इहां सखंनवखरि ठे एवुं सांजलीयें हैयें ते कयी जगार्यें रदे ठे ? शुरु बोधा ता हारे छुं काम ठे तेवारें मनके पोतानी सर्व हकीगत कही अने कहुं के छुं तेमनो पुत्र हुं. तेने शुर्यें पण कोइक उत्तर आपीने उपासरे मोकली आब्यो अने ठंझिखी पावा फरी आब्या तेवारें शुर्यें तेने प्रतिबोध दीधो मनके कहुं के मने दीक्षा आपो ते सांजली शुरु बोधा महारं तथा ताहारं पितापुत्रपयुं जे ठे ते तुं बीजा साधुजने नही कदे तो छुं तु जने दीक्षा आपुं तयारें मनक बोधो दे महाराज हुं न कहुं ते सांजली शुर्यें दीक्षा आपी पण मनकहुं आधुष्य स्वल्प जाएयुं तेवारें शुर्यें सिद्धांतीमांथी सार लहीने दशवैकालिक सूत्र मन कने माटे बनाव्युं ते सूत्र ठ महिनामां मनक नथी रह्यो सर्व आचार नथी गयो, ठ महिना उपेरा चारित्रि पालीने देवलोक गयो पवी आवको मनकना शरीरने दान आपी शुरुनी पासें आब्या ते वखत यशोन्नदप्रमुख बीजा धया शिष्यो हता ते पण सर्व शुरुनी पासें बेवेला हता तिहां शुर्यें आवकोने धर्मोपदेश आब्यो पण शुरुनी आखोमां आछु आब्या ते देखीने

क्लृप्त श्रेष्ठि, ठीकी उपशम श्रेष्ठि; सातमो जिनकल्प मानी, आवसुं परिहारविद्युकि चारित्र तथा
 स्वस्वसंपराय चारित्र अने पथारव्यात चारित्र ए त्रय चारित्र विहेद थया ते आवमो बोल तथा
 नवसुं केवलज्ञान अने दशसुं मोर्दे जवुं. ए दश वानां विहेद थयां. श्रीमद्वावीरस्वामीथी चोशव
 वर्षे श्रीजंबुस्वामी मोदु थया. एमवुं सर्व मली एंसी वर्षवुं आयुष्य हवुं ॥ ए बीजो पाट ॥२॥
 हवे त्रीजे पाटे श्रीप्रन्नवस्वामी कात्यायन गोत्री हता; तेमणे एक द्विवस पोताना गहमां तथा श्रीसं
 धमां उपयोग दीधो जे हुं कोने आचार्य करुं ! ते उपयोग देतां गहमां तथा संघमां कोइ पो
 तानी पाटे बेसवा योग्य पुरुष दीगमां न आव्यो तेवारें अन्य मतोमां उपयोग दीधो तेमां
 सबंनवनदने दीवो तेवारें श्रीप्रन्नवस्वरिये बे साधुयोने सीखावीने सय्यंनवने घेर मोकल्या ते
 सबंनवने घेर जइने बोध्या “ अद्लोकसमद्लोकहुं तत्वं न ज्ञायते पुनः ” छुड आ कष्ट करे जे
 वली तत्वने जाणता नथी, एहुं सांनली तत्काल स्वह्म जेइने सबंनव गुरुनी पासो आव्यो
 अने स्वह्म काह्मोने बोधो के अरे मने देखाड; तत्त्व केहुं जे ? तेवारें गुरुये विचारुं जे माथो
 कपातां तत्त्व कदेवामां दोष नथी एम चिंतवी गुरु बोध्या, अरे हुं यइ करे जे ते यइकी
 लकनी नीचे श्रीशान्तिनाथजीनी प्रतिमा जे ते शान्तिकारी जे. तेनाथी शान्ति थाय जे परंतु यइकी
 कांइ पण थवुं नथी ते सांनली तेणे प्रतिमा काह्मो प्रतिबोध पाय्यो अने पोतानी स्त्री गर्भवती
 हती तेने जोडीने दीक्षा लीधी. श्रीप्रन्नवस्वामी त्रीश वर्ष गृहस्थ पणे रह्या तथा पञ्चावन्न
 वर्ष पर्यंत चारित्र पाववुं सर्व मली पञ्चासी वर्षवुं आयुष्य जोगवी श्रीसबंनवने पोतानी पाटे
 बेखाडीने देवलोक थया ए त्रीजो पाट ॥३॥ ॥ हवे चोथे पाटे श्रीसबंनवस्वरि वल्लगोत्रीया
 गर्भवती स्त्री जोडीने आव्या हता तेने पावलयी पुत्र थयो तेहुं नाम मनक दीधुं. ते जो

चित्र ७८

यज्ञा करनारजा क्षीण

सर्व्यं भव भट्ट

वे साहु

चित्र ११

पांचवें चो२ सीना भीरीना पोदला बोधी माथ बई उभाडे-

सारी जीव स्त्रीना जोग रूप मधुबिंदुमां लोनायो श्रको संसारमांशी निकलवा बांढे नही. माटे हे प्रजवा आ अवसर चूक्या तो फरी संसारमां पड्याने मनुष्य अवतार मलवो महाड्डर्जन ठे. एवां वचन सांजलीने प्रजवो चोर पण प्रतिबोध पाय्यो अने बोव्यो के हे जंबु ! हुं पण तादारी साथे दीक्षा लइश. पढी वली जंबुकुमर पोताना मातापिताने प्रतिबोध देजे तथा आत कन्याज वली पोतपोताना मातापिताने प्रतिबोध आपजे तथा प्रजवो पण पांचवों चोरोने प्र तिबोध आपजे. एम सर्व मली प्रजाते पांचजेने सत्तावीश जनोनी साथे श्रीजंबुकुमर दीक्षा लेजे. एतुं श्रेष्टिकराजाने श्रीमहावीरस्वामीये कहुं हतुं ते प्रमाणे नवाणु कोड सोनेया धर्मखे जोमां खरची नारवीने जन्म जत्सवसहित पांचजेने सत्तावीश जनोनी साथे श्रीजंबुस्वामीये सुधर्मस्वामी पासेथी दीक्षा लीधी. पढी दादशांगी नथी श्रीसुधर्मस्वामीनी पाटे बेवा; केवल ज्ञान पाय्या; पोतानी पाटे प्रजवाजीने बेसाडीने पोते मोक्ष गया. ए श्रीजंबुस्वामी बहेजा के वली थाया. इहां कवीश्वर कहे ठे के जंबुजातना वाधिया धया लोनी थाय ठे एतुं लोक एटला माटे कहे ठे के जंबुस्वामीना द्वाधमां केवलज्ञान रूप धन थाव्युं ते बीजा कोइनें थायुं नही. ठेहेतुं केवलज्ञान एज पाय्या ठे, मोक्ष नगरनो दरवाजो बंध करी बेवा माटे लोनी कहेवाया. ते उपरथी ए जातना वाधियाने लोनी कहे ठे तथा ए श्रीजंबुकुमर सरखो सोनानी कोइ थयो नही अने थाजे नही; शामाटे जे मोक्षरूपथी स्त्रीपण एने परया पढी बीजाने परणी नथी तथा एना जेवो कोइ कोटवाल पण नही थाय केमके एणे पांचसो चोरोने साधु बनावी दीधा ए कवीनी घटना कही. हवे श्रीजंबुस्वामी मोक्ष गया पढी दश वस्तु विभेद थइ गइ तेना नाम कहे ठे. एक मनःपर्यवज्ञान, बीजो परमावधि, त्रीजी गुलाकजविध, चोशुं आदारक शरीर, पांचमी

શાસ્ત્રમાં જદ લટકી રહ્યો. દહે તે શાસ્ત્રાની નીચે એક કૂપ હે તેમાં ચાર સર્પ પોતાનું મહોહું
 ફાડીને બેઠેલા હે; તથા બે અજગર પણ મહોહું ફાડી બેઠા હે; તથા વહના ષડને દ્વાથી ધૂ
 યાવી રહ્યો હે, તથા બે શાસ્ત્રામાં તે પુરુષ લટકે હે તે શાસ્ત્રાને એક કાલો અને બીજો ધોલો
 એવા બે ઝંદરો કાપી રહ્યા હે, વલી તેની ઝપર એક મધુમાર્ચીનું મધપુહું હે તેની મદ્ધિકાલ
 ઝડી ઝડીને તે પુરુષના શરીરને વટકા મારી રહેલી હે, ઇટલામાં તે મહુઆલમાંથી એક
 મધનું ટીપું ટવચું તે પહેલા પુરુષની જીજને જદ લાગું, તેવારે તે પુરુષે કંચું જોવા માંનહું
 તો તેણે વીતું બે મહુઆલ માંદેથી ઇ મધુર્ચિહ પહે હે; ઇહું જાણીને તે ટીપાની નીચે મ
 હોહું ઝઘાહું રાશીને લટક્યો અને ટીપાના સ્વાદમાં મગ થયો થકો પોતાની ઝપર પૂર્વોક્ત
 અનેક જાતના હઃસ્વ પહ્યા હે તે સર્વે જૂલી ગયો. ઇટલામાં એક વિદ્યાધર આવીને કહેવા
 લાગ્યો કે દે પુરુષ ! તારાં હઃસ્વ દેશીને મને દયા આવે હે માટે આપ મદારા વિમાનમાં
 બેસી જા, હું તુજને હઃસ્વમાંથી કાલાહવા વાંહું હું. તેવારે તે પુરુષ બોલ્યો દે વિદ્યાધર !
 આ એક ટીપું મધનું મદારા સુસ્વમાં આવવા થો પવી હું આપની સાર્થે વિમાનમાં બેસી
 ચાહું. ઇમ એક ટીપું આવું પવી વલી પણ કહું કે આ બીહું ટીપું આવે તો ચાહું. ઇ
 રીતે એકેક ટીપાના સ્વાદમાં લોનાણો થકો તે બિકટ સ્થાનને ઘોહે નહી, તેવારે વિદ્યાધરે
 જાણું બે ઇતો એવોજ સુર્વે હે લોની હે ઇ કાંદ હઃસ્વમાંથી નિકલ્યો નહી ઇહું જાણી
 તેને તિહાંજ મૂકી વિદ્યાધર ચાલ્યો ગયો. તેમ દે પ્રજવા ! આ જીવ સંસારરૂપ અટ
 વીમાં આશુષ્પરૂપ વૃદ્ધ હે તિહાં કુટુંબરૂપ મધુર્ચિહને સ્વાતો સ્વાતો આશુષ્પ સ્વૃટાવે હે મોદે
 માચ્યો થકો રહે હે; તેને સજુર આવીને ચારિત્રરૂપ વિમાનમાં બેસવાહું કહે તેવારે સં

फरी संसारनी असारता बतावनारी। छुदी छुदी आव कथाउ आवे स्त्रीयोने कहेसो. तेवारें स्त्रीयो प्रतिबोध पामसो एवामां एक प्रन्वो चोर पांचसो चोरने साथे लइने जंबु कुमरना घरमां आवसो. ते सर्वने विद्याना बलसी अक्खापिनी निडा आपसो तेषी सर्वने निडा आवी जसो परंतु जंबुकुमरने निडा आवसो नही. पढी तालां उघाडवानी विद्यासी नंभारं खोजीने नवाणु कोड सोनामोरोनी गांवडीयो बांधी तेने लइने चालवा मांसो. एटलामां जंबु कुमरने यद्यपि इव्य उपर मूह्री तो बिलकुल नसी तथापि एवो विचार आवसो के मद्दारे तो प्रजाते दीहा लेवी हे अपने आजे चोर लोको इव्य लइ जसो तो लोक कहेसो के छूड नाइड ! एहुं धन सर्व चोर लोको लइ गया तेषी ए माथुं सुनावे हे. एवी रीते धर्मनी निंदा आसो. ते बात सारी नही. एहुं चिंतवीने नक्कार गुणवा लागसो तेषी पांचसो चोरोना पग धंजाइ जासो तेवारें प्रन्वाने विचार आसो के आ ते हुं थयुं ! जो जोवा लागसो तो जंबुकुमरने जागतो हे खसो तेवारें प्रन्वो जाणसो के एनी पासो कोइ मद्दा जोरावर विद्या हे. एहुं जाणी जंबुकुमरने कहेसो के मद्दारी विद्या तसे व्यो अपने तमारी विद्या मने आपो. जंबुकुमर कहेसो के मद्दारी पासो कांड पण विद्या नसी वली बीजी विद्या मने खपती पण नसी मने तो मात्र नक्कार मंजनो आधार हे. एवो धर्मोपदेश देसो तेवारें प्रन्वो कहेसो के आ नवी परणेली स्त्रीयोनी त्याग करीने तुं दीहा शा वास्ते लीये हे ? संसारना सुख नोगवी पढी दीहा लेजे. तेने जंबु कहेसो के हे प्रन्वा संसारमां सुख जेज किदां के जेने हुं नोगहुं. संसारहुं सुख तो मधुबिंज्या समान हे तेनी जालवें जीव संसारमां रजले हे. जेम कोइ एक पुरुष नूजसी उजाडमां जइ पड्यो; तेनी पलवाडे एक दासी दोड्यो; तेवारें ते दासीना नयसी नासतो जागतो एक बडनी

जंबू कुमर कदेशे के डुं पुर्वोक्त दृष्टांते पश्चात्तार्प नद्दी करीश परंतु जो नद्दी समजशो तो त
मेज परसतावो कश्यो हुंतो जलितान्गकुमरनी पेरे तमारा फंदमां नद्दी पडुं. तेनी कथा कहुंहुं
ते सांजजो. एक नगरमां एक शेरनो पुत्र जलितान्गकुमर एवे नामे महारूपवंत दहतो तेने
एक द्विसें ते नगरना राजानी रूपवती नामा राखी ठे तेथे दीजो. तेवारें एकांतें बोलावीने
तेनी साथे संसारसंबंधि जोग विजास करवा लागी एटलामां राजा पण तिहां आब्यो. तेवारें
नयत्रांत श्रद्धे राखीये ते जलितान्गकुमरने खालमां नारवी दीथो अने विचायुंजे पढी का
ढाडी जइश दवे राखीतो राजानी साथे रमवा लागी गइ. अने जलितान्ग खालमां चूखे मरतो
कोइ अन्य आवीने एववाडो नाखे ते खाप अने एवहुं पाखी पडे ते पीथे एवी रीते चार म
दिना पर्थे ते खालमां पढी रह्यो अने जलितान्गना मा बापे धायो जेयो पण लाथो नद्दी.
तेथी शोक करवा बेठां एटलामां वर्षाद आब्यो तेथी खालमां पाखी नरायुं ते पाखी काढा
डवा सारं खाल खोजी ते खालना पाखीनी साथे जलितान्ग पण तयातो तयातो नगरनी म
होटी खालमां जइ पड्यो. तेने लोकोये देखीने तेना मातापिताने जइ कहूं. मातापिता जइ खाल
मांथी काढाडी घेर जइ आब्या. तिहां सुर्बा खाइने पढी रह्यो, शरीर पीडुं पढी गयुं, ढाडका
नीकली आब्या, माता पिताये धया प्रकारना तैजादिक मसली जागतो कखो. तेवारें कांइक
सावचेत थयो पढी औषधोपचार करतां करतां धया द्विसे तेहुं शरीर सारं थयुं. तेवारें
वली कपडा प्रमुख पदेरीने बजारमां फरवा निकयो तेने राखीये देखीने बोलाब्यो. ते बोयो
दवे डुं तमारा फंदमां पडुं नद्दी. इति जलितान्ग कथा ॥ एवी रीते आवे खीयो जुदी जुदी
आव कथाज संसारना सुखनो त्याग न करवो ते आशयी जंबु कुमरने कदेशे अने जंबु कुमर

पोतानी पुत्रीयोने कहेसो के एतो दीक्षा लेसो. तोपण दीकरीयो कहेसो के ए दीक्षा लीये तो नले द्यो पण अमेतो एनेज परलीसुं. पढी-ते एक राजीमां आते कन्या परणसो अने राजियें शय्या उपर बेसीने सर्व कन्याउने कहेसो के हुंतो दीक्षा लइश केमके आ संसार सर्व अनित्य हे, कोइ कोइनें साथें आवनार नथी, तेवारें स्त्रीयो कहेसो के हे स्वामी ! तमे ह मया दीक्षा लियो नही, हमयातो जे संसारहुं सुख मवुं हे ते सारी रीतें जोगवीने पढी दीक्षा लेजो, नहीतो करसणीना न्यार्यें पश्चात्ताप करसो. जेम कोइ मारवाड देशनो करसणी पोताने घेर गहुं वावीने पढी मेवाडमां पोतानें साररे गयो तिहां तेनी सासुर्यें सारा रोटजा करीने खाजमां मूक्या. उपरथी काकव मूकी ते काकव करसणीने घली सारी स्वादिष्ट लागी. पढी जेवारें शालाने पुढहुं के आ काकव तमोने किहांथी आवी ? तेवारें शालार्यें कहुं के ए अमार धरमां नीपजे हे बनेवीयें पुढहुं केवी रीते नीपजे हे ! तेवारें शालायें झेलडी वाववानो विधि देखाज्यो. पढी करसणीयें जाणुं जे महारे घेर पण ए हुं वावीश एम निर्धार करी घेर आ वीने प्रथम जे गहुंहुं खेज वायुंहुं तेने जखेडी नारववा लाग्यो. तेवारें लोकोये कहुं के आ तुं भुं करे हे ? तेणे कहुं के हुं एमां झेलडी वावीश. लोको कहेवा लाग्या के आ देशमां पाणी नथी तेमाटे झेलडी खो नही, तेम बत्तां जो तने झेलडीज वाववानी इहा ह्योय तो एकवार आ गहुंनी करेली खेती हे ते कपावी ले पढी झेलडी वनावजे. एहुं लोकोहुं वचन तेणे मान्युं नही अने झेलडी वावी. ते थोडी जगी एटजामां कूवाहुं पाणी खुटी पडहुं तेथी जे जगेली झेलडी हती तेपण शुकाइ गइ. तेवारें पश्चात्ताप करवा लाग्यो तेम तमे पण बहुं सुख मूकीने बीजा नवा सुखनी चाहना करो जो तो पढी पस्तावसो. एवी स्त्रीयोनी वाणी सान्जनी

કુલ્લનદત્ત શેવની ધારણી નામે નાચીની કુલ્લમાં પુત્રપણે આવીને ઝપઝપે પઢી અને જન્મમ
 હોત્સવ કરીને અને માતા સ્વપ્નમાં જંબુવૃક્ષ દેશ્વરો તેથી એવું જંબુ એવું નામ આપયો. અનુક્રમે
 પુવાન અવસ્થા પામયો તેવારે સુધર્મે ગણધરની પાસેથી ધર્મદેશના સંનિહીને વૈરાગ્ય પામયો.
 તેવારે કહેશે કે હું ચારિત્ર લક્ષ્ય પણ મહારા માતાપિતાને પૂઢી આહું એમ કહી પાઢો ઘર
 તરફ જાય હે એટલે માર્ગમાં આવતાં જંઝથી ઝપડેલો પહર, પોતાની પાસેથી નિકલ્યો દેશ્વરીને
 વિચારવા જાગયો કે હમણા જો મને આ તોપનો ગોલો જાગી જાત તો હું અવતિપણામાં મ
 રણ પામત, એવું જાણી સુધર્મની પાસે પાઢો આવીને એકવારતો સમકેત મૂલ જે બાર વ્રત હે
 તે બારે વ્રત હોયો તેમાં ચોથા વ્રતમાં એટલી મર્યાદા રાશ્વરો કે, કદાપિ માતાપિતાના કહેવાથી
 સ્ત્રીયો પરણવી પડે તો તેને પરણું પણ તે સ્ત્રીયોની સાર્થે જોગ જોગહું નહીં એવો ત્યાગ
 કરી ફરી ઘરે આવી માતા પિતાને કહેશે કે મને આજ્ઞા આપો હું શ્રીસુધર્મે સ્વામી પાસેથી
 દીક્ષા હોયું? માતા પિતા કહેશે કે હે પુત્ર ! દીક્ષા પાલવી ઘણી હકાર હે. એવી રીતે
 ઘણો ઘણો સમજાવયો તોપણ એ માનયો નહીં. તેવારે માતાપિતા કહેશે કે હે પુત્ર !
 આવ પુત્રીયો સાથે તાહાસં સગપણ કરેહું હે માટે તેને પરણીને પઢી દીક્ષા હોયે તે
 સંનિહી જંબુકુમર મૌનપણું ધારણ કરી રહેશે માતાપિતા આવ શેવીયાને કહેશે કે
 અમારો પુત્ર વૈરાગ્યવાન થયો હે માટે તમારે દીકરીયો પરણાવવાની મરજી હોય તો નહીં
 પરણાવો પણ તે કન્યાઝનો ત્યાગ કરીને જો દીક્ષા હોયો તો અમારો દોષ કહાડયો નહીં
 તે સંનિહી. સર્વ શેવીયા કહેવા જાગયો કે અમે નહીં પરણાવીહું. પણ તે શેવીયાઝની દીક
 રીયો કહેશે હે અમેતો જંબુકુમરનેજ પરણીહું બીજાને પરણવાનો ત્યાગ હે. તેવારે શેવીયા

કાલ કરી ગયા હતા કોઈ પણ શોષ રહ્યો હતો નહીં માટે જે કાંઈ હ્રમણા વર્તમાન સમયે સાશુલ વિચરે છે તે સર્વ સુધર્મ ગહના હે બાકી કોઈ ગહના નથી બીજા સર્વ ગણધરોના શિષ્યો જે હતા તે વિશેષ ગયા છે. તેથી એક સુધર્મ ગહજ રહ્યો ॥ ૨૬ ॥ ॥ હવે પટ્ટાવલી લચીયેં હૈયે. શ્રીમહાવીર સ્વામી કાર્યપ ગોત્રી હતા તેમના પાટે શ્રીસુધર્મ સ્વામી પાંચમા ગણધર વેળા તેમનું અગ્નિવેશ્યાયન ગોત્ર હતું તેનો સંબંધ આ પ્રમાણે છે કુહાગ સન્નિવેસ નામા નગરમાં ધક્કિમહા નામા બ્રાહ્મણ રહેતો હતો તેની જાહિલા નામે નાર્યાના પુત્ર સુધર્મ નામે ધયા તે ચૌદ વિદ્યાના નિધાન, ચાર વેદના પારંગામી, પચ્ચાશ વર્ષ ધરવાસે રહ્યા પઢી મહાવીરની પાસેથી ટીક્કા લીધી, પાંચમા ગણધર ધયા, ત્રીશ વર્ષે પર્યંત તો મહાવીરસ્વામીના ચરણકમલ સેવતા રહ્યા, અને શ્રીમહાવીર નિર્વાણ પામ્યા પઢી બાર વર્ષે પર્યંત લક્ષ્મણપણે વિચર્યા તથા આઠ વર્ષે કેવલી પણે વિચર્યા. સર્વે મલી એકશો વર્ષનું આયુષ્ય પાળીને મોક્ષ ગયા ॥ ૧ ॥ ॥ તેવાર પઢી શ્રીસુધર્મ સ્વામીના પાટ ત્રપર શ્રીજંતુસ્વામી વેળા તેમનું કાર્ય પગોત્ર હતું તેનો સંબંધ આ રીતે છે. કે એકદા શ્રીમહાવીરસ્વામી રાજપટ્ટી નગરીયે સમોસર્યા તિહાં એક મહોટો તેજવંત દેવતા પોતાની ચાર અગ્રમહીબીયો સહિત તથા બીજા પણ ઘણા દેવ અને દેવીયોના પરિવારે પરવર્યો ધકો નગવાનને વાંદવા આપ્યો તેવારે ઐણિક રાજાર્યે નગવાનને પુલ્યું જે દે સ્વામી મહારાજ આ દેવતાની બીજા ઘણા દેવોથી અધિક કાંતિ કેમ ધયેલી છે તેવારે નગવાને કહ્યું કે આ દેવતાર્યે પૂર્વે નવને વિષે દશ વર્ષે પર્યંત નિત્ય તપ કહ્યું છે તેના પ્રજાવશી એ પાંચમા બ્રહ્મદેવ લોકનેવિપે તિર્યક્ જુંનકની જાતિમાં મહર્દિક દેવતા ધયો છે. વલી પણ એ દેવતા આજથી સાતમે કિવસે દેવલોકથી ચવીને રાજપટ્ટી નગરીમાં

કૃષ્ણનદત્ત રોવની ધારણી નામે નાર્યાની કૂલર્થમાં પુત્રપણે આવીને ઝપઝરો પઢી एनो જાન્મમ
 હોત્સવ કરીને एनी માતા સ્વપ્નમાં જંબુવૃક્ષ દેશવરો તેથી एનું જંબુ एનું નામ આપરો. અન્નુક્રમે
 જુવાન અવસ્થા પામરો તેવારે સુધર્મ ગણધરની પાસેથી ધર્મદેશના સાંનજીને વૈરાગ્ય પામરો.
 તેવારે કદેરો કે હું ચારિત્ર લક્ષ્ય પણ મદારા માતાપિતાને પૂઢી આહું एમ કહી પાઢો ધર
 તરફ જાય હે एટલે માર્ગમાં આવતાં જંઝથી ઝપઢેલો પઢર, પોતાની પાસેથી નિકલ્યો દેશીને
 વિચારવા જાગરો કે હમણા જો મને આ તોપનો ગોલો જાગી જાત તો હું અવતિપણામાં મ
 રણ પામત, एનું જાણી સુંધર્મની પાસે પાઢો આવીને ઇકવારતો સમકેત મૂલ જે બાર વ્રત હે
 તે બારે વ્રત હેરો તેમાં ચોથા વ્રતમાં एટલો મર્યાદા રાશ્વરો કે, કદાપિ માતાપિતાના કદેવાથી
 સ્ત્રીયો પરણવી પઢે તો તેને પરણું પણ તે સ્ત્રીયોની સાર્થે જોગ જોગહું નહી एવો ત્યાગ
 કરી ફરી ધરે આવી માતા પિતાને કદેરો કે મને આઢ્યા આપો હું શ્રીસુધર્મ સ્વામી પાસેથી
 દીક્ષા હેવં ? માતા પિતા કદેરો કે દે પુત્ર ! દીક્ષા પાલવી ઘણી હકર હે. एવી રીતે
 ઘણો ઘણો સમજાવરો તોપણ ए માનરો નહી. તેવારે માતાપિતા કદેરો કે દે પુત્ર !
 આવ પુત્રીયો સાર્થે તાહારં સળપણ કરેહું હે માટે તેને પરણીને પઢી દીક્ષા હેજે તે
 સાંનજી જંબુકુમર મૌનપણું ધારણ કરી રદેરો માતાપિતા આવ રોવીયાને કદેરો કે
 અમારો પુત્ર વૈરાગ્યવાન્ થયો હે માટે તમારે દીકરીયો પરણાવવાની મરજી હોય તો નહી
 પરણાવો પણ તે કન્યાઝનો ત્યાગ કરીને જો દીક્ષા હેરો તો અમારો વોષ કદાહરો નહી
 તે સાંનજી સર્વે રોવીયા કદેવા જાગરો કે અમે નહી પરણાવીહું. પણ તે રોવિયાઝની દીક
 રીયો કદેરો જે અમેતો જંબુકુમરનેજ પરણીહું બીજાને પરણવાનો ત્યાગ હે. તેવારે રોવિયા

કાલ કરી ગયા હતા કોઈ પણ રોષ રહ્યો હતો નહીં માટે જે કાંઈ હ્રમણા વર્તેમાન સમયે સાથુલ વિચરે છે તે સર્વ સુધર્મે ગજના હે બાકો કોઈ ગજના નથી બીજા સર્વ ગણધરોના શિષ્યો જે હતા તે વિશેષ ગયા છે. તેથી એક સુધર્મે ગજ રહ્યો ॥ ૨૬ ॥ ॥ હવે પટ્ટાવળી લાચીયેં હૈયે. શ્રીમહાવીર સ્વામી કાર્યપ ગોત્રી હતા તેમના પાટે શ્રીસુધર્મે સ્વામી પાંચમા ગણધર વેળા તેમનું અગ્નિવેશ્યાયન ગોત્ર હું તેનો સંબંધ આ પ્રમાણે છે કુદ્દાગ સન્નિવેસ નામા નગરમાં ધર્મિહ્ન નામા બ્રાહ્મણ રહેતો હતો તેની નહિલા નામે નાર્યાના પુત્ર સુધર્મે નામે થયા તે ચૌદ વિદ્યાના નિધાન, ચાર વેદના પારંગામી, પચ્ચાશ વર્ષ ધરવાસે રહ્યા પઢી મહાવીરની પાસેથી ઢીફા લીધી, પાંચમા ગણધર થયા, ત્રીશ વર્ષ પર્યંત તો મહાવીરસ્વામીના ચરણકમલ સેવતા રહ્યા, અને શ્રીમહાવીર નિર્વાણ પામ્યા પઢી બાર વર્ષ પર્યંત બદ્ધસ્થપણે વિચર્યા તથા આઠ વર્ષ કેવળી પણે વિચર્યા. સર્વ મળી એકશો વર્ષનું આયુષ્ય પાળીને મોક્ષ ગયા ॥ ૧ ॥ ॥ તેવાર પઢી શ્રીસુધર્મે સ્વામીના પાટ તપર શ્રીજંતુસ્વામી વેળા તેમનું કાર્ય પગોત્ર હું તેનો સંબંધ આ રીતે છે. કે એકદા શ્રીમહાવીરસ્વામી રાજગૃહી નગરીયેં સમોસલા તિહાં એક મહોટો તેજવંત દેવતા પોતાની ચાર અગ્રમહીષીયો સહિત તથા બીજા પણ ઘણા દેવ અને દેવીયોના પરિવારે પરવણો થકો જગવાનને વાંદવા આપ્યો તેવારે ઐણિક રાજાર્યે જગવાનને પુઠહું જે દે સ્વામી મહારાજ આ દેવતાની બીજા ઘણા દેવોથી અધિક કાંતિ કેમ થયેલી છે તેવારે જગવાને કહું કે આ દેવતાર્યેં પૂર્વે જવને વિષે દશ વર્ષ પર્યંત નિત્ય તપ કહું છે તેના પ્રજાવણી એ પાંચમા બ્રહ્મદેવ લોકનેવિષે તિર્યક્ જુનકની જાતિમાં મહર્ધિક દેવતા થયો છે. વળી પણ એ દેવતા આજથી સાતમે દિવસે દેવલોકથી ચવીને રાજગૃહી નગરીમાં

આપે હે એ ચોથો ગઠ ॥ ૪ ॥ ॥ પાંચમા અવિર આર્યસુધર્મે નામા અગ્નિવેસાધન ગોત્રીયા
 હે તે પાંચસે સાહુર્જને વાચના આપે હે એ પાંચમો ગઠ ॥ ૫ ॥ ॥ ઠઠા અવિર મંપ્રિત પુત્ર
 વાસિષ્ઠ ગોત્રીયા હે તે સાઢા ત્રણસે સાહુર્જને વાચના આપે હે એ ઠઠો ગઠ ॥ ૬ ॥ ॥ સાતમા
 અવિર મોર્યપુત્ર કાશ્યપ ગોત્રીયા હે તે સાઢા ત્રણસે સાહુર્જને વાચના આપે હે એ સાતમો ગઠ
 ॥ ૭ ॥ ॥ આઠમા અવિર અકંપિત ગૌતમ ગોત્રીયા હે તથા નવમા અવિર અચલત્રાતા
 દ્વારિતાયન ગોત્રીયા હે એ બેહુ અવિર ત્રણ ત્રણસો શિષ્યોને વાચના આપે હે એ બેહુ ગણધ
 રોની વાચના એક હે તેમાટે એનો એક ગઠ ગણીયે. એ બન્ને ગણધર નાફૂં હે પરંતુ તેની
 માતા એક હે અને પિતા બે હે તેથી એમનાં ગોત્ર જુદાં જુદાં કહ્યાં હે. આગલ બ્રાહ્મણોમાં
 બીજો નરતાર કરવાની ચાલ હતી માટે બે નરતાર કયા કહ્યા હે. એ આઠમો ગઠ ॥ ૮ ॥
 દશમા અવિર મેતાર્ય અને અગ્નિઆરમા અવિર પ્રનાસ. એ બન્ને કૌંડિન્ય ગોત્રીયા નાફૂં હે તે
 ત્રણ ત્રણસે સાહુર્જને વાચના આપે હે. એ બેહુની વાચના એકજ હે માટે એકજ ગઠ કહેવાય
 એ નવમો ગઠ. એ રીતે દે શિષ્ય ! અમે શ્રીમદ્દાવીરના અગ્નિઆર ગણધરના નવ ગઠ કહીયે
 હેયેં એ અગ્નિઆરે ગણધર દાદશાંગીના ધરવાવાલા, ચૌદ પૂર્વધારી, સંપૂર્ણ આચાર્ય રત્નકરં
 નીધાના ધારક એટલે દાદશ અંગરૂપ રત્નનો કરંનીયો તેના ધરવાવાલા, એ અગ્નિઆરે ગણ
 ધર રાજગ્રહી નગરીમાં એક માસી અનશન પાણી રહિત કરીને કાલનત થયા, મોદ પામ્યા,
 સર્વે હુઃસ્વધી રહિત થયા તેમાં નવ ગણધર તો શ્રીમદ્દાવીર સ્વામી વિદ્યમાન હતાંજ મોદ
 ગયા અને અવિર ફંડ્નૂતિ તથા અવિર આર્યસુધર્મે એ બે ગણધરોયે તો શ્રીમદ્દાવીર નગવાન
 મોદ ગયા પઢી કાલ કયો હે, મોદે ગયા હે તથા બીજા સર્વે ગણધરોના તો શિષ્યોપણ

ઇહું કયાંએક લખે છે ॥૩૧૮॥ ॥ ફહાં ॥ પુરિમચરિમાણકપ્યો ० ॥ એ ગાથા મંગલિકને અર્થે
 કહેવી. ફતિ શ્રીકલ્પસૂત્રે બાલસુબોધિન્યાં ઇહું ૦ ॥ ૩૧૮ ॥ ॥
 અથ શ્રીસ્થવિરાવલી પ્રારંભ ॥ તે કાલમાં તે સમયમાં જગવાન શ્રીમહાવીરસ્વામીના નવગજ
 અને અગિયાર ગણધર થયા ॥ ૩૪ ॥ ॥ ફહાં શિષ્ય પ્રશ્ન કરે છે કે હે શુર મહારાજ !
 મર્યાદાતો યવી છે કે જેટલા ગણધર હોય તેટલાજ ગજ પણ હોવા જોઈયે પરંતુ આપતો નવ
 ગજ અને અગિયાર ગણધર ફરમાવો હો તેહું કારણ હું યવો શિષ્યનો પ્રશ્ન સંજ્ઞીને ॥૩૫॥
 શુર કહે છે કે શ્રીમહાવીરસ્વામીના મહોટા શિષ્ય ફંદ્રજૂતિ નામા અણગાર થયા તે ગૌત
 મગોત્રીયા હતા અને પાંચસે સાધુજને વાચના આપતા માટે તેનો એક ગજ ॥ ઇટલે જેની વાચના
 એક હોય તેને ગજ કહીયે ફહાં કોઈ શંકા કરે કે વાચનામાં ફેર હોય તો હું કેવલીના ક
 હેવામાં ફેર ફાર છે ? તેને જતર કહીયે હૈયે. જે કેવલીના કહેવામાં ફેર નથી પરંતુ કેવલીના
 વચન સંજ્ઞીને તે વચનોનાં ગણધરો સૂત્રો બાંધે છે શું છે તેની રચનાના શબ્દોમાં ફેર છે
 પણ વાતોમાં ફેર નથી માત્ર શબ્દ અનેક પ્રકારના છે તેમાં રચના કરતી વચ્ચે એક ગણધર
 એક જાતિના શબ્દો શું છે તો વલી બીજો ગણધર બીજી જાતના શબ્દો શું છે. તેને લીધે
 રચનાના શબ્દોમાં ફેર ફાર હોય છે. ફતિ પ્રથમ ગજ ॥ ૧ ॥ ॥ ફહે બીજો વચ્ચો જાહ
 શિષ્ય અગ્નિજૂતિ અણગાર છે તેહું ગૌતમ ગોત્ર છે અને પાંચસે સાધુજને વાચના આપે છે તે
 બીજો ગજ ॥૩॥ ॥ ત્રીજો ન્હાનો જાહ વાહુજૂતિ નામે શિષ્ય છે તેપણ ગૌતમ ગોત્રનો છે તે
 પાંચસે સાધુજને વાચના આપે છે એ ત્રીજો ગજ ॥ ૩ ॥ ॥ એ ત્રણે મહસ્થપણમાં સગા
 જાહ છે. ચોથા થવિર આર્યવ્યક્ત નામા જારદાયાણ ગોત્રીયા તે પાંચસે સાધુજને વાચના

लीये अने ईशानेंडु उपरली मावा बाळुनी माढा लीये तथा चमरेंडु नीचली जमएली बाळुनी
 माढा लीये अने बर्देंडु नीचेनी मावा बाळुनी माढा लीये तथा बीजा देवता जे तेमांथी
 केदलाएकतो जिनजकिना वश थकी, केदलाएकतो आपणु आचार ते एवुं मानीने, केदलाएक
 तो धर्ममानीने परमेश्वरना अंगोपांगना सर्व ढाडका जइ लीये. पढी शर्केडु जे स्थानके माग
 देवाणो ह्योय ते स्थानके रत्नोनां त्राण पीठ बनावे एटळुं करीने सर्व देवो नंदीश्वरदीपने
 विवे जइ अठाइ महोत्सव करीने पोतपोताने स्थानकें जाय. तिहां जइने दाढा प्रमुख जे
 जइ आवा ह्योय ते पोतपोतानी सजानेविवे वज्रमयी माबलामां जइ राखे, तेने गंधमाजा
 दिकथी पूजे, धूप दीये, ए प्रकारनो निर्वाण महोत्सव सर्व तीर्थकरोनो जाणो लेवो ॥ इति
 श्रीऋष्यनिर्वाणमहोत्सव ॥ ॥ श्रीऋष्यदेव स्वामी मोहू गया पढी पचाश लाख क्रोड सागरो
 पम गये थके श्रीअजितनाथ मोहू गया, श्रीऋष्यदेव अरिहंत मोहू गया पढी त्राण वर्षने
 साडा आठ महिना त्रीजो आरो रोप रह्यो हतो ते पण वीती गयो. पढी त्राणवर्ष ने साडाआठ
 महिना तथा उपर बेतालीश हजार वर्ष एटळे वर्षे कथा एक कोडाकोडी सागरोपम गया नंतर
 श्रीमहावीर स्वामी मोहू गया एटळे ते वखतें त्राणवर्षने साडाआठ महिना तो चोखा आराना
 वाकी रह्या हता अने पांचमां आराना एकवीश हजार वर्ष तथा ढठा आराना एकवीश ह
 जार वर्ष एम बे आराना मली बेतालीश हजार वर्ष ते एक कोडाकोडी सागरोपममां उढा
 थयां तेमाटे बेतालीश हजारने त्राणवर्ष उपर साडाआठ महिने न्यून एवो एक कोडाकोडी
 सागरोपम काज चोखा आराळुं गये थके महावीर मोहू पोहोता अने ते पढी नवसेंने ऐंसी वर्ष
 गया तेवारें आ पुस्तक देवढीगणिकुमाश्रमणे लख्यो अने नवसेंने ज्याणु वर्षे संघमां वंचाणुं

चित्र ७६

पर्वतने फजली खाईकों बहाएगिरे

देवता निर्वाण
मोहिमिन्न पदेसे

साधु जेनी साधे मधुनिर्वाण पान्था

अष्टपद पर्वत.

॥ मंथाग्रंथ ॥ ९० ० ॥ तेरसने दिवसें अष्टापद पर्वतनी उपर दशहजार साधुजनी सार्धे चौद नक्त
 एतले व उपवास पाणी रहित कीधे श्वके, अग्नीचिनद्धर्जे चंडमानो योग आवे श्वके, प्रथम पद्धो
 रनी पढी बपोरनी वरवते, पाजखी वाळेला आसने बेठा श्वकं, काजगत थया यावत् सर्व
 छःख श्वकी रहित थया ॥ २ २ ॥ ॥ ते अवसरमां शर्केड्डुं आसन चलायमान थुं तेवारें
 आंखोमां आथुं नराणा एवो, श्वको इहां आथो, आवीनें जगवानने त्रण प्रदक्षिणा आपी,
 नमस्कार करी, योग्यस्थानके बेठो, बीजा पण सर्व इंडो आवीने बेठा पढी शर्केड्डुं देवोने
 मोकली नंदनवनमांथी चंदन मगावुं तेनी त्रण चय बनावी तेमां एक जगवानना शरीरने
 माटे, बीजी गणधरोना शरीरने माटे अने त्रीजी सर्व साधुजना शरीरने माटे बनावी. वली
 आनियोनिक देवोनी पासो खीरसमुद्गुं पाणी मगावी शर्केड्डुं जगवानना शरीरने स्नान करा
 वुं, सर्व वख धरेणा प्रमुख पद्देराव्यां. पढी त्रण पाजखी करी. तिहां एक पाजखीमां जगवा
 नडुं शरीर, एकमां गणधरोडुं शरीर अने एकमां मुनिजनां शरीरने सूकी शुद्ध नूभिर्ये लाद
 जइने चित्तानी पासो पाजखीड राखी. तेमां शर्केड्डुं जगवानना शरीरने पाजखीमांथी ज
 इने चित्तामां सूक्युं. तथा अन्य देवोये बीजा गणधरादिकना शरीरने पाजखीमांथी जता
 रीने चित्तामां सूक्या. तथा शर्केड्डना हुकुमथी अग्निकुमार देवो मनमांहे जदास थया श्वका
 चित्तामां अग्नि सजगाववा लाण्या, तथा वाधुकुमार देवोपण जदास थया श्वका वाधु चला
 ववा लाण्या, वली बीजा देवो चित्तामां धृत प्रमुखने सीचवा लाण्या. पढी जेवारें मात्र द्वादकाज
 शेव रद्दे अने बीजो शरीरनी जाग सर्व बलीने नरम थइ जाय तेवारें मेघकुमार देवो वर्षादि
 वरसावीने चित्ताने बूजावी नाखे, पढी शर्केड्डुं जगवाननी उपरली जमणी बाजुनी दाढा

संपदा अइ तथा वीश हज्जार केवल ज्ञानीनी जल्कछी संपदा अइ ॥ २२० ॥ ॥ तथा वीश
 हज्जारने लगे वैक्रिय लब्धिवंत साधुजनी जल्कछी संपदा अइ ॥ २२१ ॥ ॥ तथा बार हज्जार
 लगेने पञ्चाश अढीहीपमां संह्री पंचेंद्रिय पर्याप्तजीवोना मनना परिणामने जाये एवा विपुल
 मति, मनःपर्यवज्ञानना धरनार साधुजनी जल्कछी संपदा अइ ॥ २२२ ॥ ॥ तथा तेद
 लाज वादी जाणवा. एटजे बार हज्जार लगेने पञ्चाश वादी साधुजनी संपदा अइ ॥ २२३ ॥
 तथा वीश हज्जार साधु सिद्ध अया. चालीश हज्जार साध्वी सिद्ध अइ ॥ २२४ ॥ ॥ श्रीकृष्ण
 जनाथ अरिहंत कौशलिकने बावीश हज्जारने नवरो साधुज अत्रुनर विमाने गया, एकाव
 तारी अया ॥ २२५ ॥ ॥ श्रीकृष्णदेव अरिहंतने बे प्रकारे अंतगढ नूमि अइ तिहां यावत्
 असंख्याता पाटलगे केवलज्ञान चाढ्यो, मोक्षमार्ग बह्यो; ते शुणंतकृत नूमि कहेवाय अने जग
 वानने केवलज्ञान उपन्या पढी अंतर सुहूर्ते काल वीते कोइ मोक्ष गयो एटजे अंतर सुहूर्ते
 पढी मरुदेवी माता मोक्ष गया ते पर्याप्तकृत नूमि कहेवाय ॥ २२६ ॥ ॥ ते कालनेविषे,
 ते समयनेविषे, श्रीकृष्णजनाथ अरिहंत वीश लाख पूर्व सुधी कुमार पणे रह्या अने त्रेशाव
 लाख पूर्व राज्यावस्थामां रह्या एवी रीते ज्यासी लाख पूर्व घरवासे रह्या, सीतेर लाख क्रोडवर्षनी
 उपर बली बीजा उपन्न हज्जार क्रोड वर्ष बीते तेवारें एक पूर्व अया. एवा ज्यासी लाख पूर्व घर
 वासे रह्योने पढी एक हज्जार वर्ष लक्षस्थपणे रह्या तथा एक हज्जार वर्ष जया एक लाख पूर्व के
 बल पर्याप्त पाळीने संपूर्ण एक लाख पूर्व साधुपणुं पाळीने नवोपग्राही चार कर्मनो कृप करी
 आ अवसर्पिणीनो सुखमङ्गलमा नामा त्रीजो आरो ते धणो बीती गयो बाकी जणवर्ष ने साडा
 आठ महिना रोष रह्या तेवारें सीतकालनो त्रीजो महिनो, पांचसुं परववाडियुं, माघवदि ॥

नारी. थयो थको देवो बेसे ठे, एवी जगवाननी बाणी सांजली नरत मनमां वैराग्य पाम्यो, ज्ञान दशामां लय लीन थयो. एम अलुक्रमे एकदा नरतराजा थारीशा जवनमां बेठा थका अनित्य जावना जावतां केवल ज्ञान पामी, मोहे पद्दोता ठे. पढी तेमने पाटे थारित्यथशा राजा थया तेणे सोनानी जनोइज करीने एमज आवक जमाज्या, तेने पाटे मद्दायशा राजा थया तेणे रूपानी जनोइज करीने आवक जमाज्या. एम आव पाट लगे आवक जमाज्या ठे. तेमां केदजाएक राजार्ये खत्रनी जनोइ करी जमाज्या ठे, पढी ते जनोइना पद्देरनार सर्वे ब्राह्मण कद्देवाणा. नरतने पाटे थारित्यथशा, तेने पाटे मद्दायशा, तेने पाटे अनिबल, तेने पाटे बलनइ, तेने पाटे बलवीर्य, तेने पाटे कीर्तिवीर्य, तेने पाटे जलवीर्य, तेने पाटे दंभवीर्य, ए आवे राजार्ये जगवंतनो सुकट पद्देखो अने ए आवे राजा थारीशा जवनमां केवली थइ मोहे गया ठे. जगवान श्रीकृष्ण देवजी एक लाख पूर्व पर्यंत विचरीने घणा जीवोने प्रतिबोधा ॥ हवे श्रीकृष्णदेव स्वामीना परिवारहुं वर्धन खत्रकार करे ठे ॥ श्रीकृष्णनाथजीने कृष्णसेन आवे देइने चोराशी गणधर थया, चोराशी गह थया ॥ ३१४ ॥ ॥ तथा कृष्णसेन प्रमुख चोराशी हजार साधुजनी उत्कृष्टी संपदा थइ ॥ ३१५ ॥ ॥ तथा ब्राह्मी अने सुंदरी आवे देइने त्रण लाख साधवीजनी उत्कृष्टी संपदा थइ ॥ ३१६ ॥ ॥ तथा श्रेयांस आवे देइने त्रण लाखने पांच हजार आवकोनी उत्कृष्टी संपदा थइ ॥ ३१७ ॥ ॥ तथा सुनडा आवे देइने पांच लाखने चोपन हजार आविकाजनी उत्कृष्टी संपदा थइ ॥ ३१८ ॥ ॥ तथा चार हजार सातशेने पच्चास चौद पूर्वधर ते केवली नद्दी पण के गली सरखा साधुजनी उत्कृष्टी संपदा थइ ॥ ३१९ ॥ ॥ तथा श्रीकृष्णनाथ अरिदंतने नव हजार आवधिकानीनी

नरत राजार्ये जाणुं जे हुंती सर्व प्रकारे नक्तिरहित थयो एम शोच करवा लाण्यो ते जोइ
 इंडमद्वाराजे नगवानने पुढुं के दे प्रभु ! अथअह केटला प्रकारना ठे ? नगवान बोल्या पांच
 अथअह ठे तेमां एक इंडनी अथअह, बीजो राजेइनी अथअह, त्रीजो अहपतिनी अथअह,
 चौथो सागारिकनो अथअह अने पांचमोसाधर्मिकनो अथअह. ए पांच अथअह जाणवा. ते
 सांजनी इंड बोल्या हुं तो आपना सर्व साधुजने मदारा सर्व देजमां सुखें विचरवानी आझा
 आहुं हुं तेवारे नरत मदाराज बोळ्यो के मदारा ठ एवं पुथ्वीमां हुं पण आपना सर्व साधु
 जने विचरवानी आझा आहुं हुं एम कहेवाथी नरतने धणो संतोप थयो वली नरतें इंडने
 पुढुं के आ आद्वारहुं हवे हुं करहुं तेवारे इंडे कहूं ताद्वाराथी अधिक गुणवान ह्योय तेने
 ए आद्वार जमाडो पढी नरतें पण ते आद्वार आवकोने जमाळ्यो इहांथी ब्रह्मजोजन चाहुं
 थुं ॥ हवे नरतराजा सदा सर्वदा आवकोने जमाडे ठे. केटला एक काल पढी जेवारे धणा
 जमनारा थया तेवारे परीक्षा करीने सर्वने सेजाणीनां कांगणी रत्ननी जनोइ आपी तथा
 देव, गुरु, अने धर्म रूप त्राण तत्त्वसंबंधी त्राण रेखा प्रत्येक आवकने करी. तिहांथी जनोइ
 आपवानी चाल पढी इहां श्रीकृष्णदेवस्तुतिना चार वेद थया ॥ एकदा नरत राजार्ये इंडमद्वारा
 राजने पुढुं के तमारुं खरेखरुं रूप कहेहुं ठे ? तेवारे इंडे एक अंशुली बतावी ते मद्दाजवाला
 माळाकुल देखीने नरत चमत्कार पाय्यो. तिहांथी वर्षोवर्ष इंडमद्वोत्सव चाहु थयो ॥ हवे
 एक दिवसे नगवंत विद्वार करतां विनीतार्ये आया. नरत वांढवा आयो, प्रभुयें देशना
 आपी संसारहुं अनित्यपणुं देखाडहुं, जीव कर्मने नारे करी हुंबडाने दृष्टांते संसारमां बुडे
 ठे, जेम हुंबडाने माटी चोपडी पाणीमां मूकीर्ये तो देहुं बेसे, तेम आव कर्म करी जीव

दादु बल
सुनि

बाली
साध

सुदो
सा

लीना पुत्र सोमयज्ञने तिद्धशिला नगरीहुं राज्य आपी नरत राजा अयोध्या नगरीमां आब्यो
 दहे आगल जतां बाहुबली साधुर्ये विचारुं जे महारा न्हाना अठाणु नाइजए प्रथम श्री
 कृष्ण देवजीनी पासेथी दीक्षा लीधेली हे ते केवली थया हे माटे ह्मणा हुं नगवानना
 समवसरणमां जईश तो न्हाना नाइजने वंदना करवी पढ्यो माटे हुं अहीआंज काचसर्गो
 रही केवलज्ञान प्राप्त करीने पढी प्रभुपासें जइश एहुं चिंतवी मनमां अणिमान धारण
 करीने तिहांज काचसर्गो रह्या थका एक वर्ष वीती गुरु मस्तक उपर वेलीज दीटाइ गइ
 तेने प्रतिबोधवा माटे श्रीकृष्णदेव स्वामीथे ब्राह्मी अने सुंदरी ए बे साध्वीजने मोकली
 ते तिहां आवीने बाहुबलीजीने कहेवा लागीज के हे वीरा हे नाइ तसे गज उपरथी नीचे
 जतरो हस्ती उपर आरुढ थयाथी केवलज्ञान उपजे नही एटहुं तेमजुं बोलहुं संजलतांज
 जाणी गयो के आ साध्वीथो केवारें छुहुं बोले नही माटे हाथीतो महारी पासे नथी परंतु
 अहंकार रूप हाथीनी उपर हुं चढेलो हुं एम विचारी माननो त्याग करी तिहांथी पग उपा
 डहुं के तरतज केवलज्ञान पण उपन्युं अने प्रभुना समवसरणमां जइ केवलीनी परषदामां
 बिराज्यो ए नरत बाहुबलनो संबंध कह्यो ॥ ॥ दहे एक दिवसें नगवान अष्टापद पर्वत उपर
 समोसखा तेवारें नरतमहाराजाथे विचारुं जे बीजुं तो महाराथी कांइ थतुं नथी पण आ सर्व
 साधुजने आहार वद्दोरहुं तो जान पासुं एहुं जाणी पांचसें गाभा सुखडीना नरी लाब्यो अने
 नगवानने कहेवा लाग्यो स्वामीजी आजना दिवसे आ सर्व साधुजने आहार कराववाहुं हुकुम
 महारे धेर थइ जाय तो धर्योज रुहुं थाय तेवारें नगवानें कहुं आधाकर्मिक राज्यपिन साधु
 जुने लेहुं कल्पे नही, वली सन्मुख आहार लाइ आब्यो ते माटे साधुजण लीधो नही एहुं जोई

द्वंकावी आपरो माटे ए न ह्योय तो सारं एर्म चिंतवी तेना उपर चक्र सूक्युं ते चक्रने देखी
 अनिलवेग नावो परंतु जिहां जाय तिहां चक्र पावळतुं पावळ चाव्युं आवे तेवारें अनिलवेग
 वज्रपिंजर करीने व महिना सुधी लवण ससुझमां बेथी रह्यो पण चक्र माथे नमतुंज रह्युं व
 महीना पढी ससुझमांथी गावडी बाहेर काढाडी तेवारें चक्रे ते गावडीने-कापी नारवी हवे
 सूर्ययश बाहुबलीतुं कटक जलंधीने बाहुबल पासें आव्यो अने कहेवा लाग्यो के मने शस्त्र
 मारो तेवारें बाहुबली हस्तीने बोव्यो अरे तुं इहवाकुवंशमां जजो सूर वीर वो पण हुं जो तु
 जने एक सुवी मात्र मारीश तोपण तुं चूर्य थइ जइश माटे जा दूर जजो रई. पढी तेने देव
 तार्ये कहुं के अरे मूर्खा बाहुबली साथे तुं हुं लडवा आव्यो वो नाहकनो माखो-जइश माटे
 असे तने वर्जीये ठेयें के तुं चाव्यो जा तेवारें ते जतो रह्यो एवीरीते बारवर्ष पर्यंत थु-द चाव्युं,
 क्रोडो गमे माणसो मरी गया, लोहीनी नवीज वहेवा लागी पण कोइ ह्याखो नही तेवारें
 घणो अन्वर्थ अतो देखी सौधर्मई अने चमरई ए बे इंड जरतनी पासि आवी कहेवा लाग्या
 के नगवान तो लोकोतुं पाजण पोषण करी गया अने तमे माणसोनो नाश करावो वो ए हुं ?
 जरत कहेवा लाग्यो जे बाहुबली महारी आझा मानतो नथी तिहां सुधी चक्र आथु-दशाजामां
 आवतुं नथी तो हवे कहो हुं हुं करूं ? ते सांजली इंड बोव्या तमे बे जाइज पोतपोतामां थु-द
 करो पण बीजा माणसोनो नाश म करावो ए वात जरते कबुल करी पढी ते बेहु इंड बाहु
 बली पासें आव्या अने कहेवा लाग्या के आ प्रमाणे थु-दमां लोकोनो नाश थइ जाय
 वे ते करावो नही अने तमे बे जाइज पोत पोतामां थु-द करो बाहुबलीयें पण ते वात
 मान्य करी पढी इंडे मलीने एक हछियु-द, बीछुं वाक्यु-द, ज्रीछुं बाहुथु-द, चोथुं सुछियु-द,

(चित्र ४)

भरत महाराज

द्वंद्व महाराज

बाहुबलि

वारं सुखेणे कछुं हुंतो नरतनो चाकर हुं अने हुं तो बाहुबलनो पुत्र हो तेथी हुं महारो स्वामी हो माटे हुं पर्देला महारा जपर शस्त्र चलाव ते सांजली सिंदूरध तेना जपर शस्त्र चलाव्युं तेवारं सुखेण सेनानीये खड्ग चलाव्युं मारणमां सिंदूरधना नाइ सिंदूकेतुये ते खड्गने पाडी नारव्युं तेथी सुखेणने धणो क्रोध चढ्यो तेवारं ते सुखेण बाहुबलनी सेनाने विलोवीने बाहुबलनी पासं गयो एवामां अनिलवेग विद्याधर आवी बाहुबलने नमस्कार करीने सुखेणनी सन्मुख लडवा आव्यो ते बेड्ड जण महानी पेठे ज्रीड्या अरस्परस मूवीउं सुद्ध कछुं, लावीयो मारवाहुं सुद्ध कछुं ते वरत सुखेण खड्ग लाईने सिंदूरधने मारवा जाय हे एवामां तो सूर्य अस्त धयो तो एमना संभाममां एवी मर्यादा हे जे कोइ पण श्रीकृष्णदेवजीनी आण आपे तो जडहुं नही, बीजी सूर्य अस्त धयो पही लडहुं नही, ज्रीजी मेघ वरसतो ह्योय तेवारं ज डहुं नही, तेमाटे जे सांज पड्यानी अगाव मरीगया तेनो तो कोइ जपाय नही परंतु जे अर्ध मरेला ह्योय तेमने कांणणीरत्नना जलेकरी नरत पोतानी सेन्याना माणसोने साजा करे अने बाहुबली तो सोमयशना कृदयना आनरणोना जलथी साजा करे एवी मर्यादा करी हे. हवे फरी बीजा दिवसनी प्रजाते सुद्ध धवां मांफहुं. तेवारं सुखेण सेनानी अनिलवेगने दे रवीने अग्निनी पेरे बलवा लाव्यो अने अनिलवेगने मारवा आव्यो. एटलामां सिंदूरध वचमां आवी आडो पड्यो अने सुखेणने साहामो लडवा ज्जो रह्यो तेवारं अनिलवेग नरत राजानी सर्व सेन्याने जडंधन करी जिहां ह्याथीजना त्रण कोट बनावीने नरतराजा स्वतो हे तिहां आवीने ह्याथीजने कांकरानी पेठें जडागी मह्यविकराज रूप कसीने सैन्यहुं मथन करतो करतो नरतनी पासं आव्यो नरते जाणुं जे आ डुईर विद्याधर हे ते महारी सुरत

पुत्रना पुत्र जे पोतरा ते पण घणा ठे वली चोरराशी लाख ह्याशी, चोरराशी लाख अश्व, चो
 राशी लाख रथ, बहु क्रोड पायक, शोल लाख रणतूर वजाडनार, दश क्रोड ध्वजा, चौद
 हजार मद्दोटा मंत्रीश्वर, अठार क्रोड मद्दोटा घोडा, पच्चाश क्रोड दीवटीआ, चोरराशी लाख
 मद्दोटा नीशाण, नव निधान, चौद रत्न, शोल हजार यक्ष, बन्नीश हजार मुकुटबद्ध राजा,
 तथा वारंगनासहित बमणी करीये तेवारे चोशव हजार राजकन्याज, बन्नीश हजार ना
 टक, वली बीजा पण घणा विद्याधर, यक्ष, किन्नरादिक अनेक प्रकारनो परिवार चाढ्यो, नरते
 रणपट्ट मस्तके बंधावीने सुखेणनामा सेनाधिपतिने आगल कस्यो, एवी रीते सेना लइने चढ्यो,
 अलुक्रमे बहुली देशनी सीमार्ये आवीने लस्करनो पडाव दीधो तेवारे बाहुवजेपण नाइ
 आव्यो सांनजीने श्रीकृष्णदेवजीनी पूजा करी वजनो सत्ताह पहेरीने, सर्व जगतने तु
 एसमान मानतो अको नइनामा हस्ती जपर वेशीने, नरतनी साहमो लडवा निकट्यो
 तेनी पलवाडे त्रण लाख पुत्र तथा पोतरापण घणा ठे तेमज वार हजार राजा तथा घणा
 विद्याधरी, अनेक सुनट, ह्याशी, घोडा, रथ, पायक प्रमुख चाढ्या. वली पोतानो पुत्र सिंह
 रथने सेनापति करीने आगल चलाव्यो ते पण जइ नरतनी सेनाने मढ्यो तिहां वेडु सैन्य
 एकठा मजवाशी धरती धूजवा लागी, समुद्र चलायमान अयो, पर्वतना टुक पडी ग्यां, नर
 तनी सेनामां शोल लाख रणतूर वाजते तेम बाहुवजनी सेनामां पण लाखो गमे रणतूर
 वाजते बंदीजनी विरुदावली बोलते वेडु तरफना सैन्यजुं मांदोमांदे शुद्ध अवा लाग्युं.
 तिहां ह्याशीये ह्याशी, घोडे घोडा, रथे रथ, विद्याधरे विद्याधर, पाळे पाळा एम न्यायशुद्ध
 अवा लाग्युं एटलामां सुखेणनामे सेनापतिर्ये पोतानी सन्मुख सिंहरथने आवतो दीवो ते

लाखो गमे देवताउ जेनी चाकरीमां तत्पर रहेला ठे तेने कुशल केम न होय; तेने तो कुशल जे परंतु आप तेनी चाकरीमां आब्या नही तेथी ते सर्व वात निष्फल गयो ठे माटे तमे नरत राजानी पासें पधारो अने एटला दिवस नही आब्या तेनो अपराध खमावो ते पण तमारो महोदो जाइ ठे ते तमारा पितानी जगये ठे माटे तमारो शुनाइ सर्व माफ करवो वली अनेक राजाज तेनी सेवा चाकरी करे ठे अने तमोने तो वली अवश्य पूजवा योग्य ठेज माटे चालो. एवा हूतना वचन सांजली बाहुबली ते वचनोनो परमार्थ जाली गयो अने नृकुटी चडावी, राता लोचन करी बोलवा लाग्यो के झरे हूत हुं मारवा योग्य नथी माटे तुने मारतो नथी पण न्हाना अथापु जाइजना राज्य लइ लीधा अने वली महारं पण राज्य लेवा वांठे ठे तेथी जाइनो खेइ तो जाली लीधो हवे हुं तेने कहेजे के बालपणामां जेवारें आपणे बेहु रमत करता हूता तेवारें हुं तुजने दडानी पेठे महारा हाथमां धरतो हूतो ते दिवस नूजो गयो ठो के हुं? हुंतो तेनो तेज हुं जे माटे हमणा चाकरी करवानुं कहे ठे ते हुं तारा राजाने कांइ विचार ठे के नथी तेवारें हूत बोड्यो हे राजन् जो बे दिवस मुखे जीववानी तमोने वांठा होय अने कुंटुबनी साथे प्रयोजन होय तो तमे एनी सेवा नकि करो हुं तमोने सत्य कहुं हुं ते सांजली क्रोध करीने बाहुबले हूतने धक्का अपावी काहाडी भूक्यो हूत पण पाबजना बारणाथी निकली पोतानो जीव लइ नाथी गयो ते चालतो चा जतो अयोध्यायें आवीने नरत राजानी आगल बनावी बनावीने बमणी वात कही संजलावी. तेवारें नरत पण रणचंजा वजडावी चतुरंगणी सेना लइने पोते श्रीकृष्ण देवजीनी पूजा करी, वज्रसत्ताइ पहेरी, हस्तिरत्न उपर बेसी चाब्यो, तेनी पढवाडे तेना सवा क्रोड पुत्र तथा

प्रतिबोध पामीने सर्व नाइये दीक्षा लीधी, नगवानना शिष्य थया, ए वात दूतें आवीने नर तने कही तो पण चकरव आशुद्धशाजामां आवे नही तेवारें नरतनो मुख्य मंत्रीभर बोळ्यो दे स्वामी ? बीजा तो सर्व आपनी आझा माने ठे पण बाहुबली महा अहंकारनो धरनार ठे ते तमारी आझा मानतो नथी, पोतानी खुजाना बलवुं पराक्रम धयुं जाये ठे माटे एने मू लथी जवाडी देवो जोइयें, ए महोदो रोग ठे ते तमोने व्याधि उत्पन्न करे ठे एवुं सांजली नर तराजार्ये सुवेग नामे दूतने सर्व वात समजावीने बाहुबलीनी पासें मोकळ्यो ते दूतने जतां थकां पुंठे ठीक थइ, वखें कांटो वलज्यो, रथनी पींजणी जांगी, जमणो रासन्न बोळ्यो इत्यादिक अनेक अपशकुन मार्गमां थयां तोपण ते वन, अटवी अने पाहाड प्रमुख जहंघन करीने बाहुबलीना देवो पोहोच्यो तेने मार्गनी धुळे नखो देखीने गोवालाथियो तथा पाणीहारीयोए पुबयुं के तमे कोण ठो ? कथांथी आव्या अने कोण तमारो मालेक ठे तेवारें दूतें कहुं हुं नर तराजानो दूत हुं ते सांजली खियो बोली के नरत ते हुं जे अमार पदेरवाना कींचलीजमां नरत काढीये ठैयें ते नरत अथवा वासणमां नरत, किंवा रोग संबंधि नरत ए त्रय नरततो अमे जाणीये ठैयें परंतु ए त्रय विना बीजो कोइ नरत राजा ठे एवुंतो अमे सांजलुं पण नथी तेवारें दूत आश्चर्य पाम्यो अने विचारवा लाग्यो के आ बाहुबलीहुं राज्य पण वेपर वाइ अने जबरजस्त ठे. एम वातो सांजलतो विचारतो विचारतो तिद्धशिळा नगरीयें गयो तिद्धां दरवाजा उपर पोलीये रोंकी राख्यो जेवारें बाहुबलीनी आझा आवी तेवारें गाममांदे प्रवेश करी राज्यसन्नामां गयो तेने बाहुबलें आंखोनी संज्ञा करी आसन उपर वेसाळ्यो अने पुबयुं के अरे दूत, नरतने पोताना सवाक्रोड पुजादिको सहित कुशल ठे ? दूत बोळ्यो दे राजन्

राज सैन्य लइ चाख्यो तेनी आगल हजार देवतार्ये अधिष्ठित चक्ररत्न चाख्युं ते जेटले
 दुर चक्ररत्न लइ रदे तेटला योजन सैन्य पण चाले, अनुक्रमे गंगादेवीना घरने विषे
 तेणे कहुं माटे रद्या तिहां नवी नवी जांते नवा नवा वेरें गंगादेवीनी साथे विषयसुख जो
 गव्या पढी गंगादेवीर्ये मार्गे आप्यो तेवारें तामस शुफा जांगी म्जेहोना देश साथ्या एम बट
 खंन साथीने शाव हजार वर्षे नरत पाढा अयोध्याये साथ्या वली नमी विद्याधरने घरे पुत्री
 खीरल नहुं जपन्युं ते नरतजी परल्या हे अने सुंदरीर्ये पण शाव हजार वर्षे सुधी आर्यबिल
 तप कहुं तेथी दुर्बल अइ गइ पढी नरत जेवारें साथ्या तेवारें सुंदरीर्ये नरतने मोतीर्ये वधाव्या,
 सुंदरीने दुर्बल देवूनीने लोको जपर नरत खीज्यो अने कहेवा लाग्यो के तमे एनी सार संजाल
 कांड करी नही. तेवारें लोके बोव्या एणे आर्यबिल तप कहुं तेथी दुर्बल अइ हे पढी नरत
 जीर्ये तेने संयम लेवानी आझा आपी सुंदरी पण दीक्षा लइने साध्वी अइ हवे नरतराजा
 अयोध्यामां सुख जोगववा लाग्यो एवामां आहु-क्षालानो अधिष्ठाधिक पुरुष आवीने नरतने
 कहेवा लाग्यो के स्वामी चक्र आहु-क्षालामां आवहुं नथी तेने नरते पूवहुं के केम नथी
 आवहुं ? तेवारें अधिकारीर्ये कहुं तमारा नाइयो तमारी आझा मानता नथी तेथी नथी
 आवहुं. तेवारें नरतें सर्वे नाइजनी जपर दूत मोकलीने कहेवरायुं के जो तमो राज्य
 करवाना चाहना राखता हो तो सर्वे नाइज महारी आझा मानो, सेवा करो नहीतो राजनो
 त्याग करो ते सांजली अठाणु नाइर्ये विचाहुं जे आपणने राज्यतो पिताजीर्ये दीहुं
 हे तो नरतनी चाकरी शामाटे करीर्ये एम चिंतवी जगवान पासें गया तेने जगवाने
 अंगारा करवा चाजानो दृष्टांत आप्यो, स्वयगडंग स्वजनो वेतालिक अथयन संजलावुं तेवारें

सुक्तिकन्या ज्ञोवाने माटे आगलथी त्यां गइ के कन्या जोइने महारा पुत्रने परणातुं एमं आ अ
 वसार्थिणीमां पद्देजवेजा श्रीमरुदेवीजी मोक्ष गया ॥ इंडादिकें तेना शरीरतुं संस्कार करी
 खीरसमुद्रमां परवयुं वली इंडनां वचनथी शोक निवर्त्तवी, वावीमांदे स्नान करी, नरत म
 हारार्जे हर्ष शोकाकुल थकां जइ जगवंतने वांथा इहांथी पद्देजवेतुं केवली नाम प्रवर्त्त थयुं
 ॥ हवे प्रथम तीर्थंकर नाम थयुं ते कंदे ठे ॥ नरत महाराज श्रीकृष्णदेवस्वामीने नमस्कार
 करीने परवदामां वेजा, तेवार् जगवाने धर्मोपदेश दीथो तिहां पद्देजी देशनामां कृष्णसेन प्रमुख
 पांचरसो नरतना पुत्र तथा सातसें नरतराजाना पोतरा सर्व मली बारसें कुमरोयें दीक्षा लीथी
 ए बारसो कुमरोमां मरिचि पण जेजो जाणवो तिहां पुंनरीकादिक चोरारसी गणधरोनी थार्यना
 करी तथा ब्राह्मीयें बाहुबलने पूढीने दीक्षा लीथी ए प्रथम साध्वी थइ अने नरत महाराज
 आवक थयो तथा सुंदरी दीक्षा जेती हती तेने थणी स्वरूपवाली जाणीने खीरल स्थापवा
 सारं नरतें दीक्षा जेवानी आझा आपी नंदी तेवार् ते आविका थइ एम साधु, साध्वी, आवक
 अने आविका ए चतुर्विध संघने थापीने धर्मेनी प्ररूपणा करी एटजे तीर्थंकर नाम थयुं ॥ जे
 लुह्कनी नीचे प्रचुने केवलज्ञान जणतुं तेतुं नाम प्रयागवड थयुं ते लुह्कनी लोकोमां पूजा च
 ली ह्मण पण प्रयागवड नामें करीने ते पूजाय ठे तथा कह्ण अने मह्काह ए वे तो तापसज
 रह्या माटे ते वे टालीने बीजा सर्व न्ह्क परिणामना थणी जे तापसो थइ ग्या ह्ता तेमणे
 आवी फरीथी दीक्षा लीथी, नरतमहाराज वांदीने पाळा अयोध्यामां आवा अने श्रीकृष्ण
 देवे अनेक जीव तारवाने माटे तिहांथी अन्यत्र विहार कखो ॥ ॥ हवे नरतराजार्थे धरे
 आवीने चकरलनो अठाइ महोत्सव कखो पढी ठ खंन एथ्वी साधवाने अर्थें नरत मह्

जज्ञेना देती हती जे महारो पुत्र सूर्य, तथा, टाह्राड, तडका तथा वर्पाद आदिकनी पीडा स्वप्ने जे अपने जपान्ह तथा वाहाने रहित शको एकाकी हुंनर, वन तथा अटवीजमां ब्रमण करे जे तेने मनावी लइ आवागे अपने एतो महारा छःखने कांइ पण जाणतो नथी, सुखवान्नी पण पुवतो नथी, आंहीं आवागे तो पण मने संदेसो मोकब्यो नही माटे धिक्कार जे ए मोहने तो हवे माहारे पण पुजनी साथे हुं काम जे, हुं कोण अपने आ पुत्र ते बली कोण, जगतमां कोइ कोइहुं नथी, सर्व कोइ आपसार्थि जे, अरे महारा पुत्रें मने एटहुं पण कहूं नही जे हुं सुखीयो हुं, महारी चिंता करयो नही, परंतु ए शावास्ते एम कहे केमके एतो निराणी जे अपने कोइनी उपर राग रह्यो नथी अपने हुंतो सराणी हुं तेथी मनेतो एवा विकल्प थाय सुमां कांइ संसय नथी तो हवे महारे पण ए निराणी साथे द्यो प्रतिबंध करवो ए एकपरका हलेहने धिक्कार हो हत्यादिक चिंतवना करी सर्व वस्तु उपर ममत्वरहित थइ शकी मरुदेवीजी माता शुनध्यानं अव्यक्त जावना जावता शका केवलज्ञान पामी तेज वेलायें अंतगड के बली थइने मोह पोहोता. हहां कवीश्वर कहे जे ॥ यतः ॥ पुत्रो शुगादीशसमो न विश्वे, त्रांत्वा हितो येन शरत्सप्तहसम् ॥ यदर्जितं केवलरत्नमयं, स्नेहात्तदेवार्पित मातुराहुः ॥ १ ॥ मरुदेवीसमा नास्ति, याऽगात्पूर्वं किलोक्तिरुं ॥ मुक्तिकन्यां तद्वजार्थं, शिवमार्गमपि स्फुटम् ॥ २ ॥ अर्थः— ए श्रीशुगादिदेव सरस्वो पुत्र बीजो कोइ विश्वमां थयो नथी अपने थारो पण नही के जेणे पृथ्वीनेविषे एक हजार वर्ष सुधी ब्रमण करी कष्ट सहन करीने जपान्ह कमाव्युं ए हुं जे केवलज्ञान रूप रत्न ते प्रधान स्नेह शकी प्रथम पोतानी माताने आयुं तेमजं मरुदेवी समान कोइ माता पण थइ नथी अपने थारो पण नही केमके जे पुजने परणाववाने अर्थ

पूजा करीश एम निरधारी श्रीमरुदेवीमाता पासैं आवीने कहेवा लाग्या के हे माताजी तमे
 मुजने जंजना देता हता ते तमारा पुत्र आजे अहींधां पधाखा ठे माटे चावो महारी सार्थे
 हुं तमारा पुत्रनो महिमा तमोने देखाहुं एम कही मरुदेवीजीने ह्याथी जपर बेयाडीने पढी
 पोते पण बेज बेशीने घणा आभंवरसहित तिहींथी. चाव्या ते चावतां चावतां जेवारें संमो
 सरणने हुकडा आब्या तेवारें माताजी बोव्या हे नरत आ देवसंबंधि वाजा किहां वाजे ठे,
 नरतजीयें कहुं ए वाजा तमारा पुत्रनी आगल वाजे ठे तोपण माताजीयें मान्यु नही
 वली आगल चावतां घणा देव अपने देवीज समवसरणनी रचना करवा अपने केवलज्ञाननो मही
 तसव करवा आब्या ठे ते पोतपोतामां एक बीजाने हंकिोहंकि करी रह्या ठे ते संजली वली
 पण मरुदेवीजीयें नरतने पूवहुं के आ कोलाहल शानो थइ रह्यो ठे तेवारें नरतराजा बोव्या
 हे माताजी आ तमारा पुत्रनी पूजा करवाने माटे देव देवीज आवे जाय ठे तेमनो कोलाहल
 थाय ठे तोपण मतार्ये मान्यु नही वली आगल जातं नरतमहाराजार्ये कहुं के हे माताजी आ
 रूपां, सोना अपने रत्नमयी एवा त्रय गढवाहुं तमारा पुत्रजुं घर तो जूज ! एनी शोनाहुं हुं
 वर्येन करुं एजुं वर्येनतो कोडो गमे ब्रह्माज पण करी शके नही ए वातने माताजी सत्य करी
 मानती थकी पोतानो आंसोने ह्याथी मसलवा लागी तेथी पटल दूर थइ गया तेवारें खरे
 खरो समोसरण दीवो तिहां अपनेक देव देवीयोने देखी मनमां विचार कखो के छुजतो खरा
 आ मोहनी विकजता कहेवी ठे हुंतो जायती हती के महारी पुत्र छःखी ठे अपने आतो घ
 णोज सुखमा बेजो ठे हुंतो रडीरडीने आंधली थइ गइ आंसे पटल वली गया अपने एणेतो
 मने संजारी पण नही, महारी तो कृषनकृषन करतां जीन पण सुकाइ गइ हती वली नरतने

चित्र १३

भरतमहाराज दायीना।

स्केध छपर बेठा
थका मरु देवी
माताने भगवान-
तुं समवधारण
देवादेवे

मरुदेवी माताने आंखें पगल आवी ग्या तेने वली नरतराजा समजावे के माताजी तमे कांड डःख करो नही तमारो पुत्र धणो सुखी हे तेवारें फरी. माता कहे के मने देखाड तेने नरत कहे के हवे थोडा दिवसोमां अहीआं आवसे तेवारें हुं तमोने देखाडीश एम मरुदेवी माता नरतने उलंजा देता थका रहा हे ॥ हवे श्रीऋषभदेव अरिहंते एक हज्जार वर्ष पर्यंत कायाने वोसरावी दीधी शरीरनी शुश्रूषा त्यागी आपी, एमने कांड जपसर्ग ध्या नही परंतु एक वर्ष आहार मद्यो नही एटहुं कष्ट दीतुं ते कष्टने सहन करता थका, आत्मने नावता थका, एक हज्जार वर्ष वीत्या त्यारे सीयाजानो चोथो महिनो, सातसुं परववाडिहुं, फावुनवदि अगीआरसने दिवसें पूर्वान्ह कालन समयनेविषे सुस्मिताल नगरना शकटमुख नामा ज्ञानमां न्यग्रोध वडवुहनी नीचे, पाणीयें रहित अठम तप क्रीधे थके, उत्तराषाढा नक्षत्रे चंद्रमानो योग आवे थके, शुक्लध्यानने विचाले वर्ततां थका, जेनी समान बीजो कोइ जगतमां पदार्थ नथी एहुं अनोपम अनंतुं केवलज्ञान अने केवलदर्शन जपहुं, तेनायोगें यावत् सर्व ना वने जालता देखता थका विचरे ॥ ४१३ ॥ हवे एवा अवसरमां नरतमहाराजनी आधुशालामां चक्ररत्न पण प्रगट थुं तेवारें ऋषभदेवना केवलज्ञाननी अने आधुशालाये चक्ररत्न जपनानी ए वेहु वधामणी नरतजीने साथे आवी ते वेहु वधामणीयांने हर्षदान आपीने विदाय कथा पढी नरतजी विचारमां पढ्या के ए वें वधामणी साथे आवी एमांथी कोनी महोत्सव पदेजो करुं एम ह्येकवार विचारीने निश्चय कथो के चक्ररत्नतो संसारिक हे अने श्रीतीर्थकरनो केवल महोत्सव करवो ते लोकोत्तर हे वली पिताने पूज्या तो सर्वने पूज्या माटे प्रथम इहलोक अने परलोकनो सुखदाइ जे केवलज्ञान तेनो महोत्सव करुं पढी चक्ररत्ननी

પ્રયુ કાઝસ્તંગમો ઝના હતતા તે સ્થાનકે ધર્મચક્રે એવે નામે આવ થોજનના વિસ્તાર વાણો એક
 યોજન કંચો, હજાર ચૂલાનો હજાર પગથીઆવાલો એવો રત્નમય પીઠ ધાંધો થૂનું કરાવ્યો
 તેની ડપર નંગવાનના પગલા આપ્યા અને જાણું જે પણ નંગવાન હે એવી બુદ્ધિથી નમ
 સ્કાર કસો બીજા લોકોયે પણ તેવોજ મહિમા કસો પઢી પણ સિદ્ધિ આવીને પરણામાદિ વિધિ
 સાચવતો હતો તિદાંથી બાહુબલીકતપીઠનો મંદિમાં ચાલ્યો. એમ પ્રયુ ઇચ્છીતલે વિદ્યાર કરે
 હે ॥ હવે જે દિવસથી નંગવાન લીલા લઈને વિદ્યાર કરી ગંધાં તે વિવંસથી મંરુદેવીમાતા નંરતં
 મહારાજને ઝડંગા આપ્યાં કરે હે અને કહે હે કેં દે નંરત જેમ કેમલનંતો પૂલોની માલ્યાને નાં
 સ્વી આપીયે તેવી રીતેં એ ક્ષણો મુજને ઢોડીને ચાલ્યો ગંધો અને એકાકી વનવાસી થયો હે,
 સુલ તુષાર્યે પીઢાંતો હશે, ક્યાંએક મસાણ અથવા મુકાંઝમાં તપસ્યા કરતો હશે, ટાંદાડ
 તાપ સહન કરતો હશે, વર્ષાકાલમાં નીજાતો હશે, મોંસ મત્સર મંકં મારતા હશે; એરે હું પાં
 પચી હું જે પુત્રને આટલું હઃસ્વ થયું હે તે સાંમહું હું તેમ તતાં મરંતી કેમ નંચી માટે મહારા
 જેવી હઃસ્વથી ક્યાંય પણ કોફ હસે નહી, એરે નંરત તુંલો રંજ્યના સુલમાં લોજાણો હો; મહારા
 લોકરાની સ્વબર પણ કાહાડતો નથી, તુંતો સર્વ પ્રકારની સુંદર રસોયો કરીને સ્વાય હે અને
 મહારો પુત્રતો નિહા માગી શુકા દુકલા સ્વાય હે, તુંતો સારા મજાના ધરેણા ગાંઠો પહેરે હે
 અને મહારો પુત્રતો નમ્ર ફરે હે, તુંતો સુલ સચ્યાર્યે સ્વેં હે અને મહારો પુત્ર કવણ કાંકરા
 કાંટાવાળી જમીન ડપર સુદ રહે હે, એરે જે મધુર ગીત ગાનેં કરી જાગતો હતો તે શ્રુગાજા
 દિકના હ્રસ્વરેં જાગતો હશે વલી તેની ચૂલ તુષા અને સરીરની શુશ્રૂષાની સ્વબર કોણ લેતો
 હશે તથા અણવાણે પગેં ચાલતો હશે-ઇત્યાદિક અનેક ઝડંગા આપતી રહે હે, પુત્રની ચિંતાથી

शीकुं बांधी मूके तो कांडपण धान खाइ शके नही अपने हीमयांज करे एंवी रीतिं सुखयी तो
 बोध्या नही पण मनमां चिंतव्युं ह्वुं पढी ते अणअणोयुं कर्म आ नवमां उदय आव्युं तेना
 प्रजावयी प्रभु एक वर्षे सुधी आहार पायी पाभ्या नही ए पावांतर ठे, माटे कोइने पण अंत
 राय पाडवो नही. एम आ अवरसर्पिणी कालमां अयांसकुमरयी पदेज वहेलुं सुपात्रदान प्र
 वट्ठुं ॥ यतः ॥ मिथ्याहृत्सिद्धस्त्रेन्यो, वरमेको जिनाश्रयी ॥ जिनाश्रयिसिद्धस्त्रेन्यो, वरमेकीह्य
 शुभवती ॥ १ ॥ ॥ अशुभवतिसिद्धस्त्रेन्यो, वरमेको भद्रावती ॥ महावतिसिद्धस्त्रेन्यो, वरमेको जि
 नेश्वरः ॥ २ ॥ ॥ जिनेश्वरसमं पात्रं, न चूर्तं न नविष्यति ॥ यतः पात्रविशेषेण, देयं दानं
 शुजात्मजिः ॥ ३ ॥ ॥ इति जगवंत धारणाधिकार ॥ ॥ ह्वे जगवानं विहार करता अर्का बहु
 लोदेशमां तिहृशिजा नगरीने अध्याने संख्या समये काञ्चसर्गे रह्या तिहां वनपालके जइने बा
 हुबलिराजाने वधामयी धीधी तेवारे वनपालकने दान आयी संतोषीने पढी मनमां विचांछुं
 के ह्मणा सांज पढी अकारं अयुं ठे तेथी थोडा वरवंतमां सर्व परिहार जेजो अइ शके नही
 केवके अण लारव जो सद्वारा शुभ ठे वली पौत्रादिक अनेक ठे. ते सर्व एकठां अइ शके नही माटे
 प्रजाते महामहोत्सवसहित प्रभुने वांछवा जइछुं एम चिंतवी बेयी रह्यो पढी प्रजाते नगरी संण
 मारी घया आर्धबरसहित प्रभुने वांछवा मयो एटलामां जगवानतो अप्रतिबंध विहारी ठे माटे
 बाहुबली आभ्यानी अगाच विहार करी दूरदेशे चाध्या गया तेथी बाहुबलीये जगवानने
 दीठा नही माटे घयो खेद करवां लाभ्यो कानमां आंगलीउ नाखीने उच्चस्वरे रुदन कछुं अपने
 प्रभुना बे पण पासें ऊर्जो रही बोधो हे बाबा आदम हे बाबा आदम एंवी बांग मारी तिहांथी
 बांग चाली ह्मणा पण ते ससुदायवाला कहे ठे ॥ पढी जगवाननी नक्ति करवाने अर्थे जिह्मी

एटजा दिवस पर्यंत हुं कांइ पण जाणतो न्हतो परंतु आजे में नगवानने दीवो तेथी सुजने जातिस्मरणा ज्ञान उपजुं तेथी में जे सातमा नवमां दीक्षा पाळी व्हती तेनी सर्व रीत मने जाण वामां आवी तेवारे में साधुनी मयीदार्ये आहार वदोरायो, ए महोटा पुरुष जे, एमने कांइ ध नादिकनी गरज नथी, ए वात सांजनीने सर्व लोकोए साधुने आहार आपवानो विधि जाणी लीवो हवे नगवानने एक वर्ष पर्यंत खुर्यो रदेवुं पडवुं अने आहार मद्यो नही ए कथा अंतराय कर्मना उदयथी अयुं ते कही देखाडे जे नगवान पूर्व कोइक नवमां शेवतो जीव व्हता ते शेव एक दिवस करसणीयोनी पारसे जगराणी करवा गया तिहां ते करसणीये खलो कखो व्हतो तेनो धान काहाडवा सारुं ते करसणी पोताना बजवोने धानमां फेरवे जे ते बज द फरता फरता जे वखत नीचें नमीने धानमां मोहोडुं घाले तेवारे करसणी बजवोनां मोहो डाने उपर चावका मारे ते जोइ शेवने दया आवी तेथी शेवें कणबीने कहुं के अरे एने तुं फोकट शांवास्ते मारे जे एमना मोहोडा उपर ठीकुं बांधी मूक तो धान खांशें नही पळी वधा करसणीउथे तेमज ठीका बांध्या ते ठीका बार पोर सुधी बांध्या रह्या ए अंतराय कर्म नगवाने बांध्यो व्हतो ते आ नवमां उदय आब्युं तथा कोइक आचार्य कहे जे के नगवाने जेवारे महाविदेह केजमां ज मित्रनी सार्ये चारिज लीहुं व्हतुं ते जएमामं श्रीरुषजनो जीव महोटा व्हतो ते सपरिवार विहार करता करता कोइक कणबीना खेजनी वाडे जाय जे तेवामां ते कणबी पण धान काहाडवा माटे बजवोने फेरवे जे हाजरुं खेडतां वचमां वचमां ते बजवो नीचा अइ अइने धान खाये तेवारे ते कणबी तेने परोणे करी मार आपे ते देखी शुरु चिंतववा लाय्या जे ए कणबी विचारा बजवोने परोणानी मार आपे जे ते करतां जो ए बजवोना सुरे

कुमरे मोक्ष फल उपार्जन कथुं, तिद्वां जगवाने पारणुं कथुं तिद्वां रत्नमय पीठ कराव्युं, ए जगवानना पारणानो दिवस वैशाख शुद्धि त्रीजनो हृतो तेषी अह्य त्रीज एवे नामे ते पर्व जगतमां मान्य थातो हवो, लोकोर्ये प्रशंसा करी के श्रीक्षत्रदेव सरखो पात्र अने सेलडीना रस सरखो खुद् आहार तथा अयांस कुमरना जेवो नाव ए कोइ महोटा पुण्यना योगवडे थाय हे ॥ यतः ॥ रिसहेससमं पत्तं, निरवध इकुरससमं दाणं ॥ सिखंससमो नावो, हविष जइ मणिअं हुजा ॥ १ ॥ श्रीआदिनाथनुं पारणुं सेलडीना रसनुं थयुं अने बीजा तीर्थ करोनुं प्रथम पारणुं रवीर नोजननुं थयुं हवे ते वखत अयांस कुमरने लोकोए पूबहुं जे अ मे तो जगवान आहार जेरो एहुं जाणता न हता अने तमे शी रीते जाएणुं जे जगवान आ हार जेरो तेवारें अयांस बोव्यो के हुं जगवानना जीवनी साथे आव नव पर्यंत रहेजो हुं तेषी दान देवानो विधि सर्व जाएणुं तुं तेवारें लोकोर्ये पूबहुं के ते आव नव केवी रीते जे ते वारें अयांस कथुं के पहेजा नवमां जगवाननो जीव ललितानं देव हतो तिद्वां हुं एमनी स्व यंप्रजा नामें देवी हती, बीजा नवमां स्वामी वजंथर राजा थयो हुं तेमनी श्रीमती नामें राखी थइ, त्रीजा नवमां अमे बेहु शुगलीया थया, चोथां नवमां बेहु जण सौधर्म देवलोकमां जइ मित्रपणे देवता थया, पांचमा नवमां प्रह वैद्यपुत्र जीवानंद नामे थया अने हुं एमनी मित्र थयो, ठहा नवमां अरुत देवलोक के जइ बेहु जण देवतामां मित्रपणे उपना, सा तमा नवमां प्रहृतो वजनान नामे चक्रवर्ती थया तिद्वां हुं एमनी सारथी थयो हतो, तिद्वां तीर्थकरनी पासंथी अमे सहुये दीहा लीथी, आवमा नवमां सर्वास्तिष्ठ विमानें दे वता पणे थया तिद्वांथी चवी ए जगवान थया अने हुं एमनी पोतरो अयांस तुं थयो ते वात

एटला दिवस पर्थत हुं कांड पण जाणतो न्हत्तो परंतु आजें में नगवानने दीवो तेथी मुजने
 जातिस्मरण झान उपजुं तेथी में जे सातमा नवमां दीक्षा पाळी व्हती तेनी सर्व रीत मने जाण
 वामां आवी तेवार्हे में साधुनी मर्यादार्थे आधार बहोराव्यो, ए मद्धोटा पुरुष हे, एमने कांड थ
 नादिकनी गरज नथी, ए वात सांजलीने सर्व लोकोए साधुने आधार आपवानो विधि जाणी
 लीथो व्हवे नगवानने एक वर्ष पर्थत मुख्यो रद्दें पडुं अने आधार मव्यो नही ए कथा
 अंतराय कर्मनां उदयथी थयुं ते कही देखाडे हे नगवान पूर्व कोइक नवमां शेवन्तो जीव
 व्हता ते शेव एक दिवस करसणीयोनी पार्सें जगराणी करवा गया तिहां ते करसणीयें खलो
 कस्यो व्हतो तेनो धान काढाडवा सारुं ते करसणी पोताना बजदोने धानमां फेरवे हे ते बज
 द फरता फरता जे वखत नीवें नमीने धानमां मोहोडूं धाजे तेवारे करसणी बजदोना मोहो
 डाने उपर चावका मारे ते जोइ शेवने दया आवी तेथी शेवें कणबीने कहुं के अरे एने तुं
 फोकेट झावास्ते मारे हे एमना मोहोडा उपर डीकुं बांधी सूक तो धान खासों न्हंही पढी
 बधा करसणीउथे तेमज डीका बांध्या ते डीका बार पोर सुधी बांध्या रह्या ए अंतराय कर्म
 नगवाने बांध्यो व्हतो ते आ नवमां उदय आब्युं तथा कोइक आचार्य कहे हे के नगवाने जेवारे
 मद्धाविदेह हेतुमां व भिन्ननी सार्थे चारित्र लीहुं व्हतुं ते जएमां श्रीकृष्णनो जीव मद्धोटा व्हतो
 ते सपरिवार विहार करता करता कोइक कणबीना खेजनी वाडे जाय हे तेवामां ते कणबी
 पण धान काढाडवा माटे बजदोने फेरवे हे दाजलुं खेडतां वचमां वचमां ते बजदो नीचा
 थड थडने धान खाये तेवारे ते कणबी तेने परोणे करी मार आपे ते देखी शुरु चिंतववा
 लाय्या जे ए कणबी विचारा बजदोने परोणानो मार आपे हे ते करतां जो ए बजदोना सुरे

कुमरे मोक्ष फल उपार्जनं कथुं, तिद्वां जगवाने पारणुं कथुं तिद्वां रत्नमय पीठ कराव्युं,
 ए जगवानना पारणानो दिवस वैशाख शुद्धि त्रीजनो हृतो तेषी अह्वय त्रीज एवे नामे ते पर्व
 जगतमां मान्य थातो हवो, लोकोर्ये प्रशंसा करी के श्रीकृष्णदेव सरखो पात्र अने सेलडीना
 रस सरखो खुद् आहार तथा श्रेयांस कुमरना जेवो नाव ए कोइ मद्धोटा पुण्यना योगवडे
 थाय हे ॥ यतः ॥ रिसहेससमं पत्तं, निरवव इकुरससमं द्वाणं ॥ सिबंससमो नावो, हविष
 जइ मणिध्वं हुजा ॥ १ ॥ श्रीआदिनाथजुं पारणुं सेलडीना रसजुं थयुं अने बीजा तीर्थ
 करोजुं प्रथम पारणुं रवीर नोजनजुं थयुं हवे ते वखत श्रेयांस कुमरने लोकोए पूवहुं जे अ
 मे तो जगवान आहार जेरो एहुं जाणता न हता अने तमे शी रीते जाणुं जे जगवान आ
 हार जेरो तेवारें श्रेयांस बोव्यो के हुं जगवानना जीवनी साथे आव नव पर्यंत रहेजो हुं
 तेषी दान देवानो विधि सर्व जाणुं हुं तेवारें लोकोर्ये पूवहुं के ते आव नव केवी रीते जे ते
 वारें श्रेयांस कथुं के पहेजा नवमां जगवाननो जीव ललितानं देव हतो तिद्वां हुं एमनी स्व
 यंप्रजा नामें देवी हती, बीजा नवमां स्वामी वज्रंभर राजा थयो हुं तेमनी श्रीमती नामें
 राखी थइ, त्रीजा नवमां अमे बेहु युगलीया थया, चोथां नवमां बेहु जण सौधर्म देवलोकमां
 जइ मित्रपणे देवता थया, पांचमा नवमां प्रभु वैद्यपुत्र जीवानंद नामे थया अने हुं एमनी
 मित्र थयो, ठाठा नवमां अच्युत देवलोक के जइ बेहु जण देवतामां मित्रपणे जपना, सा
 तमा नवमां प्रभुतो वज्रनाज नामे चक्रवर्ती थया तिद्वां हुं एमनी सारथी थयो हतो,
 तिद्वां तीर्थकरनी पासंथी अमे सहुये दीक्षा लीधी, आठमा नवमां सर्वाथीसिद्ध विमानें दे
 वता पयो थया तिद्वांथी चवी ए जगवान थया अने हुं एमनी पोतरो श्रेयांस हुं थयो ते वात

કરવું ઘટવું નથી હમણા સ્વામીને કેવલ જ્ઞાનની ચરપત્તિનેવિષે તથા તીર્થ પ્રવર્તનનેવિષે અને
 સંવસ્થાપનાને વિષે તમારુંજ કામ હે એમાં બીજા કોઈનું કામ નથી મહોટાચને પોતાનું કામ
 તે પારકે અર્થેજ ધાય હે એમ માતાર્યે પીધેલું દૂધ તે બાલકને અર્થેજ ધાય હે તે કારણે આ
 વચ્ચે અપણને વિરોધ કરવું યોગ્ય નથી યુવી રીતે નાવો હાથ બોલી રહ્યો તેવારે એમાં
 કુમર વેડુ હાથને સમજાવવા જાણ્યો હે અરે નાવા જમણા હાથો તમે બંને જાણ પોતપો
 તાના કામમાં કલ્યાણકારી હો પરંતુ હમણા તમે મહારી પ્રાર્થના સફલ કરો તે આવી રીતે
 કે તમે વેડુ એકઠા થાવ કે હે એકી જગવાનને બાર માસના તપનું પારણું ધાય અને મહારે
 પણ જન્મ દાન આપવાથી સંસારસમુદ્ર એકી તરફ ધાય માટે તમે જાણ એમાંસની વિનંતિ સંનિહીને
 રૂપા કરીને વેડુ જાણ જગહો મટાવીને નેલા એક જાણ યુવી એમાંસની વિનંતિ સંનિહીને
 બંને હાથ પસલીને આકારે એકઠા મળી ગયા તેવારે એમાંસ કુમરે શુદ્ધ નાવે કરીને સેતહીનો
 રસ વહોરાવી ફીધો તેની શિશ્વા ઝંચી ચઢી તથાપિ એક વિંડમાત્ર પણ નીચે પહો નહી
 જો હજારો ઘડા હાથમાં ઝંઘાવાલી આપો અથવા સર્વે સમુદ્રોના પાણી નાચો તો પણ એક
 ટીપું હાથથી બાહેર પડી જાય નહી માત્ર શિશ્વા ઝંચી ચઢતી આવે યુવી લલિય હેવારે પ્રાસ
 એયેલી હોય તેવારે કરપાત્રી ધાય. યહંત ॥ માફ્વ ઘડસહસ્તા, અહવા માફ્વ સાગરા સદે॥
 જસ્તે આરિસ્ત લોઈ, સો પાણિપહનહા હોઈ ॥ ૧ ॥ ॥ એ જગવાનની લલિયનો પ્રજાવ
 જાણવો પડી સ્વામીયે તિહાંજ પારણું કરવું તે વચ્ચે પાંચ દિવ્ય પ્રગટ થયા એકતો ગંધોદ્ધક
 કૂલની તુષિ એહ, બીજું વસુધારાની તુષિ એહ, ત્રીજું વસ્ત્રની તુષિ એહ, ચોથું આકાર્યો દેવ
 હુંડની વાગી, પાંચમું “અહોદાનમહોદાન” એવી ચદ્ધોષણા દેવોયે કરી આ પાત્રવાનથી એમાંસ

चित्र ७२

श्रीरामस्य कुमार भगवानने सेलानीने रस वही रावेने.

वली कंसार पण एणे एकलेज खाहुं पण एम न जाएहुं जे आ महारो जाइ चूरयो हे माटे थोडोक एने पण बोलावीने खवाहुं एवो विचार कखा विना महाराखी कपट करीने ए एक लोज खाइ गयो तेथी ए निःकेवल पेट नरो देखाय हे, फोकट पोताना मुखथी पोताना शु यानुं वर्धन करे हे ॥ ११ ॥ वली हे श्रेयांस हुं सांजल बीजी पण एनी निष्ठुरता कही देखाहुं हुं के जे वखत मिष्टान्नपान नोजन करे तेवारें नोजन तो पोते करे अने मझिकाउ महारा पासे उडावे तो पण हुं ते वखत महारी दाक्षिणताथी महारो महोदो जाइ जाणीने एने कांइ कहुं नही ॥ १२ ॥ वली ए जमणा द्वायमां चतुराद किंवा बीजो कोइ शुण पण कांइ नथी कारण के जे वखत मस्तकें पागडी वींटे हे ते वखत एतो जेम तेम वींटी नाखे हे पण पावजथी बरोबर झांटा प्रमुख सुधारवा करवानुं काम, बराबर रचना करवी, सुंदर आकार करवो तेतो सर्व हुंज करं हुं ॥ १३ ॥ वली आ जमणो द्वाय जे हे ते छुव टानो रमवावाजो हे ॥ १५ ॥ ॥ इत्यादिक हे श्रेयांस हुं केटहुं तमोने कहुं अमारा बे जयना सारा माग लक्षण तथा शुण अने अवशुणने सर्व जगज जाणे हे अथवा आ श्री कृपन्नेव स्वामी पोतेंज त्रय लोकना नाथ हे माटे सर्व जाणे हे एवी रीते अमो बेहु जयने विवाद करता थका एक वर्ष व्यतीत थइ गहुं तेथी जगवान् वर्षी तपना करनार थया एम कुंटुबनो विरोध केवारें पण कट्याणकारी न थाय ते माटे हे श्रेयांस ए घणोज हवीलो हे तथापि हुं तहारी दाक्षिणताथी एने समजाहुं हुं केमके कोइ प्रकारे जेवारें कुंटुबमां विरोध उत्पन्न थाय हे तेवारें संबंधीने संबंधीज पोतपोतामां प्रतिबोध थापी समजावे हे एम कही नावो द्वाय जमणा द्वायने कहेवा लाग्यो के हेजाइ आ अवसरे आपणने विवाद

‘शी एक जण जठोने पोताना शुण बीजानी आगल वर्णवी देखाडे ते शुक्त नथी जेम माताना
 मुख आगल मामातुं वर्णन करी देखाडतुं शुक्त कदेवाथ नही तेनी पेठे ए पण जाणी जेवुं ॥
 माटे अहो श्रीश्रेयांस श्रीरुचन देवना परपोजा महारं पण कर्तेव्य जे ठे ते हुं सांजल परमे
 श्वरे जे वे कन्याने परणवातुं स्वीकातुं तेमने सूवा वेसवातुं ठेकातुं तो मंज आप्तुं कारण के
 स्वीयो जे ठे ते पतिना नावापासा तरफ सूवे वेगो ठे एटजे जमये ह्याथे तो मात्र स्वीतुं ह्याथ
 जाजीने जठाडी मूकी पण तेमने बेसवा माटे स्थानक तो में आप्तुं ॥ १ ॥ वली हुं ठाण
 आगल राखीने संग्रामनेविषे स्वामीतुं रक्षण करुं तुं अने जमयो ह्याथ तो खड्ग जपाडीने
 पावो नासी जाथ ठे ॥ २ ॥ वली हुं संग्राममां धनुष्यने आगल धारण करीने जजो
 रहुं तुं अने आ जमयो ह्याथ तो तीर लहने कानने विषे चुगलनी पेरे पेगो ठे ॥ ३ ॥
 वली आंक गणवानो व्यापार पण महारी पासो थाथ ठे एटजे आंकनी वामगति ह्योथ ठे
 ॥ ४ ॥ वली ग्रामांतरें प्रयाण करतां गथेडो पण जो महारी दिशा तरफ आवीने बोडे
 तो सिद्धिदायक ठे ॥ ५ ॥ तेमज देव चकली पण नावे पासो आवी बोडे तेवारें शुज
 फजनी सूचवनारी थाथ ठे ॥ ६ ॥ वली प्रथम प्रयाणने विषे प्रथम राजीना पद्मेरमां
 सीयाजीया पण महारी दिशार्ये रह्या थका बोडे तो सिद्धिना करवावाजा थाथ ॥ ७ ॥
 वली जे प्राणी रोगादिके पीडाणो ह्योथ ते पण धणुं करीने नावे पासो सूवे तो तेने समाधि
 कारक थाथ ॥ ८ ॥ वली महारी तरफनी चंडनाडी वदेतां जे शुजकामनी प्रारंभ कखो ह्योथ
 ते सिद्धिदायक थाथ ॥ ९ ॥ वली हे श्रेयांस तुं सांजल के आ पापी जमया ह्याथे प्रभुने
 परणवाने अवसरे कन्याजनी ह्याथ अहण कखो तेवारें पण मने बोलाव्युं नही ॥ १० ॥

રીજ રેચાડ આદિક સર્વે લક્ષણે છુદ્ધ હે ॥ ૮ ॥ વડી તીર્થયાત્રા, પુત્રપ્રાપ્તિ, સૌન્દર્ય, પ્રસા
કીર્તિની સ્વચક રેચાડનો ધારક પણ હુંજ હું એટલે એ સર્વે જાવોને સ્વચવવા વાડી રેચાડ જો
જમણા દ્વાષમાં દોય તોજ તહૂપ ફલની પ્રાપ્તિ થાય હે ॥ ૯ ॥ વડી હું ચોચા દેશવામાં સો
થવામા ચતુર વ્યાપારવાન હું એટલે ચોચા ગોધૂમાદિકમાંથી કાંકરા પ્રમુશ્વ સોધી કાઢાડવા
તે જમણા દ્વાષથીજ બની શકે હે ॥ ૧૦ ॥ વડી દ્વાનને વિષે, જોજનને વિષે, દેવપૂજાને વિષે,
પરમેશ્વરના સ્મરણને વિષે, પ્રીતિ બાંધવાને વિષે, બોલ તથા કબુલાત આપવાને વિષે, દ્વાનને
વિષે, દ્વાષાદિક છુન છુન કાર્યોમાં મહારોજ અધિકાર હે ॥ ૧૧ ॥ યુવી રીતે હું સર્વની ચપર
હું અને મહોટા મહોટા કામોમાં મહારો અધિકાર હે તો કહો આ સ્વલ્પ સેલડીના તુલ્ય રસની
દેવલ કેવી રીતે થાડું વડી મેં ઝ્યાસી દારવ પૂર્વે લગે જગવાનની સાર્થે રાજ્ય સામ્રાજ્ય પાઠું તો
હવે હું હમણા જગવંતની આગલ ધરને કેવી રીતે યાચના કરાહું તેજ કારણથી મેં સ્વાહું, પીહું,
પદેરહું, ડહહું, નાટક દેશહું, દ્વાષાદિક ક્રીડાવિના મૌન ધરાવીને વન ગહન અટવીડમાં પ્રવ્રુને
જમાવ્યા તો હવે આ સેલડીના રસને હું પ્રદ્વણ ન કરું માટે તમે માવા દ્વાષને કહો તો તે મા
ગી લેશે એવા જમણા દ્વાષના વચ્ચન સંનિહીને માવો દ્વાષ બોધો કે હે નિર્લક્ષ હું તુલ્યા પોતાની
મેલે પોતાના આત્માની મહોટાઈ કરીને હું પ્રશંસા કરે હે પોતાના મુશ્વથી જે પોતાની મહોટાઈ
કરે તેમાં કોઈ શુણ દોય તોપણ તે લઘુતાને પામી જાય અને પરની પ્રશંસા કરવાથી જો નિર્શુણી
દોય તો પણ શુણવાન થાય શુણવંત દોય તેના શુણ તો પોતાની મેલેજ પ્રગટ થાય જેમ કપૂરનો
સુગંધ, રત્નનું તેજ અને મણિનું નિર્વિષપણું દ્વાષાદિક જે શુણો હે તે પોતાની મેલેજ પ્રગટ દેશાઈ
આવે હે પણ તે કોઈ કોઈને આગલ કહેવા જાત્ નથી વડી એકવાજ રહેનારા બે જણ દોય તેમાં

मांदोमांदे विवाद सयो ते आवी रीते के प्रथम जमणा हाथ गद्गदस्वर करीने श्रयांस कुभर
 प्रत्ये कहेतो हवो के आहो श्रयांस हुं सांजल हुं श्रीकृष्णदेवनो आजन्मनो सेवक हुं, में श्री
 कृष्णदेवजीना प्रसादेकरीने घणा मद्दोटा मद्दोटा उत्तम काम कखा भे तेणेकरी हुं घणा प्रतिष्ठा
 पामेजो हुं ते महारा कर्तव्य हुं निरपेक्ष पणे सांजल प्रथम तो में इंडादिक देवोने देवता
 सकां जमणे अंगुठेकरीने प्रभुने अमृतपान कराव्युं एटले तीर्थेकरनी धुवी रीतिज भे के पो
 तानी माताहुं तथा अन्य स्त्रीयोहुं स्नानपान नकरे पण जेवारें ब्रुव जाणे तेवारें पोताना ज
 मणा हाथनो अंगुठो चूसवा मांभे के तरतज तेमां अमृतमयी पुजल प्रथमी जाय तेथी
 ह्नुधावेदनी जपशमी जाय ॥ १ ॥ वली वंसस्थापनाने अवसरें में इंडना हाथथी सेज
 डीनो सांगो ग्रहण करीने स्वामीनी वांग प्ररण करी माटे वंसस्थापवामां पण हुं आगेवान
 सयो ॥ २ ॥ वली में नरतराजाने तिलक करीने विनीता नगरीहुं राज्य आपी भ खं
 मनो नोका कखो एटले राज्यस्थापनमां पण जमणे हाथेज मंगलिक कामे टीहुं कराय भे
 ॥ ३ ॥ वली नरतनी पेरेज में बाहुवलीने तिद्धशिजा नगरीहुं राज्य आप्युं ॥ ४ ॥ तथा
 शेष अठाणु पुत्रने पण एज रीते में राज्य आप्युं ॥ ५ ॥ तथा सुनंदा अने सुमंगला
 ए बे कन्याजने पण हाथ मलाववाने अवसरे जमणे हाथे जालीने स्वामीने परणावी दीधी
 ॥ ६ ॥ वली में एक वर्ष पर्यंत स्वर्हाहित वरसी दान आपीने त्रय जगतना मनोवांछित प्ररण
 कखा केमके दान पण जमणा हाथेज देवाय भे ॥ ७ ॥ ॥ वली हुं बज्र, चामर, चक्र, गदा
 खड्ग, धनुष्य, अंकुश. वज्र अने शंखादिक शुच लक्ष्णेकरी विराजमान सको शोनी रह्यो हुं
 एवा सर्व लक्षण हुं (जमणे हाथ) धरण करुं हुं अने लक्षण जोवावाला लोक पण मद्दा

हुयें पोतपोताने आवेला. सुपनानी वात कही तेवारे. सर्वना मनमां एवो विचार आब्यो के
 आ सुपनाहुं सर्वे फल श्रेयांसकुमरने आहो अने श्रेयांसने कोइ महोटी जान आहो एम कही
 सहु पोतपोताने घेर गया पढी मथ्यान्ह समये गोचरी करवाने माटे श्रीकृष्णदेवजी घरघ
 रने विषे फरवा लाव्या तेने लोको पूर्वोक्त रीते वस्त्रानरणादिक वस्तु आपवा लाव्या पण प्रखे
 जेता नथी तेषी लोकोमां कोलाहल थइ रह्यो जे जे नगवानतो कांइ पण जेता नथी एटजामां
 श्रेयांस कुमर गोखमां वेठा हता तेणे श्रीकृष्णदेवजीने दीठा पढी इहापो करता जातिस्मरण
 ज्ञान पाम्या तेणेकरी पूर्वजो नव दीठो तेवारे जाणुं जे अहो ! हुंतो ए प्रखुनो पूर्वजवने
 विषे सारथी हतो तिहां में पण दीहा लीधी हती तिहां वजसेन तीर्थकरें एवुं कहुं हवुं जे
 ए वज्जनाज राजर्षि नरतद्देजमां पहेला तीर्थकर आहो तेज ए प्रखु तीर्थकर, देवोना देव गो
 चरीयें नमता देखाय जे एम जाणी गोखयकी देवा चतरीने कहुं के हे प्रखु लोको साधुने
 दान देवानी. रीतीमां वाकेव नथी एम कही पांच अग्निमन साचवी त्राण प्रवृद्धिणा देइ ॥ इ
 हाभि खमासमंणो वंदिजं जावयिह्माए निसिद्धिआए महएण वंदाभि ॥ १ ॥ ॥ एम ख
 मासमण आपी पढी इहाकारि सुहराइ सुहदेवसि सुख तप शरीर निराबाध सुख संजम जाजा
 निर्वहोबोजी हे जगवन् नातपाणीनो जान देवा पधारो महारुं गृहगण पावन करो, महारे
 घरे पधारो, शुद्ध बेंतालीश दोष रहित आहार बहोरीने महारो निस्तार करो एम इहां श्रेयांस
 कुमर पहेला आवक प्रगट थया ते समयें जेजडीना रसे नरला एकशोने आठ घडा श्रेयांस
 कुमरने कोइक नेट आपी गयेजो जे ते शुद्धमान घडा लहने श्रेयांस कुमरे जगवंतने जिह्वा
 जुवानो विनंती करी इहां कवी घटना करे जे के दान जेती वखतें प्रखुना वेडु लायनो

थंड जावो एवी रीते शिखामण आपीने ते शिखामण रत्ननीत उपर लखीने धरणेंड पोताने
 स्थानके गयो पढी जगवाननी सेवाजुं फल नरतने कळीने शोलजाति विद्याधरोनी आपो
 दह्मण श्रेणीजुं राज्य नमि करवा लाग्यो अने उत्तर श्रेणीजुं राज्य विनमि करवा लाग्यो ॥ इति
 नमि विनमि प्रबंध ॥ हवे जगवान पूर्वकृत अंतराय कर्मना उदय थकी एक वर्ष पर्यंत आ
 हार विना रहा कयांथ शुद्ध चिह्ना न पामता हवा जिहां गोचरीयें जाय तिहां मढोटो मा
 यस्त जोडने कोड वख आपे, कोड आनरण आपे, कोड मणी, माणिक अने सुकाफजना
 याल नरी आपे, कोडक तो घणी स्वरूपवान् एवी कन्याने शोल शणगारे शणगारीने आपवा
 तयार थाय, कोडक तो ह्या, घोडा, रथ इत्यादिक वाहन आपवा आवे, कोड एक धनचतुत
 सुवर्णस्थालप्रमुख उचित वस्तु आपवा आवे एम घणा घणा पदार्थ लावीने लोको स्वामिनी
 आगल धरे ते सर्व आणखपता नणी स्वामी लीये नही पण अन्न कोड आपवा आवे
 नही एवी रीते एक वर्ष पर्यंत स्वामी निराहारी रहा पण आहार विना लगार मात्र मन्या
 नही दीनपणुं आव्युं नही एवी रीते जगवान विचरता थका एकदा गजपुर नगरे पधाखा
 तिहां बाहुबलीनो पुत्र सोमप्रज नामे राजा राज्य करे वे तेनो पुत्र श्रेयांस कुमर हुवराजा
 वे तेणे ते राजीये सुपडुं दीडुं हडुं जे मेरुपर्वत मलिन थड गयो हतो तेने में अमृतना धडा
 थो थोडने उज्ज्वल शोजायमान कीथो तथा श्रेयांसना पिता सोमप्रज राजाने एडुं सुपडुं
 आव्युं जे कोड एक पुरुषने शत्रुयें घेरी लीथो ते श्रेयांस कुमरना सदाय थकी जय पामी
 हुटो थयो तथा ते नगरना सुबुकि गोवने सुपडुं आव्युं जे स्वर्चना सदस किरणो पडता हता
 तेने श्रेयांस कुमरे पाडा स्वर्चमां आप्या ए त्रयो जण प्रजाते राजसनामां नेला थया तिहां स

रहे तिहां जंग साफ करे, कांटो, कांकरो काढ़ाडी नाखे, पाखी बटकावे, फूल विभावे, नांस मशकादिक जगडे, त्रिकाल खन्न धरे एम प्रभुनी सेवा नकि करता अका विचरे हे एकदा धरणीइ जगवानने वांछवा आव्यो तेणे नमि विनमिने कहुं के जगवान तो त्यागी हे माटे तमे नरतनी पासं जाउं ते तमोने राज्य आप्नो तेवारं ते बोध्या जगवान विना अमे बीजा कोइ पासेखी राज्य मागीर्ये नही एतुं सांजली धरणीइ तेमनी नकिखी संतुष्ट अइने कहेवा जागो के तमे एकमना अइने प्रभुनी सेवा करो जो तो महोदना चरणनी सेवा केवारं पण निष्फल आय नही तेखी हुं तमारा उपर निवाज्यो हुं माटे जे मागो ते हुं आपुं तो पण तेणे कांइ मागुं नही तेवारं धरणीइ जगवंतना शरीर अदृष्टि अदृष्टि एटले जगवानना सुखें अवतरीने अडतालीश हजार विद्याउ पाव शुभतांज सिद्ध अइ जाय एवी शीखावी अने गौरी, गांधारी, रोहिणी तथा प्रहसि प्रमुख शोल देवीयो ते विद्याउनी अधिष्ठापकाउ हे ते आपी अने वैताढ्य पर्वतनी दक्षिण उत्तर श्रेणीहुं राज्य आपुं पढी विद्याउ साथी बडे जाइउ विद्याधरनी कृदि पाम्या त्यारे पोतानो सर्व खजनवर्ग लाइने रश्मिपुर चक्रवा लाहि पञ्चास नगर उत्तर श्रेणिना तथा गगनवज्जन प्रमुख शाय नगर दक्षिण श्रेणीना वसा वीने विद्याना बज्जखी सर्व परिवार सहित तिहां रहेता हवा पढी ते बे जाइउने धरणीइ कहुं के हे विद्याधरो तमे सांजलो जे एक तो केवली जगवाननी, बीजी जिनप्रतिमानी, त्रीजी चरम शरीरीनी अने चोखी प्रतिमाधर साधुनी ए चारनी जो तमे आशातना करशो अने वली एतुं उल्लंघन करशो एटले ए चारने रस्तामा सूकी तेना इरीन सेवा कखा विना एमज जाव्या जासो तथा परखीनी साथे जोरावरीखी जोग जोगवशो तो तमारी विद्याउ निःफल

हतो नद्दी तेणेकरी जिहां जाय तिहां कोइ अंच आपे नद्दी तेथी चार हजार साधुज नूख
 तुषार्ये पीड्या सका प्रभुने आधारनी उपाय पूववा लाग्या पण प्रभु कांड बोड्या नद्दी मौन
 पणे रह्या तेवारें कळ अने महाकळने पूवहुं तेणे पण कहुं के असे पण कांड जाणता
 नथी तेवारें सर्वे विचार करवा लाग्या के आपणे प्रथमथीज नगवानने कांड पूवहुं नद्दी
 अने हवे पाळा घेर जइने वेसवुं पण योग्य नथी तेम आधार कखा विना पण रहुं
 जाय नद्दी तो हवे आपणने ए वनवासमां रहेवुंज नहुं हे एम चिंतवीने गंगानदीना
 इहण तटना वनमां जटिल तापरु अइने रह्या अने तुहमांथी नीचे वूटी पडेला पत्र,
 फल, फूल आदिकनो आधार करवा लाग्या तथा तुहनी जालना वख पेहरे अने श्रीकृष्ण
 नंदेवजीहुं ध्यान करता सका विचरवा लाग्या ॥ हवे जेवारें प्रभुयें दीक्षा लीथी हती
 तेवारें सर्व पुत्रोने छुदा छुदा देशोना राज्य वर्हेची आप्या हता ते अवसरमां कळ अने म
 हाकहना पुत्र एक नभि अने बीजो विनमी ए बेडुने नगवानें पुत्रनी घेरे पाड्या हता ते
 बने जण ते वखतें क्यांक देशांतरे जाता रह्या हता पण हाजर हता नद्दी ते जेवारें पाळा
 फरी आध्या तेवारें तेणे नरतने आची कहुं के अमने राज्य केम न आप्यो नरतें कहुं
 के हुं तमने थोडोक नाग आपुं तेणे कहुं के तादारा पासिथी न लहरीयें तेवारें नरतें कहुं
 नगवान जाणे ने तसे जाणो तेवारें बेडु जाइ नरतनी अवगणना करीने नगवाननी पासें
 आची तेमना चरणकमलनी सेवा करीने कहेवा लाग्या के हे प्रभु तसे सर्वने राज्य दीहुं
 माटे अमोने राज्य आपो नगवाने तो संसारत्याग कखो हे माटे मौनपणे रह्या कांड उचर
 दीहुं नद्दी तेवारें ते बने जण राज्यने अर्थ नगवाननी पाळज रह्या जिहां नगवान उजा

गारक, ५ मद्भिदेव, ६ अंगज्योति, ७ मलयदेव, ८ नार्गवनाथ, ९ अंगदेव, १० वसुदेव,
 ११ मगधनायक इत्यादिक सो पुत्र ज्ञायावा तेमांथी नरतने तो अयोध्यातुं राज्य आप्युं
 तथा बाहुबलीने तिकृशिला नगरीतुं राज्य आप्युं अने बीजा अठाणु पुत्रोने अंग वंग प्रमुख
 देशोना राज्य आप्या पवी पोर्ते चार हजार पुरुषोनी साथे दीक्षा लहने विहार कस्यो हतो ते
 वखत चार सुष्टी लोच कस्यो हतो अने बीजा तीर्थकर सर्व पांच सुष्टी लोच करे हे तेतुं का
 रण कद्दी देखाडे हे नगवाने जेवारें चार सुष्टी लोच करी लीथो तेवारें पांचमी सुतीर्थे न
 खेडी नारवीये एटला केस पाबज चोटलीमां रह्या एटलामां पवन बाह्यो तेने लीथे ते केसनी
 शिखा फरकीने पोहोली थइ तेथी घणीज सोनवा लागी ते जोहने इंडमहाराजे प्रभुने विनंति
 करी के महाराज केशनी शिखा घणीज सारी रमणिक देखाय हे माटे एमज रद्दे तो सारुं प्र
 भुयें पण ते शिखा एमज राखी ते जेम पद्मइहमांथी सिंधुनदी निकलती वखते सवा ल यो
 जननी पोहोली हे अने पवी अयुक्रमे वधती वधती समुद्रमां मलतां साडी बाशव योजननी
 पोहोतपणे थयली हे तेम ए चोटली पण मस्तकना थडमांथी नीकलेली ते आगल आगल
 पोहोलाइमां विस्तारने पामती दीवामां आवी तेथी पद्मइह सिंधुनदीना प्रवाहनी पेरे शोना
 करी देखवा लागी तेने लोक नाषायें अद्या चोटली पण कर्हे हे हवे नगवान घोर अग्निप्रह
 धारी थया थका थामानुग्रामे विहार करतां आकसा परिसह सहन करता थका विचरे हे
 तिहां नगवानने थद्यपि ठठ तपतुं पारणुं करतुं हतुं तथापि ते वखतमां सुपात्र साधुने दान
 देवानो विधि कोइ जाणतो न हतो निहानो व्यवहार कोइ जाणतो नथी साधु ते भुं अने
 निहान ते वली भुं ? एवो कोइ समजे नही ते वखत कोइ निहानो मागनार पण ऊनीयामां

૬૪ દંનશુદ્ધ, ૬૫ રવજ્ઞશુદ્ધ, ૬૬ વાગ્શુદ્ધ, ૬૭ શરુદ્ધમર્દન, ૬૮ સર્વદમન, ૬૯ નૂતનદમન,
 ૭૦ યોગધ્યાન, ૭૧ વર્ષજ્ઞાન ૭૨ નામાવલી ૯ પુરુષની બહોતેર કલા નગવાનેં બતાવી ॥
 હવે સ્ત્રીયોની ચોથાવ કલા બતાવી તેના નામ કહેજે. ૧ નાચવાની કલા, ૨ આદર દેવાની
 કલા, ૩ ચિત્રકલા, ૪ વાદકલા, ૫ મંત્રકલા, ૬ તંત્રકલા, ૭ જ્ઞાનકલા, ૮ વિજ્ઞાનકલા,
 ૯ દંનકલા, ૧૦ જાલસ્તંનનકલા, ૧૧ ગીત ગાવાની કલા, ૧૨ તાલમાનની કલા, ૧૩ મેઘતુ
 છીની કલા, ૧૪ ફલાકુછીની કલા, ૧૫ વાગોપન, ૧૬ આકારગોપન, ૧૭ ધર્મવિચાર,
 ૧૮ શકુન જોયું, ૧૯ ક્રિયાકલ્પ, ૨૦ સંસ્કૃતનાષા બોલવી, ૨૧ પ્રસાદનીતિ, ૨૨ ધર્મનીતિ,
 ૨૩ વર્ણિકાયુષ્ઠી, ૨૪ સુવર્ણસિદ્ધિ, ૨૫ સુગંધિતેલ કરયું, ૨૬ લીલાસહિત ચાલયું, ૨૭
 લાઘી ઘોડાની પરીક્ષા કરવી, ૨૮ પુરુષસ્ત્રીજદ્વય જાણયું, ૨૯ સુવર્ણરત્નનેદયું જ્ઞાન,
 ૩૦ અઢાર જાતિની લીપી, ૩૧ તાત્કાલિક બુદ્ધિ, ૩૨ વાસ્તુસિદ્ધિ, ૩૩ વૈદ્યક્રિયા, ૩૪ કામ
 ક્રિયા, ૩૫ ષટત્રમણ, ૩૬ સારિપરિશ્રમ, ૩૭ અંજનયોગ, ૩૮ ચૂર્ણયોગ, ૩૯ દ્વસ્તલાઘવ,
 ૪૦ વચનચતુરતા, ૪૧ નોજનવિધિ, ૪૨ વાણિજ્યવિધિ, ૪૩ સુરવમંજન, ૪૪ શાલિસ્વંમન,
 ૪૫ કથા કેહવી, ૪૬ ફૂલશુંષન, ૪૭ વાંકું બોલયું, ૪૮ કાવ્યશક્તિ, ૪૯ વેસ બનાવવો, ૫૦
 સર્વપ્રકારની નાઘાઝ બોલવી, ૫૧ અન્નિધાનજ્ઞાન, ૫૨ ઘરેણા પહેરવા, ૫૩ રાજાની નક્તિ
 કરવી, ૫૪ ઘરનો આચાર શીસ્વવો, ૫૫ કાવ્યકરણ, ૫૬ પરને દેરાવવો, ૫૭ ધાન્ય રાંધયું,
 ૫૮ કેશ બાંધવા શુંષવા, ૫૯ વીણા વજાવવી, ૬૦ વિતંતનાવાદ, ૬૧ અંકવિચાર, ૬૨ લોકવ્ય
 વદ્ધાર, ૬૩ અંત્યાદ્ધિકા, ૬૪ પ્રશ્નપ્રદેહિકા ૯ ચોથાવ સ્ત્રીયોની કલા નગવાનેં બતાવી તથા
 શ્રીકૃષ્ણદેવજીના સો પુત્રના નામ આવી રીતે જે. ૧ નરત ૨ બાહુબલી, ૩ મસ્તક, ૪ પુત્રાં

चायाकीक्षिपी, १८ मूलदेवीक्षिपी ए अठार क्षिपीना नाम तथा बीजी पण देशना नामे क्षिपी जे मके लाटी, चोटी, माहाली इत्यादिक क्षिपी जाणवी ॥ तथा गणित जे अंकनो विधान ते सुंदरीने जगवाने भावे हार्थे करवाने बताव्युं ते श्या जणी तोके “अंकानां वामतो गतिः ॥ अक्षराणां दक्षिणतो गतिः” वली नरत महाराजने रूप करवावुं कर्मे बताव्युं तथा बाहुबलीने पुरुषाद्विदक्ष बलाव्या तथा पुरुषनी बहोतेर कलाउ बतावी तेना नाम कहे जे. १ छेवनकला, २ पवनकला ३ गणितकला, ४ गीत गावानी कला, ५ नाटकनी कला, ६ तालमाननी कला, ७ ढोल वजाववानी कला, ८ मृदंग वजाववानी कला, ९ वीणा वजाववानी कला, १० वांसली वजाववानी कला, ११ जेरी वजाववानी कला, १२ द्वाषी परखवानी कला, १३ घोडा परखवानी कला, १४ धातुवादनी कला, १५ दृष्टिवादनी कला, १६ मंत्रवादनी कला, १७ पणितविद्यासनी कला, १८ रत्नजक्ष, १९ नारीजक्ष, २० नरजक्ष, २१ तंदकरण, २२ तर्कवाद, २३ न्याय, २४ तत्त्वविचार, २५ काव्यकरण, २६ ज्योतिष, २७ चारवेदनी कला, २८ वैद्यकला, २९ षट्ज्ञाषाज्ञान, ३० वशीकरण, ३१ अंजन, ३२ क्षिपी, ३३ रुषिकर्मे, ३४ सुपन, ३५ वाणज्य, ३६ राजसेवा, ३७ शकुन, ३८ इंद्रजाल, ३९ वायुस्तंनन, ४० अग्निस्तंनन, ४१ मेघ वर्षाववानी कला, ४२ लेपनकला, ४३ मर्दनकला, ४४ चर्व जावानी कला, ४५ घट बंधननी कला, ४६ घणो फेरवो, ४७ पत्र जेदवो, ४८ मर्मजेदन, ४९ फल खेचवो, ५० पाणीवृष्टि, ५१ लोकाचार शीखवानी कला, ५२ लोकोनी मरजी राखवानी कला, ५३ फल नरवानी कला, ५४ खड्ग धारवानी कला, ५५ तुरीबंधन, ५६ मुद्राकरण, ५७ लोदघटन, ५८ दंतस्तमारण, ५९ काष्ठजेदन, ६० चित्रकरण, ६१ बाहुशुद्ध, ६२ दृष्टिशुद्ध, ६३ सुष्टिशुद्ध,

रत्न उत्पन्न भयुं ठे एहुं जाण्णी तेने ह्याभमां लेवा लाग्या तेथी ह्याष बलवा मांभ्या तेवारें
 तेनाथी बीहीता थका कृषनदेवजीने जइ कदेवा लाग्या के दे खासि एक अपूर्व रत्न उपन्हुं
 ठे परंतु तेमां क्रोध घणो ठे तेथी ह्याष जगाडीथें तो बाळवाने दोडे ठे एविषे कयांपक एहुं
 पण लखेहुं ठे के शुगळीआवण जइ जगवानने कहुं के कोइ राक्षस उठयो ठे पढी जगवाने
 अवधिद्वाने जोथुं तो अग्नी उपन्यो दीवो तेवारें शुगळीयाने कहुं के तसे एमां तुण जगावीने
 अग्नि प्रदण करो तेमां शांतिप्रमुख धान्य पचावीने खाउ तेवारें शुगळीयाउण परसवाढाना ति
 रणा तोडीने अग्नि ज्वरो सजगावी, तेमां धान्य नारव्युं ते सर्व बली गयुं कांइपण पाहुं ह्या
 थमां आव्युं नही ते जोइ फरी जगवान् पारें आवीने कदेवा लाग्या के ते पोतेंज झुरव्यो ठे
 माटे सर्व धान्य खाइ जाय ठे अमने कांइ पण आपतो नथी ते सांनजी जगवान् बोव्या हुं
 ह्याथी उपर चढीने आहुं तेवारें मने एक माटीनो पिंम आपजो पढी शुगळीयार्ये तेमज कहुं
 माटीनो पिंम जइ आव्या ते माटीमांथी जगवाने ह्यांमी, कुंमी प्रमुख वासण बनावी आप्या
 अने सर्वे रीत पण कही समजावी जे आवीआवी रीते बनावीने, वासदीमां पचावी एमां धान्य
 पाणी नारवीने अग्नि उपर चढावी पाहुं धान्य करीने खाउ एवा जगवानें बलावेजा विधिथी शुग
 ळीया अन्नने पचावीने खावा लाग्या तेवारें अन्न पचवा लाग्युं ए नोजनविधि कह्यो ॥ १॥
 हवे जगवाने अठार जातिनी लीपी ब्राह्मीने जिमखा ह्याषथी लखवाने बलावी तेना नाम
 कदे ठे १ हंसलिपी, २ चूतलिपी, ३ यक्षलिपी, ४ राक्षसलिपी, ५ उम्मी लिपी, ६ यावनी
 लिपी, ७ तुरकीलिपी, ८ कीरीलिपी, ९ डावडीलिपी, १० सैंधवीलिपी, ११ माळवीलिपी, १२
 नडीलिपी, १३ नागरीलिपी, १४ लाटीलिपी, १५ पारिसीलिपी, १६ अनिमित्तिलिपी, १७

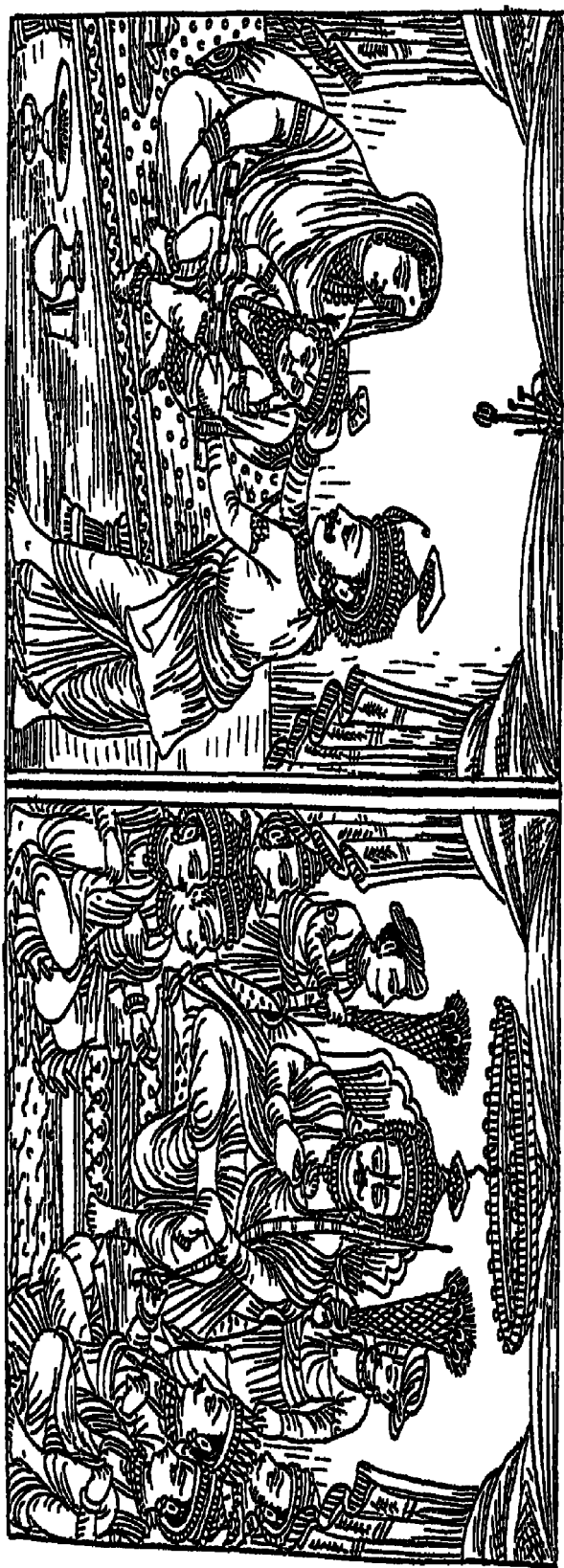
अथ भद्रवर्गो ह्यथो जपत् वेत्सीने मादीना वासए वनावीने युगवीयाने आयेदे तथा युगवीया मादीना पिंड वई आवी भगवानने
आयेदे

जनालानो पहेजो महिनो, पहेजुं परववाडियुं, चैत्र वदि आवमना दिवसें, पावळे पद्दोरे, सुदंसाणा नामा पाजखीमां बेसीने, देवमजुष्यसहित, यावत् विनीतांनी राज्यधानीमांथी ब्रह्मे, जिह्वा सिद्धवय्य ज्ञान ठे तिह्वां अशोक वृहन्नी नीचें पाजखी राखीने, ते पाजखीमांथी नीचें जत रीने, सर्व घरेणा पोताना ह्याथथी जतारीने, चार सुष्टि लोच करे, बेजानो एटळे लळुं तप पाणी रहित चवविहारो करे लते, उत्तराषाढा नक्षत्रें चंद्रमानो योग आवे थके ज्यकुलना, जोगकुलना, राज्यकुलना, क्षत्रियकुलना एवा कळ महकळ प्रमुख चार हजार पुरुषोनी साथें इन्द्र एक देवज्य वख लहने, दीक्षा लीधी, गृहस्थपणो त्यागीने साधुपणो अंगीकार कखो ॥ २१२ ॥ ॥ हवे वली जंगवाने दीक्षा लीधी तेथी पहेजाना वात बनेली ते लखियें डैर्ये ॥ जरतनी साथें ब्राह्मी जन्मी हत्ती ते बाहुबलीने परणावी अर्ने जे बाहुबलीनी साथे सुंदरीनो जन्म थयो हत्तो ते जरतने खीरल करवा माटे राखी एटळे गुगलधर्म मटाब्यो ॥ हवे गुगलीयाने आहार पचे नही ते आश्रयी कहे ठे. प्रथमतो गुगलीया कल्पवृहन्ना पत्रादिकनो आहार करतां हत्ता ते अयोग्य थया, खावा योग्य रहा नही तेवारे लोक मूल, पत्र, कंद, फल अने फूलनो आहार करवा लाग्या अपक्वशालिप्रमुख काजुं धान्य खावा लाग्या, ते खातांखातां पचे नही, पेटमां डखी आवे तेवारे जंगवान् पासे आवी कहेवा लाग्या के आहार कखाथी अमारुं पेट चढी आवे ठे जंगवान बोल्या लगारेक ह्याथमां मसलीने ह्याथनी बाफ आपीने खाजतो पची जासे केटलाएक दिवस पडी ते पण पच्यो नही पडी कांखमां अने हृदयमां राखी बाफ आपीने आहार करवा कहुं केटला काल पडी ते पण पचवा लाग्यो नही एवा अ वसरे वनमांहे वंश घासते घासते अग्नि जपन्यो ते देखीने गुगलीयाथें जाणुं ए कोइ अपूर्व

बनाव्या, वली राज्यने अर्थे हाथी, घोडा, गाय, कंट, वेसर, बलव प्रमुख चतुष्यदोनो संग्रह
 कसो. आगल तो ए हाथी प्रमुख सर्व जीवो जंगलमां परतां रहेता हता. वली केटलाएक
 छुगलीया अपराधमां आवे तेमने दंग देवामाटे उभा एवा नामथी माणसो स्थापन कखा, केट
 लाएक गुरुस्थानीया करी तेमने नोगा एवा नामथी स्थापन कखा, केटलाएक मंगलाधिप
 करीने तेमने राजन्य एवा नामथी थाप्या, बीजा पायदल द्रुत्रियो एवा नार्मेकरी थाप्या
 एम चार प्रकारना गुरुषोनी व्यवस्था भद ॥ तथा वली जे ब्रह्मचर्य पाळे ते ब्राह्मण, जे शस्त्र
 राखे ते द्रुत्री, खेती करावे ते वैश्य, चाकरी करे ते शूद्र, एवा नाम स्थापन कखा वली ए
 विनीता नगरीमां चोरासी चौटा कखा तेमां सोगंधिक, गांधी, तंबोली, कंदोइ, सोनार, मणि
 थार, सोडुं वेचनार, माणिक वेचनार, नाणावटी, नाडखुंजा, धान्यबजार, दोसी, चमार, कं
 सारा, माली, घृत बजार, तथा तेल, खैत्र, कपास, नांफा, नाडा इत्यादिक बजारो करी अनेक
 जातना उद्यमीज वगैरे थया ॥ श्रीकृष्णजनाथ स्वामीना पांच नाम थया एक कृष्णजनाथ,
 बीछुं प्रथम राजा, त्रीछुं पदेजां निहाचर, वोछुं पदेजा केवली अने पांचसुं पदेजा तीर्थकर ए
 पांच नाम थया ॥ २११ ॥ श्री कृष्णजनाथ अरिहंत महाचतुर, जली प्रतिज्ञाना पाळ
 नार, जला रूपवंत, सर्वगुणसहित, सरल, विनीत, वीश लाख पूर्व पर्यंत कुमर पदे रहा, जे
 शव लाख पूर्व जर्गो राज्य नोगव्यो, तिहां राज्य करतां लखवानी कला, गणवानी कला, बद्धोतेर
 कला गुरुषोनी तथा चोशव कला स्त्रीयोनी, कारीगरोना सो जेद, खेतीकमीदिक त्रय कर्म इ
 त्यादिक वातोनो लोकोना हित करवाने सारुं उपदेश दइने, सो पुत्रोने सो देशनो जूदोजूदो राज्य
 आपीने वली लोकांतिक देवोना प्रतिबोधथी वरसीदान देइने, गोत्रीयाने धन वांटो आपीने,

पर पाणी ढोवुं केदली प्रतोमां तो शुगलीया मांहीमांहे वढवाड करीने नानि कुलधर पासें न्याय कराववा गया नानिराजाये तेमने कहुं के असे गरढा थया माटे तमे ऋषजने जइ कही ते तमारो न्याय करसो शुगलीयायें जइ ऋषजनीने कह्यो ऋषजनी बोध्या मने राज्य अ निषेक करी राजा स्थापो तेवारें शुगलीयाये धूलनो एक महोदो उदलो बनावी तेना उपर प्र खुने बेसाडी पोते अनिषेक करवा पाणी लेवा गया एवामां इंडुं आसन कंणुं तेणे आवीने मुकुटादिक अलंकार पद्देरावी सिंहासने बेसाडी, वखविनूषित करी राज्यानिषेक विधि सा चव्यो प्रखु उपर तज धारण कहुं, चामर वीजतो थको इंडमहाराज पोते प्रखुनी सेवा करे हे एट लामां शुगलीया पण कमलपत्रना हुनामां पाणी नरी लइ आव्या तिहां जगवानहुं स्वरूप स वीलंकारविनूषित देखीने चिंतववा लाग्या के प्रथम जगवानना केहवा प्रमाणे जो पाणी एम ना मस्तक उपर नाखियें तो सर्व वख, अलंकार नीजाइ जाय माटे स्वामीनो भावो पण लूटो हे तेना उपर न्हवण करीये एम विचारी भावा पण उपर अनिषेक कीधो तेवारें इंड महाराज बोध्या ए शुगलीया जला विनीत पुरुषो हे तेमाटे इहां विनीता नामें नगरी वसा ववी एवुं कहीने वैश्ववण नामें देवने इंडे नगरी वसावी आपवानी आझा आपी तेवारें वैश्व वणें विनीता नगरी बनावी ते केवी रीतनी बनावी तोके बार योजन लांबी, नव योजन पोली, आठ दरवाजा कख्या, फरतो महोदो कोट कखो, ईशान कोणमां सात नूभिज चोखूणो एवो एक महोदो नानिराजाने रद्देवा माटे घर बनाव्युं, अने पूर्व दिशांयें नरतने रद्देवा सारुं सात नूमीडुं घर वनाव्युं, अग्निकोणमां बाहुवलीने रद्देवा माटे महोदुं घर वनाव्युं तेनी व ज्वां श्रीकृपनदेवजीने रद्देवा सारु एकवीश नूभिनी घर वनाव्युं, एकसो आव जिनमंदिर

द्विक. सर्वप्रकारनी. विवाह. संबंधी. जे रीतीजि जे ते रीतीजि करीने वर. कन्याने प्रपणाव्या. ति
 हांशी शुगलीयामां. विवाह. करवानी रीती प्रवर्तमान थइ ते आज्ञादिवस पर्यंत चाली आवे जे
 हवे श्रीकृष्णदेवजीने, सुनंदा तथा सुमंगला ए. जे राणीयो साथे जोग जोगवतां जे लाख पूर्व
 व्यतिक्रम्या तेवारे. सुमंगलाने नरत अने बाळी ए. जे पुत्र पुत्रीनो जोडलो थयो, अने सुनंदाने
 एकतो बाहुबली तथा. सुंदरी. ए. जे पुत्र पुत्रीनो जोडलो थयो, तथा जगलप्रचास तो निकेवज पुत्री
 नाज जोडला थया. एरीते कृष्णदेव स्वामीने शो. पुत्र. तथा. जे पुत्रीनो परिकर थयो हवे काज
 ना. महात्म्यशी अनुक्रमें. दिवसें दिवसें शुगलीयाजमां कषायनी रुद्धि थवा मांभी. तेवारे हकार,
 मकार अने धिकार ए. जण जातनी जे इफनीतिजि चालती. हती तेने पण लोक जह्मन क.
 रवा लाया तेने मान्य न करता. प्रीतपोतामां. हेक्ष जतप्रज थवाथी श्रीकृष्णदेवनी प्रासे आवी
 कहेवा लाया के अमारो न्याय करी आपो तेवारे जगवान बोल्या हुं राजा तथा महारा पिता.
 नाजिछलवर राजा जे तेनी प्रासे तमे जाज. ते सांजली शुगलीया नानीराजा प्रासे गथा ना.
 नीराजार्थे तेमने कहुं. के. तमारो राजा कृष्णदेव ह्योवो. ते. तमारो न्याय करहो. ए. अवसरमां
 इंदुमदाराजहुं आसन चलायमान थयुं तेवारे अवधिज्ञानशी जगवानने राजप्रपाटे स्थापना क.
 रवाहुं अवसर जायी इंदुमादाराजें. तिहां आवी जगवानने सुकट, कुंभल, हार प्रमुख पदेरावी.
 सिंहासन उपर बेसाडी राज्य अन्विकेक कथो. तिहां शुगलीया इंदुमदाराजना कहेवाथी जज
 क्षेवा गथा हता परंतु ते राज्यान्विकेक थइ गथा पढी जज जेहने आवा. तेवारे जगवानने स.
 एगार सहित सिंहासन उपर बेठेला जोहने शुगलीयाने. विवेक आव्यो जे बीजा तो सर्व श.
 रीर उपर शोना थइ रही जे परंतु एक जगवानना पण स्वाजी देखाय जे एहुं जायी पण ज.

ऋषभदेवजी ने इन्द्र महाराज से तभी आपने - सुकुट कुंमल आपने -

नामि राजा सम्भामां बैरावे

ह्यांथी जपाडीने नानि कुलंधरने जइ आपी नाजिकुलधरे कहुं के आ महारा पुत्र ऋषज देवनी सुनंदांनी साथे ए पंथ खी करीछुं एम कहीं तेहुं सुमंगला एहुं नाम आप्युं ते पण जंगवाननी साथे वधे ठे, जंगवाननो सुवर्णमय शरीर ठे हवे ऋषज देवजी सुर्णमुख बोले, थाकता थाकता चाले, हजो, तेवारें माता कहेके हे पुत्र तुं इंझाणीने वल्लज बो. अने देवताये दीर्घला अमृततुं पान करे ठे, महारी पासें ती रहेतो नथी, महारा स्तन पण चूसतो नथी, तो हुं ताहारी माता हुं एवी जंगतमां कोण जाणयो? इत्यादिक वातो करी रमाडे ॥ हवे जेवारें जंगवान देहोकाणां एक वर्षना थया तेवा अक्सरमां इंझमहाराज जंगवाननुं वंस रथा पन करवा सारुं हाथमां सेजडी लइने आंथ्यो तेवारें जंगवान नाजि कुलंगरना खोजामांहे बेवा हता ते खोजामांहेथी सेजडी लेवा सारुं हाथलांबो कखो तेथी इंहे जाएणुं जे प्रभुने सेजडी खावालुं मन थयुं ते माटे इंहे तिहां जंगवाननो वंश इदवाकुं कुल रथापन कखो. श्रीऋषजदेवने देवकुरु अने उत्तरकुरु हेजें संबंधि कल्पवृक्षोना फलंनो आहार देवताज्ये आंथी आंथ्यो ते आं हार गृहरथ पणामां थयो अने बाळपणामां तो अंशुतामां देवोए संचारेलां अमृतनो आहार सर्व तीर्थकरोने होय ठे अने एक श्रीऋषजदेव विना बीजा तीर्थकरोने तो बाळपणुं टब्बा पढी महोदा थाय तेवारें पक्क थयेलो आहार होय अंने संयम लींथा पढी तो सर्व तीर्थकरोने फासु आहार होय हवे जंगवान जेवारें जोगं जोगववाने समर्थ थया तेवारें सर्व इंझ अने इंझाणीयो चारे निका यना देव अने देवीयो विवाद करवा आंथ्यो तेमां इंझादिक देवो तो वर राजांनी तरफ रद्दा थका श्रीऋषजदेवने वीद बनाव्यो अने इंझाणीज प्रमुख सर्व देवीज ए मलीने कन्यानी तरफ रद्दी थकी सुनंदा तथा सुमंगलाने वीदणीयो स्तनावी, सणगार करांथ्या, माफवा मांफथा इत्या

परंतु एतलो विरोध जे मेरुदेवीजीये पहेला सुपनामां वृषन सुखमांदे पेसतो दीवो अने बीजा बावीश तीर्थकरनी मातार्ये पहेले सुपने द्यायी सुखमांदे पेसतो दीवो तथा श्रीमहा वीरस्वामीनी मातार्ये पहेले सुपने सिंह सुखमां प्रवेश करतो दीवो वली इहां सुपनाजुं फल नाजीराजार्ये पोतेज कहुं परंतु सुपन पावक ते वरवते हता नही ॥ २०७ ॥ ते काजनेविषे ते समयनेविषे कृष्णनाथ अरिहंत जनाजानो पहेलो महिनो, पहेलो परववाडिहुं, वैत्रवदि आठ मना दिवसे नवमास उपर साढासात दिवस रात्री गर्जमां प्रतिपुर्ण होते लते उत्तराषाढा नक्षत्रे चंद्रमानो योग आवे थके निराबाध पये जन्म्या ॥ २०८ ॥ इहां जन्ममहोत्सव इंद्रादि कोये आवी कहुं इत्यादिक सर्व अधिकार श्रीमहावीरजीनी पेते कहेवुं परंतु बंदीखानामांथी केदीजने जोडी मूकवा तथा तोड वधारवा तथा कुलमर्थादा करवी तथा पूजादिकने अर्थ इव्य रखाववो ए कल्प ते युगलीयाना वरवतमां गाम श्देशादिकना अज्ञावने लीधे हता नही माटे ते कखा नथी बाकी सर्व श्रीमहावीर स्वामीना पावनी पेते आंदी पण कहेवुं ॥ २०९ ॥ तथा ते वरवत सर्व युगलीया हता तेथी प्रभुजुं नाम स्थापन करवाजुं महोत्सव संबंधी व्यवहार पण चाखी नही तेवारे जगवाननी जंघामां रोमजु वृषज सरिखो लंछन दीवो तथा प्रभुनी मातार्ये पहेला सुपनामां पण वृषज दीवो तेथी कृष्ण एवुं नाम दीहुं ॥ ते जगवान महा स्वरूपवान थका देव तथा देवीज साथे रमत करे, इंद्राणी पोते खोजामां जइने रमाडे, हवे सुनंदा युगलीयाणी तो जगवाननी साथेज युगलपणे जन्मी हती तथा एक युगलीयाना मस्तक उपर ताल वृक्षजुं फल पडहुं तेथी ते बालपणामांज मरण पाव्यो अने तेनी साथे जन्मेली युगलणी जीवती रही हती तेने बीजा कोइ युगलीयार्ये दीवो तेणे ति

कुलधर ॥ २ ॥ ॥ त्रीजो यशोमान् कुलधर ययो तेनी सुरूपा नामे नार्या एतुं सातसो ध
 नुष्य प्रमाण शरीर जाणवुं एनी वखतमां मकार दंननीति जाणवी ॥ २ ॥ ॥ चोयो
 अन्निचंड नामा कुलधर ययो तेनी प्रतिरूपा नामे नार्या एतुं साडा बसें धनुष्य प्रमाण शरीर
 जाणवुं एनी वखतमां म एटलो कहेवायी फरी जाय माटे मकार दंननीति जाणवी ॥ ३ ॥
 पांचसुं प्रसेनजित् नामा कुलधर ययो तेनी चहुष्मती नामे नार्या एतुं बरो धनुष्य प्रमाण
 शरीर जाणवुं एमां धिकार एटलुं कहेवायी ते एतुं समजो जाय के मने महोदो दंन ययो
 माटे धिकार दंननीति जाणवी ॥ ५ ॥ ॥ ठो मरुदेव नामा कुलधर ययो तेनी श्री
 कांता नामे नार्या एतुं साडा पांचसें धनुष्य प्रमाण शरीरतुं मान जाणवुं एना वखतमां
 धिकार दंननीति जाणवी ॥ ६ ॥ ॥ सातमो नाजिनासे कुलधर ययो तेनी मेरुदेवी नामे
 नार्या एतुं सवा पांचवो धनुष्य प्रमाण देहमान जाणवुं एनी वखतमां धिकार एटलो कहे तेवारें
 ते समजे के सुजने महादंन ययो फरीयी जनम पर्थेत ते अन्याय करे नही एरीतें पहेजा
 तथा बीजा कुलधरना वारामां हकार दंननीति हती अने त्रीजा तथा चोथा कुलधरना वा
 रामां जघन्ययी हकार अने उत्कृष्टयी मकार दंननीति चाली एटले धणो अन्याय करे तेवारें
 तेने (म) एटलो कहे तेयी ते एतुं समजे के मने महोदो दंन ययो फरीयी कोइवारे ते
 अन्याय करे नही तथा पांचमां, ठा अने सातमा कुलधरनी वखतमां जघन्ययी तो हकार
 तथा मध्यमयी मकार अने उत्कृष्टयी धिकार एवी त्रण प्रकारनी दंननीति चालु थइ ॥ श्री
 कृष्णनाथ अरिहंत त्रण झाने रहित मेरुदेवी मातानी कुरखे आवी उपन्या यावत मेरुदेवीये
 चौद सुपना दीग इत्यादिक सर्व अधिकार महावीर स्वामीनी पेरे अर्दी पण जाणी लेवुं

बालाने ठगीने तेनाथी ठाडुं धन पोते राखे अर्पे सरल तो कपटरहितपणे व्यापार करे एक
 दिवसें सरलचित्तबालानी खीने देखीने कंपटी भित्रें जोग जोगववानुं कहुं तेवारें ते सरलनी
 खीपतिवता ठे ते बोली के अरे मर्यादाहीन ! भित्रनी खीने वांढे ठे ? एवुं कंहीने निर्जबनां
 करी बाहेर काढाडी मूक्यो पढी ते कपटीये जडने सरलचित्तवांलाने कहुं के ताहारी खी मने
 वांढती हती परंतु में तेने नाकारो कंखो एवी कपटाइ करी पढी ते सरल चित्तवालो वैराग्य
 पामी मरीने इहवाकुन्मिमां मनुर्भरूपें गुगलीयो थयो अने कपटी भित्र मरण पामीने इहवाकु
 न्मिमां लाथीरूपें गुगलीयो थयो केमके जीव कपटाइथी बहुलतार्येकरी तिर्येच पंथाने पामे,
 एकदा समंयने विषे लाथी गुगलीये सरलगुगलीयाने दीगो तेथी बेड्ड मांदोमांदे जातिस्मरण
 ज्ञान पांय्यां पढी परमस्नेहथी लाथी तेमने पोतानां स्कंध जपर बेसाडीने राजदिवस फखां करे
 तेमने सपेत लाथी जपर बेवो जोडने बीजा गुगलीयां बोजवा लाग्या के ए विमलवाहन ठे
 एवुं तेडुं नाम पाडी दीहुं केटजोएक काज गयो तेवारें काजनां माहात्म्यथी जेवा कल्पवृक्ष
 प्रथम हता तेवा रंहा नही तेवारें गुगलीया लडवा लाग्यां अने सड्ड पोत पोतानां कल्पवृक्ष
 थापी बेवा सड्ड कोड पोताना कल्पवृक्षमां रहे बीजाने आववा दीये नही अने कदापि कीड
 आवे तो तेनी विमलवाहनांनी पासे राव आपवा आवे तेवारें विमलवाहन तेनें हकार एवो दंग
 आपे तेथी गुगलीयो मनमां जाये जे सर्व मंहारी वात गडे एवो जाणी लडे करे नही ए
 प्रथम हकार नीति थड ते विमलवाहनेने चंड्यशा नार्थी हती, नवयो धनुष्य प्रमाण शरीर
 हतुं ए प्रथम छुलवर ॥ १ ॥ ॥ पढी ते विमलवाहना पुत्र चकुष्मान् थया तेनी चंड
 कांता नार्थी अने आवयो धनुष्य शरीरहुं प्रमाण, एनी पण हकार दंगनीति थड ए बीजो

मरण पाप्मा ए अग्नीधारमो नव ॥ ११ ॥ ॥ बारमे नवे लए जण सर्वार्थसिद्ध विमाने
 जइ देवपणे उपन्या ए बारमो नव ॥ १२ ॥ ॥ पढी सर्वार्थसिद्ध विमानथी तेज्जीश सागरो
 पमनु आशुपूरण करीने तिहांथी चवी तेरसे नवे वज्रनाननो जीव ते श्रीकृष्णदेवजी अथा
 तथा बाहुनो जीव नरतचक्रार्थी अयो अने सुबाहुनो जीव बाहुबल अयो वली पीठ अने म
 हापीवनो जीव ब्राह्मी अने सुंदरी अथा ए पांचे जीव अतुक्रमे मोक्ष जागे ए तेरमो नव ॥
 ॥ १३ ॥ ॥ इति कृष्ण नव ॥ ते कालने विषे, ते समयने विषे श्रीकृष्णदेव अरिहंत ते नना
 जानो चोथो महिनो, सातहं प्रववाडिहुं, आषाढवदि चोथने दिवसें, सर्वार्थसिद्ध विमानथी,
 देवताहुं आशुष्य पूरण करीने अथा ते आ जंबूद्वीपना नरतकेनने विषे इहवाकुजमीमां नानि
 कुलधरनी मरुदेवी नार्थी तेमनी कखें मध्यरात्रिने विषे देव संबंधी आहार, देव संबंधि नव,
 देव संबंधि शरीर त्यागिने गर्भमां पुत्रपणे आनी उपन्या ॥ २०६ ॥ ॥ इहवाकु वंशमां न
 पन्या तेथी इहवाकु ज्ञप्ति अद ते केवी रीतिं अद ते कहे जे पूर्वें सर्वें गुणलिया हता परंतु न
 गर कोई हतुं नही तिहां गुणलीयामां तो कल्पहृत्ज मनोरथ पूरण करतां हतां तेमां पहेला
 सात कुलधर अथा तेनी उत्पत्ति आ प्रमाणे जे ॥ ॥ आ अवसर्पिणीना त्रीजा आराना
 अंतमां मध्योपमनो आवमो जाग बाकी रहे लते आ दक्षिण तरफनो अर्धो नरत तेने दक्षि
 णार्ध नरत कहीथें तेना त्रय जाग करवा ते त्रय जाग मांहेला मध्य जागमां एटवे विचजाना
 ज्ञानमां पहेला त्रय कुलधर अथा तेमां प्रथम कुलधर एवरीरीतिं अयो के पश्चिममहाविदेहमां
 वे वासीया हता ते वेहु वासीया मांहेमांहे मित्र हता परंतु तेमां एक कपटी हतो अने
 एक सरलमनवालो हतो ते जेवारे मांहेमांहे अथवा वांटे तेवारे जे कपटी जे ते सरल स्वभाव

उदास थइ वज्जनान नामा पुज्जने राज्य आपी संवत्सरीदान देइ दीइल लइ धनधातीकर्म दू
 यकरी केवलइकान पाप्मा तीर्थकर यथा ते पुंनरीकिणी नगरीयें आप्पा वनपाणके वज्जनानने
 वधामणी आपी तेवा अवसरमां चकरल प्रगटवानी पण वधामणी आप्पा तेवारें विचारुं जे
 पदेजां केनी पूजा करुं ? एम विचारतां निरधार कखो जे तीर्थकरने पूज्या तो सर्वने पूज्या
 ए त्रण लोकना नाथयी वली बीजो कोण वधारे गणाय एम चिंतवी केवल महोत्सव कखो,
 नगवानने वांदवा आप्पो पढी चक्रने पूज्यो अतुकमे ठ खंन साथी, सुखे राज्य नोणवे ठे
 एक दिवस वली वज्जसेन तीर्थकर समोसखा तेमने वज्जनान प्रमुख वांदवा गया तिहां प्रभुनी
 देशना सांनली ठए जणायें दीइल लीथी तेमां पदेजो वज्जनान चकवर्त्ति साधु थयो ते चौदे
 पूर्व नण्यो अपने बीजा पांचे अगीअार अंग नण्यो, वली बाहुनामा जे साधु ठे ते पांचसें
 साधुने आहार लावी आपे अपने सुबाहु पांचसें साधुजना पण चांये तथा पीठ अपने महापीठ
 ए बे एकर्तें तप करे तथा सखाय ध्यान करे, दवे बाहु अपने सुबाहुनी शुरुप्रमुख सर्वे
 प्रशंसा करे तेथी पीठ अपने महापीठ एहुं जाणे के छुव काम सर्वने वज्जन ठे जो साधु
 यथा तोपण मतलबी देखाय ठे केमके अपने सखाय ध्यान करीयें हैयें तो अमोने कोइ
 प्रशंसता नथी अपने बाहु सुबाहु एमनी चाकरी करे ठे तो तेमनी प्रशंसा सर्व करे ठे माटे
 जगत सर्व सखाई ठे पढी वज्जनाने वीर ध्यानक तप करीने तीर्थकर नामकर्म उपार्जन कखुं
 तथा बाहु साधुये आहारना दानथी नोणफल उपार्जन कखुं तथा सुबाहु साधुयें पणच
 पीना प्रनावथी बाहुवल नाम कर्म उपार्जन कखुं तथा पीठ अपने महापीठे इप्पी करवाथी
 स्त्रीवेद बांध्यो अपने ठठो निर्निमिकानो जीव से श्रेयांस कुमर यात्रो अंते सर्वे अनशन करी

कांबलमां लपेटि दीधो तिह्मं पहेजीवारमां तो ते सर्व चामडीमां जे कांड कीडा हता ते सर्व कांबलमां आवी लागा तेने गायना मृत कळेवरमां सुक्या फरी बीजीवार तेल मसव्युं तेनी उपर चंदन लगावी रत्नकांबलथी वीथ्यो तेवारें मांसमांहेजा कीडा निकली पड्या तेमज त्रीजीवार एमज पूर्वोक्त रीते कथुं ते वरवत हाम भीजीना कीडा निकली पड्या पढी रोहिणी औषध साधुने शरीरें लगाडी तेजुं शरीर कंचन सरखुं करी मूक्युं पढी ते बए जणो रत्नकंबलजुं डब्य सात हेजमां खरचीने दीक्षा लीधी निरतिचार चारित्र पाळीने काल कखो ए नवमो जव ॥ ९ ॥ ॥ दशमे जवें ते बए जणा बारमे देवलोके देवपणे जइ उपन्या बए देव भिन्न थया ए दशमो जव ॥ १० ॥ ॥ अग्नीधारमे जवे बारमां देवलोकथी चवीने जंबूदीपना महा विदेहदेवें पुष्कलावती विजयें पुंनरीकथी नगरीयें वज्रसेन नामे राजा तेनी धारणी नामे राणीनी कूरवमां ते ल मांथी पांच जण अनुक्रमे पुत्रपणे आवी उपन्या तेमां जीवानंद वैद्य जे धजा-सार्थवाहनो जीव जे ते चौद सुपन स्वचित-मातानी कूरवमां उपन्यो जन्म्या पढी माता पितायें तेजुं वज्रनान्न नाम आधुं ए जीव कृषनदेवजी थावावालो जे ह्मणा चक्रवर्ति पणे उपन्यो जे हवे बीजो राजानो पुत्र मदीधरनो जीव ते बाहु नामे थयो त्रीजो मंजीनो पुत्र सुबाहु नामे थयो, चोथो शेवतो पुत्र गुणाकरनो जीव, पीठ नामे थयो अने पांचमो सार्थ वाहनो पुत्र पूर्येनडनो जीव महापीठ नामे थयो ए पांच तो जाइ पणे आवी उपन्या अने ठगे केशवनो जीव जे पूर्वे निर्नाभिकानो जीव जे ते वली बीजा एक-राजाने घरे पुत्र पणे उपन्यो ते वज्रनान्न नामा चक्रवर्तिने घणोज वज्रन जे तेथी ए एनो सार्थ थासो एरीते बए भिन्न सुखे रहे जे हवे वज्रसेन राजा तीर्थकर थवाना जे माटे लोकांतिक देवोना वचनथी

નાગોત્રનો પુત્ર શુણાકર યયો, ચોથો સાગરનામા શોત્રનો પુત્ર પૂર્ણેન્દ્ર યયો, હવે શ્રીમતીનો
 જીવ સૌધર્મ દેવલોકથી ચવીને ફેશ્વરદત્તનો પુત્ર કેશવ યયો, એ પાંચે જીવાનંદના પરમ મિત્ર હે
 એ હવે મિત્ર સાર્થે મહી જમે, રમે, સુર્લે કાલ નિર્ગમન કરે હે, એક દિવસે જીવાનંદને ઘેર તે હવે
 જણા લેવા હે એટલામાં એક કોઠીઝ સાધુ ગોચરી કરવા આવ્યો, તેને દેશીને તે પાંચે મિત્ર એકલા
 ઘડને વૈધ પુત્રને કહેવા લાગ્યા કે અરે વૈધતો મતલબીયા યાય હે, જો પુણ્યને અર્થે વૈડ કરતા
 હો તો આ સાધુનો કોઢરોગ મટાવી આપો તેવારે તો અમે પણ જાણીયેં જે તમે ધર્મત્તમા
 હો તે સાંજલી જીવાનંદ વૈધ બોલ્યો હે મિત્રો ! તમે મહારી વાત સાંજલો આ સાધુનો રોગ મ
 ટાવવા માટે લક્ષ્મણાક તેલ જોશે તેતો મહારા ધરમાં તયાર હે પણ બીજો રત્નકંબલ તથા ગો
 શીર્ષ ચંદન સ્વપ્ને તે મહારી પાસે નથી માટે જો એ બે ચીજો ક્યાંથી પેદા કરો તો સાધુની
 વૈયાવજ્ઞ કરીયેં એ વાત સાંજલી તે હવે જાણે મહી અઢીલાલ્લ સોનૈયા નેજા કીધા પઢી તે
 હવે મિત્ર મહી નગર શોત્રને ઘેર જાડ સોનૈયા આપીને બોલ્યા કે એક રત્નકંબલ અને બીજો
 ગોશીર્ષ ચંદન એ બે ચીજ અમને આપો શોત્રેં પૂલયું જે તમે એને છું કરશો તેણે કહ્યું કે અમે
 સાધુની વૈયાવજ્ઞ કરીશું તે સાંજલી શોત્રે વિચાશું જે એ બાલકો હે તોપણ છુલ કહેવા ધર્મ
 જુદિ વાલા હે અને હું આટલો મહોટો લુદ્ધ યયો હું તોપણ હજી જાણ કાંઈ ધર્મમાં સમ
 જાતો નથી એમ કિંતવી તે શોત્રે સોનૈયા તો ધર્મવા વાપરી નારખ્યા અને રત્નકંબલ તથા ગોશીર્ષ
 ચંદન તેમને આપીને પોતે લીક્કા લાડ સાધુપણું પહિવજી અંતગઢ કેવલો ઘડને મોદ્દ ગયો હવે તે
 હવે જણા ઔષધ લાડ વનમાં ગયા તિહાં મુનિ કાચસગ્ગમાં ગના રહ્યા હે તેને “અનુજાનીધ્વં”
 એહું કહી ચામડા ઝપર મુનિને સુવારીને લક્ષ્મણાક તેલ મસલ્યું પઢી ચંદનનો લેપ કરી રત્ન

तोमां आम लखुं हे के ते पुत्री तीर्थकरनी सन्नामां देवोने देखी जातिस्मरण पामी तेणे पूर्वन्व जाण्यो तिहां अनामिका अने स्वयंप्रन्नानो नव देखी विचारुं जे महारो पूर्वन्वन्नो नत्तरि लडितांग केवीरीते मळे पढी पिताये पूढुं तेवारे सर्व पूर्वन्वसंबंधि वात कही चक्र वर्तीय केवलीने पूढुं के एनो पूर्वन्व नत्तरि किहां जपन्यो हे केवलीये वज्रबंध नाम कहुं पढी चक्रवर्त्तिये वज्रबंधने परणावी तथा कोइक कहे हे चित्रपट बनावीने कहुं के एना स्व रूपने जे कहे तेने हुं परणुं पढी बीजा राजाजण अनेक प्रकारनी वातो बनावीने कही पण लडितांगनी वात मळे नही परंतु जेवारे वज्रबंध कहुं के आ महारी स्वयंप्रन्ना देवीहुं रूप हे तेवारे चक्रवर्त्तिये तेने श्रीमती परणावी एवो देखे हे तत्व केवलिंगम्भ एकदा सुवर्ण जंघे पोताना वज्रबंध पुजने राज्य आपी पोते दीक्षा लीधी, पढी वज्रबंधे पण श्रीमती रणोसहित गोरवमां वेठां अकां संख्या फुली देखीने वली विलय थद जोइ तेवारे विचारुं जे सर्व विलय थवाना वस्तुच आ संसारमां हे माटे चिंतयुं जे प्रनार्ते पुजने राज्य आपी दीक्षा छेहुं ते समये पुत्रें पण राज्यने लोचे फेरनो धूमाडो करी मातापिताने एटले श्रीम तीस्मत्त राजाने विपप्रयोगे माखो. ए ठो नव ॥ ६ ॥ ॥ तिहांथो मरण पामी सातमे नवे राजा राणी वेहु उत्तर कुरु क्षेत्रने विपे शुगलीयां थपां ए सातमो नव ॥ ७ ॥ ॥ आ तमे नवे सौधर्म देवलोके भिन्नपणे देवता थपा ए आठमो नव ॥ ८ ॥ ॥ तिहांथी चवी नवमे नवे जंबूद्वीपे महाविदेह क्षेत्रे क्षितिप्रतिष्ठितनगरे सुविधिनामा वैद्यनो जीवानंद नामा पुत्र थयो ते दिवसें ते नगरीये बीजा पण चार जीव पुत्रपणे अवतथा, एक प्रसन्न चंद राजानो पुत्र महीधर जन्म्यो, बीजो सुनासीरनामा प्रधाननो पुत्र सुबुद्धि थयो, बीजो थ

[illegible]

मंत्रियें कहुं के तमे त्यां जइ तमारुं रूप एनें देखाडो के जेम ए नियाणो करे ते सांजली लडितांगे आवा पीताहुं अत्यंत उत्कृष्ट रूप देखाडहुं ते रूप देखी अनामिकायें व्यामोद पामी नियाणुं कहुं के महारे' तपस्याहुं फल होय तो एनी खी हुं धाउं, पढी अनामिका मरण पामी स्वयंभवा देवी यह तेनी साथे लडितांग देव सुख नोगववा लागो ए पांचमो नव ॥ ५ ॥ तिह्वांथी चवीने लवे नवे जंबूदीपें पूर्व महाविदेहे पुष्कलावती विजये लोहार्गल नगरे सुवर्णजंघ राजानी लक्ष्मीवती राणीनो वज्रजंघनामा पुत्र अयो अने स्वयंभवा देवी पण तेहिज विजयें पुंनरीक नगरीयें वज्रसेन नामा चक्रवर्तिनी श्रीमती नामा पुत्री यह, ते यौ वन पामी अकी एक दिवसें चंडोदय सनामां बेठी हे ते समयें कोइ साधुने केवल ज्ञान उपन्युं हे तेने देवता वांढवा आवे हे, ते देवीने देखी एने पण जातिस्मरण ज्ञान उपन्युं तेवारें विचाहुं जे महारो पूर्वजवनो नतरि लडितांग नामा देवतानो जीव किहां उपन्यो ह्यो? ते मले, अने हुं तेने परणुं तो सारुं थाय, एम विचारी मौनपये रही, मातापितायें अनेक उपचार कथा पण बोले नही, पढी धार्ड मातायें एकांति वात पूढी तेवारें कुमरीयें तेने एक कागल उपर चित्राम करी कुंवर आलेखी आप्यो, धार्डयें ते चित्रपट राजाने दीधो पढी एना पिता वज्रसेन चक्रवर्तिना वर्षमहोत्सवें अनेक राजपुत्रो आब्या अने ते धार्ड पण दिवसें चित्रपट लइ राजमार्गे बेठी, ते राजकुमार पण जति वखतें चित्रपटने अपुहार देखतां जाय हे, तेवारें वज्रजंघ ते चित्रपटने देखी जातिस्मरण पाय्यो अनें कहेवा लागो के आ चित्र तो महारी पूर्वजवनी खी स्वयंभवा नामें देवीहुं चितरेहुं हे, ए वात धाई मातायें श्रीमतीने कही. पढी श्रीमती ते वात सांजलीने वज्रजंघ कुंवरने परणी सुखे समाधे रहे हे, घणी म

[illegible]

પ્રામને વિષે નાગિલ નામે એક મહાદરિડી છે, તેની નાગશ્રી સ્ત્રીયે પૂર્વે ૪ પુત્રી તો જાયેલી છે, કહું તે કે દારિડીને બોડીયો ઘણી થાય, પત્ની તેણે વિચાર્યું જે હવે જો મહારી સ્ત્રીને સાતમી પણ પુત્રી આવશે તો હું દેશ ત્યાગીને ચાલ્યો જાશ્ય દૈવયોગે સ્વયંપ્રજ્ઞા દેવીનો જીવ પણ તેને ઘેર આવી અવતર્યો તેથી વલી પણ એ સાતમી પુત્રી નાગિલને થઈ તેવારે શેવ શેવાણી બેહુ ઙ્રઃસ ધરવા લાગાં અને નાગિલ ઙ્રઃસે પીઢાતો પરદેશ ગયો, પઢવાહે કુટુંબી ઙ્રંદ તે પુત્રીડું નામ પાડ્યું નહીં અનામિકા કહીં બોલાવે, અન્નાગણી માટે કોઈ પરણે. પણ નહીં તેથી કાષ્ઠના નારા વેલીને પેટ નરે તથા લોકને ઘેર કામ કરીને પેટ નરાઈ કરે. એક દિવસે કોઈ ધનવંતના બાલકને મોદક રવાતાં દેશી અનામિકાયે પણ પોતાની માતા પાસેથી મોદક માગ્યા, તેવારે માતાયે કહું તાહારો પિતા મોદક લેવા ગયો છે તે આવશે ત્યારે આ પીશ, ત્યાં સુધી એ અંતરતિલક નામા પર્વત થકી કાષ્ઠનો નારો લાવ પત્ની રુદ્ધન કરતી નારો લેવા ગઈ તિહાં યુગંધર સુનિને કેવલજ્ઞાન ગપન્યું છે, તેનો ફંદ મહારાજ મહોત્સવ કરે છે, તિહાં અનામિકા પણ નમસ્કાર કરી બેઠી ધર્મે દેશના સાંનલી કેવલીને પૂઠ્યું કે હું ઇવી ઙ્રઃસની અવસ્થા કેમ પામી? તથા મહારે નતારે પ્રસુલ્યું સુલ્ય કાંઈ પણ થયો નહીં તેલું કારણ યું? પ્રસુયે કહું તેં પૂર્વે ધર્મે આરાધ્યો નથી માટે રે નોલી ધર્મે વિના સુલ્ય હોય નહીં તો હવે જો સુલ્યની ફજા હોય તો ધર્મે કર. ધર્મના પ્રજાવે દેવના સુલ્ય પામીયે પત્ની અનામિકાયે આવકનાં વ્રત આદર્યાં ગપાશ્રયે બેઠી આવકનો ધર્મે કરે તેથી લોકોયે ધર્મિણી ઇલું નામ લીધું. સાધર્મિ આવકો તેને પારણા પ્રસુલ્યનો સહાય આપે છે એમ ધર્મના પ્રજાવથી તે સુલ્ય થઈ છે પત્ની બેવટે અનશન કરી સુતી છે, તે સમયે લલિતાંગને સ્વયંબુદ્ધ

नंदाजी राजा बौद्धो के दे प्रधान ! तमें विना प्रस्तावें आ वैराज्य उत्पन्न करनाही गाथा केम कही “यत्र सरागस्तत्र विरागः कथं ? यत्र विरागस्तत्र सरागः कथं ? यत्र श्रीरर्थः तत्र अर्थी रथः कथं ॥ माटे दे मंत्री ! विना प्रस्तावें आ वात शा कामनी तेवारें प्रधान बोद्धो में आ वात प्रस्तावेंज कही जे, ते आवाही रीतें के आज सुजने केवली मद्धा तेमणें कहुं के तमारा राजाजुं आहुष्य एक मासजुं शेष रहुं जे माटे हुं आपने चेतवणी आहुं हुं एवी वात सांजली राजा चमक्यो, मरए समान कोइ नय नथी, पढी मंत्रिने कहेवा जागो के हुं तो मोहनिद्रामें सुतो हतो, तें सुताने जगाव्यो तो खरो, परंतु आग जागीने कूवो केम खयास ? तेम हवे एक मा सजुं आहु रहुं, तेमां हुं धर्मसाधन थाय ! तेवारें प्रधाने कहुं तमे विषाद म करो, एकदिवसजुं चारित्र पण मोहने देवावाहुं थाय जे अपने जो मोहप्रसि न थाय तोपण देवताना सुखनें तो आपे जे एहुं सांजली पुत्रने राज्य आपी सात क्षेत्रें धन वावरी अछाई महोत्सव करी सुशु पार्से चारित्र लई चोजीश दिवस चारित्र पाली अंतें अनशन करी काज कखो ॥ ए चोथो जव ॥ ४ ॥ ॥ पांचमे जवें ईशान देवजोके प्रजवनामा विमानने विषे जलितंगनामा सामा निक -देवता थयो तिहां स्वयंप्रज नामा देवी धणीज वह्मज जे तेनी सार्थे विषयसुख जो भवतो विचरे जे, पढी एक दिवसें स्वयंप्रजा नामा देवी तिहांथी चवी तेना विरह थकी मूर्च्छा पाय्यो, धणो झःखी थई शोक करतो थको रुदन करवा जागो, तेवारें पूर्वजवनो सुबुद्धि मंत्री पण तिहांज देवता थयो जे, तेणें प्रतिबोद्धो, तथापि तेनो शोक मद्धो नही तेवारें मंत्री देवतार्ये कहुं तमारी खीने हुं जाणुं हुं तेने मेजवी आपवानो हुं उपाय बताहुं तमे शोक करथो नही, हवे ते खीनो संबंध कहे जे धातकी खंजना मद्दाविदेह क्षेत्रें नंदनामा

અહીં ઘણા આચાર્યો કહે છે કે પાંચમે કુંપા ધૃતના વહોરાવી ઢીધા પહો વળી જાણું જે હવે તો ઘણું દેવાણું एवी રીતે મોવના પરિણામ થતતા દેશીને મુનિચયે કહું કે દે મહાભુજાવ ! હવે અમારે સ્વપ નથી, પરંતુ જો યોહીક વાર હજીપણ મોવનો જાવ વધતો રહ્યો હત તો કેવલ જ્ઞાન ચપજી જાત પણ પાઠા પરિણામ થટવાને યોગે કેવલ ચપનું નહી પરંતુ સમકેતથી પો તાનો આત્મા નિર્મલ કહ્યો પહો વર્ષાકાલ વીત્યાબાદ વસંતપુરે આઘ્યા, ધર્મયોષ આચાર્ય પણ સાર્થવાદને ધર્મજાન દેહને તીર્થયાત્રા કરવા ગયા ધનો પણ ઘણા દિવસ સમકેત પાલી અંતે મુજબ્યાને મરણ પામ્યો ए પહેલો જવ ॥૧॥ ॥ હવે બીજા જવમાં જતરકુરુકેરે જઈ મુગલી યામાં ચપન્યો તિહાં ત્રણ પલ્યોપમહું આશુષ્ય જોગવી મરણ પામ્યો ए બીજો જવ ॥૨॥ ત્રીજે જવે સૌધર્મ દેવલોકે દેવતા અયો ए ત્રીજો જવ ॥૩॥ ॥ ચોથે જવે દેવલોકથી ચવીને પશ્ચિમ મહાવિદેહે ગંધિજાવતિ વિજયે શીતલ રાજાની ચંડકાંતા રાણીના મહાબલનામા પુત્ર અયા, પરંતુ મહા વિષયજોહુપી જોગપુરંદર અયા વિનયવતી પ્રમુલ ઘણી રાણીયો છે, તેમની સાર્થ વિષયમુલ જોગવવામાં મગ્ન રહે છે, ધર્મની વાત ન જાણે, સર્વદા મીત, ગાન, તાન, માન, અને નાટકને પ્રિયકારી જાણે છે एમ મહામોહની નિદ્રામાં કાલ મમાવતાં एक દિવસ નાટ કાદિક આય છે તે દેસે છે, ગીતમાં एक ચિત્ત લાગી રહું છે, તે વચ્ચે મુબુદિનામા પ્રધાને રા જાને પ્રતિબોધવા સારું एक ગાથા કહી તે આવી રીતે “સર્વ વિહંબિયં મીઢ્યં, સર્વ નહં વિહંબણા ॥ સર્વે આનરણા નારા, સર્વે કામા હલાવહા ॥ ૧ ॥ ॥ અર્થ:—ए સર્વ મીત જે છે તે વિહંબણા કરવા બેવા છે, સર્વ નાટક જે છે તે વિહંબના સરણાં છે, સર્વ આનરણ જે છે તે નાર સમાન છે, અને ए સર્વ કામજોગ જે છે તે હરવાવહા एટલે હઃસ્વદાયી છે ॥ ૧ ॥ ॥ ए ગાથા સં

रह्यो. अपने धर्मघोष आचार्य पण एक पर्वतर्तनी शुफामां निरवद्य स्थानक देखीने पांचसें
 साधु सहित मासखमणनी तपस्या करी चोमासुं रह्या अका धर्मध्यान करवा प्रवर्तें अथा,
 एम करतां सखवाराना लोको पासें संबल खुटी पडहुं माटे सर्वलोक कंदमूलफलादिक
 नो आहार करीने दिवस निर्गमन करवा लाग्या तेथी साधुजने पण पारणें सुखमान आ
 हार मजे नही एम करतां केडलाक दिवस पढी तिदां एक नाट आब्यो ते शेवने खुशी क
 रवा माटे सुजापित कहीने बोव्यो के दे शेव ! म्होटा पुरुष जे वात अंगीकार करे ते पार
 पाडे. पण अधवच मूकी आपे नही ए वात सांजलीने शेते धर्मघोष खरीने याद कसुं अपने
 मनमां विचारवा लाग्यो के अरे म्हारा कहेवा अपरथी साधुज म्हारी सार्थे आब्या अपने में
 तो एक दिवस पण तेमनी सारसंजाल कीधी नथी माटे तेजने विश्वासवाती हुं अयो तो हवे
 प्रजातें एमनी पासें जइने खमत खामया करुं एम चिंतवी प्रजातें आचार्य पासें जइ वंदना
 करीने लाजाथी पोताहुं मुख नीहुं करी वेवो अपने विनंति करवा लागो जे दे स्वामी ! म
 हारो अपराध तमे खमजो में आपनी कोइ वखते पण निगाह करी नथी दे म्हाराज !
 लोकहुं सर्व संबल वहीण अयुं जे आपसुजने कोइ आझा करी, हुकुम फरमावो. तेवारें आचार्य
 बोव्या दे सार्थे ! अमार माटे तमे कांड पण चिंता करयो नही, अमारे तो मुखे धर्मध्यान
 थाय जे, तमारा साधना योजे अमे घणी अटवी जलंघन करी तेमां तमे अमारी म्होटी
 वात्सल्यता करी एहुं सांजली धनो शेव खुशी अयो अपने सर्व साधुजने आहारनी निमंजणा
 करी सखवारामां लाइ आब्यो पढी पोतानी पासें सुख आहार घृतना कुंपा हता ते साधु
 जने घायाज जलटथी व्होरावतां अका अत्यंत नावनी तुकि अवा मांकी तेथी समकेत पाय्यो

ત્રમાં દેવલોકથી ચવીને ગર્ભમાં આવી ઝપન્યા હે, ઝત્તરાષાઢામાં જન્મ થયો હે, ઝત્તરાષાઢામાં દીઢા લીધી હે અને ઝત્તરાષાઢામાં કેવલ જ્ઞાન ઝપન્યું હે તથા અનિચ નહ્નમાં મોઢ ગયા હે ॥ ૨૦૬ ॥ ॥ હ્વે પ્રથમ શ્રીકૃપ્તદેવજીના તેર નવ કહેવાને અર્થે ગાથા કહે હે ॥ ધણ મિહુણ સુર મહાવ્વલ, લલિયંગો વયરજંબ મિહુણેય ॥ સોહમ્મ વિચ અમ્મ, ચક્કી સઘઠ ઝસનેય ॥ ૧ ॥ ॥ અર્થ:-પહેલે નવે આ જંબુદીપને વિષે મહાવિદેહ કેન્દ્રમાં સુપ્રતિષ્ઠિત નામા નગરે પ્રિયંકર નામા રાજા રાજ્ય કરે હે તે નગરમાં મહોટો ધનાઢ્ય ધન્નો એવે નામેં એક સાર્થવાહ રહે હે એકદા તે ધન્નો સાર્થવાહ વસંતપુર નગરે જવાને તયાર થયો તેવારેં નગરમાં પહહો વજાઢાવ્યો કે જો કોફને વસંતપુર નગરે જાહું હોય તો તેણે મહારી સાથે આવહું તેનો હું નિ રવાહ કરીશ એવો પહહ સંનલની ધણા લોક તેની સાથે જવાને એકઠાં થયાં, મહોટો સથવારો થયો. હ્વે તે નગરમાં શ્રીધર્મધોપ સ્થરિ પાંચસેં સાહુ સાથે રહેલા હતા તેમને પણ યાત્રાને અર્થે વસંતપુર જવાની હજા થદ તેથી ધન્ના સાર્થવાહની પાસેં આવીને ધર્મલાન આપી બોઢ્યા કે હે સાર્થવાહ જો તમારી આજ્ઞા હોય તો અમે પણ વસંતપુર જવાને અર્થે સાથે આવીયેં તેવારેં ધન્નો બોઢ્યો કે હે સ્વામી સુરેથી મહારી સાથે પધારો તેવારેં આચાર્ય પણ તેની સાથે ચાઢ્યા, હ્વે માર્ગેં જતાં એકદિવસેં મેઠને આંવાંહું નેટણું આપ્યું તે સાહુને આપવા માંખ્યું પણ સાહુયે સચેત જાણી લીધું નહી. હ્વે સથવારો હજવે હજવે ધીમે ધીમે ષોઢા ષોઢા કોશ દરરોજ ચાઢ્યો જાય હે તેથી માર્ગમાંજ ચોમાસું આવી ગયું વર્ષાદ ધણો વર્ષા, નદીઢ આવીનદ તેને લીધે પંચિજનોને ચાલવાનો માર્ગ રોકાદ ગયો હરિપ્રસુચ જીવોની ઝત્પતિ થદ, કાદવ પણ ધણો થયો તેથી લોક ચાલી શકે નહી તેવારે સથવારો એકઠો થદ તંબુમેરા આપીને જંગલમાંજ

अजितनाथ जिन मोक्ष गया पढी त्रीश लाख कोड सागरोपम गये एक शीसंजवनाथजी
 मोक्ष गया ते पढी बेतालीश हजार त्रण वर्षने साडा आव मढीने न्यून वीश लाख कोड
 सागरोपम गये एक शीवीरजिन मोक्ष गया ते पढी नवसेंने एंशी वर्ष पुस्तकारूढ ययो ॥
 ॥ ३०४ ॥ पढेला श्रीकृपन्नेव जगवान मोक्ष पाया पढी पचास लाख कोडी सागरोपम
 गये एक शीअजितनाथ जगवान निरवाण पाया ते पढी बेतालीश हजार त्रण वर्ष उपर
 साडा आव मढीना एटला वर्ष न्यून पचाश लाख कोड सागरोपम गये एक शीवीरप्रभु नि
 वीण पाया ते पढी नवसेंने एंसी वर्ष पुस्तकारूढ ययो ॥ ॥ ए श्रीमहावीर प्रभुना निर
 वाणशी लहने पश्चात्पूर्वीये आंतरा कहा हवे चोथो, पांचमो अने ढो ए त्रयो आराहुं प्र
 माण एक कोडाकोडी सागरोपमहुं हे तेमां बेतालीश हजार पचोतेर वर्षनी उपर साडा
 आव मढीना एटला वर्ष त्रयां करीये तेवारे चोवीशमां तीर्थकर श्रीमहावीरजिननो जन्म
 ययो तेमां बढोंतर वर्ष श्रीमहावीर स्वामीहुं आशुष्य हवुं अने चोथा आरानां त्रण वर्षने
 साडा आव मढीना शेष रह्या तेवारे शीवीर निरवाण यया तथा एकवीश हजार वर्षहुं काज
 मान पांचमा आराहुं जाणहुं अने एकवीश हजार वर्षहुं काजमान ढा आराहुं जाणहुं ए
 सर्वनो सरवाजो करीये तेवारे एक कोडाकोडी सागरोपम पूर्ण थाय ॥ ॥ इति श्रीकल्पव्याख्या
 नाधिकारे शास्त्रं व्याख्यानं संपूर्णं ॥ ॥ अथ अष्टम व्याख्यानं प्रारंभः ॥ एमां शीआदिनाथ
 जगवानहुं चरित्र कहेवाय हे ॥ ते काजनेविषे ते समयनेविषे श्रीकृष्णनाथ अरिदंत अयोध्या
 नगरीमां यया तेने लीधे एमने कौशलिक कदिये तेमना चार कल्याणक तो उत्तरापाठा नक्ष
 त्रमां यया अने पांचमो कल्याणक अत्रिच नक्षत्रमां ययो हे ॥ ३०५ ॥ ॥ उत्तरापाठा नक्ष

न्यून दश कोडी सागरोपम गये धके श्रीवीर निरवाण पास्या ते पढी नवसेने ऐंशी वर्षे पुस्तका
 रूढ यथो ॥ १ ७ ८ ॥ सातमा श्रीसुपार्धनाथ मोह्क गया पढी नवसें क्रोड सागरोपम गये
 धके श्रीचंद्रप्रन्न स्वामी मोह्क गया ते पढी बेंतालीश हज़ार उपर त्रण वर्षेने साडा अथाव मद्दीना
 ना एटले वर्षे न्यून एकसो क्रोड सागरोपमे श्रीवीरप्रभु निरवाण पास्या ते पढी नवसेने
 ऐंशी वर्षे पुस्तक छिरयुं ॥ १ ७ ९ ॥ ठा श्रीपद्मप्रन्नजी मोह्क गया पढी नव हज़ार क्रोड
 सागरोपमे श्रीसुपार्धनाथ मोह्क गया ते पढी बेंतालीश हज़ार त्रण वर्षे उपर साडा अथाव
 मद्दीना एटले वर्षे जणा एक हज़ार क्रोड सागरोपम गये धके श्रीवीरप्रभु मोह्क गया ते पढी
 नवसेने ऐंशी वर्षे पुस्तकारूढ यथो ॥ १ ८ ० ॥ पांचमा श्रीसुमतिनाथजी निरवाण पास्या
 पढी नेबु हज़ार क्रोड सागरोपम गये धके श्रीपद्मप्रन्न स्वामी निरवाण पास्या ते पढी बेंता
 लीश हज़ार त्रण वर्षेने उपर साडा अथाव मद्दीना एटले वर्षे जणा दस हज़ार क्रोड साग
 रोपम काल गये धके श्रीमद्दावीर स्वामी मोह्क गया ते पढी नवसेने ऐंसी वर्षे पुस्तक छिरयुं
 ॥ १ ८ १ ॥ चौथा श्रीअजितंदनजिन मोह्क गया पढा नवलाख क्रोड सागरोपम काल गये
 धके श्रीसुमतिजिन निरवाण यथा ते पढी बेंतालीश हज़ार त्रण वर्षेने साडा अथाव मद्दीना
 उपर एटला वर्षे न्यून एक लाख क्रोड सागरोपम काल गये धके श्रीमद्दावीरजीतुं निर्वाण
 ययुं ते पढी नवसेने ऐंसी वर्षे पुस्तकारूढ यथो ॥ १ ८ २ ॥ त्रीजा श्रीसंनवनाथजी निर्वाण
 पास्या पढी दश लाख क्रोड सागरोपम गये धके श्रीअजितंदनजिन निर्वाण यथा ते पढी बेंता
 लीश हज़ार त्रण वर्षे उपर साडा अथाव मद्दीना एटले वर्षे न्यून दश लाख क्रोड सागरोपम
 गये श्रीवीर निरवाण पास्या ते पढी नवसेने ऐंसी वर्षे पुस्तक छिरयुं ॥ १ ८ ३ ॥ बीजा श्री

वर्षे पुस्तक लखायुं ॥ १९३ ॥ ॥ तेरमा श्रीविमलनाथजी मोक्ष गया पढी नव सागरो
 पम गये श्वके श्रीअनंत नाथजी मोक्ष गया ते पढी सात सागरोपम उपर ६५८३९८०
 वर्षे पुस्तक लखायुं ॥ १९३ ॥ ॥ बारमा श्रीवासुपूज्य स्वामी मोक्ष गया पढी त्रीश
 सागरोपम गये श्वके श्रीविमलनाथ मोक्ष गया ते पढी शोल सोनरोपम उपर ६५८३९८०
 वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १९४ ॥ ॥ अगीथारमा श्रीश्रेयांसनाथ निरवाण शया पढी-चोपन
 सागरोपम गये श्वके श्रीवासुपूज्य स्वामी मोक्ष गया ते पढी बेतालीश सागरोपम उपर
 ६५८३९८० वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १९५ ॥ ॥ दशमा श्रीशीतलनाथजी मोक्ष गया पढी
 एकसो सागरोपम तथा बासव लारव लवीस हजार वर्षे उपर एटला वर्षे एक क्रोड साग
 रोपममांथी जंढा करीये तेटला वर्षे एटले एक क्रोड सागरोपममांथी एकशो सागरोपम जंढा
 करीये तथा वली बासव लारवने लवीश हजार वर्षे बीजा पण जंढा करीये बाकी जेटला वर्षे
 रडे तेटले वर्षे श्रीश्रेयांसजी निरवाण पाभ्या अने ते पढी बेतालीश हजार त्रण वर्षने साडा
 आठ महिने न्यून एवा बासव लारव लवीश हजार वर्षे अधिक एकशो सागरोपम गये श्वके
 श्रीमहावीर स्वामी मोक्ष गया, तेवार पढी नवशोने ऐसी वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १९६ ॥ ॥ न
 वमा श्रीसुविधिनाथ मोक्ष गया पढी नवकोडी सागरोपम गया शका श्रीशीतलनाथ मोक्ष
 गया ते तेवार पढी बेतालीश हजारने त्रण वर्षे तथा उपर साडा आठ महिना एटले वर्षे
 न्यून एक कोडी सागरोपम गये श्वके श्रीवीर निरवाण शया तेवार पढी नवशोने ऐसी वर्षे पुस्त
 कारूढ शयो ॥ १९७ ॥ ॥ आठमा श्रीचंड्रमन स्वामी मोक्ष गया पढी नेबु कोडी सागरोपम
 गये श्वके श्रीसुविधिनाथजी मोक्ष पाभ्या ते पढी बेतालीश हजार त्रण वर्षने साडा आठ महिने

पढी चोराशी ह्जार नववो नेएँसी वर्षे पुस्तक लखाएुं वांचना थइ ॥ १८४ ॥ इति
 श्रीनेमिनाथ अधिकार ॥ ॥ हवे सर्व तीर्थकरोना वखाए कहेतां ग्रंथ वधे माटे आँही
 एकवीशमा तीर्थकरथी आंतरानो अधिकारज कहियेँ बैर्ये. एकवीशमा श्रीनेमिनाथ जगवान
 निरवाए थया पढी पांच लाख वर्ष गये थके बावीशमा श्रीनेमिनाथजी निर्वाण थया
 अने नेमिनाथजीथी ८४९८० वर्षे पुस्तक लखाएुं ॥ १८५ ॥ ॥ वीशमा श्रीसुनिसुवत स्वामी
 मोह् गया पढी ७ लाख वर्षे एकवीशमा श्रीनेमिनाथजी मोह् गया ते पढी ५८४९८० वर्षे
 पुस्तक लखाएुं ॥ १८६ ॥ ॥ उगणीशमा श्रीमद्विनाथ मोह् गया पढी चोपन्न लाख वर्षे
 वीशमा श्रीसुनिसुवत स्वामी मोह् गया ते पढी ११८४९८० वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १८७ ॥ ॥
 अठारमा श्रीअरनाथ मोह् गया पढी एक ह्जार कोडी वर्षे उगणीशमां श्रीमद्विनाथ स्वामी
 मोह् गया ते पढी ६५८४९८० वर्षे पुस्तक लखाएुं ॥ १८८ ॥ ॥ सत्तरमा श्रीकुंशुनाथ मोह्
 गया पढी एक ह्जार कोडी वर्षे न्यून एक पद्योपमनो चोथो नाग एटला वर्षे अठारमा श्री
 अरनाथ मोह् गया ते पढी एक ह्जारकोड उपर पांशठ लाख चोरारसी ह्जार नववोने एँसी वर्षे
 पुस्तक लखाएुं ॥ १८९ ॥ ॥ शोलमा श्रीशांतिनाथजी मोह् गया पढी अर्की पद्योपमे श्री
 कुंशुनाथ मोह् गया ते पढी एक पद्योपमना चोथा नागनी उपर पांसठ लाख चोरारसी ह्
 जार नवसेने एँसी वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १९० ॥ ॥ पन्नरमा श्रीधर्मेनाथ मोह् गया पढी
 पोया पद्योपमे उडा त्रया सागरोपम गये श्रीशांतिनाथजी मोह् गया ते पढी पोया पद्योपम
 उपर ६५८४९८० वर्षे पुस्तक लख्युं ॥ १९१ ॥ ॥ चौदमा श्रीअनंतनाथजी मोह् गया
 पढी चार सागरोपम गये थके श्रीधर्मेनाथजी मोह् गया ते पढी त्रया सागरोपम ६५८४९८०

थइ तथा पञ्चरत्ने केवलज्ञानी केवलीनी संपद्धि थइ तथा एक हज्जार साधु विपुलमतीना
 धरणी मनःपर्यव ज्ञानीनी संपद्धा थइ तथा आवरो वादी साधुजनी संपद्धा थइ तथा शोजरो साधु
 पांच अत्रुत्तर विमाने पोहोता, पंदररो साधु जगवंत थका सिद्धि पाय्मा तथा त्रण हज्जार
 आर्यका एटले साध्वीज जगवंत थका मोह्ने गइ सिद्धि पाय्मी ॥ १७१ ॥ ॥ ए रीति श्रीनेमी
 श्वर जगवाननो परिवार जाणवो, अने राजीमती पण प्रभुने हाथे संयम ग्रहण करी प्रधान
 मोहप्रत्ये पाय्मी ॥ अरिहंत श्रीअरिष्टनेमिने बे प्रकारनी अंतगड नूमि थइ तेमां आव पाट
 पर्यंत मोह्मार्गी चाव्यो ते जुगंतकृतनूमि जाणवी तथा जगवानने केवलज्ञान उपना पढी
 बे वर्ष कोइक साधु सिद्ध थयो ते पर्याय अंतकृत नूमि जाणवी ॥ १७२ ॥ ॥ ते कालने
 विषे ते समयने विषे श्रीअरिष्टनेमि जगवान त्रणरो वर्षे गृहस्थावासे कुमारवस्थार्ये रह्या,
 चोपन्न द्विस्त लक्षस्थ पर्याये दिव्हा पाळी अने चोपन्न द्विस्ते जग्या सातरो वर्षे केवल प
 र्याय पाव्हुं एटले सातसे वर्षे साधुपणे रह्या एम सर्व मली एक हज्जार वर्षहुं पूर्ण आधु
 जोगवीने शेष रहेलां चार कर्म खपावीने आ अवसरिषणीनो हुसम सुसमा नामे चोथो
 आवरो ते धरणी वीर्यो अने थोडो रह्यो ते वखतमां निरनार पर्यंत उपरे मध्यरात्रिये, चित्रा न
 मास आवमो पद्ध, आषाढ शुद्ध अष्टमीने दिवसे निरनार पर्यंत उपरे मध्यरात्रिये, चित्रा न
 हर्जे चंडमानो योग आवे थके, पांचरो ने जजीश साधुजनी साथे, एक मासहुं चउविहारो पाखी
 रहित अनशन कीधे ठते, पद्मासने बेग थका कालधर्म पाय्मा ॥ अंथायंथ ॥ ७०० ॥ यावत्
 सर्व दुःख थकी रहित थया ॥ १७३ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथ जगवानथी ज्याशी हज्जार सातरोने
 पञ्चाश वर्ष पूर्वे ए श्रीनेमिनाथ जगवान थया एटले श्रीअरिष्टनेमि जगवान मोह पोहोता

નદીકાં હુર્ગતિમાં પડીશ દત્તાદિક વચન રૂપ અંકુશે કરી દક્ષિની ધેરે રથનેમીને સ્થિર
 કીધો પઢી રથનેમી પણ પાપની આલોચના લઈ રવમાવી સંયમને વિષે સ્થિર થઈ કેવલજ્ઞાન
 પામી અનુકર્મે મોક્ષ પોહોતો ॥ ॥ હવે શ્રીનેમીશ્વર જગવાનથી રાજીમતીજી આવ વર્ષ
 જામરમાં ન્હાના હતાં એડું કોઈક આચાર્ય કહે હે તથા રાજીમતીજી ચારસે વર્ષ પર્થત ધરવાસે
 રહ્યાં વહી એક વર્ષ પર્થત હઘ્મસ્થપણે રહ્યાં અને પાંચશો વર્ષ કેવલ પર્યાય પાલી સર્વ
 મહી (૯૦૧) વર્ષનું આશુષ્ય જોગવીને શ્રીનેમિનાથજીની પહેલાં મોક્ષ ગયા ફહાં કવિ જટ્ત્રે
 દ્વા કરે હે કે રાજીમતીજીયે એડું જાણું હે શિવનારી હે મોક્ષરૂપિણી સ્ત્રી હે તેને મહારાથી
 અધિક રૂપવતી જાણીને તેના જપર નેમીશ્વરજી મોહિત થયા હે તો હું પહેલાથીજ તે સ્ત્રીને
 દેસી તો લેહં એટલે સુકિરૂપ સ્ત્રીયે રાજીમતીના જર્તારનું મન વચ કીધું માટે તે પોતાની
 શોકને જોવા સારું રાજીમતીજી પણ દુપકશ્રેણી સાધિ, કર્મે રવપાવી પોતાના જર્તારની પ
 હેલાંજ સુકિયે ગઈ દતિ ॥ ॥ શ્રીઅરિષ્ટનેમિ જગવાનને અઢાર ગજ અને અઢાર ગણધર થયા
 ॥ ૧૭૫ ॥ વહી વરદન આદે દેહને અઢાર હજાર સાથુજની સંપદા થઈ ॥ ૧૭૬ ॥ ॥ તથા
 શુણરૂપ મણિરત્નના જંખાર હેવી થક્ષણીપ્રમુલ્લ ચાલીશ હજાર સાધ્વીજની સંપદા થઈ
 ॥ ૧૭૭ ॥ વહી નંદીબેણ આદે દેહને એક લાલ્લ જંગળોતેર હજાર અમણોપાસક વ્રતના ધર
 નાર આવકોની સંપદા થઈ ॥ ૧૭૮ ॥ ॥ તથા મહાશુભતાપ્રમુલ્લ ત્રણ લાલ્લને ભગીશ હ
 જાર આવિકાજની સંપદા થઈ ॥ ૧૭૯ ॥ ॥ વહી ચારશે સાથુ ચૌદ પૂર્વધર તે જિન નદી
 પણ જિન સરલા એવા સર્વ અક્ષરાનુયોગના જાણની સંપદા થઈ ॥ ૧૮૦ ॥ ॥ તથા પત્ત
 રજો સાથુ અવધિ જ્ઞાનીની સંપદા થઈ તથા પૂજારશે સાથુ વૈકિય લલિથના ધરનારની સંપદા

હાંથી વિદ્યાર કલ્થો અપ્ને શ્રીકૃષ્ણાદિક તથા રાજીમતીપ્રમુખ વૃત્તાંત સંનિહી દ્વારિકાંયેં ગયાં, પઢી વહીં એકદા શ્રીનેમિનાથજી નિરનારેં આવી સમોસલા તેવારેં રાજીમતીયેં બીજી ઘણી રાજકન્યાહની સાંયેં દીક્ષા લીધી અને રથનેમીયેં પણ દીક્ષા લીધી, હવે એક દિવસ રાજીમતી જીને નિરનાર પર્વત ડપર નગવાનને વાંદવા જતાં માર્ગમાં વર્ષાદ વચ્ચેં તેથી રાજીમતીના વસ્ત્ર નીજાદ ગયાં તેને સૂકાવવા સારું એક શુફામાં પ્રવેશ કલ્થો તેજ શુફામાં આગલથી રથનેમિ કાઢસગ બાને રહેલો હે તેની કાંઈ રાજીમતીને સ્વબર હતી નહી તેથી રાજીમતીયેં તે શુફા માંદે પોતાના નીજેલા સર્વ વસ્ત્ર ડતારી નાચીને સૂકવવા મૂક્યાં તિહાં રાજીમતીને નમ્ર દે સ્થીને રથનેમીહું મન વજાયમાન થયું અને કામે પીજ્યો થકો લજ્જાનો ત્યાગ કરી બોલવા લાગ્યો કે દે રાજીમતી ! તમે શા વાસ્તે તપસ્યા કરીને નકામાં શરીરને શોષવો હો આવોની મદારી પારેં આપણે બેહુ જણ વિપયપ્રમુખ નોગવીર્યેં હમણા શુવાન અવસ્થામાં તપ કરવાનો અવસર નથી ફરી વૃદ્ધાવસ્થાયેં દીક્ષા લઈયું અકસ્માત્ એ વચ્ચન સંનિહી, અંગોપાંગ સંવરી, હૈર્યેં ધરી, દહતા ધારણ કરીને, રાજીમતી બોલી કે અરે તને વિક્રાર પડો જે હું દીક્ષા અદ્દલ ક રીને એવી વાત કરે હે ? અરે સમુદ્વિજયરાજાના પુત્રેં સર્વ સાવેંથ બ્યાપાર ત્યાગી સાધુપણું આદર્યું તેણે મુજને વમી હે માટે જે અંગંથપૂજના સર્વ હે તે જો પણ તિર્થેંચ જાતીના હે તો પણ તે વમેલા વસ્તુને વાંઝતા નથી તો હું છું તે તિર્થેંચથી પણ નીચ થાય હે જેમાટે વમેલો વસ્તુને નોગવવા વાંઝે હે વમેલો વસ્તુને તો થાનાદિક વાંઝે હે માટે હું તદ્દારું મન ટેકાણે રાખ હું કોઈ રીતે તદ્દારે હાથ આવવાની નથી અરે હું નોગ ત્યાગીને ફરી નરકેં જવાની અ ઝિલાપા શામાટે કરે હે તો દે મહાહુન્નાવ એ પાપની આહોવણા લઈ ફરી સંયમનો ઝંઝાર કર

चित्र ६८

शिरनार पर्वतवपर एक युकाभां रहनेभी साधु काउत्साग करेहे. अने नेज युकाभा राजी मतीजी नान थईने पोवाना बरख सूकोवेहे.

पंचावन्तमे दिन रात अंतरे वर्त्तमान जे वर्षाकालनो त्रीजो महिनो, पांचसुं परववाडियुं, आ
 शोजविदिनी अभावासने दिवसें पाबला पद्मोरमां, गिरनार पर्वत उपर, वेतस नामा वृद्धनी
 नीचे पाणी रहित अठमना तपमां चित्रा नक्षत्रे चंडमानो योग आवे लते शुक्लध्यान था
 वता थका अनंतुं केवलज्ञान अने केवलदर्शन उत्पन्न असुं, सर्वेनाव जाणता देखता थका
 विचरे ॥ १ ७ ३ ॥ ॥ श्रीनेमिनाथ स्वामीने गिरनार पर्वतना सहस्राब्ज वनमां केवलज्ञान उ
 पजुं, देवे समवसरण रच्यो, वनपालके आवी श्रीकृष्णने वधामणी आपी, श्रीकृष्ण महोटी
 कृदिसहित वांदवा आव्यो, राजीमतीपण वांदवा आवी, बीजापण घणा लोक वांदवा
 आव्या, जगवाननी देशना सुणीने वरदत्तनामा राजार्ये वेहजार पुरुषोनी साथे दीक्षा लीधी.
 हवे कृष्णजीयें पूबहुं के हे स्वामी आपनी उपर राजीमती एटलो मोह केम राखे हे तेजुं कारण
 मने संजलावो, जगवान बोव्या हे कृष्ण महारे एनी साथे पूर्व आव नवनो संबंध हे तेमां
 पहेले नवे हुं धननामे राजा हतो तेवारे ए महारी धनवती नामे राणी हती, बीजा नवमां
 वेहु जण पहेले देवलोक देवपणे उपन्यां, त्रीजे नवे देवलोकथी चवीने हुं चित्रगतिनामा वि
 द्याधरराजा थयो तेवारे ए रत्नवती नामे महारी स्त्री थइ, चोथा नवमां वने जण चोथे देव
 लोके गया, पांचमे नवे देवलोकथी चवी हुं अपराजित नामे राजा थयो तेवारे ए प्रियमती
 नामे महारी राणी थइ, लठे नवे वेहु जण अग्निधारमे देवलोक देवता थयां, सातमा नवमां
 हुं शंखनामे राजा थयो तेवारे ए सोमवती एवे नामे, महारी राणी थइ, आठमे नवे अमे वेहु
 अपराजित नामा अनुत्तर विमाने देवतां पणे जइ उपन्यां तिहांथी चवीने नवमां नवमां हुं
 नेमि थयो अने ए राजीमती थइ ए रीते नव नव संबंधि वार्त्ता कही संजलावीने जगवाने ति

रयाीश नद्दी एम कद्दी वली निरनारजीने कद्देवा लागी के दे निरनार मुजने त्यागीने
 नेमजी जो ताहारी पासे आवे तो तुं एने पेसवा आपीश नद्दी वली एवो जलंनो आपुजे
 के तुं अबलाने डःखयाी करीने कां आव्यो अप्पवा राजलज्झी बोडी दीधी तो जाणुं जे
 एतो त्यागवावाळानी रीती जे इत्यादिक विकल्प करती, शीज पाळती थकी पोताना पिता
 ना घरमां रद्दे जे एवामां रथनेमि राजीमतीने कद्देवा लाग्यो के नेमजीथें लुजने परयाी नद्दी
 अने हुं नेमजीनो जाह तुं माटे हवे तुं मनेज परण तेवारे राजीमती बोली अपरे वमेळां आं
 हारने खावानी तुं हुं चाहना राखे जे ? हुं तो एक श्रीनेमीश्वर विना बीजानी चाहना कर
 ती नथी एवुं सांजली रथनेमि विलखो थह बेशी रह्यो ॥ हवे अरिदंत श्रीअरिष्टनेमि तोरण
 थी पाळा फरी घरे आव्या बधा मली जणजे वर्षे कुमाररावस्थायें घरमां रह्या पढी लोकांतिक
 देवो आवी बोव्या दे प्रभु ! धर्म प्रवर्त्तावो नेमिनाथ स्वामीथें अवधि ज्ञानथी पोताने दीक्षानो
 अवसर जायी वरसी दान देवा मांभुं ॥ १ ७ २ ॥ ॥ हवे आ वर्षीकालनो पद्देजो मद्दीनो,
 बीछुं पखवाडिथुं, आवणह्युदि जठने दिवसे पद्देजा पद्दोरथी पूर्वदिनमां अर्थात् मध्यान्ह प
 द्देजां, उत्तर कुरानामा पाळखीमां बेशी ते पाळखी देव तथा मनुष्ये जपाडी यावत् दारिका
 नगरीनी वचमांथी थइने जिद्दां रेवत नामा ज्ञान जे तिद्दां आवीने अशोक वृक्षनी नीचे
 पाळखीमांथी उत्तरीने, पोताना दासथी सर्व घरेणा अलंकार उत्तरीने, पांच सुखि लोच क
 रीने, जठ नक्त पाणिरहित एटले चवविद्वारा बे जपवासे, चित्रा नक्षत्रे चंद्रमानो योग ह्योते
 बते, एक देवड्य वख जइने एक हजार पुरुषोनी साथे दीक्षा लीधी, घर त्यागीने साधुपणुं
 अंगीकार कीहुं ॥ १ ७ ३ ॥ ॥ अरिदंत अरिष्टनेमि चोपन राजी सुधी काया वोसरायी यावत्

जीमती धरणी ढली पढी कृष्ण एके सचेतन थइ तेवारें मुखयकी बोली के है है है प्रभु तमें हर्षस्थानके ए रयो विषवाइ उपजाब्यो ? एम कहेती हार प्रोडती, वलय मोडती आन रण ज्ञांजती, वख मांजती, किंकलीकलाप जोडती, मस्तक फोडती, कुंतलकलाप रोजती, नुमि जोडती, सांजन बाष्पजलें नुमि सींचती, सखीजन अपमानती, जेम थोडा पाणी मांहे माबली टलवले तेम विकल थाती, विरहमाती, कृष्णे रोवे, कृष्णे जोवे, कृष्णे आर्कंद करे, कृष्णे नीसास नरे, कृष्णे मूँछे, कृष्णे बूजे, कृष्णे पुंजे, कृष्णे न सूर्जे, वली अनेक उदंजा पूर्वक वचन कहेवे के ह्वा याववकुलदिनकर, ह्वा करुणासागर, हे शरणागतवत्सल, हुं अबजाने एम एकली मूकवी तुमने न धटे, जो सर्वजग जीवनी क्या पालो जो तो मुज उपर कां क्या न आणी, माटे अरे निष्ठुर निर्लज्ज हैजातने प्रभु मूकी गया तो हवे तुं शतरवंन कां नथी थातो ? हवे तुं रयो लाहो लइश एवा राजीमतीना विजाप सांजली सखीवर्ग, सज्जनवर्ग, मातापितादिक कहेवा लाण्या के ए निस्पृहहिं हुं रयो राग करवो तुं एटजा विजाप शावास्ते करे वे तहारो कांइ विवाह थयो नथी माटे ए कालो कुरूपो वर गयो तो हुं थयुं ताहारे वली बीजो रूपवान वर मजसो माटे हवे अन्य उत्तम वर वरो तेवारें राजीमती बोली ए वचन सांजलवा योग्य नाहिं, तमे एवा वचन मुजने म कहो, महारे तो श्रीनेमिनाथना चरणहुं शरण हे, काली तो कस्तुरी पण थाय वे ते शरणवान हे माटे तेहुं मूढ्य धणुं थाय वे अने जे सपेत लसण थाय वे ते निरशुणी वे माटे तेनो कोइ नाव पण पूढतो नथी तो ए प्रभुजीयें मारो ह्वाथ न साह्यो पण हुं एनो ह्वाथ महारे माथे मूकावीश ए प्रभुने नामे हुं सौनायवती हुं माटे जो एये मुजने नही परणी तो हुं एनी चेली थइने एनी पढवाडे फरीश पण बीजो वर प

कमल उद्वज्रयां, मनना मनोरथ रूप वेली प्रसरति हवी ॥ ॥ एवामां राजीमतीनी ज
मणी आंख फुरकी तेवारें शोच करवा लागी अने जाणुं जे सर्वथा प्रभुनो संयोग न मळे,
पढी सरवी प्रत्ये कदेवा लागी के मद्दारी जमणो अंग फुरके जे ते सांजली सरवी बोली हुं
मंगलमां अपमंगल कां बोले जे एवामां प्रभुयें पण तोरणें आवातां थकां मानीमां चतुष्पदा
दिक जीवें नखां वाडा दीठां तथा पंखीयें नरेला पांजरा दीठां तथा घणा जलचर जीव पा
णीविना बंचा बंचा कुणी रहा जे तथा थलचरमां हरिण, सांबर, रोज, गेटा, मेंढा, ससला,
प्रमुख अनेक जातिना जीव तथा खेचरमां कूर्कट, तीतर, मोर, सारसना जोडला, राजहंस,
कोयल, बगलां, खडा, इत्यादिक जीवो एकठा कखां जे, तेनी पोकार सांजली तथा एवामां एक
हरिण अने हरिणजी कोटें कोट नरावी विजाप करतां प्रभुने विनति करे जे के हे प्रभु ! अ
मने आ कष्टमां देखी उगार, अमे कांइ अपराध कीथो नथी, तुणखला मुखे दीये जैयें, हे अनाथ
नाथ ! प्रभु, राख राख. ते जोइ श्रीनेमिकुंमरे हस्ति मावतकने पूढहुं के ए जीवोने मो कारणे री
की राख्या जे, तेवारें मावत बोव्यो तुमारा विवाह गोरव नोजनार्थी राख्या जे ते सांजली प्रभु
बोव्या धिक् धिक् ए विवाहें सखुं मने आ नरकना मूलरूप विवाह जोतो नथी प्रभु दीनद
याज सर्व जीवायोनीने जोडावी हस्तिथकी उत्तरी रथें वेसी पाढा वद्या, तेवारें श्रीसमुद्रवि
जय राजा, शिवा देवी राणी, कृष्णवासुदेव, अने वलनक्षप्रमुख लक्ष्मणकुलकोडि यादव रथ
अटकवाववाने आडा फखा परंतु प्रभु कोइना वाखा वद्या नहीं अने एहुं बोव्या के आ सर्व
जीवो बंधनमां बांध्यां थका मद्दाडःख देखे जे तेम हुं बंधाड नही अने संसारमां पण रहुं
नही. हाथीड बांधे जाव्या न जाय, तिहां जायरे जाय यादव राय ॥ एवी वाची सांजली रा

चित्र ६७

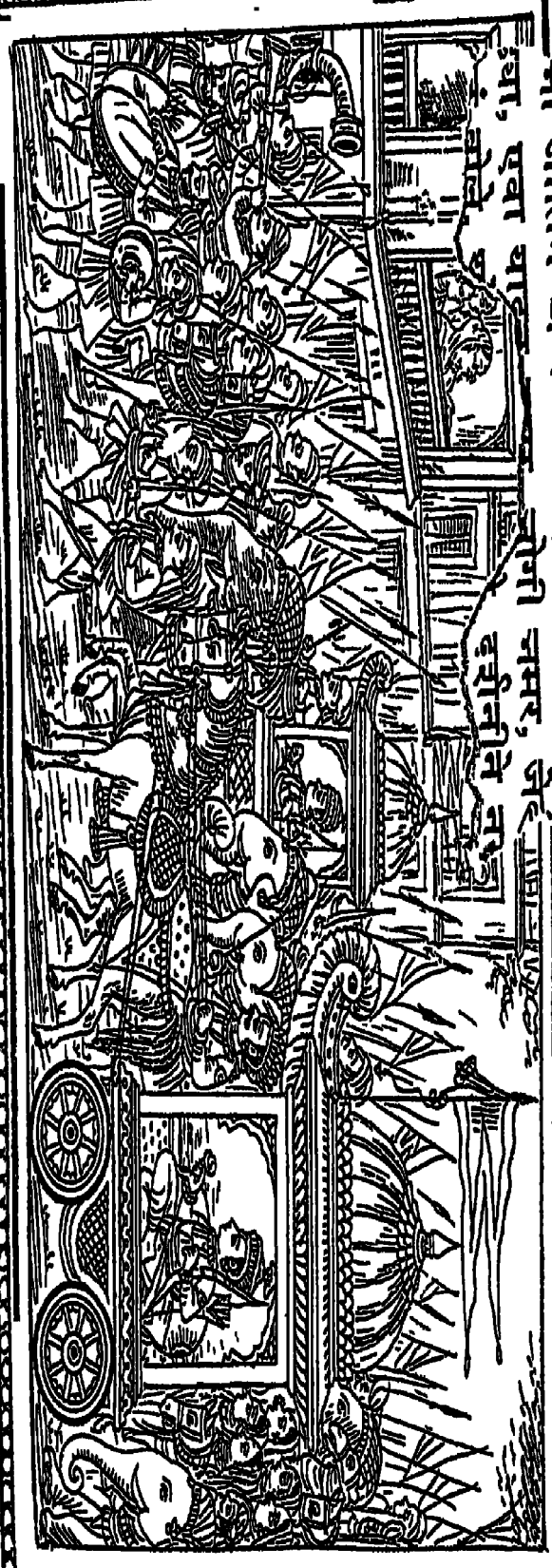

भोजन आपुवा माडे एकठा करेवा-चहुष्पद जीवो तथा पांजराभां रवेला पक्षीभ्यो तेमने भगवान् बूटा करी सुकेले-

अमूलक वस्त्र पहरेावी, सकल सयगार करावी, अंख अंजी, मुख मांजी, स्तिर धाखो खूप, शोने सुरुप, आखो गजराज, सुवर्णमय साज, मेघाभंवर तत्र, प्रतिष्ठयो पवित्र, चढयो वर राज, जाणो इंद्रमहाराज, के भूर्त्तिवंतो कामराज, शोना समाज, पसखो दुर्धमंगळिनिनाद, गढ गह्यो खीजनसाद, आकाशे अनेक देव देवांगना इंद्र इंद्राणी रंजा अपस्सरा आवे, मनने नावे, किन्नरी गीत गाये, सरस्वती वीणा वाये, तूंवर गंधर्व नाचे, सड्ड मन साचे, कण्ठ बल नड्ड दशे दशार उमावे, ज़ीर्ण डुर्गे ज़ाणी जान आवे, जेम ज्येष्ठमास उद्दान, साजन जनने अधिको मान, धाचक जनने देतां दान, डुव धवल मंगल उच्चार, आवीड वर तोरण बार, जोये जोवणहार, धन्य धन्य राजीमती नार, जेणीये वर लाथो श्रीनेमिकुमार, हवे राजीमती गवाहमां बेवी थकी सखीयोने कहे हे के महारो ज़त्तारि कहेवो हे तेवारे सखीयो बोली आ हाथी उ पर बेठा थका महाक्रुद्धिस्तहित चाव्या आवे हे ते नेमजी हे तेवारे प्रखुजुं रूप देखी मोह पामीने विचारवा जागी के महारो महोटी जाण्योदय थहुं जे नेमजी जेवो वर आवीने सुने परणजे एम विचारती चंज्ञानना, मृगलोचना सखीसहित वाच्ची करतां सखीये कहुं के, ए वर सर्वगुणसंपूर्य हे पण एक अवयुण ए हे जे एजुं क्यामवर्ण हे, वरतो गौरो जोइये, राजीमती बोली एतो दूधमांहेथी पूरा काढवा मांभया क्यामवस्तु मांहे, तो घणो गुण हे, जमि, चित्रा वेजी, अंगार, कस्तूरी, मेघ, कीकी, केश, कशोटीडुं पाषाण, मरुती, रात्रि, इत्यादिक वस्तु क्याम ह्येय हे ते जगतमां नजी कहेवाय हे तथा थोली वस्तु कपूर हे, तेने मरी अंगाराहुं मेज हे, चित्रा ने रोहिणी क्याम ह्येय तो शोने, निःकेवल गौर तो झुण, अस्थि, हिम, स्वेत कुष्ठ, एमां हे हुं वखाणवा थोण्य हे ? क्यामले वरणे वरप्रहांस्य देखी लोचन अमीय नराणी, क्रुद्ध

मर वंडप्रना जातिने झश्वे चढ्या, महानेमिप्रमुख पन्नर लाख कुमर अग्नि पंथा जातिने
 झश्वे चढ्या, एवा यादव कुमर, नोणी नमर, जेहना जाणीता-कुल, नाजानुं बल, आगजशी
 चाले, थोडुं बोले, थोडुं राकुरने नमे, दर्शनीने नमे, परनारी सद्दोदर, वाचा अविचल, श
 रणागत साधार, स्वर वीर दातार, फुंफार रणांगण धीर, रिपुक्वय दल सीर, कसबोद गर
 काव, केशरीए पागे, लीधीए बागे, कांधाल, मूबाल, नलनला नूपाल, आवे उमह्यां, पंथे
 वह्यां, बली बे कोडी सेजवाला, चोरशी कोडी खी गीत गान करे, उपन्न कोडी अलंब धजा,
 बार कोडी नाट विरुदावली बोले, बार कोडी सुरवासन पालखी, पन्नर लाख खचर इव्ये
 नखा, त्राण लाख श्रीबन्न, बेतालीश लाख रख, त्राण कोडि चामर दळे, एंसी लाख नीसान
 वाजे, सत्तर लाख ढोल वाजे, बहु कोडी नेरी वाजे, नव लाख मादल वाजे, पीस्तालीश
 कोडी बडीदार, शाठ कोडी सुरदीया, वडवडा वदीया, मंजीश्वर प्रधान, कहिये केता अग्नि
 धान, नवाणु कोडी सामान्य वहिल, अइ इम जाननी वहिल पहिल, हवे वर राजाने सर्वो
 षधिनीरे करावुं खान, जजुआवुं विज्ञेणे वान, मातार्ये जालस्थले कीधो तिलक, अकृतनो
 प्रतिष्ठयो उपर पदक, नव कोडीनो मुकुट, पच्चाश कोडीनो नवग्रहो, बार कोडीना बे कुंभल,
 अडतालीश कोडीनुं रत्ने जडित तिलक, पच्चीश कोडीनी मुद्रिका, पच्चीश कोडीना अनेक रत्न
 जडित हार, बे लाख कोडीनी रत्नजडीत शांकली, जनोइनी पेरे पदेरे, पन्नर कोडीनी चंप
 कलि, देवदत्त अमुलिक पागडी, पच्चीश लाख कोडीनी कबाई, एकाणुं कोडीना बे बहिरखां,
 पीस्तालीश कोडीना बे बाछुबंध, सत्तावीश लाखनो कणदोरो, पच्चीश कोडीनो रत्नजडित कणो,
 त्रीश कोडीनी वाणही पगरखां, बहु कोडीनो अनेकरत्नजडित श्रीफल रूप फूलदडो,

ના જાતિને અશ્વે વઢયા, મહાનેમિપ્રસુરદે
 ઢા, એવા યાદુરુપે જોગી નમર, જે

નેમીશ્વર અગત્યાનની જાન

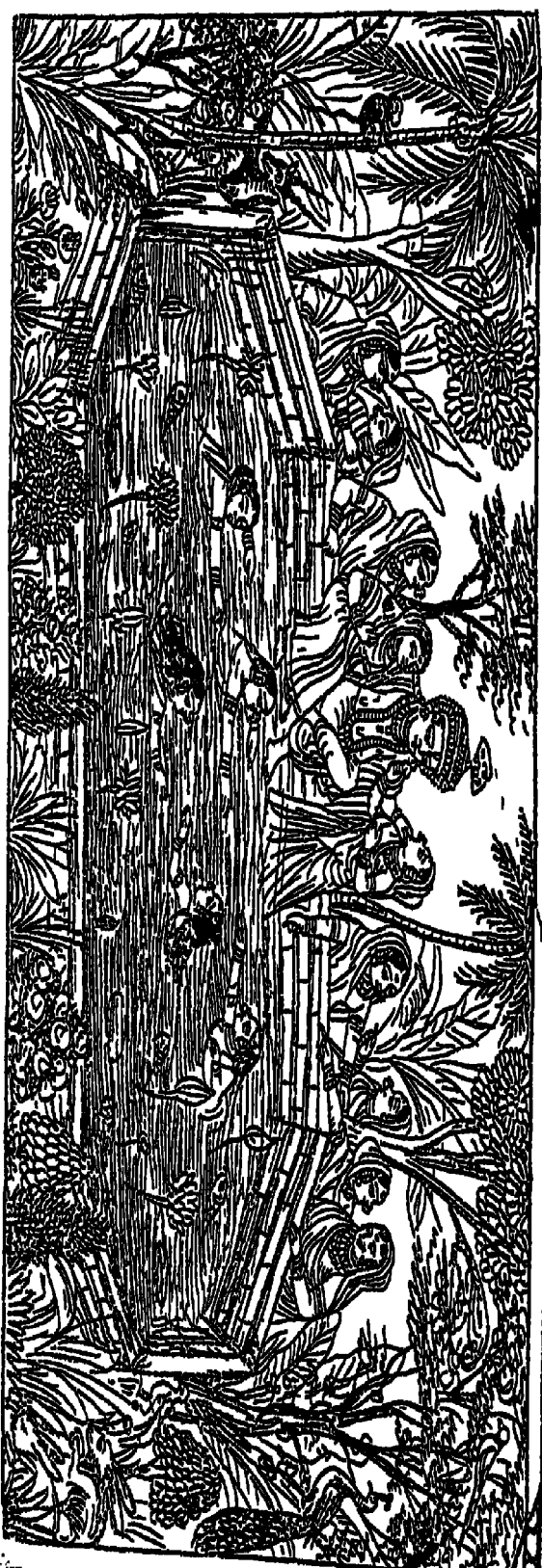
ए स्त्रीज साधे ते बली श्यो वचनविचार करवो एम चिति ह्वा ना कांइ न कही, तेवारे स्त्रीज कहेवालाणी के मान्यो मान्यो विवाह, सहुने श्यो जबाह, श्रीसमुद् विजय शिवादेवी राणीने तिथीताल, आपे वधामणी जजमात ॥ हवे श्रीकृष्ण नरिंद, मनने आपांद, जयसेन राजान, पासे बहुमान, मागे राजीमती कन्या, सतीशिरामणि धन्या, जयसेन पनये सवले साज, इहां आपो ते वरराज, तो देजं कन्या तास, जग विस्तरे जय वास ॥ हवे समुद् विजय राजा, शिवादेवी राणी ज्योतपी कोष्टुकना मुखय। आवय सुदि बछुं लगन जाणी, वांटे वधामणी, तेडावे सगासणीजा नणी, मांभे मोहोटी आमंवर, धवल मंगल नाये घर घर, पोषे जल नले पकवान, छुगते चलावे जान ॥ तथथा ॥ शोल हजार मुकुटबद्ध बजाधिपति राजान, बेतालीश लाख हस्ती ऐरावतसमान ॥ बेतालीश लाख घोडा, सुवर्ण साजतेने स जोडा ॥ बेतालीश लाख रथ, शोचा पामता पथ, झडतालीश कोडी पायक, शत्रुदल घा यक, नव कोडी सामान्य तुरंगम, एक एकथी अनोपम ॥ बडु कोडी चिराकदार, नव कोडी लगलियादार ॥ बार कोडी वाजिज वाजे, शंखंवर गाजे, सांवकुमरप्रमुख शाव सहस्र इर्दांत कुमर ते ॥ रसीक जातिने घोडे चढया, प्रद्युम्नप्रमुख पंचोतेर सहस्र कुमर मद्धाधीर ते हथरेवा जगिजे श्यो आरूढ शय तिने श्यो वीरप्रमुख स रचंडप्रमुख कुमर रेवाधर मनेमिप्रमुख

त पाणी पंथा जाडिने तुरंगे चढया, कणाछु मनेमिप्रमुख-मुद् विजयजी तेरा तियो पण खुसीथी मांभ्यो परलवा माटे

वध। जा। पयस्य नारदः । सारथी प्रह्लाद
मादवोनादिना ते नामे एतत्पुत्रं प्राप्तवान् । अनेक वाजा
ह्याधी उपस्था, एते चमर दलता, देवदेवी आकाशमां चाजतां, स्त्रीयो पृथ्वी उपर गीत गात
चाजता, रथाङ्गितो भूधसेनना महेज पासै जान आवी तेलारे नेमजी सारथीने पूढवा लाग्या के
आ महेज कोनो ठे, सारथी बोळो तमारा श्वसुरानो महेज ठे, आदी विवाह मनाववा तथा जान
सर्वधि शुक्ति बीजी प्रत उपरथी लाखीयें हैयें. जेवारें वसंत मास आव्यो, तेवारे बघीश हज्जार राणी
राहित श्रीकण्ठ वासुदेव श्रीनेमिकुमरने साथें लई वसंतकीडा करवा वनमां आव्या तिहां स
त्यनामादिक राणीयोने नेमिकुमरने विवाह मनाववानो सन्कारी कृष्ण स्थानांतरे रह्या, हवे
ते अनेक स्त्रीज मली श्रकी श्रीनेमिकुमरने केसर, गुलाब प्रमुख सुगंध नीर हांटे, फूलनो दडो
हृदयचणो नारवें, कटाक्ष बाणो वींधे, कामचेष्टापूर्वक जाज हांटे, एम घणा प्रकारे हास्य करीने
कहेवा लागी के हे देवर ! विवाह मानो अपने एक स्त्रीतो परणो, जो स्त्रीहुं जरण पोषण
तमारानी न थाय तो तमारो नाइ बघीश हज्जार स्त्रीयोनी नरण पोषण करे ठे, तेम
तमारी एक स्त्रीहुं पण पोषण करो ? तेनी चिंता करशो नही, पण स्त्री जरूर परणो, स्त्री
विना पुरुष शोने नही, कोइ विश्वास न करे, कोइ माने नही, वली अंगनी खुशूषा कोण
करे, प्राहुया प्रह्लीने कोण साचवे, ते माटे पाणिप्रहण अंगीकार करो, मन मानती कन्या
वरो, ए विनिंति मानो, वधे जेम वानो, नही तर पण नही तुटो, जोर करी खूवो, अमने
वद्य आव्या आज्ञा, करवी हवे केही जाज. एवा वचन सांचली नेमीश्वर नीहुं जोइ रह्या, जे

चित्र ६

रहा हवे जान

नेमीचर अगवान् वसंत कीर्ता करवा गया नेनुं चित्र.

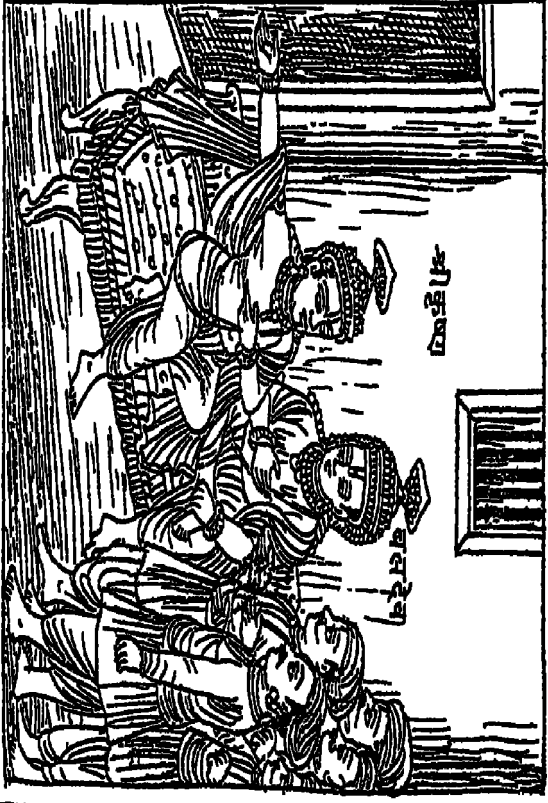
कृष्णजी हर्ष पामी पोताने घरे पोद्धोता हवे एक दिवस शिवादेवीजीये नेमिहुमरने निराणी जायिने गोपीयोने नजामण करी के तमे वसंत रमवाने माटे नेमीश्वरने तेडी जाउ अने एने जेम तेम सराणी करी विवाह करवानो मनावो तेवारे सत्यन्नामाप्रमुख सोल हजार गो पीयो मळीने श्रीनेमीश्वरने सहस्त्रात्र वनमां लइ जइ विधिज प्रकरना वचनो कहेवा लांगी तिहां एक बोली तमे शामाटे परगता नथी तमारो नाइ श्रीकृष्ण सोल हजार स्त्रीयो परगयो हे अने तसे एकं पण परगता नथी तेहुं कारण हुं? तेवारे बीजी बोली हे नजाम पुरुष! आवी रीते युवानपहुं कां फोकट गमावो हो, परगवामां घयी मजा हे, त्रीजी बोली परग्याविना मोह पण जइ शक्यो नही, केमके कृष्णादिक तीर्थेकर पण सर्व परग्याने मोह गया हे तो वली तमे ते कांइ नवां मोह जवावाला थया हो, एक बोली एतो मोद्यो थयो परग्याने हुं करयो, सत्यन्नामा बोली जो नही माने तो एनो पछो पकडो, तेवारे लक्ष्मणा बोली ए पुढ्य हे माटे एनी साथे जवराहं करवी नही, पण परगहुं तो अवश्य जोइयेज, वली सत्यन्नामाजी बोली एनी पासै कांइ सामर्थ्य नथी कारणके जो स्त्री परगो तो तेने पाळवानुं काम सुक्केल हे ते एनाथी बनी शके नही तथापि जो परग्या लेंगे तो सोल हजारने एनो नाइ पाळे हे तेनी साथे एक एनी पण पाळगे एवी वातो सांजलीने नेमिनाथजी कांइक हस्या तेवारे सर्व गोपीयो ताळोटां आपीने बोलवा लागी जे एगो विवाह मान्यो, मातापितार्ये पण जाणुं जे विवाह मान्य कखो एहुं समज्जीने शिवादेवीना कहेवाथी श्रीकृष्ण तथा समुद्रविजयजी प्रमुख राजार्ये जयसेन राजाने घरे जइने राजीमती कन्यानी मागया करी तेथे पण खुस्तीथी कहुं के सुखेथी परगवावो पडी बेहु जगाये विवाहने गज्जोत्तमन थावा मांज्यो परगवा माटे

सर्वे मूर्ध्निगत जेवा थइ गया, सर्वे बीक पामर्वा लाग्या, श्रीकृष्ण, बलनइ, कंपता ह्वा अपने
 नयाकुल थका थका चिंतववा लाग्या जे आ ते कोण बलवंत ले ? के जेणें सर्वे पृथ्वी ह्नेन
 पमाडी एवी रीतें तेमने कांइ पण जंप न आब्यो, तेथी तरत तिहां आब्या अपने पूजा करी, ते
 वारे सर्वे बोध्या जे श्रीअरिष्टनेमि कुमारनो ए बल ले, ते सांजली चमत्कार पाम्या पढी श्री
 कृष्णें कह्युं के हे जाइ ! आपणो बलपरीक्षा करीयें, तो वंडित शीजे तेवारे नेमिहुमर बोध्या
 के जे नूमि झुंजनादिक बाह्य खेज करहुं, ते जत्तम नरने योग्य नही, माटे माहोमाहे एकेकनी
 नूजावालीने बलपरीक्षा करियें, ते वचन श्रीकृष्णो प्रमाण करी पोतानी नूजा लंबावीने कह्युं
 के, आ महारी बाह नमाडो तेवारे नेमिहुमारे कमलनालनी पेरे एक आंशुलीयें श्रीकृष्णनी
 बाह नमावी दीधी पढी श्रीनेमिहुमारे पोतानी बाह लंबावी तिहां कृष्ण घणुं बल करी वान
 रनी पेरे बलनीने हिंच्या तेवारे श्रीनेमिहुमर बोध्या के हे कृष्णजी ! तमोने माता देवकीयें
 पाजये पोढाडीने रमाब्या नही, ते माटे हवे हुं तमने हिंचोछुं, एम कहीने श्रीकृष्णने हिं
 मोलानी माफक हिंचोब्या एरीतें जेम जुगारी दाव हारे, तेम कृष्ण हारी गया एहुं जोइने
 बलनइजी बोध्या के हे जाइ जमरने जारे तरुशाखा नमे नही, पढी कृष्ण तथा बलनइजी
 चिंतातुर थका चिंतवे ले के ए पितराइ जाइ आपणाथी अधिक बलवान ले माटे आपणुं
 सर्वे राज्य लइ मुकने कीडी तीतर न्याय करणे एटलामां आकाशे देव वाणी थइ के अहो
 कृष्ण वासुदेव तमे चिंता म करयो एतो नेमीश्वर जगवान, बाल ब्रह्मचारी, बावीशमां तीक्ष्ण
 कर एहुं अतुली बल ले तथापि तमारी राज्य लेवानी एने गरज नथी अपने खी परलवानी
 पण गरज नथी ए तो परलया विनाज संसारनो त्याग करी दिक्ता लेणे. ए वचन सांजली

चित्र ६५

विभीषणर भगवान्
आशु ध र्मा कामा

भीष्म

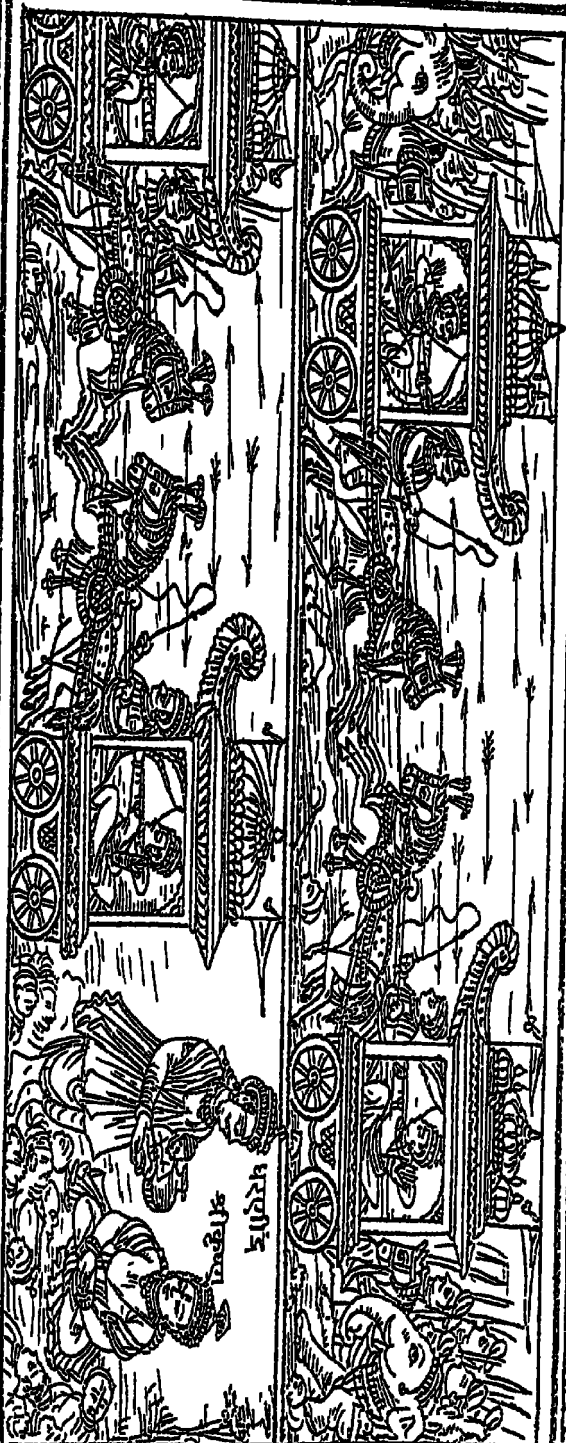
बासदेव

ति करवा लाग्यो, के महाराज ! ए अज्ञानी देव ठे ते आपना अर्नंत बलने हुं जाये ? ते वारे जगवाने कृपा करीने देवताने ढोडी मूक्यो पढी ते देवतार्ये महोटा महोत्सव सहित श्री कृष्णादिकने द्वारिकामां मोकली दीधा पोते जगवानने नमीने पोताने स्थानके गयो. हवे अत्रु क्रमे श्रीनेमीश्वर जगवान त्रयसे वर्षना थ्या पण परणवानी इहा राखे नही तेवारे शिवादेवी जीये कहुं के है पुत्र ! तुं एक विवाह करीने महारा मनोरथ पूरण कर तेवारे जगवान बोधा है माताजी ! कोह महारा योग्य कन्या ह्यो तो हुं परणीश ते वात सांजली माताजी मौन धारण करी रह्यां हवे श्रीसमुद्रविजयकुलसणगर, शिवादेवी मात मल्हार, एक दंभ नेमि, बीजा हदनेमि, जीजा अतिनेमि, चोथा अरिष्टनेमि अने पांचमां रहनेमि ए पांच कुमर मांदेला श्रीअरिष्टनेमि कुमर ते लघुवय सरखा सरखी जोडि, मनतणे कोडि, घणा कुमरे परवखा लीजार्ये रमता जमता श्रीकृष्णानी आमुद्ध शालार्ये आब्या, आमुद्ध जोवा लाग्या, तेवारे रत्नपाल बोव्यो तमे लघु बालक ठो, माटे अलगा रह्यो, एनो रूपरी करवो पण दो हिजो ठे, बोकरडे बाश न पीवाय, महोदुं कार्य ते महोटायाज थाय, ते न सांजलतां श्रीअरिष्टनेमि कुमारे श्रीकृष्णना चकने जपाडी कुंजारना चकनी पेरे नमाव्युं तथा सारंग धनुष्य जपाडीने तेने कमलना नालनी पेरे नमाव्युं तथा कौमोदकी नामें गदाने लाकडीनी पेठे जपाडीने पोताना खांधा जपर राखी हवे जेवारे पांचजन्य शंख पुखो तेवारे तेनो शब्द सांजलीने त्रय खवन कंप्या, पर्वतना शृंग वूटी वूटीने पडवा लाग्या, समुद्रजल जहजता हवा, हस्ती सुरंगमादिकना बंधन वूटी पड्या तैथी सर्व जानी गया, लोक सर्व बदेरा षड गया, धरती धूजवा लागी, नगरनो कोट पण धूज्यो, समुद्र जहज्यो, दिगंजनास पाभ्या, यादव

नहूी मानतो श्को गिरनार पर्वत उपर आब्यो तेणें त्यां सुरंधरा नामें नवीन नगर वसाव्युं
 तेमां तें देवता पोते आबीने मनुष्यहुं रूप धारण करीने रह्यो अपने दारिका नगरीना रद्दे
 नारा लोकोने नित्यप्रत्ये घणुंज डःख देवा लाग्यो, उपड्व करवा लाग्यो, ए वात सांजली
 ने मद्दा अग्निमाननो धरनार एवो अनादृष्टि ते देवने पकडवा सारुं गिरनारनी उपर ते देव
 वसावेला नगरनी उपर चडी आब्यो, तेने देवतार्ये देव मायार्ये करी जीती लीधो अपने
 बांधीने पोताना नगरमां लइ गयो, ए वात सांजलीने समुद्रविजयजी तेनी साथे लडवाने
 माटे जवाने तयार थया तेवारें राम कृष्ण बे नाइजए समुद्रविजयने वज्यो, अपने पोते
 लडाई करवा सारु गया तेने पण देवतार्ये दरावीने पोतानां नगरमां लइ जइ बंदीखानामां
 नाखी दीधा, तेवारें दारिकामां द्वाकळोल थइ रह्यो अपने लोको कदेवा लाग्या के राम कृष्ण
 बे नाइज द्दारी गया तो द्देवे आपणी रक्षा कोण करी शक्यो? तयार पढी सत्यनामाजी प्रमुख
 खीज्ये जइ श्रीनेमनाथजीने कहुं के तमे अनंत बली वतां तमारा नाइजने शत्रु डःख आपे
 वे तो एथी तमारी लाज जाय वे तेवारे नेमीश्वर जगवान एकला रखमां बेथीने शत्रुना न
 गरने चारे बाजु रख फेरव्यो तेथी कांगरासहित सर्वे कोट पडी गयो तेवारे-देवें सिंद विजुर्व्या
 ते जोइ नेमिनार्ये धनुष्यनो टंकारव करीने सर्व सिंदोने जगावी दीधा तेवारे देवतार्ये अं
 धकार करी मूक्यो, जगवाने ज्योतवालो बाण मूकीने अंधकारनो नाश कखो, तेवारें देव
 तार्ये मेघ वरसाव्यो, जगवाने वायरो चलावीने मेघने दूर कखो, तेवारे देवतार्ये अंगरानो व
 र्षाव वरसाव्यो, तेने जगवाने पाणीथी बुज्जावी नाख्यो, पढी जगवाने मोद बाण मूक्युं तेथी
 सर्व शत्रु मूर्छा खाइने पडी गया, मद्दाडःखी थया, तेवारें इंदमद्वाराज तिदां आबीने विनं

નાથ સ્વામીયે સંધામ કચ્છો વળી ઇંદ્ર મહારાજે માતલી નામા સારથી સહિત રથ મોકલ્યો તેના ડપર ચઢીને નેમિનાથજીયે શંખ વજાવ્યો તેથી જરાસંધની સેના શિથિલ થઇ ગઇ, અને ત્રણ દિવસ શ્રીશંખેશ્વર પાર્શ્વનાથની મૂર્તિનો ન્હવણ પોતાની સેનામાં શ્રીકૃષ્ણે ળાંટયું તેથી શ્રીકૃષ્ણજીની સેના સજ્જ થઇ હેવટ કોઇ પણ રીતે શ્રીકૃષ્ણને જીતવાનો ડપાય જરાસંધને સૂઝ્યો નહી તેવારે શ્રીકૃષ્ણને મારવા સારુ જરાસંધે પોતાનું ચક્ર તેના ડપર ચલાવ્યું તેથી કાંઈ શ્રીકૃષ્ણનું બળાહું નહી પણ ઝલટું તે ચક્ર શ્રીકૃષ્ણને ત્રણ પ્રદક્ષિણા આપીને તેમના હાથમાં આવી બેઠું પળી તેજ ચક્ર લઇ શ્રીકૃષ્ણે જરાસંધ ડપર ચલાવ્યું તેણે જરાસંધનું મસ્તક હેઢી નાસ્વ્યું તે વચ્ચત દેવતાડ આકાશમાં દેવહંડની વગાડીને બોલ્યા ડે શ્રીકૃષ્ણ ન વમો વાસુદેવ થયો, તે વાત સંજિલી સમસ્ત જરાસંધની સેના આવીને શ્રીકૃષ્ણજીની સેવા માં હાજર થઇ પળી શ્રીકૃષ્ણ દારિકામાં આવ્યા સુધ સમાધિમા ત્રણ રત્નનું રાજ્ય ડોગવતા તિહાં રહ્યા હે બહોતેર કુલકોડી યાદવ દારિકામાં રહે હે અને સાઠ કુલકોડી યાદવો દારિકાની બાહેર રહે હે તથા મહાપુરુષ સસુહવિજયાદિક સોલ હજાર રાજાડ તથા પ્રદુષ્પાદિક સાઢા મહાવીર ઇટલે મહોટા યોધા, તેમજ ડખસેનાદિક સોલ હજાર રાજાડ તથા પ્રદુષ્પાદિક સાઢા ત્રણકોડ કુમર તથા સાંબાદિક સોલ હજાર હર્ષીત કુમર અને વીરસેન પ્રસુધ્વ એકવીશ હજાર વીર તથા મહાસેનપ્રસુધ્વ ડપન્ન હજાર બલવંત રાજાડ એ સર્વ દારિકામાં વસે હે. વળી રુકિમણીપ્રસુધ્વ વન્નીશ હજાર રાણીડ તથા અનંતસેના પ્રસુધ્વ અનેક ગણિકાડ એવા પરિવાર સહિત પરવચ્છો થકો મહોટું રાજ્ય શ્રીકૃષ્ણજી કરે હે. એવા અવસરમાં ઇંદ્રમહારાજે શ્રીનેમિ નાથજીના બલની પ્રશંસા કરી તેવારે તે સન્નામાં કોઇ મિથ્યાલી દેવ ઇંદ્રમહારાજના વચ્ચનને

लेवावाला पण कोइ आवा शहरमां निकल्या नही अर्ने दारिकामां यादवो वसे ठे ते महा
 सुखी ठे एवीरीते दारिका नगरीनी प्रहांसा जरासंधें सांजनीने विचाखुं के महारा वैरी हज्जी
 लगण जीवता ठे माटे हवे एनो नाश करु, एम चिंतवी सेना जइ शुद्ध करवा चाढ्यो एवामां
 नारद ऋषीयें जइ श्रीकृष्णने कहुं के तमारे चेतहुं दोष तो चेतजो जरासंध तमारा उपर
 चढी आवे ठे ते सांजनी श्रीकृष्ण पण सेना तयार करी लढवाने तेनी सामे चाढ्या तेथे
 पंचासरा गामनी पारसे आवी पडाव दीधो मुकाम कहुं अर्ने जरासंधहुं लइकर पण पंचा
 सरा गामथी चार योजना दूर आवी पोहोच्यु तेमां जरासंधहुं लइकर चक्रव्यूहना न्यायथी
 अर्ने श्रीकृष्णहुं लइकर गरुडव्यूहना न्यायथी एवा आकारे आवी पडाव दीधो ते बेहुं ल
 इकरने मांदोमांदे मढोहुं शुद्ध थयुं लाखो गमे सुजटो मरण पाय्या ठे इत्यादि विदोष अथि
 कार श्रीनेमिनाथचरित्रादि अर्नेक ग्रंथोथी जाणी लेवो, आंदी ग्रंथगौरवना नयथी लखता
 नथी हवे ते बेहुं तरफवाला सुजटोनी लडाइ चाततां श्रीकृष्णने जीतवो आपणने कवण
 थइ पडवो एहुं जरासंधें विचारीने कोइ उपाय न खजतां जरा नामें एक बाण हतो ते श्री
 कृष्णनी सेना उपर नारव्यो तेथी श्रीकृष्णनी सर्व सेना मुखें लोही वमती मूर्छी पामी गइ,
 तेवारे श्रीनेमिनाथजीना कहेवाथी श्रीकृष्णें अछम तप करी धरयोइने आराध्यो धरयोइं आ
 वीने आगामिक तीर्थकर श्रीपार्श्वनाथजीनी प्रतिमा श्रीकृष्णने आपी तिहां मंगल निमित्तें श्री
 कृष्णजीयें सुस्थित देवें आपेजो शंख वजाव्यो अर्ने धरयोइं आपेजा बिंबहुं स्थापन कहुं
 तिहां श्रीशंखेश्वर एवे नामें तीर्थ थयुं ते आज लगण मोछुद ठे कोइक आचार्य वली एम
 पण कहे ठे के श्रीकृष्णजी त्राण दिवस उपवास करी बेवा ते त्राण दिवस पर्यंत श्रीनेमि

ધરણીદ

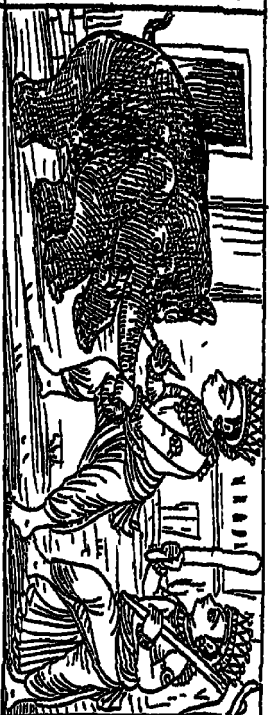
શ્રીકૃષ્ણ

શ્રીકૃષ્ણ અને જારા સંપર્કનું ચિત્ર

यादवो सर्वे तिद्धांज रह्या पढी कृणु महाराजें अछम तप करी सुस्थित नामा लवणाधिप
 देवजुं अपराधन कछुं तेषी देवता प्रत्यक्ष आबी उजो रह्यो तेनी पासेषी श्रीकृष्णे रहेवाने
 सारु जगा मागी तेवारे देवतार्ये कछुं इंद्रमहाराजने पूढीने तमोने जगा आपीक्ष एवुं कहीने
 सुस्थित देवता इंद्र महाराज पासे जइ सर्व वात कही इंद्र धनद नामे नंगरीने मोकव्यो
 तेणे आबीने बार योजन लांवी अपने नव योजन पोहोली एवी एक दारिका नगरी बनावी
 तेने फरतो अहार ह्राथ डंचो अपने बार ह्राथ जाडो तथा नव ह्राथ पृथ्वीमां डंगो एवो सो
 नानो कोट बनाव्यो ते कोटने रत्नना कांगरार्ये करी शोभित कखो वली ते कोटनी चारे बाछु
 फरती खाइ करी तथा वाडी बाग बगीचाइ सहित एवो ते सुंदर कोट बनावी पढी धनद ते
 दारिका नगरीमां श्रीकृष्णने वसवानी आइा आपी ते नगरीमां एक सातनूभिवाहुं कदप
 वृद्धोनी वाडीसहित एवुं घर श्रीकृष्णजीने रहेवा सारु बनावुं वली ते घरनी एक बाछु
 समुद्रविजयादिक दश नाइजने माटे घरो बनाव्यां तथा ते श्रीकृष्णना घरनी बीजो बाछुमां
 वली उग्रसेनजुं घर बनावुं तेनी बाछुमां वली बीजा सर्व नाइजना घर बनाव्यां ते सर्व घरो
 त्राण द्विवस पर्यंत धन, धान्य, वस्त्र, घरेणा प्रमुख उत्तम वस्तुजंषी नरीने श्रीकृष्णने स्वाधीन
 करी धनद देवता स्वर्गमां पोताने स्थानके गयो हवे सर्व यादवोये मली दारिका नगरीमां
 वास कखो तिद्धां यादवोना कुंटुबोनी दुदि थवा लागी ते अतुक्रमे पचास वर्षनी सुदतमां
 अहार कुलकोडी यादवोमांषी वधीने उपन्न कुलकोडी यादवोनी वस्ती थइ एवा अवसरमां
 राजपुट्टी नगरीमां कोइ रत्नकंबलना व्यापारीज्ये आबीने एवी वात करी के आ नगरीमां
 कोइ माल नखी सखविनानी निर्धन लोकोये करी नरेली ते कारण के अमारा रत्न कंबलना

तैवारे जीवयशार्थे आशीर्वाद आप्यो अने कहुं के नाइ ताहारं मृत्यु थाय तो नले थाउ पण
 यादवोनो ह्य करजे ए रीतिं जेम थावानुं ठे तेम जीवयशाना मुखमांथी वचन पण नीकह्युं
 हवे पांचसो नाइजसहित धयी ताकीदधी कालकुमर चढ्यो ते चालतां चालतां जेवारे या
 दवोथी एक दिवसना मुकाम जेटले अंतरे आवी रह्यो एटलामां श्रीनेमीश्वर तीर्थेकर, कण्ण
 वासुदेव, राम बलदेव बीजा पण वली तझव मोक्षगामी एवा धया जनो यादवोंना परि
 वारमां ठे तेमना पुण्यना योगे र्वेची थकी यादवोनी कुलदेवी आवीने यादवोंनुं मुकामं
 तथा कालकुमरजुं मुकाम जे जे स्थानके हतुं तेना वचला मथ्यनागमां एक पर्वतनी रचना
 करी ते पर्वतना मार्गमां एक चिता सलगावी ते चितानी पासे वली एक मोशीनुं रूप करीने
 कुलदेवी रुदन करती थका बेठी तेने कालकुमरं आवीने पूजयुं के आ चितामां कोण बध्या
 ठे अने हुं शावास्ते रुदन करे ठे तेवारे कुलदेवी लज करी रोती थकी बोली के हे पुत्र ! का
 लकुमरना नयने लीधे सर्व यादवोंनुं कुंटुंब आ चितामां वली नरम थइ गयुं ठे कोइ पण
 यादव रह्यो नही माटे हुं तेमनी कुलदेवी हुं तो हवे मने कोण पूजयो ए कारण माटे मुंजने
 बहु दुःख लाग्युं तेथी रुदन करुं हुं ते वात सांजली कालकुमर पोताना मुखे करेली प्रतिज्ञा
 राखवा माटे धया सामंत तथा केटलाएक नाइयोसहित तरवार काहाडीने यादवोने मां
 रवा सारुं अग्निमां पड्यो अने वली नरम थइ गयो पढी प्रजाते बाकी रहेला जरासंधना
 लहकरमांहेला लोको देवमाथा जालीने पाडा फरी राजगृहे जइ जरासंधने सर्व वृत्तांत
 कहुं हवे आंदी सर्व यादवो मोज मजामां खुशी थया थका पश्चिम समुद्रना तट उपर
 आया तिहां सत्यनामार्थे नमरनामा पुत्रजुं जोहुं जणुं तेवारे नैमित्तिकना कहेवा प्रमाणे

चित्र ६१

तैवारे जीवयथार्थे आशीर्वीद आप्यो अने कहुं के नाइ ताहारं मृत्यु थाय तो नले थाउ पण
 यादवोनो द्रव्य करजे ए रीतें जेम थावतुं हे तेम जीवयथाना मुखमांथी वचन पण नीकहनुं
 हवे पांचसो नाइउसहित धणी ताकीदशी कालकुमर चढ्यो ते चालतां चालतां जेवारे या
 दवोथी एक दिवसना मुकाम जेटले अंतरे आवी रह्यो एटलामां श्रीनेमीश्वर तीर्थीकर, कृष्ण
 वासुदेव, राम बलदेव बीजा पण बली तझव मोहगामी एवा धया जनो यादवोना परि
 वारमां हे तेमना पुण्यना योर्गे खेचो थकी यादवोनी कुलदेवी आवीने यादवोतुं मुकाम
 तथा कालकुमरतुं मुकाम जे जे स्थानके हतुं तेना वचला मध्यनागमां एक पर्वतनी रचना
 करी ते पर्वतना मार्गमां एक चिता सजगावी ते चितानी पासे बली एक मोशीतुं रूप करीने
 कुलदेवी रुदन करती थका बेठी तेने कालकुमरें आवीने पूढतुं के आ चितामां कोण बढ्या
 हे अने तुं शावास्ते रुदन करे हे तेवारे कुलदेवी बल करी रोती थकी बोली के हे पुत्र ! का
 लकुमरना नयने लीधे सर्व यादवोतुं कुंटुंब आ चितामां बली नरम थइ गयुं हे कोइ पण
 यादव रह्यो नही माटे हुं तेमनी कुलदेवी तुं तो हवे मने कोण पुजवो ए कारण माटे मुजने
 बहु दुःख लागुं तेथी रुदन करुं तुं ते वात सांजली कालकुमर पोताना मुखे करेली प्रतिज्ञा
 राखवा माटे धया सामंत तथा केटलाएक नाइयोसहित तरवार काहाडीने यादवोने मा
 रवा सारुं अग्निमां पढ्यो अने बली नरम थइ गयो पढी प्रजाते बाकी रहेला जरासंधना
 लक्ष्मणमांहेला लोको देवमाया जाणीने पावा फरी राजशुद्धे जइ जरासंधने सर्व वृत्तांत
 कहुं हवे आंदी सर्व यादवो मोज मजामां खुशी थया थका पश्चिम समुद्रना तट उपर
 आवा तिहां सत्यनामार्थे नमरनामा पुत्रतुं जोहुं जणुं तेवारे नैमित्तिकना कहेवा प्रमाणे

चित्र ६१

साथे कंसने दाह देवाशे तमे छुजंतो स्वरा थुं थाय ठे ? ते सांजली कृष्णजी बोल्या के अरे जारे
 थुं ताराथी थवाहुं ठे एहुं सांजली जीवयशा तिहांथी निकली परबारी राजगृहमां पोताना
 पिता पासे जइ उधाड़े माथे रोवा लागी अने कहुंके ताद्वारा जीवतां यादवोये ताद्वारा
 जमाइने मारी नाख्यो यादव थणा जन्मच थया ठे ते सांजली जरासंध बोख्यो हे पुत्रि ! हुं
 थीरज धर जे थवाहुं दहूं ते थहुं हवे ए राम कृष्ण बेहु मद्दारा अपराधी ठे ते बेहुने आवी
 मद्दारे स्वाधीन करी जाशे तोज यादवो मद्दारा राजमां रही सकशे नहीकांतो हुं ए सर्व
 यादवोने मारी नाखीश एवी रीते जीवयशाने दिजासो आपी संतोषी पढी एक सोमनामा
 सामंतने यादवोनी पासे जरासंधें मोकख्यो ते यादवो पासे आवीने ससुइविजय प्रसुख
 राजाजने कहेवा लाग्यो के हे यादवो ! तमे मद्दारी बात सांजलो के, जे थवावाहुं दहूं ते
 थइ गहुं हवे मात्र एक राम अने बीजो कृष्ण ए बे गोवालीयाना लोकरा ठे तेने बांधीने म
 हारी साथे आपी जरासंध पासे मोकली आपो ए दासोने लीधे तमारा सर्व यादवकुजनो
 ह्वय करावो नही, ते सांजली ससुइविजय बोल्या अरे सोम ! हुं समजतो नथी जे एवा
 सुखवान अने बलवंत पुत्रोने मराववाने अर्थे अमे तुजने आपी दइये तो हवे अमे तुह थया
 ते कैटला एक काल पर्यंत जीवता रहीथुं माटे जे थवाहुं दहरो ते थरो अमे कांड अमारा
 पुत्र आपीथुं नही बली बलनइ बोल्या के अरे सोम हुं पिताजने पासेथी पुत्रने मागता
 लजातो नथी थुं ? अरे दहीतो अमे अमारा एक नाइ मारवाहुं कंस पासेथी वैर लीधुं ठे
 परंतु पांच नाइ बीजा माथा ठे तेहुं वैर लेहुं बाकी रहूं ठे माटे हुं जीववानो चाहना रा
 स्वतो होयतो इहांथी चाख्यो जा नहीकां तने तो हमराज फल देखाडीश एहुं सांजली सो

मनामा सामंत बीक पामीने जरसंथ पासि गयो पाबलथी यादवो नय पाम्या अका कोष्टिक निमित्तियाने पूबहुं के अमारो जय क्यां थरो ते दिशा अमने बताव तेवारे निमित्तियो बोढ्यो तमारा कुलमां राम अने कण्ठ मद्दापुरुषो हे वली नेमीश्वर नगवान तीर्थकर हे माटे त मारो कोइ रीते बिगाड अवानो नथी परंतु द्वाज तमे कण्ठनें राजा करीने पढी पश्चिमदिशायें जाउ ते मार्गमां जत्तां जत्तां जे स्थानके सत्यनामा, पुत्रहुं जोडहुं प्रसवे ते स्थानके तमारे रद्दी जाहुं तिहां तमारी वृद्धि अवावाली हे पण आदी तमारे रद्देहुं नद्दी एहुं सांजलीने शौरीपुरथी समुद्रविजय प्रमुख अग्नीभार कुलकोटी यादव नीकल्या अने मथुराथी उभसेन प्रमुख सात कुलकोटी यादवो एकठा अइने सर्वे कुटुंबसहित सोरठ वेश तरफ चाढ्या द्धवे तिहां सोम नामा सामंतें राजगृह नगरे जइ राजा जरसंथने समाचार विदित कखा जरा संथ पण सैन्य सज्ज करी यादवो उपर चढाइ करवा तयार थयो, ते वरवत जरसंथनो पुत्र कालकुमर बोढ्यो के जो मद्दारुं नाम काल हे तो हुं सर्वे यादवोने कालरूप अइ मारी ना खीश जो यादवो आकाशमां उंचा गया द्धरो तो नीसरथी मांभीने उपर आकाशमां जइ यादवोने नाश करीश अने जो यादवोर्यें जमीनमां प्रवेश कखो द्धरो तो जमीन खोदीने हुं पण प्रवेश करी तेमने मारीश जो पाथीमां यादवोर्यें प्रवेश कखो द्धरो तो हुं पण पाथीमां प्रवेश करी तेमने मारीश तथा जो अग्निमां यादवोर्यें प्रवेश कखो द्धरो तो हुं पण अग्निमां प्रवेश करीने यादवोने नाश करीश एहुं पण जइ पांचवो जाइयो सहित पिताने नमस्कार करीने कालकुमरे यादवोनी पढवाडे चढाइ करी अने जीवयशाने पण जती वरवते कदेवा जाण्यो के मद्दारा वनेबीजीहुं वैर यादवो पासेथी जउं तो मद्दारुं नाम काल करी जाणजे

चित्र ६२

कोमल कन्दो
सुखद सुखद
कोमल कन्दो

जगत् संधु सैन्य

जगत् संधु सैन्य

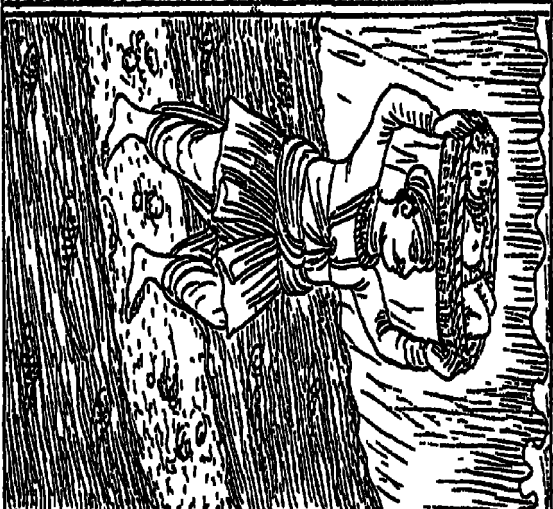
एटलामांतो राम कृष्ण बेड्ड नाइ धया गोवालीयाना वुंदे परवखा शका नगरने बारणे
 आब्या तिहां चंपोत्तर अने पद्मोत्तर ए बे द्वायीये तेमने रोव्या तेथी बधा गोवालीया मरवा
 लाग्या पढी बलजर्दे अने कृष्णे मली द्वायीजना दंतोसल जखेडी नाखी द्वायीजने जपाडी
 दूर फेकी दीधा तेथी द्वायीज मरए पाभ्या पढी कृष्ण बलजर्द बेड्ड जए मळने अखाडे
 आब्या तिहां एक राजाने मंच जपरथी नीचे पटकीनें ते मंच जपर बेवा त्यां बलजर्दे श्री
 कृष्णने पोताजुं सर्व कुटुंब वताव्युं वली कंस पए देखाज्यो अने कहुं के ए कंस आपणोज
 बे परंजु छष्ट बे एटलामां कसें पए चाएरमळ अने सुष्टिकमळ ए बे ने शुद्ध करवा तयार
 कखा अनुक्रमें कृष्णजायें चाएर मळने माखो अने बलजर्दे सुष्टिक मळने मारी नाख्यो ए
 रीते बेड्ड मळने मरए पाभेला जोइ कंस क्रोध करीने बोव्यो अरे सुजटो जेणे ए बने सर्पने
 पालए पोपए करी मळोटा कखा बे ते नंद अने यशोदाजी बेड्डने बांधी पकडीने इहां लइ
 आबो एटले धाणीमां पीली नखावीये एवुं-कंसजुं बोलवुं सांजली श्रीकृष्ण रोषारुण यथा
 यका कूदको मारीने कंसने कहेवा लाग्या अरे छष्ट महारा व नाइने तें माखा बे तेजुं हुं वैर
 लेठं हुं एम कद्दी कंसनी चोटली पकडी, नीचो नाखी देइ, मूकी मारी तेथी कंस मरए पाभी
 नरके गयो यादवोये मली जमसेन राजाने पांजरामांथी बाहेर काहाडी वूटो करी सजामां
 लइ आबी वेसाज्यो, तेवारे लोकोये जाणुं जे आ राम अने कृष्ण बेड्ड वसुदेवना पुत्र बे
 पढी जमसेन राजाये सोल वर्षनी जमरवाला श्रीकृष्णजीने जणसे वर्षनी जमरवाली सत्य
 नामाने परणावी दीधी द्वावे यादवोये जरासंधथी वीक पाभीने जीवयशाने पूबहुं के कंसने
 अग्निसंस्कार करीये ? तेवारे जीवयशा बोली राम कृष्ण तथा बीजा पए धया यादवोनी

તે આંદી આવે તો હું તેને મારી નાહું એવું વિચારી એક બાહુ કંસ બેઠો રહ્યો હે એવામાં શ્રી
 કૃષ્ણે સાંનહું જે આજ મહ્નશુદ્ધ હે તે હું દેશવા જાઠં એવું ચિંતવી બલનહને શુરુ જાણી પર્ણો
 લાગી બોલ્યો સ્વામી આજ આઢા આપોતો મશુરામાં મહ્નશુદ્ધ જોવા જાઠં તેવારે બલનહં જાણું
 જે તિહાં જવાથી કદાચ કંસની સાથે શુદ્ધ જાય માટે કૃષ્ણને નાદપણાની વાત જણાવી
 આપું એમ વિચારી બલનહ બોલ્યો હે યશોદા ! અમોને જ્ઞાન કરવા માટે ચન્દું પાણી આપ
 અમે આજ મહ્નશુદ્ધ દેશવા જાહું તે વરવત યશોદા બીજા કોઈ કામમાં પડી હતી તેથી બલ
 નહું વચન સાંનહું અણ સાંનહ્યા જેવું કરી વીધું તેવારે બલનહ બોલ્યો કેમ યશોદા હું
 મહારા નાહું પાલણ પોષણ કરવાથી હું રાણી બની બેઠી ? દાસપણું ચૂલી ગઈ જે ધકો
 મહારી વાતને ગણકારી નહીં એવું કહીને શ્રીકૃષ્ણને સાથે લઈ બલનહ બોલ્યો કે ચાલો
 આપણે યમુનામાંહેજ જ્ઞાન કરીશું પર્ણો મશુરામાં જાહું એમ યશોદાને કહવાં વચન બલ
 નહં કહ્યાં તેથી શ્રીકૃષ્ણ નારાજી ધયો તેવારે મર્ણોમાં બલનહં હ નાદને મારવા આદિક
 કંસ સંબંધિ સર્વ વૃત્તાંત કહું તથા આપણે બે નાદની માતાહ છુદી છુદી હે પરંતુ બાપ એકજ
 હે તને કંસના નયને લીધે હિંદાં શ્રીગોકુલમાં રાહ્યો હે તે વાત સાંનહીને શ્રીકૃષ્ણ બોલ્યો
 કે જો આજને આજ હું મહારા હ નાદને મારવાહું વૈર કંસ પાસેથી લેઝં તોજ હું રવરેશ્વરો
 કૃષ્ણ ? એમ કહી મર્ણો યમુના નદીમાં જ્ઞાન કરવા પ્રવેશ કશો તેવારે કાલિયહ્વનો કાલી
 નાગ આવ્યો તેને શ્રીકૃષ્ણે પકડીને નાક વીધી નાકમાં કમલવેલથી નાથી તેના ઝપર ચઢી
 અસવાર ધફને ઘોડાની પેઠે ઘોડાવ્યો આ વાત લોકોયે જાહ મશુરામાં એક બીજાની પાસે
 કરી કંસે પણ લોકોના મુશ્વથી સાંનહી જે આજે નંદ ગોવાલીયાના પુત્રે કાલિનાગને દમ્યો

राजा तिहां जेला थया एवा अवसरमां वसुदेवजीनो एक अनादृष्ट नामा महाबलवंत पुत्र
 ठे ते पण धनुष्य चडाववाने जाय ठे मार्गमां सांज पढी तेथी राजे श्रीगोकुलमां रह्यो तेने
 बलनद उंजरवतो हत्तो तेथी तेनी धाणी सेवा करी प्रजात थयुं तेवारे अनादृष्ट बलनदने क
 हेवा जाण्यो के एक वलावो आपो तो मने मथुरानो मार्ग देखाडी आवे ते सांजली बल
 नदं श्रीकृष्णने अनादृष्ट साथे मार्ग देखाडवा मोकट्यो मार्गे जतां अनादृष्टनो रथ वृद्धोमां
 अटकी रह्यो ते अनादृष्टथी निकट्यो नही तेवारे कृष्णजीयें ते बेहु वृद्धोने लात मारी उखेडी
 नारव्यां अने मार्ग करी रथ बाहेर रस्ते चडावी दीधो तेजोइ अनादृष्टीये तेने बलवान जाणी
 रथमां बेसाडो मथुरामां लइ गयो त्यां जइ अनादृष्टी धनुष्यने हाथ फरसवा लाग्यो दैवयोगथी
 पावो पळ्यो तेवारे तेना उपर लोक हस्या श्रीकृष्णें अनादृष्टीहुं हास्य थतुं देखी ते धनुष्यने सहेज
 उपडीने चडावी लीहुं सत्यनामा पासे उनी हत्ती तेथे श्रीकृष्णने वरमाळा पेरवी तेवारे वसु
 देवजी अनादृष्टी उपर क्रोधकरी कहेवा लाग्यो के एने शा वास्ते आंही लइ आव्यो जा ह्म
 लाज पावो मूकी आव ते सांजली अनादृष्टी बानोमानो कृष्णने गोकुलमां लइ आव्यो एटला
 दिवससुथी आ बलनद मदारो नाइ ठे एहुं श्रीकृष्णना जाणवामां न ह्हुं. हवे अनुक्रमे श्री
 कृष्ण सोल वर्षनो थयो एवा अवसरमां कसें केथी घोडो अने मोष घोडो तथा अरिष्टनामा
 बलद ए सर्वने गोकुलमां मोकट्या ते जइ गोकुलमां उपद्व करवा लाग्या तेमने श्रीकृष्णें
 मारी नारव्या एवा अवसरमां वली मथुरामां कसें महनो अखाडो मांफ्यो तिहां थला मह
 एकठा थया ठे तेमां एक चापूरमह अने बीजो सुष्टिकमह ए बे मह थला बलवान ठे ते
 वरवत कसें जाणुं जे धनुष्य चडाववावागाने में सारीपेठे उंजरव्यो नही माटे हवे कोइरीतिं

અનેક પ્રકારની રમત કરતો વિચરેહે એકવા વસુદેવજીયેં દેવકીને કહ્યુંકે તમારે ઘણી વરવત તિહાં
 જાતું નહીં કારણકે જો કંસને એ વાતની સ્વર પડશે તો વહી કાંઈક હત્યાત કરશે હવે જેવારે
 કૃષ્ણ સાત ધ્રાવ વર્ષના થયા તેવારે તેને કલાઝ શીસ્વવા સાસંરોહિણીના પુત્ર બલદેવજીને
 કંસથી બાનો મોકલ્યો અને તે બાનો રહેવાની હેતુજૂત કંસસંબંધિ સર્વે હુકીગત બલદેવજીને
 નિવેદન કરી એમ બલદેવજી અને કૃષ્ણ બેહુ જાણ ગોઠુલમાં નંદને ઘેર રહે હે અને બલદેવજી
 શ્રીકૃષ્ણને વિદ્યાઝ નણાવે હે સર્વે કલાઝ શીસ્વાવે હે એમ કરતાં શ્રીકૃષ્ણ ચૌદવર્ષના થયા હવે
 રામ કૃષ્ણ બન્ને નાફઝ તિહાં ગોવાલીધ્યાઝની સાર્થે નાન્ને કુદે ગાય વજાવે નીલા પીલા વસ્ત્ર
 પહેરે, કૃષ્ણ પોતાને મસ્તકેમોરપીઠ રાસે, સુરહી વજાવે, ગોપીયોની સાર્થે ગાય, ધ્યાસ્વો દિવસ
 રમત કરે, સાંજના ઘેર ધ્યાવે એવા અવસરમાં વહી એક દિવસેં કંસના મનમાં એવી વાત
 ધ્યાવીકે સાધુજું વચન જુહું થયું કે નથી થયું તેની ચોકસી કરવા માટે નિમિત્તિયાને પૂલજું
 કે મને કોઈ મારનાર હે કિંવા નથી ? તે સાંજહી નિમિત્તિયો બોલ્યો કે સાધુજું વચન જુહું
 નથી તાહારો શહુ કોઈક જગાર્યે મહોટો ષડ રહ્યો હે પણ તાહારો શહુ મરણ પામ્યો નથી
 તેવારે કંસેં પૂલજું તે કેવીરીતે મહારા જાણવામાં ધ્યાવે, નિમિત્તિયો બોલ્યો જે અરિષ્ટ
 નામા બલદને દમન કરશે, જે કાલીનાગને વશ કરશે, જે તાહારા કેશી નામના ઘોડાને
 દમશે, જે સ્વર અને મેવ નામા સ્વરોને મારશે, જે ચંપોત્તર અને પદ્મોત્તર નામા હાથીઝને
 મારશે, જે સારંગ ધનુષ્ય ચઢાવશે, જે ચાણુરમહા અને સુધિકમહા એ બેને મારશે તે તાહારો
 મારનાર જાણજે એ વાત સાંજહી કંસેં તેની નિગાહ કરવાને માટે પડહ વજાહાલ્યો કે જે
 કોઈ સારંગ ધનુષ્યને ચઢાવે તેને મહારી બહેન સત્યનામા હું પરણાહું એ વાત સાંજહી ઘણા

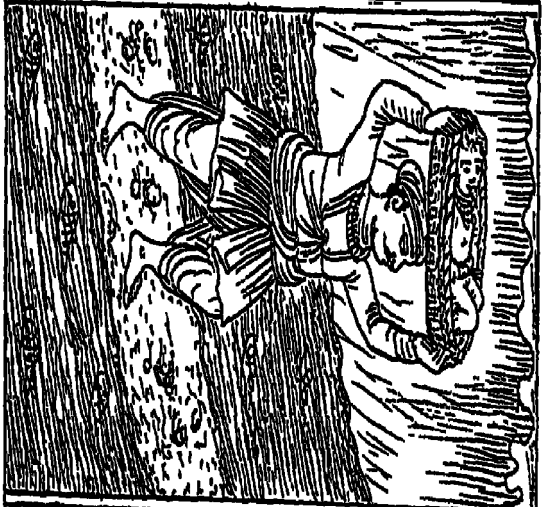
चित्र ६०

बसुदेवजी श्रीकृष्णनेदर्दे गंगानदी जलरेजे

हउं ते गोकुलनाममां नंदनामं गोप तथा तेनी यशोदा नामं स्त्री ए बे रहे हे तेपण ते दाय
 जामां आवी गया हतां एटलामां देवकीजीने गर्भे थयो ते वर्ये कालो हतो तेने देखी कृष्ण
 कृष्ण एहुं कहीने वसुदेवजी तेने तिर्हाथी ठानो लईने निकली गयो ते वखत कसें बेसाडेला
 चोकीदारोने निजा आवीगइ हती आगल जतां दरवाजो खोजीने निकळो तेवारे जमसेन
 बोळो आ कोण हे वसुदेवजी बोळो आ ताहारं काष्ठुं पांजरं जांगीने तेमांथी तुजने मुंका
 करनार हे एहुं कही आगल चाळो मार्गमां यमुनानदीथें पण मार्ग आप्यो ते नदी वड्डं
 धीने गोकुलमां जइ यशोदाजीने ते बालक सोंप्यो अपने ते वखत यशोदाजीने पुत्री आवी
 हे ते लइ आवीने देवकीजीने सोंपी पावळथी कंसना पोरयत निशामांथी जाण्या ते बोळो
 हं पुत्र आप्यो के पुत्री आवी तेवारे वसुदेवजीथें पुत्री आपी ते कसे लईने तेहुं नाक कापीने
 पाढी वसुदेवजीने आपी आ तेकाणो अन्यदर्शीनीज कहे हे के कन्याने पण शिगा जपर पढाडी
 ते वीजली थइगइ ए वात भिष्या हे हवे कंस निश्चित थयो आणीगम गोकुलमां यशोदाजी
 वसुदेवना कहेवाथी कृष्णहुं पुत्रनी घेरे पावन पोषण करे हे कअ पण सुखें सुखें दुकि पामे
 हे हवे देवकीजीने कृष्णजीने देखवानी थली थली चाहना रहे पण कंसनी बीकने लीधे पन्नर
 पन्नर दिवसें थयवा महीने महीने आज बह बारश हे आज गोजाट हे आज काजली जीज हे
 एवा नवा नवा जतर करी करीने गोकुलमां जाय तेने लीधे ते दिवसो सर्व भिष्यात्वीजना पर्व
 थया पढी तिहुं जइ देवकीजी श्रीकृष्णने रमत करावे, दूध धवरावे, अपने यशोदाजीने कहे के
 ताहारो पुत्र मने थयो वल्लन जागे हे एवां वचन कही पाढी घेर आवे एरीतें कृष्णजी बाल
 लीला करता थका थयोदाजीनां दूध दही प्रसुखनां वासण ढोली नाखे फोडी नाखे इत्यादिक

चित्र ६०

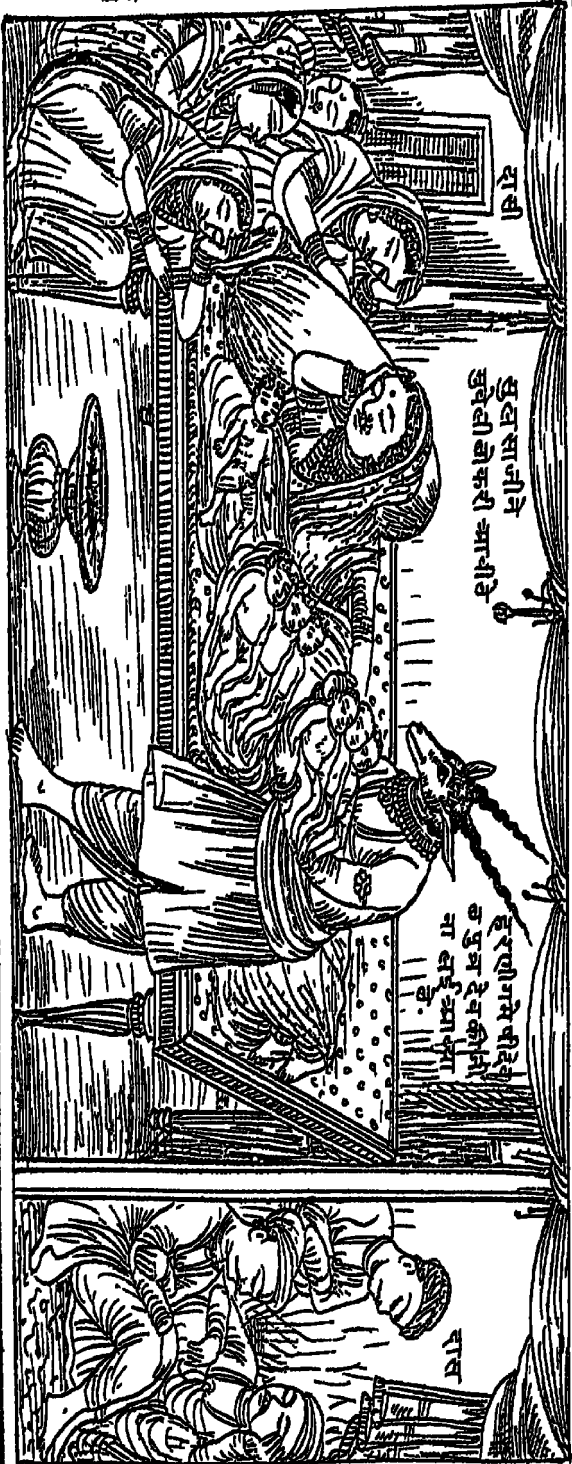

वस्तुदेवकी श्रीकृष्ण ने लई गंगाजली जनेरे ले

હવું તે ગોઠુલગામમાં નંદનાસેં ગોપ તથા તેની યશોદા નાસેં સ્ત્રી ઇ બેં રહે છે તેપણ તે વાચ જામાં આવી ગયા હતાં એટલામાં દેવકીજીને ગર્ભ થયો તે વર્ષે કાલો હતો તેને દેસવી ક્રુણ ક્રુણ એવું કહીને વસુદેવજી તેને તિહાંથી બાનો લઈને નિકલી ગયો તે વચ્ચત કંસેં બેસાડેલા ચોકીવારોને નિષ્ઠા આવીગઈ હતી આગલ જતાં દરવાજો खोलીને નિકલ્યો તેવારે ઝમ્સેન બોલ્યો આ કોણ છે વસુદેવજી બોલ્યા આ તાહારું કાષ્ઠડું પાંજરું જાંગીને તેમાંથી તુજને મુંક કરનાર છે એવું કહી આગલ ચાલ્યો માર્ગેમાં યમુનાનદીયેં પણ માર્ગે આપ્યો તે નદી જહલ ઘીને ગોઠુલમાં જઈ યશોદાજીને તે બાલક સોંપ્યો અને તે વચ્ચત યશોદાજીને પુત્રી આવી છે તે લઈ આવીને દેવકીજીને સોંપી પાઠલથી કંસના પોરાયત નિષ્ઠામાંથી જાખ્યા તે બોલ્યા મું પુત્ર આપ્યો કે પુત્રી આવી તેવારે વસુદેવજીયેં પુત્રી આપી તે કંસેં લઈને તેવું નાક કાપીને પાલી વસુદેવજીને આપી આ ઠેકાણે અન્યદર્શનીડ કહે છે કે કન્યાને પણ શિલા ઝપર પઢાડી તે વીજલી યજ્ઞાદ એ વાત મિથ્યા છે હવે કંસ નિશ્ચિત થયો આણીગમ ગોઠુલમાં યશોદાજી વસુદેવનાં કહેવાથી ક્રુણહું પુત્રની પેરે પાલન પોષણ કરે છે ક્રુષ્ણ પણ સુરેં સુરેં દુધિ પાંમે છે હવે દેવકીજીને ક્રુણજીને દેસવાની થણી થણી ચાહના રહે પણ કંસની બીકને લીધે પત્તર પત્તર દિવસેં અથવા મહીને મહીને આજ વહ્ન બારશ છે આજ ગોજાટ છે આજ કાંજલી ઝીંજ છે એવા નવા નવા ઝત્તર કરી કરીને ગોઠુલમાં જાય તેને લીધે તે દિવસો સર્વ મિથ્યાત્વીર્જના પર્વ થયા પલી તિહાં જઈ દેવકીજી શ્રીક્રુણને રમત કરાવે, દૂધ ધવરાવે, અને યશોદાજીને કહે કે તાહારો પુત્ર મને થણો વહ્નન લાગે છે એવાં વચન કહી પાલી ઘેર આવે ઇરીતેં ક્રુણજી બાલ લીલા કરતા થકા યશોદાજીનાં દૂધ વહી પ્રસુરવનાં વાસણ ઢોલી નાચે ફોડી નાચે ઇત્યાદિક

वासमां प्रगट यद्दने वोढ्यो जे मने शाचारते वोलाव्यो तेवारें सुलसना वोढी के दे देव सुजने
 सुतक पुत्र आवे ठे ते जीवता करी आप तेवारें देवता वोढ्यो कोहडुं कर्म दूर करवाने हुं समर्थ
 नथी माटे ताद्वारा पुत्रतो जीवता रदेशे नही ए बात निश्चयात्मक ठे तथापि तारी पुत्रसंवधि
 दह्या हुं पूरण करी आपीश एहुं कहीने देवता जतो रह्यो पढी कर्मयोगें देवकीजी अपने सु
 लसा ए वेड्डने सार्थेज गर्न रह्यो अपने सार्थेज जन्यो तेवारें दूरणीगमेपीयें देवकीजीना जी
 वता पुत्रो लावीने सुलसाना पासें मूक्या अपने मूवेला सुलसाना पुत्र ते देवकीजीनी पासें
 लावी मूक्या ते मूवेला बालकोने कंसना चोकीदारोये लहजदने कंसने स्थायीन कखा कंसें
 तेमने सिद्धा उपर पढाडी मारी नाख्या एवीरीतें देवकीजीना व पुत्र सुलसाना पासें वृद्धि
 पाय्या अपने सुलसाना सुतक पुत्र देवकी पासेथी लहने कंसें माखा ते देवकीजीयें पूर्वला न
 वमां पोतानी शोकनां सात रत्न चोरी लीधां दत्तां तेथी शोक विलगीर यद्दने जेवारें घणुं
 रुदन करवा लागी तेवारें एक रत्न तेने पाहुं दीहुं दहं ते कर्मना योगें अनिकयथा, अनंत
 सेन, विजयसेन, निहत्तारि, देवयथा अपने शत्रुसेन ए व पुत्र देवकीजीना लहने दूरणीगमेपी
 देवें सुलसाने आप्या दहें देवकीजीनो सातमो गर्न सात सुपने स्वचित पांचमा देवलोकाथी
 चवीने देवकीजीनी कुरखें आपी उपन्यो ते गर्न जन्मतांज लह जवाने माटे कंसनां मा
 लसो चोकीदार वेठेला दत्ता तेथी देवकीजीयें वसुदेवजीने कसुंके आ सातमो गर्न जन्म
 ठे माटे कोइपय उपाय करीने कदापि एने माटे छुहुं वोजहुं पडेतो छुहुं वोढीने पय आप
 ऐं, ए गर्न राखवो ए बात वसुदेवजीयें सांजलीने पढी वसुदेवजी जे वरवत देवकीजीने प
 रखा दत्ता ते वरवत जे देवकराजायें दायजो आप्यो दत्तो तेमां गोछलगाम पय साथे आप्युं

चित्र ५८

दादी
सुलसाजीने
सुहेलीकोकरीआयीहे

हेरलीगमेवीदेव
कपुत्रदेवकीभी
नालाईआया
हे

दादा

तो ह्वे एक राजकन्या तमोने पण परणावीश एहुं बोलती थकी तेने मुके नही तेवारे तेने बीवरावचा माटे साधु बोल्या के थारे मूरखणी हुं थुं नाचे कूदे हे जेने तें ताद्वारा खाथ जपर बेसाडी हे तेनो सातमो गर्न जे थारो ते ताद्वारा जरतारने तथा ताद्वारा पिताने मारवा वालो थारो एवां साधुनां वचन सांजली साधुने कंवे वज्रजोली ह्ती ते मूकी वीथो त्यांथी साधुतो विहार करी गयो अर्पे जीवयथाने मद जतरी गयो मनमां शंका पडी जे साधुजुं व चन खोहुं थाय नही पडी ते वात एकांते जइ पोताना जरतार कंसने कही कंसे पण ते वात सत्य करी मानी तोपण ते वचन जुहुं करवाने अर्थे विचाजुं जे आ वात कोइने जाण वामां नही आवे तेवीरीतें एनो जपाय करवो एहुं चिंतवन करी एक दिवस वसुदेवजीने कंसे राजी कखो तेवारें वसुदेवजी बोल्या हे कंस ! ताद्वारा जपर हुं लुष्टमान थयो हुं माटे माग माग जे मागीश ते हुं आपीश एहुं सांजली कंस बोड्यो जे हे मित्र ! हुं लुष्टमान थयो तो देव कीजीना पहेलवेलां साते गर्न मने आपजे ते वात वसुदेवजीथें सरल चित्थी मान्य करी अर्पे कंसने कहुं के हुं तमोने साते गर्न आपीश एवीरीतें वसुदेवजी वचनथी बंधाई गया, पडी ते वात देवकीजी आगल कही तेवारें देवकीजीथें अश्रमत्ता मुनिनां कहेलां वचन वसुदेवजीनें संजलाव्यां अर्पे कहुं के आ कंस आपणा पुत्रोने जइ मारी नाखयो ते सांजली वसुदेवजीने पश्चात्ताप थयो पण वचने बंधाई गयो त्यां शो जपाय ? सत्पुरुषजुं बोलजुं फरे नही माटे सत्पुरुषें जे बोलजुं ते विचारीने बोलजुं ह्वे एवा अवसरमां न्हिलपुर नगरनो रेवासी नाग नामे शेठ हे तेनी सुजसा नामा खीने मृतवज्रा दोष हे तेथी ते बघा सुवेला पुत्रने जन्म आवे हे माटे ते खीथें अछम तपकरी ह्दरणीगमेथी देवजुं आराधन कहुं ते देव त्रीजा जप

नाख्यो ते जोइ जरासंध राजार्ये समुद्रविजयना साहासुं जोहुं तेवारें समुद्रविजय राजा बकतर,
 टोप पहेरी धनुष बाण लहने शुद्ध करवा जवथा तेने देखा वसुदेवें जाणुं जे जाइनी सार्ये ल
 डवुं नही तो हवे हुं महारूं स्वरूप प्रगट करी देखाहुं नहीतीं संग्राम आसो एवो विचारी
 कृबडाजुं रूप त्यागी सुदंग नाखी देइने समुद्रविजय पासे एक बाण नाख्यो तेमां. वसुदेवनी
 तमोने नमस्कार-हे एवुं सुवर्णमयी अक्षरोषी लखेजुं हवुं ते वांचीने समुद्रविजय विस्मय
 अयो अने विचाखुं जे वसुदेव मरण पाव्याने केइक वरस अइ गयां तो आही वसुदेव
 किह्वांषी आख्यो आतो कोइ ईंद्रजातीयो मने नोजवतोतो. नखी एवुं. विचारो हे एटलामां
 तो वसुदेव पण आवी पर्जे लागो तेवारें तो समुद्रविजयजीयें सारीपेठें उलख्यो अने सर्व
 यादव खुशी अथा जरासंध प्रमुख राजाज पण खुशी अथा, महोत्सव करीने वसुदेवने रो
 हिली परणावी तथा आगल पण जेटली खी परणा हता ते सडुनी हकीगत सर्वे समुद्रविज
 यजीने कही पाळलथी बहोतेर हजार कन्याजने जेळी करी विमानमां बेसाडी लावीने वसुदेव
 घेर आख्या ॥ हवे स्नेहने लीधे वसुदेवजीने मथुरा नगरीमां कंस लाइ आख्यो त्यां कंस तथा वसु
 देवजी बेड्ड मथुरामां रहे हे एकदा देवकराजानी पुत्री देवकीजी, वसुदेवने परणवा आवी हे
 ते देवकीजी अने जीवयशा ए बे सार्ये रमत करे पण जीवयशा पोताना बापना बलना गर्वेंकरी
 जन्मत हे हवे जेवारे देवकीजीनी विवाह मंज्याणे तेवारें जीवयशा पोताना मदिरापान करी देवकी
 जीने पोतानी स्वांध जपर बेसाडी नाचे हे एवा अवसरमां कंसनो न्हानो जाइ अइसुत्तो नामा
 साधु अयो हे ते गोचरी सार फरतो अको कंसने घरे आख्यो तेने जीवयशार्ये दीवो तेवारो म
 दोन्मत्त अइ अकी सुनिने कंठे वलगीने बोली जे हे देवकी ! तमे जेला अवसरमां आख्या वो

दंग वजाववावाला कुबडाने परणजे ॥ हवे रोहक राजार्ये प्रनार्ते स्वयंवर मंनप शणगाखो त्यां सर्व राजा, राजकुमारो पण शणगार करी पोत पोताना नामनां सिंहासनो उपर आवी विराजमान थया एटलामां रोहिणी राजकन्या पण पोताने शरीरे सोल शणगार करी स खीज्ये करी परवरी थकी द्वाथमां फुलमाला जेइने स्वयंवर मंनपमां आवी तेवारे सर्व राजा ते कन्याने देखवा लाग्या अर्ने लडीदारणी प्रतिहारिणी प्रत्येक राजाजना शुण रूपाधिकनो वर्धन करे ते केमके ते रोहिणी सती ते माटे काचमांथी सर्व देखी शके नही तेथी प्रतिहारिणीये सर्व राजाजने वर्धवी देखाल्या पण कुलदेवीना वचनने हृदयमां धरीने जे मुदंग वगाडनारा कुबडाने रूपे वसुदेव आष्यो ते ते एज वसुदेव एज वसुदेव एवो मुदंगशब्द वजावे ते तेने जोइने तेना गलामां वरमाला पहेरावी तेवारे कुबडो नाचवा लाग्यो अर्ने मुखथी आ रीतिं शब्दोच्चार करतो हवो के अहो आ सर्व राजाज करतां हुं अधिक नाग्यशाली हुं जेमाटे ए-सर्व राजाज बेवा रह्या अर्ने मुजने वरमाला मली गइ एवुं जोइ ते मंनपमां आवेला सर्व राजाज ते कन्या उ पर क्रोध करीने, केटलाएकतो कन्याने निंदवा लाग्या, केटलाएक कन्याना पितानी निंदा क रवा लाग्या अर्ने केटलाएक बोव्या अरे आ कुबडाने मारीने एनी पार्सेंथी वरमाला खोस्ती ल्यो फोकट बीजा उपर रीश करवाथी हुं थाय एवुं मांदोमांदे कहीने बोव्या के जेना सुनट कुबडा पार्से उजेला ते ते कुबडा पार्सेंथी वरमाला खोस्ती लीये अर्ने तेनीज ए वरमाला पण जालवी एवुं सांजली सर्व राजाजना सेवक ते कुबडा पार्सें आष्यो तेने कुबडे सोनाना मुदंगथी मारीने जमीन उपर नाखी दीधा तेदेखी सर्व राजा शख लइने मारवा दोळ्या तेवारे वसुदेवे सर्व राजाजने विरूप करी नाख्या कोइनी सूबो माढी कापी नाखी, कोइने रंग मुंग करी

करवा नीकळे नव्ही एवो कोइ उपाय करुं पवीं नगरनी बाहेर एक मडवाने बाळीने पोळना
 कमाड उपर लोहीना अक्षरोषी लख्युं जे हे नगरवासी लोको ! तमे सांजलो हुं तमोने तथा
 मद्दारा मद्दोटा नाइने सुख थवाने माटे बली नस्म थयो हुं हवे तमे सुख समाधीमां रद्देजो
 एवी रीते लखीने चाळतो थयो प्रजाते पोळीये पोळ उघाडी तेवारे सुड्डं बळ्युं दीहुं अने वसु
 देवजीना लखेल्ला अक्षर वांची समुद्रविजयजीने जइ कहुं समुद्रविजय तिहां आवी ते
 कृत्य जोइ शोकथी मरवा लाग्यो तेवारे प्रधानादि लोकोये तेने समजावी राख्यो तोपण
 शोकमां गरकाब थयो थको राज्य करे ते हवे वसुदेव गामें गामे फरवा लाग्यो ते ज्यां ज्यां
 जाय तिहां पूर्वें करेल्ला नीयाणाना प्रजावथी अत्यंत स्वरूपवान कन्याळ परणे एम कथांक
 दश, कथांक वीश, कथांक सो, कथांक पांचसो कन्याळने परणे ते सर्व विद्याधरराजाळनी पु
 त्रीयो तथा बीजा नूचरराजाळनी पुत्रीळ तथा होव प्रमुख मद्दोटा धनाढ्य लोकोनी पुत्रीळ
 जाणवी एम सर्वमजी बहोतेर ह्जार कन्याळने वसुदेवजी परण्यो अने घणी विद्याळ पण
 शीख्यो, एवा अक्सरमां रोहक राजांनी पुत्री रोहिणी नामे ते तेनो स्वयंवर मंनप अण्यो
 ते तिहां त्राण खंननो स्वामी जरासंध आदि देइने सर्वराजाळ ते स्वयंवर मंनपे आख्या ते
 तेमज समुद्रविजय प्रमुख सर्व यादवो पण आख्या ते ते रात्रिये वसुदेवजीने रोहिणीप्रदक्षि
 विद्यादेवीये आवी स्वप्नामां कहुं के हे वसुदेव ! रोहिणीना स्वयंवर मंनपने विषे हुं जा अने
 तुजने ते रोहिणी परण्यो वली रोहिणी शिवाय बीजी पण एक कन्या हुं हजी परणीश
 एमं सर्वे तुजने बे कन्याळनी प्राप्ति हवे थवानी ते माटे हुं कां स्ततो गो ! प्रजाते हुं तिहां
 जाजे एम कहीने पवी ते विद्यादेवीये रोहिणीनी पासे जइ तेने पण स्वप्नामां कहुं के हुं शु

कह्दी महाजनने शीख आपी, थोडी वार पढी वसुदेवजी। पण समुद्रविजयने पगे लागवा सारुं तिहां आव्यो तेवारे वसुदेवजीने खोलाभां बेसाडीने समुद्रविजयजी बोव्या के दे जाइ ! आज काल तुं शरीरमां दुर्बल थइ गयेगो देखाय हे ते हुं जायुं तुं जे हुं इहां तिहां घणो रखडे हे माटे वेलाये कुवेलाये कोइ लिइ जोइ लज करीने तादारा रूपनी खराबी करणे तथा वली आपणे राजा हेर्ये माटे आपणा बैरी पण घणा हे ते कोइ उपज्ज करे माटे तुं आ पणा घरना बणीचामां रम्या करजे पण बाहेर नमवानुं मूकी आपजे वली बाहेर नम वायी विद्या शीखेली हे ते पण जूली जइश एहुं सानली वसुदेवजी। पण विनयपूर्वक बोव्यो के तमारो-हुकुम मद्दारे प्रमाण हे एम कह्दी घरनी वाडीमांदेज रमत करवा लाव्यो एवामां जनालो आव्यो तेवारे शिवादेवीयें समुद्रविजयजीने माटे चंदन घसी तेनी कटोरी नरी टाकीने दासीना द्वायभां आपी समुद्रविजयजी पासो मोकली ते कटोरी दासी लइ जाय हे तेने देखी वसुदेव बोव्यो के आ खुं हे ? दासी बोली ह्छुरने विवेचन करवा सारुं चंदननी कटोरी राणीयें दीध। हे ते लइ जावुं तुं तेवारे वसुदेवजीयें ते दासीना द्वायमांथी लीनवीं लइ पोताना अंग उपर चंदनहुं विवेचन करी लीहुं ते जोइ दासी कोप करीने बोली जे तादारां आवां लक्ष्ण हे तेषीज तुं बंदीखाने पड्यो जो ते सानली वसुदेवजीयें दासीने पूवहुं के बंदीखानुं ते वली कयुं ! तेवारे दासीयें जवाब दीधो नह्दी पण जेवारे घणो ह्त्व करीने पूवहुं तेवारे दासीयें गामना लोको संबंधि विचार सर्व कह्दी सनलाव्यो तेथी वसुदे वजी राजानी उपर तथा पंचोनी उपर अमर्ष आणीने अर्दिरात्रे एकलो घरमांथी बाहेर निकली गयो, अने विचारुं जे ह्वेथी ए समुद्रविजयजी मद्दारी आशा मूकीने पढवाडे शोध

मने अंतराय पडवा लागो हे पढी एम करतां पाणी पण मळुं ते लइने साधु पासं आब्यो ते
 वारे ते अतिसारी साधुर्ये रीशकरी लात मारीने पाणी ढोली नारळुं अने कहेवा लाग्यो के अरे
 मूर्खी आटलो वखत रद्दीने केम आब्यो एम कळुं तो पण तेना उपर रोष न कखो पढी ते सा
 धुने पोतानी खांध उपर चडावी गाममां लइ चाढ्यो तेवारे ते साधुर्ये देवमायाची वली अत्यंत
 छुंथित विष्टा करवा मांमी तेथी नंदीषेणलुं शरीर संपूर्ण मजथी नराइ गहुं तो पण नंदीषेणने द्वेष
 उपज्यो नद्दी एवी तेनी धीरज जोइ देव तुष्टमान थइ नंदीषेणने वांदीने स्वस्थानके देवलोकमां
 गयो एवीरीते नंदीषेणे वार द्जजार वर्ष चारिज पाळुं अने घणा अंधोमां पच्चावज द्जजार वर्ष
 चरित्र पाळुं एम कहेलुं हे अंत अनशन कळुं ते वखत कोइक चक्रवर्ति तेने वांदवा आब्यो तेवारे
 चक्रवर्तिनी पटराणीने देखी तेथे नियाणुं कळुं जे हुं परजवे खीवद्वज्ज थावं एहुं नियाणुं बांधी
 तिहांथी काज करी देवलोक गयो अने देवलोकथी चवीने इहां वसुदेव थयो हे तेहुं पूर्वे करेजा
 नियाणानां ज्ञानावथी कामदेव जेहुं रूप थयुं हे ते वसुदेव जे वखत शौरीपुर नगरमां फरे
 तेवारे ते नगरनी सर्व स्त्रीयो पोताना घर उघडां मूर्की तथा बीजां पण सर्व कामकाज
 पडतां मूर्की रूपे मोद्दी थकी वसुदेवनी पळवाडे फरे अने नरतारहुं कळुं पण माने नद्दी
 तेथी कोइ कोइना धरोमां चोर पेसी जाय अने घर पण लुंटी चाढ्यो जाय एहुं कल्प जोइ ते
 नगरनां रद्देनारा सर्व लोकोर्ये ससुइविजय राजानी पासं जइ विनति करी के गामनी सर्व
 स्त्रीयो घर खूनां मूर्कीने वसुदेव कुमरनी पावज नमे हे माटे जो तमे वसुदेवजीने नद्दी वळ्ळी
 तो अमने बीजे कथांइ रद्देवानी जगा बत्तावो ते सांजली ससुइविजय राजा बोड्या के दे पंचो !
 तमे कद्दो जो तेम हुं करीश हवे तमे सुखे आपणे घरे जाव अने सुखसमाधिमां रद्दो एम

तेषी चिंतातुर अथो अको मामाना घरमां कामकाज करहुं भूकी दीहुं, मामाये कहुंके म
 हारी सात पुत्री हे तेमांशी एक हुजने परणावीश हुं चिंता करीश नही पढी मामार्ये पो
 तानी दीकरीयोने एनी सार्थे परणवाहुं कहुं तेवारे ते साते जणीउ बोली जे अमे मरी
 जाइये ते कहुल करीये पण ए दांतलाने तो कदापि काले परणीये नही एहुं सांजली ते
 नंदीषेण मरवाने माटे कोइएक पर्वत उपर चढीने त्यांशी पडवा लाग्यो एवामां एक सुनि
 राजें तेने वज्र्यो अने कहुं के हे जोला आवा प्रकारें मरवाथी ताहाकं डुख मटे नही
 तिहां प्रतिबोध पामीने चारिज लीहुं अने साहुजनी वैयावच्च करवानो अग्निमद धारण कखो
 वली पोते मासखमणनी तपस्या करे अने साहुजनी पण वैयावच्च करे एक दिवसें इंद्रमहा
 राजें पोतानी सन्नामां ते नंदीषेणनी वैयावच्च करवा आअथी पणीज प्रशंसा करी के एना
 सरखो वैयावच्चनो करनार बीजो कोइ नथी ते वातने एक देवता अणमानतो अको तिहां
 आअथो तेयो अतिसारना रोजेकरी प्रस्त अथेला एवा एक साहुजुं रूप विह्वोने एक गामने
 बाहेर जइ बेसाच्चो अने वली बीजा एक साहुनो रूप बनावीने जिहां नंदीषेण मासखम
 णजुं पारणुं करवा लाग्यो हे तिहां मोकदयो ते कृत्रिम साहु आवीने नंदीषेणने कहेवा लाग्यो
 के अरे, अतिसारना रोगवाजो साहु बहार पड्यो हे तेनो वैयावृत्य कर ते सांजली नंदी
 षेण पारणुं करहुं पडहुं भूकीने तरतज ते साहुनी शरीर-शुद्धिने माटे गाममां खूजहुं
 पाणी लेवा साहं फरवा लाग्यो परंतु तेपण ते देवे देवमायाथी अर्खजहुं करी दीहुं छेवा
 योष्य क्यांय मळे नही तोपण मनमां खेद आवतो नथी पण जलटो पश्चात्ताप करवा लाग्यो
 के अरे छूजतो खरा के डुं कहेवो नाग्यद्दीन हुं जे आवा सुनिजनी वैयावच्च करवामां पण

હદ્ર ધ્યાવ્યો અને સમુદ્રવિજયજીને ચિંતાહુર થયેલો દેશીને પૂલવા લાગ્યો જે તમે થી ચિંતામાં વેળા હો? તેવારે વસુદેવજીને એકાંતમાં હદ્ર જાહેને સમુદ્રવિજયજીયે, જીવયથા વેહુ કુલના દ્વયને કરવાવાલી હે એ વાત સંનલાવી તેવારે વસુદેવજી બોધ્યા કે એ સિંદ્ધરાજાને મેં બાંધ્યો નથી પરંતુ કેસેં બાંધ્યો હે એ વાત સંનજી સમુદ્રવિજયજી વિચારમાં પહ્યા કે એ વાણિયાના બોકરામાં એટલું વજ હોય નહિ માટે તેની દ્વકીગત પૂલવાસારું સુન્નહ વચિકને બોલાવ્યો તેણે સર્વ વૃત્તાંત કહ્યો પહી તે વાણિયાની પાર્સેથી મુદ્ધિકા મનાવી કેસને ધ્યાપી સિંદ્ધરાજાસહિત કેસને રાજયદ્ધનગરે જરાસંધ પાર્સેં મોકલ્યો જરાસંધેં પણ કેસને પોતાની પુત્રી જીવયથા પરણાવી દીધી અને વલી કેસેં તેની પાર્સેંથી મશુરાહું રાજ્ય માગ્યું તેવારે જરાસંધે પોતાહું સબલ સૈન્ય ધ્યાપ્યું તે હેદ્ર કેસેં મશુરામાં જદ પોતાનો પિતા જે વચસેન તેને જીવતો પાલી કાણના પાંજરામાં નાચી દીધો અને પોતે મશુરાહું રાજ્ય કરવા લાગ્યો, દ્વે પોતાનો પિતા કાણપિંજરમાં પહ્યો થકો હઃસ્વ નોગવે હે એહું જોહેને કેસનો ન્હાનો નાદ અતિમુક્તક નામે હે તે સંસારથી વિરક થયો અને દીદ્ધા હદ્ર ચાલી નિકલ્યો ॥ ॥ દ્વે વસુદેવકુમરે પૂર્વજવમાં સ્વીવજ્ઞન કર્મે જપાર્ક્કન કહું હે તે પૂર્વજવની કથા કહે હે વસુદેવનો જીવ પાહલાં નવમાં કોહ્દક ગામનેવિષે નંદીષેણ એવે નામે કુલપુજ દ્વતો તેનાં માતા પિતા વાધ્યાવસ્થામાં મરણ પામ્યા પહી તે મામાના ઘરમાં રહીને મદ્દોટો થયો તે જેવારે શુવાન અવસ્થા પામ્યો તેવારે કાહું રૂપ, કુદર્શીની, બિલાહાના જેવી ન્હાની ધ્યાંચ, ગણેશના જેહું મદ્દોહું પેટ, દ્વાથીના જેવા મોટા દ્વાંત, હંટના જેવા મોટા દ્વોવ, વાનરાના જેવા કાન, નારિકા ચાપહી, ત્રિશૂલું કપાલ, એવો કુરૂપો દેશીને તેને કોહ કન્યા ધ્યાપે નહી સર્વ સ્વીયો તેની નિંદા કરે

લાખ્યા ઇવા અવસરમાં વસુરાજાના વંશમાં હ્રદ્વશ રાજા અથા તેનો પુત્ર જરાસંઘ નામે પ્રતિ વાસુદેવ ત્રણ સ્વપ્નનો જોક્તા હે તે રાજાશ્રદ્ધી નગરીમાં રાજ્ય કરે હે અને યાદવ પણ સર્વે તે નીજ આક્રા પાલે હે તે જરાસંઘ રાજાએ સમુદ્રવિજયની ચપર દૂતની સાર્થે એક કાગલ લાચી મોકલ્યો કે વૈતાલ્ય પર્વત પાસેનો રહેવાસી સિંહનામે પશ્ચિપતિ તે સિંહપુર નગરનો રાજા હે તેને જીવતો બાંધી પકડીને જે મહારી પાસે લઇ આવે તેને હું મહારી જીવયશા નામે પુત્રી હે તે પરણાવું અને વહી એક નગર જે તે ધણી પસંદ કરે તે નગરનું રાજ્ય પણ આપું એવી રી તનો કાગલ વાંચીને સમુદ્રવિજયજી પોતાની સેના તૈયાર કરી સિંહ નામા પશ્ચિપતિને જી તવા માટે ચઢાડ કરવાને તૈયાર થયા એટલામાં વસુદેવ કુમરે આવી સમુદ્રવિજયજીને વજ્યો અને કંસને સાથે લઇ પોતે સૈન્ય સહિત તે રાજાની ચપર વહી ગયો તિહાં જઇ કંસને આજે વાન કરી તેની સાથે શુદ્ધ કહું તિહાં કંસે સિંહરાજાને બાંધી લાવીને વસુદેવજીને સ્વાધીન કલ્યો પાલવથી સમુદ્રવિજયજીએ કોષ્ઠક નિમિત્તિયાને પૂઠનું જે વસુદેવજી અને જીવયશા હું જોહું મલતું હે કે નથી ? તેવારે નિમિત્તિયે કહું કે એ જીવયશા જે હે તે પરણા પઢી શ્વસુરના કુલનો અને પોતાના પિતાના કુલનો પરીતે બેઠું કુલનો દ્વય કરનારી હે માટે તમે વિચારીને કાસ કરજો મહારા વચનમાં લગાર માત્ર સંદેહ જાયશો નહીં એવું સાંનલી નિમિત્તિયાને શીશ્વ આપી વિદાય કલ્યો અને નિમિત્તિયાની વાતથી ચિંતાતુર થયો થકો વિચારવા લાખ્યો જે વસુદેવજી જીત્યો એવું સાંનલયો તો જરાસંઘ પોતાની પુત્રી વસુદેવજીને આપશે અને તે કન્યા તો બંને કુલનો દ્વયકરનારી હે તો હવે આપણને ઇનો શો ચપાય કરવો એવો ચિં તાતુર થકો વેતો હે એટલામાં તો વસુદેવજી પણ સિંહરાજાને બાંધીને સમુદ્રવિજયજીની પાસે

१
 आपीने जमाडवाने वखतें तेडवानुं चूली गयो तेथी तापसें राजा उपर क्रोध करीने विचाखुं
 जे आ छष्ट राजा मने नोतरुं आपी जाय ठे ने जमाडतो नथी माटे जो महारा तपनो प्र
 नाव होयतो हुं एने नवांतरमां दुःख देवावालो थावं एवुं नियाणुं करी तिहांथी मरण पा
 मीने जप्पसेन राजानी चार्पी धारणीनी कूखमां आवी उपन्यो तेना प्रजावथी राणीने श्रीजे
 महीने राजाजुं काजळुं खावानो मोहोळो उपन्यो तेथी शरीरें डर्बेल थइ तेने वणुं वणुं राजार्यें
 प्रबुं तेवारे मोहोला संबंधि जेवी वात व्हती तेवी राजा आगल कही, पढी राजार्यें प्रधाननी
 अकलथी ते मोहोळो प्ररण कखो राणीर्यें गर्न पाडवाना घणा उपाय कखा पण गर्न पळ्यो
 नही ठेवट नव महीना प्ररण थये पुत्र जन्म्यो ते जन्मतांज राणीर्यें तेने कांसानी पेटीमां
 नारवीने मांदे नामांकित सुद्धिका मूकीने ते पेटी यमुना नदीमां वदेवरवी दीधी ते कांसानी
 पेटी तरती तरती मशुरांथी शोरीपुर आवी एवामां घुल अने तेलनो वेचनार सुजइ नामे वा
 णीयो ते यमुना नदीमां स्नान करवा आव्यो तेये ते पेटी नदीमांथी बाहेर काढाडी जइने
 जवाडी जोइ तो तेमां बाजक दीवो तेवारे ते वाणीयो सुद्धिकासहित ते बाजकने जानो
 मानो पोताने घेर लइ आवीने पोतानी खीने पुत्र सोंप्यो अने लोकोने कहेवा लाज्यो के म
 हारी खीने गूढगर्न पुत्र थयो तेवुं नाम कंस आणुं अत्रुक्रमे ते बाजक महोदो थयो तेवारे
 मस्ति करे लोकोना लोकराजने मार आपे तेथी लोक आवीने सुजइने नित्य जंजना आपे
 तेवारे वाणिये विचाखुं जे हुंतो सामान्य माणस हुं अने आतो राजपुत्र ठे माटे महारे घेर
 ए केवीरीतें रही शके एवुं जाणी वाणीथार्यें ते लोकरो वसुदेव कुमारने जइ सोंप्यो अने कंस
 पण वसुदेवजीनो चाकर थइ रह्यो तेमज वसुदेवजी पण कंस उपर घणी कृपा दृष्टि राखवा

પુત્ર અયો ઘરીતેં પાંનવોનો સંબંધ સંદેષથી કહ્યો ॥ ॥ હવે અંધકવૃષ્ટિની બીજી પુત્રીજે
 હ્રમધોષ રાજાને પરણાવી હતી તેનો શિષ્ટપાલનામા પુત્ર અયો તેને ઓઠળે માથો હે ઇવીરીતેં
 વ્યવસ્થા કલાપહી અંધકવૃષ્ટિયેં વીક્તા લીધી, હવે મથુરાનું રાજ્ય ગ્રમસેન રાજા ચલાવે હે તેની
 ધારણી નામે રાણી હે અને શૌરીપુરનું રાજ્ય સમુદ્રવિજયરાજા ચલાવે હે તેની શિવાદેવી નામે
 નાયાં હે તે શિવાદેવીને નેમિકુમાર પુત્ર અયો બીજા પણ સર્વ નાફડે એકવા નેજા રહે હે હવે
 મથુરામાં ગ્રમસેનરાજા સુલે રાજ પાલે હે એક દિવસે તે નગરીની બાદેર વનમાં એક માસી ગ
 પવાસનો કરનારો ઇવો એક તાપસ આવ્યો તેનો ઇવો નિયમ હે કે મહીનાની અંદર કોફ આ
 વીને કહે કે મદારે ઘેર પારણું કરજો તો તેને ઘેર પારણું કરે પણ બીજાને ઘેર પારણું કરે
 નહી અને જો નોતરું આપનાર ધણી જૂલી જાય અને તાપસને પારણું કરાવવા માટે તેડવા
 સારુ નહી આવે તો વલી બીજા એક માસનું પચ્ચકાણ કરી લીધે ઇવો તે તાપસ માસિક
 ગપવાસ કરીને વનમાં બેવો હે તિહાં ગ્રમસેન રાજા રમવા ગયો અને વનમાં તાપસને ફેરવી
 રાજાર્યે પોતાને ઘેર પારણું કરવાની વીનંતિ કરી પારણું કરવું કબુલ કરાવીને પોતાને ઘેર
 આવ્યો પરંતુ જે દિવસેં પારણું કરાવવાનું હતું તે દિવસેં વિસ્મૃતિમાં તાપસને બોલાવવા મા
 ઇસ મોકલ્યું નહી તાપસેં પણ સાંજ સુધી વાટ જોફ કોફ બોલાવવા નહી આવ્યો તેવારે
 વલી બીજા મહીનાની તપસ્યાનો નિયમ કરી લીધો તેવારપહી વલી કેટલેક દિવસેં રાજાને
 તે તાપસ યાદ આવ્યો કે અરે મેં આ કેવું અકાર્યે કહ્યું જે તાપસને નોતરીને જમવા તેજ્યો
 નહી એમ કિંતવી ફરી પણ તાપસને જમવાનું આમંત્રણ કરી આવ્યો પરંતુ બીજી વાર પણ
 પારણાને દિવસેં જમવા સારું તેડવાને જૂલી ગયો ઇવીજ રીતેં વલી ત્રીજે મહીને પણ નોતરું

१
 रण, नवमो अग्निचंद्र अग्नेः दशमो वसुदेव ए दशो दशार्द्धं कर्देवाय हवे अंधकटुखिण्ये पोतानां
 मद्दोटा पुत्र समुद्रविजयने शौरीपुरतुं राज्य आप्युं अग्ने एज अंधकटुखिणी एक कुंती अग्ने
 बीजा माझी ए बे नामे बे पुत्रीउ थइ तेमां कुंती पांभुराजाने परणावी अग्ने माझी दमयोष रा
 जाने परणावी ॥ ॥ इहां संक्षेपथी पांनवोनी चत्पत्ति कहे ठे, प्रथम ऋषन्नेवजीनो पुत्र कुरु
 नामा थयो तेणे कुरुदेश वसाव्यो तेनी पलवाडे तेना पाटें अर्सख्यात राजा थइयाया तेमांथी एक
 हस्ति-राजार्थे हस्तिनागपुर वसाव्युं तेवार पढी केटजोएक काल वीत्याकेडे सुनूमनामा चक
 वर्त्ति राजा थयो तेवार पढी वजो थला राजा थयाकेडे एक शंततु नामे राजा थयो तेनी बे
 खी थइ तेमां एकतो विद्याथरनी पुत्री गंगा हत्ती तेने गंजोय नामे पुत्र थयो तेनुं नीष्मपिता
 मद् एतुं बीछुं नाम लोकमां प्रसिद्ध थयुं हतुं अग्ने बीजातुं नाम विचित्रवीर्ये पढी शंततु राजा चित्रांगदने
 पुत्र थया एकतुं नाम चित्रांगद अग्ने बीजातुं नाम विचित्रवीर्ये पढी शंततु राजा चित्रांगदने
 राज्य आपीने परलोक प्राप्त थयो हवे ते चित्रांगद एक दिवसे कोइ नीलांगद राजा सार्थे
 शुद्ध करतां मरण पाव्यो तेवारें विचित्रवीर्य राजा थयो तेनी एक अंधिका, बीजा अंधालिका
 अग्ने त्रीजी अंबा ए त्राण नाथी हत्ती तेमां अंधिकानो पुत्र हतराष्ट्र थयो तेनी गंधारी प्रमुख
 थाव खीयो हत्ती तेना ड्योधनादिक सो पुत्र थया अग्ने बीजा अंधालिकाने पांछु नामे पुत्र
 थयो तेनी एक कुंती नामे खी हत्ती तेने एक शुद्धिखिर, बीजो नीम अग्ने त्रीजो अर्जुन ए त्राण
 पुत्र थया अग्ने वज्री बीजा माझी नामे खी हत्ती तेनुं अपर नाम पद्मा एतुं हतुं तेना एक
 नकुल अग्ने बीजा सहदेव एवा बे पुत्र थया एम वज्जे खीयोना मली पांछु राजाना पांच पुत्र
 थया ते पांच पांनवो कर्देवाया, हवे विचित्रवीर्यनी त्रीजी खी अंबा हत्ती तेने एक विदूर नामे

योजन दूर लह गयो तेवारे नगवाने आ कोद देवप्रयोग ठे एतुं जाणीने कांइक खवप बल
 देखाडतुं तेथी देवता नीचे आवी पळ्यो अने एकसो योजन पर्वत धरतीमां पेसी गयो तेवारे
 इंहे आवी अतुकंपा आणीने देवताने ढोडाव्यो अने नगवाने पाडा पाळणांमां सूकी स्त
 वना करीने इंडमद्वाराज पोताने स्थानकें गया ॥ ॥ हवे सूत्रकार आगल एतुं कहेने के श्री
 नेमीश्वर नगवाने दारिका नगरीमां दीक्षा लीधी तेवारे सांजलनारने आशंका उपजने के ज
 नमतो शौरीपुरमां थयो अने दीक्षा दारिकामां लीधी ए वात केम मलें ए संदेहने मटाव
 वाने माटे यादवोनी चत्पत्तिं कहे ठे ॥ ॥ पूर्वे हरि अने हरिणी ए बे शुगलीया थकी हरि
 वंश कुल प्रगट थयुं, ए वात आगल दश अहेराना अधिकारमां संक्षेपथी लखाइ गइ ठे ते
 पढी ते हरिराजानो पुत्र अथ्व थयो अने तेनो पुत्र वसुराजा थयो तेना वंशमां अनुक्रमें थड
 राजा थयो तिहांथी यादववंश प्रगट्यो पढी ते यडनो पुत्र शूरराजा थयो तेना वली एक शौरी
 अने बीजो सुवीर ए वेपुत्र थया तेमां मदोढो पुत्र शौरी ठे तेने मथुरातुं राज्य आपीने सुवी
 रने सुवरराज पाटे आपी शूरराजायें चारित्र लीधुं, पढी शौरीराजायें पोताना न्हाना नाइ सुवी
 रने मथुरातुं राज्य आपी पोतें कुशावर्त देशमां जइ पोताने नामे शौरीपुर नामा नवीन नगर
 वस्तावीने तेतुं राज्य करवा लाग्यो अने सुवीर मथुरातुं राज्य करे ठे हवे शौरीराजाने अंधक,
 वृष्टि नामे पुत्र थयो अने सुवीरने नोजकवृष्टि नामा पुत्र थयो ते नोजक वृष्टिने वली
 चप्रसेन नामा पुत्र थयो पढी नोजकवृष्टियें चप्रसेनने मथुरातुं राज्य आपी पोते
 दीक्षा लीधी, हवे अंधकवृष्टिने दश पुत्र थया तेनां नाम कहे ठे एक समुद्रविजय, बीजो अ
 क्तेन, बीजो स्तमित, चोथो सागर, पांचमो ह्रिमवंत, षष्ठो अचल, सातमो धरण, आवमो मू

विशेष वांचना कहे ठे ॥ ते काळमां ते समर्थमां श्रीनेमनाथ स्वामी आ वर्षा काळानो चौथो
 मढीनो, सातमो पट्ट एटळे कार्तिक वदि बारसने दिवसें अपराजित नामा मढा विमान
 जिह्वा बज्जीश सागरोपमजुं आयु ठे तिह्वांथी चवीने आ जंबूदीपना नरतदेवनेविषे शो
 रीपुर नगरना समुद्रविजय नामा राजानी शिवादेवी नामे जार्था तेनी कूखमां मथ्यराजिने
 विषे चित्रा नक्षत्रमां चंड्रमानो योग द्योते लते गर्जपणे आवी जपन्या तेवारें चौदसव मा
 तार्ये वीठां इत्यादिक सर्व वर्णन श्रीमहावीर स्वामीनी पेरें इहां पण कहेवुं ॥ १७१ ॥
 ते काळने विषे ते समयने विषे श्रीनेमिनाथ अरिहंत वर्षाकाळानो पहेजो मढीनो, बीछुं प
 खवाडिछुं एटळे आवणछुदि पंचमीने दिवसें नव मढीनाने साडासात दिवस गर्जमां पूरण
 थये थर्के थावत् चित्रा नक्षत्रें चंड्रमानो योग आवेथर्के पुत्र पणे जन्म्या, इहां जन्म मढोत्सव
 प्रमुख सर्व श्रीमहावीरस्वामीनी पेरें श्रीनेमिनाथजीना नामथी कहेवुं पळी माता पितार्ये अ
 रिष्टनेमि एवुं नाम आयुं, तेवुं कारण कहे ठे जे जगवाननी माता शिवादेवीजीर्ये पन्नरमा ख
 प्रमां अरिष्ट रत्नजुं चक्र वीठुं तेथी अरिष्टनेमि एवुं नाम आयुं तथा लोकोनां अरिष्ट चूखां
 मटाळ्यां माटे अरिष्टनेमि एवुं नाम वीठुं हवे जगवानने बालपणामां इंद्राणी आवी रमत
 करावे जे वारें प्रछुने जूख लागे तेवारें पोताना अंगुठाने चूरो ते अंगुठामां देवो आवीने अ
 सुतनो संचार करे परंतु मातानां स्तन चूरो नही एवा अनुक्रमे प्रछुजी वुदि पामता हवा प्र
 छुना शरीरनो श्यामवर्ण ठे तथापि मढा स्वरूपवान ठे एकदिवसे श्रीनेमिनाथजी पाळणामां
 रमत करे ठे ते वखते इंद्रमहाराजे पोतानी सन्नामांहे प्रछुना बज पराक्रमनी प्रवर्त्ता करी ते
 वात कोइएक देवता अणुसह्दतो थर्को त्यांआवी जगवानने पाळणामांहेथी कपाडीने सवालाख

विम पट

सिद्धि मे साध

प्राप्तनाथ

विभीषण परमा

विषे श्रीपार्श्वनाथ पुरुषावाणी त्रीशवर्षे पर्यंत धरवासे रहा अने ज्याशी दिवस लक्षस्वपणे रहा तथा ज्याशी दिवसे न्यून सीतेर वर्षे पर्यंत केवल पर्याय पाव्यो परिपूर्णे सीतेर वर्षे साधुपणुं पावतुं सर्व मंती एकसो वर्षतुं आधुष्य पाणीने, शेष रहेलां चार कर्म स्वपावी आं अवंसर्पिणी कालनो ज्ञम सुवमा नामे चोषो आरो ते घणो वीती गयो अने स्वल्प रह्यो ते अवसरमां वर्षादनो पहेलो महीनो बीछुं परववाडिछुं, एटले आवय छुदि आतमने दिवसे समेतशिवर पर्वतनी उपर मास स्वमयना चळविद्वारा पाणीरहित तपमां अयासय कीधे शके सैजेसी अवस्थार्ये योग संवरीने तेत्त्रीश बीजा साधुज अने चोत्रीशमा श्रीपार्श्वनाथ पोते, विशाखा नक्षत्रमां चंड्रमानो योग आवे शके मध्यरात्रिना समयमां लांबा हार्ये काळसर्गो जना काल प्राप्त अथा निरवाय पाम्या सर्व छःस्वयी रहित अथा ॥ १६७ ॥ ॥ विशेष जात श्रीपार्श्वनाथ चरित्र शकी जालवी, श्रीपार्श्वनाथ परमेश्वर पुरुषमांदे आदानी एटले आदेय वचनीय ए विरुदना धरनारा हे एम प्रत्येक शब्दे जोडी देखाडीये श्रीपार्श्वनाथ स्वामी मोक्ष गया पढी बारसोने त्रीश वर्षे श्रीकल्पसूत्र पुस्तक उपर लखाणुं केमके श्रीपार्श्वनाथ मोक्ष गया पढी अढीशे वर्षे तो श्रीमहावीरस्वामी मोक्ष गया ते पढी नवशे एसी वर्षे पुस्तकारुढ अछुं ॥ १६८ ॥ इति श्रीपार्श्वनाथ चरित्र समाप्त ॥ ॥ हर्ष पश्चाजुपूर्वीये करीने बावीशमा श्री नेमनाथ स्वामिजुं चरित्र लखीये हेये ते कालने विषे, ते समयने विषे अरिदंत श्रीअरिष्टनेमि तेमना पांचे कव्याएक चित्रा नक्षत्रमां अथा ते कहे हे एक चित्रा नक्षत्रमां देवलोकाथी चव्या, बीजो चित्रा नक्षत्रमां जन्म अयो, त्रीजो चित्रा नक्षत्रमां वीहा लीधी, चोषो चित्रा नक्षत्रमां केवल ज्ञान उपन्तु, पांचमो चित्रा नक्षत्रमां मोक्ष गया इति संक्षेप वांचना ॥ १७० ॥ ॥ हर्षे

प्रभुने उत्पन्न अहुं तेथी सर्व जीवोना नाव ज्ञाणता अका देखता अका विचरवा लाग्या ॥
 ॥ १ ५९ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने एक शुन, बीजो आर्यघोष, त्रीजो विशिष्ट, चौथो ब्रह्म
 चारी, पांचमो सोम, ढाढो श्रीधर, सातमो वीरजड, अने आठमो यशस्वी ए आठ महोटा
 गज्जना थली एवा गणधरोनी संपदा अह ॥ १ ६० ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने आर्यदिक्ष प्रमुख
 शोडहजार साधुजनी उत्कृष्टी संपदा अह ॥ १ ६१ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने उत्कृष्टी पुष्प
 चूजा प्रमुख आडतीक्ष हजार साधवीजनी संपदा अह ॥ १ ६२ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने
 उत्कृष्टी सुन्नत आदिदेह एक लाखने चोसठ हजार आवकोनी संपदा अह ॥ १ ६३ ॥
 श्रीपार्श्वनाथजीने उत्कृष्टी सुनंदा प्रमुख त्रय लाखने सत्तावीक्ष हजार आविकाजनी
 संपदा अह ॥ १ ६४ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने उत्कृष्टी केवली नदी पण केवली सरखा
 एवा साडा त्रयशे चौद पूर्वधारी मुनिजनी संपदा अह ॥ १ ६५ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथजीने उ
 त्कृष्टी चौदशे अवधि ज्ञानिजनी संपदा अह, एक हजार केवलीजनी संपदा अह, अणीआ
 रसे वैक्रिय लब्धिवंतोनी संपदा अह, ढाढो कछुमति मनःपर्यवज्ञानीजनी संपदा अह, एक
 हजार साधु मोक्ष गया, बे हजार आर्या मोक्ष गेह, आठवो विपुलमतिनी संपदा अह, तसे
 बाढीजनी संपदा अह, बारसे साधु अजुन्नर विमाने गया एकावतारी अया, ए प्रभुना परिवा
 रहुं प्रमाण जाणहुं ॥ १ ६६ ॥ ॥ श्रीपार्श्वनाथ पुरुषादायीने बे प्रकारनी अंतगड चूमि
 अह तेमा एकतो शुभंतकृतचूमि ते श्रीपार्श्वनाथना चार पाट परीत मोक्ष मार्ग चाढ्यो
 वह्यो, बीजो पर्याय अंतकृतचूमि ते नगवान केवज ज्ञान पाभ्या पढी त्रयवर्ष कोइक मुनि
 सिद्धि पाभ्यो एटजे त्रयवर्ष मोक्षमार्ग चाढ्यो ॥ १ ६७ ॥ ॥ ते काजने विषे ते समयने

तुजने अचणुण थइ परिणम्यो तेथी तुं विपरीत थइने एमनी जपर द्वेष करे ठे परंतु जग वान पोते तो अतुलबलना थणी ठे तथापि ते ह्ममावंत दयालु ठे तेतो सहन करणो पण हुं ता ह्यारो अंपराधसहन करनार नथी अरे मूर्ख ! तुजने रुढो उपदेश पण बैरकारी थइ पण्यो तो हवे तुजने हुं ताह्यारी कमाइ देखाडीश, तें स्वामीनी थणी आशातना कीधी ठे पण हवे तुं कथां नाशी जइश एम कही थरणेंहि तेना जपर वज्र सूचुं तेवारे जेम बाजने देखी खडो तथा कजुतर नथज्रांत थाय तेम कमठ नथज्रांत थयो थको पोतानी देवांगना सहित जग वान पासें आवी तेमना चरणुं शरण भही जगवानने नमस्कार करीने पोतानो अपराध खमाववा लाग्यो अने कहेवा लागो के हवे आजपढी हुं एम नही करीश ते जोइ थरणेंहि कहुं के तुं महोदाने शरणे आव्यो माटे मह्यारो साधर्मि नाइ समजीने तुने मुकुंठुं पढी दश नवतुं वेर खमावी प्रभु पासें नाटक करीने कमठ पोताने स्थानके गयो अने थरणेंहि पण नाटक करी पोतानी इंझायी सहित स्वस्थानकें गयो आहीं थरणेंहि जण दिवस पर्यंत जग वानने मस्तकें फणुं ठज राखुं तेथी ते नगरी अहिबजा एवे नामे करी प्रसिद्ध थइ ॥ हवे श्रीपार्श्वनाथ स्वामी अणगार थया, पांच समिति अने जण शुक्षि सहित थया यावत आमालुभाम विचरता आत्माने नावता थका ज्याशी दिवस, वीत्या अने चोराशीमो रात्रि दिन वर्त्तमान ठतां जनालानो पहेजो महीनो, पहेजुं पखवाडिथुं चैत्रवदि चो थने दिवसे, विशाखा नक्षत्रें चंडमानो योग आवे थके, पहेजा बे पद्मोरना काल सम थने विषे, धावडी दृढनी हेवे पाणीसे रहित चञ्चविह्यारो ठठतप कीधे थकें, निव्याघात पणे आवरण रहित समग्र परिपूर्ण जलजलता सूर्य सरथुं एतुं केवलज्ञान अने केवलदर्शन

धम देवता अवधिज्ञानने वळे नगवानने इहां उन्ना देखी पूर्वन्वहुं वैर संनारी अमर्षे पुरखो
 शको क्रोधे करी उपसर्ग करवा लाग्यो तेथे प्रथम वेतालनां रूप करी नगवानने बीवराव्या
 पण नगवान तेनाथी मखा नही पढी सिंदनां रूप, वींवीनां रूप, सर्पनां रूप, ह्याथीनां रूप
 बीजां पण अनेक जातिनां रूप विक्कुर्वीने नगवानने करडवा लाग्यो मसलवा लाग्यो तोपण
 नगवान तेनाथी क्कोन पाभ्या नही चलायमान थया नही तेवारे विरोप क्रोधारुण थडने घायो
 गजोरिव करी विजली विक्कुर्वी तेनी साथे कटपांतकाजनो पवन विक्कुर्वी ते पवने करी धूलने
 उग्रावतो शको आकाशने पण लाइ मूक्युं अने धूल साथे मबेला पाणीनी मूसल धारार्थे
 लुष्टि करी तथा ब्रह्मांग स्फोट सदृश गजोरिव कखो, दस्रो दियार्थे बीजलीना कणीया उ
 तपन्न करी त्रास पमाडवा लाग्यो तिहां पाणीहुं पूर नदी जेहुं वदेवा लाग्युं जोरवाहुं पाणी
 चढ्युं, मेघलीनेविषे आकाश अंधकारमय थइ गयुं ते वखते नगवानने कंवसुधी पाणी उंडुं
 आर्वा लाग्युं तोपण मय्या नही ते समये धरणेंडुं आसन चलायमान थयुं तेवारे अव
 धिज्ञान प्रयुंजी नगवानने उपसर्ग थयो जाणीने पद्मावती प्रमुख अग्रमहोषीयो सहित तिहां
 आवीने प्रयुने मस्तर्के फणाटोपे करी बज थयुं अने प्रयुना चरणनी नीचें कमलनी रचना
 करी ए प्रकारें वरसादना समूहने बंध राखवानो उपाय करी पोतें रंझाणी सहित प्रयु आगल
 नाटक करवा लाग्यो पण वरसाद पडतो बंध थयो नही तेवारे धरणेंडूं जाण्युं जे प्रलयका
 लतो हमला ठे नही तो आवा प्रकारनो मेघ केम वरसे ठे एम विचारी अवधिज्ञाने जोयुं
 तो मेघमाली कत उपसर्ग जाण्यो तेवारे मेघमालीने लाजकाखो के अरे डब, पापिष्ठ, उह्मंव,
 अधम, तें आ हुं अकार्य करवा मांमहुं ठे प्रयुये तो ताद्वारा उपर गुण कखो ठे ते जलटो

धरणी

पद्मावती
अग्रमहिषी

विजय

कृष्ण
नमो भगवते वासुदेवाय

तिहां नव ह्याथनी श्रीपार्श्वनाथ स्वामीनी प्रतिमा प्रगट करी पढी राजार्य तेनी पुजा करीने तिहां मंदिर करावुं ते स्थानकें कळिकुंन नामे तीर्थ थुं, हाथी मरण पासीने ठ्यं तर देवता थयो ते चैत्यनो अधिष्ठाधिक थइ रह्यो ॥ ॥ एकदा समये राजपुरनो ईश्वर नामा राजा ते श्रीपार्श्वनाथ स्वामीने काजस्सगमां जनां देखी जातिस्मरण ज्ञान पाप्प्यो, तेणे करी पोतानो पूर्वजो नव दीवो तेथी मूर्हा आवी गइ पढी ज्यारे सावधान थया त्यारे तेने मं ज्ञीर्थे पुवहुं स्वामी तमे मूर्हा केम पाप्प्या ? तेवारे राजा बोव्यो में मद्धारो पूर्वजो नव दीवो जे हुं वसंतपुर नगरमां एक कोढीयो ब्राह्मण हतो ते रोगना छःखनें ङीधे गंगानदीमां पढीने मरवा तैयार थयो हतो एटजामां एक चारण मुनियें आवीने मुजने प्रतिबोध दीथो पढी समकेत वासनाथी हुं नित्य चैत्यनां दर्शन करवा जावं तिहां मुजने पुष्कल नामा आवकें दीवो थने कदेवा लागो के थरे थ्या कोढीयो मंदिरमां केम जाय ठे ! पढी ते आवकें मुनिने पुवहुं मद्धारज ! ए कोढीज मंदिरमां जाय ठे तेनो कांइ दोष ठे किंवा नथी तेवारे मुनि बोव्या दूरथी नमवामां कांइ पण दोष नथी वजो हे आवक ! ए ब्राह्मण आणामिक नवे राजपुरनगरे ईश्वर नामा राजा थयो ते श्रीपार्श्वनाथजीने काजस्सगमे रह्या देखीने जातिस्मरण पासहो माटे हे प्रधान ! ते कोढीयो ब्राह्मण मरीने हुं ईश्वर नामे राजा थयो हुं; पढी ते ईश्वर राजार्य नकिंनावथी तिहां चैत्य कराव्यो तेमां श्रीपार्श्वनाथजीनी प्रतिमा थापी तिहां कुकुडे सर नामे तीर्थ थुं ॥ एक समये नगवान विद्धार करता थका कोइ नगर नजीक तापसनो आश्रम हतो तेनी पारसें आव्या एटजामां स्वर्य अस्त थयो तेवारे नगवान वडंवृद्धने नीचे एक क्वानी पारसें अग्न थ्याने काजस्सग रह्या ते अवसरमां पूर्वजोनो वैरी मेघमाजी अ

પેરેં આદીં પણ સમજાવો પરંતુ ઇટલું વિશેષ જે વારાણસી નગરીમાંથી શરૂનેં જિહાં આશ્રમ
 પદ નામા ગયાન છે જિહાં અશોકવૃક્ષ છે તિહાં આવીને પાલણીથી ગતરીને અશોકવૃક્ષની
 નીચેં પોતાના દાશથી ઘરેણા પ્રમુલ્લ સર્વે ગતારીને પોતાના દાશથી પંચમુલ્લ લોચ કરે લોચ
 કરીને અઠમ તપ પાણીરહિત કરીને વિશાલા નદરેં ચંડયોગ આવે શકે એક દેવહૃષ્ય વલ્લ
 લેઈને ગણસેં પુરુષોની સાર્થેં લીલા લીધી, અણગાર થયા ॥ ૧૫૮ ॥ ॥ શ્રીપાર્શ્વનાથ અરિ
 હંત ગ્યાશી દિવસ પર્વત નિત્ય કાયાને વોસરાવીને એકોદ દેવના મનુષ્યના અંને તિર્થચના
 કરેલા ગપસર્ગ દોય તે સર્વે સહન કરે ॥ ૧૫૯ ॥ ॥ હવે શ્રીપાર્શ્વનાથજીયે અઠમ તપનું
 પારણું કોપટ સન્નિવેશમાં ધ્યાને ઘેર પરમારે કરી કહું તિહાં પાંચ દિવ્ય પ્રગટ થયા સાહી
 બારકોડ સૌનેયા વર્ષા ॥ ॥ ૧૬૦ ॥ ॥ એકદિવસ ગંગવાન વિચરતા શકા કાદંબરી અટવીમાં ગયા,
 તિહાં કલિંગિરિ પર્વતની નીચે કુંભનામા સરોવરની પાસે કાઝસ્ત્રગમાં રહ્યા તે સ્થાનકે
 મહીધરનામા દાશી પાણી પીવા આવ્યો તે ગંગવાનને દેશીને જાતિસ્મરણ જ્ઞાન પામ્યો,
 તેણેકરી પોતાનો પૂર્વલો ગવ લીલો જે અગલા ગવમાં હું દેમલનામા વામનો કુલગુરુ હતો
 મહારાં સ્વજન કુટુંબ મહારા ગપર હસતાં હતાં તેથી મને વિંતાગુરુ દેશીને મહારો સુપ્રતિષ્ઠ
 નામા મિત્ર મને શુરુ પાસેં લઈ ગયો તેની પાસેથી મેં શ્રાવકધર્મ લીધો પણ અંત અવસ્થામાં
 મહારી વામણી ન્હાની કાયાને નિંદતો શકો મરણ સમયેં મહોટી કાયા પામવાનું મેં નિયાણું
 કહું તેના યોગથી હું મહોટી કાયા વાલો દાશી થયોહું ઇહું જાણી તે દાશીયેં ગંગવાનને ક
 મલે કરી પૂજ્યા ઇ દાશીની વાત સાંજલી ચંપાનગરીનો વાસી કરકંઠું રાજા તિહાં આવ્યો તે
 ટલામાં ગંગવાન વિહાર કરી ગયા જેથી રાજા ઘણો હઃસ કરવા લાગો તેવારેં ઈંદે આવીને

चित्र ५५

श्री पार्श्वनाथजी

कामधरीनाथजी मा
श्री पार्श्वनाथने द्यावी
या एही होसेवे

जगवानना मुखशी नवकार पञ्चरकाण सांजलीने तत्काल मरण पायी धरणेंद्र नागराजा श्रयो
 “घणी प्रतोमां तो अमिहुंनमांशी बलहुं लाकहुं जगवाने सेवकने ह्याथे बाह्यार काढाडावी कुह्या
 डो मगावी फोडाव्युं अने बलता सर्वने जे नवकार संजगाव्यो ते ते पण सेवकना मुखशी सं
 जगाव्यो ते एम स्पष्ट लखेहुं ते” पढी तिद्दां एकदा श्रयेला लोको कमवने कहेवा लाग के अरे
 ए अज्ञानी अधर्म करे ते जीवोने ह्यो ते एवो पोतानो अवर्णवाद सांजलीने कमव लज्जा
 पाय्यो, जगवान धरे आव्या पढी कमव तिद्दांशी मानत्रष्ट श्रद्द वली अन्य स्थानके जइ घणा
 हवशी घणा कालपर्यंत विशेष पणो अज्ञान तपस्या करी मरण पायीने नवनपतिर्माहे मेघ
 माली नामा देवता श्रयो ॥ ॥ हवे एकदा वसंतऋतुमां जगवान पोतानी राणी सार्धे वन
 क्रीडा करवा गया तिद्दां एक सुंदर प्रासाद जोइ तेमां जइ बेठा ते प्रासादमां नेमीश्वर जग
 वाननी जान संबंधी राजीमतीने त्यागी दीक्षा लीधी तेहुं चित्र चित्रैहुं जोइने वैराग पाय्या हवे
 जगवान श्रीपार्श्वनाथ अरिहंत दह, चतुर, जली प्रतिज्ञा बाला, रूपवान शुणवान, नर्दक, वि
 नयवान, त्रीश वर्षे लगण मुहस्यावासें रह्या पढी लोकांतिक देव आवीने तेमने इष्टकारी
 वाणीशें करी कहेता हवा ॥ १ ५६ ॥ ॥ जयजय होवो हे समुद्रिमान् ! यावत् हे कव्याण
 वान् ! एहुं कहीनें जयजय शब्द करे ॥ १ ५७ ॥ ॥ पहेलां पण श्रीपार्श्वनाथजी मनुष्ययोग्य
 मुहस्य धर्ममां पण अवधिज्ञाने करी सहित ते तेथे करी जाणुं जे महारे हवे दीक्षा लेवानो
 अवसर आव्यो एहुं जाणीनें संवत्सरी दान प्रमुख सर्व श्रीमहावीरस्वामीनी पेरे आपीने शीश्या
 लानो बीजो महीनो, त्रीछुं परववाडिहुं, पोषवदि अग्नीधारसने दिवसें बपोर पहेला विशाला नामा
 पांजखीमां बेठा, देव मनुष्ये ते पांजखी उप्राडी ए सर्व दीक्षा महोत्सव श्रीमहावीरजीनी

गंधा नगवान तिहां गंधा तेने प्रसेनजीत राजार्ये सन्मान दीहुं तिहां नीलवर्ण भवी, नवह्वा
 धनुं शरीर, हुवान. अवरुधा अने एक हजार आठ लक्षधारक, अत्यंत रूपवान, मह्वा
 कान्तिवंत सुंदर देवीप्यमान तेजस्वी एवा श्रीपार्श्वकुमरने देखीने प्रसेनजीत राजानी पुत्री
 प्रजावती नामे हत्ती ते बोली जे हे पिताजी! मुजने पार्श्वकुमर साथे परणावो पढी नगवा
 नने परणावानी इडा हत्ती नही तो पण राजार्ये घणो आग्रह करीने पोतानी पुत्री परणावी
 ते परणीने पाढा घेर आवा प्रजावती राखी साथे सुख नोगवे हे एवामां एक दिवसे वा
 रायसी नगरीने बाहेर पेलो कमठ नामा तापस आब्यो तिहां घणा लोको ह्याअमां पूजापो
 लइने पंचामि तापतो देखी तापस पास जाता हता तेने प्रभुयें गोरवमां वेग अकां दीवा
 तेवारे पार्श्वकुमर बोल्या के आ लोको सर्व क्यां जाय हे तेवारे हजुरीज चाकर पास जेजो
 हतो ते बोव्यो हे महाराज! एक दरिद्री ब्राह्मण हतो तेना मा बाप न्हानापणमां मरी गंधां
 तेथी तापस अइ कमठ नाम धारण करीने फरतोफरे हे ते इहां आब्यो हे तेने आ सर्व लोको पूज
 वाने जाय हे ते सांजली नगवान पण तिहां आवा त्यां काष्ठमां बलता सर्पने अवधि ज्ञानथी
 देखी करीने नगवान बोल्या अरे मूढ तपस्वी! आ तुं दयाविना सुं दुधा कष्ट करे हे; आ
 ताहारो अम ते दयाविना सर्व मिथ्या हे तेवारे कोध करीने कमठ तापस बोव्यो अरे राजा
 जेना पुत्रोने तप जप करवाना ही परीह्वा ह्योय तमे तो ह्याथी घोडाजेनी परीह्वा करो तपनी
 वाततो अमेज योगी पुरुषो समजीये हेये ए वातमां तमे सुं समजो? एहुं कमठजुं बोळहुं सां
 जली नगवाने ते अमिहुंनमांथी एक बलहुं लाकहुं बाहेर काढाडी तेने कोढाडाथी फाडहुं
 तेमांथी तापे करी व्याकुल थयेजो सर्व नीकव्यो ते सर्व नगवानना सुखने देखीने अक्रापूर्वक

चित्र ५४

जीजा या पिता

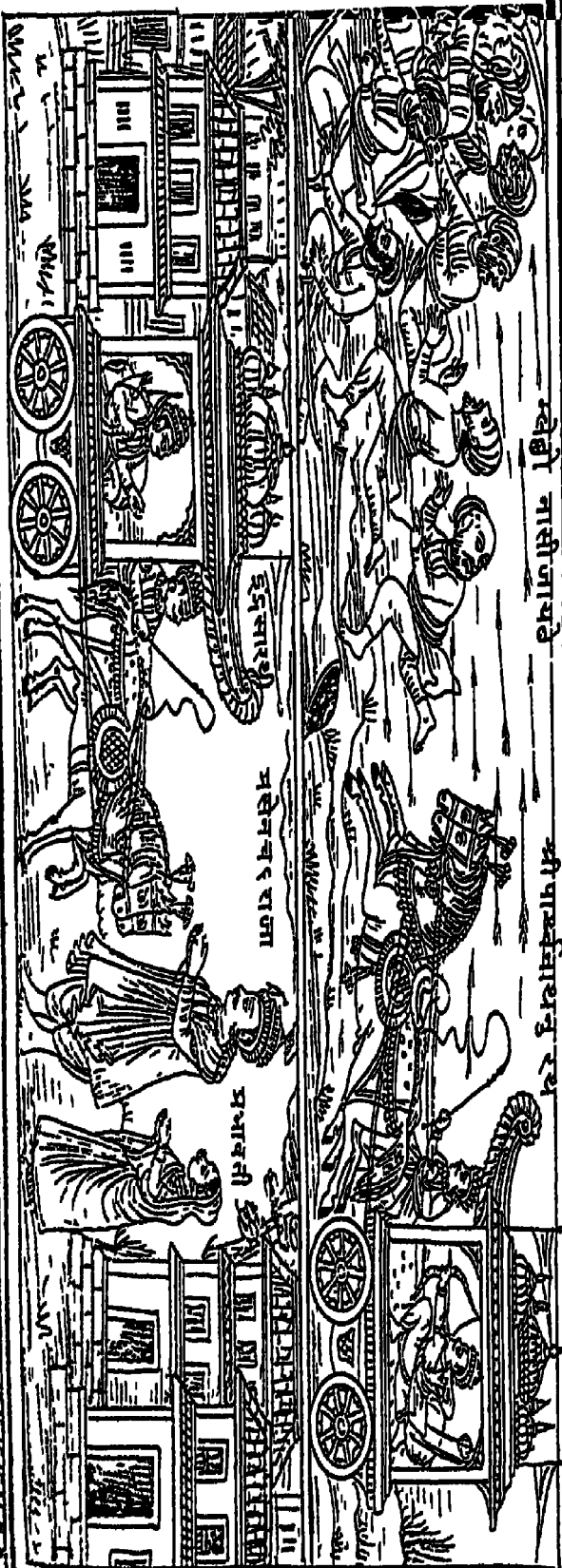
कनक तापस

पार्श्वनाथ

चित्र ५३

भक्तो नासी जायते

श्री पार्श्वनाथ नु रथ

इन्द्र कार

मखेन न र राजा

प्रभावती

श्री पार्श्वनाथ नु रथ

साधवा लाग्यो तेथी ते तापस अग्नि कुमवनामे विख्यात अयो. इति पार्श्वनाथ दश नव
अधिकार समाप्त ॥ हवे श्रीपार्श्वनाथ पुरुषमां प्रधान, त्रय ज्ञाने करी सहित माता
नी कृत्वमां आख्या इहां चौदसुपन मातार, तथा सुपनपाठक बोलाव्या यावत् गर्जनी
प्रतिपादना करी इत्यादिक सर्व अधिकार अ, तथा स्वाभिनी पेरे जाणी जेवो ॥ १५३ ॥
॥ ते काळने विषे ते समयने विषे पार्श्व स्वामी शीयाळानो बीजो महिनो त्रीं
परववाडिहुं पोषवडि दशमीने दिवसे नव महीन साढासात दिवस गर्जमां गया अका
मध्यरात्रिमां विशाखा नक्षत्रें चंद्रमानो योग आवे गामाराणीनी कृखे रोगरहित पुत्रपणे
जन्म्या ॥ १५३ ॥ ॥ जे रात्रिमां श्रीपार्श्वनाथ जे ते रात्रिमां घणा देवता आख्या
॥ १५४ ॥ ॥ यावत् चोसव इंद जन्ममहोत्सव प्रकरवा आख्या तथा दिगुक्कमारिकादि
आवी ते सर्व श्रीमहावीर स्वामिनी पेरे श्रीपार्श्वनाथ र ते नाम लइ लइने इहां पण कहेवुं
पंडी अश्वसेन राजा जन्ममहोत्सव करीने कहेता हवा महारी वामाराणीनी कृखे जेवार
ए पुत्र आख्यो तेवार वामाराणीयें शवामां पोतानी पा. निकलतो काळो सर्व दीवो तेथी
अमारा आ पुत्रजुं नाम पार्श्व होजो एम कही श्रीपार्श्व नाम दीहुं ॥ १५५ ॥ ॥ पांच
धावे पाजन कराता, बीजना चंद्रमानी पेरे वुडि पामता, ता पितादिकने आनंद उपजावता
अका अत्रुकमे सुवान अवस्था पाम्या तेवार कुशस्थल न, प्रसेज्याने म्जेह
लोकोये रोक्क्यो तेनो सदाय करवा माटे अश्वसेन राजा जावा लाग्यो ते वरपिताने व
जीने पार्श्वकुमर तिहां जवाने तैयार अया ते जोइ इंदमहाराजे पोतानो रख स, सहित
द्वक्क्यो ते ऊपर चडीने आकाश मार्गे अइ तिहां जतया तेने जोइ सर्व म्जेह नाथी

पामिने मध्यम त्रैवेयर्के देवता पणो उपन्यो ॥ ७ ॥ ॥ आत्मा
 सातमे नरर्के गयो ए सातमो नव ॥ ७ ॥ ॥ आत्मा
 तिद्दां कुशलबाहु नाम वासुदेवनी सुदर्शना नाम राणीनी कु
 मातार्ये चौदसुपनां दीतां पढी पुत्रजन्म ययो त्यारे मातु से नगरे
 आधुं द्दवे चौद सुपन देखवाना प्रजावधी ते सुवर्णबाहु ही उपन्यो
 साधी चक्रवर्तिनी पदवी नोगवी, वृक्षावस्थामां तीर्क्षकरनी हं नाम
 स्थानकजुं तप आराधन करी तीर्क्षकर गोत्र बांधुं. द्दवे ते ॥ ७ ॥
 रसग्ग ध्याने रह्या ठे एवामां ते निह्ननो जीव सातमा नरजीव
 तिद्दांधी मरण पामी ते ज्जाडमां ह्योर गुफार्ये सिंह पणो ७
 बाहु सुनिने दीतो तेवारे पूर्वजवना वैरथी सिंहने क्रोध ज
 आठमो नव ॥ ७ ॥ ॥ नवमे नवे साहु सुनध्याने मरण ॥
 पणो जइ उपन्या अने सिंह मरण पामीने चोथे नरर्के गयो
 नवने विषे मरुत्तुतिनो जीव दशमा देवलोकाधी चवीरे
 कमवतो जीव चोथा नरकाधी मरण पामीने एक द्वा
 तेनां मा बापु बालपणामांज मरण पाम्यां पाढा
 आणीने मद्दोटी कीधो अजुकमे यौवनावस्था
 तेथी अमर्ष धरी पेट नरवा सारुं अज्ञान

दुकर्मं शुचावस्थार्ये सुरुपा नामा स्त्री परस्थो, राज्यने पण पाम्यो एकदिवसें सुरुपा राणी सायं
 सुख जोगवतां गोरवमां बेजा थकां संस्था फुली देखी बैराज्य पामी दीक्षा लीधी पढी बैताढ्य
 ना हेमशैल उपर काउरसगमां कना रह्या ते अवरसरमां कमवन्नो जीव पांचमी नरकथी
 नीकलीने ते पर्वत उपर सर्प थयो ठे तेयो साहुने करछ्यो तेथी साहुर्ये काल कीधो ए चोथो
 नव ॥४॥ ॥ पांचमं नर्वे साहु बारमे देवलोके देवता थया अने सर्प मरण पामीने पांचमी
 नरके गयो ए पांचमो नव ॥५॥ ॥ ठठे नर्वे मरुतुतिनो जीव बारमां देवलोकाथी चवीने आ
 जंबूदीपना पश्चिम मद्राविदेहने विवे गंधीलावती विजयमां शुचंकरा नगरीनो वज्रवीर्य नामे
 राजा तेनी लक्ष्मीवती नामे राणीनी कुरखे पुत्र पणे आवी उपन्यो मात पितायें तेहुं वज्रनाच एहुं
 नाम दीहुं अदुकर्मे तेना पितायें तेने राजपाटें बेसाछ्यो ते यौवनवयमां राज पाततो थको संसा
 रिक सुख जोगवे ठे एक दिवसें शुचंकरा नगरीना उद्यानमां श्रीक्षेमंकर नामा तीर्थंकर आवी
 समोसखा तेमने वज्रनाच राजा वांदवा गयो तिहां तीर्थंकरनी देशना सांनली संसार अ
 नित्य जाणी तीर्थंकर पासेथी दीक्षा लइ अणीआरे अंग नएया जंघाचारणनी लब्धीना बले
 पांचमा नरकथी नीकलीने वली वचमां संसारने विवे बीजां पण धणां नवत्रमण करी ते पर्व
 तमां कुरंग नामा निह्न थयो ठे ते द्विपोताना स्थानकथी बाहेर आहैहो करवा निकट्यो
 ठे तेवारे वज्रनाच साहुने देखी आगला नवना बैरने लीधे संधा लीधो ते वरवत न थयुं
 जाणी क्रोध उपन्यो माटे साहुने साहुं एक बाण माहुं हाराजे पोतानो रख सारथी साहुं
 शुनध्यान ध्यावता मरण पाम्या ए ठठे नव ॥ ६ ॥ ॥ तेने जोड सर्व स्वेह लोको मरण

रवा आर्यो तेवारें सुनिना तपप्रजावधी तिहां थंनाइ गयो ते अलग्न जन्तो थको सुनिने जो
 वाजानो सुनिने जोतां थकां ह्याथीने जातिस्मरण क्कान जपनुं तेवारें पूर्वजा नव देखी साधुने
 जंगल्या पढी ठांड लांबी करी साधुनें पर्जे लागो सुनियें पण नव्यजीव जाणीने तेने प्रतिबोध
 आर्यो तेथी ते ह्याथी समकेत पाम्यो ते जोइने बीजा पण घणा लोक तिहा प्रतिबोध पाम्या
 पढी ह्याथीयें आवक धर्म अंगीकार कथो आवकना बार इतनी अतिताषा धरतो थको सा
 धुने नमस्कार करी सरोवरमांथी पाणी पीइने पोताने स्थानकें गयो साधुज। प८ तिहांथी
 विहार करी सधवारानी पाडल चाली यात्रायें गया चारित्र पालीने शुजगति पाम्या हवे मरु
 नूतिनो जीव ह्याथी ते एक दिवस जनाजाना दिवसोमां मथ्यान्ह समयें तृषायें पीडायो थको
 तलाव उपर पाणी पीवाने आर्यो तिहां काववमां खुची रह्यो ते वरवत पेहेजो कूर्कट सप्य
 पण तृषायें पीडायो थको जडतो जडतो तिहां आर्यो तेणो पाणी पीइने पढी ह्याथीने दीजो
 तेवारे आगला नव ना बैरनेदीधे ह्याथीनी उपर चढीने तेना मस्तकमां मंक माखो तेथी
 तेज वरवत ह्याथीने णेर व्यापी गहुं तिहां आवकधर्म पालवाना योर्जे शुजध्याने मरण
 पाम्यो ए बीजो नव ॥ ३ ॥ हवे जीजे नवे ते ह्याथी त्यांथी मरण पामीने आवमें
 देवलोके देवता थयो अने ह्याथी पडतां सप्य पण चंपाइने मरण पाम्यो ते ह्याथीनी घातना
 पातकथी पांचमी नरकें जई नारकी पणो जपन्यो ए जीजो नव ॥ ३ ॥ चोथे नवें
 मरुनूतिनो जीव आवमा देवलोकाथी चवीने जंबूदीपना पूर्वमहाविदेह क्षेत्रमां सुकह नामा
 विजयना बैताढ्य पर्वतनी दक्षिणश्रेणिमां तिलवती नामा नगरीने विषे विद्युतगतिराजानी
 कनकवती नामा खीनी कुरखें पुत्र पणो जपन्यो तेहुं करणवेग एहुं नाम मातपितायें दीधुं अ

हित कखो पढी कमठ दुःखी थयो थको कोइ तापसनी पासैथी दीक्षा लइ बारचर्बे पर्यंत तपस्या करतो पृथ्वीमां जमतो जमतो फरी पाडो पोतनपुरनी बाहेर एक पर्वतनी उपर आर्वा तपस्या करवा लाग्यो पण गाममां न आये गामना सर्वलोक तेने तपशी देखी जो जनादिक आये प्रशंसा करे तेवात मरुचूतिर्यै सांजलीने विचाखोजे ए महारो महोदो जाइ ने में एने दुःख दीहुंढे तेथी तापस थयो ने माटे हुं पण जइने महारो अपराध खमावी आहुं एम चिंतवी घणा जोजनादिक रंभावी साथे लइ कमठने खमाववा गयो तिहां जइ तेने पजे लागी पोतानो अपराध खमावी पाडो वले ने एटलामां कमठे मरुचूतिने जलखी पोतानो बैर सँजारी तेना मस्तक उपर एक महोटी शिला नारवी तेथी मरुचूति मरण पाप्मो ए पहेजो नव कह्यो ॥ १ ॥ ॥ हवे ते मरुचूतिनो जीव आर्चयानथी मरण पाप्मीने बीजे नवें विंध्याच लनी अटवीमां सुजातिक नामा ह्याथी थयो थने कमठनो जीव पण छष्टकर्मना जोरथी ते पर्वत उपरथी जतरतां नीचें झूटी पछ्यो तेथी मरण पाप्मीने तेहँज विंध्याचलनी जोरथी ते खीनी पेरे जडतो चाखे एवो झुर्केट नामे सर्व थयो हवे एकदा अरविंद राजार्ये संथा सम यने विषे पंचवर्णा वाइजां दीर्वां तेथी बैराग्य पाप्मी दीक्षा लइ अग्नीभार अंग नथी उग्रतप करता थका एकाकी विचरवा लाग्या एकदा साभरचंड नामा सार्धवाहना संघनी साथे अग्रतप पद समेत शिखरनी यात्रार्ये गया तिहां विंध्याचल वनमां एक सरोवर देखी संवे तेस्थानके ज तारो कखो एवामां मरुचूतिनो जीव जे ह्याथी थयो ने ते पोतानी ह्याथीथोना परिवार स हित तिहां सरोवरने विषे जल पीवा सारं आब्यो तेणे क्रोध करी सर्व संघने उपज्व कखो तेथी सर्व सधवाराना लोक नासी गया पढी साधु काउस्सगमां कजा हता तेने ते ह्याथी मा

पुरोहित हतो तेनी अजु-दरी नामनी खीना एक कमव अने बीजो मरुजूति ए बे जुअ
 हता पढी अजुक्रमे तेनां माता पिता काज धर्म पाम्यां केडे राजार्ये कमठने पुरोहित पढवी
 आपी पण ते कमव स्वप्नावे कजोर, लंपटी, डुष्ट माताजह्णवाजो मूर्ख बे तेनी खीजुं नाम
 वरुणा बे अने अमरजूति तो सरज स्वप्नावजो नझकपरिणामी धर्मात्मा आवकधर्म पा
 लनारो बे तेनी खी वसुंधरा नामे अर्थात् स्वरूपवाली अने धर्मी चपल स्वप्न-
 एक दिवसे ते कमव मरुजूतिनी खीने देखी रूपे मोह्यो थको जोग करवाने माटे तेने बे त्राण
 वार बोलावी तेवारे ते खी पण कमठ उपर राग करवा लागी एक दिवसे कमठे प्रधान
 वखानूषण आपीने वसुंधराने पोताने वश करी मांडोमांढे प्रीति बांधी जोग कर्म करवा
 मांन्यो ते वात कमठनी खी वरुणाना जाणवामां आवी तेवारे पोताना नरतारने कहेवा
 लागी जे हे नरतार ! आ अकृत तमे करोडो ते सारुं देखावुं नथी जो देवरना जाणवामां
 आवरो तो लोकोमां निंदा पावो एवो पोतानी खीये कहेजो उपदेश कमठे मान्यो नही तेने
 लीधे ते वरुणा नाराजी थड थकी कमठना अनाचारनी वात मरुजूतिने कही तेवारे मरुजूतिये
 जाणुं जे पोतानी नजरे दीठा विना एकाएक खीयोनी वात मानवी नही एम विचारी
 एकदिवसें कपटथी कोडक गामे जवानो भिष करीने बाहेर गयो वली कापडीनो वेश करी
 पावो मरुजूतिने घेर एटले पोताने घेर आवी रह्यो ते राज्ञीये तेणो ड्राचार। कमठ अने पोतानी
 खी बेड्डने क्रीडा करतां दीठां तेवारे क्रोधकरीने प्रज्ञातें कमठना ड्राचारनी वाचां अरविंद
 राजा आगल आवीने कही राजार्ये कमठने पकडी चोरनी पेरे नुंभे ह्याले करी रासज उपर
 चढावी नगरमां फेरवी विटंबना करी श्द्वेरनी बाहेर काढाडी मूक्यो अने मरुजूतिने पुरो

દેશાહી સમાધાન કરે હે પરંતુ સ્વરેશ્વરી વાત કેવલી ગમ્ય હે એ શ્રીમદ્વાલીરના પાંચ કલ્યાણક વિસ્તારે કહ્યાં એ લઠા વચાણ પર્થત શ્રીવીર નગવાનનો અધિકાર જાણવો ॥ इति सुबो धिनी नाषायं षष्ठी व्याख्यानं समाप्तं ॥ ૬ ॥ ॥ અથ સસમ વ્યાખ્યાન પ્રારંભઃ ॥ ॥ દ્વે પહ્વાનુર્ધ્વો ન્યાયથી શ્રીપાર્શ્વનાથ સ્વામીનાં પાંચ કલ્યાણક કહે હે. તે કાલાને વિષે તે સમયને વિષે શ્રીપાર્શ્વનાથ અરિદંત ત્રેશવ શિલાકા પુરુષમાં પ્રસિદ્ધ જેને સર્વ મતવાલા જાણે હે એવા શ્રીપાર્શ્વનાથ સ્વામીના પાંચ કલ્યાણક વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં થયા તે કહે હે. વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં દેવલોકથી ચવીને વામાદેવીની કુલે ગુપ્ત્યા, વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં જન્મ પામ્યા, વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં શુદ્ધસ્થ પણાને ત્યાગીને સાધુ પણાનું પ્રલ્પ કીધું, ઇટલે દિક્ષા લીધી, વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં સર્વોત્કૃષ્ટ કેવલજ્ઞાન અને કેવલ દર્શન ગતપદ્મ થયું હે અને વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં મોક્ષ ગયા હે इति संक्षेप वाचना ॥ ૧૫૦ ॥ ॥ દ્વે વિસ્તારથી વાચના લાચીયે હૈયે તે કાલામાં તે સમયમાં શ્રીપાર્શ્વનાથ પુરુષોમાં પ્રધાન તે ગનાલાનો પદ્ધતો મહીનો, પદ્ધતું પરવવા હું ઇટલે જૈત્રવદિ ચોથને દિવસે પ્રાણાતનામા દશમા દેવલોકથી વીશ્ર સ્નાયોપમનું આ ગુહું પૂરણ કરીને તિદ્દાંથી ચવ્યા તે ફદ્દાં જંબુદીપના નરત દેવને વિષે વાણસી નગરીમાં અશ્વસેન નામા રાજા તેની વામાદેવી નામે રાણી તેમની કુલે મધ્યરાત્રીયે વિશાસ્ત્ર નક્ષત્રમાં ચંદ્રમાનો યોગ હોતે હેતે દેવ સંબંધિ આહાર, દેવ સંબંધિ શરીરનો ત્યાગ કરીને ॥ ગ્રંથા ગ્રંથ ॥ ૭૦૦ ॥ ગર્જપણે ગુપ્ત્યા ॥ ૧૫૧ ॥ ॥ દ્વે શ્રીપાર્શ્વનાથ નગવાન પ્રાણાત દેવલોકે કયા નવથી આવ્યા તે દર્શાવવા સારુ શ્રીપાર્શ્વનાથ સ્વામિના દશનવ લક્ષિયે હૈયે ॥ આ જંબુદીપના નરતદેવમાં પોતનપુર નામક નગરનો અરવિંદ નામા રાજા તેનો વિશ્વચૂતિ નામે

મણ પ્રમુલ્લ સર્વે શ્રીસંઘે મલીને સિદ્ધાંત પુસ્તકારૂઢ કીધો, ઇટલે આગલ તો સર્વે સૂત્રો આ
 ચાર્ય પ્રમુલ્લને મુલ્લપાઠે હતાં પઢી બાર વર્ષે હઃકાલ પઢ્યો તેને લીધે કેટલાં એક સાધુનું મરણ
 પામ્યા તેથી ઘણા સૂત્રપાઠ સાધુને મુલ્લે હતા તે વિઘેદ ગયા, તેવાર પઢી જેવારે મુગલ
 ધર્મો, તેવારે સૂત્રોનો વિનાશ થતો દેખી સાધુનો સંઘ ઝેગો થઈ જેને મુલ્લે જેટલો પાઠ રમ
 રણમાં રહ્યો હતો તે સર્વ તાલપત્રે ઉપર લખી પુસ્તકારૂઢ કર્યો તથા કેટલાં એક ઇમ કહે છે
 કે નવરો ઇશીમા વર્ષથી સર્વે સિદ્ધાંત પુસ્તકે લખવા માંડયા તે નવરોને ડ્યાણુમે વર્ષે સંપૂર્ણ
 લખાઈ રહ્યાં છું પણ દેખાય છે થતઃ ॥ વઢાહિપુરંમિનયરે, દેવહિપમુહ સયલ સંઘેહિં ॥
 પુઢે આગમલહિં, નવસય અસિઆડ વીરાડ ॥ ૧ ॥ તથા કોઈ એક કહે છે કે સર્કલિલા
 ચાર્થે માણુરી વાચના કરી પુસ્તક લિખ્યો છે તથા કોઈએક કહે છે કે કાલિકાચાર્થે ચોથની
 સંવત્સરી નવરોને ડ્યાણુ વર્ષે ધાપી અને પઢી ચોમાસી એક દિવસે ધાપી ઇવા કેટલાં એક
 મતથી બોલે છે તેનો મુદ્દો કેવલી જાણે. એ વાતનો વિશેષ વિસ્તાર વીધિકા પ્રમુલ્લ થકી જા
 ણવો ॥ શ્રીવીર પ્રમુલ્લના શાસનનું પ્રમાણ એકવીશ હજાર વર્ષનું કહ્યું છે ॥ શ્રીવીર પ્રમુલ્લ નવ ગ
 ણધરતો પ્રમુલ્લ પોતે હતાંજ રાજપુહિ નગરીયેં એક મહીનાની સંલેખણા કરીને પરિવાર સહિત
 સિદ્ધિ પામ્યા છે અને વીરનિર્વાણ પઢી બાર વર્ષે શ્રીગૌતમ સ્વામી મોહ પામ્યા છે, સાંપત પાં
 વમા કાલમાં જે મુનિરાજ વર્તે છે તે સર્વે જગવંતના પાટે શ્રીમુલ્લમાં સ્વામી પાંચમા ગણધર
 બેઠા હતા તેનો પરિવાર જાણવો તે શ્રીમુલ્લમાં સ્વામી વીરનિર્વાણ પઢી વીશ વર્ષે સિદ્ધિ પામ્યા
 છે તથા શ્રીવીર જગવાનનો જન્મ ચૈત્ર મહીનામાં છે અને કાર્તિક માસમાં મોહ ગયા છે
 માટે વહોતેર વધીયુ બરાબર મળ્યું નથી તે બાબત ઘણા ઇંચોમાં સંવત્સરના દિનમાનનો ફેર

अग्नि संस्कार कक्षापद्धि राजाखनो ढगलो कसी तेमं श्री देवता र्चि दाढा छाने अस्थि मसुरा लई जायवे. केदहाएक राखनी पोवली अमो

चित्र ५२

अगवानिने अग्नि सांस्कार करवा आगवला अग्नि कायना देवा.

देवा पुतादि होमवे

त्रय वर्षेने साढा अठ मढीना बाकी रहे थके पावानगरीमां हस्तिपाल राजानी कारकुननी सत्तामां पोते एकला परंतु संध्ये बीजो कोइ नही एटछे बीजा तीर्थकरो सर्वे साधुजन परि वार सहित मोक्ष गया हे अने श्रीचर नगवान तो एकलाज बेलाजुं तप एटछे पाछी रहित बे उपवास चउविहारा करीने पलावोवाली बेठा थका स्वाति नहन्नमां चंडमानो योग अावे थके पालजी चार बडी रात रहु थके पञ्चावन्न अथयन पुण्य फलना कहेवावाला अने पञ्चावन्न अथयन पाप फलना कहेवावाला तथा बन्नीश अथयन पूढया विना कहीने ठेह्नी प्रधान नामा मरुवेवीजुं अथयन प्ररूपता थका काल प्राप्त थया, ठंचा गया, जाति जन्म जरा मरणजुं बंधन कापीने सिद्ध थया, बुद्ध थया, मुक्त थया, कर्मोन्नो अंत करीने सर्वे संताप रहित थया. छःखयी हूटा ॥ १४८ ॥ ॥ नगवान श्रीमद्वावीर स्वामि मोक्ष गया पढी नवसे वर्षे वीत्थां अने दशमां सैकडानां ऐसी वर्षे थयां तेवारे एटछे वीरनिर्वाणथी ए८० वर्षे पुस्तक लखाणुं अने वांचनामां नवरो ज्याणु वर्षे पुस्तक लखाणुं एहुं देखाय हे ॥ १४९ ॥ हवे नगवंतजुं निरवाण थयुं, तेवारे इंडादिकना आसन चलायमान थयां, नगवंतजुं पांचमुं निर्वाण कढ्याणक जाछी सर्वे इंड जोगा थइने चमरेइादिके वावना चंदने करी नगवंतनी चय रची, अमिळुमार देवोयें अग्नि भूक्यो, बाहुळुमारे वायरो विक्रव्यो, नगवंतना मांस सर्वे शो. पाव्यां पढी मेघळुमार देवोयें वरसाद वरपाव्यो शरीरनी राख रवीर समुद्धमां नाखी, नगव तनी जपरजी दाढा सौधमैइं जीधी, हेवली दाढा चमरेइे जीधी, ते दाढाने रत्नमय नाव जामां राखी पुंजे. ए विस्तारे अधिकार श्री जंबुद्वीपप्रझक्षिमां कह्यो हे, त्यांथी जोहुं ॥ हवे पुस्तक लखाणुं ते आ प्रमाणे के श्रीवीर निर्वाण पढी वहननीपुर नगरे देवर्दिगणि ह्यमाअ

कर्मनो अंत करवो तेनी मर्यादा ते बे प्रकारनी थइ ते बे प्रकारनां नाम कहे डे एक जुगांत
 कृत नूमि अने बीजा पर्याय अंतकृत नूमि जाणवी तेमां प्रथम गुण एटले कालमान विशेष,
 अनुक्रमे गुरु शिष्य प्रतिशिष्यादिरूप जे गुरुषो तेना प्रमाणे कालमान जाणवुं ते आंदी
 जीवोए कर्म स्वपाव्यां डे ते श्रीवीर जगवानना पाट पर्यंत काल सुधी कर्मनो अंत थयो एटले बीजा थणा
 मार्ग चाव्यो तेमां एक तो श्रीवीर जगवानना पाटथी मांझीने श्रीजंबूस्वामी पर्यंत मोक्ष
 स्वामी बीजा जगवानना प्रतिशिष्य अने श्रीसुधर्म स्वामिना शिष्य श्रीजंबूस्वामी ए त्राण पाट
 सुधी मोक्ष मार्ग वह्यो डे तेने गुणांतकृत नूमि कहीये अने बीजा पर्याय अंत कृतनूमि ते
 श्रीतीर्थकरने केवल ज्ञान उपन्या पढीनो काल ते आश्रयी जाणवो ते जगवान श्रीमहा
 वीरस्वामिने केवलज्ञान उपना पढी चार वर्षे मुक्तिमार्ग वह्यो एटले प्रभुने चार वर्षनो केवल
 पर्याय थया पढी बीजा कोइक जीवने कर्मनो अंत थयो कोइ मुनि मोक्ष गयो एम चार वर्ष
 बीते मोक्षमार्ग प्रवर्था डे, बीजा जीवने कर्मनो अंत थयो डे ते पर्याय अंतकृत नूमि क
 हीये ॥ १४७ ॥ ॥ ते कालने विषे, ते समयने विषे भ्रमण जगवत श्रीमहावीर स्वामी
 त्रीश वर्ष घरवासे रह्या अने एक जाजेरा चार वर्ष उद्वार पयो रह्या तथा कांइक उठा
 एटले साडा ड मासे जणा त्रीश वर्ष केवली पयो विचख्या-एकंदर बेतालीश वर्ष जगे चा
 रित्र पर्याय पाळी साधुपणुं पाळ्यो तर्कमली वहोतेर वर्षहुं आधुष्य पाळीने वेदनीकर्म, आ
 शुक्रम, नामकर्म अने गेहकर्म ए चार कर्म शेष रह्यां हतां ते क्षय थयां तेवारे एहज
 अवसर्पिणी कालने विषे डसुम सुसमानामे चोथो थारो थयो बीत्यो अने चोथा थारानां

વીરસ્વામીને ચંદ્રનબાલા પ્રમુખ ઠગીશ હજાર ચત્કણી સાધ્વીર્તની સંપદા અર્ધ ॥ ૧૩૬ ॥
 જગવાનને શંખજી તથા શતકર્જી આર્ધે દેહને ૧૫૯૦૦૦ ચત્કણી આવકોની સંપદા અર્ધ ॥
 ૧૩૭ ॥ જગવાનને સુલશા, રેવતી પ્રમુખ ૩૧૦૦૦૦ ચત્કણી આવિકાર્તની સંપદા અર્ધ ॥
 ૧૩૮ ॥ જગવાનને કેવલી નહીં પણ કેવલી સરલા સર્વ અક્ષરોના સંયોગ જાણે તેવા કેવ
 લીની પેરેંસત્ય પ્રરૂપણા કરવા વાળા એવા ત્રણેયે સાધુર્ત ચૌદ પૂર્વધારીની ચત્કણી સંપદા અર્ધ ॥
 ૧૩૯ ॥ જગવાનને તેરશો સાધુર્ત અવધિકારીની ચત્કણી સંપદા અર્ધ ॥ ૧૪૦ ॥ જગવાન
 શ્રીમહાવીર સ્વામીને સાતસેં કેવલજ્ઞાની સંપૂર્ણે કેવલજ્ઞાન અને કેવલ કર્મનના ધરનારની ચ
 ત્કણી સંપદા અર્ધ ॥ ૧૪૧ ॥ જગવાનને જે દેવતાની કુદિ બનાવી લીધે એવા સાતશોં બૈક્રિયલ
 ઢિયના ધરનારની ચત્કણી સંપદા અર્ધ ॥ ૧૪૨ ॥ જગવાનને પાંચશોં વિપુલમતિ જે અટીધીપ બે
 સસુહમાં સંઙ્ઘીર્વેંડીય પર્થસા જીવોના મનના જાવ જાણે એવા વિપુલમતિ મનઃપર્યવજ્ઞાનીની ચ
 ત્કણી સંપદા અર્ધ ૧૪૩ જગવાનને જે દેવો અને મનુષ્યોની પરપદામાં બેશી વાદ કરતાં કોઈથી દ્વારે
 નહીં એવા ચારસે વાહિર્તની ચત્કણી સંપદા અર્ધ ॥ ૧૪૪ ॥ શ્રીમહાવીરને જે અર્તે ઇટલે સમીપે
 વાસી ઇટલે વસે રહે તેને અર્તેવાસી કહીયેં એવા સાતશો શિષ્ય ચત્કણા મોહુ ગયા ઇ જગવાનના
 પોતાના દ્વાય દિહિત જાણવા તથા ચૌદશો સાધવી ચત્કણા મોહુ ગયા ઇ જગવાનના
 દિહિત જાણવી ॥ ૧૪૫ ॥ શ્રીમહાવીરને જે અગામિ નવે મોહુ જાવાવાળા જેમની ગતિર્તુ
 નહું આશુષ્ય એવા ચત્કણા આવશો સાધુર્ત વિજયાદિ પાંચ અનુચર વિમાને ગયા ॥ ૧૪૬ ॥
 અમણ જગવાન્ શ્રીમહાવીર સ્વામીને બે પ્રકારેં અર્તગઢ ત્રુમિ અર્ધ ઇટલે શુક્તિ માર્ગની મર્યાદા
 અર્ધ તે આવી રીતે કે જવ જે સંસાર તેનો અર્ત કરવો તેની જે ત્રુમિકા ઇટલે મર્યાદા અર્ધવા

पूजा एटले उतीने जहें आहुं आहारादिकहुं देहुं तथा सत्कार ते वस्त्रादिकहुं देहुं तेनी वृद्धि
 आशे नही ॥ १३१ ॥ इहां प्रथम जगवानने सौधर्मिंद वीनंति करी हती के हे महाराज ! तमे
 मोक्ष जाउलो परंतु तमारा संतानीयांने बे हजार वर्ष पर्थंत पीडा आशे माटे बे धडी नरुम
 म्हा बाकी रह्यो हे एटलुं बे धडीहुं आहुष्य तमार्कं वधारो एटले नरुममह उतरी जाय तो
 पाबलषी आपना संतानीयां चेलो जेजीने शाता उपजरो ते सान्जली जगवान बोल्या हे इंद !
 ए वात त्रये कालमां न थाय तमे तो बे धडी आहु वधारवा कह्यो जो परंतु एक समय मात्र
 आहु पण महाराशी वधे नही झूटहुं आहु कोइशी वधाहुं जाय नही ए एमज नावी हे जे बे
 हजार वर्ष पर्थंत महारा तीर्थमां शिष्योने बाधा अवा वाली हे तेने कोण वर्जी शके कोइहुं
 पण सामर्थ्य नशी अने जेवारे नरुमराशी म्हाणा बे हजार वर्ष पुरण अइ जाशे तेवारे निर्धे
 योनी घणीज पूजा सत्कारादिक मानता आशे धर्मनो उदय आशे, श्रीसंघने हर्ष आशे ॥
 दोहो ॥ धडीन लक्षे आंगली, इश्युं अरके वीर ॥ इम जाणी जीव धर्मकर, ज्यां लगे वहे शरीर
 ॥ १३२ ॥ ॥ जे रात्रियें जगवान मोक्ष गया ते रात्रियें घणा णीणा णीणा कुंशुआ तेंदिय
 जातीना जीव उत्पन्न अया ते उद्दया पण नजाय, उदरीने अलगा पण न भूकाय अने
 साधु साधवीने नजरे नही आवे सीध चाळे तेवारे देखाय ॥ १३३ ॥ ते देखी घणा साधु सा
 ध्वीयें जात पाणी आदिक चारे आहारनो त्याग करी अनशन कहुं तिहां शिष्यें पुबहुं जे
 हे शुरु-महाराज आवी रीतनो उपद्रव कैम अयो तेवारे शुरु बोल्या हे वत्स ! आज पढी
 चारित्र्य छःखे पजरो ॥ १३४ ॥ ते काजने विषे ते समयने विषे जगवान श्रीमहावीरवामीने
 इंदचूति आवेदेइने चौद हजार उत्कृष्टी साधुजनी संपदा अइ ॥ १३५ ॥ ॥ जगवान श्रीमहा

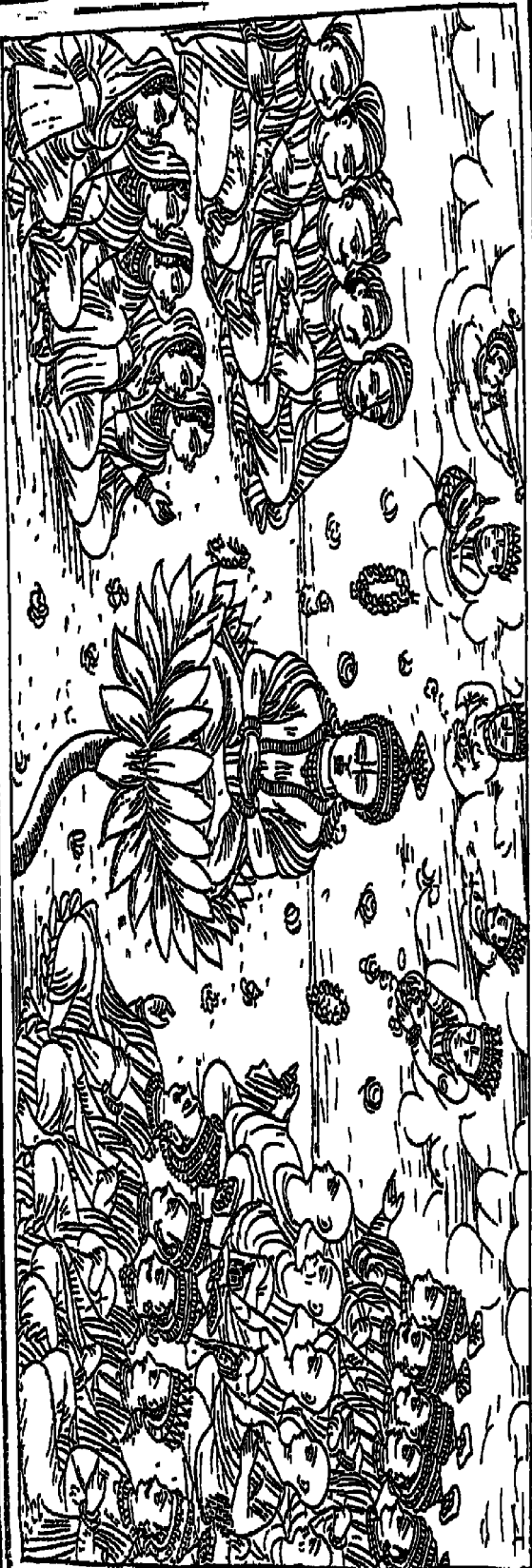
સ્વામીમાં મહોટો અતિથય રુદ્ધો હે ઇતિ ગૌતમ કેવલોત્પત્તિ સંપૂર્ણ ॥ જે રાત્રીયેં જગવાન મોહુ ગયા તે રાત્રિમાં નવ મહ્વની જાતિના ચપન્યા, નવ લજ્જની જાતીના ચપન્યા, કાશી કૌશલ્ય દેશના માલક ગણ ઇટલે પરિવારના ધણી ઇવા અઢારે ગણ રાજા હે તે જગવાનનો મામો ચેહો મહારાજા હે તેના ઇ અઢારે દેશના રાજા મિત્ર સમાન હે માટે મલવાને અર્થે અંબ્યા હે તે રાજા અમાવાસ્થાને દિવસેં ચપવાસ કરીને રાત્રેં પોસહમાં બેઠા હતા પહી તે રાજાહં ઝગવંત નિર્વાણ પામ્યા માટે કેવલજ્ઞાન રૂપ જે નાવ ચઢ્યોત હતો તેતો ગયો તો હવે હ્રવ્ય ચઢ્યોત કરીશું ॥ ૧૪૫ ॥ ઇટલે પોસહ ચપવાસ રૂપ જે હ્રવ્ય ચઢ્યોત તે આગલા વરસો વરસેં ઇ અમાવાસ્થા આવે થકે કરીશું અથવા હવે હ્રવ્ય ચઢ્યોત કરશું ઇતું વિચારીને ઢાંવા પ્રસુલ્ય હ્રવ્ય ચઢ્યોત કણો તે દિવસથી મંગલિકને અર્થે મહોટું પર્વ ઢીવાલીનું થયું તે પર્વે જગવાન મોહુ પામ્યા, શિવસુલ્લ નિરુપહ્રવ સુલ્લ પામ્યા ॥ વલી કાર્તિક છુદી એકમને દિવસેં ગૌતમ સ્વામીને કેવલજ્ઞાન ચપન્યું તેનો હર્ષ જાણવો અને કાર્તિક છુદી વીજને દિવસેં જગવાનનો મહોટો જાહ નંદીવર્દન હે તે પ્રસુલું નિર્વાણ સાંનજીને ઘણોજ શોકવંત થયો તેનો શોક મટા વવા સાહં જગવાનની બહિન સુદર્શનાયેં પોતાને ઘેર નંદીવર્દનને તેહીને જિમાહ્યો જાહનો શોક ટાહ્યો તે દિવસથી લોકોમાં જાહવીજ ચાલી ॥ ૧૪૬ ॥ જે રાત્રિમાં જગવાન મોહુ ગયા તે રાત્રિમાં હુહ ઇટલે ફૂર સ્વનાવ હે જેનો ઇવો અવધાસી ગ્રહ માહેલો ત્રિશ્મો ત્રસમરાશિનામા ગ્રહ તેની બે હજાર વર્ષની એક નહ્જાં ચપર સ્થિતિ હે તે જગવાનના ચત્તરાફાહ્યુની નામે જ નમનહ્જાં ચપર આવ્યો હે ॥ ૧૪૭ ॥ જે દિવસથી ત્રસમરાશિ નામા મહોટો ગ્રહ જગવા નના જન્મ નહ્જાં ચપર આવ્યો તે દિવસથી પ્રારંભીને નિર્ઘેષ જે સાહુ સાધવી હે તેમની ઘણી

जिन्नाशासन राखणार, हे करुणासागर, तमे मुजने विजविजतो मूकीने साताराज दूर जाइ
 वरया तो दादा हे वीर हवे हुं कोनी सार्थे संदेसो कहेवराहुं एम अनेक प्रकारें गौतमजी प्र
 शास्त मोदना उदयथी नाना प्रकारनो इःख करता थका श्री गौतमने वार वार मोदने वगै
 करी वीर ! वीर ! एवा अक्षर मुखें रही गया. पढी गौतमजीयें विचाखुं जे ए श्रीवीतराग तो
 निःस्नेहीज होय, माटे अहीथां तो महारोज अपराध जे, हुंज मूर्ख थयो जे में मोदने वगै
 तदा श्रुतनो उपयोग आपी जोखुं नही माटे ए महारा एक परका स्नेहने धिःकार होजो. ए स्नेह
 सखुं ॥ अरे आ मोहराजानो कहेवो महोत्सव जे जे महारा सरखाने पण एवीरीतें पीडाकरे
 जे तो वजी बीजा ते सी गणतीमां ? अरे में रागना वशथकी विचाखुं नही जे ए श्रीवीर प्र
 हृतो निरागी निस्नेही हता तो महारे एना उपर राग करवो ते फोकट क्लेश कारीज जाणवो
 ए निरमोहीने शानो मोद होय अर्थात् कांड पण नहोय वजी हे जीव तुं कोणजो अने ते
 कोण जे तेमां पण जो निश्चं दृष्टीयें विचारवा जइयें तेवारें तो श्रीवीर अने हुं कांड जूवा न
 थी केमके आ आत्मातो एकज ज्ञान, दर्शन, चारित्र मयी शाश्वतो जे, बीजा सर्वनाव अशा
 श्वता जे, हुं एकजो हुं, महारो बीजो कोइ स्नेही नथी, जगतमां कोइ कोइनुं नथी इत्यादिक
 सम जावना जावतां श्रीगौतम स्वामीने केवलज्ञान उपन्युं, इंद्रादिकदेवतायें प्रजातें केवलज्ञाननो
 महोत्सव कीधो, इहां कवि श्रुति करे जे के श्रीगौतमस्वामी अहंकारथी तो प्रतिबोध पाय्या अने
 रागथी शुरुजकि करी तथा विषवाद्मां केवल ज्ञान पाय्या ए आश्चर्य जे, दीर्घाशुष्यवंत जाणोने
 सौधर्मस्वामीने पाटदीधो ॥ पढी बार वरस केवल पर्याय पाली सर्व मली बाणुं वर्षाखुं पाली,
 मोहें पोहोता जे ए गौतमस्वामी जेमने दीक्षा आपे ते तेहज नवमां मोह जाय ए गौतम

हे वीर तमारा विना हवे सात प्रकारना इति उपद्रव प्रवृत्त थरो, हे वीर तमारा विना पा खंपी रूप तारा हे दीप्यमान थरो, तमाराविना धर्मरूप चंद्रमाने पापरूप राहु मद्धा क ररो, हे श्री मह्वावीरदेव ! हवे हुं कोना पगतलियां ज्झासतो थको महारा मनना संदेह प बीश कोने हुं जगवान् कही बोलावीश ! कोने हुं नमीश ! हे प्रजो ! हवे सुजने तुम विना बोजो कोण गीतम कही बोलावरो ! हाहा ! ! हे वीर हे वीर ! तमें ए हुं कहुं जे आ वखतें मने दूर कीधि, लौकिक पणुं पण नही राख्युं, हुंहुं बाजकनी पेरे आडो बेशी आपनो ठेहडो प कही रहैत ? अथवा हुं केवल ज्ञाननो जग मागत ? हुं मोक्षमार्ग संकीर्ण थात ? अथवा हुं तमोने कांड नारजागत ? के सुजने जोजावीने चाढ्या गया, हे वीर जे वेजार्थ पोतानो बा जक वेगलो होथ तो पण तेने बोलावीने पोतानी पार्से राखवो जोड़्ये ते वेजार्थ जलटो तमे सुजने पोताथी दूर कखो, हे वीर तमे हुं तमारा उपर महारो कतिम रनेह जाण्यो ? हे वीर हुं तमारे हुं असुरवकारी थातो हतो जेथी मने मूकी गया, हे वीर तमे सुजने केम वीसारी मूक्यो, हे वीर तमे आजे सुजने महोटा विरह रूप समुद्रमां नारथो, हे वीर तमारा विना हुं महोटा वियोग रूप दाहमां दाणथो, हवे तमारा विना महारो डुख कोण जांजरो, हे वीर हवे समोसरणनी शोना विजय थइ गइ, हवे सुक्ति मार्गनो साथ जांथो, हे वीर हवे जेम जल विना मावली टजवळे तेम तमारा विना चतुर्विध श्रीसंघ टजवळतो थरो, हे वीर तमारा व चनरूप उपशम जलविना जिनशासन रूप वाडीयो बाग बगीचा सूकाइ जरो, हे वीर तमारा विना समता रूप केंतकी सूकाइ जरो, हे वीर हवे नव्यजीवना मनरूप जमर ते किहां जइने गुंजारव कररो, हे वीर हे गुणनिधान, हे जिनशासन नायक, हे नव्यजीव सुख दायक, हे

क्रिये चारे निकायना धया देव, धयी देवीयो स्वर्गलोक थकी देवा तिहारी लोकने विषे उतरवा
 लाग्यां तेणे करी तथा उंचा उर्ध्वलोकने विषे जावा लाग्यां तेथी करीने ते रात्रिने विषे आका
 शमां धयो उद्योत होतो हवो ॥ १ २ ६ ॥ ॥ जे रात्रिये श्रमण जगवंत श्रीमहावीरस्वामी काळ
 नत थया, ते रात्रिये धया देव अने देवीयो आवतां जातां बहुज आकुल थयां तेथी अव्यक्त
 कोलाहल शब्द थवा लाग्यो ॥ १ २ ७ ॥ ॥ जे रात्रिये जगवान श्रीमहावीरस्वामी काळगत थया
 ते रात्रिमां गौतम जे इंद्रजित् अणुगार जगवाननो शिष्य तेजुं प्रेमबंधन चूटहुं तेथी श्रीगौतमजीने
 केवल ज्ञान केवल दर्शन उपन्युं ॥ १ २ ८ ॥ ॥ जे रात्रिमां श्रीगौतमस्वामीजीने केवल
 ज्ञान उपन्युं ते केवीरीते उपन्युं तेनी कथा कहे ठेः— पोतानो अंतसमय जाणीने श्रीम
 हावीर देवें श्री गौतमजीनो पोतानी उपर निवड रनेह जायी ते प्रशस्त रनेह रांग निवर्तन
 करवाने अर्थे संन्यासमयथी पहेजां श्रीगौतमस्वामीने देवशर्मा ब्राह्मणने प्रतिबोध करवा सारुं
 पार्श्ववर्ती ग्रामें मोकल्या हता, ते ब्राह्मणने प्रतिबोध आपी तिहां रात्रि रही प्रचार्ते पाळा वल्या,
 तेवारे मारीमां केटलाएक देवोने अन्य चित्तें देख्या अने उपयोगथी वीरनिर्वाण सांनह्युं, ते
 वारे वज्राहतनी पेरें मूड्डी पाम्या, थोडीवेळा पढी सावधान थया, तेवारे मोहने वरें विलाप
 करवा लागा केहे प्रचो ! तमे त्राण लोकना सूर्य अस्त पाम्या तो हवे मिय्यात्वरूप अंधकार
 पसरवा मांनरो ! कुतीर्थरूप शुवडना समूह जायत थइ गज्जोरिव कररो ! डुरमति डुःकाळरूप
 राहस्य प्रवेश कररो ! कुमतिरूप चोर धया थारो ! जेम सूर्य अस्त थये कमळ कुमलाय, तेम
 चतुर्विध संघरूप कमळ वन कुमलाओ ! जेम चंद्रविना आकाश, जिम दिवाविना मंदिर, जेम
 सूर्यविना दिवस, ए जेम शोचता नथी तेम तमारा विना ए जरत हेज शोचता रहित थारो !

चित्र ५०

भगवान् सुवर्ण कमलें देवा चण्डा अब्ब जीवोने धर्मपिदेवा देवा थका निवर्षिा पाप्मा समाधिस्थ थवा

रीये वाणिय गामनी निश्रार्ये करीने बार चोमासां वर्षाकालनां अयां एवं सोल तथा राजगृह नगरना नालंबीनामे पाडानी बाहेर निश्रार्ये चौद चोमासां वर्षाकालनां अयां एवं त्रीश तथा मिथिला नगरीये ङ चोमासां कखां तथा जंझिका नगरीये बे चोमासां कखां तथा आर्जुनिका नगरीये एक चोमासुं कखुं तथा सावळि नगरीये एक चोमासुं कखुं तथा अनार्य देशमां एक चोमासुं कखुं एवं एकतालीश अयां ठेडुं बेतालीशसुं चोमासुं मध्यम पावापुरी अपपाया नगरीये हस्तिपाल राजानी छुनी डेरकशालामां जगातनी मांनवीं करंछुननी सज्जामां वर्षाकाडे रह्या ॥ १४३ ॥ ते चोमासानो चोथो महीनो सातसुं परववाडीसुं कार्तिक वदि आमावास्याना दिवसनी रात्रिना ठेहेडाने विषे, जगवान श्रीमहावीरस्वामी काल प्राप्त अया. जाति, जरा, मरण बंधन एटले जनमहुं, दुःख अहुं, मरहुं तेहुं जे बंधन तेने हेदीने सिद्ध अयां, तत्त्व ज्ञानवा वाळा अया, मुक्त अया, सर्व दुःखनो अंत कखो, संताप रहित अया, सर्व दुःखनो ह्वय अयो. ॥ १४४ ॥ पांच संवत्सर मोहेजो चंडनामा बीजो संवत्सर वर्त्ते हे तेने विषे, प्रीतिवर्द्धन नामे मास ते कार्तिक मास तेने विषे, नंदीवर्द्धन नामा पक्ष, अग्निर्वैश्य नामा दिवस तेने विषे तथा क्यांएक उपशम एहुं बीछुं नाम ए दिवसहुं कहे हे, देवानंदा नामा रात्रि क्यांएक बीजो निरति एहुं नाम पण ए रात्रिहुं जे जे लवमां जगवंत मोहे पडोता ते लवनो नाम अर्च हे एटले अर्च नामा लव, सुहृत् नामा प्राण एटले आसोह्वास, सिद्ध नामा स्तोत्र, नाग नामा करण, सर्वार्थे सिद्ध नामा सुहृत्, स्वाति नामा नर्कजनी सार्थे चंडमानो योगे होते ठते जगवान काय स्थिति नवस्थिति खपावीने कालगत अया, यावत् मन संबंधि शरीर संबंधि सर्व दुःखखी रहित अया ॥ १४५ ॥ ॥ जे रात्रिमां शमण जगवंत श्रीमहावीरस्वामी कालगत अया ते रा

मर्जी पोतानी लब्धियें करी खीरनो एक पङ्कधरे सवा होरनो नरी आब्या अपने तापसोने कहें
 के जगो पारयुं करो, तेवारें खीरपात्र देखी तापस कहेवा लागा के खीर थोड़ीने खानार घणा
 माटे आटली खीरथी तो अरखे आंजण खाये ? अथवा बधाने एकेकुं टीछुं कराये ! पढी, गौ
 तमजीयें कहें के हे शिष्यो मांफले चांजो मद्दारे पारयुं करी शुरु पार्से जावुं ते एम कही मांफले
 बेसाडी तापसोनों संदेह नांजवाने अर्थे खीरना पात्रामां पोतानो अंशुजो मेढ्यो, तेवारें अहीण
 लब्धियकी पन्नरहों त्रये तापसने पारयां कराव्यां, पोतें पण पारयुं कहें, तिहां पांचवो ने
 एक तापसने तो खीर जमतां जमतां श्रीगौतमना गुण चिंतवतां चिंतवतां केवल ज्ञान उपन्युं
 अपने पांचवोंने एकने प्रभुहुं समोवसरण देखी केवल ज्ञान उपन्युं तथा पांचवों एक तापसने तो
 श्रीवीर जगवानहुं मुख देखतांज केवल ज्ञान उपन्युं एम पन्नरहों त्रये तापस केवली अथा
 तेषे वीरजगवानने वांदी केवलीनी सचार्यें जावा मांफहुं, तेवारें गौतम बोध्या हे शिष्यो !
 तमे लक्ष्यनी सचार्यें बेसो अहीयांतो केवलीनी सजा ठे माटे न बेसहुं तेवारें वीरजगवान
 बोध्या हे गौतम ! तमें केवलीनी आशातना म करो, ए पन्नरहों त्रये केवली अथा ठे, ते सां
 जली गौतम खेद पाभ्या के जुज ? मद्दारा शिष्य केवली अथा पण हुं केवली खातो नथी एम
 घयो घयो चित्तमां खेद करवा लाग्यो, तेवारें जगवानें कहें के हे गौतम ! तुं खेद म कर,
 अंतें आपयो बे सरखा आहुं ॥ इति गौतम संबंधः ॥ ह्वे जगवानें कथा कथा गाममां केटलां
 केटलां चोमासां कथां ते सूत्रकार कहे ठेः— ते कालने विषे, ते समयने विषे, अमण जगवंत
 श्रीमद्वावीरस्वामीने अस्थियामनी निआर्यें वर्षाकालहुं पदेहुं चोमासुं अहुं तेवार पढी चंपानग
 रीमां अपने एष्टचंपानी निआर्यें त्रण चोमासां वर्षाकालनां अयां एवं चार तथा विशाला नग

स्तथा गणधरस्थापनाधिकारः ॥३॥ ॥ पढी चंदनबालार्थे जगवाननी देशना सांजली प्रतिबोध
पामीने महामहोरसव संहित प्रष्टुपासेयी दीक्षा लीधी तेनी पढवाडे बीजा पण धणा जनोए
दीक्षा लीधी धणा श्रावक यथा, धणी आविकाज अह, एम चार प्रकारना संघनी स्थापना करी ॥
॥ हवे गौतम स्वामीनो संबंध कहे ठे, गौतम स्वामीहुं उल्कष्टरूप, प्रथम संघयण, प्रथम संस्थान, ॥
उठ अठमादिक तपश्चर्या करता सका, धर्मदेशना देता सका, तेजोवैश्यादिक अठावीश लाडि
नाथरनार, चार ज्ञानवंत, चौदहपूर्वधारी, श्रुतकेवली यथा, जेने दीक्षा आपे, तेने केवल उपजे
पोताने प्रष्टुउपर स्नेह धणो तेयी केवल उपजे नही तेवारें चिंतव्युं जे केम मने केवलज्ञाननी
प्राप्ति यात्रे के नही ? गौतमनी एवी चिंतवणीजोइ श्रीवीर जगवान देशनामां एवीरीतें बोध्या
के जे पोतानी लाडिधर्ये अष्टापद पर्वत उपर चढी चोवीश तीर्थकरने बांहे, ते जीव तेहज नवे
मोह जाय, एवी वीरनी बाणी सांजली वज्रीश कोशे उंचो अष्टापद पर्वत ठे जेनी आव पाव
डीयो ठे तेना उपर स्वर्यना किरण अवलंबीने श्रीगौतम स्वामी पोतानी लाडिधर्ये चढया, तिहां
चोवीश जिनने बांदी जगचिंतामणि स्तवन जोडी श्रीवयरस्वामीनो जीव तिर्यक्जुंनकनामा
सामानिक देवठे तेने पुंनरीकाध्ययने प्रतिबोधीने नीचें उतखा, तेवारें पञ्जरहोने त्रय तापस
चोय, उठ अने अठम तपने पारणें कंदमूल फलादिहुं पारणुं करे, एम करतां बार मास वहि
गया ठे तेमणें श्रीगौतमने उत्तरता दीठा तेवारें चिंतव्युं जे आपणे एना शिष्य याइये तो अ
ष्टापद उपर जइ देवने बांदीये एम धारी उवीने श्रीगौतमजीने पुणें लागा, गौतमें तेमने प्र
तिबोधिने दीक्षा आपी पढी मंकोलारें अष्टापद चढावी तापसने देव वंदावीने पाढा उताखा,
तेवारें गौतमजीयें पुढहुं के हे शिष्यो ! तमें पारणुं करशो ? ते बोध्या ह्या स्वामी, पढी गौत

હોત્ર હે તે જાવહ્નીવ સર્વે પણ હે પરંતુ વા' શબ્દથી સુક્તિના અર્થોં જે જીવો હે તેઓં
 મોક્ષના કારણ સારું પણ ક્રિયાનુષ્ઠાન કરવુંં એટલે એ હોમજ સર્વકાલ કરવો નહીં પરંતુ
 મોક્ષનો પણ ગુપાય કરવો તથા વહી હે બ્રહ્મ હે (પરમપરંકે) તેમાંં એકતો પરબ્રહ્મ અને
 બીજો અપર બ્રહ્મ (તત્ત્વપરંસત્યંજ્ઞાનમનંતંબ્રહ્મ કે) તિહાં પરબ્રહ્મ તો સત્યરૂપ જ્ઞાન અનંતરૂપ
 નાશરહિત બ્રહ્મ હે એટલે અનંત જ્ઞાનમય બ્રહ્મ તે પર હે એ અતિથી મોક્ષ હે એમ જાણવુંં એ
 અર્થ સંનિહી એણે પણ વીક્ષા લીધી ॥ ઇતિ એકાદશમ ગણધર ॥ ૨ ॥ ॥ ઇતિ શ્રીગીતમ
 સ્વામીથી માંમીને યાવત્ પ્રનાસજી પર્યંત સર્વે મહી અગ્નીધાર ગણધર આવ્યા તે સર્વના મ
 નમાંં જે જે સંશય રહ્યા હતા તે પ્રચુર્યેં ટાઢ્યા તેથી અગ્નીધારે જણે મહી પોતાના જુન્મહી
 શસો શિષ્યો સહિત પ્રચુ પાસેથી વીક્ષા લીધી પ્રચુર્યેં સર્વનેં ત્રિપદી આપી તે આવીરીતેં:— પ્રથમ
 ગપસિદ્ધવા ॥ એટલે સર્વે ગપજે હે એમ કહુંં તેવારે શંકા પેદા થાય જે સર્વે ગપજે હે તો તે જગ
 તમાંં કેવીરીતેં સમાય તેવારે બીજુંં પદ ॥ વિગમેદ્ધવા ॥ એટલે વિનાશ પામે હે એ પદમાંં પણ
 શંકા ગપજે હે કે જો વિનાશ થતો જાય તો સર્વે સંસાર શૂન્ય થઈ જાય એમ વિચારી ઝીજુંં
 પદ કહેલે ॥ બુલેવા ॥ એટલે એ સંસારની સ્થિતિ નિશ્ચય હે તેવારેં જાણુંં જે ગપજે હે, વિષય
 હે અને રહેનારો હે તે રહે પણ હે એવી સંસારની સ્થિતિ સદા સર્વેદા ત્રણેય કાલમાંં ચાલતી
 આવે હે એમ ત્રિપદી પ્રચુ પાસેથી પામીને એ અગ્નીધારેય ગણધરે હે ઘડીમાંં એટલે એક સુદુર્લભ
 દ્વાદશાંગીની રચના કરી તે અવસરને વિષે ફેંડ મહારાજ પોતે રત્નના ધાતમાંં વાસકેપ હેદ દ્વાજર
 થયા તેમાંંથી પ્રચુર્યેં સુતી ઝરીને અગ્નીધારે ગણધરને માથે અનુક્રમે વાસકેપ કહ્યો એ તીર્થની
 સ્થાપના થઈ દેવતાઓં દેવહંતિ વગાહ્યાં અને જયજય શબ્દને બોલવા લાગ્યા ॥ ઇતિ ગણધરવાદ

સંદેહ હે તે હું વેદના પદનો અર્થ વિરુદ્ધ સમજે હે તેને લીધે હે તે વેદપદ ॥ પુરુષ એવેદુ ॥
 ફલ્યાદિ બીજા ગણધરના વેદપદના પાઠમાં एनो બધો અર્થ કરેલો હે તે રીતે આંદી પણ જા
 યવો માટે જીવ ગુણથી સુલ્લ પામે અને પાપથી હુઃસ્વ પામે એમ ગુણ અને પાપ એ બે વેદમાં
 હે એ અર્થ સાંનજી સંદેહ ટાલી ઇણે પણ દિક્ષા લીધી ॥ કિતિ નવમ ગણધર ॥ ૯ ॥
 હવે દશમો મેતાર્યજી આખ્યો તેને પ્રચુર્યે કહું હે મેતાર્ય ! પરલોક હે કે નથી ઇવો તુજને સં
 દેહ હે તેના ઝપર વેદનાં પદ જે રીતે પ્રથમ ગણધરને કહ્યાં હતાં તે રીતે સર્વે કહી દેશાહ્યાં
 વલી ॥ અસ્તિ પરલોક ફહલોકસ્વાન્યથાગુપપત્તેસ્ત્વત્પૂર્વજવત્ ॥ અર્થઃ—પરલોક હે જો ન હોય
 તો આ લોક પણ કેમ કહેવાય માટે તાદ્ધારા પૂર્વજની પરે પરલોક પણ હે જેમ તાદ્ધારા
 પૂર્વજ હે તો હું પણ હે અને જે પાપ કરીને મરણ પામે તે નરકમાં જાય અને ધર્મ કરે તે
 મોક્ષે જાય ઇવો અર્થ સાંનજી તેણે પણ દિક્ષા લીધી અને પ્રચુનો શિષ્ય થયો ॥ કિતિ દશમ
 ગણધર ॥ ૧૦ ॥ ॥ હવે અગીઆરમો પ્રજાસજી આખ્યો તેવારે પ્રચુ બોધ્યા હે પ્રજાસ ! તુ
 જને મોક્ષ હે કે નથી ઇવો સંદેહ હે તે હું વેદપદનો અર્થ વરાવર જાણતો નથી તેને લીધે હે
 તે વેદપદ કહે હે ॥ જરામર્થે एतत्सर्वं यदग्निद्विजं ॥ અર્થઃ—જે એ (અગ્નિદ્વિજં કે ૦) યજ્ઞ હે
 (તત્સર્વે કે ૦) તે સર્વ (જરામર્થવા કે ૦) જાવહ્નીવ કરવો અને એ હોમમાં જીવ મરણ
 પામે હે તે પાપ રૂપ હે તે સ્વર્ગના સુલ્લ આપે પણ તેથી મોક્ષ ન થાય કેમકે જાવહ્નીવ એ
 કરવો કહ્યો માટે સ્વર્ગજ જવાય પણ તે વિના મોક્ષ જાવાનો ઝપાય નથી તો મોક્ષ કેમ
 થાય એમ વિચારતાં મોક્ષ નથીજ ઇવો અર્થ હું કરે હે તેથી તુજને સંદેહ રહ્યો હે પરંતુ તે
 અર્થે હું કરે હે તેમ નથી एनो અર્થ આવી રીતે હે તે હું તુજને કહું હું તે સાંનજા જે એ અગ્નિ

हवे स्नातमो मौर्यपुत्र आब्यो तेने प्रसुधे कहुं हे मौर्यपुत्र ! तुजने देव नथी एवो संदेह ते ते
 हुं वेदना पदना अर्थ बराबर जायतो नथी ते वेदपद आम ते ॥ मायोपमान इंद्र यम वरुण
 कुबेरादि ॥ एनो अर्थः— माया जेम इंद्र, यम, वरुण, अने कुबेरादिक ते एनाथी तुजने एवो
 संदेह ते के देवादि सर्व माथारूप ते परंतु वस्तुगते नथी एम हुं जाणे ते पण ए माथारूप
 जे कहा ते तेतो अनित्यता जणाववामाटे कहाते अने वेदमां ॥ सएय यज्ञासुधी यज्ञमानो
 जसना स्वर्गलोक गहति ॥ अर्थः— यज्ञरूप आसुध ते जेहने ते ए यज्ञ करनारी यज्ञमान त
 त्काल स्वर्गो स्वर्ग एटले देवलोक जाय ते ए वेदपद उपरथी हे मौर्यपुत्र ! देवलोक ते एम सिद्ध
 थाय ते एवीरीते वेदपदना अर्थ सांजली मौर्यपुत्रनो संदेह टव्यो तेथी दीक्षा जीधी ॥ इति सप्त
 मणसाधर ॥ ७ ॥ ॥ हवे आठमो अकंपित आब्यो तेने स्वामीये कहुं हे अकंपित ! तुजने ना
 रकी नथी एवीरीतनो संदेह ते ते वेदपदना अर्थहुं रहस्य हुं जायतो नथी तेने जीधे संदेह ते
 ते वेदपद कहे ते ॥ नेह वै भेत्य नरके नारकास्संति ॥ ए वेदपदना अर्थथी हुं एम जाणे ते
 के परलोकमां नारकी नथी परंतु ते अर्थ हुं खोटो समजे ते एनो अर्थ आम ते ते हुं तुजने
 कहुं हुं के (नेह के ०) नही इहां (भेत्य के ०) परलोकमां (नरके के ०) नरकने विषे शा
 श्वता (नारका के ०) नरकना जीव (वै के ०) निश्च एटले नारकीना जीव शाश्वता नथी एम जा
 राहुं, पण नारकी नथी एम न जाणहुं केमके वेदपदमां नारकी ते ते पद कहुं हुं ॥ नारको वै
 एष जायते यः शूद्राक्षमश्नाति ॥ अर्थः— जे शूद्रहुं अन्न जीधे ते नारकी थाय ए वेदपद उपरथी
 नारकी ते एवो अर्थ सांजली एणे पण दीक्षा जीधी ॥ इति अष्टम मणसाधर ॥ ८ ॥ ॥ हवे
 नवमो अचलजातजी आब्यो तेने प्रसुधे कहुं के ताहारा मनमां पुण्य पाप ते किंवा नथी एवो

॥ ૪ ॥ ॥ હવે પાંચમો સુધર્મ આપ્યો તેને નગવાને કહું કે હે સુધર્મ ! આ નવમાં જે જેહવા હોય તે પરનવમાં તેહવાજા થાય એટલે પુરુષ મરીને પુરુષજા થાય અને સ્ત્રી મરણ પામીને પર નવમાં પણ સ્ત્રીજા થાય હે એવો તુજને સંવેદ હે તે વેદપદ કહે હે ॥ પુરુષોવૈપુરુષત્વમશ્રુતેપશુઃ પશુત્વં ॥ એનો અર્થ હું આવીરીતે જાણે હે કે પુરુષ મરીને પુરુષ થાય અને પશુ મરણ પામીને પશુ થાય એ અર્થ હું નિત્ય જાણે હે પરંતુ નિત્ય નથી એ જે વેદપદ હે તે કોટક જીવ આશ્રયી હે જો એ પદ નિત્ય હોય તો વેદમાં લખે હે જે ॥ શ્રુગાલોવૈજાયતેયઃસપુરુષોદહ્યતે ॥ અર્થઃ—(યઃ કે૦) જે પુરુષ (દહ્યતે કે૦) બલે હે (સ કે૦) તે પુરુષ (શ્રુગાલો કે૦) સીઆલીહ વૈ શદ્દ પાદપૂરણાર્થમાં હે (જાયતે કે૦) થાય હે એટલે જે પુરુષ બલે હે તે પુરુષ મરણ પામીને સી આલ થાય હે એમાં પુરુષ તે સીઆલ થાય એમ કહું માટે પુરુષ મરીને પુરુષજા થાય એવો સંશય રા રવવો નહી પુરુષ મરી સીઆલ પણ થાય એમ કહું માટે પુરુષ મરીને પુરુષજા થાય એવો સંશય રા રામ ગણધર ॥ ૫ ॥ ॥ હવે ઠાને મંનિતજી આપ્યો તેને પ્રશ્ન્યે કહું બંધ મોક્ષ હે કે નથી એ તુજને સંશય હે તે હું વેદપદનો અર્થ જાણતો નથી તે વેદપદ કહે હે ॥ સપ્તવિશુણોવિશુર્નવથ્યતે, સંસરતિ વા ન મુચ્યતે ॥ અર્થઃ—(સ કે૦) તે (પપ કે૦) એ (વિશુણઃ કે૦) સત્વશુણાદિ રહિત (વિશુકે૦) સર્વવ્યાપી (નવથ્યતે કે૦) કર્મકરી બંધાતો નથી (સંસરતિવા કે૦) સંચરતો નથી એટલે ચાલતો પણ નથી (નમુચ્યતે કે૦) કર્મોદિ બંધનથી હૂટતો પણ નથી એ અર્થથી હું જાણે હે જે જીવને બંધ મોક્ષ નથી પરંતુ એમ ન જાણહું એ વેદપદ જે હે તે સિદ્ધ વર્ણવતું હે કેમકે સિદ્ધના જીવોને બંધ મોક્ષ નથી પણ જે રાગાદિશુક સંસારી જીવો હે તેને તો બંધ અને મોક્ષ વેદ હે એહું સાંનહી સંશય ટાલી એણે પણ ટીકા લીધી ॥ ઇતિ પદ ગણધર ॥ ૬ ॥

॥ २ ॥ ॥ हवे त्रीजो नाइ वायुचૂति હે તેણે અન્નિચૂતિયેં દીક્ષા લીધી તે વાત સાંનલી તે વારે ચિંતવવા જાણ્યો જે મહારા બે નાફયેં ए सर्वङ्गनी पासે દિક્ષા લીધી તો તે કોઇ મહાત્મા પુરુષોત્તમ દેશવાય હે તેમાટે હું પણ તેને વાંહ પૂછું અને સંશય પૂઠી પાપ રહિત શ્રાવં एમ વિચારી તે પણ નગવાન પાસે આવ્યો નગવાને તેમજ પૂર્વોક્ત રીતે બોલાવ્યો અને કહ્યું કે હે વાયુચૂતિ ! જીવ તેહજ શરીર एટલે જીવ અને શરીર ए બે एक હે एવો હુજને સંશય હે તે વેદપદના અર્થે વરાબર ન જાણવાને લીધે હે તે વેદપદ “વિક્ષાનવનएवैतेन્યોનૂતેન્યઃસસુહાય” इत्यादिक एनो अर्थે પૂર્વજી પેરે જાણવો ए પદથી જીવ સત્તા હે તો एम જાણિયેં જે જીવ હે તો તે જીવહું નોન્ય જે શરીર તે જીવથી નિજ હે તથા ॥ सत्येनलन्यस्तपसाहोषब्रह्मचर्येण ॥ इत्यादि वेदपदनो ए अर्थ હે કે सत्य, तप, ब्रह्मचर्य, एणे करीने संयतपुरुष, एह जाणे હે જે જીવ શરીરથી નિજ હે વલી પ્રમાણથી પણ પ્રત્યક્ષ જીવ અને શરીર નિજ દેશવાય હે કેમકે ए महारं शरीर હે एम કહેવાય હે તો इहां महारं शरीर હે एम કહેનારો જીવ હે માટે જીવ અને શરીર નિજ હે एहुं सांनली वायुचूतियेં પણ દીક્ષા લીધી ॥ इति तृतीय गणधर ॥ २ ॥ ॥ हवे चोखो अ व्यक्त પણ प्रभुपासें आव्यो स्वामीये कहुं के पांचनूत हे के नखी ए हुजने संवेह हे ते हुं वेदपदनो अर्थ नखी जाणतो माटे संवेह रहे हे ते वेदपद (स्वमोपमवैसकलंके०) स्वप्ननी पेहे सर्व हे एवो अर्थ थाय हे ए पद उपरखी हुं जाणे हे જે पांचनूत હે કે નખી ! પણ ए पाव જે હે તે અનિત્યતા વતાવનારો હે પરંતુ નૂતની નાસ્તિ કરનારો નખી વલી एव्ही देवता, आपो देवता, इत्यादिक वेदपद જે हे ते सहु चूतनी सत्ता छूदी छूदी कहे हे माटे पांचनूत हे ते प्रत्यक्ष देशवाय हे एहुं सांनली संशयरहित अइ तेणे પણ દીક્ષા લીધી ॥ इति चतुर्थ गणधर

पांचवो बान्जोना परिवारे परबखो शको बिरुदावली बोलावतो शको त्यां जइ समवसरणनी पहेली पावडीये पण आख्यो तेवारे प्रहुर्ये पण तेने पूर्वली रीते नामगोत्र कहीने बोलाव्यो अपने कहुं के हे अग्निज्ञति ! तुजने कर्म हे किंवा नथी एवो संशय हे ते तुं वेदपदना अर्थ जा एतो नथी तेथी संशय रहे हे ते आवी रीतेः—अथ वेदपद ॥ पुरुष एवेदंहुसर्वैयद्भूतं यच्च जार्थं ॥ इत्यादिक वेदना पदथी तुं जाणे हे के जीव हे तेदज सर्व हे तो एथी बीछुं कर्म ते वली जूडं केम संजवे ! एटले कर्म नथी केमके आत्मा तो अमूर्ति हे तेने कर्म केम जाणे कारण के मूर्तिने अपने अमूर्तिने मांदोमांदे संयोग होय नही माटे कर्म नथी वली कर्मथी जीवने सुखदुःख पण केम थाय ए पद उपरथी कर्म नथी एम तुं माने हे तथा वली कोइक वेदनां पद आम पण हे जे “ पुण्यः पुण्येन, पापः पापेन ” ए उपरथी कर्म हे एम पण दे खाय हे. तो हुं कर्म हे के नथी ए ताहारो संदेह हे पण हे अग्निज्ञति ! ते जे वेदनां पद हे ते आत्मस्तुतिनां हे, परंतु कर्म निषेध करनारां नथी केमके अमूर्ति बते मूर्ति साधे संयोग तो प्रत्यक्ष देखाय हे अमूर्ति आकाशने मूर्ति वादजा तेजने परस्पर योग थाय हे जे मूर्ति वंत हे ते अमूर्तिने सुख दुःख करे हे जेम मदिरापान करनेत पणुं थाय हे ते मदिरा मूर्तिवंत हे पण अमूर्ति जीव हे तेने मुंजावे हे ते माटे कर्म हे एम सिद्ध थाय हे वली लोकमां एक सुनाय, एक दुर्नाय, एक सुरुपवान एक कुरुपवान, एक धनवान एक दारिद्र्य ए सर्वे शुनाशुन कर्मविना केवी रीते संजवे ए रीते वेदपदमां पण कर्म सत्ता सिद्ध हे तेथी कर्म अवश्य हे, इत्यादिक वेदपदना अर्थ सांजलीने अग्निज्ञतिना पण संशय टख्यो तेवारे अहंकार बोडी नावसहित पांचवो बान्जो साधे दिहा लीधी ॥ इति द्वितीय गणधर ॥

ટાંલી, મદલિંગી, વૈરાગ્યપામી, વીશ સદસ્યમી પાવહીયેં ચહી, શ્રીવીરપ્રચુને ત્રણ પ્રદક્ષિણા
 દેર, ફંડ્ડુતિ પગેલાગ્યો અને શુદ્ધજાવથી પાંચસો બાજો સહિત વીહા લીધી એનું ગૌતમગોત્ર હું
 માટે ગૌતમ પુત્ર નામે પ્રસિદ્ધ થયો જગવાનના મુરવથી ચપડેવા, વિનમેડવા, યુવેવા એ ત્રિ
 પદી પામીને દ્વાદશાંગીની રચના કરી જે માટે કહે છે ॥ શ્લોક ॥ શ્રીવીરમુરવતોવેદ, પદાર્થ
 મવગત્યચ ॥ પ્રવજ્ય ત્રિપદીં લલ્લવા, દ્વાદશાંગિં સ નિર્મમે ॥ ૧ ॥ ॥ અર્થ:—શ્રીવીરના મુરવથી
 વેદપદનો અર્થ જાણી દિહા લેફને ત્રિપદી પામી બાર અંગને રચતો હવો ॥ કહિ પ્રથમ ગણ
 થર ॥ ૧ ॥ ॥ હવે ફંડ્ડુતિયેં દિહા લીધી એ વાત અને બીજો નાંદ અભિજ્ઞતિ છે તેણે સાં
 જલી તેવારે વિચારવા લાગ્યો કે કદાચિત્ અભિ જે છે તે પાણી થાદ જાય, પાષાણ નરમ
 થાદ જાય, પર્વત વાશુથી મળી જાય, સૂર્ય પશ્ચિમ દિશાયેં ગદ્ય થાય, જંડમાથી અંગારા વર્ષે,
 પાણી છે તે અભિજવાલા થાદ જાય, અમૃત સ્વાધાથી મરણ નીપજે, વિષ સ્વાધાથી જીવતો
 થાય, પાતાલમાં પૃથ્વી પેસી જાય, મેરુ પર્વત ચલાયમાન થાય, સમુદ્ર મર્યાદા મૂકી આપે,
 પૃથ્વી વાનાં બની જાય તેની નાં નથી પરંતુ મહારો નાંદ એ ફંડ્ડાલીયાથી હારી જાય એ
 વાત કેવારે બને નહીં એમ ચિંતવના કરે છે એવામાં સમોસરણથી કેટલાક બીજા લોકો ગા
 મમાં આવ્યા તેમને અભિજ્ઞતિયેં પોતાના નાંદ સંબંધિ તુત્તાંત પૂવવાથી તે કહેવા લાગ્યા કે
 હું પૂવો બો ? ફંડ્ડુતિતો જગવાનના શિષ્ય થયા એ અમે અમારી નજરે જોઈ આવ્યા હૈયેં એનું
 સાંજલી અભિજ્ઞતિ વિચારવા લાગ્યો કે મહારો નાંદ અત્યંત માહ્યો તતાં કેમ હલાય ! પણ
 દૈવેજાયેં વરવતે હલાદ ગયો હશે તો હવે હું ત્યાં જઈ એ ફંડ્ડાલિયાને જીતીને મહારા નાંદને
 પાવો વાલી આહું અને, એના સર્વેક પણાહું બિરુદ પણ ટાલી આહું એમ કહી આંમર્થ સહિત

प्रभृर्ये अर्थे कह्यो के जे उपयोग घटनो हतो ते उपयोग घटमांज रह्यो ? परंतु पटमां नथी जो एम न मानीये तो (यथाकारी तथा नवति के०) जेहवुं करे तेहवुं थाय (साधुकारी साधुर्नवति के०) जहुं करनारो जलो थाय अने (पापकारी पापी नवति के०) पाप क रनारो पापी थाय (पुण्यपुण्येन कर्मणान्नवति के०) पुण्य कर्म करीने पुण्य थाय (पापः पापेन नवतिके०) पापे करीने पापी थाय तथा “ दृढ़ ” ए त्राण दकारनो अर्थ दया दान अने दम हे (इति दकार त्रययोवेति के०) ए त्राण दकारने जाणे (सजीवः के०) ते जीव हे ए य छुर्वेदादिकनां पद हे ते केम मले माटे ए अनुमान करीये ॥ विद्यमान जोकुकिभिर्दं शरीरं, जोग्यत्वा दोदनादिवत् ॥ अर्थः—विद्यमान हे जोका जेहनो एहुं ए शरीर एटवे विद्यमान हे जोगवनारो जे हनो एहुं शरीर हे तो ए खजथी एनो जोगवनारो जीव हे ते विद्यमान हे एम सिद्ध अयुं तेथी ए शरीर जोगववा योग्य हे माटे एनो जोगवनार पण हे जेम आहार जोग्य हे तो तेनो जोका पण हे तेम ए शरीरने जोगववावालो जोगवनारो जीव हे ए अनुमानथी जीव हे तेमाटे हे इंद्रजति ! जेम (क्लेशेयुतं के०) दुधमां घृत तथा (तिलेतैलं के०) तिलमां तेल अने (काष्ठेअग्निः के०) काष्ठमां अग्नि तथा (सौरच्यं कुसुमे के०) फूलमां सुगंध वली (चंद्रकांतौ सुधा के०) चंद्रनी कांतिमां अंशुत (यक्षत्तथा के०) जेम ए हे तेम (आत्मांगणतः प्रतिहेतुं निन्नः के०) आत्मा शरीरमां हे सर्व शरीर शरीरमां छदो छदो हे ते (अपौजलिकः के०) पुजल रहित (पारिणा भिकः के०) पारिणामिक हे, कर्ता हे, जोका हे, (सजीवः के०) ते जीव हे (अन्यथा जीवं विनादयाकिंविपया स्यात् के०) एम जो जीव न मानिये तो जीवदया ते शाने विषे दोष (तस्मा दस्तिजीवःके०) ते माटे हे इंद्रजति ! जीव हे ॥ इत्यादिक वेदपदना अर्थे सांजली, संशय

૧- એ આત્મા પ્રત્યક્ છે જેમ પારમાણુ બીજા સાર્માન્ય જીવોને કીઝામાં આવતાં નથી પણ ફો
 નવંત જાણે છે (અનુમાનાદપિ કે૦) અનુમાનથી પણ એ જીવરત્તા સિદ્ધ થાય છે તે અ
 નુમાન આ પ્રમાણે છે—અસ્થાત્માશુદ્ધપદવાચ્યત્વાદ્ઘટવત્ ॥ અર્થ:—હે આત્મા શુદ્ધપદ કહેવા
 પયું છે માટે. જેમ ઘટ પદ છે તે અસંયોગી પદ છે તો એ ઘટ નથી એમ ન કહેવાય તેમ આત્મા
 પદ છે તે પ્રણ સંયોગ રહિત પદ છે તેથી એની પણ નાસ્તિ કહેવાય નહીં જગતમાં જે જે
 પદાર્થ શુદ્ધપદ વાચ્ય છે તે તે પદાર્થ અસત્ નથી અર્થાત્ સત્ છે વળી શાસ્ત્રમાં પણ આત્મા
 કહે છે તો હવે શું જાણીએ જીવ છે કે નથી કેમકે એક સૂત્ર જીવ કહે અને એક સૂત્ર નાસ્તિ
 કહે એનું જાણી દે ફંદ્નૃતિ ! તને સંદેહ પછ્યો છે પણ તે સંદેહ સ્વોટો છે, બ્યર્થ છે, કેમકે જીવને
 નાસ્તિ કહેનારું જે “વિજ્ઞાનવન” પદ તેનો અર્થ હું વિપરીત કરે છે તેથી એ પૂર્વાપર વિરો
 ધને લીધે તને શંકા રહી છે માટે એનો અર્થ આમ કરવો યોગ્ય છે જે વિજ્ઞાન એટલે જ્ઞાન અને
 દર્શન તે અન્નિવપણાથકી વિજ્ઞાનવન એનું જીવનું નામ છે તેહજ “એતેન્યોનૃતેન્ય:” એટલે નૃત
 તે ઘટાદિક છે તેને દેશી ચત્પત્ત થાય છે એટલે જ્ઞાતા જે વિજ્ઞાનવન તેને ઘટાદિક જે ક્રોધ તે
 દેશી જ્ઞાન ઝપડે છે તેવારે જાણે જે ઘટ તે એહજ છે એ જ્ઞાન તે (સ્મુહાય કે૦) ઝપડીને (તા
 ન્યેવકે૦) તેહજ જ્ઞાન તે ક્રોધનો ઝપયોગ જાવાથી તેમાં જ નાશ થાય (અનુવિનમ્યતિ
 કે૦) પછી તે ઘટના બોધનો પર્યાય કરીને વિનાશ પામે છે (નમેત્પસંજ્ઞાસ્તિ કે૦) જે પૂર્વજી
 જ્ઞાનસંજ્ઞા હતી તે રહે નહીં એટલે જે ઘટ કીઝો તે ઘટનું જ્ઞાન તેહજ ઘટમાં રહું પણ ઘટનો
 ઝપયોગ પટમાં નથાય પરમાર્થ એ છે જે ફંદ્નૃતિને વિજ્ઞાનવનની શ્રુતિના અર્થથી સંદેહ હતો
 કે જીવ નૃતમાં ચત્પત્ત થાય અને નૃતમાં જ નાશ થાય પરંતુ પરલોક નથી એ સંદેહ હતો તે

थाय ते अने ए पृथिव्यादिक पांचनूत जेवारें नाश पामे तेवारें जीवनी पण नाश थइ जाय ते माटे जीव मरण पामीने परलोके जाय ते एम कहेवुं लुथा ते केमके परलोके जाय एवो जीव नथी तो छुं ते तोके ज्ञान ते तेहज ए चूतोथी उत्पन्न थाय ते जेम दीपक जपजीने जेवारें विनाशने पामे ते तेवारें तेनो प्रकाश पण जतो रहू ते तेम चूतोनी नाश थये ए जीवनी पण नाश थाय ते. वली प्रयोग पण इहां ते ॥ ज्ञानान्तर्यजनवर्गान्तौतिकत्वात् दीपवत् ॥ अर्थः—ज्ञान ते ते चूतथकी उत्पन्न थायते माटे बीजे जे जे जनार नथी एटले बीजा नवमां जवावाहुं नथी जेम दीपक ते तेम ए पण ते माटे परन्ते जनारो जीव नथी वली प्रत्यक् देखीये हैये जे पांचनूततो देखवामां आवे ते पण जीव देखवामां आवतो नथी जेवारें माणस मरण पामे ते तेवारें तेने बाळीने राख करीये हैये तिहां हाण प्रमुख तो नजरें दीगामां आवे ते पण जीवहुं चिन्ह तो काइ देखवहुं नथी एवो विचार वेदना पदना अर्थथी तने नासे ते के जीव नथी बीछुं वली ताहारा मनमां एम पण थाय ते के वेदमां एवुं पण पद ते ॥ सर्वेभ्यमात्मा ज्ञानमयो मनोमयो बाह्यश्चक्षुर्मय आकाशमयो वायुमय स्तेजोमयः आपोमयः पृथिवीमयः क्रोधमयः अक्रोधमयः हर्षमयः शोकमयः धर्ममयः अधर्ममयः इत्यादि ॥ अर्थः—(स के ०) ते (वै के ०) पादपुरणे अथवा संबोधने (अर्थ के ०) ए (आत्मा के ०) जीव ते ज्ञानमयः ए टले ज्ञानवंत, मनवालो, वचनवालो, नेत्रवालो, एमज आकाशमय, वायुमय, तेजमय, जलमय, पृथ्वीमय तथा क्रोधमय, अक्रोधमय, हर्षमय, शोकमय, धर्ममय, अधर्ममय, इत्यादिक वेदनां पद देखवाथी तने शंका उत्पन्न थयेली ते के जीव ते के नथी एवो तुने संदेह ते पण हे इंदुचूति ! योगीश्वरें प्रत्यक् जाणेलो एवो ए आत्मा ते एटले ज्ञानीने

તેથી બીહિતો થકો મને રાજી રાલવા માટે મીઠે વચને કરી બોલાવે હે તેણે કરી એ પોતાના
 મનમાં એહું સમજતો હશે જે એ મહારી સાથે વાદ કરશે નહીં, પણ તેં તો હું માનું નહીં એહું
 વિચારે હે એટલામાં ફરી નગવાન બોધ્યા હે ફંદ્રનૂતિ ! જીવ હે કે નથી એવો તાહારા મનમાં
 સંદેહ હે તે હે ફંદ્રનૂતિ ! તે વેદનાં પદ જીવને જાણવાવાળાં અને જીવને ધાપવાવાળાં જા
 ણીને સંદેહમાં પડ્યો હો તેહનો અર્થ હું વિપરીત કરે હે તેથી તને સંદેહ રહી ગયો હે માટે
 તે વેદનાં પદોનો અર્થ પૂર્વાપર વિરોધ રહિત હું તમોને કહું હું તે સાંજલ એમ કહી નગવાન
 પોતેં સ્વમુર્તે વેદનાં પદોનું જઞ્ઞારણ કરે હે તે કહેવા ધ્વનિથી કરે હે તે કહે હે. શ્લોક ॥
 સસુહોમધ્યમાનઃકિં, ગંગાપુરોધવા કિમ્ ॥ આદિબ્રહ્મધ્વનિઃ કિંવા, વીરવેદધ્વનિર્વજો ॥ ૧ ॥
 અર્થઃ—જેમ સસુહ મધન કરવા માંપહું હોય તે વરવર્તે જે ધ્વનિ ધાપ તેહવોજ ધ્વનિ ધાપહે કે
 હું ? અથવા ગંગાનદીનું પૂર આવે તે વરવર્તે જે ધ્વનિ ધાપ તેજ ધ્વનિ ધાપ હે કે હું ? અથવા
 આદિબ્રહ્મ ધ્વનિ ધાપહે કે હું એવો વીર નગવાનના મુલથી ધ્વનિ ધયો તેમાં વેદમાં જીવસત્તા
 નિષેધપદ એવાં હે તે કહે હે ॥ અથ વેદપદાનિ ધયા ॥ અર્થઃ—વેદના પદ એમ હે “વિજ્ઞાન
 ધન એવૈતેન્યોનૂતેન્યઃ સસુહાય, તાન્યેવાનુવિનશ્યતિ, નષેત્યસંજ્ઞાસ્તીતિ ઇતિ જીવાન્નાવશ્ચુતિઃ ॥
 અર્થઃ—હે ગૌતમ ! એ વેદના પદોનો અર્થ તેં આ પ્રકારે જાણ્યોહે કે વિજ્ઞાનધન એટલે વિજ્ઞાન
 સમૂહ જે ચેતનનો પિંદ (સર્વ કે ૦) તેહજ ચેતન પિંદ તે (એતેન્યોનૂતેન્યઃ કે ૦) નૂતજે
 ઇર્ષ્વી, અપ, તેજ, વાસુ અને આકાશ એ પાંચ નૂતો થકી (સસુહાય કે ૦) જતપન્ન થઈને (તા
 ન્યેવાનુવિનશ્યતિ કે ૦) તે નૂતોનો નાશ થયા પછી તે વિજ્ઞાનધન ચેતનનો પણ નાશ ધાપ હે
 તેમાટે (નષેત્યસંજ્ઞાસ્તિ કે ૦) પરલોક નથી એટલે એ ઇશિવ્યાદિક પાંચ નૂતોથી જીવ જતપન્ન

चित्र ४८

गौतमादि ब्राह्मणो

भगवान्

समवधारण

गौतमादि ब्राह्मणो

જન્મનું વૈર હે પણ ફહાં સમોસરણમાં તેને વૈર મટી જાય હે તેથી તે પોતપોતામાં મલીને ઇકર્તાં
 વેળાં હે તથા (નંદિની કે ૦) ગાય તે (સુતધિયા કે ૦) પોતાનાં પુત્રની હુદિયે કરીને (બ્યા
 ધ્રપોત કે ૦) વાધના બાલકને ચાટી રહી હે ઇટલે વાધને અને ગાયને વૈર હે તોપણ ફહાં તે
 વૈર ટલી ગયું હે માટે વાધના બાલકની પાસે વેળી થકી લાહ કરે હે વલી બિલાડી હે તે (ધ્ર
 ણયપરિવશાત્ કે ૦) રનેહના વય થકી હંસના બાલકને સ્પર્શ કરીને વેળી હે ઇટલે બિલાડી
 પણ હંસના બાલકને મારતી નથી વલી મોર અને સર્પને પોતપોતામાં વૈર હે તોપણ તે ફહાં
 પ્રયુના સમોસરણમાં કહેવા થઈ વેળા હે તોકે (કેકિકાંતા કે ૦) હેલ હે તે (હુર્જનં કે ૦)
 સર્પની સાથે વેળી હે ઇ રીતે ફહાં ઇવા પ્રકારનાં વૈર તે સર્વે જીવોનાં મટી ગયાં હે ઇવો નગ
 વાનના વચનનો અતિશય દેશી ફંદ્રજૂતિ વિરમય થઈ રહ્યો હે ઇટલામાં નગવાન બોલ્યા કે દે
 ફંદ્રજૂતિ ! ગૌતમ ગોત્રિયા ! હું નલે અથ્થો હું સુલ સમાધિમાં વર્તે હે ઇહું સ્થામિનું વચન સાંજલી
 ફંદ્રજૂતિ મનમાં ચિંતવવા લાગ્યો હે ઇ મહારં નામ ગોત્ર કિહાંથી જાયો હે કેમકે હું ઇની
 સાથે ક્યારે પણ મથ્યો નથી, તથાપિ વલી ઇમ વિચાણું હે મહારં નામતો જગતમાં પ્રસિદ્ધ
 હે માટે કોણ નથી જાણતો સર્વે કોઈ જાણેજ હે હે હું કોઈ અલતો માણસ નથી સ્વર્થ કિહાં
 પણ બાનો રહે નહીં પણ ઇયે મને મહારં નામ કહીને હે બોલાવ્યો તેનું તલ્લ મહારા જાણ
 વામાં અાવી ગયું કે ઇયે માત્ર મને તગવા સારંજ બોલાવ્યો જણાય હે પરંતુ હું કોઈ ઇવો અણ
 સમણ નથી હે ઇના મીઠા વચનથી રીઠ પામું પણ હું તો હેવારે ઇ મહારા મનમાં જીવ હે
 કે જીવ નથી ઇવો સંદેહ રહેલો હે તે કહી અાપે અથવા તે સંદેહ નાંજી અાપે તેવારે રીઠ
 પામીને જાણું હે ઇ સ્વેચ્છરો સર્વેક હે. નહીં કાં તો માત્ર મહારી સાથે ઇને વાદ કરવો પડે

नरम थाय तथा महारी पश रूपी नौका मद्दाससुझमां नांगी नारव्या जेवुं मने थाय मांटे एवो मूर्ख हुं न थाउं इति ॥ अथवा ए पूर्वोक्त श्र्लोकोनो अर्थ अवावी रीते मेजववो जे इंझनु तिर्ये जगवानना अतिशय दीठा तेषी चिंतववा लाय्यो जे ए कोइ महानुरुष जे माटे एनी साथे हुं वाद करीने अवश्य हारी जइश तेषी में पण एनी पासें अवावीने एक रवीजाने माटे महारो पशरूपी प्रासाद नांगी नारववा जेवी मूरखाइ करी तथा एक तांतयाने माटे हार जोडी नारववाना इहा करी वली एक ठीकरीने माटे कामहुंननें फोडी नारववा जेवुं कखुं तथा राखने अर्थे चंदन बाजवा जेवुं कखुं तथा जोखंनना कटकाने अर्थे महदाससुझमां महारा संपादन करेजा पशरूपी जहाजने नांगी नारववां जेवुं कखुं एम चिंतवी प्रखना वचननो अतिशय जोवा मांनयो तो आ प्रमाणे जे ते कहेजे ॥ श्र्लोक ॥ सारंगी सिंहावावं स्पृशति सुतधिया नंदिनी व्याघ्र पोतं, माजारीं हंसबाजं प्रणयपरिवशात्केकिकांतां सुजंगं ॥ वैराण्याजन्मजातान्यपि गदितमदा जंतवोन्येत्यजंति, शुल्वासान्मैकरुढं प्रशमितकज्जुषं योनिनं ह्रीयमोहं ॥ १ ॥ ॥ अर्थः—सम परिणामे करी एकांते रहेवाथी प्रकर्ष करीने उपशम्यां जे कज्जुष एटले पाप जेमनां एवा वली ह्रीया यथो जे मोह जेमनो एवा योनीयोने सुणीने एटले उपशमसहित, पापरहित, मोहरहित एवा जे योगी सुनिराज तेमने सुणीने अर्थात् एवा सुनिनां वचन सांजलीने बीजा जीव पण जेने जन्म शकीज अरूपरस एक बीजानी साथे वैर रहेजां जे एवा तिर्येच जीव पण समोसरणमां मद रहित यथा यका पोतपोतानां वैरने जांमे जे एटले जेनां एवां वचन जे के जे सांजलवा यकी जीवो जन्मनां वैरने पण चूली जाय जे ते वैर कोने कोने जे ते कही देखाडे जेः—प्रखना समोसर एमां आवेली (सारंगी के०) सुगली ते सिंहना बाजकने स्पर्श जे एटले सिंहने अने हरणने

आँव्यो, माटे में ए मूरखार्ह करी तो पण हवे वाद कखा विना महारे पातुं जातुं नही केमके मारे तो हवे ए एकज जीतवो रह्यो ठे तो हवे अल्पने माटे महारे बथो यश न गमाववो जेम कोइने एक खीजो जोइतो होय तो ते एक खीजाने माटे आखो प्रासाद जांगी खीजाने काढवा बांढे नही एवो मूर्ख कोइ होय नही बली कहेवे ॥ श्लोक ॥ स्रजार्थी पुरुषोद्धारं, क खोटयितुमीहते ॥ कः कामकलशस्यांशं, स्फोटयेत् विक्रीकृते ॥ ३ ॥ ॥ अर्थः— एवो कोण पुरुष होय जे स्रज एटले तांतयाने अर्थे हारने जोडवानी बांढना करे एटले स्रजनो ताणो जोइतो होय तेटजा माटे हार जोडवो एम कोइ बांढे नही तेम महारे पण ए एकने हराव्या विना महारो यश रूपी हार जोडी नाखवो नही ए तात्पर्य जाणवुं तथा बली कोण पुरुष ठीकरी जोइती होय तेने अर्थे मनोवांछितने पूरनार एवो जे कामकुंज तेना गला प्रमुखने फोडी नाखे अर्थात् ठीकरीने अर्थे कामकुंजने कोइ फोडी नाखे नही तेम हुं पण एनी साथे वाद कखा विना जो एमज पावो फरी जाचं तो कामकुंज जेवो माहारी यश रूप घट ते फोडी नाख्या जेहुं थइ पडे, तेथी हुं मूर्खोनी गणतीमां थाचं माटे महारे एम न करवुं बली पण कहेवे ॥ श्लोक ॥ नरमने चंदनंकोवा, दहेद्दंडः प्राप्यमप्यथ ॥ लोढार्थी कोमलानोथौ, नौचंगं कर्तुमिहति ॥ ४ ॥ ॥ अर्थः— बली कोण नाह्यो पुरुष नरम एटले राखने अर्थे डःखे प्राप्त थाय एवा चंदनने बाले एटले नरमने अर्थे मलयानिरि चंदनने कोइ बाले नही तथा एवो कोण मूर्ख होय जे लोखंफना कटकाने अर्थे महासमुझनी मध्ये नाव एटले वाहाण तेने जांगी नाखवानी बांढा करे अर्थात् कोइ पण जांगे नही परंतु जो मूर्ख होय तो जांगी नाखे तेम जो हुं एनी साथे वाद न करूं तो महारं यशरूप मलयानिरि चंदन ते बलीने

॥ १ ॥ ॥ अर्थः— हुं ए महादेव हे ? अथवा हुं ए कृष्ण हे ? अथवा हुं ए बहुरूपवंत हे माटे कामदेव हे ? अथवा हुं ए नलराजा हे ? अथवा हुं ए इंद्रनो जंगरी कुबेर हे ? अथवा हुं ए विद्याधरहे ? अथवा हुं इहां ए इंद्र आव्यो हे ? अथवा हुं ए चंद्र हे ? अथवा हुं ए विधाता हे ? एवीरीतें कल्पनाज करीने पढी विचारपूर्वक निर्णय करवा लाग्यो के ए महादेव तो नथी केमके ते तो जंगोव्यो हे तथा एनो सुवर्ण सरखो वर्ण्य हे माटे ए कृष्ण पण नथी वली खीवर्जित हे माटे ए कामदेव पण नथी वली राजचिन्ह करी वर्जित होवाथी निश्चयथी ए नलराजा पण नथी वली त्यागी हे माटे कुबेर जंगरी पण नथी, तथा पादचारी हे माटे विद्याधर पण नथी, जंगरहित हे माटे इंद्र पण नथी, कर्णक रहित हे माटे चंद्र पण नथी, घटना विवर्जित हे माटे विधाता पण नथी, एतो ए पूर्वें जे कहा ते सर्वथी अधिक लक्षण धारी हे तो ए कोण हे एम विचार करतां जाणवामां आव्युं जे अरे एतो तीर्थकरवाने अर्थ पोताना अतिशयादि गुण रूप धनवडे करीनें प्रवर्त्यो हे एवो देवाधिदेव श्रीवीर जिनेंद्र जे लोक कहे हे ते एज हे बीजो कोइ नथी. एम जणाय हे तो हा इतिखेदे ए में हुं कसुं आ हुं क देवा संकटमां आवी पड्यो, हवे हुं हुं कसं एनी आगल माहरं मान केम रहेजो ! ॥ लोक ॥ कथं मया महत्वं मे, रक्षणीयं सुरार्जितं ॥ प्रासादं कीलिकादेतो, नैकुं कोनाम वांढति ॥ १ ॥ अर्थः— तो हवेजे महारं पूर्वें महोटापणुं थसुं हे तेने हुं केम करीने राखीश ? एटजे में पूर्वें थला वाकियोने जीत्या हे तेथी हुं लोकमां प्रसिद्ध थयो हुं, पंक्ति वडुं, तो हवे सुजने महारा पंक्तिपणाने राखवानो उपाय थ्यो करवो के जेथकी ए महारी पंक्ताइ लोकोमां कायम रहे अने जो एनाथी वाद न करुं तो लोको कहेजो के ए वाद करवा थयो हतो ते पावो केम करी

દીતો નથી તો એ ઇંદ્ર બ્રહ્મા હે, ના એ બ્રહ્મા પણ દેશ્વાતો નથી કેમકે બ્રહ્માને તો સાવિત્રી નામે સ્ત્રી હે, હાથમાં પવિત્રી હે, કરે કર્મમંજલ હે, હંસવાહન હે, પાંચસું ગર્દનરૂં સુર્ય હે એટલાં એ ધાણ મળતાં નથી તેમાટે જાણીયેં હૈયેં જેં એ બ્રહ્મા તો નથી, તો ઇંદ્ર એ વિંબુ હે, ના તે પણ નથી કેમકે વિંબુનેતો લક્ષ્મી નામે સ્ત્રી હે, ચાર હાથ હે, શંખ, ચક્ર, ગદા અને ધનુષ એ આશુષ હે, ગરુડ વાહન હે, વરણે ક્યામ હે, તે ઇંદ્રાણ અને નથી માટે એ વિંબુપણ નથી. તો એ ઇંદ્ર બ્રહ્માજ્ઞાની હે, ના તે પણ નથી કેમકે તે તો અરુપી હે, વલી ચંડમા સોલે કલાર્થે સંપૂર્ણ હે પરંતુ કલંકસહિત હે માટે ચંડમા પણ એ નથી તથા વલી જો અને સૂર્ય કંદુ તો સૂર્યથી પણ એટું તેજ તો ઘણું અધિક હે પરંતુ તેના કિરણ જળ્ય હે તે જળ્ય કિરણ અને નથી માટે સૂર્ય પણ કેમ સંન્નવે !! વલી ઇંદ્ર હે એમ જો કંદુ તો તે પણ નથી કારણ કે તેને સહસ્ત્રનેત્ર હે તે અને નથી વલી જો એ મેરુ હશે એમ કંદુ તો મેરુ કવણ હે તે એમાં કવણપણું દેશ્વાતું નથી માટે એ મેરુપણ નથી તો એ સર્વેશુણસંપૂર્ણ સર્વથી અધિક જે તીર્થેકર કહેવાય હે તે એ તીર્થેકર હે કેમકે એવા શુણ તો તીર્થેકર વિના બીજા કોઈમાં હોય નહીં માટે સમસ્ત પાપહર, સર્વલોકના શિવકર, ષટ્કાયના રક્તક, અનાશના નાશ, અશરણ શરણ, તરણ તારણ, એવા શ્રીવર્કમાન સર્વજ્ઞ તીર્થેકર જે કહેવાય હે તે એ સંન્નવે હે સૂર્યની પેરે તેજવંત, ચંડમાની પેરે સૌમ્ય, સમુદ્રની પેરે દીતે હસ્તર, એવા એ હે તે શ્રીમહાવીર તીર્થેકર વિના બીજો કેમ સંન્નવે !! વલી પણ ઇંદ્રનૂતિ શ્રીવીર પ્રજ્ઞને દેશ્વીને વિંતવે હે ॥ કાવ્ય ॥

કિંનંદી કિંમુરારિઃ કિમુરતિરમણઃ
કિંનજઃ કિંક્રુબેરઃ, કિંવા વિદ્યાધરોસૌ કિમિદ્ સુરપતિઃ કિંવિધુઃ કિંવિધાતા ॥ નાયં નાયં ન વાયં ન સ્વજુ ન હિ ન વા નાપિ નાસૌ ન ચૈવ, તીર્થે કર્તુ પ્રવૃત્તો નિજશુણવિન્નવૈર્વીરદેવાધિદેવઃ ॥

॥ १ ॥ ॥ अर्थः— हुं ए मह्मादेव ते ? अथवा हुं ए कृष्ण ते ? अथवा हुं ए बहुरूपवंत ते माटे कामदेव ते ? अथवा हुं ए नलराजा ते ? अथवा हुं ए इंद्रनो नंगरी कुबेर ते ? अथवा हुं ए विद्याधरते ? अथवा हुं इहां ए इंद्र आब्यो ते ? अथवा हुं ए चंद्र ते ? अथवा हुं ए विधाता ते ? एवीरीतें कल्पनाड करीने पढी विचारपूर्वक निर्यय करवा लाज्यो के ए मह्मादेव तो नथी केमके ते तो लंगोठ्यो ते तथा एनो सुवर्ण सरस्वो वर्यो ते माटे ए कृष्ण पण नथी वली स्त्रीवर्जित ते माटे ए कामदेव पण नथी वली राजबिन्दे करी वर्जित होवाथी निश्चयथी ए नलराजा पण नथी वली त्यागी ते माटे कुबेर नंगरी पण नथी, तथा पादुचारी ते माटे विद्याधर पण नथी, नगरहित ते माटे इंद्र पण नथी, कलंक रहित ते माटे चंद्र पण नथी, धटना विवर्जित ते माटे विधाता पण नथी, एतो ए पूर्वे जे कह्या ते सर्वथी अधिक लक्ष्ण धारी ते तो ए कोण ते एम विचार करतां जाणवामां आब्युं जे अरे एतो तीर्थकरवाने अर्थ पोताना अतिशयादि शुण रूप धनवडे करीनें प्रवर्त्यो ते एवो देवाधिदेव श्रीवीर जिनेंद्र जे लोक कहे ते ते एज ते बीजो कोइ नथी. एम जणाय ते तो ह्या इतिखेदे ए में हुं कसुं आ हुं क हेवा संकटमां आवी पड्यो, हवे हुं हुं करुं एनी आगल माहसं मान केम रहेरो ! ॥ श्लोक ॥ कथं मया महत्त्वं मे, रक्षणीयं सुरार्जितं ॥ प्रासादं कीलिकाहेतो, नैकुं कोनाम वांढति ॥ १ ॥ अर्थः— तो हवेजे महसं पूर्वे महोटापणुं थसुं ते तेने हुं केम करीने राखीय ? एटले में पूर्वे थया वाहियोने जीत्या ते तेथी हुं लोकमां प्रसिद्ध थयो हुं, पंक्ति वड्डुं, तो हवे मुजने महारा पंक्तिपणाने राखवानो जपाय ज्यो करवो के जेथकी ए महारी पंक्ताइ लोकोमां कायम रहे अने जो एनाथी वाद न करुं तो लोको कहेरो के ए वाद करवा गयो हतो ते पावो केम फरी

દીવો નથી તો એ હું બ્રહ્મા હે, ના એ બ્રહ્મા પણ દેશ્વાતો નથી કેમકે બ્રહ્માને તો સાવિત્રી નામે સ્ત્રી હે, હાથમાં પવિત્રી હે, કરે કર્મનળ હે, હંસવાહન હે, પાંચમું ગર્દનજીવું મુલ્લ હે એટલાં એ બાળ મલતાં નથી તેમાટે જાણીયેં હૈયેં ઝેં એ બ્રહ્મા તો નથી, તો હું એ વિષ્ણુ હે, ના તે પણ નથી કેમકે વિષ્ણુનેતો જલ્કી નામે સ્ત્રી હે, ચાર હાથ હે, શંખ, ચક્ર, ગદા અને ધ્વજુષ એ આશુષ હે, ગરુડ વાહન હે, વરણે ક્યામ હે, તે ઇંધાણ અને નથી માટે એ વિષ્ણુપણ નથી. તો એ હું બ્રહ્માજાની હે, ના તે પણ નથી કેમકે તે તો અરુપી હે, વલી ચંડમા સોલે કલાયે સંપૂર્ણ હે પરંતુ કલંકસહિત હે માટે ચંડમાં પણ એ નથી તથા વલી જો અને સૂર્યે કંહું તો સૂર્યથી પણ એહું તેજ તો ધણું અધિક હે પરંતુ તેના કિરણ જળ હે તે જળ કિરણ અને નથી માટે સૂર્ય પણ કેમ સંજવે !! વલી ફંડ હે એમ જો કંહું તો તે પણ નથી કારણ કે તેને સદ્સ્વનેજ હે તે અને નથી વલી જો એ મેરુ લ્હો એમ કંહું તો મેરુ કવણ હે તે એમાં કવણપણું દેશ્વાતું નથી માટે એ મેરુપણ નથી તો એ સર્વગુણસંપૂર્ણ સર્વથી અધિક જે તીર્થેકર કહેવાય હે તે એ તીર્થેકર હે કેમકે એવા ગુણ તો તીર્થેકર વિના બીજા કોઈમાં હોય નહીં માટે સમસ્ત પાપહર, સર્વલોકના શિવકર, ષટ્કાયના રક્તક, અનાથના નાથ, અશરણ શરણ, તરણ તારણ, એવા શ્રીવર્દમાન સર્વેશ્વ તીર્થેકર જે કહેવાય હે તે એ સંજવે હે સૂર્યની પેરે તેજવંત, ચંડમાની પેરે સૌમ્ય, સમુંડની પેરે દીવે હ્રસ્તર, એવા એ હે તે શ્રીમદ્વાવીર તીર્થેકર વિના બીજો કેમ સંજવે !! વલી પણ ફંડનૂતિ શ્રીવીર પ્રજુને દેશ્વીને ચિંતવે હે ॥ કાવ્ય ॥

કિંનંદી કિંમુરારિઃ કિંમુરતિરમણઃ કિંનલઃ કિંકુબેરઃ, કિંવા વિદ્યાધરોસૌ કિંમિદ્ સુરપતિઃ કિંવિધુઃ કિંવિધાતા ॥ નાયં નાયં ન ચાયં ન સ્વણુ ન હિ ન વા નાપિ નાસૌ ન ચૈવ, તીર્થ કર્તુ પ્રવૃત્તો નિજગુણવિન્નવૈવીરદેવાધિદેવઃ ॥

यने गजानुं आनूषण ठे अर्थीत् सरस्वतीतो सेदा एमना कंवमांज वसेठे, वादिविजय लक्ष्मी
 शरण, ज्ञात सर्वपुराण, वादिकदली कृपाण, पंक्तिश्रेणी शिरोमणि, कुमतांथकार ननोमणि,
 जितवादिदंड, वादिगुरुद गोविंद, वादिघटसुजर, वादिभूकनारकर, वादिसमुद्र अगस्ति, वादिवृ
 द्वास्ति, वादिसुरवर्जन, सकलज्ञपातरंजन, षट्नाथावल्लीमूल, परवादिमस्तकशूल, वादिगो
 भूमधरद्व, मार्दितवादि मरद्व, वादिकंदकुदाल, वादिवृदंज्ञपात, वादिगजसिंह, वादिशिरलीह,
 वादिवेदयात्रुजंग, शब्दलहरी, गंगातरंग, सरस्वतीनंगर, चौदविद्या अलंकार, वादिलहृदयशाल,
 वादिसु-क्षमाल, बहुराजसमाजमुकुट, बहुबुद्धिविकट, ज्ञानरत्नाकर, शब्ददिवाकर, महाकवीश्वर,
 कृतशिष्यबृहस्पति, निर्जितनार्गवमति, कौजंगम सरस्वती, प्रत्यक्षनारती, जितानेकवाद,
 सरस्वतीलब्धप्रसाद, इत्यादि अनेक प्रकारनी बिरुदावली गजो बोली रह्या ठे अने इंड्रुति
 चाधो जाय ठे वली रस्तामां विचार करवा लाग्यो के अरे जुडंतो खरा के आ मूर्खें छुं कछुं
 एणे सर्वज्ञपणांना आटोपथी मने नाहक क्रोध चढाव्यो तो हवे एथी ए छुं सुरवी भवानो ठे
 जेम कोइ अग्निमां पडे तो वली नरम थया विना रहे नही तेम एणेपण कछुं ठे एम चिंतवतो
 चालतो चालतो जेवारे समवसरणनी पहेली पावडी ठे तिहां चढीने जोवा लाग्यो ने जोखुं
 तो त्राण गढ दीवा ते गढ कहेवा ठे ते कहेवे त्यां प्रथम रूपानो गढ ठे तेना सुवर्णमय को
 शीशा ठे, चारेदिशायें चार पोहोच ठे. बीजो सुवर्ण गढ ठे तेना रत्नना कोशीशा ठे. त्रीजो र
 त्ननो गढ ठे तेना मणिकांतना कोशीशा ठे एक योजनने विस्तारे ठे तेनी वचमां अशोकवृक्ष
 ठे उपर त्राण वज्र तिहां सुवर्णसुं सिंहासन ठे तेनी उपर स्वाभि बेठा ठे ते इंड्रुतिथें पोतानी
 नजरे दीवा तेवारे मनमां विचाखुं जे में घणाय वादी दीवा ठे परंतु आवा प्रकार किहां पण

स्वमां महारुं दृक्पणुं ठे एटले. लक्ष्मण शास्त्रतो हुं सारी येठे जाणुंठुं खी पुरुषादिकोनां व
 त्रीश लक्ष्मण रुडीरीते कद्दी देखवाहुं तथा पदार्थनां लक्ष्मण तो एवां प्रतिपादन करुं के जेमां
 अख्यासि प्रमुख दोष रहे नद्दी ॥ १ ॥ तथा साहित्य शास्त्र जे काव्यादिक तैतो सर्व मादारे
 अस्वलित ठे ॥ २ ॥ तथा तर्कशास्त्रमां तो हुं एवो निपुण हुं के महारा साहामो कोइने ज
 वाव देतां आचडेल नद्दी एवा कवण तर्कने हुं जाणु हुं माटे तर्कशास्त्र महारे कवण नथी
 एतो सदा अकर्केश ठे ॥ ३ ॥ घणुं हुं कहिये एहुं कयुं शास्त्र ठे के जेमां महारो श्रम न
 शयो ह्योय ? अर्थात् अद्वार व्याकरण, कोशनीतो गणतरीज नथी, ठेद रत्नाकरादिक, अलंकार
 ते काव्यनी शोना अतिशयालंकारादिक, नवरसादिक ते वात्स्यायनादिक, धर्मशास्त्र ते सर्व
 पुराण मीमांसादिक, ज्योतिष शास्त्र ते चूडामणि प्रमुख, वैद्यकशास्त्र कालझानादिक, ए बधां
 शास्त्र महाराथी अजाण्यां नथी तो ए इंड्रजातीयो ते हुं महाराथी जीते एवोठे माटे ह्वे-हुं
 त्यां जइ देव, दानव, मानव सर्वने देखतां एने ह्वरावीने एहुं सर्वज्ञपणाहुं बिरुद टाजी
 नाहुं एवो मनमां गर्व आणी पांचवो बाजोने छेइ जेम जाणे इंड्र खेचो लइ जतो ह्योयनी ?
 ते दयामाटे के जगवाननी देशना प्रथम खाजी गइ ठे ते माटे जगवान बार योजन चाजीने
 एक रात्रीयें आवा तेथी इंड्रमहाराजे जाणुं के एमने शिष्यनी प्राप्ति थाय तो रुहुं थाय ते
 माटे इंड्रनो प्रेखोज जाणे इंड्रनूति समोसरण तरफ जतो ह्योयनी ? एवी कवीश्वर घटना
 करे ठे अन्यथातो एमज यनासं ठे. ह्वे इंड्रनूति पांचवो बाजसहित परवखो श्रको वाद कर
 वानी इह्याथी श्रीवीर जगवानना समोसरण तरफ चाव्यो ते वखते पांचवो बाजो इंड्रनूतिनी
 बिरुदावजी बोले ठे ते कद्दीयें डैयें. सरस्वती कंजानरण एटले सरस्वतीतो अमारा जपाया

एक शब्द પણ कह्दी शक्या नद्दी एटले दीन थई रह्या ह्ता वली जिह्दां सरस्वतीनो वास ते
 एवो श्रीकाश्मीर देश तिह्दांना वसनारा वादी ते आवीने महारे पणे लाग़ा तथा जे तैलंग
 देशमां उत्पन्न अयेला नवलाख वादि तेतो मात्र महारुं नाम सांजलीने नाशि गया बीजी
 कांइ પણ बुद्धि तेमने उपनीज नद्दी वधारे हुं कहुं जगतमां एवो कोइ પણ पंक्ति नथी जे
 महारी साथ आवीने ह्मया वाद करे एटले में सर्वकोइने ज़िया પણ मने जीतनारो जग
 तमां कोइ પણ नथी तो ए इंजलाजीयानो अयो नार ते हुं ज्यांखुधी प्रमादमां हुं त्यांखुधी ए
 सर्वह कहेवाय ते પણ जेवारे हुं वाद करवाने साहामो अयो तेवारे ए तेज वरवत नाशि
 जाओ जेमाटे कहुं ते के ॥ अलोक ॥ तावजर्हति खद्योता, स्तावजर्हति चंडमाः ॥ उचिते तु
 सखांशौ, न खद्योतो न चंडमाः ॥ १ ॥ ॥ अर्थः—खद्युआनो उद्योत क्यांखुधी रद्दे के जिह्दां
 खुधी चंडमानो उद्योत नथाय त्यांखुधी खद्युज जलहल करी गजतो चलके परंतु चंडमानो
 उद्योत थाय तेवारे खद्युआनो उद्योत कांइ પણ चाले नद्दी अने चंडमानो उद्योत પણ क्यां
 खुधी रद्दे के ज्यांखुधी स्वरुनो उदय नथाय त्यांखुधी रद्दे, પણ जेवारे ह्जार किरणोने धरनार
 एवो जे स्वरु तेनो उदय थाय तेवारे खद्युआनो अने चंडमानो ए बेहुनो उद्योत रद्दे नद्दी
 तेम बीजा वादीयोने ह्साववाने तो ए इंजलादियो समर्थ ते પણ माहारी अगल एनो प्रनाव चाले
 नद्दी एणे ज्यांखुधी मुजने दीवो नथी त्यांखुधी बीजा लोकोने नरमावे ते तो ह्वे महारे फोकद व
 रमां बेशी मान करवुं ते शा कामवुं ! हुं पोते तिह्दां जइने तेहुं बल पराक्रम जोडं के ए हुं नएयो
 ते मुजने एटलां शाखतो नलेना पावनी पेरे आवडे ते ॥ अलोक ॥ लाकणे मम वृक्षत्वं, साहित्ये
 संहिता मतिः ॥ तर्के कर्कशता नित्यं, क शास्त्रे नास्ति मे अमः ॥ १ ॥ ॥ अर्थः—लाकण शा

पण रद्दी गयेलो जाणवो माटे हे जाइ ! ए एकने अणजीते सर्वने न जीत्या एम लोकोमां कहेवाय जेम एकवार जे खीडुं शील खंनन अशुं ते खी असती कहेवाय तेम एने जीत्या विना लोकोमां महारो यश रद्दे नद्दी माटे एनाथी माहारे पोतानेज वाद करा जडुं पड्यो अने एने हुं हरावुं तोज महारो यश जगतमां रद्दे, वली पण अन्तिमानथी इंद्रुति कहेवे ॥ यतः ॥ हंद्दो वादिगणा जोटाः, कर्णाटादि ससुझवाः ॥ कस्मादृश्यतां प्राप्ता, यूयं मम पुरः सदा ॥ १ ॥ ॥ अर्थः— अरे कर्णाटादिक देशोमां उत्पन्न अयेला वादिज ! तमे महारा आगल केम नथी देखाता ? शा माटे अदृश्य अइ रह्या बो ? जावार्थ ए वे जे तमे बद्दाय वादियो महारा आगल हारेला बो तेथी तुपी रह्या बो, ते शा माटे के में आटला देशोना पंक्तितोने हराव्या वे. ते कहेवे—॥ काव्य ॥ लाटा दूरगताः प्रवादिनिवद्वा मौनं श्रितां माजवाः, मुकत्वं मगधागता गतमवा गर्द्धीति नो शुर्कराः ॥ काश्मीराः प्रप्लताः पलायनकरा जातास्ति लंगोझवाः, विधेचापि सनास्ति योहि कुरुते वादं मया सांप्रतं ॥ १ ॥ ॥ अर्थः—जोट कर्णाटक देशना वादि माहारी आगल अदृश्य अया, तो बीजा देशोना वादिज्जो माहारे आगल अयो नार तेज कहे वे, लाट देशना वादिज्जना समूह तेतो महारं नाम सांजलीने दूर जइ रह्या, पं रंजु कोइ हूकडो नाव्यो, एटले तेथे एवुं विचाशुं जे जइशुं तो हारिने पावुं आववुं पड्यो एम जाणी दूर जइ रह्या तथा एकलाखने बाणुं हजार माजव देशना वादि हला ते हारि जवाना नयने लीधे माहारी आगल मौनपणुं धारण करी रह्या वली मगध देशना इश जाख वादि तेतो महारा आगल शुंगा अया एटले एक बोलपण बोली शक्या नद्दी तथा सत्तर ह जार शुजरात देशना वादि ते महारी आगले मद रहित अइ गया परंजु हाथीनी पेरे गाजीने

૧
 ધાય કહેકે અમે પંક્તિ હૈયે વહી પોતાના ગામમાં જે ગમાર હોય તેપણ પંચ ધાય હે પરંતુ જે
 વારે પંક્તિનોની નરી સન્નામાં બોલવું પડે તેવારે તો તેના હોવપણ થર થર ધૂજવા મંની
 જાય હે તેમ ઇ પણ સર્વેકાણે એવું નામ બીજાની આગલ કહે હે પણ માહારી આગલ તે બોલી
 શકશે નહી વહી પણ વિચારે હે કે જે અગ્નિયે પર્વતોને બાલી નાચ્યા તો તે અગ્નિની આગલ
 વહુનો રૂપો નાર ? તથા જે વાહુયે હાથી જેવાને ચઢાડી મૂક્યા તે વાયરની આગલ પુણીનું
 શું જોર વાહે ? તથા જે નદીમાં હાથી તણાઈ ગયા તે નદીમાં કીડી વાપડી શા હિસાબમાં
 ગણાય ? ઇમ ફંદ્રનૂતિ ચિંતવે હે ઇવામાં અગ્નિનૂતિ બોલ્યો કે હે નાદ ! તમે ઇ ફંદ્રજાલીયાને
 જીતવા માટે ઇટલો વિચાર શું કરો હો, ઇ કીડી જપર કટક રૂપો કરવો ? અલસીયાની
 જપર ગરુડને તેડવો તે શું ? તુણની જપર છુહાડો ચપાડવો તે શા કામનો, કમલની નાલને
 કાપવા સારું ફરશી ચપાડવી તે શા કામની, વેલડી ચરેલવામાટે હસ્તિનું શું કામ પડે ! તેમ
 તે વિચારા ગરીબડા સર્વેકાણે પાસે તમે વાદ કરવા શું જાઓ; મનેજ આજ્ઞા આપોતો હુંજ ઇને
 જીતી આહું, ઇવાં નાદનાં વચન સાંજલી ફંદ્રનૂતિ બોલ્યો કે હે નાદ ! ઇને શું જીતવો હે ઇનેતો
 મહારા પાંચશે શિષ્ય માંહેલો કોઈ ઇક શિષ્ય જાય તેપણ જીતી આવે તથાપિ મહારાથી
 રહું જાહું નથી કેમકે થોહું પણ શબ્દ કામનું નહી માટે હું પોતેજ નાદશ જે કારણ માટે
 બીજા તો સર્વે વાદી માત્રને મેં જીત્યા હે પણ ઇક ઇ કિહાંઇક રહી ગયેલો ફેરાય હે જેમ
 હાથીના મુલમમાંથી કોઈક કણ પડી જાય, જેમ મગ રાંધતાં કોઈક કરહું રહી જાય, જેમ
 ઝેમ ઘાણી પીજતાં કોઈક તલનો વાણો રહી જાય, જેમ અગ્નિસ્તિ રૂપિને સમુદ્રનાં ત્રણ ચહું
 કરતાં કોઈક જલવિંડ રહી જાય, જેમ ચણા હુંજતાં કોઈક ચણો વાદેર પડી જાય, તેમ ઇ

मले तेवारे राज्ञी थाय तेम तमे पण बे सरखे सरखां ठो तो एमां कांइ आश्चर्य नथी तेम इहां पण ए देवता अने ए ज्ञानी बेहु सरखे सरखा मळ्या हे वली एवा इंड्रजाळीयाने जइ देवो वांदे हे तो छुं ए देवो पण नूजा पळ्या न कहेवाय ? वलीपण इंड्रनूति चिंतववा लाग्यो के महारा जेवा पंक्तिनी आगल ए लोकोने गजे हे अने ज्ञानी नाम धरावे हे, ते महाराथी केम सहन करी शकाय ? महाराथी तो एहुं खोहुं अन्निमान सहं जाय नही अने ए ढोंगिनो ढोंग पण माहारा शिवाय बीजो कोइ पाथरो करी शकरो नही माटे हुं जइने एहुं अन्निमान जतारी नाखुं जेम एक आकाशमां बे सूर्य होय नही वली एक शुफामां बे सिंद एकठा न रहे तथा एक म्यानमां बे तरवार समाय नही तेम ए पण सर्वज्ञ अने हुं पण सर्वज्ञ एम कोइ वारे थायज नही. ए इंड्रजाडियो तो विदेशे कला सीखी आवेलो हे ते सर्वज्ञहुं नाम धरावी लोकोने अने देवताजने जोगवे हे अने हुंतो सर्व विद्याजमां निपुण हुं एवो विचार करे हे एवामां प्रचुने वांढीने समोसरणथी केदला एक लोक फरी आष्या तेमने इंड्रनूति पूबवा लाग्यो के अहो लोको तमे जेनी पासे गथा हता ते सर्वज्ञ कहेवोक हे ? तेवारे लोक बोध्या के एनी वात कांइ कहेवामां आवती नथी परंतु तमे पोते सर्वज्ञ नाम धरावीने अमने छुं पुबोवो, ते सर्वज्ञतो बधी मननी वातो जाणे हे पण तमे तो एटहुं पण नथी जायता अने फोकट सर्वज्ञ कहे वरावो ठो ते सांनली इंड्रनूतियें जाणुं जे ए निश्चय मायाहुं घर हे माटे सर्वलोकतो एने मानवा लाग्या पण जेवारे हुं जइश तेवारे ए माहारा आगल बोली शकरो नही, यतः ॥ धरसुरा मठ पंक्तिया, गाम गमारा गोठ ॥ नरी सन्नामां बोलता, धरधर धूर्जे होठ ॥ १ ॥ अर्थः— पोताना घरमां तो बधाय कहेके अमे दूरवीर हैयें अने पोताना मठमां पण व

હે. જેમ ઝંટ નાના તુલ્કને લોડી ફેરને કાંટાના તુલ્ક ડપર જાય તેમ ઇ દેવો પણ યજ્ઞને લોડી
 વાઢ્યા જાય હે, માટે ઝંટ ડેવા હે, વળી જેમ ક્ષીરના નોજનને મૂકીને તૂંપ વિષા ડપર જાય
 તેમ ઇ દેવો પણ યજ્ઞરૂપ ક્ષીર નોજન તેને મૂકીને વિષાના નોજન સમાન ફંડજાલીયા પાસે
 જાય હે માટે તૂંપ ડેવા ઇ દેવ હે; વળી જેમ સૂર્યના તેજને મૂકીને ઘૂડ અંધારામાં જાય
 તેમ યજ્ઞરૂપ સૂર્યને મૂકીને ઇ દેવ અંધારારૂપ ફંડજાલીયા પાસે જાય હે માટે ઘૂડ સમાન ઇ
 દેવો હે. ॥ ૪ ॥ અથવા વળી ઇવી પણ રીતિહે કે જે તૂંપો માણસ હોય તે તૂંપા પાસે
 જાય જે માટે કહું હે કે ॥ ગાથા ॥ અહવા જારિસો ચિય, સો નાણી તારિસા સુરાવેતિ ॥
 અણુસરિસો સંજોગો, ગામ નપાણં ચ સુરકાણં ॥ ૧ ॥ અર્થ:— અથવા વળી ફંડજૂતિ હિં
 તવે હે કે જેદવો ઇ જ્ઞાની હે તેવા ઇ દેવ હે તેથી ઇ બેહુનો સરસ્વો સંયોગ મલ્યો હે જેમ
 પ્રામનટ મૂર્ચ હે તેમ ગામના લોક પણ મૂર્ચ હે ઇ બેનો સરસ્વો સંયોગ મલ્યો હે તેમ ઇ દેવતા
 જે જાય હે તે પણ મૂર્ચ હે અને જે ઇ જ્ઞાની હે તે પણ મૂર્ચ હે તેમાટે જે પોતે જેવો હોય
 તે પોતાના સરસ્વા બીજા પાસે જાય એમ સરસ્વે સરસ્વા એક બીજાની પાસે જાય આવે હે ઇ
 રીત હે વળી ગાદા ॥ રે દિહ્વી વિહિહ્વી કરેલી, મમ વહિસ પાયવે નિંબે ॥ અહવા તુલ્ક ન
 દોસો, સરિસા સરિસેણ રર્ચંતિ ॥ ૧ ॥ અર્થ:— કોઈ એક માણસ કરેલીની વેલિને હિં
 બડાના તુલ્ક ડપરે વઢતી ફેરવીને લોડ્યો કે હે સરિવ ! હે કરેલી ! હું ઇ નિંબના તુલ્ક ડપર ચ
 લીશ નહીં કેમકે હું પોતે કડવી હો અને નિંબ તુલ્ક પણ કડવો હે માટે રે તૂંપો ! હું વળી
 અધિક કડવી યજ્ઞ ઇહું કેણ તેણે માન્યું નહીં અને નિંબના તુલ્કની ડપર વઢતી બંધ યજ્ઞ
 નહીં તેવારે તે માણસ લોડ્યો હે નોજી ! ઇ તાદારો લોષ નથી કેમકે જગતમાં સરસ્વે સરસ્વા

के जलदी जतावला जइ सर्वदेवने वांछीयें एवीदेवोना सुखनी वाणी सांजलीने इंद्रजैति म
नमां अमर्ष लावीने बीजा ब्राह्मणोनी आगल कहेवा लागो के छुवो नाइ ए आश्वर्य जेवी
वात ठे के जे मजुष्यतो अजाय ठे मूर्खठे माटे जूले पण आ देवो ज्ञानवान अइने पण जूले
ठे जे माटे ए आश्वर्य लागे ठे के आचो महोदो यज्ञमंनप देखीने आधा ते वली किहां जाय ठे
वली महाराथी उपरांत बीजो सर्वज्ञ ते कोण ठे के जेनी पार्से ए जाय ठे ? तेवारे ते ब्राह्म
णमांथी एक ब्राह्मण कहेवा लाग्यो के हे स्वामी ! ए कोइक महोदो ठोंगी इंद्रजातीज आ नग
रनी बाहेर आव्यो ठे ते इंद्रजाल काढीने पोते ज्ञानी अइ बेवो ठे. बीजा लोकोने कहे ठे के हुं
पारका मननी वात बधी जायुं हुं, एम घणा लोकोने नरमाव्या ठे तेषी देवता पण तिहां
जोवा जाय ठे. एहुं सांजली इंद्रजैतिने अत्यंत मान सहित क्रोध चढ्यो तेवारे कहेवा लाग्यो
के एवो कोण ठे जे महारा वतां ज्ञानीहुं अणिमान धरीने इहां आवे. ते हुं मने जाणतो
नथी ? माटे जूज नाइ ए देवजे जूजा ते एदेव पण एनां जेवाज अणसमजु ह्यो जेवो ए ज्ञानी
तेवा ए देव पण जाणवा ॥ यतः ॥ अहोसुराःकरुंघ्रांत्या, तीर्थीश्वइववायसाः ॥ कमलाकरव
क्षेका, महिकाचंदनंयथा ॥ २ ॥ ॥ अर्थः—अहो इति आश्वर्य जे ए देव अइने ज्ञातिर्यें करी
जेम कागडा तीर्थप्रत्यें बोडी जाय ठे तेम ए पण यज्ञ बोडीने जाय ठे माटे ए देव का
गडा सरखा ठे, वली जेम देडका समुद्र तजी जाय ठे तेम ए पण समुद्र जेवो यज्ञ तजीने
जाय ठे माटे देडका जेहवा ए देव ठे. वली जेम महिका चंदनने बोडी जाय तेम ए देव
पण यज्ञरूप चंदनने बोडी जाय ठे ॥ श्लोक ॥ करना इव सदुक्तान्, क्षीरान्नं शूकरायथा ॥ अ
र्कस्याग्नोकवद् दृका, त्यक्त्वापागं प्रयांति यत् ॥ ४ ॥ ॥ अर्थः—वली ए देव कहेवा ठे ते कहे

નાગાર્જુન પંખિત, ગોવર્દન, શુણર્વર્દન, વિષ્ણુ, કૃષ્ણ, મુકુંદ, ગોવિંદ, આનંદ, પરમાનંદ, હ
 દ્રવ, માધવ, કેશવ, પુરુષોત્તમ, નરોત્તમ. હવે જોશીનાં નામ કહે છે. શિવમાહતજોશી, ત્રીમા
 હત, રામાહત, પ્રજાહત, શુણાહત, વિશ્વાહત, સોમપ્રહત, ધનાહત, કર્મીહત, ધર્મીહત, દેવાહત,
 વંદ્યાહત, સૂરાહત. હવે ત્રિવાહીનાં નામ કહે છે. હરિશર્મ, અગ્નિશર્મ, મહાશર્મ, દેવશર્મ, નર
 શર્મ, સોમશર્મ, સૂરશર્મ, રાજશર્મ, વાસશર્મ, શુણશર્મ, ધર્મશર્મ, કર્મશર્મ, કુમારશર્મ, ધન
 શર્મ, જયશર્મ, નાગશર્મ, વિષ્ણુશર્મ, શિવશર્મ. હવે ચતુર્વેદીનાં નામ કહે છે. હરિ, હરિહર,
 નરહરિ, નારાયણ, નીલકંઠ, કાલકંઠ, વૈકુંઠ, ઓંકંઠ, મુરારિ, હરિરામ, જગન્નાથ, વિશ્વનાથ,
 શ્રીરામ, રામકૃષ્ણ, શુકદેવ, વામદેવ, વંદ્યદેવ, સ્વયંન્તુ. હવે શુકલનાં નામ કહે છે. કમલ
 કર, દિવાકર, પ્રજાકર, શંકર, યશસ્કર, શોનાકર, શુણાકર, રત્નાકર, ક્યામદાસ, રામદાસ,
 ગોકુલદાસ, કૃષ્ણદાસ, દેવીદાસ, હરદાસ, દારિકાદાસ, ક્યાદિક છુદીછુદી શાસ્ત્રનાં નામ
 વાલા બ્રાહ્મણ તે દેવલોકનાં સુખ પામવાનાં અર્થે થયા થકા થાગકર્મ કરી રહ્યા છે ॥ એવા
 અવસરમાં શ્રીવીરસ્વામી પૂર્વ સન્મુખ બેઠા થકા મિથ્યાત્વકર્દમ દૂર કરે એવી મેઘસમાન ગં
 નીર ધ્વનિયે દેશના આપે છે તે સાંનલવા સારું વૈમાનિક દેવતા આકાશો દેવહંડનિ વજ્રા
 હતા થકા આવે છે, તે હંડનિનો નાદ સાંનલો સર્વ બ્રાહ્મણ હર્ષ પામ્યા અને ચિંતવવા
 લાગા કે અમારા યજ્ઞમંત્ર કહેવા છે કે જે નણવાથકી પ્રત્યક્ત દેવો આવી ઝના રહે એવા
 મંત્ર અમે હમણા નણા જેથી દેવો પણ આવ્યા પડલામાં તો જેમ ચાંપાળનો પાહો વે
 નાગો મૂકીને માણસ બીજે રસ્તે ચાલે તેમ તે દેવો પણ વિપ્રોનો યાગ મંત્ર મૂકીને
 શ્રીવીરને સમોસરણે જાવા લાગા વળી તે દેવો માંહો માંદે પડું કહેતા થકા ચાલ્યા જાય છે

विजय

विजय

विजय

વિપરીત સમજવાથી સંદેહ રહી ગયા છે. પોતાપાસે પંક્તિતારૂં બલ થયું છે માટે અન્નિમા નથી બીજાની વાત ચાલવા દેતા નથી હવે એ અગ્નીચારની પાસે જે લાઝ નાળે છે તેની સંખ્યા કહે છે ॥ ગાથા ॥ પંચાદ્ પંચસયા, ગુહસ્થપાર્શ્વંતિ હ્રિગણા ॥ હ્રંસં હુ હુઅલ સયાણં, તિસલ તિસલ હવદ્ગાહો ॥ ૧ ॥ ॥ અર્થ:— પદ્દેલા પાંચ પંક્તિની પાસે પાંચપાંચસો લાઝ નાળે છે. તે પાંચેનાં પચીશસો લાઝ થયા તથા લઠા અને સાતમા પાસે ગુહસ્થપા એટલે સાડાઝણસે સાડાઝણસે લાઝ નાળે એમ બેઝનાં સાતસે થયા તેવારપલી વલી બે ગુહલ એટલે ચારમો અને નવમો એ પદ્દેલો ગુહલ અને દશમો તથા અગ્નીચારમો એ બીજો ગુહલ મલી ચારજણની પાસે ગ્રણસો ગ્રણસો લાઝ નાળે છે તે ચારના મલી બારસો થયા એમ સરવાલે અગ્નીચારેનાં મલી ગુમાલીશસો લાઝોનો ગહ એટલે સસુદાય થયો એટલે અગ્નીચારે પંક્તિતોને ગુમાલીશસો વિચાર્થિલ છે એમ થયા વિષ તિહાં યદ્દમાં મદ્યા છે તે સર્વ યજન, જાપન, અધ્યાયન, અધ્યાપન, જ્ઞાન, પ્રતિપદ્દ એ ષટ્કર્મ સાથે છે, પ્રનાર્તે બ્રહ્મ ગાયત્રી જપે છે, મધ્યાન્હે વિષ્ણુગાયત્રી જપે છે, સંધ્યાર્થે શિવસરસ્વતી જપે છે, હવે એમાં પ્રથમ ગ્વાધ્યાયનાં નામ કહે છે. શંકર, શિવંકર, કશ્વર, મદેશ્વર, ધનેશ્વર, સોમેશ્વર, શુંચંકર, સીમંકર, દેમંકર, કરુણાકર દત્ત્યાદિ હવે જાનીનાં નામ કહે છે. ગંગાધર, ગયાધર, વિદ્યાધર, મહીધર, શ્રીધર, લક્ષ્મીધર, ધરણીધર, નૃધર, હામોદર, લુપોદર દત્ત્યાદિ હવે દ્વેનાં નામ કહે છે. મહાદેવ, શિવદેવ, રામદેવ, ધામદેવ, કામદેવ, સહદેવ, હરદેવ, વાસુદેવ, શ્રીદેવ, બલદેવ, ધનદેવ, ચંદ્રદેવ. હવે વ્યાસનાં નામ કહે છે. શ્રીપતિવ્યાસ, ગમાપતિ, ગણપતિ, પ્રજાપતિ, વિદ્યાપતિ, ગૂપતિ, મહિપતિ, લક્ષ્મીપતિ, ગંગાપતિ, પૃથ્વીપતિ, દેવપતિ, જ્ઞાનવપતિ, ધનપતિ. હવે પંક્તિતોનાં નામ કહે છે.

તિહાં ધણા બ્રાહ્મણો એકઠા થયેલા હે વહી તેના તેહ્યા અગીયાર મહા પંક્તિત સર્વશિરોમણિ
 બ્રાહ્મણ આવ્યા હે યતઃ ॥ અપાપાયાં મહાપુર્યા, યદ્ધાર્થી સોમિલોદિજઃ ॥ તદ્વાહ્નતાઃ સમા
 જગ્મુ, રેકાદશદિજોત્તમાઃ ॥ ૧ ॥ ॥ અર્થઃ— અપાપા નામની મહાનગરી તેને વિષે રહેનારો
 સોમિલનામા બ્રાહ્મણ તેણે યદ્ધાકરવાને અર્થે અગીયાર મહોટા બ્રાહ્મણ બોલાવ્યા તે તિહાં
 આવ્યા હે “ તેષાં નામાનિ ” એટલે તેનાં નામ કહે હે. ૧ ફંદ્રન્નૂતિ, ૨ અગ્નિન્નૂતિ, ૩ વાયુન્નૂતિ,
 ૪ વ્યક્ત, ૫ સુધર્મ, ૬ મંક્તિ, ૭ મૌર્યપુત્ર, ૮ અકંપિત, ૯ અચલત્રાતા, ૧૦ મેતાર્ય, ૧૧ પ્ર
 નારાદ અગીયારે મહાપંક્તિ, ચૌદેવિચાનાં જાણ, વેદપાત્રી, મહાઅગ્નિમાની હે તે એવું જાણે
 હે કે અમારા હેવો જગતમાં કોઈ પંક્તિ નથી તેમ સર્વદ્ધા હે હોક કહે હે તે અમેજ હૈયે હવે
 તે અગીયારે જણના મનમાં હે અગીયાર છુદાછુદા સંદેહ હે તે કહે હે ॥ પહેલા ફંદ્રન્નૂતિના મ
 નમાં જીવ હે કે નથી એવો સંદેહ હે, બીજા અગ્નિન્નૂતિના મનમાં કર્મનો સંદેહ હે, ત્રીજા વા
 હુન્નૂતિના મનમાં જીવ અને કર્મ છુદાં હે કે એક હે એવો સંદેહ હે, એ ત્રણે સંદેહ વાલા ત્રણે
 જણ સહોદર એટલે સગા ત્રાદ હે એમહું ગૌતમગોત્ર હે. ચોથા વ્યક્તના મનમાં પંચન્નૂતનો સંદેહ
 હે, પાંચમાં સુધર્મના મનમાં હે હેલ્લો તે તેલ્લો એટલે હે સ્ત્રી દ્વેષ તે મરીને બીજે જન્મે પણ
 સ્ત્રીજ થાય અને હે પુરુષ દ્વેષ તે મરીને પુરુષજ થાય એવો સંદેહ હે, બઠા મંક્તિના મનમાં વંધ
 મોહલે કે નથી એવો સંદેહ હે, સાતમા મૌર્યપુત્રનાં મનમાં દેવ હે કે નથી એવો સંદેહ હે, અઠવા
 અકંપિતના મનમાં નરક હે કે નથી એવો સંદેહ હે, નવમા અચલત્રાતના મનમાં પુણ્ય પાપ
 હે કે નથી એવો સંદેહ હે, દશમા મેતાર્યના મનમાં પરલોક હે કે નથી એવો સંદેહ હે, અગી
 અરમા પ્રજાસના મનમાં મોહ હે કે નથી એવો સંદેહ હે. એવા અગીયારે જણને વેદના અર્થ

कहेतां जेमाटे कहुं हे के ॥ श्लोक ॥ तत्राद्विष्यदणधर्मं, देवोद्योतेजगजुरुः ॥ लानान्नावान्मथ्य
 मायां, मदीसेनवनेगमत् ॥१॥ ॥ अर्थः—जिहां केवलज्ञान जपनुं तिहां जगवान जीत एटळे
 तीर्थकरनो आचार पाळवा माटे एक कृणमात्र धर्मदेशना आपीने देवोना उद्योतने विषे जग
 तना शुरु एवा वीरस्वामी लाननो अन्नाव जाणी तिहांथी बार योजन मध्यम पावानगरी तेनो
 महसेन नामक वन तिहां आवता ह्वा एटळे रात्रिये विहार करवानी मयीद नथी अर्ने एमणे
 विहार कथो ते कवपातीत पणुं जणाववा माटे जे तीर्थकर आचरे ते कवपमां ह्येय तथा
 कदापि नह्यी पण ह्येय. परंतु लक्ष्यस्थ साधु तो जे प्रमाणे तीर्थकरें कवप कह्यो ह्येय ते प्रमा
 शेज चाळे पण जो तेथी विपरीत चाळे तो प्रायश्चित्तने पासं वली रात्रिनो विहार ते जीवनी
 जयणानें अर्थे वज्र्यो हे केमके रात्रिये कोड जीव जोवामां आवे नह्यी माटे इहां श्लोकमां
 देवोद्योत एवो पाठ कह्यो ते व्यवहार जणाव्यो अन्यथा तीर्थकरनें तो ज्ञान उद्योत सदा
 सर्वदा हे. वली देवरचित केनककमल जपर पगला देतां चाळे हे तेमाटे एमनुं चाळणुं
 सदा रात्रि दिवस सरसुं हे पण एतुं दृष्टांत आपीने जे साधु रात्रिये विहार करे
 ते ते सुरवशीलिया तीर्थकरनी आझा बाहिर हे माटे ते चारित्र्यी ब्रष्ट जाणवा ॥
 हवे जगवान मध्यमपावापुरीये आव्या तिहां थुं थयुं ते कहे हे. जेवारे मध्यम पावापुरीये
 वीर प्रभु पथाया तेवारे देवोये विशेष समवसरणनी रचना करी तिहां जगवंत पूर्वने बारणे
 पेसी अशोकवृद्धने त्राण प्रदक्षिणा देइ सिंहासने बेसी “ नमोतिहस्स ” एम कही धर्मोपदेश
 आपे इहां मंगलाचार जणाववा माटे तीर्थ एतुं सूत्रजुं नाम हे तेने नमस्कार करीने पढी
 धर्मोपदेश करे हवे एहवामां तिहां एक सोमिल ब्राह्मण यज्ञार्थि यज्ञ एटळे होम करावे हे

सरे ध्यानमां वर्त्तमान अर्थात् शुद्धध्यान ध्यावता शका जगवानने जे समान बीछुं कोइ ज्ञान
 नथी एवो व्याघात रहित, व्यावरण एटले ढांकण रहित, सर्व दुब्ध पर्यायोने प्रदण करवा
 वाछुं संपूर्ण पूर्णिमानां चंद्रनी पेरें केवल एटले एकज पण बीजो कोइ जेने सदाय नही एहुं
 केवलज्ञान अने केवलद्वरीन उत्पन्न अहुं ॥१२०॥ पढी जगवान श्रीमद्वावीस्वामी अर्हन् एटले
 पूजनीय अथा, राग द्वेष रहित अथा, केवली अथा, सर्व जाण अथा, सर्वना देखवावाला अथा, सर्व
 देव, मनुष्य, असुर लोकना पर्यायोने जाणो देखे, सर्वलोक सर्वजीवोनी आगति, गति, नवांतरमां
 जाहुं, आशुष्य, देवलोकदिकोथी चवहुं, देवलोकदिकोमां जइ उत्पजहुं, ते जीवोने मन, मनमां
 चिंतवेते, अन्न प्रसुख खाय ते, चोरी प्रसुख करे ते, भैशुनादिक सेवे ते, प्रकटकर्म करे ते, जाहुं
 कर्म करे करावे ते, इत्यादिक वातो मांदेली कोइ एक पण वात जेनाथी जानी रहै नही एवा
 ज्ञानवान अथा. जेनी जघन्यथी पण एक कोइ देवता सेवा करे एवा अथा, ते कालमां मन
 वचन कायाना योगमां वर्त्तमान सर्वजीवोना सर्व नाव जाणता शका, देखता शका जगवान वि
 चरे ॥१२१॥ ॥ ह्वे जगवानने केवलज्ञान उत्पन्न अथा पढी चोसव इंद्रोनां आसन चलाय
 मान अथां तेवारे चोसठे इंद्र दिक्का महोत्सवनी पेरें केवलज्ञानने महोत्सव करवा आब्या
 ते महोत्सव करीने जांनिकागामनी बादेर समोसरणनी रचना करी तिहां प्रचुर्यें कृणोकरवार
 देशना आपी पण ते देशना निष्कल गइ कोइये मात्र सामाधिकदिक व्रत पण प्रदण कखां नही
 तथा देव सर्वे अन्नति ठे तेयो नवकारथी प्रसुख पञ्चरूपाय पण कहुं नही, “इदमपि व्याश्वर्य” एटले
 ए पण आश्चर्य जाणहुं जे तीर्थकर जेवानी देशना पण खाली गइ. तेवारे जगवाने ज्ञाननो
 अनाव जाणी आगल जान अवानो अवसर जाणी तेज वखत तिहांथी विहार कखो. यतः

तपनां नाम.	केटला	एकंदरदिव	पारयानी
कस्या	सनीसंख्या.	संख्या.	
वमासी पूरण.	१	१८०	१
पंचदिवस्त्रुण व मासी.	१	१७५	१
चारमासी.	२	१०८०	२
त्रयमासी.	३	१८००	३
अढीमासी.	३	१५००	३
वेमासी.	६	३६००	६
दोढमासी.	२	२८०	२
एकमासी.	१२	३६००	१२
अर्धमासी	७२	१०८००	७२
प्रतिमा, अठमतप.	१२	३६	१२
बठतप.	२२२	३५८	२२२
नड्प्रतिमा.	१	३	१
मद्दानड्प्रतिमा.	१	३	१
सर्वतो नड्प्रतिमा.	१	१०	१
स्वरवाले.		३१६५	३५०

सातसुं आलंनिकार्ये, आवसुं राजयद्दीये, नवसुं वज्रनुमीये, दशसुं सावडिये, अग्नीआरसुं विशालार्ये, बारसुं चंपानगरीये, एरीतिं बार चोमासां प्रभुनां श्यां ॥ द्वावे तेरमां वर्धने विपे वर्तमान शका जनाजानो बीजो महीनो, चोशुं परववाडहुं एटले वैशाखयुद्धि दशमने दिवसे पावलो पोहोर दिवस रद्दे शके सुव्रतनामा दिवसे. विजयसुद्धर्तमां जं निक गामने बाहेर जङ्गुवाडुका नदीना तीर उपर वैयावर्तनामा चैत्यने षणुं दूर नद्दी तेम षणुं हुकडुं पण नद्दी एवा रक्षा नर्के सामक नामे गाथापतिना खेत्रमां शा दिवदुने नीचे जगवान गोडह आसने एट ले गायने दोहोवा बेसीये तेवा आसनें व कडा बेसी आतापना लेता शका पाणी र हिल वेजानी तपस्यामां आत्मानं नावता एवा स्वरूपे रद्या शका उत्तराफाल्गुनी नक्षत्रमां चंडमानो योग आवे शके ते अव

પુંક. વીજું પાંચ દિવસેં ન્યુંન હ માસી તપ તેહુંં એક પારણું, નવ વચત ચારમાસી તપ કહું તેનાં
 નવ પારણાં, હે ત્રિમાસી તપનાં હે પારણાં, હે અઢીમાસી તપનાં હે પારણા, હ દોઢમાસી
 તપનાં હ પારણાં, હે દોહોઢમાસી તપનાં હે પારણાં, બાર એકમાસી તપનાં બાર પારણાં, હ
 હોતેર અર્ધમાસી તપનાં હોતેર પારણાં, વસેનેં ઝંઘણઝીશ હઠ તપ કહ્યાં તેનાં વસેને ઝંઘણ
 ઝીશ પારણાં, ઇ બેજાની તપસ્યા કરતાં પન્નરમહીનાનેં આવ દિવસ તપસ્યામાં ગયા, નહ્મ
 તિમા દિન હે, મહાન્નહ્ પ્રતિમા દિન ચાર, સર્વતોન્નહ્ પ્રતિમા દિન વશ, ઇ ત્રણ પ્રતિમાનાં
 ત્રણ પારણાં અપને તપના દિવસ સોહ જાણવા તથા એક રાત્રિકી પ્રતિમા બાર તેનાં પારણાં
 બાર. ઇ રીતેં સર્વ તપના દિવસો મેલવતાં સરવાલે અગીઆર વર્ષે હ મહીનાનેં પચીશ દિવસ
 ઇટલા સર્વે દિવસ નિરાહાર પણે ચઢવિહારા જાણવા એનાં યંત્રની સ્થાપના નીર્ધે કરી હે
 તેમાં વશેને ઝંઘણઝીશ હઠ કરી હે તેનાં પારણા વશે ઝંઘણઝીશ ધ્યાં તેમાંથી એક હઠું હેહું
 પારણું કેવલી પણે ધ્યું ગણીનેં બાકી વશે અઠાવીશ પારણાં લખ્યાં હે તથા બાર એક રાત્રિકી
 પ્રતિમાને સ્થાનર્કે બાર અઠમ તપ લખીને સરવાલે ૪૧૬૫ દિવસ ચઢવિહારા તપના ધ્યા
 અપને ૩૫૦ દિવસ પ્રથમ પારણા સહિત આહારના ધ્યા સર્વમલી ૪૫૧૫ દિવસ હ્રસ્વપણે
 રહ્યા તેના એકવર્ષમાં ૩૬૦ દિવસની સંખ્યા કરતાં બાર વર્ષને સાહા હમહીનાં ધ્યા. ઇરીતેં ઝંઘ
 વાને નિત્ય ઝોજનતો રહું પણ ચોષ તપ ઇટલે એક ઝપવાસ કરીને પણ પારણું કોહ વચત
 કહું નહી ષોહામાં ષોહું તપ કહું તે પણ હઠું ઇટલે હે ઝપવાસહું કહું હે ॥ યંત્ર સ્થાપના ॥
 હવે શ્રીવીરચરિત્રાનુસારેં હ્રસ્વપણાના ચોમાસાની સંખ્યા કહીયેં હેયેં. એક અસ્થિપ્રાપ્તે,
 વીજું નાહંદી પાહે, ઝીજું ચંપાનગરીયેં, ચોહું ઇહ્ચંપાર્યે, પાંચહું નહિકાર્યે, હહું પણ નહિકાર્યે,

नतुं एक वर्षे, पांच वर्षेनो एक संवत्सर, इत्यादिक बीजा पण दीर्घ कालने विषे कोइ वखत आ
असुक काम हुं करीश एवो प्रतिबंध नथी तथा चोथो जावथी प्रतिबंध ते कोथ, मान, माया,
लोभ, नय, ह्यास्य, राग, द्वेष, वचन सुद्ध, खोदुं कोइने कलंक आपवुं, जुगली करवी, परना दोष
प्रगट करी कहेवा, अरति द्वेष, रति प्रीति, कपटथी बोलवुं, मिथ्यात्वशब्द ॥ अंधार्मथ ॥ ६ ० ॥
ए काम करे तो जावथी प्रतिबंध कसो कहेवाय ते मांदेलो ए जगवानने विषे कांइ पण नथी
॥ १ १ ८ ॥ वली ते जगवंतें वर्षादना कालविना शेष जेनाला अने शीयालाना आव
महीनामां गामने विषे एक रात्रि अने नगरने विषे पांच रात्रि लणख रहेवुं एवो विद्धार
कसो एवा थका विचरे तथा जेम कुह्लाडो चंदनने कापीनाखे पण चंदनतो जलटो कुह्ला
डानी धारनें सुगंधज आपे अने जे नही वेदे तेने पण सुगंध आपे जे तेम जगवानने कोइ
वांसले वेदे कोइ चंदने लेवे ते वेडुनी उपर समान सरखुं मन जे जेवुं वली तण अने मयी
तथा पाणी अने सोखुं ए वेडु समान जे जेने, झःख अने सुख वेडु समान जे जेने, इहलोक
अने परलोकनी गरज नथी जेने, जीववा अने मरवानी इहवा नथी जेने, संसार समुद्धथी पार
थवा वाळा, कर्म रूप शत्रुनें मारवाने जलमाल थपा एवा थका विचरे जे ॥ १ १ ९ ॥
जे जगवाननां उत्कृष्ट ज्ञान वरीन अने चारित्र जे, आदि रहित स्थान विद्धार पराक्रम आर्जव
मार्दव अल्प उपधी कृपा निर्दोषता शुद्धि मनप्रसन्नता ए सर्व काम उत्कृष्ट जे. साचो संयम
तप करवाथी उपचय करेवुं फल निवार्यमार्ग तेने विषे आत्माने जावता थका विचरे एवी रीते
जगवानने बारवर्षे वीत्यां ॥ हवे जगवाने बारवर्षेमां जे कांइ तप कसुं तेनी संख्या तथा
पारयां कथां तेनी संख्या कहे जे. एक संगम देवना उपस्तीमां ज मासी तप तेवुं पारखुं

વાચરાની પેરે અપ્રતિબદ્ધ વિહાર કરે, શરદ્ક્રતુના મેઘ સમાન જેવું હૃદય નિર્મીલ છે કમલનાં
 પત્રની પેરે નિર્દોષ જાણવા, કાચવાની પેરે ફંદિયોને ગોપવી રાખ્યાં છે, વલી રવળની નામડું
 જાનવર ધાય છે તેના શિંગડાની પેરે ફકલાજ છે, પંચી જેમ પોતાની પાસે કાંદ પણ પરિ
 પેરે અપ્રમત્ત, હસ્તિની પેરે કર્મરૂપ શત્રુજને મથન કરવામાં મહાપરાક્રમવંત, વૃષભની પેરે
 સંયમરૂપ નાર નિર્વાહ કરવાને સામર્થ્યવાન, સિંહની પેરે પરિસહ જીતવામાં હુર્દેર, મેરુની
 પેરે અચલ અકંપ ચલાયમાન ધાય નહીં ઇવા છે, સસુહની પેરે મંત્રીર છે, ચંદ્રમાની પેરે સૌમ્યલે
 રૂપાવંત છે, વલી સૂર્યનીપેરે વીપતું તેજ છે જેવું, તપાવ્યા કુંદનના સોના સરલા જાતરૂપ છે,
 પૃથ્વીની પેરે સર્વ ફરસ સહન કરનાર છે, ઘુટે હોમેલા અગ્નિ સરલા તેજે કરી જાજવલ્યમાન છે,
 તેથી નગવાનને વ્યાંયે પ્રતિબંધ નથી, હવે જેનો પ્રતિબંધ નથી તે પ્રતિબંધ ચાર પ્રકારનો છે,
 કહે છે પ્રથમ દ્વ્યથકી પ્રતિબંધ ત્રણ પ્રકારનો છે તેમાં ફકતો માતાપિતા પુત્રાદિક તે દ્વ્ય
 થકી સચિત્ત પ્રતિબંધ જાણવો બીજો ધરેલા પ્રમુલવનો પ્રતિબંધ તે દ્વ્યથી અચેત પ્રતિબંધ જાણ
 વો, ત્રીજો શાળગાર કરેલી સ્ત્રી પ્રમુલવનો પ્રતિબંધ તે દ્વ્યથી અચેત પ્રતિબંધ જાણ
 ત્રણે પ્રકારનો પ્રતિબંધ જેને નથી માટે મમલ રહિત છે. વલી બીજો રવેત્રથકી પ્રતિબંધ તે ગામ,
 નગર, ગુફા, રવેત્ર, રવળાં, ઘર, ધરનાં અંગણાં, આકાશ હલ્યાદિક કોઈની ચપર મહારા પયું નથી
 માટે પ્રતિબંધ નથી, ત્રીજો કાલથી પ્રતિબંધ તે સમયને વિષે, આવલિકા, આસોઆસ, સાતશ્વા
 સોહાસેં ફક સ્તોક, ફાણ, સાતસ્તોકનો ફક લાવ, બે ઘડીનું મુહૂર્ત, ત્રીશમુહૂર્તેં ફક અહોરાત્રિ, પત્તર
 અહોરાત્રીયેં ફક પક્ક, બે પક્કે ફક માસ, બે માસે ફક ક્રતુ, ત્રણ ક્રતુનું ફક અયન, બે અય

निह्ना मली नद्दी एटलो उपसर्गं अयो तथा मध्यम बावीश तीर्थंकरने स्वल्प उपसर्गं अया हे ॥
 हवे जगवान जेवारे आगार एटळे घर तेणे करी रहित एवा अणगार अया तेवारे एक चाल
 वानी ईर्थी समिति एटळे जोइने चाले, बीजी नाषा समिति एटळे विचारीने बोले, जीजी
 एषणा समिति एटळे दोष रहित आहार लीये, चोथी आद्याण नंममच निरुकेवणा समिति ए
 टळे नांन मात्रां प्रमुखने जोइने जयणार्थे ग्रहण करे तथा जयणार्थे भूके, पांचमी उच्चार प्र
 अवाय खेजजह्न सिंघाणपारिष्ठापनिका समिति एटळे वलो, मात्रो, खंखार अने सेनो ए सर्व
 निर्जीवस्थानके परववे ए पांच समितिये समता होता ह्वा पण श्रीतीर्थंकरनो आहार निहार
 कोइनां दीवामां आवे नद्दी, कोइना जाणवामां आवे नद्दी, खेल, नाकमज, खंखार, होयज नद्दी
 केमके एने रोगनो अन्नाव हे वली जगवान मन, वचन अने कायाने कुकर्ममां न चलावता
 ह्वा मन वचन कायाने नलीरीते वत्तीववाथी त्रण समिति सहित अया ॥ वली जगवान म
 नशुसि, वचनशुसि अने कायशुसि ए त्रण शुसिये सुसा होताह्वा, वली जगवान ईडियोने गो
 पवी नववाड सहित शील राखता ह्वा, वली क्रोध मान माया अने लोचरहित, घणज श्री
 तल स्वजाववाला, जेमने क्रोधादिक उपशान्त अइ गया हे एवा हे, वली जेणे पापने रोधि मू
 क्क्यां हे, निराश्रव अया हे, समत्वरहित, धनरहित, अंशरहित होवाथी निर्देष अया हे जेम
 कंसानां पात्रने पाणी लागे नद्दी तेम जगवान पण निर्जोप स्नेह रहित हे, जेम शंखने रंग लागे
 नद्दी तेवा निरंजन हे तथा कोइ उपर राग नद्दी द्वेष नद्दी माटे रागद्वेष रहित, जेमजीवनी गति
 क्क्यांय रोकाती नथी तेम जगवानने क्क्यांयजातां गति ह्वाताती एटळे जगवानने विहार करवामां
 कोइ रोकी शके नद्दी, आकाश जेम निरालंब हे तेम जगवान पण कोइनो आधार राखता नथी,

रेसमनी दोरीथोथी वे वाळुंये वे लुक्कोनी फालोमां बांध्यां पढी ते वेड्ड फालीथो एकज वखतें
 साथेज बोडी तेथी वेड्ड काननां खीळा तरत साथेज नीकली आख्या एम बुदिना प्रपंचें करी खी
 लातो काढाड्या पण तेवरवते प्रचुने वेदना एटली थद के ते वेदनाना योगथी द्वांकमारी अर
 डाट भूक्यो वनमां घोराकार शब्द थयुं तेथी पर्वत फाटी पड्या ते पर्वत द्वाळमां बंजणवाड
 नामनी पासें ठे त्यां बंजणवाड तीर्थ थयो. प्रचु भूर्बापामी धरतीथें पड्या तेने वे पुरुषे उ
 पाडी वेसाड्या एम लोको कहे ठे परंतु तीर्थेकरने एतुं संजवे नही ते उपरथी अनुमान क
 रीथें हैथें के कायाना व्यापारथी द्वांक थद द्वाजे पण जावथी थयेली जयाती नथी “अनंत
 बलित्वात्” ए वचन उपरथी निरधार थाय ठे पढी कानोनी उपर ब्रह्मसंरोद्धिणी औषधी हा
 गावी तेथो ते धाव मली गयो समाधि थद ते होठ अने वैद्य वेड्ड मरण पामी देवजोर्के गथा,
 गोवालीथो मरी सातमी नरकें गयो ए रीते जगवानने ए लहेजो मद्दोटी उपसर्ग गोवालीथे
 कथो द्वावे जगवानने जवन्थ, मध्यम अने उत्कृष्ट एवा अण प्रकारना उपसर्ग थया तेमां कथा
 कथा जातिना उपसर्गीमां मद्दोटांमां मद्दोटी उपसर्ग कथो कथो थयो ते कही देखाडे ठे प्रथम
 जवन्थ उपसर्गीमां तो शीत परीसहनो मद्दोटी उपसर्ग व्यंतरीथें कथो तथा मध्यम उपसर्गी
 मांदे संगम देवताथें मद्दोटी उपसर्गीकथो, अने उत्कृष्ट उपसर्गीमांदे मद्दोटी उपसर्ग कानमां
 खीळा ओकाणा तथा खीळा काढयानो थयो ए रीतें जगवाने बारवर्ध सुधी काया वोसरायी जेम
 कोड पुरुष नाथ दोहोवाने वेसे तेवे आसने प्रचु वेग पण कोड दिवसें धरतीथें वेग नही ॥
 तेमां मात्र वे घडी शृङ्गपाणि यत्कने देहेरे निद्रा करी बाकी सर्वकाजनिद्रा विनाचुं गछुं
 एम श्रीवीरप्रचुनें घणा उपसर्ग सहन करवा पड्या अने श्रीकृष्णदेव तीर्थेकरने एक वर्ष सुधी

पित्र धर्म

गो गो

भगवान्

स्त्रीलोक गार
गोवादीयो

હોત્સવેં સ્વરચ્છું હે. પઢી જગવાન ષણ્માજિત્તિકા ગામે કાયોત્સર્ગેં રહ્યા તેવારેં ફંડમદ્વારાજ વાં
 દવા આપ્યા અને બોલ્યા કે હે જગવાન ! આપને આટલા દિવસ પઢી અસુક દાહાડે કેવલજ્ઞાન
 ઝપજવો છું કહીને ગયા. હવે પ્રચ્છ વિચરતા અનુકર્મે ચંપા નગરીયેં સ્વાંતિદત્ત બ્રાહ્મણની શા
 લાર્યેં વારસું ચોમાસું રહ્યા છ વારસું ચોમાસું ॥ ૧૨ ॥ ॥ પઢી તિહાંથી પારણું કરીને જગ
 વાન વિચારતા ષણ્માનિક ગામે આવી વાદેર ઝયાનમાં કાઝસ્મર્ગેં રહ્યા ॥ તે અવસરમાં જગ
 વંતના કાનમાં ગોવાલિયેં સ્વીલા વોક્યા તે ઝપસર્ગેં કહે હે. પ્રચ્છયેં ત્રિષ્ટણ વાસુદેવને નવેં શય્યા
 પાલકના કાનમાં તરુડ ઝણ કરી નરવાયું હતું તે કર્મ અહીંયાં પ્રચ્છને ઝદયેં આયું, તે શય્યા
 પાલક અનેક નવનમણ કરી હમણાં ગોપાલક થયો હે, તેથી તે વૈરને લીધે તેણે ગોવાલીયે
 પ્રચ્છને બલદ નાલાપ્યા પોતેં ગામમાં ગયો ત્યાંથી પાઠો આપ્યો તેવારેં બલદ ન દીગ, પઢી બલદ
 જોવા સારુ ચાર પ્રહર સાંજિ નમ્યો પ્રજાતેં આપ્યો તો જગવંત પાસેં બલદ બેગા દીગ, તે વચ્ચત તે
 ગોવાલીયાને પૂર્વનવના વૈરથી દેષ ઝપન્યો તેથી જગવંતના કાનમાં સ્વીલા બેસાહ્યા, જેમ કોઈ
 ફેરવે નહીં કોઈને સ્વબર પહે નહીં તેવીરીતેં વાદેરથી કાપીને સરસા કરીદીધા તે સ્વીલા જેના
 તીર થાય હે એવા શરકટ હુલ્લના અથ કાપીને કાનમાં વોક્યા તેથી જગવંતને મદ્વાવેદના પ્રાપ્ત
 અદ તેનાયોગેં અત્યંત ક્રુશ થઈ ગયા પઢી જગવંત તિહાંથી વિદ્વાર કરતા મથમ અપાપાર્યેં સ્ત્રિ-દાર્થે
 વણિકને વેર ગોચરીયેં પથાયા તિહાં સ્વરક વૈધ બેગો હતો તેણે માર્ગજુસારેં પ્રચ્છને સચલ્ય દીગ તે
 વારેં રોવને કહેવા લાગ્યો કે જગવાનનેં બધા હે. રોતે કહું તો છ બધા મટાવી આપવાનો જાન તમે
 કાં લેતા નથી ? પઢી રોત અને વૈધ બેહુ પ્રચ્છની પલવાડે ગયા તિહાં વૈધેં વિચાર કરી બે સાણસા
 હાડે હે હુલ્લોની વચ્ચે હુલ્લોની નાલીયો રેસમથી બાંધી કાન માંહેલી સ્વીલી સાણસામાં પકડીને

बैडी काहाडवा सारुं लोहारने तेडी आहुं हुं एम कही चंदनाने पूर्वजी अवरथा सहित
 जंबरे बेसाडी पोते लोहारने तेडवा गयो पववाडे शुद्धसम्यक्त्वनी धरनारी चंदना सती चिंतवे
 ठे जे कोइ अतिथि आवे तो तेने ए वोहारारी आहुं एवामां मध्यान्ह वीत्या पढी प्रभु पथा
 स्या तेने देखी चंदनबाजा हर्षवंत यह्यकी बाकजा देवा लागी परंतु प्रभुयें लीयेजा अग्निप्र
 हना चार नेद तो मजता दीठा पण पांचसुं रुदन दीतुं नहीं तेथी पावा वथा तेवारें चंदना
 झःख धरती थकी रुदन करवा लागी जे साधु पण महारा हाथनो आहार लेता नथी माटे
 मने धिःकार ठे पढी जगवते रुदन करती देखी पोतानो संपूर्ण अग्निप्रह्य ययो जाणी ते अ
 डदना बाकजा लीधा तिहा देवतार्ये पंचदिव्य प्रगट कथां बेडी नांगीने नेजर थयां मस्तकें
 वेथी पाढी आवी इंडमहाराज आब्या, चंदनानी मातानी बहेन भुगावती ते चंदनानी मासी
 थाय तेना संबंधथी संतानिकनामे राजा धन लेवा लाग्यो तेने इहे वाखो अने कहुं के चंद
 नाने दीक्षा लेवानी वरवते ए धन काममां आवरो, चंदनार्ये कहुं ए धन धनावह गेवने
 स्वाधीन करो तेने आपीने इंड बोखो जगवाननी प्रथम साधवी ए चंदना थारो एम कही इंड
 स्वरथानके गयो आर्हिआ पांचदिवसें जणा भन्मासी तपहुं प्रभुने पारणुं थसुं वली कोइक
 प्रतमां एम कहुं ठे के बहुधारानी वृष्टि आपणो घरे यह्य एहुं सांजजीने मूला पोताना पिय
 रथी बटति बटति कसति कांचजीने जेम तेम बांधती तिहां आवी पढी महोठो जोगो वाल
 ती जतावलमां खोजा नरीने धन उपाडवा मांभुं ते उपाडतां अभिज्वाला जरी वख सर्व
 बली नरुम थयां थ्याम वदन यह्यकी जाती हवी तेने देवतार्ये तर्जोना करी कहुं के ए
 इव्य चंदनबाजानुं ठे चंदनार्ये ते धन गेवने आपुं गेवें ते सर्व धन चंदनानी दीक्षाना म

चित्र ४५

प्रीति करवी जलां मन मान्यां नोजन करवां, ए अमारो आचार ले. तेवारें चंदना वोली ए म
 हाराखी न थाय तथापि ते वेअ्यायें बलात्कारें लेवा मांणी तेवारें शासन देवीयें वेअ्याना कान अने
 नाक ठेदी नारव्यां वेअ्या नाखी गइ पढी धनावदनामे शेव जिनधर्मी हत्तो तेणे भूल आपी चंदनाने
 वेचाती लइ पोताने घेर तेडी आब्यो अने चंदना एहुं नाम आपी पुत्री पणे थापी, पण चंदनाहुं सु
 रूप देखी धनावदशेवनी मूलानामा वांजणी कुदाड खी ले ते मनमां देप राखवा लागी के रखेने
 ए माहारी शोक थाय ! तेमाटे प्रथमखीज कांड उपाय करुं तो सारुं पढी एक दिवस शेवना पण
 परवालतां चंदनाना माथ्यानी वेंछी धरतीयें पढी तेने शेवें उपाडी चंचीकरी ते पेहेली आचार मूल
 खीयें दीवी अने मनमां चिंतववा लागी जे शेव एनी वेणीयें मोह्यो देखाय ले मुखखी तो
 पुत्री कहे ले पण एने खी करी राखवो एमां सदेह नथी केमके हुं हवे बुढी थइ हुं अने ए स्वरूप
 वती ले. पढी एक दिवसें शेव .कोइएक गामें गया पढवाडे मूलार्ये चंदनाहुं मस्तक मूंजावी
 हाथ पगमां वेडी घाली भूसाहुं वख पहेरावीने बाणा प्रमुखना उरडामां वेसाडी पोते
 धरने वारणें ताहुं आपी पोतानें पीयरें जती रहली हवे चंदना तो उरडामां वेवी नवकार गणे
 ले पोताना करेजा कर्मने निंदे ले एम करतां बोधे दिवसें शेव फरी पोताने घेर आब्यो तिहां
 चंदनवालाने दीवी नही, तेवारें पडोसी लोकने पूढवा लाग्यो पण पहेली कजीयाखोर मूलानी
 वीकथी कोइ जवाव थापे नही पढी एक मोकरीयें सर्व वात कही तेवारें शेवें ताहुं उघाडी उर
 डामांथी वाहेर काहाडी मोलीमां वेसाडीने कहुं के हुं लोहारने वोलावी लाहुं हुं ते माहारी
 वेडीपो उघाडवो चंदनार्ये कहुं हुं नूखें मरुं हुं तेवारें शेवें अडवना वाकला एक स्रपडाने खुये
 नाखी चंदनाने आणी आप्या अने कहुं के हुं अण दिवसनी नूखी जो ते आ वाकला खाजे हुं

ધર્માનલ દશ અહેરાની વાતમાં સવિસ્તર આવી ગયો હે માટે આદીં લખ્યો નથી. તેવાર પઠી અનુક્રમે ચંદનવાલાયે પ્રસુતે પહિલાન્યા હે ઇટલે નગવંતે કાંઈક કર્મે મોપ રહ્યાં જાણી કોશં વીનગરીને વિષે પોપ વદિ એકમના દિવસેં પોતાની રહ્યાંથી એવો અન્નિપદ્ કીધો હે કે ? સ્વય યીતો સ્વપડાનાં સૂણામાં અડદનાં વાકલા રાણેલા દોય, ૩ ફેજાંથી એક પગ ધરની મેલીની માંદેલી કોરે દોય અને એક પગ મેલીની વાદેર રહ્યો દોય ૩ કાલથી સર્વે નિજુક લોક નિકા માગી જાય તે પઠી ૪ નાવથી રાજાની પુત્રીદોય પરંતુ દાસપણું પામ્મેલી દોય, ૫ માણું મુંમેહું દોય, ૬ જેનાં પગમાં વેડીયો પહેલી દોય, ૭ અઠમ તપકણું દોય તેંચલી રૂદન કરતી વેલી દોય એવી સ્ત્રી જો વે પોદોર દિવસ ચહે મથાનહ પઠી નિકા આપે તો મહારે પારણું કર રહું એવો અન્નિપદ્ કરીને શ્રીવીરન્ગવાન્ ગોચરિયેં નિત્ય ઢ્રમણ કરે પણ કયાંય એવો યોગ બને નહી ત્યાં રાજાનાં મંત્રીશ્વર પ્રસુરવેં અનેક ઝપાય કયા પણ કોઈરીતેં પ્રસુતો અન્નિપદ્ પૂર્ણ ધાય નહી એવા અવસરમાં ચંપાનગરીનો દધિવાહન નામેં રાજા તેની ધારણી નામા સ્ત્રીની વ સુમતિનામા પુત્રી હે તેહું અપર નામ ચંદનવાલા હે હવે કોશંવી નગરીનો સંતાનિક નામેં રાજા હે તેણેં રાજ્યવિરોધેં લશકર હોદ ચંપાનગરીને લૂટી તેવારે દધિવાહન રાજા નાશી ગયો અને ધારણી રાણી તથા ચંદના ઇ વે કોઈ એક સંતાનિક રાજાનો પાયદલ સેવક હતો તેના દ્વાયમાં આવી તેણે ધારણીને કહું કે તને હું મહારી સ્ત્રી કરીશ તે સંતલિ ધારણી રાણી તો પોતાની જીન ચાંપીને મરણ પામી પઠી સુનદેં વિચાણું જે રસેને આ ઢોકરી પણ મરી જાય એહું જાણી તેને વિશ્વાસ આપીને કોશંવી નગરીનાં ચોવટા માંદે તે ચંદનવાલાનેં વેચવા ગયો તેને વેચ્યા હોવા આવી તેવારે ચંદનાયેં પૂલહું તમારો શો આચાર હે વેચ્યા વોજી ચત્તમ પુરુપ સાર્ય

पञ्च

श्रीराम
सेवाश्रम
बार

भगवान्

भूषण सेवाश्रम
बार

मेरा

હાંથી નિકળીને પોતાની દેવુંગનાડ સાથેં લફને મેરુપર્વતની ચૂલિકાયેં આવી રહ્યો, છું
 એક સાગરોપમહું આશુષ્ય હે, અને એ અનબ્યજીવની જાતિ હે એવું કહેવાય હે. એમ
 પ્રચુનેં દશમા વર્ષને વિષે ઘણાં અપસર્ગ થયા પઢી પ્રચુયેં હમાસી તપહું પારણું વજગામમાં
 ગોપાલકનેં ઘરે સ્વીરનાંં જોજને કહું. ઘણી પ્રતોમાં ગોઠુલને વિષે વત્સપાલીનામેં તુલ્ સ્ત્રીયેં
 પરમાન્ને પારણું કરાવ્યું કહું હે તિહાં પાંચદિવ્ય પ્રગટ થયાં. વળી ચોસવ ડંડાદિકોયેં તથા
 દેવોયે આવીને પ્રચુને સુલશાતા પૂઢી સાવહી નગરીયેં શર્કેહેં પ્રતિમામાં પ્રવેશ કરીનેં પ્રચુને
 વાંધા લોકોયે દેરીનેં નગવાનનો મહિમા કહ્યો ॥ હવે અગીઆરમું ચોમાસું નગવાને વિશાલા
 નગરીમાં કહું, તિહાં જીર્ણોત્તે નાવના નાવી કે નગવાન નાતપાણીનો લાન દેજો એવીરીતે
 ચાર મહીનાંં પર્થત નાવના નાવી તોપણ મિથ્યાલી પૂરણોત્તે દાસીને હાથે અહદના બાહુલા
 આપ્યા તે લફને નગવાને તેને ઘેર પારણું કહું તિહાં પંચદિવ્ય પ્રગટ થયાં તેવારેં લોક સર્વ
 પૂરણોત્તે ધન્ય હે ધન્ય હે એમ કહેવા લાગ્યા અને જીર્ણોત્તે જાણું જે હું નાગ્યહીણ તેથી
 મહારે એવો યોગ કિહાંથી મલે, એમ પશ્ચતાપ કરતો રહ્યો પઢી કેટલેક દિવસે કેવલી નગ
 વાન તે ગામમાં પધાયા તેવારેં રાજા પ્રસુરેં પૂઢહું કે મહારા નગરમાં નાગ્યશાલી કોણ હે ?
 કેવલીબોધ્યા કે જીર્ણોત્તે નાગ્યશાલી હે રાજાએં પુઢહું નગવાનને દાનતો પૂરણોત્તે ઢીહું હે ?
 નાવથી દાન ઢીહું હે માટે વારમો દેવલોકહું આશુષ્ય વાંધું હે એ અગ્યારમું ચોમાસું કહું ॥
 ૧૧ ૧૧ ॥ હવે નગવાન તિહાંથી વિહાર કરીને સુસમારપુરે પ્રતિમાસ્થિત કાઝસર્ગેં રહ્યા તેવ
 રવતેં ચમરેહેં સૌધર્મે દેવલોકેં જાહું થયું હે અને તે ચમરેહેં પ્રચુહું શરણ લીહું હે એ અધિકાર

गाममां गोचरी करवा जाय तेवारे ते धरनो आहार अशुद्ध करी आपे जे जगवानने लेवो
 कल्पे नही एवो करी नाखे तथा दरहमेथ गाममांथी चोरी करीने ते चीज जगवान अगल
 मूकी जाय तेथी लोक जगवानने मार आपे कलंक चढावे वली जगवाननो वेळो बनीने
 गाममां कोइकोइ लोकोनां विद् जोगा जाय जेवारें लोक पूढे के हुं थावास्ते आंही आढो अ
 वळुं जोगां करे वे तेवारे तेनें कहेके महारो शुरु रात्रिये चोरी करवा आवरो ते माटे हुं आग
 लथी जोइ राखुं हुं ते सांजली लोक आवीने जगवाननें मार आपे एवो उपसर्ग थयेलो जो
 इने जगवाने अग्निप्रद कखो के जिह्वांखुथी आ उपसर्ग मने थाय वे तिह्वांखुथी महारे आहार
 पायी लेवुं नही वली ते संगमो केटलिएक गामनी स्त्रीथो जगवान साथे मलती वे एवुं लोक
 माने तेवुं करी देखाडे तेवुं बतां पय तिह्वां जगवान एकांत स्थाने रह्या एवा व महीनाखुथी
 उपसर्ग कखा तो पय इंद्रमहाराजे तेने उपसर्ग करताने वाखो नही केमके इंद्रमहाराजें एवुं
 विचाखुं जे हुं एनें वारीश तो ए कहेयो के हुं तो जगवंतने चलायमान करत पय खुं करं के
 तमे मने वळ्हेना करी तेथी लाचार थयो एवो अपवाद टालवा सारुं इंद्र तेने कांइपय कहुं
 नही तोपय जिह्वांखुथी एये उपद्रव कखा तिह्वांखुथी इंद्र थास लीथो नही, मनमां घणोज
 उदास रह्यो, बीजां पय सर्व देव देवीथो शोकमां निस्तेज थकां बेथी रह्यां एम करतां
 व महीनानी अंत ते संगमो देवता पोतानी मेळे पोतेज हार खाइनें बोळो के हे आर्य !
 तमे सुखेथी गोचरी करो हुं हवे बिजकुल उपसर्ग करीश नही तेवारें जगवाने कहुं हुं
 महारी इह्यार्य गोचरी जइश एवी रीतें हारीने संगमो स्वर्गमां गयो, इंद्रमहाराजें तेंहुं सुख
 पय जोखुं नही लाकडीयोथी कुंटावी मार मराव्योनें स्वर्गमांथी काढाडी मूक्यो, ते ति

अग्ने पगथी शरीर मर्देन एटले शरीरने कचरावुं, अग्नीधारसुं पिशाचोनां रूप बनावीने अह
 द्वास्य करी बीवराव्या, बारसुं सिंद्धुं रूप करी नख माखा, शरीर फाडुं, तेरसुं सिद्धार्थ पिता
 तथा त्रिशला मातानां रूप करीने विजाप करतो बोव्यो के दे पुत्र ! अग्ने ताद्वारां माता पिता
 आव्यां हेर्ये माटे तुं दुःख देशवीशमां अमारी साथे आष अग्ने तुने सुख करी आपीसुं, चौदसुं
 तीक्ष्ण चांच वालां पंखीनां रूप विह्वीने प्रभुता कान अग्ने सुखतुं मांस खवरावुं,
 पन्नरसुं चांभालनां रूप करीने तर्जोना करी, रोजसुं लाकडा खंधा बाली करीने बेडु पण उ
 पर द्वांभी चडावी उपर खीर रांधी, अग्निथी बाधा. सत्तरसुं प्रचंद वायरे करी जगवंतने
 उंचा उडाजीने पाळा नीचे जमीन उपर पटकी वीधा, अठारसुं कलिकाल वायरो विह्वीने जे
 वायरो जगवानने चकनी पेरे जमाडे तेरीतें जमाड्या, ते पढी उंणायीशसुं हजार नार प्रमाण
 जोखंमनो गोलो बनावीने जगवानना मस्तक उपर नाख्यो तेथे करी जगवान केडसुथी केट
 दिक प्रतोमां ढोंचण सुथी त्रिमिमांहे पेसी गया ए उपसर्गथी जो बीजो कोइ गमे तेवो बलवान
 होय तो पण चूरण अह जाय पण एतो तीर्थकरतुं शरीर हे तेने कांइ पण असुं नही, वीशसुं
 रातनी वखतें दिवस करी देशाड्यो अग्ने संगमो बोव्यो के दे देवार्थ ! प्रजात असुं माटे हवे
 विहार करो, गोचरी जात ते वखत जगवाने अवधिहाने करी रात्रि जाणीने विचाहुं जे ए
 देवकत चरित्र हे बली संगमाये देवतानी क्रुदि देशाडी देवांगनानां रूप करी द्वाव जाव दे
 खाडी अजुक्ल उपसर्ग कखा अग्ने बली बोव्यो के तमोने जोइये ते वर मागो जो स्वर्ग मागो
 तो स्वर्ग आहुं एहुं कहुं तो पण कोइ रीतें जगवान लगारमात्र मग्या नही चलायमान अग्या
 नही एम मद्वाविकट एवा वीश उपसर्ग एक रात्रिमां संगमे कखा पढी जेवारे जगवान

हृद्विधि पद्धिनिविधो ॥ ३ ॥ ॥ हवे नगवान् दृढ एटले कवणानूमिने विषे बहुम्वेह जिह्वां
 वसे ले एवा म्वेहना देशमां गया तिह्वां नगवानने कुतरा प्रमुखें करख्या लें एवा बीजा पण
 अनेक प्रकारना कवण उपसर्ग थया ले ते सर्व सद्धन कखा पढी एकदिवस नगवान पेढाल
 नामा ग्रामना उद्यानमां पोलास नामा कोइएक देवनी चैत्य ले तेने विषे अठमतपें सहित
 एक रात्रि महाप्रतिमार्ये रह्या ले एवामां शकेंद्र देवताउर्नो राजा ते पोतानी सज्जाने विपेरह्यो
 शको नगवानना धीरपणानी प्रशंसा करे ले के जो त्राणलोक नेगा थाय तोपण श्रीवीरप्रभुने
 चलाववाने समर्थ थाय नही एवुं प्रभुनुं सत्व ले एवुं इंद्रमहाराजनुं वचन सर्व देवतार्ये
 सत्य करी मान्युं परंतु एक संगम नामे सामानिक देव मिथ्यादृष्टि अज्ञव्यजातिनो ले तेथो
 अमर्ष आणीने विचाखुं जे मनुष्यने चलाववुं नगाववुं एकांद्र महोटी वात नथी एवुं चिं
 तवी इंद्रमाहाराज पार्से बोव्यो के हुं एक ह्णवारमां चलावी आवुं एवुं कही इंद्रनां वचन
 अणमानतो शको चलाववानां प्रतिज्ञा करीने तुरत प्रभु पार्से आव्यो तेथो आवीने एक
 रात्रिमां महोटा वीश उपसर्ग प्रभुने कखा तिह्वां प्रथमतो धूल उढावी धूलनो वरसाव क
 रीने प्रभुनां श्वासोश्वास संथ्या, पढी बीजो वज्जना जेवां मुखवाली कीडीथो विक्कीनें प्र
 भुना शरीरनें चुंटाव्युं करडाव्युं चालायी जेवुं शरीर कखुं, पढी त्रीखुं वज्जना जेवा मुखवालां
 नांस मन्नर विक्कीनें प्रभुना शरीरने करडाव्युं, चोखुं धीमेज कीडीथो वनावीने चुंटाव्युं,
 पांचसुं वांढी वनावीने शरीरने करडाव्युं, लहुं सर्पनां रूप करीने नरसाव्युं, सातसुं नोली
 यानां रूपवनावीने मुख अने नखथी शरीरने विदारण कराव्युं, आवसुं उंदरोनां रूप वनावीने
 शरीरने करडाव्युं, नवसुं दाथी अने दाथीजना रूप करीने सुंदरथी उंचा उढाव्या, दशसुं दांत

विपथ ३

महाराज

भगवान्

कथिते

तपस्वीये पण नगवाननो प्रताप जाणी नगवानें खमाव्या पढी गोशालार्यें नगवानने पुंढहुं के तेजोलेख्या केस प्राप्त थाय तेनो उपाय वतावो तेवारें नगवान बोधा के वेजानी तपस्या करे एटले ठठ करीने पारणे एक मुठी अडवना वाकुला खादने तेना उपर एक पसलीनर उण पाणी पीये, सूर्य साह्यामो उजो रहे, एरीते व महीना सुधी करे तो वेवट तेजोलेख्या पुरुषनें उपजे आंदी केटजाएक कहे वे सिद्धार्थ व्यंतरे ए विधि कह्यो वे. गोशाले पण ए सामान्य विधि धारण करी लीथो ॥ हवे नगवान कूर्मगामथी सिद्धार्थपुरे आवतां रत्नामां पूर्वे कहेजुं तजना जालने उगेजुं थंनरूप देखी तेने गोशालें विदाखुं तेमां सातपुंज तज दीठा तेवारें सर्वे सत्य मानीने गोशाले विचाखुं जे थवा वाहुं ह्योय ते जरूर थाय एवीरीतें मानीलाने दढनिश्चय वादी थयो ए मत निरधार करी लीथो तेवार पढी गोशालो नगवानथी जूदो रह्यो अने सा वडोनगररीयें आवी तेजोलेख्या साधि तेपण सिद्ध यद्, तथा दिशाचरोनी पासेथी अष्टांग निमित्त शीरव्यो ते जिन नही एटले तीर्थकर नहतो तोपण लोकोने कहे हुं तीर्थकर हुं एवीरीतें तीर्थकर नाम धरावतो पोतानी सिद्धाद लोकोनी आगल देखाडतो थको नगवानथी न्यारो सा वडो नगररीयें फरे वे ॥ एवामां नगवान पण विचरता विचरता दशसुं चोमासुं सावडो नग रीयें आवीने रह्या अने तिहां अनेक प्रकारनां तप कखां ए दशसुं चोमासुं जाणवुं ॥ १ ० ॥ हवे नगवान चोमासुं पुरुं कखा पढी विचित्र तपें विचरता थका ॥ उनेंच ॥ दढजूमि वडु मिहा, पेढाडु जाणमगयो नयवं ॥ पोलास चेंदयेंमि, विण्णरायें महापडिमं ॥ १ ॥ स क्रोड्य देवराया, सत्तागड नणद हरिसीज वयणं ॥ तिच्चिविलोण समहा, जियवीरं मणं चडे जने ॥ २ ॥ सामाणिय संगमज्ज, देवो सक्कस्सरो अमरिसेण ॥ अद् अणज्ज तुरंतो, मि

१
 मानीमां चोर लोकोर्यें पकडी लीधी अने बाळक भूर्वेरगामने बाहेर पळ्यो. रह्यो तेने कोटंबी नामा
 कुटुंबीयें बाहेर जमतो देखीने जपाडी लीधो ते कुटुंबीने पुत्र हत्तो नही माटे तेने पुत्रेनी घेरे रा
 खीने मढोटो कखो अने ते लोकरीनी माताने चोर लोकोर्ये जइ चंपानगरीमां कोइ वेर्यानी घा
 से वेची तेथी ते वेर्यानो धंधो करवा लागी पडी अत्रुक्रमें ते लोकरो जेवारे मढोटो धयो तेवारे
 एक दिवसें चंपानगरीमां व्यापार करवानें अर्थे आब्यो तिहां पोतानी माता जे वेर्यानो धंधो करे
 ते तेनी सार्थे अजाण पये जोगजोगववा लाग्यो एक दिवस तेनी कुलदेवी गाय वाढडाजुं रूप
 करीनें रस्तामां आवी बेवी एटजामां ते लोकरो पण वेर्यानें घेर जाय ते तेथे रस्तामां वाढडानां
 पुंढ जपर पणदीधो तेवारे वाढडो बोव्यो जूड माताजी आ मद्दारा पुंढ जपर पण आपीनें चाब्यो
 जाय ते पण रस्तो देखतो नथी तेवारे गाय बोली के हे बेटा ! हुं एहुं नाम जइश नही एतो
 पोतानी सगी माता सार्थे जोग करतां पण कांइ मरतो नथी तो वली ताहारुं हुं सांजलवो ?
 ए वात सांजली लोकरो चमक्यो पडी सर्वहकीगत कुलदेवीयें कही तेथी सांजलीने तापस
 ध्यो लोकोर्ये तेहुं वेर्यायन कृषि एहुं नाम आर्युं ते जाडमां जंघे मुखे जटकतो नीचे अग्नि
 कुंन कखो ते मां तापे ते तेने तेजोलेख्या जपजी ते एवामां तिहांथी जगवान चाब्या जाय ते
 पडवाडे गोशालो पण चाब्यो जाय ते ते वरवत वेर्यायन पोतानी जटाजूटमांथी जूड निक
 लीने जमीन जपर पडी गयेली ते तेने जपाडीने पाडी पोतानी जटामां मूके ते ते जोइने
 गोशालो बोव्यो अरे तुंतो निक्केवत जूँनोज घर वो के सुनिवो ? एहुं ह्यास्यहुं वचन त्रायवार
 बोव्यो एटजे वेर्यायनने क्रोध चळ्यो तेवारे गोशाला जपर तेजोलेख्या मूकी ते जोइ जग
 वानने करुणा आवी तेवारे जगवाने तेने साह्यामी सीतलेख्या मूकी तेथी गोशालो वव्यो नही

चित्र ४२

पण नावेकरी सहित जगवानने पूजीने पढी श्रीमह्वीनाथजीनी पूजा करी तेवार पढी आव
 सुं चोमासुं जगवाने राजपुढी नगरीमां कहुं तिहां चार मास तप कहुं पढी चोमासी तपहुं
 बारणे पारपुं करीने प्रष्टु अनार्यदेशमां विचरवा गया हे ए आवसुं चोमासुं जाणहुं ॥ ७ ॥
 हवे अनार्यदेशमां विचरतां थकां जगवाने घणा घणा कवण उपसर्गे सदन कखा हे अने न
 वसुं चोमासुं पण तिहां अनार्यदेशमांज कहुं ते वली चारमासी तप सहित कहुं वली ति
 हां रदेवाने जग्या पण मली नही तेथी विचरताज रहा हे ए नवसुं चोमासुं जाणहुं ॥
 ॥ ८ ॥ वली पावल पण बे महिना तिहांज अनार्यदेशमां तप सहित विचखा ते पण आव्हार
 विनासुं बे मासी तप थयुं ॥ पढी अनार्यदेशमांथी विहार करीने सिद्धार्थगामथी कूर्मेगामे जतां
 मार्गमां एक तलहुं फाड जहुं देखीने गोशाळे जगवानने पूबहुं के आ थंन थामे के नही
 थाप जगवानने कहुं ए तिलनां फूल सात हे तेना जीव मरण पामीने एक सांकलीमां शींगमां
 तलपणे उपजसे ते सांजली गोशाळे जगवानहुं वचन छुटुं करवा सारुं ते फाडने जखेडीने
 फेकी दीहुं तेवारें निकट रदेला व्यंतर देवतार्ये चंतव्युं जे जगवानहुं वचन छुटुं म थाजो एहुं जाणी
 वर्षाद कखो पढी गायना खुरथी ते तलहुं फाड चंपायुं तेथी धरतीमां पेहुं थिरथयुं अने
 वर्षादिनां योभे पाहुं जहुं थयुं ॥ हवे जगवान कूर्मेगाम गया तिहां एक वेधायन नामा ता
 पस हे तेहुं नाम वेधायन केम पडहुं ते कथा कहे हे. राजपुढी नगरी अने चंपानगरी ए
 बेनी वचमां भूर्वर नामा एक गाम हे तेमां कोशंबी नामे एक कुटुंबी रहे हे हवे ते भूर्वर गा
 मनी पारसे वली एक बीहुं गाम हे ते गामनी बाहेर कोदक राजानी फोज आवी पढी तेथी
 गामना लोक सर्व नाशी गया तेमां एक खी पोताना पुत्र सहित नाशति थकी जाय हे ते खीने

सुधी अनेक प्रकारना छःसह अनिग्रह कखा ए' लुतुं चोमासुं जाणवुं ॥ ६ ॥ ॥ इहां ल म
 ढीना बाहेर नटकीनें गोशालो पण फरी आची प्रभुने मद्यो दवे ए चोमासुं पुरुं थया
 पवी शेषकाल आठ मढीना सुधी नगवान मगधदेशमां विचखा ते आठ मढीनामां नगवानने
 कोइ पण उपसर्ग थयो नढी तेवार पवी सातमो चोमासो आळांनिका नगरीनी बाहिर देव
 कुळें चारमासी तप करीनें रह्या ए सातसुं चोमासुं ॥ ७ ॥ ॥ तिहां गोशालार्ये बलदेवनी प्रति
 मानां मुखमां लिंग धस्युं ते लोकें दीतुं तेवारें गोशालाने मार आप्यो कोइक प्रतमां बलदेवनी
 मूर्ति उपर पुरुषचिन्ह राखीनें सूतो तेथी पूजारार्ये मार आपी एम पण जखेवुं ते तिहांथी
 विहार करी मर्दनग्रामे वासुदेवने देहेरे तेमज गोशालार्ये मूर्ति उपर पुरुषचिन्ह कसुं तिहां पण
 मार खाधो पवी प्रभु उन्नागग्रामे जतां रस्तामां कोइएक नवपरिणीतवधूने तेडी जाय ते तेमां
 वरनां वीत बाह्यार निकळेला मढोटा दृता अने बहु कांणी दृती ते जोइ गोशालो दृसीने
 बोधो के आ तो दैवें सरखी जोड मेजवी आपी ते तेथे गोशालानें मार आपीनें वंशजालमां
 नाखी दीधो ॥ आ ठेकाणे कोइक कूटपूतनानो उपसर्ग जखे ते एकदिन विचरता थका नग
 वान पुरिमताल नगरनी बाहेर शकटमुख उद्यानमां काचस्सणे रह्या ते वखत ते नगरनो व
 गुर नामा गेव तेनी सुनष्टा नामे नार्या ते बेड्ड जणे पुत्र थवा सारुं श्रीमह्वीनाथजीनी मा
 नता करी दृती ते जेवारें पुत्र थयो तेवारें उद्यानमां श्रीमह्वीनाथजीनुं ननुं मंदिर करावीने
 तिहां नित्य पूजा करे ते दवे जे वखत गेव खीसहित पूजा करवा आप्यो ते तेवखत नगवाननी
 आगल इंडमद्वाराज बेग तेथे नगवाननो महिमा करवा माटे गेवने कसुं के दे गेव ! जेनी
 तुं पूजा करे ते ते तुं जेने प्रत्यक्ष देखावुं एवुं कढी गेवने तेडी नगवानने पगे जगाव्यो गेवें

લોક માર આપે તેથી ગોશાલાર્યે વિચાહું જે નગવંત સાથે રહેવુંજ નહું હે છડું જાણી નગ વાનને જોવાલાખ્યો હવે નગવંત વિશાલા નગરિયે ગયા, તિહાં લોહકારની શાલાયે કાઢ સ્સખેં રહ્યા, લોહાર પણ હ મહીના સુધી આજારી હતો, તે પણ તે દિવસેં સાજો થયો હે, તેથી લોહ ષડવાનાં ચપકરણ લઇને આવ્યો, પ્રચુને મુંગા ફેરવી અપમંગલિક જાણી ઘણ લઇને મારવા ગયો, છટલામાં ફેંડે અવધિક્કાનથી જાણી ત્યાં આવી લોહારને નિવાસ્યો કોઠક સ્થાનકેં ફંડમહારાજેં લોહારને તેહજ ઘણથી મારી નારખ્યો એમ સ્પષ્ટ લએહું હે પઢી તિહાંથી નગવાન પ્રામાકસંન્નિવેસે આવ્યા તિહાં વનમાંહે વિન્નેલેક યદેં મહિમા કયો ત્યાંથી નિકલ્યા થકા શાલિચીર્થપ્રામની બાદેર આવી કાઝસ્સખેં રહ્યા તે વચ્ચેં માથ માસની ક્રુતુ હતી તેમાં અત્યંત ટાહાડ પડે હે એવા વચ્ચતમાં નગવાનેં શીત ચપસર્ગે સહન કયો તે કહે હે. ત્રિષ્ટ ઘાસુદેવના નવમાં નગવાનની અપમાનિતી સ્ત્રી હતી તે સ્ત્રી અનેક નવનમતી થકી તે વચ્ચત કટપૂત નામા વ્યંતરી થયેલી હે નગવાનને ફેરવી તેને દેષ ચપન્યો તેથી તાપસણીહું રૂપ કરી પોતાનો જટમાંહે પાણી નરીને પરમેશ્વરનાં શરીર ચપર હાંટહું ઘણો કવણ શીત ચપ સર્ગે કયો એકતો શીયાલાની ક્રુતુ હતી તેમાં વલી વ્યંતરિયેં મેઘવૃષ્ટિ કરી, ઘણો ટંપો વાયરો વિકૃધ્યોં એવા એવા વિકટ ચપસર્ગે કયા એ સર્વે પ્રમાણ વિનાનાં પૂર્વેકતકર્મે પ્રચુનાં હતાં તે આદીં આવી નહ્યાં તેને કવણ ચપસર્ગે સહન કરીનેં દૂર કયા પઢી વ્યંતરિનાં ચપસર્ગેથી પ્રચુ અમ્મગ રહ્યા એવા ધૈર્યવંત પ્રચુને જાણી પોતાનો અપરાધ સમાવીને વ્યંતરિ સ્વસ્થાનકેં ગડ. હવે તિહાં શીતવેદના સહન કરતાં થકાં નગવંતને ઢળે તયેં કરી યથાર્થે લોકાવધિ જ્ઞાન ચપન્યું ॥ ત્યાંથી નગવાને ફરી હડું ચોમાહું નલિકા નગરીયેં કયું તિહાં ચાર મહીના

सुधी अनेक प्रकारना छःसह अतिप्रह कखा ए वतु चोमासुं जायवुं ॥ ६ ॥ ॥ इहां ल म
 ह्दीना बाहेर नटकीनें गोशालो पण फरी आवी प्रभुने मळो हवे ए चोमासुं पुंरुं अया
 पवी शेषकाल आठ महीना सुधी नगवान मगधदेशमां विचखा ते आठ महीनामां नगवानने
 कोइ पण उपसर्ग अयो नही तेवार पवी सातमो चोमासो आळंजिका नगरीनी बाहिर देव
 कुर्वे चारमासी तप करीनें रह्या ए सातसुं चोमासुं ॥ ७ ॥ ॥ तिहां गोशालार्ये बलदेवनी प्रति
 मानां मुखमां लिंग बस्युं ते लोके दीहुं तेवारें गोशालाने मार आप्यो कोइक प्रतमां बलदेवनी
 मूर्ति उपर पुरुषचिन्ह राखीने खुतो तेथी पूजारायें मार आपी एम पण लखेवुं हे तिहांथी
 विहार करी मर्दनग्रामे वासुदेवने देहेरे तेमज गोशालार्ये मूर्ति उपर पुरुषचिन्ह कस्युं तिहां पण
 मार खाथो पवी प्रभु उन्नागग्रामे जतां रस्तामां कोइएक नवपरिणीतवधूने तेडी जाय हे तेमां
 वरनां दांत बाहार निकडेला मढोटा हता अने वड्डु कांणी हती ते जोइ गोशालो हसीने
 बोळो के आ तो दैवें सरखी जोड मेलवी आपी हे तेथे गोशालानें मार आपीने वंशजालमां
 नाखी दीथो ॥ आ ठेकाणे कोइक कूटपूतनानो उपसर्ग लखे हे एकदिन विचरता अका नग
 वान पुरिमताल नगरनी बाहेर शकटमुख उद्यानमां काउस्सगो रह्या ते वखत ते नगरनो व
 ग्युर नामा शेर तेनी सुनडा नामे नार्यो ते बेड्डु जाणे पुत्र अवा सारुं श्रीमल्लीनाथजीनी मा
 नता करी हती ते जेवारें पुत्र अयो तेवारें उद्यानमां श्रीमल्लीनाथजीहुं नवुं मंदिर करावीने
 तिहां नित्य पूजा करे हे हवे जे वखत शेर खीसहित पूजा करवा आप्यो हे तेवखत नगवाननी
 आगल इंडमहाराज बेरा हे तेथे नगवाननो महिमा करवा माटे शेरने कसुं के दे शेर ! जेनी
 हुं पूजा करे हे ते हुं तुजने प्रत्यक्ष देखाहुं एवुं कही शेरने तेडी नगवानने पगे लगाव्यो शेरें

लोक मार आपे तेथी गोशाजार्ये विचाखुं जे नगवंत सार्थे रद्देजुंज नखुं ते एहुं जाणी नग वानने जोवालाज्यो हवे नगवंत विशाळा नगरिये गया, तिहां लोहकारनी शाजार्ये काव स्सर्गे रह्या, लोहार पण ब मद्दीना सुधी आजारी हतो, ते पण ते दिवसें साजो थयो जे, तेथी लोह घडवानां जपकरण लहने आब्यो, प्रखुने सुंफा देखी अपमंगलिक जाणी घण लहने मारवा जवथो, एटलामां ईंई अवधिज्ञानथी जाणी त्यां आवी लोहारने निवाखो कोइक स्थानर्के इंडमहाराजे लोहारने तेहज पणथी मारी नाख्यो एम स्पष्ट जखेजुं ते पढी तिहांथी नगवान ग्रामाकसंक्षिवेवो आब्या तिहां वनमांदे विजेजेक यर्हे महिमा कखो त्यांथी निकळ्या थका शालिशीर्षग्रामनी बाहेर आवी काजस्सर्गे रह्या ते वखतें माघ मासनी ऋतु हती तेमां अत्यंत टाह्राड पडे ते एवा वखतमां नगवानें शीत जपसर्ग सद्न कखो ते कहे जे. त्रिष्टु वासुदेवना नवमां नगवाननी अपमानिती खी हती ते खी अनेक नवजमती थकी ते वखत कटपूत नामा व्यंतरी थयेजी जे नगवानने देखी तेने ईष जपन्यो तेथी तापसणीहुं रूप करी पोतानी जटामांदे पाणी नरीने परमेश्वरनां शरीर जपर बांटजुं घणो कवण शीत जप सर्गे कखो एकतो शीयालानी ऋतु हती तेमां वली व्यंतरिये मेघवृष्टि करी, घणो रंफो वायरो विह्वर्धो एवा एवा विकट जपसर्ग कखा ए सर्व प्रमाण विनानां पूर्वकतकर्म प्रखुनां हतां ते आर्दीं आवी नख्यां तेने कवण जपसर्ग सद्न करीनें दूर कखा पढी व्यंतरिनां जपसर्गीथी प्रखु अभग रह्या एवा धैर्यवंत प्रखुने जाणी पोतानो अपराध खमावीने व्यंतरि स्वस्थानर्के गइ. हवे तिहां शीतवेदना सद्न करतां थकां नगवंतने ठठनें तपें करी यथार्थ लोकावधि ज्ञान जपन्युं ॥ त्यांथी नगवाने फरी बहुं चोमाखुं नडिका नंगरीये कखुं तिहां चार मद्दीना

तैयार थया एटलामां बलदेवनी मूर्तिथें दहल दंडने लोकोनें बीवराव्या तेवारें सर्वलोक जगवा
 नने नमवा लाग्ता ॥ पढी तिद्हांथी विहार करी घणा क्लिष्टकर्मोनी निर्झोरा करवाने थुर्थें जग
 वान लाटदेश गया तिद्हां थनार्थ लोकोथें घणाल जपइव कखा ते प्रभुथें सदन कखा ॥ ति
 द्हांथी पूरणकलश नार्थे थनार्थ गार्थे जातां थकां जगवाननें मार्गमां बे चोर मद्या ते न
 गवानने देखी अपथुकन थयां एवुं मानीने खल्ल लइ मारवा डोड्या तेने इंद मदारार्जे वज्रथी
 मारी नारव्या केटलिक प्रतोमां इंदमाद्वारार्जे ते चोरोनां पण थंन्या तेथी ते वृद्धनी पेरें ति
 द्हांज उन्ना रह्या एवीरीतिं जपसर्ग निवारण थयो ॥ पढी तिद्हांथी प्रभु चोरोंगे आव्या तिद्हां
 मांनवे धान रंथाडुं देखी गोशालो नीचो थइ जोवा लाग्यो तेने लोकोथें चोर जाणी माखो,
 गोशालो रुवो थको बोव्यो जे महारा स्वामीना तप बर्जे तमारो मंनप बलजो, ते तेमज थयुं
 तेवार पढी जगवंत दूरिवृद्ध नीचें काउस्सर्गें रह्या, तिद्हां कोइ पंथीथें आगल नृभिका बाली
 दहली तिद्हां गोशालानां पण बव्या तेवारें त्यांथी गोशालो नावो ॥ तेवार पढी पांचसुं चोमासुं
 प्रभु नहिकानगरीथें रह्या तिद्हां चोमासी तप प्रभुथें कीडुं ए पांचसुं चोमासुं चार मासी त
 पडुं जाणडुं ॥ ५ ॥ ॥ पढी पारणुं करी तिद्हांथी जगवान क्लृप्तिक सन्निवेशें गया त्यां जो
 कोथें चोर जाणीने पकड्या पढी श्रीपार्थवनाथजीनी एक विजया बीजी प्रणटना ए बे सा
 धिवयो परित्राजिकणी थयेलीड बे तेमणे डोडाव्या तिद्हां गोशालाथें जाणुं जे एनी पढवाडे
 फरवाथी घणा डुःख सदन करवा पडे बे एवुं विचारी जगवंतथी जूदो विचखो मार्गमां जातां
 पांचसें चोर मद्या ते मामो मामो कड्डीने गोशालानी खांध जपर चड्डी आगल पाडल
 फराववा लाग्ता तेथी डुःख पाय्यो वली बीजे पण ज्यां जाय त्यां तोफान करे, तेवार

सुतक पुत्र यथो तेवारें तेनां मांसनी खीर तैयार करी राखी अने अर्ही गोशाले सिद्दार्थ व्यंतरने पूबहुं के मने आज केहुं जोजन मजबो ? सिद्दार्थ कहुं तनें आज मनुष्यहुं मांस मजबो, ते स्वाश. पढी सिद्दार्थहुं वचन खोडुं करवा सारुं गोशालो आवक वाणीयाने घेर वोहोरवा गयो, मनमां विचाहुं के वाणीयाने घेर मांस होयज नही एहुं जाणी तिद्दां खीर जमी फरी पावो आवी सिद्दार्थने कहुं के हुं खीर जम्पोहुं सिद्दार्थ कहुं तुं मांस जम्पो हो, तेवारें गोशालायें गजामां आंगली घाली वसन कहुं, मांहे मांसना कटका दीग तेवारें गोशालो कोथ करीने तेने घेर गयो परंतु ते खीरें शरापना नयथी घरहुं बारणु फेरवी नारवुं हहुं तेथी गोशालायें घर लाहुं नही तेवारें कहेवा लाग्योजे महारा स्वामीना तप प्रभावथी तमारो पाहाडो बली नरम आजो तेथी पाडो बढ्यो ॥ इति ॥ तिद्दांथी जग वान द्रिड् सन्निवेशनी बादेर काउरस्मर्गें रह्या तिद्दां पंथीयों जगवानना पग पारें वा सदी बाली तो पण जगवान किंचिज मात्र सरक्या नही जगवानना पग बलता देखीनें गो शालो नाश्चि गयो ॥ तिद्दांथी गजगामें वासुदेवनें देहरे काउरस्मर्गें रह्या तिद्दां गोशालो आंख्यो काढीने बालकोने बीहीवराववा लाग्यो तिद्दां लोकोयें माखो, कूट्यो वाखो जगवाननो शिष्य जाणी मूक्यो त्यांथी विहार करीने जगवान आवर्त गाममां बलदेवनां मंदिरने विषे काउ स्मर्गें रह्या तिद्दां गोशालायें ठोकराउने बीवराववा सारुं महोहुं मरडी बत्तावुं तेथी ठोकरा सर्व नय पामीने पोताना माता पितानी आगल कहेवा लाग्ता तेवारें ते माता पि ताउ तिद्दां आवीने कहेवा लाग्ता के आ चेलाने हुं मारवो एना शुरुनेज मार आपो एटले फरी चेलाने पाधरे मार्गे चालवानो उपदेश करवो एहुं कहीने जेटलामां जगवानने मारवा

झुने कहुं के स्वामी आगल जेवो तमारो प्रभाव दता तवा ह्मणा नथ। तप तज घट। गयु
 जयाय ते तेवारें सिद्धार्थ बोळो अरे गोशाला ! ए साहुज्जे शप लागे नही ए साहु नही बळे,
 पढी ते पार्थनाथना शिष्य मुनिचंड सूरिजिनकल्पनी तुजना करता काउस्सगमां उन्ना ते तेने
 कुंजारें चोर जाणीने मार आप्यो मुनिचंडने अवधिज्ञान उपन्युं मरण पामी देवलोके गथा तेनो
 देवतार्ये मद्दमा कखो त्यां अजवाहुं थयुं ते देखीने गोशालो बोळो छुज साहुना आश्रम बळे
 ते मद्दारा शुरु साचा ते, तेवारें सिद्धार्थ व्यंतरो बोळो के, अरे कृपाज ! ए तो मुनिचंड देवलोके
 गथा तेनो मद्दोत्सव थाय ते ते सांजली गोशालो विलखो थयो ॥ ते पढी प्रभु चोरा नगरियें
 गथा तिद्दां गोशालो गाममांदे हेरतो फरे तेवारें त्यांना लोकोर्ये हेरु जाणी प्रथम गोशालाने(कृप)
 खोडामांदे धाव्यो पढी जगवंतने पण नारववा लाग, एवामां उत्पलनामा विप्रनी बेहेन सोम
 जयंतिनामे ते चारिज त्यागीने सन्यासणी थइ ते तेणे आची जगवानने जलखीने जोडाव्या.
 गोशालाने पण जोडी मूक्यो ॥ तेवार पढी त्यांथी विहार करीने चोखुं चोमासुं स्वामी छु चं
 पार्ये चार मासी तप करीने रह्या, तिद्दां चोमासुं संपूर्य करी बाहेर पारयुं कहुं ए चोखुं
 चोमासुं जाणहुं ॥ ४ ॥ ॥ तिद्दांथी विहार करी जगवान कथंगळें गथा, तिद्दां माघ मासें
 जगपरथना दिवसें दारिद्र अने स्थविर पांखनिथी नाचें ते, गाय ते तेनी गोशाले दांसी करी
 तेथी तेज्ज गोशालाने मार आप्यो वली प्रभुनो शिष्य जाणी मूक्यो ॥ तिद्दांथी विहार करी
 जगवान सावडीनगरीयें आचीने काउस्सगमें रह्या तिद्दां पितृदत्तवधिकनी खी श्रीजडा ते
 तेने पुत्र जीवता नथी, तेवारें शिवदत्त निमित्तियें तेने पूर्वे कहुं ते के झुतक पुत्रां मांस
 खीरमां रांधीने कोइ निजुकने स्ववरावजो तो तमारा पुत्र जीवता रद्दो, हवे ते खीने जेवारे

कहुं ह्रींभी फुटजो गोवालीथार्ये घणा बल कराव्या तो पण ह्रींभी फुटी गइ तेवारें गोशालो बो
 ल्यो जे थानार होय ते थायज. एहुं बोली हव पकडी नियतवादीपणुं पडिवजुं ॥ तिह्रींभी
 जगवान विहार करी ब्राह्मण गाम गया तिह्रीं एक नंद अने बीजो जपनंद ए बे जाइना बे
 पाडा ठे तेमांथी जगवाने नंदनां पाडामां पारणुं कहुं अने गोशालाने जपनंदने घेर वाशी
 अन्न सातदिवसनी घेंस मली तैथी कोपायमान अइने गोशालो बोळ्यो जे महारा धर्माचा
 र्यना प्रजावशी तहारं घर बली नरुम थाउ एहुं कहेतांज व्यंतरदेवोर्ये जगवानहुं महत्त्व रा
 खवा माटे तेहुं घेर बाली नारवुं. हवे त्रीजे चोमासें बे बे मासनी तपस्यार्ये प्रछु चंपानगरीये
 रह्या ए त्रीहुं चामासुं ॥ ३ ॥ त्यां ठेहुं पारणुं करी कोझाण सन्निवेर्हो गया तिह्रीं शून्य
 गृहमां काजस्सग रह्या तिह्रीं सिंहो रजपुत चोथरीनो पुत्र विद्युन्मती दासी साथें किडाकरतो
 हतो तेने रमतो देखीने गोशालो हस्यो तेवारें तेणे गोशालाने कूळ्यो गोशालो प्रछुने कहेवा
 लागो जे मने मार थापे ठे माटे तसें एने कां वारता नथी ? प्रछु मौन ठे तेथी सिद्धार्थ बोळ्यो
 के आज पवी एहुं हास्यहुं काम म करीश ए काम करीश तो एवांज फल पामीश. तेवार
 पवी स्वामी मोराकसन्निवेर्हो रमणीय नामा ज्ञानमां काजस्सग रह्या, त्यां कुंनारशालामां
 श्रीपार्थनाथना शिष्य मुनिचंड खरि घणा शिष्यो साथे रह्या ठे ते साधुजने देखी गोशाले प्रवजुं
 तसें कोण जो, ते बोळ्या असें साधु हैर्ये गोशालो बोळ्यो तसें कयां अने महारा धर्माचार्य कयां ?
 तेवारें ते साधु बोळ्या जेवो हुं ठे, तेवो ताहारो गुरु पण हजे तेवारें गोशालो रुवो अको बो
 ल्यो जे महारा धर्माचार्यना तप तेजना प्रजावशी तमारो आश्रम बली नरुम थाउ तेवारें
 शिष्य बोळ्या एथी कांड असे मरता नथी. हवे आश्रमबळ्यो नहीं तेवारें गोशाले आवीने प्र

વાન્ પથાહ્યા તેથી જીવો બેઠો થયો પઢી વાંદીને કહ્યું કે દે મહારાજ ! મહારે ઘરે પારણું
 કરો તેવારે ગોશાલાર્યે બે હાથ પસાહ્યા મુહુરર્થે જની જની રસોદ પીરથી અને જંતું માથું કરી
 જોવા લાગ્યો જે મહારે ઘરે સોનેયાનો વર્ષાદ થાય એમ કરતાં વાયસ આવી માર્થે બેઠો તે
 વારે મેઢા ચપરથી ગોશાલાના હાથ ચપર એક બાફર્યે દેવતા નારહ્યો. તે જોઈ રોવેં વિચાહું જે
 પાડોશીને ઘેર તો સોનેયાનો વર્ષાદ વરઝ્યો અને માહારે ઘરે તો કોયલા વરઝ્યા ગોશાલાના
 હાથ બધ્યા તિહાંથી જદાસ થઈ ગોશાલો નિકલ્યો હલ્લે નગવાનને બીહું પારણું નંદે પક્વાના
 દિકંડું કરાવ્યું, ત્રીજે માસરવમણે ત્રીહું પારણું સુનંદે પરમાત્માદિકે કરાવ્યું તિહાં સર્વજ પંચ
 દિવ્ય પ્રગટ થયાં તે જોઈ ગોશાલે મનમાં વિચાહું જે એની પાસેં સારવિધ્યા હે જે ઘર ઘર સોડું
 વરસાવે હે, એ વિધ્યા હું પણ શીયું માટે એની સંગત કરું તો શીયું અને મહારી શોન્ગા વધે !
 એમ વિચારી ગોશાલો બોલ્યો દે નગવાન ! હું આપનો શિષ્ય હું એમ કહી નગવંત સાર્થે ફરવા
 લાગો, નગવાને તિહાંથી જઈ ચોથું પારણું કોલાગસન્નિવેરો બહુલનામા બ્રાહ્મણને ઘેર કેવલ
 સ્વીરના નોજને કહ્યું. તિહાં પાંચ દિવ્ય પ્રગટ થયાં એ બીહું ચોમાસું જાયડું ॥ ૨ ॥ પાડલથી
 ગોશાલે નગવાનને ઢીલા નહીં સર્વ નગરમાં ફરી જોયું તો નગવાન મધ્યા નહીં તેવારે સર્વ ચપક
 રણ બ્રાહ્મણને આપી હુરસુંદ થઈને ચાલ્યો પઢી કોલાગસન્નિવેરો નગવાનને દેશી બોલ્યો કે આ
 પની દિહ્યા મુજને હો હું આપનો ચેલો હું એ વાત નગવાને પણ માની પઢી ગોશાલા સહિત
 નગવાન વિહાર કરી એક દિવસેં નગવાન્ સ્વર્ણસ્વલધારમેં ચાલ્યા, માર્ગમાં કોઈ ગોવાલીએ સ્વીર
 પકાવતાં દેશી તિહાં ગોશાલો બોલ્યો, દે નગવાન્ ! એ સ્વીર ધારો તે રવાઈને જાફ્યું માટે ધો
 ઢીવાર વેસો તેવારે સિદ્ધાર્થ બોલ્યો એ સ્વીરડું પાત્ર નાંગરો પઢી ગોશાલાર્યે જઈ ગોવાલીયાને

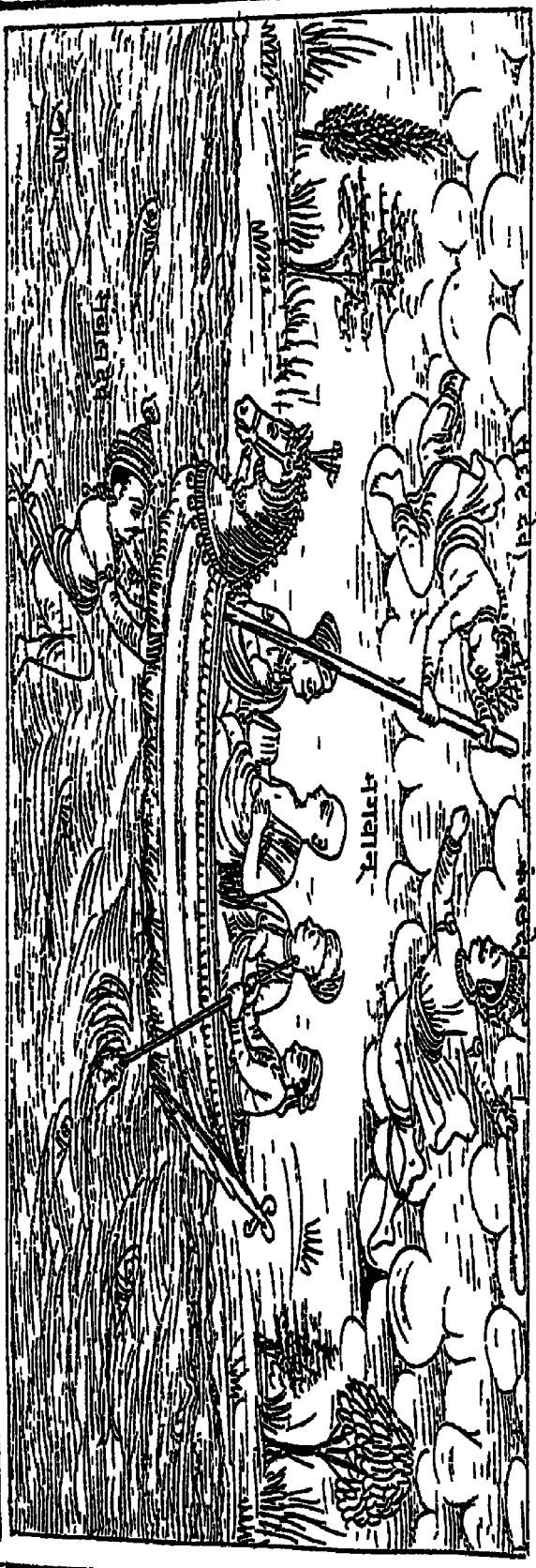
ચક્રવર્તી ધનારો જીવ હે ચક્રવર્તી વિના એવા પણ બીજાનાં ન હોય તે હમણાં એકાકી જાય હે માટે હું જાણે એની સેવા કરું, પત્ની તે ચરણાનુસારેં તિહાં આવ્યો અને નગવાનને વચ્ચરહિત દિગમ્બરરૂપે દેશ્વીને વિચારવા લાગો જે હું સામુદ્રિકશાસ્ત્ર ફોકટ નાણો હું જો એવા લક્ષણનો ધણી નિહુકરૂપે એકાકી હે તો એ મહારાં પુસ્તક રવોટાં હે પાણીમાં બોલવા લાયક હે, એમ ચિંતવી પુસ્તકને પાણીમાં બોલવા લાગ્યો, ફંડમહારાજેં એ વૃત્તાંત જાણું તેવારેં તિહાં આવીને પ્રચુની સેવા સાંચવી. પુષ્પનિમિત્તિયા આગલ પ્રચુનું સ્વરૂપ વર્ણવી શાસ્ત્ર પાણીમાં બોલવાં નં દીધાં, પત્ની નગવંતના શુણ આમ કહી ફંડ સ્વસ્થાનકેં ગયો, પુષ્પ પણ ફંડ પાસેંથી મણિ કન કાલિક-ધન પામી હર્ષ પામતો પોતાને સ્થાનકેં ગયો, પ્રચુરેં પરોપકારાર્થેં ગંગાનદીવતરી વિહાર કીધો ॥ હવે ગંગાનદી વતરીને નગવાન બીજે ચોમાસેં રાજગૃહી નગરીયેં નાલંદીનામં પાડામાં વણકરની ઇટલેં તંત્રુવાયકની શાલા હે તેનાં એકદેશને વિષે રૂણામાં આફ્રા લફને રહ્યા તિહાં પ્રથમ માસ સ્વમણ કહું અહીંઆં શરવણધામે મંચલી પુંજ સુન્નશાનો અંગજ બહુલ ધ્વજની ગોશાલાને વિષે હપન્યો હે તેમાટેં તેહું નામ પણ ગોશાલો રાણેલો હે તે અનુક્રમેં નમતો નમતો નગવંત પાસેં આવ્યો, નગવાને તિહાં ચારમાસમાં ચાર માસ સ્વમણ કરીને ચાર પારણાં કર્યાં તેમાં પહેલા માસ સ્વમણને પારણે પ્રચુનેં વિજયગેઠેં ક્ષીરાદિક વિપુલ નોજને પારણાં કરાવ્યું તિહાં દેવતાયેં પંચ દિવ્ય ઘનટ કહ્યા પત્ની તે સરસ ક્ષીરાદિક કૂરાદિક મોઢકાદિ કનો અહાર દેશ્વીને ગોશાલાયેં વિચાણું જે એને ઘર ઘર ચોરાવે હે માટે હું પણ જુવો નિ દ્વાયેં ફરીશ તો માહારી પણ માન્યતા વધ્યો, તેવારેં નગવંતને જેણે વોહોરાવ્યા તેના પા હોશીને ઘરે ગોશાલો પણ વહોરવા ગયો તે દેશ્વી પાહોશી હર્ષ પામ્યો જે મહારેં ઘરે નગ

वान् पथाखा तेथीं जवी बेवो थयो पढी वांढीने कहुं के हे महाराज ! महारे घरे पारणुं
 करो तेवारें गोशाजार्ये बे ह्याथ पसाखा गृहस्थें जनीं जनीं रसोइ पीरशीं अने उंडुं माथुं करी
 जोवा लाग्यो जे महारे घरे सोंनैयानो वर्षाद थाय एम करतां वायस आवीं माथे बेवो ते
 वारें मेडा उपरथी गोशाजाना ह्याथ उपर एक बाहर्ये देवता नाख्यो. ते जोइ रोवें विचाखुं जे
 पाडोशीने घेर तो सोंनैयानो वर्षाद वरअयो अने माहारे घरे तो कोयला वरअया गोशाजाना
 ह्याथ बढ्या तिहांथीं जदास थइ गोशाजो निकळ्यो हवे जगवानने बीछुं पारणुं नंदे पकाजा
 दिक्कनुं कराव्युं, त्रीजे मासरवमणो त्रीछुं पारणुं सुनंदे परमानादिके कराव्युं तिहां सर्वज पंच
 दिव्य प्रगट थयां ते जोइ गोशाळे मनमां विचाखुं जे एनीं पासें सारविद्या जे जे घर घर सोडुं
 वरसावे जे, ए विद्या हुं पण शीखुं माटे एनीं संगत करूं तो शीखुं अने महारी शोना वधे !
 एम विचारी गोशाजो बोळ्यो हे जगवान ! हुं आपनो शिष्य हुं एम कही जगवंत सार्थे फरवा
 लागो, जगवाने तिहांथीं जइ चोखुं पारणुं कोलागसन्निवेवो बहुजनामा ब्राह्मणने घेर केवल
 रवीरना जोजने कहुं. तिहां पांच दिव्य प्रगट थयां ए बीछुं चोमाखुं जाणहुं ॥ ३ ॥ पाडलथी
 गोशाळे जगवानने दीजा नही सर्वे नगरमां फरी जोखुं तो जगवान मढ्या नही तेवारें सर्वे उपक
 राय ब्राह्मणने आपीं कुरमुंन थइने चाळ्यो पढी कोलागसन्निवेवो जगवानने देखी बोळ्यो के आ
 पनीं दिक्का सुजने ह्यो हुं आपनो जेजो हुं ए वात जगवाने पण मानीं पढी गोशाजा सहित
 जगवान विहार करी एक दिवसें जगवान् सर्गेश्वजयामें चाळ्या, मार्गमां कोइ गोवालीए रवीर
 पकावतां देखी तिहां गोशाजो बोळ्यो, हे जगवान् ! ए रवीर आयो ते स्वाइने जइहुं माटे थो
 डीवार बेसो तेवारें सिंदार्ये बोळ्यो ए रवीरखुं पात्र नांगरो पढी गोशाजार्ये जइ गोवालीयाने

ચક્રવર્તી થનારો જીવ હે ચક્રવર્તિ વિના એવા પણ બીજાનાં ન હોય તે હ્રમણાં એકાકી જાય હે માટે હું જઇ, એની સેવા કરું, પઢી તે ચરણાનુસારેં તિહાં આપ્યો અને જગવાનને વચ્ચરહિત ઢિગમ્બરરૂપેં દેશ્વીને વિચારવા લાગો જે હું સામુદ્રિકશાસ્ત્ર ફોકટ નાણો હું જો એવા લક્ષણનો ધણી નિજુકરૂપેં એકાકી હે તો એ મહારાં પુસ્તક રવોટાં હે પાણીમાં બોલવા લાયક હે, એમ ચિંતવો પુસ્તકને પાણીમાં બોલવા લાગ્યો, ફંડમહારાજેં એ તુત્તાંત જાણું તેવારેં તિહાં આવીને પ્રચુની સેવા સાચવી. પુષ્પનિમિત્તિયા આગલ પ્રચુનું સ્વરૂપ વર્ણવી શાસ્ત્ર પાણીમાં બોલવા નં દીધાં, પઢી જગવંતના શુણ મામ કહી ફંડ સ્વસ્થાનકેં ગયો, પુષ્પ પણ ફંડ પાસેંથી મણિ કન કાદિક ધન પામી હર્ષે પામતો પોતાને સ્થાનકેં ગયો, પ્રચુરેં પરોપકારાર્થેં ગંગાનદીજતરી વિહાર કરીયો ॥ હર્ષે ગંગાનદી જતરીને જગવાન બીજે વોમાસે રાજપુહી નગરીયેં નાલંદીનામા પાઠામાં વણકરની ઇટલે તંતુવાયકની શાલા હે તેના એકદેશને વિષે રૂણામાં આજ્ઞા લઈને રહ્યા તિહાં પ્રથમ માસ સ્વમણ કહ્યું અર્હીઆં શરવણમામે મંરવળી પુત્ર સુન્નહાનો અંગજ બહુલ દ્વજની ગોશાલાને વિષે ગપન્યો હે તેમાટે તેતું નામ પણ ગોશાલો રાણેલો હે તે અનુકર્મે જમતો જમતો જગવંત પાસેં આપ્યો, જગવાને તિહાં ચારમાસમાં ચાર માસ સ્વમણ કરીને ચાર પારણા કહ્યાં તેમાં પહેલા માસ સ્વમણને પારણે પ્રચુરેં વિજયગેઠેં ક્ષીરાદિક વિપુલ જોજને પારણું કરાવ્યું તિહાં દેવતાયેં પંચ દિવ્ય પ્રગટ કહ્યા પઢી તે સરસ ક્ષીરાદિક કૂરાદિક મોદકાદિક કનો આહાર દેશ્વીને ગોશાલાયેં વિચાણું જે એને ઘર ઘર વોરાવે હે માટે હું પણ જુવો નિ દ્વાયેં ફરીશ તો માહારી પણ માન્યતા વધગે, તેવારેં જગવંતને જેણે વોહોરાવ્યા તેના પા ડોશીને ઘરે ગોશાલો પણ વહોરવા ગયો તે દેશ્વી પાડોશી હર્ષે પામ્યો જે મહારેં ઘરે જગ

ल्यो गयो ते यद्यपि श्रोवने तो राखवानी इबां व्हती नव्ही तोपण श्रोते विचाखुं जे पाळा आ
 पोश तो ए बीजे कपांय वेचरो तिद्दां ए बापडा डःखी सार्जे, बांध्या रद्देरो, नार ताण्हे, एवुं
 विचारीनें पोताने घरें राख्या तिद्दां तेमने पुत्रनी पेरे फासु घास जल प्रमुख खवरावीने पोष्या
 कंबल अपने संबल एवां वे नाम दीधां हवे श्रोव पाखीने दिवसे पोसव्ह करे धर्मचर्चा करे पुस्तक
 वांचे ते वातो सांजलतां सांजलतां ते बलदीया घणीज रूडी समजण वाला अथा एवा
 नडिक प्ररिणामि अथा के श्रोव जेवारे उपवास करे तेवारे ते पण उपवास करे तुणादिक
 चारो बिलकुल खाथ नव्ही एवीरीतें शुननावनार्ये विचरे ठे हवे एक दिवस श्रोव पोसव्हमां
 बेग व्हता एटलामां कोइएक श्रोवतो मित्र आब्यो ते पुष्ट तुषनहुं जोडल्लुं देखी श्रोवने
 पुढ्या विना पोताना रथमां जोडीनें चंभीर वनमां यक्नी यात्रार्ये लह गयो मार्गमां घण
 दोडाव्या तेथी ते बलदोनी नाडियो झूटी पडी पढी ते जानो आवीने पाळा श्रोवने घेर बांधी
 गयो पण व्हाडकां नांगी गथां तेथी चारो पाखी त्यागी बेग श्रोतें पोताना पुत्र जेवा बलदोने
 डःखी श्रयेला देखी घणो विषाद करीने अनशन करावुं चार आहारना पञ्चरूपाय करावी न
 वकार संजलावुं ते बलदीया शुनय्याने मरण पायीनें नागकुमार देव अथा ते नवा उपन्या
 सका अवधिज्ञाने उपयोगे आब्यो तेथी ए कृत देखी इद्दां आवीनें जगवानने अतो उपसर्ग
 मटाव्यो अपने जगवान आगल नाटक नाची गीतगान करी पूजा सत्कार करी स्वस्थानर्के गथा
 ॥ इति कंबल संबल दृष्टांत ॥ एक दिवसें जगवान विद्धार करता गंगा नदी उतरतां स्वस्ववेळु
 मांद्दे प्रतिबिंबित पगलानी श्रेणीने विषे चक्र, ध्वज, ध्वंक्ष प्रमुख लक्ष्ण अथा एवामां पाळ
 न्नाथी कोइ एक पुष्पनामा सासुडिकशाखनो जाण, आब्यो तेणे मनमां चिंतवुं जे आ कोइएक

विश्व भद्र

सगवान्

गोदावरी

शिव

कखो ॥ तिह्दींथी विचरता थका नगवान सुरनिपुरनगरनां मार्गिमां गंगानदी आवी ते उत्तर
वाने अर्थे घणा लोक सिद्धदत्त खारुअानी नावमां बेठा तेनी सार्थे प्रखु पण बेठा एवा
मां ध्रुवड बोव्यो तेहुं शुक्कन जोइ ह्योमिलनामे निमित्तिउ ते नावमां हत्तो तेणे कहुं के हे
लोको आज आपणने मरणांत कष्ट उपजवो परंतु आ साधु महात्मा पुरुषना प्रत्तावथी जी
वता रद्दीहुं मरहुं नहीं एवामां नगवंते त्रिष्ट वासुदेवना नवमां जे सिंहने विदाखो हत्तो
ते सिंह पणा नवत्रमण करीने ह्मणार्थं खुवनपति देवोमां सुदंष्ट्रनामे नागकुमार देवता थयो जे ते
अवधिज्ञाने प्रखुने जोइ पूर्व वैर संजारी इहां आवीने नाव ध्रुवाववानो उपज्व करवा लाग्यो
तेवरवत नवा उपन्या एवा कंबल अने संबल नामे बे नागकुमार देवता तेणे आवीने एक
देवताये तो नाव ध्रुवती राखी अने बीजा देवताये पहेला सुदंष्ट्रदेवनी सार्थे लडाइ करी तेमां
सुदंष्ट्र द्वारीगयो तेथी नगवान सुरवे गंगानदी उत्तरा हवे ए कंबल संबलनी पूर्वन्व संबधि
कथा कहे जे, मथुरा नगरीमां जिनदास नामा आवक रहे जे तेनी साधुदासीनामे खी ते पण
आविका जे ते वझे जणार्थे पांच अणुव्रतमां चतुष्पद जीवो राखवानो त्याग करेलो जे तेथी
दुध दही जे घरमां वापरवा सारुं जोइये ते एक आहिर पासेथी मूख आपीने वेंचातुं लीये जे
तेने लीये ते आहिरने अने शेवने मांदोमांदे प्रीति थइ ते आहिर सार्थे लेवड देवडनो संतोष
व्रतमां, राखेलुं जे हवे एकदिवस ते आहिरने घेर विवाह आव्यो तेवारे आहिरे शेव पासेंथी
विवाहने माटे केटलिएक चीजो मागी शेवे पण तेने चंडवा प्रमुख सर्व उपकरण तेना माग
वा मुजब आप्या तेथी तेनो विवाह घणो सरिकार थयो तेवारे ते आहिर खुसी थइने सर
खी अवस्थावाला घणा रूपवंत एवा बे वासु पुपन लावीने शेवने घेर बलत्कारे बांधी चा

દેસલે, તેને બાળી નસ્મ કરે હે, ઘણા તાપસોને વ્રાધ્યાં, બીજા કેટલાએક નાથી ગયા લોકે પણ માર્ગે જવાનું બોડી દીધું, એકકોશ પ્રમાણ નૃમિમાં રહેલા જીવમાત્રને બાળી નાલે હે. ત્યાં તે સર્પ કોહને રેવા દેતો નથી તે સર્પને બિલગપર નગવંત કાગ્નસ્મર્ગે રહ્યા, તે દેસી સર્પે ક્રોધ આણીને પ્રચુને મંસ માલ્યો, તેવારે પ્રચુના પગમાંથી દૂધ સરસું લોહી માંસ નીકલ્યું, તેને દેસી સર્પે વિચાણું જે હું જેને સાહાણું જોઈ, તેને પણ બાળી નસ્મ કરું અને એને તો મંસ માલ્યો તો પણ ધોણું લોહ નીકલ્યું માટે એ કોહ મહોટો પુરુષ હે એમ ચિંતવીને નગવાનનાં મુલ સામું જોયું. તેવારે નગવાન બોધ્યા કે અરે ચંનકોશિયા ! હૂજ હૂજ હું નથી જાણતો એવું કેતાં ચકાં તે સર્પને વિચાર ગપન્યો જે આણું રૂપ મેં કયાંક દીધું હે ઇટલામાં મૂઢાં આવી ગઈ અને જાતિ સ્મરણ જ્ઞાન ગપન્યું તેવારે પાલતો નવ દીવો, પલી પ્રચુને ત્રણ પ્રવહિયા દેઈ વિનતિ કરી કે હે કરુણાસાગર ! દુર્ગતિરૂપ કૃપથી તમે મુજને ગ્રહ્યો, પલી વૈરાગ્યપામી પન્નર વિવસનું અને શન કરી પરોપકારાર્થે તે સર્પ પોતાના બિલમાંદે મુલ ઘાળી અને આણું શરીર બાદેર રાચીને રહ્યો પલી તે માર્ગે દૂધ, દહીં, ઘૂત, શર્કરાદિકે કરી સર્પને પૂજ્યો તેની ગંધે કરી કીડીગ શરીર ગપર જાણી દૂધ, દહીં, ઘૂત, શર્કરાદિકે કરી સર્પને પૂજ્યો તેની ગંધે કરી કીડીગ શરીર ગપર ચાલી પલી વિચાણું, જે હું મહારા શરીરને ફેરવીશ તો કીડીયો મરીજવો એવું જાણી શરીર હલાવ્યું નહી કીડીયે તે સર્પને ફોલી ચાલણી સરસો કીધો, તે સર્પ મુનથ્યાને મરણ પામીને આવમે દેવલોકે દેવતા થયો. પ્રચુ તિહાંથી વિચરતા ગત્તર વાચાલ સન્નિવેર્ગે પહોતા તિહાં નાગસેન આવકર્ને ઘેર પરમાર્જ પારણું કહ્યું, દેવતાયે પંચદિવ્ય પ્રગટ કર્યાં. તિહાંથી વિહાર કરીને નગવાન ધેતાંબિકા નગરીયે ગયા તિહાં પરદેશીરાજાર્યે પ્રચુનો મહિમા

मारस स्वमयाना पारणाने अर्थे बे जया गोचरीये गया, त्या वर्षीरुतुने लीधे घणा जीवोनी जल्पति यथे ठते मार्गिमां शुरुना पण नीचें खूँझ भेनकी आवी ते चंपाइ मरण पामी तेवारें चेजार्ये कहुं महाराज तमारा पण नीचें भेडकी आवी ते मरण पामी एवुं सांजली शुरु बोल्या बघी भेडकी मरेली पडी ठे माटे बीजा कोइनो पण आववाथी मरण पामी व्हशे तेवारें तिद्दां ते चेजो मौन रह्यो वली गोचरी आलोवतां शिष्य बोल्हो के भेडकीनो भिड्ढामि डुक्कड ल्यो ते सांजली शुरुने रीश चडी अने चेजाने कदेवा लागो जे अरे आ भेडकीतो प्रथमथीज मरेली व्हती, मेंतो मारी नथी चेजे घणुं कहुं तो पण मान्युं नव्ही तेवारें चेजे विचायुं जे सांजें पडिक्कमणामां आलोयण जेशे शुरुये पण सांजें पडिक्कमणामां सर्व आलोयण लीधी, पण भेडकीनी आलोयणा न लीधी तेवारें वली पण चेजे कहुं जे महाराज भेडकीनी आ लोयणा ल्यो तेवारें पण शुरुये रीश करीने तेवोज जवाब आय्यो फरी राजें संथारानी वेजार्थे कहुं के दे महाराज ! भेनकीनी आलोयणा ल्यो एवुं सांजलतां शुरुने रीश चडी तेथी द्वायमां उधानी नांभी लइने मारवा दोज्यो रातनी वेजा व्हती तेथी चेजो नाशी गयो, शुरु तेनी पावळ दोज्यो अने उपाशराना थांजलामां अथडायो तेथी शुरुवुं मस्तक फूटहुं त्यांथी मरण पामी बीजे नवे ज्योतिषी देवता थयो त्यांथी चवीने चंनकोशी नामें तापस थयो तेना पांचसो शिष्य थया परंतु पोतें घणो क्रोधी व्हतो तेथी एक दिवसें राजकुमारने वाडीमांथी फूल लेतां देखीने द्वायमां फरसी लइ तेमने मारवा दोज्यो तिद्दां पण जपसीनयो तेथी मार्गिमां एक अंध कूवो आय्यो, तेमां पड्यो पोताने फरसीवागी तेथी आर्चयाने मरण पामीने तेव्हा आश्रमने विषे चोथानवे चंनकोशीज सप्प थयो ठे, आंख्यमां फदेर घणुं ठे, जे कोइने

‘
दृष्टांत ॥ ॥ तेवार पढी जगवाने कपडां राख्यां नद्दी ते दिवसथी अचेवक थया अने बीजा
त्रेवीश तीर्थकरोनां देवडुष्य वख जावळीव र्ह्यां ह्तां केटलिक प्रतोमां वचला बावीश तीर्थक
रोनां देवडुष्य जावळीव र्ह्यां क्ह्यां ठे तेथी ते सचेवक जाणवा हवे श्रीमहावीर स्वामी
बारवर्ष उपर साडा बमद्दीना वक्कसपणें काथाने वोसरावी कांड खुशूषा करे नद्दी एवाथका
विचख्या तेमां जे कांड देवताना करेला, मजुष्पना करेला, तिर्थचना करेला, अनुजोम अने प्रति
जोम एवा बे प्रकारनां उपसर्ग थया तिहां जे नाटक देखाडवां, आलिंगन करवां, इत्यादिक
देवादिकोथे करेला उपसर्ग ते सर्व अनुजोम उपसर्ग जाणवा अने जे देवादिकोथें नय व
ताव्या, प्रहार कखा, कुठ्या, माखा एवा उपसर्ग ते सर्व प्रतिजोम उपसर्ग जाणवा ए वझे
प्रकारना उपसर्ग सर्व पोतानी खुशीथी सद्दन कखा पण चारित्र्यी लगार मात्र चलायमान
थया नद्दी तेमज कोड उपर रागद्वेष पण लाव्या नद्दी तथा कोडनी पासें दीन वचन पण बोड्या
नद्दी तेमज कोडुं नय पण लाव्या नद्दी एवी रीतें अनेकप्रकारना उपसर्ग सद्दन कखा ते कद्दी दे
खाडे ठे ॥ ॥ एकदा जगवान् उत्तर वाचाल सन्निवेशें जातां मार्गे वर्द्धमान गामें आव्या, तिहां ए
क सुवर्णवायुका, बीजी रूपवायुका, ए बे नदीउ आवी, ते उत्तरी आगल चालतां एक वक्रमार्गी
बीजो सरल मार्गी, एवा बे मार्गी आव्या, तिहां लोके निवाखा के पाथरामार्गीमां सर्पने नय
ठे माटे जाथो नद्दी तो पण जगवंत वक्रमार्गी मूकीने सरल मार्गी चंद्रकोशीया सर्पने प्रतिबोध
देवाराकं चाव्या, ते मार्गीमां कनक खल नामा वनमां तापसनो आश्रम ठे, तिहां एक मद्दा
जोरावर घणो मंशीलो चंद्रकोशीयो सर्प रद्दे ठे. ते चंद्रकोशीया सर्पने जगवाने देवता कखो,
तेनी कखा कद्दे ठे. कोडक गामने विपे बे साधु गुरु चेला चोमासुं र्ह्या ह्ता ते एक दिवसें

वान पण एवुं जाणो जे आ विप्र लोनी ले. एवुं जाणीने लाजनी माखों सौन करी रह्यो पण सुखथी मागे नही ॥ यतः ॥ लज्जा वारेइ सुद्धं, असंपया नयई मागिरे मग्ग ॥ दिवें मानकवाडं, देहिमिभिया वाणी ॥ १ ॥ नावार्थः— लज्जा ले ते सुखने वारती हवी अने असंपदा कहेति हवी के माग्य रे माग्य ! पण मानरूप कमाड देवराणा तेथी आपो एवी वाणी सुखथी न निकलती हवी ॥ १ ॥ अने जाएणुं जे क्यांय पण खंजाउपरथी पडी जाय तो उपाडी लइय एवीरीतें जेवारें जगवंतने दीक्षा लीथे एकवर्षने उपर एक मास थयो त्यां सुधी जगवाननी पावल ते ब्राह्मण चाव्यो पढी एकदिवस ते देवडुष्य जगवाननां खंजा उपरथी वायराना गोदथी उपड्युं ते जसरचावालागामनी पासें सुवर्णवालुका नदीनें कांते बोरडीना वटुनां कांटांमां जइ पड्युं तेने विसे ग्रहण कशुं. जगवान पण सिंहावलोकन दृष्टियें करी देखता ह्वा इहां कोइकतो कहे ले के ममत्वे करीनें देखता ह्वा, कोइक कहे ले के शुनस्था नकें पड्युं के अशुनस्थानकें पड्युं ते जोवाने माटे देखता ह्वा वली कोइक कहे ले के सद्धरा तकारे देखुं, कोइक कहे ले के महारी पावल महारा शिष्योने वखपात्र सुलग्गनावे थोके नही थाय एवा कारणथी देखता ह्वा कंटके लाग्युं तेथी जगवाने विचायुं जे महारी पलवाडे जे साधु स्वसंतानिक थोरो ते सर्व बहुल कपाथि कंटकी कलहकारी प्राय असमाधिकारक थोरो मुंदा वया थोरो अने साधु थोडा थोरो एवुं जाणीने निर्ममत्वथी ग्रहण न कशुं. हवे विप्र पोताना अतमाने धन्य कृतार्थ मानतो थको, संपूरण मनोरथवंत थयो थको तुंनारा पासें वे खंय सं थावी दूखावीने वेंज्युं तेना लह् सौनैया आब्या तेमांथी अर्दी तुंनाराने दीधा अने अर्दी ब्राह्मणे राख्या वेड्डुं दारिद्र्य गयुं जावळीव सुधी सुखी थया आनंदमां रहा ॥ इति अचेतक

द्विवर्सें जावुं तो ठेज तो एवो साथ वली तमोनें मलवो सुशकील ठे माटे ह्मणाल जाउ ॥१॥
 इत्यादिक शिष्टाचार आचारनो विचार जाणीने श्रीमह्मावीर देव कृपाकरी अरहुं देव डुष्य वख
 फाडीनें ब्राह्मणने देता ह्वा ए विप्रने चीवर दीधाखी बीजा प्राणीजेने एहुं जणावता
 ह्वा ॥ यतः ॥ जांस्तितां देहु धन, इणपरि अरुइ वीर ॥ पिताभिन्न बांनण नणी, आधो
 दीधो चीर ॥ १ ॥ नावार्थः—ज्यांखुधी घरमां संपत्ति ह्येय त्यां सुधी धन, चीवर, अज्ञादिकहुं
 दान देहुं, पिताना मित्र ब्राह्मणनें अरहुं चीर आप्याखी श्रीवीर एहुं पूर्वोक्त प्रमाणे जणा
 वता ह्वा ॥ १ ॥ ह्वे ते ब्राह्मण अरहुंचीर जइने पोताने घेर गयो तेने चीवर सहित बार
 याने समीपें आवतो देखीने ब्राह्मणी हर्षित थइ थकी उठीने सन्मुख आवी बे हाथ जोडी ए
 वीरीते कहेती ह्वी के हे प्राणनाथ ! हे मम जीवना ! हे महारा ह्येयाना हार, हे कांत ! सुनग
 हुं तमारी मेघनी घेरें वाटजोती ह्वी अने जेम जल विना माबली टलवले तेंम तमारा विना
 हुं टलवली रही ह्वी इत्यादिक मीठां मनोहर वचन रचना कथन पूर्वक अपूर्वरीतें घणी प्री
 तियें खान मज्जन करावी नोजन पान तांबूल आपीने वली घणा सन्मान पूर्वक सुखश्रुथा
 ययन प्रमुख सुख उपचार करीनें खी घणो प्रमोद पमाडती ह्वी तेवार पढी ब्राह्मण ते व
 खनी दृशीथो बंधाववाने वारते तुंनारा पारें गयो तुंनारे पण ते वख तेहुं अणहुटहुं जाणी
 ने सोमविप्रने कहेवा लागोके हे ब्राह्मण ! आ वखनो बीजो कटको जइ आब्य तो एनें सांघ्यां
 थका ए लाख मूलजुं घाशें तेथी ताहारा अने महारा बेहुना दारिद्र्यनो नाश घाशे तेवारें ते
 विप्र पावो फरीने लोनें वधतो बतो श्रीवर्द्धमान स्वामी पारें आवतो ह्वो पण मनमां विचा
 रवा लागो के हुं बारंवार केवीरीतें याचना करूं, अतिलोन करवो पुरुषनें शुक्त नथी अने नग

चित्र ३८

महारे माथे पडहुं नदी तेवारें एहुं विचाखुं जे यतः ॥ १ ॥ मन अर्पा स्वतिथर, चिंताजाल म
पाड ॥ फलतत्तोहिज पामीथें, जित्तो लख्यो जिव्हाड ॥ १ ॥ एम चिंतवी बेसी रह्यो पण
हे स्वामी ! एकतो तमारं दान न पाम्यो ने वली तमारा दाननो व्यतिकर सांनजीनें सामो
मुजने महारीखीथें घरथी काढाडी मूक्यो तेमाटे कहुं ठे के ॥ यतः ॥ त्वधि वर्षति पर्जन्ये,
सर्वपद्मविता शुभाः ॥ अस्माकमर्कवृक्षाणां, पूर्वपत्रेण संशयः ॥ १ ॥ नावार्थः— हे स्वामि ! त
मारा रूप मेववर्षतां वतां सर्वजन रूप वृक्ष नवपद्मवयुक्त अथां अने महारा सरस्वा अर्क
वृक्षोर्ने पूर्वपजनो संशय अयो इत्यादि ललित पद्मवित वचन सांनजीनें, कपासागर नगवंत
विचारता ह्वा जे हुं निर्भय हुं महारी पासें कांइपण नथी अने ब्राह्मणे नदी देवाथी
इंद्रादिक सर्वलोक समक्ष प्रार्थना नंग ह्यो ते प्रार्थनां नंग कखाथी लयुता थाय ॥
यतः ॥ तणलहु यं दूस लहु यं, तिलगुस लहुयंच पढया लहुयं ॥ तत्तोवि सो लहुव, पढय
नंगो कउंजेण ॥ १ ॥ नावार्थः— सर्वथकी तणलहु ठे ते थकी गुष लहु ठे अने तणलजां
तथा गुष थकी पण प्रार्थना करवा वाजो लहु जाणवो अने वली प्रार्थनानो नंग करवा
वाजो जे ठे तेतो सर्व थकी लहु जाणवो ॥ पुनरपि ॥ परपढयापवत्ति, मा जणायी जणउ
एरिसंपुत्तं ॥ उथरोवि मा थरिऊव, पढय नंगो कउं जेण ॥ १ ॥ नावार्थः— परपासें
प्रार्थनानो करवा वाजो एवो पुत्र हे माता हुं जणीश नदी अने वली प्रार्थना नंग करना
रनें तो उदरने विषे पण धारण करीशमां ॥ पुनरपि ॥ यांतुयांतु वत प्राणाः, अर्थिनिव्यर्थ
तांगते ॥ पश्चादपिद्विगंतव्यं, कसार्थः पुनरीदृशः ॥ १ ॥ नावार्थः— जाउं रे महारा प्राण
जे अर्थिप्राणी व्यर्थ घरथी जाय तेनी सार्थे तसे पण जाउं केमके पाडल पण तमने कोडक

वली मूर्ख अपने तिर्थच ए वे पण समान जालेवा, तेम मूवेजा अपने दारिद्र्य ए पण बे सर
 खाज जालेवा ॥ वली ते खी कहेवा जाली के झरे जाण्यहीन ! श्रीवीरजगवाने वरसीदान
 आपीने सर्वनां दारिद्र्यः खनो विनाश कथो, ते वेजार्थे तुं परवेश गयो ते ताद्वारे कहेतुं यहुं
 के जेम झख पाकवाने समये कागडानी चांच पाकी आवे तेनी पेरे यहुं अथवा नदी तटे
 जवासाना जाड तुल्य तुं थयो. अथवा रात्रि दिवस मेघ वर्षतां ततां पण पलायतदुक्तां पान
 डां त्राणज ह्योय माटे रे अणिष्ठ ! रे पाणिष्ठ ! रे पांशुरष्ट ! तुं इहांथी जा इत्यादिक निष्ठुर वचने
 वयो निजंढीने गजदहो देह मने धरथी बाहेर काढाळ्यो ते कारण माटे ॥ आर्जोदारिद्र्य पावे
 दारिद्र्य, नावे जमणे पासि ॥ पिंनियाणीमुज मारण मांफ्यो, तेणे हुं आयो नासि ॥ १ ॥
 माटे दे स्वामी ! महारे आगज पण दारिद्र्य चाळे वे, पावज पण दारिद्र्य चाळे वे अपने बे
 बाछ्ये पण दारिद्र्य चाळे वे एम महारे चारे बाछु दारिद्र्य चाळ्युं आवे वे तेथी ब्राह्मणार्थे
 मने मारवा मांफ्यो माटे हुं नाशने तमारी पासं आय्यो तुं अपने में विचाखुं जे श्रीवीर
 अणभ्यगतितवंत वे, जो पण वीह्याजीथी वे तो पण परमकपाळु वे, माटे मुजने निश्चयथी कां
 दक पण आपणो एहुं चिंतवीने प्रतीति पूर्वक निरधारकरीने तमारी पासं आय्यो तुं माटे म
 हारा दारिद्र्यने चुरीने मनोरथ पूर्ण करो. पण दे स्वामी ! एहुं मनमां आणयो नही जे
 महारा वर्षोदानने अवसरें सर्वलोक मनवांजित दान पामी गया अपने तुं कांडपण केम पा
 म्यो नही एवो विचार आणयोमां ॥ यतः ॥ स्वामिन्कनकधारानि, स्वयं सर्वज्ञवर्षति, अन्ता
 ण्यज्ञस्तंभते, मयिनायातिर्विदवः ॥ १ ॥ जावार्थः—हे स्वामी ! तमें कनक रूप धारार्थे
 सर्वज्ञ वरस्या पण महारा मस्तक उपरें अन्ताण्य रूप ज्ञान ठंकाखुं व्हुं तेथी एक बिंडमात्र पण

वान ह्येष तेज जगतमां महोदो कहेवाय, ते कारण माटे धनउपाईने करवानो उद्यम पुरुषने श्रेष्ठ ठे वली धनविना जीवतो थको पण पुरुष मडदा समान ठे ॥ यडकें ॥ धनमार्ज्य काकुस्थ, धनमूलाभिदं जगत ॥ अंतरनेवपश्यामि, निर्दैनस्य मृतस्यच ॥ १ ॥ नावार्थः—जेवारे रामचंडजीने वनवास थयो तेवारे विचारुं जे वसिष्ठ ऋषिने नमस्कार करीने चाळीथे तेवारे जिहां कदलीवनमां वसिष्ठ ऋषि बेवा ठे तिहां जइ रामचंडजीयें नमस्कार कखो परंतु वसिष्ठ ऋषियें नेत्र उघाडीनें सासुं पण जोसुं नही कारण के रामचंडजीनी पासें ते वखत धनकांड पण न हवुं पही जेवारे लंकाजीतीने चतुरंगिणी सेना जइ धनधान्य सहित पाढा आव्या ते वखत वसिष्ठ ऋषि सात आव पगलां सामा चाळी आव्या तेवारे रामचंडजी बोढ्या के तेदज हुं रामचंड हुं अने आ तेनुं तेज कदलीवन तथा तमे वसिष्ठऋषि पण तेना तेज ठो परंतु पहेला हुं तमारी पासें आव्यो हतो तेवारे तो तमे नेत्र उघाडीनें सासुं पण जोसुं न हवुं अने हमया जवीने सात आव पगलां सामा आव्या तेनुं हुं कारण ? तेवारे वसिष्ठजी पूर्वोक्त श्लोक कहेता हवा के हे काकुस्थ, ! हे रामचंड ! एक धननुं उपार्जन करो, आ जगतमां धनेकरीनेज प्राणी शोचे ठे, परंतु निर्वन्ने अने मडदाने कांडपण अंतर देखातुं नथी, ते कारणे हुं प्रथम आव्यो हतो तेवारे निर्वन हतो थेथी में ताहारा सासुं न जोसुं अने हमयातो हुं सर्व विनूति सहित ठो माटे हुं सामो चाळी आव्यो हुं एवुं कहीने वली खी कहेवा लागी के हे सूर्य ! धनविना हुं तने हुं करुं ? वली कहुं ठे के ॥ पुत्तायसीसायसमंविनत्ता, रीसाय देवाय समंविनत्ता ॥ मुक्कातिरिकाय समंविनत्ता, मुयादरिद्राय समंविनत्ता ॥ १ ॥ नावार्थः—पुत्रने शिष्य ए बे बरोबर जालवा, वली ऋषी अने देव ए बे पण बराबर जालवा,

यथो तेषी हुंतो सर्वने देखुं हुं पण मनेंतो कोइ पण देखतो नथी ॥ २ ॥ ए कारण माटे
 हे स्वामी ! ते दारिद्र्य बांधवना प्रसादथी हुं परदेशने विषे घणो जन्मो, घणो जन्म कखो, घणा
 शेत साहुकारोनी चाकरी करी पण, हुं जाण्य हीन तेषी एक फुटी कोडी मात्र पण धन पाय्यो
 नही. जेवो घरथी गयो दहतो तेवोज घेर पावो आव्यो तेषी में दजी महारा घरमां प्रवेश न
 कखो तेनी पहेजांज तेणे माहारा घरमां प्रवेश कखो तेना प्रतापथी अनाज्जेली एवी जे महारी
 खी ते क्रोध करी सुसजवेइने महारी सन्मुख मने मारवाने डोडी आवी तेवारे में जाणुंजे मंग
 दिक करीने सुजने वधावे जे पण तेथेतो पारें आवीने एवां कठोर अने निशुर वचन बोलवा
 मांरथां अने कष्टुंके हे निर्गिय शिरोमथी ! अरे जन्मदरिद्दी अरे निरुणनाथ ! अरे ढोलण ! हुं
 तुजने धनविना साक्षात् दारिद्दी रूपनें सुंकरं ! हुं परदेशें गयो यको पण कांइ लाव्यो नही.
 महारे पण ताहारा दारिद्र्य रूप जाइनां सहायथी ॥ यतः ॥ अज्ञानास्त्रुदकंनास्ति, यद्वे
 नास्ति शुगंधरौ ॥ शाकमध्येजवणंनास्ति, तन्नास्ति यजुश्च्यते ॥ १ ॥ जावार्थः— खी कदे
 जे के ताहारा बांधवना सहायथी महाराघरमां अन्नपण खावाने नथी अने पाणीपण पीवाने
 नथी, झुवार पण नथी शाकमां नाखवानें मीतुं पण नथी एतुं कांइ पण घरमां नथी के जेथी
 तुजने आदरकरी घरमां वेसाडीने जमाहुं महाराघरमां तो एक दारिद्र्य लहके जे. वली आ
 दायी कदे जे रे ढोला, धनेकरीने जगतमां मानीता थाय जे, पण धनविना जगतमां कोइ
 कोइने पूबहुं नथी, यद्धकं ॥ धनैर्डेकुलीनाः कुलीनान्जवंति, धनैरेवपापात्पुन निस्तरेति ॥
 धनिन्यो विशिष्टोन लोकेषिकश्चित् धन प्रार्जयद्वर्तं प्रार्जयद्वं ॥ १ ॥ जावार्थः— धनेकरीने
 हीणाकुजवालो पण उत्तम कुजवान कदेवाय, वली धनेकरीने पापयकी निस्तार पासे, धन

एवां स्त्रीनां वचन सांजली ते ब्राह्मण, जगवान पार्सें आब्यो अने बे दाखजोडी ह्रीनस्थितिये
 यको दीन वचने करी श्रीवीरजगवाननें पणे लागीने विनंति करतो हवो के हे कृपानाथ, !
 हे परडुःखचंजक ! हे परमार्थिना करनार ! हे महाराभिजना पुत्र ! हे दारिद्र्य रूपवेलडीनां
 हेदक ! तुं महारी मूलशक्ती विनंति सांजलीने महारो निस्तार कख, आ महारो दारिद्र्यरूप बां
 धव, महारो सहायी, महारी सार्थे जन्म्यो, महारी सार्थे वध्यो, वली परणवाने समये पण महारा
 पदेजां महारी स्त्रीनें एणे परणी, झं घणुं तमारा आगल कहुं ए दारिद्र्य महारा शरीरनी ला
 यानी पेरे तथा पोतानी बांधेली कर्मप्रकृतिनी पेरे एक हण मात्र पण महारो केड मूकतुं
 नथी में धन उपार्जन करवा निमित्ते परदेश चालवाने समये एने घणो घणो वज्यो तो पण
 ए महारी सार्थेज चाब्यो, में गंगामां खान कहुं तो पण एणे महारी सार्थेज खान कहुं, में
 यमुना, नर्मदा संबंधि तीर्थेकखां तो एणे पण महारी सार्थेज तीर्थेकखां, माटे एना प्रभावयी
 परदेशमां घरघरने विषे लोकोनी आगल निहा मागती वरवत हुं तो सर्वेने देखुं परंतु दारिद्र्य
 बांधवना प्रतापयी हुं प्रत्यक्ष प्रगट लतां पण मने कोइ पण देखे नही ॥ यहुक्तं ॥ दीसंतिजोग
 सिद्धा, अंजनसिद्धा य केइ दीसंति ॥ दारिद्र्यजोग सिद्धा, पासेविविध्या न दीसंति ॥ १ ॥ पुन
 रपि ॥ जोदारिद्र्यनमस्तुच्यं, सिद्धोद्धतवद्वरीनात् ॥ अर्हत्सर्वप्रपण्यामि, नमांपश्यति कश्चन ॥ २ ॥
 ए बे भूजोकोनो नावार्थ कहे ले जे योगसाधीने सिद्धया तेपण नजरे देखाय ले, वली जे
 आंखोमां अंजन करी अदृश्य थाय एवा सिद्ध जे होय तेपण कोइएक प्रयोगयी प्रगट नजरे
 देखाय, परंतु दारिद्र्यरूप योगें करीने जे सिद्धया ते पुरुष जो पार्सें जनारहा होय तो पण
 देखाय नही ते माटे हे दारिद्र्य ! तुजने नमस्कार थाज जे हुं तादारा दर्शनयी सिद्धपुरुष

तिद्दां पाणीनरे तथा कपासीयो जिद्दां जाय तिद्दां जोढाय तेम हुं पण जिद्दां गयो तिद्दां दारिद्दी
 रह्यो पण दारिद्ध्य ताद्वारो केडो मूकतुं नथी जेम कोइ दारिद्दी पुरुष धन कमावाने अर्थे
 परदेसो जवा तैयार ययो तेवारें ते पुरुषें दारिद्ध्यने कहुं के ॥ रे दारिद्दवियरकणा, वत्ता इक्क
 सुयिब, ह्म देसांतर चडिया, तुं थर घरें रहिक्क ॥३॥ एटले हे दारिद्ध्य हे विचक्कण, तुं एक
 मद्दारी वात कहुं ते सांज्जो जे ह्वे हुं देशांतर जाउं हुं अने तुं थरमांज थिरथइ रहेजे एवां
 तेना वचन सांज्जो दारिद्ध्य बोव्हुं ॥ पडिवन्नो निरुद्धा तणो, अविहड जाण सुजाण ॥ पाठां
 तरे ॥ पाडिक्कइ सुविद्दाण ॥ तमे देसांतर चडिया, तो असे अणोवान ॥ १ ॥ अर्थः—हे नाइ
 सांज्जो हुं तो मद्दोटानो विनय मूकुं नद्दी केमके जे जन्मपुरुष अंगीकार करे ते अविचल जाव
 ज्जीव अंगीकार करे तेमाटे हे नाइ ! जो तमे देशांतर जायो तो हुं पण अणोवान थइने तमारो
 साथे अणालहुं अणाल चाडुं हुं. तेम हे निजोय ! ताद्वारी पळवाडे पण एमज दारिद्ध्य रहे जे हुं
 ह्मखाथरमां आब्यो जो पण थरमां तो कांइ पण नथी, खावाने अन्न नथी, पीवाने पाणी नथी,
 ह्मखे मरती बेवी हुं, क्योथी ताद्वारा वास्ते खावा सासं लाइ आहुं, थरमां तो शाकमां नाख
 वाने मिरची अने मीठुं पण नथी, मात्र दारिद्ज लहेरो जे जे ॥ यतः ॥ जियाथर जेस न रीके
 पाडो, जियाथर बलव न दीसे गाडो ॥ जियाथर नारि न चूडी खलके, तियाथर दारिद् जे
 हेरि लहके ॥ १ ॥ अर्थः—जेना थरमां जेस सहित पाडो रीकतो न होय, वली जेना
 थरमां बलव अने गाडुं दीसतुं न होय, वली जेना थरमां खीना हाथमां चूडी खलकती न
 होय, तेना थरमां दारिद् लहेरें लहकतुं जाणवुं. ते माटे हुं थरमां आवीश नद्दी आवीश तो
 नुखे मरीश अरे दारिद्दी हज्जी ह्मखा पण हुं जगवान पासें जाइश तो कांइक पण मज्जो

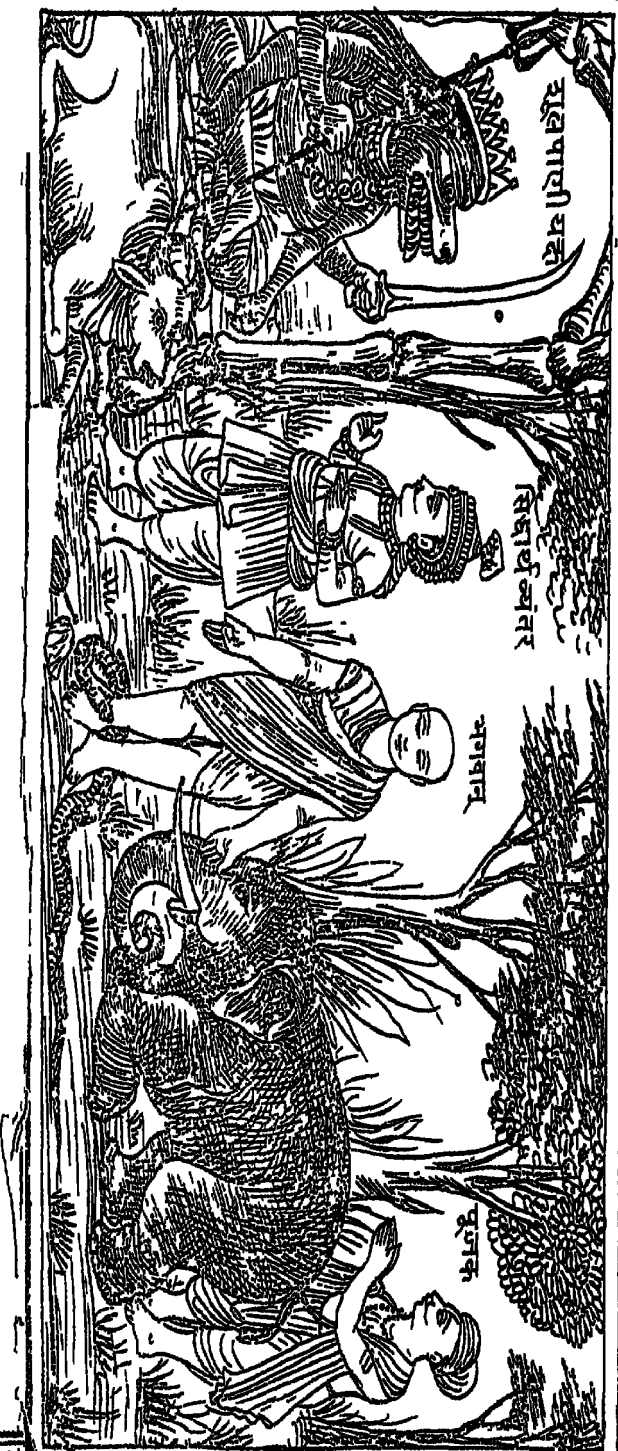
ते हेदवा लागो एटलामां इंद्दे अवधियें जोइने नगवंतनो महिमा राखवाने ते निमित्तिआनी
 आंगली हेदी नाखी तेथी तण्डुलुं नही निमित्तिच विलखो थयो पढी सिद्धार्थी लोक आगल
 कहुं के ए निमित्तिच चोर थे, कांई नखोनथी एणें वीराधोष कर्मकरनो दश पजनो कांसानो
 पात्र चोरीने खजुरीनावुद्द देवे माट्यो थे तथा इंद्दशर्मा ब्राह्मणनो बोकडो मारीने तेहुं मांस
 एणें खाहुं थे, तेनां अस्थि एना धरनी पलवाडे बोरडीनाण्ड नीचें माट्यां थे तथा त्रीछुं
 दूषण जे एमां थे ते हुं नही कहीश एनी खीज केहेरो एहुं सांजली लोके सर्ववातसाची मानी
 एनी खीने जइ पूबहुं, तेवारें ते खी बोली के ए पापिष्ठ, पोतानी नगिनीने नोणवे थे, एवी
 पोतानी निंदानी वातो प्रसिद्ध थयाथी अहवंदक लक्षापाम्यो अने गाममां फिट थयो थको
 प्रचुपासें आवी विनंति करी के तमें त्रैलोक्य पूजनीक वो, हुं अहींआंज सुखे उदर पूरण करूं
 हुं ने जीहुं हुं नगवंतें अग्नीति जायी त्यांथी विहार कस्यो ॥ ॥ हवे नगवान श्रीमद्वावीर
 स्वामी एक वर्षे उपर एक महीना सुधीतो इंद्दे आपेला देवदूष्य वख संहित रह्या अने ते
 वार पढी वख रहित अचेजक थया ह्वाथमां नोजन करे पण अतिशयना योगथी नागा
 देरवाय नही हवे वख रहित शीरीतें थया ते कहे थे. नगवाने जेवारें वरसीदान दीहुं तेवारें
 सिद्धार्थराजानो मित्र सोमदेव नामा ब्राह्मण जन्मथी दारिद्र्ये ते परदेश धनकमाववा गयो
 हतो पण क्पायें धन पाय्यो नही तेवारे वली नगवाने दीक्षा लीधा पढी जेवो गयो तेवो
 ठावे हाथ पावो पोतानें घेर फरी आब्यो पण एक कोडी मात्र कमाइ आब्यो नही दारि
 द्रीज रह्यो तेवारें तेनी खीयें तेने पणो निजंबयो अने कहेवा लागी के अरे निर्जीय हुं
 किहां गयो हतो हुं जिहां गयो हतो तिहां आवोने आवो दारिद्र्य रह्यो जेम घडो जिहां जाय

तम चढ्या एहुं दीहुं, तेथी तमें देवोयें रचित सिंहासने बैशी, धर्मोपदेश देशी, धर्मोनी प्ररूपणा करशी वली सूर्धेहुं मंगल दीहुं, तेथी केवलज्ञान पामशो, तथा मातुष्योत्तर पर्वत आंजळे दीव्यो दीवो, तेथी जगत्मां जशकीर्तिहुं मंगला पामशो तथा प्रतापवंत देवनिकाये करी सेवनीय आशो. पोतानी जुजावर्धे समुद्र तखो दीवो तेथी तमे संसार रूप समुद्रने तरशी, दे जगवन् ! तमें फुजनी मालाहुं जुगल दीहुं तेनो अर्थ हुं नथी जाणतो माटे तमेज उपकार करीने कहे तेवारे जगवंत मौन हे माटे ब्रह्मस्थावस्थाने विषे बोध्या नर्ही, तेथी सिद्धार्य व्यंतरो जगवानना मुखमां प्रवेश करीने कहेवा जागो के फुजनी बे माला दीवी माटे आवकनो अने यतिनो ए बे प्रकारना धर्मोनी प्ररूपणा हुं करीश एवीरीतें फल सांजलीने सर्वलोक जगवानने वंदन करी पोतपोताने स्थानके गया हवे जगवाने निरविघ्न पणे पन्नरदिवस न्यून प्रथम चोमासुं तिद्दां पुर्य करीने मेरुनी परे धैर्य धरता समता रूप रसमयशकां चोमासीपारणुकरी तिद्दांथी विद्धार कखो ए प्रथम चोमासुं ॥१॥ तिद्दांथी विद्धार करी मोराकसन्निवेशें ज्ञानमंज्यावी काञ्चस्सर्गो रह्या तिद्दां जगवाननो महिमाकरवा सारुं सिद्धार्य व्यंतरो स्वामीना शरीरमां संक्रमीने लोक आगल नूत, नविष्य अने वर्तमान संबंधि निमित्त जांखें हे तेथी त्यांनां लोक जगवाननी सेवा करवा जागा हवे ते गाममां अहवंदक नामा निमित्तियो रहे हे ते जगवाननी इर्ष्या करवा जाण्यो केमके लोक तेने कहेवा जागा के देवार्थ सरखो हुं निमित्त जाणतो नथी में काजे खेज्रमां सूर्धे दीवो ते तेथो कही दीवो तथा हुं जमीने गयो हतो ते कही दीहुं तेवारे ते अहवंदक नामा निमित्तियो कोधकरी जगवानहुं निमित्त जूहुं करवा सारुं द्वायमां तृण लईने प्रचुने पुढवा जागो के दे आर्थ आ तृण डेदावो, किंवा नर्ही, ते सांजली सिद्धार्य ना कही तेवारे

સૂકરો, તે સાંનલી નગવાનની શાંતમુદ્રા દેશી વલી પણ ચઢે પોતાનો અપરાધ સ્વમાબ્ધો અને પ્રચ્છ આગલ ગીત ગાન કરવા લાગો તિહાં તે યદ્દ સમકેત પામ્યો હતિ ॥ હવે જગવંત પણ રા ત્રિના ચાર પ્રહર કદર્શના પામ્યા તેના શ્રમે કરી કાચસ્ત્રગમાંજ પાલલી રાત્રે બે ઘડી નિદ્રા આવી ગઈ, તિહાં નિદ્રામાં દશ સ્વપ્ન પ્રચ્છયેં દીવાં, તે કહે બે. એક તાલપિયાચ દણ્ણો, બીજું ઝ જાલો કોકિલા પહ્લી અને ત્રીજું પંચવર્ણ વિચિત્ર કોકિલાનું જોહું, સેવા કરહું દીહું, ચોથી ફૂલની માલા બે દીવી, પાંચમું ગાયનો વર્ગ દીવો, હડું પદ્મસરોવર દીહું, સાતમું સમુદ્ર ચુજા ચેં તથો દીવો, આઠમું સૂર્ય જગતો દીવો, નવમું આંત્રહે વીંધ્યો માનુષ્યોત્તર પર્વત દીવો, દશમું પોતે મેરુપર્વતેં ચઢ્યા છું દીવો, એ દશ સ્વપ્ન દેશીને જગવંત પ્રજાતેં જાળ્યા, તે વચ્ચતેં લોક પણ છું જાણતાહતા જે એ સાધુ રાત્રે મરીજશે. તેથી પ્રજ્ઞાતના જોવા આબ્યા તિહાં જગવાનનો દેવ મહિમા દેશીને લોકોયેં જગવંતને પૂજ્યા, ઘણાં હર્ષ પામ્યાં, યદ્દ પણ નાટકાદિક પૂજા સેવા કરતો હવો, તેથી લોક ચિંતવવા લાગા જે સાધુને જપસર્ગ કરી હવે ગીત ગાન કરે બે, પુ ષ્પાદિકેં કરી પૂજે બે. ત્યાં લોકે પણ સ્વામીનો ઘણો મહિમા કણો, એવા સમયને વિષે શ્રીપાર્શ્વનાથનો આવક જલ્પલનામા નિમિત્તિયો તે પણ તિહાં આબ્યો પ્રચ્છને વાંધ્યા, અને કહેવા લાગો જે દે સ્વામિ ! તુમેં પાલલી રાત્રેં સ્વપ્ન દીવાં તેહું ફલ કહું હું ॥ દે પ્રચ્છ ! તમેં જે તાલ પિયાચ દણ્ણો, તેથી તમેં તરત મોહનીય કર્મનેં દણ્ણો. વલી શ્વેત કોકિલાપંચી દીવો, તેથી અદ્વોન શુકલધ્યાન ધ્યાવશો. પાંચવર્ણ વિચિત્ર કોકિલ પંચીહું જોહેહું દીહું, તેથી દ્વાદશાંગી પ્રરુપશો તથા ગાયનો વર્ગ દીવો તેથી અનુપમ ચતુર્વિધ સંઘની ધાપના કરશો વલી તમેં દેવતાયેં સેવિત પદ્મસરોવર દીહું, તેથી ચાર નિકાયના દેવતા તમારી સેવા કરજો, વલી મેરુપર્વતની ચૂલિકા જપર

करनारा लोकोर्ये तेहुं अस्थिगाम एहुं नाम पाडी दीहुं पढी घणा माणसोने मरता देखीने
 गामनां लोके मली तेने आराध्यो तेवारें यत् प्रगट थइ आकाश वायीर्ये करी बोलवा लाग्यो
 के हुं बलदन्तो जीव हुं, तमें महारुं इच्छवाइने कांइपण चाकरी करी नही तेथी तमें मने
 कुमरएँ माखो ते माटे हुं कोप्यो हुं तो तमें हवे महारा नामहुं लाडका उपर देखे करायो,
 तेमां दुषनना रूपें झुलझल हाथमां आपीने महारी मूर्ति आपो, तेनी पूजा करो तो रोग पण
 मटवो, अपने जीवता पण रदेशो नहीकां सर्व मरण पामयो एवी बात सांजलीने लोकोर्ये म
 रण नयथी तेनी प्रतिमां करी देखे आपी पूजा करी, तेथी मरकी उपशम थइ. हवे नगवान
 ते झुलपायी नामा यत्ने प्रति बोधवाने माटे तेने देखे आव्या, तेवारें ते यत् महाम्हाछ ते,
 कोइने पोताना देखे रात्रि वास करवा आपे नही, तेथी ते यत् नना देरानी पूजारी इच्छमां नामें
 विप्र हतो, तेथें नगवंतने रदेवानी मनाइ करी, तेम बीजा लोकोर्ये पण वाखा, तो पण प्रभु
 मौनपणे तिहां रात्रि काजस्सग रह्या, ते देखीने यत् रवो अपने संभ्या समयथी उपसर्ग करवा
 लागो, तिहां प्रथम तो मराववा साहं अहहास्य कहुं, पढी हस्तीहुं रूप करी जबावहुं, पिशा
 चनां रूप करी बरी कहाडी बीवरायुं, तेमज सपर्य थइने मंक माखो इत्यादि घणा उपसर्ग क
 रवा मांनया पण नगवंत लागार मात्र ह्योन न पाम्या तेवारें बली मस्तक, कान, नासिका,
 आंख, दांत, होठ, पूठ, नख, ए आव स्थानके विविध वेदना उपजावी. तथापि नगवंतने अ
 ह्योन जायी, यत् प्रतिबोध पाम्यो अपने प्रभुनी नक्ति करवा लाग्यो, एटलामां सिद्धार्थ व्यंतर
 आव्यो, तेथें कहुं के अरे झुलपाणि यत् ! आ तें हूं कहुं ? हुं नथी जाणतो के ए सिद्धार्थ
 राजानो पुत्र ते, महोटी समतानो नगर ते, जो इंदुमहाराज जाण्यो, तो तने बाहिर काढी

चित्र ३७

॥ प्रस्तावना. झा झमार संसारते विवे प्राणिमात्रनं जीवितव्य जे ते ते वायरे करी चंचल

चोमासुं एवुं कहेवायुं तिहां नगवंते पांच अग्निमह लीधा, ते कहे ठे. एक अप्रीति उपजे तिहां न रहेवुं. बीछुं ज्यांसुधी लक्षस्वपयुं ठे त्यांसुधी निरंतर कावस्सगमांज रहेवुं, त्रीछुं गृहस्थनो विनय न करवो, चोखुं यथा संजर्वे मौन पणे रहेवुं, कायार्ये करीजुं जु ननाजने रहेवुं पण सुखुं नही पांचसुं सर्वदा लायमां नोजन करवुं, एवा अग्निमह सहित विचरतां थकां झूज पाणि यद्धने देहरे अस्थिग्रामे प्रथम चोमासुं रहेवा पथाखा, त्यां अत्यंत उपसर्ग सहन करीने झूजपाणि यद्धने प्रति बोधो, तेनी कथा कहे ठे. धनदेव नामे सार्धवाह पांचवर्गे गामां मालनां नरी, व्यापार करवा कोइ गामांतरे जतो व्हतो, मार्गीमां वेगवती नामे बहुवायुका नदी वर्द्धमान गामपासे आवी, तिहां ननाजाना दिवस व्हता तेथी कोइ बलद ते रती नरेली नदी मांथी गाडुं ताणीने चाली शके नहीं पण ते बलदोमां एक बलद घणो जोरावर व्हतो तेथे ते पांचवर्गे गाडां नदीथकी जतारी पहेले पार कथां, परंतु पोते जुटी पड्यो, तेथी चाली न शक्यो ते वारें सार्धवाहें चारा पाणीने अर्थे वर्द्धमान गामना अधिकारि जेव, पटेल, गामोद, पटवारी, प्रमुख पंचने ते थोरी नलाव्यो. तेने धृत भोज तुण जलादिक सारु घणुं धन आप्युं, वली ते बलदनी चा करी करवानी घणी नजामण आपीने जेव तिहांथी चाव्यो गयो. पलवाडेथी ते गामना लोकोर्ये ते बलदनी सार संजाज कांड पण कीधी नही, जेवजुं धन आपेजुं सर्व वांटीने खाइ गया. पढी ते वजद चूख तुपाये पीड्यो थको अकाम निर्झोरये मरण पामीने व्यंतर देवोमां झूजपाणीनामे यद्ध थयो, तेथे अथधिज्ञानें पाळजुं तुचांत जोखुं, पढी गामनां लोको उपर रूजोथको मरकी विव्धो तेथी घणां माणस अने ठोर मरवा लाग्यां तिहां कोइ माणसने बालवावाजो पण मळे नही जे कोइ मरे तेने कोजो गामनी वाहेर नाखी जाय तेथी त्यां लाडकांना ठाजां थइ पड्या तिहां आवजाव

गोन करवा लागी एम जगवान पासेंथी सुगंध मगवा लागा एवो उपसर्ग चार महीना जाजेरा
 रह्यो तोपण जगवान मज्या नहीं मेरुनी पेरे अकंप रहा ॥ ॥ दवे जगवान तिदांथी
 विचरता मोराक सजिवेशने विपे सि-कार्यराजा प्रभुना पिता तेनो मित्र कुलपति, दुर्ज्ञात नामा
 तापसने आश्रमे आब्या, तापस पण जगवानने देखी सामो मजवा आब्यो, तेने जग
 वंत पण हुंकडा पूर्वपरिचयान्यास थकी लाथ पसारीने मज्या, पढी तेना आग्रह्यकी नीराग
 चित्तथका एक रात्रि तिदां रह्या, फरी प्रजातें विहार करवा लागा, तेवारें ते तापस, पद्मोचा
 डवा सार्थे चाढ्यो अने आठ मास अन्यत्र विहार करीने चोमासुं पोताना आश्रमे रद्देवानी
 प्रभुने विनंति करी, पणो आग्रह कखो तेवारें प्रभुयें देशकाल विचारीने कसुं के एमज थाळ
 एवुं कही पढी चार झार्ने सहित एवा प्रभु ते पृथिवीने विषे विहार करतां जेवारें चोमासुं आव्युं
 तेवारें ते तापसनी पुंपडीमां रद्देवाने आब्या कुलपतिरें तृणपलाडुं पुंपडुं प्रभुने रद्देवा सारु आयुं
 जगवान तेमां रह्या पण दैवयोगे वर्षाद न थयो तेवारें गामनी गायो प्रमुख ढोर नूखें मरतां
 थकां पुंपडीना तृणखलां खावा आवे ते जोड बीजा तापसो तो पयुना समूहने हांकी काढे
 पण प्रभुतो मौन पणो रद्दे कोड जानवरने तृणखलां खातां दूर करे नहीं, एम करतां सर्व
 तृण पयुज खाद गथां तेवारें पुंपडुं जघाडुं देखी कुलपति बोड्यो के दे देवापुत्रिया दे प्रभु !
 पंखीज पण पोताना माळा साचवे ते अने तमे तो राजपुत्र थड पोतानो आश्रम केम सां
 चवी शकता नथी ? एवी रीतें कुलपतिने अग्नीति उपनी देखी जगवाने निर्धारुं जे महारे अहीं
 आं रद्देवुं नहीं, पढो आग्राही पुर्नेमथकी पंदर दिवसें एटले आवण वदि अमावास्यायें चो
 मासाना पन्नर दिवस जातां प्रभुयें तिदांथी विहार कखो तेथी उपज्या जगवंतने न पणो

તરને માસીનો ઢીકરો કહ્યો પણ કોડક સ્થાનકે ઇને કાકો કરી પણ લસેલો હે પઢી ઇંડમહા રાજ દેવલોકે ગયો અને હાલીપણ પોતાને ઘેર ગયો ॥ इतिहालीकृत उपसर्ग ॥ હવે પ્રજાતમાં નગવાન તિહાંથી વિહાર કરીને કોછાગ સન્નિવેરો ગયા તિહાં બહુલનામે બ્રાહ્મણને ઘરે કાંસ્ય પાત્રે સ્વીરજહને પ્રચુરે પરમાત્મે પારણું કીધું પાત્ર ધર્મે બતાવવા સારું મુહસ્થાનાં કાંસ્ય પાત્રમાં સ્વીર લીધી તિહાં પાંચદિવ્ય પ્રગટ થાય એ નગવંતનો અતિશય હે તે પાંચદિવ્ય કહે હે. એકતો આકાશમાં ધ્વજા વિસ્તાર દેવતા કરે, બીજો સુગંધિ જલદેવતા વર્ષાવે, ત્રીજો ફૂલ વર્ષાવે, ૪ ચોથો દેવહંહની વજાવે, પાંચમો અહોદાનમહોદાન એવો ધ્વનિ કરે, પ્રકારાંતરે ક્યાંએકતો સાહીબાર કોડ સોનૈયા વરસાવે એવા પાત્ર પાંચમાં દિવ્ય વિષે લસેલા હે. इहांपण कोडक आचार्यना मर्ते पांचमुं वखाण पुरंययुं कहेवाय हे ॥ ॥ હવે પ્રચુરે જેવારે ઢીક્કા લીધી, તેવારે ઇંડાદિકોરે સુગંધિતવાવના ચંદનાદિકે કરી નગવંતને શરીરે લેપ કસ્યો હે, તેનો ગંધ, ચાર માસ જાઝેરા પર્યંત ન જાય, તે વાસનાર્યે કરી હજારો ગમે ઝમરાદિક મદોન્મત્ત થયા થકા નગવંતના અંગોઅંગને વેધે હે, મહોટો ઝપડવ કરે હે કોની પેરે તો કે ? જેમ કામી પુરુષ કામાંધ થયા થકા સ્ત્રીને આલિંગન દેતા તેના ગલરથલ હોગાદિકને વિષે અનુકૂલ પણે ઝુંબન કરે, મંચ મારે તેમ નમરાપણ વાસનાર્યે અંધધુંધ થયા થકા, નગવંતના શરીરના અવયવે મંકમારે હે. ए दृष्टांत कहूं पण अर्हीअं एटलो फेर हे, जे स्त्री तो कामी पुरुषशी हारी जाय, परंतु नगवान् तो नम रानो एटलो वधो उपडव लतां पण वज्रकषन्ननाराच संघययना प्रतापशी मेरुनी पेरें अपनं रहे हे. અથવા વીજે અર્થે અજાણ્યા કામી પુરુષ, ગંધ ઝપર મૂર્છા પામ્યા થકા ગંધ લેવાને અર્થે, નગવાનનાં શરીર સાર્થે પોતાનું શરીર ધસવા લાગ્યા તથા કામી સ્ત્રીયો આવીને આલિ

दीया तो वनमां चरता चरता क्यांथ चाढा गयो पढी ह्वालीये इहां तिहां बया जोया पय
 बजद मया नही तेवारे नगवानने पूबवा लाग्यो के बजद क्यां गया ते वखत नगवान मौन
 रह्या सका कांइपण बोध्या नही पढी ते ह्वालीये वनमां जइ आखीरात्रि बजदोने शोध्या परंतु
 तेने बजद जह्या नही अने बजदतो वनमां चरीचरीने पाबली रात्रे पोतानी मेजे त्यांज
 आवी बेशी रह्या ह्वालीपण पावो आवीने जूएवे तो बजद त्यांज बेग हे ते देखीने क्रोध
 पाम्यो सको बोलवा लाग्यो के हे पापी ! हे पारवंती ! आ बजद तेंज संताडी मूक्या हता ए बहुं
 ताहारंज काम करेहुं देखाय हे मने आखी रात्रि निरर्थक नमहुं पडहुं एम कही ह्वायमां
 रासडी लइने नगवानने मारवा दोह्यो ते वखतमां इंडमद्वाराजें पय अवधिज्ञाने करी नग
 वानने धुं उपसर्ग जाणुं अने पोते तिहां आवीने ह्वालीने कहेवा लाग्यो के अरे डुष्ट !
 हुं जायतो नथी के आ श्रीवर्द्धमान स्वामी नंदीवर्द्धनराजाना जाइ हे, सिद्धार्थराजाना पुत्र
 हे एणे दीक्षा लीयेही हे एमकहीने ह्वालीने हलकारी काहाज्यो पढी इंडमद्वाराजे नगवानने
 कहुं के हे नगवान ! आपने बारवर्ष पर्यंत उग्रस्थपणुं हे तेमां उपसर्ग बया बवाना हे माटे
 आप आइा करो तो हुं आपनी पासें हरहमेश रहूं अने आपनी सेवा करूं तथा उपसर्ग
 निवर्त्तन करूं एवो महारा मननो मनोरथ हे तेवारे नगवान बोध्या हे इंड ! आ बात थई नथी
 खातीनथी अने थारो पय नही जे श्रीअरिहंत नगवंत इंडना सहायथी केवलज्ञान उपजावीने
 मोक्ष जाय ? अरिहंततो पोतानाज उवाणकर्म बजवीर्यथीज केवलज्ञान पामीनें मोक्ष जाय
 एहुं सांनह्युं तोपण इंडे मरणांतिक उपसर्ग टालवा सारं नगवाननी माता त्रिशलादेवीनां बदे
 नना पुत्र सिद्धार्थनामे वितर तेने आइा आपीने नगवान पासो मूकी गयो आंदी सिद्धार्थ विं

चित्र दुई

जतारे, जतारीने ते घरेणां जे तेमनां कुलमां वडेली हंसजह्मण खीते पोताना वखमां लीये, पढी पोतानां ह्याथीज पंचमुष्टि लोच करे ते केश इंडमहाराज पोते लहज्जने खीरसमुद्रमां मूके. लोचकरीने चञ्चिविहारी लठ एटवे वेजानी तपस्या करे, जतराफाट्युनी नह्मजनी सार्ध चंडमाजुं योग आवे थके एकज शर्केइं आपेजा देवड्य वख लहने, एकजा रागदेष रहित तथा साधुना सथवारा रहित थका ड्यथी अने नावथी सुंभित थहने, गृहस्थपणानो त्याग करीने अणगारपणानो अंगीकार कखो ॥ ११७ ॥ ॥ हवे जे वखतें जगवान सामाधिकनो जञ्जार करे ते वखतें शर्केइं सर्व कोलाहल वाजिज प्रमुख वंध करे. पढी जगवान नमोसिंक्षाणं एहुं कहीनें करेमिसामाक्ष्यं इत्यादि यावत्तत्सपडिक्कमाभि इत्यादिक कहे इहां बीजो गुरु करवानो अन्नाव ठे पोते स्वयं चारित्र लीये ठे माटे नंते ए पड कहे नही तीर्थंकरनो एवोज कदप ठे, ते माटे नंते पड न कहे, इहां जगवानने चोखुं मनःपर्यवधान उपन्युं हवे सर्व इंड तथा देवो ते जगवानने नमस्कार करीनें नंदीश्वरधीपे जइ अछाद महोत्सव करीनें पोत पोताने स्थानके गया, अने जगवाने पण पोताना जाइ नंदीवर्दन प्रमुखने पूढीने विहार कखो हवे स्वजनादिको पण ज्यांस्थी जगवान नजरे देखता हता त्यांस्थी त्यांज जगारह्या पढी जगवानना गुण याद करता फूरता फूरता पोताने घेर आब्या ॥ इति कदपव्याख्याने पंचमो वखल ॥ ॥ हवे जगवाने दीक्षा लहने पढी विहार कखो ते वखतमां वे पढी दिवर्स शेष बाकी रह्यो हतो तेवारे जगवान कुमारगामनी बाहेर काजस्सग रह्या ते वखत एक ह्याली आब्यो तेणे पोताना वजवी जगवानने जगाब्या अने पोते घेर जइ जमीने केट लिप्तक वार रह्यो पावो तिहां आब्यो एटलामां आखो दिवस खेडवाथी थाकी गयेजा वज

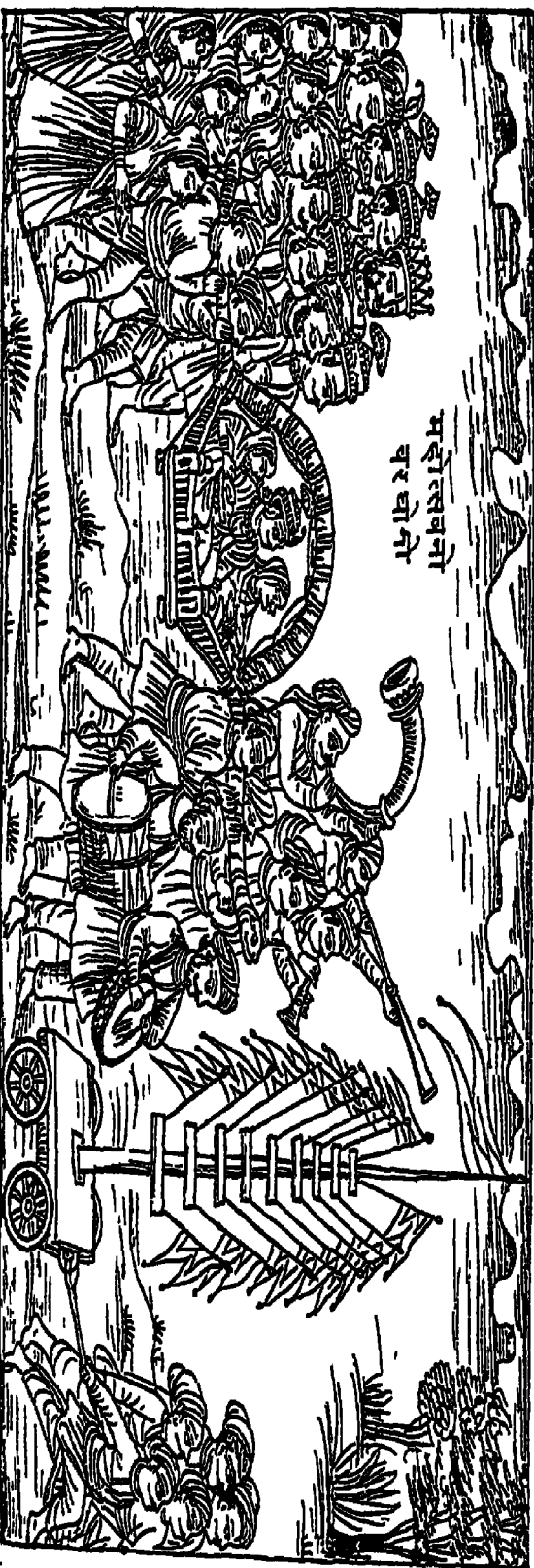
અર્થાત્ હજારો લોકો દેશી રહ્યા હે, દેશીદેશીને હર્ષ પામે હે, હજારો લોકો વચને કરી સ્તવ
 નાં કરી રહ્યાં હે, હજારો લોકોના મનમાં એવું હે કે ઘણાં કાલપર્થિત એ જીવતા રહ્યો, હ
 જારો લોકો વિસ્તારી વિસ્તારીને મનમાં એવા મનોરથ કરી રહ્યા હે કે એ તીર્થંકર આજો તેવારે
 એની સેવા કરીશું, એમના કાંતિ રૂપ ગુણ દેશીને લોકો એવું ચિંતવન કરે હે કે એ અમારો
 સ્વામી યાત્ર, હજારો લોકો પોતાના જમણાહાથની આંગુલીથી દેશાહી રહ્યા હે કે એ નગવાન
 બિરાજ્ય હે એવો કહેતે થકે, હજારો લોકોના એટલે હજારો પુરુષ હજારો સ્ત્રીઓ અંજલી સહિત
 હાથ જોડીજોડીને પ્રણામ કરે હે તે જમણા હાથે હોતે થકે, હજારો ગમે ઘરોની એણી પ્રત્યે ગદ્ગદ
 થતે થકે, રુડા પ્રકારે વીણા, હસ્તાણ, વાજિત્ર, ગીત, શબ્દ તે મીઠા મનોહર જયજય શબ્દની
 સાથે મહેલોના એવા લોકોના સ્વરે કરીને સાવધાન હોતે થકે, સર્વ કૃતિસહિત, સર્વ આનંદર સ
 હિત, સર્વબલે સહિત, સર્વસેના સહિત, સર્વવાહન સહિત, સર્વસમુદાય સહિત, સર્વઆદર સહિત,
 સર્વસંપદા સહિત, સર્વચત્સવ સહિત, દેશવાને મનમાં આવે એવા સર્વમહાપ સહિત, સર્વલક્ષ્મી
 સહિત, સર્વસંત્રમ સહિત, સર્વનગરલોક સહિત, સર્વનાટક સહિત, સર્વતાલેવર સહિત, સર્વચં
 તેજર સહિત, સર્વગુણ ગંધમાલા ઘરેણાર્યે સુશોન્નિત, સર્વ વાજાનાં ઘોષ સહિત, મહોટી કૃષિ,
 શુભિ, વલ્લ, વાહન, સમુદાય સહિત, મહોટા નાનાં વાર્તા સમકાલ વાજતાં થકાં, શંરવ ઢોલ,
 પડદ, ણાદ્ય, સ્વરમુશ્વી, ઢુંડુક, દેવહંડની પ્રમુલ્લ વાજાનાં પ્રતિશબ્દ સહિત, કૃત્રિયહંમપુરન
 નરની વચમાં અજ્ઞેને નિકલે, નીકળી કરીને જિહ્વા ફાતર્હંડવન નામેં ગદ્યાન હે તિહાં અશો
 કવૃક્ષ ઘણુંજ રૂઢું હે, તિહાં આવે ॥ ૧૧૬ ॥ ॥ આવીને અશોકવરવૃક્ષની નીચે પાગસી
 રાસે, રાસીને પાગસીથી ડતરે ડતરીને પોતાનાં હાથથીજ ઘરેણાં માલો પ્રમુલ્લ અલંકારાદિ

मनुष्य चात्मी रह्या ठे, शंखना वजाववा वाला, सोनानां चक्रना धरवावाला, हलना धरवा वाला तथा मंगल शब्द बोलवावाला एवा नितु प्रमुख चारण प्रमुख नाट प्रमुख तथा घंटाने वजाववा वाला तेमनो समुदाय ते सर्व आशीष आपे ठे ॥ ११४ ॥ के हे समुद्रिवंत ! तमारो जय जय होवो, हे कल्याणवंत ! तमोने न्ह्य खाज, तमारं ज्ञान, दर्शन अपने चारित्र्य अतिचार र हित होवो, एमां नंग मयाजो, नही जीतवामां आवे एटले जीतवाने घणी कवण एवीजे इंद्रियो तेने तमे जीतो, साधुधर्म पाजो, सर्वविघ्न रहित होवो, उग्रविहार करवामां तमारं नाम खाज, रागद्वेषरूप वे महोने तमो हणो, तथा तपरूप धैर्य अपने संतोष रूप लंगोटाने कसीने आतकर्मरूप शत्रुजंघुं मर्दन करो. उत्तम शुद्धाध्याने करीने अप्रमत्तपणे रह्या सका विचरो, हे वीर ! तमे आराधना पताका झळय करो, त्रालोक्यरूप रंग एटले महानो अखाडो तेमां अंधकार रहित एहुं अत्रुपम केवलज्ञान, ते तमे पामो. मोक्षरूप परमपद पामवाने के वली जगवाने देखाड्यो जे स्वधो मार्ग ते मार्गो तमे जाज. केवीरीतें जाज तोके ? बावीश प रिसह रूप फोजने हणीने जाज, हे हृत्रियोमां वृषन समान, तमारो जय खाज, घणादिवस, घणा पद, घणामास घणावर्ष जय पामो वली वे पदूनो एक मास, बेमासनी एकक्रु घाय, त्राण क्रुतुर्ये एक अयन आय अर्थात् ढ मासें एक अयन आय एवा घणा अयन लगे, वली वे अयनें एक वर्ष आय ठे, पांच वर्षनो एक संवत्सर आय ठे, एवा घणा संवत्सर पर्यंत परीसह तथा उपसर्गोष्ठी नर नही राखो, वीजली सिंहादिकोना वीहामणा जय नैरवोने कुमार्ये करीने सहन करो, तमोने धर्ममां कोड विघ्न म करो, एहुं कहीने जय जय शब्द करे ॥ ११५ ॥ पढी जगवान श्रीमहावीर स्वामी दिक्षा लेवा नीकल्या ते वखत हजारो नेत्रोष्ठी देखता सका

ડંબી તે આંસોમાં આંજી વીધી, કેટલિયક સ્ત્રીયો પગોમાં ઝાંઝર પહેરવાં તૂંડીગડ તેને બઢલે
 ગલામાં ઝણેણાટ કરતાં ઝાંઝર પહેરી લીધાં, કેટલિયક સ્ત્રીયોયે ગલામાં પેહેરવાનાં ઘરેણાં
 તે પગમાં પહેરી લીધાં, કેટલીયક સ્ત્રીયોયે કટીમેરલગા ગલામાં પહેરી લીધી અને ગલાનો દ્વાર
 તે કટીમેરલગાને સ્થાનર્કે કેડમાં બાંધી વીધો, કેટલિક સ્ત્રીયોયે ચંદ્રન ઘસીને પગે ચોપડ્યું
 અને અલતો મસ્તર્કે ચોપડી લીધો, કેટલિયક સ્ત્રીયો અર્ધુસ્થાન કણું ન કણું એવી ચકી દોડ
 તી આવી, કોફકતો ઘાયરા ઝંઢીનેં ચાલતી આવી તેથી નીચેના નાગમાં નાગીજ વીસવા લા
 ગી, કોફક બીજી પારકા પુરુષની સ્ત્રીયોનાં લોકરા તે તૂંડથી પોતાના કારણમાં તેહીનેં ઢોહી
 આવી, કેટલિયક તો પોતાના રડતાં બાલકને પડતાં મૂકી ચાલી આવી, કેટલિયર્કે પહેરવાણું
 વસ્ત્ર તાણી બાંધ્યું નહી તેથી વાયરાને યોર્મે તે વસ્ત્ર ઝડીગણું તેના યોર્મે નવંવઘૂ બાલકુમારી
 સરસ્વી વીસવા લાગી, કોફક સ્ત્રીયે એક કાનમાં આનૂષણ પહેલું અને બીજા કાનમાં પહેરતાં
 તૂંડીગડ, કોફક સ્ત્રી જમી તો રહી પણ ચણુ કરડું રહીગણું, કોફક સ્ત્રીયે એકજ પગયોયો
 બીજો ધોવો રહીગયો, કોફક કાંચલી પહેરતાં વીસરીગડ એવી ઝતાવલથી જોવા નીકળી
 કેટલિયક ચાવલ ઝલાલે છે, કેટલિયક નાચે છે, એવા આખંવરથી નગવાનનો દિક્કો
 મહોત્સવ ચયો તે કયા દિવસે ચયો તે દિવસ કહે છે. તેકાલને વિષે તે સમયને વિષે
 અમણ નગવંત શ્રીમદ્વાવીરસ્વામી તે દેમંતરુણુ ઇટલે શ્રીયાલાની રુણુનો પહેલો મહીનો
 પહેલું પરવવાડીણું, માગશિરવદિ દશમીને દિવસે દિવસની પાહલી ગાયા ઇટલે પોરિસી
 દિન રહે એક પદોર દિવસ રહે તેવારે તથા સુવતનામા દિવસણું નામ તે દિવસને વિષે, વિજ
 યસુદ્ધર્ત આવે ચકે, ચંડપ્રના નામા પાલસ્વીમાં બેઠા ચકા, જેની આગલ પાહલ દેવતા અને

चित्र ३४

महोत्सव
वर बोधो

ले, फल फल मोतीप्रमुखने वरसावे ठे ॥ हवे वरघोडामां जगवाननी आगल अनुक्रमे सडुथी पहेलातो आठमंगल चाले, पढी पूरण कलश तृंगार चाले, पढी महोटी वैजयंति ध्वजा चाले, पढी वज्रधरचाले, पढी मणीपीठ सिंहासन चाले, पढी शयनगरेला पण अस्वार विनाना एवा एकसोने आठ हाथी चाले, पढी एकसोने आठ घोडा चाले, पढी एकसोने आठ शस्त्रे नरेला रख चाले, पढी एकसोने आठ पुरुष चाले, पढी घोडा, हाथी, रख अने पाला ए चार प्रकारनी सेना चाले, पढी एक हजार योजन तंचो अने न्हानी न्हानी एक हजार ध्वजार मंथित एवो मर्हेडध्वज चाले, पढी कुंतप्रहा, बाणप्रहा, तीरप्रहा, गोफणप्रहा, हास्यकारिका, कर्म कारिका, वसकाकारिका, ज्ञानकारिका, विनोदकारिका, स्वप्नधर, धनुर्धर, एवा पुरुषो चाले, पढी पा टीया धरवावाला पुरुष चाले, पढी घणा चारण जीखारी मागता थका चाले, पढी घणा जय जोगकुलादिकना ह्यत्रिय, मांनविक, कोमंनविक, शैव, सेनापति, सार्थवाह, देव, देवी प्रजालोक चाले, जगवाननी पलवाडे घणी सेनार्ये परवखो थको, वज्र चामर धरावतो थको, घणा आपं वर सहित नंदीवर्देनराजा चाले, बीजा पण घणा लोक चाले, ते वरवत अनेक प्रकारनां वाजां वाजे तेनो शब्द सांजलीने नगरनी खीयो पोतपोताडुं काम भूकीने त्यां आवे ते केवी थकी आवे तोके ? त्राणवातो खीयोने वज्रन ठे एक जगडो, बीछुं काजल, बीजो सिंदूर वजी त्राण वातो बीजी अत्यंत वज्रन ठे एक दूध, बीजो जमाड, अने बीछुं वाछुं यतः ॥ तिस्रिवि तियां वज्रहां, कलिकज्जल सिंदूर ॥ एणुण अतिहि वज्रहा, दूध जमाड वर ॥ १ ॥ ॥ माटे ते खीयो वाजानो शब्द सांजलीने जतावजथी आवीयो तेथी कोइएक खीतो काजल आंखमां आंजती व्हाती ते आंखने बदले गालोमां लगावी दीडुं अने गालोमां कस्तुरी लगा

ની પઢવાડે શોલ શણગાર પહેરીને એક ઘણીજ સ્વરૂપવાન જાલી સ્ત્રી લગ્નધરીને બેસે તથા
 દ્રશાનકોણે એક સ્ત્રી જાહે પુરણ કલશ લાશ્વમાં લઇ ઝનીરહે અગ્નિ કોણે એક સ્ત્રી મણિમય
 વિચિત્ર વીંજણો કરતી ઝનીરહે, એ સર્વ સ્ત્રીયો શણગાર કરેલી યુવાન અવસ્થા વાલી જાણવી
 તેવાર પઢી નંદીવર્દન રાજાની આફ્રાથી એક લજાર સેવક પુરુષો બેટલામાં તે શિલિકાને
 ચપાડે બટલામાં તે વરવતમાં શર્કેડ તે પાલરવીની જમણી બાહુની આગલી ચપરલી તરફની
 બાહા ચપાડે, તથા દશાર્નેડ માવી બાહુની આગલી ચપરલી બાહા ચપાડે તથા ચમરેડ જમણી
 બાહુની પાલલી તરફની ચપરલી બાહા ચપાડે તથા બાલિંડ માવી બાહુની પાલલી તરફની
 ચપરલી બાહા ચપાડે અને બીજા જવનપતિ, બંતર, ડ્યોતિથી અને વૈમાનિક દેવોના બે ફંડ
 બે તે બિહાં દેસે તિહાંથી ચપાડે, કેટલાએક દેવહુડંની વજાવે, કેટલાએક પંચવર્યો ફૂલનો
 વર્ષાત કરે પઢી શર્કેડ અને દશાર્નેડ બાહુને બોહીને ચામર હોલે તેવારે શિલિકાને બીજા
 ફંડ ચપાડે એમ શિલિકાને પ્રથમતો મનુષ્ય ચપાડે પઢી સુરેડ, અસુરેડ, નાર્નેડ ચપાડે બીજા
 સર્વદેવો હર્ષ પામ્યા થકા કેટલાએક આકારો રહ્યા થકા તુત્યાલિક કરે આ તેકાણે બેમ
 વનરવંન ફૂલે કરી શોને, બેમ પદ્મસરોવરમાં શરદકાલે કમલ શોને, તેમ દેવતા આકારો રહ્યા
 થકા શોને બે તથા બેમ અલશીહું વન, કણેરહું વન, ચંપાહુંવન, ફૂલેકરી શોને તેમ દ્વિત્રિય
 હુંન નગરથી માંમીને દેવતાના જવન સુધી દેવદેવીઓ કરી આકાશ સંકીર્ણ ઘડુંઘડું શોને બે.
 પ્રધાન પહલ નેરી ઝલ્લરી હંડની દત્યાલિક કહોગમે વાલિત્ર આકારો તથા ધરતીયે વાજી રહ્યાં બે,
 ધરના બ્યાપારધંધા મૂકીને મનુષ્યના તુંદ જોવા મલ્યા બે, હવે પાલરવી ચાલતાં દેવદેવી તથા નર
 નારી પોતપોતાની યુક્તી પ્રમાણે મનમાં આવે તેવાપ્રકારનાં હર્ષનાં વાજાં વજાવે બે, ગાય બે, નાચે

सरस्वी पृथ पोताना स्वामीनें जलखे नही पढी इंद्र महाराज आवी जलखाण करावे ते वारें तेने सर्व प्रकारनी जलखाण पडे ए प्रभुना हाथलुं दान सर्व नव्यजीवोने मळे परंतु अन्नव्यर्नेतो ए प्रभुना हाथलुं दान सर्वधामज्जेज नही इति संवत्सरीदान महिमाधिकार वर्णन समाप्त ॥ ॥ हवे जगवान महाराजानो दीक्षा समय जाणीने नंदीवर्द्धन राजा दीक्षानो महोत्सव करवाने अर्थे प्रथमतो क्षत्रियकुंतपुर नगरने विषे ध्वजाड बंधावी हाट शयणाखां, धरधर तोरण बंधाव्यां एवीरीते नगरशयणारीने पढी चोसव इंद्र अग्निषेक करवा आवे तेवारे देवोना प्रभावशी देवोयें करेजा जे आठजातिना अग्निषेक कलश ते कलश नंदीवर्द्धन राजाना करावेजा अग्निषेक कलशमां प्रवेश करी मली जाय पढी नंदीवर्द्धनराजा जगवानने पूर्व सन्मुख बेसाडीने देवतायें लावेजा जलशी जगवानने अग्निषेक करे तेवरवर्ते इंद्रादिकर्देवो सर्व जंगार दर्पण हाथमां लइ जयजयशब्द कहेता सका आगल जना रद्दे पढी जगवाननां शरीरने लुढी बावनाचंदने करी शरीर लोपे अभूव्य वस्त्र मुकुट, मोतीना हार, कंठसूत्र, केयूर, बाहुबंध, बहि रखा अने कुंजलादिक सर्व जातनां आनरण पर्देरावे, पुष्पादिके करीने कल्पवृक्ष समान करे पढी नंदीवर्द्धनना कर्देवाशी अनेक सेवक पुरुष पञ्चाशधनुष लांबी, पञ्चीश धनुष पोहोली अने लजीश धनुष तंची मलिकनक रचित एवी एक चंद्रप्रज्ञानामे पालखी बनावे तेमज देवता पृथ एवीज एक पालखी बनावे ते पालखी दिव्यानुजावे नंदीवर्द्धनकत पालखीमां प्रवेश करे पढी ते पालखी प्रभुना मुख आगल मूके प्रभुते पालखीमां पूर्व सन्मुख सिंहासनें आवीने बेसे अने जगवाननी जमणी बाहु कुलमा वडेरी कुलमहत्तरिका हंसलक्ष्मणी साडीलेइने बेसे तथा नाबी बाहु जगवाननी धाव्यमाता आवी दीक्षानां जपकरण लइने बेसे तथा जगवान

નરતદ્વેષનાં મનુષ્યને દાનલેવા સારું તેહી આપે અને વાણધ્યંતર દેવો તે મનુષ્યને પાઠા
 તેને સ્થાનકે મૂકી આપે તથા જ્યોતિષી દેવતા વિદ્યાધરોને દાન લેવાની સ્વભર આપે એ સર્વ
 તીર્થંકરનાં અતિશય જાણવા એ પ્રસ્તાવે તીર્થંકરનો પિતા મહોટી ત્રણ શાલાલ કરાવે આંદી
 નગવાનનાં માતાપિતા દેવજોર્કે ગયાં હે માટે તેને ઠેકાણે એમનો મહોટો નાહ નંદીવર્દન
 હે તે ત્રણશાલાલ કરાવે તેમાં પહેલી શાલાર્યે નરતદ્વેષનાં મનુષ્યને અન્નપાનાદિક આપે,
 બીજી શાલામાં વસ્ત્ર આપે અને ત્રીજી શાલામાં આન્નરણ આપે હવે તીર્થંકરના હાથનાં
 દાનનો મહિમા કહે હે. વોસઠદંડને દાનને પ્રજાવે બાર વરસ પર્થત માંદોમાંદે કલેશ ઝપ્જે
 નહી તથા રાજા અથવા ચક્રવર્તિ પ્રમુલ્લ તીર્થંકરનું દાન લઈને તે સોનેંયા પોતાનાં તંપા
 રમાં મૂકે તો બાર વર્ષ સુધી તેમનો તંપારઅચૂટ રહે તથા જેઠ સેનાપતિ આદિકને દાન
 મલેતો તેના મહિમા ચકી બારવર્ષ પર્થત યશઃકીર્તિ ધણી વધે તથા રોગી પુરુષને દાન
 મલેતો તેના પ્રજાવધી રોગ સર્વ મટી જાય અને ફરી બારવર્ષ પર્થત તેના શરીરમાં કોઈ
 નવો રોગ પેદા થાય નહી ફર્યાદિક દાનનો મહિમા જાણવો હવે હ ઘડી દિવસ ચઢ્યા
 પઠી દાનદેવા માંને તે પોણા બે પોહોર દિવસ ચઢ્યા સુધી દાન આપે એવો પાઠ ધણી
 પ્રતોમાં લખેલો હે પરંતુ આમાં સૂર્યઝગ્યાથી તે ઝમવાના વસ્ત્ર સુધી આપે એવો પ્ર
 થમ લેવ જાવ્યો હે એવીરીતે પ્રહુજી વરસીદાન રૂપ વર્ષદિ એકવર્ષ સુધી વરસાવીને
 મનુષ્યોના દારિદ્ર્ય રૂપ દાવાનજને ઝપ્પશમાવે. જે દારિદ્રી હતા તે સર્વ ધનવંત થયા,
 ઘોરું કરી વધ્યા, વર્ષેકરી વધ્યા, આન્નરણે કરી વધ્યા, એ આદિક લક્ષ્મીયે કરી સહિત
 થયા એ પ્રહુના હાથનું દાનલઈને જેવારે પોતાને ઘેર પાઠા આપે તેવારે તેના ધરની સ્ત્રીયો

चित्र ३३

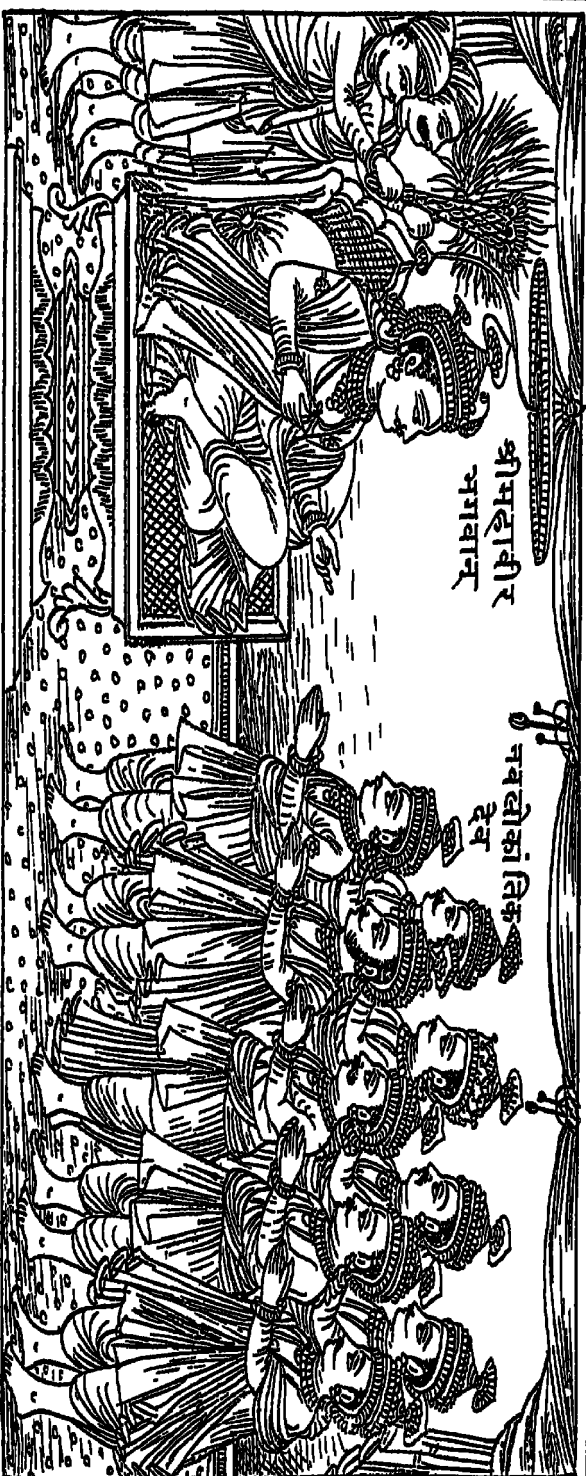

હીને તે સહુ આપણા ગોત્રિયાને વાંટી આપીને આ સૂત્રથી વરસીદાનનો અધિકાર एवો હે કે જગવાન દિવ્હાના દિવસથી एक वर्ष પહેલાં વરસીદાન દેવા માંખે તે સૂર્યઝમ્યાથી માંખીને જમવાની વેળા સુધી પ્રતિદિવસે પ્રજાતના સવા પહોર દિવસ ચઢતા સુધી નિત્યપ્રત્યે एक क्रोडને આઠ લાઘ સોનૈયા જગવાન દાનમાં આપે અને ગામમાં एवी उद्घोषणा કરે કે જેને જે વસ્તુ જોઈયે તે ધણી તે વસ્તુ માગે તેવારે જે ધણી જે માગે તેને તે આપે તે સર્વેશ્વર્કેડના આદેશથી દેવતા પૂરણ કરે एवी રીતે एक वर्षમાં જેટલા સોનૈયા દાન આપે તે કહે હે. ત્રણસો ક્રોડ एटલે ત્રણ અબ્જ અઘાસી ક્રોડ ને ઇંથીલાઘ एटલા સોનૈયા एक वर्षમાં દાન આપે તે સોનૈયો एक इंशी रतीनार જેટલો હોય અને તેના ઝપર તીર્થંકરનાં માં બાપડું તથા પોતાનું નામ હોય તે વારસો સોનૈયાનો एक मण करता नवहजार मण सौनैया दिनप्रत्ये दान देवाय तेना आजना समय प्रमाणे एक गाडलाમાં चाલીશमण नार नाखतां वसोने पच्चीश गाडलां थाय ते सौनैया शर्केडना आदेशથી वैश्रमण देवता देवमायार्ये करी आठ समयमां नीपजावीने, तीર્થંકરનાં घरमां नरे, ए दानदेवानो अतिशय हे, અને तीર્થंकरना हाथने विषे सौधर्मैड एवी स्थिति करे के दान देतां श्रकां तीर्थंकरनो हाथ श्रके नही અને इशानैड रहले जाडित सुवर्णनी लाकडी लह उन्नो रहै ते चोरसव इंडवर्जीने बीजा सामान्य देवताउने दान छेतां वर्द्ध तथा जे मनुष्यनां लजाटमादे जेवी प्राप्ति होय जेहुं जेने आपहुं पोसाय तेहुं तेना मुखमांशी इशानैड वचन कहेवरावे, तथा चमरैड અને बर्छेड ए वे इंड जो तीर्थंकरनी सुवीमादे अधिकड्व्य आव्युं होय तो पाहुं पडावी नाखे અને जेहुं ड्व्य आव्युं होय तो पूरण करे. मागनारनी प्राप्ति माफक पासे तथा छुवनपति देवता

વળી બે વર્ષે મુદ્દરુઆવાસે રહ્યા, સર્વે સચિન વસુનો ત્યાગ કણો, બ્રહ્મચર્ય પાલ્યું પણ જે
 વચ્ચે વીઢાલીધી હે તે વચ્ચે સચિત્તજાલથી જ્ઞાન કણું હે કેમકે એવી મર્યાદા હે જે વીઢા
 હેતી વચ્ચે જ્ઞાન જલજાલથી કરવું તીર્થકરને ન હોય તેથી પ્રતિમાને પણ જલજાલ વ
 હાવતા નથી એવી રિચિતિ હે પહીં બે વર્ષમાંથી જેવારે એકવર્ષ વીઢ્યું તેવારે નવલોકાંતિક દેવો
 આઘ્યા તેનાં નામ કહે હે. ૧ સારસ્વત, ૨ આદિત્ય, ૩ વન્દિ, ૪ વરુણ, ૫ મર્દતોય, ૬ તુ
 થિત, ૭ અઘ્યાબાધ, ૮ અગ્નિ, ૯ અરિષ્ટ ૧૦ નવ આવીને જો પણ નગવાન સ્વયંબુદ્ધ હે તો પણ
 એમની એવી મર્યાદા હે માટે પ્રજ્ઞની પાસે આવીને જાણ કરે કેવીરીતે જાણ કરે તે કેહે હે. જય
 જયવંત હોવો હે સમુદિમાન ! હે કથાણવાન ! તમારું નહું આવું, હે કૃત્રિયોમાં વૃષ્ણસમા
 ન ! તમારો જયહોવો બોધકરો બોધકરો બુજો બુજો હે નગવાન ! હે લોકનાથ ! સર્વજગત જી
 વને હિતકારી પ્રવર્તો હે નગવાન ! તમે ધર્મતીર્થ પ્રવર્તવો, તે ધર્મતીર્થ સર્વલોકને હિતકારી,
 સુસ્વકારી, મોદ્દકારી ધારો છું કહીને જયજય શબ્દ કહે ॥૧૧૨॥ ॥ હવે શ્રમણ નગવાન
 શ્રીમહાવીરસ્વામીને મનુષ્યયોગ્ય મુદ્દરુસ્થના વ્યવહારથી પહેલા, પણ અનુપમગુપ
 યોગ તે અપ્રતિપાતિ છું અવધિદ્વાન અને અવધિ દર્શન હોયું તે અનુત્તર અવધિદ્વાન અને
 અવધિદર્શને કરી પોતાની વીઢાનો અવસર જાણીને, રૂપાનો ત્યાગ કરીને, સોનાનો ત્યાગ
 કરીને, ધનનો, રાજનો, દેશનો, વાહનનો, કોઠારનો, નંખારનો, અંતેઝરનો, દેશવાસી લો
 કનો, ધન, કણ, ધાન્ય, મણિરત્ન, મોતિ, વઢિયાવર્ત શંભ, શિલા, પ્રવાહ્યું, રાતારજાદિક જે
 પોતાની પાસે હતાં હે હાજર હે તે સર્વનો ત્યાગ કરીને અર્પિત તેના ગુપ્તથી મન ગતારી
 જીએ, સર્વ રૂપાદિક ગોડીને જે ચાંદી પ્રમુલ્ય ધરતીમાં ઘાટેલા હોય તેને બાહ્ય કાઢા

श्रीमहावीर
भगवान्

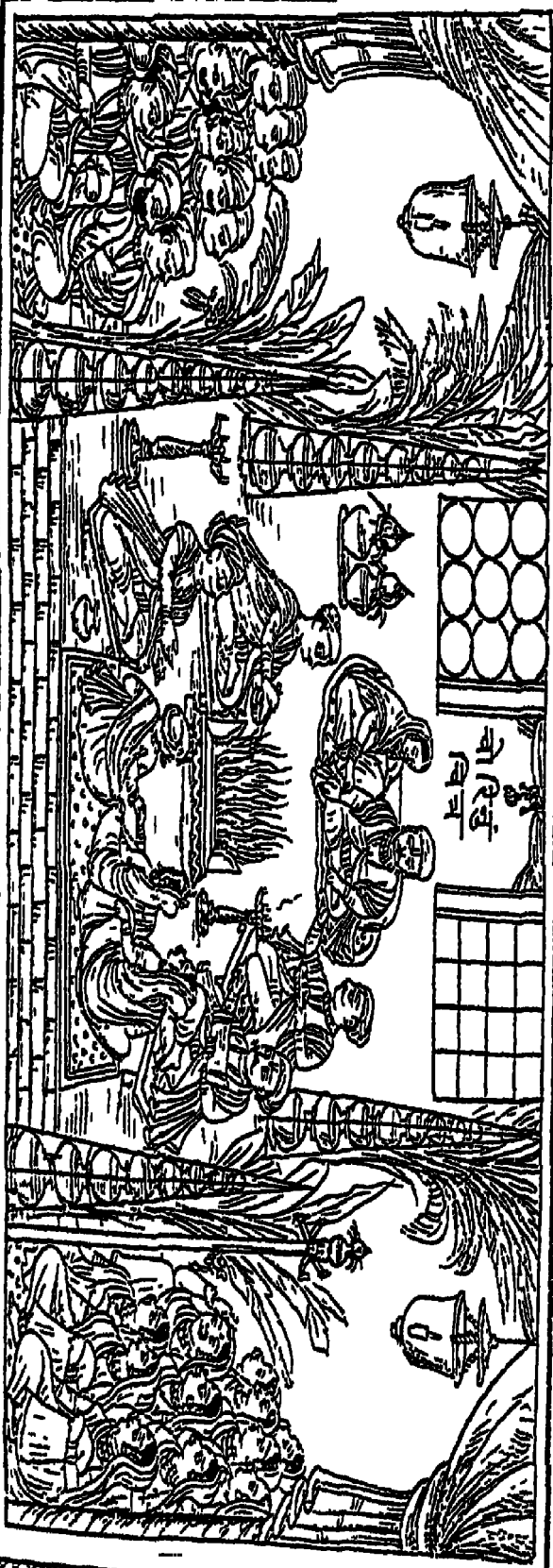
श्री
नवलोकोत्तिक
देव

के नाइ तुं दाऊथा उपर लूण नाखे ठे केमके मातापिता मरण पाय्मां तेना वियोग रूप दाघ जे बलतरा एटले फोडला तेतो ह्वालां मने कायम ठे तेना उपर बली ताद्वारा वियोग रूप लूण नाखवुं ते महाराथी सहुं जाय नही हज्जीतो माता पितानो शोक पण मख्यो नथी माटे हुं दीक्षा लेवानी रजा ह्मण आपीश नही तेवारें जगवान बोधा जे माता पिता नाइ बद्देन एतो जीवने अनंतिवार थयां ते सर्वने मूकीने बली जीवतो एकलोज आवे ठे, एकलोज जाय ठे, एकलोज पोतानां करेलां शुंजाछुन कर्मोने जोगवे ठे, एवीरीतें संसारमां कोइ कोइनो सगो नथी तो हवे कोनो कोनो शोक करीयें अने कोनी कोनी सार्थे प्रतिबंध राखीयें ? फरी नंदीवर्देन बोधा के नाइ ! एवुं हुं पण जाणु हुं तोपण हुं शुंकरुं जे महारे मोहनीयकर्मनो बंध हज्जी घणो नारे ठे तेथी ताद्वारो विरह हुं खमी शकतो नथी तेमाटे हज्जी महारा कहेवाथी हुं बे वर्ष घरमां रहेतो ठीक ठे हवे जतम पुरुषनी चाल ठे के इःखीयाने देखी तरत करुणा आवे माटे नाइनुं एवुं कहेण सांजलीने कहुं के दे नाइ हुं बे वर्ष रहीश पण नातपाणी सर्व फासु लइश महारा वारते आरंज करीने कांडपण बनाववुं नही तेवारे नाइयें कहुं के सुखे एमज रहो अमे तमारा वारते कांड करीछुं नही तेवारें जगवान फरी पण बे वर्ष शुहवासें रह्या ॥ हवे जेवारें जगवान जन्म्या ह्ता तेवारें लोकमां एवी प्रसिद्धि थइ ह्ति जे चौद स्वप्न मातार्ये दीज माटे ए चक्रवर्त्ति थारो, एवुं जाणीनें श्रेष्टिक अने चंद्रप्रद्योतन राजार्ये पोताना कुमरोने बालक ठाकोरनी सेवा करवा निमित्तें मोकव्या ह्ता ते सहुर्यें प्रयुने आवा घोर अडुष्टान करता देखीने विचाछुं जे ए चक्रवर्त्ति नथी एतो संयम माही तीर्थकर ठे एवुं जाणी ते सर्व पोतपोताने स्थानकें गया जगवान पण एवी स्थितिमां

कहैवा ठे तोके ? सर्वकलाजमां निपुण ठे, जलोरीतें निवीह करवा बाजा, जला रूपवंत, सर्व
 शुणें संपूर्ण, सरलपरिणामी, विनयवान, ज्ञातराजाना पुत्र, प्रसिद्ध एवाजे सिद्धार्थराजा तेनां
 कुलमां चंडमा समान, जलो ठे देह एटले शरीर जेमजुं, वज्रक्षपन्ननाराच संवयण, समचउरेंस
 संस्थान, त्रिशलामाताना पुत्र, महा कोमल शरीर बाजा, कतिवंत, ममता रहित, दीक्षानी
 बांढा करनार, त्रीशवर्ष शुद्धस्थावासें रह्या तेवारे मातापितातो प्रभुनी अठावीशवर्षनी वयमां
 देवलोके पढोतां हतां ते दिवसें दीक्षा जेवाने माटे पोताना महोटा जाइ नंदीवर्द्धननी आझा
 जधी अपने जाइने कहुं के मातापिता जीवता रहै तिहां सुधी महारे घरमां रहेहुं एवी म
 हारी प्रतिज्ञा हती ते पूरण थइ फरी जाइनी अजुमतिथी बे वरस घरमां रह्या तेवारे लोकां
 तिक देवो आवीने इष्टकारी वद्वज वाणीये करी नित्यआशीष देता थका नित्य स्तवना करता
 थका एहुं कहै ॥ १११ ॥ ॥ के हे प्रभु ! हवे तमारो अग्निप्रह पूरण थयो, ते हवे अग्निप्रह
 संबंधि वात लखे ठे. जगवान अठावीश वर्षना थया तेवारे जगवानना मातापिता देवलोके
 गथां ते आवश्यकनिर्मुक्तिमां तो चोथे देवलोके गथां एहुं लखुं ठे अपने श्रीआचारंगसूत्रमां
 बारमे देवलोके गथा एहुं लखुं ठे ए वातजुं समाधान करवा सासं केटगाएक एवी कल्पना
 करे ठे के देवोनी बधीमली चारनिकाय ठे तो ते चार देवनिकाय आश्रयी ए चोथी निकाय
 वैमानिक देवोनी ठे माटे ए चोथो देवलोक ते चोथी निकाय वैमानिक देवोनी समजवी तो
 ते चोथी निकायमां बारमो देवलोक आवीगयो तेथी आचारंगमां कह्या प्रमाणे वरावर वात
 मली आवे ठे ए प्रमाणे समाधान करे ठे पढी तत्त्वकेवलीगम्य ठे ॥ हवे मातपिता देवलोके
 गथा पढी महोटा जाइ नंदीवर्द्धनने जगवाने प्रभुं के हुं दिक्षा जउं तेवारे नंदीवर्द्धन वोढ्या

चित्र ३१

कोरिडुं
बिना

પોતાના આત્માનાં અનંતજ્ઞાન, અનંતદર્શન, અનંતચારિત્ર, અનંતવીર્ય, અશુર લઘુ, અરૂપી, અર્ચન, અદ્વય, અબ્યય एवी મહામંગલિક રૂપ નાવલક્ષી પામી સાદિઅનંતનાંજે અજર, અમર, અવિનાશિ પણે, મહાનંદ, પરમાનંદ પદ પણે રહીશ દતિતત્ત્વં ए नलेनो अर्थ समास ययो ॥ વલી एनो अर्थ प्रकारंतरे छदा छदा महापुरुषोनो करेजो वला प्रकारनो दीवामां आव्यो हे परंतु आंदी अंशगौरवना नयथी मात्र आ एक प्रकारनोज दावल कथो हे ॥ ॥ હવે જગવાન જેવારે બાધાવસ્થાએ કરી રહિત થયા અને યૌવનવય પામ્યા તેવારે માતાપિતાએ રૂઢું સુદૂતે જોવરાવીને ઘણા આખંબર સહિત સમરવીરનામા સામંતની પુત્રી યશોદા નામે હતી તે પ્રચુને પરણાવી ઘણી પ્રતીમાં નરવર્મરાજાની પુત્રી યશોદા પરણા એવા અક્ષર લખેલા હે પઢી તે યશોદા રાણી સાર્થે વિષયસુખ જોગવતાં પ્રિયદર્શીના નામે એક પુત્રી થઈ તે પુત્રી જગવાનની બહેનનો પુત્ર જમાલી નામે હતો તેને પરણાવી એમ કરતાં જગવાનને મુદ્દસ્ય પણામાં અઠા વીશ વર્ષ વીત્યાં ॥ હવે જગવાનના પરિવારનાં નામ સૂત્રકાર વર્ણવે હે. મહાવીરસ્વામીનાં પિતા કાશ્યપગોત્રીયા હે તેનાં ત્રણ નામ હે તે કહે હે. એક સિદ્ધાર્થ, બીજું શ્રેયાંસ, ત્રીજું યશસ્વી હવે જગવાનની માતાનું વાશિષ્ઠગોત્ર હે અને તેમના પણ ત્રણ નામ હે તે કહે હે. એક ત્રિશલા, બીજું વિદેહદિત્તા, ત્રીજું પ્રીતિકારિણી તથા જગવાનનાં કાકાનું સુપાર્થ એવું નામ હે તથા જગવાનનાં મહોટા નાણું નંદીવર્દન એવું નામ હે તથા બહેનનું નામ સુદર્શીના હે તથા સ્ત્રીનું નામ યશોદા હે તેનું કોહિન ગોત્ર હે તથા જગવાનની પુત્રીનું કાશ્યપ ગોત્ર હે તથા તેનાં અણોચા અને પ્રિયદર્શીના એવાં બે નામ હે તથા જગવાનની દૌહિત્રી તેનું કાશ્યપગોત્ર હે અને શેષવતી તથા યશવતી એવાં બે તેનાં નામ હે ॥ ૧૧૦ ॥ ॥ હવે જગવાન શ્રીમહાવીરસ્વામી

પણ તે આગલ ઝઢધિકકાલેં પ્રગટ થાવો હત્યથે: ૫૧ સારસે કંતી લોક છટલે જો તું મોહરા
 જાની સાથે શુદ્ધ કરે તો કંતી છટલે હાથીની પેરેં સાહસિક થાજે જેમ હાથી સાહસિક થકો
 સર્વેની આગલ આગેવાન થઈ કિહ્નાનાં કપાટ, ગઢ કોટ સર્વેને જાંગી નારવેં તેમ તુંપણ મોહ
 રાજાનો મિથ્યાત્વરૂપ ગઢ જાંગી નારવીશ. ૫૨ હાહોજોહરિણેકજો છટલે તું મોહરૂપ પારાથીનાં
 પાશમાં પડીશમાં પણ હરણ જેમ પારાથીને ફેરવી નાશી જાય તેનીપેરેં તુંપણ ફાલ મારીને નાશી
 જાજે પરંતુ જો મોહના પાશમાં પહ્યો તો સંસારનાં બંધનથી હુટીશ નહીં. ૫૩ લાવેજહીં ક્રોપ
 ણીહાર છટલે જોતું મોહનો અનિલાથી થફને સંસારનાં બંધન હેવીશ તો એક દ્રવ્યજક્ષી અન્ને
 બીજો જાવલક્ષી છૂંકે પ્રકારની લક્ષી તાહારે ઘેર પાણી નરસો છટલે જો અનુત્તરવિમાને ફેવ
 તા પણે ઝપજીશ અથવા મનુષ્યજન્મે નરફેવ ચક્રવર્તિં પણે ઝપજીશ તો નરતાલિક જેમ દ્રવ્ય
 લક્ષીનાં પુણ્ય જોગવીને સિદ્ધને વિષે જાવલક્ષી જોગવે હે તેમ તું પણ પામીશ ॥ હવે છવાં
 સિદ્ધનાં સુખ કેવીરીતે પામીયેં તે આગલ કહે હે. ૫૪ રહડીયારવાટક મોર પાલેં બાંધ્યા હે ચોર
 છટલે સંસારને વિષે ષટ્કાય જીવોના આત્માના જે ફાનાલિક શુણ હે તેને છૂટવાને માટે
 રાગ અન્ને દેષ રૂપ હે ચોર રહડા હે છટલે જન્મા હે તેને પકડી બાંધીને તેતું બીજમજા કા
 હાહી નારવજે કે જેથકી કર્મરૂપ તુહ્નની ઝટપતિ ફરી થાયજ નહીં ॥ રાગેયવોષેયમાબીજ ॥
 રતિવચનાત્ ॥ માટે છૂંકે ને ટાલીને ચારધનયાતીયા કર્મને ટાલજે કે જેમ કેવલરૂપ લક્ષી
 પામે પહી તે કેવલઅં જોગવીને અંતે ચૌધમે શુણવાણે યોગનિરંધી હોલેસી કરણ કરી શુદ્ધ
 આનને ચોથે પાફથે કર્મણ્યારીર હેવી ક્રિયા રહિત થઈ સિદ્ધના જીવોની રાશિમાં જલજે કે
 જેમ ૫૫ મંગલમહાશ્વી, લેલિયા પરમેશ્વરી છટલે મંગલિક રૂપ મહોટી જાવલક્ષી પામીશ અર્થાત્

क्रोश असह्यमर्मवेधाणां वचन सांजलीने अंतरंग हैयामां क्रोध रूपअभिर्ये धनधनतो रद्दीशमां
 एटले क्रोधाभिर्येनेटीशमां. ४४ ममयीयोमोचक एटले आवकर्मने सूकजे मोक्ष मार्ग मद्दोटी
 ठे तेने आदरजे. ४५ ययीयोजाडोपेटको एटले संसारमांदे यमजे कृतांत तेजुं पेट मद्दोडुं ठे
 ते सर्वजगतने भास करे ठे तोपण तेजुं पेट नराजुं नथी तेमाटे एतो नय ताद्वारा हृदयमां
 राखीने धर्मने विषे आलस करीशमां. ४६ रायरोकटारमह एटले राग अने द्वेष ए बे मद्दोटा
 मह ठे तेमां रागना वली बे प्रकार ठे एक प्रशस्तराग अने बीजो अप्रशस्तराग ए बेहु महने जी
 तीश तो कर्मथी हृलवो थइ केवलज्ञान जपाईन करीने अक्षयपद जे मोक्षपद तेनो जोगी थइश.
 ४७ लह्नाथोडोलातवा एटले लोन्नरूप थोडानी लातथी वेगलो रद्देजे. ४८ ववाविंगणवासदे
 एटले कामादिक व्यंग ठे तेने ताद्वारा मनरूप धरमां वास एटले वसवा देंजे नद्दी, केमके जो
 कामादिक ताद्वारा मनरूप धरमां प्रवेश करहो तो आत्माना उत्तमगुण रूप धनने सर्व चोरी लइ
 जहो. ४९ शशाकोटा मरडीया एटले शसलानी पेरें कोट अने कांनथी ठंकाइने गलीयार थइ
 बेसी रद्दीशमां पण धर्मने विषे जयमी थाजे जे पटलाजोकनी गतिथाहो तेम ताद्वारी पणथाहो
 एजुं चिंतवतां एकदिवसें कालरूप पाराथी इर्गतिमां लइजाहो जेम ससलाने आर्देडी लइ कोट
 एटले गजुं मरडी नाखे तेम तुजने पण काज आर्देडी मरडी नाखहो. ५० वषाखूणे फाडिया
 एटले खरुं बोलजे खोडुं बोलीशमां केमके एक पण सुषावाद वचन बोलवाथी सर्वगुण अने
 सर्वव्रतनो नाश थइ जाहो जेम कोइक वखनो कोथलो खूणे फाटो पढी तेमां जे वस्तु नरेजी
 होय ते हृलवे हृलवे निकलतीथकी अत्रुकर्म सर्वखादी थइ जती रद्दे तेम ताद्वारा गुण तथा
 व्रत जता रद्देशो. तथा खूणेवेशी एटले कोइ नद्दी देखे एवीरीते एकांते बेथी पाप करीश तो

તથા ત્રણશુધિરૂપ ત્રણ સેલ દ્વાયમાં રાखजे. ૩૫ તત્તોતાવે તેલે ઇટલે તું તપ જાપ કરતો
 થકો કોઈનાં આક્રોશ વચન સંજલની તેસ તેલની ઘેરે તાતો યાદશમાં. ૩૬ યજ્ઞા ઘેરવવા
 લી ઇટલે કદાપિ તાદ્ધારું મન વશવર્તિ નથાય તો પણ વચન અને કાયા ઇ બેને તો ચિરઆપ
 કરી રાखजे. ૩૭ દ્વિયોદીવદ્વો ઇટલે સમકેત દ્વૈનરૂપ દીવો તેને હૃદયરૂપ ઘરમાં રાखजे
 વલી દયા દમનને દાન તેની અનિલાપા ધરजे. ૩૮ ધ્વિયોધાણકો ઇટલે તું ધન કમાવવાનું
 પરિગ્રહ મેલવવાનું ધ્યાન રાखીશમાં કેવલ ધર્મધ્યાન તાદ્ધારા હૃદયમાં રાखजे. ૩૯ નનીયો
 પુજાપરો ઇટલે તું નાસ્તિક મતિ અંગીકાર કરીને હૃદયમાંથી સમકેતને પોહું ઇટલે પાતહું
 કરીશમાં. ૪૦ પપ્પાપોલીપાટે ઇટલે પાપ આવવાની પોલ જે પાંચેંદિયનાં આશ્રવદાર હે તેને
 સંવર રૂપ કમાડ જાડીને બંધકરી રાखजे પણ પોલાં રાखીશ નહીં જેમ અદ્ધાર પાપસ્થાનકનો
 પ્રચાર તેમાં પ્રવેશ કરી શકે નહીં ઇવાં દહ મજાહુત બંધકરી રાखजे. ૪૧ ફપ્કાપગહેજોહે ઇટલે
 ફોકટ ફાંસીયા, અચુદ, અવિનીત, અનાચારીની જોહે સંગત કરી વિચરીશમાં. ૪૨ વઘ્વા
 માંદેચાંદયું ઇટલે બોધબીજનો વધારો કરजे જેમ જેમ બોધ વધતો જાયો તેમ તેમ હૃદયને
 વિષે જ્ઞાનરૂપ ચાંદયું ઇટલે ચંડમાં પ્રગટ યાશે. ૪૩ નમ્મોજારીર્તેસકો ઇટલે રૈસ જેમ સ્વહું
 લીહું નહ્ણ કરીને પેટેં જારી યાય તેમ તું પણ બાવીશ અજાદ અને બજીશ અનંતકાય જે કં
 દ્મૂલ કહેવાય હે તે પામીને તેહું નહ્ણ કરી પેટેં જારી યાદશમાં કદાપિ દેવાદિક આવીને
 વલાવે તોપણ વજાયમાન યાદશ નહીં. મામમૂકીશમાં ઇટલે અર્દ્ધજક આવકની ઘેરે દહ
 તા રાखजे તથા વલી વ્રત નિયમાદિક પાલતો થકો મનમાં મહોટો અનિમાન ધરીશમાં, ફરી
 કહે હે. નનીયોજાટ વૂલેતરો ઇટલે જેમ વૂલાની જાટ ધગધગતી રહે હે તેમ તું કોઈના આ

આરંભ સમારંભ તેના નારે કરી અર્હર્નિશ પલાણો થકો વહે છે તે નારથી તુજને શુરુ મું
કાવશે. ૨૪ નનીડ આમણ દુમણો એટલે શુરુયે જે ધરનો નાર બોલાવવા માટે પાંચ અણુ
વ્રત અને પાંચ મહાવ્રત રૂપ અનિમલ નિયમાદિક ઝૂંગીકાર કરાવ્યા તે પાળતાં થકાં આમણ
દુમણો નમ્ર ચિત્તવાળો થઈને પશ્ચાત્તાપ કરીશમાં. ૨૫ ચચ્ચાચિનીચોપડી એટલે શુરુદત્ત ચારિત્ર
ધર્મ પાલવાની ચિત્તમાં ચોંપે રાखजे. ૨૬ લજાવલિયાપોટલા એટલે લક્ષ્મણ પણે શુરુ સમીપે
શ્રુતજ્ઞાત ચૌદપૂર્વની વિદ્યાતું પોટતું બાંધજે જ્ઞાનનો અન્યાસ ઘણો કરજે. ૨૭ જલ્કોજેસલવા
ણિયં એટલે નિયાણશબ્દ, માયાશબ્દ અને મિથ્યાલશબ્દ એ ત્રણશબ્દ તાહારા અંતરંગને વિષે છે
તેને ટાલવાનો વણિજ વ્યાપાર કરજે. ૨૮ ઉશ્શોખારીસાચિયો એટલે હું ખારી સરસો સ્વનાવ
રાखजे જેમ ખારીતું મુલ સાંકહું હોય અને પેટ પોહોતું હોય તેમ હું પણ પેટ મહોદું રાखजे
અને મુલથકી કોઈના દોષ મર્મ પ્રકાશીશમાં એવીરીતે મુલને સાંકહું રાखजे. ૨૯ જઝીયો
સ્વાંખોચાંદે એટલે સ્વાંખોચાંદો તે અર્ધચંડમા જાણવો તેના જેવા આકાર વાલી સિદ્ધશિલા છે તે
સ્થાનકે જાવાતું હું નિરંતર સાધન કરજે. ૩૦ ટદ્દાપોલિસ્વાંખેજુ એટલે હું પોતાના વ્રત નિયમ
અગડ આશલડી જે કાંઈ શુરુ સમીપે લીધાં છે તે સ્વંનિત કરીશ નહીં અર્થાત્ પચ્ચરકાણની પોલ
જે બારણા તેને દટ રાखजे. ૩૧ ઠઠાવોબર ગાહુડ એટલે હું વોબર તે નાંખેલો ઘડો તેની
પેરે ઘાફશમાં શુરુયે આપેલી શ્રુતિશિક્ષા તે દહવરૂપ ઘટને વિષે સંપ્રદ કરી રાखजे.
૩૨ મનુખામરનાંવે એટલે હું બાહ્ય આખંબર કરી અન્યંતર કર્મની ગાંઠે બંધાફશમાં. ૩૩ હઠા
સુણોપુંડે એટલે હું સુણો તે શ્વાન તેના મૂલડાની પેરે વક્રસ્વનાવ રાखીશ નહીં પરંતુ સરલ સ્વ
નાવ રાखजे. ૩૪ રાણોતાણોસેલે એટલે જો હું મોહરાણા સાર્થે પૂજકરે તો જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર

રામાં યોગ્યતા જાણીને આગલ ધર્મે ચક્રવર્તીની બે પુત્રી હે. ૧૪ ફહિકેવલી ફહિજકારુ ઇટલે
 એક દેશવિરતિ નામે લાલુ પુત્રી હે અને બીજી સર્વવિરતિ નામે મહોટી વીકરી હે તે હુજને પર
 યાવી દેજો પરંતુ જો સમ્યક્ત્વ મંત્રીની સેવા એકાગ્રચિત્તે સન્મુખ રહી કરીશ તો તે પ્રસન્ન
 થાજો કેમકે. ૧૫ આઝ આઝ આંકોડા વહે આંકડ ફાંકોડા ઇટલે તિહાં શંકા કંચા કથાય
 રૂપ આંકડા ફાંકડા મહોટા હે તેની જો હું સંગત કરીશ તો સમ્યક્ત્વ મંત્રીના ચિત્તમાં નર્મ
 પડજો તેવારે તે તાહારી સાથે દોદેલો થાજો. ૧૬ તિલીતોહવે કાંગોલા વહે ઇટલે તિહાં
 વલી વિષય કથાય રૂપ અથવા મમતા માયા રૂપ ઇવી બે વિષની વેલડી હે તેમાંદે કામ
 અને નોગરૂપ બે સર્પ સૂતાહે તેને જગાડીશમાં ડેડીશમાં એમ કરવાથી સ્વામી સુપ્રસન્ન
 થયો યકો હુજને સિદ્ધ નગરીયે જવાનો સથવારો કરી આપજો. ૧૭ એનવેન બેગાડી ઇટલે
 સમિતિ અને શુસિ રૂપ બે ગાડીયોમાં બેસાડીને. ૧૮ ઝંરવવાલા વલદિયા ઇટલે તેમાં
 જ્ઞાન અને ચારિત્ર રૂપ બે વલદ જોતરી આપજો તેને. ૧૯ અમીયાં બે રાસડી ઇટલે સંવર
 અને નિર્જેરા રૂપ બે રાસડી બાંધીને ગાહલી શિવપુર નગરના માર્ગે નચી વલાવજે. ૨૦ ક
 કોકેવહો ઇટલે કેવલજ્ઞાન રૂપ વોલાવા વિના સિદ્ધ નગરે પોહોવાહું નચી તે કેવલ જ્ઞા
 નતો આણાહાર માર્ગથી ચપજે હે માટે. ૨૧ સ્વરકો સ્વાજલો ઇટલે હું ચાર પ્રકારના આહારનો
 સ્વાદી આદ્યમાં રસેન્દ્રિયના લોહુપી આદ્યમાં. ૨૨ ગના ગોરી ગાય વીયાણી ઇટલે તે અણા
 હારીજે તપાદિક માર્ગે હે તેના બતાવનારા તો શુરુ હે માટે શુરુની નતિકિ વહુમાન્ય કરજે કેમ કે
 શુરુમહોટા ચપકારી હે સંસાર સમુદ્ધ તરવાને બોધવીજ ધર્મજું આલંબનાદિક શુરુ આપે હે
 માટે શુરુજું ગૌરવ પણું કરજે. ૨૩ ઘયોધરટ પલાણો જાય ઇટલે અરે જીવ હું ઘરનો ધંધો જે

કામન્નોગમાં મગ્ર થઈ વીટાઈ રહ્યો હો તેથી અયોગતિ ઇટલે નીચીગતિ પામીશ. ૭ મમો માવલો તે આ સંસારજે હો તે જીવતું અનાદિ ધરહે તેમાં મોહનામે માવલો ઇટલે મોસાલી યો હો. ૮ મમા હાથ બે લાઠુવા તે પૂર્વે કહેલો જે મોહ નામે મોસાલીયો હો તે જીવને કામ નોગ રૂપ બે લાઠવા હાથમાં આપીને નોલવી રાણે હો સંસારમાંથી નીકલવા કેતો નથી. ૯ સેરીરાણી ચોકડી તે સિદ્ધિરૂપ રાણીને મંદિર ચઢતાં ચાર કષાય રૂપ ચોકડીની ચોકી રાં રહી હો તે ચોકીને વંચીને કદાપિ કોઈ ઝંચો ચઢે તોપણ તેને ચઢવા આપતી નથી. ૧૦ પાઠી ચારકુંખાવલિ તે અગીઆરમી પાવડીથી પાઠો ઢોળીને તેને તે ચોકડી સંસાર કૂપમાં નાંચે હો. ૧૧ ઢાંચં ઢાંચં ઢોકલો માથે ઢોકરો ઇટલે હે જીવ ! તું સંસારમાં બાઈ બાઈને ગર્જાવાસમાં પડીશ તિહાં ઢોકલાની પેરે સીજાઈ રહીશ વલી ઢોકરાં હૈયાં તે તાહારે માથે વિટંવના પાડશે માટે જો તું ધર્મના ચક્રવર્તી મહારાજાતું સિદ્ધ નગર હો તેને જોવાને વાંઘતો હોય તો પ્રથમ તેનો સમ્યક્ત્વ નામે મહામંત્રીશ્વર હો તેની સાથે મલજે ઇટલે તે જુજને ધર્મે મહારાજાથી મે લાપ કરાવી કેશે. હવે તે સમ્યક્ત્વ નામા પ્રધાનના ધર સુધી જાતાં ધકાં વચ્ચમાં ઘાટ હો તિહાં લુંટારા રહ્યા હો તેને નિવારણ કરવાનો ડપાય કહે હો. ૧૨ હાથમાં મોંગડી તે ધર્મેકથા વાત્તારૂપ યથા પ્રવૃત્તિ કરણ કરી, અપૂર્વેકરણના શુન્ન પરિણામ રૂપ મોંગડી ઇટલે મહાશુન્ન હાથમાં લઈને. ૧૩ આઈડા દો નાઈડા વડો નાઈ કોનો ઇટલે રાગ દેષ રૂપ બે નાઈડોને પઢા હો વેગલા કર્જે તથા વીજો પણ સાત પ્રકૃતિ રૂપ ચોરનો હ્રુય કરી અપૂર્વેકરણ રૂપ શુન્નરથી મિથ્યાત્વની ગાંઠ નાંગીને ઇટલે પ્રંચીન્નેદ કરી આથો જાજે તિહાં સમ્યક્ત્વનામા મહામંત્રી શ્વર પાંચ રૂપ કરી રહ્યો હો તેનાં તું ઢર્શન પામીશ. પઢી તેની સેવામાં રહેતાં ધકાં તે તાહા

જાગીને કહ્યું કે દે પ્રચ્છ ! તમે જ્ઞાનસમુદ્ર બો હુંતો અપૂર્ણ કલશની પેરે હું માટે તમે મદારા શુરુ
 બો પહો પ્રચ્છયેં ગપાધ્યાયને ધણું દાન આપ્યું નગવાનના માતા પિતા ધણાં રાજી થયાં થકાં
 નગવાનને દ્વાથી ગપર વેસાડી ગત્સવ સહિત ગાજતે વાજતે ધરે તેડી આવ્યા ફતિ લેરવક
 શાલામહોત્સવ સમાપ્ત ॥ ॥ દ્વે પ્રથમ ફંડમદારાજેં આવીને નગવાનને નલેના અર્થ પૂલયા
 હે તે વિસ્તાર દોવાથી ગપરે સૂચવ્યા નથી માટે અર્દી લાવીયેં હેયેં ॥ ॥ અથ નલેના અર્થ
 પ્રારંજઃ ॥ શ્રીવીરપ્રચ્છને નીશાલે વેગ જાણીને સૌધર્મ ફંડ બ્રાહ્મણનેં રૂપેં આવી પ્રચ્છને નમસ્કાર
 કરી સર્વલોકનેં ચમત્કાર ગપજાવવા નિમિત્તે પ્રથમ નલેના અર્થ પૂલયા થકાં પ્રચ્છજીયેં આ-
 પ્રમાણે અર્થ કહ્યા ॥ ૧ બે લીટી તે જીવની બે રાશિ હે તેમાં એક સિન્દના જીવ તે નિષ્કર્મી
 અને બીજા સંસારી જીવતે સકર્મી જાણવા. ૨ નલે તે અરે જીવ હું સિન્દના જીવની રા-
 શિમાં નગવાની ફહા રાસવજે. ૩ મિંહું તે સંસાર રૂપ ગોજાકારેં કંપો કૂપ હે તે માંદેથી નિક
 લવાહું હિહ હે માટે નીકલીશ તો સિન્દમાં નલીશ. ૪ બિલાડી તે જેમ કૂવામાં વસ્તુ પડી
 હોય તેને લોહાની બિલાડીથી વાદેર કાદાડીયેં તેમ ફહાં સંસારી જીવને સંસાર રૂપ કૂપ
 માંથી કાદાડવાની એક દેશવિરતિ અને બીજી સર્વવિરતિ રૂપ બે બિલાડી જાણવી. દ્વે તે
 સિન્દના જીવ કિહાં રહે હે તે કહે હે. ૫ ગળા ચોટીહ માથે પોટીઓ એટલે ચૌદરાજ લો
 કના એક અધોલોક બીજો મધ્યલોક અને ત્રીજો ગર્વલોક એવા ત્રણ ગળા હે તેમાં ગર્વ
 લોકને ચોટીને સ્થાનકે વાર યોજન વિસ્તાર વાળી ફસીપનારા નામે ઇશિચી હે તિહાં એક
 યોજનને ચોવીશમેં ગાળેં ૨૩૩ ધગુષગપર વગ્ગીશ અંચુલ જેટલા વિસ્તારમાં લોકને મસ્તકે
 અલોકને અહી રહ્યાં થકાં સિન્દના જીવ રહે હે. ૬ નનો વીટાલો તે દે જીવ ! હું સંસારના

आश्चर्य जणायढे वली पण इंद्रमहाराजें जगवाननें शब्दोनी उत्पत्ति पूढी तेवारे जगवाने संझा स्रज, परिचाषा स्रज, विधि स्रज, नियम स्रज, प्रतिषेध स्रज, अतिदेश स्रज, अधिकार स्रज, अनुवादस्रज, विचाषा स्रज अने निपात स्रज ए दश स्रजना अर्थ सर्व पृथक् पृथक् कही बताव्या, शब्दसाधनिका बतावी तेवारे लोकोये जाणुं जे आ कोइ परदेशी ब्राह्मण आवेलो ते बाळकने प्रश्न करे ते अने बाळक तेना उत्तर आपे ते पण एवा उत्तरतोआ जणावनार पंथितनां मातापिता पण जाणतां नथी एम लोक सर्व आश्चर्य पामीने विचारवा जाग्यां के आटलां शाख आ बाळक ते किहां जण्यो दहो ? अने जपाध्याय पण चमत्कार पामीने कहेवा जाग्यो के आपते कोण ब्रह्मा पोते साक्षात् आहीं आव्या ते केहुं ? ते वारें सर्व लो कना मननां संशय मटाडवा सारुं इंद्रमहाराज बोल्या के अरे लोको आ वर्कमान कुमार ते, एने सामान्य पुरुष जाणयो नही ए त्रय लोकनो नाथ ते, सर्व पदार्थीनो जाण ते, परंतु मद्भागंजीर ते माटे पूढ्याविना उत्तर आपे नही. लोकोमां केवत ते के ताला ते वाजाला, ताला बोला पोलाढोल, जाणें आश्विन अने कार्तिकनो मेघ, जेवो असति खीनो स्नेह तथा जेवो शरदऋतुनो गज्जरिव तेवो तालो जाणवो पण जे पंथित ते ते तो वर्षादना मेघ सरखा ताला बोले नही जे भूर्वहोय ते पोतें पोतानें जाणजे हुं पंथित हुं एवी जपरायो करे पण एवा महोटा पुरुष जे ते ते विना पूढे बोले नही एहुं कहीने जगवाने प्ररूप्यां जे व्याकरणा संबंधि दशप्रकारना स्रज तेनी वृत्ति तथा उदाहरण करीने व्याकरण बनावुं ते जिनेंद्र व्या करण नामा आव व्याकरणनी आदिमां श्रयो पढी इंद्रमहाराज पंथित प्रमुख लोकोमां जग वान सर्वेद्र ते एहुं जणावी पोतातुं रूप प्रगट करीने स्वर्गमां गयो. जपाध्याये जगवाननें पणे

જાણી અહંકાર આણી મહોદં આસન મંત્રાવી શેણગાર કરીને બે મણિબંધ, બે વાહુ, બે કદા, બે કાન, બે કાનની મૂળમાં, એક લલાટમાં અને એક કોટમાં એવા બાર સ્થાનકે તિલક કરી પોતાના પરિવારને સર્વ શેણગારી વાટ જોતો જોતો બેગો હે. એ અવસરમાં ફંડમદારાજહું આ સન પણ ધ્વજાની પેરે કપાયમાન થયું અથવા જાલમાં ચંડ્રિબિંબની પેરે ચપલ થયું અથવા હાથીના કાનની પેરે ચપલ થયું તેવાંરે ફંડમદારાજે અવધિજ્ઞાને જોયું તો જગવાન નણવા બેગ હે છડું કેચી કૌહુક પામી ચિંતવવા લાગ્યો કે આ મોહનીયનો ચમત્કાર જુઝં કદેવો હે માટે માતાપિતા જાણે જે અને નણાવીયે પણ જગવાનતો ત્રણજ્ઞાને સહિત હે મહાગંતીર હે અને છું નણહું હે ? હતો નેણા શુણા સ્વયંબુદ્ધ હે, અસુતમાં વહી મીગશ શી કરવી હે ? સરસ્વતીને વહી પોથી શી કેચાહવી હે ? ચંડ્રમાને વહી ઝજ્જલતા શી કરવી હે ? આંબાને વિષે તોરણ બાંધહું ? તથા માતાની આગલ મોસાલ વર્ણવ કરવો તેમ એમણે અજ્ઞાનના વશથી જગવાનને નિરર્થક નણવા બેસાહ્યા હે માટે હવે જગવાનની આશાતના ન હોવી જોઈયે છડું વિચારી શર્કેડ્ બ્રાહ્મણહું રૂપ કરી હિદાં જગવાન નીશાલમાં આપ્યા હે તિદાં બ્રાહ્મણને સિંદા સન અપરથી ગાહી જગવાનને ઝંચા સિંદાસન અપર બેસાહી પ્રથમતો ગપાધ્યાયની સમીપેં બેચી તેને કેટલાએક શાસ્ત્રાર્થના પ્રશ્ન પૂછ્યા પરંતુ ગપાધ્યાયથી વરાંબર તેનો જવાબ અપાણો નહી તેવારે વહી તેહજ પ્રશ્ન જગવાનને પૂછ્યા તેના ઉત્તર જગવાને નિઃસંદેહ પણે આપ્યા તે જોઈ અધ્યાપક જે નણાવનારો તે મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યો કે આ વાતોના તો મદારા મનમાં પણ આજ સુધી સંદેહ હતા મેં પૂર્વે ઘણા પંક્તિને એનાં અર્થ પૂઠેલા હતા પણ કોઈયે મદારી શંકાઝહું સમાધાન કહ્યું નહી અને આ ન્હાના વાલકે મદારા સંદેહ દૂર કશા એ મહોટો

चित्र ३०

भयानगर मेला

हृदय मोक्षार्थने
कुर्यात् इन्द्र महासुख

भयानगर विशालिषा

हवे जगवान् आववर्षेना यथा एटले माता पिताये मोहना वशयकी विचाखुं ॥२॥जोक॥ जाल
 येतपंचवर्षीणि, दशवर्षीणिताडयेत् ॥ प्रासेषोदशकेवर्षे, पुत्रंभिज्रवदाचरेत् ॥ १ ॥ तथा ॥
 मातावैरीपिताशत्रुः, पुत्रोयेन नपावितः ॥ शोचते न सन्नामध्ये, हंसमध्येबकोयथा ॥३॥ ॥
 अर्थः—डोकराने पांचवर्षे रमाडवो रमतकराववी अने दशवर्षेनो थाय तेवारे धाकमां राखवो
 तथा शोलवर्षेनो जेवारे थाय तेवारे तेने भिज्र सरखो जाणवो ॥ १ ॥ ॥ तथा जो पुत्रने
 जणावे नहि तो माता तेनी वैरिणी जाणवी अने पिता तेनो शत्रु जाणवो केमके जो जणे
 नहीतो ते पंक्तिनी सन्नामां जेम हंसोनी पंक्तिमां बगलो शोचे नही तेमतेपण शोचा पामे
 नही ॥ ३ ॥ एवो विचारकरी, सारं मुहूर्त्तजोइने शुनदिवसे पोताना खजन कृत्रियोने जमाडी
 वखानरय आपी, केशर कस्तुरीनां ठांटाण करी, हाथी रथ घोडा शायगारी, गीत वाजिज
 सहित मद्हा मद्दोत्सवथी निशाणीयाजने आपवा सारं गोलथाणी मेवा प्रमुख लीधां तेनां
 नाम कहेवे. वरसोजा, सुंदवडा, खारक, टोपरां, झरख, खजूर, सिंधोडा, अखोड, बदाम, चारोली,
 नाजियेर, साकर, सेंव, पेडा, फल, फूल, साकरीया चया, एलचीपाक, धाणी, गोलथाणी,
 बीजोरां, चया, सोनानाखडीया, रत्नजडित लोखणो, रुपानीपाटीज, पाननां बीडां प्रमुख
 अनेक वस्तुजं सार्थे जइने तथा पंक्तिने आपवा योभ्य वखानूषण सार्थे जइने सोहणया
 खीयो गीत गाती यकी श्रीवर्द्धमानने स्नान करावी शायगार पद्देरावी हाथी जपर बेसाडी मेवा
 भंवर लज्र चामरो सहित, याचकोने दान देतां यकां, नाटस्तुति करता यकां, ब्राह्मणवेदध्वनि
 जणता यका, अश्विवाद् करी वंदीजतायकां, जणाववा वाला पंक्तिनी पासें आव्या तेवारे
 पंक्ति पण सिद्धार्थराजानो डोकरो सकलदेशनो अधिपति महारीपासें जणवा आवे वे एवुं

जाय्तीने सन्नामां कहेवा लाग्ता के, आजन्ता समयमां जेवा श्रीमह्मावीर जगवान बलवान ठे
 एवो कोइ बीजो बलवान नथी जो महारासहित सर्वदेवो मज्जीने तेने मराववा जाय तोपण
 मरे नही एवा ठे. ते इंडमहाराजना वचनने अणसदहतो थको एवो कोइ भिष्याव्ही देवता
 तिहांथी कवीने जिहां जगवान रमे ठे तिहां. आब्यो अने ठोकराजुं रूप करी जगवान सार्थे
 रमवा लाग्यो तेवारे जगवान अत्यंत वेगथी झोडीने तरत जाइ पीपलीना णाडने ह्याथ जगा
 डीने आगल चाव्या अने देवतार्थे पीपलीना नीचेनी माजीयोमां सर्वज फुंकरा करतो एवा
 सर्वजुं रूप बनाव्युं ते जगवाननी सामो फणाटोप करीने बीवराववा लाग्यो पण जगवाने
 सर्वने पोताना ह्याथथी दूर करीने पोतें पीपली उपर चडीगया अने मनमां ते सर्वनो कांइ
 पण नय आण्यो नही हवे जेवारे ते देवकृत बालक ह्याथो अने श्रीवर्द्धमान जीत्या तेवारे ते
 देवरूप बालके पोतानी खांध उपर जगवानने चडावीने तेने बीवराववा सारुं सात ताडवुक्क
 जेटवुं ठंडुं रूप कछुं तेने जोइने बीजा सर्व बालको नयपामीने नाशि गया अने प्रचुना मा
 तापित्ताने जाइ सर्ववृत्तांत कछुं तेवारे माता पिता चिंता करवा लाग्यां तेमनी चिंता टाजवा
 ने माटे जगवाने वज्रप्रहार जेवी पोतानी सुष्टि, देवनी पीठ उपर मारी तेथी ते देव अरराट
 करतो चीश पाडतो थको जमीन उपर पडी गयो पडी धणो जक्कायमान थइ पोताजुं रूप
 प्रगट करीने कहेवा लाग्यो के हे प्रष्ट ! जेवा तमोने इंडमहाराजे वखाएया तेवाज तमे धीरजवाला
 महाबलवान ठो ए अवसरमां इंडमहाराज पोतें पण तिहां आब्या अने ते देवताने जगवानने पगे
 जगाब्यो देवतार्थे पण जगवानने पगे लागी अपराध खमाव्युं ते देव भिष्यात्वपणुं त्यागी समकेति
 थयो पडी इंडमहाराज तेने पोतानी सार्थे देवलोकमां जाइ गयो इति आमलपीपडि कीमा संपूर्ण ॥

भावा पगना अंशुवानी एक कलाने पण पद्मेचें नही केमके त्रणे लोकमां सर्वथी अधिक रूप
 श्रीतीर्थकर नगवानजुं होय तेथी जुहुं गणधर महाराजजुं रूप, तेथी जुहुं आहारक शरीर
 वाला साधुजुं रूप, तेथी जुहुं अनुत्तर विमानवासी देवजुं रूप जाणजुं, तेथी जुहुं नव
 श्रेयकना देवजुं रूप, तेवार पढी बारमो देवलोक, अग्नीयारमो, वृक्षमो, नवमो, आ
 रमो, सातमो, ढवो, पांचमो, चोथो, त्रीजो, बीजो, पद्मेजो देवलोक ए सर्व क्रमें करी एक बी
 जाथी उत्तरता उत्तरता रूप वाला कद्देवा. तेवार पढी जोतिषि देवजुं, पढी जवनपतिदेवो,
 पढी व्यंतर देवो, पढी चक्रवर्तिराजा, पढी वासुदेव, पढी बलदेव, पढी मंदलिक सामान्यरा
 जाजुं रूप जाणजुं ए सर्व अनुक्रमें एकेकथी हीनहीन रूपवाला जाणवा वली नगवान जाति
 स्मरण ज्ञानसहित अप्रतिपाति मति, श्रुत अने अवधि मली त्रणज्ञानें करी सहित, सर्वथी
 उत्कृष्ट देहनी कांति ते जेनी, एवा नगवान अभीष्ट, बलवंत, बुद्धिमंत, सुरुपी, दिव्यस्वरूप
 धारी, साहसिक वली रूपाला, रंजीला, रढीयाला, रेखाला, रतीला, मतिला एवा नगवान र
 मतां रमतां जेवारें आवर्धनां थया तेवारें सरखे सरखा राजकुमारो सार्थे क्रीडाकरता थका
 ते देशमां प्रसिद्ध पामेली एवी आमजकी क्रीडा रमवा साहं नगरनी बाहिर एक पीपलीजुं
 वृक्ष ते त्यां सर्वकुमारो एकवा अहने सर्व बोकरा झोडवा लाण्या ते आवीरीतें के वे वे बोकरा
 सार्थे झोडे तेमां पद्मेजो जे पीपलीना वृक्षने जइ पकडे ते जीत्यो अने जे पावळ रढीजाय ते
 दाखो पढी जे हारे ते पोतानी स्वांध जपर जीतेला बोकराने बेसाडीने जे स्थानकथी होड
 करीने झोड्या होय ते स्थानकें पावो जइ मुके एवीरीतनी रमत पोताना जेवडा बोकरा सार्थे
 नगवान करे ते एवामां सौधमेंड सजामां वेवा थकां अवधिज्ञाने करी नगवानजुं महाबल

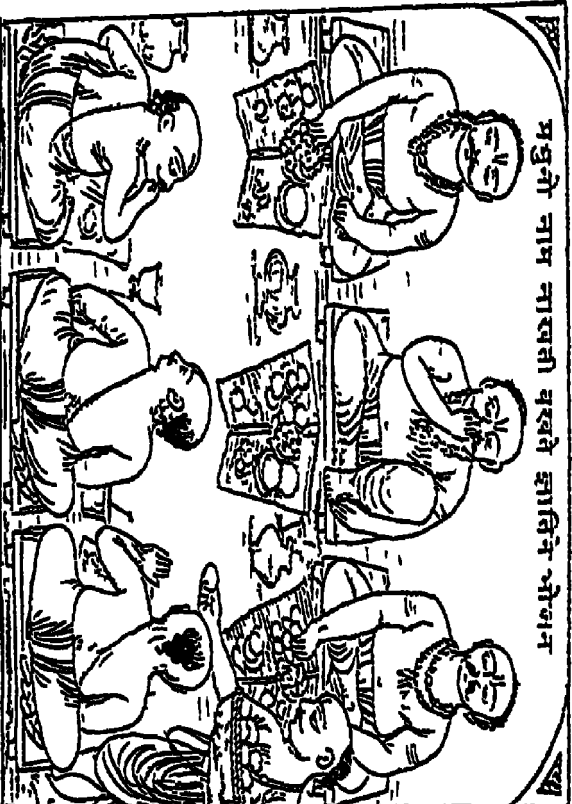
કહ્યું ॥ ૧૦૯ ॥ પહી તે સર્વને વિદાય કહ્યા ॥ દતિશ્રી વર્ધમાન નામસ્થાપન સંપૂર્ણ ॥ તે શ્રીવ
 ર્ધમાન નગવાન્ કહેવા હે ? તોકે સાત હાથનું મહોદું શરીર હે જેનું, વહી સમચોરસ સંસ્થાન
 હે, સુવર્ણવર્ણ દેહની નિર્મલ કાંતિ હે, વહ્ન ક્રુષ્ણનારાચ સંઘચણ હે, એવા નગવાન્ હે. હવે
 શ્રીવર્ધમાન સ્વામીનાં સર્વમહી ત્રણ નામ યથાં તે કહે હે. એકતો માતા પિતાર્યે આપેહું નામ
 શ્રીવર્ધમાન નગવાન્ હે અને બીહું જે અકસ્માત્ ચપળે તે નય અને સિંહાદિકોના ચપડ્વચી જે નય
 નામ જાણહું અને ત્રીહું જે અકસ્માત્ ચપળે તે નય અને સિંહાદિકોના ચપડ્વચી જે નય
 જલપન્ન યાચ તે જૈરવ કહીયે એ નય જૈરવોથી ચલાયમાન યથા નહી નિર્જેય પર્ણે રહ્યા યકાં
 નૂચ તુષા પ્રમુલ પરિસદ્ કરીને હોન પામ્યા નહિ એમ પરિસદ્ ચપસર્ગે સહન કહ્યા તથા
 સર્વતોનદ્ પ્રમુલ પ્રતિમાના પાલવા વાલા, ચારફાન સહિત, ધૈર્યવાન, અરતિ રતિ પરિસહને
 વેતીને રાગદેષ રહિત પર્ણે મુલ હ્રસ્વ સહન કર્યાં તેથી હ્રસ્વવીર્ય પામ્યા યકા મોહજવાનો
 નિશ્ચય કહ્યો હે તોપણ ચારિત્ર પાલવામાં તત્પર રહ્યા એવા વીરપણાનાં યુગોયે કરી દેવ
 તાજ્યે શ્રીમહાવીરસ્વામી છું નામ દીહું તથા નગવાન્ આમલ ક્રીડા કરતીવેલાર્યે દેવતા
 હોન પમાડવા આઘો તેનાથી વીક પામ્યા નહી તે કથા આગલ કહેવાશે તેવારે પણ દેવ
 તાર્યે મહાવીર છું નામ દીહું ॥ ૧૦૯ ॥ હવે નગવાન્ શ્રીમહાવીરસ્વામી દિવસે દિવસે
 ચંદ્રકલાની પેરે વધતા યકાં, યથા દાસદાસીયો સાર્યે પરવચા યકાં, અત્યંતરૂપવાન, મસ્તકે
 નમરાનાં સરસા કાલા કેશ હે જેના, કમલ સરસાં નેત્ર હે, પરવાલા સમાન વિંબોષ હે, ધોળા
 દાંત હે, કમલ ગર્જ સરસો ગૌર વર્ણ હે, કમલના મંથ સરસો શ્વાસોશ્વાસ હે, સર્વ દેવતાજના
 રૂપથી પણ ઘણુંજ રૂપ હે જેનું એટલે સર્વ દેવોનું રૂપ જો એકતું કરીયે તો નગવાનના

फला, जलसीधो, त्रिसंथीयो, त्रोटि, बोरडांकरी, वेढला, भुरकी, मोतीवर, गंगोडा, तुंगल, चं पकली, पानडी, ह्योवेरताली, मोतीसर, सरलीया, टीलां, टीली, चांदला, अगड, नवमह, सु डडी, अंशुवी, वींटी, बांकरं, गलसरी, बापकरजाली, हेमजाली, मादलीयां, खेलमादलीयां, कंदोरा, पाटीआला कंदोरा, लटकणमोड, नागफुली, नागला, मोरवेसण, नखवाली, सिंदूर, कुंकुमरीली, जवलाचूडी, घरचूडी, चूना, कांकणी, कारेली, लाल, पोंची, मेखला, द्याखलां कली, सोना लहेरीयां, तावीत, कनलां, कनली, बांकडी, वेलीयां, लोलीयां, इत्यादिक आन राण पहेराव्यां. ए रीतें मित्र, ज्ञाति पोताना ह्यत्रियो तथा कुटुंब, सगा संबंधीनी नक्ति विवि ध प्रकारनी कीधी. इति नोजन तथा आनराण विधिः ह्ये बाळकनुं श्रीवर्द्धमान एवुं नाम दीधुं, ते वखाणे ते. ह्ये ते मित्र, न्याती, गोत्री, स्वजन, पितरीया प्रमुखने सत्कार, सन्मान आपीने त्रिशलादेवी तथा सिद्धार्थराजा एवुं कहेवा जाग्या ॥१०६॥ ॥ जे हे देवाहुत्रियो ! अमारे घेर ए पुत्र गर्जने विषे आवी उपन्या पढी अर्मे रूपेकरी, अणवडे सोनें करी, धान्ये करी, राज्ये करी, वाहनें करी, मनुष्यना सत्कारे करी, अत्यंत घणा तुकि पाग्या तथा सा मंत जे सीमाडाना राजा अने चंद्रप्रद्योतनादिक राजा, ते पण अमारे वश थया. तथा अमारी चाकरी करवा आख्या ॥१०७॥ तेथी अमारा मनमां एवुं चिंतव्युं ह्युं के जेवारे अमारे घरे बाळ कनो जन्म थावो तेवारे ए बाळकनुं नाम रूप सुणे करी प्रधान निष्पन्न श्रीवर्द्धमान एवो आपीधुं, ते अमारा मनोरथ सिद्ध थया, अमारी दहा पुरण थद माटे अर्मे ए कुमारनुं वर्द्ध मान एवुं नाम आपीधे थ्ये. तर्मे पण ए कुमारने श्रीवर्द्धमान कुमार एवा नामे बोलावजो. एरीते संबंधी सर्वने शिरपाव पहेरामणी करीने सर्व सज्जननी साखे बाळकनुं नाम स्थापन

स्त्रित, वली तीखां लविंग, जावंत्री, जायफळ, मोटा मोठा, एजची, पाकां नागरवेजनां पान, ते वली काया चूना सहित दीधां, वली घणां आदर सन्मान, घणां नीत गान, घणां तानने मान, दवे कद कद जातिनां कद कद नांतिनां वखोनी पद्देरामणी करी, ते कहे हे. देवड्य वख, रत्नकंबलवख, पांजडी, रवीरोदक, अटायणां सेजां, अथोतर, मूलकसबी, जरबाप, मख मल, चिणीयां, जुजुजुल, चसम, पाटु, टसरिया, शणीया, नेरव, नारीकुंजर, पडदहीर, पट सीजली, पंचसइयां. फूलपगर, फूलकारी, दोरीयां, जादर, चादर, नेत्रपड, धोतीपड, राज पड, गजवडी, सुवर्णवडी, दंसवडी, कालवडी, सुअखिया, पटकूल, पडदहीरसाडी, घाटडी, चीर, कुंमखाव अतलशलाहि. खाराचीनी, पापडीअ्यांचीनी, सखीया शुअगरी, आसखिअ्या आगराड, सखलीपडणी, मखर तास्ता, शालु, दोपट्टा, त्रपट्टा, बास्ता, टुकडी, मुगटां, लायल नारी कुंजर, शाडला, रत्नकंबल, जुनडी, घाटमी, इत्यादिक पांचरंणी वाधा पद्देराव्या, वली कायामीरी केशरना ठांटयां कीधां, जलां जलां सुगंध बावना चंदननां विद्येपन कीधां, अरगजा, चूआ, चंपेल, फुलेल, केवडो, मोगरो, जाड, छुर, कुंद, मचकुंद, चंपो, मरुअ्यो, दमणो, केतकी अ्यने माजती प्रमुख फुलोनी माजाल पद्देरावी. पवी वली सुकुट, तिलक, बाजुबंध, हार, चीर, बेर खा, रत्नावली, मुक्तावली, चंदावली, हीरावली, प्रवालावली, सूर्यावली, मद्दावली, नट्टा वली, ओखिसूत्र, कटीसूत्र, पडशीखर, चूडामणि, कुंमल, कटक, कंकण, अंगद, मुद्दनेंदक, दसमुद्रक, चक्रक, अजर, मेखला, मुद्रक, पद्रक, सांकलुं, सांकली, चिचिष्ट, जंगजतरी, दारा हांशडी, कपाली, अेवेक देमजाली, मणिजाली, मौक्तिकजाली, वर्णसरीका, जांजर, नेजर, शुधरा, पीगडां, वींवीया, अंशुवडी, वालाजाल पुमयां, अकोटा, रूपाला, दरीयारवडी, गो

ચિત્ર ૨૯

મધુનો નામ નાચલી વચ્ચે ફાતિને ખોજાન

ફાતિ નોજાન

एक कोलीज थाय ॥ लप्पो ॥ मुरकी मोतीचूर, सेवफिणी साकर सरखी ॥ खाजां खुरमां खांन, थिया तिहां पीरसें दूरखी ॥ केला तथा कातली, अंवरस मुर्के घोली ॥ घल घल घीनी नाल, पीरसे पातली पोली ॥ साला दाल बहुसालणां, गोरस करवे चिच तखुं ॥ कुबज कहे ए जमण कखुं, बाकी सवखुं एजो वखुं ॥ १ ॥ चोला मरटी तेल, साक थिण नित्यें सारे ॥ पीरसे जुंभी नार, पेट कहे केणी परें तारे ॥ उपर ढीली धेंख, ठास पण पीरसे पाणी ॥ सिंधव नही लार, किछुं कहे कर्मिनी कांणी ॥ आहार सेर अढी तथा, सेर सवा दोहिलो लहे ॥ कवी कुपज कहे एजो वखुं, जोजन एहने कुण कहे ॥ हवे शाक पीरखां तेनां नाम कहे ठे, नीली मो नीनां शाक, टिंडसीनां शाक, चीजडांना शाक, कोहेला, कंकोडां, करमदां, काणिंगडां, केलां, कारेलां, आरियां, तुरियां, खडबुजां, वेंगण, मोघरी, नींहु, अंबोलीया, वालोज, चोलानी फली, सरगवानी शिंग, सांगरी, काचरी, आमलां, केरनां फूल, केरडां, लीजां मरचां, लीली पीपर, लीली रायण, खाटां, खासं, मोलां, गव्यां, तव्यां, वधाखां, कुगाखां, लमकाखां, वली पीरसी नाजी, ते उपरें सड्डको राजी ॥ ते कोण कोण जातनी ते कहे ठे. सरसवनी ना जी, ख्वाानी नाजी, मूजानी नाजी, चणानी नाजी, चीजनी नाजी, मेथीनी नाजी, येनीनी नाजी, अफ्रीणनी नाजी, तांदूजनी नाजी, हवे वडीनां शाक कखा तेना नाम कहे ठे. दाल वडी मक्कावडी चूथरावडी घासवडी धारवडी दहीवडी घोडवडी पापडवडी मरियालावडी, धणा जोर्जेनीना, धणा वधार मसालाना चमत्कार सबडका देतां अंशुली चाटता मनमां विरोपे नावतां, हवे रायतानां नाम कहे ठे. खारेकना रायतां, टोपरानां रायतां, झारवना रायतां, बदाम प्रमुख मेवानां रायतां, हवे वडां कइ कइ जातनां पीरखां? ते कहे ठे. मरचा

पूर, राइपडी रायतापूर ॥ मीठा पाणी पीथां, पापडसुख शुद्ध कीथां ॥ शुद्ध पाणीसें चड्डु करीजे, न मावे पेटमें उत्तर दीजे ॥ वली दीधा पान तंबोल, केशरवांटे रंगरोल ॥ द्हीरचीर मखंमल पटंबर, वखदीधां ते पहिरे सुंदर ॥ फुलमाजा पहेरावे, हर्षे मने बहुलावे ॥ आ नूषण पहेरामणी देवे, एम सिद्धार्थ जस बहु जेवे ॥ इति सिद्धार्थराजाकृत जन्मोत्सव ॥ एवीरीतें मरुदेशाद्यादिकमां जे नोजन विधि कहेवाय ते ते प्रमाणे जख्यो ॥ हवे वली प्रकारां तरे कड्डुजोरादि देशोमां जे प्रमाणे नोजनविधि कहेवानो चाल प्रवर्ते ते ते मुजब आदीं जखीयें हेयें. ए बे प्रकारमांथी वाचनारने जे रुचे ते वांचवुं अथवा बेड्डु प्रकार सज्जा आगल येतां, आंगल स्वभाव ते प्रकारांतर आदीं जखीये हेयें ॥ मांभयो तोरण जतंग मांभवो, माल ॥ कनेमेली कटोरीथां, निर्मल जलसे धांववज्ज तणुं, तिहां सखरा मांभयां आसन, दाजा, फुंदाजा, डंदाजा, सुंदाजा, आंखे अष्टिआजा, मुवाजा, केइ जे केम जाये ठांमणी ॥ पाति बेठा, तिहां पीरसणवाली पेठा, ते घणी रूपाली, जला वख पहेयां, गार नदी जस काट ह्याथमां मद्धोटी जारी, शुवानोंकी निजरो वारी ॥ ह्याथयोवाया, मनमें कः पटवे पीरयाण हारी फल पिरसे, देख्यासें मन विकसे ॥ ते कहेवा फल पिरस्यां तेनां नागावनी रुढी, खलके भिसरिकीपात, चोपडी चारोली, केजा रायण लीलांनादियेर बढाम पिस्ता उदार, अति घणी तथा स्याण दाज पक, सेवां सेवुत दाडिम नारंगी मीठांजींभु, पाकांशिलांने मन नावे ॥ सेव जांबु सुंदा पेमदीबोर लीलींझख जोलेली सेलडी कांणटा जामफल, मृगनयनी, होंसनी बीजोरां, इत्यादिक उदार मनथी पिरस्यां, ढेरकीया खातां ह्याया ह्यायी ॥ फिल खावानां लावे स्वावाजातिना मुख सामा जोइ मोहमां पड्या खायां जावे, पण पेटफाटेंनां केजां, ते खांभयुं

માલવાની જમીનમાં નીપજ્યા ઘડં દ્વાયથી મસલ્યા ધોડને દલ્યા તલા વચ્ચથી મેલો બાણો તેના
 પિરસ્યા રવાજાં, દાંતોમાં કરે અવાજા ॥ દૂલે કહું પકવાન, રવાવા અથા સાવધાન ॥ પિરસણ
 વાલી સુંદાલી, માનકરે રઢીયાલી, પહેલી પિરસે લાઠ, જિમે વેંગા જાણે સાઠ, સિંદ્ધકેસરીયા
 મેલ્યા, મસાલા અધિકા નેલ્યા ॥ કંસાર મગદારા મોદક, કિટિયા જસરીયા દાલિયા, ફસ્યામો
 દક રવાવે, વૂઠો મરદ હો જાવે, અઢીપિરસી સુરકી, રવાવા જીનઢી ફુરકી, જલેલી સુલ્વમાં
 ઘાલે, રસના મટકા ચાલે, પેહાપેટમાં પહિયા, સુલ્વમેજંતા શુહિયા, મરવાણા સુલ્વમાં ઘાલે. બઢવડ
 જાણે લોલે, વેવર સુલ્વમાં ધરિયા, રવાતાં ધૂતબઢુ ઠરિયા, જીણાતારની ફીણી, આણીસેવાં
 જીણી, દહીંધરા ઢોંગા રવાવે, મનમાં દસતા જાવે, સાંકલી તિલની રવાધી, સિંધોડા સેવસુ
 સાધિ, આલે સાકર સીરો, મોકરા મન અથો ધીરો, લાપસી આઢી આલે, મેવારવીચઢી રવાવે ॥
 હમ અનેક પકવાન, જિમે વેંગા રાજાન ॥ દેવસુગંધીસાલ, રવાવા અથા ઝજમાલ ॥ સુગદાહને
 નેલી, ઘીસુગંધી ઠેલી ॥ રવીચઢી પતલી પોલી, આથે ફકવીશની એકકોલી ॥ સાગણા સુલ્વમાં
 નાવે, જીન્નકરફરી આલે ॥ ધૂનીયા કેર રાયમોની, વાલોલ, કરમવા કાચા, કેળાં, ચોરાની ફલી,
 સુગની ફલી, નીલાચણા, મિરચ, પીપલ, સાંગરી, કાચરી, લાવલ્યા, કરેળાં, નીંમી, તરોહ, વેંગણ,
 મોગરી કાકઢી તજડા તીમસી ફસ્યા જાતના સાગ, જીરા મિરચ સમનાગ ॥ ગરમ મસાલા
 પહિયા, ધૂતમાંદે પહેલા હમકિયા ॥ દિંશ વધાર સુગંધા, રવાતાં તડ્યા સલ ધંધા ॥ જીનવરફરી
 હોલે, કલિકંદને જોલે ॥ નાજીવિણારીમેથીરીચલેવારી પાલરવારી સુઆરી બેગરી, રવાતાં
 જીન શોનાધરી ॥ મિસરીમાં નેલ્યો દૂધ, પીતાં નરદી શુદ્ધ ॥ નજોપેટ લોલ્યા સઢુ દમ, દૂલે
 રવાવાનો નેમ ॥ દહીંદેસ્વીને સુલ્વડે ચાલ્યો પાણી, જીરારાલ શુદ્ધ તિલ્દાં આણી ॥ કરલો રવાધો

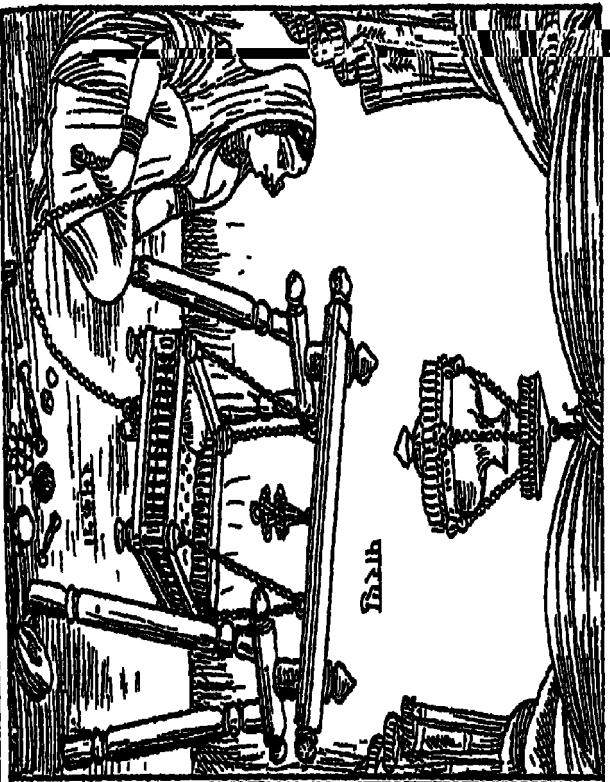
બીજાં આણ્યાં પકવાન, જમતાં વાથે સુલગું વાન ॥ કુણ કુણ જાતિ, નવ નવિ જાંતિ, સરવરાસાંટાં, તેમાંદે નહીં રવાટાં ॥ વરફોની જાતિ, ફોણીની જાતિ, મરકીની જાતિ, હથપિંખીની જાતિ, સા કરીયાંમોતિચરની જાતિ, મસૂરની જાતિ, જલેબીનીજાતિ, સક્કરપારાનીજાતિ, ગોલપાપડીની જાતિ, દહે આબ્યાં વડાં શુંદવડા, ફોણી સરવરાં સોટ ॥ તેમાંદે નહીં રવોટ ॥ દહીંવડાં, ફોણ વડાં, મંચીયાવડાં, કાંજીયાવડાં, સાલિયાવડાં ॥ પાતલી સેવ, પીરઝ્યાની રૂઢી ટેવ, તાજો શુંદ, તલ્લો શુંદ ॥ કુંપલાકત જલેબી, શીરો, લાપસી ॥ જિણ દીઠે ઢાઢા ગલે, સ્વર્ગેહુંતિ દેવ દેવી ટલવલે ॥ વલી મીઠો મગદ, સારો માલ નગદ ॥ રાંખડું તૂરસું, સાકરડું તૂરસું, પઢી પી રશી સાલિ, તે જમીયે વિશાલ ॥ તે કુણ કુણ નેદ, સાંતલતાં ઝપજે ઝમેદ ॥ સુગંધસાલિ, સુવર્ણ સાલિ, ધવલી સાલિ, રાતી સાલિ, નીલી સાલિ, પીલી સાલિ, મદા સાલિ, શુદ્ધ સાલિ, કૌસુદિ સાલિ. માલવી સાલિ, કલમ સાલિ, કુંકચી સાલિ, તિલવાસી સાલિ, જીરા સાલિ, કંદ સાલિ, રાયનોગ સાલિ, કુંવારી સાલિ, ચંડાયણ સાલિ, નિકી સાલિ, શુરુડા સાલિ, વલી સાબુ ચોરવા અરવંમ ચોરવા ને વલી રાંખ્યા, સબલા ભાંખ્યા, લજવા લાખ્યા સોહ્યા, નસવ યકી વીણ્યા, ઝત્તમ સ્ત્રીયે ઝંચા, સુજાણ સ્ત્રીયે ઝંસાયા, ઇવા અણીયાલા સુગંધિ ફરહરા, ઝંવા ફૂર પીરઝ્યા ॥ વલી ઝપર ઢાલ પીરશી, તેનાં નામ કહે છે, મંપોરની ઢાલ, સુગની ઢાલ, કાલવી વણાની ઢાલ, શુજરાતી હુયરની ઢાલ, અહલની ઢાલ, જાલરની ઢાલ, મઠની ઢાલ, વર્ણે પીલી, પરિણામે સીલી, વલી પરિવલધૂત પીરઝ્યાં તે કહેવાં છે ? તો કે આજના તાબ્યાં, ઇવા ગાયનાં ઘી, નેશનાં ઘી, પીલા વરણનાં ઘી, નાર્કે પીયાં ઘી, મઝીવંવર્ણા ઘી, દહે પોલી પીરસી, તે કહેવી છે ? તો કે આઢી પોલી, ઘીમાંદે જલોલી, પૂંકની મારી ફલસી જાય, ઇકવોણ પોલીનો

કીધાં જોલાં ॥ સરવરાં કરણાં, વહી પીલા વરણાં ॥ લીલાં નારંગા, દીસે મહાસુરંગા ॥ ની
 હીરાયણ, પીરસી જાલી નાયણ ॥ દાહિમની કલી, સ્વાતાં પૂજે મન રહી ॥ લીંબજાને અરવોડ,
 સ્વાતાં પૂજે મનના કોડ ॥ દ્રાસવને વદામ, કદ કાગદીને કદ ક્યામ ॥ સિલેમી ચારેકને સ્વજ
 ર, તે પીરક્યાં નરપૂર ॥ નાલિયેરી નગરી, તે માલવી ગોલધું જરી ॥ લીંબુ સ્વાટાંને મીઠાં, પદ
 વાં તે કદી ન દીઠાં ॥ ચારોલીને પીસાં, લોક જમે હસતાં ॥ વહી શોલહીને સીતાફલ, તે પય
 પીરક્યાં પરિધલ ॥ હવે પકવાન આણે, તે કેદેવાં વચાણે ॥ સતપટા સ્વાજાં, તે સુરત કીધાં
 તાજાં ॥ સદલાંને સાજાં, જાણે પ્રસાદનાં ઢાજાં ॥ પદવાં પવિત્ર પ્રધાન, માલવી ઘરું, તેદ
 ને દહ્યાં તેદની પહચુદી, મહાચતુરે શોધી ॥ ધીરે કરમોદ, તેદનાં સ્વાજાં ધીરે તથા ફૂલ્યાં,
 મહાવિશાલ, ઇવા સાતપુડાં સ્વાજાં, વહી ફગપગતા ફેણા, હુથવર્ણી દહીયરાં ॥ ધૂતવર્ણીસું
 વાલી, અમૃતજેવી જાલેવી ॥ ધીનાધેવર પતાસા મોતીચુર ચુંદવડાં પલતીલાસહિત સાક
 રીયા ચણા, સ્વાંમસાકરનાં દહીયરાં, અનેક નાતિની સુરવમી પિરસે. વિશુદ્ધર્ષે કેલબ્યા, સા
 રમિશ્વ સ્વાંમયી જોલબ્યાં ॥ માંદે-પલતીના ચમત્કાર, પઢી પિરક્યા લાહુ, જાણે નાના ગાઠ ॥
 કુણ કુણ તેદનાં નામ, જમતાં મન રહે નહીં એક ગામ ॥ વહી લાહુનાં નામ કહે બે. મો
 તીઆ લાહુ, દલિયા લાહુ, સેવૈયા લાહુ, ચૂરમાનાં લાહુ, તિલના લાહુ, તિગહુના લાહુ, મગ
 ના લાહુ, જગરીના લાહુ, સિંદહેસરીયા લાહુ, કીટીનાં લાહુ, તેજાના લાહુ, સ્વસમસીયાના
 લાહુ, જાંઘરીયા લાહુ, ચોટીયા લાહુ, અહદીયા લાહુ, અમૃતિયા લાહુ, દીઠાં ઢાઢ ગલે, પ્ર
 યપુન્યાફરેં એ મલે ॥ નોજનને અર્થે પીરસે, લદમી ઇવા મોલક, જાતજાતનાં દીસે, જમતાં
 વાધે સુરવનો વાન, તેનાં દૈયઢાદીસે ॥ ઢાતારના દ્યારેં પરીધલ, કપણના દ્યારેં હૂજે ॥ વહી

अशन, पान, स्वादिम, स्वादिमादिक चार प्रकारना आहार जमाडे हवे तेमां केटलाएक आहार स्वाद करवा योग्य तेना स्वादकरतां यकां अशननादिक मोदक प्रमुख सर्व चीज खयाड जाव तथा केटलीएक सेलडीप्रमुख चीज थोडी खाय अने घली नारवी आपे वली केटली एक खजुरप्रमुख चीज घली खाय अने थोडी नारवीदीये एवीरीते चारे प्रकारनो आहार साथ सिंकादिकोने सिंकार्थराजा जमाडता यकाविचरे ॥ १०५ ॥ ॥ हवे ग्रंथातरथी नोजननो विधि जखीयें ठेये ॥ केजिपडे ठायेजा मांन्या नीचें मथ्यान्ह वेलायें कुंकुमठटित मंमपमां सर्वेने हेसाड्या, मखमजनां पांतिया नारयां, ते उपर सर्व पवित्रयइने आवीवेवा, तेना पेट पाताले चडित बाजोट मेळ्या. २२ मांदे मखडा जोवे, ते कहेया ने तोके ? फां

माड केड साला, इसी
शोले सणनार कल्प,
म खुराया, पहेलां ते
। कहे ने. अखोड
इख आखा आंवा
ंरणां खारक खजुर
रामफल सीताफल
केस्वाक खावे के पिर
ते नजर न आवे ॥

कीर्थां जेलां ॥ सखरां करणां, बली पीला वरणां ॥ लीलां नारंगा, दीसे ^{१५}हरष गुरु आवीरीते
 लीरायण, पीरसी जली नायण ॥ दाडिमनी कली, खातां पूगे मन रली ॥ जगच्चतुरसि, प्रसी
 खातां पूगे मनना कोड ॥ झारवने बढाम, कइ कागदीने कइ क्याम ॥ सिधहित पुत्रने ^{१६}सूर्यचुं
 र, ते पीरक्यां नरपूर ॥ नाडियेरी नगरी, ते माजवी गोलछुं जरी ॥ लीबुद आपे ते लखीये
 वां ते कदी न दीवां ॥ चारोलीने पीस्तां, लोक जमे हसतां ॥ बली गोलडीं ^{१७}चहुं, मंगल दस्ते
 पीरक्यां परिघल ॥ हवे पकवान आपो, ते केहेवां वखापो ॥ सतपडा गी ^{१८}वडे दिवसें धर्म
 ताजां ॥ सदलांने साजां, जाणे प्रसादनां लाजां ॥ एहवां पवित्र ते ^{१९}हना जाजने त
 ने दयां तेहनी पडछुदी, महाचतुरे शोधी ॥ ^{२०}शीर्के टोपरा प्रमुख तथा स्वादिम त
 महाविशाल, एवा सातपुडां खाज्जं ^{२१}त र्वाक टोपरा प्रमुख तथा स्वादिम त
 बाली, अमृतखेदीर प्रकरनो आहार रंथावे रंथावीने ^{२२}शिर्काराजा पोताना मित्रोने, न्या
 तने एटले पोतानी जातिवाजाने, पोताना पुत्रपौत्रादिकोने, काकाने, ससरा प्रमुखने, पोताना ^{२३}कुत्रि
 दास दासीयोने, बली ^{२४}शिर्काराजानाज गोत्रवालाजने, बली कुत्रियोने तथा गामना कुत्रि
 योने, एवा बीजा पण महोटा लोकोने निर्मंजण करे अर्थात् नोतरा आपे पढी नगवानने
 तथा त्रिशलाजीने खान करावे, घरे देवपुजा करावीने पढी विघ्ननिवारवाने अर्थे कौतुकची काज
 लना टीलांटवकां करे, मंगलिकने अर्थे सरस्व, दही, दुर्ग, चावलछुं तिजक ^{२५}मस्तर्के धारण
 करे, नवा वख पहेरे, बली जेमां नार अल्प अने मुख्य घणुं एवा घणा मूलनां घरेणा
 पहेरे, पहेरीने नोजननी बेलाये नोजन मंगपमां सुखे बेसे. बली पूर्वे नोतरेगा मित्रादिकोने

निमित्तं इव्य राखे ते एवा अग्निप्रायश्चिके जाये पोसद् करवावागाने पारये साह्यमी वात्स
 धना काममां आवरो वली बीछुं पण देवायोष्य इव्य धर्मेने अर्थे कल्पुं एवुं इव्य पोते
 सिद्धार्थराजा देतो चको, बीजाजनी पासेयी देवरावतो चको विचरे ॥ वली पूर्वोक्त रीते सो,
 हजार अने लाख सोनैया प्रमाणे वधामणाने अर्थे नेट लोको लइ आवे हे ते जेतो चको,
 बीजा कने देवरावतो चको एवीरीते दशदिवस सुधी करतो चको कुलमर्यादा करे ॥ १० ॥
 तेवार पढी अमण जगवान श्रीमद्दावीरखामीना माता पिता जगवानना जन्मदिवसयी पढी
 आगल पहेलादिवसें तो कुलस्थिति करे अने त्रीजे दिवसें चंडमा तथा सूर्यना दर्शन करावे.
 ह्मण आजना काजमां तो त्रीजे दिवसे काच देखाडे हे. परंतु मूल विधि आवो हे जे गृह
 स्थगुरु आवीने श्रीअरिहंतनी प्रतिमा आगल स्फाटिक अथवा रूपानी चंडमूर्ति करावे ते
 प्रतिष्ठावी पूज्जीने मांझे पढी बाजक तथा बाजकनी माताने स्नान करावी जला वख पहेरावी
 चंडोदयनी वेणार्ये पुज्जने ह्मणमां लइने माता सहित पुज्जने बेसाडी प्रत्यह् चंडमा साह्यमां
 आली आवीरीते मंत्रजये ते लखे हे ॥ अँअहँचँजोसि निशाकरोसि नक्षत्रपतिरसि सुधाकरोसि
 अँवधिगर्जोसि अस्यकुलस्य कर्कितुर्दिं कुरुकरु ॥ एवा मंत्रनो गुरु उच्चार करे, माता पुज्जने चंडमा
 देखाडी नमाडे वली पुज्जने लइ गुरुने पर्जे लगाडे, गुरु आशिर्वाद आपे ते आवीरीतेः—भक्तो क ॥
 सर्वोषधिमिश्रमरीचिराजी, सर्वापवादांस्तरणो प्रवीणः ॥ करोतु तूर्दिं सकलोपिवसे, शुष्माकर्मिण्डः
 सततं प्रसन्नः ॥ १ ॥ ॥ तेवार पढी चंडमाना स्थापेली मूर्तिने विसर्ज्जन करे. कदाचित् कालि
 चौदस, अमावास्या होय अथवा वादला होय तेयी चंडमा न देखाय तो तेज रात्रिये तेज
 चंडमाना मूर्ति आगल तो जरुर करे एवीरीते तेज दिवसनी सज्जे जे विधि होय ते अवश्य

तथा -उक्करं एटळे गाथो दोर प्रसुरवडुं जे कर लागे ते दशदिवस पर्थत न लेवो तथा उक्किर्कं एटळे
 खेज प्रसुरवथी जे कर लागे ते दशदिवस सुधी नही लेवो तथा अद्विषं एटळे दशदिवस सुधी
 कोइ हाटमां मूयलइने वस्तु वेंचे नही जेने जोइति होय ते राजानी पासेंथी मफत जइ जाय
 तेना पैसा राजाना नंगरमांथी देवाय तथा अभिषं एटळे दशदिवस सुधी कोइ चीज मापवी
 नही तथा अघडपवेसे एटळे दशदिवस जर्णे कोइ राजानो माणस जोरकरीने जोरावरीथी
 कोइना घरमां प्रवेश करी कोइ चीज वस्तु जीथे नही तथा अदंग एटळे कोइयें अपराध कस्यो
 होय तेनी पासेंथी शुनाह प्रमाणे दंग लेवो जोइयें ते दंग दशदिवस सुधी लेवो नही तथा कुदंग
 एटळे कोइर्के अपराध अल्प कस्यो होय अने दंग वधारे लेवो तेने कुदंग कहीयें ते कुदंग
 दशदिवस पर्थत लेवो नही तथा अधरिम एटळे दश दिवस सुधी कोइ ज्यारे जइने कण करे
 नही एटला वाना सिद्धार्थराजार्ये मूक्या बहीस कथां वली अत्यंत स्वरूपवान एवी वेग्याजना
 नाटक थाते तथा अनेक ताल वाजा सहित नाटक थाते पवी उत्कृष्ट मुदंग बजाववा सारुं
 सङ्गाकथा हे मुदंग जिहां ग्रंथाग्रंथ ॥ ५० ॥ ॥ कुंमलाणी नथी एवी विस्तार सहित फुल
 मालाजो नो समूह हे जिहां, हर्षवान थया थका ते देशना सर्वलोक क्रीडा करे हे. ए प्रमाणे
 दशदिवस पर्थत स्थितिपतिका एटळे पोताना कुल परंपरानी मर्यादा पुत्रजन्मनी ते सिद्धार्थ
 राजा कृत्रियकुंभ नगरमां करे ॥ १०३ ॥ ॥ तेवार पवी सिद्धार्थराजा दशदिवसनी कुल
 मर्यादामां जिनपूजामां सो सोनैया लागे तथा हजार सोनैया लागे तथा लाकू सोनैया लागे
 एवुं जे पूजन तेना निमित्तें इव्य राखे एटळे पवी पूजा करावीछुं एवो अग्निप्राय करीने
 पूर्वोक्त इव्य काहाडे वली आराम, चौदशनां दिवसें पोसह करनारा आवकोनी नक्ति करवा

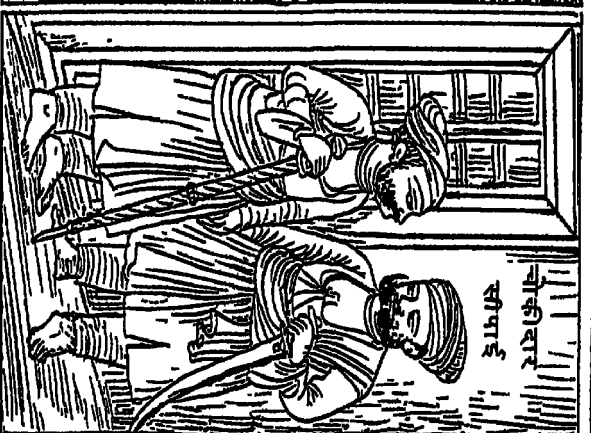
मनोहरगंध सुगंधगंधित अंगरवती जखेवो, मनोहर गंध करो, वली नाटक करवा वाळा जे पोर्ते नाटक करे ते, रशीजपर नाचे ते, मह्यशुद्धकरनारा, सुवीयोषी शुद्धकरनारा, जॉप जवा इया, कथाना करवावाळा, रास बोलवावाळा, उंट अने द्वाषी जपरशी कूडी जाय तेने प्लवक कहेवे ते, राजानी वंशावलीनां बोलनारा, पावक कवित कहेनारा, कोटवाळा, शुन्नाशुन्न निमि तना कहेवा वाळा, वांसनी जपर नाचनारा, चित्रामणना पाटीया देखवावाळा जेने मंख कहे वे ते, तथा चामडानी मसकने वायराशी नरीनें बजावे तेने तूणयळा कहेवे ते, हुंविनी वीण बजावनारा, द्वाषताळ देइने नाचनारा, अनेकतालना बजावनारा, ए सर्वेने बोलावीने ठेकाणे ठेकाणे बेसाडी आपो ए सहु पोतपोतानी कळाळ लोकोने देखाडे ए काम तमे करो तथा बीजापासें करावो वली हजारी गमे धूंसर एटळे विवाहना मंनपमां घाले वे ते तथा हजारी गमे सुसल उंचा करावीने महारी आझा मने पाढी सोंपो ॥ १०१ ॥ ॥ तेवारे ते कौटुंबिक पुरुष घणायुषी थइने राजाना हुकुम प्रमाणें काम करीने राजानी आझा राजानें पाढी सोंपी ॥ १०२ ॥ तेवार पढी सिद्धार्थराजा महंशुद्धनी शाळामां आवी, शुद्ध करी, तेल मसलावी, खानकरीने सर्व वस्त्र घरेणां माळा प्रमुख पर्देरीनें महोटा तेजसहित, मोहोटाबजसहित, सर्व वाळा वाजतां थकां, महोटी कृद्धि, महोटीकांति, महोटी सेना, घणां वाहन, यणो समुद्राय, महोटां महोटां वाजिज सर्व जेलां समकाले सार्थे वजाड्यां, तेथकी शंख, पठद डोल, जेरी, जह्नर, खरमुखी ते काजही, रणसिंगो कोद वाजावुं नाम वे. मांदजनी जात, मुवंग, देववाछुं तेने डंडनि कहीये, ए नव जातनां वाजाना शब्द, प्रतिशब्द तेणे करी सिद्धार्थराजा दूर्ध्व करतो रदे, वली कृत्रियकुंन गामनगरमां उमुकं एटळे दश दिवस सुधी दाण कोइनी पासेयी लेवुं नही

द्विक अग्नेक जातिनां आनरणीनी वृष्टि करता हवा ॥ हव नगवतन जन्म कल्याणक चादरा
 जलोके ज्योत थाय नरकमां पण ज्योत थाय तिहां पहेली नरकें सूर्यसमान तेज थाय, बीजी
 यें वादजायें ढांकेला सूर्यसरखो तेज थाय, त्रीजीयें चंद्रमा सरखुं तेज थाय, चोथीयें वाद
 जायें ढांकेला चंद्र सरखुं तेज थाय, पांचमीयें अह सरखुं तेज थाय, षठीयें नक्षत्र सरखुं तेज
 थाय, सप्तमीयें तारा समान तेज थाय एम नगवानने जन्मादिक पांच कल्याणकें नरकादि सर्व
 चौदराजलोक पृथ्वी आदिकमां सर्वत्र तेज थाय एवीरीतें नवनपति, व्यंतर, बाणव्यंतर, ज्यो
 तिपी अग्ने वैमानिक देवतायें तीर्थेकरनो जन्ममहोत्सव कखा पळी प्रजातसमये सिद्धारजा
 नगरना रववाजाने बोजावीने कहेतो हवो ॥१०॥ ॥ हे देवाणु प्रिया तसे जतावला कुत्रियहुं
 मनगरमां बंदिवानोने हुंटा करी मुको अग्ने तोल मापां वधारी तथा कुत्रियहुं मनगरनी माहेली को
 रे अग्ने बाहेर कचरो कांटो काढाडी साफ करो, लोपावो, तेनी उपर सुगंधजलनो लटकाव करावो,
 त्रिखूणामार्ग त्रणमार्ग, त्रवाटा, चोवटा तथा जिहां घणा मार्गनेलाहोय तेचच्चर चारसुखमार्ग,
 राजमार्ग ए सर्व रस्ताने पवित्र करावो, कचरा कांटा काढाडीने साफकरावीने रस्ताने बरोबर करो,
 तथा जेनी उपर वेशीने सुखेथी सर्व लोको महोत्सव जोड शके एवा महोटा मांचाउपरमांचा
 बंधावो, अग्नेक प्रकारना रंगनी ध्वजा पताकाउं करावी स्थानके स्थानके बंधावीने नगर शोना
 यमान करो, शहेरना मार्गेने लीपावो, धोवरावो, वली गोशीर्वचंदन, रक्तचंदन, पांचव्यांछ
 लीझा तापा देवरावो, धरमां चंदनना कलश थापन करावो, चंदनकलशघटित तोरणोनें धरोना
 वारणें बंधावो, लांबी महोटी अग्ने गोल तथा लटकति एवी पुष्पमाळावनी समूह लटकावो,
 पांचव्यां फूलोना ढगला करावो, कृष्णगर, नजोकुंदरु, शिखारस, धुकतो शको घमघमायमान

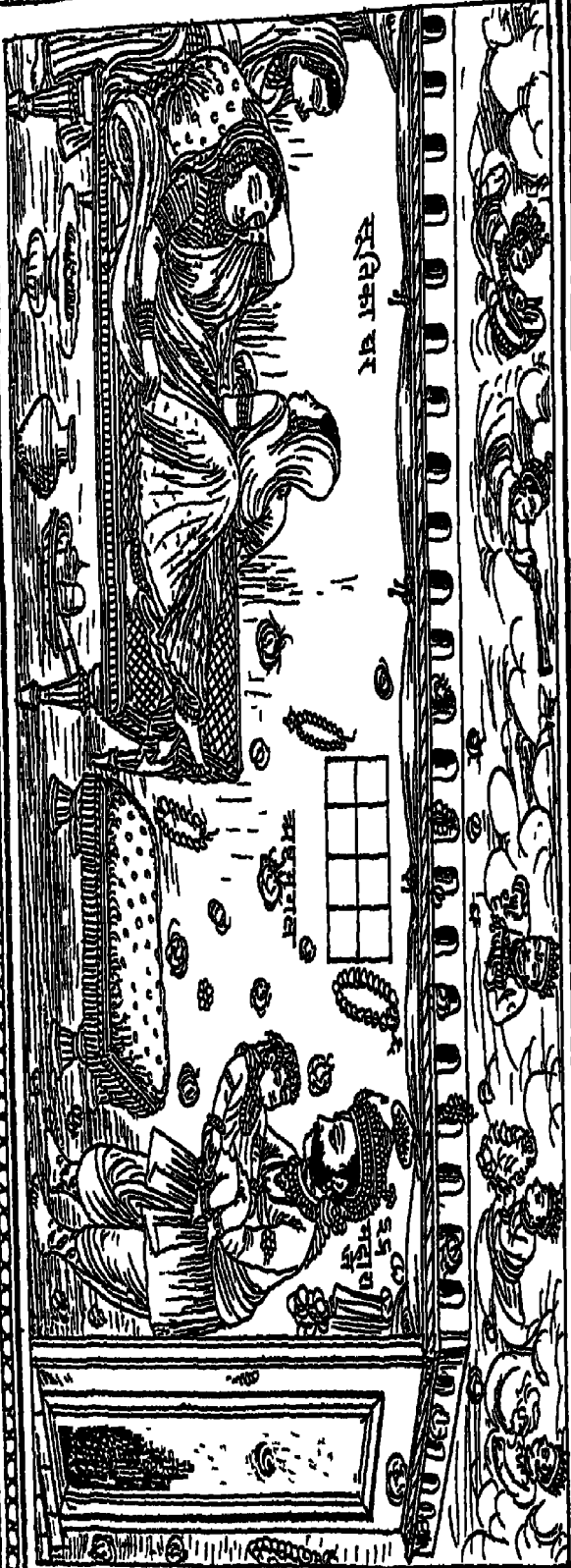
प्रमुख रंग ध्वने सोनामोरोनी वृष्टि करी, ते अगणित वृष्टि करी, कोइक ठेकाये एवुं लखेवुं
 ठे के पत्तर मास पर्यंत त्रयकोड रत्न वरसावे ॥ ८८ ॥ हवे देवताज्ये जे घरेणानी
 सिद्धार्थराजाने घेर वृष्टि करी तेनां नाम कहे ठे ॥ सुकट, कुंनल, हार, अर्द्धहार, बाजु
 बंध, बेरवा, त्रिसरा, चोसरा, बसरा, सातसरा, आवसरा, नवसरा, अठारसरा, एकावली, क
 नकावली, टकावली, रत्नावली, सुकटावली, चंझावली, ह्रीरावली, प्रवाली नक्षत्रावली ओधि
 स्रज, कटीस्रज, रसना, खूंप, पट्टशिरवर, चूडामणि, कटक, कंकण, अंगद, मुद्रानंदक, दशमु
 द्रक, मुद्रिका, अंशुलीय, कदंब, पुष्पक, तिलचंनक, कर्णपीठिक, चत्रक, अजर, मेखला, मुंदक,
 पदक, पडकडि, सांकजुं, सांकली, विशिष्ट, मौक्तिकचंनंग, जतरी, दोरा, हांसडी, कर्णपाल, स
 कपाल, गेययक, हेमजाली, माणिकजाली, मौक्तिकजाली, रत्नजाली, गोपुष्पक, जरमुका, म
 र्मेक, वर्ये, वरिका, हांस, जांजर, नेपूर, धुधरा, पागडां, वीढीया, अंशुली, बालाजाली, फूं
 मणा, अकोटा, रूपाजदेरिया, राखनी, गोफणो, फूली, सिथो, त्रसंटीज, जोटी, बोरडां, कडी,
 वेढला, सुरकी, मोती, नरगंठोडा, नागफणां, तुंगल, चंपकली, पानडी, छलरा, वाली, मोती
 सर, तांति, गांठिया, बरघली, पोंची, गलसिरि, टीली, चांदला, झाडी, नवभट्ट, मुड्डी, अं
 शुली, वेढ, वींदि, वांकडा, ठाप, करजाजुं, मादलियां, कंदोरो, खेजमादलियां, पाटीआलो
 कंदोरो, लटकण, मजड, नागफूली, नाग, नागलां, मोर, बैसण, नख, कांटो, मयोदय, आं
 जण, जगनियां, हिंगलो, कुंकुम, एला, जवला, चूडी, चूडली, थर, कंकण, कारेली, जालि,
 पंचमेखला, हाथसांकली, सोनानांजदेरियां, तावीत, कडलां, सलियाजुं, कलाडी, अणवड,
 लोडियां, कुंची, पार्श्व, सातथैवेयक, नवथैवेयक, ठापलवींटी, मकोडांखली, जेदेह इत्या

करीने रत्नजडित कुंफल शुगल तथा देवडुष्य शुगल, त्रिशलामाताने आपीने सुवर्णजडित दडो नगवानने रमत करवाने अर्थे मूकीने तथा बारकोड सोनैयानी वृष्टि करीने वली एज पाव केन्डिमस्क प्रतोमां आवीरीते लखेजुं वे के उपर रत्नजडित चंडुज बांधी, रत्न जडित वे कुंफल तथा श्रीदाम ते रत्नजडित सुवर्णनो दडो ए सर्व उस्सीमे मूकी बज्रीश कोड सोनैयानी वृष्टि करी पढी सौधर्मैड सर्व देवोमां एवो दांको करीने कर्दे के नोन्गे देवो जे डुं कडुं हुं ते तमे सांजली जेजो के जे कोइ देव अथवा असुर दानव, नगवान उपर तथा नगवाननी माता उपर मावी विंतवया करणे तेनो मस्तक अर्जुनवृद्धनी मांजर नी पेरे आ वज्रशी डेदी नारवीश ए प्रमाणे कहीने नगवानने अंशुवाथी अश्रुत संचार करी सर्व इंद्र नंदीश्वरदीपमां आवी अछाइमहोत्सव करीने पढी पोतपोतानें स्थानकें जाय तिहां पण अछाइ महोत्सव करे इति देवकृत जन्ममहोत्सव समाप्त ॥ २ ॥ हवे सिद्धार्थराजायें क रेजो जन्ममहोत्सव लखे वे. पुत्र जन्म्या पढा दासीयें जइने राजाने वधामयी आपी राजा पोताने घेर पुत्रनो जन्म सांजलीनें रोमरोम दर्बवंत अयो एक सुकुट विना बीजा सर्व आपनू वण जे पोताना अंग उपर हतां ते दासीने आपी दीधां, माथुं धोवरवावीने तेहुं दासीपणुं दूर कथुं, पेढीधरपेढी सुधी स्वाय एटहुं धन दासीने आपुं. जे रात्रिमां अमणनगवंत श्रीम द्वावीर स्वामीनो जन्म अयो ते रात्रिमां वया वैश्रमय देवनी आझा धारक तिर्यक्जुंनक दे वताउए, सिद्धार्थराजाना महेजनने विवे रूपानी वृष्टि करी, सोनानी वृष्टि करी, वज्रही रानी वृष्टी करी, वखनी वृष्टी करी, आचूषणनी वृष्टि करी, नागरवेज पत्र, फल, फूल तथा बीजजे शांति प्रमुख ते सर्वनी वृष्टि करी, माळा, गंध, वास, सुगंधि चूर्ण तथा हिंगलु

चित्र २६

चित्रगुह

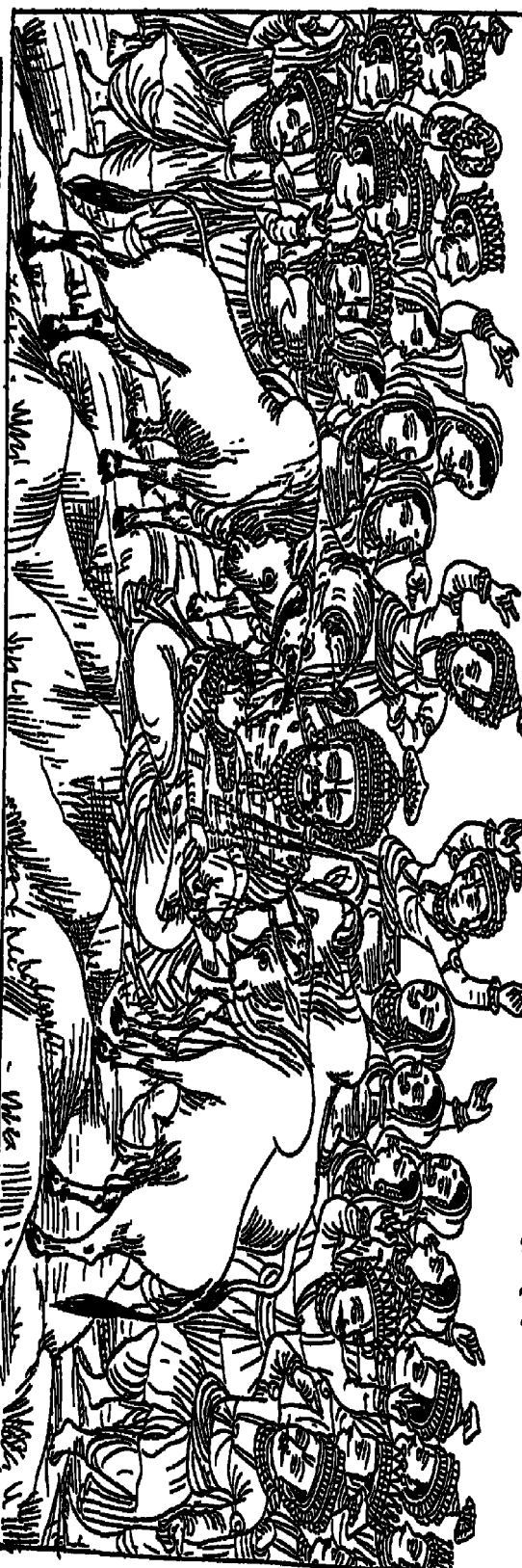
मदोनमत्त नागो, गज पांचवों केशरी वीर्य त्यागो ॥ दूरि वीशर्गे वीर्य अष्टापदेको, दश लक्ष
 अष्टापदे राम एको ॥ जला रामशुग्मे समो वासुदेवो, द्वितीय वासुदेवें गणी चक्रि लेवो ॥ जला
 लक्ष चक्री समो नाग शूरो, वली कोडि नागाधिपें इंडू पुरो ॥ अनंते सु इंडू मली वीर्य जेहुं,
 टची अंशुली वीरप्रख वीर्य तेहुं ॥ १ ॥ ॥ एम इंडू वराण्या तथा मेरुपर्वतें विचाखुं जे
 अनंता तीर्थकरना जन्मानिषेक महारा जपर अथा, परंतु मुजने कोणे पर्जे फरअयो न हत्ती,
 ते हूमणां श्रीवीरें फरअयो, तेथी हुं पण धन्य हुं. एम समजीने जाणे दूर्ध्वी नाच्यो अको
 चिंतवे जे जे हुं सर्व पर्वतनो राजा ते खरे खरो हुं. वली पांच मेरुमां पण हुं महोदो अग्नेसर
 ते पण खरेखरो हुं. हवे शर्केडना आवेशथी प्रथम बारमां देवलोकनो अच्युतेंदू स्नात्र करावे ते
 पढी अनुक्रमे उत्तरता उत्तरता इंडादिको अन्निषेक करे जेव्हा चंड सूर्य स्नात्र करे एम सर्व अ
 दीर्घे अन्निषेक थाय पढी इशानेंदू, जगवानने खोलामां जेदनें वेसे अने सौधर्मेंदू चार धवल
 तुषनना रूप विवूर्धने तेना आव सगिण्डांयें करी खीर समुडना पाणीनी धारयें अन्निषेक
 करे एवा विधिथी सर्व देवो पोतपोतानी नक्ति करी स्नात्र करावे पढी जगवंतहुं शरीर गंधक
 षायें वखें लोढीने फूल, बावना चंदन विलेपन, अक्षत टोकन, दीप, फल, धूप, पाणी, नैवेद्य
 ए आव प्रकारनी पूजा करीने जगवाननी आगल श्रीवत्स, मत्स्यशुग्म, दर्पण, पूरण कलश,
 स्वस्तिक, नंदावर्त, जडासन, सरावसंशुट ए आव मंगल रूपानां अक्षतें करी आवेखे, पढी
 आरति करे, गीतगावे नृत्य करे, वाजिज वजावे, पढी अपूर्व एकसो आव काव्यनी रचना
 करी स्तुतिरूप ज्ञापूजा करे ते करीने पढी जगवानने जगवाननी माता पासे मुके, अवस्था
 पनी निडा दूर करे, वली जगवाननो प्रतिर्विब तिदां प्रथम थापन करेजो हतो तेपण दूर

ધરીને જના રહે તે સર્વ વિચારે હે ઝે ફંદ્રમહારાજ આફ્રા આપે તો કલશ ઢોલીયે તે દેવતા एवा
 શોને હે કે જાણીયે સંસાર સમુદ્રને તરવાને અર્થે કુંન ધસ્યો હોય નહીં ? एवा શોને હે. તથા
 નાવલુદ્ધને સિંચેહે કેંવા પોતાનાં પાપરૂપ મળને હુવે હે, અથવા ધર્મરૂપ પ્રાસાદ ડપર કલશ
 ચઢાવે હે, કે શું ? હવે एवा અવસરને વિષે, ફંદ્ર મહારાજના મનમાં एवો સંશય ડત્પન્ન થયો
 કે આ નાનો બાલક શકા શ્રીવીર જગવાન્, एटલા કલશોની જલધારાથી મહારા સ્વોલામાંથી
 વ્યાંય જતા રહેરો एवઢા જલાન્નિષેક કેમ સહન કરી શકરો ? एहुં જાણી અન્નિષેકનો આદે
 શ ન દેતા હવા, તેવારે જગવંતે અવધિના બલે કરી ફંદ્રહું શંકિત મન જાણીને અરિદંતપણાહું
 અહુલ્ય બલ જણાવવા નિમિત્તે સ્વોલામાં લેતા શકાંજ બાલરૂપે ધાવા પગને અંશુલેથી સિંહાસન
 ફરશ્યો, તેવારે શિલા કંપાયમાન અહ તેના કંપવાથી મેરુચુદ્ધિકા કંપાયમાન અહ, તેવારે
 જાણ યોજનનો મેરુકંપ્યો, તેના કંપવાથી સર્વ દુશ્વી કંપી, સકલ ધરતી ધરહરવા જાગી,
 પર્વતનાં શિખર ઝૂટવા જાગાં, સમુદ્ર જલદ્રોજ પામ્યો ચલાચલ થયો, બ્રહ્માંડ ફાટવા સંરશ્યો
 શબ્દ થયો, સર્વ દેવો જય પામ્યા, દેવાંગનાડ જયને લીધે દેવોના ગજામાં વલગી તેવારે ફંદ્ર
 ક્રોધે ધામ્યો શકો કહે હે, કે અરે આ હર્ષના સમયને વિષે આવો ડત્પાત વિષાદ કોણે કશ્યો
 હે ? વલી પ્રજુના જન્મ મહોત્સવમાં एवा વિઘ્ન કરવા વાલો આ કોણહુહ હે ? एમ વિચારી
 હાથમાં વજ્ર લઈને અવધિ પ્રશુંજીને જોહું તો પ્રજુની શક્તિ જાણી કે एતો જગવાને પોતેજ
 સર્વ કશું હે મેં અજ્ઞાનથી તીર્થકરહું બલ નહી જાણું एહું જાણીને ફંદ્ર પગે લાંગી સ્વમાવીને
 સ્તુતિ કરવા લાગો ॥ સુર્ગપ્રયાત હંદ ॥ સુણો વીર્યે લોહું વિશાલો વિહુધો, નરે બાર યોર્ડ મલી
 एक ગોધો ॥ દરો ગોધલે લેશવો एक ઘોડો, હુરંજેણ બારે મલી एक પાનો ॥ દરો પંચ મહિયો

चिन २४

पांशुक वनर्भां प्रभुजी नो त्याज महोत्सव देवो कदेहे-

चार वृषभना रुखें दन्द नवरावे हे-

सोनाना कलश, तथा एक हजारने आठ रूपाना कलश, तथा एक हजारने आठ रत्न ना कलश, तेमज चोथा सुवर्णरौप्यमय, पांचमां सुवर्णरत्नमय, षठा रत्नरौप्यमय, सात मा सुवर्णरौप्यरत्नमय, आठमा मृत्तिकाभय, ए आठ जातिना प्रत्येक एक हजारने आठ आठ कलशो, करतां आठ हजारने चोसठ कलश थाय एवा सर्व मली अग्निषेक कलशो एक कोडने साठ लाख होय तेनो विवरो लखीसैं हैयें जवनपतिना वीश इंद्र, व्यंतरना बज्रीश इंद्र, वैमानिकना दश इंद्र, तथा अढी दीपना एकसोने बज्रीश सूर्य चंद्र, धरणेइ चतुर्नोडनी बार इंद्राणी, व्यंतरनी चार इंद्राणी, चमरेंडनी दश इंद्राणी, ज्योतिषीनी चार इंद्राणी, सौधर्म ईशान ए बेनी सोल इंद्राणी, सामानिक देवोनो एक, त्रायजिंशकनो एक, लोकपाल देवोना चार, अंगरक्षक देवोनो एक, पर्वदाना देवोनो एक, प्रजाना देवोनो एक, अने सात कटकना देवोनो एक, एम सर्व मली बर्हो ने पञ्चाश अग्निषेक थाय, ते एकेक अग्निषेक चोसठ हजार कलश होय, तेवारे चोसठ हजारने अढीसो शुषा करतां, एक कोडने साठ लाख कलश थाय. ए एकेका जातिना कलश, पञ्चीश योजन वंचा बार योजन पोहोला, अने एक योजननां ना लवा बाला जाणवा, एवा कलश, तेमज वली नृंगार, दूर्पय, रत्नकरंभीआ, बाला, पात्रिका, शुष्य चंगेरी इत्यादिक पूजानां उपकरण प्रत्येक एक हजारने आठ प्रमाणे जाणवां तथा मगधादिक तीर्थनां जल, गंगा प्रमुख नदीजनां जल, पद्म इहनां जलथी कलशानरी लावो अने चह्नाहिमवंत, लक्ष्मण, वैतालय, विजय, वत्सकर, देवकुरु, उत्तरकुरु, नडशाज अने नंदनवन प्रमुखना सर्व फल, प्रधान गंध, सर्व औषधि, पाणी प्रमुख अग्निषेक वस्तु पण देवतापासेंथी अणवें, तेवारे सेवक देवो सर्व क्षीरसमुद्र प्रमुखना जर्द करी कलशानरी पोताना ह्दय आगल

રૂપાનો ઘડોજ હોય નહિ!! વહી શરીરે તારા હોખ્યા તેના યોગે પરસેવાના બિંહુ સરસા દિસવા
 લાગ્યા ઇરીતેં સર્વેં ફંદ અને દેવો નંદીશ્વરદીપમાં વિમાન સંકોચીને રહેતા હવા ॥ હવે સૌધ
 મેંડ જગવાનના જન્મ ઘરને વિષે આવીને, જગવાન તથા જગવાનની માતાને નમસ્કાર કરીને,
 ત્રણ પ્રદક્ષિણા આપી જગવાનની માતાને કહે કે દે રત્નકુદ્ધિયારિણી! દે રત્નગર્જે! દે રત્નદ્વી
 પક દે માતા! પહેલાં દેવલોકનો હું ફંદ હું તે તાહારો પુત્ર ચોવીશમો તીર્થંકર હો તેનો જન્મ
 મહોત્સવ કરવા સારું આખ્યો હું માટે તમે કોઈ મરણો નહીં એમ કહી “નમોસ્તુ રત્નકુદ્ધિયારિકે
 હુન્યં” એ પાઠ જાણીને જગવંતની માતાને અવસ્થાપિની નિદ્રા આપીને બીજો જગવાન ડેવુંજ
 સ્વરૂપ કરી માતાની પાસે રાखીને ફંદે પોતાનાં પાંચ રૂપ વૈક્રિય બનાવ્યાં તેમાં એક રૂપે કરી
 બે હાથે કરસંપુટમાં રાखી જગવાનને ડપાહ્યા અને એક રૂપે જગવંતની પલવાડે રહ્યો ચક્રો
 ડપર હજ ધણું અને બે રૂપે બે પાસેં ચામર ઢાલવા લાખ્યો, અને એક રૂપે વજ્ર ડલાલતો
 ચક્રો જગવાનની આગલ ચાહ્યો, એમ બધાં મહી પાંચ રૂપ ફંદ મહારાજે વૈક્રિય કર્યાં,
 તેમાં આગલો પાલડા રૂપને વરવાણે અને પાલડો આગલો રૂપને વરવાણે, એમ પાંચ રૂપે
 કરી ફંદમહારાજ, મેરુપર્વત ડપર જિહાં પાંશુક વન હો, તિહાં જગવંતને હાહ આવીને મેરુની
 હુલિકાચી દક્ષિણ દિશિયેં અતિપાંશુકમહા શિલાને તલે શાશ્વતું સિંહાસન હો, તેની ડપર
 જગવાનને ડલસંગમાં હાફને ફંદમહારાજ પૂર્વે સન્મુખ બેઠા, તેવારેં તિહાં બાર દેવલોકના
 દશ ફંદ, જવનપતિના વીશ ફંદ, બંતરના વત્રીશ ફંદ, અને ચંડમા તથા સૂર્ય, એ બે
 હ્યોતિવીના ફંદ, એમ સર્વે મહી ચોસઠ ફંદ સપરિવાર પ્રહુનેલાત્ર કરાવવાને અર્થે મહ્યા હો, તે
 સર્વે ફંદ તથા દેવ મહીને પોતપોતાના સેવક દેવતાડને આદ્રા આપે કે જાત્ર એક હજારને આઠ

चित्र २३

स्मृतिका घर

हंस पांच
रत्ने कवीने

मनुने-दाहीका यत्ने

કેટલાએક પોતાની દેવીજના પ્રેષા થકા આવે, કેટલાએક તીર્થકરની નાકિ નાવે કરી આવે, કેટલાએક કૌતુક જોવા સારું આવે, કેટલાએક અપૂર્વે આશ્ચર્ય જોવાને અર્થે આવે, તે દેવો પોતપોતાના જુદા જુદા વાહન ડપર ચઢ્યા થકાં માંહોમાંહે આપસઆપસમાં સિંહના વાહન ડપર ચઢેલા દેવતા હસ્તિના વાહન ડપર ચડનારા દેવતાને કહે છે કે તાહારો હાથી દૂર રાખ, નહીં તો મહારો સિંહ જબરજસ્ત છે તે તારા હસ્તિને મારી નાશવો એમજ પાઢાના વાહન ડપર ચઢેલા દેવતા ધોડાના વાહન વાલાને કહે છે તથા ગરુડ ડપર અસવારી કરનાર દેવ સર્વ ડપર અસવારી કરનારાને કહે છે તથા ચિત્રાના વાહન ડપર બેઠેલા દેવો છે તે જાગના વાહન ડપર બેસનારાને કહે છે એમ વચન વિવાદ કરતા કોડાકોડી દેવતાડ સહુ પોત પોતાના વાહનની પ્રશંસા કરતા ચાલે છે, તિહાં દેવસંપ્રદાયેં કરી આકાશ થયપિ ઘણું મહોટું છે તોપણ સાંકહું ધર્ષે મહું, વળી માર્ગમાં કોણેક દેવતા મિત્રને ટોડી આગલ ચાલ્યા જાય તેવારે તેનો મિત્ર કહે કે અરે ષોડીવાર ગના રહો હું પણ આહું હું તેવારે તે દેવતા કહે પ્રથમ ગંગવાનને વાંઢવાનો મહોટો લાગ કોણ મૂકે ? એવું કહીને ચાલ્યો જાય એવીરીતે જે જબરજસ્ત હોય તે આગલ નિકળી જાય અને કોણેક નબલા હોય તે પડતા થકા બોલે જે નાહ આ માર્ગે ઘણો સાંકહો છે તેવારે બીજો કોણ કહે જુપ રહો એ પર્વના દિવસ સાંકહાજ હોય છે કોણ કહે ઘણું નહીં બોલ રવવર પડવો તો ફંડ મારવો એવીરીતે આકાશથી દેવા ગતર તાં થકાં જેવારે હ્યોતિષીના તારા પાસેં આબ્યા તેવારે તારાગ્ની કિરણો લાગવાથી કવિ ગ હ્યેદ્દા કરે છે કે જો પણ દેવતા સર્વે નિર્જીર છે તોપણ જરા સહિત થયા મંસ્તકમાં જાયો ધોલા કેશ ગળ્યા કે છું ? એવા દેવતાના મસ્તકે તારાના વિમાન શોનિ રહ્યાં છે. તે જાયીયે

इंद्र, हरणीगमेषी देवताने बोलावी बार योजन पोहोली अने ठ योजन ठंची तथा एक यो
जन नाली, पाठांतरें चार योजननी नाली कडे ठे ॥ उक्तंच ॥ बारसजोयण पंडुला, सुघोसा
धंटाई अक्षवृक्षंतं ॥ चत्तारिय नालाव, देवा सयपंच वायंति ॥ १ ॥ एवी सुघोषा नामे धंटा
वजाववानो हुकुम आपे, तेवारें हरणी गमेषी देवता पांचसें देवोनी सार्थे ते धंटा वजावे ते
धंटाना शब्दथी सौधर्म देवलोकरनां बत्रीश लाख विमाननी धंटा वाजे, तेवारें सर्व देवता साव
धान थड जाय ॥ यद्धक्तं ॥ सुशिजण संखसदं, मिळंतिनवणाय रिततरं पडदं ॥ जोइसिय सीय
नायं, धंटेण विमाणिथा देवा ॥ १ ॥ एज प्रमार्ये इशानेंइ लघु पराक्रमनामा देवता पास
सुघोषा धंटा वजडावे, एम चोसव इंइ सड्ड पोतपोताना देवोनी पासें धंटा वजडावे तेवारें
सर्व देवो इंइ महाराजडुं कांइ कार्य ठे एवुं जाणीने इंइमहाराजनी पासें आवी ह्जार थाय
पवी सौधर्मेंइ पण पालकनामा देवतार्ये बनावेल लाख योजनडुं पाळकनामक विमान तेना
मध्यजानमां पूर्वदिशानी साहामो सिंहासन उपर बेसे तेनी आगळ इंइनी आठ अग्रमहिषी
आठ न्हासन उपर बेसे अने इंइनें मावे पासो चोराशी ह्जार सामानिक देवो न्हासनो
उपर बेसे जमणे पासो त्रण पर्वदा बेसे तेमां बार ह्जार अग्र्यंतर पर्वदाना, चौदं ह्जार म
ध्यम पर्वदाना तथा शोल ह्जार बाह्य पर्वदाना मली बेंतालीश ह्जार देवो न्हासन उपर
बेसे तथा इंइनी पववाडे सात कटकना देवो न्हासन उपर बेसे चारे दिशार्ये चोराशी चो
राशी ह्जार आठमरदक देवता न्हासनो उपर बेसे. एवीरीतें सर्व चोसव इंइ पोतपोताना
विमानमां बेवा जाणी लेवा. ए प्रकारें सर्व इंइ देवदेवीज सहित नंदीश्वर दीपे आवे तेमां
केटलाएक देवो इंइनी हुकुम राखवा सासं आवे, केटलाएक देवो मित्रना प्रेक्षा सका आवे,

चित्र २२

सो धर्मदली सजा

हरणी गसेभी बुझा
बीजा देवो
बद बजबावे दे

धरतीमांहे खानो खलीने भाटे, तेना उपर वैभुर्ये रत्नानो चोखमो चोतरा करे, तेनी उपर दर्जे वावे तेवार पढी स्र्तिका गृह्यकी वेगजां एक पूर्वदिशें, एक दक्षिणदिशें अने एक उत्तर दिशें, ए त्राण ठेकाणें त्राण केळीनां घर करे, तेमां सिंहासन रचे पढी दक्षिण दिशिना केळीगृहमध्यें जगवंत तथा जगवंतनी माता, ए वेड्डुने लावीने सिंहासन उपर बेशाडीने तेमने सुख उपजे एहुं सुगंधी तेलोलुं मर्दन करे, पढी पूर्वदिशिना केळीगृहमां लाइ जइ सिंहासन उपर बेसाडी स्नान करावें, चंदन छेपन करे, पढी उत्तर दिशिना कदलीगृहमां सिंहासन उपर बेसाडी अरणीकाष्ठची घसीने अग्नि जगाडी चंदनना काष्ठची शांति पुष्टि होम करी, ते होमनी रक्षा पोढली करी जगवंत तथा जगवंतनी माता ए वेड्डुना द्वायमां बांधे, बांधीने हे जगवान् ! पर्वतायुर्जैव. एवी आशीष आपीने मणिमय गोला वे जडावे पढी तेने वजावीने जगवानने रमवासासं पदयंक उपर बांधीने गीत गान करी जगवंत तथा जगवंतनी माताने जन्मस्थानकें मूकी पाढी पोत पोताने स्थानकें जाय ॥ ए एकेकी दिगुक्कारिकाने चार चार महत्तरादेवी ठे, चार हजार सामानिक देवो ठे, शोल हजार अंगरक्षक देवो ठे, सात अनीकाधिपति ठे, तथा बीजा पण घणा परिवारें परिवृतथकी एक योजनना विमानमां बेशीने प्रभुनो जन्ममहोत्सव करवाने जेम आवे, तेम महोत्सव करीने पोताने स्थानकें पाढी जाय, ए देवी जवनपतिमांहेली एक पद्योपमायुवाली जाणवी, ए देवीयोनो एज स्वभाव ठे, के तीर्थकरनो जन्म थयायी प्रथम एमहुं आसन चलायमान थाय, तेवारें प्रभुनो पहेलो जन्ममहोत्सव ए देवीयो करे, पढी बीजा इंद्रादिक देवो करे इति ॥ १ ॥ एम दिगुक्कारिकाज्यें महोत्सव कखा पढी चोसव इंद्राना आसन चलायमान थाय तेवारें श्रीमहावीर जगवाननो जन्म थयो एहुं अवधिज्ञाने जाणीने प्रथम सौधर्म

પહી વહી નંદોત્તરા, નંદા, આનંદા નંદીવર્દિના, વિજયા, વૈજયંતી, જયંતી અને અપંરાજિતા, ઇ
 આવ દિગ્ધ્રુમારિકાઝ રુચકદીપની પૂર્વદિશાના પર્વતને વિષે વસનારી છે. તે ત્યાંથી આવીને
 જગવાન્ તથા જગવાનની માતાને નમીને સુર્ય દેસવાને પ્રહુઅગલ દર્પ્પણ દ્વાષમાં જઈને ગીત
 ગાતી ઝની રહે॥ તથા સમાદારા, સુપ્રવક્તા, સુપ્રવક્તા, યશોધરા, લક્ષ્મીવતી, શેષવતી, વિઙ્ગુશા અને
 વસુંધરા, ઇ આવ દિગ્ધ્રુમારિકાઝ રુચકનામા તેરમા દીપની દક્ષિણદિશાના પર્વતને વિષે વસ
 નારીઝ છે, તે ત્યાંથી આવી જિનને તથા જિનની માતાને નમસ્કાર કરીને સોનાના ઝુંગાર ક
 હાથ સુગંધિત પાણીથી નરી દ્વાષમાં ધારણ કરી જગવાનની માતાને સ્નાન કરાવે પ્રહુ અગલ
 ગીત ગાન નાટારંજન કરે ॥ તથા હજાર્દેવી, સુરાર્દેવી, ઇશિર્વી. પદ્માવતી, ઇકનાસા, નવમિકા,
 નદા, અને સીતા, ઇ આવ રુચક દીપની પશ્ચિમ દિશાના પર્વતને વિષે રહેનારીયો છે, તે ત્યાંથી
 આવીને પ્રહુ તથા પ્રહુની માતાને નમસ્કાર કરી જગવાનની માતાની અગલ વાયરો કરવાને
 અર્ધે વીંજણા દ્વાષમાં લઈ ઝની રહે ॥ તથા અજંબુશા, મિતકેશી, ધૂંપ્નરીકા, વારુણી, દ્વાસા,
 સર્વપ્રજા, ઐ અને ઈંદ્રી, ઇ આવ દિગ્ધ્રુમારિકાઝ રુચક દીપની ઊત્તરદિશાના પર્વતને વિષે વસ
 નારીઝ છે, તે આવી જગવંત તથા જગવંતની માતાને નમીને જગવંતની બે બાહુયે ચાર ચાર
 ઝની થકી ચામર દ્વાષમાં લઈને પ્રહુને ઢોલે ॥ તથા વિચિત્રા, વિઙ્ગકનકા, તારા અને સૌદામિની
 ઇ ચાર દિગ્ધ્રુમારિકાઝ રુચકદીપની વિદિશાના પર્વતને વિષે વસનારી છે, તે આવીને જગવંત
 તથા જગવંતની માતાને નમીને દ્વાષમાં દીવા પ્રહુ કરીને ઝની રહે ॥ તથા રૂપા, રૂપાસિકા,
 સુરૂપા અને રૂપકાવતી, ઇ ચાર દિગ્ધ્રુમારિકાઝ રુચકદીપની વિદિશિમાં વસે છે, તે આવીને
 જગવંત તથા જગવંતની માતાને નમીને જગવંતનું ચાર અંશુલ પ્રમાણ નાલવર્જીને કાપે પહી

चित्र २

श्री का आभा देव कुंड मी

सुतिका घर

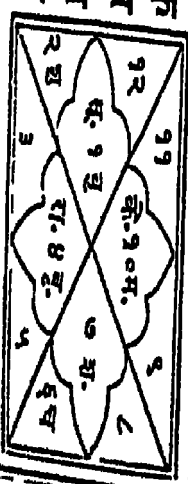
दिग कुमारिका

दिग कुमारिका

તેવારે શબ્દમય ધ્યાય પણ માલમ પડે નહીં ॥ હવે સ્વપ્નના અર્થને અનુસારે વિસ્તાર સહિતજન્મમહોત્સવ કહિયે હૈયે ॥ જે સમયમાં શ્રીમહાવીર સ્વામીનો જન્મ થયો તેવારે ત્રણ જગતમાં ગદ્યોત્સવો, વહી આવ્યાં, વહી નરકના જીવોને પણ ક્ષણમાત્ર આનંદ થયો, કેમ કે જગતના અતિથાય થકી નારકી જીવને પણ મુહૂર્ત માત્ર શાતા રહે વહી સ્થાવરજીવોનું પણ વિશેષ હેઢન એક ન થાય તેથી તેને પણ સુખ ગુણે, જન્મતી વેળાર્યે સર્વ જમીન ગદ્યાસમાનની પેરે થઈ રહી, હવે શ્રીજગતનો જન્મમહોત્સવ કહેલો. તેમાં પણ પ્રથમ ગપ્પા દિગ્ધ્રુમારીયે કરેલી જન્મમહોત્સવ કહેલો. તિહાં જગવાનના જન્મ થયાથી ગપ્પા દિગ્ધ્રુમારિકાનાં આસન ચલાયમા ન થયાં તેવારે અવધિ પ્રગુણી જગવાનનો જન્મ થયો જાણી, રાત્રે તિહાં આવે, તેનાં નામ કહેલો, રુચકધીપની વસનારી ચાર દિશાની આવ, તથા બે વિદિશાની ચાર ચાર અને મેરુની કર્ધવ દિશાની તથા ગજદંત ગિરીની અથો દિશાની આવ, તથા મહી ગપ્પા દિગ્ધ્રુમારિકા તે રાત્રે તિહાં આવે, તેમાં પ્રથમ જોગકરા, જોગવતી, સુજોગ, જોગમાલિની, તોયધરા, વિચિત્રા, પુષ્પમાલા અને અનંદિતા, ૯ આવ દિગ્ધ્રુમારિકા ગદ્યોત્સવે ગજદંતાકાર પંચતની હૈયે વસનારી હો, તે આવની જગતને તથા જગતની માતાને નમસ્કાર કરીને, ઈશાનકોણે ૯ક સ્થિતિમાં બેસાવે, ૯ક યોજન ઇટલે ચાર ગાઠ પ્રમાણ ધરતીને સંવૃતક વાયરે શુદ્ધ કરીને કાંટા, કાંકરા, દૂર કરીને સુગંધિત કરે ॥ તેવાર પહી મેઘકરા, સુમેઘા, મેઘવતી, મેઘમાલિની, સુવત્સા, વત્સમિત્રા, વારીપેણા અને બહાદ્રિકા, ૯ આવ દિગ્ધ્રુમારિકા ગદ્યોત્સવે નંદન વનના કૂટોને વિષે વસનારી હો, ત્યાંથી આવની પ્રગુણે તથા પ્રગુણી માતાને નમસ્કાર કરીને તે સ્થિતિમાં ધરને વિષે સુગંધિત પાણીયે કરી સહિત પૂજાનો વરસાદ વરસાવીને ગીત ગાતી રહે ॥ તેવાર

દીનાને સાહાસાત દિવસ ૯ ચોવીશ તીર્થકરની મર્જેસ્થિતિ કહી ॥ હવે ઝંચરાશિના સાત
 પ્રહમાં પહેલો ચંડયોગ હોતે બતે, નિર્મલ વશદિશાહ તે વાઢલા અપને ધૂલ રજે કરી રહિત હોતે
 બતે, જનમતિ વેળાર્યે અંધકારરહિત, અમિ દાવાનલ પ્રમુલ્લ જપ્પલ રહિત દિશાહ હોતે બતે,
 એવા વચતમાં પહીયો સર્વ જયકારી શબ્દ બોલી રહ્યાં હે, પ્રવહિણાવતંસાનુકુલ શીત મંદમંદ
 યોગે કરી હર્ષવંત અથા અકાં સર્વદેશોના લોક ક્રીડા કરતા અકા વિચરી રહ્યાં હે તેના
 રાશિના સમયમાં ઝતરાપાહ્યુની નહઝના ઝીજા પાયા સાથે ચંડમાનો યોગ હોતે બતે રોગ
 રહિત એવી ત્રિશલારાણી તે રોગરહિત ત્રણફાન સહિત એવા પુત્રને પ્રસવતી હવી ॥૯૭॥

લ્યાન્યુદયશ્ચ સંવત્ ભવિષ્યે એકાણુના વર્ષે માસોત્તમમાસે ચૈત્રમાસે શુક્લ
 દશમી ઘટી. ૬૦ શુવયોગ ઘટી. ૪૫ પલ. ૫૫ તૈતલકર્ણે એવં પંચાગ
 શુદ્ધી શ્રી ૬૮ ઘટી. ૪૫ પલ, ૧૫ ફલવાકુલંશે શ્રીકૃત્રિય કુંભલ
 પુરનચરે સિદ્ધાર્થપદે નાર્યા ત્રિશલા કૃત્રિયાણી કુદૌપુત્રરત્નમજીજનત, ત્રણ સુવન દીપક
 જે રાશિમાં શ્રીમહાવીર જન્મ્યા તસ્ય જન્મ કુંભલી સ્થાપના ॥ ॥ અથ પંચમ વ્યારહ્યાન પ્રારંભઃ ॥
 અવતાં જાણે ઘણાજ આકુલ વ્યાકુલ થઈ રહ્યા હોય તેની ધેરે જાણવામાં નહીં આવે એવો
 તેનો શબ્દ હોતોહવો અર્થાત્ અવ્યક્ત કોળાહલ શબ્દમય હોતો હવો એટલે જેવારે ઘણાજનો વોજે

रीतें त्रिशला राखी मोहोला पूरीजती, खवे, बेहो, जनीरहे, सगली क्रुतुने विषे सेववा योग्य, गर्जनें सुखनां करनार, एवां नोजन, आह्लादन, वख, गंध, माळा प्रमुख लीये, गर्जना हित कारक पथ्ये करी देशकाल योग्य आहार करती थकी, गर्जपोषण करती थकी पोताना परिजन जे दासी साहेलीउ प्रमुख तेमनी साथे विचरती थकी फरती थकी पोताना आवासमां रहे ठे ॥ ६ ॥ ॥ ते कालने विषे ते समयने विषे श्रमएजगवंत श्रीमद्दावीर स्वामी उनाळानो पहेलो चैत्र महीनो तेहुं बीछुं परववाडिहुं एटले चैत्रशुद्ध, ते चैत्रशुद्धनी तेरशने दिवसें नवमहीना जपर साडासात दिवस गथा थकां इहां नवमहीनाने साडासातदिवस गर्जीवासनो अधिकार ठे परंतु उठो अधिको ह्योय तोपण पाठ एवो बोले तो तेनी कांइ हरकत नथी गर्जमां रहेवानो काल तो चोवीशेयतीर्थकरनो आ प्रमाणे ठेः— श्रीकृष्णदेवजी नवमहीनाने चारदिवस रह्या, श्रीअजितनाथजी आठ महीनाने पच्चीश दिवस रह्या, श्रीसंजवनाथ नवमहीनाने ठ दिवस रह्या, अजिनंदन आठ महीनाने अठवीश दिवस, सुमतीनाथ नवमहीनाने ठ दिवस, पद्मप्रन्न नवमहीनाने ठ दिवस, सुपार्थ्वनाथ नवमहीनाने ठ दिवस, चंद्रप्रन्न नवमहिाने आठदिवस, सुवि धिनाथ आठ महीनाने ठवीश दिवस, शीतलनाथ नवमहीनाने ठ दिवस, श्रेयांसनाथ नवम हीनाने ठ दिवस, वासुपूज्य आठमहीनाने वीशदिवस, विमलनाथ आठमहीनाने एकवीश दिवस, अनंतनाथ नव महीनाने ठ दिवस, धर्मनाथ आठमहीनाने ठवीश दिवस, शान्तिनाथ नव महीनाने ठ दिवस, कुंशुनाथ नवमहीनाने पांचदिवस, अरनाथ नवमहीनाने आठदि वस, मध्वीनाथ नवमहीनाने सातदिवस, सुनिमुव्रत नवमहीनाने आठदिवस, नेमिनाथ तथा नेमनाथ नवमहीनाने आठदिवस, पार्थ्वनाथ नवमहीनाने ठ दिवस, श्रीमद्दावीरस्वामी नवम

राजा संपूरण करे, हर्षे सहित सन्मान करीने पूरा करे पण एवुं न कहेके तुंती बेठी बेठी फंद
 करे थे. एवीरीतें मोहोलातुं अपमान करे नही, एम त्रिशलादेवीने उपजला मोहोलांनी. इह्या
 सर्वथा तेना मनमां रहे नही. एप्रकारें मटावी आपुं थे. तिहां रयवाडी प्रमुख वनक्रीडा प्रमुखनां
 मोहोला तो सर्व सिद्धार्थराजायें पूखा परंतु एक दिवसें त्रिशलादेवीने एवो मोहोलां उपन्यो
 के इंड्याणीनां कुंभज खेचो लईने हुं पहेरुं ते मोहोला राजाथी पूरण थयो नही तेथी मनमां
 छमथी थइ (अर्थात् खिन्न थइ). तेवारे राजाना प्रबवाथी मोहोलां पूरा करवानी वात राणी
 ना मुखथी सांजलीने राजा कहेवा लाग्यो के. ए मोहोलां पूरण करीश पण ए वात महारा
 हाथमां नथी. एटजामां इंड महाराजतुं आसुन चलायमान थयुं तेवारे इंडे अचधिज्ञाने जो
 इने जगवाननी माताने मोहोलां पूरण करवा साकं इंड्याणी प्रमुख देवांगनाना समूहने लईने
 कृत्रियकुंभ नगरनी समीपे एक महाडर्गम पर्वत थे तिहां इंडपुरनामे नगर वसावीने पोताना
 परिवार सहित आवी रह्यो, सिद्धार्थराजायें सांजल्युं जे इंड महाराज आपणा पर्वतमां रहे थे
 तेवारे सिद्धार्थराजायें इंड महाराजने कहेवरावी भोकल्युं के असारी राणीने कुंभज जोइयें ठेयें
 माटे तमारी इंड्याणीनां कुंभज आपजो ते सांजली इंडे कुंभज आप्यां नही तेवारे सिद्धार्थराजा
 सेना लइ इंड साथें शुद्ध करवा गयो तिहां इंडमहाराजतो जीतवाने समर्थ थे तथापि जाणी
 बूजी हार खाईने जाणी गया पाबलथी सिद्धार्थराजायें पोकार करती रुदन करती एवी इंड्याणी
 अपसरानां वंदमां बेठेली हूती तेना कुंभज छट्टीने त्रिशलाराणीने आपीने मोहोलां पूरण
 कस्यो. वजी बीजा पण सत्तरनेवी पूजा रचातुं, तीर्थयात्रां करुं, देवगुरुनी नृत्ति करुं, सुपात्रें
 दान आपुं इत्यादिक. अनेक मोहोला त्रिशलाने उपन्या ते राजायें पूरण कस्यो ॥ एवी

विनय

पर्वत

इह नारी जाये

मरण पासे, घोडा प्रमुख उपर चढ़े, घणी दोड़े, घणी चाले, चालती पड़े, पेद मसलावे, खाल प्रमुख जहंघे, उंची नीची खूवे, मेड़ी प्रमुख उपर चढ़े जतरे, कनडक बेसे, उपवास करे, वमन विरेचन छुलाब लीये एटलां वानां करे तो गर्न पढीजाय, घणुं रुदन करे तो लोकरो चीपड़ी आंख वालो थाय, घणा नीत गायतो लोकरो बहिरौ थाय, घणी बातो करे तो लापर थाय, घणुं हसे तो मक्करो थाय, घणी गालो बोले तो लोकरो लंपट थाय ॥ तथा क्रुक्रुमां जल गुणकारक हे, शिखिर करहुं छंखाहुं ते कहे हे, वर्षाक्रुमां धृत गोल इत्यादिक गुणकारक हे ॥ वली कोइ क्रुमां खाटोरस गुणकारी हे, वस्तत क्रुमां धृत गोल इत्यादिक गुणकारक हे ॥ वली कीइ मद्धोटी दुकावस्था वाली, सइयर बताने तेरीते त्रिशजाराणी करे हे ते कहे हे के बाइ थीर जखी बोलो, थीरजखी चालो, क्रोध मक्करो, पय्य खाज, घणी आकरो धाघरौ अने काचली बांधो नही, घणुं हसवुं मक्करो, चांदणीमां खूवो नही, केमके अगासैं सुवाथकी पुत्र बामो रावणखंनो अइ जाय इत्यादिक वली घणुं नीहुं न चालहुं, घणी उंची चढीशमां, दिवसे सुवाथकी लोकरो उंघण थाय, आथीज थाय, नख कापवा अकी पुत्र कुशीलीयो थाय, घणुं दोडवाथी पुत्र वंचल थाय, घणुं हसवाथी होव, दांत, ताछु अने जीन काळां थाय, घणा नीत गावाथी बहेरो थाय, बीजणे वासु कखाथी जन्मत थाय, अति बोलवाथी बोलको थाय, अति शोक कखाथी च्छाटीयो थाय, मूर्खीयकी निर्बुद्धि थाय, अति नय राखवाथी गर्न बीक य थाय, अति परिश्रम करवाथी मंदशक्ति वालो अने अलस थाय इत्यादिक बातो सर्वे चढ़े री कहे ते प्रमाणे त्रिशजाराणी पण गर्ननी भुतिपालना करे ॥ हवे त्रिशला माताने जगानो होला उपजे हे के पूजा करे, दान आणुं, साहमी वांत्सल्य करे इत्यादिक मोहोला सर्व सिंहाथी

गर्जने यथा तेवारे नगवाने अग्निप्रद्व लीधो अर्थात् आंदी साडावमद्दीनानो गर्जने ययो, साडा
 वमद्दीना वीत्या ॥ ९५ ॥ ॥ तेवार पठी निश्रामातार्थे स्नान कर्तुं, घरे देवपूजा मंगल
 कर्त्ता, सर्व घरेणां आचूषण पदेखां, द्वावे गर्जप्रतिपादन करवाने अर्थे, घणो वंगो आहार
 लीये नद्दी, घणो जन्द्दो आहार लीये नद्दी, घणो तीखो सुंव भिरचादिकनो आहार लीये नद्दी
 घणो कडवो निंवादिक, घणो कशायेलो दरडे प्रमुख, घणो खाटो ते आंवली प्रमुख, घणो मीजो
 ते शुडादिक, घणो चोपड्यो ते धी प्रमुख, घणो ल्हुवो ते चणा प्रमुख, घणो ख्रको ते पुडला पापडी
 प्रमुख, घणो लीजो ते फल फल कंदमुलादिक इत्यादिक नोजन खाय नद्दी, जे नोजन करे ते
 पण विधि सहित करे, वखपण विधियें करी पदेरें, गंधादिक विधियें लीये, माळा प्रमुख विधिया
 पदेरें, गर्जनी रक्काने वास्ते पोताने रोग यवा दीये नद्दी, शोक करे नद्दी, मोद करे नद्दी, नय
 राखे नद्दी, घणा काम करे नद्दी, जेजे काम गर्जने दितकारी द्योय ते ते कामकरे, मानोपेत
 पय्यकरती यकी गर्जने पोये, जे देशमां जे चीज पाचन अती द्योय, जे कालमां जे चीज शुष्ककी
 द्योय ते चीज वापरे, एतुं करे, कोमल शय्याये शयन करे, सुखारसनने विधे वेसे, वंची नीची फरे
 नद्दी, इत्यादिक गर्जने यत्न करे वली वाज्जटादिक अंयोमां कहेतुं जे ते कहे जे. गर्जणी खीजो
 वायळुं खाय एटवे वायुचीज खाय तो गर्ज कुवडो याय, आंथलो याय, वामन याय, पित्तकर
 नारी चीज खाय तो गर्ज पडीजाय तथा तेजुं ह्येग पीतुं याय, कफ करनारी चीज खाय तो
 पांठ रोग येत वर्ण वाजो याय अथवा कावरचित्तरो याय तथा जो गर्जवाली खी लूण घणुं
 खाय अने आंखमां काजल घणुं घाले तो ठोकरो नेत्र रहित आंथलो याय, घणोवंगो आहार
 करे तो वायु घणो याय, घणुं जेजुं खाय तो ठोकरो निर्वल याय, भैशुन सेवन करे तो गर्ज

कहो जे माटे हवे तमारे बोलवुं नही एम कहो सत्पुत्र पर ठांटा नारव्या ते बली नरम थयो ॥ इति कलिकाल दृष्टांत ॥ एम विचारी गर्जमांदे रक्षां जगवाने एक देशें टचली अंगुली ह जावीने एक देशे लाव्या तेवारे त्रिशलाजीये जाणुं अरे महारो तो गर्ज बतो हे, अने में फोकट खोटो शोक कथो एवुं चिंतवन करीने कहेती हवी के हे सखीयो ! महारा गर्जने कुशल हे, एवी वात हर्षथी कहेती हवी, में अज्ञानथी विजापात कथो, महारा नाज्य महोटा, हुं धन्य कृतपुत्र, हुं जगज्जनमं मान्य, माहारं जीववुं प्रशंसनीय, मने जैनधर्म फळो, में पूर्वे जे धर्म सेव्यो हतो ते प्रगट थयो, महारं जीववुं सफल, सखीयो जयजय करवा लागी, अष्टमंगल मांनथां, कुंकुमबांध्यां, राजाने वधाइ दीधी, राजापण खुशी थयो, वाजिजवाड्यां, नाटक महो त्सव थया, तोरण बांध्यां, बंदीजन जयजय शब्द बोल्या, बंदीखानां जोड्यां, अनेक लोक मथ्या, मंगलिकर्मी वातोयें करी कोलाहल थइ रह्यो, महा दान आप्यां, ए प्रमाणे आनंदथी राजानी राजधानी हर्ष रूप थइ, सज्जकार कहे हे के ते गर्जवुं कुशल नं जाणवाथी सिद्धार्थराजाना घरमां सुदंग, ताल, वीणा, हस्तताल, नाटक इत्यादि लोकवहजन एवा सर्व कार्य आनंद रहित थया हता ॥ ७ ॥ तेथी महारावीर स्वामी माताने शोकातुर जाणीने एक देशथी हालता हवा तेवारे त्रिशला हृदयमां हर्ष पामीने बोली ॥ ७ ॥ ॥ महारो गर्ज हरण थयो नथी, यावत् गळो नथी, आ महारो गर्ज प्रथम हालतो न हतो ते हमया हाले हे, एवुं कहोने हर्ष पामीने विचरवा लागी. हवे अमण जगवंत श्रीमहारावीरस्वामीने विचार थयो जे महारा मा बाप हमयाथीज एवा प्रकारनो मोह करे हे तो जेवारे हुं दिहा जवें तेवारे तो ए थणुं डःख पासो माटे हवे महारे महारा माता पिता जीवे तिहां सुधी दीक्षा लेवी कल्पे नही एवुं जेवारे साढाठमहिना

हतां ते ह्मणा केम नथी वाजतां ? एवुं जाणी अवधिहाने जोहुं तेवारे सर्वे व्यतिकर जाणीने वि
चाहुं के छुज यतः ॥ किंकुर्भमःकस्यवाद्भूमः, मोहस्यगतिरिद्विशी ॥ छरैधीतुरिवास्माकं, दोषनिष्प
नयेशुणा ॥ १ ॥ ॥ आ मोहराजानी गति कहेवी हे जे में तो शुण कहुं तो आदी जजहुं अवशुण
अहुं ते उपर कलिकाजहुं दृष्टांत कहेवे. जेम कोइक पंथी परदेशथी धणु इव्यउपार्जन करी पोताने
घेर आवतो हतो तेवामां रस्ते चाजतां कोइक अटवी आंवी तेमां दव लागो दीगो ते दवमां कोइ
सर्प दण्डे हे ते सर्प पहेजा वाट मार्गने कहुं के मुजने आ दवमांथी बाहेर काहाज्य तेवारे तेणे
बाहेर काहाज्यो त्यारे सर्प कहुं जजो रहुं हुजने न्हण करीश ते पुरुष बोधो में हुजने बजतो
राख्यो, उपकार कखो, मरणमांथी जगाखो तो जजटो हुं मुजने न्हण करीश ? सर्प कहुं आज
कलिकाज वर्त्ते हे आजना समयमां शुणनो दोष थाय तेमाटे हुं हुजने करडीश तेवारे पंथी बोधो
हुं धणा वर्षे घेर जांहुं वली माहारी पासे इव्य हे माटे घेर जइ महारी खीने इव्य आपी तेनी
शीख माणी आहुं हुं एवो कोज आपी पोताने घेर आब्यो, खीने सर्व वात कही शीखमाणीने
ते पुरुष अटवीमां पावो आब्यो, खीपण पावजथी आवी सर्पने स्तुति करी कहेवा लागी जे
अहो नागराजा महारा नरतारहुं न्हण करशोतो महारी शी वळे अहो, महारे शत्रु पण धणा
हे तेवारे सर्प कहुं ते शत्रुनिवारण उपाय हुजने बतावीश, तेनी हुं चिंता मकरजे आ औषध
महारा राफडा पासे हे तेहुं मूल जइ पाषाण उपरे धरतीने तेना ठांटा बैरी उपर नाखजे तो
बलीनस्मथाहो. खीसे ते औषधीहुं मूलजइ, अमृत मूलीने पाषाण उपर धरतीने सर्प उपर ठांटा
नाखवा तैयार अइ तेवारे सर्प बोधो में हुजने औषधी देखाडी तो वली मुनेज बाळे हे जजटो
शुण उपर अवशुण करे हे तेवारे खी बोलीजे शुणनो जाइ दोष हे एवुं तमेज तमारा सुखथी

सर्वे मद्दारे सुनुं ठे, हवे हुं किहां जाउं, हुं करूं, कोनी अंगल जाइ पोकार करूं, एवा विजाप करती अकी त्रिशला देवी दूधनूष्ट हारणी सरखी अइ, इहां तिहां नमे, नीसासा नाखे, एवी अव्यवस्थित अयेली त्रिशलादेवीने देखीने सरखीयो पूबवा लागी के दे स्वामिनि ! आज हुं एवी केम अइ रही गो ? अमे तने पूबीये डेये के आ डःखनुं हुं कारण ठे तेवारे त्रिशलादेवी अखमांथी अंशु नाखीने निशासा भूकती बोली के दे सरखीयो ! हुं तमोनें हुं कहुं, हुं निर्जीयाणी हुं, मदारुं जीवितव्य गयुं. तेवारे सरखीयो बोली दे सखि ! आवा अमंगलिक वचन म. बोल, बीछुं सर्व रहूं पण तादारा गर्जने तो कुशल ठे ? तेवारे त्रिशला बोली दे सखियो ! जो मद्दारा गर्जने कुशल होय तो बीछुं मद्दारे हुं डःख ठे ? मद्दारो गर्ज जतो रह्यो एज डःख ठे. एहुं कहेतां मूर्छा खाइने जमीन उपर पड़ीगइ तेवारें सरखीयोए चंदनजल ठंढका बीने वीजियाये. वापरो करी सचेतन करीने फरी पुबहुं जे तादारा गर्जने. हुं अयुं तेवारे राणी नदनदस्वस्थी बोली के मद्दारो गर्ज जतो रह्यो. एहुं सांजली सरखीयो पण सर्व डःखी अइ अकी राजाने जाइ ए हकीमत कही. तेथी राजा पण डःखी अयो, नाटक वाजिज सर्व निषेध कखां, सर्व शोकाकुल अइ बेरा के हवे झुं करीये. एवा अया के तेने कांइ पण सजे नही, तेवारे कोइक तो निमित्तियाने पूबता हवा, कोइ ज्योतिषीया जोगीने पूबता हवा अने तुह, स्त्रीयो, शांति पुष्टि करती हवी, कुलदेवीने जलंजा देती हवी के दे देवी आ वखत हुं किहां गर्ह, एवा एवा विजाप करे ठे पण त्यां कोइ शब्दथी बोलें नही, स्तब्ध अया, सर्व शोकनी राजधानी सरखां अयां. आं सुंथी सुख धोतां अकां, निशासा खाता अकां, डःखे पीडातां अकां, कोइने खाहुं पीहुं पण सजे नही एवा स्वरूपे अयां. तेवारे थोड़ी वार पढी जगवाने जाणुं के प्रथम वाजिज प्रमुख वाजतां

वेंलो कोलीयो खेंची लीथो, तें महारा निपजेला पाकेला धान्यना क्षेत्रने बाळी दीहुं, तें महारी
 रसकृपिका नांजी दीधी, तें महारुं जहाज नर समुद्रमां भूबावी दीहुं, अथवा वली देवने उलंजो
 देवाची हुं थाय ! अरे जीव तें आगला नवमां एवाज कर्म बांध्या व्हो ते कर्म तुजने हमणां
 उदय आब्बां ले. पूर्वनावमां में माताजनी पारिषी बाळकोने दूर कखां व्हो तथा गाय प्रसु
 खनां वावरुने दूध पीवा दीहुं नही, वृद्धनी फाळीयो नांजी, सरोवरनी पाल फोडी, दव ला
 गाब्बा, अणगल पाणी पीथां, उंदरोना बिल खोथां, धूजथी चखां, नोलीयां अने गोदनां
 दरोमां उजुंपाणी तथा तेल रेड्युं, कीडी मकोडाना दरमां उभ पाणी रेड्यां, पोपट मेना
 प्रमुखने पांजरमां घाव्यां, तेमनी माताना वियोग कखा, चिडा प्रमुख पंखीजनां माला पा
 ळ्या, इंफां फोड्यां, जूं लीख माखां, लोकोना गर्न उपर देष कखो, गर्न पडाव्या, गर्नस्तंजन
 कराव्या, वशीकरण, उच्चाटन कराव्यां. ताहारो पुत्र मरण पामजो एवा शराप दीधा, पापना
 मंत्र अने औषध कखां, कोइने विष दीहुं, कोइना रत्न चोरी लीथां, कोइजुं सील चंगाव्युं,
 अथवा वल लोइने नांज्या, कोइनां नाम बाव्यां, महोटां वृद्ध धरतीमांथी चखेडी नाख्यां, म
 होटा ताळावनां शोषण कखां अथवा देवद्वय नकल कखां, जैनमंदिर पाड्यां, गुरुना अ
 वर्य वाद बोळ्या, देवगुरु उपर देष कखो, दान देतांने वर्डोना करी, वृद्धनां फल विदाखां अ
 थवा अन्नंतकाय नकल कखां, काचांफल तोड्यां धयुंहुं कहुं ! एवा माहारे जीवे पाप कखां
 व्हो ते पाप हमणां मुजने उदय आब्बां ले के जेथकी महारो आवाो गर्न गली गयो, माटे
 हुंतो पारविनानी छवणी थड, जो महारो ए चौद स्वप्ने स्वचित गर्न गयो तो व्हो महारे संसा
 रमां बीछुं हुं सुख ले, हुं राजपाटने हुं करुं वधारे हुं कहुं, जणलोके पूजित एवा पुत्र विना

रह्या ठे केछुं ? अथवा कामदेवनो निग्रह करवाने अर्थें रूपपरावर्त्तन विद्या साधता रह्या ठे केछुं ? एवीरीतें श्रीनगवान् मातानी कूखने विषे रह्या ते तमोने कव्याणरूप लक्ष्मीने अर्थें थाउ इति ॥ ९१ ॥ ॥ तेवारे त्रिशलाभातानां मनमां एहुं अयुं जे महारोगर्त्त कोइ देवता लङ्गण्यो, ए महारोगर्त्त मरण पाप्मो, महारो गर्त्त चविण्यो, महारो गर्त्त गङ्गिण्यो, ए महारो गर्त्त प्रथम ह्वालतो चालतो ह्गतो ते ह्मण्यो ह्वालतो चालतो नथी तेथी जाणुहुं जे गर्त्तने कुशल नथी एहुं विचारीने मनमां संकल्प अयो, चिंत्तारूप समुद्रमां बुज्यां, अने दास उपर मोहोहुं धरी नीचीदृष्टि राखीनें आर्त्तध्यान ध्याववा लागी, ते आर्त्तध्यान आ प्रमाणे ठे ते अगज्जा आलावामां कहे ठे ॥ ९२ ॥ ॥ ह्वे त्रिशलादेवीनो शोक विचार लखीये हैरें ॥ अहो एटले खेदकारक वचने शोक करे ठे के माहारो जे गर्त्त जतो रह्यो ते हुं निश्चें अनागणी ठुं, दीयापुण्यवाली ठुं, अनागीयाना धरमां चिंतामणीरत्न रहे नही अथवा दारिद्र्यीनां धरमां निधान केम रहे ? जेम मारवाडमां कल्पवृक्ष रहे नही तेम पुण्यहीणने तुषालागे तेवारे असुत पान करवानी इह्वा थाय तो ते इह्वा केवीरीतें पूरण्थाय ? बली कहे ठे के हे हैव, हे कर्म, हुं मह्वा निर्देय ठो, निर्लज्ज ठो, तुजने करुणा नथी, अरे पापिष्ठ छुष्ट अरे निरपराधी लोकने मारवा वाला, हुं महारो विना सुहे वैरी केम अयो ? ताहारो में शो अपराध कखो के जेष्की तें मा हारो मनोरथरूप कल्प वृक्ष जखेडी नाख्यो, जो में कोइ ताहारो अपराध कखो होयतो हे पापी हुं प्रगट अइने शावास्ते कहेतो नथी ? तें सुजने डःखनी खाए प्राप्त करी दीधी, तें सु जने आंख्यो आपीने पाढी खेची लीधी, तें सुजनें दासमां निधान आपीनें पाढो खेची लीधी, तें सुजनें मेरुपर्वत उपर चढावीने पाढी जमीन् उपर नाखी दीधी, तें महारा मुखमां आ

કરી, પાહાણી પ્રમુખેકરી, જંગમેકરી, ધાન્યના કોળારેકરી, પુરેકરી, અંતેઝરજે રાણીયોનો પા
 વાર તેણેકરી, ફેશવાસી લોકોયેકરી, ઘણવાતેકરી, ઘણું ઘણું વધ્યા, તુલિ પામ્યા તથા ઘણો ધાન્ય
 ગણવામાં આવે એવાં ચોવીશ પ્રકારનાં ધાન્ય તેનાં નામ કહેહે. જવ, ઘઉં, શાલિ, વ્રીહિ,
 સાલી, કોહવા, સામો, કાંગ, રાહ, તિલ, મગ, અહદ, અહશી, ચણા, તિઝના, વાલ, સિલિંબ,
 રાજહદદ, ઝહુ, મસૂર, હુઅર, કુલશ, ધાણા, કલ્યાપરો, ફત્યાલિક પ્રકારનાં ધાન્યથી તથા
 બીજાં પણ સોનું, રૂપું, રત્ન, મોતી, મણિ, વલિયાવર્તશંખ, રાજવર્ત, શિલા, મુનિયા, લાહ
 રત્ન, પદ્મરાગ આલિકે કરી વધ્યા તુલિ પામ્યા તથા પ્રીતિ, સત્કાર, સમુદાયે કરીને ઘણા
 ઘણાજ વધ્યા, તુલિપામ્યા, તેથી અમણનગવંત ઓમહાવીરસ્વામીનાં માતા પિતાઝનાં
 મનમાં એવો હર્ષ વિચાર ઝપન્યો ॥ ૮૯ ॥ કે જે દિવસથી અમારે આ પુત્રહર
 સ્વમાં આવ્યો હે તે દિવસથી જાહને અમે સર્વપ્રકારે પૂર્વે કહ્યાં એવાં સોનાં રૂપાં પ્રમુખ વસ્તુ
 યેકરી વધ્યા, પ્રીતિ સત્કારે કરી ઘણાઘણાજ વધ્યાં, માટે જેવારે અમારે ઘેર આ પુત્રનો જન્મ
 આવો તેવારે અમે એ લોકરાત્રું નામ જેવા એમાં શુણ હે તેહું આપીહું, તુલિપણાના શુણેકરી
 વર્ધમાન એહું નામ સ્થાપન કરીહું ॥ ૯૦ ॥ ॥ તેવારે અમણનગવંત ઓમહાવીર સ્વામી
 પોતાનાં માતાની ઝપર અનુકંપા ઇટલે વધ્યા લાવીને વિચારું જે હું જેવારે ગર્ભમાં હાહું ચાહું
 હું તેવારે માતાને હઃસ્વ ઝપજે હે એમ વિંતવીને માતાની ફૂલમાં નિશ્ચલ રહ્યા, હાથા ચાથા
 નહી, કંપ્યા નહિ, પોતાનાં અંગોપાંગ ગોપવી રાખ્યાં એવા થયા થકા રહ્યા, ફહાં કવિ ઝત્પેહ્યા
 કરેહે કે જાણે જગવાન્ મોહરાજાને જીતવાસારું એકાંતે વિચાર કરતા રહ્યા હે કેહું ? અથવા
 કોઈ પરબ્રહ્મનું અંગોચર ધ્યાન કરેહે કેહું ? અથવા કલ્યાણસ પ્રત્યે પોતાના આત્મશુણ સાધવા

નાટવા વાલાનાં કુલગોત્ર પણ વિશેષ પામ્યાં તેમણું ધન. તે દેવે જે સ્થાનકે ગાલીને મરીગયા તે સ્થાનકોનાં નામ કહે છે. ગામબુધિનાં શુણ જિહ્વાં જતા રહે તેને ગામ કહીયે તિહાં ઘડાવીને મરીગયા તે ધન તિહાંજ રહીગયું, તે ધન તથા જિહ્વાં કર નહી લાગે તેને નગર કહીયે, ધૂલ નો કોટ જિહ્વાં હોય તેને રહેટ કહીયે, રહોટું નગર તે કર્બટ કહીયે, શહેરથી બે કોણે ગપર જે ગામ હોય તે મંપપ કહેવાય, જેને ચારે બાજુયે ગામ વસે તે ડોણમુલ્ય કહેવાય, જાલમાં અને ઘાલમાં ઘડને માર્ગે જાય તે પટ્ટણ કહીયે, જિહ્વાં તાપસોણું વસણું હોય તેને આશ્રમ કહીયે, તીર્થસ્થાનકે જે ગામ હોય તેને સંવાહ કહીયે, સાર્થવાહને ગતરવાણું સ્થાનક હોય તેને સન્નિવેશ કહીયે. એવા પ્રકારનાં ગામોને વિષે સિંધોદાને આકારે રસ્ટા હોય તેને વિષે તથા ત્રિવાટાને વિષે, ચોવટાને લખે તથા ઘણા માર્ગે જિહ્વાં નેલા થતા હોય તેને ચચ્ચર માર્ગે કહીયે તથા ચૌમુલ્યાં દેવોનાં મંદિરમાં, મહોટાપંથ વાલા રાજમાર્ગેને વિષે, વૈવકુલમાં, સન્નામાં, પાણીના સ્થાનકમાં, બાગમાં, ગ્રામમાં, વનમાં, વનર્વમનમાં, એકજાતિનાં વૃક્ષ હોય તેને વન કહીયે, અનેક જાતિનાં વૃક્ષે જેમાં હોય તેને વનર્વમ કહીયે, મસાણમાં, સૂનાધરમાં, પર્વતની શુફાગ્રમાં, હોમના સ્થાનકે, પર્વતની શિલા રહોલેલી હોય તેમાં, બેસવાની શાલામાં, લોકોને વસવાના સ્થાનકોમાં પટલા સ્થાનકે ઘાલેલાં જે ધન તે સર્વજગાગ્રમાં ધન લઈ જઈને સિદ્ધાર્થ રાજાનાં ધરમાં નારવો પૂવો ફંડમદારાજનો હુકમ થયો તેવારે તિહાંલોકના વસવા વાલા તિર્થ ગર્જુન્નક દેવતા તે સર્વધન લઈ જઈને સિદ્ધાર્થરાજાનાં ધરમાં નારવે ॥ ૮ ॥ ॥ જે રાત્રિમાં અમ યજ્ઞગવાન શ્રીમદ્વાવીર સ્વામી જ્ઞાતકુલ જે સિદ્ધાર્થરાજા તેના કુલમાં આવ્યા તે રાત્રિથી માંનીને સિદ્ધાર્થરાજા, સોનેકરી, રૂપેકરી, ધનેકરી, ધાન્યેકરી રાત્ર્યેકરી, દેવોકરી, વાહનેકરી, કટકે

ઘરેણાદિકે કરીને સત્કાર સન્માન આપ્યું તે સત્કાર સન્માન આપીને ઘણી આજીવિકા જીવે
 તિહાં સુધી સ્વાયા કરે ઇવી કરી દીધી અર્થાત્ ગામ પ્રમુખ આપીને શીશ્વ આપે ॥૮૨॥ ॥
 તેવારપઢી સિ-કાર્થ ક્ષત્રિયરાજા સિંહાસન થકી ગતીને જિહાં ત્રિશલાક્ષત્રિયાણી પઢિહમાં વેળી
 હે ત્યાં આવીને કહે હે ॥૮૩॥ ॥ ઇવો ત્રિશ્વય દે દેવાણુપ્રિયા સ્વપ્ન શાસ્ત્રમાં વેતાળીશ સામા
 ન્ય સ્વપ્નમાં અંને ત્રીશ મહા સ્વપ્નમાં સર્વ બહોત્તેર સ્વપ્નમાં કહ્યાં હે તેત્રીશમાંથી ચૌદ મહોટાં સ્વપ્નમાં
 તીર્થેકર અંને ચક્રવર્તિની માતા દેસે, અંને ઇજ ચૌદ સ્વપ્ન માંહેલા સાત સ્વપ્નમાં વાસુદેવની માતા
 દેસે અંને ચાર બહર્દેવની માતા દેસે, એક મંપ્તલિકરાજાની માતા દેસે, ઇવું સ્વપ્ન પાઠકે કહું
 ને જે તમે ચૌદે સ્વપ્નમાં દીર્ઘાં ॥૮૪॥ ॥ તે તમારે ચક્રવર્તિ તથા તીર્થેકર હોવાવાળો પુત્ર ધારણ
 ॥૮૫॥ તે પઢી ત્રિશલાદેવી ઇ અર્થ સાંનહીને દ્વદયમાં રુદ્રશી શ્વ યાવત્ સ્વપ્નમાં અર્થ ધારણ
 કરીને ॥૮૬॥ ॥ સિ-કાર્થેરાજાની આજ્ઞા હાને નાના પ્રકારના મચિરત્તોના બાજોવથી ગતીને તા
 કીદરહિત યાવત્ રાજહંસ સરસ્વી ગતિયે ચાલતી થકી ઇયાં પોતાહું હુંવન હે તિહાં આવીને પો
 તાના મંદિરમાં પ્રવેશ કરતી હવી ॥૮૭॥ ॥ જે દિવસથી શ્રમણજનાવંત શ્રીમહાવીરસ્વામી તે
 રાજાનાહુલમાં હરણિગમેથી દેવે સંદ્રાયા તે દિવસથી વૈશ્રમણનામે ઇંદ્રમહારાજનો જે નંપારી
 જેવું લોકોમાં ધનદ ઇવું નામ હે તે નંપારીના હુકુમના ગઠાવવા વાળા ઇવાજે તિર્થેક લોક
 નિવાસી વૈતાહથપર્વતની મેસલનાયે રહેનારા વ્યંતરનિકાયનાં તિર્થેગર્જુનક દેવતા તે શર્કેડના
 હુકુમથી ઘણાજઘણા ઇવા જે હુનાથન ઘડ્યામહાનિધાન તે કેવા ધન તોકે જે ધનના સ્વામી
 હીણ ષડ્ગયા, જે ધનના સંચયકરવા વાળા ઘડાવવા વાળા મરણ પામી ગયા હે, તેમનો કોઈ
 ગોત્રી પણ રહ્યો નથી, સર્વેયા તે ધનના સ્વામી વિશેદ ગયા, પાટવા વાળા વિશેદ ગયા,

करवा सारुं एक आंगुली तमारा नहने बतावी तेवारें तमारा नहे बें आंगुली देख्याडी तेथी हुं समज्जी गयो के एक मात्र शिवज नथी पण शिव अने शक्ति ए बेज हे पढी वली में कहुं के इंदियो पांच हे तेथी पांच आंगुली बतावी तेवारें आपना नट्टाचार्य सुतीनीडीने बतावी तेथी हुं समज्जी गयो के पांचइंदियोतो खरी पण तेने वश राखवी जोइयें तेवारें में जाएयुं जे ए पंक्ति त्यागी झानी अने जितेंदिय हे एवीरीते वाद थयो तेमां हुं हारीगयो एना समान बीजो पंक्ति में क्यांय पण दीवो नही एवुं कहीने दक्षिणनट्टाचार्य माननूष्ट थयो थको पोता ने देवो चाव्यो गयो, पाहजथी नोजराजार्य गंगातेलीने पूबहुं के तें केवा प्रकारनो वाद कस्यो अने केवीरीते जीत्यो तेवारें तेजी बोव्यो के महाराज दक्षिणनट्टाचार्य धणो खराब माणस हे मने कहेवा लाग्यो के ताहारी एक आंख हे ते हुं फोडी नाखीश एवुं मनमां लावीने एक आंगुली उंचीकरी तेवारें में बे आंगुली उंची करीने समजाव्यो के हुंतो एक आंख फोडतो पण रही जाइश परंतु हुं ताहारी बे आंखो फोडी नाखीश त्यारे मने पंजो देखाडी बोव्यो के हुं तने थाप मारीश तेथी ताहारुं मोहोहुं फरी जावो तेवारें में सुतीवाली बतावीके हुं तुजने एक सुती मारीश तो हुं पाताजमां पेसी जइश एवी वात तेलीना मुखथी सांजलीने राजा प्रमुख सर्व सज्जाने व्हसतुं आव्युं अने बोव्या के ए महोदो जाग्यथाली सुसिद्धिवागो हे एवुं कही वखादिक पदेरामथी आपी सन्मान देइ गांगा तेलीने घेर पोचतो कस्यो एनी पेरे सिद्धार्थ राजा कहे हे के हे स्वप्न पाठको ! तमे सुसिद्धि कहे तेथी महारेतो तमारुं कहेवुं सत्य थाड एवुं सिद्धार्थराजाए स्वप्न पाठकोने कहुं कहीने ते स्वप्नाने रुडीरीते धारण करीने ते स्वप्नजट्टण पाठकोने धया अशन पान खादिम खादिमादिक च्छर आहार जमाडीने फूज फज गंध माणा

खरा पंक्ति ठो तेवारें दक्षिण नद्याचार्यें कहुं ह्वा राजन् ! हुं तेनी सार्थे पण वाद करीश
 माटे ते क्वांठे तेने आंही वोलावी व्यो तेवारे राजार्थे नद्याचार्येने आसन् आपी बेसाव्यो
 पढी कालीदास, क्रीडाचंड प्रमुख नदोने एकठा करीने कहुं के जाव पंक्तिजीने जइ आवा
 तेज्ये जइ गंगातेजीने नद्याचार्येनो वेश कराव्यो, घरेणां पद्देराव्यां अने शरीरमां तो ते, प्रथम
 थीन मातेलो मद्योन्मत्त द्वाथी सरखो ठे तेने पातखीमां बेसाडी पांचवें पंक्तितोयें परवखो थको
 राजसन्नामां लाव्या, राजार्थे उठी आदर दीथो, सर्व सन्ना उठी उन्नी थडने महोटा सन्मानथी
 सिंहासन उपर बेसाव्यो तेवारे दक्षिण नद्याचार्यें तेने जोडने विचाखुं जे आतो मातेलो ठे
 अने हुंतो शरीरे डबजो हुं तेथी एनी सार्थे वाद करतां पार आवे नही माटे एनी सार्थे वच
 ननो कजह करवो नही, मात्र तत्त्वज पूवहुं एम चिंतवीने एक आंगुली उंची करी तेवारे
 नोजराजाना नडें क्रोधकरी बे आंगुली उंची करी ते जोइ दक्षिण नद्याचार्यें चमत्कार पा
 मीने पांच आंगुली उंची करी बतावी ते जोइ गंगातेजीयें सुठी नीडी बतावी तेवारें दक्षिण
 नद्याचार्यें पोताना मस्तक उपरथी अंकुश उतारी नाख्यो, पेटे पाटो बांध्यो हतो ते
 जोडी नाख्यो अने निसरणी तथा कोवाजी पण नाखी दीथी, तुयनो पूजो बाजी नाख्यो,
 समस्त माननो त्याग करी सर्व सन्ना समहु नोजराना नडने पगे लाव्यो अने कद्देवा
 लागो के महोटी आश्चर्येनी वात ठे जे मने कोइए पण जीर्यो नही पण हुं महोटी
 पंक्ति माटे तें मुजने जीर्यो ते जोइ नोजराजा विस्मय पामीने दक्षिण नद्याचार्येने
 पूवहुं के तमे केवा प्रकारनो वाद कखो तेवारे नड बोव्यो के तमारो नड महाज्ञानवान्
 ठे कारणके में एनी सार्थे समस्यार्थे वाद कखो जे आ जनतमां एक शिव ठे एहुं स्थापन

पलवाड़े पलवाड़े चाळे एवा आभंवर सहित चालतो अको दक्षिण, शुजरात, मारवाड, मेवाड इत्यादिक देशोनां पंक्षितोनी साथे वाद करी तेने जीतीने सरस्वतीकंवा नराण इत्यादि विरुद्धा वली बोलावतो अको सर्व गामोना पंक्षितोने जीततो अको अजुक्रमे मालवदेशमां उक्तेषी नगरीना नोजराजानी सन्नामां पांचवें पंक्षित ठे एवी वात सांजलीने ते पंक्षितोनी साथे वाद करवा साहं उक्तेषीथें आष्यो तेने राजार्ये महोटा आभंवरषी नगरमां प्रवेश कराव्यो, रुढा महेजमां जतारो आष्यो, पढी ते पंक्षित राजानी सन्नामां आवी पंक्षितोनी साथे वाद करीने राजानी समद कालिदास माव आदिक पांचवें पंक्षितोने जीत्या तेवारें राजार्ये विचाखुं जे आ महोटा आश्वर्य अयो जे परदेशी नईं आवीने महारा सर्व पंक्षितोने दरावी दीधा तेथी महारा पंक्षितोना माननी हानि अह एवो चिंतापुर अइने क्रीडा करवाने अर्थे जावा जाव्यो मार्गमां जतां रस्तामां एक आंख्य वालो एक गंगोतेजी घाणी उपर वेंवो ठे ते घाणीमांथी तेज लइने बीजो एक जुद्धो घडो हतो तेमां नाखे पण तेजनुं एक टीपुं मात्र बाहेर पडवा दीये नही एवा काणा धांचीने देखीने राजार्ये विचाखुं जे आ काणानी बुद्धि जूज केवी ठे ! तो ए कां यानी अक्कजनो तो पारज नही होय एम कहेहुं तेज सत्य ठे पढी राजार्ये तेने बोलावीने पुढहुं के अरे तुं नडाचार्य साथे संवाद करीश ? तेवारें ते बोव्यो ह्वा महाराज ! हुं वाद करीश एमां महारुं हुं जवाहुं ठे ? ए नडाचार्यनी साथे वाद करवो कांइ महोटी वात नथी जो जोरावर जबर देखीश तो पण अटपटा न्यायथी तेने जीती लइश पढी राजार्ये आदित्यवारने दिवसें नडा चार्यने बोलावीने कहुं के हे नडाचार्य ! महारा जे साधारण नडो हता तेने तमेजीत्या पण हजी महारा सर्व पंक्षितोना जे आचार्य ठे तेनी साथे जो वाद करो अने जीतो तो हुं जाणु जे तमे

યીધે યાવત્ મંગલકલ્યાણકારી, સ્વપ્નાં દીર્ઘાં ॥૬૦॥ ત્રીવારે સિદ્ધાર્થીરાજા તે સ્વપ્ન લક્ષણ પાઠ
 કોનાં મુલ્યથી એવો અર્થે સ્માંનહી કરીને હૃદયમાં હર્ષ સંતોષ પામ્યો. થકો હાથજોડી અંજલી
 કરીને સ્વપ્ન લક્ષણ પાઠકોને કહેતો હતો ॥૬૧॥ એમજ થવાનું હે, હૈ દેવાણુપ્રિયા એવોજ એ અર્થ
 હે, હ્રુવો નથી, મેં વાંઘવો તેજ પ્રમાણે તમારા મુલ્યથી ગ્રહણ કર્યો, જે તમે કહો છો તે સત્ય હે
 એહું કહે. આ વચન ડપર કોફક ટીકાકારે નોજરાજાની વારમાં એક ગાંગો તેજી થયો હે તેહું
 દહાંત આપેહું હે પરંતુ તે પાઠલથી થયેજો હે અને આ વાતતો પ્રથમની હે તેથી એ દહાંત
 મલહું નથી પણ ડપનયનમાં મલતી વાત હે વહી દહાંત હોય તે એક દેશીય હોય માટે જો
 કને અપાનંદને વારતે જોપણ અંતર્વાધ્યાધિકોમાં નથી તોપણ જરૂરી મૂકીયે હૈયે તથા ॥ સિ
 દ્ધાર્થીરાજા કહે હે કે સુસિદ્ધિહું કહેહું તે સર્વ સ્થાનકે સિદ્ધજ થાય હે જેમ ગાંગા તેજીને થયું.
 તે ગાંગા તેજીની કથા કહે હે. કોફક એક વિદ્યાર્થી દક્ષિણદેશમાં પ્રતિષ્ઠાનપુર નગરને વિષે કોફ
 એક નટ્ટની પાસેથી ત્રીશ વર્ષ પર્યંત વિદ્યા નહીને અહંકારમાં આવ્યો તેવારે માયા ડપર અં
 કુશ ધારણ કર્યો તથા રહેને વિદ્યાયે કરીને મહારો પેટ ફાટી જાય તેના ગર્વથી પોતાના
 પેટને પાટો વાંધ્યો, વહી જો કોફ વાદી મહારા સાથે વાદ કરતાં નાશિને આકાશમાં જાય
 તો તેને નિસરણી ડપર વહી નીચો પટકી આપું એવા ગર્વે કરી એક નીસરણી પણ પોતાની
 પાસે રાખી, વહી વાદી જો નાશિને પાતાલમાં પ્રવેશ કરી જાય તો તેને રવોદીને બાહાર કાઢા
 દીશ એવા અત્તિમાનથી એક કોદાલ પણ પોતાની પાસે રાખી તિહાં નિસરણી તથા કોદાલ
 એક ચાકરના માથા ડપર આપી તથા વહી જો કોફ વાદી મહારા સાથે વાદમાં હારી
 જાય તો તેના મુલ્યમાં તુણ રજાવી હેહું એવા વિચારથી એક માણસ ધાસનો પુજો લાદને તેની

ढोलीयो अने धोळुं वख स्वप्नां देखे तो पोताने पीडा जपजे, कोइ मनुष्यना पगळुं हुं मांस जह्ण करुं हुं एहुं स्वप्न देखे तो राजा थाय, पद्मसरोवर, समुद्र अने नदी जतरतो देखे तो धणुं इव्ण पामे बली जनुं पाणी, गायतुं बाण गोलमां जेजवेहुं. पीहुं एहुं देखे तेने अतिसार रोग थाय तेथी मरण पामे, देवमूर्तिनी पूजा करुं हुं, यात्रा करुं हुं एहुं देखे तेने सर्वप्रकारे तृदिथाय, हृदय जपर कमल जणुं देखे तो तेहुं शरीर कोढरोगे विनाश पामे इत्यादि ॥ माटे हे देवाणुप्रिया ! त्रिशलाह्नियाणीये जे चौद महोटा स्वप्ना दीर्घां ते ज्वारकारी, मंगलकारी ते तेहुं फल हे देवाणुप्रिया ! अर्थनो लान थाहो जोगनो लान थाहो, पुत्रनो लान थाहो, सुखनो लान थाहो तेमाटे हे देवाणुप्रिया ! निश्च ए त्रिशलाह्नियाणीने नव महीना अने साढासात दिवस व्यतिक्रम्यानंतर तमारा कुलमां ध्वजा समान, दीपकसमान, सुकुटसमान, पर्वतसमान, तिलकसमान, कुजनी कीर्तिनो करवा बालो, कुजना निर्वाहिनो करवा बालो, कुलमां स्वर्गसमान तेजवंत, कुजनो आधार, कुजना यशनो करवा बालो, कुलमां तुषन समान, कुलपरंपरानी तृदि करवा बालो, जेना हाथ पग धणा सुकोमल जे एवो बली कोइ इंदिये दीन नही, जह्ण व्यंजन गुण सहित, मां नोन्मान सहित, संपूर्ण सर्व अंग जलो सौम्याकार, बह्मनकारी जेहुं दर्शन जे एवो पुत्र थाहो ॥ ७ ८ ॥ बली ते बालक बाध्यावस्था ढोडीने जेवारे विनय विज्ञान पणो हुवान अवस्था पामरो तेवारे शूरवीर, पराक्रमवंत, धणा हाथी घोडा रथ प्रमुख सेनानो मालक, चार अंत एधिबी सुधी राज करवा बालो एवो चक्रवर्ति राजानो राजा थाहो अथवा त्रय लोकनो नाथ धर्मचक्रवर्ति एवो तीर्थंकर थाहो ॥ ७ ९ ॥ तेना वास्ते हे देवाणुप्रिया त्रिशलाह्निया

तो सारुं थाय अने बीजी काली वस्तु देखे, तो माठी जाणवी. तथा मातुं स्वप्न देखी देवनी पुजा देखे, तो सारी वस्तु पामे, धो, अक्षत, चंदन देखे, तेने मांगलिक थाय. वली राजा, ह्याथी, घोडो, सुवर्ण, तुषन, गाय, एटलां वानां स्वप्नमां देखे, तेनी कुटुंबवृद्धि थाय. रथें वेगो जाय, ते राजा थाय, तांबूल, वधि, वस्त्र, चंदन, जाय, बकुल, कुंद, मचकुंद, फूल, लहू, एटला वानां देखे, तो धनानाम थाय. दीप, पानां, फल, पद्म, कन्या, लज्ज, तथा ध्वज, हारादिक आनरए देखे, तो लक्ष्मीनो जान थाय. दरए, प्रदरए, नूषण. मणि मोती, कनक, रूपुं तथा कांस्यपात्रां दूरतुं देखे, तो तेने धननी ह्यानि थाय. वारणां, नोगल, दीप्नोली, पावडी, धर, नांयां देखे, तो तेने स्त्रीनो नाश थाय. पगरखां तथा लज्ज लाथां देखें अथवा तीक्ष्ण तरवार देखे, तेने मार्ग चालतुं थाय, जे वाह्याणमां चढयो, ते वाह्याण नांयुं ने पोतें तरी नीकळे एतुं स्वप्न देखे, ते परदेशो जाय. तिहां धन पामी आर्वे. अंजने नेत्ररोग, रोमहेद देखे, तो धन ह्य थाय, नेशो, उंट उपर चढी दक्षिण दिशायें जाय, तेंतुं शीघ्र मरए थाय. कमलाकर, रत्नाकर, जर्जे पूर्ये नदी, तथा मित्रतुं मरए देखे, तो धणुं इव्य पामे, काय पीतुं तुं एतुं देखे, तें अतिसार रोगे मरए पामे, वली जात्रायें जाय, पुजा करे, तेने कुलवृद्धि थाय. हृद, सरोवरें कमल जयां देखे, ते कोढ रोगे मरए पामे. ह्याथी, घोडो, गादतुं, सिंहासन तथा धरनां वस्त्र एटलां वानां गयां देखे तो रा जानो नय थाय, ह्याथीयार, आनरए, मणि, मोती, सोंतुं अने रूपुं एटला वानांनो नाश अतो देखे तो तेंतुं धन अने मान बे वानां जाय, जे पोतानी नायनि कोइ लइ जाय जे एतुं देखे तो तेनी संपदानो नाश थाय, पोतानी स्त्रीने कोइ परान्व करेजे एतुं देखे तो हेक्का उपजे, गोत्रमांहेजी स्त्री कोइ लइ जतो देखे तो तेना नाइ प्रमुख बंधीरवाने पडे, पोतानो

शुरु समीपे प्लवजतां मार्गिमां एक सहियर मली तेये प्लवहुं जे हे बेहेन ! गहूंली लइ कि हूं जाउ जो ? एम घणा बलात्कारे प्लवहुं, तेवारें तेने यथास्वरूप कहुं जे में स्वप्नमां समुद्र पीधो, तेहुं फल गहूंली करी शुरुने प्लवीश, एहुं सांनलतांज सदस्साकारें सहियर बोली एवढो मोहोढो समुद्र पीतां ताहारुं पेट केम फाटहुं नही ? एम हूंसीमां बोलीने चालती थइ, पढी गहूंली करी शुरुने स्वप्नहुं फल प्लवहुं, तेवारें शुरुये आकार इणित देखीने कहुं के ए स्वप्न तमें प्रथम कोइ आगल प्रकाशुं देखाय ठे ? तेवारें तेणीये सहियरनी वार्ता कही, ते सांनलीशुरु बोल्या जे तमें पूर्व कोइ आगल जो न कहुं हत, तो तमोने नायवत पुत्र आत, हवे तो आ जयी सातमे दिवसें शरीरें कष्ट थयो, तेमाटे तमें घेर जइ आत्मसाधन करो, पढी बाद घेर आवी आत्मसाधन करी देवगत थइ, तेमाटे रूहुं स्वप्न जेना तेना आगल कहेहुं नही, तथा कोइ कहेवा योग्य न मजे, तो गायना कानमां कहिये, पण कहा विना फल न होय तथा प्रथम श्रुन स्वप्न देखी पढी माहुं स्वप्न देखीये, तो मावा स्वप्नहुं फल पामीये, एम परावर्त्ते जा एहुं. तथा कोइ सिंदें अथवा थोडे अथवा वृषर्जे जोतखो रख तेना उपर पोर्ते बेवो ठे एहुं स्वप्न देखे, तो राजा थाय, थोडा, वाहन, वख, घर, कोइ लइ जाय ठे, एहुं स्वप्न देखे, तो राजन्नय, शोक, बंध, विरोध अथीहानि थाय. सूर्य चंद्रहुं बिंब गह्युं पीहुं देखे, तो समुद्र पर्वत पृथ्वीनो थणी थाय. तथा जजले गजे बेवो, नदीतीरें शाजनु करुं ठुं. एहुं स्वप्न देखे, तो समस्त देशनो पति थाय. पोतानी खीहुं हराय देखे, तो धननो नाश थाय, जजले सर्प जमणी श्रुजार्ये मंक दीधो, एहुं स्वप्न देखे, तो रात्रिमां सदस्व सोनैया पामे. मनुष्यनां मस्तक, चरण, श्रुज, खाचं ठुं, एहुं स्वप्न देखे तो राज्य पामे. काली गाय, अश्व, गज, प्रतिमा देखे,

१-
 वारे तेने शुरुना कहा प्रमाणे रोटजो मढ्यो दूबे ते वात राजकुमार मूलदेवे सांजलीने विचारुं जे हुं एनी अगल महारा स्वप्नांनी वात जो कहीश तो मने पण एटलुंज फल कहेजे केम के जे स्वप्न एना चेजार्ये दीतुं जे ते में पण दीतुं जे माटे एनी अगल तो वात करीश नही ए म विचारी ह्याभमां श्रीफल जेइने शहरेमां शुरु अगल गयो तिहां स्वप्नांनी वात कही तेवारे शुर्ये कहुं जे तुं महारी दीकरी परणीशतो हुं तुजने स्वप्नं फल कहीश मूलदेवे कहुं महारी नात जात तो तुं जायतो नथी अने ताहारी पुत्री केम परणावे जे ? निमित्तिये कहुं में सर्वे वात जायी जे एम कही तेने पुत्री परणावीने पढी स्वप्नां फल कहुं के आ गामनो अपुत्रीज राजा अजाथी सातमें दिवसें मरण पामजे अने तमे आ गामनां राजा याशो तेवात साची मानीने मूलदेव फरी तेहज वाडीमां गयो एम करतां सातमे दिवसे गामनो राजा पण मरण पाम्यो तेवारे राजाविना कोइने चाखे नही तेथी पंच एकव शईने एवो ठेराव कखो के पाटवी घोडो, पाटवी हस्ति अने पाटवी प्रधान इत्यादिकने शयगारीने कहुं जे जेने ए राजा करी थापे तेने राजगादीये बेसाडीये केमके एम कखाथी पित्राद गोत्राद जे होय ते अगल कोइ वांधो करी शके नही हवे ह्याथी अने घोडो ए जे बाहेर नीकलीने जे वाडीमां मूलदेव सूततो जे ते वाडीमां आवी ह्याथीये गजलाट करी मूलदेवना मस्तके कलश दोखो अने घोडे हण्ड लाट कखो पढी ह्याथी तेने डुंढथी उपढी पोतानी पीठ उपर बेशाडीने शहरेमां जइ आ ब्यो, जोकोये तेने राजपाटे थाप्यो. माटे सारं स्वप्न दीतुं होय तो उत्तम माहा पुरुष अगल कहेतुं पण मूर्ख अगल नज कहेतुं ॥ हवे उत्तम स्वप्न मूरख अगल कहेवाथी जे इःख थाय ते आश्या वलिकखीजुं बीछुं दष्टांत कहे जे, कोइएक वलिकखीये स्वप्नमां दे समुद्र पीधो, प्रजाते

फल आपे, रात्रिने चोर्थे प्रहरं स्वप्न देखे, तो एक मासमांदे फल आपे, रात्रिनां अंतनी
 ठेहेली बे घडीरात्र रहे तेवारं स्वप्न देखे, तो तेहुं फल दश दिवसमांदे पामे, स्वर्ग जगती
 वेजार्ये स्वप्न देखे तो तत्काल फल पामे. तथा जो माहुं स्वप्न दीठामां आवे तो पाठा सुइ रहें
 अने कोइनी आगल कहेहुं पण नही. तथा उत्तम स्वप्न देखी शुवीदिक आगल कहेहुं, जो संज
 लाववा योग्य कोइ जन न मले तो गायना कानमां पण संजलावहुं, नहुं स्वप्न देखी पढी सुवे
 तो निष्फल आप, नहुं स्वप्न देखी सूर्य जन आगल तो सर्वथा न ज कहेहुं. केम के जेहुं फल
 सान्वले, तेहुं फल पामे. पण उत्तम पुरुष आगलज कहेहुं ते उपर मूलदेवहुं दृष्टांत कहे हे. को
 इएक राजानो पुत्र अणमनितो अको हे तेहुं नाम मूलदेव हे पण तेने दान आपवाहुं घणुंज
 बरसन हे तेथी राजार्ये तेने काहाडी मूक्यो ते फरतो फरतो कोइक गामे आव्यो पोते महा
 धर्मवंत जैनमति हे परंतु खावाने नहें तेवारं शहरमां याचवाने गयो तिहां फरतां एक वा
 एणीथार्ये जेशने अर्थे अडद रांथा हता ते मूलदेवने आप्या तेने लइ वाडीमां आव्यो अने मन
 मां चिंतववा बेवो जे कोइ अतिथि आवेतो तेने नोजन आपीने पढी हुं नोजन करूं. एटलामां
 एक साधु पण नूथो अको त्यां आव्यो, तेवारं मूलदेवें ते ऋषिने देखी बाकला वोहोरावी दी
 था अने पोते आनंदपणे सुइ रह्यो तिहां निराबाध पणे बढो चंडमा मे गयो एवुं स्वहुं दीहुं,
 ते स्वप्न देखीने जाग्यो अने वली जे वाडीमां ए मूलदेव सत्तो हतो तेज वाडीमां एक बावानो
 मव हे ते बावानां चेजार्ये पण तेहज स्वहुं दीहुं देखीने जाग्यो प्रजातें पोताना शुरुनं कहुं ते
 वारे शुरुनं कहुं जे हुं आज गाममां निहा जेवा जइश तेवारं तुजने चंडमा जेटलो महोटी
 धूर्ते चोपडेजो रोटजो गोज सहित मजरो ते सान्वली चेजो राजी अइने निहा जेवा गयो ते

વાસુદેવ ગર્ભમાં આવે તેવારે વાસુદેવની માતા ઇ ચૌદ મહોટા સ્વપ્નાં માંહેલા કોદ પણ સાત સ્વપ્નાં
 દેશે ॥ ૭૫ ॥ ॥ બલદેવ ગર્ભમાં આવે તેવારે બલદેવની માતા ઇ ચૌદ મહોટા સ્વપ્નાં માંહેલા
 ગમે તે ચાર સ્વપ્નાં દેશે ॥ ૭૬ ॥ ॥ મંદલિક રાજાની માતા ઇ ચૌદ સ્વપ્નાં માંહેલું એક સ્વપ્ન
 દેશે ॥ ૭૭ ॥ હવે બેતાલીશ મધ્યમ અગ્ને ત્રીશ ઝત્તમ સ્વપ્ન જે પૂર્વે કહ્યાં તેના નામ કહે છે.
 તિર્દાં પ્રથમ બેતાલીશ સ્વપ્નનાં નામ કહે છે. ગંધર્વ, રાક્ષસ. તૂત, પિશાચ, શુક્લ, મલિષ, અલિ,
 વાનર, કંટકહુમ, નદી, શર્જૂર, સ્મશાન, ઝંટ, સર, માઝારિ, શ્વાન, દોસ્થ, સંગીત, ધીજ,
 નરમ, અલિષ, વમન, તમ, કુલ્લી, ચર્મ, રક્ત, અગ્નિ, વામન, કલહ, વિવિકલદલિ, જલશોષ,
 નૂકંપ, ગ્રહશુદ્ધિ, નિર્ધાતિ, નંગ, નૂમજાન, તારાપતન, સૂર્યચંદ્ર સ્ફોટ, મહાવાયુ, મહાતપ, વિ
 સ્ફોટક, હર્વાકિય. ઇ બેતાલીશ માતાં સ્વપ્ન અશુભ ફલ દાયક જાણવાં. હવે ત્રીશ ઝત્તમ સ્વપ્ન
 નાં નામ કહે છે. અર્દન, બૌદ્ધ, હરિકલ્પ, શંચુ, ગણેશ, લક્ષ્મી, ગૌરી, તુષ, હસ્તી,
 ગૌ, તુષન, ચંદ્ર, સૂર્ય, વિમાન, બેહ, અગ્નિ, સર્પ, સમુદ્ર, સરોવર, સિંહ, રત્નરેણુ, નિરિ, હ્વજ,
 પૂર્ય ઘટ, પુરીષ, માંસ, મત્સ્ય, કલ્પહુમ, ઇ ત્રીશ સ્વપ્ન શુભ ફલદાયક જાણવાં. ઇ બધાં મહા
 બહોતેર સ્વપ્નનાં નામ શ્રી વર્દમાન સ્ફુલ્લ સ્વપ્નપ્રદીપ ગ્રંથને અનુસારે લખ્યાં છે ॥ ॥ હવે જે
 પુરુષ દિશરચિત્તવાળો હોય, જિતેંદ્રિય હોય, પંચેંદ્રિય જેણે વશ કરેલાં હોય, શાંત મુદ્રાવાળો
 હોય, વલી ધર્મરુચિ હોય, ધર્માશુરણી હોય, ધર્મ ચપર અક્ષાંત હોય, દયાવંત હોય,
 દયાદિક ઝત્તમ શુણનો ધણી હોય, તેને જે સ્વપ્ન દીગમાં આવે, તે સારું અથવા માનું તરત
 ફલે. વલી રાત્રિને પ્રથમ પ્રદેરે સ્વપ્ન દેશે, તો એક વરવમાંદે ફલ આપે, રાત્રિને બીજે પ્રદેરે
 સ્વપ્ન દેશે તો હમાસ માંદે ફલ આપે, રાત્રિને ત્રીજે પ્રદેરે સ્વપ્ન દેશે તો ત્રણમાસ માંદે

अहो ॥ सातमा स्वप्नमां सूर्ये दीवो तेषी भिष्यात्वरूप अंधकारनो हृत्ति अहो तथा पोते प्रनामंनडे
 करी अलंकृत अहो ॥ आतमा स्वप्नमां ध्वजा दीवी तेषी कुलमां ध्वजा समान उत्तम आहो तथा
 धर्मध्वजार्ये करी विराजमान आहो, जगतने चारे दिशार्ये धर्मध्वजार्ये करी शोभावहो ॥ नवमा
 स्वप्नमां पूरण कलश दीवो तेषी संपूर्ये शुणी अहो तथा धर्मरूप प्रासाद उपर कलश चडावहो ॥
 दशमा स्वप्नमां पद्मसरोवर दीतुं तेषी जगतना तापने हारवावालो आहो तथा चाततां
 शकां एनीं पगतले देवताउ सुंवर्ण कमल आपहो ॥ अग्नीभारमां स्वप्नमां रवीरसमुद् दीवो
 तेषी गंजीर हृदय वालो आहो तथा केवल ज्ञानरूप रत्न पामीने चौदराजलोकना नाव
 जाणहो ॥ बारमां स्वप्नमां देवविमान दीतुं तेषी देवताउनो पूजनीक आहो एटले वैमानिक
 पर्थत चार निकायनां देवताउ एनी सेवा करहो ॥ तेरमां स्वप्नमां रत्ननो राशि दीवो तेषी
 देवता त्राणगढ करहो, तिह्नां बेयी नव्यजीवोने धर्मदेशना आपहो ॥ चौदमा स्वप्नमां निर्धूम
 अग्नि दीवो तेषी दीक्षित आहो तेजवंत आहो तथा जेम अग्नि कंचनने शुद्ध करे हे तेम
 ए तमारो पुत्र आत्माना शुद्ध स्वनावनी शुद्धि करनारो आहो, नव्यजनोनां मन शुद्ध करहो,
 कर्ममजने बाजी नाखहो ॥ तथा ए चौद स्वप्नां दीवां तेषी चौदराज लोकनो स्वामी आहो ॥
 एवां चौद स्वप्नांथी एवां फल वालो तमारो पुत्र अहो ॥ वली स्वप्न पाठको कहे हे के हे देवा
 पुत्रिया अमारो स्वप्नशास्त्रमां बेतालीश स्वप्नां सामान्य अशुनफल दायक कहां हे अने त्रीश
 स्वप्ना उत्तम महोटा फलनां देवावालां कहां हे सर्वमली महोतेर स्वप्नां कहां हे तेमांथी श्री
 अरिहंत अने चक्रवर्तिनी माता, अरिहंत अने चक्रवर्ति गर्जमां आर्यां शकां ॥ ग्रंथा ग्रंथ
 ॥ ४०० ॥ ॥ त्रीश महोटा स्वप्नामांथी गज दृषनादिक चौद महोटा स्वप्नां देखे ॥ ४४ ॥ अने

ને માને તો તે સમકેલ પામીને બીજા નવમાં મોકલ જાય ॥ હથે ત્રિશુલા માતાર્યે જે ચૌદ
 સ્વપ્નાં દીઠાં તેહું ફલ તો આ પ્રમાણે હે જે પ્રથમ સ્વપ્નમાં ચાર દંતોસલવાળો દ્વાષી દીઠો તે દેશ
 વાષી એ પુત્ર મહા પરાક્રમી ધારો વહી દાન, શીલ, તપ અને નાવ રૂપ ચાર પ્રકારનાં ધર્મ
 ની પ્રરૂપણા કરશે, વહી ચોસવ ફંદ્ર તથા ગજપતિ જે રાજાહ તે દુનાં ચરણકમલને સેવ
 શે ॥ વહી બીજે સ્વપ્ને લૂચન દીઠો તેષી તમોને ધર્મધોરી પુત્ર ધરો દટલે નરતદ્વેષને વિષે જેમ
 કર્બણીહ લૂચન ધર્મી ધાન્યહું બીજ વાવે તેમ એ પુત્ર બોધરૂપ ધાન્યહું બીજ વાવશે ॥ ત્રીજે
 સ્વપ્ને સિંહ દીઠો તેષી નિર્નય અને શૂરવીર ત્રણ હુવનમાં પોતાની આફા મનાવશે એવો એ
 પુત્ર ધારો દટલે જેમ સિંહ હોય તે શાપદ જીવોષી વિનાશ પામહું એહું જે વન તેહું રક્ષણ કરે
 તેમ એ પણ સમ્યક્ પ્રરૂપણા રૂપ સિંહે કરી કુટહિ જે મિથ્યાલરૂપ શાપદ જીવો તેષકી નાશ
 પામહું એહું જે નવ્યજીવરૂપ વન તેહું રક્ષણ કરશે, દટલે મિથ્યાલરૂપ શાપદાષી નવ્યજી
 વોહું રક્ષણ કરશે અથવા આતકર્મ અને આતમદરૂપ શાપદોનો નાશ કરશે, વહી ત્રણ હુવ
 નને વિષે પોતાની આફા મનાવશે ॥ ચોથા સ્વપ્નમાં લક્ષ્મી દેવતા દીઠી તેષી ત્રણજગતની
 તીર્થંકર લક્ષ્મીનો જોત્તા ધરો દટલે વરસીદાન દેહ દીક્ષાપાળી કેવલ રૂપ લક્ષ્મી પામીને
 આત પ્રાતિદ્યાર્થરૂપ તીર્થંકરની લક્ષ્મીને જોગવશે ॥ પાંચમાં સ્વપ્નમાં ફૂલની હે માલાહ દીઠી
 તેષી સત્પુરુષોને માથે પૂજ્ય પદું જોગવશે દટલે જેમ ફૂલનો તોરો મસ્તકે ધરાય હે તેમ દુની
 આફા પણ સર્વ નવ્યજીવો મસ્તકે ધરશે તથા હે માલા દીઠી માટે એક આવકનો અને બીજો
 સાધુનો એવા હે પ્રકારના ધર્મ કહેશે ॥ ઠાઠા સ્વપ્નમાં ચંડમા દીઠો તેષી એ સૌમ્યદરીન વાળો
 ધરો, શીતલ પરિણામવાળો ધરો, નવ્યજીવરૂપ કુવલયનો બોધ પ્રકાશ કરવાને ચંડમા સદશ

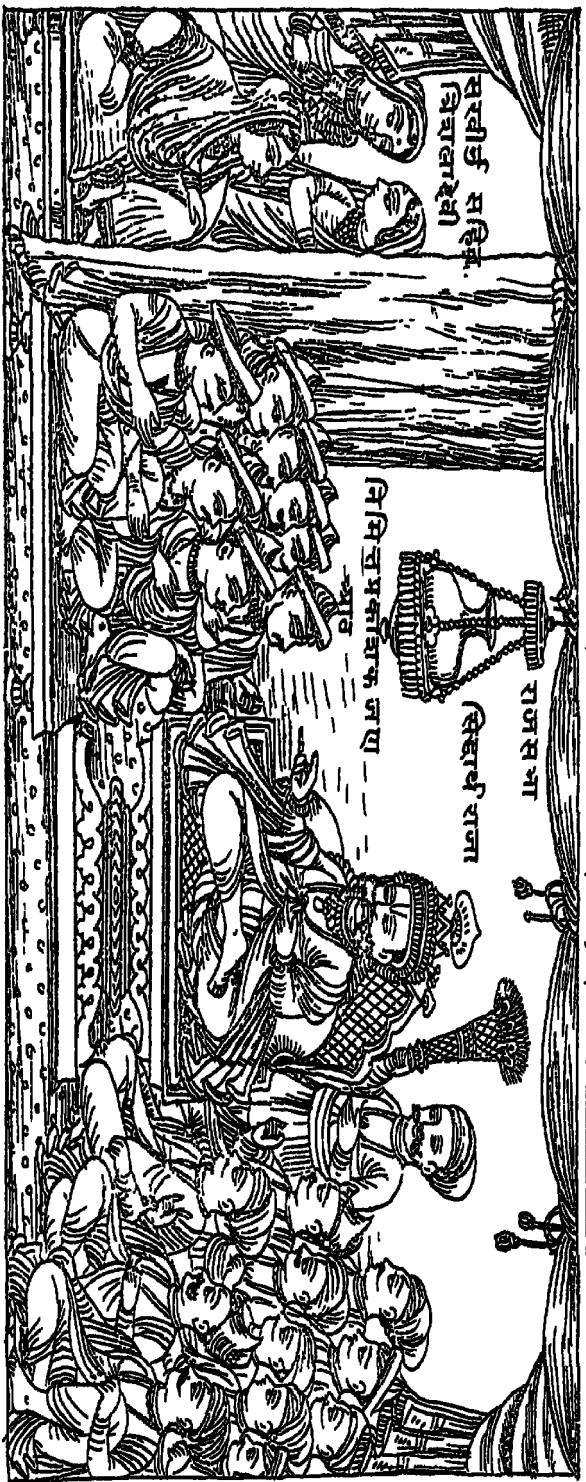
तथा प्रासाद उपर चढीने जाये जमुं हुं एहुं स्वप्न देखे तथा समुद्र तरुं हुं एहुं स्वप्न देखे तो जो नीचकुलमां तेनो जन्म भयो होय तोपण ते राजा थाय वली दीपक, मांस, फल, कन्या, पद्म, वन्र अपने ध्वजा एटला वाना स्वप्नांमां देखे तो जय पामे, तथा पोताना इष्टदेवनी प्रतिमाने जो स्वप्नांमां देखे तो आशुर्दुद्धि पामे तेमज कीर्ति, यश अपने धननी पण दुद्धि पामे. वली जे कपास, जरम, लाड अपने बास ए चार श्वेतवस्तु वर्जीने बीजी कोइ पण सपेत वस्तु स्वप्नांमां देखे तो नली जाणवी तथा जे लाथी, देवता, घोडो अपने राजा ए चार चीज विना बीजी कोइ काली वस्तु स्वप्नांमां देखे तो ते सारी जाणवी नही. तथा स्वप्नांमां गायन करे तो रुदन करहुं पडे, स्वप्नांमां नाचे तो बंदीखाने पडे, स्वप्नांमां हसे तो शोचमां पडे, स्वप्नांमां नये तो कलह थाय, वली जो स्वप्नांमां देवता, साधु, ब्राह्मण, राजा, पितृ, वृषन एटला मांढेलो कोइ आवीने कोइ प्रकारनी वात कहे ते वात अवश्य सत्य थाय. तथा स्वप्नांमां थोलो सर्प हुजाने मसे तो हज्जार सौनैयानो जान थाय, वली कोइ फळहुं फूळहुं वृक्ष तथा रायणहुं वृक्ष तेना उपर पोते चढयो एहुं स्वप्नांमां देखे तेने घणुं धन मले, वली गधेडो, बंट, नैस जैसो एमना उपर एकलो हुं चढयो हुं एहुं स्वप्न देखे तो ते तत्काल मरण पामे, वली जे पुरुष थोला कपडा वाली थोला चंदनहुं विलेपन करेली एवी स्त्रीने हुं जोगहुं हुं एहुं स्वप्न देखे तो तेने सर्व प्रकारनी लक्ष्मी मले, वली जे रातां वस्त्रवाली, रातो चंदन कृष्णगंध विलेपन वाली स्त्री जोगहुं हुं एहुं स्वप्न देखे तो तेहुं जोही सुकाइ जाय, वली जे रत्ननां, सोनानां अपने सीसानां ढगलांउ उपर हुं चढ्यो हुं एहुं देखे तो ते अवश्य समकेत पामीने मोक्ष जाय तथा जे स्वप्नांमां दार प्रमुखनो घडो जाये से उपाच्यो ने एवो पोताना आत्म

॥ ७१ ॥ ॥ तेवारे ते स्वप्नलक्षणापावक, सिद्धार्थद्वित्रिराजाना मुखयी ए अर्थ सांजली प
 लाज खुशी थाया, ते स्वप्नांने हृदयमां धारण कथां, अने अर्थ विचारवा लाग्या मांदोमांदे
 विचार कसो, ते स्वप्नांने अर्थ प्रहण कसो, मांदोमांदे एक बीजाने पुढीने निश्चय कसो,
 पढी सिद्धार्थराजाना अगल स्वप्नांनं शास्त्रोनो विचार कहेता ह्वा ॥ ७२ ॥ ॥ ते शास्त्रांतरयी
 स्वप्नांनो विचार लखे हे. मनुष्योने नव प्रकारें स्वप्नां आवे हे तेमां प्रथम तो जाणेली वात
 स्वप्नामां आवे, बीजी सांजलेली वात स्वप्नांमां देखे, जीजो दिवसें दीजेली वस्तु स्वप्नामां देखे,
 चोथुं वात, पित्त, कफना विकारयी स्वप्न आवे, पांचमो सद्गज स्वप्नावयी स्वप्न देखे अथवा
 मजभूजादिकनी पीडायी स्वप्न देखे, ठो चिंतामां प्रज्यो थको स्वप्न देखे, ए ठ कारणयी जे स्वप्नां
 आवे ते निष्फल हे एहुं कांड झुजाहुन फल प्राप्त थाय नही. सातमो देवतानी साक्षिअयी
 स्वहुं देखे, आवमो धर्म कर्ममां रहेजो प्राणी घणो धर्म करे तेने धर्मेना प्रप्तावयी उत्कृष्ट पु
 एयने योगे स्वहुं आवे, नवमो घणा उत्कृष्ट पापनां उदययी स्वप्न आवे ए पावला त्रण स्वप्नां
 नो प्राणी देखे तो तेहुं झुजाहुन फल अवश्य थाय स्वाली न जाय तथा धातुप्रकोपयी वा
 शुभं जोर होय तेवारे तुह्म, पर्वत, द्रुक उपर चढहुं तथा आकाशमां उफहुं एवा स्वप्नां आवे
 तथा पित्त प्रकोपयी सोहुं, रक्त, सूर्य अने अग्नि प्रमुख स्वप्नांमां देखे तथा श्लेष्म अधिक होय
 तेना योगयी अथ, नक्षत्र, चंद्र, शुक्लपद्म, नदी, सरोवर, समुद्र इत्यादिक जडंघणा देखे ते नि
 ष्फल जाणवां वली नाय, बलद, ह्वायी, महेज, पर्वत, द्रुक एमनां उपर चढ्यो एहुं स्वप्न देखे
 तो मद्धोटाइ पामे तथा विद्याविर्लेपन शरीर देखे तो निरोगी थाय, स्वप्नमां रुदन करे तो हर्षनी
 प्राप्ति थाय, स्वप्नांमां राजा, ह्वायी, घोडो, सोहुं, बलद, नाय, कुटुंब देखे तो कुलनी तुकि होय,

श्रीपः, किंतुवामांजोजिनः॥१॥ ॥अर्थ दश डे अवतार जेना तेने दशावतार कहीयें एवा वली मनोहर श्यामकांतिवाला एवा कोण डे ? तेवारें बीजो कोइ कहेके दीप एहुं नाम दीवानुं डे अने दशा एहुं वतीहुं नाम डे वली काजलनी श्यामकांति डे, तेवारें कहे डे के ए दीवो तो नही परंतु श्रीपः एटले श्रीकृष्ण तेना पण दश अवतार श्या तेथी कृष्ण हरो केमके कृष्ण कागा पण डे अने तेना दश अवतार पण डे, तेवारें कवि कहे डे के दीवो अने श्रीकृष्ण ए बेच नथी तेवारें ए कोण डे के ? श्रीपार्थनाथ स्वामी वामादेवीना पुत्र डे केमके ए दशजव करीने तीर्थ कर श्या इहां अमरचूतिनां जवथी दशजव गणवा वली एमनी श्यामकांति पण डे तेथी पार्थनाथ स्वामी डे ते तमारी रक्षा करो. एवो आशिर्वाद सांजलीने सिद्धार्थ कृत्रियराजायें ते स्वप्नलक्ष्य पावकोनें वांछा, वस्त्रादिक देवाथी पूज्या, सदशुण्येकरी स्तव्या, सन्मान आणुं, अने पूर्वे तैयार करेला जे आव ज्ञासन डे तेनी जपर जूदा जूदा बेसाज्या ॥६॥ ॥ इहां कोइ कहेके श्रीपार्थनाथजीनो आवक सिद्धार्थराजा समकेती डे तेथे मिथ्यात्वी एवा स्वप्न पावकोनें केम वसुं ? हवे एने जतर कहे डे एतो लोकोपचार विनय डे तेतो संसारिक पणानो डे पण पूज्यपणाने तथा धर्मेना कामने माटे नथी. जेम लौकिकमांछुहार करे तेने पण वंदन कहे डे तेम ए पण जाणुं ॥ तेवारपढी सिद्धार्थराजा त्रिशलाकृत्रियाणीने पडिहमां बेसाडे ते पण पोताना ह्वाशमां फलफल जेइने बेरो पढी जट्टट्ट विनयथी सिद्धार्थराजा स्वप्न लक्ष्य पावकोनें कहे ॥ ६९ ॥ ॥ हे देवाणुप्रिया आज त्रिशलाकृत्रियाणीयें पूर्वे वर्धेवी आवा एवां महोटा भजतृपनादि चौद स्वप्नां ते यावत् अव्यनिद्रामां सुती यकी हेरवीनें जानी ॥ ७० ॥ ॥ तेथी ए चौद स्वप्नां हे देवाणु प्रिया कांड कव्याणकारी फल श्यावो ?

एक पांचकी लातसें नांजि नारेथे, इस्सें मेंदी बडाहुं. वली चोथो बोद्यो के मेरे मामाने एक
 उंदराऊँ हराइ दीयाथा इस्सें मेंदी बडाहुं, वली पांचमो बोद्यो के मेरा मामाने सातसेरकी
 खीचडी खाइथी, ठो बोद्यो के मेंतो ठ गोलीकी बास पीताहुं, सातमो बोद्यो के मेंतो घरमेंदी
 जंगल जांताहुं, आठमो बोद्यो मेंतो सातदिनतक सोइ रहताहुं जागतानही, नवमो बोद्यो मेंतो
 बिहारीसेंनी फरताहुं, दसमो बोद्यो में कुत्ता नसे जव नाग जाउं, एवीरीते एक कदे हूं सुचं, बीजो
 कदे हूं सुचं तुं कांइ माजेक नथी, एम अर्द्धिराज सुधी लब्धा तेवारें तेमां पांच सात जण
 समझु हता ते बोद्या अरे तमे लडाइ मकरो, ए शय्यानी साहामां पगराखीनें बदाये खइ रहो
 ए न्याय सर्वने बराबर जाणवामां आप्यो तेथी सर्वजणो ढोलीया सामा पगराखीनें खइ रह्या
 अने बीजो पण सर्व चीजो पाती प्रमाणे वेंची जीधी पढी प्रजात अहुं तेवारें राजाना मायसो
 जे निगाह करवा रह्यां हतां तेणे जइ राजा आगल सर्ववात कही तेवारें राजार्ये निजंढीने स
 र्वने शीख आपी, कांइ आदर पाय्या नही एहुं स्वप्न पावकें परस्पर विचारिनें एक जणाने
 माजेक आप्यो अने जिहां सिद्धार्थकजियराजा ठे तिहां आप्या आवीने सिद्धार्थराजाने जय
 विजय शब्द करी वथाव्या ॥ ६७ ॥ - इति ललितविष्णुपुराण सप्तमः ॥ अथ चतुर्थे
 व्याख्यान प्रारंभः ॥ ॥ हवे ते स्वप्नपावक सिद्धार्थकजिय राजाने हाथजोडीने जयविजय
 शब्द करी वथावे अर्थात् हाथ प्रसारीनें आशिर्वाद आपे अने कदेके दे राजा ! तमे दीर्घ आयु
 ब्य वाटा हो, धणी आज्ञाविकाना धणीहो, लक्ष्मीवान्हो, जशवान्हो, बुद्धिमान्हो, कीर्ति
 मान्हो, वली सिद्धार्थराजाने पार्श्वनाथ स्वामीनो सेवक जाणीने श्रीपार्श्वनाथजीनी खुतिक
 रीनें अशिर्वाद आप्यो ॥ श्लोक ॥ दशावतारोवः पाथात्, कमनीयांजनद्युतिः ॥ किंदुदीपो नहि

चित्रपट

सुखीर्षु सहिष्णु
निवाला देवी

निमित्तप्रकाशक जय

राजसभा

सिद्धार्थ राजा

गया तिहां कोइ कोइ राजाजनी पासें बे चार दिवस रही रही चाव्या जाय ऐम करतां एक म
 हर्दिक महोटा राजाने जइ मद्या तेवारें ते राजार्ये घोडा, वख, घरेणां, शंख इत्यादिक सामग्री
 तेमनी पासें दीवी तेमज ते सुन्नटो सर्वे सुरुषवान हूता तेने देखी राजा तेमने सन्मान आपी
 बोधो के तमे कोण बो अपने क्यांथी आवा बो तेवारें ते पुरुषोयें राजाने प्रणाम करीने कहुं
 के हे राजन् ! अपने नोकरी रहेवा सारं आवा हैयें यावत् तेमनी वातो सांजलीने राजा प्रसुख
 सर्व सन्ना खुशी अइ तेवारें राजार्ये प्रधानने बोलावीने कहुं के आ सुन्नटो सारा देखाय बे, आ
 बरुदार बे, काम पडतां संग्राममां पाडा हटे तेवा नथी एवां राजानां वचन सांजली प्रधान
 बोधो के हे स्वामी ! ए सुन्नट देखवामां तो सारा बे पण असंबंध बे केमके एमनामां कोइ मा
 लेक नथी तेथी काम पडरो तेवारें जागी जावो तो तमे जलंजो कोने आपश्यो ? एहुं प्रधाने क
 हुं तोपण राजा समज्यो नही तेवारें प्रधाने जाएहुं जे राजानुं मन ए सीपाइयोने नोकरी राख
 वानुं बे एहुं समज्जीने प्रधाने कहुं हे महाराज ! एनी परीक्षा करीने आपणो नोकरीमां राखयुं.
 राजार्ये पण कहुं के सुखेंथी परीक्षा करो पवी प्रधाने तेमने कोइ सारी जणा जोइने तेमां च
 तारो आप्यो अपने रातनी वरवतें एक ढोलीयो, एक गादुलुं अपने एक चसीसुं ते सुन्नटोने चतारे
 मोकल्यो वली नोजनादिक सामग्री पण घली मोकली ते सुन्नटोये नोजन कहुं पवी जेवारें
 सुवा लाग्ता तेवारें ढोलीयो देखीने मांहो मांहे पांचसे जण लडवा लाग्या तेमांथी एक बोधो
 के मेरादादा बडाथा, और मेंबी बडाहुं, इस्सें मेसुवंगा. तेवारें बीजो बोधो के एकदिन बनमें
 सिंह बोलाथा, चसका साइ घरमें बैठेबैठे सुन्नके मेरा बाबाहुं सातदिन तक ताप आयाथा,
 इस्सें मेंही सबसें बडा हुं, वली बीजो बोधो के मेरे बडे नइयाने सेके हूए सत्ताइस कुमपुंढो

ता हत्ता तेथी तिहां दह्दी, मान्न अने सरसवनी पेरे पाव नथी तेथी जाणवामां आवे वे के निमित्तियाजने पूढी विदाय करीने पढी पूजा करी ह्मो ! केमके सिद्धार्थराजा पण श्रीपार्थ नाथ नगवानना आवक वे तेथी श्रीपार्थनाथजीनी मूर्ति तेमना घरमां अवश्य होवी जोइये, वली आगल “एयाकय बलिकन्मा” ए पाव त्रिशलाजीना अधिकारमां चाव्यो वे अथवा कर्त्ता से पण ए पाव सहजानो जाणी नही लख्यो होय ! ! एम पण संनवे वे पढी केवली गम्य-हवे स्वप्नपाठक शुद्ध मांगलिक वस्त्र पहेरीने, घणा मूढ्यनां घरेणां पहेरी सर्व शरीर शोनायमान करीने, वली पण सरसव अने दर्न मंगल निमित्तें मस्तके धारण करीने, उढालीने, पोतपोताना घरथी निकलीने, कृत्रियकुंन गामनगरनी वचमांथी अइने, जिहां सिद्धार्थराजानो मुख्य मद्देज वे तेने बारणे आवी सर्व एकठा थया, पढी सर्व जेला अइने मांद्दोमांद्दे विचार करवा लाग्या के आपणा बदायमां कोइने मद्दोटो थाप्यो नथी माटे एक जणने मद्दोटो थापो, केमके दुद्धविना तो अग्रतिबंध टोछुं वाजे माटे मांद्दोमांद्दे स्वप्नो अर्थ विचारीनें एक मद्दोटाना मुखथी राजा आगल कद्देवरावहुं, पण जणो जणें छुडं छुडं बोलहुं, नही जो जणो जण छुडं बोलवा जाशो तो आदर पामशो नही जेम न्यायशास्त्रमां कह्युं वे के ॥ यत्र सर्वपिनेतारः सर्वे मत्सरवादिनः ॥ सर्वे ममत्वभिहंति, तेवसीदंति तुं वत् ॥ १ ॥ जिहां सर्वजण अमे सर थावा जाय अने सर्व अद्देकार सहित बोलवा वाळा होय, परस्परें ईर्ष्या करवा वाळा होय, सर्व मद्दोटोड पणाने बांढवा वाळा होय तेमनो समुदाय जेम पांचजों सुन्नट अनादर पामी छःख करवा लाग्ता तेम छःख करे ते पांचसें सुन्नटनी कथा कद्दे वे. कोई समये इहां तिहांथी आवीने पांचसें सुन्नट जेला अइ गया, ते रोजगार करवा सारें देशांतरे

वाय, चोछुं नूमिकंप अंग तेमां नूमिकंपवाथी जे छुंजाछुंनफल तेनां कहेनारां शाख ते नौमविद्या नामे चोछुं अंग जाएहुं, पांचसुं मसा, तिल, लसण इत्यादिकोनो विचार जेमां हे ते व्यंजनविद्या नामे पांचसुं अंग जाएहुं, ठोठो ह्याय पगनी रेखा जीवानो विचार जेमां हे ते लक्षणाविद्या नामे ठहुं अंग जाएहुं, सातसुं उत्पातविद्या ते लजकापात तारा चूटे, मंगल मंगे इत्यादिकोनो विचार जेमां हे ते सातसुं अंग जाएहुं, आठसुं अंतर्द्विधाहुं अंग ते ग्रहोनां अस्त उदय वक्र तेना फल जेमां हे ते आठसुं अंग जाएहुं, एवा जाए स्वप्नपाठक पुरुषोने बोलावो. एहुं सिद्धार्थराजार्ये कह्युं त्यारे ते कौटुंबिक पुरुष सांजलीने घणो खुशी थयो पढी ह्यायजोडी यावत् सांजलीने तहत्त करीने ॥ ६५ ॥ ॥ सिद्धार्थहृत्रिय राजानी पासेथी निकलीने स्वजी कुंभ नामनगरनी वचमांथी यइने ज्यां स्वप्न पाठकोनां घर हे त्यां आवीने स्वप्नलक्षणा पाठ कोने कहेतो हवो ॥ ६६ ॥ ॥ हे स्वप्न पाठको तमोने सिद्धार्थहृत्रिय राजा याव करे हे तेमाटे हुं तमोने बोलाववा आब्यो हुं तेवारें स्वप्नलक्षणापाठक सिद्धार्थहृत्रिय राजाना कौटुंबिक पुरुषनी वाणी सुणीने एटले तमोने सिद्धार्थराजा बोलावे हे एवी वाणी सांजलीने, घणाला हर्ष संतोष हृदयमां पामवा लाण्या पढी खान भक्षण करीने, पोताना धरना इष्टदेवने पूजीने, शरीर उपर कौतुकने अर्थें तिलक लापा प्रमुख करीने, दही, मान अने सरसवने मांगलिक माटे करीने इहां छष्टस्वप्न प्रमुखनो नाश करवो ए प्रायश्चित्त टालहुं हे, तेमाटे ते करीने, इहां कोइ प्रश्न करेके सिद्धार्थराजाना खानना वर्णनमां तो देवपूजा करवी आवी नही अने आ निमित्तियाजना संक्षेप पाठमां देवपूजा आवी तो छुं सिद्धार्थराजा देवपूजा नही करता हता ? एहुं पूढे तेने उत्तर कहे हे के आ वखत तो सिद्धार्थराजा शयनार करीने सन्नामां आव

नरपति, नरोमां इंद्र, नरोमां तृष्ण समान, नरोमां सिंहासमान, बाणी अधिक राजतेजनी लक्ष्मी
 ये करी दीपतो श्रको, खानधरणी निकलीने ॥ ६५ ॥ ॥ जिहां सन्नानी शालाबे तिहां आवीने
 सिंहासन उपर पूर्वद्विशानी सन्मुख मोहोडूं करीने बेजो ॥ ६६ ॥ ॥ बेशीने पोतायी उत्तर
 अने पूर्वद्विशानी वचमांनी इशानकूलमां आव बाजोव श्वेत वस्त्रायी ढांकेला श्वेत सरस्व अने
 श्वेत ज्ञान कुंकुमा मंगल अर्थ पूजीने थाये अने एक पडळि एटले पडवो बांधे ते पडळि कदैवी
 ले तोके ? नाना प्रकारना मथिरजोयी जडेली ले, सर्व लोकने देखवा योग्य, बाणामूल्यनी, जला
 पाटणमां नीपजेली, रेशमना वस्त्रनी, अनेक चित्रामवाली एटले मृग, तृष्ण, घोडा, मनुष्य, मत्स्य,
 पंखी, सर्प, किंनर, अष्टापद, चमरीगाय, लायी, वनजता, पद्मजता, इत्यादिक अनेक रूप
 जे पडळिमां मांन्या ले एवी पडळी बांधी, (पडळी एटले पडवो जाणवो) ते पडळीनी मांडेली
 बाजुर्ये, अनेक जातिना मथिरजे करी जडित रूडा सुंवाला गावलां सहित मयारुने वस्त्र
 विशेषें ढाकसुं तेनी उपर श्वेत वस्त्र आढासुं, सुकोमल अंगने सुखकारी स्पर्श ले जेनो एवो रूडो
 एक बाजोव त्रिशलाक्षत्रियाणीने वास्ते रचावे, रचावीने पढी सिद्धार्थराजा कौटुंबिक पुरुषने
 बोलावीने एम कदै ॥ ६७ ॥ ॥ के शीघ्रमेव एटले तत्काल हे देवाणुप्रिया, अष्टांग महानि
 मितना जाण, सूत्रार्थना धरवा वाला, अनेक प्रकारनां शास्त्रमां कुशल, स्वप्न शास्त्रमां
 कुशल एवा स्वप्न लक्षणा पावकोने बोलावो इहां आव अंगनां नाम कदै ले. तेमां प्रथम फर
 कण विचार अंग तेमां शरीर फरके तेनो विचार जेमके खीसुं मासुं अंग फरके तो सारं इत्या
 दिक वातो जाणवी, बीसुं स्वप्नविचार अंग तेमां उत्तम, मध्यम अने कनिष्ठ एवा स्वप्नांनो
 विचार, जीजो स्वरविचार अंग तेमां काली चिडी, रूपरेल, शीयाल प्रमुख बोले ते सुजव फल कदै

विस्मय पाभ्यो, वली राजार्ये पटराणीने कहुंके हुं ताहारे पीयर जा, जेवारें हु नांमांकितमुद्रि का मोकहुं तेवारें तरत आवजे पण बीजा कोइना कहेवाशी आवीश नही, पढी ते राणी पीयर गइ पाडलशी राजार्ये सिंधीपालकने कहुंके मद्दारी राणी रीसाणी शकी पीयर गइ हे तेने तमे तेडी लावो तो तमारी अकल खरी जाणुं, पढी सिंधीपाल तीर्थवासीनो वेश करी राणीना पीयर नां गाममां गयो राणीने खबर पढी तेवारें राणीर्ये तेडाव्यो अने कहुंके हुं मुजने मलवा केम नाव्यो तेणे कहुं हुं तीर्थवासी शयो हुं तेथी संसार संबंधि कोइ कार्यमां पडतो नशी, राणीये कहुं धन्य ताहारा अवतारने तोपण मने राजाना समाचार कहो तेवारें सिंधीपालक माहुं ध्यावीने कहेवा लाग्यो के राजार्ये ह्मणा कोइक राजानी पुत्री परणवानो आवर कखो हे ते कन्या घणी रूपवंती हे तेने पटराणी करवा धाहुं हे एवी वात सांजली राणी उतावली पाढी पोताने घेर आवी राजार्ये पुढहुं तमे तेज्या विना उतावलां केम आव्यां तेवारें राणी रीश आणीने बोली जें तमे नवी पटराणीने घेर जाव जो तो हवे मुने शावास्ते तेडो एवो जलंनो सांजली राजा विस्मय पाभ्यो पढी राजार्ये सिंधीपालकने तेडावी व्रांतजांभी राणीने मनावी राजा हर्षे पाभ्यो, सिंधीपालकने घणा वख आचूषण आपी सन्मान्यो ॥ एम सिद्धार्थराजानी सन्ना मां एवा सिंधीपालक आदिदेइने नेवनापुत्र सेनापति बुद्धिवंत प्रमुख घणा बेवा हे ॥ इति सिंधीपाल क कथा ॥ इत्यादिक बावीशशी आदि लइने त्रैसव पर्यंत टीकाकारें लख्या हे एमना परिकरसार्थे प रवखो शको सिद्धार्थराजाखानघरशी निकलीने सन्ना भंनपमां आवे हे ते कहेवो शोने हे तोके ध वलमेवनी घटामां जेवो स्वर्य निकळे तेनी घेर शोने हे वली जेवा नह्ज प्रह्म प्रमुखना तारामां चंडमा ओने तेवो लोकोमां राजा शोने एवो मज्जनघरशी निकलतां शोनायमान शयो शको

आहुं अने भिन्नता ह्योय तेमां विरोध पाडी आहुं, अनेक बुद्धिना काम करूं, एवा महारामां
 शुछ ठे, पढी राजार्ये परिह्वा निमित्तें पोतानो छरमन अरिमर्दन राजा ठे तेनी सार्थें मेलाप करवा
 माटे नेटणा सारूं एक भावजो सीवी आप्यो ते राजाने आपजो अने वैर टाळी आपजो एहुं
 कही सिंधीपाजकने मोकळो सिंधीपाजक त्यांथी चालतां केटलेक दिवसें अरिमर्दनराजा पासें
 जइ नेटयूं सूकी पगेलागिने कहेवा लाग्यो जे हे राजन् ! जितथडुराजार्ये तमोने सजाम कही
 ठे अने नेटयूं आप्युं ठे, राजार्ये ते नेटयूं जोडहुं तेमांथी भावजो निकळो ते कथाळ्यो तेमां
 वली धरो बंधने बांधेली एक सोनानी भावली निकली तेना बंधन जोडयां तेवारे मांहेथी राख
 निकली तेवारे प्रधाने कहुं तमारा वैरीयें राख सूकी ठे, ते राख चोपडी तमे जोगी थाव, ते
 सांनजी राजा कोथातुर थयो तेवारे सिंधीपाजके जाण्युं जे राजार्ये वैर सांथ्युं एहुं चिंतवी च
 त्पातनी बुद्धियें करी कहेवा लाग्यो के हे राजन् ! तमे जलटी विचार म करो, ए राख वड्डु शुछ
 कारी ठे राजार्ये पुजहुं एमां शो शुछ ठे ? सिंधीपाजक बोळ्यो अमारा राजार्ये यइ कीथो हतो
 तेना उपर अस्ख डब्ब खरच्युं ते यइ पूरण थयाथी तेनी नरम तिलक करवाने अर्थें सर्वे राजाच
 ने मोकली ठे एमां कांड विरोध नथी एहुं प्रजातकाळे तिलक करतां जन्मांतरनां पातक टले अने
 सौजाय्य पासो, ते सांनजी राजा प्रसन्न थयो अने जाण्युं जे में वैरजावथी आवहुं विचार्युं पण
 एथे तो वैर टाळावा ए उपकार कखो ठे पढी राजार्ये ते सिंधीपाजकने धणुं सन्मान आपी, एक
 महीनां सुधी पोतापासे खमावी धणा हाथी घोडा आचरण देइ पहेरामणी करीने शीख आपी,
 तथा हवे तमारा राजासार्थें अमारे परम भिनाइ ठे एथो पञ्ज लखी आप्यो ए सर्वे नेट जइ
 सिंधीपाजक पोताना राजा पासें आप्यो राजाने पञ्ज दीथो सर्वेवस्तु पण आपी तेवारे राजा

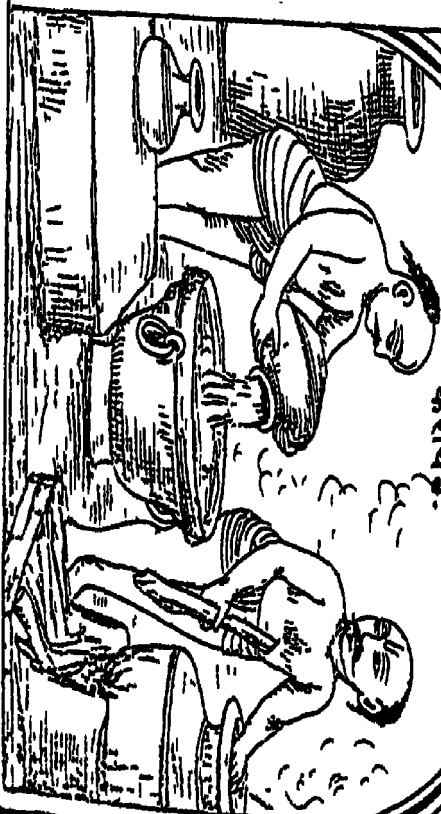
राजासार्थे जन्म्या ते अमात्य, १४ पीठी मर्दनना करवा वाला, १५ नगरना चौवटीया, १६ चौधरी, १७ वाणीया, १८ शैव, १९ सेनापति, २० सार्थवाह, २१ दूत, २२ देशनी सिंधीना रखवाला एटले सिंधिपालक तथा व्यवहारीया, २३ अंगरक्षक, २४ पुरोहित, २५ तृतिनायक, २६ वहिवाहक, २७ अह्मथायत, २८ पशुपडिआयत, २९ टाकटमाजी, ३० इंज्जाली, ३१ फजमाजी, ३२ मंजवादी, ३३ धनुर्वादी, ३४ दंभधर, ३५ धनुर्धर, ३६ खड्गधर, ३७ लजधर, ३८ चामरधर, ३९ पताकाधर, ४० नेजाधर, ४१ दीवीधर, ४२ पुस्तकधर, ४३ फारीधर, ४४ तांबूजधर, ४५ प्रतिहार, ४६ शय्यापालक, ४७ गजपालक, ४८ अश्वपालक, ४९ अंगमर्दक, ५० आरक्षक, ५१ मिष्टवचनबोलनारा, ५२ कथाकहेनारा, ५३ सत्यबोलनारा, ५४ गुलना बोलनारा, ५५ समस्याना बोलनारा, ५६ पारसीनाषा बोलनारा, ५७ वैयाकरण पाठी, ५८ तर्क पाठी, ५९ साहित्य बंधक, ६० लक्ष्य बंधक, ६१ लंद बंधक, ६२ अलंकारना जाल, ६३ नाटक बंधक, अर्थात् त्रेसव नाममांजे सिंधीपालक कहूं ते राजाना सीमाडीया राजा सार्थे सीमसेढानां वांधा पडवायी राजाने विरोध थाय तेवारे सीमकाढी निवेडो करी आपे तेने सिंधीपालक कहीथे तेना दृष्टांत उपर कथा कहे ठे. कौशंबीनगरीमां जित्यश्वराजा राज्य करे ठे. तेने प्रधान, पुरोहित, शैव, सेनापति, चंभरी, सिंधीपाल इत्यादिक धर्षां परिवार ठे सड्डु सड्डु पोत पोताना अधिकारमां सावधान ठे हवे कोइक पुरुषे राजाने कहुंके तमारा बधा सेवको काम करे ठे पण सिंधीपालतो तमारुं अनाज खादने खोटुं करे ठे माटे एनो तपास करवो, तेवारे राजासार्थे सिंधीपालकने कहूं के तमे मनचिंतित ड्य्य खाज ठो अपने कार्यतो कांड करता नथी तेवारे सिंधीपालक बोळोडुं मद्धोटा काम करी आपुं, परस्पर वैरनाव ह्योय तेनें मिजाइ करावी

વર્ણે કુંકુમાદિ વિલેપન કચ્છા પહો મણિ જાહિત સોનાના ઘરેણા પહેચ્છા, વહી અઢાર સરો
 હાર, નવસરો હાર, ત્રીશસરો હાર, હાંવા હ્રમચ્છાં પ્રમુચ્છ વરેણાં તથા કનકોરો પહેચ્છો તેથી
 શોનવા હાગો, ગહામાં કંઠીડ પ્રમુચ્છ પહેચ્છા, હાંશુહીર્ણમાં વીંટી, વેડ પ્રમુચ્છ પહેચ્છા, કેશોમાં
 ફૂલ પ્રમુચ્છના ઘરેણાં ધારણ કચ્છાં, રૂઢા જહાવ કહા, જહાવ વહેરચ્છા પહેચ્છા, હુજા પ્રમુચ્છમાં
 હુજાંધાદિક પહેચ્છા તેણે હુજા યંત્રિત ધરૂં હે, તેથી ઘણું શ્રીકાર રૂપ હે તથા કાનોમાં કુંખલ પહે
 ચ્છા તેણે કરી શોનાયમાન મુચ્છ ધરૂં, મસ્તકે દેવીપ્પમાન મુકુટ ધાવ્યો, હારપ્રમુચ્છે કરી મુચ્છોન્નિત
 ધરૂં હે જાતી જેની, વીંટીયોથી પીહી યચ્છી હે અંશુહીડ જેની તથા હાંવા વચ્છે કરી કચ્છો
 હે ચત્તરાસંગ જેહું, અન્નક પ્રકારના મણિરત્ન નિર્મલ ધણા મૂલ્યના માહ્યા કારિગરોનાં ધજ્જાં
 દેવીપ્પમાન જાહી રચનાયે કરી એકમાં વીજા ઘરેણાં મલેહા તેથી મનોહર ફેચ્છાય હે તથા
 વીરવલ્લયને ધારણ કચ્છો એ ઘરેણો જે શૂરવીર હોય તેને રાજા વહ્નીશ અપે હે એટલે માન
 અપવાહું ઘરેણું હે તે કોહક તો કહે હે કે એ ઘરેણું હાથમાં પહેચ્છાય હે વહી કોહ કહે હે એ વીરવ
 લય કાનમાં પહેચ્છાય હે હવે ઘણુંહું વર્ણન કરીયે તે સિદ્ધાર્થરાજા પચેણાથી શોને હે તથા પુરુષોમાં
 જેમ કલ્પવૃક્ષ પત્ર, પુષ્પ, ફલ સહિત શોને તેમ સિદ્ધાર્થરાજા ઘરેણાથી શોને હે તથા પુરુષોમાં
 ફંદ્ર સમાન, કોરંટ વૃક્ષનાં ફૂલોની માહ્યા સહિત એહું હજ મસ્તકે ધરાવતો ધકો, શ્વેત ચામરોથી
 વીંજાતો ધકો, હિહાંલોકોયે મંગલિકના જય જય શબ્દ કચ્છા હે, વહી ૧ અન્નક ગણનો નાયક
 એટલે પોતાના ઘરમાં જે મનુષ્ય હે તેનો માલક, ૨ દંપનાયક દેચ્છાની ચિંતાનો કરવા વાહો,
 ૩ હાથીયોનો રૂશ્વર ૪ રાજાનો પુત્ર, ૫ કોટવાહ, ૬ માંખવીયા, ૭ કુટુંબના ચામી, ૮ ન્હાના
 પ્રધાન, મહોદા પ્રધાન, ૯ મંત્રિક, ૧૦ મહામંત્રિક, ૧૧ હ્યોતિષી, ૧૨ વરચાન, ૧૩ જે

सिद्धार्थ राजा पाद उपर वे सी से कादिके
मर्दन करावे

न्यायानि अर्थ जल
उष्ण करावजे

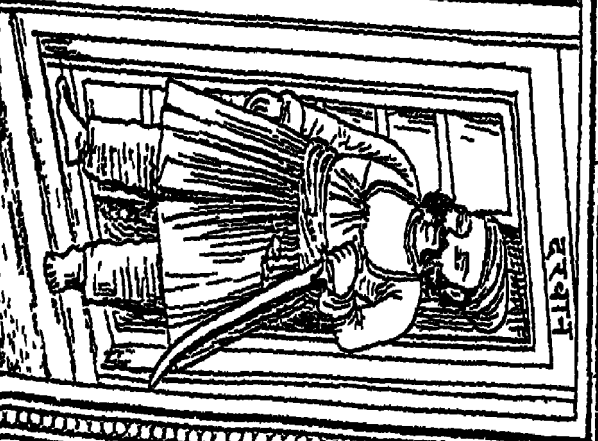
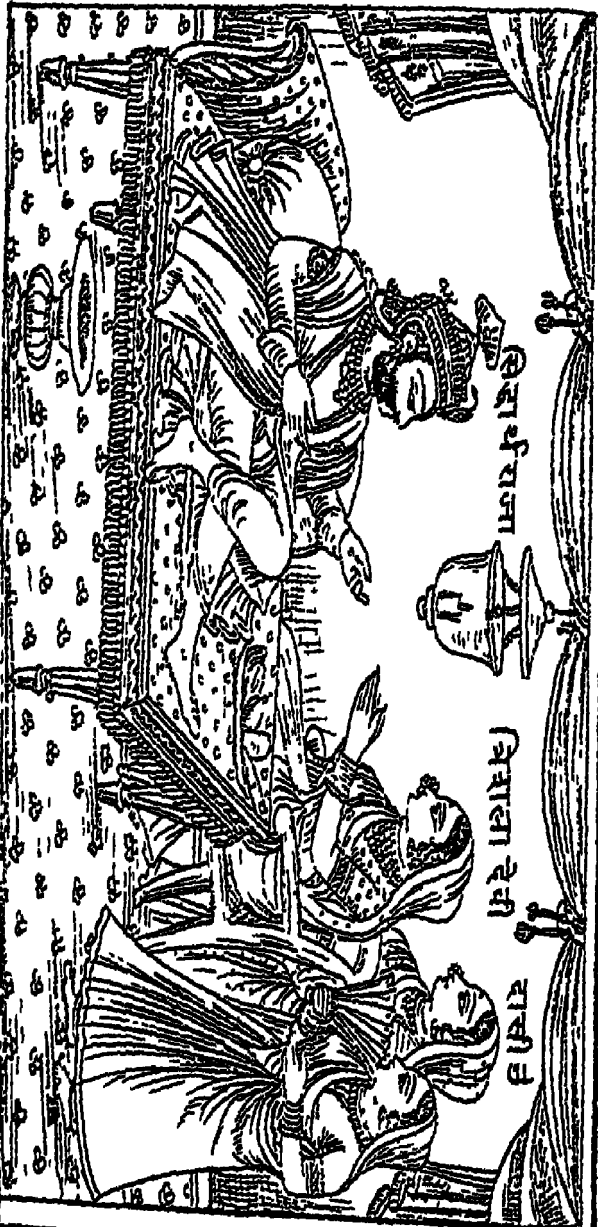
દીપાવવા વાળાં,કામદેવની તુલિ કરવા વાળા, માંસને પુંદ્ર કરવા વાળા, બલતુલિ કરવા વા
 લા, સર્વે ઇંદ્રિય શરીરને ચઢાસ કરવા વાળા, જેના અર્ચન થકી ચામડીમાં તેજની તુલિ
 થાય એવાં અનેક જાતિનાં તેલ તે તેલના મસલવા વાળા કહેવા હે કે ધણા ચતુર, જેમના
 હાથ પગ ધણા સુકોમલ હે, તે તેલને મસલતાં થકાં હાથના તલ્લાંનો જે મલ તે શરીરમાં સ
 માવી આપે, એવી ક્રિયામાં રુદ્ધ, પરિપૂર્ણ હે હાથ પગ જેના, અવસરના જાણ, ઝતાવડથી કા
 થેના કરનાર, સર્વે મર્દન કરવા વાળામાં ઝટક્રુષ્ટ, વિવેકવંત, હુલિવંત માહ્યા, પંખિત, મસ
 લતાં થકાં દ્વારે નહી, ઇટલે પરિશ્રમના જીતવા વાળા દ્વયાદિક મુણના જાણ પુરુષો તે કેવી
 રીતે તેલ મસલે તોકે જે થકી હાડને સુલ થાય ઇટલે હાડને સુલકારી, માંસને સુલકારી,
 ચામડીને સુલકારી, રોમને સુલકારી ઇ ચારેને સુલકારી એમ ઇ પૂર્વોક્ત તેલ તે ઝપર કહ્યા
 પ્રમાણે મસલવાથી રાજાને થાક મટ્યા પઢી સિદ્ધાર્થરાજા મદ્દશાળાથી નિકલીને॥૬૧॥ જિહ્વા
 સ્નાનકરવાહું ધર હે તિહાં આવીને સ્નાન ધરમાં પેગા, તે સ્નાન ધર કહેવું હે તોકે ? મોતીયોની જા
 લીયોનાં ગોલજા હે જેમાં,વિચિત્ર મણિરત્ને જાહિત ધરતી તલ હે જેહું,તિહાં રમણિક સ્નાન ક
 રવાનો મંમપ હે તેમાં અનેક પ્રકારના મણિરત્નોયે કરી જહ્યા ચિત્ર્યા એવા અનેક બાજોટ હે
 તેના કપર રાજા સુલે વેગે. હવે સ્નાન કરવાહું જલ, કહેવું હે તે કહે હે. ધૂલના ગંધવાહું જલ,
 ચંદન કપૂરાદિ વાસિત જલ, કળ્ણજલ, શુન્નજલ, ગંગા પ્રસુલહું નિર્મલજલ, એવા જલથી કથાણ
 કારી પ્રધાન મહ્નનની વિધિયે સ્નાન કરે તિહાં ધણા પ્રકારનાં જલ ઝલાલવા પ્રસુલ કૌતુક કરીને
 કથાણકારી સ્નાનના અંતમાં કમલ સરથા સુંવાળા ગંધવસ્ત્રથી અંગ લૂહું પઢી ધણાં મોઘાં
 વસ્ત્રલ પદેશાં, નાલા રસ સહિત ગોશીર્ષે ચંદનથી શરીરને લેપન કહું, પવિત્ર માળા પદેરી,

राजा पारसेथी निकलीने ज्वां बाहेरनी सत्ता ठे त्यां आर्वीने गंधोदकादिक लोट्या-अमदिक सर्व काम राजाना डुकुम प्रमाणे करीने यावत् तिहां सिंहासन मांणीने जिहां सिंघार्थकृत्रि यराजा ठे त्यां आर्वीने द्वायजोडी मस्तकें झंजली करी कहेता द्वाका के दे स्वामी ! जे आपे परमाव्युं ते सर्व काम अमे करी आव्या एम कही आझा पावी सोंपी ॥ ५९ ॥ ॥ तेवार पवी कांङ्क रातुं थोडुं पीजो प्रज्ञात अयुं, सूर्यविकारसीकमल फुल्यं, चंडविकारसी कमल कुम लाणा, जज्वलप्रज्ञात अयुं, सूर्य जग्यो ते सूर्य कहेवो ठे तोके ? राता अशोक सरखो लाज ठे, केसुना फूल सरखो लाज ठे, स्र्जाना मुख सरखो लाज, अर्द्धि चिणोवी सरखो लाज, मा मोलीयो जीव थाय ठे तेना जेवो रातो. बफोरीयाना फूल सरखो लाज, कबूतरना पग नेत्र सरखो लाज, जारस्र्जना फूल सरखो लाज, दिंजुना दगला सरखो लाज ए पूर्व कही जे वस्तु तेवी कोइ पण लाज वस्तु होय तेथी पण अधिक लाज एवो जगतो सूर्य, कमलाकर नामे तलावने विषे घणा कमलोने जघाडतो अको एवो सूर्य जग्यो, हजार करणनो धिरनार, दिव सनो करवा वालो, तेजेकरी जलजलायमान, जेना किरणोथी अंधकार नाश पाय्यो ठे, चोरना प्रचारने टाजनारो, बाटिकानी जाण्णीथें कुंकुनी पीयाली ते सरखो, लाज, ते सूर्यनो नवो ता वडो (तडको) ते तावडे करी जाणो कुंकु सरखो सर्व मनुष्यलोक लाज अयो ठे, एवुं प्रज्ञात अयुं, ॥ ६० ॥ तेवारें राजा शय्याथी चठीने बाजोट जपर पग सूके, बाजोटथी देवो जतर, जतरीने, जि हां मद्दयुद्ध करवानी शाजा ठे तिहां आर्वीने, मद्दयुद्धशालामां प्रवेश करीने, अनेक प्रकारनी मद्दयुद्धनी कलाज करीने थाका पवी, सो औषधीना पाकडुं तेल, हजार औषधीना पाकडुं तेल, सुगंध प्रधान तेल प्रमुख बीजा पण तेल जे धातुनी वुद्धि करवा वालां, जवरामिने

સાંનલીનેં હર્ષ સંતોષ પામી, યાવત્ હાથ જોડીને, મસ્તકે અંજલી કરીનેં, ઇહું કહેતી હવો
 ॥ ૫૪ ॥ ॥ દે સ્વામી ઇ અર્થે ઇમજ હે, તમે કહું તે તદ્દત હે, સંદેહ રહિત હે, જે પ્રમાણેમે
 વાંઘોહતો દે સ્વામી તેજ પ્રમાણેમે આપના મુલથી મદ્દલ કલ્યો, ઇમ દે સ્વામી જે તમે કહો
 હો તે અર્થે સત્ય હે ઇવીરીતેં વારંવાર કહેતી થકી ઇમ કહીને, સ્વમાનાં અર્થેને રુડીરીતથી
 અંગીકાર કરીનેં, સિદ્ધાર્થરાજાની આજ્ઞા લઈને, નાનાપ્રકારના મણીયે જહિત ઇવા સોનાનાં
 બાજોટ ઝપરથી ઝવીને, નહીં ઝતાવલી, નહીં ધીરી ઇવી પૂર્વે કહેલી રીત મુજબ ચાલતી થકી
 જિહાં પોતાનું શયન ઘર હે તિહાં આવીને ઇમ કહેતી હવો ॥ ૫૫ ॥ ॥ જે મહારે ઝત્તમ
 સ્વમાં દીગમાં આઘ્યાં તો હવે મહારે સ્વહું નહી, જો સુહજાહં તો વલી કદાપિ બીજા કોઇ
 પાપ રૂપ સ્વોટા સ્વમાં આવીજાય તો ઇ રુડા સ્વમાંનું ફલ જાહું રહે તેમાટે દેવ શુરુ સંબંધિ
 રુડી મંગલકારી, મુન્નકારી, ધર્મ કથા કહીને રાજિ પૂરણ કરું ઇહું કહીને સ્વમ જાગરણ
 કરતી થકી, પોતેં જાગતી બીજાને જાગવતી વિચરે ॥ ૫૬ ॥ ॥ તેવાર પહી પ્રજાત સમયે
 સિદ્ધાર્થ રાજા કૌટુંબિક જે સેવક પુરુષ તેમને બોલાવીને ઇમ કહેતો હવો ॥ ૫૭ ॥ ॥ ઝતા
 વલથી દે દેવાણુપ્રિય ! આજ સારીરીતેં વાહિરની ઝવઠાણશાલા જે કચેરી હે તેને ગંધોદ
 કથી સીંચો, કચરો કાંટો કાઢાડીને સાફ કરો, લીંપો, લીંપીને પહી પ્રધાન મુગંધિ પાંચવર્યના
 ફુલ તેના ઢગલા કરાવો, કળ્યાનર, કુંદરુ, શિલારસ તેના ધૂપ ઝલેવો અને મુગંધના ચૂર્ણની
 ગોલી, અગરવતી ઝલેવો, મુગંધે અનિરામ કરો, મુગંધે વાસિત કરો, ગંધની વાટમૂકો, આ કામ
 તમે કરો, વીજા કોફની પાસેં કરાવો, આ મદ્દારી આજ્ઞા પાહી તત્કાલ સોંપો ॥ ૫૮ ॥
 તેવારે કૌટુંબિક પુરુષ ઇહું સાંનલી ઘણાજ મુસી થઈને, હાથજોડી તદ્દતિ કરીને, સિદ્ધાર્થ

घाणा दीर्घाश्रुना करवा वाळा एवा तें स्वप्नां दीर्घां ॥ इंधाग्रंथ ॥ ३०० ॥ तेजुं फल आर्ची
 रीते ठे. हे देवाश्रुप्रिया ! तमोने अर्थीनो जान्ना थाहो, तमोने जोगनो जान्ना थाहो, सुखनो जान्ना
 थाहो, राज्यनो जान्ना थाहो, ए निश्चै नवमह्दीना उपर साडास्तात दिवस गये थके अमारा
 कुलमां व्वजा समान, अमारा कुलमां दीप समान, अमारा कुलमां दीवास्मान, अमारा
 कुलमां पर्वत समान स्थिर, अमारा कुलमां शिखर समान, अर्थात् सुकुट समान,
 अमारा कुलमां तिलक समान, अमारा कुलमां सूर्यसमान, कुलनो आधार, कुलनी वृक्षिनो
 करवा वाळो, कुलनी कीर्तिनो करवा वाळो, कुलना निर्वाहिनो करवा वाळो, कुलना यशानो
 करवा वाळो, कुलमां वृक्षसमान, घाणा लोकोने बज्जबायामां राखवाथी कुलनी विरोष वृक्षिनो
 करवा वाळो एवो पुत्र थाहो. वली सुकोमल ठे दाख पण जेना, संपूर्णे पार्श्वेद्रिय परवडां ठे
 जेनां. लक्ष्ण, व्यंजन अने श्रुते करी सहित, मानोन्मान प्रमाद्य सर्वे शरीर सुंदर, चंद्रमान्नी
 पेरे सौम्याकार, मनोदूर वर्धन करवा योग्य, एवो पुत्र तुजने थाहो ॥ ५४ ॥ ॥ ते
 पुत्र कदेवो थाहो तोके ? बाळक अवरस्था बांभीने जेवारें विद्वान् अवरस्थामां आवहो तेवारें
 सर्व कळाळ मात्र वैखवाथीज जाणी जेथे पण तेने शीखावहुं पडहो नव्ही. वली शुवान अव
 स्थामां शूरवीर, महादानेभ्वरी, स्वप्रतिष्ठा निर्वाहक एटले पोते अंगीकार करेली वातना
 निर्वाहने करवा वाळो, संग्राममां वीर एटले पावो जाणे नव्ही, जमीन उपर राज्य करवा वाळो,
 घाणा द्वायी घोडा रथ पायदल प्रमुखनो माळक एवो, राजावर्तनो राजा थाहो ॥ ५३ ॥
 तेमाटे तमे उदारकारी यावत् स्वप्नां दीर्घां एवीरीतें सिद्धार्थराजा बे वार जणवार त्रिशळा
 राखीने कहे, प्रशंसा करे, तेवार पढी त्रिशळा द्वात्रिंथायी सिद्धार्थराजाना मुखयी आ वात

चित्र १७

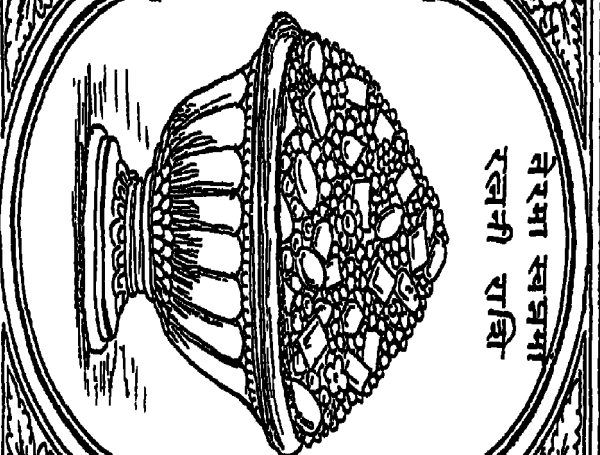
करवा वाली तथा स्वर अक्षरें करी स्पष्ट एवी तथा कल्याणनी करवा वाली एवी तथा वृद्धि
नी करवा वाली एवी तथा निरुपद्रव अर्थात् उपद्रव रहित एवी तथा धनना जाननी करवा
वाली एवी तथा मंगलनी करवावाली, श्रीकार अलंकारादि शोभा सहित, हृदयमां कोमल
लागे एवी, वली जे वाणी सांजलवाणी मनमां आनंद थाय एवी, वली कोमल, मीठी रस
शुक्त, जेमां वचन थोडा अने अर्थ धणो एवी वाणीची विशालादेवी पोताना नरतारने जगा
वती हवी ॥ ४७ ॥ ॥ तेथी सिद्धार्थराजा जाण्यो, त्यारे विशाला राणी सिद्धार्थराजानी
आज्ञाथी नाना प्रकारना मणिरत्नथी चित्तथो एवो सोनानो बाजोट मणिरत्नोथी जळ्यो ते
उपर पजोंवी वालीने बेवी, रस्तानो खेद मटाडीने सुखे बेवी, बेसीने सिद्धार्थराजा प्रत्ये
जेवी रीते पूर्वे वर्येन करी आख्या एवी वाणीयें करी कहेती हवी ॥ ४८ ॥ ॥ हे स्वा
मी ! निश्चें हुं आज पूर्वोक्त श्यामां कांडक सुती कांडक जागती थकी, में गज वृषज
आदिदेह जे पूर्वे कही आख्या ते चौद स्वप्नां दीर्घां, देखीने जागो, ते मढोटा स्वप्नां फल
जाणुं जे कांड फलवृत्ति फलजुं पामजुं कांड थावो ? एवुं विशालार्थे पोताना नरतारने प्रवहुं ॥
॥ ५० ॥ ॥ तेवारे सिद्धार्थराजा विशालाना सुखथी एवो अर्थ सांजलीनें, हर्ष संतोष पामीनें,
चित्तमां आनंद पाम्यो थको, प्रीतिकारी परम सौम्य हर्ष हृदयमां फेळ्यो, जेम मेघनी धारायें
ढंटायेजुं एवुं कंदवतृक्षुं फल तेनी येरें जह्मसित थयो थको, सांजलीने तेनो विचार कळ्यो,
पोताना स्वप्नाव प्रमाये पोतानी बुद्धि विज्ञाने करी ते स्वप्नोनो अर्थ ब्रह्म कळ्यो, अर्थ प्र
ह्ला करीने विशालाराणीने मीठे वचने करी एवुं कहेतो हवो ॥ ५१ ॥ ॥ हे देवाणुप्रिया !
तें मनोहर स्वप्नां दीर्घां, तें कल्याणकारी स्वप्नां दीर्घां, शिवकारी, धनकारी, आरोग्यकारी,

ની કૂલ્લમાં આવ્યો હતોય તેની માતા વિમાન દેસે અને જે તીર્થેકરનો જીવ નરકથી નિકળી
 માતાની કૂલ્લમાં આવ્યો હતોય તેની માતા વારમાં સ્વપ્નામાં હુવન દેસે એવો પાત્ર છે ॥ ૧૧ ॥
 એવા ચૌદે સ્વપ્નાં દેસીને ત્રિશલા રાણી જામુત થઇ એ સ્વપ્નાં કેવાં છે તોકે ? હુન છે, સૌમ્ય નજાં
 છે, ઘણું રુંહું વહન છે દરીન જેમહું, નહું રૂપ છે જેમહું, એવાં સ્વપ્નાં દેસીને ત્રિશલા માતા
 જાગી તે કેવી છે તો કે ? જેવા કમલ ઝબહે તેવાં નેત્ર વિકસિત થયાં છે જેના, હર્ષના વચાથકી
 સર્વથંગ હર્ષ સહિત હોહું હહું, સર્વ રોમરાજી ઝહસિત થઇ ॥ એ ચૌદ સ્વપ્નાં સર્વ તીર્થેકરોની
 માતાનું દેસે, જેવારે તીર્થેકર ગર્જનામાં આવે તેવારે દેસે, તેમ ત્રિશલાદેવી પણ શ્રીમદ્વાવીર સ્વામી
 કૂલ્લમાં આવ્યા તેના યોગે ચૌદ સ્વપ્નાં દેસીને શર્યામાં જાગતી હવી ॥ ૪૪ ॥ તેવાર પહી
 ત્રિશલા ક્ષત્રિયાણી પૂર્વે કહ્યા એવાં ચૌદ સ્વપ્નાં દેસીને જાગતી થકી ઘણીજ પોતાનાં હૃદય
 માં સુચી થઇ, સંતોષ પામી, જેહું મેઘની ધારાયે કરી હણાણું કંઠવ હૃહું ફૂલ તેની પેરે ઝહા
 સપામ્યા છે રોમકૂપ જેનાં, અર્થાત્ રોમરોમ હર્ષ પામ્યા પહી તે સ્વપ્નાને યાદ કરે જે અનુકર્મ
 મેં એવાં એવાં સ્વપ્નાં ફીળાં એવી રીતે યાદ કરીને ઝહે, ઝહીને બાજોટ કપર પગ આપીને દેહી
 ઝતરે ઝતરીને નહી ઝતાવહી એટલે મનમાં ઝતાવહ નથી તથા કાયાથી ચપલ પણું નથી, ર
 સ્તામાં તોકર રહિત, વિહંબરહિત, નીત પ્રમુલના ઝઠીગણને ન હેતી થકી, રાજહંસી સરસી
 ગતિયે કરી ચાલતી થકી હિદાં સિદ્ધાર્થ ક્ષત્રિય રાજાની શર્યા છે, હિદાં સિદ્ધાર્થ ક્ષત્રિય રાજા
 પોહ્યા છે, તિદાં આવી, આવીને, સિદ્ધાર્થ ક્ષત્રિય રાજાને એવી વાણીથી જગાવતી હવી તે કેવી
 વાણી તોકે ? જે સિદ્ધાર્થ રાજાને વહન લાગે, સિદ્ધાર્થ રાજા એવી વાણીની સર્વદા ચાહના કરે,
 એવી વાણી તથા દેશરહિત એવી તથા સર્વના મનને ગમતી એવી તથા વહનપણાની ચેતવણી

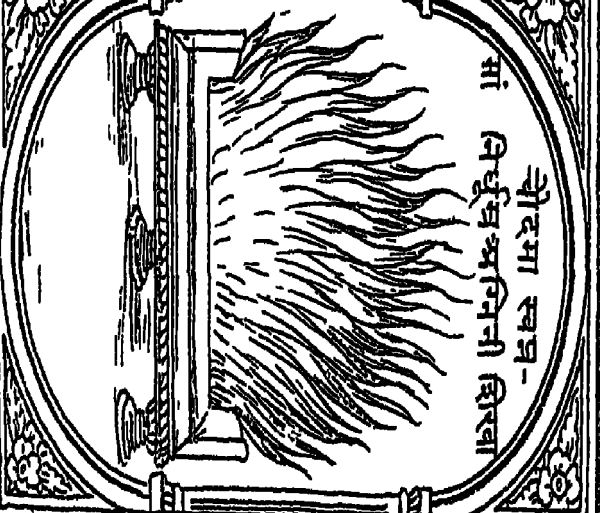
चित्रार्द

वारमा स्वप्रभा
देव विमान

तेरमा स्वप्रभा
रत्नानी राशि

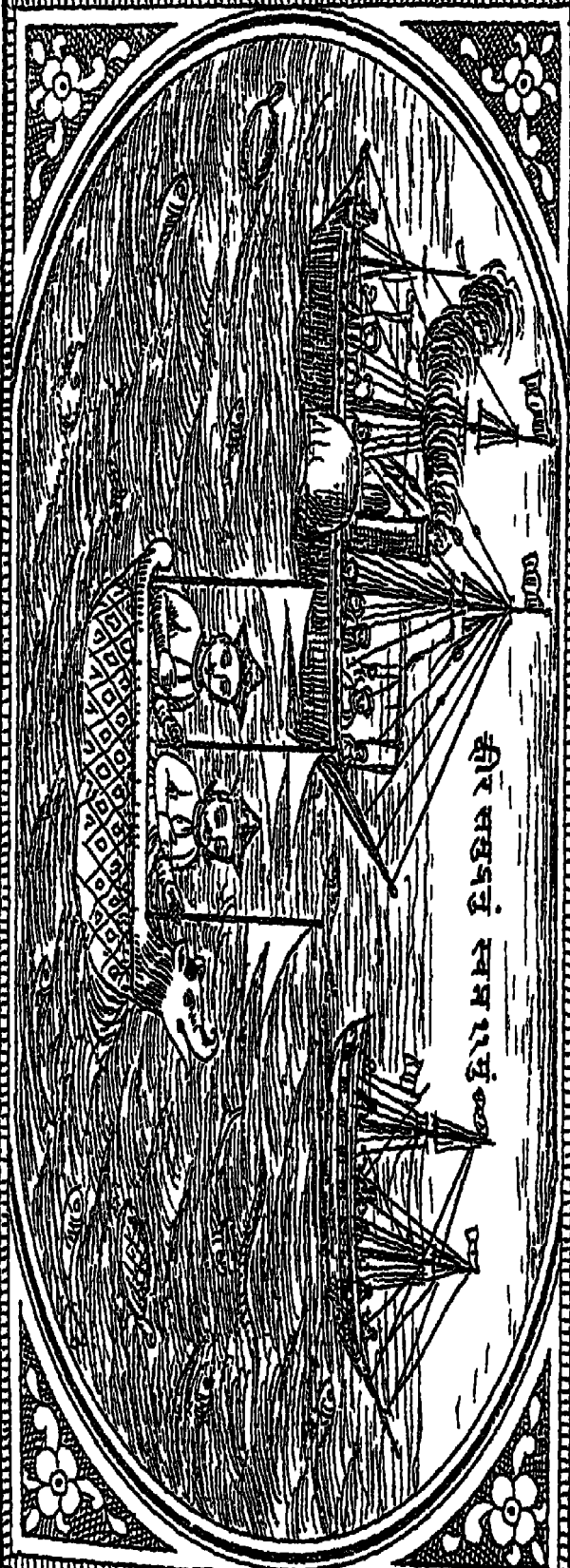

चौदमा स्वप्र-
मां निर्दुष्यप्रनिनी क्षिरवा

કે સર્વ જીવલોક સંસાર તે શબ્દથી પૂરણ કહ્યો હે અર્થાત્ તે શબ્દ સર્વેષ્ઠ ફેલાઈ ગયો હે, વલી તે વિમાનમાં, અગર, કુંદરુ, શિલારસ, ઇમના ધૂપનો મધમધાયમાન ધૂપ સુગંધ થઈ રહ્યો હે, વલી જે વિમાનમાં દેવોને યોગ સદાચલોત થઈ રહેલો હે, દેવોને યોગ્ય સુર્વદા સાત સુરવનો નિવાસ રૂપ ઇંદુ દેવવિમાન ત્રિશલા માતાર્યે બારમાં સ્વપ્નમાં દીતું ॥ ૧૨ ॥ ૪૪ ॥ ॥ તેવાર પહી ત્રિશલાદ્વિયાણીય તેરમે સ્વપ્ને રત્નોનો ઢગલો દીતો. તેમાં કયાં કયાં રત્ન હે. ૧ પુલકરત્ન ૨ વજ્રરત્ન, ૩ નીલરત્ન, ૪ સસાંકરત્ન, ૫ કર્કેતનરત્ન, ૬ લોહિતરત્ન, ૭ મરકતરત્ન, ૮ પ્રવાહ રત્ન, ૯ સ્ફાટિકરત્ન, ૧૦ સૌગંધિકરત્ન, ૧૧ હંસગર્જનરત્ન, ૧૨ મસારગદ્ધારત્ન, ૧૩ અંજનરત્ન, ૧૪ ચંદ્રપ્પનરત્ન એવા બીજા પણ અનેક જાતિનાં ચત્તમ રત્ન તે સોનાનાં મહોટા યાલોમાં ન રેલાં તે રત્નોનો ઢગલો કહેવો હે તોકે ? મેરુપર્વત જેટલો ઝંચો, આકાશમાં દેદીપ્યમાન એવો રત્નનોનો ઢગલો ત્રિશલા દેવીયેં તેરમાં સ્વપ્નામાં દીતો ॥ ૧૩ ॥ ૪૫ ॥ ॥ તેવાર પહી ચૌદમે સ્વપ્ને ત્રિશલા દ્વિયાણીયેં નિર્ધૂમઅગ્નિદીતો તે અગ્નિ કહેવો હે તોકે ? ઘણો ઝજલો નિર્મલ પીલો અને લાલ વર્ણે વાલો, વલી મધુ અને હુતથી સીંચ્યો થકો, નિર્ધૂમ ધન્યગાયમાન જાજવલ્લમાન શિશ્વાવાલો, વલી તે અગ્નિમાં અનેક ન્હાની શિશ્વાહ હે વલી તેથી કોઈક શિશ્વા અધિકી વલી તે અધિકથી પણ વલી કોઈક શિશ્વા ઝંચી કેટલીએક શિશ્વાહ વલી ઘણીજ ન્હાની એવી અનેક જ્વાલાર્યે કરી અગ્નની શિશ્વા મલી રહી હે વલી જે અગ્નિમાં અનેક જ્વાલાયો માંદોમાંદો મલી રહી હે, એવા ધૂમ્રરહિત અગ્નિની જ્વાલાહ તે કોઈ આકાશ પ્રદેશમાં ચાલ તી દ્યોય તેની પેરેં ઘણી ચપલ અગ્નિની શિશ્વા ત્રિશલા દેવીયેં ચૌદમાં સ્વપ્નામાં દીતી ॥ ૧૪ ॥ ૪૬ ॥ ॥ આ સ્વપ્નામાં બારમે સ્વપ્ને દેવતાહું વિમાન કહું તે જે તીર્થકરનો જીવ દેવલોકથી ચવીને માતા

अने सीतोदा ए बे नदीयो महाविदेह क्षेत्रनीपडे हे, सर्वमज्जी चौद्वारावने लपच हजार न
 दीयोडुं पाणी जे समुद्रमां पडे हे इहां कोइ पश्र करे के सूत्रमांतो खीरसमुद्र स्वप्नमां दीवो
 एवो पाव कह्यो हे अने तमे तो नाना प्रकारनी वेजाये बधतो पाणी कह्यो तो त्या नदीयो मांदे
 नले हे एवो कह्यो बो तेडुं ह्युं कारण हे ? तेने उत्तर कहे हे जे खीरसमुद्रनो पाव कहेवा थकी
 लवण समुद्र देवो कारणके जो लवणसमुद्र नही कहेसो तो गंगा अने सिंधु नदीयो पडे
 हे ए पाव पण सूत्रकारेज कहेजो हे ते पाव मज्जे नही माटे इहां एम समजडुं के लवणस
 मुद्रडुं पाणी मोडुं हे ते स्थानके त्रिशला माता ए लवणसमुद्रडुं पाणी खीरसमुद्र सरखुं
 देखे हे एवो अग्नीप्रारमे स्वप्ने खीरसमुद्र त्रिशला देविये दीवो ॥ ११ ॥ ४३ ॥ ॥ तेवार
 पवी बारमे स्वप्ने, त्रिशला माताये देवविमान दीवुं ते कहेवुं हे तोके ? पुंनरीक उत्क्रष्ट वि
 मान हे तेमां उत्तम सुवर्णमयिनां एकहजारने आव थंनोये करी विराजमान हे वजी ते वि
 मान आकाशमां दीपकनी पेरें दीपी रह्युं हे, ज्योतमां सूर्यमंजल सरखी शोना हे जेनी, वजी
 जे विमानमां सोनानी नींतोमां नागफणा खीला ठोक्या हे, वजी स्थानके स्थानके विष्णुफल
 मालाज, सुवर्ण पत्रेकरी लंबायमान एवी मोतीयोनी मालाज लटके हे, वजी ते विमाननी
 नीतमां मृग हरणना रूप, नाहारना रूप, बलवना रूप, घोडाना रूप, मगरमह, नारंफपरखी,
 गरुड, मयूर एमनां रूप, सर्पनां रूप, किन्नरदेवोनां रूप, कस्तुरीया मृगनां रूप, सर्पुलसिंहनां
 रूप, ह्याथीनां रूप, वनजता, पद्मजता, एमनां रूप चित्रामणमां हे, वजी जे विमानमां नाटक
 थइ रह्यां हे ते नाटकमां जे वाजिजो वाजी रह्यां हे तेना शब्द करी पुरायुं एडुं ते विमान
 हे, वजी जे विमानमां मेघगाजे तेना सरखो देवड्डेनीनो शब्द थइ रह्यो हे तेथी जाणीये तैथे

कीर सखनतुं स्वप्न ११ मुं

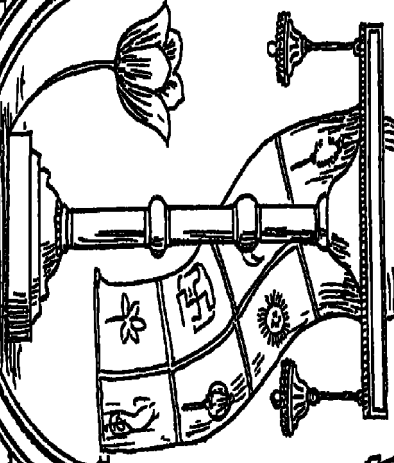

તેમાંથી ચંચલાથી પણ ઘણા ચંચલ ઇવા ઘણા ઝંચા કહ્નોલ ઝલી રહ્યા હે, તે કહ્નોલેકરીને પાણી ઘણુંજ ચંચલ થયું હે, વલી મંદમંદ વાયરાથી ચલાયમાન થયા હે કહ્નોલ તે સમુદ્રના તટ ઝપર ઝાવીને નફાકા યાદ રહ્યા હે, તેનો શબ્દ થઈ રહ્યો હે હેનેવિષે તે કહ્નોલોથી સમુદ્ર શોની રહ્યો હે, વલી તે કહ્નોલ મથા થકા ઢોહતા હે ઇટલે એક કહ્નોલની પઢવાડે બીજો કહ્નોલ ઢોડી રહ્યો હે, પહેલો એક ન્હાનો કહ્નોલ ચાલે, વલી મહોટો કહ્નોલ ચાલે, ઇવી કહ્નોલોની શોના હે હેને વિષે, વલી હે સમુદ્રમાં જલચર જીવ કહ્નોલ કરી રહ્યા હે, તે કેવા જાતિનાં તોકે મહામગરમહ, તિમિંગલમહ, લઘુમહ તે સર્વ પરસ્પર મથા થકા રમત કરે તેવારે તેમનાં ધૂંબના ઝલાલવાથી ઝલહ્યું હે પાણી તેમાંથી ફીણ પ્રગટ થઈ તે ફીણ કહ્નોલોથી તણાઈને કિનારાપર ઝાવી પડે હે, તેનાં ઢગલા થઈ ગયા હે તે ઢગલા સર્વે કપુરના ઢગલા સરસ્વા દેશ્વાય હે, વલી હે સમુદ્રમાં ગંગા પ્રમુલ્લ નદીયોના પાણી પડે હે તેમાં ચૌદ ચૌદ હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે ગંગા અને સિંધુ ઇ હે નરતકેઝની નદીયો પડે હે. ઇમજ ચૌદચૌદ હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે ઇરવતકેઝની રક્તા અને રક્તવતી ઇ હે નદીયો પડે હે તથા ઝઠાવીશ ઝઠાવીશ હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે રોહિતાસા ઇ હે નદીયો દેમવંતકેઝની પડે હે તથા ઝઠાવીશ ઝઠાવીશ હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે સુવર્ણકુલા અને રૂપકુલા ઇ હે નદીયો ઇરણ્યવતકેઝની પડે હે તથા હપન્ન હપન્ન હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે હરિકંતા અને હરિસલિલા ઇ હે હરિવર્ષ કેઝની નદીયો પડે હે તથા હપન્ન હપન્ન હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે નરકાંતા અને નારિકાંતા ઇ હે નદીયો રમ્યકકેઝની પડે હે તથા પાંચ પાંચલાયની ઝપર વઝીશ વઝીશ હજાર નદીયોના પરિવાર સાથે સીતા

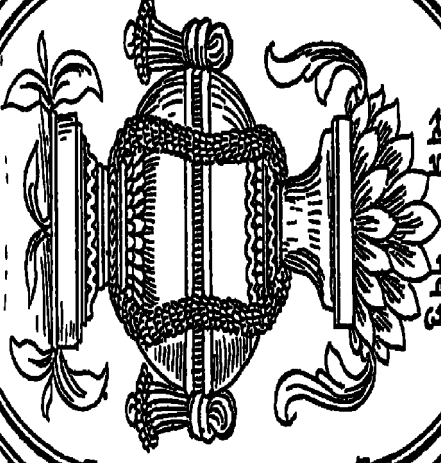
વહી તે પૂરણ કલશ, પ્રધાન રત્નોત્તું કમલ તેનાં ઝપર ધરેતું હે, નેત્રોને આનંદ આપવા વાહો
 હે, સર્વ દિશાભમાં ઝઘોત કરતો ધકો સર્વ લક્ષ્મીનો ઘર તેની પરે સર્વ પાપ રહિત સર્વ
 શોના સહિત લક્ષ્મીનો નિવાસ હે, વહી જે કલશને ગલામાં હ ક્તુના સુગંધિ પૂજોની
 માળા હે, ઇવો પૂરણકુંજ નહો રૂપામય તે નવમે સ્વમે ત્રિશાહારાણીયેં દીજો ॥ ૯ ॥
 ॥ ૪૧ ॥ ॥ તેવાર પહી, દશમાં સ્વમામાં ત્રિશાહારાદેવી પદ્મસરોવર દેશે તે પદ્મસરોવર
 કદેહું હે તોકે ? જે સરોવરમાં ઝગતા સૂર્યથી ઝઘજ્યાં ઇવાં ફૂજાર પાંચહીના કમલો
 હે, તે વિકસ્વરમાન કમલની વાસનાયેં કરીનેં જેતું પાણી સુગંધમય ધયું હે, વહી તે
 કમલોની ઝંનાયેં કરીને પાણી લાલ પીલા રંગ જેતું દેશાય હે, વહી જે પદ્મસરોવર જા
 લમત્સ્ય કહપાદિક જાલચર જીવોયેં સેવ્યું ધકું રહું હે, વહી જે પદ્મસરોવરમાં કમલ
 પત્ર ઝપર પહ્યો જાલનો બાંટો તેયો કરી જાયો નીલા આંગણમાં મોતી જાહ્યાં હોય નહિ ?
 છતું દેશાય હે, વહી તે મહોટું સરોવર હે તેમાં સૂર્યવિકાસી કમલ, ચંડવિકાસી કમલ,
 નીલ કમલ, મહાપદ્મ શ્વેત કમલ, રાતાં કમલ, રૂપાદિક કમલની શોના બની રહી હે તેથી
 ઘણુંજ રમણીક ધયું હે, વહી તે કમલો ઝપર પ્રસન્નધયા ઇવા નમર નમરીયો આવીનેં હું
 જારવ કરી રહ્યાં હે ॥ ધંધા ધંધ ॥ ૪૦ ॥ વહી તિહાં કાર્કવક હંસ, ચંકવા, રાજહંસ, બ
 ગા, સારસ, ઇવા પંચીયોયેં કરી શોને હે, અર્ધાત્ત્વ જાતિયોના પંચીયો તિહાં રહે હે, ઇ
 વો પદ્મસરોવર ત્રિશાહારાદેવીયેં દશમાં સ્વમામાં દીહું ॥ ૧૦ ॥ ૪૨ ॥ ॥ તેવાર પહી અગીઆ
 રમાં સ્વમામાં ત્રિશાહારાદેવી સ્વીરસમુદ્ધ કદેવો હે તોકે ? ચંડમાના કિરણોની
 જેવી શોના તેવી શોના તે સમુદ્ધમાં હે, વહી ચારે બાજુ જે સમુદ્ધું જાલ તુલિ પામે હે, વહી

चित्र १४

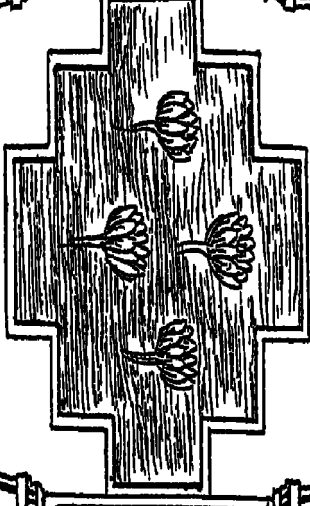
ध्यानं
स्वप्नं

कल्पवृक्षं
स्वप्नं नवमं

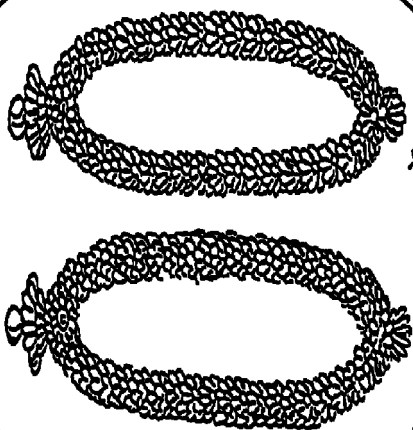
पद्म सरोवरं
स्वप्नं दशमं

પણ સદસ્ય કિરણ કહેવાની રૂઢી છે પરંતુ સૂર્યના કિરણોમાં તો મહીને મહિને વધ ગટ થાય છે તે આ પ્રમાણે જે વૈજ્રમાં બારસે કિરણો, વૈશાખમાં તેરસે કિરણો, જ્યેષ્ઠમાં ચૌદસે કિરણો આષાઢમાં પન્નરસે કિરણો, આવણમાં ચૌદસે કિરણો, નાદરવામાં ચૌદસે કિરણો, આસોમાં શોળસે કિરણો, કાર્તિકમાં અગીઆરસે કિરણો, માર્ગશિરમાં એકહજારને પચાશ કિરણો, પૌષમાં હજાર કિરણો, માઘમાં સાઢાદશસે કિરણો, ફાલ્ગુનમાં અગીઆરસે કિરણો, એવો સૂર્ય લોકોના ચક્રુ સમાન ત્રિશલાદેવીયે સાતમે સ્વમે દીવો ॥ ૭ ॥ ૩૯ ॥ ॥ તેવાર પઢી આવમે સ્વમે, ત્રિશલામાતા, ધ્વજા દેસે તે ધ્વજા કહેવી છે તોકે ? સોનાનો ઝેને દંખ છે તે ઝપર રહેલી છે, પાંચ વર્ણના વસ્ત્રની ધ્વજા છે, વલી તે ધ્વજાની ઝપર સુકોમલ અનેક રંગનાં મોરપીઠ ધયાં છે તે ચોટી સરલા શોભાયમાન છે તથા ઘણો શ્રીકાર છે, તથા તે ધ્વજામાં સિંહનું રૂપ લરચું છે તેણેકરી વલી બહુજ શોભે છે તે સિંહ કહેવો છે કે ઝેવો શંખ ઝજાળો, કુંદવટનું ફૂલ ઝજાળું, જાળનો કણીયો ઝજાળો તથા રૂપાનો કલશ ઝજાળો હોય તેવો શ્વેત વર્ણ છે; જે સિંહને દેંચીને લોકે એવું સમજે કે આ સિંહ આકાશ મંડલ એવાને ગદ્યમ કરે છે કે છું ? એવી તે સિંહની મુશ્વાક્રતિ તથા શરીરાક્રતિ છે, જે ધ્વજાનું વસ્ત્ર વાયરાની લહેરોથી ઘોડું ઘોડું ચ લાયમાન શ્વરચું છે, વલી ઘણો ઝંચો લોકોને દેસવા યોગ્ય એવો ધ્વજ આવમાં સ્વમામાં ત્રિ શલા દેવીયે દીવો ॥ ૮ ॥ ૪૦ ॥ ॥ તેવાર પઢી, નવમાં સ્વપ્રમાં, શ્રીત્રિશલાદેવી, પૂરણ ક જણ દેસે તે કલશ કહેવો છે તોકે ? ગત્તમ દેવીપ્યમાન છે રૂપ જેતુ, નિર્મલ જાલથી નસા થકો ઘણોજ સુંદર છે, સૂર્યમંડલ સરણી જાગવધ્યમાનશોભા છે ઝેની, વલી જે કલશની પાસે કમલ ની વાહી છે એટલે કમલોથી વીંટયો થકો છે વલી તે કલશ સર્વે મંગલોનો મલાવવા વાળો છે,

વાલો, જાલીરીતેં જાજા કાચની પરેં શોનાયમાન, આકાશ રૂપ તજાવનો હંસ બેંચ પહેં
 કરી પૂર્યે, સર્વ જ્યોતિષિયાના સુરવું મંખન, અંધકારનો વૈરી, કંદર્પબાણનો પૂરવા વાલો,
 સસુહનાં જાગનો વધારવા વાલો કેમકે જેવારેં સુક્ષ્મપદ્મમાં ચંડમા કળે તેવારેં સસુહની વેળ
 વધે, વિરહિણી સ્ત્રીનેં ચંડના ગદયથી અધિક વિરહ જાણત ધાય તેમાટે વિરહિયોને કિરણોયે
 કરી શોષણ કરવા વાલો, આકાશનું તિલક, રોહિણીના કુદયનેં વહન કેમકે ચંડમા રોહિ
 ણોનો નરતાર હે ઇવી લોકોમાં કેવત હે પરંતુ રોહિણીતો નદ્વ હે તે બને નહી. ઇવો પૂર્યિ
 માનો ચંડ ત્રિશલાદેવીયેં ઘઠા સ્વપ્નામાં ઢીલો ॥ ૬ ॥ ૩૫ ॥ ॥ તેવાર પઢી ત્રિશલારાણી,
 સાતમેં સ્વપ્ને સૂર્યોદયે તે સૂર્ય કહેવો હે તોકે ? અંધકારનાં પમજનેં ફોહવા વાલો, વલી રાતો
 વર્યે હે તેવર્યે કહેવો હે તોકે ? રાતા અશોક સરસો, કેશુહનાં પૂજ સરસો લાલ હે, જેહું પોપટનું
 સુરવ લાલ હોય, જેવી અર્ધિ ચિણોલી લાલ હોય તેવો સૂર્યે લાલ હે, વલી કમલનાં વનનો ગઘા
 હવા વાલો હે, તેમાટેજ કમલની શોના કરવા વાલો હે, જ્યોતિષ શાસ્ત્રનો તથા જ્યોતિષચક્રના
 ચિન્હ સરસો ગંજરાણનો કરવા વાલો હે, આકાશમાં ઢીવાની પેરે શોને હે, કળતો ધકો દેમ
 ના સમૂહને લાશથી નરવન પકડીને કાહાહવા વાલો, વલી પ્રહોનો રાજા હે, રાત્રિનો નાશ ક
 રવા વાલો હે, વલી ગ્ગતીવેળાયે તથા આશ્વમતિ વેળાયેં હે ઘડી પર્થત સુરે ઢીગમાં આવે
 પઢી સુરે ઢીગમાં આવે નહી, વલી રાત્રિના વિચરવા વાલા જે ચોર આદિક તેમનું ગ્રમણ
 મટાહવા વાલો, વલી શીત ટાહાહને મથન કરવા વાલો, મેરુપર્વતને પાસવતિ નિરંતર મહોટા
 મંખલ સહિત નમવા વાલો, વલી સૂર્યના હજાર કિરણોયે કરી સર્વજ્યોતિષીયોની પ્રજા મટી ગઈ
 માટેં ફહાં સૂત્રકારોજે સૂર્યની હજાર કિરણો કહે હે તે જાવન્યઆશ્રિત હિરે હે અને લોકમાં

चाचने स्वने
वे फूलनी माहा

सातने स्वने सूर्य

મૂલ કમલ સહિત સર્વે મળી હ વલયનાં એક ક્રોડ, વીશ લાઘ, પચાશ હજાર, એકસો ને વીશ કમલ જાણવાં. તે કમલનાં માન મુખ્ય કમલથી માંની અનુક્રમે અર્ધ અર્ધ પ્રમાણ હેવાં. એ સર્વ કમલવાત્સી દેવતા શ્રીદેવીનો પરિવાર જાણવો. એ દેવી નવનપતિ માંહેલી જાણવી ॥ એ ચોથું સ્વયં કહ્યું ॥ ૪ ॥ ૩૬ ॥ હહાં બીજો વરણ સંપૂર્ણ થયો ॥ ૫ ॥ ૩૭ ॥ હવે ત્રીજો વરણ કહે હે. તેવારપલી વલી ત્રિશલારાણી પાંચમાં સ્વપ્નમા ફૂલોની માલા હેરે તે માલામાં રસ સહીત કલ્પવૃક્ષના ફૂલ, તેણે કરી ઘણી મનોહર હે, વલી ચંપાનાં ફૂલ, અશોકનાં ફૂલ, પુન્નાગનાં ફૂલ તે નાગધિયંત્રુ સરણા એ ફૂલનાં જાડ થાય હે, મોગરાનાં ફૂલ, માલતીનાં ફૂલ, જાયનાં ફૂલ, હૂરના ફૂલ, કોહ્નજ ફૂલ તે કોહ વેલિ વિશેષના ફૂલ, કોજનાં ફૂલ, કોરંટનાં ફૂલ, હમણાના ફૂલ, નવમોલિકાનાં ફૂલ, વહુલવૃક્ષનાં ફૂલ, તિલવૃક્ષનાં ફૂલ, વાસંતિકાનાં ફૂલ, પદ્મકમલનાં ફૂલ, ઝત્પલતે પુંખરીકનાં ફૂલ, કુંદમચકુંદ વૃક્ષનાં ફૂલ, અગધિયાનાં ફૂલ, આઝમાંજર એવા પ્રકારનાં ફૂલોની ઘણી સુગંધ હે જેમાં એવી બે ફૂલોની માલા તેની મનોહર ગંધથી સ્વંચાણા થકા આવ્યાં એવાં જે નમરા નમરીયો તેનો શુંજારવ શબ્દ જેનેવિશે થઈ રહેલો હે. વલી એ બેઝ માલામાં સર્વે ઋતુનાં ફૂલ સુગંધા પાંચ વર્ણા હે પરંતુ તેમાં થોલો વર્ણ વિશેષ હે, તે જ્યાં જ્યાં જે જે ફૂલ શોને ત્યાં ત્યાં તે તે ફૂલ સુંધ્યાં હે એવી બે માલા પાંચમાં સ્વપ્ને ત્રિશલાદેવીયેં ઢીલી ॥ ૬ ॥ ૩૭ ॥ ॥ તેવાર પલી હળા સ્વપ્નમાં ત્રિશલા દેવી ચંડમા દેસે તે ચંડમા કહેવો હે તોકે ? ગાયના દૂધના ફીણ સરણો ઝજલો હે, રૂપાનાં કલશ સરણો થોલો હે, વલી ઋદ્ય નેત્રને વદ્ધન, સંપૂર્ણ દુર્ણિમાના અંધકારને હરવા વાલો, વલી શુકલપદ્મમાં શોનાયમાન, હુમુદવનનો બોધ એટલે ઝઘાહવા વાલો, રાત્રિની શોનાને કરવા

અઢીસેં ધનુષ પ્રમાણ એક મણિમય પીઠિકા હ, ત પાઠકા ડપર લક્ષ્મી દયાંનં। શય્યા હ, હવે
 તિહાં એ દેવીનાં મુખ્ય કમલની પાંચહિસેં લક્ષ્મી દેવીને આનરણાદિક મૂકવાનાં વલયાકારે
 એકશો ને આઠ કમલો હે, તે કમલોહું સર્વે ડેંચ નીચપણું મુખ્ય કમલથી અર્ધ પ્રમાણે જા
 ણહું. એ એકસોને આઠ કમલે કરી તે મૂલ કમલ વીંટેહું હે, જેમ ગઢે કરી નગરી વિંટાયેલી
 હોય હે, તેમ જાણહું, હવે તે મૂલના કમલના બીજા વલયની પૂર્વે દિશાયેં મહર્દિક ચાર
 દેવીજને વસવાનાં ચાર કમલ હે, તથા વાઘ્ય કોણ, ડત્તર દિશા, અને ફેશાનકોણ, એ ત્રણે
 દિશાયેં દેવીના સામાનિક દેવતાને વસવાનાં ચાર હજાર કમલ હે, તથા શ્રી દેવીની અન્યંતર
 પર્વદાનાં જે આઠ હજાર મુરુથાનીય દેવતા હે, તેને વસવાનાં આઠ હજાર કમલ, અગ્નિ
 કોણે હે, તથા મધ્ય પર્વદાના દશ હજાર મિત્ર સ્થાનીય દેવતાને વસવાનાં દશ હજાર કમ
 લ, દક્ષિણ દિશાયેં હે, તથા શ્રી દેવીનાં બાહ્ય પર્વદાના કિંકર સ્થાનીય ચાર હજાર દેવતાને
 વસવાનાં ચાર હજાર કમલ, નૈક્ત કોણે હે, અને શ્રીદેવીના હાથી, ઘોડા, રથ, પાચક, મ
 હિષ, નાટ્ય, ગંધર્વ. એ સાત કટકના સ્વામીને રહેવાનાં સાત કમલ, પશ્ચિમ દિશાયેં હે.
 હવે વલી લક્ષ્મી દેવીના અંગરક્ક શોલ હજાર દેવતાને વસવાનાં શોલ હજાર કમલ, તે
 ત્રીજા વલયની ચાર દિશામાંહેલી પ્રત્યેક દિશાને વિષે ચાર ચાર હજાર કમલ કરતાં શોલ
 હજાર કમલ હે, તથા ચોથા વલયને વિષે શ્રી દેવીના અન્યંતર આનિયોગિક વગ્રીશ લાઘ
 દેવતાને વસવાનાં વગ્રાશ લાઘ્ય કમલ હે, તથા પાંચમાં વલયને વિષે શ્રી દેવીના મધ્યમ
 ચાલીશ લાઘ્ય આનિયોગિક દેવતાનાં ચાલીશ લાઘ્ય કમલ હે, તથા હઠા વલયને વિષે
 શ્રી દેવીના અઢતાલીશ લાઘ્ય બાહ્ય આનિયોગિક દેવતાનાં અઢતાલીશ લાઘ્ય કમલ હે, એવં

હતાવે તેવારે કમલમાંથી સુંગધ નીકળે વળી લક્ષ્મીદેવીને મસ્તકે વેણીદંત ઘણો નિર્મલ નસ્યો કાળો હે લાંબો કેહ સુધી શોને હે દુવી હે. દ નરવધી માંનીને માથાની વેણીસુધા વર્ણન કર્યું. દુવી લક્ષ્મીદેવતા પદ્મહૃદના કમલમાં વસતી હિમાચલનામા પર્વત ઝપર વેળી ધકી દશદિશાથી શોનાયમાન હે વળી હાથી ઝાવી સૂંઢમાં પદ્મહૃદથી જલ નરીને લક્ષ્મીદેવીને સ્નાન કરાવે દુવી લક્ષ્મીદેવતાને ત્રિશલાદ્વિયાણીયે ચોથા સ્વનમાં ઢીલી ॥ હવે હિમાચલ પર્વત ઝપર લક્ષ્મી દેવતા નો નિવાસ હે તિહાં દેવીનો પરિવાર કેટલું હે તથા નિવાસ કેવા પ્રકારનો હે તે કહે હે. આ નરતરવેજના હ સંપ હે તેના અંતમાં ઝતરદિશા તરફ દુક જુલહિમવંત પર્વત સોનાનો હે તે દુકસો યોજન ઝંચો હે, તથા દુક હજાર બાવન યોજન અને બાર કલા ઝપર, દટલો પોહોલો હે, તેમધ્યે પદ્મહૃદ હે, તે દશ યોજન ઝંપો, હજાર યોજન લાંબો, પાંચરો યોજન પોહોલો હે સંપૂરણ જલેકરી નસ્યો શાશ્વતો હે, તેલું તલીયું વજ્રરત્નમય હે, ચોફેર પણ વજ્રમય હે, તે હૃદના મધ્યનાર્ગે દુક કમલ હે, તે કમલનું નાલ દશ યોજનનું ઢીર્ધ હે, જલથી ઝપર વે કોશ ઝંજું હે, દુક યોજન પોહોલું હે, દુક યોજન ઢીર્ધ હે, કાંદક જાઝેરા ત્રણ યોજનની પરિધી હે, દશ યોજન પાણીમાં નાલ હે, તેલું વજ્ર રત્નમય મૂલ હે, રિષ્ટરત્નમય મૂલનો કાંદો હે, ડંડનીલ રત્નમય નાલ હે, રાતા સુવર્ણમય બાદેરના પાંદડાં હે, કાંદક જાંબુંનંદ સુવર્ણમય અન્યંતરનાં પાંદડાં હે, તેમાં સુર્વણમય કણિકા હે, દટલે વચલી મોમી હે, તે વે કોશ પોહોલો અને દુક કોશ ઝંચી હે, તિહાં રાતાં સોનાનાં કેસરાં હે તે કણિકામાં ઓ લક્ષ્મી દેવીનું નવન હે, તે દુક કોશ લાંબુ, અર્ધો કોશ પોહોલું અને ચઝદરો ચાલીશ ધનુષ ઝંજું હે, તે ધરનાં બારણાં પૂર્વે, દક્ષિણ અને ઝતર દુવી ત્રણ દિશાયે હે, તે બારણાં પાંચરો ધનુષ ઝંચાં અને અઢીરો ધનુષ પોહોલાં હે, વળી તે ધરમાં

પઢવાડે નમ્યા દુવા હે તથા ગ્રાંવા સરલા નરવ હે, કમલ સરલા કોમલ આંગલાં હે તથા
 પિંદિત કેલ સરસ્વી ગોલ હે નીચેનીચે પાતલી અને ડપરડપર જાડી દુવી જંબાપિંદિયો હે તથા
 મુખા માંસથી ઝોરેલા હે માટે મુસ હે હાડ દેવાય નહી તથા દેરાવત દ્વાથીના સરલો જં
 ઘાનો વચલો પ્રદેશ સોને હે, સોનાની કટિમેલલા હે કેડમાં જેવી, વલી લક્ષ્મીદેવીની મૂટી
 થી લઈને સ્તન સુધી રોમરાજી હે, પ્રાયે સ્ત્રીયોના શરીરમાં રોમરાજી હોતી નથી તેમાં વલી
 દેવતાને તો સર્વથા નહીજ હોય તોપણ કવીશ્વર શ્રુંગારસ વર્ણન કરતો વોલે હે, હવે તે રો
 મરાજી કહેવી હે તોકે કક્કલનીપેરે તથા જમરાની ઓળીની પેરે ર્યામ હે, મેઘધટા સરસ્વી
 કાલી હે, સરલ મલેલા શ્વકા સુકોમલ, મનોહાર વિલાસ સહિત સરસ સ્વકા ફૂલ સરલા કો
 મલ હે, વલી નાન્નિમંનલ જાહું હે જેહું, સુધીમાં સમાદ જાય દુવી કટિ હે, પેટમાં ગ્રણ
 સલ મઢ્યા તેથી શોનાયે માન હે, વલી સંવર્ગોપાંગમાં ધરેલા આનૂલણ પહેરેલાં હે જેને તે ધ
 રેણા કહેવાં હે તોકે અનેક પ્રકારના મણિયોયે કરી જાહેલા હે, રત્નોયે કરી સોનામાં મઢ્યા
 હે, વલી ક્રદ્ધમાં વે સ્તન હે તે જાણે સોનાના કલશ જ હોય નહિ ? દુવાં હે, વલી તે સ્તન
 દારે કરી તથા હુંદ્રમાલાર્યે કરી બાસ હે તથા જલાં મોતીયોનાં જાલીયાં તેણેકરી વિરાજ
 માન સોનેયાની માલા ક્યાંએક મણિસૂત્રનો ધોરો હે તેણેકરી કંઠ શોનાયમાન હે, વે કાનોમાં હું
 મલ વે શોને હે, દુવા ધરેણાના સસુદાયથી લક્ષ્મી દેવતાહું મુલ શોને હે, જેમ રાજા હુંદુવથી
 શોને હે તેમ લક્ષ્મીદેવીહું મુલ ધરેણાથી શોને હે વલી નિર્મલ કમલની પાંચડી સરલા વીર્ધ તીરવાં
 અને અણીપાલાં દુવાં મલોટાં નેજ હે જેનાં વે દ્વાયમાં કમલ હે તેમાંથી પાણી ઢટકાવતી
 ધાકી હે, વલી લીલાને વારતે દ્વાયમાં કમલવીંજણો ધરેલો હે, તે જેવારે કમલ લીલાને સારું

श्रीजे स्वप्ने सिंह

चोखे स्वप्ने

सुखी देवता

સિંહને દેશે તે સિંહ કહેવો હે તોકે ? મોતીનોદ્ધાર, સ્વીરસમુંજનું પાણી, ચંડમાના કિરણ, પાણીના કણીયા, તથા રૂપાની પર્વત તેના સરસો ધોલું શરીર હે જેનું વહી તે સિંહ રમણીક દેશવા યોગ્ય હે, તથા દહ હે હાથ પ્રમુલ્લતા અવ્યવ જેના, વહી જ જ્વલ પોલ અને તીક્ષ્ણ એવી જેના મુલ્લમાં ઢાઢા હે તેણે કરી મુલ્લ શોચનું હે જેનું, વહી કમલ સરસા મુકોમલ રાતા એવા જેના હોવ હે, રાતા કમલના પંચની પરે મુકોમલ તાલનું હે, જીન બાદેર કાઢાડતો શકો લખલપાયમાન કરતો શકો શોને હે, વહી પીલા અને વીજ હી સરસા ચલકતાં ચંચલ જેનાં નેજ હે, વહી વિસ્તીર્ણુ પુષ્ટ અને માતા એવા સાચા હે જેના, સ્કંધ જેનું દહ પરિપૂર્ણ નિર્મલ હે, વહી મુકોમલ હે જાલા વિસ્તીર્ણુ એવાં જે સિંહકેસરા રહ્યાં કેસરા એટલે મુલ્લના કેશ જાણવા તેને આટોપે કરી ષોક્તિ હે મુલ્લ જેનું, વહી જમીન જપર પઢાડીને ફટકારીને ઝંઝું કહું હે પુંહ જેણે એવા પૂહજાનો અંત એટલે હેડો કાનની વચમાં હે વહી સૌમ્યાકારવાલો જીલા કરતો શકો આકાશમાંથી જતરતો શકો ત્રિશલાના મુલ્લ માં પેસતો શકો તીક્ષ્ણ નરવવાલો સિંહ ત્રિશલાયે ત્રીજા સ્વપ્નામાં વીલો ॥ ૩ ॥ ૩૫ ॥

તે વાર પહી ચોથા સ્વપ્નામાં ત્રિશલાદુન્વીયાણી સંપૂર્ણ પૂર્ણિમાના ચંડમા સરસું હે મુલ્લ જેનું એવી લક્ષ્મીદેવતાને દેશે તે લક્ષ્મી કિહાં રહે હે તે કહે હે. ઝંચો હિમાચલ પર્વત તેની કપર એક પદ્મરૂહ હે તે રૂહમાં એક કમલ હે તિહાં રહેવા વાલી લક્ષ્મી દેવતા તેનો પગથી લઈને સર્વે અંગની શોનાન્નુ વર્ણન શ્રીનરૂપાદુસ્વામી કરે હે કેમકે પ્રાર્થે દેવતાના રૂપ વર્ણનમાં પગોથી વર્ણન કરા ય હે માટે આંહીં પણ પગોથી માંનીને વર્ણન કરે હે, તે લક્ષ્મીદેવીના પગ નલે પ્રકારે કરી સોનાના કાચવા સરસા જાણે લાવને રસે રંજ્યા માંસ સહિત એવા વચમાં અતિ ઝંચા અને

યપાનો સ્પર્શી હે, નહું સુગંધિત ચૂર્ણ તથા ફૂલો જેને વિષે વિભાવ્યાં હે, ઇર્વી શર્યા તે શર્યાને
 વિષે મધ્યરાત્રિના અવસરમાં ત્રિશલાહ્ત્રિયાણી અદ્યપનિદ્રામાં સુતી હે તે વેળાર્યે ગજવૃષનાદિક
 ચૌદ સ્વપનાં દેશ્વીને જાગી ॥૩૨॥ ॥ તેવારે તે ત્રિશલાહ્ત્રિયાણી તે ચૌદ સ્વપ્નામાંથી પહેલે
 સ્વપને લાચી દેશે તે લાચી કહેવો હે તો કે? ચાર દ્વાંત વાલો હે, ઘણો ઝંચો હે, જેવા મેઘ
 નાં ઢાંટા ધોળા થાય તેવો ધોળો હે, તથા જેવો મોતીનોહાર, ક્લીરસમુદ્રનું પાણી, ચંદ્રમાના
 કિરણો, પાણીના કણીયાં, અને રુપાનો પર્વત ઇના સરસ્વો ધોળો હે, વલ્લી તે લાચીનાકુંન
 સ્થાનમાંથી મદ ઈરે હે તેથી તેના કપોલ પાસેં નમરા શુંજારવ કરી રહ્યા હે, ફંડના ઇરાવત
 સરસ્વો મહોટો દેશ્વાય હે, તે લાચી મેઘની ધેરેં ગંજીર શબ્દે ગાજતો થકો હે, શુન્ન ઝત્તમ સર્વ
 હક્કણે કરી સહિત, મહોટા પેટ વાલો ઇવો લાચી પહેલે સ્વપ્ને ત્રિશલાહ્ત્રિયાણીયેં દીવો ॥
 ॥ ૧ ॥ ૩૩ ॥ ॥ તેવાર પહીં વીજે સ્વપ્ને ત્રિશલાહ્ત્રિયાણી વૃષન દેશે તે વૃષન કહેવો હે
 તોકે? ધોળા કમલના સમૂદ સરસ્વો શ્વેત હે, તથા પોતાના શરીરની કાંતિયેં કરી સર્વદિશા
 ઝમા ઝયોત કરતો થકો હે, તથા ઘણી શોનાના સમૂદે કરી શોનિત ઇર્વી સ્વાંધાની શૂનિ હે
 જેની ઇર્વો હે વલ્લી તેના શરીરમાં પાતલા કેશ હે તે કેશ જાયે તેલેં ચોપજ્યા હોયનહિ? ઇર્વા
 હે, ઘણો રુહો સ્થિર શરીર હે, વલ્લી જિહ્વાં જેવું અંગ જોઈયેં ત્યાં તેવું અંગ હે, જેવું ઇટલે જિહ્વાં
 પાતલું અંગ શોને તિહ્વાં પાતલું હે અને જિહ્વાં જાહું અંગ શોને તિહ્વાં જાહું અંગ હે તથા દ્વઠ
 ગોલ શોનાયમાન મહારહિત તૈલાદિકેં ચોપજ્યા તીર્થાં ઇર્વા બે શીંગડા હે જેનાં તથા મોતી સરસ્વા
 ઝજલા બરોબર સરસ્વા શોનતા દ્વાંત હે જેના ઇર્વો વૃષન તેં જાણીયેં અનેક મંગલનુંજ મુશ્વ હોય
 નહિ? તેને વીજા સ્વપ્નામાં ત્રિશલાચેં દીવો ॥૩૪॥ ૩૫ ॥ ॥ તેવાર પહીં ત્રીજા સ્વપ્નામાં ત્રિશલા રાણી

पक्षिभिरुप
रूपि

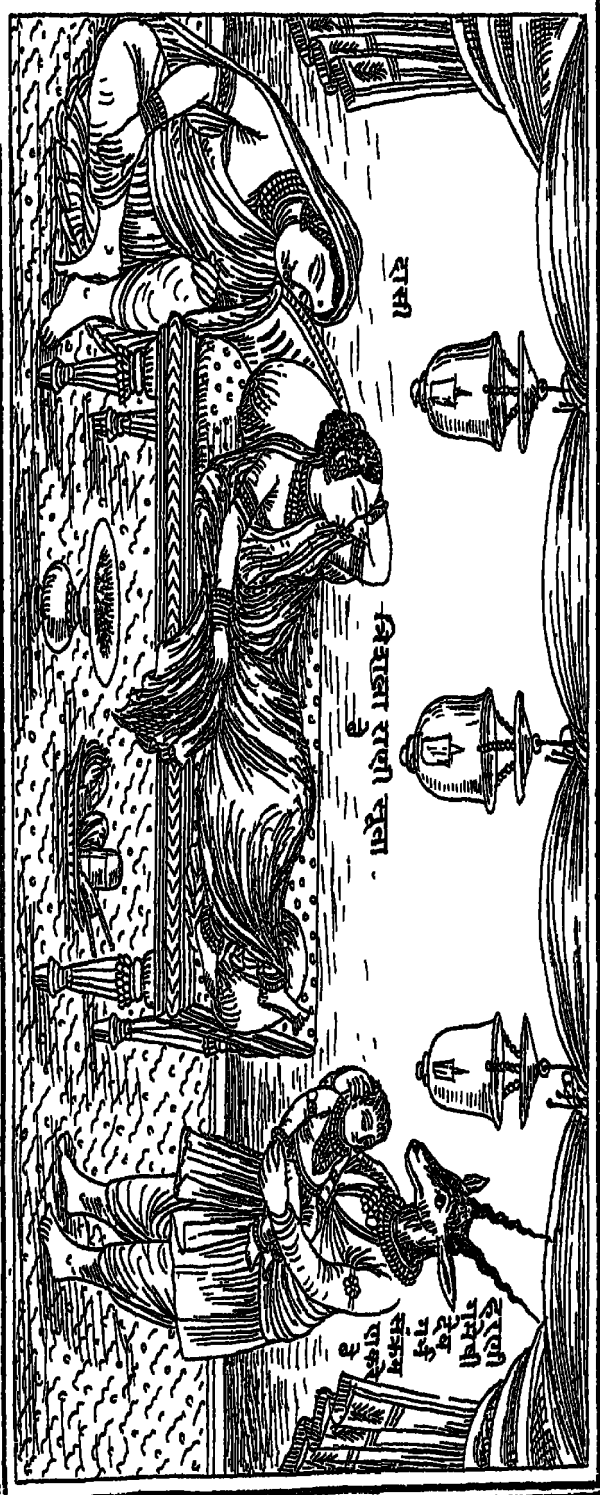
वीरिभिरुप
रूपि

શાલા કૃત્રિયાણીની કૂલ્લમાં ગર્જનપણે મૂક્યા તે રાત્રિયે દેવાનંદા બ્રહ્મણી પોતાની સુકોમલ શય્યા માં સ્થિતિ કાંઈક જાગતીને સુપડું આવ્યું કે મદારા જે મહામંજલકારી ચૌદ સ્વપ્ના હતાં તે ત્રિશલાકૃત્રિયાણીયે સ્વેંચી લીધાં ઇટલે દરણકથાં ઇડું સુપડું દેસવીને જાગી ॥ ૩૧ ॥ જે રાત્રિમાં શ્રમણજગવંત શ્રીમહાવીરસ્વામીને દેવાનંદાની કૂલ્લમાંથી લઇને ત્રિશલાકૃત્રિયાણી વા સિષ્ઠ ગોત્રવાળી તેની કૂલ્લમાં મૂક્યા તે રાત્રિમાં ત્રિશલા કૃત્રિયાણી શય્યામાં સ્થતી હતી તે શય્યાડું સ્વરૂપ આવીરીતે કહ્યું હે તિહાં પ્રથમતો જેડું સ્વરૂપ કહેવામાં આવે નહીં ઇડું તો વસ વાડું ઘર હે તે ઘર કહેવું હે તોકે તે ઘરની મધ્ય ઇટલે નીંતની માંહેની બાહુ ચિત્રેં ચિત્રિત હે અને નીંતની બાદેરની બાહુને ઘસીને ધોલી ચલકાદાર કરી હે ઇડું તે ઘર હે ત્રિહાં ઝપરનો જાગ ચિત્રામ સહિત હે અને જમીનનો જાગ તો જેવો મથિરજોનો ઝઘોત દ્યોય તેવો હે તેથી તે ઘરમાં સર્વે અંધકારનો નાશ થઇગયો હે, અને તિસ્ય ઝઘોત રહે હે વહી જેને વિષે જમીન ઝપર અનેક માંખણા માંખયા હે ઇડું આંગણું હે વહી આંગણે સરસ સુગંધિ પાંચ વર્ષના ફલનાં પુંજ મૂકેલા હે તે ફૂલોની રચના સહિત હે તથા કરુણાગર જાગો કુંદરુ શિલાસ તેનો ઘૂપ તેણે ધમધમાયમાન હે તેણે કરી મનોહર હે સુગંધ પ્રધાન ચૂર્ણનો ગંધ હે ત્રિહાં, ગંધવદ્દી સમાન હે. તિહાં પુણ્યવંતને યોગ્ય જેડું વર્ણન કરવામાં ન આવે ઇવી શય્યા હે તેને વિષે શરીર પ્રમાણે બે પાસેં ઝંઘીસા તકીયા રારહ્યા હે, બે પાસેં ગાલમસૂરીયાં મૂકેલાં હે, બે પાસેં ઝંચી હે, મધ્યમાં ઝંખી હે, જેમ ગંગાનદીની રેતિમાં પગ મૂકીયે તે નીચો જાય તેમ જેમાં પગ મૂકતાં નીચો જાય તે સમાન નીચાયા અતલ સના પટકૂલ વસ્ત્રેં તે રવાટ ઢાંકી હે, જહી મહરદાનીયે રવિત, રજરાસવવાના વસ્ત્ર લાલ રમણીક સુકોમલ વસ્ત્રે ઢાંકી હે, આકહાનાં ફલ માંહેજો કપાસ તથા માલવણ તે સરસો તે શ

અવસ્થાપિની નિજા આપીને અચુત પુજા બાદેર કાઢાડીને શુનપુજા પ્રદેષીને નગવાનને પીઠા
 રહિત ત્રિશલારાણીની કૂલમાં મૂક્યા. દશમાદારથી દેવે પ્રવેશ કહ્યો અને નાનિથી પાઠો નિ
 કલ્યો. ઇહું લુહ વાક્ય હે. પઢી ત્રિશલાના ગર્ભમાં પુત્રી હતી તેને ત્યાંથી લઈને દેવાનંદાની કૂલમાં
 ગર્ભપણે મૂકીને જે દિશાથી દેવતા આવ્યો હતો તે દિશાએ પાઠો ચાલ્યો ગયો ॥ ૩૮ ॥ તિહાં
 વંખા ચપલાદિક ચારગતિથી અધિક દિવ્ય દેવગતિયે કરીને તીર્થ અસંખ્યાતા દ્વીપ સમુદ્ગમાંથી
 ઘડને જાણયોજનના પ્રમાણવાલા શરીર સરલા પગ પૂકનો ધકો ઝંચો જિહાં સૌધર્મ દેવલોકમાં
 સૌધર્મીવતંસક નામે વિમાન હે તથા શંકેડનામે દેવતાડનો રાજા
 હે તિહાં આવ્યો આવીને શંકેડને પાઠી આજ્ઞા સોંપી અર્થાત્ એમ કહુંકે તમે કહું તે સર્વ કામ
 કરી આવ્યો હું ॥ ૩૯ ॥ તે કાલને વિષે તે સમયને વિષે, અમણનગવંત શ્રીમદ્વાવીરસ્વામીને વર્ષ
 કાલનો ત્રીજો મહીનો પૂંચસું પસવવાહિયું આસુ વર્દિ તેરશને દિવસે વ્યાશીમી રાત વીતીગઈ
 અને ત્ર્યાંશીમી રાતના વર્તમાનમાં પોતાના હિતને લીધે અથવા નગવાનની અનુકંપાને લીધે
 ફેર મોકલેલા હરણીગમેથી દેવતા તેણે બ્રાહ્મણકુંભામ નગરમાં કુલનદત્તબ્રાહ્મણની ત્રાપી
 દેવાનંદા બ્રાહ્મણી હે તેની કૂલમાંથી લઈને જિહાં કૃત્રિયકુંભ મામનગરે સિદ્ધાર્થીકૃત્રિય રાજા
 ની ત્રિશલા કૃત્રિયાણી રાણી હે તેની કૂલે મધ્યરાત્રિનેવિષે ચત્તરાફાલ્યુની નક્કરમાં ચંદ્રમાની
 યોગ આવ્યાં ધકાં પીઠા રહિત મૂક્યા ॥ ૪૦ ॥ તે કાલને વિષે તે સમયને વિષે નગવાન
 ત્રણજ્ઞાન સહિત આવી ચપન્યા તિહાં મુજને ફર્યાંથી સંદરણ કરશે ઇહું જાણે પણ
 સંદરણની વેળા સૂક્ષ્મ હે માટે તે જાણે નહીં અને સંદરણ કહ્યા પઢી જાણે જે મને સંદરણ
 કહું ઇહું જાણે. જે રાત્રિમાં અમણનગવંત શ્રીમદ્વાવીર સ્વામીને દેવાનંદાની કૂલમાં લઈને જિ

चित्र १०

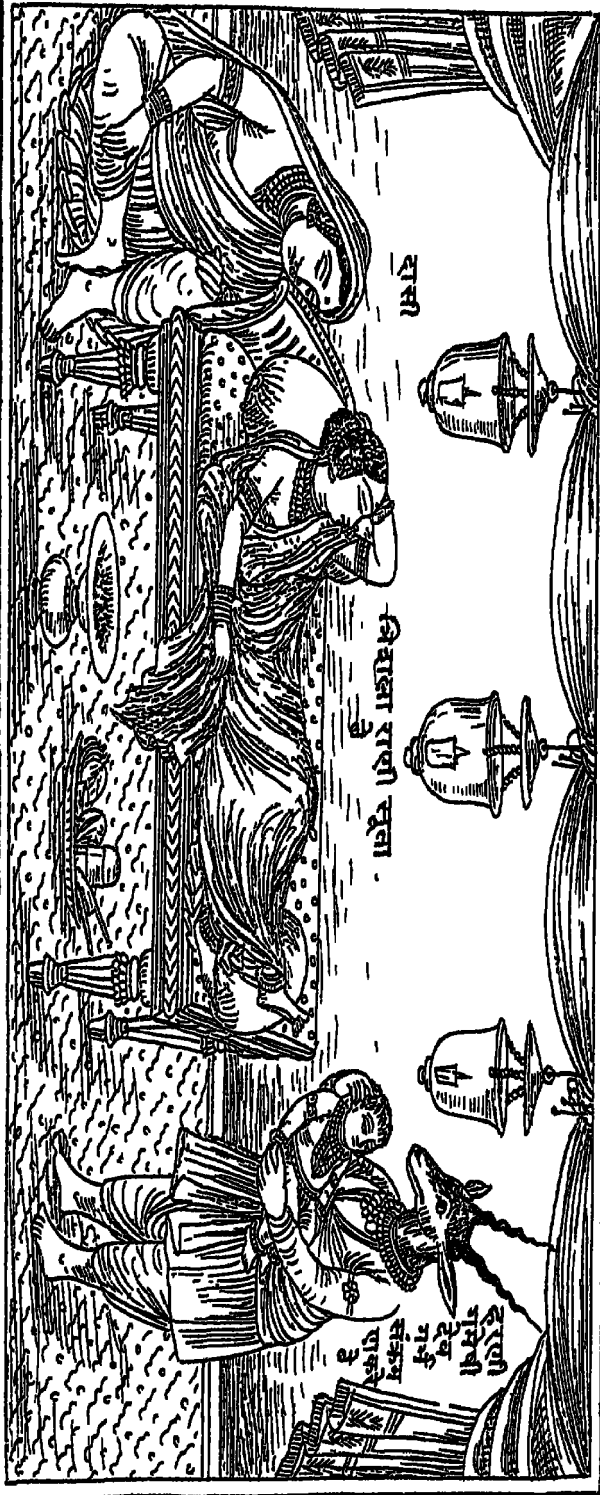

दासी

विवादा राणी चूना

दुखी
गमकी
देव
गर्भ
संक्रम
पाक

અવસ્થાપિની નિજા આપીને અચૂન પુજા બાદેર કાઢાડીને શુનપુજા પ્રદેપીને નગવાનને પીઠા
 રહિત ત્રિશાળારાણીની કૂચમાં મૂક્યા. વશમાદારથી દેવે પ્રવેશ કહ્યો અને નાનિથી પાલો નિ
 કલ્પો છું તુલ્લ વાંચ્ય હે. પઢી ત્રિશાળાના ગર્ભમાં પુત્રી હતી તેને ત્યાંથી લઈને દેવાનંદાની કૂચમાં
 ગર્ભપણે મૂકીને જે દિશાથી દેવતા આવ્યો હતો તે દિશાએ પાલો ચાલ્યો ગયો ॥ ૨૯ ॥ તિહાં
 ચંપા ચપલાદિક ચારગતિથી અધિક દિવ્ય દેવગતિયે કરીને તીર્થી અસંખ્યાતા દ્વીપ સમુદ્રમાંથી
 ષડ્ને લાચલ્યોજનના પ્રમાણવાલા શરીર સરસા પગ મુકતો થકો ઝંચો હિહાં સૌધર્મે દેવલોકમાં
 સૌધર્માવતંત્રક નામે વિમાન હે તથા શંકેહનાસન હે અને હિહાં શંકેહનામે દેવતાઝનો રાજા
 હે તિહાં આવ્યો આવીને શંકેહને પાઠી આજ્ઞા સોંપી અર્થાત્ એમ કહુંકે તમે કહું તૈ સર્વ કામ
 કરી આવ્યો હું ॥ ૨૯ ॥ તે કાલને વિષે તે સમયને વિષે, અમણનગવંત શ્રીમદ્વાવીરચામીને વર્ષ
 કાલનો ત્રીજો મહીનો પાંચમું પચવાહિયું આસુ વદિ તેરશને દિવસે વ્યાશીમી રાત વીતીગઈ
 અને ત્ર્યાશીમી રાતના વર્તમાનમાં પોતાના હિતને લીધે અથવા નગવાનની અનુકંપાને લીધે
 ઈર્ષ મોકલેલા દુરણિગમેથી દેવતા તેણે આદ્યાણકુંજનામ નગરમાં રૂષનદંતબ્રાહ્મણની નાચી
 દેવાનંદા બ્રાહ્મણી હે તેની કૂચમાંથી લઈને હિહાં દુઃત્રિષકુંજ ગામનગરે સિદ્ધાર્થદુઃત્રિય રાજા
 ની ત્રિશાળા દુઃત્રિયાણી રાણી હે તેની કૂચે મથરાત્રિનેવિષે ઝત્તરાફાલ્યુની નદુઃત્રમાં ચંદ્રમાનો
 યોગ આવ્યાં થકાં પીઠા રહિત મૂક્યા ॥ ૩૦ ॥ તે કાલને વિષે તે સમયને વિષે નગવાન
 ત્રણજ્ઞાન સહિત આવી ગપચા તિહાં મુજને રૂદ્ધાંથી સંદરણ કરશે છું જાણે પણ
 સંદરણની વેળા સૂક્ષ્મ હે માટે તે જાણે નહી અને સંદરણ કયા પઢી જાણે જે મને સંદરણ
 કહ્યું છું જાણે. જે રાત્રિમાં અમણનગવંત શ્રીમદ્વાવીર ચામીને દેવાનંદાની કૂચથી લઈને ત્રિ

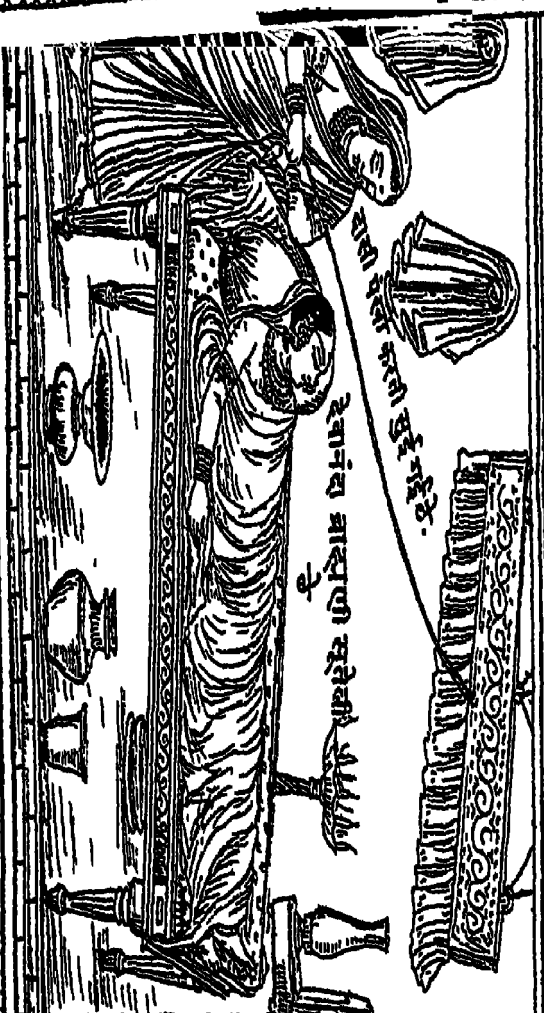

दासा

विशाला राणी सुता

हरणी
नमोषी
देव
सकय
पाकने
हे

विनय

जी चपला, जीजी जयणा अने चोथी वेणा ए चारगतिर्ये करीनें चालतां तो केटलोएक काला वीतीजाय तोपण मनुष्यलोकमां आवी शके नही ? ते चारगतिहुं प्रमाण कहेले. २८३५८० एटले बे लाख त्रियाशीहजार पांचवेंने एंशीयोजन अने एक योजनना साठ जाग करीर्ये तेवा ठ जाग उपर एटला हेजहुं एक मगहुं नरतो चाले ते प्रथम चंगा गतिहुं प्रमाण जाणहुं तथा ४७२६३३ एटले चारलाख बहोतिर हजार बरोनें तेंत्रीश योजन अने त्रीश कला उपर एटला हेजहुं एक मगहुं नरतो चाले ते बीजी चपलागतिहुं मान जाणहुं तथा ६६१६८६ एटले ठ लाख एकसठ हजार बरो लघाशी योजन अने चोपन कला उपर एटला हेजहुं एक मगहुं नरतो चाले ते जीजी जयणागतिहुं मान जाणहुं तथा ८५०७४० एटले आठ लाख पचाश हजार सातसें चालीश योजन अने अठार कला उपर एटला खेजहुं एक मगहुं नरतो चाले ते चोथी वेणागतिहुं मान जाणहुं ए चार गतिना प्रमाण कद्यां हवे ए गतियोना प्रमाणाशी जो देवता चाले तो ठ महीना सुधीमां पण आ मनुष्य हेजमां आवी शके नही तेमाटे दिव्य देवगतिर्ये करी असंख्याता दीप समुद्र उद्भवन करतो शको जिदां जंबूदीपहुं नरतहेज तिदां बाह्याकुंन गाम नगर तेमां कृष्णदत्त बाह्याणनो घर तेमां जिदां देवानंदा बाह्याणी सुती ठे तिदां आष्यो, आवीनें जगवानने देवी प्रणाम करीने, देवा नंदा बाह्याणीना सर्व परिवारने अवस्थापिनी निद्रा देइनें अस्तुन पुंजल दूर करीनें अस्तुन पुंजल (घाडीने) प्रक्षेप करीनें कहेतो हवो के हे जगवन् आझा आपो एहुं कहीने, जगवानने पीडा रहित देवप्रजावे करीने ह्यायमां प्रहण करी करसंपुटमां लइने, जिदां कृत्रियाकुंन नगर त्यां सि दार्थ कृत्रिय राजाना घरमां जिदां शिखला कृत्रियाणी ठे तिदां आवीने तेना सर्व परिवारने

राजायें पण अजाणतां पीछुं ते पाणीना प्रजावैथी राजायें गर्न धारण कखो दिवसें दिवसें
 पेट वथहुं गहुं तेथी राजा लक्षायमान थयो थको सजामां पण आवे नही, प्रधाने विचाखुं जे
 ए धणुं खोटुं काम थयुं पढी राजाने कही पाठा अठाशी हजार रुपीउने नोतखा अने उर्जनी
 दीथो जे तसे आ खुं कखुं ? हवे करार करो. पढी रुपीउथें तेजीश कोटी देवताहुं आराधनकखुं तेवा
 रें इहे आवी पोताना सेवकोने ह्यथे राजाहुं जवर विदारीने मांहेथी गर्न काढयो तेवारे सर्व बोढ्या
 जे ए धावी शकसे नही पढी इहे खीहुं रूप करी धवराव्यो क्रमेक्रमे वधवा लाग्यो तेनु मांथता एहुं
 नाम दीहुं इत्यादि अनेक वार्तां जे माटेगर्न पण परावर्तन थाय जे ए वात निःसंदेह जे इति मांथा
 तादृष्टांत ॥ हवे इहे डुकुम कखा पढी हरणीगमेपी देवता पाजाकटकनो मालेक ते खुशीथरने
 हाथजोडीने मस्तकें अंजली करीने आह्वाने विनय सहित प्रमाण करीने इंडमहारान्जनी पा
 सेथी निकलीने ते हरणीगमेपी उत्तरपूर्वनी वचमांनी द्धानखुणमां आवीने वैक्रियसमुद्रात
 करे ते केवरीरीतें तोके पोताना जीवना प्रदेश शरीरमांथी बाहेर काढाडीने समुद्रात करे सं
 ख्याता योजननो जंचो दंगकरे, जीव प्रदेश कर्मपुजानो समूह दंगरूप करीने प्रगट करे ते
 दंग रत्नमय करे ते रत्न केवी जातिजना ह्योय ते कहे जे. १ कर्कतनरत्न, २ वैरुधनीनरत्न, ३ व
 ज्वरत्न, ४ लोहिताक्षरत्न, ५ मसारगह्वरत्न, ६ हंसगर्जरत्न, ७ पुलकरत्न, ८ सौगंधिकरत्न, ९
 ज्योतिःसाररत्न, १० अंजनरत्न, ११ अंजनपुलकरत्न, १२ जातरूपरत्न, १३ सुन्नगरत्न, १४ अं
 करत्न, १५ स्फाटिकरत्न, १६ अरिष्टरत्न, १७ शोच जातिनां रत्न तेना असार पुजाने ठांणीने
 सार पुजान प्रहण करे ॥ २७ ॥ करीने उत्तर वैक्रिय धारण करे, मूलरूप तिहांहिंज राखे, न
 हुं रूप करीने, मनुष्यलोकमां आवे, केवीगतिथी मनुष्यलोकमां आवे ते कहेजे. एक चंगा, वी

परावर्त्तें अथुं हे वली पुरायने विषे पण पुरुषोने गर्जे उत्पन्न अथा हे ते दैवतार्थे काढया हे ए उपर मांधाता राजानी कथा कहे हे:-विशाळा नगरीये वनराजा महाधनवान हे परंतु ते अपुत्रीयो हे माटे पुत्र अवा सारुं शोजरो स्त्री परएथो तो पण तेने पुत्र अयो न्ह्यी तेथी ते राजा धणो चिंतापुर अयो जेमाटे शास्त्रमां कहुं हे के “अपुत्रयगतिर्नास्ति, स्वर्गो नैव च नैव च ॥ तस्मात्पुत्रसुखंदृष्ट्वा, स्वर्गगन्धर्तिमानवाः ॥ १ ॥” ॥ अपुत्रियाने गति न ह्योय ते अयगतियो अथ तेवारे ते राजार्थे कोइकना उपदेशाशी अकाशी हजार तापस ऋषियोने नोतरीनें नोजन कराव्युं तेंत्रीशक्रोड देवता आराध्या, तथापि कोइमां पुत्र आपवानी शक्ति न दीवी तेवारे अठयाशी हजार ऋषियोने पुढहुं जे स्वामी तमें पेटज नरी जायो जो पण महारुं काम करता नथी एहुं राजाहुं बोलहुं सांजली एक तापस बोड्यो जे हे राजन् ! ताहारें पुत्र अथ एवो उपाय हुं जाणु तुं, हुं तुजने सोनाना कचोलांमां पाणी मंत्रीने आपुं ते पाणी ताहारी स्त्रीनें पीवरावर्जे तेथी ताहारे पुत्र अरो पढी राजा पाणी मंत्रीवीने कचोलां नरी धेर जइ आब्यो एटलांमां तो सर्व राणीयोये पुत्र संबंधी वात सांजलीने प्रत्येक छुदीछुदी राणी राजाने कडेवा लागीकें पाणी अमने आपो एम मांहीमांहे हेका अवा लाग्यो, राजार्थे विचाहुं जे हवे हुं कोने पाणी आपुं अने कोने न आपुं ! एम चिंतवी कोइने पाणी आपुं न्ह्यी पढी ते कचोळुं जेइ वखे टांकी पाणीयारा उपर राखीने राजा पोताने आवासें आवी सइ रह्यो एटलांमां राजीयें राजाने तथा लागी त्यारे पाणी मगाववा सारुं पारि कोइ मायस हतो न्ह्यी पण एक दासी तेनी शय्या पासि सतीहती तेने कहुं के अरे दासी तथा लागी हे माटे पाणी जइ आव ते दासीये जइ मंत्रेहुं कचोळुं पाणीहुं नरेहुं हतुं ते आपी आपुं

त्रिशला कृत्रियाणीनो जे गर्जे ते ते देवानंदा ब्राह्मणीनी कृखमां भूको आ महारी आङ्गा तत्का
 ल करीनें पाढी सोंपो अर्थात् ए काम करीने पाहुं मने आची कद्दो के जे आपे फरमास
 करी ते काम हुं करी आव्यो हुं एतुं कद्दो ॥ २६ ॥ इहां कोइ प्रश्न करेके इङ्गमहाराजनें
 एज विचार केम जपन्यो जे देवानंदानी कृखमांथी अपहरीने त्रिशलाराणीनी कृखमां संक्रम
 ण कराववो केमके ते वखतमां बीजा पण श्रेणिक प्रमुख महोटा महोटा राजा दत्ता तेमने तो
 संजाखा नही अने ए सिद्धार्य तो सामान्य राजा दत्तो तेने बाद कखो तेजुं हुं कारण द्हो ?
 एनो उत्तर एम ते जे सहु सहुनां पोत पोतानां जाय्य प्रमाणे देवोने पण करवानी बुद्धि जप
 जे ते, कर्मथी जपरांत करवानी शक्ति देवोमां पण नथी इहां पण पूर्वला जवमां त्रिशलारा
 यीनो जीव देराणी दत्तो अने देवानंदानो जीव जेवाणी दत्तो बने एक घरमां रद्देती दत्ती,
 परंतु कषाय महा बलवान ते जो जीव रुहुं करवानी चाहना करे तो कषाय मातुं करी आपे
 द्दवे लोचनना वशथी जेवाणीथें देराणीनो रत्नकरंभीयो चोरी लीथो देराणीथें संजाव्यो पण
 लाथो नहीं तेवारे बे जयीथोने घरनी मांहोमांदे घायावणी बोलाचाली अइ तोपण जेवाणीथें
 करंभीयो आप्यो नही तेना प्रजावथी कर्म बंधायुं ते कर्म देवानंदानें उदय आव्यो, त्रिशला
 नी देवादार दत्ती तेथी इंडने पण एवोज विचार स्वानाविक पणो आचीगयो जे त्रिशलाराणी
 नेंज पुत्र रत्न देवराहुं तेमाटे हे जव्य प्राणीयो तमे जुज के जे जीव जेहुं हुनाछुन करवो ते
 जीवने तेहुं हुनाछुन मलसो ए उत्तर कद्देहुं. इहां कदापि कोइ अन्यदरीनी पूढे के ए जगवानने
 गर्जमां जे आथो पाढो कखो ते तमे दीवो तो नथी तेवारे अमे केम मान्य करीथें ? एवो
 प्रश्न करे तेने कद्देहुं के तमारा मतमां पण जागवतना दसमस्कंधना बीजा अथ्यने बलदेवजुं

તેને અંતપ્રાંતાદિક નીચ કુલોમાંથી લઇને, ગ્રમ, ગોળ, રાજન્ય, દુત્રી, દરિયંશ દર્યાદિક ઊત્તમ કુલોમાં સંદ્રાવે, એ કુલોમાં લાવી મૂકે, નીચ કુલમાં જનમ થવા આપે નહી, એ સર્વ ગ્રણે કાલનાં જે ફંદ્રહોય તેમની મર્યાદ હે તો નિર્ધે હું પણ જગવાન શ્રીમદ્વાવીરસ્વામીને દેવાનંદા બ્રાહ્મણીની કુલમાંથી લઇને ન્યાતદુત્રી, જાત સિદ્ધાર્થદુત્રી, તેમનો કાશ્યપ ગોત્ર, તેની નાર્યા ત્રિશલા દુત્રીયાણીની કુલમાં ગર્ભપણે મૂકું, એહું તેમના નામ્ય પ્રમાણે વિચારીને ફંદ્રમદ્વારાજે, દરણીગમેથી નામા દેવ જે પાયદલ કટકનો માલેક હે તેને બોલાવીને એવીરીતે કહું ॥૨૧॥ કે નિર્ધે દે દેવાણુપ્રિયા ! આ વાત થઇ નથી, થાતી નથી ને ધારસે પણ નહી જે શ્રીઅરિદંતાદિક શિલાકા પુરુષો હે તે અંતપ્રાંતાદિક નીચકુલોમાં આવ્યા, આવે અને આવરો ॥ ૨૨ ॥ અને જો કોઇ નીચકુલમાં આવેતો તે, લોકોમાં અહેરો કહેવાય, અનેતા ઝત્સર્પિણી અવસર્પિણી કાલથી જો કોઇ અરિદંતાદિકોનો નીચગોત્રકર્મનો દુષ્ટ ન થયો હોય, વેદ્યું ગોગવ્યું ન હોય તે ગદ્ય આવે તો શ્રીઅરિદંતાદિક નીચકુલમાં આવે રવરા પણ તેનો તે નીચકુલમાં યો નિ માર્ગે જન્મ નથાય ॥ ૨૩ ॥ અને એ જગવાન શ્રીમદ્વાવીરસ્વામી, જંબૂદીપના નરતદેવમાં બ્રાહ્મણકુંભગમે રૂપનવત્તબ્રાહ્મણની નાર્યા દેવાનંદા બ્રાહ્મણીની કુલમાં ગપન્યા ॥ ૨૪ ॥ તો અતીત, અનેગત અને વર્તમાન એ ત્રણેકાર્ણે જેવારે જે ફંદ્ર હોય તેનો એ આચાર હે જે શ્રી અરિદંતાદિક જો નીચકુલમાં આવી ગપજે તો તેને ગયાદિક ઝંચ કુલોમાં જઇ મૂકવું ॥૨૫॥ તેમાટે દે દેવાણુપ્રિયા ! તમે જાણ તે જગવાન શ્રીમદ્વાવીર સ્વામીને બ્રાહ્મણકુંભગમ નગરને વિષે રૂપનવત્ત બ્રાહ્મણની નાર્યા દેવાનંદાની કુલમાંથી લઇને, દુત્રીયકુંભ નગરને વિષે સિદ્ધાર્થદુત્રી રાજા તેની નાર્યા ત્રિશલા દુત્રિયાણી હે તેની કુલમાં ગર્ભ પણે જઇ મૂકો અને

કયા કયા તીર્થંકરની વારેં શ્યાં ? તે કહે છે. શ્રી કૃષ્ણદેવના વારામાં એકશો ને આઠ સિંઘ
 શ્યા ॥ ૧ ॥ શ્રી શીતલનાથના વારામાં દરિવંશ કુંડની उत्पत्ति શ્દ ॥ ૨ ॥ શ્રી મહ્મીનાથ
 ના વરતમાં સ્ત્રી તીર્થંકર શ્દ ॥ ૩ ॥ શ્રી નૈમિનાથના વરતમાં અમરકંકા નગરીયેં અઠ્ઠણ
 તું ગમન શ્યું ॥ ૪ ॥ અને શ્રી સુવિધિનાથના વારામાં અસંયતી બ્રાહ્મણોની પૂજા શ્દ ॥ ૫ ॥
 એ અસંયતીની પૂજા તો શ્રી આદિનાથના વરતમાં પણ મરીચિ કપિલાદિકની સંનિહિ
 યેં હૈયેં. એમ ઘણું કરીને બીજા તીર્થંકરોના વારામાં પણ પ્રવાદેં શ્યા છે ॥ અને
 પાંચ અઢેરાં શ્રી મહાવીર સ્વામીને વારેં શ્યાં ॥ ૧૦ ॥ ॥ ઇતિ અઢેરા અધિકાર સંપૂર્ણે
 ॥ ॥ હવે ઇંદ્ર મહારાજ વિચારે છે કે જગવાન શ્રીમહાવીર સ્વામી માહણકુંડ નગરે
 કૃષ્ણનદના બ્રાહ્મણની નાચી દેવાનંદાની કૃષ્ણમાં ઝપન્યા એ આશ્ચર્ય શ્યું, જે માટે તીર્થંકર,
 ચક્રવર્તી, બલદેવ અને વાસુદેવ એમનો જો નીચગોત્રકર્મકૃત્ય ન શ્યો હોય, વેદ્યો ન હોય,
 નિર્જોશો નહોય, તે કર્મે ઝઢ્યેં આવે તેના ઝઢ્યેં કરીને શ્રીઅરિદંત, ચક્રવર્તી બલદેવ અને
 વાસુદેવ તે પણ અંતપ્રાંત હુઢ દરિડી પ્રમુલ્લ કુલમાં આવ્યા, આવે અને આવજો. કૃષ્ણને વિષે
 ગર્નેપણે ઝપન્યા છે, કપણે છે અને ઝપજરો પણ જે યોની મારણે જન્મ પણે નિકલતું તે કોઈ
 નિકલ્યા પણ નથી નિકલતા પણ નથી અને નિકલજો પણ નહીં ઇટલે જન્મ્યા પણ નથી, જા
 ન્મતા પણ નથી અને જન્મજો પણ નહીં ॥ ૧૯ ॥ ॥ એવીરીત છે પણ એ જગવાન શ્રીમહાવીરસ્વામી,
 માહણકુંડનગરમાં કૃષ્ણનદના બ્રાહ્મણની નાચી દેવાનંદા તેની કૃષ્ણમાં આવ્યા ॥ ૨૦ ॥ તો હવે
 મહારો એ આચાર છે કે જે વરવતે જે ઇંદ્રહોય તે ઇંદ્ર તે વરવતેં અરિદંત, ચક્રવર્તિ, બલદેવ,
 વાસુદેવ એ જો અંતપ્રાંત હુઢ દરિડી પ્રમુલ્લ યાવત્ બ્રાહ્મણના કુલોમાં આવી ઝપન્યા હોય તો

आं कोइएक एहुं कहे ते के उत्तर वैक्रिय विमानमां वेशीने आवा, परंतु तेम न जाणहुं. ए मूजणें विमानें वेशीनेज वांदावा आवा ते ते, मूजणें विमाने कोइवारें न आवे अने ह्मणों आवा माटे ए अहेरें जाणहुं ॥ ९ ॥ हवे दशसुं असंयती, आरंजी, परिग्रहवंत, अब्रह्म चारी गृहस्थना वेपें रहेजा, तेनी पूजा, सत्कार ते असंयतिपूजा नामें दशसुं अहेरें ते, ते आ वी रीतें के श्री सुविधिनाथना निर्वाण पढी केटलोक काल व्यतिक्रम्यानंतर हुंनावसर्पि एलिना दोपने लीधे साधुजनों विहेद थयो, सर्व साधुकाज करी गया कोइसाधु रह्यो नही, ते वारें लोक बोला हवे कोने पूजीयें तेवारें रूपनंदवर्जनी वारें आवक ब्राह्मण कहेवाता तेनो दारवलो लह जे स्थविर आवक हता, तेनी पारसैं जइ लोको धर्म पूढवां लाग्या ते पण जेहुं जा एता हता, तेहुं तेजने कहेवा लाग्या. लोक पण तेमने धन वस्त्रादिक देवा लाग्या, तेथी तेज गर्वित थया अका पोतानां मनःकल्पित नवीन शास्त्र बनावी कहेवा लाग्या के. जे कोइ पुथ्वी शय्या, मंदिर, सुवर्ण, रूपुं, लोह, कपास, गाय, कन्या, अथ अने गज, अमने आपे, ते आ लोके तया परलोकें मद्दा फल पासो अने अर्धमेज सुपात्र लइयें. एवो उपदेश सांजली लोके तेमने गुरु करी मान्या. एवी असंयतीनी पूजा चाली. एम केटजाएक काले तो वली साधुनो धर्मज विहेद गयो अने जैन विना पांखणी संन्यासी प्रमुख अन्य दरीनीज पूजाववा लाग्या, प्रथम सदा सर्वदा संयतीनी पूजा थती हती. तेथी विपरीतपणायें करीने श्रीशीतलनाथजिननां तिर्य बेसतां सु धि आश्रय चाहुं, इहांजे साधु नहोय अने साधुपणे पूजाय ते आश्रय जाणहुं तेमज श्रीतीर्थ करोहुं तीर्थविहेद नथाय ते विहेद थयो ते पण आश्रय जाणहुं ए दशसुं अहेरें ते ए रीतें ए दश आश्रय आ चोवीशीमां थयां. वली अनंते कालें थयो ॥ १० ॥ हवे दश अहेरां

હેટું વજ્જ પરિજ્ઞમણ કરતું હતું પણ તીર્થંકરની આશાતના ટાલવા માટે તીર્થંકરની પાસેં વજ્જ
 જાય નહીં. ઇરીતેં ચમરેંડને શ્રીમહાવીરને શરણે આવ્યો જાણી બોડી વીધો અને નગવાનને કહું
 હે પ્રજુ ! મહારો અપરાધ રવમજો છું કહી જનારેક દૂર જડને પગથી જમીકૂટીને બોલ્યો અરે ચમર
 હવે શ્રીવીરનગવાનની કપાયેં હું મહારો નય મ રાવજેં છું કહી નગવાનને વાંધી તેમની આજ્ઞા
 હેંડ શર્કેંડ પોતાનેં સ્થાનકેં ગયો, ચમરેંડ પણ નાના પ્રકારેં નગવાનની સ્તુતિ કરી, વાંધીનેં પોતા
 ની ચમરચંચા રાજધાનીયેં ગયો, ત્યાં પોતાના સિંહાસન ઉપર ચઢાસ થઇ બેઠો ત્યારે સામા
 નિક દેવે આવી વધાવ્યો અને કહું કે શોચ કાં કરો બો તેવારેં ચમરેંડ પોતાની વીતક વાત
 સર્વ કહી અને કહુંકે હે દેવાણુપ્રિયો ! ઇ સર્વ શ્રીવીરનગવાનનો ઉપકાર હે માટે વાંધવાનેં ચા
 જો ઇમ કહી સર્વ દેવ દેવીયોને હાડ મહોટી ક્રુદ્ધિ સહિત આવીને શ્રીમહાવીરને વાંધી નાટ
 ક કરી પોતાને સ્થાનકેં ગયો ઇરીતેં પાતાલવાસી ચમરેંડ ઝંચો સૌધર્મદેવજોકેં જાય નહીં તે
 આ અવસર્પિયી કાર્લેં ગયો માટે ઇ સાતસું ચમરોત્પાત નામે આશ્ચર્ય જાણવું ॥ ૭ ॥ હવે
 આવસું અહેરું કહે હે. અષ્ટાપદ પર્વત ઉપર ચત્ક્રહ પાંચમો ધનુષ અવગાહના વાલા એક શ્રી
 કૃષ્ણ દેવ પોતેં અને નરત વિના નવાણું નગવંતના પુત્ર, તથા આવ નરતના પુત્ર મહી
 એકસો ને આવ પુરુષ એક સમયમાં સિદ્ધિ પામ્યા, તે મધ્ય અવગાહના વાલા સીધે પણ ચત્ક્ર
 હ અવગાહના વાલા એક સમયેં એકસોને આવ ન સીધે, માત્ર બેજ સીધે અને હ્રાં એકસો આ
 ર સિદ્ધા માટે ઇ આવસું અહેરું જાણવું ॥ ૮ ॥ ॥ હવે નવસું અહેરું કહે હે. શ્રીમહાવીર
 દેવ કોશંબી નગરીયેં સમોસથા, ત્યાં ચંડમા અને સૂર્ય જેનાં શાશ્વતાં વિમાન, જ્યોતિષચક્ર
 માં હે. તે તેજ વિમાનમાં બેસીને પશ્ચિમ પોરસિયેં શ્રીમહાવીરને વાંધવા સારુ આવ્યા, અહિં

ह्रीने सुखमांषी अभिज्वाला काढाहतो थको, लांबाहोव, कूवा सरखा गाल, खात सरखा ना कना फोरणां, अग्नि सरखां नेत्र, स्रपडा सरखा कान, कुसी सरखा दांत, गळामां सर्प. द्वाय मां वीढीना घरेणा, क्पांकतो जंदरो बांधेला, क्पांकतो नोलीया घोह बांधेली, काळुं रूप धारण करेळुं एवो देखी, देवदेवीसैं कोलाहल कस्यो, ते काळाहल सांचलीनें इंद्, अवधिज्ञाने जो खुं तेवारें जाणुं जे एतो चमरीयो अडथो घडो नरेजो चढले हे माटे हवे एने हुं शिद्धा आ पुं एम विचारी, हजार देवताजंथी जपडी शकें नद्दी एवुं अभिज्वाला करतुं देवीप्यमान वज्र चमरीया जपर मूक्युं ते पोतानी जपर आवातुं देखीनें चमरेंड बीक पामतो थको माथो नीडुं अने पण ठंचा करेला एवो थको, त्यांथी नातो तेना क्पांएक घरेणा पड्या, क्पांएक पोतें पडतो थको नासवा मांमथो पण स्वनावें चमरेडनी नीचे आवावामां शक्ति घणी ह्योय अने वज्रने ठंडुं चडवामां शक्ति घणी ह्योय तेथी ठेडुं रद्दी गहुं त्यारें चमरेंड पोताना लारव योजन वाला विठ्ठोवला शरीरनो जपसंहार करी, “शरणं शरणं” एवुं बोली, कुंछुआ जेवो सूक्ष्म थडने श्रीमहावीरस्वामीना चरणनी वचमां प्रवेश करतो हवो एवीरातें वज्रथी मरतो थको श्रीमहावीरस्वामीने शरणे वेठो एटलामां शकेंदे जाणुं जे चमरीयानी एटली शक्ति न थी जे विना शरणे इहां चाल्यो आवे माटे निश्चंथी ए श्रीअरिहंततुं अथवा अरिहंतनी प्रति माळुं अथवा नावित अणगरहुं शरण देडनें इहां आव्यो ह्यो ? तो रखे आशातना थाय नद्दी ? एवुं विचारी अवधिज्ञाननो जपयोग आपी जोयुं तो श्रीमहावीरस्वामीहुं शरण खेद आव्यो हतो एवुं जाणी तत्काल वज्रनी पावल शकेंड पण चाल्यो ते श्रीमहावीरस्वामीथी चार अंशुल अभास थयेला वज्रनें पाळुं रवेची लीडुं कारणके महावीरस्वामीथी चार अंशुल

ચપન્યો ત્યાં ચપજતાંજ અવધિકારનેં કરી જોયું તો સૌધર્મીંડના પગ પોતાના મસ્તક ચપર ઢીંગા
 તેથી મહાક્રોધ ચપન્યો તેવારેં સર્વ સામાનિક દેવોને બોલાવીને કહ્યું કે દેવો ! આ કોણ
 હુણ માતા પુણ્યનો ધણી જે મહારા મસ્તકેં પગ દેડને વેવો હે, તેવારેં દેવો બોલ્યા હે સ્વામી પૂર્વ
 જન્મને વિષે સંપાદન કરેલા પુણ્યેં કરી સર્વના કરતાં અતિશય સમૃદ્ધિ અને પરાક્રમ હે જેનુંં एवો
 આ સૌધર્મીધિપ હે. ए अनादિકાલની મર્યાદ હે માટે ઇહાં તમારે કોપ ન કરવો તમારા સર
 રવા ઇંડ પૂર્વે અફળયા તેના ચપર પણ ઇમજ પગ રહેતા આબ્યા હે માટે ઇર્ષ્યા મ કરો ઇત્યાદિક
 દેવોયે કહ્યું તોપણ ચમરેંડ ક્રોધેં નશો થકો બોલ્યો કે જેની ચપર સૌધર્મીંડ પગ રાણે एवा પૂર્વે
 ષયેલા ચમરેંડ તે જુદા અને હું જુદો માટે હું ત્યાં જાડ સૌધર્મીંડને પગ પકડી દેવો નાહું, एહું
 કહી આશુધશાલામાં આવી, પરશુ શાસ્ત્ર હાથમાં લાડને સૌધર્મીંડવલોકેં જાવા લાખ્યો તેવારેં
 સર્વ દેવોયે વર્જ્યોં તોપણ કોઇનુંં માન્યુંં નહી, તે વચ્ચત સુસુમારપુરને વિષે શ્રીમહાવીર પ્રતિમા
 સ્થિત રહ્યા હતા તેનુંં શરણ લાડને લાસવયોજનનુંં રૂપ વિકૃર્ધીં બ્રહ્માંડ છૂટીપડે एવો શબ્દ
 કરતો, પગથી ધરતી કંપાવતો, હાર્યેં તાજોટા દેતો, મેઘની પરેં ગદ્ગરિવ કરતો, વીજલનીની પેરેં
 જબકાર કરતો, ડ્યોતિષ્વચક્રનેં ત્રાસ પમાહતો, દેવતાડને નયત્રાંત કરતો, દેવીંડ વીક પામ
 તી થકી દેવોને ગલે વલગવા લાગીંડ एवा પ્રકારનો કોલાહલ કરતો, પરિધાશુધ ફેરવતો, ગ
 વ્ધકરી અંધ ષયો થકો સૌધર્મીંડ સાહ્યામો ધાયો ત્યાં પોતાનો एक પગ સૌધર્મીવર્તસક વિમાન
 ની પદ્મવર વેલિકાને વિષે અને વીજો પગ સૌધર્મીસન્નામાં રાણ્યો તેવારેં સર્વ સૌધર્મીંડવલોકના
 દેવતા નયત્રાંત ષડને ઇહાં તિહાં નાચીગયા ચમરેંડ બોલ્યો અને દેવો તમારો ઇંડ ક્યાં હે ?
 કાલો અમાવાસ્યાનો જન્મ્યો મને બતાવો તો હમણા ફરસુથી મારી નાહુંં एહુંં દેવતાડને ક

नरुव ज्ञागरो तेवारे ए कवचवृद्धनां फल खाय ले, तेनी सार्धे मांस मेलवीनें खवरावजो तथा
 आद्देडो करवा शीखावजो, देवतार्थे मनमां विचाखुं जे ए मांस नह्ण कररो अने मांसना
 लोछुपी थारो तेथी मरुण पामीने नरके जारो तो महारुं वैर वलरो एम चिंतवी हरि अने
 हरिणी एहुं तेहुं नाम आपी देवता पोताने स्थानके गयो, लोके पण देवताना कह्या प्रमाणे
 तेने मांस मदिरा खवराववा शीखव्युं तेथी ते मांसना लोछुपी थया, पढी ते हरिराजाना पुत्रा
 दिक जे थया तेनो त्यांथी हरिवंश कुल कहेवाणो, ते हरिने हरिणी मरुण पामी नरके गया एरीते
 शुगलीया नरकमां जाय नह्दी ते गया माटे ए बहुं आश्चर्य जाणहुं ॥ ६ ॥ ॥ हवे सातसुं
 अर्धेरुं कहे ले. आ नरतहेजने विषे विजेजनामा सन्निवेषे एक पूरण नामा जेठ रहेतो हतो
 ते एक दिवसें पाबली रात्रे जाण्यो थको कुटुंब जागरण करतां मनमां विचार जपज्यो के,
 महारा धरमां वणुं धन परिवार ले ते में पूर्वजा नवमां कोइ सारी धर्मेकरणी कीधी ले तेना
 योगथी हुं संपदा पाभ्यो हुं माटे फरी ह्मणाय पण कांइक धर्मेकरुं तो वली आगल पामीश,
 एम चिंतवी, प्रजाते स्वजनादिकने पूढी, पुत्रने कुटुंबनो नार सोंपी, पोते तापसी दीक्षा लहने
 एवो अग्निप्रद कस्यो के जावज्जीव सुधी महारे ठठ ठठ एटले वे वे जपवासें पारणो करवो
 अने पारणाने दिवसें चारखूणानुं पाहुं लहने निष्ठा मागवी तेमां पहेजा खूणामां जे निष्ठा
 मले ते जलचर जीवोने खवरावी देवी, पण महारे खावी नह्दी तथा बीजा खूणामां जे निष्ठा
 पडे ते पंखीजने खवरावी देवी तथा त्रीजा खूणामां जे निष्ठा पडे ते अन्यागतने खवरावी
 देवी तथा चोथा खूणामां जे निष्ठा पडे ते जलमां धोइनें महारे पोते खावी एरीते बार वरस
 पर्थत तपस्या करी मरुण पामीनें चमरचंचा राज्यधानीमां चमरेइपणो खुवनपति देवोमां जइ

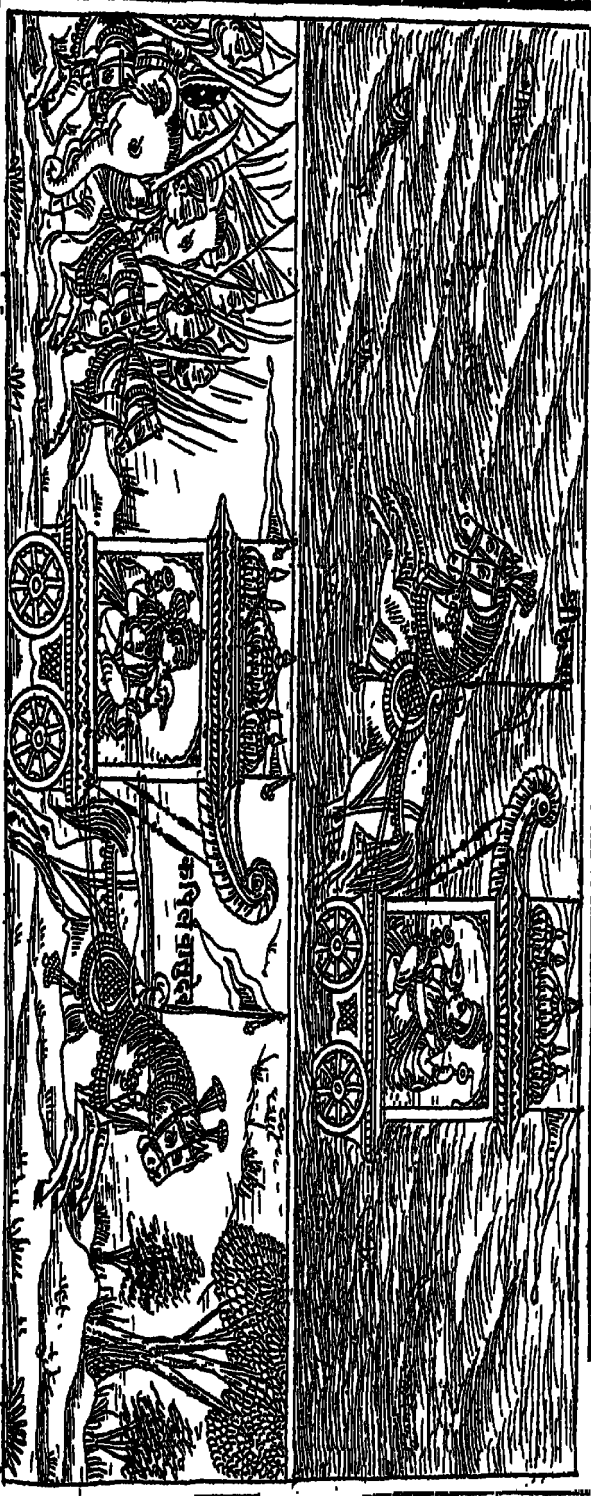
लाव्युं. तेवार पढी प्रजातें परिवाजिका वनमालाने राजा पासें तेडी आवी. राजार्यें ह्म्वंत
 थइ झंतःपुरमां तेने राखी अने तेनी सार्थें ते पंचविध विषयसुख जोगववा लाग्यो. ह्म्वे वीरक
 कोली वेंर आव्यो, तेवारें तेणें स्त्रीने दीवी नही. पढी पाडोयी प्रसुखने पुलतो थको नार्याना
 विरह्मी धेजो थयो थको आखा गममां हे वनमाला हे वनमाला करतो फरतो फरतो एक
 द्विस्सं चोमासामां राजाना प्रसाद नीचें आवी जन्तो रह्यो तेवामां राजा पण वनमालानें
 साथे लइ गोंरवमां आवी वेजो. राजार्यें वीरककोलीने देखीने मनमां विचाखुं जे में पापिहें
 पारकी खी लइ लीधी ए अत्यंत लोक विरुद्ध अन्तर्ग कार्य कीहुं. माटें मने धिःकार हे एम
 मनमां पलीज पोतानी निंदा करवा लाग्यो. अने वनमालार्यें पण विचाखुं जे में पापणीयें
 स्नेहवंत नरतारने त्याग्यो ए महारा विरह्मी मंथिल थयो माटें महारी शीगति थारो एम
 वने जण पश्चात्ताप करे हे. तेवामां अकस्मात् ^{११}उपरथी विजली पडी तेथी वेच जणां हुन
 थानें मरण पायी हरिवर्ष हेंजेन गुणदिया पण ते वेड्डुं मरण जाणी मंथिलनाव त्यागी,
 करे हे अने सुखें रहे हे. पढी वीरक कोली पण ते वेड्डुं मरण जाणी मंथिलनाव त्यागी,
 अज्ञान तपस्या करी सौधर्म देवलोके किद्विपिया देवमां लइ उपन्यो त्यां अवधिज्ञानें
 जोखुं त्यारे जाणुं के अरे महारा पूर्वजवना वैरी तो गुणलीया थया हे, ते त्यांथी मरण पा
 मीने वली देवता थो माटे ए देवता न थाय एवो उपाय करूं एम विचारी ते गुणजने त्यांथी उपा
 डीने चंपानगरीमां इहवाकुवंशानो चंनकीर्ति राजा अगुजीयो मरण पाव्यो हे त्यां नगरनां लोक
 सर्व आपणी कोण राजा थारो एवी चिंतामां पड्या हे एटलामां ते देवतार्यें ते गुणलीयाने
 लावीने नगरीना लोकोने सोंप्या अने कहुं के हुं तमारे माटे ए राजा लाव्यो हुं, एने जेवारे

ए अर्धेरुं थयुं. तेनी कथा आम डे के, जंबुद्वीपमांना नरतद्देजनेविषे कौशंबी नगरीनो सुसुख नामें राजा हतो. एकदा प्रस्तावें वसंत ऋतुयें ते राजा द्वाधीकपर आरुह थइ नगरीनी नजीकना वनमां रमवाने अर्थें जतो हतो. मागें जतां वीरकनामें कोलीनी वनमाला नामे नार्थी अत्यंत स्वरूपवती डे ते पोताना धणीने धणी वह्नन डे तेने देखीने मांदोमांदे सराग दृष्टियें जोतां प्रीतिनाव उत्पन्न थयो तेथी राजा त्यांथकी आगल जाय नदीं. तेवारें सुमतिनामा प्रधान कहेवा लाग्यो के हे स्वाभि ! समस्त सौजन आर्यां वतां तमें आगल केम चालता नथी ? ते सांजली राजा पोताना प्रधाननी लाज आणी आगल वनमां गयो. पण शून्यचित्तथको मनमांदे केवल ते खीजुं चिंतवन डे तेथी कपार्यें पण चैन पामतो नथी. ते जोडने प्रधानें पूबहुं के हे महाराज ! तमें आज आवा शून्यचित्त केम देखाल डो ? एम फरी फरी धणो आग्रह करी पूबथाथकी पोताना मननी सर्व वात राजार्यें प्रधानने कही. ते सांजली प्रधान बोड्यो के तमें कांड चिंता करथो नदीं; हुं तमने ए खी मेलवी आपीश. पढी घेर आवी प्रधानें आत्रेधिकानामें परित्राजिकाने बोलावी सर्व वात समजावी वनमाळानी पारें मोकली, ते पण त्यां जइ जुए डे तो वनमाळा पण विरहविव्हलथकी मुखें निःश्वास नाख ती ह्णोक बेसे, ह्णोक जठे, ह्णोक पडे, ए रीतें महाविरहिणी देखी तेने ते परित्राजिका केहेवा लागी के हे वत्से ! हुं आज एम डुःखित केम देखाय डे ? ताहारुं डुःख मने कहे तो हुं ते डुःखथी तने पार जतारुं. ते सांजली वनमाळार्यें शुद्धानी वात कही. तेवारें परित्राजिका बोली के हुं तने राजानी साथे काळे मेलवीश, हुं कांड चिंता करीश नदीं, पढी ते परित्राजिका हर्षवतथकी त्यांथी जइ सर्व वात प्रधानने कही. प्रधानें जई राजाने सर्व वृत्तांत संन

के अग्रे में वे लाख योजन समुद्र तटबंधन करी पद्मनाभ्या तमे जागा तेने जीती झैपदी आया
 आया, तेवारे मारी शक्ति न दीवी ? जे हमया महरं बलजोवा बेवा ? एम कही क्रोध चढावी
 ने पांचे पांनवोने मारवा सार लोहदंभ जपाज्यो, वली दया आवीने जाणुं जे महोदो अ
 नर्थ आओ ? एम विचारी पांचे पांनवना रथ जांगी चूरी कया अने कहुं के जाउ रे पापीउ
 हवे महारी नजरे आवशो नही अने महारा देशमां पण रदेशो नही एम कही पांचे बांध
 वने देशनिकाज कया अने जिहां रथ जांया, तिहां रथमर्दन कोट अयो, श्रीकृष्ण पोतानी
 सेना लइ दारकामां गया अने पांनव पण झैपदीने लइ सेना सहित हस्तिनापुरे आवी कुंता
 जीने देशनिकाजनी बात कही, तेवारे कुंताजी दारकामां आवी श्रीकृष्णने मीठे वचने संतोषी
 पांनवोने बोलावी श्रीकृष्णने पगे लगाज्या पढी श्रीकृष्णे आझा आपी के ज्यां में तमारा
 रथ जांया त्यां तमे पांनवरथजुपुर नगर वसावीने रहो पढी पांनवो त्यां श्रीकृष्णजीनी सेवा
 करता सका रहा ठेवट पांनसेन नामें पोताना पुत्रने राज्य पाटे आपी पांच पांनव अने
 लढी झैपदीये दीक्षा लीधी, लढ, अठमादिक तप करी चौद पूर्व जली ते पांचे पांनव श्रीश
 कुंजय तीर्थ ऊपर मोर्हे गया, अने झैपदी पण अणीआर अंग जली मासनी संलेषणा करी
 पांचमा ब्रह्मदेवजोर्के गइ. तिहांथी चवी महविदेहकेजे मोह पामरो. ए रीते जंबूदीपनो वासु
 देव, धातकीखंभमां न जाय, ते गयो. ए पांचसुं अहेरुं जाणुं. वली केटजाएक आचार्य
 एम कहे ठे के बे वासुदेवजुं शंखेशंख पण जेगी न थाय अने इहां शंखेशंख मथ्यो, माटे ए
 पण अहेरुं जाणुं. ॥ ६ ॥ ४ ॥ हवे लहुं आश्चर्य कहे ठे:—शुगलिया मरल पामीने नरके
 न जाय, अने अहीं हरि तथा हरिली, ए बे शुगलिया मरल पामीने नरके गया माटे

पावलखी कपिल वासुदेवें जइ, पद्मनार्जने कहुं के आ ताहारी नगरीना गढ मह कोट केम पडीगया ? पद्मनार्जने कहुंके अहींधां जंबूदीपना नरतक्षेत्रनो वासुदेव महारी राजधानी लेवा आख्यो हतो तेनी सार्धे महोदुं बुद्धियुं तेणो ए गढादिक जोडी नारख्या हे, कपिलवासुदेवें कहुं के अरे अन्यायी महारी पासें हुं छहुं बोले हे एम कही धणो निचंडीने देशमांखी काढी मुख्यो अने तेना पुत्रने राज्यपाटे थापी कपिल पोतानें स्थानकें गयो, पही श्रीकृष्ण पांनवो सहित समुद्र उद्वंथन करी पांनवोने कहेवा लाग्यो जे हुं लवणाधिप सुस्थित देवने मजवा जावं हुं एटलामां तमे नावा लइ गंगानदी उत्तरीने पही एक जण सार्धे तरत नाव मोकली देजो पही पांनव झैपदी सहित नाव लइ गंगानदी उत्तरा अने विचाखुं के जोइयें तो खरा जे कृष्णजी पोतें एकला गंगानदी उत्तरी आवे हे के नखी आवता एम निरधार करीने नाव मोकली नही, त्यां श्रीकृष्ण धणो वरवत थोन्या पण नाव आवी नही तेवारें मनमां जाणुंजे पांनवो हुंवी गया देखाय हे एहुं विचारी चार जुजाज करीने एक द्वायमां सारखी सहित रख जपाज्यो, एक द्वायमां शस्त्र राख्या, एक द्वायमां घोडानें पकज्या अने एक द्वायखी गंगा नदी तरवा लाग्या तिहां साडी वासव योजन गंगानदी पोहोली हे तेनी मध्य जगमां जेवारें आव्या तेवारें श्रीकृष्ण धणा थाकी गया ते वरवत गंगादेवीयें सदाय आपीने मध्यमां वि कूर्वित थल कहुं त्यां केटलोएक वरवत विश्राम लइने वली पोतानी जुजाजखी गंगानदी त रीने तट उपर आव्या तिहां आगल आवीने छुवे हे तो पांनवो नाव सहित वेग वेग हसे हे, तेवारें श्रीकृष्ण रीश चढावीने पांनवोने पूलवा लाग के अरे छष्टो ! तमें नाव पाळी केम न मोकली ? पांनवो बोल्या, तमारी परीक्षा जोवाने न मोकली, तेवारें श्रीकृष्ण बोल्या

બ્યો હે એમ કહી ડ્રોપદિયેં પદ્મનાબને શ્રીકૃષ્ણને પળે લગાડ્યો તેવારેં શ્રીકૃષ્ણે તેના ઝપર દયા
 આપી જીવતો રાખ્યો અને પદ્મનાબને કહ્યુંકે અરે હું જાણતો નહતો કે આ ડ્રોપદીની પલવા
 હે મહોટા મહોટા વાહાર કરવા વાલા હે ? પણ મૂર્ખોના માથામાં બેવારેં પડે હે તેવારેં અક
 લ આવે હે, તો હવે તાહારું કહ્યું કર્મે તેં જોગવ્યું, ડ્રોપદીના પ્રતાપથી હું જીવતો રહ્યો છું
 કહી અરવં શીલવંતી એવી ડ્રોપદીને લઈને પાંચ પાંખવ સહિત શ્રીકૃષ્ણજી પાલા વડ્યા જયનો
 શંરવપૂર્યો, એવા વચ્ચતમાં તે રોજમાં શ્રીમુનિસુવત તીર્થંકર પાર્સેં ત્યાંનો કપિલ વાસુદેવ વચ્ચાણ
 સાંજલ હે, તેણે શંરવનાદ સાંજલ્યો, મનમાં શંકા ઝપની કે કોઈ બીજો વાસુદેવ ઝત્પન્ન થયો!
 તેથી જગવંતને પૂલ્યું કે મહારાજ ! એ બીજો વાસુદેવ કોણ થયો હે કેણે મહારો શંરવ વજાવ્યો ?
 જગવંત બોલ્યા કે હે કપિલ ! એક રોજમાં હે તીર્થંકર અને હે વાસુદેવ, ન થાય પણ હતો જ
 બુદ્ધીપ સંબંધિ જરત દેજનો શ્રીકૃષ્ણનામેં વાસુદેવ તાહારા સરચી ક્રુદ્ધિનો થયો હે, તે પદ્મ
 નાબ રાજા ડ્રોપદી દરણ કરી લાવ્યો હતો, તેને બેવાને આવ્યો હતો, તે પદ્મનાબને જીતીને પાલો
 જાય હે, તેણે શંરવનાદ કહ્યો, તે સાંજલી તીર્થંકરની આજ્ઞા લઈને કપિલ વાસુદેવ તરત તિહાંથી
 ઝળીને પોતાના સરચો વાસુદેવ જોવા સારુ સમુદ્ધને કાંઠે આવ્યો, પણ શ્રીકૃષ્ણતો દૂર નીકળી ગ
 યા, માત્ર સમુદ્ધમાં નીલી, પીલી રચની ધ્વજાડેરચીને, શંરવનો શબ્દ કહ્યો, તેમાં છું જાણાવ્યું
 કે હે મિત્ર ! આપ કનારહો છું તમોને મલવા સારું આવ્યો છું માટે એકવાર પાલા આદીં આવો,
 તમારા ધર્મીનની મને અનિલાષા હે, એવો શંરવનો શબ્દ સાંજલીને શ્રીકૃષ્ણે પણ પાલો શંરવ
 નો શબ્દ કહ્યો તેમાં આવીરીતેં કહેતા હવા કે હે મિત્ર ! અમે ઘણા સમુદ્ધનું ઝઢંધન કરી ગયા
 હૈયેં માટે પાલા અવાઘોં નહી તમે અમારા ઝપર કપાદહિ રાચજો છું કહીને ચાલતા થયા,

અમે ઇની સાથેં શુદ્ધ કરીછું કદાપિ જો દ્વારી જઇયેં તો આપે સહાય કરવો ત્યારેં શ્રીકૃષ્ણે કહું કે તમેં મહોટા યોધા હો પણ તમારી આવી આણી સાંનલતાં ધકાં ઇહું લાગે હે કે તમારે જીતહું કવણ થઇ પડજો, તો પણ પાંખવો શ્રીકૃષ્ણની આજ્ઞા હાડ શુદ્ધ કરવાનેં ગયા, પદ્મનાભેં પણ મહોટું લશ્કર હાડને પાંખવો સાથેં શુદ્ધ કહું, ત્યાં નવિતથતાના વશથી પાંખવો દ્વારી ગયા તે વારેં નાશતાં ધકાં સિંહનાદ કહ્યો તે સાંનજી પાંખવો હાથા જાણી, એકલાજ શ્રીકૃષ્ણ રથ ચપર વેશીનેં પદ્મનાભની સેનાને મથન કરવા લાગ્યા ત્યાં ધ્રુવના ટંકારવથીજ પદ્મનાભની સર્વ સેના નાશી ગઇ અને પદ્મનાભ પોતેં પણ નાશિનેં નગરમાં હુંસી ગયો નગરના દુરવાજા વંધકરી મૂક્યા, તેવારેં શ્રીકૃષ્ણે નરસિંહ રૂપ ધારણ કરીનેં હાથલ મારી અમરકંકા નગરીનો સર્વ કોટ ત્રાંજી નાશ્યો, સર્વ નગર ઘુજવા લાગ્યું, ઘણા મહેલ પડીગયા, પદ્મનાભ રાજા શ્રી કૃષ્ણજીહું ઇહું પરાક્રમ દેશીને વીહીનો ધકો ઈપદ્વીને શરણે ગયો અને કહેવા લાગ્યો કે હે સતિ ! હું મહારી રક્ષા કશ, ઈપદ્વી વોલી હે કંગાલ ! મેં તુજને પ્રથમથીજ કહેહું હહું બે મહારી પઢવાહે શ્રીકૃષ્ણાદિક ઘણા વલવંત રાજાહ વાહાર કરનારા હે તો પણ તેં માન્યું નહી તેતો ઠીક પણ હવેં જો હું જીવવાની ચાહના રાશવતો હોય તો સ્ત્રીનો વેશ પહેરી મુશ્વમાં તુણ હાડ મહારી પઢવાહેં વેસી રહેં ઇટહું જો મહારું કહું કેરીશ તો હું તુજને પજોલગાડી દહશ કેમકે શ્રીકૃષ્ણ સત્પુરુષ હે તેની આગલ જે નમી જાય તેને મારે નહી માટે તાહારે જીવતો રહેવાનો ઇ ચપાય હે તે કશ, પદ્મનાભે પણ તેમજ કહું, ઇટલામાં શ્રીકૃષ્ણ પણ આવ્યા, ત્યાં જૂવે તો પદ્મનાભ સ્ત્રીહું રૂપ કરી ઈપદ્વીની પઢવાહે વેગે હે, શ્રીકૃષ્ણે ઈપદ્વીનેં પ્રહરું કે આ કોણ વેગે હે, ઈપદ્વીયેં કહું પદ્મનાભ રાજા તમારા નયથી નાશિનેં મહારે શરણે આ

एतुं जाखी पांफवोने लइ सेना सहित श्रीकृष्णजी समुद्र तटे आब्या, समुद्र जंघवाने अर्थ
 अठम तप करी जवणाधिप देवताने बोलाव्यो ते पण प्रगट थइ बोव्यो के कह्यो छुं काम ठे
 हुं करवाने तत्पर हुं, तेवारें कृष्णजीयें सर्ववृत्तांत निवेदन करी कह्युं के अमर्ने धातकीखंफमां
 जाहुं ठे, माटे अमारी सेनाने समुद्रमांखी जवानो मार्ग आपो, त्यारे देवता बोव्यो के तमे
 शा वास्ते त्यां जवानो अम करो वो हुं पोते जइ शैपदी लावीने तमोने आपीश, वली तमारो
 छुकुम ह्योय तो अमरकंका नगरी सहित पद्मनान राजाने समुद्रमां नारवी देवं, तेवारें श्रीकृष्ण
 बोव्या के दे देव ! तमे एवाज शक्तिवान वो एमां कांइ संशय नथी तथापि अमोने पांच पांफव
 सहित ठ जखने जवानो मारग आपो तो अमारें त्यां जवानी इहा ठे ते सांनजी सुस्थित
 देवे ते ठ जखाना ठ रथ चालवानो मार्ग आप्यो पवी पांफवो सहित श्रीकृष्ण समुद्र जंघं
 वीने अमरकंका नगरीना जयानमां जइ दारुक नामा सारथीने हुंत बनावीने श्रीकृष्ण पद्म
 नान पार्सें मोकव्यो तेणो जइ पगडपर पग आपी त्रिवली लजाटे चडावी, कह्युं के दे पद्मनान !
 श्रीकृष्णवासुदेवं तमोने कहेवरायुं ठे के, पांफवोनी खी शैपदीने तमे लइया वो ते धयुं अ
 योय काम कह्युं ठे तथापि हज्जी कांइ बगडहुं नथी माटे तमें आवी शैपदी अमोने आपी जाव,
 तेवारें पद्मनान बोव्यो के हुं तमोने पावी आपवा सारं शैपदीने लइ आब्यो नथी, हुंतो म
 द्वारा बजथी लाव्यो हुं माटे तुं ताद्वारा स्वामीनें जइ कहे के तमारें शुद्ध करहुं ह्योय तो सुखें क
 रो, हुं पण हज्जी हुं एम कह्यो हुंतने निजंजी ने काहाडी भूक्यो, हुंतें आवी श्रीकृष्ण अगज तेणो
 कहेली सर्व वात निवेदन करी, श्रीकृष्णे जाण्युं के असाध्य रोग कांइ अयोध विना जाय नही
 माटे शुद्ध करवा तैयार थया, पद्मनान पण सेना लइ लइवाने सादामो आब्यो, पांफवो बोव्या के

झौपदी बोली है देवाणुमीथ ! तुं ठ महीना सुधी महारं नाम लइश नही, महारी वाहार क रवा वाला, पांच पांनव तथा श्रीकृष्ण ठे ते जो ठ महीनामां आंही आवरो नही तो तुं कहीश तेम थासो, पञ्चनार्त्त पण ह्वा कही अने विचाखुं जे इहां एनी खबर लेवा कोण आवनार ठे ? वली जोरावरीधी प्रीति पण नथाय एम जाणी, झौपदीनें पोताना महेजमां तेडी गयो झौपदीये त्पां ठ ठ ठ ठ तुं तप अने पारणे आर्यबिल करवा मांनहुं, ह्वे प्रजातें हस्तिनाग पुरमां झौपदीनें महेजमां दीठी नही, तेवारे पांनवोये धणो शोध कराव्यो पण क्यांये पतो लागो न ही, तेवारे पांनवोनी माता कुंताजीये दारिकामां जइने श्रीकृष्ण वासुदेवने कहुं के हे पुत्र ! झौपदीने राजियें सुतां अकां कोइ देव, दानव, राक्षस अथवा विद्याधर अपहरी गयो ठे, अमे सर्व जगा जगार्ये जोइ पण मली नही तेवारे श्रीकृष्णजी कांइक हांस्य पूर्वक बोध्या के पांच पांनव एक झौपदीने पण राखवाने समर्थ न थयां, हुंतो महारी बत्रीश हजार खीयोनी रक्षा करे तुं, ते सांनली, कुंताजी बोध्यां के हे वत्स ! आ अवसरमां हास्य करवानुं काम नथी तुं तरत झौपदीनी खबर कराव पडी श्रीकृष्णजीये पण धणो शोध कराव्यो परंतु क्यांय खोज पास्या नही तेवारे चिंताखुर थइ बेजा. एटलामां नारदकुबि त्पां आव्यां तेणे आवी कृष्णजीनें चिंतामां बेसवाहुं कारण पूबहुं त्पारे कृष्णजीये कहुं के तमें कोइ स्थानके झौपदीनें दीठी ? नारदजी बोध्या ते पापणी कोइ साधुनें पण बोलावती नहती माटे छःखमां पडी ह्मो, तथापि हुंतो कांइ उलखतो नथी, परंतु धातकीखनमां अमरकंका नगरीये झौपदी सरखी एक खी दीठी ठे पडी कोण जाणे तेहज होयतो होय एम कही, नारदजी चाध्या गया पडी श्रीकृष्णे विचाखुं के आ कत अवश्य कुबि नारदनुंज करेहुं ठे माटे अमरकंका मांहेज झौपदी ह्मो

मारीनें बोधो के आटजो मद्दोहो ठे, तो पण तेणे कहुं के एनाथी तो बणोबणो मद्दोहो ठे, तेवारे क्वानो देनको रोष आणीनें बोधो के अरे असत्य वादी हुं इहांथी दूर जा, मद्दारी फाजथी पण वंली कोइ मद्दोहो ह्यो ? माटे हुं छुं बोलें, तेम हे राजन् ! तें पण क्वाना देनकानी पेरें आटजीज खीयो दीवी ठे तेथी एनाज वखाण करे ठे, परंतु पांच पां भवनी खी झैपदी एवी ठे के तेना एक अंशुगना नखाभना रूप सरखुं पण ताहारी को इ राखीहुं रूप नथी, त्रय लोकमां ए झैपदी समान कोइ खीहुं रूप नथी एम कद्दीनें नारद चालतो थयो, पावजथी पद्मोत्तर राजा कामे पीडित थको चिंतववा लाग्यो जे एवी खी विना जन्म निष्फल ठे पण झैपदीने पामवानो कोइ जपाथ स्रज्यो नद्दी तेवारे अठम तप करी पूर्वजवसंग ति देवताहुं आराधन कहुं देवता प्रत्यक्ष आवी जनो रह्यो अने कद्देवा लाग्यो के हे राजन् ! मने केम संजाखो माटे जे काम ह्योय ते फरमावो, पद्मोत्तर राजार्ये झैपदी जेइ आववाना याचना करी तेवारे देवतार्ये कहुं ते मद्दा सती ठे माटे शील जंग करवो नद्दी तो हुं फोकट शा वास्ते तेने तेडावे ठे. तो पण पद्मोत्तरें थणो ह्ठ कखो त्यारें देवतार्ये झैपदीनें अवस्थापिनी निद्रा आपी, ज्यां सुती ह्ती त्यांथी ढोलीया सहित जपाडीनें पद्मोत्तर राजानी अशोक वाडीमां आवी मूकी अने राजाने कहुं के तें मद्दारा ह्यार्ये माहुं काम कराव्युं ठे, माटे ह्वे कोइ पण दिवसें हुं मने थाद करजे नद्दी कदापि बोलावीश तो पण ह्वे हुं आवीश नद्दी एम कद्दी देवता स्वरथा नर्कें गयो, केटलिक वार पढी झैपदी निद्रामांथी जाग्रत थइनें विचारमां पढी जे हुं इहां कयां आवी हुं ! तेवारे पद्मनाभ बोधो के में तुजनें मद्दारी सार्ये जोग करवा सारुं देवतानी मार फते इहां मगावी ठे, तो ह्वे हुं मद्दारी सार्ये विषयसुख जोगव, हुं ताहारो दास हुं, तेवारे

હે, પરંતુ મનમાં કપટ ઘણું રાસે છે, વલ્કલ ચીર પહેરે છે, જનોફ પહેરે છે, કાલા ધુનના ચામ
 ઢાનો ચત્તરાસંગ કરેલો છે, જેનો જટાજૂટ મહાકાંતિ વાલો છે, જે કલહ કોલાહલનો લગા
 હનાર છે, ઇવો નારદ કૃષિ આકાશમાર્ગથી તે પાંજુરાજાની સન્નામાં આવ્યો, તેવારે પાંખવો સ
 હિત સર્વ સન્નાજનોયે - જન્ના થઈને આદર સન્માન આપ્યું, પરંતુ તે નારદ જેવારે ડૌપદીને જો
 વા ગયો તેવારે ડૌપદીયે તેને અસંપતી જાણી વાંધો પૂજ્યો નહીં, તેમ જીનીને જન્ની પણ થઈ
 નહીં, અને બોલાવ્યો પણ નહીં, તેથી નારદને રીશ ચઢી અને વિચાર કરવા લાગ્યો કે આ ડૌ
 પદી પાંચ નરતાર પામીને મસ્ત થઈ ગઈ છે, તેથી ગર્વિત થકી બેઠી છે તો હવે હું અને સંકટ
 માં નાહું એમ ચિંતવી, ધાતકીર્ણના પૂર્વે નરત ક્ષેત્રમાં અમરકંકા નામે નગરી છે ત્યાં કપિ
 લવાસુદેવનો સેવક પદ્મનાભ નામે રાજા રાજ્ય કરે છે, તે રાજા પોતાની સાતસેં રાણીયો સા
 થે વાહીમાં રમતો હતો તેવા સમયમાં નારદ પણ ત્યાં ગયો, તેને પદ્મનાભ રાજાર્યે વાંદીને
 દૂબડું કે હે નારદજી! મહારો જેવો અંતેજર છે તેવો અંતેજર બીજે ક્યાં તમે જોયો છે, તેવારે
 નારદજિયે જાણ્યું કે આ સ્થિયોનો લોહુપી છે. એમ જાણી અવસર જોઈને નારદજી કહેવા
 લાગ્યો, કે હે રાજન્ હું કૂવાનાં દેનકા સરસ્વો દેસાથ છે, જેમ કોણેક સસુહનો દેનકો
 કૂવાના દેનકાની પાસે આવ્યો, તેવારે તેને કૂવાનાં દેનકાર્યે દૂબડું જે તું કિહાં રહે છે અને
 ક્યાંથી આવ્યો હો, તેણે કહ્યું હું સસુહમાં રહું હું અને ત્યાંથીજ આવ્યો હું તેવારે કૂવાના
 દેનકાર્યે દૂબડું જે તાદારો સસુહ કેટલો મહોટો છે, તેણે કહ્યું ઘણો મહોટો છે, તેવારે
 કૂવાનો દેનકો હાથ પગ પસારીને બોલ્યો કે આટલો મહોટો છે, સસુહના દેનકાર્યે કહ્યું
 ઇથી તો ઘણોજ મહોટો છે, તેવારે કૂવાનો દેનકો પોતાના કૂવાની ચારે બાજુયે ફેરકા

डाव्या व्हस्तिनागपुराची पोताना मुधिछिरादिक पांच पुत्रने तेडी पांभुराजा पण आव्यो, अर्जुने
 राधावेध साव्यो तेवारें झोपदीथें अर्जुनना गजामां वरमाजा नारवी ते वरमाजा पूर्वजवमां
 झोपदीथें पांच नरतारनो नीयाणो कखो हत्तो तेना प्रजावधी पांचे पांभवोना गजामां जाइ
 पडी पूर्वजा नवमां झोपदीनो जीव नागिला नामें ब्राह्मणीनो हत्तो तेणे एक दिवस धर्मरुचि
 मुनिने कडवी तुंबडीतुं शाक वोढोरव्युं ते मुनियें अनशन करी खावुं तेनां योग्यी मुनि मरण
 पान्या पवी नागिला साधुनी घात करनारी हे एवुं आचार्यें साधुजने नाममां मोकली केदेव
 राव्युं तेवारें ब्राह्मणे नागिलाने घरमांथी काढाडी मूकी, ते नमती नमती मरण पामीने नरकें
 गइ त्यांथी अनेक तिर्थेचादिकना नव करी एक शेवने घेर घाली स्वरूपवाली सुकुमालिका
 नामे पुत्री पणो जपनी तेने तेज नाममां एक बीजा शेवना दीकरणे परणावी ते राजे सुवा
 गयो त्यां सुकुमालिकानो स्पर्श अतांज तत्काल तेने दाहज्वर जपन्यो तेंथी ते पडती मूकी
 चाव्यो गयो पावजथी सुकुमालिकाने शोक करती जोइने तेना बापे एक निहुकने परणावी
 ते पण तेमज मूकी जागी गयो पवी सुकुमालिका दुःखगर्जित वैराग्य पामीने साधवी अइ
 तेने शुरुणीथें नाकारो कखो तो पण ते वनमां तप करवा गइ त्यां एक वेदपाने पांच पुरुष दाज
 रीमां रह्या हे तेने जोइने सुकुमालिकार्ये कवुं के महारा तपनो प्रजाव होय तो आगला न
 वमां मुजनें पण पांच नरतार होजो एवुं निघाणुं कखुं, अंतें अनशन करी इशान देवजोके गइ
 त्यांथी चवीने अर्दी झोपदी अयेली हे ते पूर्वकृत निघाणाना योर्गे वरमाजा पांच जणानां कं
 वमां पडी, देवोयें आकाशथी एवी बाणी करी के झोपदी पांच नरतारी लतां पण सती हे, पांच
 पांभव झोपदीने परणी व्हस्तिनागपुरमां आव्या त्यां मुखें रदे हे, एक दिवस जेनी सुरवाकति सौम्य

ने स्थानकें गया, मल्लीकुमरीयें पण संवत्सरी दानआपीनें जगहों राजपुंज सार्थें मार्गेश्विरहु दिङ्मणीआरशने दिने दीक्षा लीधी, तेज दिवसें केवल ज्ञान उपन्युं, पढी ते लए मिर्जे आवी श्रीमल्लीनाथ पासेंथी दीक्षा लीधी ते लए ने गणधर कखा तेहज नर्वें मोहं गया, ए श्रीमल्ली नाथ स्त्रीवेदें जगलीशमां तीर्थेकर अया, तेमना समोसरणमां स्त्रीनी परबदा आगल बेसती हती अने पुरुषनी परबदा पावल बेसती हती ते स्त्रीवेदें कोइ तीर्थेकर अया नहीं ते यहुं ए बीछुं अहरेल जाणवुं ॥ ३ ॥ ॥ त्रीछुं कोइ तीर्थेकरने गर्नेपालटो अयो नथी, ते आहीं श्रीम ह्वावीर स्वामीनें व्यासी राजि पढी देवानंदानी कूखथी हरणिगमेथी देवतायें अपहरीनें त्रिश ला कृत्रियाणीनी कूखमांदे अयो अने त्रिशजानी कूखें पुज। हती, ते महाणकुंर्ने देवानंदानी कूखे मूकी. तेहुं कोइवारें अया नही, माटे ए त्रीछुं गर्ने पालटन आश्वर्य जाणवुं ॥ ३ ॥ ॥ चोछुं श्रीवीरजगवाननें जेवारें केवलज्ञान उपन्युं, तेवारें देवतायें मली समोसरणनी रचंना कीधी, त्यां घणी महोटी परबदा जेली अइ तेवारें जगवानें धर्मदेशना दीधी परंतु प्रभुनी देश ना सांजलीनें कोइ समकेत पाम्यो नही, तेमज व्रत पञ्चकाण पण कोइयें लीछुं नही एरीतें देशना निःष्फल गइ, एम तीर्थेकरनी देशना कोइ वखतें खाळी न जाय तें आ वेजाये खाळी गइ, माटे ए चोछुं आश्वर्य जाणवुं ॥ ४ ॥ ॥ पांचसुं जे एक दीपनो वासुदेव ह्योय ते बीजे दीपें जाय नही, ते श्रीकण्जजी झौपदी लाववानें अर्थें धातकीखुंर्ने गया तेमज कपिल वासु देवनो शंख अने श्रीकण्ज वासुदेवनो शंख ए वे शंखेहांख मळ्या ते पण कोइवारें मळे नही माटे आश्वर्य जाणवुं तेनी कथा कहेले. कांपिलपुर नगरमां सुपदराजानी जुलणी पटराणीनी कूखे झौपदी नामे पुज्जी अइ तेना विवाह सारं स्वयंवर मंगप मांफ्यो, सर्व देशोना राजा ते

द्यो ॥ इति पंचम दूतः ॥ ५ ॥ ॥ एक दिवस धर्मचर्चा करतां एक परित्राजिकाने मल्लीकुं
 मरीये जीती, माननुषा करी, तेथी ते रीयाणीथकी कपिलानगरीये जइ जितशत्रुराजाना
 मुख आगल मल्लीकुमरीना रूपनुं वर्णन कहुं, तेथें पण मल्लीकुमरी याचवाने अर्थ कुंनराजा
 उपर दूत मोकदयो ॥ इति षष्ठदूतः ॥ ६ ॥ ॥ ए रीते ठ दूत कुंनराजा पासें समकालें आ
 व्या, कुंनराजार्ये सर्व दूतोंने कहुं के हुं महारी कन्या कोने आपवानो नथी, एवी रीते अप
 मान करी काढी मूक्या, पढी ते बए राजाज पोत पोताहुं लशकर लइने समकालें आवी मि
 थिजा नगरीने वींटी लीथी, कुंनराजार्ये पण बाहिर आवी शुक् करवा मांनहुं शुक् करतां द्वाखो
 अने पाढो नगरीमां पेजो, तेवारें मल्लीकुमरीये बए राजाजने कदेवरायुं के तमें महारा रत्न
 रमां आवजो, पढी ते बए राजा ठ बारयामांथी जूदा जूदा आव्या, मल्लीकुमरीनी भूर्ति
 देरवी व्यामोह पाया, एदजामां मल्लीकुमरीये आवीने ते पुतलीना माया उपरथी ठांकणुं
 उवाड्युं तेवारें ते सडीगथेजा अनाजमां कीडा पड्या दूता तेमांदेथी डींथ नीकदयो एदले
 सर्व जणो मोढा पासें लूगहुं आपी शुशुकार कीथो अने छःखी थवा लाग़ा तेवारें मल्लीकु
 मरी बोध्या जे दे नडो ! आ रत्नमय पुतली वतां नित्यप्रत्ये एक कवल आदरना संयोगथी
 एवी डींथ वास आपे ठे, तो महारा शरीरमां तो नित्यप्रत्ये रोर थान्य पडे ठे. तेथी मलभूत्र
 नो नंनरज ठे. तेमां तमें छुं रागांथ थया ठो ? एवो प्रतिबोध करीने पढी पूर्वजो नव संनजा
 ब्यो, तेथी ते बए राजाने पण जातिस्मरण ज्ञान उपनुं, पूर्वजव दीवा पढी ते बए कदेवालाया
 के दहे अमने तारो, तेवारें मल्लीकुमरीये कहुं के दमयां तो तमें वेर जाव, जेवारें मने के
 बलज्ञान उपजे, तेवारें तमें आवजो, हुं तमोनें दीक्षा आपीश, पढी ते बए राजा पोतपोता

बोव्यो के अमें मल्लीकुमरीतुं रूप अहुत दीतुं, एवुं रूप बीजे क्पांदिं पण दीतुं नथी, पढी चंज्जरा राजार्ये पण कुंनराजा पारें दूत मोकलीने कदेवरावुं के तमारी पुत्री मल्लीकुमरी सुजने परणावजो ॥ इति द्वितीयदूतः ॥ २ ॥ एक दिवसें मल्लीकुमरीनां बे कुंनल जंग्यां, तेवारें कुंनराजार्ये सोनीज बोलावीने कहुं के आ कुंनलनो जोडो सांथी आपो, तेवारें सोनी कुंनल जोइने बोव्या जे मद्दाराज ! ए संथाय नहीं एतो देवतानां कुंनल बे, ते अमें केवी रीतें सांथिये ? तेथी राजार्ये सर्वे सोनीजने देशनिकाज कीधा, ते सोनी बाणारसी नगरीयें गया, तेवारें त्यांना शंख राजार्ये पूवहुं के तमें देश केम लोव्यो ? सोनी बोव्या जे मद्दाराज ! मल्लीकुमरीनां कुंनल देवता संबंधी बे, ते अमार अकी संथायां नहीं, तेथें करी देश लोडवो पव्यो अने मल्लीकुमरीना रूपतुं वर्णेन कहुं, तेवारें बाणारसीना राजार्ये पण मल्लीकुमरी याचवाने अर्थे कुंनराजाने दूत मोकव्यो ॥ इति तृतीयदूतः ॥ ३ ॥ दूवे रुक्मी राजार्ये पोतानी पुत्रीने चार मल्लीना सुधी पीठी करावीने दूतने पूवहुं जे हे दूत ! तें आतुं रूप क्पांही पण दीतुं बे ? तेवारें दूत बोव्यो जे मल्लीकुमरीने लाखमे अर्थें पण ए रूप नथी, ते सांजली, रुक्मी राजार्ये पण कुंनराजा जपर दूत मोकली, मल्लीकुमरीनी याचना करावी ॥ इति चतुर्थदूतः ॥ ४ ॥ दूवे कुंनराजानो पुत्र बे, तेथें पोतानी चित्रशाला चित्रावी, तिहां चितारे मल्लीकुमरीनो अंगुवो दीवो, ते प्रमाणें मल्लीकुमरीना सर्वे अंगतुं स्वरूप चित्री काढुं, एकदा मल्लीकुमरीना जार्हियें क्रीडा करतां मल्लीकुमरीतुं रूप चित्रशालामां जोखुं, तेने रीश चढी तेथी चिताराना द्वाअतुं अंगुवो कापीने काढाढी मुख्यो, चितारो द्दस्तिनापुरे अदीनशत्रु राजाने मव्यो, तिहां मल्लीकुमरीतुं रूप, वर्णेन कहुं, ते सांजली तेथें पण मल्लीकुमरीनी याचना करवा कुंनराजाने दूत मोक

द्यो ॥ इति पंचम दूतः ॥ ५ ॥ ॥ एक दिवस धर्मचर्चा करतां एक परित्राजिकाने मल्लीकुं
 मरीये जीती, मानजूषा करी, तेथी ते रीशाणीयकी कपित्थानगरीये जाइ जितशत्रुराजाना
 मुख आगल मल्लीकुमरीना रूपजुं वर्णन कथुं, तेणें पण मल्लीकुमरी पाचवाने अर्थें कुंनराजा
 जपर दूत मोकदयो ॥ इति षष्ठदूतः ॥ ६ ॥ ॥ ए रीतें व दूत कुंनराजा पासें समकालें आ
 व्या, कुंनराजार्यें सर्व दूतोंने कहुं कें हुं महारी कन्या कोने आपवानो नथी, एवी रीतें अप
 मान करी काढी मूक्या, पढी ते बए राजाज पोत पोताजुं लशकर लइने समकालें आवी मि
 थिजा नगरीने वींटी लीथी, कुंनराजार्यें पण बाहिर आवी शुद्ध करवा मांभुं शुद्ध करतां द्वायो
 अने पावो नगरीमां पेवो, तेवारें मल्लीकुमरीये बए राजाजने कदेवरायुं के तमें महारा रत्न
 रमां आवजो, पढी ते बए राजा व बारयामांथी जूदा जूदा आव्या, मल्लीकुमरीनी सूर्ति
 देखी, व्यामोह पाया, एटलामां मल्लीकुमरीये आवीने ते सुतजीना माया जपरथी ढांकणुं
 जथाडयुं तेवारें ते सड्ढीणयेला अनाजमां कीडा पड्या दूता तेमांदेथी डूर्ध्व नीकदयो एटले
 सर्व जाणो मोढा पासें जूराहुं आपी शुशुकार कीथो अने छःखी थवा लाग तेवारें मल्लीकु
 मरी बोव्यां जे दे नडो ! आ रत्नमय दूतजी बतां नित्यप्रत्ये एक कवल आहारना संयोगथी
 एवी डूर्ध्व वास आपे ठे, तो महारा शरीरमां तो नित्यप्रत्ये रोर धान्य पडे ठे. तेथी मलभूज
 नो जंनारज ठे. तेमां तमें हुं रगांध थया वो ? एवो प्रतिबोध करीने पढी पूर्वजो नव संजना
 व्यो, तेथी ते बए राजाने पण जातिस्मरण ज्ञान जपजुं, पूर्वजव वीजा पढी ते बए कदेवाजाय्या
 के द्वावे अमने तारो, तेवारें मल्लीकुमरीये कहुं के द्वायां तो तमें घेर जाज, जेवारें मने के
 वज्रज्ञान जपजे, तेवारें तमें आवजो, हुं तमोने वीह्वा आपीथ, पढी ते बए राजा पोतपोता

बोव्यो के अर्मे मल्लीकुमरीतुं रूप अहुत दीतुं, एवुं रूप बीजे कथांदिं पण दीतुं नथी, पढी चंझरता राजार्ये पण कुंनराजा पार्सें दूत मोकलीने कदेवरावुं के तमारी पुत्री मल्लीकुमरी सुजने परणावजो ॥ इति द्वितीयदूतः ॥ ३॥ एक दिवसें मल्लीकुमरीनां बे कुंनल नांग्यां, तेवारें कुंनराजार्ये सोनीज बोलावीने कहुं के आ कुंनलनो जोडो सांथी आपो, तेवारें सोनी कुंनल जोइने बोव्या जे महाराज ! ए संथाय नहीं एतो देवतानां कुंनल हे, ते अर्मे केवी रीतें सांधियें ? तेथी राजार्ये सर्वे सोनीजने देशनिकाज कीधा, ते सोनी वाणारसी नगरीयें गया, तेवारें त्यांना शंख राजार्ये पूढहुं कै तमें देश केम बोव्यो ? सोनी बोव्या जे महाराज ! मल्लीकुमरीनां कुंनल देवता संबंधी हे, ते अमारा थकी संथायां नहीं, तेणें करी देश जोडवो पच्च्यो अर्ने मल्लीकुमरीना रूपतुं वर्णेन कहुं, तेवारें वाणारसीना राजार्ये पण मल्लीकुमरी याचवाने अर्थे कुंनराजाने दूत मोकव्यो ॥ इति तृतीयदूतः ॥ ३ ॥ दवे रुक्मी राजार्ये पोतानी पुत्रीने चार महीना सुधी पीठी करावीने दूतने पूढहुं जे हे दूत ! तें आतुं रूप कंथांही पण दीतुं हे ? तेवारें दूत बोव्यो जे मल्लीकुमरीने लाखमे अंर्हें पण ए रूप नथी, ते सांजली, रुक्मी राजार्ये पण कुंनराजा जपर दूत मोकली, मल्लीकुमरीनी याचना करावी ॥ इति चतुर्थदूतः ॥ ४॥ दवे कुंनराजानो पुत्र हे, तेणें पोतानी चित्रशाला चित्रावी, तिहां चितारे मल्लीकुमरीनो अंशुवो दीवो, ते प्रमाणें मल्लीकुमरीना सर्वे अंशुतुं स्वरूप चित्री काढुं, एकदा मल्लीकुमरीना नार्ह्ये क्रीडा करतां मल्लीकुमरीतुं रूप चित्रशालामां जोखुं, तेने रीश चढी तेथी चिताराना लायतुं अंशुवो कापीने काढाढी भुक्थो, चितारो दक्षिनापुरें अदीनचड्डु राजाने मव्यो, तिहां मल्लीकुमरीतुं रूप, वर्णेन कहुं, ते सांजली तेणें पण मल्लीकुमरीनी याचना करवा कुंनराजाने दूत मोक

અરહજ્જક આવકની પ્રશંસા પોતાની સન્નાને વિષે કરવા લાગ્યા જે ધન્ય છે અરહજ્જકને, આજ નરત દેજ્જમાં एना समान बीजो कोइ दृढ आवक नथी ! તે ફંડના વચનને કોફાક મિથ્યા લ્લી દેવતા અણ સદ્દતો થકો તિહાં અરહજ્જક પાસેં આવીને તે દેવતાર્થે સમુદ્ધમાં મહોટો ઝત્પાત કસો તે જોઇ અરહજ્જક તો સાગારી અણશણ કરીને નિશ્ચલ મનેં શ્રીવીતરાગ દેવહું સમરણ કરવા લાગ્યો, તેનેં દેવતાર્થે ઘણોણ ચલાવ્યો અનેં ઇહું કહું જે હું શ્રીવીતરાગ દેવહું સમરણ સૂકીનેં દ્હરિ દ્હરાદ્ધિક દેવોહું સમરણ કસ્ય, તો ઝપસર્ગો નિવારણ કરું નર્દીતર તાદ્ધારાં જિહ્વાજ સમુદ્ધમથ્યેં બુઢાવી દેફેશ, એમ કહી જિહ્વાજ સમુદ્ધમાં બુઢાવવા લાગ્યો, તે જોઇ સર્વ લોક એકલા મળી અરહજ્જકનેં કહેવા લાગા જે દેવતાર્થેં કહું તેમ કરો, તો પણ અરહજ્જક આ વકહું સમક્કિત દ્હલ છે, તેથી ચલાયમાન ન થયો, તે જોઇને દેવતા હુણમાન થઇ કુંનલાનરણ નો જોહો આપી, અર્દ્ધજ્જકને પર્ગેં લાગીનેં કહું કેં અહો અર્દ્ધજ્જક ! તમોને ધન્ય છે, દે કત પુણ્ય ! તમારું જીવિતવ્ય સફલ છે, તમોને ફંડ મહારજેં સન્ના સમક્ક વચાણ્યા તે અણમા નતા મેં તમારો અપરાધ કસ્યો, તે મહારો અપરાધ તમેં રવમજો, તે સાંનજી અર્દ્ધજ્જક બોલ્યા જે ફ્દ્હ લોક અને પરલોકનું સાધન ઇવો શ્રીજિનધર્મ પામીને બીજો ધર્મ હું અર્ગીકાર ન કરું, તેવારેં દેવતાર્થેં ચાર કુંનલ આપ્યાં, અનેં પોતાને સ્થાનકેં ગયો, દ્હવે તે વ્યાવહારીયો કુશલ દ્ધેમેં ગંજીરપત્તનેં ગયો તિહાં વ્યાપાર કરી ફરી મિથિલા નગરીયેં આવ્યો તેવારેં દેવતાર્થેં આ પેલા ચાર કુંનલમાંથી રાજાને બે કુંનલ આપ્યાં, રાજાર્થેં મહ્વીકુમરીનેં દીધાં, પઢી વ્યાપારિયેં પોતાની ચંપાનગરીયેં આવી, તિહાં ચંપાનગરીના રાજાને બાકી રહેલા બે કુંનલ આપ્યાં રાજાર્થેં પૂઢહું જે દે વ્યવહારીયા ! તમેં પરદેશમાં કોઇ તમાસો દીજો ? તે સાંનજી વ્યવહારીયો

नो जीव तो अयोध्यानो सुप्रतिबद्धनामं राजा अयो, बीजो धरणनो जीव, चंपानगरीयें चंद्र जसा नामें राजा अयो, बीजो अतिचंद्रनो जीव, काशी नगरीयें शंखनामं राजा अयो, चोथो धरणनो जीव, सावडी नगरीयें रुक्मिनामं राजा अयो, पांचमो वसुनो जीव कुरुदेवों अदी नवशुनामं राजा अयो, षष्ठो वैश्रमणनो जीव कपिला नगरीयें जितशुनामं राजा अयो, अ ने सातमो महाबलनो जीव मिथिला नगरीयें कुंज राजा तेनी प्रजावती राखीनी कूखें आवी मल्लीकुमरी पणें जपन्यो, तेवारें मातायें चौवसुपनां दीठां, आद्य छुदि अगीअरहें पुत्रीपणें ज न्या अनुक्रमें यौवन अवस्था प्राप्त अह, पडी अवधिज्ञानें करी पोताना न मित्र, जूदे जूदे ठेकार्यें जपन्या देखी तेने प्रतिबोध करवाने अर्थें अशोक वाडीमां रत्नं जडित धर करावुं, तेनां न बारणां कराव्यां, तेमां पोताना रूप सरखी रत्नं जडित सोनानी एक पूतली करावी, हवे म ह्नीकुमरी जें जें वारें नोजन करे, ते ते वारें ते रत्ननी पूतलीने माथे बारणुं करावुं ते बा रणानी उपर एकेको कवच नाखती जाय अने फरी पातुं ठांकणुं आपी दीये, एम नित्य करती जाय. हवे एकदा अयोध्या नगरीयें सुप्रतिबद्ध राजायें यक्षने देरे पूजा रचावी ते, तिहां फूलनी माळा देखीने दूतने प्रबहुं जें तमें एवो फूलनो श्रीदामक्यांहिं पण दीवो ते? तेवारें दूत बोधो जें हें राजन्! मल्लीकुमरी घणी चतुर ते घणा रूपमय ते, ते जेवो फूल नो श्रीदाम बनावे ते तेहना लाखमां अंगें पण ए श्रीदाम नथी हवे पूर्वजनना प्रेमथकी सुप्र तिबद्धराजायें मल्लीकुमरीनी याचना करवाने कुंजरजा उपर दूत मोकधो अने कहेवरावुं जें तमारी बेटी सुजने परणावो ॥ इति प्रथम दूत ॥ १ ॥ तेवार पडी चंपानगरीना अरहन्नक प्रमुख व्यवहारिया प्रवहण नरी गंजीर पत्तने दीपांतरें चाध्या, एवा समयमां इंद्र महाराज

पीडा थइ एम तीर्क्षकरने जिनपद लह्या पढी एटखे केवलज्ञान उपन्यापढी. उपसर्ग न थार्य, ते थयो. ए प्रथम आश्चर्य जाणवुं ॥ हवै बीछुं अहंरुं जे आ वर्तमान चोवीशीमां श्रीमह्वी नाथ जंभायीशमा तीर्क्षकर स्वीवेदपणे उपन्या, तेनो संबंध कहे जे. आजं बूढीपना श्रीमह्माविदेह हेतु ने विषे सजिजावती विजयमां वीतशोकानामें नगरीनो बजनामें राजा तेने थारिणी नामें स्त्री जे, तेनो मद्दाबल नामें पुत्र जे, ते थौवन अवस्था पाम्यो, तेवारें राजार्य तेने पांचसो स्त्री पर लावी, पढी वृद्धावस्थार्य पुत्रने राज्य आपी पोतें दीह्ता लइ चारित्र पाळी मोह्के पोहोतो, हवै मद्दाबल राजा राज्य करे जे, तेने एक अचल, बीजो धरल, बीजो अनिचंड, चोथो पूर्य, पांचमो वसु, ढठो वैश्रमण, ए ढ मित्र ह्ता. एकदा ते साते जणो गुरु पासें धर्म सांजली दी ह्ता लीधी, अग्नीअार अंग न्हां अने ते साते जणो मांढोमांढे एवो संकेत कखोके आपल सर्व जणार्ये ढठ अठमादिक जे तप करवुं ते सरखुं बराबर करवुं पण एक बीजाथी अधिकन्यून तप कोदर्ये करवुं नही ते प्रमाणे ते सातेजण सरखुं तप करे, तेमां एकदिवस मद्दाबल ऋषि ना मनमां एवो विचार थयो के हुं एनांथी कांड अधिक तप करे के जेथकी हुं ए सर्वथी अधिक थाजं एवो निश्चय करी, कपटथकी ते ढ जणथी बानो जेवारें पारणुं करवानो दिवस आवे तेवारें ढ जणने एम कहे के मद्दासं तो माथुं जखे जे, हुं आज पारणुं करीश नही तमें सुखे पारणुं करो. बीजे दिवसें वली तेमना सरखुं तप करे. ए प्रमाणे कपट थकी वीश थानकतप कखुं तेथी तीर्क्षकरनाम कर्म उपज्जुं परंतु कपटनेलीथे स्त्रीपणानुं कर्म बांधुं नेवट सातेजणा जे मासनी संजेथणा करी चोराथी लाख पूर्वजुं आखु पाळी मरण पामीने बजीश सा गरोपमने आजखे विजयंतनामा अन्तर विमानें जइ उपन्या, पढी तिहांथी चवी एक अचल

हुं तो बीजो हुं मात्र ते गोशालातुं शरीर परीग्रह सहन करवा सरखुं व्हुं माटे में तेना शरीरमां प्रवेश कखो ठे ते सांजली नगवान बोव्या के अरे गोशाला कोड चोर चोरी करी नावो ह्योय तेनी पववाडे वाहार चढी ह्योय ते जोडने पहेजो चोर नाखी जवानें अस्मर्थे बतो एक तरखुं लडनें पोताने ढाकवा सासं आहुं आपे अने मनमां जाणे के हवे मने कोड देखी शकरो नही तेथी खुं ते बानो रही जाओ ! तेम हुं पण महारी आगल केवीरीतें ठप्यो रहीश हुं तेदज महारो शिष्य गोशालो बो ! एहुं सांजली गोशालो रोषआणीने नगवानने कदेवा लागो के अरे हुं जीवतो रहीश त्यांखुधी मने सुख याओ नही एवा तेना तुह बोल सांजलीने सुनवज सुनि बोव्या के अरे गोशाला हुं पोताना गुरुने साखुं बोले ठे एतो हुं संसारमां अर्नता नव जमण करवाहुं काम करे ठे एटहुं बोव्यो तेदलामां गोशालार्ये तेनां जपर तेजोलेख्या नारवी तेथी ते सुनि बली नस्म थड गयो. फरी पण नगवानने गोशालो कडवां वचन कदेवा लाग्यो तेवारें सर्वांजुनूति सुनि बोव्या तो तेने पण तेजोलेख्यायें करी बाळी नस्म कीधो ते बन्ने साहु मरण पामीने देवलोकमां गया हवे नगवाने गोशालाने कहुं के हुं चोरनी पेठे कां छिपतो रडे ठे तेवारें नगवान जपर पण तेजोलेख्या मूकी ते तेजोलेख्या नगवाननें जण प्रदक्षिणा आपीनें पाढी गोशालाना शरीरमां पेठी तेथी गोशालो दाऊयो तेना ताप थकी सात रात्रि सुधी विविध वेदना थवा लागी, ठ महलीना खुधी लोढी खंफ जाडो तेजोलेख्याना तापथी नगवाननां शरीरें वेदना थवा लागी, ठ महलीना खुधी लोढी खंफ जाडो थयो, रेवती आधिकानां घेरथी बीजोरंपाक सिंदह अणगार पासें मगावी नगवंतें खाथो, तेथी शरीरें शाता थड. एवीरीतें जेनो नाम मात्र लीधायी पण सर्व जपइव मटी जाय तेमने पण मह

वरुण पाणी ह्वे ? एहुं जाणी एक शिखर फोड्हुं तेमांथी वणुं निर्मल शीतल जल नीकल्युं, ते सर्वजनोये पीने तृपा नांजी, वली बीजा वासलोमां पण पाणी नरी लीहुं, पढी बीछुं शिखर नांगवा मांफहुं, तेवारें तेमांथी एक वुद्ध वाणीयो वोढ्यो के आपणुं काम थहुं, माटे ह्वे बीछुं शिखर फोड्हुंमां, एम वाखा थका पण तेथें बीछुं शिखर फोड्हुं, तेमांथी सोडुं नीक ल्युं, तेवारें जोन लागो तेथी जोपण वुद्धवज्यो तो पण त्रीछुं शिखर फोड्हुं तेमांथी रत्न नी कल्या वली वुद्ध वणो वाखो तोपण चोखुं शिखर फोड्हुं, तेमांद्देथी मल्हाविकराल नयंकर हृष्टिविष सर्व नीकल्यो, ते सर्वे हृष्टिविषे करी सूर्ये सासुं जोड्ने सर्वेने वाली नरुम कीधा, एक सुशिक्षाना आपनार वुद्धने दया आणी जीवतो मुक्क्यो, ए हृष्टितें ताद्वारा धर्माचार्यने एटली संपदा प्राप्त थइ तो पण अस्संलुष्ट थको महारो अपवाद लोको आगल बोलीने मने रोपवंत करे ते तेथी हुं त्यां आवी महारा तेजथी सर्वेने वाली नरुम करीश, माटे हुं उतावलो जड्ने ताद्वारा धर्माचार्यने कद्देजे, हुं वुद्धवाणीयानी पेरें मात्र एक तनेज जीवतो मुक्कीश, ए वात सांजली आनंद, सुनि नयत्रांत थयो थको जगवंत पासें आवीने गोशालाना सर्व समाचार कह्या, तेवारें जगवंते कल्युंके हे आनंद तमे गौतम प्रमुख सर्व साधुजने कद्देजो जे अर्हीअ्यां महारो कुशिय गोशालो आवयो, ते उपसर्ग करयो माटे तमें कोइ पण तेनी सार्थे नापण करयोमां जो बोलयो तो वाली नरुम करयो तेथी अरहा परहा टली रद्देजो ते सांजली सर्व साधुज एकते बेशीरह्या तथापि सर्वातुच्चति थने सुनद्धज ए बे साधु, जगवंत पासेंज रह्या, एटलामां गोशालो आवीने जगवानने कद्देवा लाग्यो के हे काश्यप ! हुं कद्दे ते जे महारो शिष्य गोशालो ते ते खरी वात ते पण ताद्वारो शिष्य जे गोशालो हत्तो ते तो मरण पाव्यो थने

थाय नहीँ अपने श्रीमद्दावीर देवनेँ केवल ज्ञान उपन्या पढी गोशालायेँ उपसर्ग कथो, ते कहे
 ठे. एकदा जगवंत श्रीमद्दावीर स्वामी विहार करतां सावढी नगरीयेँ समोसखा, तेवारें गो
 शालो पण, हुं तीर्थकर ठुं. एम लोकोमां कहेतो थको सावढीयेँ आव्यो, ते समयेँ गौतमस्वा
 मी गोचरीयेँ गया, तिहाँ लोकोना मुखयकी एवुं सांजलुं जे आज नगरीमां एक मद्दावीरस्वा
 मी अपने बीजो गोशालो, ए बे तीर्थकर आव्या ठे. पढी संशयवंत थइनेँ श्रीगौतम स्वामीयेँ
 जगवंत पार्सें आवीने गोशालानी उत्पत्ति पूढी, तेवारें प्रचुर्येँ कहुं के शरवण आमनो रे
 वासी मंखली नरडानीजाति शनिश्चरनो दान जेनारो तेनी सुनडा खीनो ए पुत्र ठे, ब्राह्मणनी
 गायनी शालामां जन्म्यो तेथी मातापितायेँ गोशालो नाम पाडहुं ठे. ए निहामागतो हतो ते
 आवीने मद्दारो शिष्य थयो, लक्ष्म्यावस्थायें मद्दारी साथें लक्ष्म्य पणो ठ वरस रह्यो हतो, म
 द्दारी पार्सेंथी नयाीने कांइएक बहुश्रुत थयो ठे, तेजोलेख्या पण शीष्यो ठे बीजुंखली दिशाचरो
 पार्सेंथी निमिच्चिविया शीखीनेँ ए मिष्या जिननाम धरावे ठे, परंतु ए तीर्थकर नथी, एवी वात
 प्रचु पार्सेंथी सांजलीने श्रीगौतममें बीजा घणा लोको पार्सें वात करी, जे गोशालो मंखली पुत्र
 ठे, ते वात, गोशालाने कानें गइ, तेवारें गोशालो क्रोथायमान थयो. एवा समयें जगवंतनो
 आनंदनामा शिष्य गोचरीयेँ गयो तेने गोशालें बोलावीने कहुं के हे आनंद ! तने एक दृष्टांत
 कहुं ते सांजल, कोइएक चार वाणीया व्यापार करवाने अर्थें विविध प्रकारनां करियाणानां गा
 डां नरी परदेहेँ चाढ्या मार्गमां कोइएक मद्दोटी अटवीमां पेठा, तिहाँ तुषालानी तेथी जजा
 डमा पायीनी भवेषया करतां पायीतो क्यांय दीतुं नही पण चार वाह्मिक एटले उदेदीनां
 शिखर (डीम) दीतां अपने तेना उपर नीलां ल्हू उगेलां दीतां, तेथी जाणुं के अहीँआं अ

ते कहे थे. इंदू महाराजें विचायुं जे श्रीअरिदंत जेगवंत अथवा चक्रवर्ति अथवा वासुदेव अथवा
 वलदेव ए त्रेशठे उत्तम पुरुष थे, ते अंतकुल जे कुलजाति तेने विषे तथा प्रांतकुल ते अधमाचारीना
 कुलने विषे तथा अल्पपरिवार वाला जुड कुलने विषे तथा निर्धन ते इरिडीना कुलने विषे तथा
 अदातारते रुपयनां कुलने विषे तथा चारण प्रमुख नीखारीना कुलने विषे तथा ब्राह्मणना कुलने
 विषे आख्या, आवे अने आवरो निश्चयशी ए वात पूर्वेषइ नशी, वर्तमान कावें याती नशी अने
 आगामिक कावें यारो पण नही एटले त्रेशठ शिळाका पुरुष तो निश्चे यकी पूर्वोक्त अंत कुलादि
 कने विषे आख्या पण नशी, आवता पण नशी अने आवरो पण नही ॥ १७ ॥ ए पूर्वो
 क्त अरिदंतादिक त्रेशठ शिळाका पुरुष तो, निश्चययकी श्रीकृष्णदेवजीयें अपारहृक पणो जेने
 राख्या तेने उभकुल कहीयें ते कुलने विषे तथा जेने गुरुस्थानीया पणो राख्या तेने जोगकुल
 कहीयें तेने विषे तथा जेने मित्रस्थानें राख्या तेने राजन्य कुल कहीयें तेने विषे तथा प्रजा जो
 कपणो थाप्या तेने कृत्रियकुल कहीयें तेने विषे तथा इदवाकु कुलने विषे तथा हरिवर्ष क्षेत्रना
 गुणजीयानो जे परिवार तेने हरिवंश कुल कहीयें एवा बीजा पण तथा प्रकारनां विष्टुद जाति
 नां उत्तम कुलने विषे आख्या थे, आवे थे अने आवरो, ए मर्यादा थे ॥ १८ ॥ तथापि
 ए श्रीमहावीर स्वामी ब्राह्मणना कुलमां आवी कपन्या ए लोकने विषे अहेराचूत वात
 यइ एटले अनंती उत्सर्पिणी अने अवसर्पिणी जेवारें व्यतिक्रमे तेवारें कोइक कावें एवा
 अहेरा थाय थे तेम आ अवसर्पिणीमां पण एवा दश अहेरा एटले आश्चर्यकारी वातो थये
 जी ठे एम इंदू महाराज विचारे थे ॥ ग्रंथाग्रंथ ॥ १०० ॥ ॥ हवे अवसर्पिणीनें विषे जे
 दश अहेरां थयां ते वखाणो. थे. त्यां प्रथम कोइ तीर्थकरने केवलज्ञान उपन्या पढी उपसर्ग

जेम चक्रवर्ति त्रय बाहु समुद्र अने एक बाहु चुबद्देमवंत पर्वत पर्वत राज्य करे तेम जंग वान दानादि चार प्रकारनो धर्म प्ररूपे माटे धर्म चक्रवर्ति कहीये, संसार समुद्रमां भूबता प्राणीजेने क्षीप समान शरणागत वत्सल, कपांय ह्याय नद्दी एवा ज्ञान अने दर्शनना धरवा वाला, जेमने बद्धस्थ पणुं रह्युं नथी, पोते राग द्वेषनें जीत्या, बीजाने जीतावे, पोते संसार समुद्रथकी तखा, बीजाने संसार समुद्रथी तारे, पोते तत्त्वने जाण्या ठे, बीजाने तत्त्वनो बोध करे, पोते कर्म रहित थया, बीजाने कर्मथी भूकावे, सर्वज्ञ, सर्वदर्शि, शिव एटवे निरुपद्रव, अचल, रोग रहित, जेनो अंतनद्दी अने ह्य पण नद्दी, बाधा रहित, ज्यांथी फरी पाहुं संसारमां आवहुं नथी एहुं जे सिद्धिगति नामक स्थानक तेने पाय्या एवा जिनेश्वरनें महारो नमस्कार ह्योजो, जीत्याठे त्रय जेमणे एवा जगवंतनें नमस्कार हो, अमण जगवंत आमहावीर जेजा तीर्थकर, आदिना करनार पहेजा तीर्थकर श्रीकृष्णदेव स्वामीये देखाज्या यावत् मोहमां जावा वाला तेमने हुं वांडं हुं जगवान तो त्यां गर्नमां ठे अने हुं देवलोकमां हुं माटे त्यां रह्यां थकां थाये मने देखवो एहुं कहीने जगवानने नमस्कार करे करीने सिंहासन उपर पूर्वदिशानी साहासुं मुख करीने बेजो तेवारें शकेंद्रनां मनमां एवो विचार जल्पन थयो ॥ १ ६ ॥

॥ एम सर्वे तीर्थकरोना एक चवन कथाएक, बीजुं जन्मकथाएक त्रीजुं दीक्षा कथा एक, चोशुं ज्ञानकथाएक. अने पांचसुं निर्वाणकथाएक, ए पांच कथाएकें सदा काळें शकस्तव कहे एटवे शकजे ईंद्र ते स्तव एटवे शुणे माटे तेने शकस्तव कहीये ते ईंद्र महाराज शकस्तव कहीने रोमांचित थाय, आनंद पामे, वली ए पांच कथाएकें चोशठे ईंद्र जेजा थइने अठाइ महोत्सव प्रमुख करीने प्रत्येक कथाएकनो महिमां करे ए मर्यादा ठे ॥

जेटलो पण मार्गे रह्यो नव्ही, एवुं संकीर्ण थ्युं, एटजामां तें खरज खणवाने पण उंचो ज्मी थो, ते पगने स्थानकें निराज्मी नूभिका देखी एक शायजो ताद्वारा पण नीचेनी नूभिर्ये आची वेजो पढी पण नीचो मूकतां नीचें शायजो दीजो एटळे जुजने दया आची तेथी पण अथर रा ख्यो, अढी दिवसें दावानज उपशम्यो, तेचारे शायजा प्रमुख सर्व जीव, पोत पोताने स्थानकें गयां, ताद्वारे पण लोदीये नराणो तेने नीचो मूकतो थको पर्वतना कुटनी पेरें हुं देवो पड्यो. त्राण दिवस सुधी खलतुपायें पीडातो सौ वर्षजुं आसु जोगवी दया सहित मरण पामी, हे मेघकुमार ! हुं राजकुर्दे उपन्यो जे. अकार्दे मेघतुष्टिनो दोहोजो तारी माताने थयो माटे तारुं नाम मेघकुमार स्थाप्युं जे वरतें जुजने द्वाथिर्योयें माखो, ते वरतें तो तिर्थचतुं करेजुं डःख द्हुं, तो ते डःख आगज आ साधुना संवदथी हुं शुं डःख धरे जे ? ते साधु तो जगदंथ जे, एमना चरणनी रज तो पुण्यवान् जीवने लागे माटे साधुना पण जागवाथी डःख न आणजुं. एवां जगवाननां वचन सांजली जातिस्मरण उपन्युं, तेणें करी पूर्वजा जव दीवा, पढी प्रयुने पगे लागी चारित्रिने विषे स्थिर थडने एवो अन्निग्रह लीथो के आज पढी महारे वे नेत्रनो जावतो राखवो माटे ते टाजीने बीजा शरीरनी सुश्रवा, गमे तेजुं संकट पडे तो पण न क रवी एवो जावल्लीव सुधीनो अन्निग्रह करी निरतिचार पणे सुक चारित्र पाज्मी अंतें एक मा सनी संक्षेपणा करी विजयनामा अजुत्तर विमानमां देवपणे उपन्यो, तिद्दांथी चवी महा विदेहमां उपजी मोक्ष पामगे, दति मेघकुमार कथा ॥ माटे जगवंतने धर्मसारथि सरखा कहियें ॥ ए प्रथम व्याख्यान सथास थ्युं ॥ १ ॥ ॥ अथ द्वितीय व्याख्यान प्रारंजः ॥ वली जगवानने नमस्कार करे जे. धर्ममां चार अंत कथा एवा चक्रवर्त्ति समान जगवान जे

ઘેરજાણે એવાત સત્ય હે ? મેઘકુમાર બોલ્યો હા મહારાજ ! સંસ્ય હે પ્રયુ બોલ્યા દે મેઘકુમાર !
 એ તમને યોગ્ય નથી જે નાણી નરક તિર્યંચનાં છઃસ્વો તો જીવે અનંતિવાર દીઠા હે તેની અગણ
 આ છઃસ્વ, કોણ હેરામાં ગણે ? એવો કોણ મૂર્ખ હે જે ચક્રવર્તીની ક્ષત્રિ મૂકીને દારપણું વાંહે ?
 માટે મરહું સારું હે પણ ચારિત્રિ નંગ કરવો સારો નથી એ ચારિત્રનું જ્ઞાન સહિત કહુ હે,
 તે અગણ ધણાં ફળ દેનારે આત્મો તથા જોકે તેં પૂર્વે નવે પણ ધર્મને અર્થ ધણાં અકામ કહુ
 નોગર્થાં હે, તે પણ મહાફલાદાયક થયાં તે તાહારા પૂર્વે નવ સંનલ. આ નવથી ત્રીજા
 નવને વિષે વૈતાલ્ય પર્વતની પાસેં હ દંતોશલ સહિત શ્વેત વણે એક હજાર હાથણીનો નાયક
 એવો સુમેરુમ્મનનામેં હું હસ્તી હતો, તિહાં એકદા દાવાનલ લાગો દેશી નય પામીને ત્યાંથી
 નાવો તુષારેં પીઢ્યો થકો એક સરોવરમાં કાઢવ ધણો હતો અને પાણી સ્વલ્પ હતું તેમાં
 હસ્તીના માર્ગને અજાણતો પાણી પીવાને પેળે, ત્યાં કર્દમમાંદે સૂતો, પાલો નીકળી શક્યો
 નહીં. ઘટલામાં એક પૂર્વે નવનો વૈરી બીજો હાથી ત્યાં આવ્યો તેણે દંતોશલને પ્રહારેં કરીને
 તુજનેં હણ્યો, તેથી સાત દિવસ પર્યંત મહા વેદના નોગવી, એકથો વીશ વર્ષનું આયુ પૂર્યે
 કરી મરણ પામી વિંધ્યાચલ પર્વતની નૂમિકાર્યેં હું ચાર દંતોશલવાળો, રાતેવર્યેં, સાતવેં હાથ
 યીનો નાયક, મેરુમ્મન નામેં હસ્તી થયો, તિહાં પણ એક સમયે દાવાનલ લાગો દેશી જાતિ
 સ્મરણ ઝપનું, તેથી પૂર્વેનવ દીર્ઘો, પહો દાવાનલનો નય ટાલવાસારું ચાર ગાઝ લગેં નૂમિ
 કાણું માંપનું બનાવી છુદ્ધ કીધું; તેમાં તુણવેલિ માત્ર રાસવતો હતો નહીં ઝગતાં પહેલાંજ ચન્મૂલી
 નાસવતો હતો, એમ ધણાં વર્ષે વીત્યા પહો, એકદા વહી મહોટો જંગી દાવાનલ લાગો, તેવારેં સર્વ
 વનચર જીવ, આવી માંપલામાં રહ્યાં, હું પણ તત્કાલ આવી માંપલામાં રહ્યો, માંપલામાં તિલ

नामै राखीनी कूखें मेघकुमार, पुत्रपणे उपन्यो, ते वरवत गर्जना प्रजावें करी राखीने एवो
दोहोळो उपन्यो के बर्षीकालमां आपणें राजा, तथा राखी, वेहु जण हाथी उपर वेथीने
वनमां जइ क्रीडा करीयें? ते अचनयकुमारें पूर्व नव संगति देवताहुं आराधन करीने दोहोळो
संपूर्ण कखो, पढी नव मासें पुत्रजन्य थयो, तेनो जन्ममहोत्सव करी, स्वजन कुटुंबने
जमांडी मेघकुमार नाम पाडहुं, अयुक्रमें यौवन अवस्था पान्यो, तेवारें पितार्यें आव कन्या
परलावी, तेमनी साथें विपयसुख नोगवतो विचरे ठे, एहवा समयमां राजगृही नगरीयें
श्रीमहावीर समोत्सखा, श्रेणिकादिक सर्वलोक वांदवा गया, तेमनी साथें मेघकुमार पण
गया, त्यां जगवंतनी देशना सांजली प्रतिबोध पामी, आव कन्या त्यागी, माता पितानी
आझा वीइ दीक्षा लीधी. पढी जगवाने पण ग्रहण, आसेवना, साधुनो आचार शीखववा
निमित्तें स्थविरोने जलाव्यो. रात्रियें संथारवानां वेळार्यें अयुक्रमें सर्व साधुने ठेडे मेघकुमार
कृपिनो संथारो आव्यो, तिहां साधु, माहुं करवाने ठे, तेवारें मेघकुमारने वारंवार पगनी
गेकर लागे, तेथी एक दृष्ट वार पण निडा न आवी, भूलथी नराइ गयो आखी रात
जान्यो अने विचार कखो जे किहां महारी सुरवशय्या, अने किहां आ चूमिने विषे लोटवुं,
अने वली एक रात्रिमां केटलो उपसर्ग थयो, तो ए कदर्थना हुं केटलाक काल सुधी सहन
करूं, माटे ए दीक्षा महाराथी तो पळे नही, तो हवे प्रजात समयें जगवंतने पूढी हुं महारे
थेर जाइश ? हज्जी कांइ बगडहुं नथी एम विचारी प्रजातें जंथो, सुहृपची लह, जगवंत पासें
आव्यो, तेवारें जगवंत पण मीठा वचने बोल्या के दे मेघ कृपि ! आज रात्रिमां तमाराथी
साधुना पण न खमाया, निडा न आवी, तेथी मनमां माहुं ध्यान ध्यायुं जे हुं प्रजातमां

चित्र ७

इन्द्र महा राज
सिंहासन उपर था
जल सीने नगर नगर करीबे .

इन्द्र महा राजनी
सभागा देवो .

रीनें बे ह्याष जोडीने तीर्थकर श्री महावीर देवने साहामो सात आठ पगलां जइ पोताना विमानमांदे बेवो थको गावो ढींचय उंचो राखी अने जमणो ढींचय नूमिकाने विषे थापे थापीनें लगारेक नमीनें प्राय वार मस्तक धरतीर्थे लगाडे लगाडीने वली चोथीवार लगारेक नमीने थोडो उंचो थडने कडां, कंकण, बेरवा, बाछुबंध, पुंमणां तेथे करी सहित थंजाय ली एवी जुजारुनें संदरीने वाळीने दशनख नेला करी, बे ह्याष जोडी मस्तकें अंजली करीने शकस्तवनो पाठ कहेतो हवो ॥ १५ ॥ ॥ तेनो अर्थे आ प्रमाणे हेः— नमस्कारहोजो श्री अरिहंत नगवंत प्रत्ये, आदिनां करवा वालां, चतुर्विध श्रीसंघ रूप तीर्थेना करवा वाला, श्री संघने तारवा वाला, बीजाना उपदेश विना पोतानी मेले बोध पाया, पुरुषोमांदे उत्तम, पुरुषोमां सिंद समान, पुरुषोमां प्रधान पुंनरीक कमल समान, पुरुषोमां गंधहस्ति समान जेम गंधहस्तिनें देखी बीजा हस्ति नाशि जाय तेम श्रीतीर्थकर नगवानने देखी परवादी रूप ह्याषी उ नाशि जाय एवा नगवान, लोक मांदे उत्तम, लोकना नाथ, लोकना हितकरनार, लोकमां दीपक समान, लोकनेविषे उद्योत करनार, अन्नयदानना दातार, झान चतुना देवा वाला, मो ह्मार्गेना दातार, कर्मशी बीक पामनारा जीवोने शरणा ना दातार, संयम रूप जीवित व्यना दातार, बोधबीज जे सम्यकत्व तेना दातार, सर्व मरणा मटाववा वाला, धर्मेना दातार, धर्म उपदेश देवा वाला, धर्मेना नायक, धर्मेमां सारशी समान जेम सारशी रखने शुद्धमार्गेमां लइ जाय तेम नगवान धर्ममार्गीशी ब्रह्म थयेला लोकोने धर्म मार्गेमां लइ जाय एना उपर मेघकुमारजुं ह्मंतांत कहे हे ॥ तत्रआदौ ॥ श्लोकः॥ पुत्रः श्रेयिकधारिण्योः, शुत्वा वीरविजोर्गिरः ॥ प्रबुद्धोष्टौ प्रिया सत्यकत्वा, मेघोदीकमुपाददे ॥ १ ॥ व्याख्याः—राजपुद्गी नगरीने विषे श्रेयिकराजानी धारिणी

देवीना परिवार सहित, त्रय परबदा, सात कटक, सात कटकना स्वामी, प्रत्येके एकेकी दिशा मां चोराशी चोराशी हजार करतां चार दिशामां मली त्रयलाखनें लत्रीश हजार आत्म रक्षा कारी देवो तथा बीजा पण घण सौधर्मे देवलोकना वसवा वाला एवा देव तथा देवीज तेमनी ऊपर रक्षाकारी पणुं, अघेसर पणुं, नायक पणुं, पोषक पणुं, सर्वमां महोटाइपणुं, सर्वने पोतानी आझा मनावतो शको, सेनापति पणुं करतो शको, पोतें पाततो शको तथा महोटा स्वरसहित नाटक, गीत, वाजिज वीणा, करताल अने बीजा पण घण वाजिज जेवा के सुदंग पडह प्रमुख वाजाजना शब्द तेणे करी सहित दिव्य देव संबंधि जोग जोगवतो शको विचरे जे ॥ १४ ॥ एवा समयने विषे आ प्रत्यह जंबूदीप नामा दीपने विस्तीर्ण एवो महोटा अ विधिज्ञान तेणे करी देखवतो शको विचरे जे ते काजनें विषे ते समयने विषे अमण जगवंत श्रीम ह्यावीर स्वामीने रूपनदत्तनामा बाह्याण कोमलजोगजानो थली तेनी देवानंदानामें जार्ग जागंधर गोत्रनी तेनी कृष्वनें विषे गर्जे पणे उपन्या देखीनें मनमां घणो आनंद पाम्यो, कृदयमां घणो हर्ष परसखो, मेघ धारये ह्याणुं एहुं कदंब लुहलुं फूल तेनी पेरे रोमांच विकस्वर थर्ग, प्रधान क मलनी पेरे नयन अने वदन प्रफुल्लित थर्ग, जगवंतजुं अचतरजुं देखीनें तेना दरीनथी उत्पन्न थयो जे हर्ष तेना वश शकी प्रकर्ष करी चलायमान थया जे प्रधान कडां, कंकण, बेरखा बाजुबंध, मुकुट, कुंमल, हार अने महोटां घरेणां छुमखां प्रमुख जेनां एवो इंद ते तत्काज सिंहासनथी जती जन्तो थइनें चलकतो मणिरत्नो बाजोट ते उपरथी जतरीनें जला वैद्युरत्न मरकतरत्न, अरिष्टरत्न, अंजनरत्न, तेणेकरीनें निष्ठुण कारीगरे घडेजी देवीप्यमान मणिरत्ने ज डेजी एवी पावडी (चारंवडी) पणथकी जतारी पढी अखंन वखनो एगसाडी जतरासंग क

के अग्रे एतो कार्तिक शीत हे एतुं जाली नासवा मांनयो पण इंद्र तेने पकडीने उपर चढ्यो तेवारे शर्केडने बीवराववा सारुं ह्याथीयें बे रूप कखां ते देखी इंहे पण बे रूप कखां वली ह्याथीयें चार रूप कखां तयारें इंहे पण चार रूप कखां पढी इंहे अवधिकांनें पूर्वतो नव जोड ह्याथीनें तर्कना करी चलाव्या अने कहुं के अग्रे गैरिक हवे हुं कयां हूटी जाइल हुं पूर्वतो नव जालतो नथी? जे महारी पीठ उपर थाल राखी जभ्यो हतो? तो ह्मणा हुं महारुं वाहन थयो वो माटे जे बांध्या कर्म ते जोगव्या विना हूटको नथी एतुं सांजली, अपराध स्वमावी मूजयुं रूप धारण करीने ह्याथी शांत थयो ए इंद्रमहाराजना पूर्वला नव संबंधि कार्तिक शीतनी कथा कही ॥ ॥ वली ते शर्केडनी सझावें तो बे आंख्यो जे परंतु पांचसो देव ते इंद्रना काम करवा वाला हे ते पांचसो देवोनी हज्जार आंख्यो एना काममां आवे माटे सहस्राह् एतुं नाम हे तथा महामेव जेने वशमां हे माटे मववा एतुं नाम हे तथा पाक नामा दैत्यने शिक्षा दीधी माटे पाकशासन एतुं नाम हे एवो शर्केड दक्षिणार्ध लोकनो ठाकुर, स्वामी, ऐरावत जेहुं वाहन हे, सुरनो इंद्र, वज्रीश लाख विमाननो मालेक, रजरहित स्वह निर्मल एवा वखनो धारण करनारो, लं बायमान माला मुकुटमां नवा सुवर्णना कुंजल तेणें करी घसीजता एवा गाल हे जेना, वली महोटी क्रुद्ध, महोटी कांति, महोहुं बल, महोटी जय, महोहुं माहात्म्य, महोहुं सुख, लांबी पुण्योनी माला धारण कखाथी देवीप्यमान हे शरीर जेजुं एवो इंद्र ते सौधर्म देवलोकमां, सौधर्माव तंसक विमानमां, सौधर्म नामे सज्जाने विषे, शक नामा सिंहासन उपर बेवो थको, वज्रीश लाख विमानोमां वसनारा देवो, चोराशी लाख सामानिक देवो, तेज्रीश त्रायजिंसक गुरु स्थानीया देवो तथा सोम, यम, वरुण अने कुवेर ए चार लोकपाल देवो, आव अग्रमहोपी ते शोलहजार

ए वात राजार्ये कबुज करी तापसने पारणुं करवावुं कहीने पढी राजा कार्तिकशेव पासें आ
 बीने कहेवा जाग्यो जे महारो शुरु भेरिकनामे तापस महारे घेर जमवा आवयो तेने तमे
 पीरसवा आवजो ते सांजली शेव बोव्यो के हुं सम्यक्त्व धारी हुं माटे महारे ए वात योग्य
 नथी पण तमारी वस्तिमां रहुं माटे शास्त्रमां “रायानिवर्णे” ए आगार जे ते आगार करी
 ताहारी आझाथी जमाडीश परंतु महारा नकिनावें करी जमाडीश नही पढी तापस जमवा
 आव्यो तेवारें शेवें खीर पीरसी, पण तापस जम्यो नही अने कहेवा जाग्यो जे शेव वंसो
 मांहे तो पात्र मूकी नोजन करूं पढी राजाना कहेवाथी शेवें आढो खइ वंसो मांनयो शेवना
 हाथनी अंशुजीमां वीटी घेहेरी हली तेमां जिनप्रतिमा हति तेने नमस्कार कखो हवे तापस
 शेवनी पीठ उपर चनो चनो खीरवुं पात्र मूकी नोजन करतो जाय जे अने अंशुजीयें करी शे
 वहुं नाक पण घसतो जाय जे ने शेवनें चेष्टामां कहेतो जाय जे के जो मुजने पर्जे जाणवा न
 आव्यो तो हुं आ ताहारुं नाक काहुं हुं अने ह्मणाय वारंवार तुजने महारा आगल नमाहुं हुं
 एम चेष्टा करतो तापस पारणुं करीने पोताने स्थानकें गयो अने पावजथी गरम आल शेवनी
 चामडीमां मली गयो ते घणें कहे राजार्ये जोडाव्यो ए कृत जोइ शेवें विचारुं के जो में
 पहेजांज दीक्षा लीथी हत तो आज एवी हेलना यात नही एहुं चिंतवी वैराग्य पामीनें शेव
 एक हजारनें आव वणिक पुजोनी सार्थे श्रीमुनिब्रत स्वामीनी पासेथी दीक्षा लइ दादशांगी
 नथी, बार वर्ष चारित्र पाळी सौधर्मेइ थया अने भेरिक तापस पण अज्ञान तप करी मरण
 पामीने इंडहुं वाहन ऐरावत नामा हाथी थयो पढी ते देव हाथीहुं रूप करी इंडनी पासे
 आव्यो जेवारें इंड तेना उपर चडवा जाग्यो तेवारें ऐरावते देखीने अवधिज्ञाने करी जाणुं

करतो हवो ॥ ११ ॥ हवे देवानंदा बाह्याणी कृषनदत्त बाह्याणनां सुखयी एवा अर्थ सांन
लीनें, तेने मनमां धारी राखीनें, हर्ष संतोषयुक्त हृदय वाली थइ थकी ह्याथ जोडी, दश नख
जेला करी मस्तर्के चडावी कहेती हवी ॥ १२ ॥ जे ए वात जेम तमे कही तेमज ठे, दे
देवाणुप्रिय ! ए सत्यज ठे खोटी नथी, दे देवाणुप्रिय ! जे तमे कहो जो ते सर्वे संदेह रहित ठे एहुं
कहीने ते स्वपनां रूडा प्रकारे अंगीकार करीने कृषनदत्त बाह्याणी साथे मनोहर मनुष्य सं
बंधि सुख जोगवती थकी विचरे ठे ॥ १३ ॥ ते कालनें विषे शर्केड देवताजंनो राजा जेना
ह्याथमां दैत्योने विदारण करनारुं वज्र ठे जेणे पूर्वना नवमां आवकनी पांचमी प्रतिमा सो वार
वह्मन करी तेणे करी शतक्रतु एहुं बीछुं नाम ते पूर्वना कार्तिकशेवना नवनी अपेक्षाथी ठे ते
कार्तिक शेवनी कथा कहीयें ठेये. एथ्वीचूण ए नामे नगरने विषे प्रजापाल नामे राजा हतो ते नग
रमां राजानो घणो मानितो अने घणो धनाढ्य जैनधर्मी, परम आवक एवो कार्तिक नामा शेव
रहेतो हतो तेणे आवकनी अंगीअार प्रतिमा माहेली पांचमी प्रतिमा सोवार वही तेजुं तेथी शत
क्रतु एहुं नाम लोकोमां प्रसिद्ध थयुं एम करतां एक समये गैरिक नामा तापस महिने महिने
पारयुं करे ठे ते परिवाजके नगरनी बाहेर आवी जतारो कखो तेने राजा आदिक सर्व लोक वांदवा
गया पण एक कार्तिकशेव शुद्ध समवेति ठे माटे वांदवा गयो नही तेथी तेना ऊपर तापस क्रोध
करवा लागो एवामां ते तापसने राजाये पोताने घेर जमवाने नोतरुं दीहुं तेवारें तापसें मनमां
विचाखुं जे बीजातो सर्वे लोक मने वांदवा आया पण एक कार्तिक शेव जैनधर्मी ठे ते मने
पणे लाग्यो नथी माटे हवे तेने नमाहुं एम चिंतवी राजाने कहेवा लाग्यो जे हे प्रजन् ! कार्तिक
शेव पोतानी पीठ ऊपर खीरनी घाली राखीनें, नोजन करावे तो हुं तया जैनमानना वाच

॥ वली 'जे पुरुषहुं पोताने अंगले नरतां पोताहुं शरीर एकसोनें आव 'कार्तिकशेठ पारसैं आ
तम पुरुष जाणवो तेमां बार अंगलहुं मुख ह्योय तेने नवे गुणीये तेवारे १०७ आय तेमानो
पेत पुरुष जाणवो तथा जेहुं लहुं अंगलहुं शरीर ह्योय ते मध्यम सभ पुरुष जाणवो, जेहुं चो
राशी अंगलहुं शरीर ह्योय ते हीन पुरुष जाणवो अने श्रीतीर्थकरहुं तो एकसो वीश अंगल
हुं शरीर ह्योय केमके तीर्थकरने माये बार अंगलनी जण्यीष सरवडीने तामे ह्योय तेमाटे एवो
सर्व अंगे सुंदर, वंझमा समान सौम्य आकार वालो, जेहुं मनोहर प्रीतिकारी दर्शन ले एवा
सुरूपवंत देवकुमारसमान पुत्रने हुं जणीश ॥९॥ ॥ ते पण बालक बाध्यावस्था रहित आहो
तेवारे ते पोताना विज्ञान जावशीज आहो ते केवो आहो ते कहे ले एटले ते पुत्र जुवान अव
स्था पामे अके ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद ए चार वेद तथा पांचमो इतिहास पुराण
शास्त्र, लघो नाम कोश निवंटनाम माता ए सर्व ले ए शास्त्र ने अंग जपंग सहित तेना तात्प
र्यनो जाणवा वालो आहो, चार वेदनी जणाववा वालो अहो, जे जुलहो तेने बताववा वालो
नूतन देवाडवा वालो अहो, लहुं बोलहो तेने वर्डवा वालो अहो, शुद्धनो धारण करनारो अहो
पारनामी अहो, ले अंगनो जाण आहो, साव अर्थ ले जिहां एवा साव संज शास्त्र तथा कपि
जशास्त्रनो जाणनार अहो, गणित शास्त्रनो जाणनार अहो, अक्षर शिक्षामां निपुण अहो,
क्रिया शास्त्रमां निपुण, व्याकरणनो जाणनार, लेव जोडवामां दक्ष, टीकानो जाण
नार, ज्योतिष शास्त्रमां प्रवीण एम बीजा पण ब्राह्मणोनां शास्त्रोमां परिज्ञाजकोनां शास्त्रोमां
अत्यंत निपुण माह्यो एवो ताहारो पुत्र आहो ॥१०॥ तेमाटे तमे रुडा स्वपनां दीर्घ, जावत
आरोग्य कारी स्वपनां तमनें आव्यां एहुं वारंवार केहेतो हवो अने पोते पण अनुमोदना

જેનાં નરવ હુલા દોય તે અનાચારી દોય ॥ ॥ વહી શરીર માંદે મુલ્ય પ્રધાન હે તે મુલ્યમાં વહી નાસિકા હે તે પ્રધાન હે વહી નાસિકામાં નેત્ર હે તે પ્રધાન હે માટે જેના જેવાં નેત્ર દોય તેનો તેવો શીલ પટલે અચાર પણ દોય તથા જેવી નાસિકા તેહું આર્ય પણું દોય, જેવું રૂપ દોય તેવું વિત્ત દોય, જેવું શીયલ દોય તેવા શુણ દોય ઝતંચ ॥ યથાનેત્રં તથા શીલં, યથાનાસ્તા તથા ક્ષીલં ॥ યથારૂપં તથા વિત્તં, યથાશીલં તથા શુણઃ ॥ પાવાંતરે ॥ સર્વસ્ત્વે પ્રતિષ્ઠિતં ॥ ૧ ॥

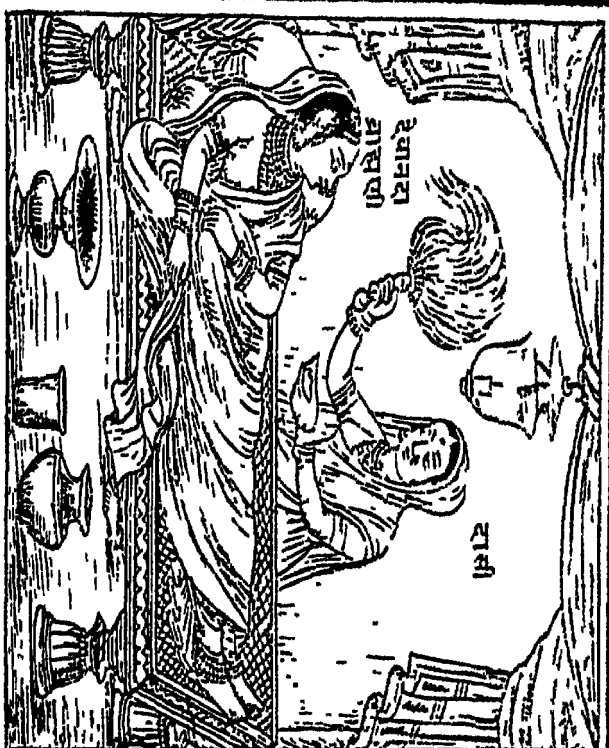
દસ્યાદિક લક્ષણ જાણી લેવાં છ લક્ષણ કહ્યાં ॥ ॥ હવે વ્યંજનનું સ્વરૂપ કહે હે. જે જનમ્યા પત્ની ઈર્ગમાં પ્રગટ થાય તેને વ્યંજન કહીયેં જેમકે મસો, તિલ અને લસણ દસ્યાદિક સર્વ વ્યંજન જાણવાં તે પુરુષને જમણી બાહુયેં દોય તો સારાં જાણવાં અને સ્ત્રીને નાલી બાહુયેં દોય તો સારાં જાણવાં ॥ ॥ હવે શુણનું સ્વરૂપ કહે હે. જેમાં સૌજાન્ય પણું, ઝદાર પણું અને ધૈર્યપણું દસ્યાદિક દોય તે સર્વ શુણ જાણવા ॥ ॥ હવે માનોન્માનનું સ્વરૂપ કહે હે. પુરુષ પ્રમાણે પાણીથી નરેલી કુંનીમાં પચ્ચીશ વર્ષનાં પુરુષને બેસાડવો પત્ની તે પુરુષના બેસવા સ્ત્રી જો એક ડોણ નાર પાણી કુંનીમાંથી બાહેર નીકલે તો તે પુરુષ માનોપેત પટલે પ્રમાણ સહિત જાણવો અને જો ત્રાજવામાં તોલતાં તે પુરુષનો અર્ધ નાર પ્રમાણ તોલ થાય તો તે ઝન્માનોપેત પુરુષ જાણવો ॥ ॥ હવે તોલની વાર્તાના પ્રસંગમાં નારનું પ્રમાણ કહી દેવાડે હે પ્રથમ હ સરસવે કરી એક યવ થાય, ત્રણ યવે એક ચિણોલી થાય, ત્રણ ચિણોલીયે એક વાલ થાય તેવા શોલ વાલે એક નદીયાણું થાય તેવા દશ નદીયાણે એક પલ થાય તેવા દોઢસો પલનો એક મણ થાય તેવા દશમણની એક ફેંદી થાય તેવી દશ ફેંદીયેં એક નાર પ્રમાણ થાય એવા અર્ધનારે તોલાય તે પુરુષ ઝન્માનોપેત માન રહિત જાણવો એવીતે પોણા ચાર મણ ઝન્માનના થાય હે

१.
 अग्ने मत्स्य ए जेना हाथ पणमां देखाय ते पुरुष लक्ष्मीपति थाय तथा जेना चीकणा त्रांबाना वर्यो
 जेवा नखहोय ते पुरुष सुखी होय तथा जेना चजकता जजवज अनारवत् स्नेह निविड एवां बत्रीश
 दांत प्रेपूरा होय ते राजा थाय अग्ने जेना एकत्रीश दांत होय ते जोगी थाय तथा त्रीश दांत
 वालो मध्यम कहेवाय अग्ने त्रीशशी पुण उंबा दांत जेना होय ते सामान्य पुरुष गणाय
 जे पुरुष अत्यंत गीगणो तथा अत्यंत मीधो तथा अत्यंत जाडो होय तेमज जे अत्यंत दुर्बल,
 अत्यंत कालो अथवा अत्यंत गौर वर्ण वालो होय ए व ने विषे सत्व पणुं होय, जेना मस्त
 कने जमणे जागे सवलो जमरो होय तो हुन जाणवो अग्ने अवलो जमरो होय तो अहुन जाणवो
 ॥ तथा जेना हाथने विषे एक पण रेखा नहोय अथवा धणी रेखाव होय ते पुरुषजुं
 आशुष्य अल्प होय तथा जेने देवपूजानी आंशुलीनां बहेजा वेढाशी अधिक कांडक उंची टचली
 आंशुली होय तेपुरुष धनवान् होय तथा तेनी मातानो पद्द धणो होय तथा जेना मणीबंधशी
 बापनी रेखा तथा करतलशी वितनी रेखा अग्ने आशुखानी रेखा जेनी संपूर्ण होय ते पुरुषजुं
 गोत्र, धन तथा आशुखुं संपूर्ण होय अथवा आशुषनी रेखा जेटली आंशुली अतिक्रमे तेटली
 पचवीशी आशुखाना वरसनी जाणवी तथा जेना अंगुठाने मध्यजार्णे पव होय ते पुरुष विद्या
 वंत यशस्वी होय अग्ने अजवाला पद्दमां तेनो जन्म होय तथा जेनां नेत्र रक्त होय तेजुं पासुं
 स्त्री सूके नही तथा जेना नेत्र पीलां होय तेने धन सूके नही तथा जेनी जुजा दीर्घ होय
 तेने इश्वर पणुं होय तथा जेजुं दृढ शरीर होय तेने सुख धणुं होय तथा जेना हाथ पणने विषे
 कमल, लज्ज, अंकुश, शंख, मत्स्य प्रमुख होय ते पुरुष महोटा लक्षणावालो होय तथा जेना
 नख राता होय तेने धनजुं सुख धणुं होय तथा जेना नख जजला होय ते निडुक होय तथा

३ रथ, ५ वज्र ६ काचवो, ७ अंकुश, ८ वावडी. ९ स्वस्तिक १० तोरण, ११ तलाव, १२ सिंह,
 १३ लहू, १४ चक्र, १५ शंख, १६ द्वाशी, १७ समुद्र, १८ कलश, १९ प्रासाद, २० मत्स्य,
 २१ यव, २२ द्रुप यज्ञतुंग, २३ शान्तो, २४ कर्मजल, २५ पर्वत, २६ चामर २७ काच, २८
 बलद्व, २९ पताका ३० लक्ष्मी, ३१ माता, ३२ मयूर ए बन्नीश लक्षण पूर्वकृत पुण्यनां योगवाला
 जन्म प्रकारनां जाणी लेवां तथा वली प्रकारांतरें बन्नीश लक्षण कहे ठे. जेना नख, पग, हाथ,
 जीन, होठ, तालु अने आंखोना खुला ए सात वानां रक्त होय सारां होय ते पुरुष नाज्यवान
 जाणवो ते सप्तंग लक्ष्मी नोणवे तथा जेनी कारख, बाती, कोट एटळे गजानी ल्हबटी तथा
 गजानी मण्यो, नाक, नख अने मुख ए ठ वानां उचां होय तो ते पुरुष सर्व प्रकारें उन्नति
 पासे. तथा दांत, चामडी, केश, आंशुलीना पर्व एटळे आंगलीनी रेखा अने नख ए पांच जेनां
 पातलां होय सूक्ष्म होय तो ते पुरुष धणो धनवान् थाय तथा नेत्र, स्तननां अंतर, नाक, गजानी
 मण्यो अने छजाळ ए पांच जेनां लांबा होय ते पुरुषहुं आयुष्य महोदुं होय धणुं धन पासे अने
 पराक्रमी होय तथा जलाट, पेट अने मुख ए त्राण जेनां महोटां होय तो ते पुरुष राजा थाय
 तथा वली मीवा, जंघा अने पुरुष चिन्ह, ए त्राण जेनां लघु होय हुंका होय तो ते पुरुष राजा
 थाय तथा बोलवानो स्वर, फूटी एटळे नाची अने सत्व ए त्राण जेना गंजीर होय ते पुरुष पृथ्वीनो
 धणी थाय अथवा प्रधान थाय एम जे पुरुषमां जेवां लक्षण होय ते पुरुषमां तेवो आचार पण
 होय, जेहुं रूप होय तेहुं धन पण होय, जेवो स्वभाव होय तेवो मुख पण होय ए प्रकारांतरें बन्नीश
 लक्षण कही रेखाड्यां तथा बीजां पण केटलाएक लक्षण कहे ठे. पद्म, वज्र अंकुश, त्रज, शंख

पाद करीनें सूवाना पलंग उपरथी उठे उठीनें पादपीठ थकी पण उत्तरे उत्तरीनें नही उता
 वंली, नही धीरी, एवी बे गतिनी वचमां वहेरती थकी ॥५॥ राजहंसीनी गति सरथी चाल
 ती थकी जिहां कृपनदत्त ब्राह्मण बे त्यां आवती हवी, आवीनें कृपनदत्त ब्राह्मण प्रत्ये जय
 विजय शब्द करीनें वधावे वधावीनें नझासन एटले बाजोट उपर वेठी, त्यां मार्गीमां आववानो
 खेद मटावाने, परसेवो जपशमावीने, बे ह्या जोंडी दश नख एकठा करी मस्तकें अंजली
 करीनें कहेवा लागी के हे स्वाभि ! में ब्याज रात्रें शय्यामां कांडक सूतां हस्ति आदिक चौद
 सुपनां दीठां ॥ ६ ॥ तेजुं छुं फल थगो, कथा प्रकारना कव्यायाने करनारां थगो तेवारे कृपन
 दत्त ब्राह्मण देवानंदांना सुखथी एहुं सांजलीनें पोताना ह्यामां धणो खुशी थयो, जेवां पाथी
 नी धाराथी कदंब पुष्प खुळे तेवी तेनी रोमराजि प्रफुल्लित थर्हे ते सुपनोना, अर्थ विचारवा
 लाग्यो विचारीनें देवानंदां ब्राह्मणीने कहे उदारकारी हे देवाणुप्रिया ! तसे जे सुपनां दीठां ते मं
 गलकारी बे, तसे जे सुपनां दीठां तेजुं फल एहुं बे के हे देवाणुप्रिया ! धननो लाज थगो, पुत्रनो
 लाज थगो, सुखनो लाज थगो, निशे तमारे नव महीनाने साडा सात दिवस गथा के सुकुमार
 बे ह्या पण जेना, हीन अंग रहित, संपूर्ण पांचदंडिय सहित शरीर जेजुं बे, लक्ष्ण, व्यंजन, अने
 शुथेकरी सहित तथा मानोन्माने करी सहित संपूर्ण नहुं शरीर जेजुं बे एवो पुत्र थगो. हवे लक्ष्ण
 कोने कहीये ते कहे बे, जे पुरुषनो ज्यारे जन्म थाय त्यारें तेना अंगमां पुण्यनी रेखा प्रमुख पडे
 तेने लक्ष्ण कहीये ॥ सहजं लक्ष्णं इति वचनात् ॥ तिहां चक्रवर्ती तथा तीर्थकरोने तो एक हजारने
 भाव लक्ष्ण होय अने बलदेव तथा वासुदेवनें एकसोने भाव लक्ष्ण होय तथा बीजा सामा
 न्य नायवंत पुरुषोने बजीश लक्ष्ण होय तेनां नाम कहेवे १ वज्र, २ दीजणो, ३ धनुष,

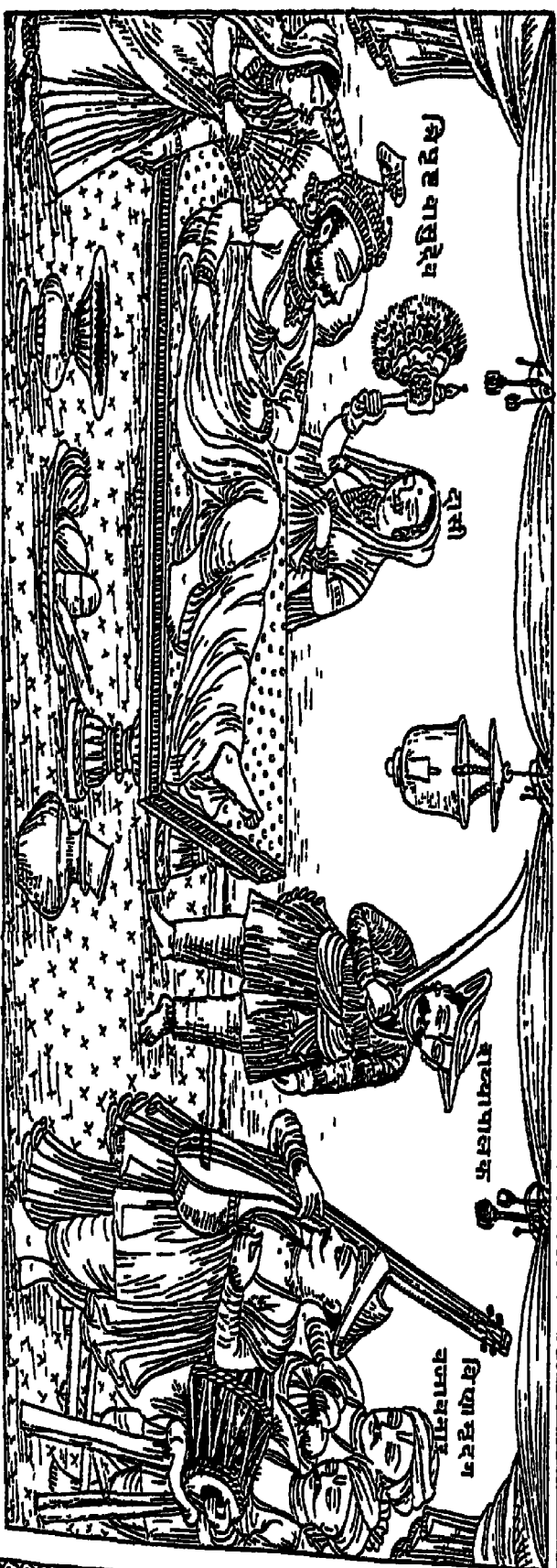
चित्र ५

उखे देवता पणो उपन्या ॥ ३६ ॥ पढी त्यांथी चवीने मरीचिना जवमां जे कुंजानो मद कखो
 हतो ते नीचगोत्रकर्मना उदयथी सत्तावीशमा जवने विषे ऋषजदत्त ब्राह्मणानी देवानंदा नामे
 खीनी कूखे आवी उपन्या ठे एरीतें प्रथम तीर्थकर श्रीऋषजदेव जगवाने नरत चक्रवर्तीनी
 आगल कहुं हहुं जे मरीचिनो जीव तीर्थकर घात्रो ते निश्चयथी ययो ॥ ३७ ॥ ॥ हवे जग
 वान् श्रीमहावीर देवानंदानी कूखें अवतत्या ते समयने विषे त्राण झान सहित गर्जपणो आ
 व्या त्यां हुं देवलोकथी चवीश एहुं जाणो पण चववाना वखतनो जे वर्तमान एक समय सूक्ष्म
 काल ठे माटे ते न जाणो अने त्यांथी चव्या पढी हुं देवलोकथी चवीने देवानंदानी कूखे उ
 पन्यो हुं एहुं जाणो हवे जे रात्रिमां भ्रमणजगवान् श्रीमहावीर स्वामी देवानंदा ब्राह्मणीनी कूखे
 उपन्या ते रात्रिमां देवानंदा ब्राह्मणी सुरवशय्यामां कांडक सूती कांडक जागती अर्थात् थोडीक
 निशामां रद्दी थकी, उदार कढ्याणकारी, उपद्रव रहित, धनकारी, मंगलकारि शोना सहित एवां चौद
 महोटां स्वपनां देखीनें जागी ॥ ते चौद स्वपनानां नाम कहे ठे पदेवे स्वपने ह्याथी दीवो, बीजे
 वृषज, त्रीजे सिंह, चोथे लक्ष्मी, पांचमें फूलनी माळा, षठे चंद्र, सातमें सूर्य, आठमें ध्वजा,
 नवमें कुंज कलश, दशमें पद्म सरोवर, अणीआरमें क्षीर समुद्र, बारमें देवविमान, तेरमें रत्नो
 नो ढगलो राशि, चौदमें निर्धुम अग्नि ए चौद स्वपनां एवा रूपनां कढ्याणकारी महामंगलनां
 करनारां देखीनें जागी थकी हवे संतोष पामी, चित्तमां आनंद पामी, महोटा त्रैम सहित
 मन थयुं, परमहर्ष उपन्यो, हर्षने विषे पसरवुं ठे मन जेवुं, उत्कृष्ट सौम्य मन ठे जेवुं, जेनां
 मनमां हर्ष उद्भास ययो ठे, मेघनी धारायें करी ह्याणुं एहुं कंदव पुष्प जेम विकस्वर
 थाय तेम जेनां रोमे रोम विकस्वर थयां ठे एवी थइ थकी पूर्व दीवेजा स्वपनांने याद करे

जइ उपन्यो ॥ २३ ॥ त्यांथी मरण पामी धयुं संसार त्रमण करी वावीशमे नवें रथपुर
 नगरें प्रियभिज नामें राजानी विमला नामे राणी तेनी कूरवने विषे पुत्र पणे उपन्यो मा
 विजें विमल एहुं नाम दीहुं अतुकमे सर्व कलानो पारगामी ययो पितार्ये तेने राज्य सोपुं
 एक दिवस वनमां कीडा करवा गयो त्यां पाश मांदेथी हरण डोडाव्यां तिहां दयाना प्रजावे
 नइक परिणामें करी मनुष्यासु बांधुं, ठेवटे दीक्षा लइ उग्र तपश्चर्या करी, चक्रवर्तीनी पदवी
 उपार्जी अंतें एक मासहुं अन्नशन करी त्यांथी चवीनें ॥ २२ ॥ त्रैवीशमे नवें पश्चिम
 महाविदेहमां सूका नगरीनो धनंजय नामे राजा तेनी धारणी नामें राणीनी कूरवे आर्वा
 उपन्यो मातार्ये चौद स्वपनां दीतां पढी पूरण मासे पुत्र जन्म्यो तेवारे मातपितार्ये महोटा
 महोत्सव पूर्वक तेहुं प्रियभिज एहुं नाम दीहुं ते अतुकमें ल खंन साधी चक्रवर्तीनी पदवी
 नोगवी अंतें श्रीपोटिजाचार्य पारसेथी दीक्षा लइ क्रोड वर्ष पर्यंत चारिज पालि सर्व चोराशी
 लाख पूर्वहुं आसु पूरण करी त्यांथी मरण पामी ॥ २३ ॥ चोवीशमे नवें हुक नामा सा
 तमें देवलोके सत्तर सागरोपमने आसुखे देवता पणे उपन्यो ॥ २४ ॥ त्यांथी चवी पच्चीशमे
 नवें एहज नरतखेत्रमां त्रिका नामे नगरीनो जितशत्रु नामे राजा तेनी नडा नामे राणीनी
 कूरवने विषे पच्चीश लाख वर्षने आसुखे नंदन नामे राजपुत्र ययो त्यां चोवीश लाख वर्ष
 सुधी युद्धस्थावासें रद्दीने पढी पोटिजाचार्य पारसेथी दीक्षा लइ एक लाख वर्ष पर्यंत दीक्षा
 पाडी जावजीव सुधी मास खमणे करी वीशस्थानकहुं तप आराधुं तेथी तीर्थंकर नामकमें
 निकाचित उपार्जी अंतें एक मासहुं अन्नशन करी त्यांथी काल करीनें ॥ २५ ॥ त्रवीशमे नवें
 दशमा प्राणाल देवलोकने विषे पुण्योत्तरावर्तसक नामना विमानमां वीश सागरोपमने आ

चित्र

लागो के आ जपइव करनार सिंदने डूं मारी आब्यो डूं माटे हवे महारा प्रताप्यी अश्वमीव प्रतिवासुदेव सुख समधिषी चावल खाउ ए वात लोकोना सुखयी सांजलीनें अश्वमीवने महा क्रोध जपन्यो तेथी पोतानी सेना लइने लडवा आब्यो ते त्रिष्ट साखें शुद्ध करतां कोइ पण सीते पोहोची शक्यो नही तेवारें चक्र फेरवीने तेना उपर नारवुं ते चक्र पण त्रिष्टना ह्यो यमां आवी वेहुं पढी तेज चक्र त्रिष्टे अश्वमीव उपर चलावुं तेणे जइ अश्वमीवडुं मस्तक डेदी लावीनें त्रिष्ट आगल हाजर कहूं ते जोइ देवो आकाश उपर रही जय जय शब्द कही बोल्या के आ नरतखेत्रमां ए त्रिष्ट पहेलो वासुदेव ययो पढी ते त्रिष्ट अनुक्रमे त्रण खंन साधीने वासुदेवनी राजलीलाना सुख नोनवतां यकां एक दिवस नाटक थातुं हतुं तेवामां राजाने निझा आववा लागी तेवारें शय्यापालकनें कहूं के मने निझा आवी जाय तेवारें ए नाटक करनाराजने शीख आपी वारी राखजो तो पण ते शय्यापालकें ओर्जेडियना रसें करी तेमनें गीत गान करतां वारी राख्या नही एटलामां त्रिष्ट जायत यइनें बोब्यो के अरे आ नाटकीअानें या वास्ते रजा आपी नही तेवारें शय्यापालकें कहूं के हे प्रभु ! ओर्जेडियना रसें करी डूं रजा आपतां चूकी गयो ते सांजली त्रिष्टनें क्रोध चढ्यो पढी सीधुं गरम करी तेनो जनो जनो रस ते शय्यापालकना कानमां रेडाब्यो तेथी ते मरण पामीनें नरकें गयो एरीते ते वासुदेवना नवमां घणा महोटां पापोपार्जन करी चोराही लाख वर्षडुं आशुष्य नोग वीनें ऐथी धनुष प्रमाणना शरीरनो त्याग करी मरण पामीनें ॥ १७ ॥ ॥ उगयीशमे नवे सातमा नरकने विषे नारकी पणो जइ ऊपन्यो ॥ १८ ॥ ॥ त्यांथी मरण पामीने वीशमे नवे सिंद ययो ॥ २० ॥ तिहांथी मरण पामीने एकवीशमे नवे चोखा नरकने विषे नारकी पणो

७६ ते बरवतमां अश्वप्तीव नामे प्रतिवासुदेव दत्तो तेजुं शाजिजुं खेज ते पर्वतनी नजीक द्हुं
 ते शाजिना खेजनी जे रखवालो रद्देतो तेने ते सिंद मारी नारवतो द्हतो तेवारें ते अश्वप्तीव
 पोताना सेवक राजाजनी ऊपर वर्षोवर्ष वारा प्रमाणे हुकुम लखी खेजनी चोकी करवा
 मोकजतो द्हतो एम करतां एक वर्ष वारा प्रमाणे ते प्रजापतिराजाने चोकी करवानो हुकुम
 आब्यो ते वारें ते खेजनी रखवाज करवा सारुं राजार्ये पोतें जावा मांजु तेने त्रिष्टुं
 वारी रारव्यो अपने पोते पोतानो अचज नामे नाइ जे गौतमस्वामीना जीव जे अपने
 आ नवमां बजदेव थावो ते सहित खेजनी रखवाज करवा गयो, तिहां बरतर टीप पदेरी
 रथमां बेसी अचजनें सारथी करी शख लइनें जे शुफामां सिंद रद्दे जे त्यां गयो. एटजामां तो
 रथनो अवाज सांजनीनें सिंद पण शुफाथी बादेर आब्यो तेनें देवनीने त्रिष्टुं विचाखुं जे ए
 सिंदने बेसवा रथ नथी तो महारे पण रथमां बेसी लइजुं नद्दी वजनी एनी पारें शख तथा
 कवच नथी तो महारे पण शख तथा कवच नद्दी रारववां पढी शख तथा कवचनें रथमां
 मूकी पोते रथथी देवो जतरी सिंदने कद्देवा लाग्यो के अरे ढांढीना रवावा वाजा जरी
 जनी यइने महारी सामो आवीजा एटजुं कहुं के तरत ते सिंद पण जवयो अपने सुख
 फाडी साहमो लडवा आब्यो के तरतज त्रिष्टुं ते सिंदना ह्योव पकडी बे कटका करी
 चीरी नारव्यो, तो पण ते सिंदनो जीव जाय नद्दी, तेवारें त्रिष्टुनो सारथी सिंदनें कद्देवा ला
 ग्यो के दे सिंद ! जेम जुं मुनराज जे तेम आ ताहारो मारनार पण नरराज जे माटे तनें
 कोइ साधारण माणसें माखो नथी एवी वात सांजनी सिंद मरण पामीनें नरके गयो
 पढी ते सिंदजुं कळेवर लइ गाममां आवी लोकोनी वचमां कळेवर नारवीनें त्रिष्टु बोजवा

अंते अग्रशान करी त्यांथी मरण पामीनें ॥ १६ ॥ सत्तरमे नवें महत्कृत्य नामा सातमा देवलोकने विषे सत्तर सागरोपमना पुरण आचखे देवता पणे जपन्यो ॥ १७ ॥ ॥ तिद्वांथी चवीनें अठारमे नवें पोतनपुर नगरमां प्रजापति नामे राजा तेनी धारणी नामे राणीनी कू खमां चार सुपने सुचित्त एक पुत्र अयो तेजुं नाम अचल दीहुं तथा वली एज प्रजापति नामा राजानी मृगावतीनामे एक पुत्री अह ते एक दिवसें विवाहनी चिंताने जीवें ते कुमारी नी मातार्ये तेने शणगारी सुशोभित वस्त्राचूषण पद्मेरावीनें राजा पारसें मोकली अने विचारुं जे ए महोटी कन्या यौवन वय पामेली देखीने राजा कोह कुंलवान राजकुमारनें परणावी देहो, प रंतु राजा तो ते पोतानी सुरुपवाली पुत्रीने आवेली देखीनें कामेकरी पीडीत अयो अने पोतेज पोतानी दीकरीनें परणवानांनी इहा करतो अको लोको अपवाद न करे एटला माटे सन्नामां बेवेला लोकोनी आगल कहेवा लाग्यो के. दे. नाइज ! जे लोकनें विषे सारामां सारी चीज द्योय ते कोनी कहेवाय ? तेवारे सन्नाजनां बोल्या के जे उत्तम चीज द्योय ते तमारी कहेवाय, राजा बोळ्यो जे तमारा सुखथी जे वचन निकळ्युं ते निश्चयथी सत्य हे माटे आ सवोत्कृष्ट जे कन्यारत्न हे ते हुं बीजाने अपापीश नहो. एनें हुं पोतेज परणीश एम कही ते पोतानी पुत्रीनें पोतेज परण्यो अने तेनी सार्थे संसार संबंधि सुख जोगववा लाग्यो एम करतां एक दिवस ते विश्वचूतिनो जीव देवलोकथी चवीनें मृगावतीनी कूखें आवी जपज्यो तेवारे मृगावतीथे सात स्वपनां दीवां पढी पुरण नव मदीने पुत्र जन्म्यो तेवारे राजार्ये महोटी महोत्सव करीनें ते बां लंकनु नाम त्रिष्ट एहुं दीहुं अनुक्रमें ते बालक महोटी अयो एवा अवरसरमां शंखपुर नगर नी पारसें हुंगी नामा पर्वत हे ते पर्वतनी शुफामां विशाखानंदीनो जीव सिंद पणे आवी जपन्यो

आवावानो हुकुम नथी, राजार्ये वाडी एनें दीधी बे. ते सांजली विश्वचूतियें जाणुं जे राजार्ये
 मद्दारी सार्थ कपट कीहुंले माटे धिक्कार पडो आ संसारनें एम विचारी विरक्त अथो पढी मात्र
 पोताहुं बल देखाडवा सारुं ते वाडीना दरवाजा पासें एक कोंवडुं जाड हवुं तेने एक भूवी
 मारी तेथी ते लुक्कना बद्दिये कोंव जमीन उपर पडीगयां पढी विश्वचूती बोव्यो के जेटलो
 वखत आ कोंवनें जमीन उपर पाडतां लागो तेदलोज वखत शहुजनें मारतां लागे परंतु लोको
 अपवाद बोले तेनी बीकथी ए काम हुं करतो नथी एहुं कडीनें संचूतिविजय सुनिनी पासे
 दीक्षा लाइ मासकपणादि धयुंज तप कहुं, एक दिवसें ते विश्वचूति सुनि विदार करतो
 करतो मधुरा नगरीमां आव्यो तिहां मासखमणहुं पारयुं करवा सारुं गोचरीनें अर्थे गलीये
 फरतां अकां कोइएक नवी प्रसूता गाय द्दती तेणे ढोंक मारी तेथी साहु चूमिकार्ये पडी गयो
 ए अवसरमां एना काकानो दीकरो विशाखानंदी तेपण पोतानें सासरे एज गाममां आवेलो
 बे तेथो गोखमां वेतां अकां विश्वचूतिने जमीन उपर पडतो जोयो तेवारें दास्य पूर्वक बोव्यो
 के हे विश्वचूति ! जे बल पराक्रमथी तें एक सुष्टीये करी सर्व कोंव पाडी नारव्यां द्दतां ते तारुं
 बल सर्वे क्प्यां जहुं रह्युं ? एहुं वचन सांजलीनें सुनिये उंची ह्छी करी तेने जोयो त्यारें मनमां
 अहंकार आणीनें बोव्यो के अुरे ह्छी पण दास्य करे बे, तो जो हवे ह्मणां पण मद्दारुं बल
 केदहुं बे एम कद्दी पद्देली गायने सीगडे पकडी आकाशें नमाडीनें चूमि उपर भूकी दीधीनें विशा
 खानंदीने कद्देवा लागो के अुरे हुंतो जाणे बे जे एहुं बल जहुं रह्युं ह्छो पण मद्दारुं बल क्प्याये
 गहुं नथी वली कद्देवा लागो के जो मद्दारी तपस्याहुं फल ह्योय तो हुं परन्वमां धयो बल
 वंत अथो अको हुजनें मारवा बागो थाडं एवो नीयायो करी कोडी वर्ष पर्यंत चारित्र्याली

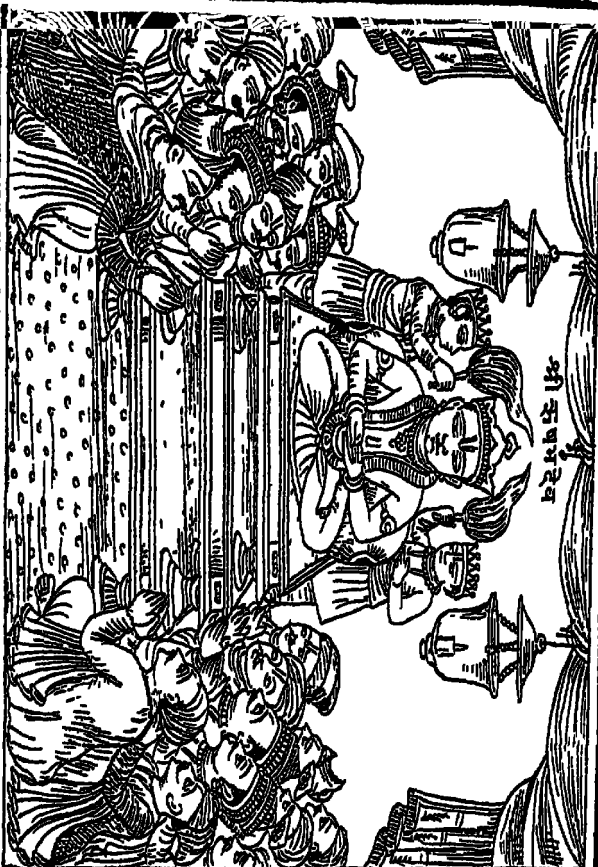
परयाव्यो पढी ते प्रतिदिन पोतानी स्त्रीने सार्थे जई वाडीमां रमवा जाय एक दिवसें चिन्ननंदी राजा ना कुवर विशाखानंदीये, विश्वचूतिने क्रीडा करतो देखीने मनमां विचार कसोके छुल तो खरा जे हुं तो राजानो पुत्र हुं अने आ तो शुवराजानो पुत्र वे तो हुं आ माहारा बापनी वाडीमां कोइ दिवसें पण क्रीडा करतो नथी अने आ शुवराजानो पुत्र वाडी रोकीनें बेवो वे ए अशुक वे माटे हवे हुं पण माहारी स्त्रीयो सहित इहां आवीनें वाडीमां रमण करुं तोज म हारो जमवारो सफल जायुं नहीकां महारो जन्म व्यर्थ जाणवो एवो निश्चय करी ते कुमार पोताना पितानें कष्टुं के विश्वचूतीनें वाडीमांथी काहाडी मूको तो हुं जइ ते वाडीमां क्रीडा करुं तेवारें पितार्थे कष्टुं के हे पुत्र ! हुं कोइ प्रपंच करीनें विश्वचूतीनें काहाडी तने वाडी आ पीश ए प्रमाणे पोताना पुत्रनें संतोष पमाडी पढी विश्वचूतीने वाडीमांथी काहाडवा निमित्ते राजार्थे कपट करी एक पडहो वजडाव्यो के सिंहनामा राजाने पकडवा सारुं राजा चडे वे, आवा ढंढेरो सांजलीनें विश्वचूती आवी राजानें कहेवा जाय्यो जे हे स्वामी ! तमे पोतेज ते विचारा गरीबडा सिंहराजानी उपर हुं प्रणय करोवो ? तेनें तो हुंज बांधी लावीश एम कही लेशकर लइने विश्वचूति, सिंहराजा उपर चडाइ करी गयो, पाडलथी राजार्थे विश्वचूतीना अं तःपुरनें राजवाडीमांथी काहाडीनें विशाखानंदीनें वाडी सोंपी दीधी, एम करतां केटलाएक दिवसें विश्वचूती पण सिंहराजानें पकडी लावीनें राजाने आवी सोंप्यो तेवारें तेनो लोको वणो यशवाद बोलवा लागा, हवे फरी विश्वचूती पूर्वनी पेटें पोतानी स्त्रीयोनें सार्थे जइ रम वासारुं राजवाडीये गयो तिहां दरवाजा उपर विशाखानंदीना सुनट बेग हता ते बोझा के इहां विशाखानंदी पोतानी स्त्रीयो सार्थे रमण करे वे माटे बीजा कोइने

लाकाल पर्थत संसार परित्रमण करी ॥ ५ ॥ ठर्वे जर्वे थूणापुरीमां पुष्पमित्र नामा ब्राह्मण अयो
 तिद्दां त्रिदंभी तापस अर्ह बंदोतेरलारखपूर्व आशु जोगवी ॥ ६ ॥ ॥ सातमे जर्वे पद्देवें सौ
 धर्म देवलोके मध्यम आउखे देवता पणें जपन्यो ॥ ७ ॥ ॥ त्यांथी चवीने आठमे जर्वे दैत्य सं
 जिवेर्गे साठ लारख पूर्वनें आउखे अग्निद्योति नामा ब्राह्मण अयो त्यां पण त्रिदंभी तापस अर्ह
 काल करीने ॥ ८ ॥ नवमे जर्वे बीजे ईशान देवलोके मध्यम आउखे देवता अयो ॥ ९ ॥
 त्यांथी चवी दशमे जर्वे मंदिरारख सजिवेर्गे ठंप्पन्न लारख पूर्वनें आउखे अग्निचूति नामा ब्रा
 ह्मण अयो त्यां पण त्रिदंभी पणुं अद्दण करी मरण पामीनें ॥ १० ॥ अग्नीधारमे जर्वे त्री
 जे सनत्कुमार नामा देवलोके मध्यम आउखे देवता पणें जपन्यो ॥ ११ ॥ त्यांथी चवी
 बारमां जवमां श्वेतांजिका नगरीनें विषे जुम्माळीश लारख पूर्वनें आउखे नारदूज नामा ब्राह्मण
 अयो अंतें त्रिदंभी पणुं अद्दण करी त्यांथी मरण पामीनें ॥ १२ ॥ तेरमें जर्वे चोथां मा
 दंड नामा देवलोकने विषे मध्यम आउखे देवता पणें जपन्यो ॥ १३ ॥ त्यांथी चवी षणुं
 संसार त्रमण करी वळी चौदमां जर्वे राजशुद्धी नगरीने विषे चोजीश लारख पूर्वनें आउखे आ
 वर नामा ब्राह्मण अयो त्यां त्रिदंभी तापस पणुं अग्नीकार करी मरण पामीनें ॥ १४ ॥
 पन्नरमें जर्वे पांचमं ब्रह्म देवलोके मध्यम आउखे देवता पणें जपन्यो ॥ १५ ॥ त्यांथी चवी
 ने वळी पण षणुं संसार त्रमण करी शोलमां जवने विषे राजशुद्धी नगरीने चित्रनंदी नामेराजा
 तेनी प्रियंशु नामा राणी तेनो पुत्र विशारखानंदी दत्तो अने ते राजानो बीजो न्हानो नार्हविशारवा
 चूति नामे शुवराजा दत्तो तेनी धारणी नामे राणीनी कूखने विषे ते मरीचिनो जीव आवी पुत्र
 पणें जपन्यो, तेजुं विश्वचूति नाम माविजे दीधुं, ते अजुक्रमें यौवन वय पान्यो त्यारे तेना पितायें

नही ते जोइ मरीचिये मनमां चिंतव्युं के मने रोग मटी जाय अने सारो खावं तो एक शि
ष्य करुं के जे मने रोगादिक उपने वैयावच्च कर्वा काम आवे एम निर्धारी राख्युं पढी केट
लाएक दिवसें तेने रोग मढ्यो अने शरीरे शाता थइ, एक दिवसें कोइ कपिल नामा राजपुत्र
मरीचि पासें आवी धर्मोपदेश सांजली प्रतिबोध पाभ्यो पढी मरीचिने कहेवा लागो के मने
दीक्षा आपो ते सांजली मरीचि बोध्यो के श्रीकृष्णदेव स्वामी पासेथी दीक्षा द्यो तेवारे क
पिल राजपुत्र श्रीकृष्णदेवजीना समोवसरणमां गयो तिहां प्रहुरे समोसरणमां बेवा जोइ
फरी मरीचि पासें आवीनें बोध्यो के श्रीकृष्णदेवजीतो राज्य लीला नोगवे हे माटे तेमनी
पासें तो धर्म कोइ पण नथी पण ताद्वारा पासें कांइ धर्म हे के नथी ? एवुं वचन सांजली
मरीचिये तेनें यथार्थ कहुं तो पण बहुल कर्मो पण माटे तेणे मान्युं नही तेवारे मरीचिये
आदि कषाय, सहित मतित्रंशथी, भिष्यात्वोदयना योर्गे, शिष्यना लोन्थी, स्वधर्म थापवा
विचाखुं जे ए महारे योग्य हे एम चिंतवीनें बोध्यो के हे कपिल ! कांइक जैनधर्म महारा पासें
पण हे माटे तुं सुखें दीक्षा ले, हुं तुजनें दीक्षा आपीश एवा प्रकारें पोताना अर्थ सारुं कपिलने
दीक्षा दीधी ए उत्सन्न नाषण कहुं पढी ते कर्मनें आलाखुं पडिक्कन्युं नही तेना योगथी एक
कोडाकोडी सागरोपम संसारमां परित्रमण करवा संबंधि कर्म जपार्जन कहुं पढी ते मरीचि
अनुक्रमें पोताखुं चोराथी लाख पूर्वहुं आशुष्य नोगवी समाधि मरण करीने ॥ ३ ॥ चोथे
नवे पांचमे ब्रह्म देवलोकें दश सागरोपमनें आउखे देवता पणे उपन्यो ॥ ४ ॥ त्यांहुं आ
शुष्य पूरण करी चवीनें पांचमे नवे कोलागसन्निवेशने विषे एंथी लाख पूर्वनें आउखे कौशिक ना
मा विप्र थयो त्यां पण डेह्नी तापसी दीक्षा ग्रहण करी आशुष्य पूरुं करी मरण पामीने थ

वहुं जे हे जगवंत ! आ समोसरणमां कोई तीर्थैरनो जीव ठे ? तेवारे जगवान बोध्या के समोस
 रणमांतो नथी परंतु समोसरणनी बाहेर ताहारो मरीचि नामें पुत्र जेणें त्रिदंभीनो वेप धारण
 कस्यो ठे ते चोवीशमो श्रीमह्मावीर नामा तीर्थैकर थाहो तथा एज मरीचिनो जीव ते आ नरत
 हेजमां पोतनपुर नगरें त्रिष्टु नामे पहेजो वासुदेव थाहो तथा श्रीमह्माविदेह हेजमां मूका नग
 रीसें त्रियमित्र नामा चक्रवर्ती थाहो एवी वात सांजलीनें नरत महाराज हर्षवंत अइ श्रीजग
 वान पासेंथी मरीचिनें वांदवानी आझा वेद समोसरणमांथी जठीनें समोसरणनी बाहेर ज्यां
 मरीचि बेंगो ठे त्यां आब्या अने त्राण प्रदक्षिणा आपी वांदीने कहुं के हे मरीचि ! हुं तने
 तथा ताहारा त्रिदंभीना जेखने तथा हुं वासुदेव थाइश ते ताहारा वासुदेव पणाने तथा च
 क्रवर्ती पणानें नमतों नथी परंतु चोवीशमो श्रीमह्मावीर नामें तीर्थैकर थाइश माटे तेने वांड
 हुं एम कही नरत महाराज स्वस्थानकें गया पढी ए वात सांजलीने मरीचि घणा आनंदथी
 बोधो के एकतो महारो दादो तीर्थैकर तथा महारो पिता चक्रवर्ती अने हुं पोते पण पहेजो
 वासुदेव थाइश तथा चक्रवर्ती पण थाइश वली ठेजो चोवीशमो तीर्थैकर थाइश माटे मने
 वासुदेवादिक अधिक पदवीज मज्जो तेथी अहो महारं उत्तम कुल एम कहीने पोतानी खुजा
 रें ताळी वोकी मद्दा हर्षवंत थयो थको हार्थे ताजोट्टा देतो नाचवा लाग्यो, एवीरीते पोता
 ना कुलनो मद कस्यो तेथी नीचगोत्र कर्म बांधुं जेमाटे ? जातिमद, १ कुलमद, २ लान
 मद, ३ औश्वर्यमद, ४ बलमद, ५ रूपमद, ६ तपमद, अने ७ श्रुतमद ए आव
 मदने करतो थको जीव हीन जात्यादिकने पामें हवे कोइएक दिवस मरीचिना शरीरमां रोग
 कपन्यो तेवारें तेनो निजवेप देखीने असंयति पणाने लीधे कोइ पण साधु तेनो वेयावच्च करे

ચિત્ર ૩

શ્રી સુભાષચંદ્ર

મરીસિ
લાલેહે કુરહે

ખરલ
મદિરાધ

કવિજા

तेणे एक दिवस श्रीरूपनदेव जगवाननी देशना सांजलीने दीक्षा लीधी ते वरवत बीजा पण नरत राजाना पांचसे पुत्र अने सातसें पोतरा मली बारहों पुरुषोष्ट दीक्षा लीधी, एक दिवस जण काले शरीरमां ताप धणो लागो तेथी ते मरीचिनें मनमां नाह्वावानी ईह्या थर्ह तेवारें संय मनो निर्वाह दोहेजो तेथी दीक्षा पाजवाने असमर्थ अने धरें पण जवाय नह्दी एहुं विचारी सा हुनो वेप ठांमीनें मनःकदपनायें नवो त्रिदंभीनो वेश धारण कखो लोक पूढे तेवारें एहुं कहेजे साहु जणदंभथी रहित थे अने हुं जणदंभ सहित हुं माटे महारे जणदंभहुं चिन्ह ह्यो तथा साहु महाराज इव्य अने जावथी लोच करे थे हुं लोचकरवाने असमर्थ होवाथी महारे मस्तकें शिरवा अने सुंभन एटजे तुर सुंभ ह्यो तथा साहु सर्व प्राणातिपातादिकथी विरम्या थे महाराथी तेम पत्नी शकहुं नथी माटे महारे स्थूल प्राणातिपातनी विरति ह्यो तथा साहु शीघेकरी सुगंधित थे अने हुं तेम नथी माटे माहारे वावना चंदनहुं विलेपन ह्यो तथा साहु पाडकायें करी रहि मोहें करी ढांक्यो हुं माटे माहारे एक बज ढांकवा साहं ह्यो तथा साहु मोह रहित थे अने हुं त हे हुं तेम नथी माटे महारे पगें पावडी ह्यो तथा साहु कपायथी रहित थे अने हुं कपायें सहित हुं माटे महारे कपाईयां एटजे गेरुना रंयां वख ह्यो तथा साहु स्नानें करी रहित थे अने हुं तेम नथी माटे महारे स्वल्प पाणीसैं स्नान ह्यो एरीतें जेख लई हाथमां जलक मंजल धारण करी प्रयुना समोसरयनी बाहेर वेसे परंतु एवो विरूप वेश ठतां पण जे को ई पूढे तेनी आगल खरे खरी हकीगत कहे अने एनी पासें आवनारनें शुद्ध साहुमार्गनो ज पदेश आपी श्रीरूपनदेव जगवान पासें दीक्षा देवरवे एवो थको जगवान सार्थे विचरे एकदि वस श्रीरूपनदेव स्वामी अयोध्यायें पधाखा तेवारें नरतचक्रवर्तियें परमेश्वरनें वंदना करी ५

प्रमाणे श्रमण नगवान् श्रीमद्दावीर लेह्ना तीर्थकर ते ब्राह्मण कुंगाम नगरमां कृषन्नदत्त नामा
 ब्राह्मण जेजुं कोडाल गोत्र ठे तेनी देवानंदानामे ब्राह्मणी नार्थी ठे तेजुं जालंधर गोत्र ठे तेनी
 कृष्वनेविवे मध्यरात्रिना समयमां उत्तराफाल्युनी नक्षत्रमां चंद्रमानो योग ह्योते ठेते
 देव संबंधि आहार तथा देवनी नव अने देवजुं शरीर त्यागीनें देवानंदानी कृषवमां अचरत
 ह्या ॥ ॥ हवे श्रीकृषन्नदेव नगवाने कह्युं ह्युं के चोवीशमा तीर्थकर श्रीमद्दावीर स्वामी अश्रो
 ते वात कथा नवनी ठे ते जाणवाने अर्थ श्रीमद्दावीर स्वामीना सत्तावीश नव लखीयें हैये.
 आ श्रीजंबूदीपना पश्चिम मद्दाविवेहने विषे प्रतिष्ठान पत्तनना राजाना गामनी चिंता करवा
 वालो नयसार नामे चाकर कणवाखो ह्यतो ते एक दिवसें राजाना हुकुमखी घणां गाडां अने
 चाकर साथे लइने काष्ठ लेवाने अर्थ वनमां गयो तिहां पोते एक वृहन्नी नीचें जइ बेगो ठे
 अने बीजा चाकर माणस लाकडां कापवानो उद्यम करवा लागा ठे एटलामां साय्यक्री
 न्हला पडेला केटजाएक साधु त्यां आख्या ते तेणे दीवा तेवारे हर्षवत अको तेमनी सन्मुख
 जइ वांटीनें पोताने स्थानके तेडी लावीनें आहार वोहोराव्यो पढी साधुये तेने धर्मोपदेश आ
 प्यो. ते सांजलीने त्यां समकेत पाय्यो तेवार पढी ते साधु मुनिराजोनें पाथरो रस्तो देख्वाव्यो
 ए नयसारनो पहेजो नव जाणवो ॥१॥ ॥ तिहांखी समकेत पाय्या तिहांखी नवनी गयती
 याय समकेत पाय्याखी आगल तो संसारमां जीवे अनेत नव कथा ते कांइ ऐखामां गणाय
 नही पढी त्यांख। आधुक्त्य करी अंतसमये नमस्कार सहित मरण पामीने पहेले देवलोके
 देव पणो उपन्यो ए बीजो नव जाणवो ॥२॥ पढी देवन्नवमां एक पद्योपमजुं आधुष्य नोगवी
 तिहांखी चवीजो जे नवे श्रीकृषन्नदेव स्वामीनो पुत्र नरत चक्रवर्ती तेनो मरीचि नामे पुत्र अयो

एकवीश द्वाजार वर्षानो, तिद्दां मनुष्यजुं सात द्वाष वैद मान, एकसो वीशवर्षजुं आशु होय,
मरण पासीनें चारगति मांदेजी गमे ते गतिमां जाय परंतु ए आरामां सर्व कर्म दूष करीनें
कोइ मोक्षने विषे जाय नही, ए अवसर्पिणीनो पांचमो आरो अने उत्सर्पिणीनो बीजो
आरो तेनी स्थिति मर्यादा कही ॥ ५ ॥ ॥ ठो ड्रवम ड्रवमा नामे आरो एकवीश द्वाजार
वर्षानो ठे, एमां मनुष्यजुं शोलवर्षजुं आशु होय अने एक द्वाषजुं शरीर होय, बिलमां निवास होय,
सर्व मनुष्य क्रूरकर्मी, न्यायमार्गे रहित, जूर्तिमां जावा वाजा जीव जेमां होय एवो अवस
र्पिणीनो ठो आरो अने उत्सर्पिणीनो पदेजो आरो तेनी स्थिति मर्यादा कही ॥ ६ ॥
एरीते ए व अवसर्पिणीना अने व उत्सर्पिणीना मली व ड बार आरो पाय तेनो सर्व मली वी
श कोडाकोडी सागरोपम प्रमाण काल थाय ॥ ॥ दूवे एमां अवसर्पिणीनो सुषम सुषमा नामा
पदेजो आरो पण संपूर्ण थयो वली सुखमा नामा बीजो आरो पण संपूर्ण थयो तथा सुषम ड्रवमा
नामा बीजो आरो पण व्यतिक्रम थइ गयो अने ड्रवम सुषमा नामे चोथो आरो पण घणो वीती
गयो एटले तेमांथी पण बेतालीश द्वाजारने पञ्चोत्तर वर्ष अने साढा आठ महिना ऊपर एटला
वरसें न्यून एक कोडाकोडी सागरोपम वीती गया तेमां एकवीश तीर्थकर श्रीइंद्रवाहु कुलमां
थया जेमजुं काश्यप गोत्र दहुं तथा श्रीसुनिसुवत स्वामी अने श्रीनेमिनाथ नगवान ए वै तीर्थ
कर श्रीहरिवंश कुलमां थया तेमजुं गौतम गोत्र दहुं एरीतें सर्व मली त्रेवीश तीर्थकर तो थइ
द्वका अने जेवारें ए अवसर्पिणी संवंधी चोथा आराना पंचोत्तर वर्ष ऊपर साढा आठ महि
ना शेष काल रह्यो तेवारें प्रथम श्रीनरत महाराजायें श्रीआदिनाथ तीर्थकरने पूबहुं दहुं
त्यारे श्रीआदिनाथ नगवानें कहुं दहुं ॥ चोवीशमा तीर्थकर श्रीवर्द्धमान परमेश्वर यात्रो ते

સત્કૃપથી લાચીયેં હેયેં તિહાં પહેલો સુરવમસુરવમો નામે આરો ચાર કોડાકોડી સ્નાગરોપમનો, તેમાં મનુષ્ય તિર્થેચનો ત્રણ પદ્યોપમનો આઝરો હોય, ત્રણ કોશનું દેહમાન હોય, વર્ણોને લપ ઝા પાંસલી હોય, કલ્પલુકના ફાલ તથા માટીનો લૂવરની દાલ ડેટલો આદાર ત્રણ દિવસે કરે, ઝંગણપચાશ દિવસ સુધિ જોડલો જનમ્યો પાલે પહી દેવલોકે જાય એ અવસર્પિણીનો પહેલો આરો અને વત્સર્પિણીનો ઘઠો આરો તેની સ્થિતિ મર્યાદા કહી ॥ ૧ ॥ ॥ બીજો સુરવમા નામે આરો, ત્રણ કોડાકોડી સ્નાગરોપમનો, તિહાં મનુષ્ય તિર્થેચનું બે પદ્યોપમનું આયુ, બે કોશનું શરીર, ચોર પ્રમાણે બે દિવસે આદાર કરે, એકસો અઠાવીશ પાંસલી હોય અને ચોશવ દિવસ પર્થેત અપત્ય પાલના કરી દેવલોકમાં જાય એ અવસર્પિણીનો બીજો આરો અને વત્સર્પિણીનો પાંચમો આરો તેની સ્થિતિ મર્યાદા કહી ॥ ૨ ॥ ॥ ત્રીજો સુરવમ હ્રવમા નામે આરો, બે કોડાકોડી સ્નાગરોપમનો, તિહાં યુગલીયા મનુષ્ય તિર્થેચનું એક પદ્યોપમનું આયુ, એક કોશનું શરીર, એકાંતરે આમલા પ્રમાણે આદાર કરે, ચોશવ પાંસલી હોય અને ઝંગણાદંશી દિવસ સુધિ સંતાન પાલના કરી મરણ પામી દેવલોકે જાય એ અવસર્પિણીનો ત્રીજો આરો અને વત્સર્પિણીનો ચોથો આરો તેની સ્થિતિ મર્યાદા કહી ॥ ૩ ॥ ॥ ચોથો હ્રવમ સુરવમા નામે આરો વેતાલીશ હજાર વર્ષે ન્યૂન એક કોડાકોડી સ્નાગરોપમનો તેમાં મનુષ્યનું આયુષ્ય એક પૂર્વકોડી વર્ષનું અને પાંચસે ધનુષ પ્રમાણ શરીર હોય, દહાં યુગલીયા ન હોય માટે ડેવચત ડેટલું જોડ્યેં તેવચત તેટલું જોજન કરે, મરણ પામીને ચારેગતિ માંહેલી ગમે તે ગતિમાં જાય, કોફક જીવ કર્મદ્ય કરી મોક્ષ પાળે જાય એ અવસર્પિણીનો ચોથો આરો અને વત્સર્પિણીનો ત્રીજો આરો તેની સ્થિતિ મર્યાદા કહી ॥ ૪ ॥ ॥ પાંચમો હ્રવમા નામા આરો

कालने विषे एटले चोथा आरानां अंतने विषे, ते समय ने विषे एटले ते अवसरनें विषे अ मणजगवंत श्रीमहावीर स्वामीना पांच स्थान उत्तरा फाळुंनी नक्षत्रमां होतां ह्वां ते कहे ते एक उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां देवलोकाची चवीने देवानंदराजीनी कूर्खे गर्जमां आवी जपल्या बीजो उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां देवानंदराजीनी कूर्खची दर्शने श्रीत्रिशला देवीनी कूर्खमां संक्र माव्या, त्रीजो उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां जनम्या, चोथो उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां गृहस्थ पणुं त्यागीनें साधु पणुं अंगीकार कथुं, पांचमो उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां अनंत अनुपम जेनें बी जी कोई जपमा लागे नही तथा जेनो कथांय पण व्याघात न थाय एवुं, आवरण रहित स मस्त वस्तु प्रकाशक संपूर्णपूर्णिमाना चंड समान एवुं श्रेष्ठ केवलज्ञान तथा केवलदर्शीन जग वाननें उत्पन्न थयुं ए पांच स्थान उत्तराफाळुनी नक्षत्रमां थयां तथा स्वाति नक्षत्रमां जगवंत निवीण एटले मोह पद पाम्या ए पांच कव्यायक सामान्य पणो जगवंतना कहां हवे विस्तारथी वर्णन करीथे हैथे. ते कालने विषे ते समयने विषे अमण जगवान् श्रीमहावीर स्वामी जळकाजनो चोथो मास आवसुं परववाडिथुं अर्थात् आषाढ शुद्धि ठठनी रात्रें महावि जय पुष्पोत्तर प्रधान पुंफरीक नामे क्षमा देवलोकेजुं विमान ठे ते विमानमां वीश सागरोपमना आठवानो क्षय करीनें, देवजव त्यागीनें, देव संबंधि शरीर बांप्तीनें, अंतर रहित चवे, चवन करीनें एहज जंबूदीपना नरतक्षेत्रमांदेजा दक्षिणनरतमां ए अवसर्पिण्यां कालना इहां अवसर्पिण्या कोने कहे ठे ते देखाडे ठे जे कालमां समय समय वस्तुनी ह्वानि थती ह्योय ते अवसर्पिण्या काल कहेवाय अने जे कालमां समय समय वस्तुनि तुदि थती ह्योय ते उत्सर्पिणी काल कहेवाय ते प्रत्येक एकेका कालना ठ ठ आरा ह्योय ठे तेजुं स्वरूप

શ્વરોનાં ચરિત્ર કહેવાશે, વીજો સ્થવિરાવડી છૂટે સ્થવિરોનાં ચરિત્ર કહેવાશે, ત્રીજો ચોસાવ
 આઠાવે કરી અઠાવીસ પ્રકારની સાથુ સમાચારિ કહેવાશે તેમાં પ્રથમ શ્રીજિનેશ્વરોનાં ચરિ
 ત્રો માંહે હેઠા શ્રીમહાવીર સ્વામી શાસનના અધિકારી હે માટે તેમજું ચરિત્ર પહેલું કહેવાશે
 ઇરીતે પીઠિકા કરી ॥ ॥ હવે એ કલ્પસૂત્રનો અર્થ અત્યંત ગંજીર હે એકેકા બદ્ધરનો અનંતો
 અર્થ હે તે સર્વ અર્થ કહેવાને હું સમર્થ નથી તથાપિ હેમ પૂર્વાચાર્યોયેં કહ્યું હે તેમ હું
 પણ તે મહાનપુરુષોના અંધોને અનુસરી શુરુકપાથી સ્વલ્પ અર્થ કરુ હું ॥ ॥ હવે જો પણ એ
 કલ્પસૂત્ર પોતેજ સર્વ વિદ્યોપશંતિને માટે મહામંગલિક રૂપ હે તો પણ શિષ્યને મંગલબુદ્ધિ
 હોવાને લીધે હેમ લૌકિક કાર્યના પ્રારંભમાં પણ પ્રથમ શ્રીદેવ શુરુનું સ્મરણ કરીને પઢી તે
 કાર્યનો આરંભ કરીયેં હેયેં તેમ આ કલ્પસૂત્ર રચવા રૂપ કાર્યની આદ્યમાં પણ સર્વ મંગલ
 માંહે મહામંગલ્યકારી, ચૌદપૂર્વનો સારજૂત એવો પંચ પરમેષ્ઠિ મંત્રનો ઝચાર કરાય હે તે
 લક્ષીયેં હેયેં ॥ ॥ નમો અરિહંતાણં કે ॥ ॥ નમસ્કાર હો વિહરમાન શ્રીઅરિહંત પ્રત્યે,
 નમોસિદ્ધાણં કે ॥ ॥ નમસ્કારહો જે આતકર્મ દ્વ્ય કરી મોક્ત ગયા એવા સર્વ સિદ્ધ પ્રત્યે, નમો
 આયરિયાણં કે ॥ ॥ નમસ્કારહો શ્રીઆચાર્ય જગવાન પ્રત્યે, નમોઝવચાયાણં કે ॥ ॥ નમસ્કાર
 હો શ્રીઝપાધ્યાય પ્રત્યે, નમો હોએ સઘસાદ્દાણં કે ॥ ॥ નમસ્કારહો અઢીધીપ રૂપ મનુષ્ય લોકને
 વિષે રહ્યા એવા સર્વ સાથુ પ્રત્યે, ઇસો પંચ નસુકારો કે ॥ ॥ એ હે અરિહંતાદિક પાંચ નમસ્કાર
 હે છૂટે એ નમસ્કાર પંચક જે હે તે કહેવો હે તોકે સઘપાવપ્પણાસણો કે ॥ ॥ સર્વ પાપનો
 પ્રર્કો કરી નાશ કરનાર હે, મંગલાણંચ સઘેસિં કે ॥ ॥ સર્વ મંગલમાંહે પઢમંદ્વર્કમંગલ
 કે ॥ ॥ પ્રથમ છૂટે સુલ્લ મંગલ હે, ઇરીતે મંગલ કહીનેં હવે મૂલપાતનો અર્થ લક્ષીયેં હેયેં, તે

ए पांच वानां करवां, एम श्रीतीर्थकर गणधरें कहुं ठे वली पर्युषण आब्यां यकां आवकें आट
 लां धर्म कार्य करवां ते कहे ठे. १ आठ दिवस सूधी अमारि पलाववी, २ यथाशक्ति बेला
 तेलातुं एटले ठठ अठमादिकतुं तप जपादिक करतुं, ३ आठ दिवस पर्यंत सुपात्रनें अविहिन्न
 दान देतुं, ४ सोपारी नालीथेर प्रसुखनी प्रजावना करवी, ५ श्रीवीतराग देवनी प्रतिमानी
 पूजा करवी, तैस्य परिवाडी करवी, ६ सर्व साधुजने वंदन करतुं, ७ श्रीसंवन्नी नक्ति करवी,
 ८ सच्चि वस्तुनो परिहार करवो, ९ ब्रह्मचर्य पालतुं, १० सर्व प्रकारना आरंज संबंधि कर्मो
 नो त्याग करवो, ११ पोतानी शक्ति प्रमाणे सन्मार्गे द्रव्य खरचतुं, १२ श्रुतज्ञाननी नक्ति क
 रवी, १३ अन्नयदान देतुं, १४ कर्मद्वय निमित्त काचस्सग करवा, १५ प्रतिदिवस ज्ञान्य
 टंक पडिक्कमणां करवां, १६ मोटो मढोत्सव करवो, १७ जे कल्पसूत्र वांचे तेने जक्त पाना
 दिक सहाय आपवो तेनी सुख समाधिनी खबर लेवी अने १८ श्रीसंघे मांदोमांदे खमावतुं,
 १९ नावना नाववी, २० कल्पसूत्र सर्व अक्षरे अक्षर सांजलतुं कल्प समान जे ज्ञान्य
 जीव दोष ते कल्पसूत्र सांजले अने ते विधिपूर्वक सांजलनारो पुरुष बारमे देवलोके जाइ
 देवतानां सुख जोगवे परंपरायें आवर्मे जवे मोक्षना सुख पासो एटलां धर्मकार्य करवां ॥
 हवे ईहां व्याख्यान करती वेलायें प्रथम मंगल रूप गाथा कहेवी ते जखीयें हैयें ॥ पुरिम च
 रिमाण कप्पो, मंगलं वद्धमाय जिण तिहं ॥ ईह परिगहिया जिणहरा, थेरावली चरितंमी
 ॥ १ ॥ पहेजा श्रीरूपनदेव तीर्थकर अने लेजा श्रीमहावीर स्वामी तीर्थकर यथा तेमां श्रीव
 र्दमान जिनेश्वरना तीर्थने विषे मंगलिक निमित्तें ए कल्प सूत्र ठे तेमां त्रण अधिकार कह्या
 ठे त्यां प्रथमतो जिनावली एटले श्रीमहावीर जगवानथी मांभीने पश्चादुपूर्वीयें श्रीजिने

वांचवा थकी एना अक्षरना महात्म्यनें योगें साधु, साध्वी, भावक अने आविकानां कढ्याण
 थाय ए वात निःसंदेह् तेनी जपर कथा कहे. के. कोइएक मोशीनो पुत्र वनमांदे गायो चा
 रवा जाय एक समये तेने स्वर्घे मरयो तेथी मूर्खीगत थयो ते वात लोकोना सुख थकी
 सांजलीने मोसी वनमां गइ त्यां पुत्रनें मूर्खित थयो देखी, मोहना वश थकी पुत्रहुं नाम
 वारंवार स्मरण करवा मांमहुं के रे हंस ! रे परमहंस ! एवीरीते चार पोहोरसुधी पोकार
 कखो, तेथी मोसीना लोकानें ँर जतसुं, साजो थयो, प्रजातें माता अने लोकरो बेंडु जण
 नाममां थाव्यां, नगरनां लोक सर्व विस्मय थया, त्यां मोशीनें गारुडीज्यें पूबहुं जे तमोथे
 शो जपाय कखो, के जे थकी तमारो पुत्र निर्विष थयो ? तयारे मोशी बोलीजे हुं कांइ मंत्र
 जाणती नथी. झोषध जाणती नथी, पण आखी राजि, रे हंस ! हंस ! अने रे परमहंस !
 परमहंस ! ! एहुं रुदन कसुं तेथी निर्विष थयो. में पोकार कखो ते देवतार्यें सांजळो देवना
 प्रयोगथी लोकरो निर्विष थयो ते सांजली गारुडी बोल्या के ए मंत्र सत्य हे अक्षरना प्रयोगथी
 मंत्र निपजे हे, तेम आ कव्य सिद्धांत वांचतां थकां, सांजलतां थकां, जन्म जन्मनां पातक
 जाय हे एहुं महोदुं महात्म्य कव्यपसूत्रना अक्षरहुं जाणहुं ए कव्यपसूत्रनें सांजलवा थकी घणा
 शुण थाय हे, घणा मांगलिकनी वृद्धि थाय हे ॥ ॥ हवे परिसामस्येन जवणा सेवना ते
 पदूषणा कहीर्यें ते पंजोसण पर्वे आख्यां थकां साधुर्यें एटलां धर्म कार्य करवां ते कहे. हे.
 १ चैत्य परिवाडी करवी एटले सर्व चैत्यने विपे श्रीअरिहंतनी प्रतिमानां दर्शन जकिनावे क
 रवां, २ लोच करवो, ३ सांवत्सरि पडिक्रमणु करहुं, ४ सर्व श्रीसंघनी मांदोमांदे खमणां
 करवां, ५ तेजो करवो एटले अछमहुं तप करहुं तथा पांच दिवस सुधी श्रीकव्यपसूत्र वांचहुं

ए बे नाथोजे सार्थे वडनगरनी भुवसेनराजा सन्ना सहित धर्मशाला मध्ये आब्यो तेवारे नव वां चनार्ये करी प्रजावनार्ये सहित महोत्सव पूर्वक सर्वलोकनी समकू श्रीकल्पसूत्र शुरुये वांरुं ते दिवसथी चौथने दिवसें पंजोसण थावानी परंपरा चाली हे अने केटजाएक गहमां अथा पि सुधी पांचमनां पण पंजोसण करे हे तेमज ते दिवसथी महोत्सव पूर्वक प्रजावना सहित सर्वलोकनी समकू कल्पसूत्र वांचवानी प्रवृत्ति चाली ते श्रीशुरु परंपरार्ये आज पर्यंत चाली आवे हे अने ते प्रमाणे सर्वेस्थले कल्पसूत्र वंचाय हे एना वांचवाना अधिकारी योग वहन करनारा साधुज हे अने सांजलवानो अधिकार चतुर्विध श्रीसंघने हे ॥ ॥ एक प्रतमां वली आम कहेलुं हे के वडनगरमां शुरुजी चोमासुं रह्या हता एवामां पर्युषण नजीक आवतांमां भुवसेन राजानो एकज पुत्र हलो ते दाहज्वरें पीडा पामवा लाग्यो तेना योगे राजा चिंताशुर थयो थको शुकने वांदवा आवी शक्यो नही अने पर्युषण पूर्वमां धर्मध्यानमां प्रवृत्ति करनारा थया जनाे दीगामां न आब्या तेथी शुरुये तेलुं कारण पुढहुं तेवारे राजाने शोकमां पड्यो जायी शुरु पोतें राज सन्नामां पथाखा त्यां राजाने धर्मोपदेश आपी समजावीने महोटा लान जु कारण जायी मांगलिक निमित्ते कल्पसूत्रनी प्रथम वांचना करी ते सांजलतां राजाना पुत्र ने शाता थई एम करतां नव वाचनार्ये तो सर्व दाहज्वर उपशमी गयो तेथी राजार्ये थयो हर्षवंत थरुने महोटा महोत्सव कथो, धर्मनो महिमा वुडि पाम्यो, राजार्ये शुकने विनंति करी के श्रीसंघना मांगलिक निमित्ते ए कल्पसूत्र वर्षोवर्ष श्रीसंघने वांची संजलाववुं ते दिवसथी कल्पसूत्र चतुर्विध श्रीसंघनी आगल वांची संजलाववानी प्रवृत्ति चाली हे ते रीते ह्मण पण आवकोना आग्रहथी कल्पसूत्रनी वाचना साधुमुनिराज करे हे ॥ ॥ हवे ए सूत्रना

साधुच सर्व काउस्मग करी सांजलता हता तेमज्ज दिवसना साधवीजने पण संजलावता हता ए
 विधि हतो ॥ ॥ तेवार पढी श्रीमहावीर जगवाननां निर्वाणधी नवर्णेने ऐसीमें वर्षे पुस्तका
 रूढ थयो अने श्रीवीर निर्वाणधी नवर्णे ज्याणुमें वर्षे आनंदपुर नगर जेने हमणा वडनगर
 कहे ते तेने विषे भुवसेन राजा राज्य करतो हतो तेने अत्यंत वद्वज्ज सेनागज नामे एक पुत्र
 हतो ते देवयोर्जे मरण पाव्यो एटलामां पर्युषण पर्व पण आख्यां तेवारें राजा घणो शोकाक्रां
 त थयो हतो तेथी धर्मशाळाने विषे पण आवे नही वली जेम राजा चाले तेम प्रजा चाले
 ए देवुषी बीजा जे श्रोत व्यवहारी प्रमुख लोक हता ते पण धर्मशाळाने विषे आवे नही एवो
 राजाने शोकादुर थयो जाणी, धर्मनी द्याणी अती देखीने शुरु भुवसेन राजानी पासें वंदाववा
 गया त्यां राजाने कहेवा लाग्या के हे राजान् ! तमो शोकाक्रांत थया जाणीनें नगरना लोक पण
 सर्व शोकाक्रांत थया हे तेमाटे शरीर धनादिक सर्व अनित्य हे, आधुष्य चंचल हे, संसार
 असार हे ए प्रकारना संसार स्वरूपनें तमें जाणोज वो माटे जैनधर्म मांहे घणो शोक
 करवो अधुक्त कह्यो हे तेथी तमे शोक निवारीने पंचमीना दिवसें पंजोसण हे माटे धर्मशाळा
 मांहे पधारो तो श्रीजडबाहु स्वामीयें नवमा पूर्वे मांहेथी चडरेखुं श्रीकल्पनामे सूत्र महामंग
 लिक प्राचीन कर्मना द्वायतुं करनार हे ते वांचीयें तेवारें राजानें पांचमने दिवसें पुत्र मरणानो
 शोक निवर्त्ताववो हतो अने इंडमहोत्सव पण हतो तेथी राजार्ये कहुं के ठळनो दिवस अधवा
 चोषनो दिवस तेरावो तो महाराथी आवी शकाथ पण पंचमीने दिवसें महाराथी आवी श
 कावो नही तेवारें “ अंतरावासेकप्पत्ति ” एवो पाठ देखीने कारण विरोपें शूर्ये चोषनी थाप
 ना करी चोषतुं कल्पसूत्र वांचवा कबुल कहुं काटिकाचार्यथी उर्दर वजमित्र अने नाडुमित्र

ढागो करीसे एटली साइथी लखीयें तेवारें ए पदेजो पूर्व लखाय, बीजो अमायणी पूर्व बे हाथी जेटली साइथी लखाय, बीजो वीर्यप्रवाद पूर्व चार हाथी जेटली साइथी लखाय, चोथो अ स्तिप्रवाद पूर्व आठ हाथी जेटली साइथें लखाय, पांचमो ज्ञानप्रवाद पूर्व शोल हाथी जेटली साइथें लखाय, षष्ठो सत्यप्रवाद पूर्व बन्नीश हाथी जेटली साइथें लखाय, सातमो आत्मप्रवाद पूर्व चोसठ हाथी जेटली साइथें लखाय, आठमो कर्मप्रवाद पूर्व एकसोनें अठावीश हाथी जेटली साइथें लखाय, नवमो प्रत्यारब्धानप्रवाद पूर्व बसो उपन हाथी जेटली साइथें लखाय, दशमो विद्याप्रवाद पूर्व पांचसेंने बार हाथी जेटली साइथी लखाय, अग्नीप्रारमो कथ्या एप्रवाद पूर्व एक हजारनें चोवीश हाथी जेटली साइथें लखाय, बारमो प्राणावायप्रवाद पूर्व बे हजारनें अडतालीश हाथी जेटली साइथी लखाय, तेरमो क्रियाविशाल पूर्व चार हजारनें षड् हाथी जेटली साइथें लखाय अने चौदमो लोकबिडसार पूर्व आठ हजार एकसोनें बाणु हाथीजना प्रमाय जेटली साइथी लखाय एम चौदे पूर्वनें लखवा मोनीयें तो सरवाले १ ६ ३ ७ ३ हाथीजना ढागला जेटली साइ जोइथें परंतु अद्यापि पर्थत कोइथें लख्या नथी अने हवे कोइ लखसे पण नही मात्र प्रमाय आपीने श्रीकेवली जगवाने उपमा बत्तावी हे ए सूत्रथी मान कहुं ॥ हवे ए चौदपूर्वहुं अर्थ थकी मान कहे हे. समस्त जेटली नदीड हे ते सर्वे नदीजनी वेजुना कणी या जेटला थाय तथा अस्संख्याता समुद्र हे ते सर्वे समुद्रनां पाणीना बिड्ड जेटला थाय तेथी पण अनंतगुणो एकेका सूत्रना पदनो अर्थ जाणवो एरीतें चौद पूर्वनां नाम कह्यां ॥ ए कल्पसूत्र प्रथम तो नादरवाह्युदि पंचमीना दिवसें राजिहुं सांवत्सरिक पडिक्रमणुं कथा पढी अर्द्धिरात्रि कालप्रदण करी श्रीगुरु जना थका सुखथी सूत्रनो पाठ उच्चार करता अने बीजा

રાજાને પણ શ્રાતા કરીને બંતર પોતાને ધાનકે ગયો, પહી નાગકેલુની ઘણી માનતા થઈ
 રાજાર્યે તેને સન્માન આપ્યું નાગકેલુ પણ પૂર્વેની પેઠે ઘણા તપ જપ કરતો થકો વિચરે હે
 એકદા નાગકેલુને નગવંતની પૂજા કરતાં ફૂલમાંદે રહેલા તંબોલી નાગે મન્યો તેથી શરીરમાં
 ઊંચે વ્યાપી ગયું પણ યુગ બ્યાન થરવા લાગો તેના યોગથી કેવલજ્ઞાનકપજ્યું તિહાં દીઠા
 લીધી, શાસન દેવીયેં ઝંધો, સુદ્ધપતિ પ્રસુરવ સાધુનો વેશ આપ્યો, ઘણાકાલ પર્યંત વિહાર કરી
 ઘણા નવ્યજીવોને પ્રતિબોધ આપી મોહ પોહોતો, ઇવો નાગકેલુનો અધિકાર સાંનજીનેં જે નવ્ય
 પ્રાણી હઠ અઠમ તપ કરીનેં ઇટલે બેલા તેલાની તપસ્યા કરીનેં શીપર્ષણ પર્વમાં કલ્પસૂત્ર
 સાંનજીને તે જીવ શાશ્વત સુરવને પામમે હિતિશી નાગકેલુ કયા સમાસ ॥ ॥ આ કલ્પસૂત્ર પાપનું
 નિવારક હે, મનોવાંઢિત પૂરનાર હે, નિકાચિત જે ચાર ઘાતિકર્મે હે તેહું જીપનાર હે માટે
 નવ્યજીવેં પ્રમાદ, નિહા, વિકાયા હાંમી બેલા અથવા તેલાનું તપ કરીનેં કલ્પસૂત્ર સાંનજીનું
 તથા શ્રીજીવાન્નિગમ મધ્યે કહું હે કે પંજોસણ પર્વ આવે ત્યારે દેવતાના ઈંદ્ર પણ નેલા થ
 હનેં શ્રીનંદીશ્વર દીપને વિષે જહ અઠાહ મહોત્સવ કરે હે તેમ ફહાં રૂઢા આવક, આવિકાર્યે
 પણ કલ્પસૂત્રનો અઠાહ મહોત્સવ કરવો ઇવા વિધિયેં કરી જો કલ્પસૂત્ર સાંનજી તો વહુ
 લાનકારી થાય ॥ ॥ ૯ કલ્પસૂત્ર શ્રીમહાવીર સ્વામીનેં હઠે પાટેં ચૌદ પૂર્વધારી શ્રીનહવાહુ
 સ્વામી યુગપ્રધાન થયા તેમને ચૌદ પૂર્વે માંદેલા નવમા પ્રત્યારબ્યાન પ્રવાદ નામા પૂર્વેની માંદેથી
 દશાશુતસ્કંધ સૂત્ર તેહું આઠનું અધ્યયન રૂપ રચ્યું હે તે જેમ વધિનો સાર ઘૂત હે તેમ સ્વર્વ
 શાસ્ત્રનો સાર ઝૂત ૯ સૂત્ર રચ્યું હે ફહાં ચૌદ પૂર્વેહું માન કરે હે તિહાં પ્રથમ ચત્પાદ પૂર્વે હે
 તે અંબાહી સહિત એક દ્વાપી કાનો કરીયેં તેનો ડેટલો ઢગલો ફેરવાય તેટલી સાહનો એક

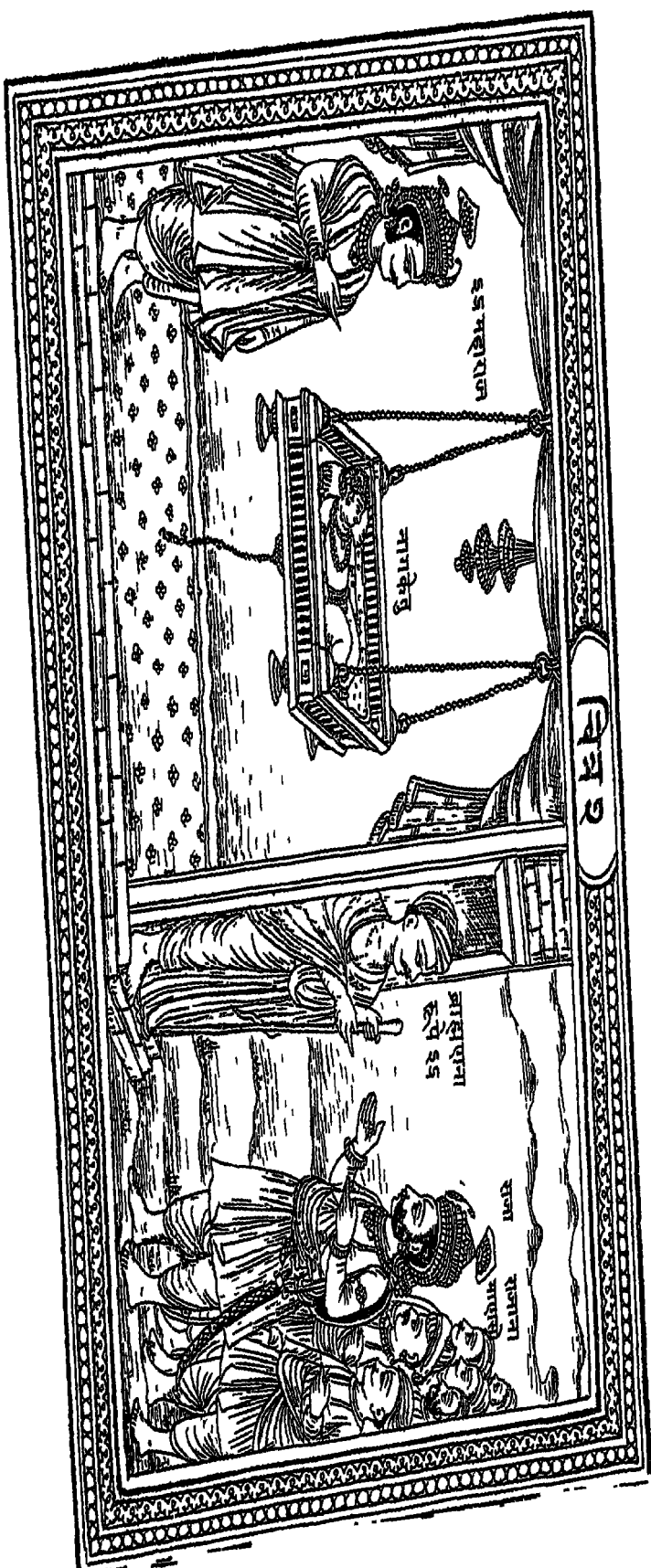
अग्नि नारव्यो तेषी पुंपुडी बली गइ अने लोकरो पण हुनअर्थानें मरण पान्यो तेणे अष्टम तप ध्यानना प्रभावधी इहां अणुजीया श्रीकांत होवने घेर जन्म लीधो अने जातिस्मरण हान पामीनें एणे अठम तप कछु, तेषी नूखनें योगें मूर्ध्निगत अयो हतो परंतु जीवतो हतो तथापि लोके अजाण पणे तेनें मूवेलो जाणी जमीनमां नंदाखो ते में आवी अमृत संचार करी मूर्ध्नि ऊतारी सङ्का कखो. देराजन् ! ए महापुरुष भे, एहज नवमां मोह जाओ एने वणाज पल्लधी राखजो, तमोनें पण महोटी कपकारनो करवा वाओ आओ एम कही पोताना गजानो द्वार बाजकना गजामां नारवी घरणेंइ पोतानें स्थानके गयो, राजायें ते बाजकनें ह्याधी कपर च डावी महोटा आभंवर सहित घेर आण्यो पढी कुंडुबना लोकोर्यें होवडुं मृतकार्य करी लोकराहुं नाम नागकेलु पाडहुं. ते बाजपण्याधीज जितेंद्रिय परम आवक अयो, अष्टमी, चतुर्दशीनो उपवास करे, चोमासें ठठ करे अने पंजोसखनो अठम करे, जिनपूजा, साधु सेवा नित्य करे, एक दिवसें नगरना विजयसेन राजायें कोइ पुरुपनी कपर चोरीहुं छुहुं कलंक आपी निरपराधी वतां तेनें माखो ते मरीनें व्यंतर देवता अयो तेणे आवी आखा नगरनो विनाश करवा सारुं नगर प्रमाणे एक सिद्धा आकाशें विवूर्ध्नी लोकोनें बीवराववा लाग्यो अने राजानें पाटुयें मारी मोहोडे लोही वमतों करी जमीन कपर नारव्यो, ते कल्प जोइनें नागकेलुयें जाणुं जे हुं जीवतां वतां श्रीसंधनो अने श्रीजिनचैत्यनो विनाश केम जोइ शकुं ! ! एहुं विचारो मनमां जीवदया आपी नगवानना प्रासाद कपर चढीनें शिलानें ह्याष आढो आपी पडती शिला ह्याष धरी राखी व्यंतरो पण नागकेलुना तपनी शक्ति न सहन करतो अको ते पोतानी वि कुर्वनी शिलानें संहरण करीनें नागकेलुनें आवी पगे लागो अने नागकेलुना कहेवा कपरधी

રાજાનેં પણ શાતા કરીનેં બંતર પોતાનેં ધાનર્કે ગયો, પહી નાગકેલુની ઘણી માનતા થઈ
 રાજાચેં તેને સન્માન આપું નાગકેલુ પણ પૂર્વેની પેઠેં ઘણા તપ જપ કરતો થકો વિચરે હે
 એકદા નાગકેલુનેં જગવંતની પૂજા કરતાં ક્લુજમાંદે રહેલા તંબોલી નાગેં મર્યો તેથી શરીરમાં
 ઊંચે બાપી મયું પણ જીન ધ્યાન ધરવા જાગો તેના યોગથી કેવલજ્ઞાનજપજ્યું તિહાં દીક્ષા
 લીધી, શાસન દેવીચેં ઝંધો, મુદ્દપતિ પ્રમુલ્લ સાધુનો વેશ આપ્યો, ઘણાકાલ પર્યંત વિદ્યાર કરી
 ઘણા જબ્બજીવોનેં પ્રતિબોધ આપી મોક્ષ પોદોતો, એવો નાગકેલુનો અધિકાર સાંનજીનેં જે જબ્બ
 પ્રાણી હઠ અઠમ તપ કરીનેં ઇટલેં બેલા તેજાની તપસ્યા કરીનેં શીર્ષ્ય પણ પર્વમાં કલ્પસૂત્ર
 સાંનજીનેં તે જીવ શાશ્વત સુલવને પામશે દત્તિશ્રી નાગકેલુ કથા સમાપ્ત ॥ ॥ આ કલ્પસૂત્ર પાપજું
 નિવારક હે, મનોર્વાહિત પૂરનાર હે, તિકાચિત જે ચાર ધાતિકર્મ હે તેજું જીપનાર હે માટે
 જબ્બજીવેં પ્રમાદ, નિદ્રા, વિકથા ઠાંતી બેલા અથવા તેજાનું તપ કરીનેં કલ્પસૂત્ર સાંનજીનું
 તથા શ્રીજીવાન્નિગમ મધ્યે કહ્યું હે કે પંજોસણ પર્વે આવે ત્યારે દેવતાના ઈંદ્ર પણ જોલા થ
 ફેનેં શ્રીનંદીશ્વર દીપને વિષે જાદ અઠાદ મહોત્સવ કરે હે તેમ ફહાં રૂઢા આવક, આવિકાયેં
 પણ કલ્પસૂત્રનો અઠાદ મહોત્સવ કરવો એવા વિધિયેં કરી જો કલ્પસૂત્ર સાંનજી તો બહુ
 જાનકારી થાય ॥ ॥ ૯ કલ્પસૂત્ર શ્રીમદ્દાવીર સ્વામીનેં હઠે પાટેં ચૌદ પૂર્વધારી શ્રીનિહવાહુ
 સ્વામી જીગ્રધાન થયા તેમને ચૌદ પૂર્વે માંદેલા નવમા પ્રત્યારધ્યાન પ્રવાદ નામા પૂર્વેની માંદેથી
 દશાશ્વતસ્કંધ સૂત્ર તેજું આવજું અધ્યયન રૂપ રચ્યું હે તે જેમ દધિનો સાર ઘૂત હે તેમ સર્વ
 શાસ્ત્રનો સાર જૂત ૯ સૂત્ર રચ્યું હે ફહાં ચૌદ પૂર્વજું માન કહે હે તિહાં પ્રથમ ચત્પાદ પૂર્વે હે
 તે અંબાહી સહિત એક દ્વાપી જાનો કરીચેં તેનો જેટલો ઢગલો દેસવાય તેટલી સાદનો એક

अग्नि नारव्यो तेषी तुंपडी बडी गड अने वोकरो पण हुन्नव्यानें मरण पाव्यो तेणे अष्टम तप ध्यानना प्रनावथी इहां अणुजीया श्रीकांत गेवने घेर जन्म लीधो अने जातिस्मरण हान पामीनें एणे अष्टम तप कथुं, तेषी नूखनें योगें मूर्ध्निगत अयो हतो परंतु जीवती हतो तथापि लोके अजाण पणो तेनें मूर्वेळो जाणी जमीनमां नंनार्यो ते में आवी अमृत संचार करी मूर्ध्नी कतारी सङ्का कथो. हे राजन् ! ए महापुरुष भे, एहज नवमां मोक्ष जागो एने घणाल यत्नथी राखजो, तमोनें पण महोटी कपकारनो करवा वालो आगो एम कही पोताना गजानो द्वार बालकना गलामां नारवी घरणेंड पोतानें स्थानकें गयो, राजार्यें ते बालकनें ह्याथी कपर च डावी महोटा आनंवर सहित घेर आण्यो पढी कुंटुबना लोकोर्यें गेवडुं मुतकार्य करी वोकराडुं नाम नागकेतु पाडथुं. ते बालपयाथीज जितेंद्रिय परम आवक अयो, अष्टमी, चतुर्दशीनो उप वास करे, चोमासें बठ करे अने पंजोरगणनो अष्टम करे, जिनपूजा, साधु सेवा नित्य करे, एक दिवसें नगरना विजयसेन राजार्य कोड पुरुषनी कपर चोरीडुं छडुं कडक आपी निरपराधी वतां तेने माखो ते मरीनें व्यंतर देवता अयो तेणे आवी आखा नगरनो विनाश करवा सारुं नगर प्रमाणे एक सिद्धा आकाशें विह्वर्धो लोकोनें बीवराववा लाग्यो अने राजानें पाटुर्यें मारी मोहोडे लोही वमतों करी जमीन कपर नारव्यो, ते कल्प जोडनें नागकेतुर्यें जाणुं जे हुंं जीवतां वतां श्रीसंघनो अने श्रीजिनचैत्यनो विनाश केम जोड शकुं ! ! एडुं विचारो मनमां जीवदया आणी नगवानना प्रासाद कपर चडीनें शिगानें ह्याय आडो आपी पडती शिजा ह्यार्यें धरी राखी व्यंतरो पण नागकेतुना तपनी शक्ति न सहन करतो अको ते पोतानी वि कुर्वेटी शिगानें संदरण करीनें नागकेतुनें आवी पगे लागो अने नागकेतुना कडेवा कपरथी

रणा अगल जन्नी रह्नीनें राजाना माणसोने धन लेतां अटकाव्यां, राजपुरुषोयें जइ राजानें
 कहुं के ब्राह्मण धन लेवा देतो नथी तेवारें राजा पोतें उतावलो आर्वीने ब्राह्मणने कहेवा
 लागो के अमारा राज्यमां जे अघुज्जीयो मरण पामे तेहुं धन राजा लइ जाय एवी परंपरायें
 रीत वे माटे तमे झा वास्ते अटकाव करो वो त्यारे ब्राह्मण बोधो हें राजन् ! ए होवन्तो पुत्र
 जीवतो वे. राजार्ये कहुं क्यां वे, तेवारें धरएँई ते बालक जमीनमांथी जीवतो काढीनें रा
 जानें देखाज्यो ते जोइ सर्व लोक विस्मय पाम्या राजार्ये ब्राह्मणनें पूबहुं के आप कोण वो
 अने आ बाजक कोण वे तथा ए बात तमे केम जाणी ? ब्राह्मण बोधो हुं धरएँइ नाग
 राजा हुं तेजाना प्रजावथी एनो सहाय करवाने आब्यो हुं राजा बोधो ए बालकें जनम
 तांज अठम तप केम कहुं, धरएँइ बोधा हें राजन् ! ए बालक पूर्व नवमां एक वाणीयानो
 बोकरो हतो त्यां बाधावस्थामांज एनी माता मरण पामी तेवारें एनो पिता बीजी खी पर
 एयो पढी ते उरमान माता जो बोकरानो थोडो वांक ह्येय तोपण अवगणना करे धणु धणु
 खीजे तथा मारवा कूटवा वगैरें धणुंज डःख देवा लागी, एम ते बोकरो नित्य प्रत्ये डःख पामतो
 यको तेनो एक श्रावक मित्र हतो तेनी पासें जइ तेयो पोताना डःखनी बात कही तेवारें मित्र
 बोधोके हे जाइ ! तें पूर्व नवमां धर्म कखो नथी तेना योग्यी डःखी ययो वो एवो उपदेश
 सांनली तेयो यथाशक्ति तप करवानो प्रारंभ कखो पढी ते आठमे चौदहें उपवास करतो
 अने बीजा द्विसोमां नवकारसी पोरसी प्रमुख तप करतो अनुक्रमें पंजोसण पर्व आवुं ते
 वारें तेयो अठम तप करवानो निश्चय विचार करीनें रोजें दृष्टानी पुंपडीमां जइ स्रतो, एट
 लामां तेनी नजीक लाय लागी तेवारें अवसर जोइनें उरमान मातार्ये घासनी पुंपडी उपर

चित्र २

महोदो महोत्सव करी जे पुरुष तेजानी तपस्यामां एटले अठम तप करी श्रीकल्पसूत्रने
 सांनले ते पुरुष नागकेतुनी पेरं केवलज्ञान पामीने मोह सुखने पामे ते नागकेतुनी कथा
 कहे ठे. चंद्रकांता नगरीने विषे विजयसेन नामे राजा राज्य करतो હતો, ते नगरीमां श्रीकांत
 नामा शैव रહેतो હતો તેની श्रीसखि नामे नार्थी હતી તેने ઘણા ઝપાય કરતાં દેવદેવીઝની
 માનતાઢ કરતાં एक पुत्र आव्यो अनुक्रमे ते पुत्रहुं पाजण पोषण કરતાં કેટલોएक काज
 वीत्यो एटलामां पर्युषण पर्वना द्विचसो आव्या ते समयमां ते बालकनी आसपास बेवेलां
 माणसो मांदोमांदे वातो કરવાं जागां के आपणे सांवत्सरीनो तेजो करीहुं एटले अठम
 तप करीहुं ए वास सांनजीने पहेजा बालकने जातिस्मरण ज्ञान उपन्युं तेना योगे पोतानो
 पाजलो नव दीवो तेथी बाढ्यावस्थामां पण तेथे पोताना मनमां अठमहुं तप करहुं एवो
 निश्चय करीने स्तनपान करहुं मૂकी दीहुं तेथी તેहुં શરીર કુમજાડ ગયું મરણહુલ્ય અવસ્થા દી
 તામાં આવી एवी पुत्रनी व्यवस्था जोइ तेनां माता पिता घणुज छःख धरवा जागा तेथे
 अनेक प्रकारना औषधोपचार कथा तो पण ते बालके स्तनपान कहुं नही एम करतां नूखनां
 योगे ते बालकने मूर्छा आवी गइ लोकानें मूवेला जेवो देखीने तेना वापहुं हैहुं फाटी गहुं
 तेथी मरण पाभ्यो, तेमज माता पण मरण पामी अने बालकने मृतक देखी तेना जातिवा
 लाये धरतीमां नंगાચો, પહી આપણા ગામમાં અપુત્રીયો શ્રીકાંતશૈવ મરણ પામ્યો ઢે एवी खबर
 पडतां राजाये ते शैवहुं धन लेवा सासं माणस मोकढ्यां, एवा समयमां अठम तपना प्रनावे
 करी धरणेंइहुं आसन चलायमान यहुं तेवारें अवधिज्ञाने करी सर्व वृत्तांत जाणी त्यां आवी
 बालकनें अमृत संचारे सङ्ग कयो अने पोतें ब्राह्मणहुं रूप धारण करी ते शैवना धरना बा

तरस्यो थाकी' गयेजो बजद ते पण पेजा धांचीर्थे लावीने तेनां स्थानकें बांध्यो एटलासां कुज
हेंवी आवीने बजदीया तथा कुतरीना शरीरमां संकमी. तेवारें कुतरी बजदीयाने कहेवा लागी
के आज आ-क तो आपणुं व्हुं अने खावाजुं ब्राह्मणोने मध्युं एटलुंज नही पण आ पापिष्ठ
वहुयें माहारी केड नांगी नांखी तेथी मढाडःख पासुं तुं तेवारें बजदीयो बोळ्यो जे आ पापिष्ठ
आपणो बोकरो पण कांइ समजतो नथी मने पण आर्जे धांचीनें घेर मोकळ्यो व्हतो तेथे
आखो दिवस धायीमां फेरव्यो अने चारो पाणी आप्या विना एमज नूखें मरतो
आंदी आवी बांधी गयो ठे, ए सर्व वात खाटलापर बेतेजा ब्राह्मणे सांजली तेथी तेना म
नमां दिजगिरी पेदा थई अने विचाखुं जे आतो मद्दारा माता पिता हेखाय ठे एवो निर
धार करी त्यांथी जवीने कुतरीने खीरजुं नोजन कराव्युं अने बजदने सारीरीतें चारो प्रमुख
आप्युं पढी पोतें पोताना माता पितानी सजति करवाने अर्थ परदेश जइ अनेक तीर्थ करी
कोइ मढोटा ऋषीश्वरने पूजवा लागो के मद्दाराज मद्दारी बाप बजदीज थयो ठे अने माता
कुतरी थइ ठे तेनी रुढी गति केवीरीतें थाय ते प्रकार कहो तेवारें ऋषी बोळ्यो जे ए वेडु
जीवें ऋषि पंचमीना दिवसें अप्रस्तावे काम क्रीडा करेली ठे मैशुन सेवन कखुं ठे तेजुं पाप
लागुं तेना योर्णे ए अवतार पाभ्यां ठे माटे व्हे तुं जेवारें ऋषि पंचमी एटले नादरवाहुंदि
पंचमीनो दिवस आवे ते दिवसें बजदजुं खेडजुं धान्य खाइश नही चोरको चजविदारो उप
वास करजे कदापि खाधा विना रदेवाय नही तो दश सुवी अडदना वाकला खाजे एटले एम
नी सजति थयो पढी ते ब्राह्मणे तेमज कीजुं ते दिवसथी लोकोने विपे ऋषि पंचमीजुं नाम
प्रसि-क थयुं ठे ए ऋषिपंचमीना पर्व आश्रयी कथा कही ॥ ॥ व्हे श्रीपर्युपण पर्व आवे तेवारें

कामधेनु गाय, ३८ जेम स्नेहमांदे धृत, ३९ जेम जलमांदे अमृत, ४० जेम ज्ञानमांदे केवलज्ञान, ४१ जेम सुखमांदे मोक्षनुं सुख, तेम सर्व पर्वमांदे पंजोरसण पर्व महोदुं जाणनुं ए जाड्वा छुदि पंचमी जेम श्रीजिनशासनने विषे माननीय ठे तेमज परशासनने विषे पण ए ऋषीपंचमीनो दिवस माननीय ठे ते ऋषीपंचमीनो संबंध कहे ठे ॥ ॥ पुष्पवती नगरीने विषे नीलकंठ नामा ब्राह्मण रहेतो हत्तो तेनी सोमा नामे नार्थी हत्ती तथा इंद्रदेव नामे पुत्र हत्तो ते जन्मश्रीदारिद्री हत्तो केटकेक काखें तेना माता पिता मरण पासनीने एनाज घरमां पिता बलदीयो थयो अर्ने माता कुतरी थइ एवामां आदपक्क आब्यो तेवारे घरमां डब्य नही तेथी विचार करवा लागो जे माता पिताना आदन्नो दिवस महारे केवीरीतें साचववो पढी बलदीयो ते लीने घेर खेडवा आब्यो तेनुं नाहुं जइ डूध, चोरवा, खांफ, धृत अर्ने गेहुम जइ आवीने खीर रांधी घणा ब्राह्मणोने नोतरुं दीहुं एवामां पूर्वजा नवनुं पोतानुं घर देखीने कुतरीने जाति स्मरण ज्ञान जपनुं ठे तेणे ते दुधमांदे जपरथी सपथें गरज नाखी ते दीठी तेवारें कुतरीयें विचारुं जे अज्ञाने करी आ खीरने ब्राह्मणो जमरो तो मरण पासरो तेथी महा अनर्थ थइ प डरो ब्रह्म हस्यानुं पाप लागरो ने महारो पुत्र तथा बहु बे मरण पासरो एम विचारें ठे एट लामां वहु आवी तेवारे तेने देखतां ते कुतरीयें दुधमांदे पोतानुं मोहोहुं घाली दुध बोटनुं ते जोइ वहुने रीश चढी तेथी तेने सुसलनां प्रहारे मार मारी केड नांगीने ज्यां गायनी शाला ठे त्यां जइ देवी पाडी दीधी तेथी ते तडफडवा लागी अर्ने ब्राह्मणे बीजो दुध जावी खीर रांधी सर्व ब्राह्मणोने जमाडी आदन्नो दिवस साचव्यो पढी ब्राह्मण आको थको बाहेर गौशालामां खाटली पाथरी स्रतो एवामां संख्या समय थयो तेवारें आखा दिवसनुं सुरव्यो,

आवकोर्ये पण चोमासामां शोल ह्जार राजाजिने सज्जामां पथारवाना नी कही. अने पोते
 पण सज्जा मांदे नाव्या केमके वर्पाद मांदे धणा कीडी कुंछुआदिक जीव ह्णाय एवुं जाणी
 वाकोर पोढ्याले एवो जवाव श्रीकृष्णे कखो त्यांणी देव पोढणी अग्नीधारस लोकमां प्रसिद्ध
 थद्द एरीतें शुद्ध आवक पण वर्पाकार्जे पाप जाणीनें देशांतरनो व्यापार न करे माटे साधुनें
 पण चोमासामां एक तेकाणे रद्देवुं ते चोमासाने विषे पंजोसण पर्वे आवे थके मंगलिकनें अर्थें
 कळपसूत्र अवश्य वांचवुं ॥ ॥ ह्वे पंजोसण पर्वे सर्वे पर्वी मांदे जल्कण ते माटे एनो म
 हिमा कर्हेले १ जेम मंजमांदे पांच परमेष्टि मंज, २ जेम तीर्थमांदे शत्रुंजय तीर्थ. ३ जेम दानमांदे
 अन्नय दान, ४ जेम शुणमांदे विनय शुण, ५ जेम व्रतमांदे ब्रह्मचर्य व्रत, ६ जेम संतोपमांदे निय
 म, ७ जेम तपस्या मांदे इंदिय दमन, ८ जेम दर्शनमांदे जैनदर्शन, ९ जेम ह्रीरमांदे गोह्रीर, १०
 जेम जलमध्यें गंगानीर, ११ जेम पटमांदे ह्रीर, १२ जेम वखमांदे चीर, १३ जेम अलंकारमांदे
 चूडामणि, १४ जेम ज्योत्स्नामांदे निशामणि, १५ जेम तुरंगमांदे पंचवक्त्रकिशोर, १६ जेम
 नृत्यकलावंतमांदे मोर, १७ जेम गजमांदे ऐरावत, १८ जेम दैत्यमांदे ऐरावण, १९ जेम
 वनमांदे नंदनवन, २० जेम काष्ठमांदे चंदन, २१ जेम तेजवंतमांदे आदित्य, २२ जेम
 साहासिक मांदे विक्रमादित्य, २३ जेम न्यायवंतमांदे श्रीराम, २४ जेम रूपवंतमांदे काम,
 २५ जेम सतीमांदे सीता, २६ जेम शास्त्रमांदे गीता, २७ जेम वाजिजमांदे जंजा, २८ जेम
 खीमांदे रंजा, २९ जेम सुगंधमांदे कस्तूरी, ३० जेम वस्तुमांदे तेज, ३१ जेम पुण्यभ्योकेमांदे
 राजा नल, ३२ जेम फूलमांदे सहस्रदल कमल, ३३ जेम धनुर्धरमांदे अर्जून, ३४ जेम
 इंदियमांदे नयन, ३५ जेम धातुमांदे सुवर्ण, ३६ जेम दातारमांदे कर्ण, ३७ जेम गायमांदे

मलतां ह्येव, ६ जे गाममां नङ्क अने अद्रावान एवा आवकना घणां घर ह्येव, ७ जे गा
ममां वैद्य घणा निपुण रहेता ह्येव, ८ जिहां औषध घणां सुजन मलतां ह्येव, ९ जिहां
आवकोना घरमां धन धान्य प्रमुखनो घणुं संप्रह ह्येव पण कोइ वातनी चिंता न ह्येव, १०
जे गामनो राजा अति नङ्क ह्येव यतिजनी नक्ति घणी करतो ह्येव, ११ जिहां ब्राह्मण, ता
पस, ब्रह्मा, नरडा प्रमुख पाखंभी लोक जे वे ते साधुने अपमान करी शकता न ह्येव, १२ जिहां
जिह्वा सुजन मलती ह्येव, १३ जिहां सवाय पवन पावनादिक मुखे यतां ह्येव ए तेर शुण
वाला गाममां साधुर्ये चोमासुं करवुं, कदापि एटला योग न बनें तो पण जघन्यथी चार शुण
तो अवर्य जेवा. तेना नाम कहेले. १ खंजिज नूमि घणीज सारी छुट् फाछु ह्येव, २ जेमां
सवाय ध्यान मुखे थाय एवी रहेवाने जगा ह्येव, ३ जिहां श्रीजिनमंदिर ह्येव, ४ जिहां गो
चरी रूढी रीते मलती ह्येव ए चार शुण खेजना जोहने चोमासुं करवुं एम ए तेर शुण नङ्क
धुथी अने चार शुण जघन्यथी कहा तथा पांचथी मांभीने बार शुण सुथी सर्व मध्यम
शुण जाणवा, एवुं खेज जोहने त्यां साधुर्ये चोमासुं करवुं कारण के साधुजन धुथी पीबने
विषे नवकल्पि विहार करे तिहां अनेक तीर्थयात्राउ करतां, गामेगामे विचरता मिथ्यात्वे
पडता अनेक नव्यजीवोना उकार करतां थकां विचरे ते जेवारे चोमासुं आवे तेवारे
धरामंभवे सजजधारार्ये वर्षाद पडे तेथी पणले पणले पाणीनो प्रवाह चाले, कोमलकिस्लय
फुटे, थानके थानके अनेक प्रकारना जंतुउ उत्पन्न थाय ते माटे जीवयत्न करनारा चारित्रियार्ये
वर्षाकालमां विहार न करवो, एकत्र स्थानके रहेवुं, अनेक प्रकारना घोर अग्निप्रह करवा,
जेमाटे साधुने तो वीशवशा दया वे परंतु श्रीकण्णमाद्वाराज जेवा सवावशानी दयाना पालनारा

૧ કલ્પ સિદ્ધાંત પણ ત્રીજા વૈય સમાન ગુણકારી હે કેમકે ૧ના અવણથકી જે પૂર્વે કર્મ
 બાંધ્યા હોય તટ્ટુપ વ્યાધિ દૂર થઈ જાય અને નવા કર્મનો બંધ પડે નહીં સર્વ આપદા નિવારે,
 સુખ સંપત્તિ કરે, ચારિત્રના ગુણની ઘુછિ કરે અને વહી મોક્ષના સુખ તરત આપે ૧ કલ્પ
 સૂત્રને વિષે પ્રથમ શ્રીવીર ચરિત્ર હે તે બીજ સમાન હે, શ્રીપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર હે તે ઝુંકુરો હે,
 શ્રીનેમીશ્વર જગવાનજું ચરિત્ર હે તે થડ હે, શ્રીઆદિનાથ ચરિત્ર હે તે શાखा હે, અવિરાવહી
 તે ફૂલ હે, કથા હે તે સુગંધ હે, ફલ તે મોક્ષ હે, જે ૧ સૂત્રના સર્વ અક્ષર સાંજલે તે જીવ
 આવ જવમાં મોક્ષ જાય ॥ હવે સાથુ જે ગામમાં ચોમાસું રહે તે ગામમાં ૧ કલ્પસૂત્રની વા
 ચના કરે અને ચોમાસું પૂરણ થયા પછી ૧ટલે કાર્તિકહુદિ પૂર્ણિમા થયા પછી પણ કદાપિ
 વર્ષાદ વરસવાથી માર્ગમાં કાઢવ પ્રસુખ થયા હોય તો વધારે દિવસ પણ રહે તથા વહી ક
 દાવ જે ગામમાં સાથુ ચોમાસું રહ્યા હોય અને હજી ચોમાસું પૂરું ન થયું હોય તેની વચમાં
 તે ગામમાં ૧ મરકી આદિક રોગોનો ઝપડવ થાય, ૨ નિક્કા હર્ડન મલતી હોય, ૩ રાજા
 હુષ્ટ હોય તેણે કોપ કસો હોય, ૪ કુંજુઆદિક ધણા જીવોની ઝત્પત્તિ થઈ હોય, ૫ સર્પ
 અગ્નિ આદિકનો જય ઝત્પન્ન થયો હોય, રોગ અને વર્ષાદ વિરમતા ન હોય, હર્ડનિક પડે ડાયાદિક
 કારણે ચોમાસામાં પણ વિહાર કરવાની આજ્ઞા પ્રચુર્યે દીધી હે માટે વિહાર કરવામાં ધોષ
 નથી. હવે સંયમ નિર્વાહ કરવાને અર્થે સાથુને ડ્યા ચોમાસું રહેલું પડે તિહાં પ્રથમ તે સ્વેત્રમાં
 ઝલ્કુષ્ટપણે તો તેર ગુણ જોવા જોઈયે તેના નામ કહેલે. ૧ જે ગામમાં ચિરકલ કાઢવ ધણો ન
 હોય, ૨ જે ગામમાં બેઈંદ્રિયાદિક જીવ ધણા ન હોય, ૩ ર્થંબિલ જવાની જામિ નિરવથા હો
 ય, ૪ સ્ત્રી પશુ પંક્તકાદિક ધોષ રહિત ઝપાશરો રહેવાનો હોય, ૫ જે ફેત્રમાં દાદિ દુધ ધણા

कहीर्ये ॥ तथा ॥ जो नएई नहि धम्मो, नय सामाईय न चेवय वयाई ॥ सो समणसंघुज्झो, कायवो समण संघेण ॥ १ ॥ माटे जो पूर्व साधुनी अपेक्षार्ये हीन कहो तो नवे कहो पण इ षमकालमां साधु नथीज एम न कहीर्ये जे माटे साधु तो आज्ञे पण जे ॥ ॥ हवे ए दश प्रकारनो कल्प जे साधुनो आचार रूप धर्म जे ते त्रीजा वैद्यना औषध सरखो जे एटले जेम त्रीजा वैद्य उपकारी थयो तेम आ कल्प पण उपकारी जाणवो ते त्रीजा वैद्यनी कथा कही देखाने जे. कोइएक राजाने एकज पुत्र अत्यंत वद्वान हतो माटे राजार्ये विचार कखो जे आ पुत्रने रोग आव्या पहेजांज एजुं हुं औषध करावुं तो पढी कोइ वारें एनें रोगज थाय नही एम चिंतवी वैद्यनें बोलावी कहुं के आ लोकराजुं एजुं औषध करो के जेणेकरी एने कोइ वखत रोग न थाय ते वारें वैद्य बोखो के हे राजन् ! महारी पासें जे औषध जे ते एजुं जे के जे खाधा थकी रोग होय तो जाय अने जो रोग न होय तो वली नवो रुग प्रगट थाय ते सांन ली राजार्ये कहुं के सूता सिंहनें जगाडवा सरखुं ताहारुं औषध अमारे करवुं नथी, एम कही तेने शीख आपी, पढी बीजा वैद्यनें पुंजुं तेवारें ते बोखो के हे राजन् ! माहारुं औषध खवराव्याथी जो रोग होय तो जाय अने जो रोग न होय तो शुण दोष कांइ नथाय ते सांनली राजा बोखो जे राखमां घृत ढोलवा जेवुं ताहारुं औषध अमारा कामजुं नथी एम कही तेने पण विदाय कखो, पढी त्रीजा वैद्यनें बोलावी पुजुं तेवारें ते बोखो हे राजन् ! माहारुं औषध एजुं जे के जे खवराव्याथी रोग होय तो जतो रद्द अने रोग न होय तो वली अपर रोग आवे नही तथा बल, बुद्धि, रूप अने तेजनी वृद्धि करे ए वात सांनली राजार्ये प्रसन्न झईनें ते वैद्यजुं औषध लोकरीनें अपावुं अने वैद्यनें शिरपाव आपी विदाय कखो एवीरीते

ववा संबंधि वात कहे बते ते लोकोये मूर्ख जायी शीखामय आपी कहुंके हे नोला ! जेवा
 रे घणा माणस मळे तेवारें एहुं कहेहुं के तमारे सदा सर्वदा एमज धाजो तेवात याद राखीने
 बोकरो आगल चाव्यो मानीमां कोइ एक देशनो राजा मरय पाव्यो हे तेनी भैयथने लाइ जा
 य हे तेने बोकरोये कहुं के तमारे सदा सर्वदा एहुंज ह्योजो तिहां पय तेणे मार आप्यो मूर्ख
 जायिने मूकी दीधो एम रखडतो रणजतो केटलाएक दिवसें पावो. घेर आप्यो ए श्रीवीरना
 साहु उपर वक्रजडहुं वीछुं दृष्टांत कहुं ॥ ॥ हवे मध्य बावीश तीर्थकरना साहु ते सर्व ऋजु
 अने प्राइ हे तेना ऊपर दृष्टांत कहेवे. जेम कोइएक अजितनाथ नगवाननो साहु ते रथंभि
 लथी घणो असुरो आप्यो माटे सुर्य तेहुं कारण पुत्रहुं तेवारें ऋजु पयाथी कहुंके नाटकी
 आहुं नाटक जोवा कनो रह्यो हतो, गुरु बोध्या जे साधुर्य नाटक जोहुं नही तेवारें तेणे
 मित्रामिडकड देइने कहुंके हवे कोइवारें जोवा कनो रहीश नही वली कोइएक दिवसें बाहेर
 गयो तिहां रस्तामां नटवी नाचती हती ते जोइ पंक्ति पयाथी विचार कखो के सुर्य सुंजने
 नाटकीआहुं नाटक जोवा वज्योहे तो नाटकथीतो वली विरोष रागहुं कारण हे माटे ए
 मुजने सर्वथा जोवीज नही एहुं विचारीनें पावो आप्यो ए ऋजु अने प्राइहुं दृष्टांत कहुं ॥ १ ॥
 एम ए दृष्टांत जे कह्यां ते कांड सर्वे साधुज आथी समजवां नही, परंतु कोइएक सा
 हुनां आथी जाणवां ॥ ॥ हवे आजना समयना माणस वक्र अने जड हे ते प्रमाये आज
 पांचमा आरामां चारित्रीया साहु नथी एम पय न कहेहुं कदापि अनान्तेण पयो अतिचार दोष
 घणा लाजे तेवा पय साहु आजना समयमां हे केमके साहु विना धर्म न होय माटे व्यव
 हार नाथमां कहुं हे के श्रीनगवंतनां नोखेला शास्त्रनी जे खरेखरी प्ररूपणा करे तेने साहु

बोध्यो के तमे सीखाव्यो हूतो जे धीरे धीरे बोलजे तो एमां महारो वांक कोइ नथी ए त मारी पोतानीज चूल्ह बे, पितार्ये कहुं अरे एटलो महोटी अयो तोपण हूजी अकल आवी नही उपारे धूआडा नीकव्या त्यारे तरतज धूल नाखवी हूती तो अभि शांत अइ जात, एहुं रोवहुं केहेहुं ते लोकहार्ये धारी राख्युं. एम करतां शीत-ऋतु आवी तेवारें प्रजात समर्थे एनो पिता दातण करवा बेजो हे तेना सुखमांथी धूआडा नीकव्या ते देखी धूलनो थोबो जरीनें लोकहार्ये पिताना महोडामां नाख्यो तेवारें पितार्ये जाणुं जे ए लोकरो खरेखर मूर्ख बे वली एक दिवस पि तार्ये लोकहारनें कहुं के आ धोडो तरस्यो हे तेने पाखी पीवरवजे अपने नवरावी आवजे, जो करार्ये कहुं बे काम तो नही करूं पितार्ये कहुं नवरावी आवजे पढी ते लोकरो धोडा कपर चडी तलाव पासें जइ धोडाहुं महोहुं बांधी नवरावीने पाडो घेर लाव्यो पण धोडो तरस्यो हूतो माटे आकुल व्याकुल अतो देखी शोठें पुजनें मूर्ख जाखी घरमांथी काढी मुंक्थो अपने कहुंके वाटे जातां कोइ मज्जतो तेने महोटे सार्दे छुहार करजे पढी वाटें जतां कोइएक पाराधी पास मांजी घुगला एकठा करी कज्जो हे तेने लोकहार्ये महोटे सार्दे छुहार कखो तेनो साद सांन लीने सर्वे घुग नासी गथा पाराधीये तेने मार आप्यो अपने मूर्ख जाखीनें कहुंके हे नुंमा मागे जतां ठपतो चाव्यो जाजे वली आगल जातां कोइक कोटवाल चोरनी शोध करवा नीकव्यो हे तेणे लोकहारनें ठपतो देखी चोर जाखी पकव्यो मार मार्यो पढी मूर्ख जाखी कहुंके घणा माणस दीठामां आवे तेवारें एम कहेजे के तमारे एहुं कोइ वखते आशोमां वली आगल जातां कोइएक गाममां विवाह हे ते देखी पहेला मूर्खार्ये कहुं के तमारे घेर एहुं कार्य कोइ वारे म आ जो ए वचन सांनलीने विवाह-वाजार्ये कूट्यो मार आप्यो पढी लोकहार्ये कोटवालना सीखा

तेने बापे मार आपीने पुढहुं के तनें आटला सादें कखा तोपण केम जवाब आप्यो नही वली क माड शावास्ते जवाब्यां नही तेवारें पुत्रें कहुं जे तमेज मने शीखाव्यो हतो के मढोटानें सासुं न बोजहुं तो मढारो एमां शो वांक वे ? तेवारें पिताये कहुं के अरे मूर्खा काम ह्योय त्यारे तो बोजहुं जोइये ते सांनली बोकरो बोव्यो के हवे हुं काम ह्यो तेवारें बोलीश, फरी एक दिवसें शेव धणालोकोमां बेठा हता एटलामां घेर शेवाणीये राबडी बनावीनें बोकरानें कहुंके तारा बापनें बोजावी लाव तो राबडी शीरावीनें पढी सुखेथी काम कपर जाय, त्यारें ते बोकरो ज्यांदां तेनो बाप धणा माणसोनी वचमां बेठो वे तिहां जइ मढोटे सादें हेला पाडीनें कहेवा लागोके हे पिताजी ! आज आपणे घेर राबडी थइ वे ते मढारी माताये कहुं वे के एकवार शीरावी जाउ पढी सुखेथी काम काज करो ते सांनली शेव लका पामीनें त्यांथी जवयो आ णल जइ पुत्रनें एकांतमां कहुंके हे कुपुत्र ! आ धणा लोकोमां लाज जाय तेवीरीतें तुं शा वा स्ते बोव्यो तेवारें पुत्र बोव्यो तमेज मने शीखाव्यो हतो तो हुं खुं करूं ? तेवारें पिता बोव्यो के आज पढी जो एहुं काम ह्योय तो धीरे धीरे बोजहुं, बोकराये कहुंके हवे धीरे धीरे बो लीश, एटलामां वली एक दिवस ते शेवनें घेर लाय लागी तेवारें शेवाणीये शेवने तेडवा सारुं बोकरानें मोकव्यो ते बोकरो तिहां आवीनें जूए वे तो शेव धणा लोकोनी वचमां बेठो वे ते वारें पोते दूर कर्जो रहीनें धीरे धीरे बोव्यो धणीवार थया पढी शेठें तेने जोयो तेवारें शेठें पुढहुं के अरे तुं शावास्ते अहींआं आप्यो जो तेवारें ते बोकरो शेवनी पासें जइनें हजवे हजवे धीरजथी शेवना कानमां कहेवा लागोके आपणे घेर लाय लागी वे ते सांनली शेव बोव्यो के अरे मूर्खा घरतो वली गयुं ह्यो तुं इहां आवतांज केम बोव्यो नही तेवारें बोकरो

क्रीडा नाटक करता हता ते जोवा कन्नो रह्यो हतो तेने शुरुये कहुं जे यतिये नाटक जोहुं नही ते तमे जोहुं तेथी पाप लागुं माटे मिहाभिडकड लीयो एम कही मिहाभिडकड दीधुं, फरी काजांतरं एक दिवस नटडीहुं नाटक देखवा कन्नो रह्यो तेथी धणो वखत लागो माटे शुरुये तेहुं कारण पूढवाथी वक्रपणाना योगथी वांका वांका उत्तर आपवा मांनया पण साहुं कहे नही तोपण शुरुये ज्यारे धणुं पूढहुं त्यारे बोव्यो जे नाटकणी नाच करती हती ते जोवा कन्नो रह्यो हतो, ते सांजली शुरु बोव्या में ना कही हती तो पण हुं नाटक जोवा केम कन्नो रह्यो? तेवा रं शिष्य वक्रपणाथी बोव्यो जे तमेतो नाटकीआहुं नाटक जोवाने वाखो हतो परंतु ते वखत नट डीहुं नाटक जोवाने शा वास्ते वाखो नही? तो एमां माहारो शो वांक हे एतो तमारोज वांक हे एम वक्रपणाथी जलटो शुरुने जलनो दीधो ए वक्रपणा आश्रयि प्रथम ह एांत कहुं ॥१॥ ॥ हवे वली बीछुं लोकोक्त दृष्टांत वक्र जडहुं कहे हे. कोइएक शेवतो लोकरो धणो डोवनीत हतो ते पोताना मा वाप साखे वढवाड कखां करे तेने मा वाप धणां सम जावे तो पण कोइहुं कहुं माने नही पढी कुटुंबना माणसोये तेने शीखामण आपी कहुं के मा वापनी साहुं तारे बोडहुं नही तेवारे तेणे कहुं हवे हुं बोलीश नही एम करतां कोइएक दिवसें मा वाप प्रमुख सर्व कुटुंब मली पुत्रने घर सोंपी कांइक कामसर बाहेर गयां तेवारे ते लोकरो पितानी शीखामण धाव करतो घरनां कमाड जडीनें खाटला ऊपर जइ स्रतो, थोडीक बार पढी ते पितादिक आख्या तेणे लोकरोनें धणा साव कखा तो पण ते लोकरो खाट ऊपर बेवो वेवो सांजले परंतु बोले नही अपने कमाड पण कधाडे नही एम धणो वखत व्ययो त्यारे तेनो वाप नोंत ऊपरथी चडी घरमां आख्यो अपने जूए हे तो पुत्र खाटला ऊपर वेवो वेवो हसे हे

दीधो, ए बीछुं दृष्टांत कहुं. ॥ २ ॥ ॥ दूवें वली त्रीछुं दृष्टांत कहे ठे. सोरव देशनें विवे
एक ब्राह्मण रहेतो दूतो तेनो पुत्र सासरे जवा लाग्यो तेवारें पितार्यें शिरवामण आपी के दे
बेटा ! एकवार द्वा कहेवी अने एकवार ना कहेवी एवी पितानी शिरवामण धारण करीनें सासरे
पोहोतो त्यां सासु ससरार्यें पुवहुं जे दै नद्वजी ! तमे आब्या तेवारें ब्राह्मण बोव्यो द्वाजी, फरी
सासु ससरें पुवहुं के धेर कुशल खेम ठे ? तेवारें ब्राह्मण बोव्यो नाजी, फरी पुवहुं के तमारा
पिता देवजोक पदोता ? तेवारें कहुं द्वाजी, फरी पुवहुं तेमनी पववाडे कांइ खरच खराजात
करी तेवारें कहुं नाजी, ते सांजली सासु ससरें कहुं के तमेतो मद्दोटा मूर्ख ठो, तेवारें तेणे
कहुं द्वाजी, एटली वात थया पवी ते सर्व ब्राह्मण मलीनें मोकाणे गया त्यां जइनें जुए ठे
तो जमाइनो पिता जीवतो बेवो ठे तेने राम राम जुहार जुहारकरीनें सर्व मल्या, पवी जमाइना
पितार्यें पुवहुं के तमो सर्वेनुं शा कामें अर्दींआं आवहुं थयुं ठे ? ते सांजली सर्वे बोव्याके तमारे
बोकरे तमे परजोक सथाव्या एवी वात अमारी पासें कही तेथी अर्दींआं आब्या हेयें, तेवारें
ते बोकराना पितार्यें कहुंके ए बोकरो मूर्ख ठे. एवा जीवनें पण ऋजु एटले नोला अने
जड एटले मूर्ख कहीर्यें ए त्रीछुं दृष्टांत कहुं ॥ ३ ॥ ॥ एवा सासु प्रथम तीर्थकर श्रीकृष
नदेवना तीर्थें समजवा ए प्रथम तीर्थकरना सासुड आश्रयी त्राण दृष्टांत कहां ॥ ॥ दूवें चरम
एटले ठेला तीर्थकर श्रीमद्वावीरस्वामीना सासु वक्र अने जड दूथ तेना ऊपर दृष्टांत कहे ठे.
जेम कोइएक मद्दावीर स्वामीना तीर्थेनो सासु स्थानिर्ले गयो ते धणो मोडो आब्यो तेनें शुर्यें
वरवत धणो लागवाडुं कारण पुवहुं तेवारें वक्रपणायी कहेवा लागोके बाहिर जाय तेनें वरव
ततो लागोज एमां तमें मने हुं पूजो ठो ! ! पवी जेवारें शुर्यें धणुं पूवहुं तेवारें कहुं जे नाट

तो वली नाटकीया करतां पण अधिक रागातुं कारण ते माटे तेतो सर्वथा नहोत जोगी ते सांजली शिष्य बोधो हे स्वामी ! मने प्रथम एवी समज पडी हती नही हवे हुं क्यारें पण जोइश नही इहां ऋतु पणायी सत्य बोधो अने जडपणायी जो नाटकीया वज्या तो नाटकणी अवश्य वर्द्धी जीइस्यें एटलुं समज्यो नही इति प्रथम ह्यांत ॥ १ ॥ हवे वली बीजुं कोकण देशीय ह्यांत कहे ते. जेम कोइएक कोकणदेशना वाणीयायें तु-द प यामां छटुंव परिवार जोडी धर्म पामी वैराग्य वान यइनें स्थविर पासें दीक्षा लीधी तेनें कोकण साधु कहीनें सर्व बोलावे एक दिवस ते थंभिल थकी आवी इरियापथिका किरिया पडिक्रम्यो तेने काजसग्न पारतां धयो वरत लागो तेवारें शुरुयें पुढ्युं जो कोकणिक साधु ! तमोने एटलो वरत काजसग्नमां केम लागो ते सांजली साधु ऋतु पण बोधो के हे स्वामीजी ! में आज जीवदया चिंतवी, शुरुयें पुढ्युं तमे केवा प्रकारनी जीवदया चिंतवी तेवारें साधु बोधो जेवारें हुं घेर गृहस्थ अवस्थामां रहेतो हतो तेवारें वर्षाकार्त्त खेजमां तुहोनें कापी नारवी सूड करीनें जमीननें अभियें वाली शुद्ध करी तेमां धान्य वावतो हतो तेऐकरी महारा घरमां घणुंज धान्य नीपजतुं हतुं तेथी महारं सर्व छटुंव सुखी रहेतुं हतुं अने हवे में तो दीक्षा लीधी ते अने महारा लोकसा आलसु ते ते खेतीमां कांइ समजता नथी माटे जो निरुधमी थका निश्चित पण घरमां वेग हरो अने सूड नही कररो तो धान्य जपजरो नही तेथी ते बापडा नुखें मररो एवा प्रकारनी में जीवदया चिंतवी एम ऋतुपणायी साधु बोधो ते सांजली शुरु बोधा हे नद ! तमे मातुं ध्यान कथुं ते केमके ए खेतीनो धंधो पाप विना थाय नही ते माटे सावधानी अनुमोदना साधुनें करवी शुक्त नथी माटे मिहामि डकड देइनें शुद्ध थाव ते सांजली साधुयें मिहामि डकड

વારે માણસ ઋછુ અને જહ હોય હે, તેમને ધર્મ સમજાવવો ઘણો કવણ થાય હે તથા શ્રીમદ્દા
 વીર નગવાનની વારે માણસ વક્ત્ર અને જહ હોય હે, તેમને ધર્મ પાલવો ઘણો હર્લન થઈ પડે હે
 અને મધ્યના બાવીશ તીર્થકરની વારે માણસ બધાં ઋછુ અને પ્રાફા હોય હે માટે તેમને ધર્મ
 સમજાવવો પણ સુજન હોય હે અને પાલવું પણ સોદેહું હોય હે એવીરીતે મનુષ્યોના પરિણા
 મમાં નેદ હોવાથી કલ્પમાં પણ નેદ થયા હે એમ જાણવું, પરંતુ પરમાર્થથી નેદ કાંઈ પણ નથી
 માત્ર પુરુષોના પરિણામના નેદ હે ॥ ૩ ॥ ॥ હવે પ્રથમ તીર્થકરના સાધુ જે ઋછુ અને
 જહ હોય તે હઠાંતે કરી સમજાવીયે હૈયે શ્રીઋષન્દેવના તીર્થમાં કોઈએક આચાર્યનો શિષ્ય
 ંબેલ નૃમ્મિકાર્યે ગયો તે ઘણો વરત લગાડીને પાહો આવ્યો તેને શુર્ય પુહું અરે શિષ્ય તને
 આટલો વરત કેમ જાગો ત્યારે તે ઋછુ પણાથી બોલ્યો કે સ્વામી નાટકીયા લોક રમત કરતા
 હતા તે જોવાને જ્ઞાનો રહ્યો હતો તેથી વધારે વરત જાગો તે સાંનજી શુરુ બોલ્યા હે વત્સ !
 આપણે સાધુ થઈને નાટક જોવા જ્ઞાના રહેવું નહીં એથી પાપ જાગો હે માટે આપણને એ અક
 લ્પનીય હે તેવારે શિષ્યે તદ્વતિ કહીં એટલે જેમ તમે કહો હો તે પ્રમાણ હે આજ પહીં જોઈશ
 નહીં. ફરી કોઈક દિવસે તેહજ શિષ્ય બાહિર નૃમ્મિ ગયો હતો તે ઘણો વરત લગાડીને પાહો
 આવ્યો જેથી શુર્યે પુહું જે આટલો વરત કેમ જાગો તેવારે તે શિષ્ય બોલ્યો કે હે સ્વામી
 રસ્તામાં નાટકણી નાચતી હતી તે જોવાને જ્ઞાનો રહ્યો હતો તેને લીધે અસુર થઈ તેવારે શુરુ
 બોલ્યા જે તમને પૂર્વે મનાઈ કરી હતી તેમ હતાં કેમ જોવાને જ્ઞાના રહ્યા તેવારે તે શિષ્ય જહ
 પણાથી એટલે મૂર્ખપણાથી બોલ્યો કે મહારાજ તમેતો નાટકીયા જોવાને મનાઈ કરી હતી
 પણ નાટકણી જોવાને તો મનાઈ કરી હતી નહીં તેવારે શુરુ બોલ્યા હે મહાનાયક ! નાટકણી

कार्तिकी पुनम पर्थत रद्देयाहुं निश्चयधीज कद्दे. तिहां शुद्धस्थनी आझा सकी पांच दिवस यावत् रद्देहुं एम पांच पांच दिवस रद्देतां पचास दिवसें पंजोसण पर्व करे तिहां कल्पखत्र शुद्धस्थ आगल वांचे पढी सीतेर दिवस निश्चयधी रद्दे एटवे जे शुद्धस्थ जाणे ते तो नादरवा छुदि पांचमधी मांनीने कार्तिक छुदि पूर्णिमा सुधी रद्दे अने बीजो जे शुद्धस्थ न जाणे ते तो आषाढ छुदि पूर्णिमाधी मांनीने नादरवा छुदि पंचमी सुधी जाणहुं, केमके कदापि कोइ शुद्धस्थ साधुनें पूढे के आप चोमासुं रह्या तेवारे साधु कद्देके जेवी खेन्न फरसना अथवा पांचदिन जैर्ये एवो जवाब आपे तैधी आगलना दिवस शुद्धस्थ न जाणे अने पर्युषण केल्या पढी तो अवश्य तिहांज रद्दे माटे ते शुद्धस्थ जाणी शके ते जयन्यधी सीतेर दिवस पंजो सण अने उत्कृष्ट व मद्दीनानां पंजोसण जाणवां ए कल्प श्रीऋषभदेव अने श्रीमद्वावीरना साधुजने निश्चयधी जाणवो अने बावीश तीर्थकरना साधुजने निश्चय नद्दी ए दंशमो पंजोसण कल्प कह्यो ॥ १० ॥ एरीते ए दश कल्प कह्या ते दशो कल्प श्रीऋषभदेव तथा श्रीमद्वावीर स्वामीना साधुजने निश्चयधी जाणवा अने मध्य बावीश तीर्थकरना साधुजने तो ए दशमांशी एक सख्यातर, बीजो चार मद्दावत, बीजो ज्येष्ठ अने चोथो क्रतिकर्म एटवे वांदणा ए चार कल्प निश्चयधी ह्योय ठे अने एक अचेजक, बीजो उद्देशिक, बीजो प्रतिक्रमण, चोथो राज्यर्षिम, पांचमो मासकल्प अने षठो पंजोसण कल्प ए व कल्पानो निश्चय नद्दी. ए जेवी मयीदा बावीश तीर्थकरोना साधुजनी कद्दी तेवीज मयीदा श्रीमद्वावि देह खेजना तीर्थकरोना साधुजनी पण जाणवी ॥ २ ॥ इहां कोइ कद्देके साधुतो सर्वे सरखाज ठे तो तेना आचारमां नेद केम पड्यो तेने उत्तर कद्दीये जैर्ये जे श्रीऋषभदेवजीनी

मयुं सांजे अथवा सवारे करे अने पाप जायुं न जाणे तो ते पण न करे बाकी पाहिक, चोमा
सी अने सांवत्सरिक ए त्राण पडिक्रमणां तो बावीश जिननां वारामां नहीज करे एम ए
पण अनियत कल्प ठे ए अथमो प्रतिक्रमण कल्प कह्यो ॥ ८ ॥ ॥ हवे नवमो मासकल्प
कहे ठे. पहेला अने ठेजा तीर्थकरना साहु एक गाममां एक मास पर्थेत रहे उपरांत रहे
नही. मात्र चोमासाना चार महीना पर्थेत एक गाममां रहे परंतु अन्य दिवसोमां एक मही
नाथी उपरांत रहे तो घणा दोषोनी संनव थाय. एकतो गृहस्थ सार्थे प्रतिबंध थाय, हजवा
पयुं पामे, लोकनो उपकार करी शके नही, देश विदेशजुं झान न थाय, झानजुं आराधन न
थाय माटे एक मास उपरांत रहेवानी साहुने आझा नथी. कदाचित् दुर्निष्ठादिक कारणे
रहेजुं पडे अथवा विहार करवाने असमर्थ होय तो पण वस्ति पाजटण करे, पाडो पजटावे,
घर पजटावे अने ठेवट संथारानी नृमि पाजटण करीनें नावथी पण मास कल्प करे. जे माटे जो
कमां पण केवत ठे के। खी पीथर नर सासरे, संजमियां थिरवास ॥ एतां होये अजरवामणां,
जो मांमे थिरवास ॥ १ ॥ इति ॥ अने मध्य बावीश तीर्थकरना साहुज तो विहार करवाने जो सामर्थ्य
वान होय तोपण तेकछु अने पंथित ठे माटे तेमने मासकल्पनो कांडनियम नथी जो दोष नही जा
गतो होय अने जान जाणे तो देखणा पूर्वकोडी वर्ष पर्थेत पण एकज क्षेत्रमां एकज स्थानके रही
जाय माटे ए अनियत कल्प ठे ए नवमो मास कल्प कह्यो ॥ ९ ॥ ॥ हवे दशमो पर्थे
षणा कल्प कहे ठे. जे एक जगाये रहेजुं तेने पर्थुषणा कहे ठे ते पंजोसण बे प्रकारनां ठे
एक तो गृहस्थ जाणे अने बीजो गृहस्थ न जाणे ज्याहां पर्थुषण पर्वने पडिक्रमतां थकां
साहुजोके पूढे तेवारे रहेवाने विषे वर्तमान योग्य कहे पण पर्थुषणा पर्व. पडिक्रम्या पढी तो

દીધા પઢા લાહુ વઢાઇ ગણાય હે માટે જેણે મહોટી દીક્ષા પહેલી લીધી હોય તે મહોટો ગણાય અને જેણે નહાની દીક્ષા તો પહેલી લીધી હોય પણ મહોટી દીક્ષા પઢી લીધે તો તે આગલાની અ પેહાયેં લાહુ ગણાય જેમ પિતા અને પુત્ર તથા રાજા અને પ્રધાન તથા શેઠ અને ચાકર તથા માતા અને દીકરી એમ અનુક્રમે દીક્ષા લીધે પઢી ઝગમગા આવે મહોટી દીક્ષા લીધે તેવારેં મુરખ્ય પ્રકારેં તો પિતા, રાજા, શેઠ અને માતા એ ચાર મહોટાં હે તે નણવામાં જો અધિક થાય તો તેહજ મહોટાં કહેવાય નહીંકા પુત્ર, પ્રધાન, ચાકર અને દીકરી એ ચારેં ન્હાનાં હે પરંતુ તે નણવામાં અધિક થઇ જાય તો શુરુ તેમને મહોટી દીક્ષા આપી મહોટાં કરે અને બાવીશ તીર્થકરના સાહુને તો એ મર્યાદ નથી, કેમકે તે તો બધાયે પ્રવીણ માહ્યા હોય હે તેથી તરત જ નણી લીધે હે માટે તે દીક્ષાના દિવસથીજ દુઃખ અને લાહુ ગણાય હે તેથી તેમનામાં પ્રથમ જે દીક્ષા લીધે તેહજ મહોટો ગણાય, જો પિતા અને પુત્ર તથા રાજા અને પ્રધાન તથા શેઠ અને વાણોતર તથા માતા અને દીકરી એ સહુ સાર્થેં દીક્ષા લીધે તો પિતા, રાજા, શેઠ અને માતા એ ચાર લોક રીતીર્થે મહોટા ગણાય તથા પુત્ર, પ્રધાન, વાણોતર અને દીકરી એ ચારે લાહુ ગણાય તથા મહોટી દીક્ષાને યોગ્ય પ્રધાન અને પુત્ર હોય તો રાજાને તથા પિતાને પૂઠીને મહોટી દીક્ષા આપે તેથી અપ્રીતિ ન કપર્જેં એરીતેં એ અનિયત કલ્પ હે એ સ્નાતમો જ્યેષ્ઠ કલ્પ કહ્યો ॥ ૭ ॥ ॥ હવે આઠમો પ્રતિક્રમણ કલ્પ કહેવે. પ્રતિક્રમણ તે જે આવ ધ્યકનું કરવું તે જાણવું. તિર્હા પ્રથમ અને ચરમ જિનના વારામાં તો સાહુને અતિચાર દોષ જાગે કિંવા ન જાગે તોપણ નિશ્ચયથી દૈવસિકાદિક પાંચે પ્રકારનાં પડિક્રમણાંકરે અને બાવીશ તીર્થકરના સાહુતો જો પાપ જાગ્યું હે એવું જાણે તોજ દૈવસિક અથવા રાહ પડિક્ર

સનો વીહિત સાધુ હોય તોપણ તે સાધ્વી સાંધુને સામી જઈને દે પૂજ્ય ! પધારો પ્વરીરીતે
 વિનયપૂર્વક સ્વમાસમણા દેઈને વાંદે, કેમકે ધર્મમાંદે સુસ્વ્ય પ્રધાન પણું તે પુરુષર્નેજ કહું હે,
 માટે પુરુષ અધિક હે તેથી પુરુષે સ્ત્રીને વાંદવું નહી, જો સાધુ ષર્ફને સાધ્વીને વાંદે
 તો ઘણા દોષ પ્રાપ્ત થાય કેમકે સ્ત્રીજાતિ હુજ હે માટે અહંકાર કરે તો તેથી નીચ
 ગોત્રને બાંધે, વહી લોક નિંદા કરે માટે પુરુષે સ્ત્રીને વાંદવું નહી એ કલ્પ સર્વ ચોવીરો
 તીર્થંકરોના સાધુ આશ્રયી નિયત જાણવો એ પાંચમો કૃતિકર્મ કલ્પ કહ્યો ॥ ૫ ॥

હવે હઠો વ્રતકલ્પ કહેહે તિહાં પ્રાણાતિપાતાદિક પાંચ મહાવ્રત હે ઇટલે પ્રાણાતિપાત, યુષા
 વાદ, અવન્તાદાન, મૈથુન અને પરિગ્રહ એ પાંચથી વિરમવું તે પાંચ મહાવ્રત કહીયે તિહાં શ્રી
 કૃષ્ણદેવ અને શ્રીમહાવીરના સાધુ તથા સાધવીને તો તાદશ જાણપણાના અનાવથી પાંચે
 મહાવ્રત બ્યવહારથી હે અને મધ્ય બાવીશ જિનના વારાના સાધુ તો પરિગ્રહ વ્રતમાંદે પરિગ્ર
 હિત સ્ત્રી જોગનું પચ્ચરકાણ જાણે હે તથા ત્રીજા અવન્તાદાન વ્રતમાંદે અપરિગ્રહિત સ્ત્રીજોગનું પચ્ચ
 રકાણ જાણે હે ઇટલે સ્ત્રીને પરિગ્રહ રૂપ ગણીને પાંચમા પરિગ્રહ વ્રત સાર્થેજ લીયે હે, કેમકે
 જિહાં સ્ત્રી તિહાં પરિગ્રહ અને જિહાં પરિગ્રહ તિહાં સ્ત્રી હોય હે માટે બાવીશ તીર્થંકરના
 સાધુને ચોથું મૈથુન વિરમણ વ્રત વર્જીને ઘોષ ચાર મહાવ્રત જાણવાં અથવા શ્રીકૃષ્ણદેવ અ
 ને મહાવીરના તીર્થે રાત્રિ જોજન વ્રત મૂલ શુણમાંદે ગણે હે તેથી રાત્રિજોજન વ્રત વિરમણ વ્રત
 સાર્થે ગણીયે તો સાધુને હ વ્રત થાય અને બાવીશ જિનના તીર્થે તો રાત્રિજોજન વ્રત ગ્તર શુણ
 માં ગણે હે માટે ચારજ વ્રત જાણવાં એ હઠો વ્રત કલ્પ કહ્યો ॥ ૬ ॥

હવે સાતમો જ્યેષ્ઠ કલ્પ
 કહે હે. જ્યેષ્ઠ ઇહું મહોટાનું નામ હે તિહાં શ્રીકૃષ્ણદેવ અને મહાવીરના સાધુર્વને તો મહોટી વીહા

એને નિયત કલ્પ કહીયે ॥ ૩ ॥ ॥ હવે ચોથો રાજર્ષિન કલ્પ કહે છે કે મહોટો ભગ્નપતિ
 ચક્રવર્ત્યદિક રાજા હોય અને જેને સેનાપતિ, પુરોહિત, શ્રેષ્ઠિ, પ્રધાન અને સાર્થવાદ એ પાંચ
 વાનાં હોય એ પાંચની સાથે રાજ્ય કરે તેને રાજા કહીયે તેના ધરનો આદારાદિક ધર્મ પહેલા
 તીર્થકરના સાધુ સાધ્વીને અને હરેલા શ્રીવીરજનવાનના સાધુ સાધ્વીને લેવો કલ્પે નહી
 કેમકે રાજદારમાં ઘણા લોક મલે તિહાં ઘણો વચત લાગે તથા કોઈક અપમાંગલિક કહે
 તથા તિહાં હાથી, ઘોડા, રથ અને સ્ત્રી પ્રમુલવને જોતાં થકાં રાગ ચપડે વહી કોઈક ચોર કહે
 કોઈક દેરૂ પણ કહે દર્યાદિક અનેક દોષ ચપડે વહી લોક નિંદા કરે કે આ યતિ થઈને
 રાજ્યર્ષિન લીયે છે અન્યદર્શનીયોના શાસ્ત્રમાં પણ રાજ્યર્ષિન નિવાસો છે માટે પહેલા અને
 હરેલા તીર્થકરના યતિયે રાજ્યર્ષિન ન લેવો અને બાવીશ તીર્થકરના સાધુતો ક્રહુ અને પંક્તિ
 છે માટે રાજાના ધરનો નિર્દોષ આદાર જાણે તેવારે આદાર લીયે અને સદોષ જાણે તો ન
 લીયે માટે તેમને એ કલ્પની મર્ચાદા નથી એ ચોથો રાજ્યર્ષિન કલ્પ કહ્યો ॥ ૪ ॥ ॥ હવે
 પાંચમો કૃતિકર્મ કલ્પ કહે છે કે વાંદરું તેને કૃતિકર્મ કહિયે તે બે પ્રકારે છે. એકતો ક્રહુ યાદું બી
 હું દાદશાવર્તવાંદણે વાંદરું તિહાં શ્રીજિનશાસનને વિષે સર્વ તીર્થકરોના સાધુર્ચની એવી મર્ચાદા
 છે કે જેણે પહેલી દીક્ષા લીધી હોય તે સાધુને પાલકથી દીક્ષા લેનારો સાધુવાંદે પણ બાપ
 દીકરો અથવા રાજા અને પ્રધાન દર્યાદિક ન્હાનો મહોટો હુવે નહી પરંતુ દીક્ષા જો દીકરે
 પ્રથમ લીધી હોય અને પિતાર્યે પાલકથી લીધી હોય તો પિતા પુત્રને પણ વંદન કરે એમ
 રાજા પોતાના પ્રધાનને પણ વંદન કરે તથા સર્વ સાધ્વીયો તો પુરુષોત્તમ ધર્મ જાણીને સર્વે
 સાધુને વાંદે પરંતુ ન્હાનો મહોટો હુવે નહી જો સો વર્ષની દીક્ષિત સાધ્વી હોય અને એક દિવ

पण साधुनें लेवां कळपे नव्ही ए सय्यातर पिंन लेवामां अनेपणीय अष्टुध दोषनो संनव था
 य प्रसंगादि महोटा दोष जपजे केमके साधुना रागें करी पारणाने उत्तरवारणानें अर्थें वारं
 वार जातां आवतां अष्टुधमान आहारादिकें करीनें ते अहस्य दहिं दूध प्रमुख स्निग्ध वस्तु
 पण आपे तेथी रसयुद्धि थाय अने भिष्टानना लोनें तेनुं घर न मूके कदापि वेगळो
 बीजे गामें गयो ह्योय तो पण त्यांथी भिष्टाननें लोनें फरी आवे वली वखादिक मा
 ग्यां अकां तेयहस्य तरतज आपे तेथे करी जपधिनी तुद्धि थाय वली ते सय्यातरनो
 पिंन लेतां अकां गाममां फरवाथी वूटे तेथी ते साधुनुं शरीर जाहुं थाय वली ते सय्यातरिनो
 पिंन लेवाथी कदाच यहस्यनें एवो पण नय जपजे केजे जपाअथ करावे तेने आहारादिक पण
 आपवा पडे तेने लीथे कोइ जपाअथ पण न करावे अने रहवाने कोई जगा पण आपे नव्ही
 तेथी आहार शिष्यादिकनो मजवो छुर्जेन अइ पडे इत्यादिक दोषना प्रसंगथी सय्यातरिना घर
 नो आहार लेवो सर्व तीर्थकरें निषेध्यो ठे कदाचित् कोइ कारणे सय्यातरिना पिंन लेवो पडे
 तो रात्रिना चार पद्दोर क्रिया सवाय करतो जगारण करे पण निद्रा न करे अने प्रजातनुं पडि
 क्रमयुं बीजे स्थानकें जाइ करे तो जपाअथना थणीनो सय्यातर न थाय अने जो रात्रें निद्रा
 करे अने प्रजातनो पडिक्रमयुं बीजे स्थानकें करे तो वेड्डु सय्यातर थाय एटले वेड्डु स्थानकें
 आहारादि लेवा न कळपे तथा १ तुष, २ माटीनो ठेंकुं, ३ नरम, राख, ४ मात्रातुं तामडुं,
 तेने मात्रा कळीथें, ५ बाजोट, ६ पाटी पाटला, ७ सय्या, ८ संथारो, ९ लेप प्रमुख वस्तु,
 १० जपधि सहित चेलो एटले वखादिक सहित चेलो ए दश वस्तु सय्यातरना घरनी लेवी
 कळपे ए त्रीजो सय्यातरिपिंन कळप कह्यो. ए कळप सर्व तीर्थकरोना साधुने निश्चय ह्योय माटे

तने सचैलक कहीये तथा ए बावीश तीर्थकरना साहु पण ऋछु एटले हुंनमन वाला सरल
अने दद एटले पंनित घणा माह्या चतुर ह्येय माटे महोटा मूलनां पांच रं वाळां मानोपेत
रहित एवां वख राखे तेथी एने सचैलक कहीये केमके एने ए अचैलक कव्यनी कांड मयीवा
नथी माटे एमने ए कव्य अनियत ले अने पहेला तथा लेला तीर्थकरना साहुने ए कव्य नि
यत ले एटले निश्चय ले ए प्रथम अचैलक कव्य कह्यो ॥ १ ॥ ॥ हवे बीजो जेहेशिक कव्य
कहेले. जे साहु अथवा साधवीने जेहेशि कखो एवो जे अहारादिक तेने जेहेशिक अहारादिक
कहीये तिहां मध्यना बावीश तीर्थकरना वखतमां जे साहु अथवा साधवीने निमित्त कोइ
प्रदुर्घ नात, पाणी, औषध जैषज्य, वख, पात्र निपजाव्यां ह्येय ते तेहज साहुनें लेवा न ला
व्हे पण शेष बीजा साहुनें ते अहारादिक लेवा कव्ये केमके तेने आधाकमीदिक दोष न ला
गे अने पहेला तथा वहेला तीर्थकरना शासनने विषे तो एक साहु अथवा एक साधवीने अ
र्धे जे आधाकमीक अहारादिक निपजाव्यां ह्येय ते सर्वथा प्रकारें कोइ पण साहुनें अथवा सा
धवीनें लेवा कव्ये नही ए बीजो जेहेशिक कव्य कह्यो ॥ २ ॥ ॥ हवे बीजो सख्यातरि पिंन
नो कव्य कहेले जे उपअयनो धणी ह्येय तेने सख्यातरि कहीये अथवा जे साहुने रहेवानी
जतरवानी जगा आपे एटले जेनी आझा लेहने साहु जगामां रहा ह्येय ते घरना स्वामीने
सख्या तरि कहीये तेना घरनो पिंन जे अहारादिक बार वस्तु ते सर्व तीर्थकरना साहुजने वोहो
रवी कव्ये नही ते बार वस्तुना नाम कहेले १ आहार, २ पाणी, ३ खादिम, ४ स्वादिम, ५ कपडा, ६
पात्रा, ७ कंबल, ८ उघो, ९ स्त्रो, १० पिपलक, ११ नखजतरवानीनेरणी, १२ कानमांथी मेला
काढावानी चाडुई, ए बार बीज तथा बीजा पण वरी कातरणी अने सरपला प्रमुख ते कोइ

नगवान तथा श्रीमद्वावीर स्वामीना साधु तो श्वेतमानोपेत जीर्णप्राय वखने धारण करे तेमां
 हुंटीथी चार आंगुल नीचो अने शुद्धाथी चार आंगुल वंचो एवो साडा त्राण द्वाथनो चलोटी
 राखे तथा साडाचार द्वाथनो कटपडो राखे तथा पोताना आंगुल प्रमाण एक वेंतने चार आ
 शुजनी सुदृपति राखे एम अर्ध शरीर जघाडुं अने अर्ध शरीर ढांकयुं राखे एवीरीतें पद्देरेजा वख
 ते अण पद्धियां जेवां समजवां माटे तेने अर्चैलक कद्दीयें ते जपर दृष्टांत कद्दे जे जेम कोइ एक
 पुरुष धोतीया बनावनारनें कहुं जे महारा धोतीयां ताकीदथी आप केमके हुं नागो फरुं हुं एवुं
 वचन व्यवहारथी कहुं द्दवे ते पुरुष जूना वखनुं पोतीयुं पद्देयुं जे तोपण नागो फरुं हुं एम
 कहुं वली बीछुं दृष्टांत कद्दे जे जेम कोइएक पुरुष पोतीयुं पद्देरीने नदी जतखो तेनें कोइ
 एके पुवयुं के नाइ जुं नदी शीरीतें जतखो तेवारे तेणे जवाव आप्यो के हुं नागो थइने नदी
 जतखो वली बीछुं दृष्टांत कद्दे जे जेम कोइएक मोसी जूना वख पद्देरी वयकरनी पासें जइ
 कद्देवा जागी के अरे नाइ महारां वख तैयार थयां द्योयतो मने आप हुं नागी फरुं हुं एवी
 रीतें साधुने पण जीर्णप्राय जूना श्वेतमानोपेत वख धारण करते जते पण वख रहित अर्चै
 लकज कद्दीयें तेम आ चोवीसीमां श्रीकृष्ण देव अने श्रीमद्वावीरनें जाजेरा एक वर्ष पढी
 इंदइत वखने अपणमें जावजीव पर्यंत अर्चैलक पणुं द्दहुं अने चोवीसिं तीर्थकर आश्रयितो दी
 द्दा जेतती वखतें इंद महाराज तेमना खंजा जपर देवडुष्य वख मुके ते जिहां सुधी खंजाजपर र
 द्दे तिहां सुधी सचैलक कद्दीयें अने पढीगया पढी अर्चैलक कद्दीयें तथा आ चोवीसीमां बीजा
 श्रीअजितनाथ नगवानथी मांजीने श्रीपार्श्वनाथ नगवान पर्यंतना वावीश तीर्थकर मध्यना क
 देवाय तेने देवडुष्य वख गेप वे घडी आशुष्य थाकतो रद्दे तिहां सुधी रद्दे जे माटे ते वखसहि

पण जनरायले अने कुशकानी राबडी रांधीये तेपण जनरायले तेमां पण कांइ आश्वर्थे नथी तेम जे एहज स्थानर्के एहज क्षेत्रे अनेक गणधर, संपूर्ण शुतधर, मद्दाशाखना वेत्ता, नवर-सावतार, मद्दा व्याख्यानना करनारा व्याख्यान करे अने हुं पण व्याख्यानकरुं तेमां अरस्परस एटलो फेर जाणवो एटले नरहनेदने जाणनारी नर्तकी तथा ससुद्ध अनेछु-दखीरने सहश ते गण धरादिक जाणवा अने गामडियात तथा गामडुं तळाव अने कुशकानी राबडी समान मने जाणवो ते हुं श्रीसगुरु अने श्रीसंघना प्रसादथी माननीय थयो हुं जेम कोइ पाषाण जडवतां तथा झान विवर्जित वतां पण तेनी ज्यारे प्रतिमाजी नीपजावीये त्यारे ते सर्व जनोने माननीय पूजनी य थाय तेनी पेरें श्रीगुरु तथा श्रीसंघना प्रसादथी हुं पण माननीय थयोहुं ॥ ४ ॥ ॥ हवे बाळावबोध करनार प्रारंभनां श्रीदेवगुरुने नमस्कार लक्ष्म मंगलाचरणने अर्थे श्रुतोक कहेले, श्रुतोक ॥ नत्वा श्रीमन्मद्दावीरं, गौतमादिगणाधिपान् ॥ कुर्वेहं कल्पसूत्रस्य, व्याख्यां बाळो पकारिणीम् ॥ १ ॥ ५ ॥ ॥ हवे प्रथम श्रीगुरु महाराजनो आदेश लहने जे हेतुत्रमां साधु चो मासुं रडे तिहां चोमासामां जाड्पड मासने विवे पर्युषण पर्व आवे थके मांगलिक निमित्ते पां च दिवस पर्यंत श्रीकल्पसूत्र वांचे ते कल्प एहुं नाम आचारनुं ठे ते साधुनो आचार दश प्र कारनो ठे, यड्डकं ॥ आचेछुछुदेशिय, सथायर रायपिंन किड्कम्मे ॥ वय जिठ पडिकमणे, मासं पबोसवण कप्पे ॥ १ ॥ ॥ अस्थार्थः॥प्रथम अचेजक, बीजो उदेशिक, त्रीजो सय्यातर, चोथो रायपिंन, पांचमो कृतिकर्म, षठो व्रत, सातमो ज्येष्ठ, आठमो प्रतिक्रमण, नवमो मासकल्प अने दशमा पुजोसण कल्प ए दश प्रकारना कल्प एटले आचार तेना सामान्यथी नाम कद्दां हवे विस्तारार्थ कहेले ॥ प्रथम जे वख नद्दी राखवा तेने अचेजक कल्प कद्दीये तिहां श्रीज्ञधनदेव

ર સાધુમુનિરાજ તેપણ ચારે પ્રકારના સંઘમાંહે જન્મ હે એમ એ ત્રણે સાક્ષાત્ રજ સમાન જાણવા
 ॥૩॥ વ્યારહાન કરનાર પોતાની લાહુતા પૂર્વક શ્રીશુરમહારાજ અને શ્રીસંઘની મહત્વતા દેશવા
 હે હે. વ્યારહાન કરનાર કહે હે કે હું મંદમતિ, મૂર્ખ, અજ્ઞાની, મહાજાડ હતાં પણ શ્રીસંઘની
 સમક્ષ વક્ષ્ય હોઈ આ કલ્પસૂત્રની વ્યારહા કરવાનું સાદસ કરું હું. વ્યારહાન કરવાને જ
 માલ થયો હું. તે સર્વ શ્રીસદ્ગુરુનો પ્રસાદ અને ચતુર્વિધ શ્રીસંઘનું સાંનિધ્યપણું જાણું જેમ
 અન્ય શાસનમાં કહેલું હે કે શ્રીરામચંડની સેનાના વાંદરાયે મહોટા મહોટા પાષાણ લઈને
 સમુદ્રમાં રાહ્યા તે પથરા પોતે પણ તથા અને લોકોને પણ તાથા તે કાંઈ પાષાણનો તથા સ
 મુદ્રનો અને વાંદરાજનો પ્રતાપ જાણવો નહીં પરંતુ તે પ્રતાપ શ્રીરામચંડજીનો જાણવો કેમકે
 પહરનો તો ઇવો સ્વંત્રાવ હે જે પોતે પણ બૂંદે અને આશ્રય લેનારને પણ બૂંડાડે તેમ હું પણ
 પહર સદૃશ હતાં શ્રીકલ્પસૂત્રની વ્યારહા કરું હું તેમાં માદારો કાંઈ પણ શુણ જાણવો નહીં
 તેમજ પૌષધશાળા અથવા શુભક્રુના પાનાંનો પણ કાંઈ શુણ જાણવો નહીં એ શુણ માત્ર શ્રી
 સદ્ગુરુ અને શ્રીસંઘનોજ જાણવો તથા જેમ કોઈ નરહજાવની જાણવા વાલી ગીતકલા અને
 તુલ્યકલામાં વિશારદ હપજકોઈ તાલ નરહ શાસ્ત્રની પારજાણી નર્તકી હોય તે ગીતગાન ક
 રતે મુદંગધ્વનિ વાજતે તુલ્ય કરે અનેક ચક્રગોલા ફેરવે અને હાવ જાવથી લોકોના મન
 રંજન કરે તેમજ કોઈ ગામડીયાની ગામડિયાત એક ઘેલી સ્ત્રી હોય તેપણ તાલોટાના બંદ પ
 હતે થકે તુલ્ય કરે તથા જેમ કોઈ મહાગંજીર સમુદ્ર દોય તે પણ લહેરો આપે અને કોઈક
 ગામડું ન્હાડું તલાવ દોય તે પણ વર્ષાસુમાં પાણીથી પૂરણ નરાણું થકું લહેરો આપે તેને
 પણ કોઈ નિવારે નહીં તથા જેમ શુદ્ધ દૂધમાંહે અર્ચન ચોરવા નાશીને સ્ત્રી રાંધીયે તે

वीर्णे ते पुस्तक शुरुना ह्याथमां आपे शुरु वांचना करे ते सर्वे श्रीसंघ सांजवे अने शुरु आ गज फळादिक राखे हे ॥ तेम आ पुस्तक पण जे आवकादिकनी पार्सें ह्योय तेनी पार्सेंथी मागी लावीने पंचे ठेरावेला बीजा कोइ आवकने घेर जइ जइ तिह्वां रात्रि जागरण करी पढी बीजे दिवसें सर्व संघ मली पूर्वोक्त रीतें महोटा महोत्सव पूर्वक पौषयशालामां किंवा जपाअथमां अथवा कोइ आवकने घेर जिह्वां सामाधिकादिक करवानी कोइ स्वह निर्मल जगा ह्योय ते स्थानके अथवा बीजी कोइ जीवादि जपइव रहित जगा ह्योय के जिह्वां सर्वसंघे मली वांच वानो विचार कखो ह्योय तेवी जगाने यथाशक्तिये शोनावी राखी ह्योय तिह्वां आवीर्णे ज्ञान नक्ति पूर्वक घणाल यलथी सर्व प्रकारनी अथातना टाली पोथी कोइ विवेकी सुझ आवकना ह्याथमां आपीने वंचाववी अने बीजा सर्वजनोये प्रमाद, निद्रा, विकथादिकनो त्याग करी विनय पूर्वक त्यां वेसीनें एकाग्रचित्ते सांजवी ॥ ३ ॥ ॥ हवे श्रीपर्युपण पर्व तथा कल्प सूत्र अने अमणसंघ एमहुं महत्व कहे हे ॥ श्लोक॥नैतर्पर्वसमं पर्व, नचकल्पसमं श्रुतं॥ नथा र्मिकसमःसंघ, स्थिरत्वाति जगच्चये॥१॥ अर्थः॥आ जगतने विषे वीपादिकादिक अनेक प्रका रना लौकिक पर्व हे तथा चोमासी, आतीर्थिकरदेवना पांच कव्याणिक, अष्टमी, पक्षिका अने तीर्थ यात्रादिक अनेक पुण्य पर्व हे ते सर्व लोकोत्तर उत्तम पर्व हे ए सहु पर्वने विषे शिरो मणि चिंतामणि रत्न सदृश ज्येष्ठ एहुं सांवत्सरिक पर्व हे ए जेम सांवत्सरिक पर्व समान बीछुं कोइ पर्व नथी तेम कल्प सूत्र समान बीछुं कोइ सूत्र पण नथी तथा चतुर्विध श्रीसंघ मांहे श्रीसाधुसु निराजना संघ सधुदायसमान बीजो संघ पण कोइ नथी एटले सर्व पर्वमांहे सर्वोत्तम पंजोसण प वेजे तेने विषे कल्पसूत्र वंचाय ते पण एकादशांगादि सर्वसूत्रमां उत्तम हे तेम कल्पसूत्रना वांचना

॥ॐ श्रीशांतिनाथाय नमः॥ अथ कल्प सूत्रस्य बाणावबोधः प्रारंभः॥ प्रथम अंशकन्ती आ अंशनी रचना करवानो देहु कहे ठे. श्रीजिनशासनने विषे सर्व पर्वमांदे शिरोमणि श्रीपर्युषण पर्व ठे. ते पर्वना दिवसोमां नगर नगरने विषे कल्पसूत्र वंचायठे पण योग वहन करनारा साधु मुनि राजनेज सूत्र वांचवानो अधिकार श्रीतीर्थंकर नगवाने दीधो ठे बीजा कोइथी सूत्रनी व्याख्या थाय नद्दी माटे तेवा मुनिराजोहुं आगमन सर्वस्वार्थे होतुं नथी तेंथी जे गाममां साधुमद्वाराज बिराजमान नहोय ते गाम निवासी आवकोने कल्पसूत्र श्रवण करवानो अंत राय पडे ठे ते अंतराय दूर करवाने वास्ते जेम पूर्वाचार्योयें लोकोपकारने अर्थे पूर्वे अनेक प्रकारणोनी रचना करेली ठे तथा वर्तमान काळमां पण करे ठे ते प्रकारण पण सूत्रोना अर्थ रूपज ठे अने तेहुं पवन पावन चतुर्विध श्रीसंघ करे ठे तेम हुं पण श्रीकल्पसूत्रना बाणाव बोधने प्रकारण रूपें बनाहुं हुं के जे अंश साधु, साधवी आवक अने आविका मली चारे प्रका रना श्रीसंघने वांचवाना उपयोगमां आवे केमके ए अंश पण सूत्रनो अर्थ रूप होवाथी प्रक रण सदृश समजवो ॥ १ ॥ ॥ हवे श्रीपर्युषण पर्वने विषे ए अंश वांचवानो विधि कहे ठे जेम जे शहरमां श्रीमुनिमद्वाराज चोमाहुं रह्या होय अने ते गामना आवको एकठा थइ साधुजी पार्सेथी सूत्रनी पोथी मागी लइ आवीनें एक आवकना घरमां राखे तिहां रात्रि जागरण करे पढी बीजे दिवसें आवक आविका एकठां थइने एक कुंभारा लोकरानें अबोट वस्त्र पद्देरावी हाथी ऊपर बेसाडीने अथवा अश्वप्रमुख कोइ उत्तम वाहन ऊपर बेसाडी ते पोथी एक थालमां राखी ते थाल ते पद्देला लोकराना हाथमां आपी सर्वने बढाम, साकर पतासा आदिकनी प्रज्ञावना करी वाजते गाजते महोटा महोत्सव पूर्वक उपायारे आ

अनुक्रमांक.

विषयोनां नाम.

पृष्ठांक.

८०	नरतबाहुवज्रं शुक्र, बाहुवर्धे दीक्षा स्त्रीषी, नरतराजा अष्टापदे गथा.	१ ८७
८१	श्रीक्षेत्रज्ञदेवजीतुं परिचार, निर्वाणमहोत्सव, अष्टासुं व्याख्यान समाप्त अयुं.	२ ० १
८२	स्थविरावली, श्रीवीरना अग्नीश्वार गणधर संबंधि नवगह्वनी वात.	२ ० ३
८३	सुधर्मस्वामी, जंभुस्वामी, प्रजवस्वामी, सर्वज्ञवस्वरि तथा यशोवज्रस्वरि एमना चरित्रो.	२ ० ४
८४	संज्ञतिविजयजी अग्ने नन्दबाहु स्वामिनां चरित्रो, वराहमिहिरनी कथा सहित.	२ ० ८
८५	श्रीधृतिनन्दजीतुं चरित्र, श्रीआर्यमहानिरिजी तथा आर्यसुहृस्ति तदन्तर्गत संप्र	२ १ १
८६	तिराजा तथा आर्यवज्रस्वरि अग्ने आर्य वज्रसेन स्वरिनी कथा.	२ १ ४
८७	आर्यसिंहनिरिनी कथा तथा श्रीवज्रस्वामीनी कथा.	२ २ १
८८	रोहसुताचार्यना सुसनामा शिष्य जेनाथी त्रैराशिक मत निकट्युं तेनी कथा.	२ २ २
८९	प्रियमंथस्वरि तथा पांचवर्गे तापसना प्रतिबोधक आर्यसमितस्वरिनी कथा.	२ २ ५
९०	श्रीआर्यरक्षित स्वरिनी कथा एमां कांडक वज्रस्वामीनी कथा पण थे.	२ २ ८
९०	तुक्वादी तथा तेमना शिष्य सिद्धसेनद्विवाकरनो संक्षेपथी संबंध.	२ २ ८
९०	त्राण काठिकाचार्य तथा त्राण हरिन्दस्वरिनी कथा.	२ २ ८
९०	अष्टावोश प्रकारे साधुर्जनी समाचारी, चोशठ अष्टावावे करी कथा सहित कही थे.	२ २ ८
९०	इति नवम व्याख्यानं समाप्तम्.	२ २ ८

अनुक्रमांक.

विषयोनां नाम.

पृष्ठांक.

७८ नरमग्रहाधिकार, जगवानना परिवारनी संख्या, तथा जगवानजुं निर्वीण. अर्द्धी

सुधी वहुं व्याख्यान संपूर्ण अयुं, अने महावीरचरित्र पण संपूर्ण अयुं.

७९ श्रीपार्श्वनाथस्वामीना दश जवनो अधिकार.

८० श्रीपार्श्वनाथजुं जन्म, तथा विवाह तथा कमठ तापसनी अधिकार इत्यादि

८१ पार्श्वनाथ जगवाने कीर्त्ता लीधी, पढी कलिकुंभ तीर्थ अयुं तेनी कथा, तथा कृकडेसर तीर्थ अयुं तेनी कथा, तथा जगवानने कमठे जपसर्ग कथा तिहां अहिबजा न

गरी अइ तेनी कथा, तथा केवलज्ञान जपजुं तथा परिवारनी संख्या निर्वीण.

८२ श्रीनेमीश्वर जगवाननां पांच कव्याष्टिक यादवो अने पांनवोनी कथा.

८३ चोवीश तीर्थकरनां अंतरा कहीने सातहुं व्याख्यान समाप्त कयुं वे.

८४ श्रीकृष्णदेव जगवानना तेर जव तथा सात कुलधर अथा, तेनी कथाज.

८५ श्रीकृष्णदेवजुं जन्म, नामस्थापन, बाध्यावस्थाजुं वर्णन, तीर्थकरोने स्नानपान करवा नी अने आहार करवानी रीति, जगवाननो विवाह तथा पुत्र पुत्रीनो परिवार.

८६ राज्यानिषेक, अयोध्यानी रचना, कीर्त्ता, गुगलीयाने आहारनी कला सीखवी.

८७ अठारलपि, स्त्रीनी चोखल कला, पुरुषनी बढोतेर कला तथा जगवाने चोटली नी शिखा इंदुमहाराजना कहेवा जपरथी राखी इत्यादि.....

८८ नमि विनमिनी कथा, श्रेयांसे पारणुं करावुं तिहां बेहु द्वायनो अयेजो विसंवाद.

८९ जगवानने केवलज्ञान जपजुं, मरुदेवीजी पण केवल पाया तेजुं वर्णन.

.....

.....

.....

अनुक्रमिक-

विषयानां नाम.

पृष्ठांक.

अनुक्रम

६ ५	नगवान एक वर्षे उपरांत वस्त्रसहित रह्या पढी वस्त्ररहित यथा तेना कारण	१ ० ६
६ ६	अथश्री सोमदेव ब्राह्मणनी कथा, एमां दारिद्र्यं स्वरूपवर्णन करेलुं ले.	१ ० ६
६ ७	नगवाने चंद्रकोशीया सर्पने प्रतिबोध्यो तेनी कथा.	१ १ १
६ ८	नगवानने नावमां बेठा उपडव ययो, ते केवल अने संवल देवताये निवाखो, तेनी कथा	१ १ २
६ ९	पुष्प नामा सासुष्टिक शास्त्रना जाणकारनी कथा.	१ १ ३
७ ०	नगवाने नालंदी पाडामां बीछुं चोमासुं कसुं तिहां गोशालो मढ्यो तेणे घणा स्थान के अनेक प्रकारना चाला कखा. ले, तेनी कथा	१ १ ३
७ १	वेरुयायन नामा तापस जेणे गोशाला उपर तेजोलेख्या सूकी तेनी कथा.	१ १ ४
७ २	गोशालो नगवानथी जुद्धो विचखो, तथा संगम देवे करेला महोटा वीश उपसर्ग.	१ १ ५
७ ३	जीरण्येते नगवानने पारणुं करवा कसुं वतां पूर्णेशेवना वेरथी वोहोखुं.	१ १ ५
७ ४	चंदन बालार्ये अडवना बाहुला नगवानने व्होरवाया तेनी कथा.	१ १ ६
७ ५	नगवानना कानमां गोवालीर्ये रवीला ठोक्या ते कथा, तथा उपसर्गोनुं प्रमाण.	१ १ ६
७ ६	नगवान केवा अकाविचखा तथा बारवर्षे ने साडा लमहीनामां करेला तपनुं प्रमाण.	१ १ ६
७ ७	नगवानने केवलज्ञान उपन्या पढी अग्नीधार गणधरना संशयलेदक, गणधर वाद, तथा चतुर्विध श्रीसंघ स्थापन.	१ १ ६
७ ८	गौतमस्वामि अष्टापद पर्वते गया, पन्नरसें त्रय तापसोने दीक्षा दीधी नगवान ना चोमासानी संख्या गौतम विज्ञाप, गौतम केवलज्ञान इत्यादि.	१ १ ७

अनुक्रमिक.

विषयोनां नाम.

पृष्ठांक.

५०	जगवानना जन्मनी राजे सिद्धार्थराजाने घेर सोना रूपादिनी लुटाल अइ.	८३
५१	सिद्धार्थराजाये तोग मापादि वधारीने मद्दोत्सवादि कस्यो.	..	८३
५२	जगवाननुं नाम स्थापवामाटे नोजन कराव्या तेनां विस्तारपूर्वक नाम.	८५
५३	जगवानना शुष रूप बलादिनुं वर्धेन तथा आमलि क्रीडा अने नीशाल गरेयुं.	८७
५४	इंद महाराजना पूजवाथी जगवाने कहेजा जेना अर्थ....	८३
५५	जगवाननो विवाह, जगवानना मातपितादिनां जुदां जुदां नाम.	८५
५६	जगवानना मातपिता देवजोक गया पढी जगवाने गर्जमां करेजा अजिअहने याद कस्यो, लोकान्तिक देवो आव्या, फरी नंदीवर्द्धननां अजुरोघे बे वर्धे पर्थित मुदस्था वासें रह्या, वरवीदान आप्युं.	८७
५७	जगवाने दीक्षा लेती वरवते नंदीवर्द्धने करेजो मद्दोत्सव पांचयुं व्याख्यान समाप्त.	८८
५८	दीक्षा लीधा पढी कुमारगामनी बाहेर द्वाजीये करेजो जपसर्ग.	१०३
५९	कोह्वाग सन्निवेशे बहुधनामा ब्राह्मणने घरे पदेजुं पारयुं कस्युं.	..	१०३
६०	जगवानना शरीरे सुगंधी छेप हलुं तेथी मंखी जीवोये करेजो जपइव.	...	१०३
६१	जगवान डुइजुंत नामा तापसने आश्रमे आव्या.	१०४
६२	जगवान चोमासुं रह्या तिदां पढे करेजो जपइव, बलदनी कथा.	..	१०४
६३	जगवाने निद्रामां पावली राजे ताजपिशाचादि दश सुपन दीजा.	१०५
६४	अद्वंदक नामा नैमित्तिके जगवाननी इष्पी करी ते आश्रयी कथा.	१०६

અનુક્રમાંક.

વિષયોનાં નામ.

પૃષ્ઠાંક.

અનુક્ર ૦

૩૭	ત્રિશલા રાણીયેં ચૌદ સુપન દીર્ઘાં તેનાં ફલ....	૬૫
૩૮	અરિહંત, ચક્રવર્ત્યીદિકની માતા કેટલા કેટલા સુપન દેસે હત્યાદિ તથા ત્રીશ સારા અને બેતાલીશ માઠા મળી બહોતેર સુપનાનાં નામ....	૬૫
૩૯	સુપન દીર્ઘા પઢી કોની આગલ કહેવું અથવા નહી કહેવું તે સંબંધિ કથા....	૬૫
૪૦	બીજા પણ કેટલાક સુપનોનાં ફલ તથા ચૌદ સુપનનું રસુચ્ચય ફલ....	૬૬
૪૧	સિદ્ધાર્થે રાજાર્યે સુસિદ્ધિના વચન કહ્યા તે ઝપર ગાંગાતેલીની કથા કહી છે....	૬૬
૪૨	ફંદના ઢુકુમથી દેવોયેં સિદ્ધાર્થરાજાને ઘેર કરેલી ધનાદિકની વૃષ્ટિ....	૬૬
૪૩	જગવાન માતાની કૂલમાં નિશ્ચલ રહ્યા, હાથ્યા ચાથ્યા નહી, તેથી યયેલું માતાને હાંસ, પશ્ચાત્તાપ તથા ફરી જગવાને અવધિક્કાને માવિત્રોલું હાંસ જાણું તે ઝપર શું યાને વડલે અવશુણ કરવા આશ્રયી કહેલી કથા, તથા ફરી ગર્જ હાથ્યો તેથી માતાને જતપ્ત યયેલા આનંદનું વર્ણન....	૬૭
૪૪	ગર્જપ્રતિપાલન કરવા માટે ત્રિશલા માતાજી કેવા આહારાદિ કરે છે તે....	૬૭
૪૫	મોલા પૂરણ કરવા આશ્રયી ફંદ મહારાજ સાથે યયેલું મુદ્....	૬૭
૪૬	વીર જગવાનનું જન્મ, ચોવીશ તીર્થકરનો ગર્જકાલ, જન્મકુંભડી, ચોથું વ્યાસ્યાન....	૬૭
૪૭	જગવાન જન્મ્યા તે વચ્ચે દેવોલું આગમન, હપત્તદિક્ષુમારીયે કરેલો મહોત્સવ....	૬૭
૪૮	સૌધમીદિ ચોશઠ ફંદે કરેલો મહોત્સવ....	૬૮
૪૯	જગવાને ફંદની શંકા નિવારવા માટે અંશુલે કરી મેરુ ચાંપ્યો હત્યાદિ....	૬૮

અનુક્રમાંક.

વિષયોનાં નામ.

પૃષ્ઠાક.

શાહાની કુલે સંક્રમાવવાનો આદેશ દુરણીગમેવી દેવને આપ્યો. તેમાં ત્રિશહા દેવી અને દેવાનંદાના પૂર્વજનવ કહ્યા હે. एमां અન્યદરીનીડમાં જાળવતના દશ મસ્કંથમધ્યે વેલદેવના દુરણ થવાની કથા પણ પ્રસંગે આવી હે.	૪૬
૨૭ દુરણીગમેવી ગર્ને પાલટન કરવા ગયા તિહાં ચંપાદિ ચારગતિનું પ્રમાણ.	૪૮
૨૮ અપદુરતી વરત જગવાન હું જાણે ને હું ન જાણે તે આશ્રયી.	૪૯
૨૯ ત્રિશહારાણીયે જે ધરમાં સુપન દીગ તેનો વિસ્તાર સહિત નામ તેમની અંતરગત ત્રિશહા રાણીયે વૌદ સુપન દીગ તેનો વિસ્તાર સહિત નામ તેમની અંતરગત ચાર સુપનના વર્ણન સુધી બીહું બ્યારબ્યાન પૂર્ણ થયું હે.	૫૦
૩૦ સિદ્ધાર્થ રાજાર્યે ત્રિશહા રાણીને સ્વમાનું ફલ સામાન્યથી કહ્યું.	૫૫
૩૧ પ્રનાર્તે રાજાર્યે કચેરી શણગારી પોર્તે મદ્દમદુદ કરી, તૈલમર્દન કરાવ્યું, જ્ઞાન કર્યું, આનૂષણ પદેશા, માંખવીયા પ્રમુખ ત્રેશવ પ્રકારના પદવી ધરાવનારાડનો પરિકર હે જેમને માટે તેનાં નામ કહ્યા તે ત્રેશવમાંથી સીમસેઢાના વાંધાને પતાવનાર જે સિંધી પાલક થાય હે, તેનું સ્વરૂપ બતાવવા માટે કહેલી કથા. ૫૮	૫૮
૩૨ આવ પ્રકારના સુપન પાઠકોનું વર્ણન.	૬૧
૩૩ સુપનપાઠકોયે સર્વજણે અર્થેસરન થવામાટે કહેલી પાંચયો સુનટોની કથા.	૬૨
૩૪ સુપનપાઠકો સિદ્ધાર્થ રાજા પાસેં આવ્યા. ફહાં ત્રીહું બ્યારબ્યાન પુરું થયું.	૬૩
૩૫ સુપન પાઠકોયે કહેલા નવ પ્રકારના સ્વપ્નનું વર્ણન તથા ફલ.	૬૪

અનુક્રમાંક.

વિષયોનાં નામ.

પૃષ્ઠાંક.

અનુક્ર ૦

૧૩	ચૌદ પૂર્વેનાં નામ તથા તેટલું શાસ્ત્ર લખવા ચપર મસી કેટલી જોઈયે તેનું પ્રમાણ.	૧૫
૧૪	કલ્પસૂત્ર વાંચવાની ચાલ પૂર્વે અને પાલક કેવા પ્રકારની હતી તથા તેના સંબંધે	
	આવેલી વડનગરના યુવસેનરાજાની કથા.	૧૬
૧૫	૯ સૂત્ર વાંચવાથી પાપ જાય તે ચપર દોસાના પુત્રની કથા.	૧૬
૧૬	પંજોસણમાં સાધુયે તથા આવર્કે કેટલા ધર્મે કાર્ય કરવા તે કહ્યા હે.	૧૭
૧૭	મંગલ રૂપ નવકાર મંત્ર અર્થસહિત.	૧૭
૧૮	શ્રામદ્વાવીર સ્વામીના પાંચ કલ્યાણક ચત્રાપાલ્યુની નક્કરમાં થયા.	૧૮
૧૯	અવસર્પિણી ચત્સર્પિણી કાલ આશ્રયી હ આરાતું સંક્ષેપ વ્યાખ્યાન.	૧૮
૨૦	શ્રીકૃષ્ણનૈવજીયે કહેલા શ્રીમદ્વાવીર સ્વામીના સત્તાવીશ નવ સંક્ષેપથી.	૨૦
૨૧	દેવાનંદાર્યે ચૌદ સુપન દીઠ તેને કૃષ્ણનૈવર્તે સામાન્યથી ફલ કહ્યું.	૨૫
૨૨	વગ્નીશ લક્ષણનાં નામ તથા બીજા પણ સામુદ્રિક શાસ્ત્રને અનુસારે	હાથ પણ
	પ્રસુરવની રેશાલ આશ્રયી ફલાફલ કહેલાં હે....	૨૬
૨૩	શક્રેન્દ્રનાં પૂર્વેનવ આશ્રયી કાર્તિક જોતની કથા તથા ફંદ્રું મહત્ત્વ.	૨૮
૨૪	શક્રેન્દ્રે નગવાનની સત્વના કરી તેમાં નસુહુણંતો અર્થ તથા તેની અંતર્ગત મેઘ	
	કુમારની કથા, ફંદ્રાં પ્રથમ વ્યાખ્યાન પણ સમાસ થયેલું હે.	૩૦
૨૫	દશ અથેરાની દશ કથાલ વીરનગવાન બ્રાહ્મણના કુલમાં ચપના તે આશ્રયી.	૩૨
૨૬	ફંદ્ર સદ્ધારાજે પોતાનો આચાર વિચારી દેવાનંદાની કુરવથી ગર્તે અપહરીને ત્રિ	

अस्य पुस्तकस्यानुक्रमणिका.

विषयोनां नाम.

अनुक्रमांक		पृष्ठांक
१	ग्रंथानी रचना करवानो हेतु	१
२	श्रीपर्युषणपर्वने विषे ग्रंथ वांचवानो विधि	२
३	श्रीपर्युषणपर्व तथा कल्पसूत्र अने अमणसंघजुं महत्त्व	३
४	दश प्रकारे साधुनो आचार ठे, तेजुं वर्णन.	४
५	दश प्रकारना आचार मांदेजा कथा कथा तीर्थकरनी वारें कथा कथा आचार ह्योय तेमजुं आशंका तथा समाधानपूर्वक वर्णन.	५
६	ऋजुजड, वक्रजड अने ऋजुप्राज्ञ एवा त्राण प्रकारना साधुज आश्रयी छुदा छुदा दृष्टांती कहा ठे.	६
७	दश प्रकारनो साधुने आचार रूप धर्म उपर वैद्यनो दृष्टांत.	७
८	चोमासुं पुरं थया पढी पण तेज गाममां साधुने रद्देतुं पडे तेना कारणो तथा चोमासुं पुरं थयानी अगाड साधुने त्यांथी विहार करी जमुंपडे तेनां कारणो.	८
९	जे गामे साधु चोमासुं रद्दे तिहां उत्कृष्ट तेर शुण अने जघन्य चारशुण जोवा जोड्यें तेनां नाम.	९
१०	पंजोसणपर्वनी उत्कृष्टता देखाडवाभाटे एकताजीश पदार्थनी उपमा आपीते नाम.	१०
११	अन्यदशीनमां पण ऋषिपंचमी माननीय ठे तेनी कथा.	११
१२	अठम तप करी कल्पसूत्र सांनजजुं ते उपर नागकेजुनी कथा.	१२

॥ अथ कल्पसूत्रबाणावबोधस्य शुद्धीपत्रं प्रारभ्यते ॥

पत्रांक	पृष्ठांक	पंक्त्यं०	अशुद्ध	शुद्ध.	पत्रांक	पृष्ठांक	पंक्त्यं०	अशुद्ध	शुद्ध
२३	३	१	महाकशु	महाशुक्र	११९	१	६	वांढी	वांढी
२७	२	५	नीधो	धींगो.	१३३	३	५	एषाण	एंषांण
२७	२	७	धनी	धडी.	१३३	२	६	लोखंमना	लोद्धखंमना
३३	३	३	स्वामी	स्वामी	१३४	१	७	लोखंम	लोद्धखंम
३३	३	९	अंथिल	अथिल	१४३	३	६	कीधि	कीधो
५१	१	६	शृंगार	शृंगार	१५३	१	०	मेवलीने	मेवमालीने
५८	१	१	वांढ्याञ्चदिक	वाटवादिक	१६०	१	१	नारव्यो	नारव्या
५८	१	९	जास्त्रसना	जास्त्राना	१७०	३	४	नमि	नूमि
६२	२	८	कुंपापडो	पापडोकुं	१७१	१	६	कुम्भी	खडी
६३	२	३	वांढुं	वांढा	१७३	१	४	अगंधफूलना	अगंधनकुल
७४	१	३	कुर्मैः	कुर्मैः	१८६	३	५	घणोफेरवो	घडोफेरवो
७४	१	३	रीदसी	रीदशी	२१८	३	३	गेवरीनी	गेवरनी
७८	१	३	केवलीएक	केटलीएक		३	३	गेवरीया	गेवरनी
८६	१	३	वरफरी	फरफरी	२४८	३	१	तेनेयं	तैरियं
९१	१	६	फुकरा	फुकारा	२४८	३	३	योगोवह्नं	योगोवह्नं
१०४	१	८	कोजो	कोजी	२४८	३	३	मुक्ता	मुक्ता

એમજ કેટલાયક વિવાદાદિકમાં વરરાજાને પહેરવા માટે કોઈ માગવા આવશે તો જરૂર
 આપવા પડશે. એવી સંકલ્પ કરીને નવનવા પ્રકારના સોના રૂપા હીરા મોતી આદિકના આનું
 બળો ઘડાવી રાखે હે, તથા વસ્ત્રોના વાગા સ્તિરાવી રાखે હે, તેમ કોઈને જણવા વાંચવાને મા
 તે જ્ઞાનના નંદારા કરી રાखવામાં હું હરકત આવવી નહે હે? પણ એવી બુદ્ધિ તો જાગ્યેજ આવે.
 વળી કેટલાયક ધરંટી, કોશી, કોમ્બાજ, પાવડા પ્રમુખ લકાય જીવોની હિંસાના અધિક
 રણનો સંમ્મલ કરી રાखે હે કે કોઈ માગવા આવશે તેને આપવા પડશે તો તેને બદલે કોઈ
 વાચવા સારુ માગવા આવશે તેને આપવું પડશે એ હેતુ માટે જ્ઞાનનો સંમ્મલ કરી રાख
 વામાં કાંઈ હરકત જણાતી નથી, હરકત માત્ર એટલીજ હે કે જ્ઞાનના સંમ્મલથી સજ્જતિ પ્રાપ્ત
 થવાની પરંપરા ચાલુ થાય હે, અને ધરંટી આદિકના સંમ્મલથી લકાયનો આરંજ થવાને લીધે
 હર્ષતિની પરંપરા ચાલુજ રહે એ વિના બીજી કસી હરકત જોવામાં આવતી નથી.

પ્રસ્તાવનામાં યદ્યપિ નિયમતો દ્વોજ છે કે, જે ધંધની પ્રસ્તાવના હોય તે ધંધનો સારાંશ દેવાહવો જોઈયે, તેને પહતો મૂકીને વીજી અન્ય વાતો લખેલી છે, તથા પ્રસ્તાવના પણ એક ન્હાના સરસા ધંધ જેટલી લગાદ ગયેલી છે, તેમજ ગતાવલથી લગવાને લીધે પુનરુક્તિ પણ ઘણા સ્થલે થયેલી છે તેહું કારણ એ કે આવાતો જાહેર કરવા માટે મહારા અં તઃકરણમાં હર હમેસ ફજા રહેતી હતી, પરંતુ કોઈ યોગ્ય પ્રસંગ ન મલવાથી એમાંજ લગવી મૂકીને માહારી ફજા પૂરણ કરી છે માટે જેમને સામાન્ય પણે વિષય જોવાની અનિલાષા હોય તેમને આ ધંધની અનુક્રમણિકા વાંચવાથી જાણવામાં આવી જાશે, અને વિશેષ રવપ કરનારાયે આ ધંધને આદ્યથી અંત પર્યંત વાંચી જાહું એ મહારી પ્રાર્થના છે. અસ્તુ ॥

પરંપરાયે મોક્ષ પામે. એ જ્ઞાનદાનસમાન બીજું કોઈ પણ જન્મ દાન નથી. સર્વદાનોમાં શ્રેષ્ઠ દાન તે જ્ઞાનહુંજ છે, પારમાર્થિકપણે મોક્ષનું સાધન છે માટે જાવથી અન્યદાન જે છે તે જ્ઞાનહુંજ દાન છે એમ સમજાવું તો દૂર રહું પરંતુ આ સંસારમાં રહ્યા થકા માત્ર સાધારણ નીતિ શાસ્ત્રનું જ્ઞાનસંપાદન કરવાથી પણ કેટલા અગણિત ફાયદાહાથ થાય છે, તે સર્વ કોઈ પ્રત્યક્ દેખે છે, ધર્મ, વિવેક, નીતિ, મર્ચાંદા, મદ્દાપણ, ચતુરાઈ, સચ્ચતા, ફત્તવાદિ લક્ષણોનું સાધન તે જ્ઞાનજ છે, આ જન, પરજન બેઠું જન સુખદાદ છે, તો તેનું આરાધન કરવામાં હું રહોટું છે, આટલું પણ તે સમજતા નથી!!!

વહી કેટલા એક આવક નાહજ તો કોઈને વિવાહાદિ કાર્યોમાં જમણવાર આદિક કરવા પડે છે, તેમને વાસણોનો રૂપ પડે માટે પોતાની મહોટાઈને વાસતે કોઈ માગવા આવે તો તેને આપવા જોઈયે એવા હેતુથી કેટલીએક જાતના ગ્રાંથા પિતલ વગેરે ધાતુના વાસણોનો સંગ્રહ કરી રાखે છે કે જે બીજાને માગવા આપવાથી તે વાસણો હાથ જઈ તેના ઝપર રસોડ કરે તેમાં લક્ષ્યાનો આરંજ થાય છે, તે સર્વ કોઈ જાણે છે, વહી તે લાહવા પ્રમુખ જમનારા મનુષ્યોને, પણ પારકી રસોડ રવાવાથી કોઈ પ્રકારનો મુલ્ય પ્રાપ્ત થતો નથી, માત્ર રવાઈ પી મદોન્મત્ત થઈને વિષય સેવનમાં તત્પર થવા શિવાય બીજો કોઈ વિશેષ ફાયદો થતો દેખાતો નથી અને મુસ્તકો હાથ પોતાને તથા બીજાને વાંચવા નાણાંને માટે સંગ્રહરૂપે રાखેલા હોય તેનાથી વાચનાર અથવા રાखનાર બેઠુંને કોઈ પ્રકારનો આરંજ થતો દેખાતો નથી તથા વિષયસેવનમાં મદોન્મત્ત થવાને બદલે જલદી તેનાથી નિવૃત્ત થવાનો ઝપ્દેશ મળે, તેથી તે અકાર્ય કરવાને બીજીતો રહે, એવા એવા અનેક પ્રકારના ફાયદા થાય છે.

केमके जेणे ज्ञाननो विनय न कखो ते देव गुरुनो विनय पण क्पांथी करे ?

प्रस्तुत ज्ञान ज्ञानीनां निंदक जनोने आटलो पण विवेक नथी के जमणवार करी न्यातो जमाडी, सातमो पापस्थानकजे अहंकार ठे तेने धारण करी, जाणे कोइ नाचतो व्हडतो होय तेवा गांठा जेवा आकारमां बनी जइ लकाय जीवोनो आरंभ करीने वली तेने पुष्ट क रवा सारु अजुमोदन करे. जे छूज आ अमुक माणसे नातवरो कखो तेनां करतां मारुं जम ण केवुं बनी आवुं के तेवुं आज दिवस पर्थत कोर्हेयं करेवुं नथी. एम धरोधर बार्हयोना टोले टोला मजीने वातो करता हता माटे आपणने तो सडुर्ये वखाण्ठां, आपणे हवे खरचे व धी गथा, आपणे मढोटा थइ गथा, एवीरीते विकारवंत थइने जाणें हुं धर्मिष्ठ मढोटो झा नी थइ गयो, अने हवे आवी कीर्ति थइ, तेथी मावी गतिथे जावानी बीक मटी गइ. परंतु ते एम समजतो नथी, के बुढायोना मरणादि पाबल जे नातवराकरी जमण करवां, अने खा वा खवराववाथी राजी थवुं, नाराजी थवुं, ए सर्वे चाल निखारी ब्राह्मणोना धरथी चालेली ठे, पण आवकोना धरथी चालेली नथी. एथी मात्र लकायनो आरंभ थाय ने अन्निमान वधे ए वे कर्म शिवाय जो दान बुद्धिथी अजुकंपा लावीने गरीब दुःखी नूखे मरतीने जमाडे तो तेथी ज्ञाता वेदनीय कर्म बांधी पुण्य उपार्जन करे. नव्ही कां आ नवे मान मळुं एटळुंज फल समजवुं, अने पुस्तकोवुं दान देवाथी तो लाखो माणसोनां मननां परिणाम सुधरे, जे थी तेमनामांथी डुर्गुणो दूर थइ जाय, सदगुणनी प्राप्ति थाय, धर्म पांमीने धर्म मार्गमां प्रवृत्ति करे, तेथी देवादिकनी छुन्नगतिथोनां सुख जोगवी परंपरायें मोक्ष पांमे. वली दान आपनारने पण वधारे अहंकार न आवे अने सरलस्वभावी थको ते पण तरतज धर्म पांमी

हे ? एषी तो जळटुं धर्मना नास्तियणानो संजव थइ जाय. कारण के कोइपण धर्मनी प्रवृत्ति करवी अने ते धर्मने महोटा पाया उपर लाववो, तथा ते धर्मजुं महत्त्व वधारजुं तथा ते धर्मने सर्वदरीननी वचमां दीक्षो करीने प्रकाशित करी राखजुं तथा सर्व दरीन मां मुख्य अने अ्यस्कारी शिरोमणी करवो, तथा घणा जनो आपणा धर्मने मान्य करे, घणा जनो आपणा धर्ममां आवी नवे, घणा जनो आपणा धर्मने अंगीकार करे, घणा जनो आपणा धर्मनी प्रशंसा करे, इत्यादि धर्मनी वृद्धि करवाजुं मुख्य कारणतो ते धर्मसंबंधि धर्मपुस्तकोज हे, अने बीछुं ते धर्ममां महोटा विद्वानोनी संख्या महोटी होवी जोइयें ते विद्वानो यवानो नीजे वृद्धि करतो होय ते पुरुषने सर्व पुरुषोमां शिरोमणी गणवो जोइयें. ते तो दूर रहुं पण जळटुं तेने पतित करवा माटे तेना उपर आशातना लागवाना दूषणोनी आरोप करी तेनी निंदा करवी. ए छुं थोडी सरमनी वात हे ? एषी जो पोताना धर्मजुं निर्मूलपणुं न थाय तो वजी धर्म गमाववाना बीजा एषी वधारे साधनो कोण हे वारु ?

वास्तविक जोतां तो जक पुरुषो जे हे तेज पोतें पोताना धर्मने दूषित करी पोताना धर्म रूप प्रासादना थंजनुत एवा जे धर्मपुस्तको तेनो जडा मूलथी नाश करवानो जाये थंधोज लइ बेतेजा हे. एवा प्राणीजनी गणनामां तेमने गणवा माटे कांइ पण दूरकत देखाती नथी, ते पुरुषो, खरेखरा स्वधर्मनिंदक, स्वधर्मनाश करनारा, अविवेकी, अनंतो काजपर्यंत अपरावार संसारमां परित्रमण करनारा, स्वधर्मदेवी, ज्ञानदेवी, ज्ञाननी देलना करनारा, धर्मध्वंसक, क्रूरपरिणामवाला, अक्षरहित, विनयरहित, एवां जाणवां.

જે કરતો હોય તેને અનુમોદન આપવું, જે જ્ઞાનપુસ્તકોની વૃદ્ધિ કરતો હોય, જે જ્ઞાન નણવા
 માં વાંચવામાં, નણાવવામાં પોતાનો કાલ નિર્ગમન કરતો હોય, તથા અન્યજનોને પણ એજ
 ગુપ્તદેશ કરતો હોય તે પુરુષ સર્વમાંદે શિરોમણી સમજાવો, તથા જ્ઞાનને પોતે નણવું, બીજા જે
 નણતા હોય તેમને પોતાથી બંનવું યથાશક્તિયે આશ્રય આપવું, નણનાર વાચનારને પુસ્તકો જ
 હ આપવા તેને અન્ન વસ્ત્રાદિક આપવાનું સદ્ધાય દેવું, इत्यादिक જ્ઞાનવૃદ્ધિ થવામાં જે આવર્કે હ
 વ્ય સ્વરચવું તે પૂર્વે કહેલા સાત પુણ્યદેવો માંદેવું મુખ્ય દેવ છે, તો તેવા શુન્નસ્થાનકમાં કોઈ
 અજાણના કહેવાથી અથવા દેશ કાલને અનુમાને યણા પુરુષોમાં માન નહીં મળે, એવા દેવથી
 અથવા જોનદશાથી પોતાને હ્રવ્ય સ્વરચવાનો સંકલ્પ ન થાય તે તો ચૂકો, પરંતુ પોતે સારાસાર
 વિચારમાં ત્રિપુણ ન હોય તો પણ નાહ્યો બની પૂજવા આવનારને, અથવા સ્વનાવે-ચાર
 નપા મારનાર બેગા હોય તેમની પાસે વાતો કરતાં જો પુસ્તકસંપદ કરવાની વાત નિકલેતો
 કહેકે નાહ આ કામમાં આશાતના બહુ લાગે છે, આ તો મદ્ધાપાપવું કામ છે, એમાંતો પ્રા
 યી શુભી જાય, ઇથીતો સાતમે નરકે જવું પડે, અથવા એ પુસ્તકોના સંપદ કરનારા, તપા
 વી પ્રસિદ્ધ કરનારા, એને અનુમોદન દેનારા, એની પ્રશંસા કરનારા એ સર્વ નરકના અધિ
 કારી થાય છે, એ મદ્ધોટી આશાતનાં કરે છે, એ અનંત સંસાર ગટકરો, એનો ક્યારે પણ
 હટકો થવાનો નથી, એવી એવી જે ચાર વાતો પોતાને બોજતાં આવડતી હોય, તે બોજીને
 બીજા પ્રાણીર્જને પણ પુણ્યદેવમાં હ્રવ્ય સ્વરચવાને નાકારો કરે, તેથી તેમણે પણ મન ગતરી
 જાય, વળી તે પણ બીજા દશજાણની પાસે જઈ એવી વાતો કરે, તેથી પુસ્તકની વૃદ્ધિ કરવા
 ગપર કોહવું પણ ચિત્ત લાગે નહીં. તો એવા અસત્યોપદેશ કરવાથી શું તેને ફાયદો થાય

ચરચ કરતા દીગામાં આવે છે, પરંતુ જે દ્રવ્યવાન્ છે તેમને તો જાણે ધોર નિહા આવી. ગયેલી દ્યોય દુવી સ્થિતિમાં રહ્યા થકાં જ્ઞાન તે વળી શું? અને પુસ્તક તે શું? ઇટલું પણ જાણતા નથી તો પળી પુસ્તકો ચરીદ કરી પોતે લઇ વાંચવા, બીજા જે નિર્દીન જનો દ્યોય તેમને વાંચવાને માટે મફત આપવા, જ્ઞાન નંદારાજ કરી રાચવા, દુવી વાત તો જાણેજ ક્યાંથી! માટે જે પ્રમાણે નવા નવા શ્રી જિનમંદિરો કરાવવામાં દ્રવ્ય ચરચહું તેમાં મહોટો જાન છે, તે વાતો પણ સર્વ શાસ્ત્રના આધારથી જાણી જાય છે તો તેવા શાસ્ત્રોનો સંબદ્ધ કરી તેના મહોટા મહોટા નંદારા કરાવવા તેમાં તો વળી દેરાસરો કરાવવા કરતાં પણ અનંતશુણો જાન છે, તેમ હતાં તે વાતમાં આશાતનાદિક દૂપણ કાહ્ણી દેરાડવા અને કોહું મન મનાવહું યના સરહું મહોટામાં મહોટું પાપ વળી વીહું કોહ નથી. જો જ્ઞાનનો સંબદ્ધ કરવામાં આશાતના જાગરો દુવો વોજતાં તમારી જીન અટકતી નથી તો વળી દેરાસર કરાવવામાં પણ કોહ અન્યદર્શીની આવી શુંક પ્રસુચ નાચરો તો તેની પણ આશાતના યાગરો માટે તે પણ ન કરવા જોઈયે એમ કહેવામાં પણ કોહ ચલત તમે મર રાચશો નહીં? તે વિચારી જો જો. માટે કોહના અગલ કુલતક કરી કલ્પિત વાતો વનાવીને કહેવાના કામથી દૂર રહેજો. પરમેશ્વરેતો શ્રીજિનચૈત્ય નવીન કરાવવા, પોપથ શાલાજ નવીન કરાવવી, અને પુસ્તકોના નવા નવા નંદારો કરાવવા એ ત્રણ પુણ્યકેજ થયા, તથા સાધુ, સાધ્વી, આવક અને આવિકા એ ચતુર્વિધ શ્રીસંબદ્ધ વેચાવજ કરહું, એ પ્રમાણે એ સાતેદેજ પુણ્યના છે, તે શુનદેજોમાં આવકે પોતાહું ન્યાયોપાર્જિત દ્રવ્ય ચરચહું દુવી રીતે અગમોમાં કહેહું છે, તો એ સાત દેજમાંદેજ જ્ઞાનના નંદારા કરાવવા, જ્ઞાન પુસ્તકોનો સંબદ્ધ પોતે કરવો, વીજાને કરાવવાનો ઝપદેશ દેવો,

रीने पोते पण ज्ञाननो संग्रह न करवो, अने बीजा वली पांच पचाशने उपर लख्या मुजब जुवा उपदेश आपीने तेमने पण ज्ञाननो संग्रह करवा न देवो. एवी रीतना उपदेशकर्ता आवक मंगलमां आज वर्तमान कालनेविषे हजारो मायसो कीतामां आवे ते, एवा असमं जस नाइजंथी ह्यास्य विनोदमां पुस्तकोनो संग्रह न करवा माटे लोकोने उपदेश करवाथी धर्मरूप प्रासादनो पाथो जोडी नंवाय ठे, तेथी तेमने अनंतकाल पर्थत नरक निगोदादिना दुःख स हून करवा पड्यो, ते जोइ मने तेमनी उपर करुणा आवे ते, जे आ बिचारा मोहरूपी मदिरातुं पान करी मद्योन्मत्त थइ मायाजालमां फसी पडेला मदिरानी लाकमां आवीने पोताने जावे तेम बक्यां करे ते, पण ते धर्मरूप धन साचवी राखवाने माटे मंजूषास्मान जे धर्मपुस्तको तेनो नाश करवानो मजबुत उपाय बतावे ते, तेथी आगल एना कटुक विपाक नो गववा पड्यो माटे तेम न थाय तो सारं ए माटे तेमने सावधान करवा सार कहुं तुं के एवा असन्य अने परन्वे महाकलहकारी दुःखोने उत्पन्न करनारा उपदेशो करवामां हवे तमारे सावचेत रहेतुं जोइयें. एवो उपदेश तमारे मात्र वचनथी करवानोज बंध राखतुं एटहुंज नही परंतु तमे तमारा मनमां एवो उपदेश करवानी इह्या पण कदापि काळे राखशो नही. एथी धर्मरूप तुह्मुं जन्मून थइ जाय ते. कारण के पुस्तको जखवा वांचवाथीज धर्मतुं अथवा अधर्मतुं जाणपणुं थाय ते, तेनी तमे निर्दोशना करो ते तो पली बीजो एवो कथो पदार्थ ते के जेना आधार तमाराथी धर्मतुं स्वरूप जाणुं ज्यो ?

तेमां वली आटलो विशेष ते जे केटला एक साधारण गरिब अवस्थाने प्राप्त थयेला स्वल्पव्यवान् जे ह्योय ते ते तो पोतानी यथाशक्तिये ज्ञान पुस्तको उपर प्रतिवर्ष पांच रुपैया

વલી અમો સર્વ આવક નાફરને મહોટા ઝરનાહૂર્વેક પ્રાર્થના કરીયેં હૈયેં કે, આ કલ્પ સૂત્રની જો વધારે પ્રતો ન રાખી શકાય તોપણ પ્રત્યેક આવકે એકેકી પ્રત તો પોતાની પાસેં અવશ્ય રાખવી. કેમકે ? આ પુસ્તકમાં મહા માંગલિકનાં કરનારા એવા ચૌદ સુપન જે શ્રીતીથે કર જગવાનની માતાનેં જે વચ્ચે જગવાન કૂલમાં આવી ઝપ્જે હે, તે વચ્ચે દીવામાં આવે હે, તે ચૌદે સુપનાનાં ચિત્રો ઘણાંજ સુશોભિત બનાવી દ્રાવણ કરેલા હે, તેમજ વલી પ્રત્યેક વર્ષમાં પંજોસણપર્વના આવ દિવસ લગણ પ્રત્યેક આવક ધંધો રોજગાર. સર્વ ધૂકી રૂંફને ધર્મસંવંધિ જે જે શુનક્રિયાઝ જગવાને કહેલી હે તે કરવામાં તત્પર રહે હે, તો તેમને તેવા મહોટા દિવસોમાં યદ્યપિ શુરુ પાસેથી સાંજવાની જોગવાઈ મળતી હોય તો પણ ફરી પોતાને ઘેર આવી અવગાહી લેવાને માટે પ્રત રાખવાની અવશ્યકતા હે, તેમજ જેમને શુર્વા દિક પાસે સાંજવાની જોગવાઈ ન મળે તે સાહેબોને તો જરૂર વાંચવા માટે રાખવીજ જોઈયેં. અમો તો જૈન વંધુઝને એવી જાલામણ કરીયેં હૈયેં, કે પ્રત્યેક આવકે બધાય પુસ્તકો જરાવા વી તેનો સંગ્રહ કરી રાખવો જોઈયેં. જો કદાપિ તેટલું દ્રવ્ય ધરવવાને સામર્થ્ય નહી હોય તો માત્ર આજના સમયમાં બાપાચાનાની કઠાથી જાણેલા પુસ્તકોના કિમતના પચાશમા દિરસા જેટલી કિમતે સારા શોધેલા અને જાણેલા પ્રતો કરતાં હજાર ઘરજે ચઢતાં એવા પુસ્તકો મળી આવે હે તેટલા તો જરૂર પોતાના ધરમાં રાખવાજ જોઈયેં, પણ આપણને વાંચતાં તો આવહરું નથી માટે ફોકટ પુસ્તક રાખીને શું કરીયેં ? નકામા પડી રહ્યો, આપણથી સચવાય પણ નહી, ઝલટી ફાનની આશાતના થાય, વલી કાગળો ઝપર નકામા પૈશા કોણ ધરવે ? કાગળોતો કાઢે શઢી જાશે એવા એવા અનંત સંસારને વધારનારા કુલિકલ્પ ક

લરાવાળી મોકલેલી પ્રતમાં લેરવકના દોષથી જે જે ત્રૂલો લીતામાં આવ્યા તે સર્વત્રુ દુદિપત્ર પણ
 નામ શ્રીધરાદથી પારેલ અંબા મોતીચંદે કરી મોકલેત્રું હે, તે પ્રમાણે અહીં ઢાપી મુકત્રું હે,
 તથાપિ તે દુદિપત્ર ફરી પાત્રું પ્રત સાથે મેલવવાને કુરસદ ન મલવાથી તપાસવામાં આવ્યું
 નથી, તેથી તેમાં પણ બધી પ્રેપૂરી જુકો દારવલ થદ ગયેલી હોય એમ જણાત્રું નથી, માટે
 એવી ત્રૂલો સંબંધિ જે કાંદ રવામીયો રહેલી આ પ્રંથને વિષે વાંચક જનોને દહિગોચર થાય તો
 તે સાહેબોયે અમારા ડપર કપાદહી રાવીને સુધારી વાંચવી. અમે આ પ્રંથમાં રહી ગયેલી
 ત્રૂલોસંબંધિ થયેલો અમારો અપરાધ તથા બીજોપણ જેકાંદ શ્રીહિનવચનવિરુદ્ધ આ પ્રંથમાં
 લરાવાળ કશું હોય તે સર્વત્રું મિહાહકકડં સર્વ શ્રીસંઘની સાથે કરીયે હૈયે.

તથા એ પ્રંથમાં જે વક્રજહાદિ ડપર દહાંતોની કથાત્ર અવેલી હે, તેમજ બીજા પણ ઘણા
 સ્થલે કથાત્ર અવેલી હે, તેમાં જુદી જુદી પ્રતોની લરાવાલ ડપરથી ફેરફાર લીતામાં આવશે
 માટે પ્રથમ કલ્પસૂત્ર સાંનલનારા સાહેબોયે કોહ જગાર્યે કથા વિસ્તારપૂર્વક સાંનલેલી હોય
 અને એ પ્રંથમાં સંક્ષેપથી લરેલી હોય, અથવા પ્રથમ કોહ જગાર્યે સંક્ષેપથી કથા સાંનલેલી
 હોય અને આ જગાર્યે વિસ્તારપૂર્વક લરેલી હોય અથવા તે કથાના સંબંધમાં પણ કોહ વાત્રી
 કોહક પ્રતમાં એક રીતેં લરેલી હોય અને તેજ વાત્રી વલી બીજી પ્રતમાં બીજી રીતેં લરેલી
 હોય તો, તે સર્વ જુદી જુદી પ્રતો જુદા જુદા સાથુલના હાથથી બનાવેલી હોવાથી તેમજ
 જુદા જુદા માણસોના હાથે લરાવાયાથી પરંપરાયે એવા પ્રકારનો ફેરફાર વાલ્યોજ આવે હે,
 માટે તેવા તેવા ફેરફાર જોહને કોહ વાંચનારે અથવા સાંનલનારે ઇમાં ત્રૂલ થયેલી હે એમ
 સમજીને મનમાં સંશય આણવો નહી. નિઃસંદેહ થદને એકાગચિત્તે સાંનલત્રું.

बलकुल हतीज नही तेमज बीजी पण टवामां लखेली प्रतो साथे मेलवतां केटलिक वातो न्यूनाधिक दीगामां आवी माटे बीजी बे त्रण कल्पसूत्रोना टवानी प्रतोनो आधार लहने तेमां बापनार आवक नीमसिंह माथेके वधारे कसो तेथी आ ग्रंथ लगनग अग्नीधार हज्जार भुलोक संख्या जेटलो थइ गयो. हजी पण थविरावली पटावली वगैरेमां घणी वात वधारे लखवान्नी हती पण थोडा दिवसना व्याख्यानमां पूर्ण थइ शके नही तेना नयथी पडती मूकी देवी पडी बे; तथा वली श्रीपार्श्वनाथस्वामीना चरित्रमां तेमज बीजे केटलेक स्थानके अन्य प्रतोमां लखेली वातोथी तइन जुदीज रीते अने अति संक्षेपमां महाराज साहेबे वातो लखी काहाडी हती ते मांहेली घणा स्थले तो फेरवी नाखेली बे, परंतु केटलाएक स्थानके संशय होवाथी तथा महाराजने कागल लखी जुबाव मगाववाथी घणा दिवस बापवानुं काम बंध राखवुं पडे तेम न बनी शकवाथी एमज रेहेवा दीथी बे. तेमज बापवाने घणी जतावज हती माटे वधारे शोधन पण थयुं नथी, तथापि जेटलुं बनी शकयुं तेटलुं यत्किंचित शोधन पण कसुं बे. वली मारवाड, शुर्जूर तथा हिंडस्थानी मली त्रण नापार्ये मिश्रित आ ग्रंथ महाराज साहेबे वनावेलो हतो, परंतु तेमां घणा वांचनार साहेबोने वांचतां कंटागो जपजे कदाचित कोइने थयार्थ अर्थ न वेसो, तेथी ते नापा सुधारीने आवक शा. नीमसिंह माणके घणु करी एकज शुर्जूर नापामां लखीने बायुं बे. तोपण हजी कोइ कोइ स्थले मारवाडादि देशोनी नापार्ये मिश्रित थयेली नापा रहेली हसो तथा कोइ कोइ वातो पण अपूर्ण रहेली हसो. ते मज पुनरुक्ति पण घणा स्थानके दीगामां आवसो ते सर्व वांचनार सज्जनोयें सुधारी वांचवुं. आ ग्रंथमां शोधनार आवक नीमसिंहमाणकनी नजर चूकथी तथा बुद्धिनी मंदताथी तथा

उपरથી जाये शुर्कर जाषामां टीकाज बनावेली ह्येय, एवी रीतना घणा विस्तारपूर्वक बाळा
 वबोध करेजा दीतामां आवे हे. तेमज संस्कृत जाषामां थयेली टीकाजथी कोइ कोइ स्थळे अ
 थवा सर्व स्थळे न्युनाधिक बाळावबोध थयेला पण दीतामां आवे हे. एवी रूढी जेम शुर्कर
 जाषामां वधारे पडेली देखाय हे. तेमज हिंडूस्थानी जाषामां अने मारवाड मेवाड वगैरे अन्य
 देशोनी जाषामां तथा एक, वे, त्रय, देशोनी मिश्र थयेली जाषामां पण केटलाएक अंथोना टबा
 अने बाळावबोध बनेला देखाय हे तेने लीधे संस्कृत जाषाथी अज्ञात रद्देला जंनोने अंथो
 वांचवाने अनुकूलता थती नइ; तथापि अथापि सुधि जे कांइ पूर्वाचार्योए संस्कृत अने मा
 णथी जाषाजमां अगणित अंथो रचेली हे तेमांना दशहजारमा जाग जेटला अंथोना टबा
 तथा बाळावबोध थयेला नथी. हज्जी एएएए मा जाग जेटला अंथो लगन्ग टबा तथा बा
 लावबोध कथा विनाना शेष रहि गयेला हे तेनो बाळावबोधादिक करवाजुं काम आगल पंनि
 त जनोना विचार उपर अने मेहेनत उपर आधार राखे हे. एवीरीते ए कल्पसूत्रना पण
 जुदा जुदा अनेक साधुज टबा तथा बाळावबोधादिक रचता गया. तेमां मूलपाठ उपर तो
 टबा जरेला ह्येय अने बीजी प्रसंगे आवेली वातो तथा कथाज ते बालबोध रूपे लखेली
 ह्येय पण जे प्रतमां मूलपाठ लखेलो ह्येय ते प्रततो विगयादि त्यागी योगवह्न करनारा सा
 धुज सिवाय अन्य कोइथी वांची शकाय नही माटे पूर्वोक्त सर्व कोइने वांचवाना काममां
 आवे एवा हेतुथी आ अंथमां मूलपाठ काढाही नारवीने मात्र ते मूलपाठना काममां
 लहने तथा टीकाकारना आधारथी केटलो एक कथानग प्रमुख लहने श्रीविजयरजोइ स्वरियें
 वधो मलीने ५५०० श्लोकनो आसरे बाळावबोध रूपे अंथ रच्यो पण तेमां वली घणी कथाज तो

સર્વે જૂલોની હુમાપના ચિત્ર અવલોકન કરનારા ચતુર જનોની પાસેથી હું માયું હું. આ કલ્પસૂત્ર મૂલ પાઠે ૧૨૧૬ શ્લોકની સંખ્યાનું શ્રીનિહવાહુ સ્વરિયે માગધી જાણામાં ગદ્યરૂપે રચેલું છે. તે પ્રથમતો માત્ર જાહ્નપદ મુદ્દક પંચમીના દિવસે સાધુજનોજ વાંચતા હતા. તે સંબંધિ વાત ધંધમાં આવી ગયેલી છે, પરંતુ જેવારે આનંદપુરનગર કે જે હુમણા વહનગરને નામે ડેલણાય છે તે નગરના હુવસેનરાજા તથા બીજા પણ ઘણા આવક આવિકાદિ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની સમક્ષ આ સૂત્ર વાંચવાની ચાલ પ્રયુક્ત થઈ. તે વચ્ચતથી શ્રીપર્વના દિવસોમાં પ્રત્યેક ગામોગામે જ્યાં જ્યાં આવકોની વસ્તિ ઘણી હોય ત્યાં ત્યાં સાધુજનોએ એની વાચના કરવા માંની, પરંતુ તે વચ્ચતમાં બધાય સાધુજ સંસ્કૃતાદિ જાણામાં નિપુણ હતા તેથી એ જક સૂત્રની ટીકા, ચૂલિં આદિક સંસ્કૃત જાણામાં કરેલીજ હતી તે વાંચતા હતા, તથા પઢી પણ ઘણા કાલપર્યંત વાંચનારાજ તેજ જાણામાં વાંચતા હતા પરંતુ તે વચ્ચતે ઘણું કરીને ટંબા તથા બાલાવબોધ કરવાની જરૂર પડતી ન હતી. દુર્વીરીતે એક આ કલ્પસૂત્ર નહીં પરંતુ અગણિત ધંધો જે જૈન સંપ્રદાયમાં પ્રવર્તતા હતા તે બધાય ધંધોની રચના માગધી અથવા સંસ્કૃત જાપામાંજ થતી હતી. ડ્યારે ક્રમે ક્રમે સંસ્કૃત જાણાના અન્યાસી સાધુજની ન્યૂનતા થવા માંની તેવારે ઘણાએક માગધી જાપામાં અને સંસ્કૃત જાણામાં બનાવેલા ધંધોની ચપર પંક્તિ જનોયે ટંબા જરવા માંનયા તથા કેટલાએક ધંધોના બાલાવબોધ કરવા માંનયા. એવી ચાલ ઘણું કરીને વિક્રમ સંવત્ ચૌદર્શોના શતકથી વધારે પડેલી દીઠામાં આવે છે. તેમાં પણ ઘણા ધંધોની ચપર ઘણું કરીને શુર્કેર જાણામાં માત્ર અક્ષરાર્થે રૂપે ટંબા કરેલા તથા કેટલાએક ધંધોના કાંઠક અક્ષરાર્થેથી વિસ્તાર કરીને ટંબા કરેલા અને કેટલાએક ધંધોના સંસ્કૃત ટીકા

કવળી ઝપર પોથી રાણી વાંચહું. એ શુન્નફલની ફેંનારી જન્મ પ્રકારની વાંચવાની રીત છે. આ ધંધમાં જે જે સ્થાનકે જે જે વિષયો ઝપર કયાનું આવેલી છે, ત્યાં ત્યાં તે તે કયાનુંના સંબંધ માં જે જે બનાવ બનેલા છે તેના ચિત્રો પણ સ્થાનકે સ્થાનકે દાખલ કરેલા છે. એવા સર્વે મહા ચોરાસી ચિત્રોનો સમાવેશ કરેલો છે, તેમાં અમારા તરફથી કેટલા એક ચિત્રોમાં નૂલો થયે લીધે છે. એક તો શ્રીમહાવીર જગવાનને દેવાનંદા બ્રાહ્મણીની કુટ્ટીમાંથી દરણી ગમેથી દેવતાર્યે જે વચ્ચત સંદેશા છે, તે વચ્ચત જન્મેલા બાલકના જેવું તથા દારાદિક આનૂષણોયે કરી શુક્ત જગવાનનું રૂપ દર્શાવેલું છે તે તેકાણે એવી આકૃતિ કરવી. જોઈતી ન હતી, પરંતુ ધ્યાસી દિવસ ગર્નેમાં રહેલા બાલકનો જેવો આકાર થાય છે તેવી આકૃતિ આનૂષણોરહિત કરવાની હતી, તથા વળી એજ ગર્ને ત્રિશલા રાણીની ફૂલમા સંક્રમાવવાને વચ્ચતે પણ તેવી જ આકૃતિ કરવી જોઈતી હતી, બીજું જે વચ્ચત જગવાન શ્રીવીરસ્વામીને ફંદ મહારાજ મેરુપ વેતની ઝપર પાંદુંકવનમાં જન્મસંબંધિ મહોત્સવ કરવાને લાઈ ગયેલા છે તે વચ્ચત ફંદના સ્વો લામાં બેસાડીને જગવાનનાં પગનો અંગુઠો મેરુપવેતની ઝપર રાણી જાણે તે અંગુઠો મેરુપવેત ને દાબતો હોય ? એવા આકારમાં જ્ઞાન-કરાવવાનું ચિત્ર કરહું જોઈહું હહું, તેને બદલે ફંદના રાજી લામાં આહો સુવારી મૂકવા જેવી આકૃતિ બનીગયેલી છે. એ પણ ચિત્રમાં નૂલ થયેલી છે. તથા વળી કેટલેક તેકાણે જે વચ્ચત જેવા અંતઃકરણના વિચારમાં જીવ હોય તે વચ્ચત તેની મુરવમુડા તથા શરીરના અવયવો પણ તેવાજ કરવા જોઈયે તેને બદલે તેવી મુરવાકૃતિ અંને શરીરના બીજા નાગોના અવયવો ન બનેલા જેવા ચિત્ર પણ થઈ ગયેલા દીગમાં આવે છે. તે સંબંધિ અમારાથી અજાણપણે જે જે નૂલો વિવેકી સજ્જનોને ચિત્રોમાં દીગમાં આવે તે

पुरुष पोसद् अथवा सामाधिक लाइने, आगल शुद्ध बाजोट राखी तेनी उपर कवली रूपापी ते उपरे बहु यत्ना सहित, विनयपूर्वक पुस्तक राखीने पढी सांजलनाराजनी सन्ना एकठी थाय तेवारें बीजो एक बाजोट झुकेजो ह्येय तेनी आगल पांच पच्चीश बाइयो गीत गाती थकी आवी ने प्रथम कंकुडुं स्वस्तिक शुद्धजी करी तेनी उपर चोखा शाजिनुं स्वस्तिक शुद्धजी करे ते शुद्धजी करीने बाइयो तथा माणस सर्व ज्यारे पोतपोताना योष्य स्थानके बेसी जाय त्यार पढी वांचनार जे ह्येय ते त्राण वार पुस्तकने नमस्कार करे, पढी सन्नासहित पोते जन्तो थइने ए क नवकारनो पाठ कहीने “ पुरिमचरिमाणकप्पो० ” ए मंगलाचरणनी गाथा संपूर्ण कहीने पढी नीचे बेसी मुख आगल मुखवस्त्रिका राखीने सन्नासमद् वांचना करे, परंतु जघाडे सु खे वांचे नद्ही ते पण काल वेलाये वांचे ते आवी रीतें के सवारना सात वागाथी ते अग्नी अथार वागा पर्यंत वांचे, अग्ने फरी मथ्यान्दे वार उपर एक वाग्याथी मांणीने सांजना चार वागा पर्यंत वांचे एवा प्रकारनो विधि जेटला दिवस वंचाय तेटला दिवस दररोज करवो एम करी बराबर सुद्धतसर आठ वांचना तो अवश्य पूर्ण करवी अग्ने अगिरावली पढावली जो तेटला दिवसमां संपूर्ण न वंचाड शकाय तो ते पंजोसणना बीजा दिवसें वंचाय तो पण कांइहरकत नथी. एवी रीतें वांचतां कदापि एक वांचनारनो वांचतां वांचतां घांटो बेसी जाय, अथवा बीजुं कोइ निमित्त बनी आवे, तो ते स्थाने बीजो जे थडालु वांचनार आवी बेशे ते पण पूर्वोक्त विधिरहित वांचे. आ सन्ना समद् वांचनारनो विधि कह्यो.

ह्ये जे पोतानी मेळे मनमां वांचीने थारी राखतो ह्येय, अथवा पोतें वांचीने पोता नेज सांजलनुं ह्येय, तो तेथें पण मुखवस्त्रिका आडी आपी पवित्र थइने अकाल वेला टाळी

ठे. धयुं हुं कद्दीये, परंतु आखा वरसनां जे वरवांधा द्योय ते पंजोसण जेवा महोटा पर्वना-दिव
 सोमां आवी जना करीने कजीयो उत्पन्न करवानुं कारण नीपजावे. वास्तविक रीतें जोतां
 आवकोने तो गह्व ठेज नद्दी. जो गह्व ठे तोपण साधु आशयी सिद्धांतोमां गह्व कहा ठे. परं
 तु आवक आशयी कोइ स्थानके सिद्धांतोमां गह्व कहा नथी. माटे गह्वोने वास्ते लडाइ क
 रीने पंजोसणना दिवसोमां मुचक्रिया करवी पडी मूकी तेने बढवे कलहकरण रूप क्रिया तो
 अवश्य नज करवी जोइये. तेमज वली जेनी मरजीमां जे आवे ते थणी पोतानी अक्षापूर्वक
 तेटला नाणा टीपणी प्रमुखमां नरी आपे किंवा न पण नरी आपे तो तेथी हुं गेरफायेवो
 थयो ? पोते पोतानी उदारतासहित जेम बने तेम मुचक्रियामां वधारे ड्व्य खरचवुं ते पण
 पोतानी लघुता दर्शवता लतां खरचवुं, कारण के बनता सुधी जो शुस रीते परोपकारमां खरचा
 तुं द्योय तो वली धयुंज रूहुं समजवुं. समजु आवकें तो पोताहुं नाम राखवानी पण अजिना
 षा न राखवी; परंतु बेवट कोइरीतें लूटी शकाहुं न द्योय, तेवारे पोताहुं नाम आपवुं पडे तो
 नजे; नाई तो मात्र नामनाने माटे ड्व्य खरचीने अल्प फल प्राप्त करी जेवुं नद्दी.

वली आ कल्पसूत्रने सत्तासमक वाननारे केवी रीतें वानवुं ते संबंधि केटजो एक खोजा
 सो यद्यपि प्रथम आ ग्रंथना प्रारंभमां लखायजो ठे खरो, तथापि वली कांइक वाननारने
 विशेष जलामण करवानी रजा लइये हैये के, प्रथम तो वाननार जे द्योय ते श्रीवीतरागना
 वचन उपर पूर्ण अक्षाहु द्योय, बीजुं देशकालने अनुमाने यथाशक्तिये कोइपण प्रकारहुं व्रत
 करेहुं द्योय, त्रीजुं सत्तासमक जे दिवसथी वाने ते दिवसथी मांतीने ज्यासुधी पूर्ण करे त्यां
 सुधी सचित्त वस्तुनो त्यागी द्योय, चोखुं वाने तेटला दिवस ब्रह्मचर्यनो पावनारो द्योय, एवो

कह्दी बैराहुं बुं. जे दिवसोमां प्रत्येक सम्पद्धि जीवोने अरुपरसमां उत्पन्न अयेजो वै रविरोध ते, सर्व मन, वचन कायार्थकरी टाली नाखवो जोइये, जे दिवसोमां प्रतिद्वय धर्मध्यान मां प्रवृत्ति करवी जोइये, जे दिवसोमां हर हमेशा संवरनावर्मां रद्देहुं जोइये, जे दिवसोमां न सम प्रकारना वैराग्य दशाने स्फुरण करनारा, एवा महान्पुरुषोना रचेजा शास्त्र अवय करवा जोइये, जे दिवसोमां राग द्वेष टाली शत्रु मित्रने समजावे गणवा जोइये, जे दिवसोमां षट् काय जीवोनी जयणा राखवी जोइये. कारणके स्वानाविक पण भावकनो आचार ए हे जे को इ पण कार्य करहुं ते जयणाशुक्त उपशमनावसहित करहुं, तेवारे पंजोसण जेवा सर्वोत्तम प र्वेमां तो वली उपशम जाव अत्यंत विशेष राखवानी भावश्यकता हे. तेम लतां पंजोसण जे वा महोटा दिवसोमां पण आपस आपसमां एक कहे के महारो गह्र महोटी तो बीजो कहे शे अमारो गह्र महोटी. एम गह्रने माटे ज लडाइ करी विरुद्ध वचन बोली क्लेश उत्पन्न करी नाखे, वली एक कहेशे के तमे चोखनी संवत्सरी करो जो माटे जैनमतथी विरुद्ध चाजो जो, वली बीजो कहेशे के तमे पांचमनी संवत्सरी करो जो ते जैनमतथी विरुद्ध करो जो, एक क हेशे तमे जगमती तिथी व्योजो, तो बीजो कहेशे तमे आशमती तिथी व्योजो, तेमज एक कहेशे के देरासरनो आ अमुक पूजारी राखवो तो बीजो कहेशे अमुकने राखवो, वली सा मिवात्सव्य जीव दयानां उत्तम प्रकारनां कार्याने माटे तेमज गोरजीनी पलेडीने माटे, वास केप नाखवाने माटे पण टीपणीज फरती करे ते वखत पण एक बीजानी पासेथी कमती जा स्ती रकम नराववाने माटे में एटहुं आधुं तो तमे एटहुं आपो. नहीं तो हुं अमुक रकम नहीं अणीश, हुं एण अमुकज रकम आपीश. एवीरीते एक बीजानी साथे क्लेशकारी वचन बोले

काई देसमां आवेला नामश्री सीयाणां तथा नामश्री वागरानो
लावबोध वपाववो; तथा त्राजा नामश्री सीयाणां तथा नामश्री सीयाणां
रीने वपावीछुं. एवीरीते नामश्री सीयाणा तथा नामश्री सीयाणां

आपीके जे पूर्वोक्त ग्रंथो वापवानो खरच लागव

ही. अने वपावला प्रत्येक पुस्तकनी शो शो नकला ता निधेय साधुज तथा अस्मर्थे आवको
जे वांचवानी रुचीवाला होवो तेमने मफत आपछुं. एवो तेराव करीने वपाववा संबंधी का
मकाजनी तथा शो शो नकल कोने मफत आपवी तेनी तपास करवा माटे शा. रतनाजी
वाधाजी गामश्री आहोरना रेवासी आवक वे ते घयुंज ग्रामाधिक, नीतिमान, विवेकी, फाहो,
दयालु, नरोसादार, विश्वासु अने शाखड वे माटे तेने अधिकारी तेरवीने प्रथम श्रीकल्पज्ञानो
वालावबोध वापवाना कामने मदत आपवा माटे टीप नरवा मांफी तेमां मदतकरनारा आ
वकोनी संख्या घणीज महोटी खवाथी आवक केसरामह्व कस्तुरजी गामश्री सीयाणा वाला
ये कहुं के जो बीजा माहक ए पुस्तकोने लेनारा खो, तो तमोये मंभावेला पुस्तकोनी संख्या
मां फाला प्रमाणे. प्रत्येक पुस्तक राखनार घणीने पुस्तको कमती आपीछुं ते वात सर्व टीपमां
नाम दाखल करनाराज्ये मंजुर राखीने सजा विसर्ज्जन खड. ते दिवसें श्रीसंवे करेला तेराव
ने अजुसरीने में आ पुस्तक श्रीमुंबईमां आवक नीमसिंह माणकनी मारफत वपावुं वे.

हवे आ ग्रंथ श्रीपुरुषाणाना दिवसोमां वांचवानो वे माटे दालमां मदारा दीवामां आवेली
प्रवृत्ति सुजब केदलाएक आवक अने साधुजनी जे जगटी आचरणा पंजोसणाना दिवसो
मां पण सुधरती नथी ते हवे सुधारी होवो एवी आशा राखीने प्रथम तेमनी आचरणा

करी आवकोना पंच खातानो जीवरहित पांजरपोल हे तेमां मोकली आप्या. इत्यादि रीते ते चोमासामां घाजा जीवो समकेत प्रमुख अनेक प्रकारना व्रतधारीज थाया, तेथी महोटो जपकार थायो, अर्धे जेनधर्म अत्यंत देवीप्यमान सूर्ये सरखो दीसवा लाग्यो.

तेमज बीजा पण शीयाणा गामना परगणानें आसपास चारे बाजुये फरता बीज वी पञ्चीश पञ्चीश कोशमां आवेला गामोना रहेवासी आवको मांहेला घणा आवको पण स्वावर तीर्थ करतां जंगम तीर्थ वांदवामां अस्त्रव्यात शुणु लान्न वधार हे, एवुं समजीने त्याह्नी बिराजेला बे. साधु मुनिराजोनी साथे सांवत्सरी खमाववाने माटे वंदन करवा निमित्तें आप्या.

एवी रीते घणा गामोना आवको एकठा थाया, तेवो अवसरे प्रसंगानुसारे मुनिराजोए पण धर्मोपदेशमां ज्ञानदान आपवानी तुजना करनार अन्य कोइ दान नथी एवुं व्याख्यान कथुं तेवारे सत्ता मांहेला आवको बोव्याके, ए ज्ञानदानतो मुनिमहाराज थी थइ शके हे, परंतु आवकोथी कांइ बनी शकतुं नथी. ते सांजली मुनिमहाराज बोव्या के, पुस्तको लखावीने जे जे ज्ञान नणवानी तथा वांचवानी रुचीवाला ह्येय तेमने आपवाथी तथा ज्ञानना जपकरण आपवाथी, तेमज ज्ञान नणनाराजने अन्नवखादिकतुं साहाय्य आपवाथी, बीजाने नणाववा आदिकथी आवको पण परिपूर्ण ज्ञानदान करी शके हे.

ए वात मुनिजना मुखथी सांजलवा पढी तेज दिवसें रात्रिना वरवते आवको सर्व एकठा थाया. तेमणे एवो ठेराव कथोके पंजोसण पर्वमां कल्पसूत्र सांजलवाने तथा बीजा पर्वोमां जे जे पर्व ज्यारे आवे हे तेवारे ते ते पर्वानी कथाज सांजलवाने घणा

होने अंतराय पुडे ॥

त्यार पढी संवत् १८४३ नी शालमा महामुनि श्रीकालचरण। गच्छ ६
 केशरविजयजी ए वे मुनिराजो ते साह्यात् जाणे चोथा आरामाहेला साहुजेना नमुनानी मू
 र्तिजुज ह्योयनी ? एवा खुद् चारित्रिया, पंचमहाव्रतना यथार्थे पालनारा साहुजेये श्रीसीया
 खानगरमां आवी चोमाखुं कथुं. अकरमात् वनाव एवो बन्यो के गामश्री वागराना
 रदेवासी आवकोने ते गामना सिरदार सार्थे कोइ प्रकारनो बांधो पड्यो तेने लीये तेमने
 पण पोताना घर मूकीने गामश्री सीयाणा नगरमां आवी रदेहुं पड्युं. एम ते गाममां वे
 गामोना आवकोनो जमाव यथो, अने साहु मुनिराजोनी जोगवाइ पण मली आव्याथी
 त्यां घणा आवक आविकाजेये सम्यक्त्वादि अनेक प्रकारना व्रतपञ्चरूपा कल्या. तेमां वली
 ते वखतमां विशेष आश्चर्य उत्पन्न करनारी आ वात बनी के, ते गामना रेहवासी ह्जोनी, ते
 चोथरी, बांची, कुंनारादि अनेक प्रकारना अन्यदरीनीज तेमां वली यवन लोको अने ते
 गामना ताकोर सहित पण साथे मली सम्यक्त्वादि व्रत धारण करवा मंणी गया. एवी
 रीते अनेक जीवो त्यां समकेत पाया. तेवट जेनाथी कांइ विशेष व्रत जेहुं न बनी शक्युं,
 तो तेथे मात्र महारे आ जन्मपर्थत खूड न बालवानो, कोइये पंजोसखाना आव दिवस
 पर्थत धान न कापवानो, केटला एके रात्रिजोवन त्याग करवानो, कोइये आवम चौवर्गो जी
 वहिंसा न करवानो, तथा गामना ताकोरना नइये तो जावजीव हिंसा नहीं करवानो
 एवा घणानोये नियम लीया. तथा ताकोरे पोते पोताना घरमां जे वकरा तथा पाडा प्रमुख
 अनेक जातिना जीवो हिंसा करवा माटे गम्हेला होता, तेमने पण अन्यदान आपी दूटा

आवीने महाराज साहेबने कल्पसूत्रनी सुगम बाजावबोध बनाववा
 श्रीज्ञानविमलसूरियें जाणा
 महाराजें कहुं के आगल ए कल्पसूत्रनी आठ ढाडो पंढित श्रीज्ञानविमलसूरियें जाणा
 रूपे रचेवली ठे, एवुं सांनजीये ठेयें माटे हवे विशेष सुगम करवानी जरूर नथी, तोपण
 श्रीसंघनी तरफथी नथी माटे एक व्याख्यान ओठुं ठे, अने वली वात पण संक्षेपथी
 तथा साधुसमाचारी नथी माटे एक व्याख्यान. कहुं ठे के, “अधुनं ज्ञानसो ज्ञान नही, अधुरो
 कहेवली ठे. तेथी ते ग्रंथ अधुरो रसोदरसो रसोदरमां नही, अधुरो वृद्ध सो फले नही ॥ अधुरो
 नखोसो नखो नही, ॥ अधुरी रसोदरसो रसोदरमां नही, अधुरो वृद्ध सो फले नही ॥ अधुरो
 फल पाको सो बराबर स्वाद नही, त्रिणसुं संपूर्ण चाहीजे” ते आप महानुरुष ठे, परमो
 पकारी ठे माटे श्रीसंघनी उपर कपाडहि पूर्वक अमोये करेवली अरजी कबुल राखो. पुरातन
 एवुं सांनजी महाराजें आचकोनी हस्तक चार पांच नंभाराउमांथी घणी जीई कल्पसूत्र
 लखेवली चूथि, त्रिभुक्ति, टीकादिक पंचांगीनी, वे चार शुद्ध प्रतो एकठी करावीने
 नो बाजावबोध करवा मांज्या ते सुमारे पांच पचाश उत्तारा पण थ्या वली पण उत्तारा करी
 थो उत्तारा करवा मांज्या ते सुमारे पांच पचाश उत्तारा पण थ्या वली पण उत्तारा करी
 प्रतो लखाववानी इह्या घणा जनोना मनमां हती. पण लहिया तरत वखत उपर मज्जी
 शके नही. तेमज प्रत लखी तयार करवाने पण वरसोना वर्ष निकळी जाय, एक प्रत पचाश याव
 रुयेया खरच करवाथी बनी शके, परंतु गरिब वांचनाराथी एटला पैसा खरचाय नोने निकळ
 कारोथी बनी शके, परंतु गरिब वांचनाराथी एटला पैसा खरचाय नोने निकळ

કાને બઢેરો હોય તેથી બીજાનો કરેલો ઝપડેશ આવણ ન કરી શકે. મુક્યર્થેતે વાંચી જાણતા
 હોય તો તેને પણ અંતરણ ન પડે તેમાટે, તથા ઘણા ન્હાના ગામોમાં માત્ર પાંચ વ્હ
 ઘેર આવકોના હોય હે તો તિહાં કોઈ પ્રતિપણ વાંચી સંજ્ઞાવનારો નાખ્યેજ મલે ! તેવા ગા
 મોના રહેવાસીયોને પણ કલ્પસૂત્ર સંનિલવાનો અંતરણ ન પડે તેવાડને માટે, તથા ઘણા
 રચલે આવિકાત્ર પરિચિ ઇટલે પડલા આઢા રાણીને બેસે હે તે બાહિર સંનિલવાને અર્થે જો ઝપા
 સરાદિકમાં જાય તો તે આઢો પડલો વાંચીને અન્યસ્થાનકે ક્યાં જઈ બેશી શકે ? માટે પોથી
 હોય તો તેપણ ઘરમાં વાંચી શકે તેવી આવીકાડને અર્થે. તથા તરતની વીક્તિ કેટલિણક
 સાધવીજ પણ ઇવી હોય હે, કે તેમને જો સુગમ બાલાવબોધ કરેલો હોય તોજ વાંચવાને
 અનુકૂલ થાય. નહીં તો તે વાંચી શકવાને અશક્ય થાય હે તેમને માટે. ઇત્યાદિ બીજા પણ
 ઓતાડને વિગ્ર કરનારા અનેક કારણો હે. તે સર્વે અડચણ મટાડવાને માટે ઘણા મુનિરા
 જોને, તથા સંવિદ્ધ પદ્ધીડને, તથા શ્રીપૂજ્ય નટારક અચાર્યાદિકોને, તેમજ ઘણા યતીયોને,
 ઘણા કેસોના આવકો આજ કેટલા એક વર્ષ થયો દ્વરહમેસ કહેતાં આવે હે કે, સહેલા
 ઇથી વંચાય ઇવી રીતે જો કલ્પસૂત્રનો બાલાવબોધ કરીને ઝપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યો હોય તો તેથી
 ઓતા જનોની ઝપર મહોટો ઝપકાર થાય, અને પૂર્વોક્ત દ્વરકતો મટી જાય. તેમ હતાં કોઈ
 પણ આચાર્યાદિકે તેમ કહું નહીં. હેવટ સંવત્ ૧૯૩૬ ની શાલમાં શ્રીવિજયરાજે
 દ્વિચ્છરિ માલવાદેશ માંહેલા શ્રી જાંબુવા નગરને વિષે માસ કલ્પ રહ્યા હતા, ડ્યાં માલવા,
 મારવાડ તથા મુજરાત અને પારકર મળી ચાર દેશના આવકો તરફથી ચાર માણસોણ

કલ્પસૂત્ર પણ પોતાની પાસે જેવી પ્રત હોય તેવી પ્રત ગ્રપરથી સર્વ સન્નાને યથામતિ વાંચી સંજ્ઞાવે ત્યારે સાંજનારા સાંજની શકે.

તિહાં કોઈ કોઈ પોથીમાં તો સંક્ષેપથીજ વાત લખેલી હોય છે, અને કોઈમાં અતિસંક્ષેપથી કોઈમાં મધ્યમથી, કોઈમાં તેથી વિશેષ તેમજ કોઈમાં ચત્ક્રુષ્ટ રીતે સવિસ્તર વાત પણ લખેલી હોય છે, હવે તેજ ગામમાં એક વર્ષે એક યતી આવે, અને બીજા વર્ષે બીજો યતી આવે, તો તે બીજી પોથી જાડ આવી વાંચે, તેમાં વલી-કોઈ કથાનાગ ડહો અધિકો લખેલો હોય, તે સાં જાનીને અથવા તેજ યતી હોયને બીજે વર્ષે બીજી પોથી જાડ આવીને વાંચે તો પણ સાંજનારા બધાએ પ્રવીણતો હોય નહીં, કે જેથી તે સમજી જાય જે કલ્પસૂત્રનો મૂલ આવતો ૧૩૧૬ શ્લોકો કનો છે, તેનો અર્થતો માત્ર અર્થ કરનારાડની વાક્યરચનામાં ફેર પડે તે જાહે, બાકી ના વાર્થ બધો સરસો હોય છે. પરંતુ પાઠલથી કેટલાંએક આચાર્યોએ જે કથાનાગ વધાર્યો છે, તે કોઈએ ઓહો તો કોઈ આચાર્યે ઘણો જાગ વધાર્યો છે, એવી વાતના સમ નારા-ઓહા હોય, પરંતુ ગયા વર્ષે તો આ અસુક કથા સાંજની હતી તેમાં આટલી વાત ન હતી, અને આ વર્ષે આટલી વાત કેમ વધારે આવી? કિંવા ડહો આવી, અથવા ગયા વર્ષે આ અસુક કથા વાંચવામાં આવી હતી, અને આ વર્ષે તે કથાજ કેમ ન વંચાણી? એવી અણકાંડ કરનારા ઘણા હોય માટે તેમના મનમાં તેવી અણકાંડ મુંજવણ કરી નાચે છે તેથી તેમને મહોટું વિચાર થઈ પડે છે. માટે તેવા ગામડીયામાં જો એકજ પ્રકારનું લખેલું પુસ્તક વર્ષોવર્ષ વંચાતું હોય તે એને કોઈ મંથાય ચતપત્ત ન બનાવે એને માટે. તથા કોઈ ના

કોને બહેરો દોષ તેથી બીજાનો કરેલો નુપદશ અવણ ન કરી શકેજી. મુદ્દતિ વાંચી. જાણતા
 દોષ તો તેને પણ અંતરાય ન પડે. તેમાટે, તથા ઘણા ન્હાના ગામોમાં માત્ર પાંચ દશ
 ઝાવે છે. વેત્તમાને કોઈનું મીદરિયેજનું પુરુષપદનું સંજ્ઞાવનામે નમને વાહું થોય !
 તથાપિ જે ગામોમાં સંવિદ્ધ ગીતાર્થની યોગવાદ તો મલેજ ક્યાંથી ? પરંતુ શ્રીપર્વના દિવસોમાં
 કલ્પસૂત્ર વાંચી શકે. એવો કોઈ યતિ પણ મલે નહીં, અને તે ગામમાં ઘોડા ઘણા પણ
 પંજોસણના દિવસોમાં કલ્પસૂત્ર અવણ કરનારા તો જરૂર નિકલો આવે, કદાપિ કોઈ ગામમાં
 તેવી સંસ્થા ન નિકલો આવે તોપણ ધર્મીધ્વદ્ધ ધર્મીધિકારી પુરુષોનું સાધારણ ધર્મ છે કે, તેવા
 ગામોમાં પણ તે પ્રકારની પ્રેરણા કરીને અવશ્યધર્મની પ્રવૃત્તિ કરાવવી જોઈયેજ. હવે તેવા
 પ્રવૃત્તિ કરાવનારા ધર્મીનિરુદ્ધો જીવો પણ આજના સમયમાં વિરલા દીવામાં આવે છે, તેથી
 ઘણા સ્થળોમાં તો પરુષણ જેવા મહોટા દિવસોમાં પણ કલ્પસૂત્ર બિલકુલ વંચાડુંજ નથી, અને
 જે જે ગામોમાં તેવા સંજ્ઞાનાર ક્ષાનરુદ્ધો જીવો દોષ છે, તો તેમને હ્યારે કોઈ સંજ્ઞાવનારો વ
 મલતો નથી, ત્યારે તે અવણ રુચિકર પુરુષો કોઈ યતિને તેડીને કલ્પસૂત્ર અવણ કરવાનો વ
 રાવ કરે છે, પરંતુ યતિયો પણ એવા દોષ છે કે, જે ગામમાં પરુષણના દિવસોમાં રહે તે ગામ
 માંથી પાંચ પચાસ રૂપિયા પેદા કરવાની રૂઢા રાણે એવા દોષ છે, તેથી તે અવણ કરનારા
 જે નિકલો આવે તે વડી બીજા પોતાના મિત્ર, હેલું કિંવા સગા સંબંધિ અથવા સાધર્મિ નાદ
 ઝેને તેમજ તેવા કોઈ અન્યજનોથી મિલાપ કરીને પાંચ દશ જણને એકવા કરી મહાજનના
 રોગીઆને સમજાવી તેમની મારફત આવકોની પાસેથી ટીપ કરાવી યતિને આપવા સારુ
 પૈસા એકવા કરે છે, તે એકવા યથા પડી યતિને બહાર ગામથી બોલાવવામાં આવે છે, જે
 આવી પરુષણના આવ દિવસ તે ગામમાં રહે છે, અને તેમાં કલ્પસૂત્ર વાંચવાના દિવસોમાં

અર્ધ પઢિકપ્રણાદિ ક્રિયા કરાવવાની તથા ટવા મુલના અંશો બાલ્યાનમાં વાંચવા પ્રમુ
 રવની કલામાં ત્રિપુણ નિકલે તેટલા યતિયો આવક દિકોને ધર્મોપદેશ કરે. તે પણ યોડાજા
 ગામોમાં સમજાવું. પરંતુ જે ગામોમાં યતિજની પણ નિગાહ ન મલે તેવા ગામહાંડમાં નિત્ય
 બાલ્યાન સાંજાવું તો દૂર રહું પરંતુ માત્ર આવા વર્ગમાં મહામાંગલ્યકારી મહોદું પર્યુષણ પર્વ
 આવે હે, તેમાં પાંચ દિવસ પર્થત શ્રીકલ્પસૂત્ર અવરૂ માં સાંજાવું જોઈયે. ત્યાં સંવિદ્ ગીતાર્થ
 મહામુનિરાજો કે જેને સૂત્ર વાંચવાનો અધિકાર હે, સાંજાવું જોઈયે. ત્યાં સંવિદ્ ગીતાર્થ
 કરહું, તે તો રહું, પરંતુ સાધારણ યતિયોના મુલથી સાંજાવું પણ બની શકે નહીં એવીરીતે
 શ્રીમાલવાદિ દેશોના ગામોમાં ઘણે સ્થલે અમારા દીવાર નેવાહું પણ બની શકે નહીં એવીરીતે
 જે જે ગામોમાં વાંચનારા યતિયો અથવા ગીતાર્થ ગાનિયોનો સંયોગ મલે હે, તે તે ગા
 મોમાં સાંજાવનારા આવકો પણ વધા સરવા ન હોય ગાનિયોનો સંયોગ મલે હે, તે તે ગા
 અજિલાપા હોય હે. તે તો અવરૂ સાંજાવવા જાય, વળી જાણેકને સિદ્ધાંત અવલ કરવાની
 હમણા અવરૂ સાંજાવું એમ વિચારી જાય, કેટલાએક કાપણા ગામમાં આપણે ચાર જણ
 મહોટા હૈયે તે સાંજાવવા નહીં જાહું તો વીજા પણ નહીં સાંજાવવા જશે નહીં એવા દેહુથી
 જાય, તથા કેટલા એક દાક્ષિણ્યતાં દેરાહવા મહાન્ નિશ્ચિત બનવાસાર જાય, કેટલાએક
 દેરાદેરવીથી જાય, કેટલાએક સમજણ નહીં, પરંતુ મા ધર્મના દિવસ હે, એવા દેહુથી
 પણ સાંજાવવા જાય. કલ્પાદિક સાંજાવવા જવાના અર્થે અવરૂ પણ ૬
 માત્ર દક્ષામે ધિન્મે નિકલી શકે, અને વાકીના નવમા રાત્રી સંજ્યા

પ્રકારના વિચિત્રોપદેશ આપનારા અનેક સ્તુતિપાત્ર ંધોદ્ધારક વતાવેલા શ્રીપર્યુષણ પૂર્વકૃત અચ્ચુન્નકર્મોના હૃદયને ધિકારી પશ્ચાત્તાપ કરીને માંનજવાથી તથા પૂર્વોક્ત પશ્ચા પર્વના દિવસોમાં આ કલ્પસૂત્રતો અવશ્ય સાંનજહું. ઉર્કર્મનો બંધ ઝૂટે હે, તે જેમ જેમ તાપ કરવાથી પણ અનેક પ્રકારના પૂર્વ સંચિત જ્ઞાનાવરદ થતી જાય, તેના યોગે શાસ્ત્ર અ બંધ ઝૂટતો જાય તેમ તેમ ક્રમે ક્રમે દ્વ્યોપશમની તારતમ્ય થવાનો અવશ્ય સંનવ થાય, વળાદિ સાધન પણ સુજન થતાં જાય, તેથી કાલાંતરે કૃત્તો ધર્મ શાસ્ત્રના સંનજાવનારા ય અનુક્રમ અનુમાનથી નિર્વિવાદ સિદ્ધ હે. આ કાલમાં મોદ અવસરેજ મહે હે, તેમ હતાં સત્યપ્રરૂપક નિર્દેશી સાધુર્જની જોગવાદ પણ કોદસ્થલે કરૂ હે !!

જો સંનજાવનાર મહી આવે તો સાંનજનારા મજવા સુદ્ધીગમાં આવે હે, તે યતિહ પણ વહી દ્વાજના સમયમાં ઘણે સ્થલે તો યતીર્જનો નિવ મહી આવે તેમ નથી; પરંતુ જેટલા આવકોને રહેવાના સ્થાનકો હે તે સર્વ સ્થાનકમાં ઘણા આવકોની વસ્તિ હોય તેટલા ગામો માંહેલા પણ જે મહોટાં મહોટાં શર્કોને રહેવાના ગામો અને મોહેરો તેવા ગામોમાં મહી આવે હે. છટલે લગનગ જેટલા નો નિવાસ વીગમાં આવે હે; હવે આદિક હે તે માંહેલા આશરે શોમાં નાગના ગામોમાં યુણ થયેલા પ્વાતો નાગ્યેજ સેકહે તે યતીયો જે હે તેમાં પણ વ્યાકરણન્યાયાદિ શાસ્ત્રોમ્મણું રહે તે માંહેલા અર્ધી નાગના માત્ર હે યતિયો નિકલવા કવણ થદ પહે; વાકીનશ્ર સમજી શકે તેવા ન હોય, અને યતિયોતો આવકને પઢિકમણું કરવાની ક્રિયા સુધ

यद्यपि पूर्वोक्त उदारवृत्ति, सदयता, परोपकारबुद्धि इत्यादि छुनकृत्यो तो अन्यदर्शीनीजमां पण अनेक जीवो करे ठे खरा, परंतु सम्यक् ज्ञान न होवाची ते मात्र तेमने सांसारिक सुख तुं कारण रूप थाय ठे, पण आत्मधर्मनी जलखाण विना परंपरार्ये मोक्ष प्राप्तिना हेतु रूप यता नथी, केम के ? तेमना धर्म प्ररूपकपण सर्व राग द्वेषनी वृत्तिवाला ठे; तेथी ते सत्य कहेवाय नही, सत्यधर्म तो जेने राग द्वेषनो अज्ञाव अहं गयेलो ठे, एवा श्रीतीर्थकरदेवनो प्ररूपेजो ठे तेज जाणवी. ए वात अनुभवसिद्ध ठे, ते विषे आशंकाउं तथा समाधान कर वाने आ न्हानी सरखी प्रस्तावनामां स्थल आपणुं व्याजवी कहेवाय नही.

ते सत्यधर्म पामवानां अज्ञितावा करनारा विवेकी जनोर्ये प्रथम तो गुरुआदिकना मुख धकी अनेक प्रकारनां शाख अवण करवामां हरहमेश तत्पर रहेतुं जोइये. शाखो सांजलवा, तथा जे शाख पोताने वांचवा जणवां योग्य होय ते पोते पण वांचवां तथा जणवां. कदापि सांसारिक धंधा रोजगारनां प्रपंचची जो वधारे अवकाश न मली शकतो होय तो नित्य बे घडी, चार घडी पर्थत जेटलो अवकाश मली शके, तेटलो वखत शाख अवण करतुं, त्थारपवी ते अवण करेला श्रुततुं मनन करतुं, त्थारपवी तेतुं निदिध्यासन करतुं. ए शाख अवण, मनन, निदिध्यासन जे ठे तेज पूर्वोक्त सम्यक् दर्शननी प्राप्ति कराववानां छुन हेतु ठे; माटे ते संपादन करवा साहं ज्ञानप्रद अने जीवितने म्कल कुरनारां शाखो सांजलवानो अथम करवो.

तेमां कोड अल्पपुण्यवानने वृ ए चार प्रकृतिने जेवार उपपत्ती सांसारिक प्रपंचना योगे अव

આ, મહારો વેદ છે તે કહ્યો અનેક સુતિપાત્રો તથા પૂર્વોક્ત પશ્ચા
 રોનાદિક શસ્ત્રો તત્પર બદ રહેલો અનેક સુતિપાત્રો તત્પર ન રાહું. હુટે છે, તે હોમ હોમ
 જે કોંડ મારાથી આજ હુનકત્ત્ય ધારી લાપ ત કાલે કપર ન રાહું. હુટે છે, તે હોમ હોમ
 દિવસ આગલ કિંવા પાલ પણ અવશ્ય મને એ મુકી જશે તો એ તેના યોગે વળા
 રોપકાર કરી શકું તેટલો તો એમાંથી જ્ઞાન લઈ લેવું ! હેવટતો એ કોંડો ન રાહતાં
 મહારે એમાંથી જે સાર કાઢાડી લેવાનું છે તે નહીં કાઢી લેતાં દોસો ન રાહતાં
 એવું તલ્લ શ્રદ્ધા કરી મનરૂપ મંદિરને વિશે વિવેક રૂપ દીપકને પ્રાજ્ઞા કરું; ચાર
 દારવૃત્તિ, સદ્ગુરુનો સમાગમ, સત્સંગતિ, સદ્વ્યત્તા, સદ્ધર્મનિષ્ઠાનો કરી હું હેવટતો
 તમ પ્રકારના વિચાર તેના મનમાં પ્રવેશ કરે તેના યોગે તપ, ઇશ્વરનાં વ્યર્થ નમાનું
 નિયમ, ધુજા, પ્રનાવના, તીર્થયાત્રા, સાધર્મી વાત્સલ્યાદિ વાસ્તવે વ્યર્થ નમાનું
 હેવટ ધનધાન્યાદિક નવવિધ વાહ્ય પરિબદ્ધ તથા ક્રોધાદિકનાશ કરતો સદ્ધર્મ, વ્રત,
 જે તેનો ત્યાગ કરી પંચમહાવ્રત આદરી, ચારિત્ર શ્રદ્ધા દીપકારબુદ્ધિ, પોસદ્ધ, વ્રત,
 જે તેનો ત્યાગ કરી વિચાર તેના મનમાં નિવાસ કરી રહેલપદિકમણ, સેવન કરી
 સ્વ્ય કર્તવ્ય છે. એવા વિચાર તેના મનમાં નિવાસ કરી રહેલપદિકમણ, સેવન કરી
 પોતાનું વર્તન રાહી, અંતકાલ પર્થત યથાશક્તિ સત્કર્મો : હુનકત્ત્યો
 સુહિમાં પોતાની કોર્સિને અમર કરનારો બાપ છે. પછી પ્રકારનો અન્યંતર પરિબદ્ધ
 એવા પૂર્વોક્ત નિયમપૂર્વક આ હુંનાશ્વસર્પિણી રૂપદત્તકત્ત્ય બાકે. એ મહારું મુ
 રૂપ રહ્યોની સંલ્યા ઘણીજ સ્વલ્પ જાણવી.

હોય છે, તે પ્રાણી હુન શ્રદ્ધાતુરૂપ
 । સર્વે મુખે મંગલ બોલાવી, આ,

કુટુંબાદિકના સંયોગ સંબંધિ જે ક્ષણિક સુખ છે તે યથાપિ પૂર્વે અર્નાતિવાર જીવ પામી અચ્ચો છે, તથાપિ જેવારે ફરી પામે છે તેવારે આ, સુખ મને હમણાં નર્વાજ જાણે મલ્યાં હોયની ! 'પણું સમજીને તેમાં તદ્દીન થઈ જાય છે, પણ આ સુખ અલ્પકાલ રહીને નહુ થઈ જાયે, અથવા છુલ્લ ઘણું પ્રબલ હશે તો મહારા આશુષ્ય પૂર્યે થયા સુધી રહેશે, પરંતુ યહી તો અવશ્ય એ સુસ્થથી મહારે વિયોગ થવાનો છે એવો શુન વિચાર નિરંતર જેના અંતઃકરણમાં થતો હોય તે ક્ષણિક સુખોમાં શુબ્ધ ન થાય, એવા કોઈ વિરજાજ દીવામાં આવે છે.

જ્ઞાનદ્રષ્ટિયે વિચારતાં જે વિષયસુખ છે તેપણ ગ્વચારથી માની લીધેલા છે, પરંતુ પારમાર્થિક રીતે જોતાં તો તે હઃસ્વરૂપજ છે, સંસાર વધારવાના હેતુ છે; નરક તિર્થચાદિ ગતિ ઝર્મા ઝંમણ કરાવનારા છે, આત્મધર્મને આજ્ઞાદન કરનારા છે, એવા કલ્પિત સુખોની રહ્યા કરનારા જીવોને સંસારરૂપ સસુદ્ધમાં અનેક પ્રકારના હઃસહ હઃસ્વ સહન કરતાં સુલ્ભકીઝ સ્વાંતાં અર્નંતા કાલચક્ર વ્યતીત થઈ ગયા તો પણ તુલિ પામ્યા નહીં. એ સર્વ પ્રબલા મોહનીયજું માહાત્મ્ય જાણવું. એ મોહનીય કાં જે છે તે જ્ઞાનાવરણાદિક આવે કર્મોમાં પ્રધાન છે માટે એની ચત્તર પ્રકૃતિ અઠાવીશ જેડ મંદેલી અર્નંતાનુબંધિ ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચાર પ્રકૃતિ છે છે તેનો જેવારે ક્લેષ થાય તેવારે જીવને ક્લેષક સમ્યક્ ત્વની પ્રાપ્તિ થાય અથવા એ ચાર પ્રકૃતિજું જેવારે ક્લેષોપશમ થાય તેવારે જ્ઞાયોપશમિક સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ થાય, અથવા એ ચાર પ્રકૃતિનો જેવારે ગ્વજામ છપ્પા જેના

ચયેલાં જાતીરંગનાં જાંઘું થવડાં હ, વડાં ધાવધામ અનરંગાં રહેવાતાં લાં ઓપછે અનધાર પતિવર્ય કરી શુકત છે, તથા રૂપ રસાદિક જે ફંદીયોના વિષયો હોય તે સર્વ સંધ્યાના વાદ જાના રંગની પેરે તરત વિનાશને ધ્વંસી જાય તેવા હે; તથા મિત્ર, સ્ત્રી, સ્વજનાદિકોના સમાગમથી ધયેહું જે સુખ તે પણ સર્વ સ્વપ્નોપમ અથવા ફંદ્રજાલસમાન છે, વળી જે અત્યંત આનંદને उत्पन्न કરનારા એવા સુંદર પદાર્થો હમણા જોવામાં આવ્યા હોય, તેજ પદાર્થો કાલપરિપાક થઈ રહ્યાથી ફરી અદ્યપકાલ પહોં શોનાહીન ધયેલાં દીવામાં આવે છે, એવી રીતે પ્રત્યક્ષપણે આ સંસારની બ્યવસ્થાને સર્વ કોઈ જાણે છે, કેરે છે, તથાપિ પ્રાણીના મનની ટેવ એવી કોઈ વિજક્ષણ છે કે, હું અજર અને અમર હું, કોઈ કાર્વે મહારો નાશ થવાનો નથી. તેમજ આ, મહારાં ઘર છે; આ, મહારી લક્ષ્મી છે; આ, મહારાં દેત્ર, વાહી, બાગ, બનીચા પ્રસુખ સંપત્તિ છે; આ, અસુક મહોટા મહારા સ્વજન છે; આ, મહારા મિત્ર છે; આ, મહારી સ્ત્રી છે; આ, મહારો પુત્ર છે; આ, મહારું પેશ્વર્ય છે; આ, મહારી સત્તા છે; इत्यादि सर्व कार्ये महारंज છે; એવો જે તેના મનનો સંકલ્પ છે તે ઘણુ કરીને કોઈ રીતે દૂર થઈ શકતો નથી.

કારણ કે આચારૂપી મોહનીયેં મનુષ્યનું મન ઇટહું તો વચ કરી લીધેહું છે કે મરતાં સુધી પણ તેની તુલ્યા મંદ થતી નથી, પરંતુ દિવસેદિવસે વધતી જાય છે. અર્દમમતાનિમા નવણાને લીધે તેનો ઝરાપહ, ઢંન, લોન, આદિક જે છે તે પૂર્વકત કર્મોદયની પ્રબલતાને યોગેં એક લવમાત્ર પણ કર્મી થતા નથી, એ મહોટી સ્વેદની વાત છે.

૨ સજ્જનોર્યેં ટપાલ સ્વરચ સુધાં નાણા મોકલવા, નદીકાં વેલ્યુપેછેબલ કરી ટપાલનાં માર
ફત મગાવવા તસવી લેવી.

- ૧ ગામશ્રી મુંબઈમાં કામાટીપુરાની તેરમી ગલીને નાકે શા. લસમાજી નાવાજીની હુ
કાનેથી. તથા વિઠલવાડીમાં રોવ. મેગાજી મોતીજીની પહેડી ચપરથી મગાવી લેવા.
- ૨ ગામશ્રી અમદાવાદમાં પાંજરાપોલની અંદર રોવ. પુનમચંદ તારાચંદની હુકાનેથી મલરો.
- ૩ ગામશ્રી સુરતમાં નાનપરા મધ્યે રોવ. ચેનાજી વાંતાજીની હુકાનેથી મલરો.
- ૪ શ્રીઆહુના પાદાહની નીચે ગામશ્રી સ્વરાડીમાં, નાર શીતારામજી જવાનમલ્લજીની
હુકાનેથી વેચાતી મલરો.
- ૫ ગામશ્રી શિવગંજમાં રોવ. મેગાજી મોતીજી શ્રી જાણાંવાલાની હુકાનેથી.
- ૬ ગામશ્રી આદોરમાં રોવ. ગોડીદાસજી ત્રીકમજીની હુકાનેથી મલરો.
- ૭ ગામશ્રી જાલોરમાં મુંતા. ધનરાજજી લાલચંદજી ખાખાં વાલાની હુકાનેથી મલરો.
- ૮ ગામશ્રી અલીરાજપુરમાં શા. બેગાજી જવેરચંદની હુકાનેથી મલરો.
- ૯ ગામશ્રી પુનામધ્યે વેતાંજપેવમાં રોવ જીવાજી આણંદાજીને ત્યાંથી મલરો.
- ૧૦ ગામશ્રી સીયાલામાં શા. કેશરીમલ્લ કર્તુરજીની હુકાનેથી મલરો.
- ૧૧ ગામશ્રી તિલ્તમાલમાં શા. હાદારમલ્લ શિરદારમલ્લજીને ત્યાંથી મલરો.

શ્રીમંત્રાપુરી મધ્યે આવક નીમસિંહ માણકની પાસેથી યથા યોગ્ય શુદ્ધ કરાવીને તથા કેટલિ
 એક બાવલો વધારીને તેમનીજ મારફત નિર્ણયસાગરનામક મુદ્દાયંત્રમાં મુદ્દિત કરાવ્યું હે.
 આ પુસ્તકને હાપવા સંબંધિ સર્વે પ્રકારનો દ્વક્ક સરકારના કાયદા પ્રમાણે હપાવનારે પો
 તાને સ્વાધીન રાખ્યો હે માટે હપાવનારની રજા લીધા વિના કોઈયે હપાવડું નહીં.

સંવત્ ૧૯૪૪, સર્ને ૧૮૮૮, શાહિવાદન શક ૧૮૦૯.

મિતિ ફાલ્ગુન શુક્લ અષ્ટમી ચંદ્રવાર.

આ પુસ્તક સ્વરીદવા માટે પ્રથમથી નામ નોધાવનાર સાહેબોને વિનંતિ કરીયે હૈયે કે આ
 ધંચની હેટલી પ્રતો હપાવેલી હે લગનન તેટલીજ પ્રતોના અગાલથી ગ્રાહકો ચહ ગયેલા હે
 માટે બાકી થોડીજ પ્રતો શિલકમાં રહેલી હે, તેથી હે સાહેબોએ પ્રથમથી સ્વરીદ કરેલી હે
 તે સાહેબોયે હેમ બને તેમ મુંબઈમાં કામાટીપુરાની તેરમી ગલીને નાકે શા. હસવામાજી ના
 વાજીની હકાને અથવા વિઠલવાહીમાં શેઠ. મેગાજી મોતીજીની પહેડીયે રોકડા નાણા
 મોકલીને તરત મગાવી લેવી. અમે ધંણામા ઘણા હ મંદીના પર્યંત નામ નોધાવનારની વાટ
 જોઈશું નહીંકા પહી અપવાને બંધાતા નથી.

આ પુસ્તક હે સાહેબોને લેવાની હજા હોય તે સાહેબોએ નીચે હસેલા છુદા છુદા ગા
 મોના અમારા આહતીયા પાસેથી રોકડા રૂપૈયા મોકલી મગાવી લેવા, દેસાવરથી મગાવના

